

Štvortltna předplata
we wudawańi 80 np.
a na němských póstach
85 np., z přinjenem do
domu 100 np. abo 1 mk.
Kózde číslo placi 7 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški, kiž maja
so we wudawańi „Serb.
Nowin“ na rózku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawań J. E. Smoleń.

Číslo I.

Sobotu, 2. januara.

1875.

R a w j e d z e n j u.

Eți hami czechzeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotsiż chzedža sa nje na přenje schtwortleto 1875 do předka placicž, njech nětko 80 np. we wudawańi „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Eți, kotsiż hebi „Serbske Nowiny“ psches pôst pschinjescz dawaja, njech tola njesapomuša, hebi je tam bôršy skasacz. Na schtwortleto sa placzi ho sa „Serbske Nowiny“ na sakſich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajac němskeho khejorſtwa 85 np. a s pschinjesczem do domu 100 np. abo 1 marka (hrivna).

Redakzia.

Najprjódzy postrowiwschi czechzenych czitarjow a lubosne czitarki našich „Serbskich Nowinow“ s naſwutrobnišim nowoletnym sbozopſcęzom, dowolany hebi pschisponicž, so chzemý tele nowiny tež dale wudawańi „Bohu k czechzei a Sserbam k wujitku.“ My budžemy teho dla, kaž dotal, wšco se sjanym słowom podpjerač, kotsiž móhlo w Sserbach skuzicž k pschisporjenju kschescijanského žiwjenja a nabožného porjadka bjes meschczanami a wježnjanami, bjes duchovnymi a wožabnimi, bjes wucžerjemi a wucžomnikami. Dokelž pak ma zyrkej a schula wožebje to powołanie, ho sa kschescijansku duchovnemu dželawoszcz staracž, dha směje drje w tajkim nastupanju skutkowanje „Serb. Nowin“ jenož tehdys saſtupicž, hdvž budže sjanego słowa trjeba. My njebudžemy teho dla w nasich nowinach na wožebje kschescijanskwa ženje s lohkowaznoscu hladacž, ale so s tajkej czechzei k nim wobročecž, kotrūž wo prawdze saſtupa, — hacž runje ſu „Serbske Nowiny“ wožebje k temu saſozene, so byču ho w nich Sserbam s w etne wězy wukładowale. My ſmy wſchak w tajkim ſwēcze žiwi, kiz móhli nam se ſwojimi džekami husto doſcž poſchłodzicž, hdvž byčmy jeho waschnia a czinko doſcž njepoſnali. Taktej poſnacze móža a dyrbja nashe nowiny w Sserbach roſchérjecz a hdvž ho jim to radži, dha budža Sserbstwu niz jenož k duchovnemu roſwjeſelenju, ale tež k wožebnemu ſwētnemu wujitku. A to, so ſo Sserbske mjenuja, nam slajnje tu pschislnschnoscž psched woži džerži, so mamy ſwēru ſa tym ſledzicž, kaſ byčmy niz jenož ſchłodu wot ſerbskeje narodnoſceje woſtobročecž móhli, ale tež ſa požyljenje Sserbstwa kóždy króz prawu měru wutrjechili, pschi tym pak němskej narodnoſci tu czechz wostajili, kiz jej ſluſcha.

S tutym lětom ſmy „Serbske Nowiny“ powjetſhili a budže nam teho dla móžno, naſhini czechtarjam wjazb powjedacž a wukładowacž, hacž je ho to hacž dotal ſtacž móhlo. To budže ſa naš wjazb džela a ſa naſcheje kapſy wjazb pjenes trjeba, ale my chzemý woboje rad na to wajicž, w nadžiji, so ſo nam próza a pjenes po čazsu někak ſarunaja.

My ſmy hebi wotmyhlili, „Serbske Nowiny“ nětko na ſledowaze waschnje wudawańi. Najprjódzy podamý naſtaſk wo tym abo druhim praschenju něcžiſhēho žiwjenja. Sa tym ma ſledowacž roſpomnjenje s w etnyh podawo k o w a wupowjedanje teho, kotsiž ſmy ſe Sserbow nowego ſhonili. So pschi wſchelakej ſkladnoſci ſchelake ſpewy pschinjesczem, to drje halle ſcheroło roſestajecž njetrjebamy. Něchtó nowe budže to, so „pschi kafnje“ a „wukafy“ naſhich wſchelakich wſchonoſcžow ſ krótki, ale jaſnje ſobudžlimy a na tajke waschnje uiz jenož ſaſtupjerjow gmejný, ale tež zyrkej a schule na ſakonske poſtajenja kedžbnych czinimy. Pschi lopt budžemy nětko tež powjetſhici móž a ſo Depli a Duuzy burje njesapréjemy, to budže drje tež po woli naſhich czitarjow. Skóuežne budžemy na w eſtki a woſjewjenja po dotalnym waschnju k naſjedzenju dawacž a proſhymy w tajkim nastupanju bjes druhim wo te, so byču ho „pschedawana ležomnoſcžom abo wězow“, hdvž ho w Sserbach psches wjeſne grycht abo psches kralowſte ſaſtojniftwa ſtanu, tež pěkuje w „Serbskich Nowinach“ woſjewjale. Czini ſo tak, dha wo tajkim pschedawaniu bjes Sserbami wjele wjaz lubži ſhoni a ſo teho dla tež wjaz ſupzow namaſka.

Redakzia.

Kónz lěta 1874.

Saňdžene lěto je tajki kónz měto, kiz ho pschekupzam, wiłowarjam a fabrikantam a ſnadž tež někotremužluliz druhemu njeſubi. Woblhod (Geschäft) ho njeſběha, ale wjele ſterje bôle wjaſnje. Što je na tym wina? Wjele ludži praji: franzowske milliardy ſu winowate; pschetoz wot teho čaſha, jalo je ho franzowske wójnske ſarunanje do Němzow wupkaczowacž počalo, je ho tež placiſna čelnych potřebnoſcžow, fabrikatow a kwartirów powyschecž ſapočnaka. Kóždy džekacjer da hebi teho dla ſwoje džeklo ſlepje ſpacicž, kóždy fabrikant ſwoje twory, kóždy khejzer-wobkedenet ſwoje pschenajate kwartiry. Najmjenje je ho na tajkim powyschenu bur wobdželicž móhle, pschetoz jeho wupkody ho jenož ſa tym placia,

hacž ſu potřebne. Butra ma drje pěšnu placiſnu, ale ſa wjele jeje nadžeklaſh! A hdvž placiſnu ſhna a ſkómu wopomniſh, kaſ droha wona burej ſhamemu pschindje. Sa ſhno a ſkómu ſo wuli pjenes placiž, ale ſa wjele burow budže, kiz móža žaneju pschedacž. Pscheniza a rožla je ho jara radžika, ale ſhoto dha ſa kóž dostanjesch? Mako doſcž budže kóždy prajicž, a ſda czechede je wjekola a ſa džeklo dyrbiſh wjele placiſci. A ſhoto konje naſtupa, dha pschi drohoče woža džiwo njeje, hdvž ho někotremužluliz ſesda, jalo by jim niz wožne, ale ſleborne ſornjatla ſypat.

Najhubjeñſhō je pak ſa tajkich ſaſtojniftow, kotsiž ſwoju wěſtu jenaku ſbu doſtanu, njech je drohi abo tuni čaſh. Eți dyrbja ſaſtojnije ſlutnawje žiwi byč, hdvž chzedža ho ſe ſwojej dotalnej

sbu někal psches drohotu wobydlenja, buty, mjaša a drafty s česčju pschebic. Wudawarnja „Serb. Nowinow“ tež prajicj nje-može, so je jej saňdžene leto dobytka pschinještvo; wjesele wjazy je pschi sličbowanju dolhodow a wudawlow saňdženeho leta i hwojej nješpodobnosti spostnac dyrbjaka, so budžische tójschtro pjenjes pschi-hudžika, hdv budžichu nařečti loni 50 tolet wjaz nješunješke, dýgli w ležje 1873. Dížom w tymle naspomnjenym ležje a tež předy je so placzisna sa knihicjščezerske dželo a sa papjeru powyschika, wudawarnja pak placzisnu „Serbskich Nowinow“ powjet-schika njeje. Wujitk s jich pschedawana je so teho dla pomjeniškit, a kmeny so sdobne sa tym prashečz, čeho dla wudawarnja placzisnu Nowinow tež powyschika njeje? Nařslerje je so to teho dla stalo, dokesl wona wě, so wšak Sserbja hščice dosčz pschi-wulki nješku, tež sa duchownu zbrobu wjazy placzic, a so njeje s powyschenjom placzisny nělotreho čitarja wot dalschego lupovalana „Serb. Now.“ wottračiz čhyka. Ale jeli ho licžba nařečtlow hōdnje mepschispori, dha knadž tola hinač pschičac nješmože, hach so budže so placzisna janotsliweho čiška wo 1 pjenješt powyschic dyrbjec. Hdv tež potom tón abo druhí čitar wotſločji, dha budže drje to wudawarni jara žel, ale pomhac hči wona hinač nješmože, jeli čhe dale s česčju wobstacj.

Shtož pak powyschenje ¼-létnego dopředkłapkacjenja wot 75 na 80 np. nastupa, dha je hčiom psched dwěmaj nježelomaj wukadowane, so wudawarnja s teho žaneho wujitka nima, dokesl je „Serbske Nowiny“ wot sapocžatka leta 1875 powjetšchika. Taisle powyschenje ju pak letnje 120 tol. abo 360 markow kłoshtuje.

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Draždany. W paradyh salach kralowskeho hrodu sta so wejera, 1. januara, kralej Albertej a kralowej Karoli nowoletne sbožopšerze se strony zusých pôklanjtwow a wschitkikh kniežich, kij i nim hščiceja. Teho runja pschinješeju tež hwoje sbožepšerza knieža ministrjo a generalojo, kaž tež jich knienje mandželske a slončnje draždanske a druhe wychsche civilne saſtojnistiwa.

— Boži wjehor je kralowska hščice ja eož hama bjes hobi gwoječjka. Jej bě to wulka radosč, so nad wutrobnym wjehelom wolschewic, kotrej džeczi vryzga Jurja mějachu, jalo wot hwojeju wyloločesčenju staršej, kaž tež wot druhich hobsztawow kralowskeje hščicy wšelake dary i Božemu džeczu dostaslu.

— Kral Albert je pschiwolik, so kme prynz Ernst Schönberg-Waldenburgski wulki hščiz herbskeje króny hščic a nohyc, kotrej je jemu meckenburgsko-schwerinsli wjelwójwoda spožejk. (Mjenujz tutón wjelwójwoda, hach runje herbszy nješmože, je so tola w hwojim čjazu dopomnik, so je s čjisteho herbskeho spláha a je teho dla rjad abo orden herbskeje króny saſkožit.)

W Gersdorfsje a to w tamniškej Klippelez fabriky sta so 21. decembra to nješbože, so so wychschi barbař Pſetfer i psche-hladanja wuzuny a do barboweho tolka padje, hčiž so runje barba s hropom warješče. Wón so teho dla tak wopari, so dyrbješče sa nělotre hodžiny wumrjež.

W Lipsku bu 23. decembra wějty John s Danziga i hmeřej wotšudzeny, dokesl běše knihovjasarja Eichhorna slónzowat. Wón sam i nicžemu njeſtejšče, ale wopokaſma běchu tak jaſne, so pschi-hajny hčid to pschevědcjenje dobu, so je wón winowat.

Barlin. Wot 1. januara spadnu stare ſakſe, do leta 1840 bite hščorne kroſche po 12 np., teho runja tež dwajkroſchlarje (6 np.), wohompjenjeſlarje (8 np.) a koperowe kroſhli. Wot

tuteho dnja je někton wjazy bracj mjeřjeba, tola budja tele pjenjesy hščice hach do kónza měřaza wot kralowskich ſakſow, i temu poſtajenych, brane. — Shtož pruske koprone pjenjesy nastupa, dha ſu pruske schyrinowarje (4 np., polski) a tež dwajnowarje (2 np.) teho runja 1. januara ſpanyke, bjeru so pak wot kralowskich ſakſow hach do kónza měřza t. i. a placha tam stare schyrinowarje $3\frac{1}{2}$ nowych nowopjenjeſkarje a stare dwajnowarje $1\frac{2}{3}$ noweho nowopjenjeſla.

— Do Barlina ſu psched hodamý něhdž 65,000 centnarjow mědyh schyréſow pschiwiesli, so bych u je sa božebječjowe ſhtomili pschedali.

— Tež w Barlinje pschedupzy ſara na to storža, so ſu tam ludzo psched hodami dosčz makr lupovali.

— So je wjehor Bismarck wo prawdje ſe hščicy stupičz čhyk a teho dla khězorej pižmo poſtač, je wěrno, a je so to jenož tež teho dla stalo, dokesl njebečhu po jeho ſdazu w rajchstagu tak wotkoſowali, kaž bě wón měník, so budžische ho ſtacj móhlo. Ale dokesl běchu jemu pak pschi wotkoſowanju druhego dnja w rajchstagu wčebje wulke dōwěrjenje wuprajili, dha je Bismarck hwoje pižmo ſažo nařad wšak a dale w hščicy wofstat.

— W barlinſkych nowinach so wónzano wjese wo tym powjedasche, so je tamnišcha polizia wjehor Bismarck ſe wjedzenju daka, so dyrbi ſej ſkdy ras i wjedzenju dacj, hdv ſo je hwojeho wobydlenja něhdž druhdje poda, so by jeho wobarnowala a to teho dla, dokesl jemu ſa živjenjom ſteja, kaž je to polizia ſhonika. Shto je na tej wěži wěrno, njehodiž ſo prajicj, tola njeje barlinſka polizia pschedzivo tutym nowinarſkim ryčam nicžo wofjewika.

— Prjedawſki wychschi president w Schlesynskej, knjeg i Nordenſkych, kotrej je ministerſtwo ſe hščicy puſčejko, dokesl njeje dosčz kruče ſa wobledžbowanjom nowych zyklwinſkych ſalonow hlaďač, ſo pječja do Draždjan pschedydi, ſo by tam vydlik. Na jeho město je hrabja Arnim-Boitzenburg powokan.

— Hach je prjedawſki němiski pôfkanz w Parisu, hrabja Arnim, pschedzivo wufudzenju appellowat, njeje hščice ſnate. Wón je mjenujz, kaž ſwý tydzenja wobchernje powjedali, i 3 měřazam jaſtwa wotſudzeny, dokesl ſaſtojnſke pižma w prawym čjazu na wjehor Bismarck wotedač njeje. — Hrabji Arnimej ſu te 100,000 tolet, kotrej bě wón teho dla ſapkožic dyrbjak, ſo njebeč cjeňyk, ſažo dali. Někotre barlinſke nowiny powjedaja, ſo je ſtatič řežnič pschedzivo wufudzenju w Arnimskej nařeznoſci appellowat, dokesl ſo jemu ta ſchrafa jara niſla bycž ſda.

— Kölnskemu arzbislopu je hčid i naředzenju dák, ſo budže kručiſho pschedzivo njeemu ſakročene, jeli 29,500 tolet ſchraſy hach do 1. januara njeſakacj, i kotrej je wotſudzeny, dokesl pruske nowe zyklwinſke ſalon wobledžbowat njeje. — Wrótkawſki wjehobislop Dr. Förster je dyrbjak 200 tolet ſchraſy dacj, dokesl je pawonſlowſku faru hčiom leto njeſakadženu wotſajk. Wón pak ju teho dla njeſakadži, dokesl by noweho fararia předy miňstrej i wobtwerdzenju prjedkſtajic dyrbjak, kaž to pruske nowe zyklwinſke ſalon ſadača.

— We Wrótkawju (Dreslau) běchu psched nělotrymi měřazami čjelo jeneje khudeje Joný, kotrej bě w hospitalu wumrjeſa a niloho njeſawostajka, po nowym wafšenju ſpalili a jedyn wučený bě jeje popječ i dalschemu pschedyptanju hobi wšak. Duchowny, do kotrej wohady bě ta jona hščicka, ſo nad tajlim ſakſedzenjom ſ jeje čjekom wobčejowasche a tón popječ nařad ſadasche, ſo by ſ najnižišcha tóule po hščicjanski wafšenju khowacj móhlo. Pschi nižších ſaſtojnſtwač pak jeho ſtržbu wopolaſaču, wón pak ſo ſlonečnje na ministerſtwo ſnatiſlownych nařeznoſciow do Barlina wobroči. Tole je jemu w tychle dnjach wotmolwiko,

so je hospitalemu přijdejstevnu swoju nespodobnosć nad tym wuprajko, dolež je wonie spalenje spomnjeneho čjela dowolito a so je tón wuchenz tež porucjuosć doftak, popjet spaleneho čjela duchowemu pôszkac, so by jón tutón khowacz mohł. — Slonečne pišče ministerstwo, so smě so jenož čjelo tajkeho člowjaka spalici, kž je i temu hžom pschi žitwienju swoju dowolnosć dał, a božej to sawostajeni wobsanknu.

Austria. We Winje budje so pschezjivo wěstemu Osenheim, direktarej jeneje želesnizy, žudniſle jednanje džeržec, dolež je pschi twarjenju želesnizy a tež posdžischo wulke jebanja čjinil. Pschi tej wžy je tež nchdušni minister Gisler sameschany, dolež je jemu Osenheim 100,000 schézualow dał, a ludžo ménja, so je so to nělajkeho pschekcza dla stalo.

— W Čechach a tež w drugich awstrijskich krajach je so tež kněha naščko, so w nělstrých stronach pôsty jěsdžic němožachu a tež na želesnizach jara něporjadnie jěsdžachu.

— Pschewigaro tak mjenowaneje mokodczęsleje stronu mějachu wónans w Brusy shromadžisnu. Wobsankli pak dale nicž njejsu, hacž so čji wot nich, kž budža knadž sa rajchrathskich sapóštan- zow wuswoleni, jenož tehdy na rajchstag póndu, jeli so wjetshina čjekich sapóštanow sa to wupraji. (Wjetshina pak so wěscze sa so wupraji, so njeby žadyn Čech na rajchrath škol; pschetog wjetshina sapóštanow so i staroczęslej stronje džerža a po taikim nicž wo rajchrathu wiedżec nochzedža.)

Franzowska. Szejm je so i nowa w Versaillesu shromadžik a tam sažo wurdžuje. Wazneho njeje nětlo nicž wiedna a werna republikanska strona je hischje pschezo doſez žkaba, monarchiske strony pak tež hischje tak žylne njejsu, so bychu republiky kónz sežiniež mohłe.

— Ruska khězorla na swojim domopuczu s Italijs psches Paris a Barlin do Petersburga pojedże.

Schpaniſſa. Němčia pschetupiſta kód „Gustav“ dyrbjescze žylneho wětra dla do pschistawa schpanisłeho města Guetaria čę- řatž a bě teho dla khorhoj wutylka, kořaz na to polasowané, so tam nufy dla wucek pyta. Wona petroleum wjeschē. Guetaria je pak wot karlistow wobšadžena a duž čji i flintami na cule kódž iselachu, tak so dyrbjescze ta dale jecž, hacž ju pola Zarauza, kž maja karlistojo tež w ruzi, wětr na pěſi čjipny, na kotrejž težaga wosta. Kódžinu wot tamniſčich wobýdlerjow s wulkej proumoženii, kódž hamu pak karlistojo wobšadžichu, chžedža ju pak nasad dacž, jeli so jim postajene žto scpkacj.

Ružowſka. Ruski pôškanz w Parisu, wjerch Drów, je wot Mak-Mahona wulki kſchijz franzowskleje ežechnieje legije doftak a dwemaj sekretarjomaj je wón offizierski kſchijz teho žameho rjada spožejk. Franzowsko so i Ružam nětlo na wšchu waſhniſe liſčja.

— Po lětarstviu pschepytanju njeje Miklawš Konstantinowicz, starski žyn wulkowjerch Konstantina, pschi dobrym roſomje a je teho dla pod kuratelu swojego nana stajeny. Wón běſte psched nělorym čjazom swojej knjeni maežeri drohe kamjenje wſak a jenej Franzowsky darik, kž bě potom i nimi čjela.

Amerika. We hětovnym měsce amerikanskej unije, w Filadelfiji, budje sa něltre čjaz wulka žwěrka wustajenja woldžeržana. Gaſtupierjo němčich krajow su hžom wot Bismarka pomjenowaní.

Asia. W krajinu Angora a Konia, hdzej najbóle muhamadanarjo vydla, nimaja hžom dležci čjaz žaneje pižy sa skót a žaneje zyrobý sa ludži, dolež tam psches lěto ani krepki desheža měli njejsu. Duž je tam psches 2 millionaj koni a howjadow, kž tež kosow panjko.

A nowemu lětu.

Tak sažo lěto Božej hnady,
Mój křesťjanino, saščko je;
Duž wopomn to a hladaj sadu
Na stare lěto žandžene,
Kak we nim Boža dobrota
Je naš tak hnadne wodžita.

Ach wodaj, wótzie, nam wščě padu
A hřečki lěta žandženoh,
My nočzem wščak nictón radu
Je brac̄ do lěta noweho,
Haj, wodaj je wščě Chrysta dla
Toh' naščoh' luboh' Sōžnika.

Tak hdvž smě nět we Chrysta mjenje
Do nowoh' lěta stupili,
Dha čjzem tola wščitzu rjenje
We wěry počnej modlitwi
Sbo i Božom' thronej pschiblizec,
Szej jeho hnadu wuproščec.

To hnada Knjeſa Jeſom Chrysta,
To luboſci wótza njebojšoh'
Budž nam tež w nowym lěče wěſta;
Tež doftak Ducha žwiateho
Tón budž a wostan pola naš
Tež w nowym lěče kždžy čjaz.
Wščě džecži, kž budža narodžene
Nět we tym nowym lěče tu
A na žmierz Jeſom Chrysta křečjene,
Njech tebi žwérne wostanu,
A kž žlub křečenſki wobnowja
Jón džerža tež čjaz žitwienja.

Kž lětha budža wěrowani
Pschi Božim žwiatym wotkarju,
Njech bjes nami wščak njejsu žani,
Kž mandželski žlub žamaju;
Haj, njech jich nicž na žwěcji
Hacž sbožna žmierz tu nježeli.

Njech wščitzu, kž we nowym lěči
Tu psches žmierz pónidža se žwěta,
Eji starí, mokdži a tež džecži —
(Ssnadž bjes nimi tež budu ja) —
Psches Chrysta krawnu ſaſkujžu
Tam wěžnu ſbóžnoſć doftanu.

A pschede wščem njech w nowym lěči
To Božje žlubo wot křiža
Psches' jažniſho a dale žwěcji
Do pohansleho hubjeniſwa:
Njech pak pschi naš tež wostanje —
To proščmy Boha wutrobnje.

Petr Mlán.

Ze Serbow.

S Budyschina. K hodam je so nam tak wulki žněh wobradžik, kž jón wjele lět měli njejsmy, a poſlenje dny psched Božim dnjom je se wšow malo ludži do města pschisłko, dolež bě to hubjenych puczow, se žněhom ſaſkujžich, jara ežežlo. Duž su pschetupzy a rjemieſnizy w tydle poſlenich dnjach malo pschedali a njeje teho dla něloryžkujž s hodowneho wilowanja težko wujitka měk, kž bě so nadžižak. — Se hanjemi je so hody tudy doſez molo jěsbjiko, hacž runje běſte žněha doſci, kž smě hžom naspomnili, ale ežež bě jara hubjena; pschetog, hdvž bě žněh wežera trochu wujedženy, dha jón druhi žněh dženža i nowa sawali. Žyma pak hischje jara wulka njeje.

— Njebohí tudomny měſčejan a rjemienjekli misčtr, knies Schlamáč, je bjes druhim tež sa tudomnu mičaklu ſchuln sa

Chube dżecią 300 austriackich schéznaków wokłasak. S danje tuteho kapitala bu 21 dżeczem na to waszne hodowne wjehese pscihotowane, so buchu s wujitnymi i chulskimi knihami wobdarjene.

— Gaudzenho 28. decembra su so tudy nowi sastupjerjo (Stadtverordneten) mesta wuswolesi a buchu s wjetsha dotalni wuswolesi.

— Póndzelu, 4. januara, budze nowy direktar měschansleje schule, f. Wlochaz, psches wokrjezneho schulskego inspektaria Dr. Wilda do swojego sastojinstwa sapokasany.

S Wojerez. Dotalny buchwaldski wuczer (w Schlesynskej), knies Hauda, je sa požlensthego wuczerja sa tudomnu měschansku schulu powokany.

Budysli pscihotagym žud.

Pscihed budyslim pscihotagym žudom měschese so 11. a 12. decembra 1874 dla saraženja buchholzskiego mlynka Rittera nowe žudnište jednanje psciegiwo mlynskemu Birusej s Kinsborka a swudowjenej mlynskowej Ritterowej, hacj runje běschtaj tuteje węzy dla prěnshi k hñjerczi a Ritterowa 4letnemu jaſtu wotžudzenaj. Mjeniugy wyskochi appillazionski žud w Droždžanach běše pscih pscihladanju aktow namaka, so je so pscih prěnim žudništim jednanju něklaſta smolka stala, a bě teho dla pscihakat, so ma so nowe druhe žudnište jednanje psciegiwo wobemaj wobslorženymaj statz. Statny rycznik tež tón króz Birusa w tym wobsloržowasche, so je Rittera se samyžkom sarashk, a Ritterowu, so je temu polešowaka. (Wot teho, so je wona Birusa k wobslorženju saraženja nawabika, statny rycznik w drugim jednanju niejo njeprajesche, w prěnshim bě pak tež na tole wobsloržowak.)

Pscih psciebzichowanju Birus slónčnje k temu stejesche, so je Rittera se samyžkom sarashk, ale ſebi to prjedy njeprchemyſlik. Wón bě ſebi tajle saraženje teho dla prjódla wsa, dokelž běſche Ritter prajik, so swoju żonu, koraž bě s Birusem mandželstwo kamaka, hanibnje s domu wuczeri. Ritterowa bě to Birusej skoržila a duž bě tón na tu sku myſlitzku pscihak, Rittera prjedy sarashk, hacj tón swoju żonu wuczeri. Wón bě so teho dla, hacj runje bě jemu ſlužba hžom wupowiedzita, wjescior s Halſchtrowa k mlynej wročzile, tam Rittera njeſazdy sarashk a do swizy, w kotrejž so mlynske ſoka wjercza, cžižnyk, so by potom wonhlađako, jalo budžiske tam tutón ſam nutspanyk a pscih tym živjenje ſhubiš. — Dokelž bě so Ritterowe čjelo s woprědla jenož s lohla wobhlađako, dha so tež ſdasche, so je Ritter ſam na swojej ſmerci wina, ale poſdžischo, hdzej bu njeprózgħiwe ſadžerjenje Ritterowej a Birusa bôle ſnate, žud krucze ſakroži a Birus so tež po někotrym čjazu swojego ſteho ſlučka wusna. Raž w prěnshim jednanju, tak Ritterowa tež pscih drugim prjedesche, so je Birusa k temu žadkawemu ſlutkej nawabika, pscihwda drje, so je s Birusem mandželstwo kamaka, pak w tym zdele njezinowata, so je Birus ſele muža sarashk. Gswēdżi s nowa wcho wobžwēdżi, ſtož na to polasowasche, so je Birus Rittera slónzowak, (hdj budžiske so tón tež hžom teho prjedy njezuſnat). Duž hinal bycz nje-možesche, so bu Birus s nowa k hñjerczi wotžudzenj, Ritterowa pak dosta ſojo 4 lěta jaſtu. Wona je so tajle ſchrafje podcžižnka, hacj pak budze Birus znadž i čaġġiżwenskemu jaſtu wotnadjeny, nam hiſheje ſnate njeje.

Priłopk.

** Wumóženje na morju. Němska pôſiſla parokódži Silesia „hamburglo-amerikanského parokódžneho akzisnego towarzstwa“ ſelta na swojim požlenjom domospuczu s New-Yorka do Europę

na wjekolim morju ſendželsku barku „Briarley“ w wuszej nufi, dolež woda do kódże běſesche. K wobžadzenju wumóžazeho čočma nochyjsche kapitan Silesije nikoho nusowac, dolež dyrbjesh ſebi prajic, so moža muſtwa pscih ſpýtanju wumóženja živjenje pscih žadžic, pscihetož tehdž ſylny wetr dujesche a morjo wjekole žokny mijetaſche. Duž rěkaſche: „Dobrowolny do předka!“ a wola bě tak dobra, so prěni čokur, ſe 4 matrosami wobžadzeny a wot prěnsho offiziera Peckolda wjedzeny, hžom ſa někotre minuty wotjedje, so by so na tón ſkul ſwajk. Po wullich ſtrachach a prožowanjac hžom ſa tón čočem s 10 nimale hžom prostymi člowjekami wrciži. Dokelž bě so prěni offizier wobžkłodži, tsecži kommando na ſa a ſažo k nakamanej kódži wotjedje, so by wumóženje dokonjal. Tež tón króz dyrbjachu ludjo s kódże, so nurjazeje, ſa wotejku pscihwjasani do morja dele ſkac, ſo bych ſe matroſo do teho čočma ſezahnyc mohli. Wszech wumóžených bě 19, vjcs nimi 4 žony. Na Silesiji namakachu lekarſku pomož a wcho polóženje, laſkež može ſo pak tež jenož na tajle wuszej atlantskej pôstkej parokódži ſlicjež. Hotowosz, ſ kotrejž offizierojo a muſtwa Silesije ſwoje živjenje wažiſu, ſo bych ſa někotrych člowjekow hrožaſei hñjerczi wutorhnyli, ſ nowa wobžmēdža, pak dobrýk kódžinom manu. Pak čejje pak tón króz wumóženje běſche, ſe ſ teho widžerz, ſo wone $4\frac{1}{2}$ hodžinu trjebasche.

** Wuzahowanje. W měhazu novembra 1874 wuczeje psches Hamburg 2217 a psches Bremen 1414, w hromadje 3661 wobbow. S zjela wuczeje wot 1. januara hacj do 30. novembra 1874 psches Hamburg 42,630 a psches Bremen 29,722, do hromadu 72,402 člowjekow.

* W nožy 23. decembra je woda we ſobju tak ſponyta, ſo bě w bliſkoſći Mischna tak niſta, taž ſo na tajlu nikloſej nich-tón dopomincj njeſe.

* W Schorjelu a wokloſocji je tójskto ludzi na trichinę ſchorjelo. Wina na tym ſu ločbaſli, kotrež běchu wot jeneje roſnoſteſti ſe Schönberga ſupili, pscihetož k tutym ločbaſlam bě rěſník trihinate ſwinjaze mjažo wsa, njeſwiedjo, ſo ſu w nim trichinu.

* S Rožweina pižaja, ſo ſu pôſtſkeho ſiſtynoſcherja Vöfflera njeſalolo Grunawa ſmiersnijeneho namakali.

* Njeſalolo naumburgského dwórniſčča thüringskej ſteſnižy jedyn woczeje ſwoje ſtadeo psches ſoliſu čjerkjefche, hacj runje jemu to wotradžewachu, dokelž měchese jedyn čjaj bōrš pscihjec. Tu-tón tež hñydom pscihileža a dolež wozgħi rucje doſej wuczelac njeſoža, dha bu jich nēħħe 50 morjenych a ranjenych. Schadowanje wobliči ſo na 200 tolef.

* W Embertu (w Thyrſlej) je ſo 20. decembra jena burowka ſe ſchtrjomi džecžimi a dwemaj ſlužobnijmaj džowlomaj ſpalita. Bur pômjenjam wuczelny, ale ſo tak wopal, ſo njeje wěſte, hacj ſe ſiwenjem wotendje. Wohen bě wo pôknož wusħek, hdzej wjeho w prěnim ſpanju ležesche.

* S Wjeklobja (Hohenelbe) pižaja, ſo je w ſchlesynſko-čjekicki horach tajli hněh, kij ludžom ſ jeneje wkjy do druheje njeſa.

* W San-Remo (w Italiji), hdzej ruskia khžorka w požlenim čjazu psciebzichowanju, je jara rjany čjaz. Pscihipokdnju je nēħħe 20–25 gradow čjoptotu a wſħitko ſo ſeleni a ležej. S zjela tam jene ſana ſyma njeje.

* W Parisu ſwječeſte molei Waldeck 17. decembra ſwój 109. narodny džen. Wón w mokodoscji ſ Němzow de Franzovsleje wuczahny a bě pod Napoleonom I. wojak w jeho wójsku. Wón je ſo tsi króz woženik a jeho tsecža żona jemu hólza porodji, jalo bě wón 85 lět starý. Waldeck je hiſheje pscih dobrej strovostci žiw.

* W Budyschinje bě šo w jenej pinzy sandženu wutoru wjedzor petroleum sapalik a wohou bě tajku mōž dobył, so dyrekcje šo dželba wóhnjowej straže k pomozy powokaej.

* W Draždjanach je akisentowa Henzowa swoje 4-měsacne džecjo wóndano sa schwilk pojšnuka a tak dokho s nim tam a hem machala, hacj je to džecjo morwe bylo. Wona je řeđi do hlowy stajka, so jej dořahacj njebudje, hacj runje je džowka samjiteho lupyza.

* Na lipstím dwórníčeju w Draždjanach 29. decembra wosy do šo storejichu, tola bě sklodowanje hisčice dozej ſnadne. Na schlesynskim dwórníčeju pak 30. decembra dwaj czechaj na šo ſajedzjechtaj, tak so bu 5 wosow s tworami s džela roſrazenych. Cjlowjekojo šo pschi tym wobſkłodžili njeſju.

* Wóndano jena žona petroleum do lampy lijeſche, lotraj šo hijom ſwěczeſche. Duž šo para, s petroleumoveje blesche wukhadzaja (tolá pak wočomaſ njewidomna), sapali a bleschu roſpuſny, so palazy petroleum roſleča a draftu teje žony sapali. Wona je šo tak wopalika, so je dyrbjata wumrječ. (K radjenju je, so jedyn lampy wo dnujo s petroleumem pleni, pschetož pschi ſwězý je to pschezo ſtraſčne.)

* Pruski krajny ſejm najſkerje 14. januara teho lěta k wurdzowanju w hromadu stupi.

* Po nowſkich wojvjeſčach je tež hrabja Arnim pschecirko wobſudzenju, jeho nastupazemu, appellirowal.

* W Nowym Měſeje w Schlesynſlej bě něčton w tym cjaſu, jako tam pôst s města na dwórníčezo jědzeſche, džeru do wosa ſejnik a hromadu pjenjeſčnych a druhich listow kranyc. Börſy na jeneho cjlowjela tulachu, kij bě s wězami na pôjeze a pôſiſtich wosach ſnaty a teho dla tež bôrſy poſa njeho wupytowachu, ale nicho njenamakachu. Tola polizia jeho wobýdlenje ſwětu wobledzbowasche a ſlonečne tež polizajſti ſeržant we wobrubje žony teho, na lotrehož tulachu, kranjene papjerane pjenesy namala. We woſních listoch bě 508 tolef bylo a wšich běchu dořahnyli.

* Swonhliſter Hamm w Frankenthalu je wóndano twarſtemu pschedzhdje kólniskeje wulſeje zyrkwe (tak mjenowaneho doma) k wjedzenju dak, so je wulſi swón, wot njeho ſa ſpotanjeny dom laty, poſa njeho netko do roſhtow pojſnjeny, a so je šo tež w nastupanju ſlinčenja radzik. (Tutón swón, kij budje „khejorski swón“ rěkacj, dokež je němſki khejor ſa njón tejko franzovſtich kanonow darit, hacj běſche mjeđe trjeda, budje jedyn s najmjeſtſtich ſwonow na ſwěcje. Hamm je jón hijom dwójzy lat, ale dwójzy ſu jón ſacjibli, dokež tak njeſlinčeſche, kaž ſebi ſadachu.)

* Awstriſki khejor a jeho knjeni mandjelska ſtaj 5000 ſchänkow darikoj, so by ſo ſa tele pjenesy drjewo ſa kudých lupil.

* Někotre nowiny pišaſa, so ſže ſnaty Dr. Strousberg mehltheuersku-weidawsku ſeleſnizu (w Voigtslandze, kotrejz twarba bě ležo wostaka), bôrſy dale twarieč.

* Město Win ma něko něhdje 75,000 wobýdlerjow mjenje, dyžli psched lětom, pschetož tejko ſudži je wot tam ſa jene lěto wuzahyňko, dokež tam žaneho džela wjazy njenamakachu.

* S Paríſa je 31. decembra telegramm ſhem pôſkany, ſo ſu prynza Alfonsa, kyna přjedawſche ſchpaniſkeje kralowſeje Isabelle, w ſchpaniſkim kólnym měſeje Madridze ſa ſchpaniſkeho krala wuwokali. Někotre wjetſche wotdželenja ſchpaniſkeho knježeſtveho (republikanskeho) wójska ſu jemu pschipadnyke a ſu ſo ſarliſtami, kij ſa Alfonsa ſobu wojowachu, ſlenocjili.

* W Paríſu je 26. decembra taž počako a woda w rěſach s kózdym dnjom pschibywaſche.

* Wjes Oxfordom a Birminghamom (w Zandželskej) ſta ſo 24. decembra, ſo ſo jenemu waggonej ſeleſnichneho czechá, kij ſi ſinacie, ſi cjlowjekami wobžadženych wosow wobſtejeſche, wóſla ſkama. Czech hnydom ſ koliſe wuſtoci, hacj ſo ſlonečne tſi wosy ſi wypolich hacjenjow dele waliſu a ſo tam na drobne ſuſki roſraſyču. Psati tym buču nimale wſchitzy ludžo, kij w tych wosach ſedzachu, na ſakofne waſhne ſaraženi, roſtokjeni abo ſaduſcheni.

* We Lodži (w ruskej Poſſlej) je ſo 19. novembra Hentschelez kattunowowa fabrika wotpalika. Skłodowanje je na 400,000 tolef wobſicjene, tola je fabrika ſ maschinami a tworami ſa 300,000 tolef ſawěſczena. Rajhubjeſtche je to, ſo je wſele ſudži na dleſchi czech dželo ſhubiko.

Hans Depla a Mots Tunka

Hans Depla. Aj aj, w ſuczu ſym psched nělotrym cjaſu kraſnije pobyt.

Mots Tunka. Ale ſak dha to?

H. D. Nô, tam bě ſwinjoreſanje a to ſnadž niz burſe, ale kralowſle.

M. T. Hlaj wſchal tola! Ale bě dha ſchlo na nim?

H. D. To ſo mä. Dwaj rěſnikaj je biſeſchtaj, ale hdyž běſchtaj je ſarasykoj, dha Janeje ſwě ſi njeho dobyčej njeſteſchtaj, tak ſo dyrbjete ſo hlyſeje jene čelo ſarešacj, pschetož kofbaſh ſhzhku rylacj, hacj runje běchu na vuczu ſ Budyschina 60 kohci čriewoto ſhubili, kij běchu tam kofbaſh dla ſupili. 60 maskow hejduski ſu potom naparili, ale ta njeđohahasche, dokež bě najčenjicha kofbaſha tak toſta, kaž cjlowſta noha pschi....

M. T. Hoi wſchal, ja mōžu ſebi to ſam myſlitj. Ale praj mi, běſche dha to ſwinjo mo prawdje tak jara wulſe.

H. D. Hoi, dwanacze mužow dyrbjete je ſvěhač a njeſteſchtachu, hdje bychu jeho poſſhili, ſhiba napoſled ſa torm.

M. T. Ale praj wſchal, bratſje, koſlko tam to toſla krala maja?

H. D. Hui, wón tak khejro jara ſi čornym djerži a daž bě tež wſchek wotolnych wulſerjow na wulſu kofbaſhu pschedrožk.

M. T. Mějachu tam tež ſchlo piej?

H. D. Hoi, poč ejmarja paſenza běchu do kheje waliſi a pôdla ſu pomaku zpěk ejmač pítra mutuſkali, a jato ſo hroſpoj praschač, ſak wjele muki je na bližnji pschedrjebač, dha wena

wotmoswi, so je centnač tak nělak dořahnyk. A schtój njechaſche ſejſz a piež, teho tak dolho s kſudom po dworje woleko honjaču, hacj wón ſlonečnje „appetit“ krydje.

M. T. Moji jejdyrko, to džé ſu tam wo prawdje krasowſy ſiwi byli!

H. D. Haj, to ja tež praju.

Wosſiewjenja a wukasy kralowſkich ſaſtojuſtiwoſ.

Ministerſtwo wójny je wosſiewito, so maja eži, kij chedža twarbu noweje budyskeje kaſerny na ſo wſacj, swoje piſma hacj do 9. januara t. l. dopokdnja do 10 hodžinow na wojerſkej twarſtej direkciſi wotedacj. — Gmejnſzy prjódſtejerjo lubijsleho hamſleho hetmanswa maja po § 56 ſakona, rjemiehnili a parſchonſki dawł naſtupeſzho, ſapiſy wobylterjow a kudyk ſ pomjenowanjom wjeſneho depuтиrth (Ortsdeputirter) pſchi 3 markſkej ſchtraſje hacj do 5. januara t. l. wotedacj. — To ſamo ma ſo tež wot gmejnſkich prjódſtejerjow budyskeho hamſleho hetm. ſtač. Woni maja tež ſapiſy pſow pſyčzeho dawla dla pſchi ſmarkſkej ſchtraſje hacj do 14. januara na budyskim hamſkim hetm. wotedacj

Cyrkwinske powjesće.

Krčeni:

Pětrowſka z vrlej: Hanja Martha, Korle Augusta Schenka, wobylterja, dž. — August Benno Bernhard, Jana Augusta Pěſicha, murjerja, ſ. — Paulina Bertha Hedwiga, Handrija Schlez, měſchczana, khejerja a ſchuſejoweho wothladowarja, dž.

Michałska z vrlej: Jan Paweł, Korle Duczmana, khejtarja w Makhi Wjelkowje, ſ. — Hanja Marja, Handrija Janascha, wobylterja na Židowje, dž. — Marja Helena, Augusta Urbana, khejerja w Delnej ſinje, dž. — Ida Klara, Biedricha Augusta Nyctarja, wobylterja pod hrodom, dž. — Marja Wilhelmina, Jana Wicjasa, khejtarja w Khejne, dž. — Ernst Moritz, Wylema Helbiga, kowarja-najela w Delnej ſinje, ſ.

Zemrjeći:

Džen, 14. decembra: Helena rodž. Khejorez, Jana Korle Wicjasa, wobylterja, mandjelska, 401. — 15., Marja Madlena, rodž. Wuschič, Korle Piwarza, wobylterja pod hrodom, mandjelska, 381.

Kórz pſchenzy po 170 puntach: 5 tl. 27. 1.—6 tl. 7. 2., kórz rožki po 160 puntach: 4 tl. 18. 2.—4 tl. 27., kórz jeczmienja po 140 puntach: 3 tl. 26. 7.—4 tl. 4. 4.

Wcžera placzesche w Barlinje:

spiritus 18 tl.—18½ tl., pſchenza 55—70 tl., rožka 53—57 tl., rēpilowý wolič (njecziszczeny) 18 tl. 6 ngl.

Powſchitomna aſſeturanza w Triescze

(Assicurazioni Generali.)

ſawěſcjuje pſchi rukowanſkim fondsu wot

39 millionow 373 tyžaz 922 ſchěſnakow 6 krajzarjow

a) tworj, mobilije, žinjenſke plody a t. d., kaj tež kdyk to krajowe ſalonk do woluja, twarjenja wſchek družinow pſche wóhnjowu ſchłodnu;

b) poſtlicjuje ſawěſcjenja na žiwjenje čłowjekow na najwſchelatſche waschnje ſa najtunishe twjerde pramje a wustaja polich po nemſkim riſkſkim czaple.

Towarſtvo wuſlaczji w lécje 1873 ſa 14130 ſchłodowanjow ſummu wot

5 millionow 962 tyžaz 486 ſchěſnakow 21 krajzarjow.

Na kózdemu wukasjanu a ſa wobſtaranju ſawěſcjenjow porucja ſo jako agent: hamſki ſkotoléſtar Ernst Walther w Budyschinje.

Gžahi po želesniſy:

S Budyschiną do Draždjan: Rano 6 hodžinow 45 minutow; dopokdnja 9 h. 15 m.; pſchipokdnju 12 h. 40 m.; popokdnju 4 h. 10 m.; wjecjor 8 h. — m.; w nožy 2 h. 35 m.; w nožy 4 h. 5 m.

S Budyschiną do Šchorjelza: Rano 7 h. 45 m.; dopokdnja 10 h. 50 m.; popokdnju 3 h. — m.; wjecjor 6 h. 50 m.; wjecjor 9 h. 45 m.; w nožy 12 h. 50 m.; w nožy 1 h. 48 m.

S Nadeberga do Kamjencia: Dopokdnja 8 h. 10 m.; dopokdnja 9 h. 30 m.; popokdnju 2 h. — m.; popokdnju 5 h. 45 m.; wjecjor 11 h. 10 m.

S Kamjencia do Nadeberga: Rano 5 h. 20 m.; dopokdnja 8 h. 15 m.; pſchipokdnju 12 h. 45 m.; popokdnju 3 h. 50 m.; wjecjor 6 h. 45 m.

S Lubija do Žitawy: Rano 6 h. 10 m.; dopokdnja 9 h. 10 m.; pſchipokdnju 12 h. 30 m.; popokdnju 4 h. — m.; wjecjor 7 h. 30 m.; wjecjor 7 h. 57 m.; wjecjor 10 h. 30 m.

S Žitawy do Lubija: Rano 4 h. 55 m.; rano 7 h. 15 m.; dopokdnja 8 h. 26 m.; dopokdnja 10 h. 20 m.; popokdnju 2 h. 20 m.; wjecjor 6 h. 10 m.; wjecjor 8 h. 50 m.

S Žitawy do Barlina: Rano 6 h. — m.; dop. 10 h. 5 m.; popokdnju 4 h. 50 m.; wjecjor 10 h. 10 m.

S Věkeje Wody do Mužakowa: Rano 7 h. 30 m.; dop. 11 h. 20 m.; popokdnju 6 h. 35 m.; wjecjor 11 h. 35 m.

S Mužakowa do Věkeje Wody: Rano 6 h. 25 m.; dop. 10 h. 30 m.; popokdnju 5 h. 30 m.; wjecjor 10 h. 50 m.

Po hornokužiſkej želesniſy ſ ranja i wjecjoru. Wotjeſb Kohlfurt rano 4 hodžinow 42 minutow, popokdnju 1 h. 32 m., pop. 5 h. 7 m. Hórla rano 5 h. 31 m., p. 2 h. 5 m., p. 5 h. 46 m. Niſſa r. 5 h. 49 m., p. 2 h. 15 m., wjecjor 6 h. 1 m. Mikow rano 6 h. 11 m., pop. 2 h. 29 m., wjecjor 6 h. 18 m. Wujesd rano 6 h. 45 m., pop. 2 h. 50 m., wjecjor 6 h. 48 m. Kas dop. 7 h. 5 m., pop. 3 h. 3 m., wjecjor 7 h. 5 m. Wojerezy rano 7 h. 40 m. pop. 3 h. 26 m., wjecjor 7 h. 32 m. Wysoki Bułow dop. 8 h. 9 m., pop. 3 h. 47 m., wjecjor 7 h. 57 m. Ruſland dop. 8 h. 43 m., pop. 4 h. 7 m., wjecjor 8 h. 28 m. Müdenberg dop. 9 h. 2 m., pop. 4 h. 22 m., wjecjor 8 h. 52 m. Wilow (Elsterwerda) dop. 9 h. 28 m., pop. 4 h. 44 m., wjecjor 9 h. 27 m. Ruſlow (Liebenwerda) dop. 9 h. 47 m., pop. 5 h. — m., wjecjor 9 h. 54 m. Ssokołza (Falkenberg) pſchiſjed: dop. 10 h. 7 m., pop. 5 h. 17 m., wjecjor 10 h. 14 m.

Po hornokužiſkej želesniſy ſ wjecjora i ranju. Wujesd: Ssokołza rano 6 h. 42 m., dop. 10 h. 55 m., wjecjor 6 h. 45 m. Ruſlow rano 7 h. 14 m. dop. 11 h. 18 m., wjecjor 7 h. 9 m. Wilow rano 7 h. 41 m. dop. 11 h. 36 m., wjecjor 7 h. 28 m. Müdenberg dop. 8 h. 13 m., pſchip. 12 h. 3 m., wjecjor 7 h. 57 m. Ruſland dop. 8 h. 48 m., pſchip. 12 h. 30 m., pop. 4 h. 3 m., wjecjor 8 h. 17 m. Wysoki Bułow dop. 9 h. 11 m., pſchip. 12 h. 49 m., pop. 4 h. 19 m. Wojerezy dop. 9 h. 51 m., pop. 1 h. 20 m., pop. 4 h. 46 m. Kas dop. 10 h. 17 m., pop. 1 h. 42 m., pop. 5 h. 4 m. Wujesd: dop. 10 h. 44 m., pop. 2 h. — m., pop. 5 h. 20 m. Mikow dop. 11 h. 14 m., pop. 2 h. 27 m., pop. 5 h. 42 m. Niſſa dop. 11 h. 41 m., pop. 2 h. 45 m., pop. 5 h. 59 m. Hórla dop. 11 h. 55 m., pop. 2 h. 57 m., wjecjor 6 h. 9 m. Kohlfurt, pſchiſjed: pſchip. 12 h. 38 m., pop. 3 h. 42 m., wjecjor 6 h. 42 m.

Prjewowa aukzia.

Na drobjanskim rebitu we wulek hucinje pſchi rajtbanje budje ſo ſchtwórt, 7. januara, rano wot ½ 10 hodžinow 67 loſow kħojnowych ſchomow, bjes kotrymiz je tež liſcijowe drzewo, ſa hotowe pjeniſeſ na pſcheinadzwanje pſchedawacj.

W Drobach, 2. januara 1874.

Hetman.

Na knježim dworje we Wutołčizač je 20 proſkatow na pſchedan.

Na tajkach, kiz na pkuza, wutrobu a nervy czerpja, jara ważne.

Liebigowy kumys-extrakt.

Dokelž moje zdjerze nie a mozy Waschemu kumysej dzaknu, dokelž he-wak jezcz njemozu, slasam spomnjenju, so hym 10 let na żold hory a Wasch kumys mi pom ha.

Franz Rohr.

Hdyž hym 20 bleschow Waschego kumysewego extracta pichetriebat a wjesele wolepszenja czuju, dha febi (Słasanie). K pschi mi saho poszczelze (Sla-sanje).

G. Hüttig.

Wasch kumysewego extract je mojej żone jara do-bru szlużbu czinić, wona ma zo wjesele lepje a może po 3 bleschach bijom spacz a jezcz poszczelze mi teho dla (Słasanie).

B. Diesbach,
wobszedzet czischcierne.

Poszczelze mi tola 12 flakonow. Hdyž mi te tajlu polbgnosc sejnia, laž ma wondano dostate 4 flakony, dha njemozu żane pjeru dozej dzakowacj njemozu a tónle džim wopisacj.

J. J. Wendtshuh,
fabrilant.

Wasch extract je zo pschi flakonow. Hdyž mi te tajlu tal džiwęzijnazy a wobebny wopolasat, so ho Wam dha njemozu żane pjeru dozej dzakowacj njemozu a tónle džim wopisacj. K lepschemu kēdneho cło-wieczeństwa jenož proszou, wcho na kožicę, so by so tale dobrata prawje mnogim dosłata.

S. Lowinski.

Wuskadowaza knižta Dr. Weila darmo a franco.

General-Depot von Liebig's Kumys-Extract.

Berlin, Friedrich-Strasse 196.

NB. Lekarjo naszeho instituta ſu kójdy czas hotowi, po psichlanju wopisanja khoroscze khowemu s lekarſkim wukasowanjom s ruzy byc, a njetrjeba ſo ſo to nieżo placzic.

Sa Budyschin a wokolnosci pschedawa knies Heinr. Jul. Lineka 1 bleschu ſa 1 marku 60 np., 4 bl. ſa 6 markow.

**Magdeburgſte wohu-sawesczaze towarzſto
ſe faktadnym kapitalom wot piecž millionow toles
pruſſ. Fouranta**

w 5000 akzijach po 1000 tl., kotrež ſu do ſpolnje wudate, pschijima po tunich, twierdyh prämijach sawesczenja psche wohniou ſchodu tak derje w městach laž na wžach na hibite pschedmjety.

W tunjosez̄ swojich prämijowych poſtajenjow wone niže żaneho druhego sprawneho towarzſta nifestej, tež poſticia wone pschi sawesczenju na dleſhi czas hōdnih dobytſ.

Pschi ratarſkich sawesczenjach ſo sawesczenym tojschtu k lepschemu pichiswoli.

Schłodowanje psches wuraženje gasa ſo tak faruna, laž wohniowe ſchłodowanje. Sawesczenſte formularz, laž tež exemplarz powſchitkownych sawesczenſkich wumentenjow moža ſo pola podpišaneho agenta kójdy czas darmo doſtacj, kótrž budze pschi napisaujanu sawesczenja ſtajnje k pomož hotowy a budze wſchitke požadane wuloženja dawacj.

W Budyschinje, na hornęzelskij habs.

Heinrich Meisel, öł. inspektor,
wyski agent magdeburgſkeho wohu sawesczazeho towarzſta.

Wobfedžbowanju.

My ſ tutym k nawiedzenju dawamy, ſo ſmy wot džensniſchego dnja na naschim ſkladze

Šuknowy wiręs

wuhotowany ſ najlepſchimi hacz do najſchpatniſchich naschich fabrikatorow k pschedowanju wotewrili a je ſupowarjami najpodwołniſchego pornczamy.

W Budyschinje, 18. decembra 1874.

Budyska ſuknowa fabrika a khmischny mlyn
prjedy G. G. E. Mörbiž.

Nehdze psched dwemaj njezelomaj bu jene
bremjeshlo w mukowych klamač A. Krü-
garja na ſadnej bohatej (butrowej) habs na-
malane a może ſo tam ſaho doſtacj.

Kože wſchich družinow ſupuje po naj-
wyschich placzisnach
Emil Flegel
na ſitnej habs w domje f. czaknifaria Köchlera.

Pschedzenat.

Protyka ſa Serbow na lěto
1875.

Tuta protyka je drje trochu poſdje wuscha, ie pak ſo czim lepje radzila. Wona je ſ jara pełnymi powiedanczkami wuhotowana a ſ rjanzymi wobrasami (bildami) wupyschena. — K doſtacju ſa 25 np. we wudawarni „Serbſkich Nowinow.”

Wot najwjetſcheje ważnosće ſa
woczi kózdeho. Prawdziwa Dr. Whitowa wo-
dziečka wot Traugotta Chrhardta w
Großbreitenbachu w Thüringskej je
wot lěta 1822 ſwetoſławna. Słosania
a ſlaco po 1 marku poszczelze mi budyska hro-
dowſta a raleczanska haptyla.

Na delnjoživotny ſlemk cjer- pjaze

namaka w ſlemkowej žalbje (Brachsalbe),
zyle bjes ſchłodowanja ſtukowazej a wot
Gottlieb Sturzenegger in Herisau w Schwaj-
carſkej djelanej, dobry hojazy ſred. Wjeli
wopisimow a džaknich liſtow je wukasaujanu
pschi położenych. K doſtacju w hornſach po
5 markach pola Sturzeneggera ſameho, laž
tež pola Spalteholz a Blej, Annenstraße w
Draždjanach.

(H-9220-Qu)

Rupowanje złomy.

Ržona o pschedzna złoma ſo ſtojne ſu-
puje a ſo ſa niu najwyschicha placzisna placzis. Štož dze ju pschedacj, czyl to we wudawarni „Serb. Now.” wojſewicj.

S tutym dowolam ſebi najpodwołniſko k nawiedzeniu dacie, ſo bym
hać dotal knjeni haptkarzy Schimmelowej klusčazu tudomnu

měſchezanſku haptku

ſa mię ſupit. — Ja budu ſo ſlauje prozowacj, ſo bych ſe ſwěrnym a ſwě-
domniowym požluženjom stare dobre imięno tuteje haptki ſdžeržat a proſhu ja,
ſo by ſo to dowerje, kotrež ſu moji předomnizych wuziwiſali, tež na mię
poſchenjeſto.

W Budyschinje, 1. januara 1875.

Max Schünemann, haptkar.

S tutym najpodwołniſko k nawiedzeniu dawamy, ſo bym 2. jan. 1875
**pojenotliwe poſchedawanie naſich młyńſkich
wupłodow**

jačo wſchelakie muſli a piži atd. w delnicach poſchedytkach Wulkih Młyńow wo-
tevrili a ſo tam ſi dobom ſóždu dželu žita ſa muſku abo pižu ſaměnimy abo
ſa hotowe pjeniſey ſupimy.

W Budyschinje, w decembri 1874.

Budysla klukelska fabrika a ſhumſchtuſ młyń
predy C. G. E. Mörbis.

J. G. Schneider

poručja ſwoj
ſkład czaſnikow (ſegerjow)

w Budyschinje, na ſnuteſkownej lauſkej haſy čo. 134.

Dokelž w Schwajzarskej direktnje ſupuju, móju ja nowe ſleborne, derje
wotczebiujene cylindrowe czaſniki pod poſnym rukowanjom po 16 markach 50 np.,
19 ml. 50 np. a 22 ml. 50 np. w jara ſkuej dobroſci poſchedawacj.

Mój wulki ſkład wſchitliſt druhich druzinow czaſnikow a hudźbow
ſym ja woſebje poſchiporil a placzisny naſtunischo poſtaſit.

☞ Ja poſchipominam hiſhče, ſo bym ſherbſleje ryčje ruuje tak
možny, kaž uemſleje.

☞ počeſczowanjom
J. G. Schneider, czaſnikar.

Róže, kaž tež pletwa

ſa njeviſty a kmótrow ſu rjane a tunje na poſchedan w ſchrymparskich kła-
mach hauenſteinskeje abo butrowskeje haſy.

 **Hamburgsko-amerikanske
parolódzne aktijske towarzſto.**
(Hamburg-Amerikanische Packetfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktnje poſtſle parolódzne jeſdzenje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

na ſławnych a poſchynych wulkih poſtiſkich parolódzach.

Pomerania, 23. decembra.	Holsatia, 13. januara.	Frisia, 27. januara.
Silesia, 6. januara.	Cimbria, 20. januara.	Westphalia, 3. februara.

a dale poſyadu ſóždu ſrjedu.

Poſchewjeſne placzisny: } I. kajuta 165 tl., II. kajuta 100 tl.
} ☞ Ssrjedzisny ſryw jenož 30 tl. ☞

Podrobne wukasanie dla fražta a poſchewjeſenja dawa poſla ſwojich tulrajnych agentow
generalny poſnomozniſk

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger,
33/34 Admiralitätſtrasse. HAMBURG.

Reje w Czichonzech

niedzeln, 3. januara,
na kotrež najpodwołniſko poſcheproſhuje
Süberlich.

Teneho kmaneho

pohoneža

pyta

Fr. Gruhl

w Małym Wjelkowje.

Teſa džekaejeſka ſwójsba ſ dobrymi wo-
piſmami móže hnydom abo k 1. haperleje wo-
bydlenje doſtač ejo. 1 w Léchawje pola Hodzija.

Sa ſeſkich, kij ſu na pluza
fhori.

Nižepodpiſaný ſ tutym fhorowazemu czo-
wyczeſtwu k nawiedzeniu dawa, ſo je G. A.
W. Maherowh broſiſhop ſ Brótſlawia we
wſchelakich fhoroſcach poſche ſostarjene pluza
ſatorrh a dzbgr ſi naſlēpoſkim ſtu-
kowanjom naſložit.

Kameniſz.

Dr. Novak, wolrjeſny lekar.

Na ſwětnej wuſtajenjy prämiirowaný
broſiſhop moja jenož prawdziwy na poſchedan
w bleschach po 80 np., 1 ml. 50 np. a 3 ml.:

Heint. Jul. Hinck w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
D. Kinn, haptkar w Hernhucje,
Jos. Göbmann w Scheračowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptkar Geriſcher w Oſtrigu,
Scholka we Wotrowje,
Lehmann w Budęſtezech a
haptkar Dr. Gutzsch w Malezach.
J. Stockhausen w Ramjenu.

Knjeſej Traugottej Ehrhardtnej w Grob-
breitenbachu w Thüringſtej. Ja doſtač 16.
meje 1871 jedyn ſlacon prawdziwe Dr.
Whitoweje wodzieſki ſa woczi, ſotrejſ
buſtaj po wjazdnujownym naſloženju
mozej woczi zble ſabojenej a bym teho dla
mojeſ ſnatich na Wasch wubjerny ſredk ledz-
bnych cjinil. (Slofan.) Kaiserſlautern,
11. januara 1874. N. Nabiner. Dale:
Proſcha wo poſchipofanje 3 ſlaconow Waschſeje
ſlawneje Dr. Whitoweje wodzieſki, dokelž
je werna dobrota ſa minje a je mje wot
wulkeho cjerpienia wumóhla. Mladá
Boleslav w Čechach, 29. januara 1874.
Anton Kraba.

Najwutrobnischi džaf

dawamoj moj podpiſanaj Marji ſwudo-
wnejnej Haſchinje tudy ſa tu jara wulku
luboscž a ſczerpliwoſcž, kotrež je namaj
starymaj cſlowjekomaj poſchi naſchim ſrnu-
nym wohujowym podawku wopokaſala.

Bóh wſchewomozny čzyt ju ſa to ſ
jejnym ſynom a tež ſ džowku bohacze
žohnowacj jow czaſhuje a tam wěcžne.

W Trjebieńzach, 17. dec. 1874.

August Webla
a jeho mandjeſta.

Serbske Nowiny.

Štwórtlenna předpłata
we wudawańi 80 np.
a na němskich póstach
85 np., z přinjesenjom do
domu 100 np. abo 1 mk.
Kóžde číšlo płaci 7 np.

Zamolwity redaktor a wudawań J. E. Smoleń.

Nakładnik: J. E. Smoleń. — Ćísie: L. A. Donnerhak w Budyšinje.

Za nawěški, kiž maja
so we wudawańi „Serb.
Nowin“ na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy číšlo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Čo. 2.

Sobotu, 9. januara

1875.

Nowe jedzenie.

Eji žami czechzeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotsz chzebzja sa uje na přenje štwtwórtlęto 1875 do předka placicę, njech nětko 80 np. we wudawańi „Serbskich Nowinow“ wotedadza. Eji, kotsz ſebi „Serbske Nowiny“ pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njeſapomuja, ſebi je tam bórſy ſkaſac̄. Na štwtwórtlęto ſapac̄i ſo ſo „Serbske Nowiny“ na ſakſich a pruſſich póstach, taž tež w druhich krajach němskeho khezorſta 85 np. a ſ pſchinjesczeniom do domu 100 np. abo 1 marka (hrivna).

Redakcia.

Na ſchpaniſki kral.

W Schpaniſlej taz w Franzowskej dołko czaſu ſobustawu jeneje ſwójby jako kralojo kniežachu, koſtaž ſo bourbonſta imenuje. W teſle ſwójbie bē wucinjene, ſo ſmēdža jenož jejne muſle ſobuſtawu kniežicę a ſo po taſtim, hdy by jedyn kral jenož džowli mēl, žana džowla kraleſtwo herbowaču njemōže, ale ſo je bratr abo naiblížiſhi wuj ſemrjeteho krala doſtanje. Schpaniſkemu kralu Ferdinandu VII. (ſedmemu), kij je w lęce 1833 wumrjet, pał ſo taſte poſtajenje — kotrež ſo ſaliſli ſalon imenowatſche — teho dla njelubjescz, dokež mējescz jenož jenu jenicku džowlu, Isabellu pomjenowane. Wona bē ſo 10. oktobra 1830 narodžila a na radu a pſchimotwjenie ſwojeje mandželskeje, kralowej Marije Khrystiny, Ferdinand Isabellu ſa herbowku Schpaniſleje a ſchpaniſkeho throna poſtajti, ſtarý ſaliſli ſalon ſ tym ſacjibnywſci. A pſched ſwejci ſmierci wón pſchilafa, ſo dyrbí jeho wudowa Marija Khrystina tak dołko w imjenje Isabelle kniežerſtwo wjescz, hac̄ budje ta tak ſtara, ſo thron nastupi.

S tym pał Don Karlos, krala Ferdinanda bratr, ſi poſojom njebē, pſchetož po starym ſaliſkim ſalonu budžiſche wón ſchpaniſke kraleſtwo a thron doſtac̄ dyrbjak, dokež Ferdinand žaneho ſyna njemējescz. Wón bórſu někotrych ludzi dobu, kij ſa njeho ſlutkowac̄ poſzachu a ſo tak dołko prözowac̄, ſo Baſlow na Karloſowu ſtronu ſcjehnjechu. Mjenujzy ſchpaniſke provinzy Biscaya, Guipuzcoa a Alava ſu wot luda wobydlene, kij ſo baſliſki mjenuje. Baſlojo ſu ſo w ſwojim czaſu dobrowolnje i ſchpaniſkemu kraleſtwo pſchilanli a ſebi tehdź wuczinili, ſo ſmēdža pola nich jenož ludžo baſliſkeje narodnoſcze kralowſzy ſaſtojniz bycz, ſo Baſlojo jenož teſlo dawlow dawaja, hac̄ ſu žami pſchilafili, ſo njetriebaja ſwojich ſynow do wójska dawac̄ a ſo ſo do jich kraja žani kralowſzy wojozy poſzacz njeſmiedža. Taſte prawisny ſo pał ministrum Marije Khrystiny njelubjachu a běchu ſo teho dla pſchi nělajſej ſkładnoſcze pſchecžiwo nim wuprajili. To Baſlojo ſhoniču a ſi teho czaſa wěſte njeſpcheſelſtwo pſchecžiwo kniežerſtwo Marije Khrystiny ſacjuwaču.

Duž žadny džiw njebē, ſo Baſlojo, kotreži Don Karlos wycze teho ſlubi, ſo čze jich pſchi wſchich ſtarých prawisnach woſtajic̄, ſlónčnje ſjawnje na jeho ſtronu ſtupicu a ſa njeho brón do ruky woſachu. Tež w druhich krajinach jemu tójskto ludzi pſchipadze, taž ſo mōjescz wón wójnu pſchecžiwo Mariji Khrystinje, kij w imjenje Isabelle kniežerſtwo wjedžescz, ſapocžecz. Tež wojazy ſelachu Karlitoſo a jich pſchecžirnižy Isabelliſtojo. Tuta wójna

trajesče hac̄ do lęta 1839, hdyž dyrbjesczhe Don Karlos ſe Schpaniſleje čeſkneč. Težo ludžo běchu ſlónčnje wot njeho ſi wjetſha wotpanyli a Isabellu pſchichodny thron bē ſo ſ tym wobtwerdzit, ſo bē ſo jej tak imenowana liberalna abo ſwobodnje ſmyſlona ſtrona pſchidwača.

Poſdžiſho ſtachu ſo w Schpaniſlej wſchelale měſčenzy, czebož dla dyrbjesczhe Maria Khrystina kraj wopuſtčic̄ a bu Isabella w lęce 1843, hac̄ runje bē halle tehdom 14 lęt ſtara, ſa kralowu poſtajena. Wona ſo 1846 ſe ſwojim wujom, prynzom Franzom, wojent a kniežesče hac̄ do lęta 1868, hdyž bu ſ kraja wuhnata, dokež běchu někotri generalojo revoluziju pſchecžiwo njej ſapocželi. Tač to w Schpaniſlej republiku ſaložiſu, jako pał ſi tej wjaznjeniſcze, ſebi italſkeho prynza Amadea (Bohumila) ſa krala wuſwolichu. Ale tež tón njemōjescz tamniſche naležnoſcze do žaneho praweho porjadka pſchinjescz, dokež ničton njepoſkuchaszc, taž ſo wón ſchpaniſtu wopuſtči a ſo ſažo do Italije wróci. Po nim ſažo nělajſe republiansle kniežerſtwo ſradowachu.

A ſo by njemēr a njepoloj w kraju hiſceze wjetſchi był, dha kyn horka naſpominjeneho Don-Karloſa, kij tež Karlos rěla, do Schpaniſleje pſchindže a tež, laž jeho nan, ſi pomozu Baſlow ſa to wojowarz počza, ſo by ſchpaniſke kraleſtwo ſa ſebje dobył. Tale wójna hižom dwé lęce traje a hdyž tež dyrbí ſo pſchipadz, ſo je móz Karlitoſow po czaſu někak pſchibjerača, dha wona tola taſku mēru dožahnyka njeje, ſo by Karlos jako kral kniežic̄ móhł.

Duž ſnadiž je to w tu khwili wěſte ſbože ſa ſchpaniſtu, ſo ſu tam generalojo ſ wójsłom nětko prynza Alfonſa, starſkeho ſyna kralowej Isabelle, ſa krala wuwołali. My prajachmy, ſo je ſnadiž to wěſte ſbože ſa ſchpaniſtu a to mjenujzy teho dla, dokež na taſte waſčnje naſſlerje tola tež hroſna, kraj wopuſczača ſnuteſkomna wójna ſastanie. Alfonſ ſam wſchal njeſudże ſchpaniſtu do rjady ſtajic̄ móz, pſchetož wón je halle 17 lęt ſtary, tola pał móže bycz, ſo ſo ſi taſtim radžiczelemi wobda, kij chzebzja a móža ſa to ſlutkowac̄, ſo by ſažo mēr a poſoj w Schpaniſlej kniežerſtwo dobył.

Alfonſ je wot ſwojeho tſinatého lęta hac̄ do poſkleniſcheho czaſa na wojerſkej akademiji we Winnje pſchibywak a tam pódla wojerſtwo wſchē druhe niſne wědomnoſcze wulny. Kónz ſańdzeſneho lęta bu wón wot ſwojego macjerje do Pariza powołany a poſzla wot tam proklamaziju na wobydlerjow ſchpaniſleje, prajicy, ſo čze ſi jich kralom bycz — — a dołko tež njetrajeſche, dha jeho tam ſa krala wuwołachu. W ſchpaniſlim kewonym měſcze je ſo ſa njeho ministerſtwo ſaložiko a w jeho imjenje wólby ſastu-

pierjow kraja wupihsalo, kiz bych u potom na geymje dobru radu skadowali. Bes tym pschijsdu schpanisle wojnske kódze do Marcella, so bych u pot tam nowego kraja do Schpanisleje pschewjesli.

Swetne podawki.

Nemske kniezestwo. W Friedersdorffje su so 1. januara wjesczor Stempelz domsle a brózna wotpalki. Rak je wohén wuschoł, hisczeze snate njeje.

Zitawa. W zitawskiej evangelsko-lutherskej wojsadze bē sanbhene lęto 4802 spowiednych, 236 weroوانych porow, 951 narodzonych (bes nimi 142 njemandzelskich) a 742 semirznych (bes nimi 13, kiz su szbi szam iżwjenje wfull). W lęce 1774 bęsze 16,028 spowiednych ludzi.

— Sa direktarja zitawskiego wojskowego szuda je dotalny oschażsli wojskownoscudniśli direktor l. Detlev Müller pomjenowany.

Draždjan. Tego majestoscz kral Albert je pscheswolsk, so śme profesor Jan Schilling w Draždzanach možimilanski rjad, szemu pot bayerskego kraja spożceny, pschiczez a noszcz.

— Kral Albert je emeritowanemu wuczerzej l. Lindnerzej w Grossburgu skotu medailiu saškubnega rjada spożcik.

— Kral Albert je towarzstwu sa rosschérjenje wedomnoszow bes ludom w Mittweidze lętnu podpjeru pot 600 markow spożcik.

— Kralowa Karola je jalo pschedyhdla albertskeho towarzstwa, kotrej so w czasu wojny sa ranjonych a khoronych wojskow stara, w mérnym czasu pot s zyka bēdnym, wopuszczonym cLOWJELAM pomož poszczuji, albertskej wojskadowarzy khorony, kneni Dr. Schmidowej w Budyschinje klužbne czechne snamjo sa dolhe, zwérne skutkowanje spożcika. Tuto snamjo je cierwony kschiz se skotym pišmilom „R“ a so wokoło schijs swasa. — W Lubiju je kniežna Emilia Krausez to szamo czechne snamjo dostaka.

— Na kralowskim hrodze bē 4. januara wjescza hoscina, na ktruij bęku zufi poštanz, kralowszy ministro a hewal pschesloži wojskowi knieža pschepróšeni. — Srjedu jalo wulce nowe lęto bu w kralowskim hrodze pschyn bal wotdżzany a bęsze na tym szamym wjese wojskowych hosczi pschitomnych.

— Na nowemu lętu bęku so nchdze 800 wjesczych kralowskich fastoñnikow a drugich wojskowych kniežich s zyku kraja na kralowskim hrodze w Draždzanach shromadzili, so bych u Tego majestoszczomaj kralej Albertej a kralowej Karoli swoje pscheli.

— Dotalny wuczer pschi draždzinskej twarskej schule, l. Knosthe-Seed, je sa direktarja twarskeje schule w Zitawie pomjenowany.

S Varlinca pišaja: Kaz je snate, je hrabja Arnim teho dla wotkudzeny, dokež vifma, kotrej je jemu wjescz Bismarck sa czas pošlenszeho zyrtwinskiho koncila pišak, w prawym czasu wotedak njeje. Tutton koncil abo shromadzisna wjekolnego duchownstwa katholskeje zyrtwo so, kaj wem, w Romje wotdżzera a bu tam bes drugim wuczeba wo hamjowej njemolnoſci pschipoſnata. Tuttu wuczebu nchotre zwetne kniežestwa sa tajku djerza, kiz by jim schłodna bycz mohka, a teho dla bę, kaj so powieda, nemsli poštanz w Romje, hrabja Arnim, Bismarck pječza l temu radzik, so by so na konciliu nchot pschedzjivo pschipoſnacju tejele wuczeby skutkowanek. Ale Bismarck nchbē na tajku radu poštuchat, a bę w tajkim nastupanju na Arnima list poštak, w kotrym jemu wucežuje, so budja szbi zwetne kniežestwa, hdyz so po smjerezi Piusa IX. nowy hamz wuswoli, tutego nowego hamza zwetu wobhlađac, hacž jeho pschipoſnaja atd. Tonne list je Bismarck wjesczecz dat. Taſke jeho škowa nchot wschelake nowiny na tajke

wachne wukaduja, jalo by Bismarck chyłk nemsli katholsku zyrtwo zyle pot hamza wottorhnych, tak so ta potom njeby s hamzom wjezgi w żanym swojstu byta, ale szama sa szbi wobstaka a pot nemskeho zwetnego kniežestwa khetro jara wotwihaka. Na to pak sažo wschelake katholske nowiny praja, so je wottorhrenje katholskeje zyrtwo pot hamza Nemsam lohlo pschikasac, so pak na tajku pschikasnu žadny prawy katholicki Nems poštuchac njebudje, ale so budje hamza tež dale sa swojego zyrtwinskiho roskasowarja pschipoſnacac atd.

— Wjescz Bismarck je so nchot fashynnik a dyrbti teho dla pełnje wo istwoje wostac. Hrabja Arnim je tež knory a by so teho dla radu ds jeneho czopliszeho kraja podak, ale to so derje njebudzi; pschetož jeho prozez hisczeze dale dje, dokež je wón, kaj tež statny rzecznik pschedzjivo prēnemu wusudzenju appellowac. — Sa to je pak khetor zyle strowy.

— Liczbowanie po markach (hriwnach), kaj so nchot pot 1. januara wote wschelk kralowskich fastoñistrow wjedzie, je w tu ktwili pschetož hisczeze bōle na papierje, dyzli w móškni widzies, dokež je pjenies, po nowym waschniu bitych, hisczeze jara mało. Po pjenieñym salonu ma so sa 410 millionow markow złebornych, sa 102 millionow markow pak nikelowych a koprowych pjenies nabitych; hacž dotal je pak halle sa 33 millionow nowych złebornych, sa 3 milliony nikelowych a sa 1½ miliona koprowych pjenies nabitych, tak so nowe pjenies nchdze njebohahaja a budje drje teho dla hisczeze nchotre lęta trac, priędy hacž budža wschitk dołalne pjenies wuměnjene a sahnate. Se skotym pjeniesami je w tajkim nastupanju lepie; pschetož tych je hacž do konza novembra szamjonego lęta sa 1086 millionow nabitych. Wot tych pschitudo 470 millionow jalo sakad w hotowych pjeniesach do bankow a te druge 616 milliony dadja so do wobkhoda (Verkehr), tola budże 204 millionow trzeba, so bych u pot stare skote pjenies wuměnil.

— Pschedzjodnie směja wschitk nemske kraje jenakse krajne papierjane pjenies, tak so potom żane falki, pruske atd. papierjane tolerje wjazy njebudža. Te nowe nemske papierjane pjenies, kotrej so nchot ejszceza, rěkaja „Reichs-Kassen-Schein“. Najmniejsze placza 5 markow (1 tol. 20 ngl.), potom tež 20 abo 50 markow atd. Papiera sda so doszcz twierda bycz, dokež je s konopje dzekana. Kózdy nemsli kraj dostanje po tym hacž ma mjenje abo wjazy wobydlerjow mjenštu abo wjesczu summu tajlich nowych papierjanych pjenies. — Pruski bank nchot 100markse banknoty wudawa. Tež wschelke druge banki dyrbja swoje banknoty na marki (hriwny) pschedzjekac.

— Schet psuske wojsslo nastupa, dha so krajna wobora (Landwehr) lętka pod brón l exerzierowanju njepowoka; reservistojo infanterije so na 12 dnjow l wojsslu powokaja, so bych u telenje s tak mjenowanej mauserskej tselbu narwuli.

— Nchotre semjanske zwójby su w prussim wojsslu jara szynne saſtupjene. Jalo offizierojo je w nim 49 Arnimow, 24 Alvenslebenow, 10 Bismarckow, 21 Boninow, 31 Bülowow, 22 Golzow, 25 Butkammerow, 11 Seidlitzow, 32 Wedellow atd.

— Pruski szem bęsze loni wjesczu summu pjenies l polepszhenju wuczeſſich mestow pscheswolsk, tak so by kózdy wuczeb na lęto 270—300 tolet destak. Rak daloko je to nchot sejadowane, to drje pschi wuradzowanach prjodkstejazeho pruskeho szemna ſhonimy.

— Nemsli rajchstag je sa wezeraowscim sažo w hromadu stupit a směje hisczeze nchdze tři nježele wuradzowac; pruski szem pak počnje najskerje 23. januara skutkowanek.

— Trieriskeho biskopa su w tychle dnjach s jaſtwa pschedzjeli, sa to su pak sažo nchotrych wjesczych katholskich duchownych w Posnianskej (Posen) do jaſtwa hadžili, dokež tři pschera-

djicj nockedzo, hdejich tajna duchowna wyschnoscj pschebywa. — Varlincki zyrtwinski hdu je paderbornskego biskopa wotkazdil.

Awstrija. We Winje je po sianne zdniisse jednanje pschebywo w estemu Ofenheimej, kij je jako direktar jeneje zelenszny wusle jebanje czek, w tychle dnjach sapocjako a maje, kaj tamnische nowiny pijsaja, znadz dwie njedzeli a bléhe tracz, dolej je tójszto gwdkow pschebyscz.

— W Awstriji je tez tójszto tajlich, kij ho starokatholszjy mjenjuja. Woni hdu teho dla s powshikomneje katholiskeje zyrtu je wustupili abo hdu teho dla s njeje wustozjeni, dolej nowu katholiku wuzbu wo bamzowej njemelnoscj pschijeli njezku. Woni maja tej swojich duchownych, ale dolej starokatholiske wusnacze w Awstriji zaneho prawa nima, dha tez to, schtoj starokatholszjy duchowni ejinja, niejo njeprakcji. Duz je netko awstrijski wyszscsi hdu wupravit, so ho dzeczi tajlich mandzelskich, kij hdu wot zaneho starokatholiskego duchownego werowanu, wot knjefisiva hinal sposnacj njezmoja, shiba jako njemandzelske. To pak budje něstremužniku jara njezmoje a jemu niejo druhe wysche njezostanje, hacj so ho sajno do katholiskeje zyrtwe wrózji abo ho i druzej, w Awstriji pschijosnatej zyrtwi pschijanku.

Sserbia. Nowe ministerstwo je nowinam wjetchu hwozdu spojczito a maja teho dla ejichcicj, schtoj ho jim lubi. So pschi tajkej njezwuzenej swobodze tez wjele njezrakeho abo pschebjateho na swetko pschindze, to hadyn dzim njeje; ale so we wschelalich tamnischich nowinach tez wjele pschehnatich sozialistisch wuchbow namakasch, nad tym zmerym ho sbobne dzivacj. Mjenujzh w Sserbiji tajlich wuchbow tola wescje trjeba njeje; pschetoj tam je kraj po wscie sbobnosci roszdzeleny a semjanstwo tam zane njeje.

Czorne Horn (Montenegro). My hmu w swojim czazu pijsali, so hdu Turko w mescze Podgoricu, njedaloko czornohorskich mjesow lezazym, nchdze 23 Czornohorzow sloncowali, hacj runje bchmu tuczi zyle njezinowacj. Czornohorz czagu hdu teho dla hnydom nad nimi wjeccj, ale jich wjeccj Nilita to njezchiswoli, prajizy, so ma ho jum psches zdniissku komisiju pokne prawo dostacj. Taiska komisija je ho potom s Czornohorzow a Turcom postajila, ale sloneczne je ho polaska, so turkowsle kobustawu tejele komisiji sa zanej prawdoszcu njeftesa, dolej chzedza wobskrzennym Turkam na wscie waschnje pomhacj. Duz hdu ho czornohorskie kobustawy zdniisse komisije s njezpolojnosciu domoj wróczili, a maje ho netka stacj, so Czornohorz wojnisi nadpad na Turkov scinju.

Schpanijska. Nowy kral budje ho Alfonso XIII. (dwanaatz) mjenowacj a so w tychle dnjach s Franzowskleje do Schpaniszczeje poda. — W Schpaniszczeje je w tu khwili mér, hacj pak budje hebi Don Karlos Alfonsowe kralowanje bje-wscheho sapieranja subiej dacj, njeje hiszceje weste.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sañdzenu póndzelu dopoldnia bu w pschitomnoscj kralowstwicjastojnikow, mesczanskich astupjerow, duchovnistwa, wuczejstwa a schulerow tudomny nowy schulski direktar, Injes Wlochaz, psches kralowstwicjastojnikow inspektor, l. Dr. Wilda, do swojego astojistwa sapolasany.

— Na mesto njebo tudomnego wokrejno-zdniisskego direktaria, Injesa Gareisa, je dotalny jutowski wokrejno-zdniisski direktar, l. s Mücke, powokany a so 1. februara hem pscheydi.

S Maleschez. Sbustawy našteho zyrtwicnego prijedlejstwa hdu w tu khwili sledowazy knjeza: Wjedrich August

Schessel, rzeczywistek nad Pluñnikami; Jan Szylora, žiwoszczek w Maleschezach; Jan Kunoth, kormiak a gmejnski prijedlejstwo w Dobroschezach; Bohumir Thonig, wulkosahrodnik a gmejnski prijedlejstwo w Bréshyz; Hanrik Dreßler, kubler w Delnej Hörz; Jan Skop, kubler a gmejnski prijedlejstwo w Kschivej Dorischgi a farar Ernst Oswald Mrósał jako pschedzyda.

S Bulez. Se sañdzeneho lata 1874 hdu s nasheje wochadu zyrtwicne powiescze tute: Boże wot kajan je hdu wujiwali 6253, bjes nimi 124, kij ho w domach woprajecz dachu. Narodzile je ho 142, jako 70 synkow a 72 dzoweciezow; bjes tymi 2 poraj dwojnikow, 7 mortowych rodzenych a 28 njemandzelskich. Pschips w jedanich bu 76 porow, wot kotrych hdu 45 tudy, 31 pak druhje werowasche. Sem rjetnych bchce 125, a to 71 mušleho a 54 ženskoho rodu, 63 wotrozczenych a 62 dziecji; bjes wotrozczenych 7 njezenjenych, 20 mandzelskich mužow, 17 mandzelskich žonow, 10 wudowow a 9 wudowow. Starobu bchmu dozili psches 70 lat 18 wogobow a psches 80 lat 6 wogobow. — Wornjo lata 1873 bchce lont swiñednych mjezje, rodzenych mjenje, pschipowiedanych a werowanych wjazj a semijetnych wjazj.

S Kamjenzia. Tudomny wyszscsi wucjet a kantor l. Ronneburger je 3. januara hwoj 25 letu wucjeti jubiläum na swjedzienstle waschnje zwyciezit.

S Békelye Wody. Na tudomnym dwórnisczgu ita hdu 29. decembra to njezboje, so bu 15 letna dzowka dohladowarja Wielanda pschi rjadowaniu wosow pschejedzona a na mescze morjena.

Spominanje na Božu Luboſć.

Hdyž krasne žtonzo ſapa,
Hdyž sunjo deſčejik ſapa,
Sso wſchitko ſeleni,
Hdyž ſbože wěz cji plecje,
Mér do wutroby cječeje,
Sso duscha wjefeli:
Dha spominaj na tamnu węzijnu luboſć,
Kij žtonzo ſwori, zuni deſčejik da,
Kij cji we rjanzich czasach wobkhowa
Tu jeniczku a prawu swērnu luboſć.

Hdyž s czornoj' njebjja blyſta,
Hdyž wutrobie ſo ſyſla
Na ſemi cymowojtej,
Hdyž wutroba ſo puła
A žana mbzna ruſa
Tu i wimozenu njej:
Tez tehdz spominaj na tamnu luboſć
Kij wysche hwezdow ſwoje bydko ma,
Kij tez we mrócznych czasach wobkhowa
Cđi jeniczku, cji prawu swērnu luboſć.

G. R.

Wuczah s australiskeho liſta
priewadzchego tysherskego mischtra Hempela w Nowych Porschizach.

(S budyskich „Nemskich Nowinow“.)

Kolonia Viktorija: Gadenthal, 3. augusta 1874. — Rajprijodzy wutrobne posłownjenje! Schtoj mje a mojich nastupo, my hmu, dzalowano Bohu, wyszcy strovi a čerstwi a zaneje nusly nimamy. Moji ludzi hdu s Australiju jara spolojni, duž dyrbju ja tez s polojom byc, ale domjazy ho tudy czuej njemózu. Za mescz pschego nadziju, do Porschiz na wophtanje pschilic, ale to so njezobdzi. Za hmu netko boste schery, starscha dzowka je ho wojenika a hdyž hdu wuhladu, so budu s dzédom, dha jedyn wusle pucze wjazj njezini. Mi chze ho jara moje Porschiz hischce

ras wohladacj, hdz ..., to jenož težko pjenies a časa ujelhoschito-wako. Moje najwjetše wjesele by bylo, tam stare, snate wblečza widżecj. — Najwjetšu hłuposć, kotoruž hym wobejchok, je to, so hym Nowe Vorschizy wopusczej. W Australiji ho wobohacj, je cęzo, hdz w Vorschizach. Skote časzy su ho tudy minyli, q so tež sažo njewrōcza. S ruczym dżekom by tu jedyn doszcz sažkuje, hdz ta jenož stajne doszcz dżeka bylo, ale dżeku tu wutrajne njeje. Tak w Vorschizach njebešče. — Za hym iow někotre žwojby sešnak, kiz mějaču ho hubjenšco, hacj przedn w Němzach. Tudy su tež ludžo, kiz su wulke samđenje nahromadžili, ale to běchu najbole wſčę tojzy, kiz hizom wjele pjenies żobu; pschinjeſeču, tak so móžachu bōršy wulzy sapocjež. W časzu, jako w Australiji skote pławachu, pshed 18 lětami, bu wjele pjenies sažuženach. Teždy ptečesche jena kruwa 100—120 tl., punt butry 1 tl. 16 nřl. hacj 1 tl. 20 nřl., jedyn kón 100 tl. a hisčeje wjazy. Někto placzi kruwa 26—33 tl., najlepši kón 130—160 tl., punt butry 5—6 nřl. Skocz hōspode řitwo pči-njeje, to je tu někto tunje, ale schotz dyrbisči kūpiči, je drohe.

Punt tobaka i kurjenju placzi 2 tl., i skupowanju 3 tl. 10 nřl.; por schörnjow 10—12 tl.; schlenza piwa, ledy $\frac{1}{4}$ lany wulka, 5 nřl.; schlenzka hubjeneho palenza 5 nřl. Po budyskim brunym piwe je ho mi jara ſyfakao a ja hisčeje dženša sa nim žedžu. W Australiji je punt ſterling (7 tl.) tak wjele, kaj w Sakskej 25 nřl. Ale pola Waſa je wſčak někto tež wſčitko drój-sche, na tym je wina, so seže težko pjenies (i Franzowskej) doftali. Hdž ja na džeku du, ja sa džen 10 ſchillingow abo 3 tl. 10 nřl. sažkuju, ale pola Waſa mi 10 nřl. tunje tak daloko dožaha. Ja wobħedžu 101 akrow ležomnoſće, ale jenož 10 akrow hym do pola pſchwobročic mohł, te druhe žu. paſtwiſeča ſa ſkót. Ja mam 22 howjadow a 2—3 konje. Moja žona ſa tydžen něhdze 30 puntow butry nadžeka, ſa cjož 15 ſchillingow abo 5 tl. doftanu. Sa moje ležomnoſće mam lětnje 12 tolet dawków dacj, wſčo do hromady pak 70 tl. a ſa pba 1 tl. 20 nřl. — Nasch duchowny doftanje 1100 tl. iby a wucej 490 tl. — Héwak je pak tudy žakoſnje wjele proſcherſkih listow a proſherjow, a mjenje hacj 5 nřl. žadyn proſher njevoſmje. — Hdž ſo něhdze žana zyrkej twari, dha dyrbimy tež dawacj.

(Glóncjenje pſichodnje.)

Přílopk.

* W Sebniku je ho w nozy 3. januara mandjelska rukaj-zarja Friesy ſaduſyka. S kachlow bē kruch žahleho wuhla do torba pynak, kiz běſče ſ cęſlej brunizu napjelnjeny a bē tule ſa-žehlik, tak ſo wulki kur naſta. Jeli budžiſche Friesa domoi nje-pſichosć, dha budžiſche lohlo doszcz woheń wuńcz mohł.

* W Pirnje wóndono wěſty Pizla tak njebožomnje po ſhod-že dele padže, ſo ſebi ſchiju ſemi a na měſeče morwý ležo woſta.

* W Chemnizu bē ſo pshed jenym domom rano 2. januara w ſemi jena gaſowa roka pułnyka a bē gaſ ſe ſemje do domu ſtupiš. Pſches to wobħdlerjo w nim tak ſhorichu, ſo někotři do widsličejow ſapanychu. Lěkac po kotrehož poſkachu, bōršy wu-namka, na cim je wina, a ſhorjenym bōršy pomħasche.

* Pſchi ryčju jeneje ſtudnje w Röderawje bu 21. decembra jedyn džekacj ſažuženjeny, tola je ho po ſprózniwym džekanju 100 ludži radžiko, je po 10 hodžinach živého a malo wobſchłodzenego won wučahnyč.

* W Braunschweigu pſchinje ſónano ſkužobník jeneho offiziera do ſtýwy teho ſameho a wuhlada, ſo tam jeho knjies a jena m̄koda knjegna morwaj ležitaj. Won bōršy druhich ludži ſa-

woka a ſčárjo potom wuſlēdžiſu, ſo ſtaſ ſebi wobaj ſ jědom, kiz ſtrčhniſ ſčá, ſawdokoſ. Cęho dla ſtaſ to ſčinikoj, hisčeje ſnate njeje.

* S ſupry Madetra ſu powjeſz do Europh pōžali, ſo je ho wučahowarska kódž „Cospatric“ lotraž běſche na puczu do Neuseelandu, 17. novembra na morju ſpalika. Wot 465 cſlo-wieſkow, kiz na njej běchu, ſu jenož tſſo pſchi živjenju woſtali.

* W poſlenskih dnjach je ho w ſrjeđznej Schwedſkej teſlo ſnicha naſchko, ſo je na mjeniſkih puczach wſčo ſeđenje a ko-đenje na khwilu ſaſtak; někotre čaſti na Jeſeňnizy běchu ſe ſně-hom ſaſypane.

* Teždy ſhudy puczowat pſchinje do jeneho města a ko-đesche tam do doma ſ doma, ſo by ſebi někotre pjenieſki na dalsche puczowanje naprožyk. Pſchi tym trječi tež k jenemu bro-dutraharjei a jako bē tam žwoju próftwu wuprajil, dha wotmoſi tón, ſo nicio dacj njebož. Duž měnjeſche puczowat, kiz měnjeſche runje brodu, kaj by na ſcherniſkej poſladaſ, ſo by jeho tón brodutruhač, dokež nicio dacj njebož, ſa to ſ ſchereſčijanskej ſubosče wotruhač. Tón do teho ſwoli, ale na tu wulku brodu poſladaſki běſche jemu jeho nowotočenje britwje ſel a won wſa ſa nju tuju a khetra ſchjerbinatu. Truhanje ſo ſapocja, ale puczowarej pſchi tym ſchrabaniu derje njebeſche, tola pak won ſwoje čerpujenje ſaſužny. Vjes tym pocja na dworje jedyn pož žakoſnje ſrudnje ſtimilež, tak ſo ho ſudžo wo ſtruje vjes ſobu wopraſhovachu, cęho dla tón pož tola tak jara žakoſnje ſtimli. Nichtón njevjeđiſche žane prawe wotmoſiwenje dacj, hacj tón pu-čowat ſtoučnje ſe ſdychnenjom rjeſny: „Mi ſo ſda, ſo tón pož teho dla tak ſtimli, dokež jeho naſſlerje tež ſ ſchereſčijanskej ſu-boſče truhač.“

* W Neapiu ſtaſ někto dwaj m̄koda elefantai widžecj, kotrejuž je birmalſi khegor itaſtemu kralje jako dar poſčak.

* Wuczeny Chinesa. Vjes paſazirami wónbano ſ New-Yorka ſ 234 ludžimi a ſ hotowymi pjenieſami ſ 1,600,000 via Plymouth a Cherbourg do Hamburga pſchijewſkeho poſtſkeho par-niko „hamburglo-amerikanskeho, parokodžneho akzijſkeho towarſtwa.“ Pommerania, kapt. Schwensen, bē tež Feſto Wybokosć Kwong Ki Chi, jedyn marدارin prěnjeſe Naſhy, kiz na ſpomnjenej kódži w doſpokej činenſkej dræſe ſhodžesche a vjes paſazirami wulku ſajimawoſc ſubudži. Hdž tež ledžbnoſc ſo jemu w ſapoſzaku woſebe pſches jeho ſpodžiwnu ſwotkomnoſc pſchwobroči, dha tola ſkoro ſpoſnachu, ſo je tež jeho „ſnutschomny čiowjel“ ledžbnoſcje hdóny, pſchetož won polaſa bōrſy jako naſveđiſty, doſpokej ſen-dželſki ryčazj muž, kiz bē w politiſkih a narodnohoſpodařſkih naſeſnoſciach europiſkih a ameriſkih krajow derje ſnaty. Won w Plymoutha na kraj wuſtupi, ſo by dla činenſkeho ſchulskeho wot-čehnjenja, kaj předn w Ameriž, tak tež w ſendželſkej naſlepſche ſchule wopýtaſ a naſhonik, kotre tych ſamých ſo naſlepje ſa či-neniſkih ſtudentow hođa, lotryhž čze khegorſke čineniſke knježeſtvo na krajne ſhóth do Ameriki a do ſendželſkeje ſu wuwočenju po-ſčacj. Na kódži Pommeraniji „hamburglo-amerikanskeho parokodžneho akzijſkeho towarſtwa“ bē Kwong Ki Chi ſkoro pſchezo mot puczowarjow wobdaty, kiz radſubje ſajimawym ryčam teho „wu-čenego čineny“ pſchipoſkučowachu.

* Na kódži „Enzine“, lotraž ſamjentne wuhlo wjefesche, ſo tuto wuhlo ſapali, a hacj runje ſebi zpři tydžen ſrožu dawachu, woheń ſaſužecj, dha ſo ſim to tola njeradži a dyrbachu kódž wopuſtich a na tſſioch čołmač tjeſacj. Hdž ſtaſ dwaj mot nich woſtakoj, njeje ſnate, na tſeeži pak po 22 dnjach jena hollandska parokodž trječi a ludži kiz na njej běchu, wumoh. Tuczi powje-dachu, ſo ſu woſmjo byli, dwieju pak jena wulka žolma wotpka-

wile, tak so schesęzo wostać. Tuži tak po někotrym času něčo wjazy jěszcž nijemějchu a wobsanknýchu teho dla, so by ſo jedyn wot nich farēſac̄ dat, kotrehož bytu ſjedli. Wschitzy běhu ſ tym ſ položom a lobjowac̄. Vóz padze na jeneho italského mědzenza, kiz bu tež bórsy ſarazenn a po kruhach ſjedzeny. Piec̄ hodžinow poſdijíſho ta hollandska lodička pichijedze.

* W Regensburgu bu w měsazu decembra ſandženeho léta jena žona ſhowana, kiz bě 102 lécje a 3 měsazh stará. Wona bě wudowa jeneho tlača.

* We Würzburgu je ſo w poſlenich dnjach decembra Thalerz wokmjaná fabriſa wotpalila a ſu psches to na 400 dželacerjow ſaſtužbu ſhubito.

* We Winje je ſebi w ſandženym lécje 216 čloujelov živjenje wſak.

* W Liverpoolu (w Jendželské) buchu 4. januara tſjo morدارjo wot živjenja i ſmerci wotprawjeni. — Tež w Londonje bu na thym ſamym dnju jedyn mordat na ſchibjenzu powěſnjeny.

* Tac̄e, kotrež někotre dny mějachmy, je drje ſněh trochu pomjeniſhilo, ale do rěkow je malo doſč ſvody na běžalo. Nájſkerje je ſo woda ſ rostateho ſněha najbole do ſemje ſcžahňila. — Schtwórtk je ſaſo mjerujič počalo.

* Po nowſich powjesczach ſo pruski ſejm nájſkerje hízom 16. januara ſapocžne.

* W Lipsku je wondano žona jeneho ſamkarja ſ wokna ſchtŵorſteho poſkhoda do dwora dele ſkočila a ſo na měſce ſarafyla. Wona bě nijedželnic̄a a běſče jej mloko do hlovy ſtupilo.

* Na chemniſko-riesaſkej železnicy padze 5. januara wjec̄zor bremſar Vogel ſ krywa wosa dele a bu pſchejedzeny. Wón bu tak wobſchodziły, ſo bórsy wumrje.

* Námski khézor je ſebi wondano jeneho tſleťného konja ſa 72000 markow kupil.

* Pschi njesbežu, kotrež ſo wondano na železnicy pola Šiptona (w Jendželské) ſta, je 34 lúži živjenje ſhubito a 40 ſu czežko wobſchodziły.

Rajnowſche.

Varlin, 7. januara. Čudomna evangelska wyschpha rada je na provinzialne synody pižmo poſzlala, na kotrehož ſakladze by ſo wot nich horjeběhnjenje ſtolſkých placjenjow (Stolgebühren) wuradžiež mělo.

Poſnań (Posen), 5. januara. Duchowni dekanajo ſuklinski, Vasinski a Michałski buchu wcžera pſched ſud žabani, ſo bytu poſnańsku tajnu duchownu wyschnoſež wojewili. Woni pak nijelčazhu a bučn teho dla do jaſtwa wotwiedzeni.

Bamberg, 5. januara. Čudomny arzbifſtop Deinlein je wcžera wumrjet.

Práha, 7. januara. Prjedawſki heſenski khurwjetch je wcžera popoſdnju w 3 hodžiach njezapzy wumrjet, jako bě wot czežkej khoroszcze nimale zyle wotkoril. Wón chze do Raſela, heſenského hlowneho města, pohrjebany bycz.

Paris, 7. januara. Kral Alfons je wcžera telegramm na pſchedzhydu ministerſta w Madridze poſtal, ſ kotreymž je ſchpaniſkemu wójsku a ſchpaniſkemu ludu ſwoj džak wopravit, ſ dohom pak ſwoju nadžiju, ſo budže jeho kralovanje ſchpaniſké k ſbož. Wón ſo dženža wjec̄zor ſ Parisa na pucž do ſchpaniſkeje poda a to na to to waschnje, ſo w Marseilli do lodička ſtupi, kiz jeho do ſchpaniſkeje pſchewjeſe.

Do Marseille ſu teho dla tſi ſchpaniſke wojnske lodičke pſchijele. — Prjedawſki neapelſki kral Franz je ſa wčerawſkim krale Alfonsa wopytał a jemu pſchi tej ſkladnoſci prajit, ſo budže ſwojimaj bratromaj, w karliſkém wójsku ſlužazymaj, pſchikac̄, ſo byſchtaj tole wójsko wopuſtečzilo. — Serrano, pſchedzhyda dotalneje ſchpaniſkeje repobliki, je ſo do Biarritz (w Franzowskej) pođał a chze tam bydlic̄.

Paris, 7. januara. Wſchitzy ministrjo chzedža ſe ſlužby ſtupic̄, dokelž ſejm wſchelake nowe ſakony po thym rjedje wuradžowac̄ nochze, kaž ſebi to ministerſtwo žada.

London, 6. januara. Ruski khézor je jendželſtemu miſjonskemu towarzſtu ſa wobroczenje židow i kſchecžianſtu wſchiswolit, ſo ſmědža jeho miſjonalario teho dla po Ruzowskej pucžowac̄. Tajke pucžowanje bě jim ſ léta 1855 ſakasane.

Cyrkwinske powjescé.

Werowanaj:

Michałſka zyrkej: Franz Karla August Schenkl, wobydlet pod hrodom, ſ Hanu Chrystianu Hiljbetu Konſinſez tam.

Křčení:

Michałſka zyrkej: Karla August, Ernsta Jana Krawza, ſahrodnila w Bręſowje, ſ. — Minna Amalia Hedwiga, n. dž. na Židowje. — Karla August, n. ſ. pod hrodom. — Jan Ernst, Jana Schorska, ſublerja w Jeňezach, ſ. — Ernst August, Augusta Mucjerja, wobydlerja na Židowje, ſ.

Katholſka zyrkej: Wilhelmina Franziska, Jana Hoffmannia, pſchekupza, dž.

Zemrječi:

Džen, 23. decembra: Hana, rož. Warnac̄ez, njebo Handrija Mo- diga, wobydlerja, ſawostajena wudowa, 73 l. — Augusta, njebo Jurja Krala, palenzalerja a khézera na Židowje, ſawostajena dž. 35 l. 5 m. — 25., Hana Helena, Jana Wiczasa, knježeho pohoncza w Nadjanezech, dž. 4 l. 10 m. 16 d. — 28., Petr, Jordan, ſahrodnik we Wulfim Wjellowje, 60 l. 10 m. 26 d. — 29., Maria, Jurja Muſanſkého, khéznila w Matyń Wjellowje, dž. 7 l. 3 m. 9 d.

K dobrociwemu wobledžbowanju
porucžam ſ tutym moje pſchenicžne muſki a wſchelaku pízu
po ſledowazych placzisnach:

pſchenicžnu muſku No. O. mérzu (hachtl) 1 m. 20 np.

" " No. I. " " 1— 10—

" " No. II. " " 1— -

ržanu muſku, mérzu (hachtl) " " = 85 np.

ſuttergries, centnar 8— =

ržane wotrubh, " " 7— =

S pocžejowanjom

Johann Förster

na žitných wilach.

Škótny pólver ſ czerstwych ſelom,

Korneuburgſki ſkótny pólver,

Pólver pſche fólkı,

Pólver pſche pripotawu proſhatow,

Lockwižski balsam,

Ziſchankowy ſalfowy pólver

porucža

hrodonkska haptika

w Budyschinje.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Nahrabnym ludjom ho jich wotpohladanie tola tez lózdy ras njeradzi.

Mots Tunka. Schto dha pak s tym ménisich, Hanso?

H. D. Nô, wónzano bësche drjewowa aukzia, hdejz walzne hromady pschedawachu. Talo bësche aukzia slončena, dha ho lubjo rosenžechu hacj do jeneho, liž sbytkny wonka wosta. Néloſsi džéchú ſebi pak wotom swoje hromady wobhladacj a hajl dha tón sbytkny runje ſe ſeleru s druheje hromady tolſte drjewo won wurubowasche.

M. T. Gsu ſemu to pschedupiſhčili?

H. D. Najpredy čzynku jeho ſudej pschedopodacj, ale dokelz wón jara proſchesche, dha ho ſe ſchepipalom ſmérowachu. A teho ſo něloſsi tak natutachu, ſo ſu dleſki čzaz na tu aukziju ſpominali.

M. T. Je dha wón wjese ſapkaſicj dyrbjal?

H. D. To ho wé, wjese wjazy, hacj bë ſa tu zyku hromadu dat.

M. T. Aw jaw jaw tola!!

Wosjewjenja a wulashy kralowſkich ſtaſtojnſtrow.

W symſkim poſkēcje budje ho w Budyschinje extrakurſus i wudokonjenju w turnowanju a gejchowanju wot kl. wucjerjow Čaniča a Elſnera džerzecj a njetrjeba ho ſa taſlu wucjbu niežo placicj. Wucjerjo, liž čzedža ho na thymle extrakurſu wobdželicj, maja to hacj do 17. januara t. l. wotkjeſnemu ſchulſtemu inspektorje Dr. Vildej t. navjedzenju dacj. — Po wosjewjenju budyskeho hamſteho hetmanſtwa maja ho wſchë mužtwa, liž ſu ho 1855 narodzile abo ſu nadaf ſtajene abo deſignirowane, tola pak hſchecje do wójſta njewſate, abo liž ſu předawſche reſtrutirowanje pschedapke, w czazu wot 15. januara hacj do 1. februara pola ſwojego gmejnſkeho prijödkſtejerja (w měſtach na raduej ſkéži) ſ potrjebnymi vihrami t. ſtamrolli pschedupedzicj. Gmejnſky prijödkſtejerjo maja ſtamrolle hacj do 15. februara t. l. na hamſkim hetmanſtwe wotedacj. — Po jutrach tuteho lěta ma ho w ſchulach po prawym tez wucjba w jónſtich džékach ſapocjecj a maja ſchulſte prijödkſtejerſtwa budyskeho hamſteho hetmanſtwa ſahe doſc̄ ſchulſtemu ſchulſtemu inspektorje t. wjedzenju dacj, hacj budje ho w jich ſchuli taſla wucjba po jutrach ſapocjecj móz, abo hacj ma ho hſchecje na dalsche wotkorecicj. — Ton hamſ ſchulſti inspektor žada, ſo džku ſemu wucjerjo hacj do 31. januara roſprawu dali wo mjenje,

kwójbnych naležnoſcjom a kmanoſci tajſich džecj, liž ſu w ſchulſkim ſalonu ſ 4 wotbželenje 5 uſpomnjene.

Placijna žitow a produktow w Budyschinje

2. januara 1875.

Žitow h dwoſs:	2967 měchow.	Na wiſach		Na burſh	
		wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	10 42	10 83
Rožla	.	.	.	8 99	9 30
Jecjmien	.	.	.	8 33	8 84
Wowš	.	.	.	9 50	10 —
Hroč	.	.	.	—	—
Weča	.	.	.	—	—
Raps	.	.	.	—	—
Jahly	.	.	.	16 7	—
Hejduschla	.	.	.	19 77	—
Běrný	.	.	.	250	2 62
Butra	1	.	.	3	3 40
Syño	50	.	.	6 80	—

Kóz pscheniza po 170 puntach: 17 markow 55 np. (5 tl. 25 1/2 ngl.) hacj 18 m. 45 np. (6 tl. 4 ngl. 6 np.) — Kóz rožli po 160 puntach: 14 m. 40 np. (4 tl. 24 ngl.) hacj 14 m. 88 np. (4 tl. 28 ngl. 8 np.) — Kóz jecjmien po 140 puntach: 11 m. 66 np. (3 tl. 26 ngl. 6 np.) hacj 12 m. 38 np. (4 tl. 3 ngl. 8 np.) — Kóz wowša po 100 puntach a po starym cijidle: 3 tl. 5. ngl. hacj 3 tl. 10 ngl., jahly: 5 tl. 10 ngl. 7 np., hejduschla: 6 tl. 17 ngl. 7 np., běrný: 25 ngl. hacj 26 ngl. 2 np., butra: 1 tl. hacj 1 tl. 4 ngl., syño: po 100 puntach: 2 tl. 8 ngl.

Na wejerawſhim placjeſhce w Varlije:

spiritus 54,8—55,7 ml.; pscheniza 165—210 ml.; rožla 153—171 ml.; jecjmien 150—192 ml.; wowš 163—191 ml.; hroč jedžny 195—236 ml.; pizný 177—192 ml.; řepitowý wolij (ſmekczenie) 54 ml.; laný wolij 60 ml.

Lipſla bursa 5. januara.

Awstriſſi papjerjaný ſčěžnáč 1 ml. 82 1/2 np.; awstriſſi hleboruhy ſčěžnáč 1 ml. 92 1/2 np.; rufſla jenorublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Čzahi po želeſnicy:

Se Budyschina do Draždjan: Nano 6 hodjinow 45 minutow; dopołdnja 9 h. 15 m.; pschedopodnju 12 h. 40 m.; popołdnju 4 h. 10 m.; wjecjor 8 h. — m.; w nožy 2 h. 35 m.; w nožy 4 h. 5 m.

Se Budyschina do Šhorjelza: Nano 7 h. 45 m.; dopołdnja 10 h. 50 m.; popołdnju 3 h. — m.; wjecjor 6 h. 50 m.; wjecjor 9 h. 45 m.; w nožy 12 h. 50 m.; w nožy 1 h. 48 m.

Se Radeberga do Ramjenza: Dopodnja 8 h. 10 m.; dopołdnja 9 h. 30 m.; popołdnju 2 h. — m.; popołdnju 5 h. 45 m.; wjecjor 11 h. 10 m.

Se Ramjenza do Radeberga: Nano 5 h. 20 m.; dopołdnja 8 h. 15 m.; pschedopodnju 12 h. 45 m.; popołdnju 3 h. 50 m.; wjecjor 6 h. 45 m.

Se Lubija do Žitawy: Nano 6 h. 10 m.; dopołdnja 9 h. 10 m.; pschedopodnju 12 h. 30 m.; popołdnju 4 h. — m.; wjecjor 7 h. 30 m.; wjecjor 7 h. 57 m.; wjecjor 10 h. 30 m.

Se Žitawy do Lubija: Nano 4 h. 55 m.; rano 7 h. 15 m.; dopołdnja 8 h. 26 m.; dopołdnja 10 h. 20 m.; popołdnju 2 h. 20 m.; wjecjor 6 h. 10 m.; wjecjor 8 h. 50 m.

Se Šhorjelza do Varliina: Nano 6 h. — m.; dop. 10 h. 5 m.; popołdnju 4 h. 50 m.; wjecjor 10 h. 10 m.

Se Věkeje Wody do Mužakowa: Nano 7 h. 30 m.; dop. 11 h. 20 m.; popołdnju 6 h. 35 m.; wjecjor 11 h. 35 m.

Se Mužakowa do Věkeje Wody: Nano 6 h. 25 m.; dop. 10 h. 30 m.; popołdnju 5 h. 30 m.; wjecjor 10 h. 50 m.

Po hornjekujskej jelesniz s ranja i wjeczoru. Wojesd: Kohlfurt rano 4 hodzinow 42 minutow, popokonju 1 h. 32 m., pop. 5 h. 7 m. Hórla rano 5 h. 31 m., p. 2 h. 5 m., p. 5 h. 46 m. Nišla r. 5 h. 49 m., p. 2 h. 15 m., wjeczor 6 h. 1 m. Wilow rano 6 h. 11 m., pop. 2 h. 29 m., wjeczor 6 h. 18 m. Wujesd rano 6 h. 45 m., pop. 2 h. 50 m., wjeczor 6 h. 48 m. Pas dop. 7 h. 5 m., pop. 3 h. 3 m., wjeczor 7 h. 5 m. Wojerezh rano 7 h. 40 m., pop. 3 h. 26 m., wjeczor 7 h. 32 m. Wykoli Bokow dop. 8 h. 9 m., pop. 3 h. 47 m., wjeczor 7 h. 57 m. Ruhland dop. 8 h. 43 m., pop. 4 h. 7 m., wjeczor 8 h. 28 m. Mückenberg dop. 9 h. 2 m., pop. 4 h. 22 m., wjeczor 8 h. 52 m. Wilow (Eßterwerda) dop. 9 h. 28 m., pop. 4 h. 44 m., wjeczor 9 h. 27 m. Rukow (Liebenwerda) dop. 9 h. 47 m., pop. 5 h. — m., wjeczor 9 h. 54 m. Skolza (Faltenberg) pschi-jesd: dop. 10 h. 7 m., pop. 5 h. 17 m., wjeczor 10 h. 14 m.

Po hornjekujskej jelesniz s wjeczora i ranju. Wojesd: Sokołza rano 6 h. 42 m., dop. 10 h. 55 m., wjeczor 6 h. 45 m. Rukow rano 7 h. 14 m., dop. 11 h. 18 m., wjeczor 7 h. 9 m. Wilow rano 7 h. 41 m., dop. 11 h. 36 m., wjeczor 7 h. 28 m. Mückenberg dop. 8 h. 13 m., pschip. 22 h. 3 m., wjeczor 7 h. 57 m. Ruhland dop. 8 h. 48 m., pschip. 12 h. 30 m., pop. 4 h. 3 m., wjeczor 8 h. 17 m. Wykoli Bokow dop. 9 h. 11 m., pschip. 12 h. 49 m., pop. 4 h.

19 m. Wojerezh dop. 9 h. 51 m., pop. 1 h. 20 m., pop. 4 h. 46 m. Pas dop. 10 h. 17 m., pop. 1 h. 42 m., pop. 5 h. 4 m. Wujesd: dop. 10 h. 44 m., pop. 2 h. — m., pop. 5 h. 20 m. Wilow dop. 11 h. 14 m., pop. 2 h. 27 m., pop. 5 h. 42 m. Nišla dop. 11 h. 41 m., pop. 2 h. 45 m., pop. 5 h. 59 m. Hórla dop. 11 h. 55 m., pop. 2 h. 57 m., wjeczor 6 h. 9 m. Kohlfurt, pschi-jesd: pschip. 12 h. 38 m., pop. 3 h. 42 m., wjeczor 6 h. 42 m.

Pschipis pomnjenje. Dofelj su ho na hornjekujskej jelesniz wschelake pschemenjenja stale, dha znadi cjaš zyle njetrjedi, my pak o bortsy porjedzimy.

Red.

Wat redakcije.

Po wjelstranskim žadanju hmy pod žitnu placzishu, kotaž je po 100 punktach postajena, tež stačli, shto körz pschenzy, rožli a jeczmienja po nowym waschnju (po markach) a po starym (po tolerjach) placzish. E placzishne woszka, warjenjow a druhich wupłodow (produktow) hmy nowe waschnje tež na stare pschewobroczili, so cji, liž hiszce i nowemu pschiwili njeſzu, bortsy se „Serbskih Nowin“ nawiedza, tak wjele je shto sanđzena hobotu na budyskich wilach placziko.

Wobfedzbowanju.

My s tutym i nawiđenju dawamy, so hmy wat djenhaſchego daja na waschim sliadze

Suknowy wureſ

wihotowanu s najlepszimi hac̄ do naſschpatuſzich waschich fabrikatow i pschedowanju wotewrili a je kupowarjam najpodwolniſho poruczony.

W Budyschinje, 18. decembra 1874.

Budyska ſuknijowa fabrika a kumyschny mlyn
predy G. G. G. Möriby.

Ca tajlich, už na pluza, wutrobu a nervy czerpja, jara wezne.

Liebigowy kumys-extract.

Proſchu, mi 36 flakonow Waschego kumysowego extracta bortsy poſkac̄, dofelj je ho Wasch extract tež hōdne polepszenje pschi mojej džowzy po džewjeczdnim trjebasju poptynli a teho dla w lekowaniu poſkac̄owac̄ chzem. Štaboſej, hewal kōjdy djen, woſebje psched wjeczoram ſastupaza, je ho hijom zyle ſhubika a paſijentka hijom wjeli lepje wonhada.

Jos. Eisenkob,
wyschski wjeczor.

Wukladowaſz ſuſta Dr. Weila darmo a franko.

General-Depot von Liebig's Kumys-Extract.

Berlin, Friedrictsh. 196.

NB. Lekarjo nascheho instituta su kōjdy cjaſ hotovi, po pschisljanju wopisanja khoreſce khoremu s lekarſkim wukladowaniem i ruzy bhc̄, a njetrjeba ho sa to njeſzo placzic̄.

Ca Budyschin a wolnoſce pschedowa knies Heinr. Dul. Linda 1 bletsu sa 1 marku 60 np., 4 bl. sa 6 markow.

Róže, laž tež pletwa sa njevjesty a lmotrow su rjane a tu-nje na pschedan w schrymparslich hla-mach hauensteinskeje abo butrowiskeje haſy.

Suchu brunizu

(Braunkohle)

rjanu a tunju poruczataj

J. H. Liebscher & Miersch
w Schwazjach.

Młoczaze maschin

nowscheje dopolasaće konstrukcije, wumlocja ſa hodziniu teſto, kaž 3 mlęczny ſa džen, wat 180 markow a dróžſcho franko na jelesniz pod rukowanjom a cjaſom na pružu.

Ph. Mayfirth & Co.,

maschinowa fabrika w Frankfurze nad Mainom.

Agent: knies Chr. Höhna w Kóſlach pola Budyschina.

(Pſchipóhlan e.)

Nowiny „Hamburgſki Correspondent“ wat 18. decembra piſoja s Hamburgo: knies Johannes Nootwar, derjeſnaty dohleſtay ſastupjer firmy Rudolf Mosse w tudomnym měſeze, je s 1. januarem n. l. ſwoje ſtukowanje ſa ſpomnenu firmu ſastajit a je pod ſwojim njenom annoncowa expediziſu wotewrit, a to „großer Burgſtah 47, I. Etage.“

Na wěſchti

fa

Serbske Nowiny,

Kliegende Blätter,

Kladderadatsch,

Berliner Tageblatt,

(23,000 abonentow),

kaž tež ſa wſchē druhe nowiny tuſraja a wukrja wobſtara wſchēdnyje perjadne a po najtunischiſh placzisnach

Rudolf Mosse

w Lipſku,

Grimm. Straße 2.

w Drždjanach, Altmarkt 4. w Chemnizu, Neß- u. Holzmarkt-Ecke.

M. R. 14. januarej wjeli ſvoža. E. K.

Dziwočanskie serbske ev. luth.
misijskie towarzystwo smieje jutse popołdnju w dwemaj shromadzisnu.

Petr Mlonk.

Prawdziwa Glödnerka czechita a hojza żalba* (żadny tajny średki) ma na schachliczny **M. RINGELHARDT** schtempel druze, falsy, lishawu, kurzaze wola, wosabjenje, psche wsche wotewrjene, rosdżajomne, rosdżelomne, wosabite, waplene ejerpienia, bolaze lezenje, sahorjenja, sačzellissnu atd. a je ho pschi wsichtlich thchle khorhočach psches swoju spěchnu, wěstu hojzu móz na najlepiej dopokasala.

*) Dostacj w schachlach po 25 np. w budyskomaj haptylem, kaž tež w haptylech w Biskopizach, Rakezach, Schräckowje, Hirschfeldze, Bjernacijach, Wostrowzu, Herrnhucie, Neugersdorfie, Grossčernawje, Nowosalzu, Seiffhennersdorfie a w fabrizach w Göhlisu pola Lipska.

NB. Besz horka wucziszczoneho schtempla żalba prawdziwa njeje.

S tutym dowolam ſebi najpodwołnichho i nawiedzenju dacj, so bym hacj dotal knjeni haptyle Schimmelowej ſluſhazu tudomnu

męſhežansku haptyle

ſa mnie kupil. — Za budu ho stajuje przowacj, jo bych ſe zwérnym a zwodniwym poſkuzenjom stare dobre mieno tuteje haptyle ſdżeržał a proſhu ja, so by ho to доверjenje, kotrež ſu moji předomnizych wuziwal, tež na mnie pſchenieſko.

W Budyschinje, 1. januara 1875.

Max Schünemann, haptyle.

S tutym najpodwołnichho i nawiedzenju dawamy, so kmy 2. jan. 1875
pojenotliwe pschedawanie naszych mlynskich wupłodow

jak wſchelakeje muſki a pizy atd. w delniczych pschedylach Wulskich Mlynow wotewrili a ſo tam ſi dobom kóždu dželbu ſita ſa muſku abo pizu ſaměniny abo ſa hotowe pjenyſy kupimy.

W Budyschinje, w decembri 1874.

Budyska ſukelniska fabrika a ſhumſchtyn mlyn
predy C. G. G. Morbiž.

Ratarske kreditne towarzystwo w ſakſt. kraleſtwje.

Horjebranje ſobuſtawow, nutſplacjenje pjenies, pschedawanie ſaſtañnych a kreditnych liſtom, proſchenja we poſczenki atd. ſa ratarske kreditne towarzystwo w ſakſkim kraleſtwje, ſo wote mnie kóždy čiaſt wobſtaraja, kaž tež naſutowarske pjenyſne ſkładki (Spareinlagen) ſo tež wot taſkich horjebrjeru, kij ſobuſtawu njeſtu, a ſo wote dnja nutſplacjenja ſi 4 prozentami ſadanja.

W. Matheis na hospitalskiej haſh w Budyschinje.

Pschedzenat.

Protyka ſa Serbow na leto
1875.

Tuta protyla je drje trochu poſdje wuſhla, je paſ ſo čiam lepje radila. Wona je ſi jara pělnymi powiedancjami wohotowana a ſi rjanymi wobrasami (bildami) wupyschena. — K dostacju ſa 25 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow.”

Serbska protyla je tež ſi dostacju pola pschedupza P. Mickela w ſetlizach.

Kupowanje Błoni.

Rzana a pscheinęca ſłoma ſo stajuje kuſpuje a ſo ſa nju najwyschicha placiſna placiſi. Štož che ju pschedacj, chybi to we wudawarni „Serb. Now.” wofſewicj.

Rosaze kože,
taž tež wſchelke družiny njebarowanych kojo w po najwyschich placiſnach kupuje
Gustav Nanka na garbarskej haſh 426.

Rože wſchelke družiny kupuje po najwyschich placiſnach
Emil Flegel
na ſitnej haſh w domje ſ. czabnikarja Köhlera.

Dickowa konfezjonirowana daloko wuwołana ſpodiwnie hojza žalba,
lotraž je ſo najbole kóždy ras jako dobra wopokaſala, porucza ſo w ſerdach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodoſteſce haptyle.

Na ſitnjim dworze we Wutolczizaſ je 20 prožatow na pschedan.

Weronicja czescz dacz ſi tutym wobſwiedcjam, ſo je mie jenož G. A. W. Maherowich broſſyrop ſi Wrotkawja wot naſſazalliſcheho laſchela a katarha, kij běch psches bylne ſashmnenje doſtał, zyle a ſpěchnje wuhmóh.

W Draždjanach.

N. Neiß, pschedupz.

Na ſwětnej wuſtajenjy prämi i rowany broſſyrop maja jenož prawdziwy na pschedan w bleschach vo 80 np., 1 ml. 50 np. a 3 ml.:

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
W. Notka w Lubiju,
D. Hinne, haptyle w Herrnhucie,
Joz. Löbmann w Schräckowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptyle Gerischer w Ostriku,
Scholka we Wotrowje,
Sehmann w Budestegach a
haptyle Dr. Hultsch w Rakezach.
J. Stockhausen w Kamienzu.

Dinflerome

hojaze waſhnuje ſa chroniske a druhe khorjeſze.

S tutym najpodwołnichho i nawiedzenju dawam, ſo budu ſrjedu, 13. jan., w Budyschinje w hoſcjeniu „i běkemu ſonje” na ſwoneknej lawſkej haſh, rano wot 9 hacj do 4 hodzinow popołdnju i ryczam a dowolam ſebi, woſebje taſkich, kij na taſanz ſchlebjerdal (Bandwurm) czerpja, na to ſedžbnych ejinic, ſo ja taſanz bies wobčežnoſcjom zyle roſzidnenj a teho dla ſi hlowu ſi člowieka wuczjeru.

Fr. Ph. Dinller ſi Draždjan.

Do

Neu-Seelandia

w Australiji
webſtara w haperleji rjenježniſow, dželacjew, ratarjow a nejenjenje ſlužbne holzy ſa 11 toler pr. kouranta abo 33 markow ſa wotroſcjenych G. A. Mathei w Hamburgu a jeho agent Emil Hirschel w Draždjanach, an der Herzogingarten 4.

Zena rödna holza ſo i lohlemu domjamemu dželu phta. Wſto dalsze je ſhonicz pola Inhiwjasarja Richtera pschi nowej měſciežanskiej ſchuli, bliſla róžla ſnuteſneje lawſkej haſh.

Pyta ſo

jedyn ſahrodniki do ſlužby ſi 1. abo 15. haperleje w ſitnjim ſahrodnistwie w Gjichonjach pola Budyschina.

Großmuis, ſahrodnik.

Jedyn rolny wotroči ſo na rycerlubko we Wutolczizaſ pschi dobrej ſdje phta a moje hnydom naſtupicj.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne predplata
we wudawařni 80 np.
a na němskich póstach
85 np., z přinjesenjom do
domu 100 np. abo 1 mk.
Kózde číslo placi 7 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowiny“ na róžku zwonk-
nejne lawskeje hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšer: L. A. Donnerhak w Budysinie.

Co. 3.

Sobotu, 16. januara

1875.

Słownjenjo a jich rycz.

Nam su wschelazy němszy wojszy, kij su na pošlenerje wojny byli, wjazy hacj jedyn króci powiedali, tak džiwne je jim to bylo, hdz su druhich němskich wojskow se wschelakich druhich němskich kraju bjes šobu ryczec klysceli. Jim je mjenujy to jara džiwno bylo, so njejsu, hacj runje tucz němszy wojszy wěcze-wěrno němski ryczachu, tola sa tym pshincz mohli, wo ejim woni ryczachu. Posdžischo su ho dohladali, so je tajte njedorosymjenje s teho pshicke, so su tamni druzi wojszy po swojej domjazej němskej naryczi abo po swojim dialektje ryczeli. Mjenujy, hdz po němskich kraju puchujes, dha borsy phtnies, so lud tudy tak a tam hinal němski rycz, tak so wuhudacj němdejch, scho kebi powiedaja, hdz by tež po swojim waschnju wubjernje němski moh.

Někotryzku, kij je tež daloko a scheroło po Němzach puchowat, budje knadž prajic, so nashe horejsche wulkadowanje wěrne bjez němdej, dokelž je wón wschitk Němzow wschudże, hdz je ho tež s nimi do rycze dat, derje rosymik a so su woni tež jeho rosymili. Taki pučowat ma prawje, ale nashe wulkadowanje je tež na wěrnocej řakozene.

Mjenujy w Němzach je ho pshes to, so ho němska, wot Luthera wudata biblia borsy po wschitk Němzach srospshczera, to ſtako, so po wschitk němskich kraju tu němsku rycz, do kotrejz bě biblia pshetkozena, někak ſefnachu. A dokelž druzi němszy spisowarjo teho dla tež w tajte němskej ryczi swoje pišachu, dha ho tajte ſefnacze tež dale bôle pshisporti a wudokonja. Tež katolszy spisowarjo, so bychu lepje ſrošymeni byli, teho dla w mischonskej naryczi pišachu, pshetož tak ho bibliska němska rycz mjenowasche.

Wschitk preňje tajte němske knihu najbole jenož řekesčjanemu wuečbu abo tola wěste wotdželenja teje ſameje nastupachu. A dokelž so tele knihu tak derje wot wuebnych, kaj tež wot němdej ſjitaču, dha mischouska narycz pshcz o wjetšchu ſuajomnosce bjes Němzami dobu, tak so ho potom tež knihu druheho wopshicjeja w njei pišachu a wudachu. Tak je ſtako, so su wschitk Němzy, njech tež bjes šobu rycza, kaj jenož ūzeda, jenu a tu ſamu knižnu abo pišmu rycz dostali. A jako ho potom w němstiu luda ſchule řakozowachu, dha dyrbjachu wuečerjo a ſchulerjo knihu, w mischonskej ryczi cízichane, ſjitač, hdz so jim to tež nělubjesc, pshetož woni Jane tajte němdejachu, kij bychu po jich domjazej ryczi wudate bylo. A posdžischo pshilaſaču němske knježestwa, so džebja ho ſchulske džeczi mischonsku němsku rycz pělnje nauečic, dokelž běchu ſpōnali, kajli wulki wujitk to we wschelakim nastupanju pshinječe, hdz je po wschitk Němzach tajta němska rycz, kotrejz wschudże ſnoja.

Duz je někto we wschelakich němskich kraju tak, so ho w jich ſchulach němske džeczi i wulki prozu híščje dženžnijski džen tule mischonsku rycz wueča a so potom swoje žive dny kózdeho rosymja, kij w njei k nim rycz. Po tajsim može ho ſhrobli

prajic, so tebe, hdz učmeli ryczic, wschudże rosymja a ty jich, ale pak jenož tehdz, hdz mischonsky ryczic.

Ale, budje někotryzku, kij je fa Draždjanami wokoło Miſchna poſtuſit abe tam heval pobyk, to tola nihdz wěrno njeje, so wokoło Miſchna tak rycza, kaj ſo němſke knihu cízichca. Haj, to je wěrno, ale wone je jenož teho dla wěrno, dokelž je ſo wokoło Miſchna tamnička rycz w běhu čaſa zyle psheměnika.

My wěmy, so su wschelake ludy, kij tajtu rycz rycza, kotrejz je na naſchu ſherſtu jara podobna. Tute wschitke ludy ſo Šekowjenjo mjenuja a jich rycz řeka ſkowanska, kaj ſo tež wobylslerjo Baierſleje, Württembergſleje, Hębenſleje atd. hromadnje Němzy mjenuja, dokelž ſhromadnje tajtu rycz rycza, kij je po swojich naryczach jara na ſo podobna. A jako ho ſko vjaniki pshetkož biblie w 9. lětstotoku ſta, dha drje jej tehdomni Šekowjenjo derje doſez rosymichu, ale posdžischo buchu woni tak rosdželeni, so wužiwanje tuteje preňje ſkowanskeje biblie bjes někotrymi Šekowjanami zyle ſasta, bjes někotrymi pak ſo jenož psho Bozej klyzbie trjebasche. Duz jadyn džiw njeje, so Šekowjenjo swoju preňu knižnu rycz, kaj běhu ju ſe staroſkowjaniskim pshetkožkom biblie dostali, dale bôle na boł ſtajichu a ju po čaſu zyle ſabychu. Šteho potom pshetkož, ſo kózdy ſkowanski ſplash knihu po swojej domjazej naryczi pišacj vocja, tak ſo maja Šekowjenjo něklo ſhetszoru knižnu rycz. Mjenujy Mužojo, Volharjo, južni Šerbja ſ Schrowatami, Čečhojo, Polazh a my kujiszy Šerbja wschitzy wuebje w swojej naryczi knihu pišaja, wudawaſa a maja Šekowjenjo, kaj hijom prajachy, ſhēcji knižnich ryczow.

To pak je ſa Šekowjenow jara njeļubosna wěz; pshetkož hdz jadyn Němz knihu wuda, dha wě, ſo ju wschudžom w Němzach cítaſa a wón po tajsim tež wjèle exemplarow swojeje knihu psheda a mo ſ teho dobrý wujitk. Hdz pak jadyn Šekowjen knihu wuda, dha wě, ſo ju jenož cí cítaſa, kij su na jeho narycz ſwuczeni. Wón tež dla małej exemplarow swojeje knihu psheda a ma po tajsim małej wujitka wot njeje.

Duz ſu ſebi Šekowjenjo w nowščini čaſu na to myſtlicz poczeli, ſo by ſela jara wujitne bylo, hdz bychu tež jenož jen u knižnu rycz měli a je jedyn w tajsim nastupanju tu a tamni tamni ſadu dawaſ. To pak tak do ſlutka ſtajic, kaj je ſo Němzam poradžilo, to wſchal je ſo po wschelakim poſpytowanju jako němdejne wopofaſko. Tež dla ūzeda někto ſ tým ſpoſoſni byz, hdz bychu ſ najmjeñſha wuečeni a naueđicji Šekowjenjo ſebi jenu rycz wuſwolili a nauečili, ſetruž bychu ſhromadnje a w hromadze nakoželi. Ale tajſu?

Ruska rycz rycz ſo někdo wot 60 millionow člōvjeckow, druhe 20 millionow ſekowjanow maja pak 5 ryczow a tež dla ſo wuebje ſkowanskej mědosczi, kij wjše wědomnosce wuečne, ſa naſlepſche ſda, ſo by ſo rysla rycz ſa ſhromadnu wuečenu ſkowansku rycz wubraka; pshetkož 1 ſchwořecim Šekowjenow by ju jenož wuſnycz trjebaſa, bjes tym ſo ju 3 ſchwořecim hijom móža. P.

Śwētne podawki.

Němiske khejorstwo. W Draždjanach je piat tydzenia 8. januara wjekor Innes Bislop Forwerk, s debom tež budyski tachant njezapzy wumrjek. Wón mještešte dležki ejaz holozu nohu a dawaju temu winu, so je ho jemu krej slaskla a jeho teho dla Boja ruczka tol bylinie sajaka, so je pschezjwo wschitkemu wotcjarowaniu tak nahle trumrej dyrbjat. Wój jeho pohrebje dawaja draždanske nowiny („Dresdener Nachrichten“) gledowazu rosprawu: „Dienkniſche. Khowanie biskopa Forwerka polaskowasche, tak wulke pprekazowanje semrjeteho tež w dalskich rjadomnijach wobydlerstwa běsche a so wjedzachu, so ma ho jemu po wulkej dželbje pshipisowacj, hdny je ho mér bjes wschelakimi wérwusnaczemi Sakskeje sdjerzak. Tako wošebje ważne snomjo sa to sdashe zo nam to, so bě evangelske krajne konſistorstwo psches swojego pshedkydu a mestopshedkydu, psches ll. s Rönnertem a Dr. Kohlschütterem, tak tež psches swojej kobustawaj ll. Dr. Schurila a Zapfa pschi pohrebje sastupjene. Niedzelu a pondzelu ejeko njebo l. biskopa w jeho wošylenju na marach stejse, tola dyrbjescze ho laſchez hizom njeđzeli twjerdze sajnicz. Wokolo njego zo wóslowe hwezdy na wulkich hšebornych hwezniſtach hwezachu, skoth biskopski liž semrjeteha dušownego paſtria bě na laſchez skózeny, l. hlowam běsche běložidzana biskopsta měza położena a l. noham ordeny (rjady) na bělém buzalu. Laſchez bě wschón s kwětkami pshikryt a nad nim ho rjana wjerska palma smahowasche. Pschi laſchezu jedyn duchowny klejzesche a modlitwy ejitasche. — Popokdnju na vok tjsioch hodzino wój pohrebny ejaz na lečhow poda. Majprjódzny džechu džeczi katholskeje ſchule a kobustawny katholskeho rjemjezniskeho towarzſtu, ſchiryo měščjanſke hellcambierojo njezechu wulke wjerske palmy, pjaty pak rjady njebo l. biskopa. Na laſchezu lejzesche biskopsta měza a l. jeho boku biskopſki liž. Sa laſchezom džesche wjele katholickich duchownych, dale minifitro Dr. s Gerber, s Nostitz a Abelen, pshedkydze wobeju hejmsleju komorow, s Behmen a Dr. Schaffrath, draždanski wschidki měščjanosta Pſotenauer, depuzacia měščjanſtich ſastupierow, tjsichto wschlow, wuezenych a wscholich kralowſtich a krajnych ſastojnikow, sa nimi jědzechu tsi kralowſle kuce a hewak hishce 23 kuchow. Pschi pohrebniſhcu prynz Jurij na pshewod cjalasche, so bn semrjeteho l. rowej pshewodzik. Po požohnowoniu a požwyczeniu laſchezia Innes superior Stolla pohrebnu rycz džerzesche a cäciliske towarzſtu spěwasche. Potom ho pshewodzerjo rosenidzehu. — Psches kmjerez l. biskopa Forwerka stej w Sakskej dwě wscholke duchownej měsce wuprōsnjenej, kotrejz wón s dobom ſastejſe. Wón bě mjenujzy bamjiski vilar w Sakskej a bě jako tajli wot bamja pomjenowanje ſa leonto-polskeho biskopa doſtač, a hewak běsche wón tachant w Budyschinje a teho dla tež ſobu ſtar prěnje ſomory. — Njebo l. biskop Forwerk je ho w lécze 1816 w Draždjanach narodzik, doſta 1839 měščjanſku hwezecjenu a bě wucjet nětzjilichho kraſa a prynza Jurja. Sa biskopa bu 1854 pomjenowanym a to ſa biskopa in partibus infidelium, t. i., ſa prijödsfejerja taſkeho biskopſta, w kotrejz mjesach jani katholszy hshesčijenjo wjazy njeſju, hdzej pak je něhdyn potne biskopſtwo wobſtało a ho teho dla w ſapiſach romſkolkatholſkeje zyrkwe dale wjedze. Hdzej chez bamj jeneho katholskeho duchownego wošebje doczecjic, dha jeho wón, hdzej tež jemu žane nětzjiliche katholske biskopſtwo pshewodacj njeſože, tola na tajle waſhniſe pwohſki, ſo jeho ſa biskopa in partibus pomjenuje. Tajli biskop drje po prawym žaneho biskopſta a janyh biskopſtich doſhodom nima, wón pak ma hewak wsch biskopſke prawa, ſtož je we wschelakim nastupanju jara ważna wěz. — Njebo l. biskop Forwerk móžesche jako bamjiski vilar jenož malu ſdu doſtač a ſu jeho pječa teho dla ſa budysleho tachanta wuſwolili, ſo by pschi

wyſchim doſtjojnſtu tež wschidki deſhody mět. To ho pak ně ſotremuzkuliz rjubi a duž vječza w Draždjanach na to myſla, ſo by tam woſebje bamjiski vilar a w Budyschinje tež woſebje tachant był. Tak wjele je na tym wěrno, my njezdny, tola měnja jene draždanske nowiny, ſo drje ſnadiž ho draždanski katholſki duchowny Innes, l. präſes Dr. Bernert, ſiž budje w krótkim času ſwoj 50letny měščjanſki jubiläum hwezecjic, ſa bamjiskiego vilara poſtaji.

Barlin. Po wojerſkich nowinach je ſda wojaſow wschidnje wo 5 np. powyſhena a ſa menažu trjeba woni netko wschidnje 2 np. mjenje dacj.

Wch běchym tydzenja naſpomnili, ſo je předawſki hejzenſki katurjewich, kotrejz kraj bu po wojniſe lěta 1866 s Pruskej ſjenoczeny a pomjenowanym wjekch wothadzeny, njezapzy wumrjek. Pruski kral je pshiswolit, ſo hmeđzachu jeho ejeko do Kacela, hlowoneho hejzenſkoho města, khowacj. Duž jeho tam ſ Prahi pshiwjesech u běch u tež ſhesci wubjernie rjane konje ſokteje barby, tak mjenowane isabelle, ſobu pshiwjedli, ſiž wósl, na kotrejz bě laſchez ſ ejekom ſtajeny, na pohrebniſhco doſteſehu. Jeho ſwójba a ſaſtojny ſo na pshewodjenju wobdželiku.

Dolež ſu ſhpaniſky karliſtojo na tym wina, ſo je ho němila pshelupſta kódz „Gustav“ na brjohu ſhpaniſleho morja roſraſyla a dolež ju woni potom wsche teho wurubichu, dha budje netko wjekch Bismarck ſa wobdžerja tuteje kódze ſarunanje ſadač. Wot karliſto ſrje njebudje ničo doſtač mōz a budje teho dla najſkerje knježestwo noweho ſhpaniſleho kraſa Alfonſa pšacjic dyrbjat. A ſo by ſo tajke ſadačne cim ſterje dopjelnito, dha je Bismarck pječ němſtich wójnskich kódzow do ſhpaniſleho morja poſzak.

W rajchſtagu w poſlenich dnjach hjes druhim tež ſakon wo „landſtormie“ wurađowachu.

Mnich o w. Wajerski kral je 24 wucjerjam, kotrejz běch u jemu jako najlepſich a najkwerñich w zjekym kraju mjenowali, pěkne nowoſtne wjesele pshihotowat. Wón je mjenujzy kódzemu 100 ſhēznałow darik.

Awſtria. Gſudniſle jednanje pshewod ſcenheimej, direktaři jereje ſelesnižy, pshedo hishce ſloučene xjeje. Jemu, laž, ſhy to hizom předy wukozili, winu dawaja, ſo je pschi twarjenju a ſarjadowanju tuteje ſelesnižy wjele pjenjes na njeprawe waſhniſe na ho ſeſahný.

S Prahi hacj na ſakſke mjesy je depuzacia teho awſtrſkeho regimenta, kotrejz cjeſny oberſt njebo hejzenſki katurjewich běsche, jeho ejeko pshewodzik.

Franzowska. Pshedkyda franzowskeje republik, marſhal Mak-Mahon, ſ franzowſkim hejmom tak prawje ſ poſtom njeje, dolež tón tak nječzini, laž ſebi wón žada. Nětzjilich jeho minifitro nožedža teho dla dležhe w ſtužbje wofstacj, ale Mak-Mahon jich pshacjic njeſože, dolež hishce žanyh nowych nima. — W tu kwiſlu w franzowſkim hejmu někotre wójnske naležnosće wujednuja, potom pak chedža wurađic, tak by ſo ſa franzowſki hejmi hishce prenja ſomora ſrjadowaka.

Ruſla khejorla, wo kotrejz ho pshed tydzenjom pshasche, ſo ho bórsy psches Paris a Barlin do Ruſowſleje wróci, che w Italiji hishce nělotry ejaz wofstacj.

Šhpaniſka. Nowy ſhpaniſki kral Alfonſ je 9. januara w ſhpaniſkim měſeſu Barcelonje ſ kódze na kraj wuſwolit. Město bě jemu ſ cjeſci kraſnje wupyschene a wobydlerjo jeho jara pshczelnitve witachu. Maſajtra hzyſche ſo wón do Valencije podacj.

Marſhal Serrano, předawſki ſhpaniſki minifit-pshedkyda,

Kilka dni tu kwaterowały w francuskim mieście Biarritz psychery, dając do Madryta psychydy, tak borsy haczy je tam Alfons królować zapoczątkował. — Don Karlos wo nowym hiszpańskim królu nie żałując nochże a je żebi wotmyślik, so budżet nisko, jeśli jemu jego wojsko gwóździe mostanu, runie tak psychydy nowemu królej wojskowac. Lataje je przed psychydy hiszpańskiej republiki wojskowej.

Rużowska. Po nowym wojskowym salonu smieje Rużowska pomyślała 1 milion 700,000 wojskow a nędzie 1 milion kraj-ueje wojsk (landwehr).

Gjorne Horj. So ſuſodna turkowſta wychownoscj tych mordarskich Turkow ſchrafowacj noſcze, lotſiſ ſu psched někotrym časom tójskto Gjornohórzow na jadkawie waschnje ſlónzowali, to na Gjornej Horje ſ kózdym dnjom bôle ſtu krej cjni. Wjercz Milita ma wulku prógu, ſwojich ludzi wot nadpada na ſuſednych Turkow wotdjerzecj; pschetoj woni to ſa wulku haſbu djerja, hdny dyrbja Turkam jadyn ſy ſtuk bjes ſapkaſjenja pschedwitsciej. Duž može ſo pschedzo ſtacj, ſo budże Milita Turkam wójnu pschedwiedziecj dyrbjeſc, jenož ſo by ſ tym ſwojich ludzi wot ſamo-paschnego ſtuklowanja wotdjerzecj može.

Amerika. W amerišanskiej uniji je jena krajina, kij Louisiana rěka. Wona w pokodniškim džele unije leži a skuska l' tym krajinam, kij džydu ho něhdje psched 12 lětami wot unije wottorhnyez. Duž je unia s tutymi krajemi krutu wojnu wjedka a je tež skónčenje pobila a twjerdže l' uniji swjasaka. So pak spomnjenie pokodnišche krale vo taikim pschewinjenju do wěsteje wotwiznosće wot počných pschindjech, to žadyn džiw njeje; a so buchu wot počných l' temu nusomani, swojich škłobow-murow na swojodu puschczej, to dyrbjačku ſebi tež lubicj dacj; pschetoj woni bědu revoluziju ſapocjeli. Ale poſdějšco je go w pokodniškich krajach težko njeleńčomneho luda s počných sahněſdžiko, kij ſebi pschestrupjenje wskrēč ſalonow dewolua, so ſo to wjazy ſnjeſcnej njehodgi. Najhōrje je w tu chwilu w Louisiane, hđež ſu ſebi wſchelazy zuſy njebolazy se swojej krobkej njeleńčomnoſci taiku móz píchzpili, so tam nichčón wjazy swojego ſitwjenja a ſamoženja wěsty njeje. W najnowškim časzu ſu tam tež wysčnosć wotka-đili a swojich ludzi ja ſastojniſow ſčinili, so bychu tamniſkich wobydlerjow cíim lépje wukluowacj mohli. A dolež Grant, pschedzyda unije, puschczejwo temu nichčo nječini, dha móže go lohlo ſtacj, ſo jeho w ſejmje wobſkorja.

Ze Serbow.

S Budyschina. S počlenjeje nemšlo-francoskej wójny hiszpejskej 408 sałslik wojalow pobraciujec, wo lotrychž nichó nichó wéstie prajic̄ njezw̄, h̄de su wostali. Raisslerje su wšitzy mormi, to pał so tež s wéstoscju prajic̄ njehodzi. Dołekž pał w učlotrejzkužiž kwojbie wjele wot teho wotwišuje, so so s wéstoscju postajji, hac̄ je schtó mormy abo hiszpejski žiw̄y, dha ma so tajke postajenie po salomslim porjadku stac̄. Draždanski žudniški hamt po tajkim wosiewiujec, so dyrbi so jemu hac̄ do 12. junija i wjedzenju dac̄, hac̄ je s tyh horla naspomnjenych předawoskich sałslik wojalow znad̄ tón abo drugi žiw̄y; jeli pał so to hac̄ do postajeneho dnja njestanje, dha budža sa mormy spōsocij a jich wudowym ſmēđa so dale ženic̄, jich dječci sa nimi herbowoz atd. — Vjes tajslimi wojalami su tež źleđowazý Serbja pomjenowani: Jan Schöckla, wojak 3. kompanije 4. infanterieregimenta 103, rođený 12. junija 1844 w hosczenzu i poštórnej; Jan August Schneider, gefrajta 9. kompanije 4. infanterieregimenta 103, rođ. 19. augusta 1844 w Kchwaczach; Jurij Korjeusk, wojak 2. kompanije 4. infanterieregimenta 103, rođ. 1. haperleje 1844 w Pęsleczach; Jurij

Barth, wojak 4. kompanijie teho sameho regimenta, rodz. 20. decembra 1842 w Chróścizach; Mikołaj Schöön, tsélz 2. kompanijie regimenta tsélzow 108, rodz. 19. novembra we Worlejach; Jan Schneider, tsélz 8. kompanijie teho sameho regimenta, rodz. 29. januara 1850 w Zitru; Michał Jeschka, wojak 2. kompanijie 4. infanterieregimenta 103, rodz. 27. julija 1844 w Scheschowje; Jan Langa, wojak 7. kompanijie 8. infanterieregimenta 107, rodz. 3. maja w Deltnej. Pórzy; Michał Bohuwér Niedel, grenadier 7. kompanijie leibgrenadierregimenta 100, rodz. 26. marca 1848 na Żidowje.

— Tudomny nowy wolniecegnowsudniſki direktař, I. i Mücke, kij val halle i februaru hem pſchiczehuje, je tež ſa pſchedzhydu tudomneho pſchiczažneho žuda pomjenowaný.

— W budyskiej pětrowskiej wožadžje je w sambjekym lězje 4439 spowiednych byčo, 212 mjenje hac̄ lěto prjedy; narodjiko je bo 406 džecži, 4 mjenje byžli 1873; všemipowiedanych bu 207 porow (28 wjaz hac̄ 1873) a tudy wěromawnych 96 porow; semirjetnych 388 čłowjekow, 77 wjaz hac̄ 1873. Najstaršha wožoba, kij je 1874 w tutej wožadžje wumrjeka, bě panja swadownjena Dobrowa rodžena Janashev, mona bě 89 l. 11 m. stara.
— W lězje 1774 bu w pětrowskiej wožadžje křečejenych 170 džecži, semirjetnych 149 a spowiednych 7917.

— W tudemnej michałskiej wojsadze bę loni 9054 spowojednych, po tajsim 182 wjaz, dżylli lęto předny, bjes nimi 113 katechumenow, mjenuijzy 49 hózow a 64 holzow, a 171 woprajenych. Narodjiko je bo 245 dżeczi, 36 wjaz hacj 1873. Bjes nimi bę 117 synkow a 128 dżowecjczow, 2 muſtaj dwójnikaj, 2 żonſkej a 2 měschanej, 39 njemandjelskich a 6 morworodjencyh. — Psihipowjedanyh bu 104 porow, 8 wjaz hacj 1873, wot kottyhj bu 59 porow tudy weroوانych; bjes nimi tež 2 hlačoněmaj poraj. Semrjetnych bę 142, po tajsim 27 mjenje dżylli 1873. Najstarsza wojsoba bjes nimi bę wudowoz Jan Großmus (Großmus) na Židowje, 84 l. 7 m. starý. — W lęcie 1774 bę w michałskiej wojsadze 163 lsczonyh, 51 porow weroowaných a 8145 spowojednych.

powiedanych by 69 porow, weroowanych pal 13; senioro je
119 woszowow, bjes nimi 4 wot 80—90 let. Spowiednych
by 4200.

-e. **S** Kettig. W tudomnej možadze je šo w lécje 1874 narodjiko 175 dječji, 22 mjenje hačj lěto předy, a to 84 hólcjatlow a 91 holcjałtlow, bjes nimi 12 morworodžených, 1 dwójnišli por a 35 njemandželskich. — Semrječko je 150 ludži, 3 mjenje hačj 1873, mjenujž 80 mušleho a 70 žónsleho rodu; bjes nimi 1, hódej bě njeſbože na žmijercji wina, a 3, kij běchu ſebi ſami živjenje wſali. — Pſčipowjedaných bu 98 porow, 20 wjazy byſli lěto předy; s nich bu 53 porow tudy a 45 druždje werowaných. — Spowiedných ludži běſthe 5017, to je 306 mjenje hačj 1873. Bjes nimi bě 84 konfirmandow.

Buczah i australijskeho lista

przedawczeho tyczyceho mischra Hempela w Nowych Porschizach.

(S budziskich „Nemskich Nowinow“.)

(Słowniczenie i czista 2.)

Ja mom dwieju krajobrazu konjow, pschetoż tedy so wjele jeha (rajtuje). Moje dziorki su kroble jedne, ale ja czim hujenisko jeham. Psched mehazom hym hebi jeneho jendzelskiego běharja kupil, na tym hym jedny ras jeho, ale potom hebi to wjazy swazik nieszym. Moja dziorka jehoshe 18 (jendzelskich) mil sa 2 hodziny. Tuteho konja kupil sa 3 puntu sterlingow (něhdze 21 tol.), dokež běsche tehy krovny, posdysko, hdyz wjazy nieslazske, hym 10 punktow sterlingow sa njego dostal. Tedy s konimi jara njerecne wobladzeja, dokež czeladni satraschnie zlokoja a teho dla sa slotem njehladaja. Też druzi jara palen pija. To je też tehy derje widzec, hdyz so wozry tisaha. Tažy tisaha je wjele pjenies saškuja, sa 100 štuk wozrow 18 schillingow (6 tol.) a wjazy a l temu hischeje jescz a piez darmo. Hdyz pak su dýkto dokoneli, dha s wulkej hromadu pjenies do korchmy du a so prjedy njesmeruja, hacj su pjeniesy pricę. Potom kredza sažo po proshenju. Na jnach je runje tak. Se jnemci je 4 lata hubjenje dosz býko. Semja njeha nicio wjazy dawocz. Vérny su so derje dosz radzike, wobebje pola Warnamboola, blisko morja. Tam bě na akru 12 tonnow běrnów a leži so na tonnn 20 centnarjow. Ale je tak wjele, laž pola Wasz kóz wuszyca. Vérny su lětka jara wulke a moja dobru pkačtsnu, pschetoż sa tonnu dawa so něhdze 30 tol. Pola naš, pschetoż my hym wot Warnamboola 45 jendzelskich mil sdalen, běrnam tak njethje a so tu tak radzite nieszu.

Schtež hontwu nastupa, dha mōžu prajec, so je tedy swěriny dosc, wobebje tyč swěrjatow, kž lānguru rělaia a so w eřjodach po stach w hromadze džerža. Ich kribjet a pleza dawaja dobru jēdž. Wone so po tisazach (tawšintach) tséléja a to kože dla. Mōj bratr je lānguruski hontwjet a dale nicio njescini, hacj so taſte lānguru tsela. Koža so jim borys wona wobezhni a mjašo ležo wostanie. Tedy je tež wjele kópjow (Schwane), ale woni su čorne a mješske, hacj běte pola Wasz. Tež manu tu wschelake družin laciłow a je ich tedy jara wjele. Saſazow hym tež widzí a jako prénjeho wohladach, hebi mězu sejahných, prajec: „Pomhaž Boh, krajano!“ Něhdze 70 mil wot jow su tež jelenje a 35 mil wot naš je jara wjele kornikow. Jedyn wobzedzjer wulkich krajinow je wjele tyčaz tolež wudak, so by karnisse na swojich lejomnoſejach sahnak, ale to mōžno njebě, tak so dyrbjesc hwoje wobzedzenstwo wopusczeje, dokež tam Janu trawu wjazy sa wozry njewoblikowa. Ja prjedy rad na hontwu hondzich, ale někto je mi to wostudne. Na tym je wina, so hym tu lězdy tsélécz a so je tu tak jara wjele swěriny. Ja rědo na hontwu du a jenož tehy, hdyz s kuchinu hubjenje steji. Lānguru so yké lěto tsela, jelenje a saſaz pak jenož wěstn čas; dleže je nictón tsélécz njekmē pschi 40tolerskej řatraſie. Nasymu je jendzelska kralowa sydom jelenow do Neuseelandu vózka a psched 5 lětami bu wot jeneho jendzelsjana 5 jelenow do Viktorije poháných a te su so tam hizom hetro pschisporili.

Moja dziorka mějše 14. haperleje kwas se hedkarstwem misztem Habelom, kotrehož starszej staj w Schlesynskiej. Dokež tu žadyn brasbla njebě a ja sa kwačanskim Emochom wulkej dalotosej dla pôškac němžach, dha dyrbjach so ham na wuc podacz, so bych něhdze 60 heſzi pschedproby. To bě wulka próza, ale sa to bě tež kwas jara wjeſkoh, dokež běchmy so my krenjo se wschich stronow kromadzili. Na kwasu běchu: A. Deutscher s Černjowa, J. Schlamat s Rodez, J. Bürger s Vulez, A. Bürger

s Wiesch, J. Merejink s Delan, J. Albert s Nachlowa, J. F. Stefan se Subrenz, A. Urban s Wulkancz, Hempel s Kokwasy atd. Most ludzo s Melbournia njeběch pschischli, schtož bě mi jara jel, ale mój bratr Jan se swojej żonu bě s Adelaidy pschischek. To je nje jara swjeheliko, dokež jeho 25 lét widzak njeběch.

W Australiji je puczowanje jara wobcejne a drohe, wjele pjenies a časa to khostuje a mój bratr je na hem- a domojsz puczu něhdze 200 tolce wudacj dyrbjak. Na kwasu bě tež kscherejza; pschetož nakozenjowej bratr a kwasowa swojego mokdeho synka kobi pschinjeheschta, lotrž bě so hody narodzile, běsche pak hischeje njeheschzeny. Prěni džen teho dla kwas a nasajtra kschesna džerachym a běchmy jara wjeſki.

Wo duchownych a wucherjow je tu wulka nusa; či jara pobrachuja.

Po našim swjedzenju džehmy my wschitz kwasarjo a kmotsja na horu Monte-Ros; ta je hodzinu daloko wot naš a je stara wohaplunova hora. Na njej je rjany wohlad a na jeje wjeſčku je hischeje kubina, s lotrejz je hora wohen njetaka.

S našej wokolnosce je ich někto wjele prjecz wuchahnky a to 140 jendzelskich mil dale do Harschama, hdzej su jara rjany kraj nadeschli. Tam ludzo 320 akrow wotnajeja u dawaja lětnje sa to 2 schillingoj (20 ngl.) a w 10 lětach je kraj sapkaczem. Kěžka su tam jara rjane jně byk; to wabi, ale hdyz kuché lěta pschindu, dha tam sa ludzi a slot pobrachuje, dokež su jenož na deschowu wodu polasani a pschi wulkej horzocze se semje jenož skenu wodu dostanu. Někto pak hem pak tam czahnu, ale to janeho praweho wujitka njeſchinješe.

Wulke wjeſele je to sa mnje, hdyz někto s wózneho kraja shonju.

g.

Přílopk.

* Wot 1. januara 1875 pschedsydwo ratarskeho wokrjezneho towarstwa kralowskeho salského hornokujského markrabinstwa se gledowaczych gobustanow wobsteji a woni su: rycercluber Pfannenstiel nad Nowej Wzhu n. S., pschedsyda; rycercluberli najenik Hanel w Koprzach, naměstnik; rycercluberli najenik Möbius w Zelzy, rycercluber Scheffel nad Blugnilezami, rycercluber Lichtenstein nad Lewaldom, rycercluber Lindner nad Horu, wychschi hajnik Walda we Wujeklu a wokrjezny sekretar ryčník Schenk w Budyschinje.

* Draždansko-barlinska železnica je hizom tak daloko hotowa, so budže drie so w lětuskim našču abo lěču wotwiric mž.

* S města Čeha, pod lotržem su wschelake kamjentowuhlowe podlopki, pišaja, so je ich wobstejenje tam hetro khabaze, pschetož semja, na lotrž su hěže natwarjene, tu a tam sapadowacj počina, tak so murje schmary dostawaja horla wot gnižlow hacj dele l semi. Duž so boja, so knadž so s taſkimi hěžemi pschedpadnu.

* Sa wotpalenych města Meiningena je so se wschich stronow wjele darow pôškalo a hacj do 23. decembra končeho lěta bě so sa nich něhdze poš millona schěnatow nawdako.

* W parku blisko Mužakowa 9. januara cíklo džekacherja Fehmanna pod jenym kerkom namakachu. Fehmann bě hizom dwě njebželi prjecz a je najskerje w pjanoscej pamět a smjersnyk. Na jeho cíklo bě potom hněh naschock, tak so widzecj njebě.

* S Metza pišaja, so w tamníscej wokolnoscej wjelli wulkeho hněha dla s lěšow bliże l wžam pschischelski, ludzom strach a řekolu činja. W Quelinje je jedyn kubec dweju wjelkow swojomne satfelsk, lotrž běchtaž do jeho sahrody a nimale psched wulka wobydlerja pschischek.

* W belgiskich kamjentowuhlowych podlopach blisko Valu so

średnio dżekachersko do jenym wulkim drzewianym gudobju s hukibnym schacta horje wjerzachu a hebi wjesele spewachu, so sradujo na prjodlstejach swiedzen. Njezajzg pal fo ton rjecjas rostorze, na kothymz to gudobje wjazsche a wschitzg do straschnie hukoboscze dele panhcu. Woni buchu na mjezje farajent.

* S Turkowskeje pishaja, so je tez tam w sapochatku tuteho a lbnz sandzeneho lata wulki hnech panh.

* S Irkutska w Sibiriji nowiny powiedaja, so bałkalskie jesoro, hacj runje mjezachu tam někotre dni blisko 40 gradow (Réaumura) symy, tola samiersko njeje, dokelz bylne wetry modu bjes pshestaca w njemirje džerzachu.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hauß Depla. Ne dha to prawje, hdzj so muž a žona bljetaj? **Mots Tunka.** Né!

H. D. Abo je dha to hnadj prawje, hdzj žona muža biše?

M. T. Né, to je sa njeho nječešč a sa nju hanba.

H. D. Ale, kajke je dha to w Drjebzachach džitne waschnje, so žona po muža do krczmy pshibehnje a jeho pshed durjemi wuplisuje, a so jeho potom, hdzj je s nim domoj pshisčka, s macjeru tak mokcji, so móhli kruchi wot njeho létat.

M. T. Tak slk je to bylo?

H. D. To ho wę. Suby stej jemu wubikoj.

M. H. Né, dha je derje, so herz njeje, pshetož bjes subow by to hnbsjenje klinckako, hdzj by posawnu duez dyrbjak. — Ale praj wschak, je dha tón muž tajki škabusčki, so ho wot žony bicz da?

H. D. Muž kaž dub a žona kaž shnidliczka.

M. T. Errrrr!

H. D. W něktrych wjach sū ludžo pěknje w cjeſci a luboſczi w hromadze živi.

M. T. Tak ho tez cjeſnym ludjom ſkuschka.

H. D. Ale w drugich wjach žonske rad sa kij pshimaja a so na pulsach wobdzela.

M. T. Schto? žonske! Ja pal sym tola pshedo ſkuschak, so hu žonske jenož i luboſczi tworjene.

H. D. Om hm! Ja sym to w jenej holanskzej wjach pshed něktrym cjakom hinal nashonit. Ja tam wibzach, kac jena macj

swouj lubu džowciczu s kijom domoj cjerjeſche. A jako potom i druhemu dworej pshindzech, wuhladach ja, kac bratr na wotroczku klecjeſche a jeho s piascju bjeſche, katra pal wotroczkej noh djerjeſche, so ho ton hibnycz njemdžesche.

M. T. Aj aſl s teſe wjy hebi žonu wſacj, to byd ja kóžemu wotradzowat.

H. D. Ja tez, bratsko.

Wossiewienja a wulash kralowſkich ſaſtojnſtow.

Budyske hamſke hetmanſtwo je wossiewilo, so je dla wólbow do hornolužiskeho ſejma něko w naſtupanju wjeknych a měſčjanſkich ſaſtupejciow trochu hinaschi porjadk poſtagenj a so je gmejnſtim prjodlſtejeram tajki porjadk po jenym exemplaru pſchipóſtanym.

Budyske krajske hetmanſtwo teho runja wossiewuje, so hu Inježa hrabja Lippe-Biesterfeld-Weihenfeld nad Czichonami, fabrikski direktor Jan August Fischier nad Kupoj w Budyschinje, Dr. Ernst Gustav Julius Pfeiffer nad Burkersdorfom, wobhodzec fabriki kommerzialny radziec Korla August Preibisch w Reichenauje, pshelupz a měſčjanſki radziec Korla August Scholza w Lubiju, gmejnſki prjodlſtejek a konſolékar Jan Bohumil Wünscha w Neu-Ebersbachu, krajny starschi Franz Guido Hempel nad Ohornom a rycerklubek Theodor Reich nad Bělej sa kobustany wolejſzneho wubierka sa budyske krajske hamſke hetmanſtwo wuswoſent.

Cyrkwinske powjesće.

Werowanaj:

Michałska zyrkej: Korla Jurij Moriz Lehmann, pôstki ſefreter w Gohliu pola Lipſta, s Marju Helenu Lehmannę s ryczerlubka w Hownjowje.

Křeni:

Petrowska zyrkej: Jan Kurt, njebo Jana Frenzela, wobhodlerja, ſ. — Jan Bohuwer, Jana Augusta Kobanje, cjeſtle, ſ.

Michałska zyrkej: Korla Moriz Pawoł, Augusta Bakzarja, wobhodlerja pod hrodem, ſ. — Korla August, Handrija Sodana, wobhodlerja na Židowje, ſ. — Augusta Alma, Augusta Wylera Schwarza, wobhodlerja na Židowje, d.

Zemrjeći:

Djen 2. januara: Maria Theresia, Handrija Burgla, lublerja w Eſkonej Vorschicji, dž, 2 l. 7 m. — Jurij August, Jurja Mulanſteho, khejnka w Matym Wjelkowje, ſ., 1 l. mjenje 7 d. — 3. Jan August, Handrija Urbana, wobhodlerja na Židowje, ſ., 3 l. 10 m. 22 d. — 4. Jan Wocjł, wumjentak w Eſkonej Vorschicji, 82 l. 6 m. — Jan August, Handrija Jurza, khejerja a murjerja na Židowje, ſ., 2 m. 6 d.

Placzisna ſitow a produktow w Budyschinje

9. januara 1875.

Šitowſki domos:	3154 mēchow.	Na witsach		Na burſy	
		wot	hacj	wot	hacj
mł. np.	ml. np.	mł. np.	ml. np.	mł. np.	ml. np.
Pſcheniza	50 filogramm	.	.	10 12	11 1
Rozka	"	.	.	8 86	9 30
Zeczmien	"	.	.	8 33	8 84
Wolb	"	.	.	9 40	9 80
Fróch	"	.	.	—	—
Woka	"	.	.	—	—
Naps	"	.	.	—	—
Zabky	"	.	.	16 7	—
Hejdusčka	"	.	.	19 77	—
Berny	"	.	.	2 50	2 62
Butra	1	.	.	2 40	2 70
Ssyno	50	.	.	7	7 50

Kórz pschenig po 170 puntach: 17 markow 24 np. (5 tl. 22 ngl. 7 np.) hacj 18 ml. 87 np. (6 tl. 8 ngl. 7 np.). — Kórz rožli po 160 puntach: 14 ml. 23 np. (4 tl. 22 ngl. 3 np.) hacj 14 ml. 88 np. (4 tl. 28 ngl. 8 np.). — Kórz jecmienja po 140 puntach: 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 ngl. 6 np.) hacj 12 ml. 38 np. (4 tl. 8 ngl. 8 np.). — Kórz wówo po 100 puntach a po starym cijfle: 3 tl. 4 ngl. hacj 3 tl. 10 ngl. — np.; jałty: 5 tl. 10 ngl. 7 np.; hejdusčla: 6 tl. 17 ngl. 7 np.; běrn: 25 ngl. hacj 26 ngl. 2 np.; butra: 24 ngl. hacj 27 ngl.; býno po 100 puntach: 2 tl. 10 ngl. hacj 2 tl. 15 ngl.

Ca weżerawškim placēsche w Barlinje:

spiritus 55,2—55,3 ml.; pschenja 165—210 ml.; rožta 153—171 ml.; jecmienja 150—192 ml.; wówo 163—191 ml.; broch jedzny 195—234 ml.; piżny 177—192 ml.; rępiowy wolič (chwęczenje) 54 ml.; lany wolič 60 ml.

Lipsta burſa 13. januara.

Awstrijski papierjaný schéňak 1 ml. 83½ np.; awstrijski złeborný schéňak 1 ml. 92½ np.; russka jenerublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Czahi po želeſnizh:

S Budyschina do Draždjan: Nano 6 hodzinow 45 minutow; dopoldnia 9 h. 15 m.; pschipodnju 12 h. 40 m.; popoldnju 4 h. 10 m.; wjeczor 8 h. 5 m.; w nozy 2 h. 35 m.; w nozy 4 h. 5 m.

S Budyschina do Shorjelsza: Nano 7 h. 45 m.; dopoldnia 10 h. 50 m.; popoldnju 3 h. — m.; wjeczor 6 h. 50 m.; wjeczor 9 h. 45 m.; w nozy 12 h. 50 m.; w nozy 1 h. 48 m.

S Nadeberga do Kamjenja: Dopoldnia 8 h. 10 m.; dopoldnia 10 h. 40 m.; popoldnju 2 h. — m.; popoldnju 5 h. 50 m.; wjeczor 11 h. 10 m.

S Kamjenja do Nadeberga: Nano 5 h. 20 m.; dopoldnia 8 h. 15 m.; pschipodnju 12 h. 45 m.; popoldnju 3 h. 50 m.; wjeczor 5 h. 40 m.; 7 h. 25 m.

S Lubija do Žitawy: Nano 6 h. 10 m.; dopoldnia 9 h. 10 m.; pschipodnju 12 h. 30 m.; popoldnju 4 h. — m.; wjeczor 7 h. 40 m.; wjeczor 11 h. — m.

S Žitawy do Lubija: Nano 4 h. 55 m.; rane 7 h. 15 m.;

dopoldnia 8 h. 26 m.; dopoldnia 10 h. 20 m.; popoldnju 2 h. 20 m.; wjeczor 6 h. 10 m.; wjeczor 8 h. 45 m.

Se Shorjelsza do Barlina: Nano 6 h. — m.; dop. 10 h. 5 m.; popoldnju 4 h. 50 m.; wjeczor 10 h. 10 m.

S Věkeje Wody do Mužałowa: Nano 7 h. 30 m.; dop. 11 h. 20 m.; popoldnju 6 h. 35 m.; wjeczor 11 h. 35 m.

S Mužałowa do Věkeje Wody: Nano 6 h. 25 m.; dop. 10 h. 30 m.; popoldnju 5 h. 30 m.; wjeczor 10 h. 50 m.

Po hornokužiszej želeſnizh s ranja i wjeczoru. Wotjedb: Kołfurt rano 4 hodzinow 42 minutow, popoldnju 1 h. 32 m., pop. 5 h. 7 m. Hórlka rano 5 h. 38 m., p. 2 h. 6 m., p. 5 h. 56 m. Niſla r. 5 h. 49 m., p. 2 h. 15 m., wjeczor 6 h. 1 m. Miłow rano 6 h. 11 m., pop. 2 h. 29 m., wjeczor 6 h. 18 m. Wujesd rano 6 h. 45 m., pop. 2 h. 50 m., wjeczor 6 h. 48 m. Kas dop. 7 h. 5 m., pop. 3 h. 3 m., wjeczor 7 h. 5 m. Wojerezy rano 7 h. 1 m. pop. 3 h. 17 m., wjeczor 7 h. 45 m. Wyšoki Bułow dop. 8 h. 9 m., pop. 3 h. 47 m., wjeczor 7 h. 57 m. Ruhland dop. 8 h. 43 m., pop. 4 h. 7 m., wjeczor 8 h. 28 m. Mükenberg dop. 9 h. 2 m., pop. 4 h. 22 m., wjeczor 8 h. 52 m. Wilow (Elsterwerda) dop. 9 h. 28 m., pop. 4 h. 44 m., wjeczor 9 h. 27 m. Wilow (Siebenwerda) dop. 9 h. 47 m., pop. 5 h. — m., wjeczor 9 h. 54 m. Ssokolja (Gallenberg) pschip: dop. 10 h. 7 m., pop. 5 h. 17 m., wjeczor 10 h. 14 m.

Po hornokužiszej želeſnizh s wjeczora i ranju. Wotjedb: Ssokolja rano 6 h. 42 m., dop. 10 h. 55 m., wjeczor 6 h. 45 m. Ruhland rano 7 h. 14 m. dop. 11 h. 18 m., wjeczor 7 h. 9 m. Wilow rano 7 h. 41 m. dop. 11 h. 36 m., wjeczor 7 h. 28 m. Mükenberg dop. 8 h. 13 m., pschip. 12 h. 3 m., wjeczor 7 h. 57 m. Ruhland dop. 8 h. 48 m., pschip. 12 h. 30 m., pop. 4 h. 3 m., wjeczor 8 h. 17 m. Wyšoki Bułow dop. 9 h. 11 m., pschip. 12 h. 49 m., pop. 4 h. 19 m. Wojerezy dop. 5 h. 20 m., dop. 9 h. 45 m., pop. 1 h. 30 m., pop. 4 h. 36 m. Kas dop. 10 h. 17 m., pop. 1 h. 42 m., pop. 5 h. 4 m. Wujesd: dop. 10 h. 44 m., pop. 2 h. — m., pop. 5 h. 20 m. Miłow dop. 11 h. 14 m., pop. 2 h. 27 m., pop. 5 h. 42 m. Niſla dop. 7 h. 40 m., dop. 11 h. 36 m., pop. 2 h. 45 m., pop. 5 h. 59 m. Hórlka dop. 11 h. 55 m., pop. 2 h. 45 m., wjeczor 5 h. 45 m. Kołfurt, pschip: dop. 9 h. 5 m. pschip. 12 h. 35 m., pop. 3 h. 32 m., wjeczor 6 h. 32 m.

S tutym dowolam hebi najpodwolniſho i nawiedzenju dacj, so bým
hacj dotal kuieni hapykárzy Schimmelowej kuskozu tudomnu

Meschczansku hapyku

sa mnie kupil. — Ja budu ſo ſtajuje prózowacj, ſo bych ſe chwérnym a chwědomniwym poſluženjom stare dobre mieno tuteje hapyki ſdzerząt a proſchu ja, ſo by ſo to dowérjenje, kotrež ſu moji předomniuzy wuziwiſi, tež na mnie pschenięſto.

W Budysinje, 1. januara 1875.

Max Schünemann, hapykar.

S tutym najpodwolniſho i nawiedzenju dawamy, so bým 2. jan. 1875

pojenotliwe pschedawanje nasich mlynskich wupłodow

jak wſchelakeje mili a pižy atd. w delnicach pschedytkach Wulich Mlynow wotewrili a ſo tam ſobom kóždu dželbu žita ſa muku abo pižu ſamienimy abo ſa hotowe pjenesy kupimy.

W Budysinje, w decembru 1874.

Budyska žukelissa fabrika a khumſchtu mlyn
prjedy C. G. E. Mörbik.

Róże wſchelich družinow kupuje po naj-
wyschelich placēsach

Emil Flegel

na žitnej haſy w domje k. czasnitarja Köhlera.

J. Almera tam naſhonicj.

Drjewo na pschedan.

Na hamorjanskim reviru, něhdje 15 minutow wot budyslo-mužałowskeho ſchuſzeja, je tóſſkto ſchęzpenego, kuleczlowego a pičklowego drjewa na pschedan a njech ſo na kupowanje ſmykleni na G. Schuster a H. Schröder w Hamburze wobroča.

Suchu brunizu

(Bräunsthale)

rjanu a tunju poruczataj

J. H. Liebscher & Miersch
w Schwacjizach.

Drjewowa aukzia.

W knježim bułowskim reviru budje ſo wntor, 19. januara,

30,00 jadrojthch kójnowych walczlow ſa hotowe pjenesy na pschedadowanie pschedawacj.

Sapoczątk dopoldnia ½ 10 hodzinow w „dželennych kójnach.”

W Minakale, 13. januara 1875.

Grabinska Einsiedelska inspekzia.

W Sderju pola Kluscha je jena kóžja tunjo na pschedan a je wſho dalshe pola

Sa tajkých, kiz na pkuza, wutrobu a nervy czerpja, jara ważne.

Liebigowy kumys - extract.

Dolejš moje sđer je nje a mogu Waschemu kumyszej džaluju, dolejš he-wal ješč njemóžu, slasam spomnijesu, so kym 10 lét na žoldk khoru a Wasch kumys mi pomha.

Franz Mohr.

Hdyž kym 20 bleščow Waschego kumyskowego extracta vjele kumyszej džaluju, trakta psichetrijek a vjele bru klužbu cjinit, wona mi sažo pôsczelcze (Sla-sanje). A pschi-mi sažo pôsczelcze (Sla-sanje).

E. Hüttig.

Wasch kumysgowy extract je mojej żonje jara do-bru klužbu cjinit, wona ma ho wjele lepje a może po 3 bleščach hžiom spacj a ješč. Pôsczelcze mi teho dla (Sla-sanje).

B. Diesbach,
wobħedżet cissċernie.

Pôsczelcze mi tola 12 flakonow. Hdyž mi te taļju poljnosć żejinu, laž tak džiwcjenja a wobħen wopasač, so ho Wam dōscj džakewacj njembiu a tónle džiwn wopihacj.

J. J. Wendisch,
fabrant.

Wasch extract je ho pschi prēnich 6 bleščach na mni preči, 6 bleščach na mni tak džiwcjenja a wobħen wopihacj. Wam dōscj džakewacj njembiu a t kipħemmu kēdneħo exlo-wjedżistwa jenej prošu, wosħo naköjicj, so by, so tale dobrota prawje mnoghim dostała.

S. Lewinsky.

Wuskładowaza tuija Dr. Weila darmo a franco.

General-Depot von Liebig's Kumys-Extract.

Berlin, Friedrich-Strasse 196.

NB. Lekarjo naščeho instituta fu kóždž ejaz hotowi, po pschijskanju wopihanja khorosče khoremu s lekarstlim wulansjom k ruzu bħej, a njetreja ho sa to nježo placjeż.

Sa Budyschin a wološnoċi pschedawa Injes Heinr. Jul. Lincka 1 blešču sa 1 marku 60 np., 4 bl. sa 6 markow.

We wudawarni „Serb. Now.“ je f dostacju:

Napoleon I. a jeho wojny. Spisak J. A. Bohonč. 50 np.

Obserw. Jeħo ġiwenje a skutkowanje. I. 25 np.

Ksijje wojny. 25 np.

Nadpad pola Bukež. 25 np.

Zakub abo Boże słowo dyrbi w čłowjeku ġiwenje dostacj. Wot K. Kulmana. 25 np.

Genovesa. Rjane powiedanczko se stareho časa. Sa herbske maczerje a džeczi pschedlojil M. Hörmik. 50 np.

Rabinson. Rjane powiedanczko, wobħedje sa młodħiħi ludji. Wot K. Kulmana. 50 np.

Sahrodništvo. I. djel: „Ssadowa sa-hroda.“ „Rostwuczenje wo plahowaniu sadowych ūtomow a kielow.“ Spisak M. A. Kral. 60 np.

Hrđ na šorjelskej horje Landskrö-nie abo Boże wodżenja fu džiwnie. Powiedanczko se starħiħi čażiż wot J. B. Mucjinka. 25 np.

Szwernaj kuhodaj. Powiedanczko se herbskej ġiwenja wot J. B. Mucjinka. 25 np.

Spisidlow: „Strašchna kwaritura w Franzowstek.“ 30 np.

Spewy sa herbske schule. Prěni seschiw. Chromadżene wot K. E. Bjelarja. 25 np.

Bibliške stanisnħi abo historijski wucjow. se stareho a nowego testamenta. 1 ml. 25 np.

Wenejk fijałkow abo sberka mojich powiedanczlow. Wot J. B. Mucjinka. 30 np.

Kryjof Kolumbuš abo namakanje Amerili. Wot Dr. Somera. 25 np.

Serbiske bażnej, swojemu wuszy lubemu ludej podate k wužitkej a sabawenju wot H. Seilerja. 25 np.

Selenška a jeje wobħdlerjo. Wot K. A. Jencja. I. djel 55 np. II. djel 55 np.

Bože kraſnosz w stworbi. Wot J. B. Mucjinka. I. a II. djel, kóždž po 25 np.

Cjorni kóž a drósnia. To fu: herbske spewy sa młodħiħi, wjeħolħi lud. Prěni sbér 10 np. Teħo runja druhi sbér 10 np. a tsejji sbér też 10 np.

Sahrodka kwēlkojta. To je dwójz dwa-życi herbskich spewow sa pēlne džeczi. 10 np. — Teħo runja: Druha wjetċha sa-hroda kwēlkojta. 10 np.

Vorczate, kolate a palete cżmjeħi, wobħi a scherschenje. Prěnja wobraba. 10 np.

Sserbiski wustrojnħ pczoħkar abo taħi dħiġ-biċċi w herbskim kraju pczoħi plahowacj, so by najwijażi wužitka wot nich mēl. Wot K. Kulmana. 75 np.

Gustav Adolfs. S jeho wobrasom. Wot K. Kulmana. 75 np.

Boże džecj. Hodowne rosręgħowanie Bo-że džecjja s'nejebijsimi wobħdlerjemi. Wot K. Kulmana. 15 np.

Bohumil. Rjane powiedanczko s tisizeċijsel-neje wojny. Wot K. Kulmana. 25 np.

Bonifazijs. Ģiweniħi wobras se fastar-ſkiči čażiż. Wot K. Kulmana. 25 np.

Khwalba Boża. Pjatnacej hymnow. Wot hrabinki Amalije Riesch w Njeħwacżidie. 30 np.

Ptaci kważ s mandjelstwom. 5 np.

Wuherſli kħerlus. 5 np.

Kschijisna. 5 np.

Najnowscha a najlepša punktirkniżka. 10 np.

NB. Druhi seschiw „Spewow sa herbske schule“ je rospħedath a nowi wudawk bus-dje wobħol jutrow hotowy.

(Młocjaze maschinę.) Wulke pokracjenje w rataristiwie je nowa mlōcjażja maschina kħwalobnje snatej firmy Ph. MayfARTH & Co. w Frankfurcie nad Mainom, tetraj, wot 2 čłowjelow wjercjena, pjeċċa w 1 hodžinje teijo namloċċi, laž 3 mlōcji sa zgħi dżen. — Miz sorniexha w skokach njerostasi a wskelok ġi-xi jenek derje mlōcji. Hżiż psches pjatnacx thhaq thaxle mlōcjażi maschinow fu triebu, scitaj je dobre wopisimo sa jidu dobrosči. Placjissina je jenoj 180 hačč 198 markow a franko pschijskjanje po jelezniżiż.

Sklanja moja so pschi korejschej firme stacj abo psches jeje agenta Injesa Chr. Höhnu w Kóślach pola Budyschinu.

Pschedżenaf.

Prothka sa Sserbow na lěto 1875.

Tuta prothka je drje trochu poħżej wusħċla, ie pak so ejim lepje radżika. Wona ie s jara pēlñimi powiedanczlam wuhotowana a s rjanġimi wobrasami (bilħam) wupħiċħena. — K dostacju sa 25 np. we wudawarni „Sserbiski Nowinow.“

Sserbiski prothka je też k dostacju pola pschedżu P. Mickela w Kettliżach.

Hollandski mlókowy pólver.

Tuton, se starodawniċi čażiż dopokasany, s najlepšiċi felow a forjenjow pschijskjanje pólver, po jenej abo po dwemaj kijidżi, wixx-ħedha kruwom abo wokam na prěnju pizu naħbiex, pschijsorja wobħernoscj, plobdi wjiegħi mlékha a sadżewa jeho wokħiġjenje. Pak-ciżi placji 40 np. a je k dostacju w hrodowskej haptnej w Budyschinje.

Na žitných vilač
603.

Ernst Pech,

w domje knjesa

E. W. Bižki,

Na žitných vilač
603.

porucja wusli wubjerf czistowolmianych drastnych ripsów we wszech barbach, meter po 1 mark. 40 np., lócz po 80 np. akt.; zyle ss. diagonale, lustry, popeliny, schottiske drastne tkaniny, meter po 44 np. hacj 3 mk. 40 np., lócz po 25 np. hacj 1 mk. 90 np.; zibzane cachenez, foulardy, kravatky a schwili, schtuk po 2 mk. 50 np. hacj 9 mk.; wotmiane cachenez, rubisbla a schwile na hlowu a dżeczaze schwili, schtuk po 25 np. hacj 3 mk. 50 np.; pikej, szmuhaty plak, chiffon, cretonny a shirting, meter po 45 np. hacj 1 mk. 5 np., lócz 25 np. hacj 60 np.

Mój skład je dospołnie spradowany a mój ja, dokąd szym pschi stadtosegi twiyo kupywał, moje twory też po najtunisich placisach sprzedawacż.

W tkanach ho herbsti ryczi.

Bibliska wustajenja

(Bethlehem)

je hiszce wibiec hacj do srebrdy, 20. januara.
Wo bohate wophtanie prosh

K. Zäger.

Bukiezske
ratarſte towarzſto
pondzelu, 18. januara, popoldnu
w 4 hodzinach.

Sprzedawacż knjesa hamitskeho stolosłarka
Walthera wo „pomoż pschi ciesienju.”
Sprzedzyda.

Mojim częsciem wokupowarjam s tutym i nawiedzeniu dawam, so moje
sprzedawanie plakowych tworow zo-
botu wjazy w budze njeje, ale so ho
nisko w moich tkanach na rogu snut-
komneje lawskeje haſy stanje.

Swudowjena B. Siebigerowa.

Rękarſzy poruczeny psche bróſtboſlenje.

Ja podpisany s tutym wobhweđzam, so
je bely bróſtrop wot knjesa G. A. W.
Mahera niz jenož wote unje sameho, kij ja
hizom některem mězazh na kattarhaliskej affe-
dzi bronchijow ejerpu, kaj wjazorem moim
pacientom ordinowanym a s najlepšim
stutowanym należenym. Wohebie ho G. A.
W. Maherow brouſtrop džeczom po-
rucza, kij na sažwanje ejerpu.

Bula rest. Dr. med. J. N. Auerbach,
wolkejny lekar.

Na swietnej wustajenyz pramiirowanym
bróſtrop moja jenož prawdziwym na sprzedan
w bleschach po 80 np., 1 mk. 50 np. a 3 mk.:

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
B. Hinn, haptylar w Hernhucze,
Jos. Göbmann w Scherachowje,
Ed. Hiese w Nowosadzu,
haptylar Gerischer w Ostrizu,
Scholka we Wotrowje,
Sehmann w Budeſtezach a
haptylar Dr. Galtzsch w Rakezach.
J. Stochhausen w Kamjenzu.

Aromatisku wieżnu watu: 50 np. a 80 np.,
senchomjedowy extract: bleschu 50 np.,
bely bróſtrop: bl. 75 np.,
schmirekoehlinowy aether: bl. 30 np.,
sulzbergske flukowe krepki: bl. 56 np.,
schwablowe mydlo, szmolomydlo, glyce-
rinomydlo akt.

porucza hrodowska haptika
w Budyschinje.

Aukzia.

Pondzelu, 18. januara, rano wot 10
hodzinow, budżet ho na sprzedzanskim
reviru požlenje stejaze drzewo spreda-
wacż. Shromadzina pschi drzewniſcęju.
R. Binner.

Aukzia skotu a inventara.

Bliższa srebrdu, jako 20. januara 1875,
rano wot 9 hodzinow, budżet ho pola podpi-
hanego 9 howjadow, 2 lublanskę ranzy,
wschitkou rolny a hospodarski grat, kaj tež
byno a złoma po centnarach sa hotowe pje-
niesz na sprzedawanie sprzedawacż.

Shromadzina w moim wobhdenju.
Hendrusbla w Zittu.

Drzewowa aukzia.

Schwörk, 21. januara t. l., budżet ho
na wutoležanskim reviru něhdże 40 lo-
szow niskiego drzewa, kaj tež něhdże 50
hromadow, najbole kylneje kłojnoweje
wuležowaneje walcziny na sprzedzio-
wanje sprzedawacż.

Sapoczątk ½ 9 hodzinow na tak mje-
nowanej wětrnikowej horje.

Schlesih woli

wot haptylarja G. Chopa w Hamburgu sa-
hoji hluchoſc, hdźj pschinarožena njeje a wot-
wobroča węsce wschitk s čejkim klyšchenjom
sienocjene njeſpedobnosće; flacon sa 1 marku
8 np. ma na sprzedan w Budyschinje Heinr.
Jul. Linck.

Nóże laž tež pletwa sa njeſesty
a kmotrow su rjane a tunje na sprzedan
w schtrymparskich tkanach hauenstein-
skeje abo butrowskeje haſy.

Na wěſchtli

Serbske Nowiny,
Fliegende Blätter,
Kladderadatsch,
Berliner Tageblatt,

(23,000 abonentow),

laž tež sa wszech druhe nowiny tsakraja a
wukraja wobstora wschednje poriadnie a po
najtunisich placisach

Rudolf Mosse

w Lipsku,

Grimm. Straße 2.

w Droždjanach, w Chemnitzu,
Altmarkt 4. Altmarkt 4. Ros- u. Holzmarkt-Ecke.

Do

Neu-Seelandia

w Australiji

wobstora w haperlejji rjemjeſniskow, džekacze-
rjow, ratarjow a njeſenjene klužne holžy
sa 11 tolet pr. kouranta abo 33 markow sa
wotroſczenych G. A. Mathei w Hamburgu
a jeho agent Emil Hirschel w Draždjanach,
an der Herzogingarten 4.

Jena ródná holza ho i lohlemu domja-
zemu dželu pyta. Wscho dalshe je shonicz
pola knihiwajarja Richtera pschi nowej
měſtečjanſkej schuli, bliſto rózla snutkoneje
lawskeje haſy.

Jena holza ho i dwemaj džesciomaj wot
3 a 4 lét i 1. februara abo 1. měrza pod
kluženjom dobreho wobkhadženia pyta. Dals-
he je shonicz pola knihiwajarja Gunta
Richtera pschi nowej měſtečjanſkej schuli, bliſto
rózla snutkoneje lawskeje haſy.

Jedyn rolny wotrocžl ho na rycerſkublo
we Wutolcziach pschi dobrej ſdže pyta a
môže hnydom nastupicj.

Tsi hródzne džowlki, jenu domsku
džowlku a dweju konjazem wotrocž-
kow pyta pschi dobrej ſdže
rycerſkublo w Sarycju.

Jedyn
thſcherſki pomožnik
môže do trajneho džeta stupicj pola
thſcherja Augusta Mittascha
w Busezach.

Warnowanje.

Ja i tutym kózdeho warnuju, so njeby
nichtón mojemu klyuej Augustej Klinej ani
niczo požcikl ani něchtó wot njego kupit;
pschetož ja sa njego niczo njeſaplačju a thſ
wobſtoru, kothž su wot njego kupowali.

Zurij Klin
w Nowej Wys nad Sprewju.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne předplata
we wudawarni 80 np.
a na němských póstach
86 np., z přinjenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde číslo písati 7 np.

Za nawěštki, kíž maja
so we wudawarni „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, płaci se
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Cięcer: L. A. Donnerhak w Budyšinie.

Čo. 4.

Sobotu, 23. januara

1875.

Kedžbliwy poř.

Vot mile wot města N. na pucju, kij so wot dróhi díeli a psches lěž i bliższej wžy wjedze, namakachu wkomarja Rołnika falkóteho a jeho wézowu wurubjeneho. Jedyn bur, kij sahe rano žito do města wjesche, bě jeho nadeshoř a běsche prěni, kij po wjesej wo tutym podawku do města pschinješe.

Wón pola korcmarja Lamparta wotstupi, kotrehož hósej bě Rołnik wjese lět był, a burowa rospirawa zyky dom do njeméra a wobjarowanja staji, pschetoj s teho, kāk tón bur slónzowaneho wopisza, wschitzh spósnachu, so je to Rołnik, kij bě so wczera wjetor s teje korcmy na pucj podař.

Rołnik mějesche to waschnje, so kózde lěto pschi spochatku lěčja do teho města pschijedze a tam nělotre měszajh pschedywajše, so by wot tam wokolne wžy wophtowař, dokelž tehdy burjo pola njeho pkar a wschelake druhe twory kupořachu. Dokelž wón nikoř nepschedroži, dha bě wschudžom rad widženy.

Zalo bě šud tón podawku shonik, dha so býrjy nělotri saſtojnizh na to město podachu, hčez bě Rołnik saraženy.

Rołnik na swojim wosyku, psches kótrj běsche krej běžaka a trawu wobarbita, s tjsomi wulskimi ranami ležesche. Zyle nowy wulski nój, s kótrymž bě falkóth, běsche mordar s nōjnemi ležo wostajsk. Kón siejesche w huſcijnach pschivajsaun.

Zalo běžu Rołnikowe čjeko wobhladali a pschedytali, je do města hóbu wsaču a tam pohrjebachu, konja pak hacz na dalsche do Lampartowej hródze stajichu. Lamparta pak, dokelž Rołnika a jeho naležnoscje derje snajesche, proshachu, so by šudej wopwiedař, schtož wo nim wjedzesche.

Tón powjedaře, so je Rołnik swoje twory níž jenož sa hoto pjeniesy pschedowař, ale je tež na wuwér (kredit) dawař, hewak pak tež pjeniesy sa měru dan wupožlowař. Duž so sta, so druhdy se wžow dosz hulke sumiň do města pschinješe, kotrež pak po pščeje domoj pščka abo je swojemu synu pschedoda, kij potom nowe twory do města pschivjese. Ale pschi wsčém tym wón ham druhdy 500 haj hacz do 1000 toleř domoj bjerjesche, hdyž bě swój wobkhod sloneček.

Wózleni króz bě so wón, taž Lampart powjedaře, po djeſacj dňach se wžow wrózit, běsche pola njeho wobjedowař a potom hyskeje to a wono w měsceje wobstarak, hacz běsche psched wjetorom wotjek, so by pschi měszaczu hyskeje do jeneje wžy, něhdze dñe hodžinje sfaleneje, dojek a tam pschenozowař. Wyske listownje, s papierjanymi pjeniesami napjelnjeneje, mějesche wón hleboruhy dybſaczym čaſnik (seger) a ložanu mosken se hleboruhy a koprowymy pjeniesami.

Zane pjeniesy ani čaſnik pschi nim njebehu namakali.

Tón čaſnik wjedzisze Lampart podrobnje wopiszař, dokelž bě jón husto widžał, listownja běsche kožana a hizom trochu wotwuzita.

„Ale schtož hyskeje tež postrachuje“, rječny Lampart, „to je

jeho poř, mudry rjany pudel. Tutón bě pschi nim na wjehach jeho pucjach; najslere je jeho tón mordar tež slónzowař abo hóbu wsač, abo tón pudel je něhdze čjekny.“

S teho, so mordar wós a konja njedě hóbu wsač, ludjo ſudžachu, so je wón s wokolnoscje a so teho dla bojař, so móh by s nimaj pscheradzj, dokelž běſtaj tam wobaj wschudžom derje ſnataj. Lampert dyrbjesche teho dla powjedař, schto je ſnabđ wot Rołnika kupořak, wón pak dale nikoř njeſedzisze mjenowacj, hacz tych, kij běžu i njemu do města pschivjeli. Wschitzh druh, kij w korejmje běžu, tež njemóžachu prajicj, schto by ſnabđ tón mordar bycz móh, tón nój tež nichton njeſnajesche a wschē nožerje a kupy města, kótrymž bu poſařan, rječny, so pola nich kupyren njeje.

Tak bě so pjetnacze dnjow minyko a nichton njejo wuſledžicj njemóžesche, hacz žandarmojo jeneho čjowjela na ſud pschivjedzehu, kótremuž winu dawařu, so je Rołnika slónzowař.

Bě to hołnik Handrij, kij ham w lěžu w swojim domiku bydlesche, a běžu jeho teho dla jimali, dokelž bě jenemu burej čaſnik pschedacj čjek, kótrj bě tón sa Rołnikowy spósnak.

Handrij, hacz runje s wopredla naſtróžen, twerdze prejſeſche, so je na Rołnikowym slónzowanju wobdželen, a rječny:

„To je njebožomny pschivpad, so ho ſda, jako budžich ja Rołnika falkóth. Daciež ſebi powjedař, kaj ſywi čaſnik a pjeniesy do ruky doſtař. W nožy, hdyž bu Rołnik saraženy, měszaczk jaſhne ſwěcjsche a ja vo lěžu kroku, ſo bych paduchoř drjewa ſecherje. Pschi tym běž i wulku dubej vſchischoř, kij bliſto tak mjenowancho čjornego kucha ſteji, a njedaloko njeho so fa jedyn ſerl do močha lehnych. Za tam lědy kroku ſeſtach, jako jedyn brodaty čjowjel ſe ſherolim kroku ſo pschiblizowasche, kótrj so nělotry kroč bojaře wohladny. Slónzjnje ſtejo wofia a poſkuſasche, potom kroksje po dubje horje ſleše a ſo wołoř jeneje džery tuteho prósneho, s nutka ſhnikoř duba parasche, ja pak njemóžach hnydom ſpósnacj, ſchto tam čjini, dokelž hakoř měszaczk ſaſkonjachu. Tola ſdasche ſo mi, jako by tam něchtco tykař. To pak ſo tak ruce ſta, so bě wón ſaſo dele a hizom w lěžu njewidomny, prjedy hacz ſo ſebrach, na njeho ſawokacj. Tola naſta w mni to požadanje, teho muža bliže ſeſnacj; ja teho dla ſa nim kroku, ale njemóžach jeho doſežahnyč. Duž ſo i dubej wročich, ſo bych tam dale ſa tym ſlědžik, ſchto je tón muž na nim čjini. Za horje ſleſech a do teje džery maſach. Zalo běž hacz na jeje dno doſahnyč, naſrabenych najprjedy tu listownju, potom pak čaſnik a móſken. Dokelž mam hubjenu ſkúzbu a wyske teho tež doř, dha bě moja prěna myſlīcika, ſo bych ſebi ſ tuhym pjeniesami pomhař a ſo poſdžiſho ſ holčku wogenik, ſ kotrejž běž ſluženy. To bě ſle myſlene, ale ja ſebi pomyſlich, ſo te pjeniesy něhdyn ſarunam, jeli budje to trjeba. Najprjódzhy hlaſach, ſe bych tón čaſnik pschedař, a tak ſyム do ruky ſudniſtrwa pschivchoř.“

Pschi takim wuprajenju Handrij wosta a njedaske ho w tym psches Jane dalsche wuwopraschowanje gudnika molicz. Wón pak w jastwoje wosta.

(Potrążowanje.)

Swētne podawki.

Nēmiske khejorstwo. W Eibawje swiecze 13. jan. tamniški duchowny Vieska hwoj 25letny saſtojniki jubilej a 17. januara je w Smilnej saſtodnik-wumjentak Haufa se swojej mandjelskej hwoj skoty kwaz zyrlwinsky požohnowacj dat.

Luđij. Tudomny wobhodzecj kamjenjociszczenje, G. Elzner, kiz bē na internazionalnej ratarſej wustajenjy we Warszawje swoje lithografiowane roſilinsle a swērjowe taſle wustajek, je tam dla ſich wubjernoscje ſaklužbnu medaillu doſtał.

W Žitawje ſu wobſankli, pschelupſtu ſchulu ſaklojcz a ſu dotalneho direktařa budyskeje pschelupſkeje ſchule, l. Arrasa, ſa direktařa swojeje noweje ſchule wuſwolili a je l. Arras tež tajku wólbu pschijat. Wón pak ho hale jutry 1876 do Žitawy pschelyſti, tak ſo směja budysky pschelupzy bjes tym khwile, noweho direktařa namakacj.

— Direktař mēſčjanſkeje ſchule w Žitawje, l. Bröſing, ho 1. haperleje t. l. pensionirowacj da a kral Albert je jemu ryčeſti kſiž albrechtskeho rjadu ſpojeſzik. Wón bē w ſwojim čaſu domazny wucjer pola hrabje Lippe w Barze, potom nělotre lēta mēſčjanſli wucjer w Budyschinje a na to wucjer pschi tamniſkim evangeliſkim ſeminaru. W Žitawje je 32 lēt ſlukowat.

— Žitawſti mēſčjanſta bē wondano pělnu hofcziunu wuhotowač a na nju wypoſtoč a niſlič jako hofczo wſcheproſy. Gaſtuper tamniſcheho ſienoczeniſta ruczných rjemjeſniſlič dželačerjow, ſ imenom Fischer, bē ho pschi tym tak ſabyk, ſo bē nělotre ſleborne kſiž, nože a widliczki ſobu wſak. Alle wón bu, předy hacj ſ domu wundze, dožahneny a do jastwa wotwiedzenh.

Draždjan. Jego majestocj kral Albert je wucjerſej Menzelej w Grogröhrsdorfje ſkotu medaillu albrechtskeho rjadu, rychtařej Pojſschei w Eichardtu ſlebornu, l ſaklužbnemu rjadej ſkuſhazu medaillu a wſchachemu wucjerſej Dr. Schulz w Freibergu ſkotu, l ſaklužbnemu rjadej ſkuſhazu medaillu ſpojeſzik.

— Sa njebo l. biskopa Forwerka bu 14. januara w draždjanſkej katholſkej zyrlwi ſwiedzeniſli requiem wotdjerzanu a běchu teho dla kral a kralowa, ſwudowjena kralowa Marja, kaž prynz Jurij a prynzehyna Jurjowa do zyrlwie pschijſli. Bjes druhimi lemscherjemi, ktrzych bē ho wulka ſyka ſhromadzka, bětce tež awstriſki poſkhanz, baron Frankenstein, a bayerski poſkhanz, baron Gasser.

— Na druhim dwórkim bale, kiz ho 13. januara w krawostkim hrodze wotdjerža, běchu tež toſlański wjewlōjwoda a jeho knjeni mandjelsla, arzhywójwoda Antoinetta, a mellenburgski wójwoda Jan Albrecht widzecj. Heward bē wjèle wobſebnych knježich pscheproſchenych.

— Galjski hejm ho w poſleniſkich mēſazach tuteho lēta ſhromadzi a njebudze najſkerje jara doho tračj, dokež drje wjèle wjazy cjinicj njeſmaje, hacj ſo dawki na pok lēta, to je, do 1. julija 1875 pschiswoli a poſlenje wuradzowanje na nowy dohodny dawk (Einkommensteuer) ſloži. W juliju a auguſtu budje najſkerje dla tuteho noweho dohodneho dawka kóždy wotſhazowaný, tak ſo by ministerſtwo potom hejmje prjódskožožic móhko, ſak wjèle ſnadiž dohodny dawk lētnje wunjeſe. — Sa dawki wot 1. julija 1876 hacj do 1. julija 1878, kaž tež druhe wuradzowanja a jednanja směje hejm w januaru a februaru 1876.

— W Draždjanach jutry tuteho lēta ſeminar ſa wucjerſli do živjenja ſtupi, to rěla, w nim budža ho inkode holz̄ na po-

dohne wachne ſa wucjerſtwo pschihotowacj, kaž ho to w tu khwile w muſlič ſeminarcach ſtawa.

— W Draždjanſkej pjenjehbiſejni někto 6 maschinow wodno a w nozy pjenjehy bija a to jenomarki, 10-nowarje a pjenjekli. Marlom (hriwnow) ho wſchēdne 18,000 ſchtuk nabije.

— W Draždjanach ho 18. januara murja jeneho noweho domu, kiz bē hizom hacj pod tſechu hotowym, njezapzy ſahypny. Psches to buchu jedyn murjet a dwaj dželaczerjeſ ſaraženi a jedyn murjet bu cježlo ranjeny.

Barlin. Nēmiski rajchſraty je ſalon wo „landschtormje“ hizom w druhim wuradzowanju wujednak, duž je, kaž pschi kóždym druhim ſalonu, hifcheje trjeba, ſo ſo tſecje wuradzowanje ſtanje. Najwoſebniſche poſtajenia tuteho ſalona ſu ſledowaze: § 1. Landschtorm wobſteji ſe wſchēh pod brón ſkuſhazych wot 17. hacj do dokonjaneho 42. lēta, kiz ani do wóſſla, ani do mariny (kódiſta) njeſtuscheja. Landschtorm ho jenož w hromadu powoča, hdyž njeſtchel ſ nadpadom na kraj hrosy abo do njeho pschiczeñje. § 4. Šchtóz je do landschtorma powočany, ſteji pod poſtajenjemi wojerſkeho ſalona. § 5. Landschtorm doſtanje w čaſu, hdyž na wojowanje pschitndje, wojerſke wuſnamjenanje. § 6. Hdyž landschtorm pod brón powočany njeje, dha Janei wojerſkej kontroli a žanym exerzirowanjam podcjiſnjeny njeje.

— Rajchſtag je ſalon wo civilnym mandjelſtwie ſa wſchē nēmiske kraje nimale dowuradzit a je tutón ſalon nimale tajki, kaž ſón hizom w Pruslej maja: W 28. paragrafie je poſtajene, ſo ſyn hacj do dokonjaneho 30. lēta, džowka pak hacj do dokonjaneho 24. lēta bjes pschiswolenja nana do mandjelſta ſtupicj njeſmē. Hdyž je nan wumrjet, dha ma ho macj abo forminda wo tajke pschiswolenje proſhycz. Hdyž ho tajke pschiswolenje ſaſtetuje, dha ma — na požadanje ſyna abo džowki — ſud roſbudzicj, hacj je prawe abo niz.

— Na wſchelsake petiziſe rjemjeſnikow, w kotrychž ho proſy, ſo by ho ſamopaschnoſc̄ a njeponkuſhnoſc̄ rjemjeſniſlič pomoznilow, wučomniſlow a dželaczerjow nělak ſalonszy wobmjeſowaka, je rajchſtag komiſiju poſtajek, kiz by tele petiziſe pschelabala a poſtajka, hacj by ho w tajlim naſtrupanju žadyn ſalon dacj mēt. Tuta komiſija je někto teho měnjenja, ſo by ho rjemjeſniſlim pomoznikam a dželaczerjam ſich wola njewobmjeſowaka, ale ſo bychu jenož wučomniſy tak ſwjasani byli, ſo njemóža ſ wucjby bjes pschiswolenja miſčtra wuftupicj.

— Pruski hejm je ſandzenu ſobotu w Barlinje wotewrjeny a ſ wotewrjazeje ryče, ktruz město krala minister Camphaufen džerjeſhe, je widzecj, ſo směja hejmſke ſapoſkhanzy tóſkto nowych ſalonow wuradzicj.

— Dokhody a wudawki pruskeho kraleſtwia ſu ſa lēto 1875 na 619 millionow markow wobližene.

— Sa pschedzydu druheje pruskeje komory je l. Bennigſen a ſa městopſchedzydu l. Dr. Löwe wuſwoleny. — Pschedzyda prenjeſe komory je hrabja Stolberg.

— Na tak mjenowanym królowanskim a ordenſlim ſwiedzenju, ktruz ſo l dopomjenju na ſaklojenje pruskeho kraleſtwia kóžde lēto 18. januara wotdjerži, je kral Wilem psches 600 wſchelskich ordenow (rjadow) a 484 powſchitomnych cježnych ſnamjenjom (allgemeines Ehrenzeichen) po wſchey Pruslej ſpojeſzik.

— S danje wotkaſanja ſa khudych wobhodzjerjow ſelesneho kſiža je khejor 32 invalidam dar po 20 tolerjach pschepodacj poruczil.

— Wjetich Bismarck je jako nēmiski kanzler pschitwoženje berow ſ Ameriki ſakſak, dokež je ho tam tak mjenowanym kolora-

dostli bruk rosshercik, kiz je tak skladny, so je we wschodnich americkich krajinach wscie bierenowem sahony slaski a wupuszcik.

Austria. Khzor a khzorka staj so 22. januara s Wuhersteje do Wina wrócieli.

— Po wosiewienju austriackiego ministra pschelupstwa moga ho někto tez pjeniesz po tak mienowanej „Postanweisung“ s Austria do Némzow a s Némzow do Austriaje skacz.

— Szwonne sudnište jednanje pscheczio Dzenheim, przedawshemu direktarzej jeneje austriackieje železnicy, pschego hiszceje skonczene njeje.

— Na twarzienje nowych železnicy w Austriaje je tamnicze iniežerstwo pola snateho pjeniechnika Rothschilda 25 millionow schesnalow požyciko.

— S pole pišaja, so ho austriackie wojnske lódze někto teho dla pěknje do rjady stajeja, dolesz khzedža psched khzorom, lotryž che w nasledzu Dalmaziju wopytac, wjetshce morske manövry wubwiesz.

— Czechojo, kiz su jalo sapóškanzy sa winski rajherrath wuswoleni, su wot rajherrathskiego pschedbydny porucznoscz dostali, so bychu do Wina pschischi a so na wuradzowanju wobdzellili, dolesz hewak prawa požlanstwa shubja. Woni su wscitzy wotmowili, so na rajherrath njeprchindu, dolesz jón sa tajki njeprchispasnaja, so by won w Czechach skto roslasowacj měk. Duž budza w Czechach najsklerje nowe wobly wupisane, ta węz pak, dolesz so stajne stari sapóškanzy s nowa wuswola, pschego pschi starym wosstanje, kaj je so to hžom 10 let tak staco.

— We Wuherstej ministerjo pilnie radu składuja, kaj bychu dotalnemu njedostatku pjenies w krajnych lašach wotpomholi. Minister finanzow žada hebi teho dla, so bychu so krajne dawki powyschili, ale do teho krajni fastupjerjo we wuherstym hejmje swolice nochzbedja. Duž druzh radza, so by so wuska požkonka szinika; ale to budze tez czecko, dolesz Wuherstej nictom pjeniesz požecie nochze, khiba sa jara wýšoku daň.

Italia. Rustka khzorka hiszceje w San-Remo pschebhywa. — Dwaj jeju prynzaj-syna staj s njej pschijekoj.

Franzowska. Ministerjo su hiszceje w skuzbje, hacj runje su hžom psched někotrymi njedzelemi se skuzby stupicž chyli, dolesz hejm w někotrym nastupanju tak skutkowacj nochzysche, kaj hebi woni žadachu. Pschedbyda Mal-Mahon jich pak se skuzby puscheinicjz nochze, dolesz njezw, koho móh se nowych ministrow wubræz, dolesz je politiske sunzlenje franzowskeho hejma jara njezw, tak so ho franzowske iniežerstwo twjerdze na njón spuscheinacj njezw. Zenož w tym su wscie strony (partaje) franzowskeho hejma psches jene, hdyž maja so sa wobly pjeniesz pschiswolacj; pschekoj woni hebi potajnje pschego na nowu wojnu pscheczio Némzam mybla, hdyž tez to sstawne njepraja. — W tyckle dnjach su saho jeneho bonapartista jalo sapóškanza do franzowskeho hejma wuswolili. S zhla so ſda, so je bjes franzowskimi politiskimi stroiami bonapartistisa strona, lotraž che syna Napoleona III. (tse-czecho) na franzowski thrón hadzicj, najlepje sradowana. A dolesz ma wona tez we wobly wjèle pscheczelow, bha žadyn džin njeje, so hebi na dopjelnjenje swojego wotpohladanja pschego wjazy nadzije čini. A to, so je ho 18letnemu španielskemu prynze Alfonsu radziko, španielski thrón dostacj, jim tez nadzihu na tu mōžnosz dawa, so móh džé prynz Napoleon franzowski thrón dostacj, dolesz budze tez borsy 18 let stary.

Schpanijska. Nowy kral Alfons je do hłownehs mesta Madrida nutřjahný a su jeho tam pěknje witali. — Jeho sadżerzenie ho hacj dotal lubi. Don Karlos so jemu podczishnycz nochze, tak so je so s nim nowe wojsowanie sapocząko.

Schęczdżekatleñy mandżelski jubiläum.

(Na żadanie.)

Tak s Bożej hnadi — lubowanaj —
Schęczdżekat lét džensz sahke su,
So buſtaj junu werowanaj
Pschi Božim hwiatusm woktarju.
O kai je tutón podawł žadny,
Wón žadyn njeje snath jni,
Hdyž by jich sđeržat Boh ión hnadi
Schęczdżekat lét we mandżelswi.

Duž i Bożej khwalbje saspewacie
Džensz hérlich džatnoh' wjegala,
Hdyž někto nasad pohladacje
Do sādzeneho žiwienja:
Kai je Boh Waju hnadije wodzit,
Waj' nožk, kaj na rukomaj,
Te na wscie pucz s Wamaj khodzit,
Soo pschekrafni na wobemaj.

Tež ja džensz pschindu i Wamaj s nowa
Waj' wery brat a pscheczel tu —
Kaj steju tez na kromje rowa —
Tón snath pucz i Wam s luboscju,
So bych tez s Wamaj siednoczenj
Soo ſobu Bohu djalowat
A we luboscji sahorjeny
Cześć, khwalbu Bohu saspewat.

Haj, luby nano, luba macje!
Džensz khwaleže Boha ponizje,
So tajku hnadi wužiwacie,
Kaj mało jich tu na swęcje;
Haj, dženja njech so pscheliwaja
Te hyls djalnej luboscje,
So detal luby Sbóžnik Waju
Kaj na rukomaj nožk je.

Bož wóz chyžk dale hnadije wodzicj
Waj' na tym puczu žiwienja,
Waj' Sbóžnik tez chyžk s Wamaj khodzicj,
So mataj kwěrnoh' towarzsha:
Tež hwiatus Duh Waj' pschewodz kwěru,
Hacj so Waj' wocij sādzela,
A wobwierdz Waju žiwu wěru
Hacj do požlenjoh' ſdychnjenja.

Bož ſdierz, tak docho hacj staj žiwoj,
Wam rōsom, myſl a widzenie,
So bychtaj tu so požylnitaj
We modlitwie hacj do ſmiercje
Hacj wuſleče Boh junu Waju
To stare czecko braſčniwe
A woblecje w Božim raju
To krajne czecko njezmertne.

A napoſledz cze proſhu, Božo
Ach njeſkadj tutej' mandželskiej
Na doche czeče khore kožo,
Ně, wjedz psches twoju hnadi jej'
Po czeckej ſmiercji s hłodnich' rowa
Tam do tej' węcznej' ſbóžnoszce,
Hdyž sažo siednoczenaj s nowa
Tam budzetaj do węcznoszce.

Tam, junu tam we Božim raju,
Tam, hdyž naſch Sbóžnik Jezuſ je,
Hdyž milliony wužiwaju
Tu węcznu ſbóžnoszce radostinje,
Tam chzemj s nowa siednoczeni,
Kaj dženja tuby w hromadze,
Cześć, džak a khwalbu ſpewacj rjeni
Dom' ſehnjezu do węcznoszce.

Petr Míša.

Ze Serbow.

S Budyschina. Wulke ہněhi, kiz běchu so psched někotrym časom natalili, hu so sloro bjes ہleda minyli a je semja ہwojí běly pschitryw saho shubika. Nichtón drje teho dla wjeheschti njebudje, hacj swětina a ptacjki, kiz psches symu pola naš pschebywaja; pschetož netko mója saho l semi, kiz jim jich pizu dawa. Ale tež cílowejeko so s tym derje s polojoem, so je ہněh psches ہwoje rostaceje rělam a rěczlam tójsjto wody dat a do sejne tejto wlohi vusjčejk, so ہněmy so w přjódkejazym nalečju pěkného trawjenja nadjez a sporscheho rosczenja pizy, tak so by djerženje flotu saho polžene a tunishe byte. A cíj, kiz pschi wulskich wodač bydla, su možebje teho dla wjeheli, dokelž je ہněh bjes ہzilneho desjčca wottak; pschetož dokelž bě ہněh tak wulsi, dha so tež jara wulkeje wodny bojaču. Ta pak je w ہwojich brjohač wostaka.

— W tudomnej pětrowskej zyrki su 15. januara ہwjedzenjski requiem sa njebo knjesa bisłopa a tachanta Forwerka wotdjeržany a bě teho dla wjeli ludzi do zyrkwe pschitro. — Budyska mějchězanſta rada je pschi skladnoſci wotmřeječa l. bisłopa Forwerka na tudomne tachantſtwu jara pělny list pôžlaka, w totrumyž na njebo knjesa bisłopa se wšehi cíjeſci spomina.

S Buděstez. W naszej wožadze je so w sandženym leće 146 džecji narodžiko, bjes nimi lechu 3 dwójniſki por, a 26 njeuandželskich, semrjeko je 115 wožobow, bjes nimi 59 džecji, pschitrovědaných bu €2 porow, s katrychž bu 41 porow tudy wěrowanych. Spowiednych ludzi běše 5272, bjes nimi 67 konfirmandow.

* **S Njechwacjida.** Zyrkwinſte powiescje našueje wožady, nam na ہwjedzenju noweho lěta wožewjene, běchu s lěta 1874 ہledowaze: Narodženyh w hronadje 124, mjenujy 70 hólzow a 54 hólzow, 3 mjenje hacj lěto předn. Wěrowaných 31 porow. Semrjetych 78, jako 46 mužlich a 32 žónslich, to je 15 mjenje hacj 1873. Spowiednych ludzi w hromadje 4753, tudy dýrbimy se frudobu pschitromic, so běše jich 100 mjenje hacj předadovske lěto.

S Hucžiny. Tudemny ryčtař, l. Jan Kora Mörba, je ja poſtsleho agenta tudy pomjenowaný.

S Lasa.*) Sandžene lěto je so w naszej wožadze narodžiko 113 džecji, mjenujy 40 hólzatkov a 73 holežatkov, bjes nimi 5 morvorodženyh a 1 dwójniſki por. Semrjeko je 57 wožobow a to 29 mužskeho a 28 žónskeho rodu, 30 dorosczenych a 27 džecji. Pschitrovědaných bu 53 porow, wot katrychž bu tudy 31 porow wěrowanych. Spowiednych ludzi běše 3331, bjes nimi 50 wožajených.

S Wojerez píšaja, so je liegniſke kralowske knjelerſtwo sa teho jchěcjděbat markow (hriwnow) myta wostajiko, kiz može s wěstoſci dopokajacj, štoto je woheň, kotorž so 31. oktobra sanđzeneho lěta w ležu blisko Rínajchta mějchě, něhdje sanjerodžit abo satozit.

S Delnjeho Bórla. Wobžedzenſtwo knjesa drjewolupza Magera blisko našueje wžy staj wondano knjese Kmiecž s Manjowa a l. hajnik Čjopa s Micorasa w subhastazii lupičoj a cízetaj na nim wulsi řtomowenju (Baumſchule) řakojic. Knjese Kmiecž, kaj wěmy, ma hijom wjeli lět tajku řtomowenju, kotorž je daloko a řčeroko hwalobonje snata.

S Hròdka. Jako 17. januara dopokduja dvaj hólzaj tudomneho walkaria Ackermanna, 12 a 6 lět staraj, na lodze tak mjenowaneje hamorsleje kuže stejo lodowe řchruth wotbiwaschtaj,

dha so njezapzy pschepanschtaj a we wodže tčazaj wostaschtaj. Hacj runje se ہužodných fabritow bórsy l pomocy pschiběžachu, dha buschtaj wobaj hólzaj jako morwaj s wody wucejhnenaj. Starscht tež morwy wosta a jenož měodschi saho woživt a l ſebi pschindje.

S Mužakowa. Teho majestosce kral Wylem je pschi krónowanslim ہwjedzenju tudomnemu jěsdnemu žandarmej Visčdžy powšitkomne čežne snamjo spožejk.

Přílopk.

* Hacj runje je snate, so ma so ſót w hrôdkach psched symu ہwérnu wobarnowacj, dha to tola tón abo druhi doſez nje-wobledžbuje. To pak mžje njeſotremužluziž ſchodu pschimjescj. Jedyn hospodat mjenujy powjeda: „Jena kruwa, kotorž mělač ſ wěſteho wotpohladanja w jenej, hewal prōsnej hrôdži ſamu ſtejo, dejeſe psched ſuſtupjenjom symu wſhēdnie 7 měrow mlóka; ale hijom vo prěnjej symnej nožy so mlóko na poſchitworta měry po-mjeniſti. Ja nje myslach, so je ſhma na tym wina, ale měnjač, so cízeldž kruwe doſez pizy njeſdawa. Ja jej teho dla ſam bo-hacze doſez pizy dawač, ale mlóko njeſchiberasche. Duž na tu myſlitzku pschindječ, hacj ہnadij ſhma na tym wina njeje a ſa-jich teho dla tu kruwu l druhiim kruwam do cíopleje hrôdze a hlaſ! ſa dwaj dujej wona ſažo 7 měrov dejeſe.

* W Dittmannsdorfje ſtaj so 17. januara 6lētny ſyn kublerja Weißi a 5lētny ſyn kublerja Hersfurtha pschepanskoj a ſatepikoj.

* Lokomotivwjedzeč teho cíaha, kiz 6. januara dopokduja po ſčesnijy wot Schöllna do Gößnitzka jědžesche, wuſlada bliſko Černitz jeneho cílowjela, kiz bjes koliſomaj ſtejſe a cíahes ſapſhczitivo hlaſače. Hacj runje wosy khetſje bremſowachu, dha lokomotiva tola teho cílowjela poraſy a wosy jeho roſtočečchu, tak ſo hlowa, nohi a cíelo wožebje ležachu. Tón cílowjel, kiz bě na tajſe waſhneje ہmjerč pýtač a tež namakat, běſče, kaj potom ſpoſnachu, krawſki Thlema ſ Černitz.

* W Schorjelu je so 10. januara wuſkujený oberſt Schack njeuvelkomeje khorofe dla ſatſelik.

* W pôlslim městačku Škupzach, kotorž na ruslo-pôlſtich mjesach leži, bě žona tamníſcheho žkonika ſe iſtvy wuſchka, ſo by něſto pola khlamarja ſupka, kiz na pschecžinové ſtronje hazy by-dleſche. Majſlerje njeběſche wona ſtuw twjerdze doſez ſacžnika, pschetož jako bě ſo wrózka a ſažo do iſtvy ſtupi, wuſlada wona l ſwojemu ſatraschnemu poſtrōzenju, ſo bě ſo jena ranza do iſtvy walika a tam jeſe, w koložby ležaze džecjatko ſežraka. Jenož ně-lotre kruskli džecjoweho cíekla běchu hifchče ſbytne. Nak wulka je žatoſč mäcjerje, može ſebi kóždy lohlo myſlitz.

* W Ręjonzu (w pruskej Pôlskej) mějchě ſo psched někotrym časom na město duchowneho, kiz bě nowych zyrkwinſkich ſalonow dla wožadženy, nowy duchowny ſ pomocy žandarmow ſa-pokafacj. Wožadni to pschidacj nočžyku a haru cíerjachu, ſo teho dla někotſi psched ſud pschindječ. Jedyn wot nich bu l 1 lětu a druhi l 9 mězazam jaſtwa wožudženi, druhich pak psche-dvuschicjich.

* Kantor Glas w Medžiboru 4. decembra ſ. l., ہwoj 60lētny jaſtojniski jubiläum ſwjeczjeſche. Wón je 81 lět starý. Teho ſarac pschi tutej ſkladnoſci na to ſponni, ſo je tón jubilar ſa cíaz ſwojeho kantorstwa pschi 11,000 pořjebach ſchitomny był, ſo je pschi tym a pschi Božich ſlužbach ſ najmjeñsha 50,000 hčerluſhov wuspěwak, a ſlonečnje wožebje teho dla, dokelž dýrbijesche tež na-dalsche wžy na khowanje hrodžic, tejko pucža pschelhodžit, ſo ſe-tón pucžowenju wołoko ſnamje runa.

* Najrjeñſki bjal a tež najwutrobnische nowoletne ſvojopschicje. Ned.

Nowsje powjescze.

— Win, 20. januara. Russe, nemiske a austrijske knjegestwo su pchipojsnate, sa je w swadze bjes Turkowskej a Czornohorzsami prawo na czornohorskej stronje. Turkowska pak so sypera, prawu doscji cijelic; duž je lohko možno, so jej czornohorski wjerci wojnu pchipowjedzi. Stanje so to, dha jemu Serbs a Rumunojo nojskerje pomhaja a Boharjo tež postanu.

— Win, 21. januara. Na sjawne žudniške jednanje pschejzwo Dzenheim je tež minister Vanhans jako šwedsk žadan, dolež jemu Dzenheim winu dawa, so je tež wot fakozjerjow zelensizow pjenjesy brat. — Težo runja ma predawski minister Potočki a baron Pino hvedecic.

— Paris, 20. januara. S Konstantinopla hem pihaja, so ſebi tam poſtanzy europskich wjercow wſchu prozu davao, so by ſo bjes Czornej Horu a Turkami mēr ſdjerjal.

— Madrid, 19. januara. Kral Alfonſ je ſo i wojsku podat a če ſo na wojsowanju pcheczivo karliſtam wobdzelic.

— Psched někotrym čažom su karliſtojo nemiski kódž „Gustav“, wot ſylneho wětra bliſlo ſchpaniſkeho města Zarauſa na brjohu cijenjenu, ſajeli a wurubili, laž ſmy to hžom potyedali. Nowy ſchpaniſki kral Alfonſ je teho dla do Varlina i nawydenju dał, so budje ſo ſa farunanje ſchody staracj, a je ſ dobowm někotre ſchpaniſke wojnske kódže do Zarauſteje bliſloſce pohlaſ. Tena nemiska wojnska kódž je tež hžom njeſdalo ſo Zarauſa a tam hſcige na ſchyri druge nemiske wojnske kódže wotczaluje. Hacj dotal pak tute nemiske kódže na karliſtow tſelaſe njeſhu, laž to wſchelake nowiny pſched někotrymi dnjami wudawachu.

— Dolež turkowske knjegestwo tyč Turkow, liž ſu pſched dleſčim čažom tójskto Czernchorzow bje-wſcheje iſch winy ſlōzowali, pſhezo hſcige wotschrafowacj noſze, dha ſo Czernohorzy někko na wojnu pcheczivo Turkam hotuja.

Wosjewjenja a wukay ſralowſkih ſaſtojnſtwow.

W budyskim hamtskim hetmanſtwie ſu dale jako kubletszy pſjodlſtejerjo abo jako iſch naměſtnik do pchikuschnoscje wſacj: J. A. W. Hartmann w Ramnjarowach jako naměſtnik; J. I. Zenger nad Spytzam, wobſedzjer; E. M. Gottlob w Holeſhovje, naměſtnik; H. R. Kaiser w Malezach, naměſtnik; C. A. G. Köhler w Delnej Hörzy, naměſtnik; J. M. E. Grellmann w Polpizy, naměſtnik; F. D. Göpel w Jaſenzy, naměſtnik; C. J. D. Reicha we Wulſim Wjellowje, naměſtnik; A. M. Schrybat w Stachowje, naměſtnik; C. A. A. Wachsmuth we Komſlu, naměſtnik; Jurij Renč w Boszczach, naměſtnik; J. J. Mula nad Wulſim Woſykom, wobſedzjer; A. C. H. Ladden w Mieklezach, naměſtnik; F. L. Gneuſ w Małych Porchowach, ſobutwobſedzjer; J. G. Mittag w Pschiwczach, naměſtnik; J. A. Chrig w Jaſony, naměſtnik; C. A. Thomas w Jaſony, naměſtnik; C. A. Thonig w Ramjentch Woſbramezach, naměſtnik.

Dr. med. Reinhardt je na město Dr. Neederera, liž je do wotpočinika ſtudit, jako wołrjeſny lekar w Ramjenzu poſtaſeny.

— W letuſkim leče budža ſaſo krajne hengith poſtaſene a to w Konjezach pola Vorſchiz: Strahl, Trearn a Wallon, w Małej Swobodz: Quintus, Viktor, Werner a w Swinjarni: Bravo, Xerxes, Zobel. — Sa rjemjeſniſku komoru (Gewerbeklammer) maja ſo we wołrjeſu Ramjeniſkem, połczniſkem a ſinsbörklem ſudniſkem hamta 2. februara t. l., dovołdnia wot 9 hacj do 12 hodzinow, wólbh wólbnych mužow (Wahlmänner) ſtacj, we wołrjeſu budyskem

a ſchračowſkem ſudniſkem hamta pak 3. februara t. l. — Samotwjenja i ſawěſcjenju do krajneje immobiliarſtwo ſawěſczejace lažy nimaja ſo wot gmeinfſich pſjodlſtejerjow ſtacj, ale maja ſo direktnje nojdlije 14 dnow po ſlōzenej twarbi na hamtskim hetmanſtwie wotedač abo tola tam pchipowjedzicj. — Pschi pſtſtwach wo pchijecze (horjewſacie) njeſpočkuſchnych ſanjerodženych džecj do krajnych wotczehnjeniſkych a polepschowazych wuſtawow (Anſtalten) maja ſo wot gmeinfſich pſjodlſtejerjow pſjodlpižane ſhemata na kožici a ſu te ſame na hamtskim hetmanſtwie i doſtagju.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Dwe žonje a jeden dom,
Dwe kózzy a jena myſč,
Dwaj pſaj a jena kóſč,
To budje wſchudje njeméra doſcji!

Mots Tunka. To wſchal ču wěriej, ſo jena kóſč dwěmai pſomai a jena myſč dwěmaj kózkomaj njebožaha, ale ſo byſchtej ſo dwě žonje w jenym domje njeſnieſtej, to ſo mi tola i wěrje podobne njeſda.

H. D. Hm, to tež runje měnjene njeje, jako byſchtej ſo dwě žonje w jenym domje ſnjeſci njebožkej, ně, pchikuscowo če wjele wſazh prajicj, ſo ſo dwě hospoſy w jenym hospodařtwie njeſnieſtej. Taſkich njeļuboſnych pchikladow ja wěm.

M. T. Hde paſ, praj mi to!

H. D. Wołoko nowego lěta kłodzach po hornich wſazach a ſandžech w jenej wſaz do korejmy, hdež nekeſi ſa blidom kędžach a ſebi wſchelake poſjedachu. Bjes druhim ſo tež na jeneho muža huntoriču, ſo ſwojej matceri w domje njeſmudrje knjegicj da.

M. T. Kak dha to njeſmudrje?

H. D. Hlaj, jeſe ſyn běſhe ſebi hležku ſa žonu wſač, dolež ſo ta ſa jeho domjazu warbu woſebeje hodejſte a bě ſi nej ſara derje trjechicj. Ale doho njetrajeſche, dha počja jeho matcz na pchichodnu džowlku borkacj a ſe ſwojim borkanjom tak daloſo pchimjeſe, ſo dyrbjeſche měoda žona na polo kłodzicj a wſche teho hſcige ſa ſkót wſchu pizu w hromadu noſyčj.

M. T. Ale njeje dha jeje muž mudriſki być?

H. D. Ně! A jako bě na polach dželo ſlōzene, dha

dyrbjescze so jeho žona doma sahe s ranja a poszde wjeczor dręcz. A schto myslisch, so je sa to dostaka?

M. T. Schto dha?

H. D. Nô bortanje mot psichodneje macjerje a saho borlanje, hacj je ju skónejnje s domu wuborkata.

M. T. Schto?

H. D. Nô haj, psichodna macj ju tak lejudowasche, so dyrbjescze dom wopaszczejz a so i hwojtmaj starschimaj wrózjicj.

M. T. A to je jese muž psichidat?

H. D. Kaz widzisz! Haj skabosz je tez w muslim rodu druhdy wulta, sa to pak saezue mandjelskej cjescej cijim mjeñsche.

M. T. Ato jaw tola na toskeho mandjelskeho skabusckala!

Cyrkwinske powjesce.

Werowanaj:

Michałska zyrlej: Mathej August Schubert, dohładowar na żeleñizy pola Sohlanda, s Mariju Madlenu Hobiz s Delnjeje Riny.

Króci:

Petrowska zyrlej: Hendrich Pawel, Handrija Wagnera, sahronila w sjenoczenych budyskich papjernisch, s. — Ernst Richard, Handrija Schustera, pothonja, s.

Michałska zyrlej: Krola August, n. s. w Bobolzach. — Helena Augusta, Handrija Meta, slakrybarja a khezerja na Židowje, dż. — Ernst Ostler, Krola Augusta Rieczki, cjeñsle na Židowje, s. — Jan Theodor, Ernstia Wilema Lüki, lublerja na Židowje, s. — Jurij Bruno, Krola Kocha, wobylterja na Židowje, s.

Katholska zyrlej: Maria Martha, Joluba Piwarza, khezerja, dż.

Zemrjeći:

Dzien 6. januara: Martha, Jana Krola Valtena, mjeñszejana a domownika w hościenju i stotej kwieñsje, dż., 3 l. 8 m. — 8., Jan Jurij Gallus Renz, lubler we Wurzach, 46 l. 8 m. — 9., Jan Richard, Eduarda Lübecka, khezerja a szukelnika na Židowje, s., 2 m. 7 d. — 10., Maria rodz. Wieczorek, Jana Chrystiana Kub, khezerja na Židowje, mandjelska, 57 l. 9 m. 15 d. — Madlena swiutowjena Karózowa s Hrubelcji, 52 l. 7 m. — 11., Henrietta rodz. Scharf, Ernstia Ulricha, hamtnana, mandjelska, 77 l. 6 m. — 13., Anna Chrystiana rodz. Hornez, njebo Jana Augusta Kocha, sahronila w Szczieszach, wudowa, 68 l.

Placisna žitow a produktow w Budyschinie

16. januara 1875.

Žitowy dowos:	3207 mchow.	Na wilach		Na burſy	
		wot	hacj	wot	hacj
	mł. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.
Pšenica	50 kilogramm	.	.	10 12	11 1
Rožta		8 54	9 11	8 86	9 2
Jeçmieni		7 97	8 55	7 97	8 55
Wowz		9 30	9 60	9 25	9 60
Hróch		—	—	—	—
Wola		—	—	—	—
Naps		—	—	—	—
Jahly		16 7	—	—	—
Hejduschka		19 77	—	—	—
Bérny		2 50	2 62	—	—
Butra	1	2 20	2 60	—	—
Sþyno	50	7	7 50	—	—

Kórz pšenicy po 170 punktach: 17 markow 24 np. (5 tl. 22 ngl. 7 np.) hacj 18 ml. 87 np. (6 tl. 8 ngl. 7 np.). — Kórz rožli po 160 punktach: 13 ml. 66 np. (4 tl. 16 ngl. 6 np.) hacj 14 ml. 57 np. (4 tl. 25 ngl. 7 np.). — Kórz jeçmienia po 140 punktach: 11 ml. 58 np. (3 tl. 25 ngl. 8 np.) hacj 11 ml. 97 np. (3 tl. 29 ngl. 7 np.). — Kórz wowza po 100 punktach a po starym cjeñsle: 3 tl. 3 ngl. hacj 3 tl. 6 ngl. — np.; jahly: 5 tl. 1 ngl. 7 np.; hejduschka: 6 tl. 17 ngl.

7 np.; bérny: 25 ngl. hacj 26 ngl. 2 np.; butra: 22 ngl. hacj 26 ngl.; sþyno po 100 punktach: 2 tl. 10 ngl. hacj 2 tl. 15 ngl.

Sa wczeraszim placischem w Barlinie:

spiritus 54,9—55 ml.; pšenica 165—210 ml.; rožta 153—171 ml.; jeçmieni 150—192 ml.; wowz 162—192 ml.; hróch jéðjny 195—234 ml.; piñy 177—192 ml.; rępiowy woli (szweczenie) 54 ml.; lanç woli 62 ml.

Lipsska bursa 20. januara.

Awstriiski papjernany schéñak 1 ml. 83 np.; awstriiski giełbowy schéñak 1 ml. 91 np.; ruska jenorublowa bankowa 2 ml. 83 np.

Cjahi po żeleñizy.

S Budyschina do Drąždjan: Nano 6 hodzinow 45 minutow; dopoldnia 9 h. 15 m.; pschipolnju 12 h. 40 m.; popoldniu 4 h. 10 m.; wjeczor 8 h. 5 m.; w noz̄ 2 h. 35 m.; w noz̄ 4 h. 5 m.

S Budyschina do Schorjelza: Nano 7 h. 45 m.; dopoldnia 10 h. 50 m.; popoldniu 3 h. — m.; wjeczor 6 h. 50 m.; wjeczor 9 h. 45 m.; w noz̄ 12 h. 50 m.; w noz̄ 1 h. 48 m.

S Radeberga do Kamjeneza: Dopoldnia 8 h. 10 m.; dopoldnia 10 h. 40 m.; popoldniu 2 h. — m.; popoldniu 5 h. 50 m.; wjeczor 11 h. 10 m.

S Kamjeneza do Radeberga: Nano 5 h. 20 m.; dopoldnia 8 h. 15 m.; pschipolnju 12 h. 45 m.; popoldniu 3 h. 50 m.; wjeczor 5 h. 40 m.; 7 h. 25 m.

S Lubija do Žitawę: Nano 6 h. 10 m.; dopoldnia 9 h. 10 m.; pschipolnju 12 h. 30 m.; popoldniu 4 h. — m.; wjeczor 7 h. 40 m.; wjeczor 11 h. — m.

S Žitawę do Lubija: Nano 4 h. 55 m.; rano 7 h. 15 m.; dopoldnia 8 h. 26 m.; dopoldnia 10 h. 20 m.; popoldniu 2 h. 20 m.; wjeczor 6 h. 10 m.; wjeczor 8 h. 45 m.

S Schorjelza do Barlina: Nano 6 h. — m.; dop. 10 h. 5 m.; popoldniu 4 h. 50 m.; wjeczor 10 h. 10 m.

S Wękeje Wodę do Mužakowa: Nano 7 h. 30 m.; dop. 11 h. 20 m.; popoldniu 6 h. 35 m.; wjeczor 11 h. 35 m.

S Mužakowa do Wękeje Wodę: Nano 6 h. 25 m.; dop. 10 h. 30 m.; popoldniu 5 h. 30 m.; wjeczor 10 h. 50 m.

Po hornokujskiej želeñizy s ranja i wjeczoru. Wotjës: Kohlfurt rano 4 hodzinow 42 minutow, popoldniu 1 h. 32 m., pop. 5 h. 7 m. Hórla rano 5 h. 38 m., p. 2 h. 6 m., p. 5 h. 56 m. Niſla r. 5 h. 49 m., p. 2 h. 15 m., wjeczor 6 h. 1 m. Wilow rano 6 h. 11 m., pop. 2 h. 29 m., wjeczor 6 h. 18 m. Wujesd rano 6 h. 45 m., pop. 2 h. 50 m., wjeczor 6 h. 48 m. Łas dop. 7 h. 5 m., pop. 3 h. 3 m., wjeczor 7 h. 5 m. Wojerezy rano 7 h. 1 m. pop. 3 h. 17 m., wjeczor 7 h. 45 m. Wyſoli Bułow dop. 8 h. 9 m., pop. 3 h. 47 m., wjeczor 7 h. 57 m. Ruhland dop. 8 h. 43 m., pop. 4 h. 7 m., wjeczor 8 h. 28 m. Müdenberg dop. 9 h. 2 m., pop. 4 h. 22 m., wjeczor 8 h. 52 m. Wilow (Elsterwerda) dop. 9 h. 28 m., pop. 4 h. 44 m., wjeczor 9 h. 27 m. Rulow (Liebenwerda) dop. 9 h. 47 m., pop. 5 h. — m., wjeczor 9 h. 54 m. Szololza (Fallenberg) pschipolnje: dop. 10 h. 7 m., pop. 5 h. 17 m., wjeczor 10 h. 14 m.

Po hornokujskiej želeñizy s wjeczora i ranju. Wotjës: Szololza rano 6 h. 42 m., dop. 10 h. 55 m., wjeczor 6 h. 45 m. Rulow rano 7 h. 14 m. dop. 11 h. 18 m., wjeczor 7 h. 9 m. Wilow rano 7 h. 41 m. dop. 11 h. 36 m., wjeczor 7 h. 28 m. Müdenberg dop. 8 h. 13 m., pschip. 12 h. 3 m., wjeczor 7 h. 57 m. Ruhland dop. 8 h. 48 m., pschip. 12 h. 30 m., pop. 4 h. 3 m., wjeczor 8 h. 17 m. Wyſoli Bułow dop. 9 h. 11 m., pschip. 12 h. 49 m., pop. 4 h. 19 m. Wojerezy dop. 5 h. 20 m., dop. 9 h. 45 m., pop. 1 h. 30 m., pop. 4 h. 36 m. Łas dop. 10 h. 17 m., pop. 1 h. 42 m., pop. 5 h. 4 m. Wujesd: dop. 10 h. 44 m., pop. 2 h. — m., pop. 5 h. 20 m. Wilow dop. 11 h. 14 m., pop. 2 h. 27 m., pop. 5 h. 42 m. Niſla dop. 7 h. 40 m., dop. 11 h. 36 m., pop. 2 h. 45 m., pop. 5 h. 59 m. Hórla dop. 11 h. 55 m., pop. 2 h. 45 m., wjeczor 5 h. 45 m. Kohlfurt, pschipolnje: dop. 9 h. 5 m. pschip. 12 h. 35 m., pop. 3 h. 32 m., wjeczor 6 h. 32 m.

**S tutym najpodwoluiszho i nawiedzenju dawamy, so dniu 2. jan. 1875
pojenotsliwe pshedawanje naszych mlynistich
wspłodow**

jak wskelakeje muki a pizy atd. w delniczych pshedawiskach Wulskich Mlynow wotwili a so tam s dobom kózdu dzélu žita sa muku abo pizu samienim abo sa hotowe pjeniesy kupimy.

W Budyschinje, w decembri 1874.

Budyska kuleńska fabrika a kumiektu mlynu
przed G. G. G. Mörbis.

Na žitnych wilech
603.

Ernst Pech,

Na žitnych wilech
603.

w domje knjesa G. W. Biżki,

porucza wulski wubjerk czistowolmianych drastnych ripsow we wskich barbach, meter po 1 mark 40 np., lóhez po 80 np. atd.; zyle ss. diagonale, lustry, popelin, szottiske drastne tkaniny, meter po 44 np. hacz 3 mk. 40 np., lóhez po 25 np. hacz 1 mk. 90 np.; jidzane eahenez, foulardy, kravatty a schwilki, schtuk po 25 np. hacz 9 markow; wotmiane eahenez, rubiszyka a schwile na hlowu a dzeczaze schwilki, schtuk po 25 np. hacz 3 mk. 50 np.; pikej, szmuhaty plat, chiffon, cretonny a shirting, meter po 45 np. hacz 1 mk. 5 np., lóhez 25 np. hacz 60 np.

Mój skład je dospolne stjadowany a móżu ja, dokesz kym pshci składnościunjo kupowal, moje twory tez po najtuniszych placzisnach pshedawac.

W klamach so herbski ryczi.

We wudawarni „Serb. Now.“ je i dostaczu:

Napoleon I. a jeho wojny. Spisak J. A. Bohonc. 50 np.
Oberlin. Jeho žiwjenje a skutkowanie. I. 25 np.

Kschijne wojny. 25 np.

Nadpad pola Bukez. 25 np.

Galuk abo Boje klowo dyrbi w czlowieku žiwjenje dostaez. Wot K. Kulmana. 25 np. Genovesa. Rjane powiedanczlo je stareho časa. So herbske macjerje a dzeczi pshetajsk M. Hórnik. 50 np.

Robinson. Rjane powiedanczlo, wózbeje sa młodych ludzi. Wot K. Kulmana. 50 np. Sahrodništvo. I. dzél: „Sadowa sa-hroda.“ „Roswuczenie wo plakowanju kadowych schiomow a lekow.“ Spisak M. A. Kral. 60 np.

Hród na shorjelskej horje Landskrona je abo Boje wodjenja su dżiwne. Powiedanczlo se starzych czaſow wot J. B. Muczynska. 25 np.

Szwernaj szkoda. Powiedanczlo se herbskeho žiwjenja wot J. B. Muczynska. S pshidawkom: „Straschna kwartira w Franzowskiej.“ 30 np.

Spewy sa herbske šcole. Preni sechim. Shromadzene wot K. E. Pjekarja. 25 np. Biblijse stawisny abo historijsi wuczawki se stareho a nowego testamentu. 1 mk. 25 np.

Wencjk fijałkow abo šberka mojich powiedanczlow. Wot J. B. Muczynska. 30 np. Krystof Kolumbus abo namakanje Ameriki. Wot Dr. Somera. 25 np.

Serbiske bašnje, swojemu wulzy lubemmu ludej podate k wuzitkej a fabawenju wot H. Seilerja. 25 np. Selenska a jeje wobylserjo. Wot K. A. Jencza. I. dzél 55 np. II. dzél 55 np.

Boja fraknoss w siworbi. Wot J. B. Muczynska. I. a II. dzél, kózdy po 25 np. Czorny kóz a drósnia. To su: herbske spewy sa mloby, wježoth lud. Preri ſbér 10 np. Teho runja drugi ſbér 10 np. a tsecji ſbér tez 10 np.

Sahrodka kwetkojta. To je dwójzby dwajczi herbskich spewow sa pełne dzeczi. 10 np. — Teho runja: Druha wetscha sa-hroda kwetkojta. 10 np.

Vorczate, klate a palete czmjeły, wosky a scherschenje. Preri wobrada. 10 np. Serbski wustojny pczołat abo tak dyrbišč w herbskim kraju pczoły plakowac, so by najwajzhy wuzitka wot nich měl. Wot K. Kulmana. 75 np.

Gustav Adolf. S jeho wobrasom. Wot K. Kulmana. 75 np.

Boje dzeczo. Hodowne rosyżcowanie Bożego dzecza i njebieskimi wobylseremi. Wot K. Kulmana. 15 np.

Bohumil. Rjane powiedanczlo s tiszeczile-neje wojny. Wot K. Kulmana. 25 np.

Bonifazius. Žiwienijski wobras se fastarskich czaſow. Wot K. Kulmana. 25 np.

Chwalba Boja. Pjatnacze hymnow. Wot hrabinki Almalije Riesch w Njewacjidle. 30 np.

Ptaczki kwas s mandzelstwem. 5 np. Wuherski kherlus. 5 np.

Kscheczyna. 5 np.

Najnowsza a najlepsza punktirkijska. 10 np.

NB. Drugi sechim „Spewow sa herbske šcole“ je respshetath a nowy wudawk budze wokolo jutrow hotowy.

Młoczoze maszyny so tak rucze rospshetzeraja, so mozesz skoro w kózdym kreniu a mjenischim hospodarstwie jenu tajku nadecz.

Jako wózbeje derje konstruiowane a twierdze twarjene so młoczoze maszyny gwetoftawneje firma Ph. Masanth & Co. w Frankfurcie nad M. khwala, kotrych młoczoze maszyny su pječza w wjazy dyzli pjatnacze tykaz exem- plarach rospshetzerane. Hizom sa 180 markow je dospolna młoczoza maszyna dostacj, kotraž kózde žito jenak derje a cijescje wumloczji a żaneho fornjeschla nje-rostrasy. Pshipostlanje stanje so franko. Kózdy može so s listom na fabriku wbroczic abo na jeje agenta, t. Christ. Höhnu w Kołach pola Budyschina.

Wszech brószhorých

wózbeje na G. A. W. Maherowym broszhyp w Wrótklawia sedzibnych czinu, dolesz bě to jenicki kredk, kiz je mje wot mojego scheschnjedzelskeho jara kysneho kaschela a broszbolenja wumohl.

W Draždjanach. H. Geißler, kral. dwórski rymenjer.

Na zwetnej wustajenjach prämiirowanych broszhyp maja jenož prawdziwih na pshedan w bleschach po 80 np., 1 mk. 50 np. a 3 mk.:

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
M. Rotha w Lubiju,
P. Binne, haptylat w Hernhucie,
Jos. Göbmann w Scherachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptylat Gerishcer w Ostritzu,
Schotka we Wotrowje,
Lehmann w Budestezach a
haptylat Dr. Hultsch w Ratezach.
J. Stochansen w Kamjencu.

W Sderju pola Kluscha je jena kheža tunjo na pshedan a je wózho dalsche pola J. Almera tam nashonicz.

Sporuscht,

starh sa silo po 80 np., nowy po 90 np., w kózdej dzelbie kipi

hrodowska haptyla.

Roże wskich druzinow kipuje po najwysokiszych placzisnach Emil Flegel na žitnej haſy w domje t. czasnikarja Köhlera.

Do

Neu-Seelandia

w Australiji

webstara w haperlej rymenjuslow, dzeczajew, ratarjow a njezenjene kulgne holzy sa 11 toler pr. fouranta abo 33 markow sa wetroscenich G. A. Mathei w Hamburgu a jeje agent Emil Hirschel w Draždjanach, an der Herzogsgarten 4.

Sa tajlich, kiz na pluza, wutrobu a nervy czerpja, jara ważne.

Liebigowy kumys-extract.

Proszu, mi 36 flakonow Waschego luhowego extracta borsy pofkac, dolej kym hódné posłyszenie pschi mozej dżowzy po dzemiecjeńskim trzebanju pytnieli a teho dla w lekowanju pokraczowac chremy. Skłoszcz, hewal kózby dżen, woskobie psched wieczorom sastupaza, i' so hizom zyle shubika a pazientka hizom wjele lepie wonhlaada.

Jos. Eiseckolb,
wyschchi wuczer.

Proszu, dolej je so Wasch extract tej pola mje hizom po wutrebanju tsoch flakonow jako dobry wopokasak, wo pschi pofkane (Słasanie).

Katharina Stude.

Po wuzicu thyle schyrjoch flakonow kumysa mózu prajic, so je so loschel neschto pomjenischit, dychanje je loże, tej je wjetche poshlenie i spanju po Waschim poruczenju, je so namalało atd.

H. Müller.

Wukadowaja knjiga Dr. Welli darmo a franko.

General-Depot von Liebig's Kumys-Extract.

Berlin, Friedrichstr. 196.

NB. Lekario naszeho instituta fu kózdy czas hotowi, po vshichlanju wopiszanja khoroscie khouremu f lekarstini wukasowanjom i ruzy bycz, a njetrjeba so sa to mitio pleszcz.

Ga Budyschin a woskownoscz pschedawa knjes Heint. Jul. Linda 1 bleschu sa 1 marku 60 np., 4 bl. ja 6 markow.

Vorschiske ratarske towarzstwo

wutoru, 26. januara, wieczor w 6 hodj.

Djeński porjad: Justifilazia leitnego sliczbowania. — Uschednoski knjisa profesora Dr. Heidena wo „stutowaniu sejneje rostliow na rolnu kromu.”

Pschedzyda.

Ja pschedawam netko	
ržanu muku 0,	centnar 4 tl. 10 np.,
ržanu muku I.,	" 4 " 5 "
ržanu muku II.,	" 3 " 20 "
polmuku,	" 3 " 10 "
czornu muku,	" 3 " 7½ "
ržane futtergries,	" 2 " 18 "
ržony wotruby,	" 2 " 18 "
pschedyczne wotrobhy,	" 1 " 25 "

Mukowe a pizowe khlamy
Adolph Krüger.

Najlepszu pschedycznu a ržanu muku,
czornu muku, 2 druziny,
ržany futtergries a wotruby,
lane woszuchi a lauu muku,
répikowe woszuchi a répikowu muku,
maiz a maizowe schrot
maja stajnje na pschedan
mukowe a pizowe khlamy
Adolph Krüger.

Rhēza na pschedan.

Rhēza ejo. 33/24 w Rhēzach i 3 stwami, i hrózdu, 40 prutami kadoweje sahrody a 10 prutami pola je wotemrjecja dla se zwodneje ruti na pschedan.

Wicho dalsze je shonicz pola M. Gottwalds w Budyschinje.

Drjewowa aukzia.

We drobjanslim knjazim leżowym reviru budje so

schwörtl, 28. januara, něhdje 100 szylnych szuchizowych hromadow sa hotowe pjeniesy na pschedzowanje pschedawacj.

Sapoczatk dopoldnia ½ 10 hodzinow pschi „schwinczych jamač.”

W Minakale, 21. januara 1875.

Grabinska Einsiedelska inspekcja.

Najlepschi wobzerny pólver sa szwinje, palezji 50 np., saksowy pólver a kolowy pólver sa konje, restituzionski pólver sa konje atd., ff. korjenisski woli a citronowy woli, tolcjene korjenje a safran atd.

porucza hcodowska haptika w Budyschinje.

Jenu holzu na 1. februara abo domjazemu dželu phta na jutrh i lohkemu knihovjasat Ernst Richter pschi nowej međicjanstej schuli.

Holza, kiz ma lubosz i džecjom a hewal wsho domjaze dželo ejini, so do szlužby phta na jerjowej hachy ejo. 274, po 1 schodu.

Zeneho thyscherskeho wuczomnika

phta V. Kubis na schulsich brjebjach.

Jedyn hólczej, kiz che cjochnikarstwo (segernistwo) rawalknycz, móže po jurrach pod spodobnyimi wuměnjenjemi pola podpisaneho město dostaci.

Oskar Ganssauge, cjochnikar w Budyschinje na bohatej hachy 64.

Jedyn hólczej, kiz che schetstwo rawalknycz, móže pod spodobnyimi wuměnjenjemi pola podpisaneho do wuczby stupicj.

A. Eckstein na žitnych wiscach.

Jedyn thyscherski pomoznik

móže do trajnego dželta stupicj pola thyscherja Augusta Mittascha w Bukezach.

Zeneho strósbeho a dželaweho pohonča phta pschi dobrej sdje Rabowski jun. w Pomorezach.

Jedyn pohonej, kmanh rolnik a kiz we s wosom, cjejko nalodowanym, jézdjicj, so sa dobru sdu phta. Wot koho? to je shonicz we wudawarni „Serb. Nowinow.”

Jedyn rolny wotrocjl so na rhēzeturku we Wutolcziach pschi dobrej sdje phta a móže hñdom nastupicj.

Tsi hródzne džowki, jemu domsku džowku a dwieju konj-zeju w iroczlow phta pschi dobrej sdje rhēzeturku w Saryczu.

Aukzia drjewa.

Něhdje 100 hromadow khoujnowego a bręsowego drjewa budje so pondzelu, 25. jan. t. l., dopoldnia wot 9 hodzinow, pschi tak imenowanym „Strombergu” pola Wosporska na pschedzowanje pschedawacj.

J. Nowak.

Drjewowa aukzia.

W drobjanslim knjazim leżowym reviru, we wotbzelenju „w szuchizowym hacze” budje so

wutoru, 26. januara t. l., 210 ložow stejazeho schtomowego drjewa sa hotowe pjeniesy na pschedzowanje pschedawacj.

Sapoczatk dopoldnia ½ 10 hodzinow.

W Minakale, 20. januara 1875.

Grabincka Einsiedelska inspekcja.

Drjewowa aukzia.

Bliżschi hrjed, 27. januara, budje so w koblizach pola Wulich Sdżarow w ležu bura Hümicha wulka dželsba klozow, twarskeho drjewa, walcziny a pjenikow na pschedzowanje pschedawacj. Shromadzisna w korcjmje w Koblizach.

W Delnim Wujesdje, 19. jan. 1875.

Dannenberg & Sider.

Pjekarski wuczomnik pytany.

Pod jara spodobnyimi wuměnjenjemi a pschi dobrzym wobhadzenju phta so i jutram jedyn wuczomnik sa pjekarnju Aug. Bahlisch w Budyschinje.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne predplata
so wudawařni 80 np.
a na němských póstach
85 np., z přinjesejom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kóžde číslo pláti 7 np.

Za nawěstki, kij maja
so we wudawařni „Serbske
Nowiny“ na róžku zwonku
neje lawskeje hasy čísla
688 wotedač, pláti se
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakladník: J. E. Smoleř. — Číšceř: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 5.

Sobotu, 30. januara

1875.

Kedžbiliwý poř.

(Vokracjowanje a slónčenje s číšta 4.)

Dolež Žandarz i nichemu stac̄z nochzysche, dha dyrbiesche dale
w jaſtwje hédzec̄, hac̄z ho na jene dobo nowy kled polasa.

W sahrodze jeneje restaurazijsie naspomnjeneneho města bē kon-
cert, w kotrymž zusy herzy rjenje piškachu a běsche ho teiko po-
skucharjow schéko, so bē zyka sahroda pokna. Ma jene dobo bē
kylné schjowlanje blysche. Ludžo w hromadu bězachu a najwjažy
s nich njevjeđzachu, schto je ho po prawym staku.

Zedž poř, rjany wulki pudel, bē se kylnym schjowlanjom
hosejenzárja nadpanýk, běsche jemu na hribjet flozit a bē jemu
wulki truch se kulinje wutorhnyk. Psihi tym bē restaurateur panýk
a bē ho jemu poř na to do hribjeta saluhnyk. Vjes tym běsche
wobhédzec̄ pba pschibézak a pba sa schiju popanýk a motwješk, nad-
panjeneho pak, kij krawiesche, do domu dowjedzec̄.

Žandarm, kij bē tež na koncert pschibich, ho po kwojci pschib-
hustnosti i wobhédzerej pba pschiblizi a i njemu rjekny:

„Rat mózecze hebi Wy swažic̄, s tajkim skym pbaom bjes
ludži pschibic̄, kij jiwjenje ludži do stracha staji?“

Tón zušnik, jara jaſtržam, wotmolwi: „To je mi jara
dylwino, mój poř je hewak jara dobroc̄iwy a po mojim vjedzenju
hisc̄heje nilomu njeje žaneje hschitwy schinit.“

Žandarm hebi teho pba wobhadowasche, kij bē na klowo
kwojeho knjesa někto zylo sludny a rjekny: „Hdyž je Wasch poř
hewak tak pěkný, dha dyrbí wón pschec̄iwo temu restaurateurej
někaju slósc̄ meč.“

Tón zušnik njevjeđzishe, schto dyrbí i temu prasiež, bjes tym
běsche pak ho měkdy čłowjek pschiblizit, kij hebi teho pba kwojci
wobhadowasche. Poř tež slónčenje na njeho vohladny a ho s ra-
dostnym slíwleniom i njemu číščesche.

Młodženž, najprjedy trochu njevještý, ho pak i pbae i tymi
klowami wobroc̄i: „Sultano, wotkal dha kij ty hem pschibich?“

Ledy bē wón tele klowa wuprajit, dha tež tón poř na njeho
flozit, jemu woblecho a ružy lisasche a s zyka tak číšnje, jako
by lubeho stareho snateho spósnak. Drusy hosc̄o pschistupic̄u a
jedyn wot nich rjekny: „Mli ho sda, tón poř Wasch jara derje snaje.“

„To je poř mojeho slónzowanego nana“, rjekny tón se frud-
nym klowom, „a wón je wěseče pódla byk, jako je mój nan wo-
živjenje pschibich.“

Žandarm na to ho prashejo i temu młodženži wobroc̄i, pra-
szy: „Wy seže wěseče Rolnikowy kyn?“

„Tak je“, wotmolwi tón, „a ja njemžu wopshijec̄, čeho
dla je mojeho nana poř teho restaurateura nadpadnyk, pschetož
tón bē s mojim nanom sola stajnje w dobrym pschec̄elstwie.“

„Schto?“ rjekny žandarm, „je to Lampart, hdyž je Wasch
man i čzajami bydlit.“

„Haj, Lampart to je, kij je pódla kwojci korečmy tež tutu
restaurazijsie wotnajak.“

Ludžo, kij to sažkyschaču, s klowu wjachu a sbashe ho jim,
so hnadj ma tón poř dobrn winu, so je Lamparta nadpanýk.

Žandarm pocža ho někto wobhédzera pba prashecz, wotkal
je jeho dostak a tón wotmolwi, so je teho pba, jako i města do-
moj jebzesc̄, w ležu wuhladač, kak tutón na mochu wjehón sa-
wullený ležesche. Wón dale prashecz, so je jemu teho pba žel
byko a so je jeho teho dla kowu wsač, jemu hnydom jesc̄ a piež
dač, schtož je ho pbae tak spodobako, so je ho tón i njemu pschib-
wak. Talo jeho wobhadowasche, wuhlada wón, so ma tón poř
swjas wokolo schje, na kotrymž běchú klowa: „Sultan. R.“ —
Dale rjelym tón zušnik: „Tón poř bē stajnje pěkný a někto, hdyž
kym jeho dženža přeni króč do města wsač, je mi taiku haru
nachinkit.“

Žandarm džesche na to w kwoju stronu a Lampart, kij bē
ho se kwojic̄ strózelow někak shrabak, sažo i kwojim hosc̄am
pschibindze.

Ale ledy bē do sahrody pschibich, dha polzajski komissar
i jenym bězom - do sahrody stupi, so i Lampartej pschiblizi a
rjekny: „Ja dyrbju Wasch do jaſtwa motwiesc̄, dolež je jara i včerje
podobne, so scže Wy Rolnika farasigli.“

Lampart wobledny a prasi tschepjetajo: „To bē Rolnikowy
poř, ja kym jeho spósnak.“ A na to wón i wotrym klowom sa-
wola: „Tu mje macze, knjes komissaro, mój čas je ho minyk,
a ja nadžijam ho, so tež skoro ta čwila kónz wosmje, kotruž kym
hebi ham pschihotowak.“

Lampartowa kwojba bē hýrom davno pytnyka, so jeho někto
číščesche, ale nichón njevjeđzishe, čeho dla. Někto pak ho wón
wusna, so je psches shrobke spekulazije wchě kwoje rjane samóženie
shubit a so je potom stajnje všecky hřebu w straſte byk, dolež
je widžak, so budje dyrbječ̄ bankerov schinicz. Město teho, so by
ho Rolnikoj, jako kwojemu staremu hosc̄ej a snaitemu wusnak a
pola njeho vomož ptač, je jemu, jako je jeho vjenješk wuhladač,
ta jakozna myžliczla do klowu pschibich, Rolnika w ležu nadpa-
nyc̄ a jeho wurubic̄. Wudawařchi, so ma w jenym druhim
měsječe někto nusne wobstarac̄, bē Lampart hýrom pschiboldnu
kwojeho hosc̄a wopushc̄ik a ho tam do leža podak, hdyž dy-
rbiesche Rolnik nimo jec̄. Talo ho Rolnikowy wós tym huc̄inam
vližesche, hdyž Lampart čzakasche, dha jemu tón napšchec̄itvo džesche,
so by najprjodžy Rolnikoweho pba njeſchłodnēho schinit. To ho
jemu tež derje rabži, pschetož tón poř i njemu jako staremu sna-
temu sludnje pschiběža, tak so mózecze jeho se schňoru i jenemu
schomej pschitwiasac̄.

Potom Lampart i wosej hamemu běsche, ruceje na njón
flozit a Rolnika dwójž tak straſchnje klob, so bē tón bōčy morwy.
Talo bē jemu listownju i pjeniesami a hleberny čzakasche wsač, hebi
wón khwile njevsa, tež „sultana“ slónzowac̄, kij bē tola widžak,
tak bē wón jeho knjesa nadpanýk; ale wón khwatasche do leža,
hdyž bē jemu tón prošny dub snaty. Tam čzysche wón pjeniesy

a czažnič tylngę, s tym wypoładaniem, so by tam czažnik zlejo wostaję, po te pjeniesy pal po někotrym čažku dojšo. Wón teho dla na tom dub salę a tam pjeniesy a čažnik do teze džerh ſhywa. Tola jako bě lědom malý kruch wot teho duba wotesho, dha Rolnikowu poř, kij bě ho bjes tym wotkorhny, fa nim pschi-bezawski jeho nadpanu a kubasche. Ale jemu zo radji, teho pja s jenej tolstej hakoſu tak hylnie porasnej, so skoro k semi padže a po ſbaču moran leja woſto. Wón pal jeho tola hiſcheje někore rasy se wſchej mozu dyri a halle potom, jako zo poř wjazy někibny, wón domoſ džesche.

Jako po někotrych dnjach k temu dubej po pjeniesy pschiindje, wón k swojemu wulskemu poſtrōjeniu spóſna, so žu pjeniesy přecj. To bě ja njeho žakoſne poraženie, ale wón ho tola po duchu ſaſo ſhraba a jako bě ho jemu radjič, dobrých ludzi uamakach, kij jemu pjeniesy pod ſpodesnymi wuměnjeniem poſčichu, so mějſte swoje hospodarſtvo s uora do rjady ſtaſic a hiſcheje tule restauraciju wotnajecj, dha budžitche mohť tak uček ſpoloſom žiwu bycz. Ale so mějſte Rolnikowu ſmicerz na ſwědomnju, te jeho žakoſne cjiſczeſte a to cjiem bole, dokež běſte Rolnika ſar. ſy a tam tola i teho Janeho wujitka njemēt.

Jako běchu teho holnika hadjiči, běſte drje wěſty, jo někto jeho njeuwſledža; ale to jenož jeho njepolloj powjetſchesche, dokež jemu ſwědomnje wumjetowasche, so dyrbí ſa njeho něklo tež hiſcheje njewinowat̄ cjiowjel cjerpicz.

Wſchile tele wuſnacza Žo na tajke waſchnie ſtachu, so běchu k wěſte podobne. Wſchem pal ſel cjiinieſte, so běchu teho holnika ſa mordarja djerzeli, hac̄ runje dyrbjescze ſebi kóždý prajir, so je ſam na tym wiua, dokež njeje namakany pjeniesy a czažnič wotedač abo tola moſſewik, kaž Žo to ſ namakanymi wězami cjiaciz ſkuſcha. Wón bu teho dla k bleskemu jaſtu wotkudženj a jako ho pschihaſny ſud nad Campartom wotdjerža, dha jeho k ſmicerz wotkudžichu. Dokež pal wón ſwoj hroſny ſluk jaſtu wotkudžowasche a Žo jeho wutrobnje ſaſeſte, dha jeho kral k czažničiemu cjezku jaſtu wobhnadži.

Swětne podawki.

Němiske khějorſtvo. S Biskop iž viſaja, jo 19. januara tamniſki ſchuliki direktor Kohler njezapzy wumrict a jeho jako dobreho wucjerja tam jara wobzaruju. — W Hornjej Faſonzy 11. jan. Holſches mandjellskaj ſwoj ſkoty ſwaz ſwjetzeschtaj.

Draždjan. Po wotkudženju, kotrež bě Žo, kaž ſum to w ſwojim čažku powjedali, híjom dwójzy nad měynskim Virusom a měynkowej Ritterowej w buchholzskim měynje wuprajiko, je Ritterowa appellirowata. Ale draždjanſti wychiſti appellacijonili ſud je to, ſo je wona k ſchyrilekemu jaſtu wotkudžena, ſa prawe ſpóſnak, a na Virusowym wotkudženju tež njeje njezo wotkudžic mět, tak ſo budže Virus wot žiwenja k ſmicerz wotprawien, jeli jeho kral k czažničiemu jaſtu njebohnađi. Taſte wobhnadženje pal Žo najſterje stanje.

— Kralowa Karola je draždjanſki džecjazej hoſení 200 markow darita. — Pal tak wjenowancho alberiſteho towarzſtwa, kotrež Žo we wojnie ſa ranjenych a khorych woſakow, w měrnym čažku pal ſa druhich bědných ſtara, je wondano, hdzej Žo w Draždjanach wotdjerža, 3000 markow cjiſteho dobyka munjež.

— Kral Albert a prynz Zuri Žo do Lipſta podataj, jeli Žo wjedro polépschi, ſo vysichtaj Žo na hointwach w tamniſkej woſknoſtej wobbjelkoj.

W Steinborn je pola Kinsbórla Žu Žo 17. januara jene domsle ſ kolnju wotpalſte. Wohu je psches to naſtač, ſo wo

zuflanzy uličo njeviezaču, kotrež pěk mějſte. Duž ſo pkomjo, jak ſaſhku pſes, pſches tule kſeflanzy pſchecjichce a ſtomjanu tſčich ſapali. Mobiliat, kij ſo nimalo wchón ſpalik, běſte jenož hac̄ do 18. januara ſawěſteny. — W Billsdorfje Žu Žo 19. januara wſchē twarjenja ſublerja ſtrönera ſ wuſnacjom jeneje kolnje pſchi ſatrafchym wětrje wotpalſte, pſchi cjiim Žo Žo 23. howſadow ſpalik.

S Barlina viſaja, ſo je rajchstag ſalon, civilne mandjelſtvo po wſchēch Němzach naſtrupaze, dowuradžit a ſ dohom poſtaſt, ſo ma tutón ſalon naſpoſdžiſho 1. januara 1876 do jiſtenja ſtupiez. Duž budža wot tuteho čažka tež w Gafſlej, Baſterskej, Württembergſkej atd. tojzy, kij ſyedža do mandjelſtwa ſtupiez, naſprjódzj k ſtaſkemu ſaſtojnikej (Standesbeamten) hic̄ dyrbjescz a ſo tam jako mandjelſtich ſapíſacz dacz, předy hac̄ ſo mot duchowneho wěrowacj dadža. W naſtrupanju nowonarodžených džecjat a ſemjetych cjiowjelov ſměje ſo w tyhle krajach tež tak, kaž to híjom w Pruskej maja, mjenujz, ſo dyrbí ſo narod djeſcia a ſmicerz cjiowjela pſchede wſchitlim ſtaſkemu ſaſtojnikej pſchipowjedžic. Budže to wjazy hary a běhanja, hac̄ doſal; pſchecjel naſprjódzj dyrbí Žo kóždy, kotrež to naſtrupa, na ſtaſkemu ſaſtojnika wobročic a potom ſmějſch ſi duchownym wo to jednač, ſo by cje wěrowak, twoje džecjego wulſchecjel abo twojego pſchecjela pohrjebač. — Gafſy rajchstagsy ſapóſkanzy pſchi muſadžowanju tuteho ſalona měnjaču, ſo Žo w Gafſlej najſterje někton wo njón njeſtorha, ſo pal woni teho dla pſchecjito njemu njehekoſu, dokež to tola njeby nječo pomhako.

— Šandjeny tydžen Žo w rajchstagu wo namjet jednaſche, kotrež běchu ſapóſkanzy ſ pruskej Pôlſkej ſtajili, mjenujz, ſo bych ſo te prawa, kotrež buču pruſlim Polakam w naſtrupanju pôlſkej rycze a narodnoſeſte na winskim měrje ſ lěta 1815 ſaſeſtene a wot tehdomniſteho pruskeho krala w jeho a jeho potomnítow mjenje potwſerdžene, tola w pruskej Pôlſkej wjazy tak njeſaſyče a pſchecjupowake, kaž Žo to w tu khwilu po porucjnosci pruskeje wjehnosci ſtava. Pſchecjito tym, ſtož pôlſy ſapóſkanzy ryczachu a na cjož ſtoržachu, njeſyedžiſte někton nječo ſmaneho wotmoliwiej, tola pal rajchstag jich ſtoržby Janeje ſedjby njeſmějſche, tak ſo bě wujitk tyhle ryczow jenož tón, ſo ſwet ſhoni, ſak hubjenje ſo pruskej Polakam w naſtrupanju jich rycze a narodnoſeſte w tu khwilu dje. So pal Žo jim wo prawdze hubjenje dje, može jedny tež ſe ſkowow, w erze horſiweho Polaka hac̄ doſal njeſkyhaných, ſubjicj. Mjenujz pôlſki ſapóſkanz Niegolewoſt mjes druhim rjetuy: „Jeli budža tele hubjene wobſtejenja dlehe trač, dha Žo lohko doſč ſtanje, ſo zjek pôlſki lud, kij hac̄ doſal jenož ſwoje ſwiaſki w naſjecjornych krajach (to je: w Němzach, Fransowſkej atd.) pſtasche, ſwojej woci k ranju (to je: k Rukowſtej) wobroči, ſo by tam ſwoju pſchirodženu (naturalnu) podpjeru pſtal.“ — Němy Žo po prawym pſchecjelniſteho ſlenoczenja Polakow ſ Ruſlimi jara boja, ale tež wěſtceſtenje taſteho pſchecjedneho ſwiaſla njemóže rajchstag k temu pochnuci, ſo by proſtu pruſtich Polakow wuſkyſhat.

— ſalon wo „landschtormje“ je něklo na rajchstagu do wujednahn a ſo na nim něklo ſalon wo „riſchſlim banku“ wurađuje. ſkowne poſtaſnje tuteho banka je to, ſo ſmě pſchichodnje jenož wěſta ſižba němſtich banknotow hdzej, kaž je híjom tež poſtaſnje, ſak wjele krajinnych papieranych pjenies ſmě kóždý němſt ſtaj wudacj. — Pſchi muſadžowanju bankomeho ſalona praji pruſt minister finanžow, knes Camphaufen, ſo budže bôrſy nisne, w Němzach džecjazierjam ſdu pomjenſciej, dokež Žu na nětčiſtich hubjenych wobſtejenjach wiua, — a tele jeho ſkowa bjes ſapóſkanzami wulſe ſpodžiwanje wubudžichu.

— S Madrida je Courier do Varšava pschijsk i pišmom wot nowego španielskeho kraja, w kotrejž Alfons němleku khejowej wosjewja, so je španielski hrón nastupit.

— Tako roskasowat nad němskim wójniskim kódzemi, w tu kóslu w španielskim morju pschebywajymi, je pjecha kontre-admiral Vacz pomijenowany.

— Pschi wólbje prijedstojerstwa na schlesyńskie provinjalnej synodze, kotrejž je někto we Wrótkawje (Breslau) schremadzena, je krénozrytkwitska strona dobyla a bu baron Rottkirch-Trach i 50 kódzami wuswołeny, pschezjivo 44, kotrejž hrabja Rittberg dosta.

— W döernburgski biskop je do Wesela na tamnisku zitadellu (trjerdzisnu) wotwodżeny, so by tam swoju schirafu wotwodżit, kotrejž bu jemu napokožili, dokež njeje tak mjenowanym zyrtwinskym salonam poškudzony był.

Austria Prozez snateho Dsenhelma, direktarja jeneje austrijskeje zjeleznizy, hiszceje pschezo we Winię a, mólk rjez, po wszech Austria i s wonka austrijskeho khejorstwa wulku ledzbnoscž na ho czechnie. S tuteho prozeza, kotrejž dla ma so někto hizom tseču nježelu srawne žudniške jednania psched pschihažnym žudom, srawnie polasuje, tak je w najwysokich klasach austrijskeho wobydlerstwa ważnosz czechnego mienia jara ſpaniela, mjenujzy w tych klasach, kotrejž wot někotrych lét hem w Austria khejza. Szu to mjenujzy wscho tak mjenowanii „Verfassungstreue“, kiz wudawaja, so sa lepsze kraja a sa swobodu czlowieczenskwa ſtukują a tola, so by někto polasuje, sa nježo druhe nježekaja a sa nježo druhe njeſtukowacu, hacj so bytu dōwérjenje, jim spožene, i temu nakožili, tak so bytu s tuteho dōwérjenia sa hebie najwazny wužitka czahnyli a sprawnych wobydlerow kraja na hanibne wschnie wusakali. Wondano bu předadowni minister Gisler, jedyn s najwysokich njeſtukowacow austrijskeho ſtolowjanstwa, w tuthm žudniškim jednaniu jako ſwedski pscheblyšany, a wón polasa tak prawje, tak je swoju wedomnosz a móz jenož i temu nakožik, so by s njeje sa hebie ſameho tak wjele pjenjes wudobyl, njeħladajo na to, hacj maja krajni wobydlerjo i tehd najwysoku ſekodu. Haj, naloženie je w Austria tak wulke, so dyrbti tež ſlowne minister Vanhans psched žudom kredzic, dokež ma ta banda, kotrejž tam na nječechnie wschnie sa pjenjeznym wužitkom honi, pschi wszech ſtrojnej nječnichomnoszci pschezo hiszceje teko mozy, so dyrbti tež ſukón minister jej i raboſciž so na žudze srawnie wuwobraschowacu dacj. Minister Vanhans je mjenujzy tón, kiz to rubjezniſtvo, kotrejž Dsenheim a jeho kowarſtvo jako direktarjo a prijedstojerjo ſpowniſtve zjeleznizy czierjaku, tola wjazy ſpijeſz nježeske a teho dla tak daloko pschedz, so bu Dsenheim do pschedyptatja wſat. Dsenheim je kraj a ludzi vo millionach ſjebak a cji, kiz jemu pomahaču, bu hebi stotybažy (100.000), do ſaka ſwiesz wjedzeli.

— Tak tón prozez wupanje, so pschi tej ſlaženoſczi, kotrejž w klasach, někto w Austria khejazach, khejzi, s wěstoſcu prajic njeħodži.

Franzowska. Pschedyndje Mal-Mahonej franzowiski hejm po prawom živjenje doſej czeſte čzini; pschedoz wón hebi bies hejm ſlimi ſapókhanzami pschezo hiszceje żonu prawu wietschinu doby, z nježem a duž żadny džiw njeje, so wotkłosowanje druhdu zjle hinal wupanje, hacj wón wotčakuje. Pak maja orleanistojo wietschu miz, pak chambordistojo abo bonapartistojo a ſkončnje tež republikanario, ale nježde njeje w jenej stronje teko ſylnoscze, so bytu so jej wsche druhe stronu podczisnycz dyrebjate. Duž w Franzowskej njevěstoſczej khejzi, duž njevěstoſczej je pak pschezo iħlōdny.

— W franzowskim hejmje so wondano ſapókhanz khejro khejchu, dokež někotri nečznyku, so bytcej w franzowskim hejmje

pschičodnje dwie komorje byloj, taž so to nimale we wszech konſtitutionalnych krajach ma. Slonežnje pak wjetſchina do teho ſwoli, so by so tajke ſrijadowanie ſtało.

Španielska. Kral Alfons je ſańdżenu ſobotu wjetſche wotdželenje wójska wobħladowač a potom proklamaciju na wszech Španielskich wudak, w kotrejž ich pschedroproſhuje, so bytu so i jeho khejorſtwa pschedwali. Pschi tym wosjewjuje wón, so Baſtan ich stare prawa wojtaji, jim ich dotalne wojowanie woda a wsichtlich kralistow wobħnadji, jeli borsy brón ſkoža. — Hacj so poſleñsche tak borsy stanje, je jara njevěste, dokež Don Karlos njež wo tym wjedzec nochze, ale hebi hiszceje pschedego mygli, so moħl španielske kralistow sa hebie doſtač. Tola pišaja s Madrida, so bu so bies karlistami hizom ludžo namakali, kiz ħzedja so s Alfonsom ſiednacj a so bu so teho dia hizom jednania ſtak.

Zendzelska. Zendzelski hejm naſſterje 5. februara w hromadu ſtupi. — W Zendzelskej su pschi zjeleſolijeknach a rudoowych, taž tež lamjentowuhowych podkopach ſdu džekaczjerow ponizili. — Prinz Louis Napoleon je wondano swoje pruhowanje we woſwickej artillerieſkej ſchuli derje wobſtač.

Ružowſka. Štož ſwadu bies Čornohoržami a Turkowſlej nastupa, dha hebi němle, ružle a austrijske khejorſtvo pióz dawa, so buču turkowſle ministerſtvo ſterje a lepje i temu nježile, so by to Turkow, kiz bu teko Čornohoržow ſlónzowali, wotſchrafowacu dako. Ale turkowſle ministerſtvo do teho pschedego hiszceje tak prawje ſwoliz nochzeda, taž so ružli khejor, jaſo jemu zuſy pôgħanzy w Petersburgu wondanjo i nowemu létu ſvoje pschedejch, turkowſlemu pôgħanze ružu njeđa, ale jemu wjele wjazy rjełny: „Jeli turkowſle khejorſtvo borsy mudrishe njebudže, dha budże to ja nje jara ſchlōdne.“ — Někto turkowſle ministerſtvo praji, so dže tych Turkow-mordarjow wotſchrafowacu, jeli čornohorſli wjetſe tež někotrych Čornohoržow polhosta, kiz bu jeneho turkowſleho wojaka ſatſelli. Wo tym pak niktón nježo njevē.

Ze Serbow.

S Budžina. Tudomna nowa kaſerna budże so hiszceje létja twaric počez a je s. twarski miſtr P. Wendel i tajku twarbu sa 330,000 toleč na ho wſak. Drusy twaržy biehu wo 10,000 toleč tuniſčho twaric ažyli, ale ministerſtvo wójny njeje na to džiwalo. — Taž, kiz ħzedja ūnadj ſwojich ſynew na budysu realtu (realnu ſchulu) dacj, njež jid ſterje a lepje pola wjedzeneho wužerja G. Kiebi kiz a pschedipowiedža. Tutón w tu ſhwiſu direktarja ſastupuje a bydli na htočnym torhofchju (Hauptmarkt) cjo. 140 vo 3 ſkhodach a je ſjedju ſrjedu, piatku a ſobotu, dopoldnja wot 10—12 hodzinow i vježam. Schuler, kiz dže do realneje ſchule ſastupic, dyrbti po prawym s najmjenſhu 10 lét staru bycz a ma khejzeniſti liſt, wopismo ſeitraſchjepjenja a ſchulſte wopismo pschinjeſz, a cji, kiz bu hizom konſiſtruwani, tež wopismo konfirmacije. Nowe ſchulſte létu ſapeczne so 6. haperleje a pruhowanje tych, kiz ħzedja ſastupic, stanje so pôndżelu 5. haperleje. — Cji, kiz ħzedja po jutraci do tudomneho evangeliſkeho ſeminara ſastupic, maja so ſobotu psched nježelu „Oculi“, jako 27. februara, a to rano wot 8 hodzinow w ſeminaru pruhowacu dacj. Tola je trjeba, so ho předy pak ſami pola s. direktarja Leunera pschedipowiedža abo so wot ſwojich ſtarſkich abo formindow pschedipowiedžic daža a ſchulſte wopismo prijedzko počoža.

— Wjedro ſańdžených dnjow nježi ſynew, so to pak jara njeſtajne. Pak rjenje ſeconiko ſwecjeſcje, pak deſchj, pak ſneħi djeſče a wetr khejro ſynewe dujeſče. S czaġami mjeniſteſcje, tola pak

bórsy sao tańscze, tak so ho dręce pucze, wołebje podlanskie, khowańscze niemójachu.

— Doleż ma ho psichodnje we wjeńczych schulach też turnowanie wuchiczy, dha ma někto něhdje 20 wucherjow tudomneje wołelnoścze kózdy tydjeni někotre turnie hodźinu pola tudomneho turnieho wucherja Caniza, so bych u ho w turnowaniu wudo-konjeli. — Dla něčejsczeho nědostatka wucherjow je ho schesżom tudomnym seminaristam dowolito, so hu hžom wołoko hód kwoje pruhowanje sczinili. Tańsce pruhowanje ho hewak halle wołoko jutrow wotdżerži.

— Sańdzenu póndzelu, 25. januara wjeńcze w 9. hodźinie je ho paduch do wjelba Injeja pschedzenoweho pschelupza J. Hoffmanna na nutschamak a 8 wakow laneho pschedzena, kñadż 100 toleč hódnego, kramy. Hžom tón kamy wjeńcze měschčanszg polizajajo teho paduchu, wěsteho Schleinarja dohańychu, hač runje bě ho do jeneho domu na lawskich hrjebjach showat, a jeho do jostwa wotwiedzeczu.

— K česci narodueho dnja swudowjenje kralowez Marie hu 27. januara rano pełna reveilla wot wojerseje budžby po měsće wotdżerhana.

S Džézničez. Tudy bu pschi gmejnsej wólbje L. Handrij Pañk i schwörtemu rasej sa přidolsiejerja wuwolennu a 25. jan. jalo tańci na budyskim homtšlim hetmanszwe do kwojeho fastojszwa sapolasany.

S Wósporka. Tudy 20. januara popołdnju w 3 hodźinach w kruwáni hrjebzneho mlyna wohén wudyci, kíž bu pak sa krótki czaś sbożownie haszheny.

S Kamjenzia. Tudomne ratańscze towarzystwo 24. januara kwoj saloženstsi kwydżen na pełne waszénje wotdżerja a wołzaro-wachu jenož, jo s iloschrskich stronow nictón na nión pschi-szecze nječe.

S Kija. Pola khejnka Nowaka tudy mějescze wóndanu jena kruwa czeło i dwémaj schiomaj a dwémaj klowomaj, tola dyrbjesczej ho kruwa a czeło slónzowacj, doleż běsztej wobej do ho srośczenje. Pschi jecrač běsztej też dwaj jeczej, wjeho druhe běszte pak, kíž pschi druhich czelatach.

Macjiczy dom.

Naschi cztarjo ho najslerej depomnicz wjedža, jo je L. J. Smoleč něhdje sa 20,000 toleč w Budyschinje leżomnośc kapit, sa kuihownju, kíž tež sa druhe jberki Macjiczy a tež sa kuihczszczernju atd. Dom ma wulki a wołszczerny bych, jeli dyrbti někazli pjenjejny wóžit sa macjiczyme wotpohladzana, to je: sa wudawanje herbskich kuihi atd. pschinięcze. Duż budże twariba tańscze wulskiego domu tež wulki pjenjes, mjenulzy 32,000 — 35,000 toleč khoschtowacj. Tańscze summu w Sserbach nahromadziczy, to pak mołko kñadż 100 lét tracz a duż je hebi Smoleč wotwyslik, teho dla pjenjesy bies Rukami, Czeckami, Polalam i druhimi Słkowjanami shromadzowacj. Wón je po tańscim prōstwu jefataj, w korejz druhich Słkowjanow drogi, so bych u tańscu macjiczyme domu pak pjenjesy darili abo tola pojeżli. Doleż pak vjazana abo cztischana prōstwa żama na hebi dozej wusłutkowacj nječe, dha dyrbjescze Smoleč tež na to myħslicz, kaf by ju je žiwnym klowom podpjerać. To pak ho hinal dokoniecze njechodzi, hacj so zo wón i druhim Słkowjanam woda, so by jim ham psche nujne wukladowania dać; pschetoż hdyż s někim pjez minutow poręczis, dha mójescy jemu často wjaz rofestoječ, hacj hdyż jemu pjez měħażow 55 listow pōsżelesz.

Psched některym časom je Smoleč cztischanan prōstwu na

pruskih Polakow pōszeč, bjes kótrymuż ma wón se kwojich universitätskich lét wjelje snathch. Prajzy, so kuijzy Sserbia kwojeje kambueje politiki nima ja a tež něč njeħħa, doleż hu po kwojim psichewdżenju sakſleho a pruskeho kniejetstwa kwerri poddanjo a teho dla tańscza a cztinch budža, kaf tutej pschilasujetej, pschistaj Smoleč, so pak moja Sserbia s wonka politiki někotre kñadne požadanja, kótrich dopielnjenje by sa jich narodnośc dobry wujek njeħħo. Tańca wujitna węž by macjiczym dom byc. Doleż pak so pjenjesy sa twarib tańscze doma we Luijzy khetje nadieħi njeħħodża, dha ho wón někto też na pruskih Polakow wobročja, so bych u tańsciu nastupanju pjenjejnu pomoz wopolasacj hżgħi.

Ale, so bych u Polazj teile prōstwje tola wopak njeromini, dha jum wón sjaunuje praji: Wy macje wjehha Bazar* hisčje druhe należnoścje Bajheje narodnoścje, kótręw wobledżbujzie; — pola nař Sserbow je to hinal; my kum lajka maka hromadla, so nam dohaħa, hdyż mamu městasčlo, hdyż mojemu ho bjes sadżewla senč. Tańca městasčlo ma macjiczym dom byc. Doleż pak nimamani ani herbskich seminarista ani Mäcenahow (dobroczelow), kíž bych u pomħali, dha Waż proshym atd.

So kñadż ho to někotremużluziż njeħħubi, hdyż ho Smoleč wo to stara, so by ho tańci dom natwarik, to my rad wěrimu; pschetoż na to je hžom njebo L. Lubjenski Smolečja w kwojim časzu ledżbneho sczinie. Mjenużj jako běsz Smoleč hisčje gymnasjast a wo tym ryċċe, so qiegħi sa Sserbowstwo po mōj-nosejci skulkowacj, dha jemu kuij Lubjenski rjelny: „Hdyż macje tajse wotpohladzanie, dha budżecje njeħħġecżelnośc Nēmżow a njeħħaknośc Sserbow snejfci dyrbjeż.“

Hacj je Smoleč, wobuje snejfci dyrbjat, to budże dręce wón ham naillēpje wjedżec; nam pak ho sda, so ho ani wot jeneje ani wot druheje w kwojim skulkowaniu sa herbsku narodnośc sadżewacj njeħħa.

Wón ho teho dla tež na pucż do Pośnanja woda, njeħħladajgo na to, schto Nēmż abo Sserbia i temu praja, a starasħe fu tež bórsy sa to, so bu jeho pschijedż do Pośnanja wot tamisħiħiħi nowinow wosjewjen; pschetoż schet tam wón kħixx, to mōj tózdy cżlowjek wjedżiż. Psches pōsnaħse nowinu je ta węž też do wħschelalih nēmisħiħ a Słkowjanisħiħiħ nowinow pschiesħka a budże jikk malo, kíž pschi jeje wupowiedzaniu kwoj kappoż abo kwoj med njeħħġidabja a prawe s njeprawym njeħħiżċeja.

(Sklucjenje psichewdżenje.)

* Bazar mjenuje ho w Pośnanju (Posen) dom, kótręw hu hebi Polazj tam natwarilli. W nim hu wħelk pschedk u kħallu, hoscienż atd., a s jeho doħoddon ho studento, seminarista atd. podpjeraja.

Přílop k.

* Djen 24. januara hu ho twarjeju ryċċeklubka Hilmersdorfa wħiċċle wotpalik. Wohén tal spēċjuje pschibjerasche, so lidy skid pkomjenjam wutorħu, wħiċċo druhe je ho spalik.

* W Domieju pola Lorgowa ho wóndanjo jałokne njeħħożja. Mjenużj na tammym pschewoso (Fähre) dashe ho 24 ludji psches rēlu ċobja pschewjesci. Sserbji rēli bu ċholm wot kħlynhego wħatra powrotnej. Wot tħix, kíž na nim bēħu, ho 16 tēpikk, 8 bu wueżżejjen, ale 4 wot nich hu tón kamy djen wumrjeti,

* W Braitenelku w Amsterdami 23. januara na jennum burskum kubla wohén wundje, kíž ho pschi kħlynym wětrje dale rospēċjerasche a hisčje schtyri wulke bursle kubka do procha a popjekha psche-wobroči. Pschi tħix je ho 70 homjadow a kħwi spalik.

* Niedżelu, 17. januara, je w hollandskiej wħi “Zonhoren” wohén wudyci a hu pkomjenja tal wołoko ho graba, so je fu tam jena khuda wudowa se schtyrjoni bżżejji spalik.

Wossiewjenja a wulashy kralowstwych fastojuistow.

Dolej je na tusejim dworze w Wichowach bjes slotom puzowa khorosz wudhyro, dha ho skoma a syno s dwora bracz riehm. A jeli wo rzy zadny hospodař pytnie, so mohlo knadž jeho slaczo tolle slhorosz, dha ma to pschi 150 marlskej schrafse wichowstemu gmejnemu prjodkstejerjej wossiewicz. — Schulske prjodkstejerstwa, liž hisheje namjetu w nastupaju schulskeje lasky na leto 1875 wotedate njejsu, maja to borys schinicj. (Gesetz und Verordnungsblatt 1874 strona 190). — Schulske prjodkstejerstwa maja wot neli 1 exemplar „Bautzner Nachrichten“ se schulskeje lasky slobu dzerzec, so by tam wuchet wjche wulashy, jeho nastupaze, nawiedzic mohle. — Biskopski hermanek je s pondzlej psched posluizami na pondzelu psched „Cantate“ pschepozeny.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. No wokoto konza lita běchu della w holi w jenej wzy wulku pschazu wuhotowali.

Mots Tunka. Ale shto bě ju tam hotowak?

H. D. Dwé holzy, kij na czech dzerzitej, a chyschtej hebi teho dla tej s pschazu czech sačkujie.

M. T. Kak dha stej to schinikoj?

H. D. Wonej 17 twarožkow na to wajischtej a kloba dozej, tola butry moheshe wjazy bryz. Wyshe teho bě tam tej volna schwinda kuschenkow, ale s tych hebi jara wjesej niescianjachu a jich teko stejo wostajichu.

M. T. Wějachu li tej někto picz?

H. D. Haj, palenza bě tak wjese, so dyrbjachu hólzy holzy domoj wjesej a běske s tymi tokstymi a wulskimi jara wulka hara, dolej dyrbjeschtaj dwaj hólzaj jenu taifu holzu domoj „póracz“.

M. T. Hm!

H. D. A někotre wot tych holzow dyrbjachu nasajera prjedy stanyc, hach tapon fasperwa.

M. T. Czeho bla to?

H. D. No, dolej běchu ludzel shubike a njechachu to ludjom wjedzec dacz. Duž ju sahe pytachu.

Cyrkwinske powjesce.

Wěrowani:

Michałska zyrkej: Jan August Nowak, fabrikski kowar s Kheyna, s Hanu Renegjej se Židowa. — Jan Šeuk, hospodarski pomocnik w Mieschitzach, s Mariu Verku Mólikz s Čichónz.

Katholska zyrkej: Jan Paweł Hawschyn, maschinowy samkar, s Hanu Augustu Nowotnych. — Jan Leszawa, wobydler, s Madlenu Schiborej s Hrubeczach.

Křéoni:

Pětrowska zyrkej: Anna Selma, Anna Bohuwéru Schram, nezneho stražnička, dž. — Hanna Emma, Anna Ernsta Dubiana, wobydlerja, dž. — Emilia Klara, Kortle Augusta Khejora, domownika, dž.

Michałska zyrkej: Kortla Oskar, Augusta Gewohna, wobydlerja pod hromom, ſ. — Ernst Moritz, Handrika Glauha, khejstarja w Hněvězach, ſ. — Adolf Julius Hermann, Augusta Mertscha, jiro-noscerja-najemna w Delnej Linje, ſ. — Ernst Clemens Paweł, Rudolfa Fahnaueru, kublerja w Dženilezach, ſ. — Ernst August, n. ſ. w Hrubeczach. — Jan Kortla, n. ſ. w Dobruschi.

Katholska zyrkej: Maria Martha, Jakuba Piwarza, khejserja pod hromom, dž.

Zemrjeći:

Dieň 13. januara: Anna Chrystiana rodj. Hornež, njebo Jana Augusta Koča, sahrodnika w Scijezach, wudowa, 68 l. — 16., Jurja Schoty, wulko-sahrodnika w Honnjowje, morworodžený ſ. — 17., Chrystiana Augusta Kožorez, pschelupzowa, njebo Jana Kožorez w Honnjowje, sawostajena dž., 36 l. 7 m.

Placjenna žitow a produktow w Budyschinje

23. januara 1875.

Žitowy dowos:	3302 měchow.	Na větach		Na buršy	
		wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pscheniza	50 kilogramm . . .	10	12	11	1
Rožla	· · · · ·	8	54	9	18
Jeczmien	· · · · ·	7	97	8	55
Wowa	· · · · ·	9	50	9	80
Hroč	· · · · ·	—	—	—	—
Wola	· · · · ·	—	—	—	—
Raps	· · · · ·	—	—	—	—
Jahly	· · · · ·	16	7	—	—
Hejduschka	· · · · ·	19	77	—	—
Berny	· · · · ·	2	50	2	62
Butra	1 · · · ·	2	20	2	90
Schyno	50 · · · ·	7	—	7	10

Körz pschenizy po 170 puntach: 17 markow 24 np. (5 ll. 22 ngl. 7 np.) hacj 18 ml. 87 np. (6 ll. 8 ngl. 7 np.). — Körz rožli po 160 puntach: 13 ml. 66 np. (4 ll. 16 ngl. 6 np.) hacj 14 ml. 69 np. (4 ll. 26 ngl. 9 np.). — Körz jeczmienja po 140 puntach: 11 ml. 58 np. (3 ll. 25 ngl. 8 np.) hacj 11 ml. 97 np. (3 ll. 29 ngl. 7 np.). — Körz wowa po 100 puntach a po starym cijiale: 3 ll. 5 ngl. hacj 3 ll. 8 ngl. — np.; jahly: 5 ll. 17 ngl. — np.; hejduschka: 6 ll. 17 ngl. 7 np.; berny: 25 ngl. hacj 29 ngl. — np.; butra: 25 ngl. hacj 29 ngl.; schyno po 100 puntach: 2 ll. 10 ngl. hacj 2 ll. 20 ngl.

Kopa žitom w Ramjenu 34 ml. 50 np. (11 ll. 15 ngl. — np.)

Ca wejeraswskim placjescie w Varlinje:

spiritus 54,6—55 ml.; pscheniza 165—207 ml.; rožla 153—171 ml.; jeczmien 150—192 ml.; wowa 160—190 ml.; hroč jědny 195—234 ml.; pižm 177—186 ml.; rěpikowý molij (kwěcenje) 54 ml.; lany woli 62 ml.

Lipsska burza 28. januara.

Austriski papierany schégnak 1 ml. 83 np.; austriiski bléborný schégnak 1 ml. 93 np.; russa jenerublowa bankowka 2 ml. 83 np.

Sa tajkich, kiž na pkuza, wutrobu a nervy czerpja, jara ważne.

Liebigowy kumys - extrakt.

Doleż moje sđerje=ne a možy Waschemu kumyszej dżakuju, dolež he-wał jescz njemdu, słasam hebi (Słasanje). A pschi-spomnjenju, so hym 10 lét na jokdł khory a Wasch kumys mi pomha.

Franz Rohe.

Hdyž hym 20 bleschow Waschego kumysjowego ex-trakta pschedawacj a w jese-polepszenja chuju, dha mi saho pösejelcje (Sla-sanje).

E. Hüttig.

Wasch kumysjowy extract je mojej żorje jara do-bru klužbu činit, wona ma so w jesele lepje a móże po 3 bleschach hizom spacj a jescz pösejelcje mi teho dla (Słasanje).

B. Diesbach,
wobżejet cijscjernje.

Pösejelcje mi tola 12 slalonow. Hdyž mi te taſtu ma woldnoſć sczinja, laž mōže po 3 bleschach hizom dha njembje żane pjerom spacj a jescz Pösejelcje tónle džiw w opisacj.

J. G. Wendischh.,
fabrikant.

Wasch extract je ho pschi-prénich 6 bleschach na mni tak džiwočinjazh a wohebný wopolsat, so ho Wam doſc̄ džalowacj njembju a l lepszemu bědneho czlo-wiecjstwa jenož proſchu, wšcho nakožicj, so by ho tale dobrata prawje mnogim dostala.

S. Lowinsky.

Wukladowaža knižka Dr. Weila darmo a franco.

General-Depot von Liebig's Kumys-Extract.

Berlin, Friedrich-Strasse 196.

NB. Lékario naszeho instituta su kójdy čas hotowi, po pschedawaniu wopisjanja khoroscje khoremu s lekarstwim wuka-sowanjom s ruzdy bhcj, a njetrjebo ho sa to niejo placjez.

Sa Budyschin a woknosz pschedawawa knies Heinr. Jul. Lincka 1 bleschu sa 1 marku 60 np., 4 bl. sa 6 markow.

Drzewowa aukzia.

Na knejzim drobjanskim lešowym reviru, we wotdzelenju „w kſižowym hacze“ budže ho

Schwörtl. 4. februara t. I., 91 lošow stejazeho schtomoweho drzewa sa hotowe pjenjesy na pschedawowanie pschedawacj.

W Minakale, 27. januara 1875.

Grabinška Einsiedelska inspekzia.

Drzewowa aukzia.

Schwörtl. 4. februara t. I., budža ho na worzyskim, bělohorskim a njechorujskim reviru wulka dželba twjerdyh dolhich hromadow a stejazych lošow na pschedawowanie pschedawacj. Wuměnjenja ho psched terminu wosjewja. W 9 hodzinach dopoldnia hromadzisna pola palenypaleńje we Worzynje.

W Něhornju, 28. januara 1875.

A. Zwöl.

Drzewowa aukzia.

Wondzelu, 8. februara t. I., dopoldnia wot 9 hodzinow, budže ho 100 hromadow twjerdej walcziny sa hotowe pjenjesy na pschedawowanie pschedawacj, k čemuž ho na kupjenje sumyšleni s tutym pschedawacj.

Shromadzisna w tak imienowanej „Dohse“ pola Pěšaczejce Vorsichti.

Niezerlublo w Hornim Hjelstu.

Sporischl,

starý sa silo po 80 np., nowy po 90 np., w kójdej dželbje lupy

hrodowska haptyla.

Kože wszech družinow lupyse po naj-wyszschich placisnach

Emil Flegel na jistnej haczy w domje f. czasnikarja Röhlera.

Mufia.

Ssobotu, 6. februara 1875, dopoldnia wot 9 hodzinow, budža ho w hosczenzu „k stotemu jehujeczju“ na rózku ierjowejce a wyzoleje haczy tudy 2 tonje, 2 kruwje, 1 był, 4 świnje, 2 kuczowaj wosaj, 1 róvwós, 1 žujenški wós, wiazore karb, rolny grat, dželba twarskeho drzewa a deskow, dželba wotczesnych skodowych skodzenkow, woknowe stol-piki, bindarje a platy, laž tež wschelake druhe pschedmety psches podwysaneho sa hotowe pjenjesy na pschedawowanie pschedawacj.

W Budyschinje, 27. januara 1875.

H. Wilhelm, lokalny ryhtat.

Ležominoſć na pschedan.

W Jitku pola Rakei budže ho wutorn, 2. februara, jena živnosć, tijž nědze 10 tórzow dobrego pola, 2 tórzaj luki, % tózka wulku hadowu a trawnu sdrodu, 10 tórzow holskeho grunta, i twarjenjemi, w kraju wopalnej lupy i 2300 tolerjemi sawězjenymi, na pschedawowanie pschedawacj. Wona je sa 2000 toler na pschedan.

Heldan w Jitku.

Róže, laž tež pletwa

sa njehesty a kmotrow su rjane a tu-nje na pschedan w schrymparskich klas-mach hauensteinskeje abo butrowskeje haczy.

Dobrowolne pschedawanie.

Deutschlez sejomnoścę se sahrodu pschi torhoschezu, bliſto zyrtwie lejaza, s derje stja-
panowej piekarnju a poprijazarnju, hōdżę te so dlehe hacj 30 let piekarstwo s dobrzym wu-
jitskim chērile, laž tej swojego spodobneho położenia dla t koźdemu druhemu rjemiechlu ho-
hōdżaza, s zyle nowym, hakle psched něotrymi lětami natwarjenym domom, w krajnej wo-
palnej lasky s 10,140 markami sawesczeny, s bliſkim, psches 2 körzaj wopschisajym polom,
budze ho předu, 3. februara t. I., dopoldna wot 9 hodzinow, na sejomności hamej na
pschedadżowanje pschedawacj.

Móże ho wot kupza hnydom horjewscj.

Połodnju teho hameho dnia budża ho tam tež 1 rołwos, 2 jenopiszeznai hospodar-
stai wosaj, tōjsko hudow, domajezeje a piekarskeje nadobhy na pschedadżowanje pschedawacj.
We Wjelczinje, 23. januara 1875.

Herbia.

Pschedawanie sahrodniskeje žiwnoſcje.

Sahrodniska žiwnoſcę Got.-No. 5 w Czornych Moßlizach, t koźrej 16 torzow
43 □ prutow pola, luki a lěha kluscha a lotraž je se 153,33 dawssimi jenoſcemi napo-
ložena, budje ho

pónđelu, 1. měrza t. I.,

dopoldna wot 10 hodzinow, w žiwnoſci hamej pod wuměnenjem, psched termiju wosje-
wjoſničmi na pschedadżowanje pschedawacj.

Ra kupjenje smyſleni wcho dalsche pola wjehneho ryhtarja tam shonja.

Na žitnych wikach
603.

Ernst Pech,

Na žitnych wikach
603.

w domje knjesa G. W. Bięki,

porucja wulki wubjerk čistowolimjanych drastnych rípsow we wsłekh bar-
bach, meter po 1 mark 40 np., lóbez po 80 np. atd.; zyle ff. diagonale,
lustry, popelin, schottskie drastne tkaniny, meter po 44 np. hacj 3
ml. 40 np., lóbez po 25 np. hacj 1 ml. 90 np.; zibzane caħenez, foulardy,
kravatty a schwili, schuku po 25 np. hacj 9 markow; wokmiane
caħenez, rubischka a schwile na hlowu a džecżaze schwili, schuku
po 25 np. hacj 3 ml. 50 np.; pikej, hmuħath plak, hiffon, cretonny
a shirting, meter po 45 np. hacj 1 ml. 5 np., lóbez 25 np. hacj 60 np.

Mój skład je dospołnie sriadowany a mógu ja, dokelž bym pschi skadnoſezi
tunjo kupował, moje twory tež po najtunisich placisnach pschedawacj.

W kłamach ho herbsti ryczi. ■■■■■

Prawdziwa Glödnerska czechita a hojaza żalba*) (żadyn tajny średel) ma
na M. RINGELHARDT je wot najwyšszych medicinalnych fastojn-
schachtlicznych. Pruwowa pruhowana a poruczena psche: wlež,
schtempel drjenje, salfy, lischawni, kurjaze wola,
wosabjenje, psche wsłek wotewrjene, rosđasomne, rosđelomne, wosabite, wa-
palene czerpjenja, woloze leżenje, sahorjenja, soczellsnu atd. a je ho pschi
wsłekličkych tħele khorhoſcach psches swoju spēchnu, węstu hojazu móz na naj-
lepje dopolasaka.

*) Dostacj w schachtach po 25 np. w budyskem haptkoma, laž tež w
haptkach w Bislopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Bjernacizach, Wo-
stromzu, Herrnhucze, Neugersdorfsje, Grosschönawje, Nowosalzu, Seifhennersdorfsje
a w fabrizy w Goħliu pola Lipska.

NB. Wjes horla wucishezjaneho schtempla żalba prawdziwa njeje.

K poſtnizam
porucja czerstwe
brunopiwowé droždje

W. Chiemann, rěmisični mischt
na mjaſowym torhoschezu.

Tež je tam jena hizom trjebana, tola
pak hiszczę w dobrym rjedze bywa za
tolbačkowa maschīna na pschedau.

Neu-Seelandia

w Australiji

wobstara w haperlejji rjemiechnikow, dželacze-
rjow, rotarjow a nježenjene kluzbne holzy
sa 11 tolet pr. kouranta abo 33 markow sa
wotroſczenych G. A. Mathei w Hamburgu
a jeho agent Emil Hirschel w Draždjanach,
an der Herzogingarten 4.

Pschedawanie

skotu a inventara.

W przedawscim Patwilez kuble w Ho-
leschowſej Dubravzy, budża ho blijschu
wutoru, jato

2. februara teho lěto,
wans wot 9 hodzinow,

3 kreny, 1 kwinjo, wščelaki hospodarski a
rolny grut, 1 kopa ūdich jadrojich schpun-
dowanskich deslow a 20 centnarjow byna sa
hotowe pjenesh na pschedadżowanje pscheda-
wacj. Müller.

Rozlēpschu pschedawcju a ržanu
muku,

czorun muku, 2 družiny,
ržany ſuttergries a wotrubh,
lane wokuchi a lann muku,
répičke wokuchi a répičku
muku,

małz a małzowe ſchrót

maja stanje na pschedau
Adolph Krüger.

Lékarsky psche brōſtbolenje poruczený.

Po shonjenach, koźrej bym w mojej prak-
ticy, laž tež na druhich wosobach ſejmit, kig
ju G. A. W. Maherowych brōſtbolyop s Bröt-
ławja należeli, je wón wosobu před pschi
akutnych a ſakturjenych latarrhalifich brōſ-
ſazwazach, laž tež pschi druhich khorhoſcach
w pluzach a pschi oſtmathifich wosbezejnou-
ſezach, laž tež pschi krótkim dychu a brōſ-
wych widliſtach. Ja poruczam tebo dla
G. A. W. Maherowych brōſtbolyop psche brōſ-
bolenje.

Ohrdruff p. Gothy.

.Dr. Krügelstein,
medicinalisti radziczel a wokt. lekar.

Na zwētnej wustajenjy prāmijrowanu
brōſtbolyop maja jenož prawdziwy na pschedau
w bleschach po 80 np., 1 ml. 50 np. a 3 ml.:

Heinr. Jul. Finsa w Budyschinje,
W. Roth w Lubiju,

P. Kiane, haptylar w Heruhucje,

Jos. Gödmann w Scherachowje,

O. Giese w Nowosalzu,

haptylar Gerischer w Ostrigu,

Schalta we Wotrowje,

Lehmann w Budyszach a

haptylar Dr. Gultsch w Rakezach.

J. Stochhausen w Kamjencu.

Włoczące maschinę

nowszeje dopolasaneje konstrukcije, wu-
młocza sa horžinu tejlo, laž 3 mlęcznych
sa džen, wot 180 markow a drojſko
franko na zeleniży pod rukowanjom a
cjakom na prahu.

Ph. Mayfath & Co.,

maschīnowa fabrla w Frankfurtie nad
Mainom.

Agent: Injes Chr. Höhna w Koſlach pola
Budyschine.

Salsse wohensawesczaze sjenoczenstwo w Chemnitzu.

My s tuthm wosjewam, so je kres Hetur. Preu w Budyschinje agenturu naschego sjenoczenstwa skosil a so my su knjesej G. A. Schulze tam pschedovali.

W Chemnitzu, 22. januara 1875.

Direktia.
Ritter.

Na prjedkstejaze wosjewenje djiwajo my ja
l wobstaranju sawesczeniom
tjedny czas hotowy.

W Budyschinje, 22. januara 1875.
(V. 93 a.)

G. A. Schulze
na schulerstek habs 353.

Rhoſej,

cjescze a pětnieskodzazb, punt po 12 a 13 nsl.,
pschi woskupjenju 5 punktow tuncho;

jerje,
dobra twora, tunu po $16\frac{1}{4}$ tol.;
prawdziwe würzburgste

ruuklizowe pywjo
porucza a hizom netko na nje skasanja horje
bjerje;

paleuz,
skledki a erdinarny, pschi wjetshich cewizach
po 17—19 np.

Carl Roat na zitnej habs.

Drjewowa aukzia

na hermanczanskim reviru.

Bjatl, 5. februara t. l., budza so
na tudomnym reviru khójuwe schczepowe
drjewo, schtomy a dolhe hromady na
pschedzowanje pschedawacj. Sapoczak
dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodz., shromadzisna sa zu-
syh w hermanczanskiej krczwiue a sa sua-
tych w drjewnischju pschi lipiczauskov-
drzewczanskim puczu sa hajkom.

Wumienjenja so w aukziji wosjewaja.
G. Schimrigl.

Sahnaceje wopisstwa darmo.

Wschitkim khorym a vomozu potriebnym
nzech je tuton wescze pomazh y brlek naſna-
lejniczho poruczenj, ktorzy je so hijom jara
husko dopokasak a wscheduje diauke pišma
wroczenie domazazeho sboja wobswedca. Sa-
hnace može so s wjedzenjom abo bies wje-
dzenia shoreho stacj. Cij, kij wo to rodza,
nzech hwoju abreku doverne na G. Bollmann,
Droguist in Guben (N.-L.) poszela.

Dokelz hu „Serbske Nowiny“ wot noweho leta wo wjele powjetshene, tak so dyrbi wudawat
tich hampich netko lētne 120 tol. abo 360 markow wjazy sa nje placjic, dha je wón $\frac{1}{4}$ lētne do-
predkaptaczeneje wot 75 hacj na 80 np. powyschit. Ale to jemu ja lēto jenož 40 tol. (120 markow) wunjeſe, tak so by
pschedzo hiscze 80 tol. (240 mk.) schkodowacj dyrbjal. To pak ſebi tež tajzy wotebjerarjo „Serb. Nowinow“, kij je
jenotliwie kupuja, na žane waschnie njezadaja, prajizy, so chzedza tež se hwojeſe ſtrony k ſarunianju spominjeneje ſchody
pomacz, dokelz maja netko wjele wjazy k čitanju, — a so ſebi rad lubicj dadza, so ho placjisnajenotliweho čiſla wot
7 na 8 nowych pjenkes powyschi.

Duz budza so s mězazaj februara jenotliwe čiſla „Serb. Nowinow“ sa 8 np. pschedawacj.

Nedakcia.

Jedyn knjazh wotrocze
pyta ho sa wjolu ſou na knjegim dworje
w Nadžanezach.

Jedyn pohouč, kmanh rolnik a kij wě ſ
wosom, cjojko nałodowanym, ſejdziej, ho ſa
dobru ſou pyta. Bot koho? to je ſhonic
we wudawarni „Serb. Nowinow.“

2 wolazaj ho na knjegi dwor w
Bréšnje pola Huciny
hisceje do ſlužby pytaoj.

Holczej, kij jutry ſchulu wopuszczij a chze
pielerſtwo na wuknyc, može dar mo bo
wuczby ſtupicj pola piekarſkeho miſchtra
Strohbacha na kamjentnej habs cjo. 577.

Jedyn czorni, hiscze zyle dobrý klobuk
bu wondano na borkiczanſkich ſezomnoſczech
namakanh a je ſa ſo doſtacj na kuble cj. 12
w Borku.

Wſchitzh eži, lotnig ſu ho hacj
liſtami do Lasa wobrocjili, chyli mje netlo
wot 3. februara pola knjega reſtauratora
Friedricha Maukscha w Dürhenners-
dorfje pola Lubija pytač, hdzej budu ſo
po ſoždym ſpodobujne horjebracj.
A. Kolpina.

Na wěſchtſti

Serbske Nowiny,
Fliegende Blätter,
Kladderadatsch,
Berliner Tageblatt,
(23,000 abonnentow),
kaž tež ſa wſchē drube nowiny tulraja a
mukraja wobſtura wſcheduje porjadrue a po
najtunischich placjisnach

Rudolf Mosse
w Lipſtu,
Grimm. Straße 2.
w Drždjanach, w Chemnitzu,
Altmarkt 4. Mož u. Holzmarkt-Ecke.

Zum 1. Februar:

Herrn

Bruno Gräßer
die herzlichsten Glückwünsche zu seinem
24. Wiegenseite.

E. L. E. K. O. R.

dotal njeje šo ženje radžiko, hdyž čigycu Božniju wumđ. Ti kćoj žu naschi herbični bratsja spytali, naschi kraj wužwobodžic a w lēcje 1807 běchu šo hižom hacž i Šerajewu pschedobyl, ale když ras dyrbjachu zofacž. A potom, što pomhachu nasche hamzne sběžli? W lēcje 1846 wobydlerjo Krajinu postančhu, ale Kiamil-pašcha jich w dobrinjskim dle sibi. Podarmo sphta naschi lud 1848 švōj spščah wottschasej, podarmo šo wón 1849 i nowa sběže. Ty wěſč, tak krawne je jich Omer-pašcha poraſyk."

„Ale, mój syno, něchtio Ty hiſčče njeſnajesč.“

„Schtio bých ja njeſnak, bědo?“

„Tak a psčes kočo je Twój nan wumrjet.“

„Njeje mój nan pschi woblehnjenju Bihača panč?“

„Tak žym Tebi, jako Ty hiſčče džecžo běše, powiedač. Ale dženža dyrbisč měrnoseč ſhonicž, so by muž i Tebi nastak.“

„Pray wſčak, bědo, tak wumrje mój nan?“

„Mordat mojich synow, turkowſki pašcha Ali Beg, kiz je hiſčče dženža živoh a šo i dwemaj synomaj hordži, tón da tehdom Twojego nana i drjewjanym kókom pschedloč, postaji jón w Bihaču, hacž je na nim Twój nan na druhim dnju pod žakošnymi boſoſčemi dusku wudychal.“

„Schtio!“ ſakſieča Stojan, „mojemu nanej žu na kóle wumrječ dali?! — A wón a jeho džecži žu hiſčče živi? Bědo, daj mi Twój jatagan*) a Twóje pistoliče!“

Džed kħetsje stanj a kħwataſche do ſtwiž, Darinka pač ſo polaknij a ſo nutrue modleſche.

Wučiž ſo bóřš ſ brónju wróži, praſiž: „Wšini ju, ja žym ju požohnowač.“

„W bože mje, bědo, w bože mje, Darinka“, ſawka Stojan a cjerjeſe do nožy won.

(Počračovanje.)

*) Jatagan je wótry teſak, na wulki nož podobny.

wólbne liſčje wuſtajenje ſčini, dha ſo wona porjedži, jeli gmejnſta rada taſle wuſtajenje ſa prawe džerži, jeli pač gmejnſta rada hiňaſčeho měnjenja, dha ma ſo ta wěž kħetsje na hamſke hetmanſtwo i roſhjudženju wotedacz. A w § 51 je prajene, ſo maja ſo wuſtajenja pschedziwo wólbje ſamej na hamſke hetmanſtwo wotedacz, kotrež potom po wólbnych piſimach, kiz maja ſo jemu teho dla pschedožlacz, wólbnu pruhuje. Štočo je ſo do gmejnſkeje rady wuſwolik, ma ſo gmejnje po § 52 na pschedziwo wuſtajenje i wjedjenju dacž. Wólbne liſčiſti maja ſo 14 dnjow ſkhowacž a dyrežja ſo halles tehdom na hamſke hetmanſtwo pôžlach, hdyž ſo pschedziwo žanej wólbje protetruje. § 56. Jenož wólba gmejnſteho prjódſtejerja a gmejnſteho starſteho ma ſo hamſkemu hetmanſtu wosjewicž a to jenož pschedziwacž dla. §§ 61. 62.

S tehole wſchelake ſalonſteho poſtajenja je drje tola wižecž, ſo ſo pschi gmejnſkih wólbach w ſchē piſima na hamſke hetmanſtwo bjes wožebitých pschedziñow wotedacz nimaja. Taſke wotedaczhe ſalon ani i jenym ſklowom njeſtakaze, hdyž ſo pschedziwo wólbennemu ſlutkowanju ſe ſtrony gmejnij abo jeje ſobuſtawow učižo njepraj.

Dale tež teho dla wjèle praschenja naſtawa, hacž je prawje a po ſalonu, ſo ma gmejnſki prjódſtejer pschi pytanju kranjenych wěžow pôdla býč, dokež ma ſo wón drje pschi polizaſtich ſlutach wobdželicž, ale ſo wſchelac ſtrinalneho ſlutkowanja ſdžerječ.

Hacž runje býčmy najradſcho wiželi, hdyž by ſo gmejnſki prjódſtejer na tajlich wuſtajnach wobdželicž njeſtak, dha pač drje tola pschi dobrum a kwernym roſpoimječju tuteje wěžy hiňak njepondž, hacž ſo ſo gmejnſki prjódſtejer na wuſtajanju wobdželi. Pičetoz hdyž ſo ſa kranjenym wěžami pyta, dha to hiſčče žane kriminalne ſlutkowanje njeje, ale pschedewobrocži ſo halles tehdj do kriminalueho, hdyž ſo kranjene wěžy namalaja. Potom pač tež polizaſte ſaſtojnſtu tu wěž hnydom kriminalnemu ſaſtojnſtu poda a gmejnſki prjódſtejer po tom i tež wěžu ničjo wjazg cjičicž nima.

Hdyž ſo nehdje morw̄ cjiowječ namala, dha je jeho ſběhneſje polizaſtak wěž a wostanje tež tajla, hacž cjiče ſahrjebanje njeje, kħiba ſo ſo hižom prjedži ludžo i pschedzelſtwa njebočižlčeho na-deidu. Počaſuje pač nehdje něchtio na mordarſtu, dha je wěž na měſeče kriminalna, kotrež ma wyschnoſč hnydom do ruk ſiſacž.

Tak ma ſo ſe wſchelakimi druhimi wěžami, pschi kotrež ma polizaſte ſaſtojnſtu — ſchtio je tež wožebje gmejnſki prjódſtejer — ſakročiž a tak kriminalnemu do ruk dželacž. Tola ma tež gmejnſte polizaſte ſaſtojnſtu po § 74 i. noweho gmejnſteho porjada wot 24. ħaperleje 1873 pschi njenadžitých kriminalnych pa-dach, jako pschi dožahnjenju padacha, mordarja, ſapalerja abo teho runja hnydom ſakročiž a najnužniſche ſradowanje ſčiniſez.

Wožebje cjiini tež to gmejnſki prjódſtejerjam wjèle ſtarocze a hamobojoſeče, ſo maja we wſchelakich polizaſtich a tež gmejnſkih pschedupjenjacž hacž do 10 tolež khostanja napokoječ. Duž čzu wo tym ſwoje ſhoniſenja, kaž tež něchtio wo nowych dawach pschedihoodne w „Serb. Nowinach“ wopisacj.

H. K.

Swětne podawki.

Němſke kħejorſtvo. W Žaſonu je ſo 20letna ūlužobna holza Ida Pohlſtež wondano w cježličnih myſlach ſama teplka a je ſo tam tež 78letna proſherka Destrichowa ſama wobwěſnypa.

W Mittel-Herwigsdorfe pola Lubija ſu ſo w nožy i 29. januara wſči hróžje a bróžnje tamniſteho rħeżeſtubka wotpaliſte. Wožen bě wołoko 7 hodžinow w jenej bróžni wuſhot.

W Ebersbachu je dotalny tamniſki pôſiſt ſekretar Karla Nowaka ſa pôſtmischtro pomjenowaný.

Nělotre praschenja w naſtupanju noweho gmejnſteho porjada.

Hižom pschi ſaſtupjenju noweho gmejnſteho porjada w naſymje ſandženeho lēta myſlach na to, ſo bých ſnadž wo tym abo druhim poſtajenju teho ſameho wěſte wukozjenje dacž. Ale pschi wſchelakim roſryeſowanju wo tež zhej wěžy bóřš ſhonicž, ſo ſo bjes ſuđom, wožebje pač bjes gmejnſki prjódſtejeriem ſuſka wědomnoſč nowych ſalonow a jich poſtajenjow namala. Duž piſjanje wo tež wěžy ſa njenuſne džerječ. W nowiſtim cjažu pač, hdyž maja wſchelake poſtajenja ſpomnjeneho porjada do ži-wjenja ſtupič, tola ſe wſchelakich ſtronow napraſhowanja ſčiſtym, kotrež tež wožebje i teho naſtanu, ſo ſame wjazg ſtakſtwa poſtajenje jeneho a teho ſameho paragrafa (§) jenač nje-nakožuju.

Tak žym wjazg kćoj ſčiſteli, ſo ſebi budžiſke hamſke hetmanſtwo po gmejnſkih wólbach wſči wólbne piſima i pschedelad-nju žada, bjes tym ſo lubiſſle žaných tajlich horje njeberje, kħiba jenož piſimo wo tym, ſchtio je ſa gmejnſteho prjódſtejerja abo starſteho wuſwoleny. Wo wólbach druhich wubjerniſkow nječha wone ničjo wjedječ, kħiba jenož tehdom, hdyž ſo ſe ſtrony gmejnſkih pschedziwo wólbnej liſčje (Wahlſtite) abo pschedziwo wólbje ſamej wuſtajenja ſčiniſa. Njeſtanje pač ſo to, dha je tež lubiſſle hamſke hetmanſtwo i wólbu i poſojom.

Wdy njeđowolim ſebi, roſhjudječ, kotre hamſke hetmanſtwo prawje cjiini, dowolamy pač ſebi tola na to poſakacž, ſtočo nowy gmejnſki porjad w tutym naſtupanju prasi.

Tak rěla w § 42 teho ſameho: Hdyž nechtion pschedziwo

W Žitawie běchu wóndano klempnařského Jeremiasha hadžili, ale nasařtra je wón s jaſtwa do Čech ejelnyk. Tam, a to w Kamničku, běchu jeho potom dozahnyli, ale tež tam je wón ſaſo ejelnyk wiedžík. Wón je něhdje 17 let starý.

— Sa direktaria přenjeje měščanské ſchule w Žitawie je dotalny direktar pírmaňské měščanské ſchule, Brunner, a ſa direktaria druhéje měščanské ſchule Žitawski wuchet Lorenz wuswoleny.

W Oberfridersdorſe bu 29. jan. rano předawſki ſchuzejový wothladowat̄ Kalich blisko dróhi w jenej hrabci ſmiersujený namakany a w Reichenawie je ho 26. jan. vječor 47letny barbař Dahme w bludných myſlach w jenej ſtudni ſatepil.

Bliſto Žiſchbacha bu 26. januara kloſteřec Mähnert ſ Faſonu, kiz bě ſ rucznym wosom, do kotrehož běche poř ſapſcheknjeny, ſ kloſteřem do Draždjan wujel, na ſchuzeju ſmiersujený namalany.

— Šipſka piſaja, ſo je tam kral Albert ſ prynzom Jurjom a toſlanskim wójwodou 29. januara rano pſchlič a ſo ſu woni potom na tamničkim měščanskim reviu na hóntwje wobdželi. Vječor bě tak mjenowana afemblaža w ſipſkim kralowſkim hrodže, na kotrž bě wjele kniežich a wýſhich kralowſich a měščanskich ſaſtojniskow pſcherproſcheny. — Nasařtra, hdež bě tež altenburgſki wójwoda do ſipſka pſchlič, ho kral ſe ſvojimi hofejemi na ehrenburgſki revier na hóntwu poda, popoldnu pak běche wulſa hofejina w kr. lowſkim hrodže, na kotrž bě kral wjele hofejí ſ města pſcherproſhy. Nasařtra vječor je ho kral Albert ſaſo do Draždjan vróčík.

— Šipſka piſaja, ſo je khežor k předſtejek ſtu brandenburgſkeje provinzialneje synodý ryc̄ djeržak, w kotrej je bjes druhim to žadanie wuprajík, ſo bych ſo wuradžowanja w duchu mera a poloja ſtate a ſo bych ſynodý ſwoje džála we wérje do Boha a Božeho ſyna wobstarale, potom budža wone tež wěſeje k žohnowanju ſa zyrkej. Schlesynska, pomorſka a poſnanska ſynoda ſu trutgewerjazych ſobuſtawow do pſchedžyſtwu wuſwolile, w brandenburgſtej je pak tak mjenowana tupa ſtrona dobýka. Tela tež w teſle ſynodje bu namjet ſuperintendenta Sacka, ſo by ſo wujednako, hdež ſměđa ludjo, kiz Chrystuſhovu býſloſez přea, duchowni břež, wot pſchedžyſt na dženski porjad ſtajeny a budže drje ſo býſh wo nim jednac̄. — Najprjódžy maja ſynodý po poručenju ministerſtwa wuradžowat̄, hdež maja ſo tak mjenowane ſtolne pjenesy, to je ſapkata ſa kloſteřenje, kloſteřenje, werowanje atd. hofejeběhnyk a ſak ma ſo taſta ſapkata duchownym ſarunac̄. — Barlinſka wýſhicha zyrkwinſka rada je ſukturowanje ſynodow pſches to jara wobmjeſowaka, dokež pſchiswolic̄ nočje, ſo by ſo w nich wěžy wěry wuradžowale.

— Generalſtab je w tyhle dnjach ſedmy ſeſtitok wopisjanja poſlenijeje němſko-franzowskeje wójny wudak a je w tym wobicherne roſeſtajane, ſak wuſhiknje je tehdomniſchi ſakſki krónprynz (nětko ſakſki kral) ſwoju armiju wjedě, ſak ſo je ho franzowske wójsko do ſedana a wolnoſeje w hromadu ſzahnyk a na to ſ Napoleonom němſkemu wójsku poddačj dyrbjako.

— Pruski ſejm ſměje bjes druhim tež nowy provinzialny porjad (Provinzialordnung) wuradžowac̄. W tutym porjadu budže po poručnosći ministerſtwa tež poſtajene, ſo kóžda provinza ſarjadowanje (Verwaltung) wſchelat̄ch naſeſnoſc̄ow na ſo wosmje, kotrež ſu hdež dotal kralowſke ſaſtojniska wobstarali. Tak budža bjes druhim provin zam tež wſchē ſchuzeje do wobdženiftwa date a budža je provin ſdžeržec̄ dyrbjec̄. Sa to a ſa wſchelake druhe wudawki doſtanu wſchē pruske provinzy w hromadze lětne něhdje 12 millionow toleř ſ krajneje kaſy.

— W rajhſtagu bu wobſanknjenye, ſo ma ſo pſchihodnje hſopodarſej ſa kóždeho woſala ſa to, ſo jemu počnu žrobu (ſ khlébom) da, na zky džen 80 np., bjes khléba 65 np., ſa wobjed 40 np. a 35 np., ſa wječer 25 np. a 20 np., a ſa ſnědanje 15 a 10 np. ſapkačic̄. — Hewat bu tež ſandzenu ſobotu ſalon we riſchſkim baſtu (Reichsbank) dowuradžený a rajhſtag potom w mjenje khežora wot Bismarkoweho ſaſtupnila a pſchedžy ſiſtſke ſanzeriſtwu, ſnjeſa Delbrücka, wobſanknjeny. Po tifročneſe ſlawje, na khežora wuſjenej, ſo ſapóſlanzy roſenbječu.

— Šipſka piſaja, ſo je ho tam w tu ſymlu woſebje w fortu Saint-Quentin teſko twarbow ſapypnyk, ſo ſo ſchoda na 400,000 toleř wobliča.

— Áwſtria. We Winje ſe tak mjenowany rajhſrat̄ ſhromadžený, to ſe ſejm ſapóſlanzow ſ rakuskich krajow w tu ſtronu rěti Litawu, tak wjele hdež je jich tam ſ nich pſchiscko; pſchetož ſ Čechow tam žaneho njevidžiſh. Dík wuradžowanja malo ledžbnoſeje na ſo čahnu, dokež je ledžbnoſez wſchē ludži na Oſenheimowe proceſ ſkozena. Tón je jím wjele ſajimawſki, hdež mu dne ryc̄ w rajhſrat̄u, dokež je w Áwſtriji kóždy pſchi taſli ſpelulaziſach, ſak je Oſenheim činjeſche, pak ſ wjetſha ſchlobowat̄, pak na prawe abo neprawe waſchnje dobýk. A dokež je týk, kiz ſu ſchlobowat̄, jara wjele, dha tež jara wjele ludži ledžbliwie ſa tým ſledži, laſku ſchraſu ſnáži móh kaj ſtati hlowny wuklukowat a wukutleč, ſak w Oſenheimje widžimy, něhdje doſtač. Eḡi pak, kiz ſu w ſpelulaziſach poſlenich ſet na taſle abo hinaſche waſchnje dobýwali, dyrbja ſ wěſtej bojoſežu widžec̄, ſo Oſenheim ſwojich ſobuſpelulantow nejpſcherpuſhej, ale jich do ſwojeho proceſ ſobu čehnje. Tak je předawſki minister Gisler k temu ſtač dyrbják, ſo je 100,000 ſchěnakow teho dla doſtač, ſo by ſaſezenje oſenheimskich ſeleſnizow podpierač, a ſak ſo nětčiſt i minister Vanhans ſ teho wupleče, hdyž jemu Oſenheim wumjetuje, ſo je pſchi druhéj ſklaſnoſez tež pjeneyh brak, to ma ſo hifšeze poſtaſeč. Možno je, ſo budže Vanhans teho dla ſe ſkúžby ſtupič dyrbjec̄.

— Na wuherſkim ſejmje w tu ſhwili jara wo tým ryc̄, ſak bych ſylenje naſeſnoſeje wuherſkého kraleſtwu porjedžili; hdež dotal pak ſo w nichim druhim wuſnamjenili njeſbu, hdež ſo jeni na druhich žaſoňnje ſwarja a ministram hlupoſč, ſekharnoſč a teho runja wumjetuja. We Wuherſkej pak Mladžarsko knieža, nětči hruhy ſinsli narod, kiz drje rad pſcherjiſie, ſtož ſu druhu na ſhromadžili, ale ſami pjenyes warbowat̄ njevidža. — Wýſhe teho ſu woni ſaſrani nejpſcherzeljo ſekowjanow. W tutym lěcje činhu ſebi wuherſu ſekowalojo na ſwoje kóſty gymnaſium ſaſoječ. Mladžarske ministerſtvo to doſwoli, ale jenož ſ tým wuſmenjeniom, hdyž hdež do 1. februara do poſkaſaja, ſo maja na bližſe 10 ſet ſa kóžde lěto ſummu wot 5000 ſchěnakow wěſtu, ſak ſo bych ſu gymnaſialni wuherſu ſchoju ſdu tež wěſtu měli. — Ministerſtvo ſebi mjenujy myſlejſe, ſo ſekowalojo taſtu wulſu ſummu tak ryc̄ ſnjeſc̄ njeſbu a ſo wone tak ſekowakow ſ jich gywnaſijom na ležne waſchnje wotbudže. Ale ſekowalam Čechy na měſcie k pomozh pſchihindžechu a ſa dwě nježdeli teſko pjenyes naſvadchu, ſo bě ſumma, wot madižarského ministerſtwa wuſmenjenia, k 1. februarej počna. Nětči pak tuto ministerſtvo braji, ſo wone žadyn ſekowalski gymnaſium nejpſchiswoli, ſ ežehož je widžec̄, ſo bě to jenož leſc̄ byla, hdyž bě wone ſawěſczenje ſpomnjenije ſummy žadačo. Čechy ſu nětči wobſankli, na ſhromadžene pjenesy, k podpjeranju ſekowalských gymnaſiastow na kožiſč, hdyž na eželske gymnaſije pſchiindžu. — Čež ſapkati ſa podtkoſowanje ſekowanské ſdžekanoſče wſchak tež něhdje pſchihindže; pſchetož jich je 5 millionow, ſekowjanow pak 80 millionow. (Šekowakow, kiz ſu jedyn ſekowanský ſplah, je něhdje $\frac{1}{2}3$ milliona.)

Franzowska. To hiszce psheto jaśnie njeje, hač budje w Franzowskej khejorſto, kralstwo abo republika; pshetož w franzowſkim ſejmje ſu dženža teho, iutſie pak druheho měnjenja. Hach psho wurađowanach wjèle hach čeřja, ale ſkutka s nim je mało widzej.

— Nělotre nowiny powiedaja, so je ſebi předawſha franzowſta khejorka Eugenia w Londonje nělotre milliony frankow požejcila. Duž ludjo měnja, so tche wona tele pjeniſy naſſerje i temu nukoži, so by ſwojemu ſynej puc̄i k franzowſkemu thronu ſlerje a lepje pſchihotowala.

Schpaniſſta. S Madrida piſaja, so ſu ho bjes kralowſlim a karliſtſlim generalami jednanja teho dla ſapocjaka a ho tež dale wjedu, so bchū tež karliſtojo Alfonsa ſa ſchpaniſkeho krala pſchipóſnali. — Dale wot tam piſaja, so je wotdželenje kralowſkeho wójska karliſtow poſla Albaraccina nadpanhko a jich do hör ſehnalo. — Se San-Sebastiana piſaja 31. januara, so ſu karliſtojo Oriu woblehnlyli. — Dale nowiny powiedaja, so je kral Alfons I. februara Tafallu ſ generalnym ſtabom wopuſčejſi a ſo ho jeho wójsko na to hotuje, karliſtow wot Pampluny wotehnac̄i.

Ružowſka. Prajenje jeneho pôlskeho ſapóſlanza w némſkim raičstagu, so ho Polazh ſe ſwojimaj wocjowaj k Ružowſkej wobroči, hdyž pruske kniejerſto pôlſku narodnoſej dale tak podcijíſcjuje, w ruſlích nowinach wjèle ryčow cžini.

— W Petersburgu je wulka ſyma ſaſtaka a w Nevale je pſchitaw ſodu próſny, tak ſo móža tam kódje jefdžic̄i.

— Pod pſchedbýdſtom minijtra Wokujewa je komižia w hromadu ſtupila, so by naležnoſcje czeledže a džekac̄erjow ſakonſy ſriadowala. Jene jeje prénich poſtajenju bē to, ſo do 14. leta něchtón dléhe w žánej fabriky džekac̄ ujeſme, hač 6 hodžinow ſa džen a hdyž maja džec̄i do ſchule thodžic̄, hiszce krótschi cžas.

Cjorne Horň. Hač runje hiszce wžle ſ turkowſkim kniejerſtowm dla Turkow-mordarjow hiszce zyle wujednana njeje, dha je něktó tola wěſta nadžija, ſo ho to bóry ſtanje. Duž, kaž wſchelake nowiny piſaja, hiszce viér wostanje.

Sſerbia. S Belgrada ſu powięſcze pſchis̄ke, ſo drje někſti ministrjo ſe ſtužby ſtupja.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sa tužomny, lubiſli, lamjenli a žitawſti ſchulſki wotkjež je dla pruhowanjow wólbokmanoſcje wo-krjeñy ſchulſki inspektor Grüllič w Lubiju jako kralowſki komižiar pomjenowany.

— Ludý ſta ſo 1. februara dopołdnja w 11 hodžinach ſwjet-đeñſke ſapofaſanje nowego wołkjeñnoſhudniſkeho direktaria, knieſa ſ Mücke, pſches t. appellazionskeho radic̄icela Pleſcha w pſchitomnoſci wſchelakich ſaſtojnítow a druhih kniežich.

— Udomne tačantſle konſitorſto wosjewujuje, ſo budje 1. haperleje jedyn wot njebo propsta a kapitulara Dr. Jana Mahra wołkaſan ſtipendium wotewrjeny a ſo maja ſo cji ſerbzy ryc-čaz y Sſerbja, liž ſu ſi jeho pſcheczelſta, a wo tajli ſtipendium rođa, na budhſkim tačantſtwje hač do 6. měrza t. l. ſamokwic̄. ſtipendium wopſchija 150 mk. (50 tl.).

— W nastupaju kranjeneho pſchedzena, na cžož thdženja ſpomnichny, ſo powieda, ſo je jenož 8 waſow kranjenych, ale ſo je jich polizia 10 namala. Požlenjej dwaj waſai je něchtón rano w khamach t. pſchedzenočupza Hoffmannia kupik, a něktó ſa tymle člowejkom ſledža, dokež ſo ſda, ſo je wón tež psho tym paduchſtwje wobdželeny a ſo je rano jenož teho dla kupowat, ſo by ſebi ſkładnoſcje derje wobhladać.

Skaſa. Wojnar Hanbrij Rožmij tudy je jato dawoſt ſklerka ſa kaſowſku gmejnu wobtwerdzeny a do pſchituskosze wſath.

S Vorkamora. Sankarſki miſchr Jan Korla Kriegel tudy je ſa ſměrza (Schiedsmann) ſa 8. wjekny wotkjež poſtajeny.

Přilopk.

* **S Wyholeho Bułowa piſaja:** „W tudomnym lěpu je ſo wondano ſledowaze njeſbože ſtak. Drzewopuszczerjo ſyndru wetr, liž khejro ſylnje wějſeſte, i temu wujic̄, ſo by jim psho puschcjenju toſtnych kbojnow pomhal. Ale jena kbojna, kotoruž bchū hizom wobryli, bu wot wětra předy powalena, předy hač bchū to wotczałowali. Wona padje do 16 džekac̄erjow, liž runjeſnedaču. Jedyn bu ſmertne ranjeny, tſjo doſtachu czeſle, druſy pak lohle ranj.

* **W Hainersdorfje poſla ſebniča** je ſo 31. januara wjeczor w 7 hodžinach ſamoſtejazy pólverowym magazin ſapalik a je tónle roſleczkat. Džefac̄ centnarjow dynamita a pólvera je ſobu roſleczko a wot magazina ſu jenož ſchýri próſne ſejený ſtejo wotak. Jena kifla dynamita a jedyn ſudzik pólvera ſtej čikoſ ſtejo wotakoj.

* **S Lipſka.** Psho czechnjenju 2. lažy 87. kralowſkeje lotterije je 400.000 markow na lóž cžo. 12,211 a 10,000 mk. na lóž cžo 48,335; 3,000 mk. pak na ložy 44,815, 69,473, 70668 panyle.

* **W nožy ſi 27. januara** je ſatrajchny wetr we wyžotoležazych lěžach wołoko Altenberga, Schellerhawa, Zaunhausa, Ražawa, Frauensteina atd. Žaložne wulku ſchodus načinik, kotoruž budje drje tak wulka kaž 7. decembra 1868. Pucze, liž pſches tele lěžy wjedu, bchū tak ſe ſchomami ſaražene, ſo něchtón po nich jec̄ njembožeže.

* **S Marienburga** w naranskič Prusach piſaja, ſo maja tam jara wulke wody a ſo ſu nělotre wky zyle powedzene, tak ſo ſu wobydlerjo ſe ſlotom czełaci dyrbjeli.

* **S Rudolſswertha** w Kraintſtej piſaja, ſo ſu tam 25. januara dwójny lohle ſemierjenje melli.

* **Na jendželklim mórſtim brjohu njeſalo ſo Eſſera** je ſo 23. januara, wot wulkeho wětra tam ſahnata parolódž „Vod-nagar“ roſraſyka a je wot 27 ludži, liž na njež bchū, 16 wo ſwjenje pſchis̄ko. Ta parolódž bē zyle nowa a je pſches 150,000 toleč ſhoschtowala. — Teho runja je ſo, kaž ſ Havre piſaja, parolódž „Montezuma“, na ſotrejj bē 14,000 měchow klofeja na pucze ſ Haiti do Havre psho kupje Inagua roſraſyka, tola je nadžija, ſo budja tola jedyn džel klofeja ſotnam wutorhnež móz.

* **Garibaldi**, liž je ſa ſapóſlanza do italskeho ſejma wuſwoleny, je do Roma pſchijek a do ſejma ſaſtupit. Žalo čzyſte ſ dwórnichcza do ſwojeje kwartiru jec̄, dha lud konje wupſchahny a wós hač pſched kwartiru czechnjeſte, hač runje ſo Garibaldi ſe wſchej možu pſchecziwo temu wobarasche.

* **Chinesiſki mlody**, halle 18 lét starý khejor je pſched krótſkim cžazgom na jétra wumrječ, jalo bē jědnac̄e dnjow na nje khorh byt.

Wosjewjenja a wulky kralowſkich ſaſtojſtowow.

Sſobuſtawh lubiſleho wołkjeñneho wubierta ſo ſ ſhromadzis̄u, pónđelu, 8. februara dopołdnja $\frac{1}{2}$ 10 hodžinow wotdženomnej, pſcheproſchuja. — W ču. 25 „Baukener Nachrichten“ je wosjewjenje minifterſta kultuſa a ſjawneho wuzjeñtwa wotcjičciane, kotoruž na tak mjenowane Dr. Bauerowe wołkaſanje poſlaje

a wucjerjow, kiz maja jenož 930 marlow lētneje sdy na to ledjb-nych čjinic, kiz móza s tuteho wotkasanja stipendium dostac̄. Taſki stipendium wopschija lētneje 90 marlow.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Pěkných herzow mam ja rad, ale wo tajich njerodzu, kiz nježadoni na pištanje psčinu, kaž je šo to wónadano w Prosečzach ſtak.

Mots Tunka. Kažy herz dha šo tam poſtaſchu?

H. D. Nô, psčinuždžeschtaj tam dwaj, jedyn ſtarſchi s němej piščehelu a druhí mlódschi s blachowym wuliwarjom.

M. T. To drje najskerje rjenje piſlachu?

H. H. Haj, so móh ēloujek blic̄. A hdy šo pištanje njeſubjeſche, dha čyžchtaj rejwac̄, ale holezki njerudžecu. Duž tón mlódschi staru 60létne žonu hrabny a šo s njej po iſtwie wležesche.

M. T. Aw jaw na tajke wjeſele.

H. D. Hdje dha na pôſtnizy pôndjeſch, Motsko?

M. T. Ja chzu šo do hornich wžow naſtaſtež.

H. D. To czi njebych radzik; ja běch loni w jenej hornjei wžy, hdjež pôndželu pôſtnizy džerža, ale tam wžazý njepondu. Tam běchu šo hoſpodario gmejnſkeho piwa natukali a potom do korejny, hdjež běchu herzy, psčiczeſch, kaž džitwoje lawy. Herzam pak nicio daci nočzchchu a jako miſcher ſapkaſenje žadasche, dha jeho po wšech seženach woſoko ſuwaſchu a jemu na kribjet plachachu, ihec towarscha val ſkoro ſedajchu.

M. T. Ale praj wſchal mi mjeno teje wžy, so bych šo jeje ſminyk. Bé li to w Kepſezach abo Pepszejach?

H. D. Prashej šo jenož pěknje w korejmach, tam czi to praja.

Cyrkwinske powjesče.

Werowanie:

Pětrowſka zyrkej: Petr Biesold, wobydler, s Hanu Hanuſčez. Michaſka zyrkej: Jan Korla Miſchner s Nadworja s Madlenu Brázej ſe Stróžiſčea. — Jan August Müller, kubler w Čemjerizach, s Hanu Möhniz tam.

Křčení:

Michaſka zyrkej: Hermann Emil Theodor, Augusta Ferdinandi Gustava Adolfa Heinemann, wobydlerja pod hrodom, ſ. — Ernst Bohušek, Iana Augusta Kranza, křčerja a murjerja na Židovje, ſ. — Jan Ernst Jurij, Jurja Wleža, křčerja na Židovje, ſ. — Maria Anna Hedwig, Vojtěchka Ernsta Mättiga, řítmajparja, křčerja a polerja na Židovje, dž. — Hilžbjetja Klara, Vojtěchka Otm Bogac̄a, mlynſteho pod hrodom, dž.

Placjenna ſitow a produktow w Budyschinje

30. januara 1875.

Šitow h dowos:	3142 měchow.	Na wilach		Na bursy	
		wot	hac̄	wot	hac̄
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	982	1110
Rožka	-	823	899	870	899
Jecžmjen	-	761	869	815	869
Wowb	-	949	970	940	970
Hroč	-	-	-	-	-
Wofa	-	-	-	-	-
Nops	-	-	-	-	-
Jahly	-	167	-	-	-
Hejdusčka	-	1977	-	-	-
Běrn̄	-	250	262	-	-
Butra	1	260	280	-	-
Schno	50	7	750	-	-

Körz pscheniza po 170 puntach: 16 marlow 69 np. (5 tl. 16 nžl. 9 np.) hac̄ 18 ml. 87 np. (6 tl. 8 nžl. 7 np.). — Körz rožki po 160 puntach: 13 ml. 16 np. (4 tl. 11 nžl. 6 np.) hac̄ 14 ml. 38 np. (4 tl. 23 nžl. 8 np.). — Körz jecžmjenja po 140 puntach: 10 ml. 65 np. (3 tl. 16 nžl. 5 np.) hac̄ 12 ml. 16 np. (4 tl. 1 nžl. 6 np.). — Körz wowba po 100 puntach a po starym čjifile: 3 tl. 4 nžl. 9 np. hac̄ 3 tl. 7 nžl. — np.; jahly: 5 tl. 10 nžl. 7 np.; hejdusčka: 6 tl. 17 nžl. 7 np.; běrn̄: 25 nžl. hac̄ 26 nžl. 2 np.; butra: 26 nžl. hac̄ 28 nžl. ſhno po 100 puntach: 2 tl. 10 nžl. hac̄ 2 tl. 15 nžl.

Kopa ſkómy po 1200 puntach w ſkamjenízu 34 ml. 50 np. (11 tl. 15 nžl. — np.), w Šhorjelzu 34 ml. hac̄ 37 ml. (12 tl. — nžl. — np. hac̄ 12 tl. 10 nžl. — np.).

Na wejerawſkim placjescje w Barlinje:

spiritus 55,6—56 ml.; pscheniza 165—207 ml.; rožka 153—168 ml.; jecžmjen 150—192 ml.; wowb 160—190 ml.; hroč jědžny 195—234 ml.; pižny 177—186 ml.; rěpikow wolijs (ſhwěczenje) 53 ml.; laný wolijs 62 ml.

Lipſta bursa 4. februara.

Awſtriski papjerjaný ſchěňak 1 ml. 83 np.; awſtriski ſleboromy ſchěňak 1 ml. 92 np.; russla jenorublowa banklowa 2 ml. 83 np.

Čjahi po želesnižy.

S Budyschina do Draždjan: Nano 6 hodžinow 45 minutow; dopołdnja 9 h. 15 m.; pschipołdnju 12 h. 40 m.; popołdnju 4 h. 10 m.; wječor 8 h. 5 m.; w nožy 2 h. 35 m.; w nožy 4 h. 5 m.

S Budyschina do Šhorjelza: Nano 7 h. 45 m.; dopołdnja 10 h. 50 m.; popołdnju 3 h. — m.; wječor 6 h. 50 m.; wječor 9 h. 45 m.; w nožy 12 h. 50 m.; w nožy 1 h. 48 m.

S Nadeberga do Kamjenza: Dopoleđnja 8 h. 10 m.; dopoleđnja 10 h. 40 m.; popołdnju 2 h. — m.; popołdnju 5 h. 50 m.; wječor 11 h. 10 m.

S Kamjenza do Nadeberga: Nano 5 h. 20 m.; dopoleđnja 8 h. 15 m.; pschipołdnju 12 h. 45 m.; popołdnju 3 h. 50 m.; wječor 5 h. 40 m.; 7 h. 25 m.

Sa tajlich, kiz na pkuza, wutrobu a nervy čerpja, jara ważne.

Liebigowyn kumys-extract.

Proszhu, mi 36 flakonow Waschego kumysoowego extracta borsy pôzach, dolesz je so Wasch extract tej pola mje hijom po wutriebanju tñich flakonow jako dobry wopokaſak, wo pschi-dżowzy po dzewiecđebiennim trjebaniu pytniſi a teho dla w lekowaniu poſtačowac̄ čremy. Skłoboscę, hewak lózby dzen, woſebje psched wječorom sastupaza, je so hijom zyle ſhubika a paſijenta hijom wæle lepje wonhłada.

Dos. Eisenloß,
wyschki wuczer.

Proszhu, dolesz je so Wasch extract tej pola mje hijom po wutriebanju tñich flakonow jako dobry wopokaſak, wo pschi-dżowzy po dzewiecđebiennim trjebaniu pytniſi a teho dla w lekowaniu poſtačowac̄ čremy. Skłoboscę, hewak lózby dzen, woſebje psched wječorom sastupaza, je so hijom zyle ſhubika a paſijenta hijom wæle lepje wonhłada.

Katharina Stude.

Po wujiczu thçle ſchthrych flakonow kumysa móžu prajic̄, so je so kashel něcht po mienſchil, dychanje je lože, tež je wjetſche poſhilenje k spanju po Waschim poruczenju, je so namakalo atd.

H. Müller.

Bukładowaza kniſka Dr. Wella darmo a franko.

General-Depot von Liebig's Kumys-Extract.

Berlin, Friedrichstr. 196.

NB. Lekarjo naschego instituta hu lózdy čas̄ hotowi, po pschiſtanju wopisanja thoroſcze khoremu s lekarstwim wukasowanjom k ruzh byc̄, a njetrieba je so ta niciož placzic̄.

Na Budyschin a wokolnoſci pschedawa kniſe Heinr. Jul. Linda 1 bleschu sa 1 marku 60 np., 4 bl. sa 6 markow.

Na žitnych wilach
603.

Ernst Pech,

Na žitnych wilach
603.

w domje kniſa C. W. Bižki,

porucza wulki wubjerk čistowolniyaných drastynych ripsow we wſchach barbach, meter po 1 mark 40 np., lóhcz po 80 np. atd.; zyle ſſ. diagonale, luſtry, popelin, ſchottſke drastne tkaniny, meter po 44 np. hac̄ 3 mk. 40 np., lóhcz po 25 np. hac̄ 1 mk. 90 np.; zidzane caħenez, foulardy, kravatty a ſchawliki, ſchuſku po 25 np. hac̄ 9 markow; wotmiane caħenez, rubischi a ſchawle na hlowu a džec̄jaze ſchawliki, ſchuſku po 25 np. hac̄ 3 mk. 50 np.; piſej, ſmuhaty płat, chiffon, cretonny a ſhirting, meter po 45 np. hac̄ 1 mk. 5 np., lóhcz 25 np. hac̄ 60 np.

Mój ſkład je doſpolnie ſrijadowany a móžu ja, dolesz hym pschi ſkładnoſczi tunjo kupowal, moje twory tež po najtunischiach placzisnach pschedawac̄.

W klamach je ſerbſki ryczi.

Neu-Seefanda

w Australiji

wobſtara w haperleji riemjeñnikow, dželac̄jow, ratarjow a njejenjene ſlužbne holzy sa 11 toler pr. fouranta abo 33 markow sa wotroſczenych C. A. Mothei w Hamburgu a jeho agent Emil Hirschel w Draždjanach, an der Herzogingarten 4.

Sahnacze wopiftwa darmo.

Wschitkim khorym a pomocy potriebnym njech je tuton wescze pomazy ſredk najnaležniſcho poruczeny, kotrý je so hijom jara husto dopokaſak a wſchedne diafne piſhma wróćenie domjazeho ſboža wobſwiedc̄za. Sahnacze može je ſi wiedzeniom abo hies wiedzenia khoreho ſtac̄. Egi, kiz wo to rodza, njech ſwoju adresu dowernje na F. Völlmann, Droguist in Guben (M.-L.) poſczelu.

Na delnjožiwotny ſlemk czer-

piaze

namakaja w ſlemkowej żobje (Brachsalbe), zyle hies ſchłodowanja ſlukowazej a wot Gottlieb Sturzenegger in Herisau w Schwajcarſkej dželanej, dobry hojaz ſredk. Wiele wopisnow a džaknich liſtow je wukasanju pschiwołoznych. A doſtaczu w hornlach po 5 markach pola Sturzeneggera haſneho, kaj tež pola Spalteholz a Blej, Annenstraße w Draždjanach. (H-3220-Qu)

Hollandski mlókowy pólver.

Tuton, se starodawnych čaſow dopokaſan, ſi najlepſich ſelow a torjenjow pschihowanych pólver, po jenej abo po dwemai ſzizo-maj wſchedne ſtrurom abo wokam na prenju piſzu naſhpan, pschiſporja wobſznuſcę, płodzi wjele mlóka a ſadzewa jeho wokſujenje. Pakcziſ placz 40 np. a je k doſtaczu w hrodowskej hapyly w Budyschinje. Carl Roach na žitnej haſy.

Rhofej,

cjiscze a pěkněſkodžazy, punt po 12 a 13 nſl., pschi wotkupjenju 5 puntow tunſho;

jerje,

dobra twora, tunu po 16½ tol.;

prawdziwe würzburgſte

runklizowe hymjo

porucza a hijom něko na nje ſkaſania horje bjerje;

palenz,

ſłodki a ordinarny, pschi wjetſchi c̄wizach po 17—19 np.

Carl Roach na žitnej haſy.

A poſtuizam

porucza cjerſtwe

brunopiwowe droždze

W. Thiemann, reſniſki miſčir na mjaſowym torhoschczu.

Tež je tam jena hijom trjebana, tola pak hiſhczje w dobrym rjedze bywaza ſolbaſowa maſchine na pschedan.

Ratařſte.

(Młocjaze maſchine.)

Wone ſo ſda, ſo ſu je nowe młocjaze maſchine ſirmi: **Ph. Mayſarth & Co.** w Frankfurcie n. M. jara dobre wopokaſale, pschedoz wobſezherjo tajſich maſchinow wo nich jenož ſi kħwalbu rycza.

Speschne a wulke roſſcherjenje dawa hijom najlepſche ſwēdc̄jenje ſa iich dobrotu a wujitnoſci, pschetož, kaj my ſħiſtimy, je ho reiſcha firma w lecze 1873 psches ſchthri th̄zaj a pjez ſtow ruc̄nych młocjazjnych maſchinow a jeno- abo dwajloſtſkich goplodowych młocjazjnych maſchinow pschedawa.

Placzisna je pjezja jenož 180 hac̄ 198 markow franko hac̄ na dworniſcejo ſeleſnizy. Dla wſchego druheho ch̄yž ſo kózdy direktnie na horejſchu firmu wobrocic̄.

Na prijodeſtejaze džiwaſo ja poruczenja na maſchinu horjebjeru a wukasanje dawam: Sobotu w forezimje kniſa Winklera (prijeđ Juſta) na žitnych wilach.

Chr. Höhna w Kóſlach.

Richard Rincke,

fabrikant pschedeshežnikow a ſłodc̄znikow, w Budyschinje, na ſwonsnej lauſtej haſy 879, porucza pschedeshežnikli a ſłonežniſti w najwjetſhim wubjerku po najtunischiach placzisnach.

Sħiſčinj wolij

wot hapylarja G. Chopa w Hamburgu ſa hoſi hlyhoſci, hdž pschinarodžena njeje a wot wobrocja węſcie wſchite ſi cježkim ſħiſchenjom ſjenoczene njeſpodobnoſci; ſlacon ja 1 marku 80 np. ma na pschedan w Budyschinje Heinr. Jul. Linda.

Drzewowa aukzia.

Ręski - maszyn
we wulskim wubjerku porucza
towarstwi mischr. Ernst Pietzsch
w Boschebach.

Drzewowa aukzia.

Na drobjanskim reviru we wulskich hu-
sejach bużje ho pónđelu, 8. februara t. l.,
rano wot $\frac{1}{2}$ 10 hodzinow, 50 lożow khójno-
wych shtomow, bjes kotrymž je też twarske
drzewo, na pschedawacj. —
Wuměnjenja ho psched aukzji wosjewja.

W Drobach, 30. januara 1875.

Hetmank.

Drzewowa aukzia.

Pónđelu, 8. februara t. l., dopoldnia
wot 9 hodzinow, budże ho 100 hromad-
ów twierdeje walcziny sa hotowe pjen-
jesy na pschedawacj. —
czemuž ho na kupyje smyżleni s tutym
pschedproszu.

Shromadžisna w tak mjenowanej
„Lohse” pola Pešzaczeje Borsciki.

Rycerkułto w Hornim Hbjelsku.

Aukzia walczow na rycerkułte Plužničezach.

Srzedu, 10. februara, dopoldnia w
10 hodzinach, budże ho 20 stonijow syl-
nych wolschowych walczow na pschedawacj.

Drzewowa aukzia.

Srzedu, 10. februara, rano wot 9 hodzi-
now, budże ho w Ręckowej Borscici 50 lo-
żow stejazych bréšow na pschedawacj.
Shromadžisna bliſto wky.

Kobanja.

Aukzia.

Srzedu, 10. februara t. l., dopoldnia wot
11 hodzinow budże ho w hoscenju „f stotej
hwesdze”

w Rakebach

noszena muska a žonska drasta (czorne kul-
njane kulnje sa konfirmandow), kaž tež wsche-
lakie schaty, plath, drastne tkaniny, resty, čaš-
nikli atd. sjanje na pschedawacj.

O. John.

Drzewowa aukzia.

Srzedu, 10. februara t. l., budżetej
ho na Rębelskanskim reviru 1 par-
zella khójnowych shtomow a 1 parzella
bréšow, w ložach stejazych, na pschedawacj.

Shromadžisna na schuſeju, s Komor-
owa do Lęskieje wjedzazym, pschi kraj-
nych měšnikach, rano w 10 hodzinach.

Wuměnjenja ho na dnju aukzji wos-
jewja. Lehmann a Scholta.

Na leżowych revirach, i Lichauju fluschažych, budże ho po dotal wobste-
jazych wuměnjenjach na pschedawacj. —
wutoru, 16. februara t. l., na salhowskim reviru, rano wot 10 ho-
džinow, wolschowe drzewo w stejazych ložach, pschi kruwazym haeze;
sredu, 17. februara t. l., na Lemischowski reviru, pschi wowczim
moseče, sylnie bréšowe dolše hromady;
— wot 12 hodzinow pschedawacj. —
sichtwórt, 18. februara t. l., w tak mjenowanej malej holi, khójnowe
wulešowane dolše hromady, rano wot 10 hodzinow.

Schöna.

Drzewowa aukzia.

We Lupjanskim knježim reviru bu-
dże ho

sichtwórt, 11. februara,
nchdże 100 khójnowych buschizowych dol-
nych hromadow sa hotowe pjenesy na
pschedawacj. Shromadžisna dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzinow pschi
psowjanskim puczu wysche nadrózneho hata.

W Minakale, 2. februara 1875.

Grabinska Einsiedelska inspekzia.

Muſzina.

Pónđelu, 15. februara t. l., dopoldnia w
10 hodzinach, budże ho na kuble czo. 6 w
3 ložach pola Budeszeg jedyn plonwos, 1
hospodarski wós, jena czisečaza maszyna a
wschelaki hospodarski grat sa hotowe pjenesy
na pschedawacj.

Pschedawacj. lkheze.

Prijedawscha gmeinsta lkheza w Ralojach
budże ho wutoru, 9. februara, dopoldnia w
10 hodzinach, w tamniščej korečmje na pschedawacj.
Wubranje bjes li-
citantami je wuměnjenje.

J. Domšch, g. p.

Nekotre kopy bréšowych žerdzow a jaro-
rjane jadroste tsheschne lkath sieja na lk-
owiskim reviru na pschedawacj.

Wcho dalsche je pola hajnika Marka we
Rakach lkonicz.

Wenzel, wyschisci hajnik.

Serie,

kopu po 2 markomaj 80 np.,
1 schtuku po 5 np.,

we woſebje rjanej tworje, porucza

Hermann Kunack
na bohatej hafy czo. 90.

Bely skłodowy syrop,
bruny landisowy syrop,

punt po 20 a 24 np.,

jara skłodki a derje skłodzazy, pschedawa-

Hermann Kunack
na bohatej hafy czo. 90.

Najlepschi krédk psche lkachel je
**G. A. W. Mayerowý
bróſſyrop.**

Ja nakožam pschi mojim sahalkym la-
chelnu s někotreho čoža G. A. W. Mayerowý
bróſſyrop s Wrótklawja a to s najlepschim
skutowanjom a móžu jón kózdemu bróſilko-
remu najlepje porucicj.

Wischno. J. Hemmert, moler
w kral. porzelanowej fabrizy.

Na swětnej wustajenjach prämiirów anh
bróſſyrop maja jenož prawdziwih na pschedaw-
ci wleschach po 80 np., 1 mt. 50 np. a 3 mt.:

Heur. Jul. Linck w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
P. Kinné, haptkař w Hernhucze,
Joz. Sobmann w Schérachowje,
Ed. Hiese w Nowosaldz, u-
haptkař Gerischer w Ostriyu,
Scholta we Wotrowje,
Schrann w Budeszach a
haptkař Dr. Hultsch w Rakach.
J. Stockhausen w Kamjenicu.

Uromatisku wiežnu watu: 50 np. a 80 np.,
fenchomjedowy extract: bleschu 50 np.,
bely bróſſyrop: bl. 75 np.,

schmrékojehlinowy aether: bl. 30 np.,
sulzbergiske flusze lkrepki: bl. 56 np.,
schwablowe mydlo, smołomydlo, glyc-
erinomydlo atd.

porucza hrodowska haptka
w Budyschinje.

Wot najwjetšeje wažnosće sa
wočzi kózdeho. Pramđiwia Dr.
Whitowa wo-
dziečka wot Traugotta Ehrhardta w
Großbreitenbachu w Thüringskej je
wot lěta 1822 swětožkawna. Skasana
a flacon po 1 marku vosejeli mi budysla hro-
dowska a ralečjanska haptka.

Róže, faž tež pletwa
sa njevjeſty a kmotrow su rjane a tu-
nje na pschedawacj w schtryparskich lkha-
mach hanensteiniskeje abo butrowskeje
hafy.

Skót sawěscjaze towarzystwo sa Bart a wołosnoścž

Směje swoju přenju generalnu shromadjsanu jutsje, njedzeliu, 7. februara, popołonju w 4 hodzinach, w sali bartskeho hospicja.

Dżenski porjadk: 1) rosprawa; 2) sliczbowanie na l. 1874; 3) pschemenjenje statutow; 4) wóslb.

Ssobustowy ho na to pschepróskuja; druh a tazh, kotsiż chzedza pschistupicj, su jako hospicja witanu.

Direktorij.

11ta wustajenja pjerinu w Draždjanach wot 12—15. februara 1875,

Przajadowana wot pjerinukublažebo towarzystwa tam. Wschipowjenja rjaneje raskoje pjerinu maja ho haęz do 10. februara pola knieja twarskeho mischtra Solms, Poliergasse 5a, stanč; tam su tež lošy k wuloszowanju, lożež ho 15. februara směje, w placisnje po 1 marzhu dostacj.

Pschedekstwo:

Otto Solms,
w t. l. pschedeksta.

W. Gustig,
w t. l. kaſirat.

Balška hudźba

Njedzeliu, 7. februara, w droždjijskim hospicju, data wot bejerskeje turistike hudźby.

A. Amoch.

Restaurazia k „Rémiskej hali“

wutocja wot dżenskischemu dnja

ff. bock piwo

i dworskeje piwarnje w Draždjanach.

Liebsch.

Sa pschedawarjow.

Sa hotowe vjenjesy moja ho jara tunjo kopicz: jerje, rasi, zolot a khosej, koi tež cigarr, wožebny palenž pola

W Budyschinje.

Heinrich Lindner.

Wsches wudawarnju „Serbstich Nowinow“ može ho dobre

Khójnowe źymjo

dostacj.

Drjewowa aufzia.

Njedzeliu, 8. februara t. l., dopołdnia wot 10 hodzin, budze ho pschi ręz̄y Sprewi pschi minakalskim kniejim dworje

45 Rm. twierdzych kuleczkow a
90 - twierdzych dolkich hromadow

na pschedawarjowje pschedawacj.

W Lipiczu, 4. februara 1875.

Jan Schorsch.

Pytaja ho sa tudomnu a dalschu stronu lucharli, stwiniske, domiske, a kuchinske holzy, pěstoneže a hródzne dżowi.

Pschedawarjowa žona Hennoldowa.

Jena holza, kotaž jutry schulu wopuscicj, može pschi dżeczech klužbu dostacj na schulerstej haſy czo. 6, po 2 skhodomaj.

Jedyn konjazy wotrocžk
pyta ho sa wykofu sdu na kniejim dworje w Nadžanezach.

Jeneho wlykskeho wucžomnika pyta pod
spodobnymi wuměnjeniami

R. Manu w Delnjej Hörzy.

Wucžomnik pytany.

Sa blijsche jutry jedyn młody čłowjek pod naispodobnišimi wuměnjeniami w mojich klasach město namaka.

W Budyschinje.

Heinrich Lindner.
Destillazia, cigarry, kolonialne towary.

Na pucju s Budyschiną do Budestez bu
psched někotrym časom pschedekstnik (Regen-
sibrm) namakaný a je w Budestezach czo. 46
sažo dostacj.

Knjesej Traugottej Ehrhardtę w Großbreiten-
bachu w Thüringskiej. S wutrobnym dżokom
Wam wosjewjam, so je moje wódczlowe czer-
pienie psches nałożenie Dr. Whitowej
wodziecki nimale sahnate a proszu teho
da wo dalsze pschipóšlanje (Słaszenie).
Dewiz p. Stargardta. W. Neuschelowa,
radziecka. Dale: Jena schwalcza, kotaž
doksi čas w jazyk dżelacj njemože a sa škar-
sku pomož wjese wudacj dhrbješe, bu psches
6 slakow. Wascheje prawdzieje Dr. Whitowej
wodziecki zby ſahojen a. Dženska ſažo džela. To Wam k nawiedzenju.
Lüemburg, 5. märza 1874. J. Goris.

Šrudna ſkóržba

Korle Lehmannu a jeho mandžel-
ſleje w Małej Dubrawie
wo ſci lubowane džeczi.

To, ſchtož je to najczęſcie w ſwēje
A ſchtož je to najſrudniſte,
Ah, to je naju w tutym ſiecje
Wſched krótkim časom podeszke,
Nam lubowane džeczi ſci
Gsu, moħl rjez, ſ dobom wumrjeli.
Hlaj, dwanateho januara
K nam ſmierzce jandzel ſaſlupi,
A, ſchtož moj lubowanejmoj jara,
S tym noj' tak nahe rosoželi,
Haj, lubowanoh' ſhynka moj
Tak jara nahe ſhubičmōj.

Haj, hischje junkrož hörje pschedawacj
Wón tſinateho ſažo k nam
A ſ mječzom hſchnoscje wón rani,
Ah, wutroby ſaž dwózhy nam,
Hdzej ſhynka, dżowlu ſažo moj
Tak straſchnje nahe ſhubičmōj.

A moj, nět wot nich wopuscicj
Tak ſhabadowachmoj k njebežam,
A ſe ſrudnoſciu wobčezenaj
Moj khobjimoj nět tu a tam;
Ah, bratſja, to je ſrudoba,
Kil nima ſanoh' runjecza.

Wot dweju ſchulow pschedawane
Gsu ſydomnatoh' wſchilke ſci
Wſchal ſe wſhei cjeſcju poſrjebanie
Tam na hórczanskim ferchowim,
Hdzej wotpočink jich wěczny je
Nět haſz na ſaſowidzenje.

My budžem w Božim raju
Gsu junu ſažo wohladacj,
Hdzej lubowane džeczi naju
Tam ſa ruku noj' budža bracj
A powiedza noj' ſ wiezelom,
Hdzej je naſch wěczny Boži dom.
J. Pötschla.

Wucžomnik pytany.

Sa jene materialowe, barbowe a spi-
rituſowe khamy ho k jutram 1875
młody čłowjek pod spodobnymi wumě-
njeniami pyta.

Wot koho? to je ſhonicz we wuda-
warni „Serb. Now.“

Jeneho
ſchewiſkeho wucžomnika
pyta Knüppelholz na jerojowej haſy
w Budyschinje.

Jeneho wucžomnika,
ſiž može kiedyž čas nastupicj, pyta
hſcherſki mischtr Lehmann w Bulezach.

Jeneho wucžomnika
pyta k jutram
rjemjenierski mischtr Schreiter w Bulezach.

Wucžomnik pytany.
Sa moje materialowe, cigarrowe a spi-
rituſowe khamy ja k jutram 1875 jeneho mło-
deho čłowjeka, ſyna sprawnych starſich, pod
spodobnymi wuměnjeniami jako wucžomnika
pytam.

W Budyschinje, džen 2. februara 1875.
J. T. Reimann
i napſtewca theatra.

Jedyn
hſcherſki pomoznif
móže do trajnego džela ſtupicj pola
hſcherja Augusta Mittascha
w Bulezach.

Holcež, ſiž jutry ſchulu wopuscicj a dže-
pěkarſto na wuſnyci, može da rmo do
wucžkych ſtupicj pola pěkarſkeho mischtra
Strohbačha na ſamjeńnej haſy czo. 577.

Jena holza, ſiž je tež w ſuchni trochu
kwědoma, može hnýdom klužbu dostacj na
ſwonownej lawſtej haſy czo. 691.

Hedwiga Adamowa.

Holzy pytanej,
jena ſa ſuchen, jena ſa ſtwy k 1. haperleje
na rycerſku w Blusznikach

Štowtłetna przedpłata
we wudawańi 80 np.
a na němskich póstach
85 np., z přinjesenjom do
doru 100 np. abo 1 mark.
Kózde čílo płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawań J. E. Smolef.

Nakładnik: J. E. Smolef. — Ćišćef: L. A. Donnerhak w Budysinie.

Za nawěstki, kiž maja
so we wudawańi „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čílo
688 wotedać, płaci se
wot rynčka jeno 10 np.

Čo. 7.

Sobotu, 13. februara

1875.

Krej sa krej.

Powiedancjo s Božnije.

(Volracjowanje s číšta 6.)

W jenej sahrodze města Sserajewa stejt konak (hrodžil) Ali-Bega. Pečny sfhód wiedje na wobshčenju, na stoepach krajzy wutwarł.

Tam w róžku na pólstrowanej lawzy sedzi w turkowskiej uniformje starý hrosmi muž s džiwim woblecjom, w kotrymž so hischje dwé pantherske wocij jeħlilej. Wón s turkowskej trubli huste mrózcele kura psches wobkożenje wutwarska dujescze a s čajhami se spodobanjom na swojej synow poħladowasche. Tutaś, Mohamed a Ibrahim, lotrājj bēħtaj w uniformje turkowskich offiżlerow, pôdla njego sedżeschtaj. W sahrodze wózho kzejħesche.

Mekħsi hyn, Mohamed, bēħše dozej pēlneho woblecja, lotrājj wəstiu jaċżejtwoszha poħladowasche, starshi pak, Ibrahim s mjenom, mjejshe furowi napoħħad.

Jako bēħu wschitzy tħio nēħħde pak hōdżinu wjelħo sedżeli, saħstu l-korniż a piħaq Gali. Wón bēħše pridy nēħħdy sa għej-żonika turkowskego poħkanza we Winje byk a bē tam wħschalek nawiuknij a nashonit. Turkojo, laj je snate, janeħo wina piej njeħmedja, ale wot teho cjaħxa, hōnej bē Gali do għixx Ali-Bega stūpi, so w-tuteħ domje schampanske wino piħseħ, pschedoż Gali bē prajiet, so je to pēnja zoloroxta woda, a to jemu wħschitzy rad wierjachu.

Gali iż-żej għej-żonika għixx għidha, lotriżi poġadana għwojhego īnnejha pridy wuħħada, haċċi je to wupraji. Jako bē so doħħada, so jeħo īnnej se għwojnej hynnomaj ani kħofej njeħiex, ani so s-nimaj njerorsxjewasche, bē wón bōrxi spōsni, so tu-żnata dnja hħebda piej ġada. Wón bē teħo dla do pindu dele schok a so wot tam s-dwemra blesħomaj „pēnja teje zolorojt te wħod“ na wutwark wrċejk a jei na makym blidku psched għwojhego kniesa stajś.

„Djenha je horzo, knieże“, rjetk wón so i semi sħilto.

„Haj, horzo je“, wotmolwi Ali-Beg.

„Sħem ħġieni sa „pēnja zolorojt wħod“ pschinnej?“ woprascha go Gali.

„Ty għmej“, djefta Ali-Beg.

Lohli, eżopk w-eksej sabun runje psches saħrodu a pschiħna tħixxha wotpadnjenħi k-eżżejġi w na wutwar; Sserajewo so w-keknixxu għwexx kħixx hħebda kħixx hawni.

„Aħ, Darinka“, sħuqny Mohamed.

Ali-Beg njeħbi tole sħuqqiżenje jaġixha, tola Ibrahim bēħše je pħiñx. Wusħmelhu rjetk wón i-għwojnej bratnej: „Ja snaju ċiex-potajnstwo.“ „Wjedjej!“ sħepn tħu s-proħażu kħofhom.

W tħix w-koċċiżiżu psħiħiż Gali se sħkienzami a bđeħse għwojji stronu, jaħo bē je na blidko stajś.

Leħi bē Gali woteshok, bha Ibrahim kħetsse fatħiżu s-preż-żejjie blesħex, a nala naiprjedy nanej, potom hebi a na-

poħledk Mohamedej. Wón ham sħkienzu na ras wupi, prajż: „Ja ħym psħeqwēdżen, so nasci profeta Muħamed w raju jaħbi druhji sorbet¹⁾ njeħi, haċċi tajkli pēnji. To je tola hanba fa nasci prawtorjeż-żgħi, so ħim tole krafne piej ġalle wot kħiesejjan sejnali.“

Ali-Beg huwwie rjetk: „Njerx ħġi kċċowa, lotrājj mje na kħiesejjanow dopominja, hijom pomixgħenje na niċċi moju wutroba i-jedom napjelni.“

„Ha, ha“, wotmolwi njeħa nbiżże iż-żgħi, „nan, ja wérju, so eż-żi to tak njeħi, hōnej na jidżi żonu a bżżekk spominis.“

„Wjedje, njeħolalo!“ sawoka Ali-Beg saħnaw. „Żonu a bżżekk kħiesejjanow ħim na wόjnie žive kħobu wħali, so bixx-żgħi je votom pħam l-żratwie prjōdkmietali.“ Pol-ġurġi Ali-hladashe a też-Ibrahim iż-żgħi sedżesħ, haċċi kħetsse saġo sħkienzu waras.

Dżejje a džiwiżiha pak poħesħtej so Ali-Begowej wocij misħkliż. Starx krawne bitwix w-dopminjeż-żgħi psched njeħi stu-piċċu, wobrasu wojawanja, kħmierje a wjeżżejha.

„Ja ħym i-jeħo wjeċżejk, mojże bratra“, wón s-jenjim ddibbu sawoka, „ha, ja ħym i-jeħo wjeċżejk. Alla²⁾ wē, lak wjele spodobnoscie ħim rapakam wopolasak. Woni fu so doħħo s-mja-kom sabiexi għi-xebha kħixx mħalli a pīċi brodże³⁾ profeta Muħameda, ja so nadżiżam, so budja so hħischje dale s-nim na-żgħejiż mōz.“

Ali s-riċċenjom saħħa a Ibrahim jemu sħkienzu s-nowha na-pieli, lotruj i-jenjim pōżżejjenou wupi; potom wón dale rjeżiex: „Zenje njeħabdu na tamha dżen ġudobu, nē, zenje na ujón njeħabdu. Bé to w-spċċatlu m-ħażżeja augusta 1806, jaħo so pok-miħaż⁴⁾ se sallati kħiżiż m-ħażżeja. W nożi psched bitwu bē Kara-Dżordji⁵⁾, lotreħo njeħi Alla haċċi do najħebi kħejjex ħeġi saħstoreġi, għwojix jidheriż do bissiex l-ħeġha pōħak, so bixx-nam pīċi prēn im-wutselenju s-jeħo strony, tola pak niz pridy, do kħri-bjeta panyi. Wón ham pak s-najlepshej kieni għi-xebha kħixx kħarrbil k-sħekkarji bē jene wusse hħrodjiżiċċo wobħadji k-ħixx lu ġudjum pīċi spħiħi, so pridy tħallex njeħiex, haċċi naħi wjażi miexxha njeħi. Jako dżen ġuwa kħixx, naħi kieni seraslier⁶⁾ s-żgħix widdi. Schabaz cżejnijex. Majwutrobiċċi bōkniżi begħiġi⁷⁾ naħi kieni kħorħoje njeħiex. S m-erom, s-nabitej tħelju Sserbia na naħi wotċekkawha. Hallo mōža, jaħo mōža kieni naħi s-nim do-hawni, Kara-Dżordji snamja i-tħelien da a woni tħejx jaġi derje, aħi, psches m-eru derje. Kħorħowje se għwojji nosherjemi

¹⁾ Sorbet je kħobla turkowske piej.

²⁾ Alla so Béħi polo Turkiw mjennej.

³⁾ Turkojo psħiħiha ja pīċi brodże Muħameda, lotrājj je salojet sicħi wlk.

⁴⁾ Potmeħaż ja snamja na turkowskich a kħiżi snamja na herbistix kħorħowha.

⁵⁾ Kara-Dżordji (abo ċiorni Jurij) b'arawiedawar Sserbiji.

⁶⁾ Seraslier tħalli nojvixx kieni roskasaw waqt turkowskego mōži.

⁷⁾ Begħiġi mjenja ja turkowsky semjenja.

ł sem panychu a někto tež kanony se swojim hrimotazym hkogom se herbskeho hrođischa na naš rejz pbczach; jich kartecze nam wjeku ludzi fabichu. W tym wolumienju nam herbszy jédní do kribjata dyrichu a wot prchla ho Kara-Dzordzii se swojimi pchlam na naš wali, kmierz a strach bjes nami pschisporjejo. Nasze njebože b hotowe. Naschi na slpschi wobjerje, jalo Sinan-pascha i Gerascha, derwentni kapetan, haj ham feraskier Ruln-padjechu. Tchdy padje tež Mchemed-kapetan se swojim dwemai hyspaj, ač, a tež moj jenicki bratr."

Ali-Beg swoje woblecko pschil a halle po khwilli dale rycie: „Ale ja syn mojego bratra wjeczile. Tamnu stronu Drinu*) hač i Dilemu Grodej moja pchmicki wo mni spewac a tež naschi bochnisz kscheszyjeno wjedza slowecko wo tym prejtej, jak Ali-Beg dopomijecze swojego bratra rycie.”

Pschli tym hrabny wón sa swój, i bchimi kamjeniem wusadzany jatagan, jalo by jón sa swedla postajicz chył, jak wjeli kscheszyjanow je swojemu bratrej woprowak.

„A tola”, wón dale powiedasche, „njeje hisczeje dosz, pschetoj hisczeje pschetoj widzu wo hñje, jak mi moj bratr i ruku liwa. Wón sa nowej kwoju jedzi. Też wój, mojej synai mataj ho na wjeczenju wobdzelicz. Wój hisczeje żaneho kscheszyjana sarashkoj njeftaj. To je hanba . . .”

„Poczalaj jenož”, Ibrahim praji. „Shto móžu ja sa to, so ho Sserbia tak i meroj sadzerja a so mi naschi bochnisz kscheszyjeno żaneje winy njebewaja, moj dobry težak na jich schiach pruhowack. Hdyż na kscheszyjanow poczehnjemy, budże jim wój težak tak straschny, kaž moja lubosz jich żonam a dzowlam njeubošna.”

„Péknje ryczane a kaž sa dobreho moslema**) gloscha, rjelny Ali, „ale shto dha ty tak mjelejisch, moj syno Mohamedo?”

„Ja hebi to pschemyblach”, wotmolwi tutón, „so drje by lepie bylo, hdyż by ho Turkowska radsha wo wobtwjerdzenje mera, hač wo nowu snutskomu wójnu staraka.”

„Kak móžesch tak hanibnje ryczecj!” samorečja Ali.

„Miedziwaj ho nad tym, nano”, Ibrahim wusmieshujo wurasz, „nasch Mohamed radsha wo kscheszyjanskie holczki, hač wo kscheszyjanskich sbeklarjow robi.”

„Mjelej, bratsje!” Mohamed mjeleszaj sawoka.

„Kak mam temu rosymicj?” praschesche ho Ali kschimje hladajo.

„Hm, wón sa jenej kscheszyjanskiej holczku hodzi. To słoneczne żodyn hréch njeje, pschetoj Darinka je rjana.”

„Kajka je to Darinka?”

„Djowka stareho Wucjicja.”

„Ha, Wucjicjowa djowka! Ja jeho derje snaju a syn ho ja to starak, so żonyh synow wjazy nima.” A pschi tym Ali kmijo schlenzu schampanskego wupi. „Moj syno”, rjelny wón, „a Darinka, Wucjicjowa djowka, ho tebi lubi?”

„Wona je lubosna, kaž lejzata róža”, wotmolwi tón.

„Derje, dha ju wotwiedz. W mojim tonaku je mesta dosz ja jenu nowu gloszobnizu.”

„Ja nočzu ju sa gloszobnizu, pschetoj ja ju lubuju, nano!” rjelny Mohamed.

Ra tajke słowa ho Ali do kmicha da a tež Ibrahim ho wotsje woschceresche, prasizy: „Widžis, nano, moj bratr po kscheszyjanstu mygli.”

„Njepraj żaneho słowa wjazy!” falschieja Mohamed, „abo ja . . .”

*) Drina je rěka bjes Bosniju a Sserbiju, a tedy Grod je Belgrad, herbske hlowne město.

**) Moslem, to je: prawowerny Turka.

„Shto, ty chcesz mi hroszcz!” sawoka Ibrahim, a wobaj sa težak habszach.

„Ha, ha, ha!” kmiejesche ho Ali, „wonaj mataj tola krej wote minje w ilach. Wóchno, džitaj spacz, se nichónu njevisej, jak je Wamaj ta woda do hewoz stupika. Dobru nož!”

(Polacjowanje.)

Pschisponjenje redakcje. Cio. 6 „Serb. Nowinow”, w lotnym so tole powiedanczo sapoczina, je hiscze we wudawarui „Serb. N.” dostacj

Lubowanje a hidżenje paleniza w Delnjej Unzizy.

„Zažnił” psche, so delnioszissli lud palenz lubuje, „zažnił” ham pak jón straschnje hidži, pschetoj wón psche w c. 5: „Dženja cztach w jenich nemslach nowinach: Wjazh ludzja sažkuja, wjazh pschepija. Pschi kózdyń džele džebi palenz hycz. Hdyż jenož nětolist w hromadu pschindu, dha skaduja i palenizej. A twari ho něhdze, dha je bleszha kaž telegraf, kij stasne do korchym a i korchym lata. Dostanu džekaczerjo kobotu swoju sdu, dha pschindu pjeni domoj. Jane reje njezdža bjes palenza, Jane hracze bjes schcipala. Miedzlu dopoldnia su zyrkose prösne (w Sserbach su pokne. Red.), popokdnju korchym polne. Paduch, mordat — staj i palenzom sapoczakoj.

Nikotražulusz żona plache horze gylsy swojego muža dla, kij pošleni pjeniejk pschepije, pošleni kuch domjazeje nadoby sa palenz wunječe. Starczyt moja spodobanie nad swojimi džeczimi, tak docho hač su male; wotrosczene ho sa nich hanbuja dla jich pieża, swady a biega. Wscho kscheszyjanstwo ho w palenzu fatept. Shto ma piekli lubsho, jónu abo palenz, džeczi abo palenz? Jesuha abo palenz? Hrēchi su wschesake, ale żadny tak do wóczow njeftupa, kaž wopisktos.

Ludzja praja, so patenz móž dawa. Ale czecho dla dha ſu piekli najhubienschi džekaczerjo? czecho dla jich ruzy tak kschepokatej a jich nosy tak khabkatej? Czecho dla stej jich lizy tak nabubnjeni a je jich huba tak schera? jich dyck kmierdzazy kaž sapordi?

Shto su piekli? Kacerjo swojego žiwota, mordarjo gwojeje dusze, czwilowarjo żony a džeczi, sawiednicy druhi, poħorszki starzych a kmiech džeczi, sanctzerjo Božich darow.”

„Zažnił” potom dale powieda: „Gněh njeje piekli dobry a kózde lato wón nělotnym piekli žiwienje rubi. Też w połetnim wulim gnesy bu jedyn piekli s Grodka na drózby blisko Wjasli lejo namalany a do wzy donieheny, hdyż pak hnydom wumrie. Tutón czwolik je byk s Brjazynki, psches 60 lat starz a njezenjeny. Wón je kscheczeja, rěble a teho runja džekak, je pschedawak a pjenieshy, sa nje dostate, s wjetshia pschepik a pschi tym najbole nělotre dny wokolo kaszy, předy hač je sało domoj pschispol. Tak bě ho prěnju njezelju po tsjoch kralach, jalo bě dróha sało lepszha, do Grodka podak, so by bjes tym, hdyż druzi ke mischi džeczu, w piwnej kheji sedzak a palenzowemu pschibohu gloszil. Tón króz pak swoje myto dosia. A tak je saženżou, czeſcz a tež žiwienje pschepit.

Gněh piekli dobry njeje, Boh tež niz.

Swétne podawki.

Němske khejorstwo. W Lubiju budja w tutym lęce na habsy města wulce a rjane měszejanskie kupyjele twaric poczec a budja te něhdze 121,000 marlow habsztowacj. Duž smieje město tónle kapital atd. lětnje s 9000 marłami sadanicz, dochody s kujpeli ho pak jenož na 5000 marlow woblicza.

— Kral Albert je džekaczerzej Moritz Branlei, kij 35 lat w Langerfeldz barbarni w Lubiju džeka, kaž tež džekaczerzej Korli

Wroclaw. Kotryž hžom 32-lt i Lubujskemu měšťanskemu klubu lej Lehmann na džélo hžodži, wulku hžbornu medailu jalo pschi poznacie jeju hréorneje džekarosze spožejst.

Draždany. Na královskim hrodze měsche je so 3. februara pschičný bal a teho runja tež 8. februara a běžtaj wobaj wot výšolich kněžich, wot krála na nžón pšepróshených, sara woprotanaj. Na přemšchim běše tež mellenburgski wójwoda Jan Ulbrecht a salsoaltenburgski wójwoda. Požlenschi je so 4. februara do Altenburga vróčzil.

Hrodlewoſki statný rycerik je sa teho 300 markow myta wustajík, kž može dopokazej, tak je zjehelník džekaczej Ernst Priza i Otterschüza wojerowského wotrjeha wo zmjenja pšephis. Wón je so 26. junija 1874 i zjehelnicze na dompuč podak, njeje pak domoj pšephis a žn jeho číčo halte 19. augusta w tal mjenowanym „čertowym nūhlisu“ w huzchinach, $\frac{1}{2}$ mile wot Miedzichowa svalených, hžom nahnite namakali. Hacj dotal njeje so hischeje wusledžile, na fajke waschenje je Priza swoju smjerej namakat.

S Barlina pízaja: Na maskrovany bal, kž so 8. februara w hrodze pruskeho krónprynza wotdzerja, běše tež němksi hžor pšephis, a na bal, kotryž bě nařaztra w hžorovym hrodze wuhotowany, běše něhž 1600 hostí pšepróshených.

— Na pruskim hžimje někto, hdyž je nowy wołkieszy pořad (Kreisordnung) do živjenja stupík, nowy provinzialny pořad (Provinzialordnung), wot ministerstwa i wujednanju prjódlopoženy, pilne wuradzuja.

— Nowe papierjane pjenesy, kž pšeichodnje wšče němiske kraje po jenajkym waschenju džekane dostanu, žu sloro dodžekane a so jenotliwym němiskim krajam pšebehodadža, tak bórsh hacj kždy dopokaze, tak wjele je jich hžom spalik. Ale kždy kraj jich jenož wěstu, hžom předz postajenu summu dostanu a směrem nowych papierjaných pjenes wjele mjenje, hacj jich starých běše a i džela hischeje je.

— Wjele Bismark njeje prawje strovy, tola njeje i nim tak sle, kž někotre uowiny wubawachu.

— Minister wuchbných naležnosćow, Dr. Fall, je projekczej R. Raumerej w Erlangenu poruczik, so by písmo festajak, w kotrymž so dopokaze, tak by so dotalny němksi prawopis (orthografijs) poředzicj hžodžit.

— Dolež ma němksi pôžkanz w Petersburghu, prynz Neuß, dla wulekowanja hkorowatosce hischeje někotry čas w Amsterdamsje pšebehywacj, dha je němksi pôžkanz na královskim grichiskim dworje, knies Radowits, porucjnoscž dostak, so do Petersburgha podež a jeho tam hacj na dalshe fastupicj.

— Džekaczej Anton Abraham w Danzigu (Gdansku) bu wondano i dwajměšacznemu jaſtu wołkudžených, dolež bě na wjecha Bismarcka njehornje hwarik.

Austria. Wjele ryczow někto ta knjiga čini, kotryž je arzypwójwoda (prynz) Jan Salvator wudak a w kotryž wón sjanjenje praji, so je awstriske wójsko w tu hžwilu tak hubjenje i kmanymi lanonami wobstarane, so ho někto do Janeje wójny dacj němōže. Wjele wjazg ryczow pak jeho wupravenje, w teſle knjizy wotcijšejane, čini, so je němksle hžorstwo najwjeſtši njeſcheczel Awstríje a so wone sa tym steji, tak by pschi prěnjej lepschej skladnosći Awstríju roſrasylko a jeje najlepše kraje i němiskemu hžorstwu pšebehžile. Duz ma, kž Jan Salvator praji, Awstríja dobre pšezechelstwo i Rusiwskej džerzej, pšehetž jenož tole pšezechelstwo može awstriske hžorstwo pšebeh roſpadnjenjom wulhowacj.

— Awstriskemu hžorej so to pječza lubiko njeje, so je spemnjeny prynz swoje myšle tale sjanjenje wupravil a wón je jeho teho dla i artillerije, pschi kotryž hacj dotal stejesche, do infanterije pšebehžile. Wot teje knjizi pak w bližším času hžom tseeži wudawat wundze.

We wuherském hžimje so w tu hžwili w to jedno, tak maja so hubjene pjenjezne naležnosće poředzicj, a sa tym hacj so tale naležnosć wuradži, so bórsh volaje, hacj dotalne ministerstwo dale w ſlužbje wostanje abo nowe na jeho město stupi.

— Prozež snateho Dzenheima hischeje pšehezo ſloneženy njeje, tola sda so, so budža na nowy tydjen se sjanonym ſudniſkim jednanjom hotowi.

Franzowſka. Wone so sda, so te ſalonk, Kotryž poſtaſa, so ma republika pod pšebehždſtowm marſchala Mal-Mahona i nojnjenscha něhžje hische ſchěsz lět tracj, w franzowſkim hžimje wjetſchinu hžozow doſtanu. Teli so tole stanje, dha by potom wěſtý měr a pokoj w ſnutſkomnej franzowſkej politizy poſtaſeny byt a by to franzowſtemu kraju wěſzeje jara wužitne bylo. — Mal-Mahon drje wulki lubowat republiku njeje, ale hdyž vidži, kajku twjerdu móz jemu jeje dla do ruky dadža, dha budje ſebi drje franzowſku republiku hischeje dale lubicj daež.

Schpaniſka. Don Karlos so nowemu ſchpaniſkemu králej Alfonsi podczínyk njeje a je so teho dla wójna bjes woběmaj ſe wſchej moži wjeſz pořeka. W požlenskim čazu žu bjes jeju wójſkomaj wſchelale bitwicžli bylo, w kotryž pak ta pak tamna ſtrona dobu; tola je widžecj, so karliſtojo pomaku do hör zofaja. Tak derje Alfons, kž tež Don Karlos ſtaj kždy pola ſwojeho wójſka.

Ružowſka. S tych makoruſkých wobydlerjow w Poſlej, kotřiž běh hacj dotal ſobuſtawu uniteskej zyrkwe, je w požlenskim čazu něhžje 50,000 i prawoſławnej zyrkwi pšeheſupiſe. Tak je so to ſtak, to poſdžiſko wukožimy, jenož na to čzemž dženža ſpomnicj, so ho unitojo tajzy ſcheschiljenje grichiskolatholskej zyrkwe mjenuja, kotřiž hamža ſa ſwoju najwyskýchu zyrkwinu wyskownosć ſpoſnaju.

Ze Serbow.

S Budyschina. Srjedu, 3. februara, měsche direktorijs towarzistwa ſa ſnutſkomne miſionistrov tudy ſhromadžisnu a so wobějje wo to jednaſche, tak bychu ſo ſanjerodžene džecj najlepje wotcijahnyc hžodžile. Wo tym bě hžom pschi hlownej ſhromadžisne I. farač Golež i Malez wobſchernje ryczak. Na požlenskej ſhromadžisne II. farač Keller i Klemižka, hauptmann i Criegeſer nad Sprembergom, farač Imiš i Hodžija, prof. rektor Kreugler a knježec̄ki radžic̄zel i Beſchwic̄ ſ Budyschina, kž tež farač Žalub i Njechwac̄idla w tajkim naſtupanju radu ſkadowachu. Pſchedždſtvo wjedzicj I. i Watzdorf nad ſsolskemzami.

— Pjelatſki wuchomnik V., kž bě ſo ſrjedu, 2. decembra ſ. I., žam tſellk, kž ſmž to w ču 49 lěta 1874 ſobudžili, ale ſo ſmjeritne njeſtrejčil, je w hoſetni tak ſahojenj, ſo žu jeho někto ſažo domoj pufečzili.

S Jamnoho. Tudomny wumjenslat a invalida Michal Kaduš a jeho mandželska 7. februara ſwój ſloty ſwas ſtvečezhtaj. Tudomne wojeriske towarzistwo, Kotrehož ſobuſtaw Kaduš je, ſhromadži ſo teho dla pola wjeſneho prjódſtejerja Petli a tam bě tež I. wyskóshi inspektor lieutnant Witt a jubelski por dowjescj dat. Dale ſhromadži ſo tam 8 družkow, ſkónki, wjeſne grychty atd. a podaču ſo w rjazym čazu do klenanſkej

životje, hdjež l. farat Nowak psched shromadženej wožadu pětka rycz djeržesche a mandželsku — jubilarow dožohnowa. Po řemšach bě v Domštez hoscenžu hoscina, wot jannjanſteje gmejnju wožotowana, na lotrž jubilaraj se ſwojimi djeržimi a pschedzefstwom džel bjerichu. Wonaj tam wſhalek darch dostaſčaj bjes druhim tež 30 markow wot pruskeho krala a 15 markow wot lieutanta Wittu.

S Nakaz. Wondano je ſem powjetz pschishka, so naſch kralowski ſudniſki hamit ſe wſchel wěſtoſcu 31. měrza t. l. byc ſaſtanje. Wſchel wſhy naſchego hamta — něhdje 7300 ludzi — budža wot 1. haperleje do budyskeho ſudniſkeho hamta ſkuſhcz.

Se Šlepacho. W naſchej wožadze bruna ſtarſchim male djerži wožal přez bjerje, pschetož bjes druhim pöndželu s Domilez domu dwě holčy na jenych marach l rowu njeſechu.

S Lasa. Wot 11. februara ſu wſhy Ščenženža s Nowej Ščenženžu, Wysoka, Hermancey a Kolbiž ſ poſteſteje agentury we Wulich Šdžarach wodželene a poſteſtej agentury we Lazu pschedzelenie.

Macziczy dom

abo wjele wjaz

pućowanje dla maczicznego domu do Poſnanja.

(Vokracowanje ſ cípia 5.)

Do Poſnanja pschijewſchi w „Božaru“ wotſtupič, w lotrym je, kaž w c. 5 ſpomnich, tež riany wulki hoscenž. Běſche to njeđelu w 12. hodžinje pschipožnju a jako běch ſo trochu hinal ſwobolek, wudach ſo, ſo byc někoho ſnateho nadefchol. To ſo mi tež radži a tutón ſnath mje najprjedžy wſchelalim knježim pschedzaji, po címž hſchaze dleſchi čas po měſeje wołoko hodžachmoj a ſebi to a druhe wožladowachmoj. Wołoko 3 hodžinow ſo do hoscenža widejich, ſo byc pomobjedowak. Wobjedowachu tam wjeho pöſlzy, mi hewal zyle njeſnaczi knježa, ſ lotrymž ſo borys do rježow dach. Jako ſhonichu, ſo byc ſſerb ſ Lujizy, dha mje hnydom ſa blido na přenje město ſadžichu, a dyrbjach ſ nimi wino piež, lotrež pak woni ſaptežichu. Za běch někotre cípka ſerbskich Nowin a Lujizana ſobu wſak, te jim potom poſasowach, ſo byc ſo herbskej rježi někakſe woſchilječe dotali. Jim bě to po ſdacu jara ſajimave.

Bo wožedze ſebi město dale wožladowach a na to djerž do jeneje ſhromadžiſu, hdjež ſo kdydu njeđelu wucjene pschednoschi djerža. Za ſo tam teho dla podach, dolež bě mi moj ſnath prajit, ſo možu w tajkej ſhromadžiſne wjeho pöſlých knježich trjechic, kiz ſu tak ſamobježi, ſo ſnadž někho ſa macziczný dom dadža abo tola požega. Duž bu to wſchelalim knjeſam, kiz tam běch, prajene, cíeho dla byc pschishol, a cíi mi rjeſnichu, ſo cíedža po ſlónčenym pschednoschku mojeje njeſnacze dla radu ſkadowach. Za jim teho dla požiljko wjeho nusne wožozowach a ſo ta wěz tak daloko roſjaſni, ſo w tu khwili něhdje ja 2—3 měſezy, hdjež budže theater hotowy, ſa macziczný dom ſnadž 2—3000 tolet nawožadža.

Dolež bě někto njeſnacze, lotrež dla běch do Poſnanja iet, po pravym ſa tón ſtrč wužednana, dha cíyich ſo ſ tmy knježimi na měſeje rožjohnowac, ſo byc borys ſaſo domos wročik; pschetož ja ſa blíſſe cíehlo „Serbskich Nowin“ hſchaze něčo napijal njebež a měſach teho dla ſtarosč, ſo byc w pravym cíaku rukopis do cíjchernje wožtarak, dolež cíyich ſam híjom wutoru ranu „Serbskich Nowin“ dla džekac ſapocječ. Ale ſ wotſedzenjom

něčo njebu; pschetož cíi knježa mi přez njeđachu, prajizy, ſo tajkeho žadneho hoscja njeſtchcia, kiba ſo ſu jemu předy hoscinu wožotowali, ſo pak ſo to předy ſtež njeđe, hac̄ ſafajtra wječor. Pschi tmy tež jedyn ſ tyč knjeſow rjeſnuy, ſo je tež ſ. Hórnik ſ Budyschina do Poſnanja pschijek a ſo budže tón tež na taſtu hoscini pschedproſheny. — So byc ſebi ludzi njerohne-wat, dha ſo poddach a woſtach.

Se ſpoujeneje ſhromadžiſu djerž ſ někotrymi knježimi do Vazara a to do tamniſcheje khofejownje, ſo byc tam wſhalek nowinn cíatač. Tam l. Hórnika nadendječ, kiz mi běſche, ſo wěſteho wožtaranja dla do Trjebnicy w Ščelejnskej podač. Wón powjetashe, ſo je jemu do myſle pschishko, pöſlēho wucheneho, stareho l. Malinowskeho wožtac, dolež pucž ſ Trjebnicy ſ nje-mu jara daloki njeje. Malinowski miſenuzy bjes druhim híjom wjeho lét na porjedzenju pöſlēho prawopisha djerža a běſche teho dla psched dležichom cíazhom ſ nam do Budyschina pschijek, dolež bě ſhonik, ſo byc tudy tež ſ porjedzenjom herbskeho prawopisha wjeho hary měli. Wón bě teje ſamhneje njeſnacze dla tež husto-woſč wucjene praschenja wožebje na l. Hórnika ſtak, lotrž ſe ně-korre cíyich ſa to waſhneje woždyc, ſo l. Malinowskiho wožtac. Wot njeho bě l. Hórnik do Poſnanja pschijek, ſo byc pschi tutej ſkadnoſci tamniſche wucjene instituty wožtac.

Š hofejownje naſu potom jedyn knjež do pschedbytow rje-miſhniſkeho towaſtwa dowjedze, hdjež pak jara doho njevoſtachmoj, dolež ja „Serbskich Nowin“ dla žaneho praweho měra njeſtchac. Duž ſo do hoscenža wročichmoj, hdjež byc potom hac̄ do hukboleje nožy ſa „Serbske Nowiny“ piſak a ſafajtra ranu moj rukopis do Budyschina pöſkak. Naſtak, kiz je na přenje ſtronje c. 3. „Serbskich Nowin“ wotčiſhczanu a ſ piſe-milou „P.“ podpiſany, byc tež ſo w Vazaru napiſak, a tutón piſimil ma na „Poſnau“ dopomijec.

(Slonejenje.)

Přílopk.

* Jako běſche kral Albert wondano w lipſkej ſtronje na hontwoje, dha jena žona pschindje a proſchesche krala, ſo byc ſo jeji někak ſpenježna ſchtraſa ſpuschczka. Pschi tež ſkadnoſci wona kralej tež liſt pschedpoda, lotrž bě teje nježwěrny mandželski na ſwoju ſublu piſak, — ſo byc kral tola tež ſhonik, ſ ſajkim mužem dyrbja ſony wołoko Lipſka ſiwe byc.

* W Pilsdorſje ſu ſo 19. januara twarjenja ſtublerja Kröh-nerta wožpalike. Tydžen požiljko wužledžichu, ſo je jedyn 12lětny hólež tón wožen teho dla ſakojit, dolež jemu tam pschi proſhe-nju njebečnu něčo dali.

* W Schwedſkej běſche tamón tydžen tak ſyma, ſo byc nje-ſwazichu po ſteſnizach jěſdžic, dolež ſo bojaču, ſo mohke ſo ſymy dla ſoleha roſložic.

Cyrkwinske powjescé.

Wěrowani:

Pětrowska zyrkej: Julius Hempeł, hautboiſt 4. infanterie-regimentu 103, ſ Hanu Helenu Wujchilez.

Michałska zyrkej: Vjedrich August Horn ſe ſkoneje Vor-ſcheže, ſ Madlenu Böltigej ſ Džějnilez.

Katholska zyrkej: Wjazkaw Wopinka, fabrikſki džekacjer w Budyszech, ſ Hanu Goderez tam. — Josef Bezule, měſčjan a krawſki miſcht, ſ Mariu Holscheiderej ſ Radworja.

Křčení:

Pětrowska zyrkej: Hanu Hilžbjeta, Pětra Augusta Wiejsa,

wobydlerja, dž. — Jurij Pawoł, Wiedricha Juliusa Moriza Mrośa, wobydlerja, b.

Michałska gryfka: Hana Ernestina Martha, Augusta Nowala, cigarzydżkarja pod hrodem, dž. — Maria Helena, Iana Roharska, khejzerja w Brzozowej, dž. — Hana Maria n. dž. w Szkołnej Borszczegi. — Ernst Gustav, Gustava Wylema Kozora, żynoszczera-najemna w Delnej Linie, b. — August Ernst, Iana Michała Pietschki, khejzerja pod hrodem, b.

Katolska gryfka: August Clemens, Handrija Augusta Gruhla, mściciana a bētnaria, b. — Pawoł Jurij Jan, Augusta Iana Niedela, murjera, b.

Zemrjeć:

Dzień 31. januara: Hana rod. Budyczek, njebo Iana Bohumir a Szwedoma, cęgłe, sawostajena wudowa, 74 l. 7 m. — Handrij Halla, żynoszczer w Delnej Linie, 40 l. 7 d. — 1. februara: Hanja redzeua Schöckej, Kortle Augusta Kippera, koreczmarja, mandjelska, 45 l. 1 m. — Hana Krysztiana rod. Dittmannez, njebo Iana Muli, wobydlerja na Židowje, sawostajena wudowa, 69 l. 9 m. 6 d. — 2., Hana Krysztiana rod. Bēbrachek, Iana Michała Pietschki, khejzerja pod hrodem, mandjelska, 34 l. 4 m. — 2., Wylem Pawoł, Iana Kubisz, wobydlerja a krajego pothonca, b., 4 l. 6 m. 22 d.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Druhdy tola też mudri ludzi kłupość sečinja.
Mots Tunka. Chto dha mēnišč?

H. D. Wóndano psichidżech do koreczmy w R., tam sečesche jedyn schédziw a mēsesche hōdny „schwyz”, bōrsh potom psichidże mēdy hōspodat, ludzi prajach, so je tamneho ksy, tón mēsesche też „schwyz”, ale jenož mak.

M. T. Hm.

H. D. Dokho njetrajesche, dha poča tamon s hōdnym schwyzom bōrzech a bōrsh też tón s makym schwyzom mōrczesche, a prjedy hačko dohladachmy, dha ko tak pełne kładkowaschtaj, so krybjesche jeju króna domu s roszkownowacj.

H. D. Ale cęgo dla dha ko wadżeschtaj?

M. T. Hlaj węz je taſta. Tamon kwoj schzypak rad w hornjej węz wupije, tón pak w delnej, hōzej pod wobledżbowanym njeſteji. Dolek pak staj schzypakaj wschelakij, dha ko tež tamon a tón njeſtejtaj a jedyn na hornjowięſnym a drugi na delnijowięſnym schzypak kware.

H. D. Al, aj, toſal

M. T. A taſke kładkowanje ko potom wospjetuje.

H. D. Brr.

Płaczsna žitow a produktow w Budyschinje

6. februara 1875.

Žitowy dowos:	3099 mēchow.	Na wilach		Na bursy	
		wot ml. np.	hač ml. np.	wot ml. np.	hač ml. np.
Pschēnza	50 kilogramm	.	.	9 82	10 83
Rožka	.	.	.	8 54	8 99
Jeczmień	.	.	.	8 33	8 69
Worbs	.	.	.	9 50	9 80
Hroch	.	.	.	—	—
Wola	.	.	.	—	—
Raps	.	.	.	—	—
Jahy	.	.	.	16 7	—
Hejduschka	.	.	.	19 77	—
Bērný	.	.	.	250	262
Butra	1	.	.	270	290
Szyno	50	.	.	6 50	7

Kórz pschēnzy po 170 punktach: 16 markow 69 np. (5 tl. 16 ngl. 9 np.) hač 18 ml. 41 np. (6 tl. 4 ngl. 1 np.). — Kórz rožli po 160 punktach: 13 ml. 66 np. (4 tl. 16 ngl. 6 np.) hač 14 ml. 38 np. (4 tl. 23 ngl. 8 np.). — Kórz jeczmienja po 140 punktach: 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 ngl. 6 np.) hač 12 ml. 16 np. (4 tl. 1 ngl. 6 np.). — Kórz worbsa po 100 punktach a po starym cijagle: 3 tl. 5 ngl. — np. hač 3 tl. 8 ngl. — np.; jahy: 5 tl. 10 ngl. 7 np.; hejduschka: 6 tl. 17 ngl. 7 np.; bērný: 25 ngl. hač 26 ngl. 2 np.; butra: 27 ngl. hač 29 ngl. Szyno po 100 punktach: 2 tl. 5 ngl. hač 2 tl. 10 ngl.

Kopa szkómu po 1200 punktach w Kamjenczu 34 ml. 50 np. (11 tl. 15 ngl. — np.), w Shorjelzu 34 ml. hač 37 ml. (12 tl. — ngl. — np. hač 12 tl. 10 ngl. — np.).

Na wejeraszchim płaczescie w Barlinje:

spiritus 55,6—56 ml.; pschēnza 165—207 ml.; rožla 153—168 ml.; jeczmień 150—192 ml.; worbs 160—190 ml.; hroch jedyn 195—234 ml.; piżm 177—186 ml.; rępikowy wolijs (szweczenje) 53 ml.; lanj wolijs 62 ml.

Lipsta bursa 4. februara.

Awstriiski papierjaný schēnak 1 ml. 83 np.; awstriiski głeboraz schēnak 1 ml. 92 np.; ruska jenorublowa bankowla 2 ml. 83 np.

Cjahi po želeſnizy.

S Budyschina do Draždjan: Nano 6 hodžinow 45 minutow; dopołdnja 9 h. 15 m.; pschipołdnju 12 h. 40 m.; popołdnju 4 h. 10 m.; wjeczor 8 h. 5 m.; w noz̄y 2 h. 35 m.; w noz̄y 4 h. 5 m.

S Budyschina do Shorjelza: Nano 7 h. 45 m.; dopołdnja 10 h. 50 m.; popołdnju 3 h. — m.; wjeczor 6 h. 50 m.; wjeczor 9 h. 45 m.; w noz̄y 12 h. 50 m.; w noz̄y 1 h. 48 m.

S Radeberga do Kamjencza: Dopóldnia 8 h. 10 m.; dopołdnja 10 h. 40 m.; popołdnju 2 h. — m.; popołdnju 5 h. 50 m.; wjeczor 11 h. 10 m.

S Kamjencza do Radeberga: Nano 5 h. 20 m.; dopołdnja 8 h. 15 m.; pschipołdnju 12 h. 45 m.; popołdnju 3 h. 50 m.; wjeczor 5 h. 40 m.; 7 h. 25 m.

S Lubija do Žitawy: Nano 6 h. 10 m.; dopołdnja 9 h. 10 m.; pschipołdnju 12 h. 30 m.; popołdnju 4 h. — m.; wjeczor 7 h. 40 m.; wjeczor 11 h. — m.

S Žitawy do Lubija: Nano 4 h. 55 m.; rano 7 h. 15 m.; dopołdnja 8 h. 26 m.; dopołdnja 10 h. 20 m.; popołdnju 2 h. 20 m.; wjeczor 6 h. 10 m.; wjeczor 8 h. 45 m.

S Shorjelza do Barlina: Nano 6 h. — m.; dop. 10 h. 5 m.; popołdnju 4 h. 50 m.; wjeczor 10 h. 10 m.

S Bēkeje Wody do Mužakowa: Nano 7 h. 30 m.; dop. 11 h. 20 m.; popołdnju 6 h. 35 m.; wjeczor 11 h. 35 m.

S Mužakowa do Bēkeje Wody: Nano 6 h. 25 m.; dop. 10 h. 30 m.; popołdnju 5 h. 30 m.; wjeczor 10 h. 50 m.

Dobrowolna subhastazia.

Na požadanie herbow njebo hanže, priedy swubowjenie Rose, dale ženjenej Hančlowej rodzenej Grüllingez w Huczin je budje ho k jeje sawostasťu sluschača wullosahrodnitska žiwosć cjo. 14 katastra a fol. 3 gruntskich knidi sa Huczinu, kotaž je njebjivačo na dawki a wobčežnosće wjeknogrychlszy na 12,285 markow — np. motschozowana,

dzeń 16. februara 1875,
dopoldnia w 11 hodzinach,

na žiwosći hamej w Huczinie po dobrowolnym waschnju na pschedebowanje pschedewacj.

Tale wullosahrodnitska žiwosć wopschisa areal wot 8 hektarow 25,6 arow a je s 231,40 dawlskimi jenosćemi napolozena.

Pod polasanjom na wuměnje, na hudništej desy tudy a w huczinianskim hoscjeniu wupowěšnjene a wopisjanje ležomnosće a pschedebowanje wuměnjenja wopschisze, ho na kupjenje smyšleni pschedeproschaja, na spomnjenym dniu w postajenej hodzinie w Hančlez wullosahrodnitskej žiwosći w Huczinie ho seńc, k hodzenju ho pschipowiedziec, swoju placzenia kmanosć dopolasacj a dalsche motszakacj.

Najstra po pschedebowanju budža ho wschitton hospodarli inventar, sapak, kaž tež bewaksche mobilije njebočicjekej dopoldnia wot 9 hodzinow psches huczinianske wjekne grychty w spomnjenej žiwosći sa hotowe pjeniesy na pschedebowanje pschedewacj.

Kralowſki hudniſki hamt w Budyschinje, 4. februara 1875.

Michler.

Drache.

Pschedeschczuſki
we wulki wubjerku porucza
pschedeschcznikowa fabrika (Schirmfabrik)
Richard Minck
w Budyschinje, na swonkej lawskiej haſy 879.
Poręczenja derje a tunjo.

Na žitnych vilach
603.

Ernst Pech,

Na žitnych vilach
603.

w domje knjesa E. W. Bięki, porucza wulki wubjerk čistowolmianych drastnych rípsow we wscich barbach, meter po 1 mark 40 np., lóhej po 80 np. atd.; zyle ff. diagonale, lustr, popelin, schottiske drastne tkaniny, meter po 44 np. hacj 3 ml. 40 np., lóhej po 25 np. hacj 1 ml. 90 np.; židzane cachenez, foulardy, kravatky a chawliki, schuku po 25 np. hacj 9 markow; wołmiane cachenez, rubischa a chawle na hłowu a dżeczaze chawliki, schuku po 25 np. hacj 3 ml. 50 np.; pikej, hmuhaty plát, chiffon, cretonny a shirting, meter po 45 np. hacj 1 ml. 5 np., lóhej 25 np. hacj 60 np.

Mój skład je dospołnie skadowany a móžu ja, dołelz hym pschi składnoścji tunjo supowat, moje twory tež po najtunischich placzisnach pschedewacj.

W kłamach ho herbski ryczi.

Drzewowa aukzia.

Na leżowych revirach, k Lichanju sluschačych, budža ho po dotal wobstejzych wuměnjenjach na pschedebowanje pschedewacj:

wutoru, 16. februara t. l., na salhowskim reviru, rano wot 10 hodzinow, wolschowe drzewo w stejazych ložach, pschi kruwiazym hacze;

śrzedu, 17. februara t. l., na lemischowskim reviru, pschi wobezim moseje, słynne brēsowe dolše hromady;

— wot 12 hodzinow pschedebowanju na lichański reviru, khójnowe schto-

mny w stejazych ložach, pschi konšchlētačim drzewniščem;

schwart, 18. februara t. l., w tak imienowanej malej holi, khójnowe

wulšowane dolše hromady, rano wot 10 hodzinow.

Schöna.

Aukzia.

Pondzeli, 15. februara t. l., dopoldnia w 10 hodzinach, budža ho na kuble cjo. 6 w filozach pola Budeſtej jedyn plonwos, 1 hospodarski wós, jena čiſczača maschita a wschelaki hospodarski grat sa hotowe pjeniesy na pschedebowanje pschedewacj.

20 centnarjow dobreho hyma je na pschedebowanju. Hrje? to je shonicz we wudawarni „Serbskich Nowinow.“

Jena wětrniſla ležomnosć se 14 lórzami pola a kuli je w Ralezach na pschedewacj a je wscho dalsche je pola hajnila Marla we Lasy shonicz.

Hermann Kunack na bohatej haſy cjo. 90.

Někotre kopy brēsowych žerdzow a jara rjane jadroste tschēchne lath sieja na kafowskiim reviru na pschedebowanju.

Wenzel, wjeschci hajuit.

We wudawarni „Serb. Now.“ je f dostacju:

Napoleon I. a jeho wojny. Spisak J. A. Pohonež. 50 np.
Oberlin. Jego živjenje a slukowanje. I. 25 np.
Rachidne wojny. 25 np.
Nadpad pola Bułez. 25 np.
Takub abo Boże skwo dyrbi w człowieku živjenje dostacj. Wot K. Kulmana. 25 np.
Genovesa. Rjane powiedanczko se stareho časa. Sa herbske macierze a dzieci pschełozit M. Hornik. 50 np.
Robinson. Rjane powiedanczko, wożebje sa młodych ludzi. Wot K. Kulmana. 50 np.
Sahrodniство. I. dżel: „Ssadowa sa-hroda.“ „Roswuczenje wo plakowaniu żadowych sktomow a t. k. Wot K. Kulmana. 60 np.
Pród na shorjelskiej horje Landskrone abo Boże wodżenja fu dżiwne. Powiedanczko se starzych časow wot J. B. Mucjinka. 25 np.
Swernaj hukodaj. Powiedanczko se herbskeho živjenja wot J. B. Mucjinka. S pschedawom: „Straschna kwartira w Franzowskej.“ 30 np.
Spewy sa herbske schule. Preni seschiw. Schromadzene wot K. E. Piekaria. 25 np.
Bibliske stawisny abo historiski wuczawki se stareho a nowego testamenta. 1 m. 25 np.
Wenczki fijalkow abo sberka mojich powiedanczow. Wot J. B. Mucjinka. 30 np.
Krystof Kolumb abo namalanje Ameriki. Wot Dr. Somera. 25 np.
Serbske babske, kwojemu wulzy lubemmu ludej podate f wujitkaj a sabawenju wot H. Seiterja. 25 np.
Selenska a jeje wobydlerjo. Wot K. A. Zencza. I. dżel 55 np. II. dżel 55 np.

J. G. Schneider

porucza swój
sklad czašnikow (segerjow)

w Budyschinje, na smutskownej lawskiej haſy čo. 134.

Dokelz w Schwajcarskiej direktnie kupuju, mōzu ja nowe źleborne, derje woteczehnjene cylindrowe czašniki pod połnym rukowanjom po 16 markach 50 np., 19 m. 50 np. a 22 m. 50 np. w jara pęknnej dobroscie pschedawacj.

Mój wulki sklad wschitskich druhich druzinow czašnikow a hudybowym ja wożebje pschedawacj a placisny najtunischo postajit.

Ja pschedawacj a hiscze, so tym herbskeje ryce runje tak mōzny, taž němskeje.

S poczeczowanjom

J. G. Schneider, czašnikar.

K konfirmaziji

porucza wscie družiny herbskich a němskich spewarskich knihi, do komota a do kože swiasanych, herbske a němske modletske knihi, biblise ald. a posicja ho wscie swojego skladu, najwsczelasczych knihi wafarskich tworow tegi sa wobstaranie sktemplow, vislanych kartlow, blubnych listow ald. M. Weiser na jitejne haſy.

Najlepschi wobzerny pôver sa kwinje, palejik 50 np.,

salsowy pôver a kolkowy pôver sa konje, restituzioniski pôver sa konje ald., ff. korjeniſsi woliſ a citronowy woliſ, tolczene korjenje a safran ald.

porucza

hrodowska hapytyka

w Budyschinje.

Drzewowa aukcja

w malešchanskim reviru.

S 1 w órku, 18., a p jat, 19. februara, budža ho drzewa letuskich i niskolich drzewniczych, wobstejaze we 68,99 skonjach twierdych walczkow a nieskorzych brzozowych wuzitkowych truchow sa hotowe pjenjesy na pschedawacj. — Schromadzina sapocžije ho 18. februara dopoldnia w 9 hodzinach w huezjinianskim haſku, a 19. februara dopoldnia w 9 hodzinach pschi malešchanskim mužakowiskim haſie.

W Malešchach, 11. februara 1875.

Wyschski haſnik Sachka.

Hjom 9 let měsach wulke džery w rukomaj a nohomaj, kotrež běchu wot wosabjenja nastale a mi wjazh dželacj nzedachu. Ja běch wscie mōzne naložil, tola podarmo. Napakleku pomož wot mojego dolheho hubjenstwa namach a to psches kwalobniſe snatu Glodenersku haſatu a czechnitu žalbu.*

Kraft w Brunowje pola Kamjenza.

*) Prawdziwa se schtemplom:

M. RINGELHARDT

na schachliczny f dostacju w schachlach po 25 np. w budyskomaj haptyskomaj kaž tež w haptysach w Bislopizach, Raſezach, Scherachowje, Hirſfeldje, Bier-naczizach, Wostrowzu, Herrnhucje, Neugersdorſje, Großschönawje, Nowosatzu, Seifhennersdorſje a w fabriky w Gohlisu pola Lipska.

NB. Druhi seschiw „Spewow sa herbske schule“ je rospchedath a nowy wudawk budze wosolo jutrow hotowy.

Neu-Seelandia

w Australiji

wobstara w haperleji rjemiešnikow, dželacjach, ratarjow a njezenjene skuzbne holzy sa 11 toler pr. kouranta abo 33 markow ja wotrosczenych C. A. Mathei w Hamburgu a jeho agent Emil Hirſchel w Drogdzianach, an der Herzogingarten 4.

Zołdkowy katarrh

dospolnje sahoſi

J.J.F. Popp w Heide w Holsteinje.

Dickowa koneszjonirovana daloko wuwolana spodzivnje hojaza žalba,

kotraž je ho najbole kózdy ras jako dobra wopekaſata, porucza ho w žerdach po 30 np. a po 12 np.

moi hrodowske je hapytyki.

Wocžobědujm a na pýšchenju čerpjazym posicja Dr. R. Wellerowa hořejšia w Draždjanach (Victoria str. 4) hojenje a wohladanje. Wysze 25,000 khorch je tam hojenych, něhdyz 300 bělmoskłepych sbožowne operowanych. Tež sažadjuja kořumskych wocžlo. — Dr. Weller je wutoru, 16. februara, wot 8—12 hodžinow w Rumjezu (w hořenju k hvedzje) a ředku, 17. februara, wot 8—12 hodžinow w Budžinje (we winowej lici) k ryciam.

Sa konfirmandow

porucžam wulku partiju čornych a brunych mohairow, rippow, wołmjanowatlow a alpalow, sapoczejo wot $4\frac{1}{2}$ nžl., $10\frac{1}{4}$ scherokich po 15 nžl.

Tež jaquety s módrého a čorneho žulna a rippa wot $1\frac{1}{2}$ tol. mojeho fabrikata. Tehorunja dawam tajte w najkrótskim časzu nanajtunischo s kózdeje požadaneje tkaniny po podatej mérce sestřic.

Při potřebnosti prosku na to ledžbliosc̄ stojic̄.

W mojej pýchedawařni ſo
herbsli ryci!

H. Kayser.

Firma: J. Hartmann,
w křdi l. C. Roada na žitnej hafy.

Bukicžanske ratarſte towarſtvo

pýndzeli, 15. februara, popoldnu w 4 hodj.

Pýchednosch křesa křimsteho ſapóklaža
Reka wo „čeladným vorjedze.“

Pýchedkyda.

Držewowa aukzia.

Wutoru, 23. februara t. l., dopołdnia wot 9 hodžinach budž ſo w hořenju w Huszy ſe ſuchich a wulko-wanskich držewow, w bukicžanskim křežem ſezu nastajanych:

1149 scherokowych ſerdzi, 7—13 cm.
tolstych,

14 Km. mješklich ſchęzepow,
20 „ twjerdyh ſlipow,

423 „ mješklich
0,7 stotujow twjerdyh walczkow,

27 „ mješklich walczkow,
3 „ twjerdyh walczkow,

47 „ mješklich
1 liscžodržewowa doňha hromada
32 jehlinodržewowych „

pod wuměnjenjom nařadzenja a ſa hoto we pýjenjyu na pýchedadžowanje pýchedawac̄.

Kupowario ſu pýchedrošen, ſebi držewa předy wohladac̄ a ſo teho dla na hólniča w hajniškej křdi při hucjan-skim ſwěrinzu wobročic̄ abo ſo hýdom do našpomijeneho ſeha podac̄.

Hrabinske Schall-Riaucourſke haj-niske ſarjaduſtvo w Huszy.

Hugo Opelt.

Wucžomnik pytan̄.

Na bližše jutry jedyn mlođi čłowjek pod naipodobniſchimi wuměnjenjemi w mojich křlamach město namala.

W Budžinje.

Heinrich Lindner.
Destillazia, cigarry, kolonialne twory.

Wucžomnik pytan̄.

Na moje materialowe, cigarrowe a spirituousowe křlamy ja k jutram 1875 jeneho mlođeho čłowjeka, syna sprawnych starskich, pod spodobnyimi wuměnjenjemi jako wucžomnika pytam.

W Budžinje, dýn 2. februara 1875.
J. T. Reimann
s napschecja theatra.

Jeneho wucžomnika,
křiž može kózdy čas nastupic̄, pyta
týscherſki mischtir Lehmann w Bukezach.

Jeneho wucžomnika
pyta k jutram
říjenjenerſki mischtir Schreiter w Bukezach.

Holcžez, křiž jutry ſchulu mopschecji a chze pýkarſto nařukny, može d a r m o do wucžiby ſtipic̄ pola pýkarſkeho mischtra Strohbačha na ſamjetnej hafy c̄jo. 577.

Syn sprawnych starskich, křiž chze mlynstwo nařukny, može pod spodobnyimi wuměnjenjemi město dostac̄

w delném mlyne w Kotwaz̄.

Dwě džělaczjerſkej familiji dostanjeti wohydlenje s křewom při dobré ſbz̄ a pod spodobnyimi wuměnjenjemi na ſnejšim dworje w Smochcižach.

E. Imisch.

Zena holcžka abo dwě, kotrejž chzetaj ſo w ženských džělach wudokonjeci, pýchedbik do ſtanjeti pola Augusty Křižtarjoveje na ſchulerſkej hafy c̄jo. 5.

Jeneho mlynskeho wucžomnika pyta pod spodobnyimi wuměnjenjemi

R. Mann w Delnzej Hörz̄.

Holcžez, kotrejž chze týscherſto nařukny, može pola podpižaneho do wucžiby ſtipic̄.

Týscher Aug. Mittash w Bukezach.

Zena řodna holza 1. haperleje t. l. jako křižinska džowlka w ralecžanskej hafy křižbu namala.

Swój ślub z kniežnu Wlastu Nowotne, mandzelskiej druhej džówku njebo knieza Dr. theol. Nowotnego, fararya w Šprejcach, najpodwołnišo wozjewia

W Bolborcach pola Hodžja, 7. febr. 1875.

Jan Kubica,

wučeř.

Slubjenje nascheje džowlki ſauje s kniesom wucžerjom Ruoblochom w Ščeženžy moj pýchecjelam a snathm jenož na tutym puczu naipodwołniſho k navjedzeniu dawamoj.

We Žasu, 7. februara 1875.

Ed. Säuberlich
a mandzella.

Njeſapomnicžka na rów

njebo

Marje Kowlez we Lejne.

Hdyž rjona ſwěta ſakcjeje,
Dha ſahrodnik ma wjekele,
Wón wſchitku prógu naloži,
Ju ſožeržec̄ w tojſej pýchnosc̄:
Hdyž ſymný wětr na nju ſadunje,
Dha ſwjadnje — ſwoje město njeſnaje.

Tak ruceje, četa najlužscha,
Hlaj s Twojim ſiženjem ſo ſta;
Žno lěto dwoj a druzhce,
Egi dýrbjeſche býc̄ poſlenje;
Kaž ſiwa Ty nam radoſc̄ ſhotowa,
Tak Twoja ſmjerč ſaň mózneje wurubja.

Ty wěſje njeſh mlyſlka,
Hdyž kermuſhu ſy wot naš ſchla,
So ſa tak jara krótki čas,
Na marach ſtejo, ſmějeſch ſwab;
Haj ſo Twoj dom, hdyž ſ njeho won pýndzec̄,
Na ſwjeſje wohladac̄ wiaz njebužec̄.

We zufbie, hdyž Ty ſlužesche,
Böh Tebe domoi wołasche;
Macj Twoja, křiž bě při Tebi,
Zalo Ty wocži ſandželi,
Něk wurubjena hlaſa do rowa,
Hdyž ſenicžku jej džowlku ſhowaſa.

Něk ſy wſchal wot naš dželeno,
Do zusej ſemje ſhowana;
My wěmy pak, ſo po ſmjerči
Böh ſ Žobu naš ſob ſienochi;
Böh daj, ſo tehdh ſkrona ſiženja
By naſhe hlaſ ſ hnaðh pýchila.

Th, knjež, poſaujeſch nam,
So wumrječ ſamh, hdyž chzeſch ſam;
Ach, daj ſo wutrobie nam wſac̄
Sso wſchēbne ſ ſmjerči hotowac̄,
A hdyž naš ſ teho ſwěta wołasch tu,
Nam wobradz ſ hnaðh ſkronu njeheſtu.

Handrij Pawoł ſ Mjeſchi.

Zenotliwe čiſla „Serbskich Nowin“ placza někto 8 nžl. a ſu tež doſtač ſola t. l. pýchelupza Herm. Annada na bohaté hafy a pola t. l. pýchelupza E. Purſche na Židowje.

Redačia.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne predplata
we wudawarni 80 np.
a na němskich póstach
85 np., z přinajesenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde čisto placi 8 np.

Za nawěštki, kiz maja
so we wudawarni „Serbs.
Nowiny“ na róžku swoj-
neje lawiskej hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Ciščer: L. A. Donnerhak w Budyšinie.

Čo. 8.

Sobotu, 20. februara

1875.

Krej sa krej.
Bowjedancjko s Bóžnije.
(Polacjowanje s číškou 7.)

III.

Bóžnija ma w snutskich krajinach mato pucjow, po ko-
trych móže so jézdzieč. Jenož wusle schježki sa pěškow abo tež
sa koni tam naibóle namakaſt a te ſu wobegejue doſč, dolež
husto doſč pſches nahke hory wjedu. A potom hale w lěžach,
tač hubjenje ſo pſches nje pſchejličejich! pſchetož pucžiki ſu husto
doſč ſe starhmi ſchtonami ſawalene a ſchježka je na kromje ſlaky,
pódla kotrejz ſtrachna hukolosz hrošy.

Na tajlich džiwicach ſtojan wot teho čjaža wočko
bukdjeſche, jako bě ſhonik, ſo ſu jeho na kóz ſadili a jeho taſ
ſatrafachne morili. Wón žanu lačnoſć nječujesche, hacj lačnoſć
ſa wjeczeniom.

Njeměrny wón po tamniſtich horach dale kročesche a do
jich hukolosz ſlakobow ledžbljive poſhladowasche, pſchetož w tujlich
ſlakobach hróblí hajdukojo bydla, kiz bóžnijkim Turklam ſa živje-
níom ſteja. ſsu to ſerbjia, kiz ſu pſched Turklami do hór čje-
lač džrbjeti, dolež ſebi njebečnu jich pſchesčehanje ſubitč dali,
ale ſo hróble wobarali. A pſchi tajlikm wodaranju ſo husto
krejpscheleče stanje.

Hajduk Two Černič ſak w masulſtich horach bydlesche, taž
ſebi bóžnijši ſerbjia potajne poſjedachu a ſtojan bě wuſkoč, ſo
by jeho pytal a ſ nim pobratſtro ſakozík. Šmjerčmucenjy
bě ſo na jenu ſlaku ſyňk a ſedjeſche, hacj wjeczorna ſernicžla
na njebiu ſažvěči. W tym wočomilnjenju ſo ſtojan na Dar-
inku dopomni. Wón ſhepný: „Hacj tež wona nětko tež poſhla-
duje i wjeczornej hwěſdze a ſo ſa mnje pomodli?“

Wulka holoſz jeho duchu pſchewſa, ale hnydom ſo wón na
ſwoju pſchibruſhnoſć dopomni. — W duchu krawny kóz widjeſche,
na kotrejz jeho nán mrějeſche. Wón tež widjeſche, tač ſo Ali-
Beg nad tym čertovsz ſměſtotaſche a ſama wot ſebje jeho pra-
wiza ſa bróni hrabny. „Wón džrbi wumrjet“, wón ſhepný.
„Wón a jeho ſyňaj njezměđa měhačk ſ nowa ſažo počn ſka-
dječ widječ. Na to ja pſchizham.“

Njedaloſlo ſlaky, na kotrejz ſtojan ſedjeſche, wobſčerny bu-
lowy lěž ſhumjeſche. S njeho njejavny ſyňk muž wuftupi. Jego
hanečjar, jeho pistoliſe a dokha albanefiſta třelba ſo w měhačku
býſlotachu. ſtojan ſo na teho muža hličje dohlaďač njebeſche,
ale tón jeho bóřny wuſlada. „To njeje žadny wuſladeč“, wón
pſchi ſebi rjekný, „a tež niz žadny Turka. Ale ſchtóž ſem pſchinđe,
tón je hajduk. A hajduk tónle pačot tola byč njemóže.“

Potom džeſche wón i ſtojanej a hličje někotre kročele wot
njeho ſdaleny, rjekný wón ſ jažne klinčazym hložom: „Šchtó
ſte Wy a ſchtó mačeč tudy pytač?“

ſtojan ſo hréſtje wobroži, pſches te ſkowa wſchón pſche-
ſkapnjeny. Tola hnydom jemu ta myſlizka do hlyw pſchinđe,

hacj to Iwo Čornicž njeje. Wutroba jemu pukotaſche, tola pač
wón hróble wotmolwi: „Ja ſyň ſchecijan a ſyň ſwoju hličku
wopuſhčiſt, ſo byč jene ſlubjenje dopjelnit.“

„Budž hukalený Jeſus Chrystus!“ praji zuſnik a ſtojan
na to wotmolwi: „Do wěžnoſče, hamjen.“

„W tžim wobſteji Twoje ſlubjenje?“ prascheſche ſo Iwo.

„Šchtó móže ſyň polubicž, kotrejuž ſu ſallecji Turkojo nana
ſlónzowali?“ wotmolwi ſtojan.

„Ty maſč prawje“, džeſche Iwo, „ale tač džesči tudy ſwoje
ſlubjenje dopjelinicž, hdež tola žadny Turka njeſchindže?“

„Ja ſem pſchinđeč, ſo byč Iwa Čornicža nađeſtvoč a ſ
nim bratrowſtwu ſčinik.“

„Tež Ty pytaſč? wón pſched Tobu ſteji.“

ſtojan hréſtje poſtaný a ſawoka: „Nječ budž to wočomil-
njenje požohnowane, w kotrejz Waſ preni króž wuſladač!“

Hajduk Two jenu pſchesčenjive ruku da a ſo dale pra-
ſcheſche: „A ſchtó je Twój njeſphecječ?“

„Ali-Beg“, wotmolwi ſtojan.

„Ha, tón krawy pož Ali-Beg!“ wopjetowa hajduk a jeho
wočki hróſonje ſapkomjeniſtej.

„Iutje džemol do wky Pſchipola dele hicj a ſwiedžen naju
bratrowſtwu ſwječiſtej. A nětko pož ſo mnju, ſo byčmoj w lěžu
močen ſažekaloj, pſchetož Ty budjeſči mučny a lačny.“

IV.

Běſche to ſwiatli a na jenej ſužy, ſ džela i lěžom wobda-
tej, běchu ſo ſerbske holčli ſe ſerbjewa a wočlých wky ſhro-
madžike, ſo byču tam kralizu hrake. Kraliza mjenuje ſo pač
ſwětny ſwiedžen, kotrejz tamniſche holčli i čeſeči naſeča ſe ſpě-
wanjom a rejwanjom wotdžera; pſchi tym pač ſebi kralizu abo
kralowu wuſwola a wot njeje ma zyky ſwiedžen ſwoje mjenno.

Darinka a druhe holčli běchu ſo tehdž na ſpomnjenej ſužy
ſechke a počlenſche běchu Darinku ſa kralowu wuſwolice. Wone
potom ſwoje ſpěw ſpěwachu a ſwoje reje rejwachu a ſo po
wachnju mlodoſcje wjeſelachu. Wſchě běchu radostneje myſle,
jenož Darinka druhy mjeſtečeſche; pſchetož dopomjenje na ſto-
jana ſrudobu w njei wubudžowasche. „Hdže tón wobohi čjlowjeſ
nětko pſchibhywa?“ tač ſo wona ſama ſebje prascheſche, ale wo-
towſtvenje ſebi žane dač njevjeſtjeſche a to ju čjlin ſrudniſtu čjnjesche.

Wiele ludži bě ſo ſ wočloneſe naſečko, ſo byču ſo ſ wje-
ſeček mlodoſcju ſobu wjeſelili. Tež Mchamev bě pſchischoč, ſo
by tu widžik, ſa kotrejz jeho wutroba ſedjeſche. Wón ſo i dru-
him ludžom njeſtupi, ale bě ſo ſa jenym lečkom ſhowač, hdež
jeho ničton njewidjeſche.

Jako druhe holčli wočko Darinki jalo ſwojeje kralowjeſ
rejwachu, ſhepný wón: „Haj, Darinka, ty džribiſč tež moja tra-
lowa byč a ja čhu ſ ſtobu po ſchecijansku wobhadjeez a Težje
naſkražniſho džerječ.“

„Hacj tež někto Stojan na mije spomina?“ pomysli řeši Darinka.

Vjes tym běhu tež některi turkowcy kawačojo pschiteli, kiz s dalota směrnje pschitladowacu. Po kawili stupí druhý syn Ali-Bega, Ibrahim, k nim a s nimi něčeho skradju poryča a jim pjenjesy da. „Kneže!“ rječny jedyn, „wscho budje najlepše wobstarane. My ju do hrodu Wascheho nana pschinjekem a to tak, so nictón wo tym nječo njeprtnje.“

Wjeržor ho bližesche a s nim njeprzy njevzedro pschiczeze. Primacu ho porča a duž tež wscho cjełacz poča. Wscho domoj kawatasche. Tež Darinka s lohlej nôžku překl psches lež běžesche po snatej schiczež, so by njevzedru wuczelka. Dha ju na jene dobo zuje ruki hrabných a jej ani sawokac nječadu, jej hnydom hubu sawjasawski. Drusy ju wsachu a khetje wotnječeču.

„Metody kniežel Ibrahim budje s nami weschce s pokojom!“ rječny jedyn kawač a wschitzh kelpachu k městu Sserajewu.

(Potracjowanje.)

Prawizniski dopis.

Czasto hym wot teho abo tamněho to měnjenje wuprajicž kelyščak, so wježne grycht (rychtař a starszy mužojo) wot 15. octobra 1874 po salonu wot 24. haperlese 1873 (w Galskej) nječo wjozy njeplacza, so nječo wjazy prajich nimaja, so su horje sběnijene, so su wosfronjene. Tole měnjenje a wuprajenie je pak zyle wopacjne. Wjese hóle su a wostanu wježne grycht to, schtož su hacj dotal a hdy předy byk, to rěla: rychtař a starszy mužojo su žudniſke woſoby abo parſchony, su žobustawych žudniſtow, kiz maju woſebje se žudniſtami a žudniſlimi wězamí cjeñicž, jeno so je jim (nječce) polizaſtvo (polizaſte wězy) wotwate a na gmějniskich prijodſtejerjow pschenjekene, cjehož dla ho pak jara rudzieč njerjebaſu. So je polizaſtvo se žwojimi wschelakimi pschitluschnoscemi, klužbanu a wobstaranjami wazna, ale často tež woſebje wěz a wobčeine ſaſtojnſtvo, je wěſte. Pödla teho maju gmějnizy prijodſtejerjo tež wschitke gmějnissle abo wězy ſarjadowac a wobstarac, kaž je to hacj dotal tak bylo. S teho kleduje, so maya woni w naležnosćach swojeho dwojaleho (polizaſteho a ſarjadneho) ſaſtojnſtwa woſebje s hamſlimi hetmanſtami cjeñicž a wobkhadzeč, a je-li jim pomozý, rady a powuczenja trjeba, ho teho dla na te wobroczeč; pschetož hamſke hetmanſtwa su tich přenja wychnosce ſa polizaſtle a ſarjadne wězy. Kajke a kotre pak tele wschitke wězy, džeka a ſaſtojnſcze su, chzu da-li Boh, pschichodnie s krótkim roſestajec. — Schto maju pak něk žudy a žudniſtwa (žudniſke hamſty) cjeñicž a wobstarac? Žudy a žudniſtwa maju, kaž hizom jméno praji, pschede wschitki „žudzieč“, woſudzenja cjeñicž a dawac a na prawo a prawdu hladac, so by ho nitomu kšimwa a njeprawda njeſtala a ſkostník abo pschitupniſ ſwoje, po salonu ſaminowane khostanje abo ſchtrafu dostač a tak žwoje nječasanstwo a njeprčin wotpoluczil. S teho pschindje, so maju žudy a žudniſtwa wschitke swadne, ſkřjbne wězy wobstarac, prawanja, procesy a ſkřjbny wodžicž a wječ, ſkostnítwa, pschenđzenja a pschitupjenja pschepytowac a we wschěch tich wězach woſudzeč a woſudu dawac. Pödla teho maju wone wschě wukonjenja woſudow, egeſuzije, ſubhastazije (to je: žudniſke pschedace ležomnosćow), dale wucžafanja, wuwjeſč, taſazije a žudniſke auſzije a wscho, schtož s tym w hromadje wiſy, wobstarac. Dale maju žudy a žudniſtwa ſ testamentami, ſe ſavostajenjimi a herbliimi wězamí, ſ herbliimi regulērowlami abo roſestajenjimi, ſe ſyrotymi a formindskimi wězamí cjeñicž a je wobstarac. Teho runja maju te žame wychnosce wschě gruntsle

a hypothetiske wězy, pschedaceja a kupy ležomnosćow, dökne wopisma a sapisma a wschitke sapissi kupy abo nowych wobkredjeřiow a dokhow abo poženkonkow atd. do gruntskich a hypothetickich ſtati ſobstarac a na to kupyne, hypothetiske a wschelake druhe píšma, lístky a líſčiny*) (rekonvizije a ſchein) wudželač a wustajicž. Tež maju ho wschitke rekonoscerowanja líſčinow, na pschitkad: kupynych líſtow, döknych wopisimow atd. poſa žudow a žudniſtich hamſow ſtacj a wobstarac. Taſle rekonoscerowanje líſčinow pak wobsteji we tym, so ho ſjawne na žudniſtwe psched žudniſlim ſaſtojniskom i wopſchiczežu wustajeneje líſčinu abo píšma a i žwojemu, na kongu líſčinu podpišanemu jměnu, jako se žwojeh ſamžnej ruku abo s wiedzenym pjerom pišanemu, pónaſejch a na to žudniſki ſaſtojniski hnydom psches ſrótka registraturu, kotrež pod twojim jměnu - podpišom na líſčinu napische, wobtwerdji a wobwědcji, so by ho ſjawne na žudje i wopſchiczežu líſčinu a i žwojemu podpišanemu jměnu pōsnak. Taſle na žudniſtwe rekonoszirowane, to rěla po taſlim: po wopſchiczežu a po jměna-podpišmje wot wustajicžela a podpišarja psched žudniſlim ſaſtojniskom pschipōnate líſčinu maju potom tu woſobnosce, so ho wjaznani wotpréc ani wotpschicahac njeſhodža a jako „ſjawne líſčinu“ placza. — S teho wschěho, schtož hym hacj dotal prajík, je pak widzeč, so maju tež žudy a žudniſke hamſy wschelake jara wazne wězy a džeka wobdžekac a wobstarac. Žurka hym prajík, so su wježne grycht (rychtař a starszy mužojo: schoppojo), žudniſke woſoby abo parſchony, žobustawych žudniſtwa; hoi! to wone su; so jeno niz w měsće, hdež ma žudniſtvo žwoje ſydko, ale so na wězach bydla. Dale hym horjela roſpokasak, kotre a kajke wězy a džeka maju žudy a žudniſke hamſy wobdžekac a wobstarac. S teho ho lóhko pōsnaje, kotre wězy, džeka a wobstaranja wježne grycht nastupaju, kaž daloko žud abo žudniſki hamſ tele wězy a džeka ſam njevobstar, ale te wot wježnych grychtow wobstarac abo jim hewak i taſkemu wobstaranju poruczeńsc abo pschitlansju dawa, abo kaž daloko tute wobstaranja a džeka po salonach w ſaſtojnſtwe a pschitluschnosciam wježnych žudniſtich mužow leža. So pak někto i krótkim klyčke tež woſebje wopſjetuju, kotre žudniſke abo prawizniskie wězy a džeka wježne grycht nastupaju a staraju, tak so dyrbja wone píšti iž žudniſlim wobstaranju pak jako dſchitky abo ſwědlojo pödla, pak píšti tym pomozni bycž, pak te žame ſam wobstarac, ſpominam tudy na ſkładowaze pschitluschnoscje a wobstaranja wježnych grychtow: Woní maju woſebje píšti wschelakich žudniſtich džekach, woſebje tyč, kiz ho wot žudnika abo žudniſkeho ſaſtojniska wonka na wězach wobstaraju, jako pschitky abo ſwědlojo pödla a pomozni bycž, tak na pschitkad: píšti cjeñenju a pschedopadcu ſtamentow, píšti lokalnych wobkhadzeč a pschedepotowanjach, píšti tozazijach ležomnosćow, wumějniskich a druhich hibitich wězow (mobilitow), píšti ſubhastazijach; maya často wot žudniſtwa pschitlanske auſzije pschitlotosac a wotdherječ, píšti egeſuzijach a wucžasanjach (Pſändung) pomozni bycž, wotcžasane wězy ſhovac, ſmíertne padž, hdyž je ſemrět njeprčinolétné džecji (ſyrot) abo ležomnosce ſavostajik, žudniſtow wosjewicž, ſa ſyrot ſaſtaracjelow a ſastupniſow (formindow) pomjenowac, ſavostajenjwa ſavíšowac a taſitowac, píšti herbliich ſrijadowanjach, roſestajenjach a dželenjach pomozni bycž; woní maju dale píšti ſupiſtich a wschelakich druhich ſapiskach pödla a pomozni bycž, žudniſtow w jdeřbnych a druhich žudniſtich wězach te a tamne wosjewenja cjeñicž, dyrbja pomhac ſednac, maju woſebje píšti žudniſkim rekonoszirowanju líſčinow jako pschitky a ſwědlojo píštitomni bycž a píšti

*) Uſezina je tak wjese kaž němci: Urkunde.

wym śudniśtemu sastojniętj s dobom tej wobkruciej abo wobkwestiejj, so je tón, kij lisczini (na psch. kupy list, dołgne wopisimo, kmitonku atd.) rekognosziruje, tón hamy, sa kotrehoż so wudawa atd. atd. Woni mają po tajkim tej tożamociejj (Identität) teho, kij lisczini po jeje wopscijsceju a mjenu - podpisimje psched śudnikom rekognosziruje, wobkwestiejj. Wobpscijsceje liscziny może pak wschelake byc, sa tym haż je, kaj prajacmy, kupy, dołgne wopisimo, kmitonka, rukomarski list atd. — So w salonu wot 24. grudnia 1873 na wjezne grychty spominane njeje a tóne salon njeżo wo nich njeprasi, to so hamo wet hebie rosymi, dołez tón salon śudy a śudniśta a jich organizaciju, to je snutskomne a swonkowne srjadowanie śudow a śudniśtwow i pschedmijet nima, ale jeno wo sarjadnych wyschnoscach abo sastojniſtwach sa polizaske, gmejnſte atd. węzy rycji. — Hewak hym tej se wschem tym, sktož je nam t. h. k. w č. 6., „Serbst. Now.“ jaſnije roſestajat, zhele psches jene, a proſchu ieho pscheczelniwo, so by bórsh i tajimi praktiskimi powuzowazym naſtawiami poſtrązowat, s czimž hebi węſcie wschnittich Serbow wulki dżak ſdobnie jaſtuji!

Assessor H. F. Wehla.

Swētne podawki.

Němske khęgorstwo. Schiwortk, 11. februara, rano su wonka na drósh 30letnego czaſnikarja Kopcha i Ostriža smiersnienego namakali.

W Miſchnu je so 9. februara popołdnju wulki njeſboże ſtało. Mjenujz w tamniſchej ſapalerki dżelazej fabriky sta so roſbuchnenje, pschi czimž so kruh fabriki tak rucze ſapali, so 15 dżelacekow wo žiwjenje pschiindje a někotre druhe buchu mjenje a bole wobſkodzene. Skto je wina tuteho njeſboża, njehodzi so i wěſtoſcu prajic, dołez su te dżelacekki, kij znadz bychu někto wěſtico prajic mohke, wschnitt morme. Powieda so, so je jena i nich narodny džen měka a so su hebi teho dla ſchokoladu narowic̄ chyže; pschi tym je najſkerje ſchłiczeſta i kachlow wuleczka a někto ſapalika, s czegož je potom roſbuchnenje naſtało. Spomijena fabrika hizom 30 let steji a njeje so w njej w tutym čaſu ani najmijesche njeſboże ſtało. W njej so tajke ſapalerki dżelaja, kotrež so pschi kožu, hdźż so ſlaka i pôverom roſtſeluje.

Draždany. Kral a kralowa ſtaj ſawostajenym tych dżelacekow, kij su pschi roſbuchnenju fabrili w Miſchnu wo žiwjenje pschiszcze, 300 marlow dariloj.

— Kral Albert a kralowa Karola ſtaj so dženka, ſobotu, 20. februara do Weimara podałoj, so byſktaj tamniſcheho wjewwōwodu (Großherzog) a jeho kwojbu wophtaloj. Woni tam někotre dny wostanjetaj.

— Ministerſtwo kultuſa a ſjawoneho wučenſta je poſtajiko, so ma kralowſki komiſsar ſa ſchulſtokandidatſke pruhowanja w evangelikim ſeminaru w Budyschinje ſa ſitawſtu, lubijsku a budysku ſchulſtu inspekcji budyski wokrjeſny ſchulſki inspektor Dr. Wild byc. Tego runja je Dr. Wild tej ſa komiſsara pschi budyskim katholikim ſeminaru poſmienowanym. So kralowſki komiſſara ſa pruhowanja evangelikich a katholickich wučerjow w naſtupanju wobkwestiejj atd. ſa budysku, lubijsku, lamjenſtu a ſitawſtu ſchulſtu inspekcji je wokrjeſny ſchulſki inspektor Grüllič w Lubiju poſtajeny. — Pschi ſeminaru w Roženje je ſa lamjenſtu, grošenhaiſtu a miſchonſtu ſchulſtu inspekcji wokrjeſny ſchulſki inspektor Wangemann w Miſchnu jako kralowſki komiſſar ſa ſchulſtokandidatſke pruhowanje poſmienowanym.

W chemniſtich ſamjentowuſhlowych podloptach „Konforbia“,

bliſlo Niederöſnię, je so 8. februara ſky powetr ſopaliſt a tſjóč hewjerjow na měſce ſaduły.

Na pueżu bliſlo Ernstthalu bu 9. februara herz Krügel, kij bě so i Falkena, hdźż bě piſlat, domoſ podał, ſmierſnieny namakany.

S Varli na piſaja: Sañdzenu ſobotu měſečne khęgor dleſče roſtrycowanie i wjekhom Bismarckom. Skto pak je so wuradzowalo, njeje hiszczę ſnate. — Khęgor je ſalon, civilne man-đelsztvo naſtupazh, wobtwerdzik, taž je jón němſki rajchstag wuradzik.

— W pruſkim ſejmje je kultusminister Halk nowa ſalon i wuradzowaniu priódpoſkožit, po kotrejz dyrbí najniższa lětna ſda ſa evangelskeho duchownego 800 toleč, ſa katholikſkeho pak 600 il. wunjeſz. Hewak bychu ſo tej tak mjenowane ſtolske doſhody pſciſhodnje někak ſarunac̄ měli, dołez ſu po ſaſtupjenju ſalona wo civilnym ſalonu atd. tute doſhody jara njeveſte abo tola jara pomjeniſhene.

— Wot 1. januara t. l. ſo ſa jefdzenje na kralowſkich pruſkich ſchuhejach nježo wjazy placzic njeſreba.

— Samđzenje fuldaſkeho bispopſta, kotrež někto jedyn kralowſki ſastojniſ ſarjaduje, dołez ſu biskopa do jaſtwa wotwiedli, wopſcijsa 2 millionaj 254,000 marlow.

W Poſnanskej ſu w poſleniſtich njeđelsach ſažo tójskto katholickich duchownych do jaſtwa ſadžili, ſo bychu jich i temu mnoſowali, prajic, sktož je jich tajna duchowna wyschnosz. Někore nowiny měnia, ſo duchowni to lohko doſcž ſami njeſedža.

Awſtria. Dołez dotalne wuherſke ministerſtwo wjekſchinu we wuherſkim ſejmje wjazy ſa hebie nima, dha je khęorej wojewiſko, ſo dyrbí ſe hlužby ſtupic̄. Khęgor pak hiszczę nowych ministrów poſmienowal njeje, dołez ſo boji, ſo żadyn wot tych, kotrejz by ſa nowych ministrów poſtajik, doſcž poſcheczelow hjes ſejmikimi ſapóžlanzami nima.

Franzowska. W franzowſkim ſejmje ſu dleſchi čaſh wuradzowali, taž by ſo ſa franzowſki ſejm tej prěnja komora ſrjadowala, taž džie ju tez w drugich konſtituſionalnych krajach maja. Ale jako běchu ſalon, kotrež bě wot ministerſta w tajkim naſtupanju priódpoſkoženym, dołko doſcž poſredzeli a paragrafach taž a hinal poſheměniali, dha ſlonečne pschi poſlennim wothkoſowaniu zhy ſalon ſacigznych.

Schpaniſſka. Š kralowanjom nowego krala Alfonsa w tu ſhwili hubjenje doſcž ſteji; poſchetož to wójſto, ſo kotrejz běſche wón poſcheczivo karliſtam czahnyk, bu wot karliſtom ſbite a wón dyrbjescze ſe wſhem ſhwatkom czelac̄, hewak budžichu jeho doſahnyli.

Ruſiowſka. Ruſi kħęgor ſa to ſtutluje, ſo bychu ſo poſcheczivo wójny taž wjedke, ſo by ſo ſe ſajatymi woſakami a ſ wobydlerjemi kraja, wot zuſeho wójſka wobkadijeneho, po mōjnoſci czlowiſz a poſcheczelniwo wobkhadžako. Wón bě teho dla w ſwoim čaſu na wſhem europiſtich wjekhom poſcheproſchenja poſkak, ſo bychu wotpožlanzow do Brüssela poſkali, hdźż ſu ſo ta naležnosz ſhromadnje wuradzika. Tam ſu tez radu ſkadowali a druga ſhromadilna by ſo někto w Petersburgu měka. Ale jendželſle knježerſtvo je ſo ſarjekto, někho na tule ſhromadzisnu poſkac̄. To drje je ruſi kħęgor ſa wopredka ſa ſko woſak, ale poſdžiſko tola do Jendželſkeje piſac̄ dał, ſo budże ſhromadzisna hjes jendželſkeho wotpožlanza wotdjeržana a ſo ſo poſdžiſko jendželſkemu knježerſtu poſceze, sktož bu w ſhromadzisne poſtajene. — (Jendželſke knježerſtvo ſo woſebje teho dla na teſle węzy wobdželic̄ noſze, dołez ſu w Brüsselu wobſanki, ſo by tym, kij wójnu wjedu, wot wukrajanow (Ausländer) žana brón

a jadyn pôsver pschedawach niesmî. To pak Jendzeljenjo cij-
nichu a chiedza tez dale cijnicz, kaž ho po sarielenju jendzel-
scho kniejskemu sda. Jendzeljanam kust prosta wyske stej,
kaž cijlowsta lubosć.

W pôstnym časzu.

Dha dješč ty neli po Wôrza radze,
Môj Jesu, k twojom cjeripieniu;
So bych ja sa do pschitot k hradzie,
So sa mne bêdnych se zmierciu.
Ty dješč, so by psches swoju krej
Mi niesbo dobyt hrešnilej.

Njeh tebie moja dascha neli
Cón cjezki pucz na Golgotha,
Hdzej sapkacit by sa mne wschičlo,
We pôstnym času pschewodja,
Haj, pschewodja hacj k rowej eje,
Hdzej Josef do njoh' kradk eje je.

Haj, njeh ja neli we duchu bladom
Cam na tu horu Golgotha,
A husto na kolena padam
A proschu lubosť Ebôjnila:
„Dai wîchal psches twoju gwiatu krej,
Sę so mnu w zmierci derje stej!“

Petr Mlouk.

Ze Serbow.

S Budyschinu. W Lubiju budje ho 4. aprileje t. l. ríjemjenske a ratariske wotdzelenje tak imenowane wubokonjazej škule (Fortsbildungsschule) wotewicj a ma ho to, kaž ho powieda, w swoim času tez w Budyschinje stacj. Wuchba w taiskej schuli je darmo. — Na město njebo l. bisłopa Forwera je s tych knie-
jich, kij najwozny dawkom dawaja, l. fabrikant Grüner jalo
hobustaw wotkjezneje shromadzisny wuswoleny. — Rajeni man-
djejska l. Korle Mörbitza, prjedawšeho hobuwobhederja tudom-
ny wuslikh mlynov je 15. februara w swoim 30. lecie w Draž-
dzianach wumrjeka, hdzej jeje mandjejski neli bydl.

— Wubjerk „akademiskeho cijarskeho towarzystwa (akademického čtenářského spolku)“ w Brash běsche pschi sladnosći swojego 25let-
neho jubileja l. V. E. Smolerja sa cjezneho hobustawa powjenowat
a je w tychle dnjach l. Smolerjej na to rjany diplom vózkat.

— Sa kôzdeho cijesjiana je wupschescheranje Božeho kra-
lestwa pôhanami, kotrej ho psches swonkome misjonistwo
stawa, kaž tez to wotpohladanie, kotrej biblijske towarzystwo s
wudawanjom biblijow dozvicij pyta, swjekelaze a wazne. Ticho
dla s radosću skladujemy swoje darz do kollektyvych schlickow na
gwiedzenju tisich krakov sa swonkome misjonistwo a drugi dzen
jutrow sa biblijske towarzystwo. Pschi tym hiscjeje pobrachowasche
porjadne zyrlwine podpjeranie sa swutskome misjonistwo a sa
Gustav-Adolfske towarzystwo. Kajte wulce, wazne powokanie ma
swutskome misjonistwo kôjdež naschego cijesjianskwa wobedeje w
naschim času, hdzej je tezko cijelnemu a duchownemu hubjenstwu
wotpomhači! Tak, so jenož na jene tu wospomniu: tak wjese cijel-
nje bêdnych, tak wjese duchowne sanjerodzenych djeczi dyrbti ho
do pschihodzajnych domow a wustawow pschinjescz, je-li so njeđyr-
sja srudny kónz wscz abo swoim gmejniam k hanibje a psche-
sejč a cijwili wotroſej. Sa cijelne bêdnych sakozuje swutskome
misjonistwo wustrowjaze hojciuje a kupjele. S wulkim zohno-
wanjom skutkuja na duchowne sanjerodzenych djeczoch ieho „spomo-
ješke domy“. Wschitke wustawy swutskomeho misjonistwa su

skutki switnosće, kij chiedza wschelalej nusy wotpomhači. Ticho
dla je tez nashe krajne evangelisko-lutheriske konfistorstwo w swoim
wosledzenju, 12. februara dzerzannym, wobsanku, so by ho wot
neli preni volutny dzen kôzdeho leta zyrlwina kolletka sa
swutskome misjonistwo sberaka, a teho runja na reformazj-
skim gwiedzenju kolletka sa Gustav-Adolfske towarzystwo. Wôs
luby Knjes Johnui nashe wyske krajne konfistorstwo, kij je hijem
w tym kôtskim času swojego wobstacza wjeli wopolasimow swi-
jeje swérneje zyrlwineje myble a wutrobiueje switnosće wopolasakol
A my wschitz ho s radosću na tych kolletkach wobdzélujacy. H.

— S někotreho času mamy dosz wulki kñeh a hanču
cjet a sda ho, so ho kñeh tak lohlo nieshubi, ale hiscjeje swôj
čas ležo wostanje. W horach je kñeh hiscjeje wjetshi a se
wschelakich stronow pízaja, so je teho dla hijom tâsichto swerlat
kónz wsako. W hornjej Vajerskej jelenje k hanjam pschibehnu,
hdnj nechtón psches lež pschijedze, a ku jara s polojom, jeli kust
kyna abo kñomý dostanu. W Budyschinje bê w nozy wot fan-
dzeneje hobotu k njeđeli našymnischu; pschetož tehdy mějachmy
tudy 16 gradow sym po Reamura abo 20 gradow po Celsiusu.
Druhe dny bê syma bjes 2—6 gradami. Sench skoro kôzdy
dzeni wjenie bôle dješče.

W Lusku je 15. februara Rajeni hrabina Breslerowa
rodzena Dolega-Kozierowska wumrjeka, jako bê tsi dny prjedy stro-
weju a synneju hólskow-dwójnikow porobjika.

S Wojerem. Na wotkjezny dnu, kotrej ho 4. februara
tudy wot wotkjeznych sapôštanow wotdżerja, buchu dolhody a
wudawki wotkjezneje komunalneje kasz na 33,200 markow, wo-
tkjezneje hojciuje na 3,195 markow a sa landwehrski podpjerazy
fonds 240 markow postajene.

Mundre cjeilo.

(S mužalowstwie stron.)

Woskhaj Iano, schto mi tola
Je ho wczera podato,
Wschindje rësnik, kotrej wota:
Nimach cjeło, wowejerjo?

Běch ja s wajenjom hotowy,
Cjelo ho mi wuwali,
Rjeże jona wobjedowý
Hornz a drjewo do duri.

Ia jom' hnydom wernoscj prajach,
Cjelo mam, je pschedaež wzu,
Eso s nim na to s hrodje dačach,
Słhowacz slob psched strzelu.

Cjelo zyle nastržane
Běži runje k kuchini,
Vich's wohn laž sačlepjene
Slocji wone do kachli.

Rësnik cjeło wobblad'wasche,
Cjyjsche jom' ho lohle sdaci,
Duz je tez wobejeklowasche,
Wjeli nochze sa uje dacz.

Wohn derje nječinjesc
Cjelicu, kij statasche,
Marju rostrašylo běše,
Se istwoje slocji zwadzene.

So pak njebych ja-ho sjebat,
Cjyjsch kej cjeło pschewazicj,
Dha kym k temu wahu trjebat,
Cjelo na nju pokoziež.

Rësnik tón wîchal cjeło dosta
A mi derje sapkacj,
Schloda ta pak moja wosta,
Kachle pak běchu na kuchji.

Priopk.

* Budyske měschčanske piwarske sjenoczenstwo je do pinzow
pod piwarnju w tej sümje njeđe 2000 sforow lobi swosycz dako
a ju lôdwocenje nimalje 2000 tolet khoshtuje.

* W budyskeho wotkjezneho kuda bushtaj 16. februara
dwaj kuloslavskij rësnikaj misrätraj, Theodor Wels a Franz Becker,
jebanja dla k 4 mječnemu jaſtu wotfudjenaj.

* W Braunschweigu bushtaj 5. februara rësnik W. Brandes
a wudowa Krebsova s mječjom wot ſirjenja k zmierci wotpra-

wjenaj, dokež běštaj pielerja Krebsa w hromadze slónzowakoj. Naprijedy bu Krebsowej s jenym jenickim rubnjenjom wot kota Reilda hčowa wotezata a někotre minuty pozdjšicho ho Brandesej to hamo sta.

* Wot psichiažneho žuda w Šhorzelzu bu 15. februara hčekat Buchhorn s Duboho čežkého padučstwa dla t 12 měsacz-nemu jaſtu wotžudzeny.

* S Eibenstocka pižaja, so ſu tam hžom tōſſichto mormweje ſwérinu namakali, kóraž je hčodu dla lóng waſaka, wožebje pak teho dla, dokež je wſcha woda ſe ſněhom ſaweta, tak ſo ſwérina piž nijemž.

* S Karlsruha pižaja, so ſu wónbano ſ jaſtu freibergského žuda jenho člowjeka puſčejili, jako bě tam hžom dwé ſcje ſedžak. Wón bě wohenskoženja dla wotžudzeny, je pak, taž ſu hale někto woſtědžili, na thui zgle njerinowath.

* Jedyn ruski offizier w Petersburgu je wjetowat, ſo ſa 21 dnjow na ſwojim konju do Wina dojeha. Druzi petersburgských offizieroſo ſu 75,000 rublów nowdali, kórež jako čeſkne myto doſtanje, jeli w prawym času dojeha.

* W Mostowje je ſo na tak mjenowanej Oſtaženzy pře-davšti hčejorski hród, kórež je ſa nowy gymnasium kupjeny, 8. februara zgle wotpaſit. Schkoda woſtědžila ſo na 30,000 rublów.

* W měsazu decembra ſaňdzeneho lěta je ſo na morju ro-taſko abo na hinaſche waſchnje na kruchi ſchko: 316 pfachtowých

a 23 parowých kódi. Hjes prěnščimi je 153 jendjelſkých, 30 franzowſkých, 29 italských, 21 norwegſkých, 18 němſkých, 11 ameri-kanſkých, 11 ruſských, 9 grichſkých, 7 ſchwedſkých, 5 awstriſkých, 4 dan-ſkých, 3 ſpaniſkých, 2 portuguiſkých atd.

* Parník „Japan“, na kótrymž bě 557 puejowarjow, je ſo na morju ſpalit. Jenož 148 člowjekow móžeshe na žolmach čelnyez.

Schulſke ualežuoſeže.

Po § 6. wuſtne ſi nowemu ſchulſkemu ſalonu dyrbi kóžde džecjo, kíž ma do ſchule ſaſtupicj, ſobu pſchinjeſej ſwoje ſchczęſenſte abo narodne woſikmo. Te ſhromadne ſapikma, kíž mějachu po starym ſalonu k. duchomni ſi zyrlwinhch knihy podacj, ſu pſches nowy ſalon wusběhnjene. Pſches to naſtanje drje ſa kóžde džecjo wěſtin wudawſ. Ale dokež tola ſi wjetſcha kóždy člowjek w pôſtnichim ſiwienu pſchi tež abo druhej pſchiležnoſeſi ſwoje ſchczęſenſte woſikmo potřeba, dha je wſho jene, hdyž hžom w džecjatſtwje ſwoje ſchczęſenſte woſikmo ſebi woſtara.

Wudo konjaze ſchule, kíž němſki „Fortsbildungſchulen“ rěkaju, hodža drje ſo w městach tež w ležném čahu djerječj; ale na wžach, hdyž ležo wot ranja ſchtyroch hem hac̄ do pôſ-dnjeho wjechora wſchu měkđinu w twerdym džele djerji, budža drje ſo tute ſchule naſlepje na ſymſke měhazh wot oſtobra hem počožej dyrbječj; a to je vo ſalonu dowolene. H.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Njedawno ſym w Kulowje khodžit.

Mots Tunka. Čeho běſche tam noweho?

H. D. No, hlaſ, wěſta ſpodžitwa. Běſche tam mužik pſchilhelsk na ſwojim jara ſludnym koniku. Konika ſtaji do hčedže a ham ſo ſymu do hčejenza. Tam je ſi dobrými pſchecelami ſedžak a piwo pič, hac̄ ſu jeho ſlonečnje ſažo někak na konja ſadžili.

M. T. To tola njeje ničjo noweho!

H. D. Ale to, ſo ſu jeho ſi wopječizu na konja ſadžili a jemu wopuſh ſa wusdu do ruky dali. Tak je wotječka. Kón pak je ſi nim khodžit tam a hem, hac̄ je ſo džen ſaſhwitak a

muž trochu woſtróſbit. A ſchtó woſipſche něk jeho ſtrójele, hdyž běſche ſo dohlaſat, ſo na konju ſedži, kíž hčowý nima.

H. D. Ta wěm hſchěje ſuſ ſo jenym, kíž běſche ſo troſhku jara natuſtat.

M. T. A tak to?

H. D. W Gołkazach ſwjerjeſeſe korejmar ſwoj naredný džen a jeho hčejce móžachu ſo do wole napiež.

M. T. To běſche kermuſcha!

H. D. Haj, wožebje ſa jeneho krawza. Tón běſche ſo tak nažlopat, ſo, hdyž domož džesche, pucž ſmoli, a ſi ſeneje hřebje do druheje padasche. Schyri hodžinu běſche po hřebjach khodžit, dha nadendže dom, do kótrehož ſo ſtrapota. A hdyž bě ſtrine durje wotčinik, běchu tam lute kawki, pſchetoz wón běſche w ſchult. Schula pak je w ſuſhodſtwje korejmy. Tak běſche naſch krawz ſchyri hodžinu do kóleha woſtoto korejmy khodžit, hdyž je doſej hřebjow.

M. T. To njebeſche kermuſcha!

H. D. Nicžo noweho, Motsko?

M. T. Hm, wjele níz, ſa to pak jara rjane.

H. D. Raſta rjanosć dha to je?

M. T. No, w jenej wžy bliſto pruſlích wſhow je jena jara rjana a mudra holečka, kórež ſo jara ſda; pſchetoz wona ma wkožy, kož ſkoto, a cjeſazy ſub je tež puſčečka; ale wona ſo nad druhiſi holečami jara poſhruje.

H. D. Ale cjeho dla?

M. T. Dokež do ſweta pſchisčka njeje a ſebi teho dla myžli, ſo nichoton ničjo njerě, thiba jenož wona.

H. D. Khodži dha na reje.

M. T. Haj druhdy; ale to dyrbja hólz pſchilnec a macž wo nju proſhej. Hdyž pak ſi rejow pſchindje, ſo ſi lenčkom myže, dokež ju hewal druhí zyky džen hčejzla boli, wot teho, ſo ſu hólz tak na nju hladali a ſo wo nju torhal.

H. D. Ale je dha wona zyse bjes dorula?

M. L. To njeśwem, ale tak wjesele weni, so mjeſteſeſe jeje nan jeſe dla wondano ſi jenym mkođenjom dživne roſtryčewaneſe w kocimje a drugi ras ſtaj ho potom teho dla czahakoj.

H. D. Teſdyrko tola.

Cyrkwinske powjesće.

Werowanie:

Pětrowska zyrkej: Pětr Brede, wobydler, ſi Mariju swudo-wjeneſej Kupperowej rodz. Könige. — Ernst Anders, wobydler, ſi Mariju Nalez.

Michałska zyrkej: Jan Nencz, wotroček we Wurizach, ſi Hanžu Wiczajez tam. — Vjedrich Robert Regel, wobydler na Židowje, ſi Mariju Hellgeitez tam. — Jan August Hojsjan, wobydler na Židowje, ſi Mariju Chrystianu Kralz ſe Škoneje Vorſcheje. — Korla Kunza, tycer na Židowje, ſi Mariju Emiliju Kulz tam. — Ernst Bohuměr Albert, hospodarſki pomožnik w Žyžezach, ſi Mariju Theresiu Běbrachez ſi Denlez. — Michał Kowar, kublet-najelk w Tselanach, ſi Mariju Madlenu Hóřčanskich ſi Hrubocicj.

Křdeni:

Pětrowska zyrkej: August, Miskawscha Nowaka, wobydlerja, ſi. — Bruno Theodor Pawoł, Handrija Mułki, krawza, ſi.

Michałska zyrkej: Hana Helena, Jana Bohuškawa Schuhmanna, wobydlerja na Židowje, dž.

Katholiska zyrkej: Hana Maria, Augusta Rychtarja, pohoncja, dž. — Jakub Ernst, Jana Schekty, wobydlerja, ſi. — Maria Agatha Dorothea, Jakuba Vitusa Krala, žinnoſejerja a rychtarja w Małkaczach, dž.

Zemrječi:

Djen 4. februara: Handrij Homola ſi Wulkeho Žičenja, 77 l. — August Ernst, Jana Michala Pjetški, křežerja pod hrodem, ſi, 6 d. — 6., Hana redz. Jurschez, Jakuba Scholtz, domownika w katholiskim seminaru, mandželsta, 61 l. — Hana rodz. Wujanzez, Handrija Wöhna, wulfsofahrodnika w Hrubocicjach, mandželsta, 68 l. — 8., Maria Madlena, Jana Kubizy, pohoncja, dž., 2 l. 4 m. 11 d. — 11., Maria Helena, Handrija Augusta Urbana, křežkarja w Delnjej Linje, dž., 8 n. 2 d.

Telegrafisski bureau w sadnym twarjenju poſta na bohatej haszy je kózdy djen wotwierjeny wot rano 8 hacj wjecžor 9 hodzinow.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje

13. februara 1875.

Žitowy dowos: 3027 mēchow.	Na wilach		Na burſy	
	wot	hacj	wot	hacj
	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pscheniza 50 kilogramm	9 67	10 27	9 67	10 27
Rožka	8 54	8 86	8 70	8 86
Ječmien	7 97	8 33	7 97	8 33
Bowb	9 50	10 —	9 —	10 —
Hroč	—	—	—	—
Bola	—	—	—	—
Naps	—	—	—	—
Jahly	16 7	—	—	—
Hejdusčka	19 77	—	—	—
Běrný	2 50	2 62	—	—
Butra 1	2 70	3 —	—	—
Syphno 50	6 75	7 —	—	—

Kóz pscheniza po 170 puntach: 16 markow 44 np. (5 ll. 14 ngl. 4 np.) hacj 17 ml. 46 np. (5 ll. 24 ngl. 6 np.). — Kóz rožli po 160 puntach: 13 ml. 66 np. (4 ll. 16 ngl. 6 np.) hacj 14 ml. 17 np. (4 ll. 21 ngl. 7 np.). — Kóz ječmienja po 140 puntach: 11 ml. 16 np. (3 ll. 21 ngl. 6 np.) hacj 11 ml. 66 np. (3 ll. 26 ngl. 6 np.). — Kóz wowba po 100 puntach a po starym cijfle: 3 ll. 5 np. — np. hacj 3 ll. 10 ngl. — np.; jahly: 5 ll. 10 ngl. 7 np.; hejdusčka: 6 ll. 17 ngl.

7 np.; běrný: 25 ngl. hacj 26 ngl. 2 np.; butra: 27 ngl. hacj 1 tol.; syphno po 100 puntach: 2 ll. 7 ngl. 5 np. hacj 2 ll. 10 ngl.
Kopa ſkómy po 1200 puntach w Šamjenczu 34 ml. 50 np. (11 ll. 15 ngl. — np.), w Šhorjelzu 34 ml. hacj 37 ml. (12 ll. — ngl. — np. hacj 12 ll. 10 ngl. — np.).

Sa wejerauſchim placisna ſteleſeſe w Berlinje:

spiritus 56,6—57 ml.; pſcheniza 162—198 ml.; rožla 150—157 ml.; ječmien 144—188 ml.; bowb 158—190 ml.; hroč 187—234 ml.; piagn 177—186 ml.; rěpitowý woliſ (chwęczenie) 53 ml; lany woliſ 62 ml.

Lipſta burſa 16. februara.

Awstriſki papjerjaný ſchěznał 1 ml. 83 np.; awstriſki ſlěborcky ſchěznał 1 ml. 93 np.; ruſta janorublowa bankowka 2 ml. 83 np.

Czahi po želesniſy.

Do Draždjan (pſchisantjenje ſe Šhorjelza).

Wotjehoſd ſ Lubija	2s	3s	6s	8s	12s	3s	7s	30	10s
Budyschin	2s	4s	6s	9s	12s	4s	8s	—	—
Bifkopizy ſpěchuny czah 4s	2s	7s	9s	1s	4s	8s	—	—	—
pſchisjeho do Draždjan	3s	5s	8s	10s	2s	5s	9s	—	—

S Draždjan (pſchisantjenje do Šhorjelza).

Wotjehoſd ſ Draždjan	6s	9s	11s	4s	5s	8s	11s	12s	—
Bifkopizy	—	7s	10s	2s	—	6s	9s	12s	—
Budyschin	—	7s	10s	3s	—	6s	9s	12s	1s
Lubij	6s	8s	11s	3s	—	7s	10s	1s	2s

S Radeberga do Kamjencza.

Radeberg 8s	10s	2s	5s	11s	5s	2s	12s	3s	5s
Počeniza 8s	11s	2s	6s	11s	5s	8s	12s	4s	6s
Kamjencz 9s	11s	3s	6s	12s	6s	9s	12s	4s	6s

S Kamjencza do Radeberga.

Radeberg 6s	9s	1s	12s	4s	5s	2s	12s	3s	5s
Šitawa 4s	7s	1s	10s	2s	6s	1s	8s	4s	6s
Herrnhut 6s	9s	1s	10s	8s	11s	5s	12s	6s	9s

S Lubija do Žitawh.

Lubij 6s	9s	12s	4s	7s	1s	10s	2s	6s	8s
Šitawa 4s	7s	1s	10s	2s	6s	1s	8s	4s	6s
Herrnhut 6s	9s	1s	10s	8s	11s	5s	12s	6s	9s

Se Žitawh do Lubija.

Šitawa 4s	7s	1s	10s	2s	6s	1s	8s	4s	6s
Herrnhut 5s	7s	1s	10s	2s	6s	9s	—	—	—
Lubij 5s	8s	8s	11s	3s	12s	6s	9s	4s	6s

Tiežne ſicby wosnamjenja čaſh wot 6 hodž. wjecžor hacj 5 h. 59 min. rano.

Czahi horuočiſkeje želesniſy:

rano pſchip. wjecžor	rano pſchip. wjecžor	
	5s	1s
Kohlfurt	5s	5s
Hörka	5s	5s
Niſla	5s	5s
Wukow	5s	5s
Wilow	5s	5s
Mückenberg	5s	5s
Ruhland	5s	5s
Eas	6s	6s
Wojerezy	7s	7s
Wysoki Bukow	7s	7s
Ruhland	8s	8s
Eas	8s	8s
Wojesd	8s	8s
Mückenberg	9s	9s
Wilow	9s	9s
Niſla	9s	9s
Rukow	9s	9s
Hörka	9s	9s

5s rěka: 5 hodjinow — minutow; 1s rěka: 1 hodž. 32 min. atd.

Wukow je Elsterwerda, Rukow je Liebenwerda a Školsza je Falkenberg.

Wot 12. januara je tež želesnična ſastawa w Klétnom ſatkožena. Tam ſastawaja wſchě czahi, kij ſe Školsza do Kohlfurta jedu, jenož po ſteleni wjecžornych czah.

Wat redakziye.

My ſ tutym nojpodvolniſho ſ namjedzenju dawamy, ſo ſu něko czahi horuočiſkeje želesniſy po prawym čaſhu ſestajane, tak ſo može ſo nětko kózdy na taſke poſtajenje ſpuſčiczej.

Wupschedawajje.

Pondželu a wtoru, 22. a 23. februara, budżem⁹ wulku dżelbu wuresných tworow, w płacisnje poniżených, wupschedawacj.

August Grützner.

Měschezánska haptika
w Budyschinje

Max Schünemann

l dobrociwemu wobledzbowaniu porucja
wkołowu balsam Oth Schimmele, bl. 75 np.,
schmrekoehlinowý äther,
fenchlomjedowy extract a bróshyrop.
restituzionistki fluid,
mlókowý a wuzitskowý pólver,
universalny žolbu na ranę, żerdka po 20 np.,
najlepši nizozmi jédyng wolijs,
najlepši vorschoszatrowý thran,
Maizena,
lorneburgstki konjozy pólver.

**Nowe
czeske Kubokalowe hymjo**
(Strunkkrautsoamen)

snateje dobroscie najtunischo porucja
G. A. Mikan
na bohatej hasz.

Brawdjiwe würzburgske runklizowe hymjo
może ho hiżom něko dostacj,
petroleum, punt po 18 np., pschi wjazh run-
tach tunsko,
jerze, nailépsku tworu, w tunach a jenotli-
wie jara tunjo,
polenz, kłodki a ordinärne, jara tunjo,
schwazzarsku butru, punt po 12½ nñl.,
buschene jerze, czerstwe,
mariniowane jerze,
cerdelatowe, trüsslowe a salomijowe kolbasy,
cigarrы w najwjetshim wubjerku, 100 schuk
16 nñl. a droższo
porucja

Carl Roack na jitnej hasz.

1-tolerskie lošy

wulkej létuscheje koniozje lotterije, kłowny
bobrik 4pschedzna equipaża a wjische teho 80
toni, porucja

M. Weiser
na jitnej hasz.

Jedyn czorah russki pelz je tunjo na psche-
dan, teho runja też woblegjenja sa konfir-
mandow a hewal drasth wszech druzinow, też
czorne drastne klaninh (mohair) ločz po 58
hacj 70 np. w kłamach na garbarskej hasz
cjo. 389. Hanža Bergerowa.

Sofa, kłóz, tapet a wóluwe rou-
sa, leaugh porucja najtunischo
Julius Siebeck, tapetiar
psched schulerstki wrotami, s napścęca
Weigangez tamienjo-chischernje.

Jena khěja s 5 swami, s pingu, sadnej
khěju, hródju, sahroda a s palenzowym schan-
kom, kotaž ho też sa pschedawanje vistualis-
jow a selinow hodži, je na pschedan abo ho
też na jenu wjechnu leżomnoſć sameni. Wscho-
dalsche je shonicz pola korejmarja Preihera
w Budyschinje.

We wudawarni „Serb. Nowin“ je sa 10
nñl. dostacj: Sswjath post. Chrystusowe
cjerpenje, we wšichach dnjach póstneho czasa
s kherluschemi, wopomneniem a medlitwami
śwecjami. Wot M. Domaschki, fararja w
Rozacjach.

Jena wětrnisska leżomnoſć se 14 körzami
pola a kuli je w Rakezach na pschedan a je
wscho dalsche cjo. 127 pola wobledzjerja tam
shonicz.

Wossje wjeuje.

Wot dženskih dnja ja pschedzajaneje cje-
ledze mojeje macjerje, wudowy Meisterowejje,
wiedu a proschu wo dobrociwem wobledzbo-
wanje.

W Budyschinje, 10. februara 1875.

Maria ženjenc Borda.

Sa moje kolonialtworowe, železowe a
spiritusowewkłamh phtam ja k jutram t. l. mlo-
deho čłowjeka s potriebnymi wědomnoſćimi,
kyna doſc̄ samozjith starſich jako wnežom-
nista. Wephtanje pschedupſkeje šchule je wu-
mienjone.

G. A. Mikan w Budyschinje.

Hölcejz, kotaž chze pjesarstwo nowulnyc,
może do wuežby stupic
na swołnej lawsej hasz cjo. 827
w Budyschinje.

Ssyn sprawnych starskich, siż chze mly-
two nowulnyc, może pod spodobnymi wu-
mienjensem město dostacj
w delném mlyne w Kołwasj.

Jeneho mlynskeho wuežomnika pyta pod
spodobnymi wumienjensem
R. Manz w Delnej Hörz.

Hölcejz, kotaž chze thscherstwo nowulnyc,
może pola podpisaneho do wuežby stupic.
Thscher Aug. Mittasch w Bilezach.

Jeneho schewskeho wuežomnika
pyta Knüppelholz na jenowej hasz
w Budyschinje.

Jenu holečku wot 15-16 lēt k
pomož knejnje-
hospošt pyta ökonom R. Nierth
na kamientnej hasz.

Jena ródná holza t. baperleje t. l. jako
lukinska dzowla w rakečanské haptiky
službu namaka.

Jena holečka abo dmě, kotrež cžetaj ho
w žonſich dželach wudošoujci, pschedykt do-
stanjetej pola Augusty Rachtarjowejje na
schulerstki hasz cjo. 5.

Dwě ržekacžerskej familiji dostanjetej
wobydlenje s kłewom pschi dobrej sđe a pod
spodobnymi wumienjensem na knejzim dworje
w Gsmochcizach.

G. Smiš.

 **Hamburgsko-amerikanske
parolódzne akzijiske towarzstwo.**
(Hamburg-Amerikanische Packetfahrt-Actien-Gesellschaft.)
Direktne póstske parolódzne jědženie bjes

Hamburgom a New-Yorkom

Silesia.	24. februara Cimbria,	10. měrza Frisia,	24. měrza
Holsatia,	3. měrza Westphalia,	17. měrza Thuringia,	31. měrza

a dale porjadnje kóždu ſr jedu.

Bižewjeſiue placisnij: I. kajuta mark 495, II. kajuta mark 300,
w reichsmarku ſr jedziſu ſry w mark 90.

Podrobne wukasjanje dla frachta a pschedwiesenja dawa pódla swojich tukrajnych agentow
generalny polnomocznik

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger,
33/34 Admiralitätstrasse. HAMBURG.

Šwórlétna předpřata we wudawaſni 80 np. a na němských póstach 65 np., z příjesejom do domu 100 np. abo 1 mark. Kóžde číslo písči 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawaſ J. E. Smoleń.

Nakładnik: J. E. Smoleń. — Ćišer: L. A. Donnerhak w Budyšinje.

Za nawěſtki, kiž maja so we wudawaſni „Serbske Nowiny“ na róžku zwonkneje lawskéje hasy číslo 688 wotedać, płaći so wot rynčka jeno 10 np.

Co. 9.

Sobotu, 27. februara

1875.

W o s ſ j e w i e n j e ,

Šerbsku Božu ſkužbu w Draždjanach na ſtupaze.

Dla protestantskich Šerbow, w Draždjanach a wokolnoſci býdlazych, budže ſo tež w tutim ſeſte ſ czasami Boja ſlužba w ſerbſkej ryczi w Draždjanach a to

njedželu Lătare, 7. měrza,

4. njedželu po ſw. Trjizv, 20. junija,

17. njedželu po ſw. Trojizv, 19. septembra, a

2. njedželu adventa, 5. decembra,

w tamniſchej kſchijnej zviku dopoldnia wot 10 hodžinow pſches ſerbskeho duchowneho a ſpěwarja ſ doborom ſe ſpovjedzu a wudželenjom Božeho wotkaſanja wotdjerzec.

Na fararjew ſudemneho konſistorialueho wotrjeſha, w kótrychž woſadach protestantojo býla, ſo ſ tutym pſchikafnja ſtava, ſo býchu to po wudacžu tuteho wosjewjenja ſ kětli pſchipowjedželi a tuto pſchipowjedzenje njedželu pſched kóždej poſtajenej Božej ſlužbu wosjetowali.

W Budyſchinje, 17. februara 1875.

Krajjske hetmanſtvo
jako konſistorialne ſaſtojnstwo.
ſ Beuſt.

M.

W u c ž e ſ ſ e m ě ſ t o .

Wobhádzic̄ ma ſo wot jutrow t. l. nowoſkojonne ſaſtovate ſtatne ſchulſke město w Bubekach. Kellator: kralowſte ministerſtvo kultura a ſjawného wucženjstwa. Tole město počici ſwiche ſwobodneho ſaſtojnſkeho wobhodenj: ſčtu ſou wot 930 markow. Čiž, ſiž wot to rodja, vſto jene, hac̄ ſe ſaſteje abo pruſteje Bubek, a koſiž býtu, jeli možno, ſerbskej rycze mózni býli, maja ſwoje ſaſtovjenja hac̄ do 15. měrza tuteho ſčtu na ſebu poſpišaneho wotrjeſneho ſchulſkeho inspektorji wotedać.

W Lubiku, 19. februara 1875.

Kralowſka wokrjeſna ſchulſka inspekzia.
Hamtski betman: Wokrjeſnu ſchulſki inspektor:
ſ Thielau A. Grullich.

Ehrhardt.

Arej. ja frej.

Wojedanc̄ko ſ Bóžnije.

(Poſtracjowanje ſ ejšta 8.)

V.

Wjesla Pſchipolo pod horami leži, na kótrychž běchtaj ſo Stjan a Iwo Čornicž jeſteli. Tam je malu gospodinju, poſlana a ihudebna; pſchetož Turkojo žanu wóžoku zyrkej njevičiſtva, tak ſo ſu w Bóžniji zyrkej ſ wetscha bjes tórmow. Šwovenjenje tež žane ſkoničez njele, hac̄ runje je to 1854 turkowſti ſultan pſchipowlik, pſchetož bóžnizh Turkojo to nječerpja, a ſmě ſo teho dla jenož w zvěrſti ſhamel ſwoniež.

Oženba njele žadný ſwiatyh djeñ a tola ſo ludžo pſched zvěrju a w zvěrvi ſromadžuju. „Wruje tam duchowny ſu: dž ſlužbenu ſe ſlužbenym?“ prača ſo jedný zuiniſ. „Ne, dwai Šerbařejci wobſantataj ſwiatyh pobratimli ſwiaſt.“

Nunje běchtaj ſo Štojan a Iwo do zvěrvički podaloj, býzej pſched měſčenitom ſtečeskej, ſiž jimaſ ſtoueqne ſwiate požehnanje wudželi. Na to ſebi wonaj pſchihachichtaj a najprjódzy Iwo rjelny: „Ja ēži pſchipoham ſvérne pſchecjelſtwo w ſtowjenju a wſtu pomož hac̄ do ſmjerce.“ Štojan tele ſkowa wosjetowashe a wobaj ſo potom koſheſtaj.

Někto běchtaj wonaj bratřej ſa ſte ſtowjenje a dyrbjefſe jedný druhemu pomhač wě wſchē ſtukach; ičtož jedný hídjeſche, to dyrbjefſe tež druhí hídjeſche a ſhtož tón ſubowaſche, mějeſche tež tamón ſubowaſc; pſchetož wonaj běchtaj „pobratimſtwo“ bjes ſobu ſakoičkoj, taž tole bratrowſtvo po tamniſchej ſerbskej ryczi ſeſta. Wožebje bě pak jeſu poſokanje, po možnoſci tých ſkheszej ſanow wjedziej, kótrychž běchu Turkojo ſlónzowali.

VI.

Do ſahrody tón džel Ali-Begoweho konafa abo hroda dohahashe, hídjež bě prjedy jeho harem był. Harem mjenova ſo te ſtřy, w kótrychž turkowſle žony býla. W Ali-Begowym ha-remje pak žany žony wjazy njeběchu, dokelž běchu po lětač wſchē wotemrěk; jenož jena ſtara hroſna čorna murjanka Fatima tam pſchecbýwashe. Wo iſtwach harema pak w tu kóhli hubjenje doich wonhlaſashe, pſchetož wſto bě ſ prochom pſchiryle a rjane ſidžne ſanapeje běchu roſtorhane. Na jenym taſlim ſanapeju hroſna Fatima ſedjeſche a ſylnje ſ ejšula (turkowſke trubki) tobal ſurjeſche, pſchi tým pak na Ali-Bega ſwarjeſche, dokelž je tón někto bjes žonow ſtowjenju. Wona rjelny: „S níslim někole ryczej njebožu, khiba ſe ſwosim wulfim čornym koſorom, ale tón mi nježo njewoſmolwi.“ Wona bě mjenujzy wulkeho čorneho koſora

¶ Hebi pschiwuchka, so by tola nělajše žive stworjenčko pschi hebi měla.

Bjes tym bě Ali-Beg do swojeje sítov pschihot, so by węcjerak. Jego skujobník Sali tež hnydom pschistupi a bórsy wšich pschihotowa, schtož i węcjeri skuscha. Ali-Beg bě so runje synu, so by węcjerjež poczak, jako so durje wotewrichu a jeho syn Ibrahim lhwatajzy fastupi.

„Swotkal tak pojdze a hdze je Mohamed?“ praschesche so Ali-Beg.

„Ma schalla“*) (to je: njež so Boja wola stanje), wotmolwi Ibrahim, „hdze mój brat je, to njevém, ale ja ménju, so hym czi kusk węczerela pschihotowak.“

„Mi kusk węczerela“, praschesche so Ali se spodzianjom a tschäfesche i hlowu.

„Ja hym Mohamedoweho hohbila, lchesezijansku holczku Dartku, popanyż dák a Cze proschu, so bych ju hac̄ na dalshe do Twojego harema i czornej Fatimie pôskacz hym.“

Ali-Beg na swojego syna wozj wuwalowasche a potom so jeho woprascha: „Czecho dla sy to sczinik, Ibrahim?“

„Ja hebi mychlach, so Tebi i tym možnosć do ruli dam, so by Ty mojemu bratrej wulke węczerle pschihotowak“, wotmolwi Ibrahim.

„Ty masz prawje“, djesche Ali, „czaž je, so wboheho Mameda i jeho wrótnej myslizku wulkujsmy. Hdze je ta lchesezijanka?“

„Woni ju hnydom i pošlenzu nasheje sahrody nutz pschinježu.“

Ali-Beg Salijej siwny.

Tón so i swojemu knjesej ponižne pschiblizi.

„Salijo“, rjelny Ali i njemu, „dzi i durjam mojego harama a praj czornej Fatimie, so by wschitko pschihotowala, dokesz dzenha węczer jenu mokdu schlevenku do harama pschivjedu.“

Sali džesche w swoju stronu.

„Se wona wo prawdje pełna?“ praschesche so nan swojego syna.

„Wona je młoda a kražna. Wjane holczki móža tež najlepšeho prawowérzajeho człowiela schlepicj. Wona je mojego bratra se swojej rjanoscju wulkušala“, wotmolwi Ibrahim.

„Nicžo so bjes Bojeho dopuszczenia niesitanje“, pschistaki Ali.

„Alle Allah“**), polraczowasche Ibrahim, „prawowérzazym dopuszczi, so hmiedža njevérzazym skonczowac a jich mokdzata slasycz.“

„Tak je“, wotwierdzi Ali.

„Ja póndu nětko do sahrody, so by ju do nasheho domu wsał, jeli to dowolijch, mój nano Ali-Bego“, rjelny Ibrahim.

„Ja to dowolam“, wotmolwi tón.

Ibrahim siwu wopušczej i Ali-Beg so syny, so by węcjerak.

(Pokraczowanje.)

*) Tele słowa Turko husto trzeba.

**) „Allah“ rěta po turkotoku „Bóh“. Kódyb Turka so „prawowérzajaz“ mieniue a lchesezijenjo su jemu „njevérzaz“.

Nělotre praschenja w naštvanju noweho gmejnskeho porjada.

Po § 70 a 74 gmejnskeho porjada ma gmejnski prjódstejer we wschelach polizaſlih naležnosćach pschestupnikam abo njecodnikam hostenja wot 1 hac̄ 30 markow napokožitj. To so nělotremužliž gm. prjódstejerie jara częsla a hischere bôle straschna węz bycz sda, wschelake shonjenje pak wucz, so ta węz tak straschna njeje, ale so wožeby wjese na tym leži, tak so tajse hostenje fastoczenje do ruli wosmje a wuwedże.

Najprvdy je tręska wjedziej, so gmejnski prjódstejer žadny žandarm prie a so by po tajšiu gur. prjódstejer měl po węz woloři troszicj a hlabach, hdze by něloho dožahnył, lotrehož móžet nělajše pschewidzenja dla hostenia. Gm. prjódstejer ma so wjek bôle stajnje na to dopomnicj, so je wón gmejnska polizaſska wychodnoſć, kiz na to hlađa, so bych so postajenia sakow abo tež postajenia gmejnskeje radh pełnje wobledzbowake. Žadacj pak so wonejeho njemóže a so tež wot njeho nježada, so by wón wschodzom, hdzeli so Jane pschestupjenje stanje, hnydom pschitomny był a pschestupnika na měsce dožahnył, a so by so, jeli so to nje stanje, tež dla samowręczej měl. To sakon nihdze nježada a to so tež wot dotalnych polizaſslih fastojniskow žadalo njeje. Halle potom, hdzj gm. prjódstejer psches druhich wętých ludzi shoni abo so jemu psches žandarma pišne woszrenje wo tym dostanje, schtož je so pschewiwo sakonej stalo, — halle potom ma wón sakoczicj.

Žandarm w swojim dotalnym skutkowaniu wostanje (§ 74) a i gmejnskemu prjódstejerji něhdze tak steji, laž vriedy i gudniemu hamtej. Duž maja so žandarmojo — i malo wuměnjeniemi — se wschemli polizaſslih naležnosćemi na gm. prjódstejerja wobrocicj, a je i tym možnosć data, so tež wón wšich psches žandarma shoni, a je i radzenju, so bych so žandarmowe woszrenja psches pišmo stace.

Hdžj pak je so na tajse abo tež na hinaſche waschnje gm. prjódstejerji Jane pschestupjenje sjewiko, dha je wón potom wuſwanj, hostenje wuwjescz, a hdzj by tež se swojim pscheczelom, braćtom, synom, haj, se hamym nanom czinicj měl, shiba so wón tu węz — po § 76 gm. porjada a po §§ 4 a 6 sakonja w skutkowaniu fastojniskego hostenja wot 22. haperleje 1873 — na bližsche žudniſtwo woteda, ale hostenje ma so stacj.

Pschi wumědzenju hostenia njeje pak drje i radzenju, so gmejnski prjódstejer jako polizaſsli fastojnik psches měru žudniſzy wustupi a žnadž dla pschestupjenja, jemu woszreneneho, winowatemu hnydom hostenje psches pišmo i wjedzenju da. Vepje drje budże, hdzj so i winowatym poryczji a so jemu ta zyka węz roſſtaja, so je teho abo druhego pschestupjenja dla wobłkowjenj a so móže ta węz doma jenož i hosteniskej summu bjes dalszych hóstow wuczlinena dycz. Tež by so winowatemu prajicj móžko, so pak móže so ta węz, je li jemu to lubišo, tež na žudniſtwo abo druhim pschiftejazym kralowiskim fastojnisiwie wuczlinicz a móže wón tež tam swoju njewinu i ręczam pschinjež. Sklonźnie by so winowatemu sjewicj měko, so móže, hdzj so jemu hostenje gmejnskeho prjódstejerja wýzole sda, do džesacj dñjow pscheczino temu appellowacj, so dak potom ta węz hnydom pucz prawa nastupi, schtož bjes hóstow bycz njemóže. Pschi tym pak so gm. prjódstejer ja winu abo njewinu prascheč nima, ale je węz žudniſtwo, to wunamakacj.

Tajse roſtaczenje a roſtajenje zdeje węz ma a móže so w najwójtnejcej pscheczelnoſci stacj, pschetož hdzeli je móž, tam že neje hach trzeba njeje. Vepje drje je pscheczelniw fastojnik i krunym sakonem w ruzj, hac̄ bortach fastojnik se hamopaschnym na poſladami a i wjenskej ledzbnoscju na sakonske postajenia.

S teho so drje bórsy spósnaje, so tajse hostenje fastoczenje tak jara ska węz njeje. My móžemny niz jenož je hamužneho ale tež i druhich naſhonjenja prajicj, so ku tajz, kiz buču i winowatym spósnacj, hostenje, itm napokožene, džakowanojo sakoczili, jenož so móžachu tu węz doma wuczlinicz, — a njeje tajsego hostenia dla žane hidzenje abo węczenje nastalo.

My hebi myglimy, so tehdn, hdzj so ta węz tak do ruli wosmje, laž runje roſtajachimy, so tež dopjelni, schtož jeho excellenza

minister s Mostic-Wallwic pisi wurdzowanju hofla spominjenego paragrafa rjeku, mjenujzy, so budze 99 % tajich hofstanow doma wuzinjenych a so ledom 1 % psched hud pschilude.

Hdyz pak su nam prajili, so ma ho gm. prjodkstejer jara na ledzbu bracj, so njeby jara male abo jara wulke hofstanje nakožit a stebo dia ham do hofstanja pschishok, dha nam wo tajkim postajenju w salonach ani pröschla snate njeje. — Tenož to je w § 2 a 7 salona wot 20. haperleje 1873 prajene, so ma hudenistwo, hdyz je ho nalejnoscj, na kotoruž je gm. prjodkstejer hofstanje napokožile, na nje wotedaka, sa tym hladacj, hacj mješeše gm. prjodkstejer to pravo, w tej wézy salocje. Tež wémy, so hudenistwo na hofstanje, wot gm. prjodkstejerja wuprajene, swjasane njeje, so pak gm. prjodkstejerja tež dla hofstacj njemöže.

Derje snate nam pak je, so hmē wóysknoſc̄ po § 80 gmejnſteho vorjada njerodných a njeremaných gmejnſtich prjodkstejerjow nimam a duž naš § 80 njenastupa.

H. R.

Swetne podawki.

Němiske khéjorſtwo. Na schulſte reſtarſtwo w Biskopizach, kotrež je na sdje hacj do 2700 markow (900 tl.) powyschene, je so 28 wuzerjow samotwito.

W Jaſonuž bě něchtón w nožy 7. oktobra konſeho léta khéjorſej Sauerej wolno pscherasht, potom do jistw saléš a jemu jenu matu piſtoliju krank. Něčko je 19. februara t. l. jaſořanſti žandarm Heina wuglédjile, so je 13létnej Nöhlerez hólz paduch tuteje piſtolije a tón hólcej je tež k temu ſtat, so je tu brón wſat. Wyshe teho je ho wón pak tež wuſnat, so je 30. oktobra tón wohén, s kotoruž fu ho tehdý twarjenja ſublerja Schäfera wopalite, ſe ſtrichowanciom ſapalik a so je to teho dla ſezini, dokelž su Schäferez hólzy s kamjenjemi do njeho mjetali. Tón pschedstupnik je do biskopiskeho jaſta wotwiedzenn.

S Draždjan piſhaja, so ſtaj ho kral a kralowa ſandženu wutoru s Weimara, hdyz běſchtaj pſchi tamniſhemu wjelwójwodže na wopytanju, ſaho do Draždjan wiđejkoj. — Kralowa Karola je te džekarli, kij běchu pſchi roſbuchnenju ſabriki, ſapalerki džekozje, w Witschnu drje ſe žitwjenjom woteschke, ale ho pſchi tym ſtrachnje wopalite a hinal wobſkodjile, w miſchonſej hojeſti wopytala a ſa tym hladaka, hacj su derje wothladane. Pſchi wſchej prózy, kotoruž ſebi ſ nimi dawaja, je tola ſena wot nich w tyčle dnjach wumrjeka. — Tón thđen je vredawſki ſakſki minister hrabja Beust, kij je někto awstriſki pôfanz w Londonje, některe dny w Draždjanach pſcheyt.

— Wot ſapobſtanow druheje komory ma kóđdej dwé leče ſtečina wuſtupicj a maja ho na jich města potom nowe wóly ſtacj. Vjes ſapobſtanami, kij maja leža wuſtupicj, je tež ſapobſtan Beeg w Bréž pola Ramjenza a budze po tajkim ſa ralejenſti, kamjeniſti a linsbórfi hamt něhdje w auguſtu abo ſep-tembru nowowibka wupišana.

Město Lipſt ma 160 statuňch a 60 pomoznych wuzerjow. Najnižscha lětna ſda je 1350 a najwyjšscha 3000 markow.

S Varlina piſhaja, so ho wjeli wot tym ryczi, jalo by riſhſki kanzler wjekh Bismark ſe ſtužby ſtupicj džek a to teho dla, dokelž jeho nervy to cježle džeko, kij na nim leži, wjazn ſmeſc̄ njemöža abo jemu po taj ſiwtrebný mér a nuſne ſpanje tak kaſy, so su jemu lečarjo prajili, ſo dohlo wjazn ſiwo njebudže,

je li ſebi ſwoju ſlužbu njepožíti abo ſe ſlužby njewuſkuſti. Duž je wón pječa ſe khéjorom wo tym ryczak, tón pak jeho ſe ſlužby puschcijet njeje, a powojedaja někto wſchelske karlinſke nowiny, ſo džek ſebi Bismark ſe tym pomhacj, ſo někotrych muži, kij ſu jeho politiſkho ſmyklenja, ſebi k pomozu wosmje. Tak budze wóz pschedodnje bôle roſtaſowacj, hacj ham džekacj, a myſla ſebi, ſo budze na tajke waſchnje ſterje mžno, ſo w ſlužbje wofstanje.

— Wjekh Bismark, kij budje w krótkim čažu 60 lét starý, je ho pječa ſwojeho lečarja tež prachak, ſak dohlo mžož hiſcje ſiwo byc̄. Tón je jemu wotmolwic̄, ſo budje jenož tsi lěta ſiwo, hdyz w ſlužbje wofstanje, ale dwanače lét, hdyz ho bōſy wſcheho džeka wofstaji. So tajke wotmolwjenje Bismarka mjenje abo bôle moli, to je lohlo wěric̄.

— Zato ſo prufa krónpryngeſtyna 20. februara na ſpějchnym čažu po ſeleſnizh ſe Kassela do Varlina wjeseſche, dha běchu wot ſylneho mječela bjes Neukrugom a Hahauſenom tajke ſepje ſněha, ſo je loſomotiva pschedobyc̄ njemöjeſche, ale ſlonečnje ſtejo wofstacj džebjeſche. A hacj runje tež džekacjerjow, hacj mžaſmu jenož w hromadu ſehnacj, koliž wuſypowacj, dha trajeſche tola wózom hodžinow, prjedy hacj mžožche čaž dale jetc̄.

— Khéjor Wylem je trochu ſkripawý a džrbi teho dla wo jſtwje wofstacj, dokelž by ho herak lohlo ſaſymniež moh̄.

— Bamž je na pruſlích biskopow bullu (vifmo) požkaſ, w kotrež wſchewiſo tak mjenovanym mejſtim žyrkwiſkim ſalonam protestiruje a „gjekemu katholickemu ſwetu a wſchitlmu, kotoruž to naſtupa, ſjawne k wjedženju dawa, ſo tele ſalonu ničio njeplacja, dokelž ho bojſkemu ſrijadowanju žyrkwe pſchecjivja.“ Dale bamž praji, ſo wſchitzu katholicku duchowni, kotsi ſo ſpominjenym ſalonam podzejknu, do tak mjenowaneje wjetſke klatby (ekloumunikažje) japanu. — S teho je widzecj, ſo ho w naſtupanju tychle ſalonow w tu ſhwilu bjes pruſlim knježec̄tvoom a bamžom žane ſjednanje njeſtanje. Majhōrie je pſchi tym ſa pruſlích katholickich duchownych, kij džrbja bamžej w Rouje pod hroženjom klatby požkuſhni byc̄ a pruſle knježec̄tvo w Varlinje pak pod hroženjom jaſta požkuſhnoſc̄ wot nich ſada. Nječ pak woni požkuſhaja, ſomu tež džedža, hubjeniſto pſchego na nich pſchindje. Wonu ſu w ſkym počoženju.

— Poſwycieſzazy biskop Janiſhewski w Poſnanju, kotoruž je ſpominjenych ſalonow dla dleſhi čaž w jaſtwe ſedjaſ, je ſi jaſtwa puſtchenny, ſi dobom pak tež ſi Poſnansku, ſi uaranſkih a na- wjeſzornych Brus a ſe Štěleſhneſteje wupokaſany.

Awſtria. We Wiherſkej pſchego hiſcje nowe ministerſtwo poſtajene njeje a je ho khéjor Franz Božej ſi Wina do Peſchta podaſ, ſo by tam tule nalejnoscj ſe wſchelakimi ſtejšimi wuſtadžit. — A we Winje Dſenheimow proceſ tež hiſcje ſlonečný njeje, hacj runjež budžiſche ſo hiſom ſandženu ſobotu ſlonečný měk. Ale jaſto tehdý pſchedžyda ſuba wobſankazu rycz džekacjer, dha ho jemu ſeznu a wón padje do njemoža a běſche potom tak kory, ſo džebjeſche kónz ſudniſkého ſednanja wotſtorečje, ſak ſo Dſenheim hiſcje pſchego njewě, hacj budje ſa winowateho abo ſa njewinowateho ſpoſinath.

Franzowſka. W franzowſkim ſejmje njemöža ſo k temu ſhabacj, ſo běchu ſrijadowanje prěnjeje komory zjle ſacjibuzli abo ju tola někak poſtajili; pſchetož nimale dwé njeđzeli wo tym radu ſtaduji a njemöža tola k žanemu pravemu wobſankujenju pſchincj. — W nowinach, kij wějny Raſagnat wudava, bě prajene, ſo njele Napoleon III. na tym wina, ſo je ho franzowſke wójſto w Šedanje a wokolnoſci Řeźmimi pođejiſko, ale ſo je wjeli wjazn franzowſki general Wimpfen na tym wina, dokelž je tón to piſmo podpižak, ſi kotoruž je ho pođejiſnenje franzowſkeho

wójska stako. Wimpfen je teho dla Raibognaka wobskorjte, ale p'schiżajny bud je teho sa niewinowateho wuprajek a Wimpfen dyrbi khóny sapkočicj.

Schpaniška. S tuteho kraja nicho nowego powiedzacz nieswemy, khiba so je król Afons někotrych nowych generalow wojenow a Don Karlos zwojejan wójsku lubi, so jich borsy do Madrida, schpaniskeho króloweho města, powiedze.

Ružewitsa. Ministerstwo pucjow je plan wudżekalo, po kotrej waja so wschelake nowe żeleinizi twaricj, tis budja wscie w hromadze něhdje 8000 wierstow (prawis 1100 mil) dothe. Najpriydy ma so ta twaricj, tis do Sibirije a hacj i uralskim horam powiedze, a potom tez ně ore druhe, po kotrej budje so kamjente wuhlo s wokolnoſce risci Donza p'schiwojecj.

Ze Serbow.

H. Se Semiz, 19. februara. Scindzeni hrjedu měsiesche tudy na restauraciji camiczanske p'schiwicke towarzstwo tijom wjedz a bat, p'schi lotrej skladnosci bě so něhdje 100 mužich a ženskich sešek. Na tuthym dnju měsiesche towarzstwo 100 gwojich požegnjenjow pokne a jako běchu so wscie tis blida sebzali, prostrowi jich p'schedzha, wucięt Muzjink, i někotrymi schtuczkami a wunieże blawu krále Alberca a králowej Karoli; poda tez vespōjich rosprawu wo towarzstwie. Héwal so tez wscelle blawu wot ihč a tamnych runjezechu a hacj do ranja injezechu n. i vjichcha radojcz a najrjennicha p'cheinenojcz a jednota. — Wo towarzstwie ma so spomnič, so na uawabjenje rycerjia a sahrodnika Winklerja we Tumizach a mišchtra Jenča, mlynka tudy (wobaj staj dobrą Sserbaj) so 20. juliha 1856 20 mužow s wokolnoſce w hujezenu „Sakslim jěidnym“ shromadzicju a towarzstwo sakočiku; lotrej w lècie 1866, 66 godustawow měsiesche, wot kotrej bě pak su hacj do dženžniſcheho dnja 11 wumrjeli. Wjes nimi bě prěni p'schedzha towarzstwa, k. duchowny Palman se Smilneje a k. p'schedzha měsichzaniskeho apellazioniskeho śudnistwa i Criegern nad Tumizami. Hacj runje ma towarzstwo netk jeno; 54 godustawow, dha je so tola jeho džekawisch p'owijanka, dokel; je sochu do swjaska króloweho ratariskeho towarzstwa (22. dec. 58) stupiko, tez sochu i krównemu p'jatkarstwu saliskemu towarzstwu vichistupiko a s nim na wsciekh królowych shromadzijach so wobdželito a sochu po möžnosti stuklowato. To widzi so tez i teho, so je na 932 číšlow knih, listow atd. do gwojego dniorownila sap'jalo, lotrej su so towarzstwu p'schedzha. Wobdžekalo je jeno; w požlenich 9 lètach listow a číškach wžow na 350. W rosprawje spomni so tez na to, shto a tak je towarzstwo se śuhodnymi towarzstwami skulowalo a so je 70 shromadzisow w Tumizach, 10 w Žiczenju, 9 we Wujesdze a te druhe tu a tam wotdžerjalo a so su p'schi tym knieja wucierjo Jenč i Khróscjiz 1 krbcz, Tietza i V. Iborz 2, Zbla se Smilnej 5, Wujanz i Khanec 7, Helce i Džiwočiz 14 a Ulczink se Semiz 70 krbcz protokoll napiigali, a požleniški je tez po kmjerci k. Palmana hacj do dženžniſche dnja i p'schedzhu byl. — Knihowronja ma 120 číšlow, tola někotre knih po kraju wolso czaħħajha a nichora ujewi, hdje ma je p'atač. Dolgodow bě w zjutym časzu na 270 tolarjow a skoro runje tak wjèle wudawlow. — P'schejesch so tez towarzstwu dale dobre tyče, a roščerjenje a sbogomne stuklowanie! — Tudy je wjecera schulke p'rejdeksiejksto wobsanaktyko, so ma so s dalewuczenjom tis b'jazow, lotrej jutry i spowiedzi p'ondu, hnydom po jutrah sapocječ a to kózdy tydžen na jenym dnju po dwemaž hodžinomaj.

Póstny khěrlusč.

Chzech po kmjerci sbójnoscj dostacj,
Dha dži, duscha, i Jejuhej;
Na kněče ty njem'elsk wostacj,
Wěciny dom masch p'atač hej:
Buczj dwaj, hej njerunaj,
A wěcinoſci c'e wiedzetaj;
Po schětolim, i wěcnej schodji,
Wjèle, wjèle dusichow khotji.

Duscha, ton pucj Božoh' hłowa
Je eje wussi, czernoſit;
Na nim pak twoj Čbójnik woka:
Boj hem le mni, wobcejzny;
Na ton hany podaj so,
Riestraduj so niczeho;
Nastup jón něk w tuthym čažu,
Hdzej je won njeft haňb.i naſču.

Wjetšchu žałosć, wobcejznoſce,
Wjetšchi ſińk a ſrudobn,
Wjetšchu bolesć, wjetšche ſkóšče
Tebi czinęcji njemoža:
Dako jemu czinjachu,
Denig wumrje na ūčižu,
Wy pak ty je czerpicj měka,
Glaž, dha by jo ūčkujita.

Won pak potny njeminoſce
Tworej krebi na so wsa;
Wšcverjelneny wet lubojeze,
Sa tebje so moricj ra.
Worenim, kāk je ſydwonat,
Hdyž je kam so woprewat:
So by tebie, duscha, wumohť
S delje a cje ūčbi dobýt.

S noweho eje i ūči ūčbi woka
Won tez p'sa es ton p'ostny čjaš,
Sskyjchecj da cji ūčoje hłowa,
Shtuje cji ūčadny čjaš.
Shtecj nón sa nač rycēsche,
Dako czinje czerpjescihe:
To won něklo hřichče ryci,
K Wózgej sa wscie čłowiske džecj.

Hdyž masch taſkoh' ūčyčnika,
Duscha, och, dha i njemu dži,
We nim namlošč wumozniča,
Kui so kmjerci njestroži.
Kaj sa tebje czerpjescihe,
Esso hacj i kmjerci běžesche,
Tak czerp, hacj je jeho rada,
Wschitko, ūčtož won ūčbi žada.

Hřichče něk won tebje woka,
Dokho tracj knadž njebudje,
A ty dyrbisich ūčnič do rowa,
Hdzej so knada p'chestanje.
Hdyž ty tudy sa nim džesč,
Qunu ūčyčnič dostanjesč,
Njeſky jeho wiak pak horje,
Och, dha wjeczna kmjerci eje mori.

G. B.

Priłopk.

* Se wscieh stronow na wulki ūčně ūčoje. W Allgawje je ūčně tak wjekli, so hacj i p'renemu ūčoje domow dožaha. Na tamnischich horach je 10—12 kohejti hľuboli a je tam teho dla wjèle jelenjow a horow lónz wafko. S delmeho bayerskeho ūča p'isaja: Bot p'renjeho ūčha 11. novembra je kózdy nowy

hněh ležo wostak a ho na satračne waschnje pščisperjat. Na držbach durbja konje pschi wščem wužywaniu husto hacž do brjucha w hněh brodzicž, w někotrych wžach su jenož wuženje se hněha widzecž, druhdje je hněh nižší, ale pschezo hřečeze taſti, so puczniki ledom se zwojimi rukami s njeho won kufaja. Přisiti wóš, kiz tam hewak wščednje pschiiedže, móže ho tam někto jenož redko pšchedobnež. — (W Budyschinje měnzechmy, so ho 24. februara, jaké na Matija, woczoplí, ale tež tón lětka lód njejamie, ale hřečeze nowy džela, hacž runje manu jeho dosz a na dosz.)

* W Zinnwaldze w Čechach ho wónzano jadny kwaž wot-džerža; wjenijnj wudowa Hana R., sto a tsi lěta stará, so řektoroth ras woženi a to s jennym schějzbězatletným wudomzom. Kiewesta je pschi zwojí wužoskej starobje hřečeze zhlie strona a swoje domiže džika bje-wščele druheje komozh wobſtara. Kwaž ho jara wjekle wotdžerža a běku wščel džeci njeviestu na kwaž pščischi, bjes nimi tež jedyn pensionirowany ſastojnik s Prahi, kiz běše 80 lét starý.

Wossewjenja a wukašy ſralowſkých ſastojnictwów.

Budyske hauſſle hetmanſtvo s najevedzenju dawa, so budje hacž na dalshe lódu ſobotu bjes pščestacža wot 8 hodzinow rano hacž do 3 hodzinow popoldnu, všichle druhe wščedne dny pak wot 8 h. džinow rano hacž do 12 hodzinow pščipopoldnu a wot 2 hacž 6 hodzinow popoldnu expedirovacž. — Schulske prijodeſtejſtwa budyskeje ſralowſkeje ſchulſteje inſpeſzije ho napominca, so bychu hacž do 15. měrza ſchulſtemu inſpeſtarzej wjedzecž dati, ſto ſu w n. ſtupanju wuciby w žonjazch džekach wobſantli.

Cyrkwinske powjesce.

Křéni:

Pětrowſka zyrkej: Gustav Eduard Max, Jana Ernsta Ho-braka, měchějana, řežerja a vojnarskeho miſtria, ſ. — Emma Maria, Korte Augusta Žeitka, wobylterja, dž. — Vjedrich Pawel, Jana Augusta Behera, ſepjerja na dwórničezu, ſ.

Michałka zyrkej: Hana Koryſiana, Jana Eifelta, wobylterja w Hownjowje, dž. — Bruno Max, Jana Korte Augusta Bergma...na, wóſki na Židowje, ſ.

Katholicka zyrkej: Maria Martha, Michałka Welsa, ſublerja w Hněvřezach, dž. — Maria Madlena Martha, Augusta Mařcharja, měchějana a tapeziterja, dž.

Zemřeci:

Djeń 11. februara: Madlena, njebo Jana Nowala, řežerja na Židowje, dž., 60 l. 1 m. — 12. Jan Hencj, ſubleř w Dženilezach, 72 l. 5 m. — 14. Theresia Maria rodž Täſchner, Ernsta Vjedricha Boža, pjeſkarſkeho miſtria a řežerja na Židowje, mandelska, 35 l. 10 m. 8 d. — Handrij, Jurja Petricha, cžěſle na Židowje, ſ., 5 l. 5 m. 6 d.

Stawſke ſastojnictwo we Wojerezach.

Narodžena: wucjerjez G. Kultanej w Spalach dž.
Zenjenaj: buſti ſyn Khr. Šulc s Mariu Drohliž w Narcej.
Semřeta: wuměníčka Maria Králova w Nýdze, 80 l.

Stawſke ſastojnictwo w Lejnom.

Narodženy: řežlarjez a cžěſle Korli Paſorje ſ.
Semřetci: wojak Koria Wylem Paſora w Nowym Lubuſchu, 24 l.

Stawſke ſastojnictwo w Wulſich Sđjarach.

Semřetci: August Jurk we Wulſich Sđjarach, 1 l.

Stawſke ſastojnictwo w Mužakowje.

Narodženi: řežlarjez Bohuwěřej Janek we Wulſidzi ſ.; řežlarjez Matijej Nowalej w Hermanezach dž.; kudarjez Křyſtianej Mja-maskej we Wulſidzi ſ.

Zenjeni: Burſti ſyn Korsa August Maluſhla w Kobjelnju s Samu Křyſtianu Budžilej w Bětej Wodze; podrojnik Jan Bohuwěř Janek w Starboschezach s Křyſtianu Drogoniž w Kruszwicy.

Semřetci: wobylter Matej Šečepaný we Wulſidzi, 79 l.; wudowa Rosina Pětowa rodž. Rohaczej w Starboschezach, 94 l.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Hrde dha pak ſy khodžit, Motsko?

Mots Tunka. Nô, w Kuluschu.

H. D. Što ſy tam naſh nit?

M. L. Mato dosz, ale ja čizu je povjedač. Hlaj, ſom bě jena ſmôtra we Waleſcherzach ſmôſiko. Doleſz dyrbjeſche ſo macz džeſeža do dalolosje podach, džeſo dha wowl a ſebi wſa; ale ta dôrſy wumrje, tak ſo ho jedyn dobrý pſchečež ſa to džeſo ſtarashe. To pak tež wumrje a tón dobrý pſchečež wobhono-waſche ſo teho dla pola ſnjeſa duchowneho, ſto ſu ſmôſia byſi. Taſo bě to ſhonik, džeſež ſo do Kuluschu, hdyž ſmôtra na pſchertodženje pſcheproſy, a tón jemu ſlubi, ſo čuze ſmôſi tež ſtředzenju dacej, ičtož je tež ſežinik. Ale ta dasche potom prasiež, ſo ſa to cíelko Janeho wonjeſhla abo richela njeſupi, doleſz njeje erteňe na pſchewodžuje proſhena.

H. D. Hm, knobž wona žonyh pſenjes njeſiſeſche?

M. L. To ja njejem, ale tak vjele je tola wěſte, ſo budje to džeſatko tež bjes jeje wonjeſhla derje wotpřejowacž.

M. L. Hrde dha pak ſy pobyl, Hanžo?

H. D. Datolo niz, pſchetož piči taſtej ſymje nôž rad do ſtracha njeſtaju, ale wónzano ſhm tola trochu wokolo khodžit.

M. L. Što dha ſy tehdyn naſhonič?

H. D. Nô, w jenei wžy ludžo na ſchitku ſwarjachu, ſo ſackim ſama ſjé a džekawym ludžom jedž naſſterje jenož ſdurjemi ſacžinju.

M. L. Hm.

H. D. A moni tež měnjanu, ſo drje ſnadž móže to w Delanach tak waſchenje byč, ale w hornich wžach ſu ſudžo hinač ſwueženi.

M. L. Dha drje je ta ſchitka ſ Delan?

H. D. To móže byč, ale ja ſo ſa tymi prasňak njeſiſym.

Telegrafiski bureau w ſadnym twarzenju pſila na bohatej hafy je ſdžy djen weterowjeny wot rano 8 hacž wjehor 9 hodzinow.

Vlaczisua ſitow a produktow w Budyschinje

20. februara 1875.

Šitowy dowos:	3202 měchow.	Na vilač		Na bursy	
		wot	hacž	wot	hacž
mł. np.	ml. np.	mł. np.	ml. np.	mł. np.	ml. np.
Pſcheniza	50 kilogramm	.	.	9 82	10 83
Rozka	=	.	.	8 54	8 86
Gečinjen	=	.	.	7 97	8 33
Wowl	=	.	.	9 40	9 90
Gróch	=	.	.	—	—
Wola	=	.	.	—	—
Raps	=	.	.	—	—
Jahly	=	.	.	16 7	—
Hejdniſhka	=	.	.	19 77	—
Běrny	=	.	.	250	262
Butra	1	=	.	280	3
Syno	50	=	.	6 75	7 50

Kóz ſchěnzy po 170 puntach: 16 markow 69 np. (5 ll. 16 nřl. 9 np.) hacž 18 ml. 41 np. (6 ll. 4 nřl. 1 np.). — Kóz roži po 160 puntach: 13 ml. 66 np. (4 ll. 16 nřl. 6 np.) hacž 14 ml. 17 np. (4 ll. 21 nřl. 7 np.). — Kóz ječinjenjo po 140 puntach: 11 ml. 16 np. (3 ll. 21 nřl. 6 np.) hacž 11 ml. 66 np. (3 ll. 26 nřl. 6 np.). — Kóz wowlka po 100 puntach a po starym cžidle: 3 ll. 4 nřl. — np. hacž 3 ll. 9 nřl. — np.; jahly: 5 ll. 10 nřl. 7 np.; hejdniſhka: 6 ll. 17 nřl.

7 np.; běrný; 26 ngl. hacj 26 ngl. 2 np.; butra; 28 ngl. hacj 1 tol.; hyno po 100 puntach; 2 tl. 7 ngl. 5 np. hacj 2 tl. 15 ngl.

Kopa skómy po 1200 puntach w Kamieńzu 34 ml. 50 np. (11 tl. 15 ngl. — np.), w Chorzelzu 31 ml. hacj 37 ml. (12 tl. — ngl. — np. hacj 12 tl. 10 ngl. — np.).

Sa wejherawskim placjesche w Barlinje:

spiritus 56,6—57 ml.; pscheja 162—198 ml.; rojla 150—160 ml.; jecmien 144—188 ml.; wosk 158—187 ml.; brod jedzny 187—234 ml.; pizny 177—186 ml.; repikowy wosk (gwęczenie) 54 ml.; lamp wosk 62 ml.

Lipsta bursa 16. februara.

Awstriiski papierjaný schéhakl 1 ml. 83 np.; awstriiski głéborny schéhakl 1 ml. 93 np.; russa levorublowa bankowa 2 ml. 83 np.

Cjahi po železnicy.

Do Dráždjan (pschisanluženie se Chorzelza).

Wotjeh s Lubija 2_o 3₄ 6_o 8₄ 12_o 3₅ 7₃ 10₂_s
Budyschin 2₄ 4₅ 6₄ 9₄ 12₄ 4₁ 8_o —

Bisłopizh spěšný cjah 4₂ 7₁ 9₆ 1₁ 4₄ 8₄ 0 —
pschijesdo do Dráždjan 3₄ 5₂ 8₂ 10₅ 2₄ 5₄ 9₄ —

S Dráždjan (pschisanluženie do Chorzelza).

Wotjeh s Dráždjan — 6_o 9₁ 1₁ 4₂ 5_o 8_o 11₁ 12₁
Bisłopizh — 7₁ 10₂ 2₂ — 6₁ 9₅ 12₂ —

Budyschin — 7₄ 10₅ 3_o — 6₅ 9₄ 12₅ 1₁
Lubij 6₁ 8₂ 11₂ 3₄ — 7₂ 10₂ 1₁ 2₁

S Radeberga do Kamjenza.

Radeberg 8₁ 10₄ 2_o 5₄ 11₁ 0 Kamjenz 5₂ 8₁ 12₅ 3₄ 5₄ 7₂
Połczniza 8₄ 11₁ 2₂ 6₂ 11₄ Połczniza 5₂ 8₄ 1₁ 4₁ 6_o 7₁
Kamjenz 9₁ 11₂ 3_o 6₄ 12₁ Radeberg 6₂ 9₁ 1₂ 4₂ 6₂ 8₁

S Lubija do Žitawy.

Lubij 6₁ 9₁ 12₂ 4₀ 7₄ 11₁ Žitawa 4₄ 7₁ 10₂ 2₂ 6₁ 0 8₄
Herrnhut 6₄ 9₄ 1₁ 4₂ 8₁ 11₂ Herrnhut 5₂ 7₁ 10₄ 2₂ 6₄ 9₂
Žitawa 7₁ 10₂ 1₁ 5₁ 8₄ 12₁ Lubij 5₄ 8₂ 11₂ 3₂ 7₁ 9₄
Tuegne liczbę węsnamienia cjaſh wot 6 hod. wječor hacj 5 h. 59 min. ran.

Cjahi hornolužiskeje železnicy:

	ranu pschij. wječor		ranu pschij. wječor
Kohlfurt	5 _o 1 ₂ 5 ₁ 0	Ssotolza	— 6 ₄ 11 ₁ — 6 ₁
Hörla	5 ₃ 2 _o 5 ₄ 0	Mulow	— 7 ₁ 11 ₂ — 6 ₁
Nišla	5 ₄ 2 ₁ 6 _o	Wilow	— 7 ₂ 11 ₂ — 7 ₂
Milow	6 ₁ 2 ₂ 6 ₂	Mückenbergs	— 8 ₁ 12 ₁ — 8 ₁
Wujesd	6 ₂ 2 ₄ 6 ₃	Ruhland	— 8 ₄ 12 ₄ 4 ₀ 9 ₀
Łas	6 ₄ 2 ₅ 7 ₁	Wyk. Wilow	— 9 ₁ 12 ₂ 4 ₁ 9 ₀
Wojerezy	7 ₁ 3 ₁ 7 ₄	Wojerezy	5 ₂ 9 ₄ 1 ₂ 4 ₂ —
Wykoli Wilow	7 ₃ 3 ₂ 8 ₁	Łas	5 ₂ 10 ₁ 1 ₁ 4 ₂ —
Ruhland	8 ₄ 3 ₃ 8 ₅	Wujesd	6 ₂ 10 ₂ 2 ₁ 5 ₀ —
Mückenbergs	9 ₁ 4 ₁ 9 ₂	Wilow	7 ₁ 11 ₁ 2 ₂ 5 ₀ —
Wilow	9 ₂ 4 ₂ 10 ₁	Nišla	7 ₄ 11 ₂ 2 ₂ 5 ₂ —
Mukow	9 ₄ 4 ₄ 10 ₄	Hörla	8 ₁ 11 ₂ 2 ₂ 5 ₅ —

Wot 12. januara je tež železnica sastava w Klętnom satzenu. Tam sastawaja wskie cjahi, kiž se Ssotolza do Kohlfurta jedu, ale wot tych, kiž s Kohlfurta do Ssotolzy jedu, jenož pošleni wječorny cjah.

Młoczaje maschinę We wudawarni „Serb. Now.” je i dostaczu:

nowszeje doposańeje konstrukcije, wumocja sa kobznu tejsko, kaž 3 mloczaj sa dzeni, wot 180 markow a drózho franko na železnich pod rulowanjom a cjošom na prahu.

Ph. MayfARTH & Co., maschinowa fabrika w Frankfurcie nad Mołnom.

Agent: Ines Chr. Höhna w Koſtach pola Budyschiny.

Napoleon I. a jeho wojny. Spisat J.

A. Pohonč. 50 np.

Oberlin. Jego žiwjenje a skutkowanie. I. 25 np.

Łekcijne wojny. 25 np.

Nadpad pola Wukej. 25 np.

Jakub abo Bože kłowo dyrbi w człowieku

żiwjenje dostacj. Wot K. Kulmana. 25 np.

Genovefa. Rjane powiedanczko se stareho cjaſha. Sa herbske macjerje a džeczi pscheſkoj M. Hornik. 50 np.

Robinson. Rjane powiedanczko, wožebje

sa młodych ludzi. Wot K. Kulmana. 50 np.

Sahrodniſtwo. I. djel: „Sadowa fa-

hroda.“ „Roswuczenje wo plahowanju

hadowych schtomow a f.ckow.“ Spisat

M. A. Krat. 60 np.

Gród na chorzelsszej horje Landskrón

je abo Boże wodženja su džiwnie. Po-

wiedanczko je starzych cjaſhow wot J. B.

Mucjinka. 25 np.

Szwernaj ſuſodaj. Powiedanczko se

herbske žiwjenja wot J. B. Mucjinka.

S pschedawdom: „Straschna kwartira w

Franzowskej.“ 30 np.

Spěwý sa herbske ſchule. Prěni ſeschwil.

Šhromadzene wot K. E. Pjekarja. 25 np.

Bibliske stanisny abo historiſki wuzjawk

se stareho a noweho testamenta. 1 ml. 25 np.

Wenczki fijalkow abo ſberka mojich po-

wiedanczlow. Wot J. B. Mucjinka. 30 np.

Chrystof Kolumbus abo namakanje Ameri-

rii. Wot Dr. Somera. 25 np.

Serbske baſnje, kwojemu wulzy lub-

mu ludej podate k wuzitkej a ſabawenju

wot H. Seiterja. 25 np.

Selenška a jeje wobhlerjo. Wot K.

A. Jencza. I. djel 55 np. II. djel 55 np.

Boża krzywoś; w ſtworbi. Wot J. B. Mucjinka. I. a II. djel, kiedy po 25 np.

Cjorný kób a drózna. To ſu: herbske spěwý sa młodý, wježoſký lud. Prěni ſber 10 np. Teho runja druhi ſber 10 np. a tsecji ſber tež 10 np.

Sahrodka ſwetloſta. To je dwójzby dwo-
zyci herbskich spěwów sa pěkne džeczi. 10 np. — Teho runja: Druha wjeticha ſa-
hroda ſwetloſta. 10 np.

Borčjate, ſakate a palate cjmjeky, wožby
a ſchertſenje. Prěnia wobrada. 10 np.
Serbski wuſtojny pejolař abo ſak dyr-
biſch w herbskim kraju pejohy plahowacj,
so by nojwajzih wuzitka wot nich měl. Wot
K. Kulmana. 75 np.

Gustav Adolf. Š jeho wobrasom. Wot
K. Kulmana. 75 np.

Bože džeczo. Hodowne roſtycjowanje Bo-
že džeczo ſ njeħħejli mi wobħixerjiem.
Wot K. Kulmana. 15 np.

Bohumil. Rjane powiedanczko ſ třízjil-
neje wojny. Wot K. Kulmana. 25 np.

Bonifacjus. Žiwjenſki wobras ſastar-

ſkich cjoſow. Wot K. Kulmana. 25 np.

Khwalba Boja. Piatnacze hymnow. Wot
hrabinski Amalise Miesch w Njeħwacjibde.
30 np.

Ptacži ūwaſ ſ mandželſtewem. 5 np.

Wuherski khērluſh. 5 np.

Keččiſna. 5 np.

Najnowscha a najlepſcha punktirniſta.
10 np.

NB. Druhi ſechiwk „Spěwov sa herbske ſchule“ je rospishevalt a nowy wudawski bu-
dże wokoło jutrow hotowy.

Do Neu-Seelandia

w Australiji

wobſtara w hapeleſt rjemiſhuiſow, džekacze-
rjow, ratarjow a nježenjene klužbne holzy
sa 11 toſer pr. kouranta abo 33 markow sa
wotroſcienych G. A. Mathei w Hamburgu
a jeho agent Emīl Hirſchel w Dráždjanach,
an der Herzogingarten 4.

M. Ritscher's Haupt-Agentur-Geschäft

buđje wot 1. haperleje na Kampeskej strahe 21 w Držjanach.

Powszitomna assekuranza w Trieze

(Assicurazioni Generali.)

sawescjuje pschi rukowanym fondsu wot

39 millionow 373 tyżaz 922 schěznafov 6 frajzarjow

a) tworh, mobilije, žnejsle płodh a t. d., kaž tež hdyž to krajowe salony do woluja, twarjenja wszech držinow psche wohnjowu schodu;

b) poslicjuje sawesczenja na živjenje czlowjekow na najwschelsche waschnje sa najtunische twjerde prämije a wustaja polich po nemskim rischslim cziske.

Towarstwo wuptacj w lèce 1873 ja 14130 schlodowanow summu wot

5 millionow 962 tyżaz 486 schěznafov 21 frajzarjow.

K ložemu wukasanju a k wobstaranju sawesczeniom porucja bo jako agent:
hamski sterolæk Ernst Walther w Budyschinje.

Prawdziwa Glödnersta czechita a hojaza žalba*) (jadny tajny frédk) ma na schachtliczzy **M. RINGELHARDT** je wot najwschelskich medicinalistich fastojn. iwow pruhowana a poruczena psche: wiez, schtempel drjenje, salsh, lischanu, kurzaje wola, wosabjenje, psche wsche wotewrjene, rosdzajomne, rosdzjelomne, wosabite, walene czerpjenje, bolaze leżenje, sahortenja, szczecilnu atd. a je bo pschi wichtich tyčle khorhoszach psches swoju spěšnou, wěstu hojazu móz na najlepe dopolasaka.

*) Dostacj w schachtach po 25 np. w budyskomaj haptylemaj, kaž tež w haptylech w Biskopizach, Rakazach, Schérachowje, Hirschfeldze, Bjernacizach, Wöstruzu, Herrnhucze, Neugersdorfe, Grosschönawje, Nowosalzu, Seifhennersdorfe a w fabriky w Gohlisu pola Lipska.

NB. Vjes horla wuczjischaneho schtempla žalba prawdziwa njeje.

Na žitnych wifach
603.

Ernst Pech,

Na žitnych wifach
603.

w domje knjesa C. W. Bižki,

porucja wulki wubjerk czistowomianych drastnych rípsov we wszech barbach, meter po 1 mark 40 np., kóhéz po 80 np. atd.; zyle ff. diagonale, lustry, popelin, schottiske drastne tkaniny, meter po 44 np. hacž 3 ml. 40 np., kóhéz po 25 np. hacž 1 ml. 90 np.; židzane e a chenez, foulardy, kravatty a schawliky, schuku po 25 np. hacž 9 markow; wotmiane e a chenez, rubischa a schawle na hłownu a džeczaze schawliky, schuku po 25 np. hacž 3 ml. 50 np.; pikej, szmuhaty płat, chiffon, cretonny a shirting, meter po 45 np. hacž 1 ml. 5 np., kóhéz 25 np. hacž 60 np.

Mój skład je dospoluje szadowany a mógn ja, dokelz bym pschi składnoszci tujujo kupował, moje twory tež po najtunischich placisnach pschedawacj.

W sklamach bo herbiski ryczi.

Re džbu!

Pola podpisaneho su sledozae hymjenja dołacj: hymjo polodlích morchwjow, fiz ho sa naschu wokolnosz najlepiej hodža, zble, solotowe hymjo, najlepsze korkowe, kürbosome a riedkwjowe hymjo, latowe a tubofakowe, kaž tež runkizowe hymjo a hymjenja wszech držinow. Sa sħadzjenje a dobroczk bo rukuje. Szobotu na mja-kowym torhoszcu.

E. Petška, sahrodnik.

Szuce, kaž tež selene busowe, brēsowe a drbo ne wuzitlowe drzewo kupuje

Joh. Aug. Paul, wojuar
w Hejchiz hoff (Goschwiz) cjo. 698
w Budyschinje.

Spěwarske knihi

se skothm w obręskom a twierdze swojasane vo rucja se kultymasarnja Ernst Richter pschi měščanskej schuli, na rózku suinstsneje lawfseje hoff.

Rjane nowe poljerje

w marinirowaniu, schuku po 5 np., mandel po 70 np., lepn 2 marzy 40 np. porucza

Carl Wöschka
na swonknej lawfsej hoff.

Sofa, stolzy, tapet a wólkowe rou-
leauh porucja najtunische Julius Siebeck, tapizar
psched schulerksimi wrotami, i napscheca
Weihangez kamjenjo-cjischczernje.

Měščanska haptyle

w Budyschinje

Max Schünemann

k dobrocziwemu wobledzbowaniu porucja wložowh balsam Oth Schimmela, bl. 75 np., schmrelojehlinowh áther, fenzilonjedowh extract a brószyp, restituzionisti fluid, młókowh a wuzitlowh pólver, universalnu žalbu na ronh, żerdlu po 20 np., najlepszy nizzaki jedyng weliż, na lepszy dorschajatrowh thran, Maizena, cornenburgski konjazh polder.

Mukowe a pizowe khlamy

Adolph Krüger

najpedwolnisczo poruczeja:
pschećznu muku 00 merzu (hachl) po 13 nbl., teho runja 0 " " " 12 " teho runja I " " " 11 " teho runja II " " " 10 " teho runja III " " " 8 "

Prawdziwe würzburgske runkizowe hymjo może bo bijom něko dōstacj, petroleum, punt po 18 np., pschi wjazy pun-tach tunsch, jerez, najlepszy tworn, w tunach a jenotli-wje jara tunjo, palezny, kłodek a ordinärne, jara tunjo, schwarzarski butru, punt po 12½ nbl., juskene jerje, czerture, marinirowane jerje, cervelatowe, trüfflowe a salamijowe klobazh, cigarach w najwschishim wubjerku, 100 schink 16 nbl. a droższy porucza

Carl Roack na žitnej hoff.

Majlepschi frédk psche bróžibolenje

je G. A. W. Mayerowh bróžyp.

K lepschemu czlowjesciu su swoju pschi-hymjnosz dżerzu, G. A. W. Mayerowh bróžyp s Wrótsławia poruczej. Wón je nje wot dołholasazeho jara hymjnego ka-schela a bróžibolenja wumozt, jako běchu wsche druhe frédk pedarmo.

W Držjanach. Oskar v. Rottenburg.

Na žwietnej wustajenjy prämii rowaný bróžyp maja jenož prawdziwy na pschedan w bleschach po 80 np., 1 ml. 50 np. a 3 ml.:

Heinz Jul. Lindau w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
D. Kinnar, haptylek w Herrnhucze,
Jos. Löbmann w Schérachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptylek Gerischer w Ostriyu,
Schokla we Botrowje,
Schumann w Budestezach a
haptylek Dr. Hultzsch w Rakazach.
J. Stockhausen w Kamjencu.

Zoldkowy fatarrh

døyvelne hohoj

J. S. F. Popp w Heide w Holsteine.

Krajnostawski bank.

Wobliczenje danje pschi nalutowarui na prjodstejazu jutrownu termiju stanje ho

wot 8. haez bobu 31. měrza t. I.

Duž ho w tutym časzu nalutowarske knizki expedirowac̄ nježodža.

Wypłaczenje danje smieje ho w zytnym měsacu haperleje.

Druhe džeta banka ho bjes sadžewka dale wobstaraja.

W Budyschinje, 23. februara 1875.

Direktorium Krajnostawského banka kralowského sakskeho
hornosuzíského markhrabinstwa.
f Ročen.

Pschedeschniki

we wulkim wubserku porucja
pschedeschnikowa fabrika (Schirmfabrik)
Richard Minde
w Budyschinie, na swenskej lawskéj habs 819.
F Vorždenje derje a tunjo.

Sa konfirmandow

porucžam wulku partiju čornych a brunych mohairow, rippow, wolnjanow-
atlasow a alpalow, sapoczejo wot $4\frac{1}{2}$ nžl., $10\frac{1}{4}$ scherolic̄ po 15 nžl.

Tęż jaquety s mōdreho a černeho šukna a rippa wot $1\frac{1}{3}$ tel. mojeho
fabrikata. Tehoruju dawam taſle w najkrētschim časzu nanaſtunischo s kózdeje
požadaneje tkaniny po podatej mērje ſeichic̄.

Pschi potřebuosegi proſchu na to ſedzbliswoſc̄ ſtožic̄.

W mojej pschedawatni ho
herbski ryczi!

H. Kayser.

Firma: J. Hartmann,
w kheji t. C. Roacka na žitnej habs.

Cigarowe a tobakowe khlamy

H. Lehmann

na bohatej habsy pôdla pôsta
porucžaja swój weſebny ſklad cigarow s tukrajnych fabrikow kaž tež
importirovane prawdziwe Havana
w yloczju wot 10—450 markow ſa 1000 ſchuk, turne, zwam-
ſleſſe a ſchupne tobaki we wšichnych družinow, kaž tež cigarreth noj-
wſchelafſichch družinow. Wulli wuljek uajpětliſichch wiſtich cigarrowych ſchyzlow.

Na bohatej habsy pôdla pôsta
cigarowe a tobakowe khlamy H. Lehmann.

Po wüſtawach ho s tutym ſ ſjawneniu nowjedženja dawa, ſo je na město dobrovolnje
wüſtviſcheho ſobustawa pschedsydſta, knjesa wokřeſneho ſefretar a rycznika Schenka
nad Zornosykami w poſedzenju pschedsydſta, 3. februara t. l. wotdzeržanym,

knjess hauptmann z. D. s Griegeřem nad Sprembergom
do pschedsydſta jenohleſnje wuſwolenh a ſo je wöſlu pschiſal. W pschedsydſtroje ſu po
taſkim ſledowaze ſobustawh:

s Wazdorſ nad ſolſchezamii, pschedsyda,
farar Imiſch w Horžiju, naměſnik pschedsydy,
s Bezſchwib w Budyschinje, poſkabniſ,
farar Scheuſſler w Lévalde, ſiſmowjedžerjei,
farar Gölež w Rakezach,
pastor primarius Bürkert w Lubiju, pschedsyda,
reſtor profesor Dr. Kreuzler tudiſ,
hauptmann z. D. s Griegeřem nad Sprembergom.

W Budyschinje, 20. februara 1875.

Pschedsydſto provinzialneho towarſtwa ſa ſnuteſkomne miſionſto.
f Wazdorſ.

Rože wſichch družinow kupuje po naj-
mijotſich vlačiſnach
Emil Flegel
na žitnej habsy, w domje t. czajničnika Käthlera.

Wosjewjenje.

Wſchedawauje ſahrodniskeje živnostiſe čo. 5
w Čornych Nöhlizach ho 1. měrza njeſmjeſe.
W Čornych Nöhlizach, 25. febr. 1875.
J. Libuſha, wjeſnū ſyčlar.

Wosjewjenje.

Wot djenžniſcheho dnja ja pſtiaſtjenje cje-
ledže mojeſe macjerje, wudowy Meiferowejſe,
wjebu a proſhu we dobrociſive wobledzbo-
wanje.

W Budyschinje, 10. februara 1875.

Maria ženina Borda.
NB. Cjeledž ſa wſtelake ſkužby, kaž tež
lmame dojki pyta Maria žen. Borda.

Jedyn ſamkarſki wucžomník

môže pola podpiſaneho do wucžby ſtupej.
Samkarſki miſchtr G. Neumann
na ſuſelskej habsy čo. 676.

Wucžomník pytaný.

Hölz, ſig cje ſtegarſto na wuſtneſej, môže
jutry pola podpiſaneho do wucžby ſtupej.
Ptegarſki miſchtr Ulrich na bohatej habsy.

Hölcejz, ſetryz cje ſtegarſto na wuſtneſej,
môže do wucžby ſtupej
na ſwouknej lawſkej habsy čo. 827
w Budyschinje.

Hölcejz, ſotryz cje thſcherſto na wuſtneſej,
môže pola poepiſaneho do wucžby ſtupej.
Thſcher Aug. Mittaſch w Bukezach.

Wutrobuhy džaf

praju ja s tutym wſtillim thym, ſig ſu ne
woteurječu mojeho ludow meho jenickeho
ſyna Petr Heinricha Pöthiga, woſaka 2.
ſompagnije 4. infanterieregimenta No. 103,
živoje dželbranje woſkaſali, woſebeje džakuju
ho roſkaſwarjeſ 2. ſompagnije knjeseſ haupt-
manej Bucherej a mužtwarz tuteje ſompagnije,
ſo ſu cjeło mojeho ſyna tak cjeſcjojnje
ſ rowu pschedwodzeli, mledoſci w Blohaſche-
zach a Bräſlowje ſa wuphſchenje kaſheja a
pschedwodzenje a heval wſchēm, ſig ſu ſo ſ
blifka a ſ daloka na khowanju wobdžiliti.
W Nowych Blohaſchezach, 24. febr. 1875.

Hluboko ſrudžený nan
Petr Pöthig.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne predplata
we wudawafni 80 np.
a na němskich pôstach
85 np., z přinjenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde číslo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawať J. E. Smoleř.

Za náveštka, kiu má
so we wudawafni „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawakeje hasy číslo
688 votedać, placi se
we rynčka jeno 10 np.

Nakladník: J. E. Smoleř. — Cíleř: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 10.

Sobotu, 6. měrca

1875.

Zenotliwe cízla „Serbskich Nowin“ placja nětlo 8 np. a su tež dostacj pola ī. pschelupza Herm. Kunada na bohatej hasy a pola ī. pschelupza G. Bursche na Židovje.

Nedalka.

Arej sa krej.

Bowjedanczo s Vózniye.
(Vokračovanie s cízla 9.)

Ibrahim spěšnje ī durjam sahrody khwatasche, na to myšlo, tak by swojemu bratrej khwatu sejnicz móht. Wón jeho hajdješe, doteľz widješe, so ma nan Mohameda bôle lubo, hacj jeho. Herak njebudžische so Ibrahim wo tu khesczijaniku holčka staral.

Vjes tým bě tež Sali ī durjam harem došloč a bě tam Fatimje pschilašnu swojeho knjeſa pschepodat. Fatima bě nad tým jara vješota a rjekn: „Wola mojeho knjeſa so stanje!“ a potom wona swojeho čorneho kozora hajdješe, prajiz: „Akuro, mój lubusko, ty mój čorný lawo, hraj! my běleho holčika hem doftanym. Počala, teho běleho holčika hzemý pěknje pschecjehac.“

Jako bě Ibrahim khwilu počala, so nechtón blížeše. „Aha“, rjekn wón pschi ſebi, „někole naſki lamaſojo žedzenie mojeho lubeho bratra bóry pschinjeſu. To je krafne, so nan Ali-Veg tak khetsje do teho žorta swoli. Njech Mohamed nětlo hladu, tak Darinku s pasorow Fatimy a jeje čorneho kozora wudreje.“

W tuthym wolumenínu do duri ſakapaču a Ibrahim so woprascha: „Kawaſojo, ſeje tu Wy?“

„Haj, knjeſe“, so wotmolwi.

Ibrahim durje ruceje wotewori a wonka lamaſojo ſtejach; najhýlnički počmorwu Darinku na hwojimaj rukomaj njeheſe. Ibrahim ju s rukow lamaſa wsa a ju ī harem swojeho nana njeheſe.

Fatima bě khwilu kaž wrótna wot radoſe, so jenu khesczijaniku ſchlovinnu do harem doftanje. Wschelale hroſne myſtiežki jej do wutroby ſtupachu a wona džesche do pôdlanskeje ſtivejki, hajdjež buzał, počny jehliczlow, lejeſe. Tutoń wona hrabn, prajiz: „Tele jehy dožahaja, so bych ſtaremu Ali-Vegu dobre pieče pschitolawke, wot kotrehož chzu ja tež woptacj. Wkoda běka holčka, kotrž ſi jehkami ſakaja, dawa cíſtu, rjanu krej, a tale krej tých womkodži, kž ju viſeja. Ja hzym pschi požlenim khesczijanskim ſběžku krej wſchelakich khesczijanskich holčikow piša, a Ali-Veg njež wo tým ſhonk njeje. Tale krej je moje ſiwenje wěſeje podlēchka, tak bych herak tak ſtrova wostacj mohka. Tola tón kroč chzu tež Ali-Vegu wot tuteje ſiwenſleje juſchli dacj.“

„Fatima!“ ſawola Ibrahim, „Fatima! ja ju njeſu!“

A Fatima khwatasche, so by Darinku do jſtwy wſaka.

VII.

W bōhniſkich horach, wohebje tam, hajdjež ſu herbstle mjeſy bliſko, je turkowſte knjeſeſtwo tóſſkto ſtrójſkých ſtrajných abo wajchlarſkých khézow), kž karawule ſakaja, natwaricj dako, w koſtrich ſtraj (wacha) ſi pječiſk abo ſchecjich wobronjenych cíſlowje-

tom wobſteji, injenujzy ſ jeneho buljuſbaſche (podofficiera) a ſchyrjoč abo pječiſk momakow (wojakow). Woni maja voručnoſe, ſa hajdukami hajdjež a puchowanje do ſwobodnej ſerbijske po mnoſeſci ſadžewacj.

W ſymſtim cíazu, hajdjež hajdukojo najbôle ſtradju na wħach bydla, móža turkowſu ſtražniž w karawuli lenjo a měrnie ſiwi byc̄. Woni tam jéđa a vija, tobak kurja a baſnjeſki haja a dale nježi nječinja, hacj ſo druhý na hóntrou du.

Wéſe ſječor a wičoriza wočko karawule wujesche, nutsla pal buljuſbaſha ſony wulkadowasche. Tehdý ſo karawuli dwaj muzej pschiblizowasche, běſtaſ to Iwo Čjornicj a Stojan.

„Mi ſo ſda, ſo w karawuli hiſheje njeſpja, pschetož tam ſo hiſheje kweči“, ſchepny Stojan.

„To je mi zgle prawje“, wotmolwi Čjornicj, „pschetož mi ſo tež Turku ſatſelicz nočze, hdyž wón ſpi.“

„Bratſje, ty maſč tola twojej pistoli w dobrym rjedje?“

„Wonej ſtej nabitej, mój bratſje!“

„Gastan, ſo bychmój tudy wóteženaſč wuspěwaſo; wſhak je mōžno, ſo tež mój padnjemój.“

A wonaj ſatſatſtaj a ſo ſtýlnuviſči ružy cížho modleſtſtaj.

— Potom dale kročeſtſtaj a Iwo rjekn: „Pječi muži tam je; buljuſbaſhu ja na ſo woſmu, ty paſ ſ twojimaj pistoliomaj dweju momakow ſatſelicz, potom ſo ſ hanczaram do karawule waliſmój.“

Buljuſbaſha bě w hwojim wulkadowanju wopſchetaſt, ſo by ſo napík a runje bě karau ſaſo na blido ſtajk, jako ſ flinty ſaſrjeſtſtaj a ſo hnydom tež ſ dweju pistoliow tſeli. Karawula bě kura a krvě počna. Buljuſbaſha lejeſe morw na ſemi, pschetož kulta bě jeho runje do čočka trječiſta, a dwaj momakaj ſo w ſmertičných ſtorach bliſko njeho waleſtſtaj. — Š býſchcijatym jaſtagnom ſo hajdukaj do karawule waliſtſtaj a ſo tam krótkie woſjowanje ſta, vo cíimž tež taj dwaj druhaj momakaj morwaj na ſemi lejeſtſtaj. „Wsmi ju!“ rjekn Iwo ī Stojanej, „to je najeſtſtſtaj albanefiſla flinta na naſchich horach; tu chýž ſa Tebe dobhež.“ A ſ tým wón buljuſbaſhou dočku flintu ſe ſejen ſwa a ju Stojanej da.

VIII.

Wot teho cíaza, jako běchu Darinku rubili, bě ſrudoba do wutroby ſtareho Wucjelča ſacjahnýka. Wón drje ſebi myſtieſe, ſo ſu ju Turkojo wotwiedli a jeho dufcha teho dla ſtajne ſa wječenjom wočaſe.

„Ach, by tu jenož Stojan był, tón by ſkoro wuſležil, hajdež Darinka pječelywa!“ tak wón ſdyčny a do hukboleje ſrudnoſe ſapany. Wo durje ſo ſakapa a do jſtwy ſtupi mnich w hwojim cíemnobarbnej drasze ſi cíerwienym paſhom a ſkotym khiljom, prajiz: „Dobre ranje, tak ſo maſč, mój bratſje?“ Wucjelč paſ

niesiaže, so by jeho powitał, ale psichich swoje wobieczę s wobem rukomaj.

Mnich derje wjedzisze, skto jeho chiszczeſe. Wón go i njemu syny a rjekn: „Budź troſčniw, Bóh tyh niewopuszcz, kij do njego wérja a ho swéru i njemu djerža. Dopomín ho, tak husto je Tebie na bitwischę wuhowak.“

„Ah“, sawoka tón ſchédzioz, „hdý budzich tola na bitwischę wumrje! Sklo mam tu na ſvěce? Mojich synow ſu mi morili a Darinku ſu mi rubili. O, hdý bych ju tola ſažo mil!“

„Wéh syny swéru ſa njeſ phtali“, wotmolwi tón mnich. Wona njemöje druhého hač w konalu jenho turkowskeho Vega w Serajewo bvej. A hdže wona je, to tež hiscze ſhoniym, psche tož něko to wjazn potajne wostacz njemöze.“

Bjes thni ho nechtón i Wuczicowemu wobydlenju bliſeſe; mnich won poſlada a rjekn: „Skto ma to na ſebi, so Ali-Beg i Tebi dje? Wón mje tudy widzecz njeſmē!“ a khelsie ho w pôdlaſtej komorje ſhowa.

Vôršy potom Ali-Beg do jſtov ſtupi, hdžej Wuczic hiscze pschezo ſrudny ſedzisze.

„Oho, Wy ſcje ham?“ rjekn ſ wuſměſchenjom Ali-Beg.

„Haj, ja syny ham, Ali-Bego.“

„Ale, hdže je Darinka?“

„Tu je jedyn Waſchich Turkow rubik. Wona je ho ſhubita, kaj ho wſchelake ſhubi, hdžej prawdoſez ſpi a jenož ſamopasčnosć injezi.“

„Starý ſběſtarjo, njeſwaž ho tak ſwarječ!“

„Wſchalo mojech mje moric, Ali-Bego.“

„Težo dla njeſkym i Tebi pschiſcho. Ja chýth Tebi pratej, so je ho Czi wulta čjeſez doſtała, dolež ſym Cze do medzitka (do měſčezanskeje rady) wuſwolicž dat.“

„Ja do rady njeſpónu“, wotmolwi Wuczic, „ja ſym hordy i temu, so bych i wſhemu „haj“ prajſt, ſtož ſebi ſadacze.“

„Ha“, ſalſcieza Ali-Beg, „čjaž by byk, so bych Cze ſateptak, tola prjedy dyrbisic hiscze wjeſele na Trojej Darinzy widzecz.“

„Skto Ty wo njeſ wěſt, Ali-Bego?“ sawoka Wuczic. „Ty ſy ju rubicž dat. Někto to wém. Daj mi ju ſažo!“

„Skto mje Darinka ſtara“, wotmolwi Ali-Beg a džesche i horda ſupajo i Wuczicoweho domu. Ale wón běſche tola na Wuczicza mjeſsaz, dolež tón do měſčezanskeje rady pschińc nočysche, so by ho tam wuſměſhecz dat. A so wón na njego tukasche, jako budzisze jemn Darinku rubicž dat, to jeho tež njeſmato mjeſsazche.

(Poſtracjowanje.)

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Sasiupjerjo město Lubitsja ſu wobſankli, ſo ma ho tam po jutrah nowa realna ſhula druheje rjedomnie ſokoſici.

W Ebersbachu bu w jenej tamniſchej fabriky tepſet Wünscha tak wobſhodzeny, ſo dyrbisic ſumrječ. Won ſawoſtaſi žonu a 5 džeczi.

W Dornhennersdorfje ſu ho 23. februara wjeſzor Apeltez brójen a domsle wotpalike. Žako někotre dny poſdzisic popjet a roſpadanſi wotrumowachu, dha namalachu čjelo jenho čjelovjela na tym něſce, hdžej běſche brójen ſtaka. Čjelo bě híhom ſ džela do wuhla pschewobročene a ſ tobakoweje hčejekli a druhič wězow, kotrež ſ doboru naděndžehu, ho wanamaka, ſo je tón spaſený čjelovjek Apeltezow 22letny pschirodny ſyn ſ imenom Wilhelm Neumann. Něhdje hodžinu do wudyrjenja wóhnja bě ſ korejny ſtok a bě pschi ihm tajke ſkowa ryci, kotrež ho na taſke wa-

ſhneje wuktabowacj hodža, ſo je ho wón ſam wo žiwjenje pschi-njeſez chýk. Duž je možno, ſo je wón tón wohén ſakoſik, ſo by w nim žiwjenje ſhubik; možno pak tež je, ſo je ho tobak kurjo do brójenje lehnyk, pschi thym někak wohén ſamſhtrič, a psches to, dolež je ſpak, wo žiwjenje pschiſcho.

— S Draždjan píſajá 25. februara: „Dženža pschiſpoſdnju ½1 hodžinu je ho prynzej Turjej jedyn prynz narodzik a bu teho dla ſ kanonami 101 króz wutſelene. Je to ſcheſte džeczo prynza Turja, pschetož wón ma híhom tſioch prynzow a dwé prynzeſhy. Prynzovo ſu: Vjedrich August (narodženy 1865), Jan Jurij (1869) a Max (1870), prynzeſhyne pak: Mathilda (1863) a Maria (1867). Rowonarodženy prynz, kiz ſařdženu ſobotu ſhvatu hſečenizu doſta, řeka Albert Korla Anton Ludwig Wylem Viktor. Kmeťsja běchu awstrijski aržywójwoda Korla Ludwig, koſtanla prynzeſhyna Antoinetta, knjeni mandželska bayerskeho wójwody Maza a braunſch veigſli wójwoda Wylem. Rſchekli je dwórfki kaplan präſes Bernert. Macz a džeczo ſtej ſtrowej. Dójka je ta ſama Žona, katraž je híhom pschi jenym druhim džeczeju prynza Turja ſ dójku byka. — Prynz Jurij je dla ſbožomneho narodženja ſwojeho mědeho prynza draždjanſkim ſhubym 600 markow darif. Niedželu bu w katholſkej dwórfkej zyrkti Te Deum ſpěwaný, pschi čjimž bu tež ſažo 101 króz ſ kanonami wutſelene a wyske teho tſi batallony infanterije bliſko zyrktwe tež nělotry króz tſeliku.“

— Kral Albert je džekacjerzej Petermannej, kiz híhom wjele lét w mořasowej fabriky w Rodeviſku džeka, ſlěbornu, i albrechtſtemu rjadej ſkufčaku medailu ſpožejſit.

— W Draždjanach ſu wobſankli, tſeſti mōſt psches ſobje twaricž a to ſtruch wyske ſtarého moſta.

Na lipſkym univerſiteče ſo kollegia lětnjeho poſlēta 15. ha-perleſe ſapocjnu a 15. augusta wobſanknu.

S Varlin a píſajá: Wjetch Bismarck je na ſaſymjenje khětro jara ſhorik. Wón běſche híhom hewak doſcž hkorowaty a ſo teho dla wjele wo tym rycieſe, ſo chye zyle ſe ſkuiby ſtupicž. Někto je pak ta wěz pječza taſ ſtjadowana, ſo wón na 6 měsazow „urlaub“ doſtanje a jeho džeka, taſ daloko hač je ſam ſčinich nočze abo njemöje, dwaj wyschishej ſaſtoſnikaj, mjenujz ſtaatsfelretat Biloſ a taſn radžicel Radowit, wobſtarataj. Poſleniſchi běſche prjedy němſki poſtan na kralowſkim grichislim dworje w Achenje a někto němſkeho poſkanka w Petersburgu ſaſtujuje.

— Ministr Delbrück je ho wondano woženik a ſo ſe ſwojeho mědej knjetju mandželskej na někotre njeđeje do Italijs podař.

— W rajchſtagu běchu ſalon wuradžili, po kotrejž budje pschiſhodnje ſózdy nuſowany, ſo dyrbí ſwojim džeczem ſetra ſchějpicž dač. Pschi thym pak ſu ſabyli, to poſtaſicž, ſkto ma khóſt ſa jětra ſchějpicž dač. Pschi thym pak ſu ſabyli, to poſtaſicž, ſkto ma khóſt ſa jětra ſchějpicž dač. — Na pruslikm ſejmje ſo naſſlerje pschiſtoli, ſo ma ho ſa prusliku kralowſku ſwobju w Varlinje hbdne poſhřebníkhje na-twaricž. Tajka twarba je ho híhom wot njeho krala Vjedricha Wylema IV. w ſchyrzeſzoch lětach ſapocjaka, je pak potom ležo woftaka. Khóſt ſu psches 3 milliony markow wobližene a ſo ſa něčiſche lěto dželba wot 60 000 markow (20,000 t.l.) žada.

— Strowosz khějora Wylema je ho nimale zyle porjedžile, tola pak wón hiscze ſtu niewopuszczia, dolež je něčiſchi wět, kiz najbóle ſ ranja duje, khětro wótry. — Wot pruskeho knjetſtwa ſo ſ tych pjenjeſ, kotrež ma wone na wysokich katholſkých duchownych abo na katholſkých duchowne ſeminarije pſacjicž, hač dotal 110,958 tolet wupſaziko njeſe, dolež je tóſſkto wysokich duchownych wo ſich ſdu wotſhtraformanych.

To trzech pozuanskiego arzobiskopa z 12,000 tolet, paderbornskiego z 8000 tl., wrótkawskiego wicebiskopa z 12,000 tl. ermelandzkiego biskopa z 9647 tl., münsterskiego z 8000 tl., lüneburskiego arzobiskopa z 12,000 tl. a hildesheimskiego z 4,727 tl. atd.

— Evangelicki duchowny Questor w Dachowie je wot swojego sastojniwa suspendowany, dokleż je w jenym liscie na pschedzynu wysokosciu zyrlwinej radz w Berlinie niesponizne skota nałożić a nowu formulu, wot zyrlwinej wysokosciu sa wewnątrz postajenu, trzebać noče. Wokrza so jemu wotczehnje a won je hewal hiszce do disciplinarnego pschepytania wsaty.

Austria. Pschezigi wsciemu mienjenju, kotrež dešče dla Osenheimowego procesza nastalo, su Osenheima skłonzenie tola sa njewinowateho wuprajili, hacż runie bę se wscieho pschedzyskowania stanowje widzecż, so je won alkionarjom tych żeleznizow, kotrež je twaric a potom jako generalny direktor zarządzawał, wo milliony schéchnakow sjebak. Pschibazni, kotsiz jeho sa njewinowateho wuprajchu, bęchu najbole winizy rjemieznizy. — Minister Vanhans, kij dyrbiescie w tymu proceszu kwedzicż, je wot khezora dwajmęszacznym „urlaub“ dostal a budżet najiserje zyle se skuzby puszczeny, dokleż je so pschi Osenheimowym proceszu wukopalo, so je Vanhans nalejše żeleznizy dla pjenesz brak, to ręla, so je so pschedzecż dał.

— S Wuherskiej pišaja, so je tam skłonzenie nowe ministerstwo postajene, kotrež pak krajnej pjenieznej nusy hinal wotpomhać njewę, hacż so chze s nowa pjeniesz požadowacż. S tym pak kraje pomhane niebudże, ale by so jemu wjez wjazy s tym pomhako, hdh bęchu tamniški wulzy semienjo a wožebni knieja pełnije dawali placzili. Te pak woni winożci wostawaja a ministerstwo boja so jich prominacż; ale malych ludzi hnydom k dawanuju nusuja.

— Winske nowiny powiedaja, so budżet najiserje też tamnišche ministerstwo borys wotstupicż dyrbiecż, dokleż s rojekratom wjazy w prawej pschedzenosciu nijestesi.

— Hdżż khezor Franz Josef do Dalmacji pojedzie, dha chze pschi tutej składnosći też italskiego krala wopytacż.

Franzowska. W franzowskim sejmie su so skłonzenie tola i temu sħrabali, so su salon, sjudowanje prenjeje komory nastupay, s dozej wulzej wjetshinu hlożow sa dobry spōsnali. Pschi tym su też někotre należnosći pschedzynu republiki lepie a jaſniſcho postajene. Sapóštanu, kij sa tōnle salon hlożowachu, su hobustawu pak republikansteje, pak orleanistiskeje stronu. Republikanaro to teho dla cijniaču, dokleż maja nětko tola někajku republiku w franzowskiej węstui, orleanistojo salon pak teho dla pschedzycież pomhachu, dokleż so bojaču, so bęchu hewal bonapartistojo i wulzej moži pschischli a młodeho wryzga Napoleona sa franzowskiego khezora wuwokali.

— Najsłepie jedyn poġlēsħe s teho spōsuaje, schtož je jedyn orleaniski wryzg, kij je też sapóštanu na sejmie, wotmolwic, jako jeho něktón prasħeshe, czeħo dla dha je won jako wryz sa wotwierdzenie franzowskiej republiki hlożował. Won na to mieniūżi wotmolwi: ja hym sa tōn salon teho dla hlożował, dokleż moži nětko mernie w franzowskiej bydlicż a so bojeż nijerjebam, so moħk mi něktón moje kubka wscac, taż je to Napoleon III. w swoim čaſu cjinik.

— Bonapartista strona je jara niespo kojna, so je spomnjeni salon do žiwenja stnpil; pschetoz tōn węsejje i temu pomha, so wjetshi mēr a poļo w franzowskiej naftanje. To pak so teje strone njerubi, dokleż mēr a poļo ludzi też slerje spolojnych cjin, tak so sa kniejsztwom młodeho Napoleona wjaz tak hymne njeziedża.

Schpaniſka. Kniejsztwo nowego schpaniskiego krala Alfonsa hiszcego węste nijest a twierdże dozej nijestesi; pschetoz Don Karlos se swoim wójskom hymne dozej wступuje a alfonsove

wójsko nadpaduje, wysche teho też wscielake alfonsovske mesta dobyż pyta. A Alfonsove wójsko w nowšim čaſu janu wožebni bitwu dobyko nijest, ale so w swoim skutkowaniu najbole jenoż na to wobmiesuje, so so pschedzivo karlistam wobara.

Ruszowska. Ruszke kniejsztwo je wobsankko, so hym nijest sa 1000 wobylterjow jema koreżma wobstejcz.

— Schtož Chiwu nastupa, dha tam żadyn prawy połož nijest, dokleż rubieżnizy Tomudojo wjih nadpadują a wurnubjeja. Chiwinski wjezd moži dość nima, so by jich khostaq a w pojrjadku sdżerjeż möħl, tak so budżet drje pak rusle wójsko sakročićż dyrbiecż.

Czornohórska. Mordowanie, kotrež su Turkijo pschedzyskim čaſom pschedzivo wscielakim Czornohorzą w Podgoricy wuwiedli, je na to waschnie nieschtrafowane wostalo, dokleż je turkowski sud wscitlim tym turkowstiu mordarjam cętnież dat.

Turkowiska. Sultan je to schpaniskenu krali Alfonsu jara sa sto wsał, so je tón swoje królowanie rumunskemu wjezdowi wobieje wossejek. Turkowske kniejsztwo mieniūż wraji, so so tasse wossejwienie njeħodji, dokleż Rumunia pod wscieškim turkowstiu kniejsztom steji.

Ze Serbow.

S Budyschina. W saliċiż zyrlwach budżet iutse, 7. mērza, jako njeđelu Vatara, dla narodjenja najmłodszeho synka wryzga Jurja wot ll. duchownych džakna modlitwa čitana a wot wožody ambrofianski kħwalospew: „Eže, Božo, kħwalim“ atd. spewany. — (My dowolamy ħebi, też na to spomnicż, so so tu kamu njeđelu sa protestantskich Sserbow Dražđan a wokolnosće w lisiżnej zyrlwi ġerbi kha Boža skużba wotdżerji. Sapocjatki dopoldnia w 10 hodżinach.)

— Kollektu sa sniżkowne miżjontwo je sandżenj pokutny džen w tudomnej ġerbnej michaelskiej zyrlwi 39 markow 5 np. a w nemskej pētrowskiej zyrlwi 24 markow 72 np. wunjeżta.

— Zyrlwne prijódźsterstwo tudomneje michaelskiej wožady je wobsankko, so so tak mienowane poħkwjate dny wjazy swieċiż a mēġażne pređowanje wjazy wotdżerjeż nima. Tola ma so tseci džen l'żiddeho rózżnego čaſha hiszce Boža skużba dżerjeż.

— Tudomny emeritowany pastor secundarius, l. Seybt, je wumriek a bu sandżenj schiwoři kħowani.

— Knies kandidat prawisnistwa, Leidler s Kħrősejż, je 1. mērza jako aleħiġi na tudomnym budnišlim hamjej fastupiż. Won je dobry Sserb, kij niz jenoż derje ġerbli rħeqi, ale też derje ġerbli više, tak so Sserbjia, kotsiz maja na budnišlim hamjej cjinicż a għandu derje nemsli njerċeja, tam jeho kōjdyn čaš jako pschedżerja namakaja. Duż ħebi tajżi Sserbjia njeħi jenoż na budżet żadaja, so by so jidu l. Leidler, hdżż budżet jidu to trjeba, jako tajti pschedżer i pomożi dat.

— Město Johann-Georgenstadt je tudomneho mēsħċiżanosta, l. Lohra, sa cieħxneho mēsħċiżana pomjenowako, dokleż je won na sejmie sa twarjenje tamnišcheje żeleznizy rħeqi.

— Lumjħanske pħoċċarske towarstwo je pschi składnosći kwoj-ho stoteho poġeżenja kniejsa rħeqi a rreżebklblerja Schenka tudy, kij je sekretar hornokużijskoho ratarlskego towarstwa, sa swojego cieħxneho hobustawa pomjenowako a jemu na to sandżenju hobutu diplom pschedpodaño.

— S tħix 28 kniejsi, kij su so na bislopsle schulsle rektarstwo samolwili, su schiex jo wubrani, kij maja 5. a 6. mērza w pschedzomnośċi l. schulskego inspektora Wilda s Budyschina w Bisłopijach pruhu cjinicż. Għu to: schulski direktar Dr. Henja

w Heinichen, wodyschi wuchet Messien s Budyschima, wodyschi wuchet Engler s Blagwita a schulsi direktar Sorgel s Kirchberga.

— Blisze jutry ho derjesaftużny lantor knes Rycejč w Budestezach emeritowacj da. Wou je ho 1807 w Hodziju narodzik a bē najpriedu wuchet w Drozdziju a potom w Palowje a wot lata 1837 w Budestezach. — Echo rruja dha ho knes lantor Schneider w Hornim Wujesdje emeritowacj dacj. Wou je ho 1809 w Djiwočizach narodzik a bē najpriedu wuchet w Minakale, potom w Stróži a Bóru a s lata 1842 we Wujesdje.

S Budyschinka. Ludz bu njedzeli Reminiscere psches knesa tajnego zyrtwinsteho radzicela Bentcha s Budyschima zyciwna visitacija wodzjerzana, pschi lotrejz mējescie ho najpriodz herbsta a potom némcka Boża Rękija, po lotrejz l. visitator dlešchu tych djerzesche. — Popoldniu bē džeczoza wuežba a po njej rozcichowanje wo wschelakich zyrtwinstich naležnoścach se fastupjerjom kollatursleju knesztow, s duchownym, wucherjom a zyrtwinym prijodkstejerstwom.

Maciežny dom

abo wiele wiaz

puczowanje dla maciežnego domu do Pośnania.

(Skončenie s čísla 7.)

W 7. ejidle nasich nowinow běch prajt, so ho teho dla hyndom ton hamón džen, hdejz běch do Pośnania pschičjet, sažo do Budyschima wręczicj némžach, dokelž čyžchu tam nasajtra namaz dwemaj Sserbui, to je: l. Hórnilej a mi hósejnu wuhotowacj, a by tola wulta njelepočz była, hdy bych taikie pscheczeluitwoſeče ledžbu mēc̄ nochzyl. Duž bym tam hyscze jedyn džen — mjeniųz pónđelu — wostak.

Dopołdnia tuteho dnia hebi město Pośnan dale wobhladowachmoj a džechmoj potom do kuihowne towarzstwa pscheczelow wedomnosčow, w lotrejz je tež wjele wobrażow a sberka starožitnosčow. Tam smoj tójsichto hodžinow s wobhladowaniem pscheczelitoj, hacj bē čaš, so l. jenemu profegorzej podačz, kij bē naju na wobjed pscheprobyk. Wysche naju hčchu tam hyscze někotri druzi hyscze a moj so pětnie doſč ſabawachmoj. Na to džechmoj do naju hysczenja, hdejz sažo někto rynčlow ſa „Serbise Rómyny“ napisach a wot tam podačmoj so l. jenemu wuchenezmu kneszej, kij najbóle taikie knižki wudawa, w lotrejz ſu wschelake wobrasy (bildy) wotciszczane. Wón bē nam w lataje 1864 tójsichto drzeworębnich wobrażow ſa knižku „Napoleon I. a jeho wojny“ darmo požejk a duž džechmoj l. jenemu, so bychmoj so wysche przedawsczeho pižnega džata tež hyscze ertnje pschi nim požakowatoſ.

Wječor w 8 hodžiuach ho hyscina ſapocza a bē ho na nju něhdje 50 inježich ſeſčto, najbóle wuchenzych, ale tež tójsichto ſemjanow, pschelupzow, riemiechnikow a drugich wschelikich měsyczanow. Hyscina bē taſta, ſož wſchitke taikie hysciny bywaja, najpriodznych trochu cīcha a mjelečata, potom pak, hdyž běchu ſo ſlawy wuſtoscie počiak, cīm žimischa a pscheczelitscha. — Sonadž ſo jeje wopiswanje poſdžiſho stanje.

Nasajtra ſo do Budyschima wręczicj.

J. E. Smoler.

Priopk.

* W Nowym Scherachowje je ho 3. měrza rano w 5 hodžiach Müllerez hyscza, ſe ſkumu kruta wotpalika a je ho tež jena koſa ſralita. Na Müllera tukaja, ſo je wón ham wohu ſakozit a ſu jeho teho dla do jaſtwa motwiedli.

* Na dróſy, kij ſe Sebniza do Schönbacha wjedzie, bu 1. měrza džekaczet Michel ſmiersnjeny namakany.

* W Lachowje pola Dippoldiswalda je ho 24. februara jaſožne njeſbože ſtalo. Pschitpokbju tam pola kublerja Beckolda wohu ſudhri, lotrž pschi hylnym wetrje ſpěchne wołoko ho hrabashe a domske, bróžen a tſi kolnje w krótkim čaſku do prócha a popieka pschewobroci. So bych ſlot ſ hróžje wutorhnyli, běchu ſo kubler Reichel, wotroček Kleidicz, jena džowka a jedyn džekaczet do njeſe vodali, ale předy hacj mōžachu ſločata wupuſcicę, dha ſo paſza tſečha dele ſypna a wſchitzh ſchyro w pěmjenjach ſruduu ſmiercy namakany.

* Na hrodze w Brandis u Wurzena je wondano baronka Bergowa wumrjeka, ſamčenje wot někotrych millionow tolef ſawoſtaſſchi. Wona žanh hrbow nima a je teho dla wſchelake dobrocizne wotkaſanja ſzinička.

* Blisko Wurzena je cigarrydžekaczet Zimmermann a njedzelo Nempeſgiūna Jeſelsliket Röder ſmiersný.

* W Lipku w ſchitwóřym poſkhodze jeneho domu we wchdenju ſchitcia Hylſena 22. februara wohu ſudhri a tak ſpěchne wołoko ho hrabashe, ſo Hylſa ſe ſwoje ſwóždu wjazg po ſchodze dele tſelacj njeſdžesche. Woni čyžchu teho dla na ſubu cīknych, ale ta bē twjerdze ſanknjenia a potom, hdyž pomoz pschitný, běchu ſo Hylſen, jeho žona a 11létka džowka hýrom ſaduſyli.

* W ſenej werdawſkej vſchadowni 17. februara 13létnej holęz Grimm do jeneho, ſ řečom napjeljneneho ſókta padze a ho tak wopali, ſo dyrbjescie ſanſtrenia a potom, hdyž pomoz pschitný, běchu ſo Hylſen, jeho žona a 11létka džowka hýrom ſaduſyli.

* W khójnach njedzolo Chemniča bu 25. februara džekaczet Weidlich ſ Borny ſmiersnjeny namakany. Jena prósna paſenžowa bleſcha a ſinki bliſko njeho ležachu.

* Dokelž narodny džen némſkeho hyscra leža do marträſteho tydienia panje, dha budze ho wón bjes ſwotneje hary ſwotneje; wóſſko jón naſſerje do marträſteho tydienia a to 20. měrza wodenidze.

* W Gsmorkowach 14létnej bym mlynka Wünsche 17. febr. tak njeſbožomje do gratu pschitný, ſo bu jemu ſewa rula zyle roſtočenja a hrüp wobſchłodzený. Wón dyrbjescie hyscze tón ſamy džen wumrječ.

* We Winkowzu (w Szkarowicje) bu 12. februara wobhom rubježnikow na ſchibienzu poſkrenjeny, kij běchu psched někotrym čaſom poſtiti wob wurubli.

* W jenym ležu bliſko Koſela w Schlesynſkej ſu w tychle dnyach ſydom ſmiersnjenych ſyganow namakali.

* Pschelupz Kuhberg w Schjedzicje, kij je psched někotrym čaſom wumrječ, je 100.000 tolef a hewal hyscze wobſchěnu ležomnosči ſ temu wotkaſak, ſo bych ſo ſ banje wotkaſanje ſumury a ſ dohadow ležomnosče čeſnue, pomozu poſtobne žonske na to wachnenje podpjerake, ſo bych ſo wobydlenje darmo doſtak a wysche teho hyscze ſókde ſeto 60 tolef.

* „Bramborſti Baſnuk“ piſche, ſo tažn mandželszjy, kij ſwój 50letny mandželski jubiláum ſwietcza, wot někotrych prufeje kralowſe a némſkeje hyscorki Augusta rjenje ſwotanu bibliju doſtanu, jeli psches ſwojeſko l. duchownego wo nju proſcha. Baſnik hyscze pschitſtaſi, ſo dyrbí w teſle proſtwe na to ſpomnjenie byc̄. Taikie rycze ma taikie biblija byc̄; pschetož hyscorka Augusta poſczeče ſerbſku, némſku, polſku, litawſku a tež ſkončnje franzowſku bibliju, po taikim zyle w teſ ſyči, lotrž mandželskai jubilaraj ryčitaj. — (Prjedy je ſwotowjenia kralowa Hilžbreta taikie biblije poſywata, ale, jako bē wumrjeka, rěkaſche, ſo Jane wiaz ſedawaja. W nowiſkim čaſku ſu pak ludzho ſhonili, ſo je někto hyscorka Au-

gusta tole na ho wsaka, czeho dla je ho tej wondano jedyn duhowy, w kotrej wobudzie besciaj dwaj mandjelskaj koniche leto swoj skoty kwas swiecikoi, na khejorku wobroczik a tej bibliju sa teju mandjelskeju doftat.)

* A kastim hanknym wezam wopisimo sawiedje, je se gledowazeho widzec. W Paszawie mjeniuzy jedyn wopisz swojej konie w nozy jeje rjane doche wlosky swotsihny, wundje rano, so dy je pschedak, a bescie vredy hacj ho wjedzor pschiblizi, te pjemesh pschepik, kotrej be sa uje wuwikowa.

* W Kertu w Czechach be ho 1855 w swojbje H. jena holejla narodjila, kiz w swojatej ksheczenzy mieno Aloisia dofta. Ton sasjonyk pal, kiz mjesche nowonarodzene dzeczi sapiskowac, njebe doszcz ledzbowak a be holeje mieno „Alois“ napisak. Rak wusle bchku teho dla wondano strobile spomnienie Aloisje jato ju pod mjenom „Alois H.“ jako rekrutu pod metu jadach. Ta wez pal ho borsz roslabni a to czim skerje, dolesz be Aloisia hjom wozenjena a chze w blizsich czasu ksheczena hotowac.

* W Czeskej Kamjenicy sta ho 26. februara to njesboze, so jena 13 let stara holza, jako chysche wodu czerpac, ho wusuny a do studnie padze. Hacj runje ju hnydom saho wuezahnychu, dha bescie tola hjom morwa a tej morwa wosta.

* W Illinois (w Ameriqi) be ho psches to, so be ho czaj na zeleznizy powalk, to njesboze stalo, so jedyn zemjeny muž wozmijenje pschindje, jedyn drugi muž pal jemu nohu shubi. Towarstwo, kotrejmuž ta zelezniza skuscha, dyrbiescie teho dla sarunanje placic, a dofta ton, kiz be nohu shublik, 15,000 dollarow, wudowa pal, korejež muž be wo zimjenje pschisko, jenož 5000 dollarow. Na jeje woprashenje, czeho dla je jena noha drózcha, hacj zly muž, rjelny sudnik: „Tež ani sa 15,000 dollarow ton wobskodzeny muž žanu nowu nohu doftac njemöje, Wy pal s 5000 dollarami lohlo druheho muža namalacze, kiz knadž budze lepski, hacj Wasch přeni mandjelski.

* Parekodz „Honglong“ je ho, jako s Londona do Japana jediesche, w bliskości lupy Abdül-Kari rosfrajska a tam podnurka. Dwanaście puczowarjow psches to wo zimjenje pschindje a hacj su kapitan a 17 matrosojo na czekmje wuezelnych móhli, njeje snate.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Praj wshak, Motsko, czeho dla su kshecza něto wsele drózche, hacj w prjedawskich latach?

Mots Tunka. Om, knadž teho dla, dolesz dyrbja je tak, daloko do mesta nohyce.

H. D. Ach, wot teho tola drózche byz njemöje; Ty pak drje wesch, hdze je dzekaja?

M. T. No, najbole w delanskich stronach a bjes druhim tej wokolo Ramora.

H. D. Ssu dha to tajzy khoscheceszy mischir, pola ketrych ho tónle khumskt nauwukne?

M. T. To ho wé; runje njedaloko Ramora je wuwochan khoscheceszy mischir, tom mjesche dwieju wuezomnikow, ale jedyn je czemny.

H. D. Ale czeho dla?

M. T. Om, hosposa mako jescz dawasche.

H. D. A schto dha s tym druhim wuezomnikom be?

M. T. Ton drje je wuwochny, ale njeje jadyn wuezny pjemes sapkacze.

H. D. Rak dha mischir něko sa tym pjemesom pschindje?

M. T. No, jeho prjedawski wuezomnik jemu s tym wopakcjuje, so jemu kózdu žobotu jene khoschjo da abo tež pokdra khoschjo.

H. D. Pokdra khoschja?! Ale to hiscze tola tež wibjak njejszym.

M. T. Haj, haj! No, dha dži jenož žobotu do Budyschina, knadž tam wohladash.

H. D. Palenz je malenz.

M. T. Haj, druhdy wshak je tak, kaj je psched někotrym czakom jena luba mandjelska w jenej hornjej wsy ſhonka.

H. D. Rak dha ho ta wéz mjesche?

M. T. No, muž be do korchmy schok, a so ho njeby wopit, dha žona s hólzom po njeho dzekhe. Ale tam jej tak lubosne pschipivachu, so dyrbiescie wotpivacz, hacj bescie tak husto wotpita, so be ho napohledku wopika.

H. D. Hlej wshak tola!

M. T. A jako potom wschitz tsto domoj dzeknu, dha ho tak motachu a mojkowachu, so ho njejavz s pucza do pschetrowa ūlicu a dyrbjachu njemako drapacz, so ho tola saho někal s njeho wudrapachu.

H. D. Bowis kows tola!

Cyrkwinske powjeseč

Psihi jutissichej draždianskej herbstej Bozej klužbje budje I. farač Šykorca je Čmilneje predowanje a I. farač Imisch s Hodjija spowiednu ryčj džerzeč.

Křčení:

Petrovská zyrkej: Max, Michala Rycerja, wobydlerja, s. — Arthur, Feodora Hellmutha Drošče, měschejana a marsleho mischira, s.

Michalska zyrkej: Klara Beitha, Vjedricha Rudolfa Lebsy, samkarja na Židowje, dž. — Augusta Kristiana Ida, Gustava Fiedlerja, wobydlerja w Hrubějovicích, dž. — August Hermann, Jurja Schmidta, wobydlerja w Nowych Małszewach, s. — Marja Augusta, Jurja Ernsta Melny, Rycerja na Židowje, dž.

Zemrječí:

Djen 17. februara: Marja rod. Rychtarjez, Petra Rjeka, měschejana a Rycerja, mandjelska, 39 l. 5 m. — 18., Michal, Miklascha Müllera, hublerja w Českonej Vorscze, s., 10 m. — 19., Jan Pawlik, dzekaczeř s Radworja, 63 l. — Petr Hendrich Páthig s Nowych Blohaschez, wojal 2. kompanije 4. infanterie-regimenta No. 103, 21 l. 4 m. 24 d. — Koral Ernst, njebo Jana Staršcha, Rycerja na Židowje, s., 4 l. 9 m. 15 d. — 23., Jan Winller, měschejan, Rycerz a tschikrýcerki mischir, 82 l. 1 m.

Telegrafiski bureau w sadnym twarzieniu posta na boga tej habs
je tożdy dżen wotewrjeny wot rano 8 hacj wiecżor 9 hodzinow.

Płaczeńna žitow a produktow w Budyschinie

27. februara 1875.

Žitowy dowos:	3219 mēchow.	Na wilach		Na burshy	
		wot	hacj	wot	hacj
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pšchenja	50 kilogramm	9.82	10.71	9.52	10.36
Rožka	" "	8.54	8.73	8.54	8.70
Jecžmien	" "	7.97	8.33	7.97	8.33
Wowl	" "			9.50	9.80
Hroč	" "				
Wola	" "				
Raps	" "				
Zelhy	" "	16.7			
Hejdusčka	" "	19.77			
Běrn	" "	2.50	2.62		
Butra	1	2.80	3		
Sbyno	50	6.50	7.70		

Kóz pšchenzy po 170 puntach: 16 markow 69 np. (5 tl. 16 ngl. 9 np.) hacj 18 ml. 41 np. (6 tl. 4 ngl. 1 np.). — Kóz rožki po 160 puntach: 13 ml. 66 np. (4 tl. 16 ngl. 6 np.) hacj 14 ml. 17 np. (4 tl. 21 ngl. 7 np.). — Kóz jecžmienja po 140 puntach: 11 ml. 16 np. (3 tl. 21 ngl. 6 np.) hacj 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 ngl. 6 np.). — Kóz wowlha po 100 puntach a po starym čížle: 3 tl. 4 ngl. — np. hacj 3 tl. 9 ngl. — np.; zahly: 5 tl. 10 ngl. 7 np.; hejdusčka: 6 tl. 17 ngl. 7 np.; běrn: 25 ngl. hacj 26 ngl. 2 np.; buira: 28 ngl. hacj 1 tol.; býno po 100 puntach: 2 tl. 5 ngl. — np. hacj 2 tl. 7 ngl.

Kopa štómę po 1200 puntach w Kamjenzu 34 ml. 50 np. (11 tl. 15 ngl. — np.), w Shorjelu 31 ml. hacj 37 ml. (12 tl. — ngl. — np. hacj 12 tl. 10 ngl. — np.).

Sa weżerawškim płaczeńsce w Berlinie:

spiritus 56,6—57 ml.; pšchenja 162—198 ml.; rožka 150—160 ml.; jecžmien 140—186 ml.; wowl 158—186 ml.; hroč jedzny 187—234 ml.; pigny 177—180 ml.; rępikow wolsi (zwęczenie) 55 ml.; lany wolsi 62 ml.

Lipšta bursa 3. měrza.

Awstrijski papierjaný schéhnak 1 ml. 83 np.; awstrijski gieberný schéhnak 1 ml. 93 np.; russka jenorublowa bankowka 2 ml. 83 np.

Čjahi po železnicy.

Do Draždjan (přepravleniye se Shorjelu).

Wojesd s Lubija	2	3 ₄₅	6 ₅	8 ₄₀	12 ₅	3 ₃₅	7 ₅₀	10 ₅₅
Budyschin	2 ₄₅	4 ₅	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	8 ₅	—
Vistopizy	—	spěšný čajh 4 ₈₀	7 ₂₀	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₀	8 ₄₀	—
přijed do Draždjan	3 ₄₅	5 ₂₅	8 ₂₀	10 ₅₀	2 ₁₅	5 ₄₀	9 ₄₀	—

S Draždjan (přepravleniye do Shorjelu).

Wojesd s Draždjan	—	6 ₀	9 ₁₅	1 ₁₀	4 ₃₀	5 ₀	8 ₀	11 ₁₅	12 ₁₇
Vistopizy	—	7 ₁₀	10 ₂₀	2 ₂₀	—	6 ₁₅	9 ₅	12 ₂₀	—
Budyschin	—	7 ₄₅	10 ₅₀	3 ₀	—	6 ₅₀	9 ₄₅	12 ₅₀	1 ₄₅
Lubij	6 ₁₅	8 ₂₅	11 ₃₀	3 ₄₀	—	7 ₃₀	10 ₂₅	1 ₅₀	2 ₁₇

S Nadeberga do Kamjenza.

Nadeberg 8 ₁₀	10 ₄₀	2 ₀	5 ₅₀	11 ₁₀	Kamjenz 5 ₂₀	8 ₁₅	12 ₄₅	3 ₅₀	5 ₄₀	7 ₂₅
Počejniza 8 ₄₅	11 ₁₀	2 ₃₅	6 ₂₅	11 ₄₅	Počejniza 5 ₅₀	8 ₄₅	1 ₁₀	4 ₁₅	6 ₀	7 ₁₅
Kamjenz 9 ₁₅	11 ₃₀	3 ₀	6 ₅₀	12 ₁₀	Nadeberg 6 ₂₅	9 ₁₅	1 ₅₅	4 ₅₀	6 ₃₅	8 ₂₀

S Lubija do Žitawę.

Lubij 6 ₁₀	9 ₁₀	12 ₃₀	4 ₀	7 ₄₀	11 ₀	Žitawa 4 ₅₅	7 ₁₅	10 ₂₀	2 ₂₀	6 ₁₀	8 ₄₅
Herrnhut 6 ₄₀	9 ₄₀	1 ₀	4 ₃₀	8 ₁₀	11 ₅₀	Herrnhut 5 ₃₀	7 ₅	10 ₅₅	2 ₅₅	6 ₄₅	9 ₂₅
Žitawa 7 ₁₅	10 ₂₀	1 ₄₀	5 ₁₀	8 ₄₅	12 ₅	Lubij 5 ₅₅	8 ₂₀	11 ₂₅	3 ₂₅	7 ₁₅	9 ₅₅
Tuczne liczby wošnamjenja čjaz wot 6 hodž. wiecžor hacj 5 h. 59 min. rano.											

Čjahi hornolužiskeje železnicy:

	rano	přijip.	wiecžor			rano	přijip.	wiecžor
Kohlsdorf	5 ₀	1 ₃₂	5 ₁₀	Skołza	—	6 ₅₀	11 ₁₅	6 ₁₀
Hörla	5 ₃₈	2 ₆	5 ₅₆	Mukow	—	7 ₅	11 ₃₇	6 ₅₁
Niška	5 ₄₉	2 ₁₆	6 ₉	Wilow	—	7 ₅₀	11 ₅₃	7 ₂₅
Wilow	6 ₃	2 ₂₈	6 ₂₇	Müdenberg	—	8 ₈	12 ₁₇	8 ₆
Wujesd	6 ₂₆	2 ₄₇	6 ₅₆	Muhland	—	8 ₄₅	12 ₄₀	9 ₀
Eas	6 ₄₀	2 ₅₈	7 ₁₆	Wyz. Bokow	—	9 ₇	12 ₅₅	4 ₁₅
Wojerejy	7 ₁	3 ₁₇	7 ₄₅	Wojerejy	5 ₂₀	9 ₄₅	1 ₃₀	4 ₃₈
Wysoki Bokow	7 ₃₀	3 ₃₆	8 ₁₅	Eas	5 ₅₂	10 ₁₀	1 ₄₈	4 ₅₅
Kuhland	8 ₄₅	3 ₅₅	8 ₅₅	Wujesd	6 ₂₅	10 ₅₇	2 ₅	5 ₉
Müdenberg	9 ₄	4 ₁₀	9 ₂₅	Mukow	7 ₅	11 ₁₁	2 ₂₈	5 ₈₀
Wilow	9 ₂₄	4 ₃₁	10 ₁₀	Nišla	7 ₄₀	11 ₃₆	2 ₄₅	5 ₄₄
Mukow	9 ₄₀	4 ₄₇	10 ₄₅	Hörla	8 ₁	11 ₅₂	2 ₅₅	5 ₅₅

5₀ rěla: 5 hodzinow — minutow; 1₃₂ rěla: 1 hodž. 32 min. atd.
Witow je Esterwerda, Mukow je Liebenwerda a Skołza je Falkenberg.
Wet 12. januara je tež železniczna fastawa w Kletnom salozena.
Tam fastawaja wschę čjahi, kij se Skołzyp do Kohlsfurta jedu, ale wot
tych, kij se Kohlsfurta do Skołzyp jedu, jenož pošleni wiecžornych čjaz.

Krajnostawski bank.

Wobliczenje danje při nalutowarni na přjedstejazu jutrowni termijni stanje so

wot 8. hacj řobu 31. měrza t. I.

Duž so w tutym časzu nalutowarske knižki expedirowacj nježodža.

Wupłaczenje danje směje so w zhýchnu měszazu haperleje.

Druhe džeta banka so bjes sadžewka dale wobstaraja.

W Budyschinje, 23. februara 1875.

Direktorium krajnostawského banka kralowského sakského
hornolužiskeho markhrabinstwa.
s Löben.

We wudawarni „Serb. Nowin“ je sa 10
nsl. dostacz: Szwajc. pošt. Chrystusow
czerpenje, we wšichnych dñiach pôstneho časa
s klerku, wopomuenemi a modlitwami
z kierunkiem, wopomuenemi a modlitwami
w kierunku. Wot M. Domaschki, fararija w
Nosačzicach.

We wudawarni „Serbských Nowin“ je sa
30 np. dostacz: Serbski kommerçník.
Wobdzelał Ernst Muka. Wudaty: z na-
kładem lipšanskich serbskich studentow.

Prawdziwy schlesyński czerwieny
dżeczel, nowe rigaske a pernauiske krón-
ske žymjentne lane žymjo w jar-
nejnej tworze porucza
G. Krausa w Niesswaczdle.

Na žitných vilač
603.

Ernst Pech,

Na žitných vilač
603.

w domje knjesa C. W. Bißki,

porucja wulki wubjerk cijstowomijanych drastnych rípsow we wszech barbach, meter po 1 mark 40 np., lóhež po 80 np. atd.; zyle ff. diagonale, lustrz, popelin, schottiske drastne tkaniny, meter po 44 np. hacž 3 m. 40 np., lóhež po 25 np. hacž 1 m. 90 np.; zdzane cashenez, foulardy, travatty a schwili, schtuk po 25 np. hacž 9 markow; wotmiane cashenez, rubischa a schwile na hłownu a dżeczaze schwili, schtuk po 25 np. hacž 3 m. 50 np.; pikej, kwinhaty płat, chiffon, cretonny a shirting, meter po 45 np. hacž 1 m. 5 np., lóhež 25 np. hacž 60 np.

Mój skład je dospołnie sfradowany a móžu ja, dokelž bym pschi składności tunjo supowal, moje twory też po najtunisich placisnach pschedawacj.

W kłamach so herbski ryczi.

Cigarowe a tobakowe khlamy H. Lehmann

na bohatej haſy v ódla p o ſta

poruczeja swój woſebny skład cigarow i tukajnych fabrikow sož tež importowane prawdziwe Havana

w placisnje wot 10—450 markow sa 1000 schtuk, turne, zwamleſſe a schnupne tobaki we wszech družinow, sož tež cigarety najwschelskich družinow. Wulki wubjerk najtunisich wulskich cigarowych schphzkow.

Na bohatej haſy p ódla p o ſta
cigarowe a tobakowe khlamy H. Lehmann.

Prawdziwe mürzburgske runkizowe szmijo
može so bijom něſko dostači.
petroleum, punt po 18 np., pschi wjaz wuſtach tunſcho,
jerje, najlepszą twornu, w tunach a jenotliwym
wje jara tunjo,
palenzh, skłode a ordinärne, jara tunjo,
schwajzorsku butru, punt po 12½ ngl.,
huszene jerje, czerstwe,
marinowane jerje,
cervelatowe, trufflowe a salamijswe klobazh,
cigarry w najwjetšim wubjerku, 100 schtuk
16 ngl. a drožho
porucza

Carl Noack na žitnej haſy.

Njane nowe połnojerje
w marinowanju, schtuk po 5 np., mandel po 70 np., lopu 2 marz 40 np. porucza
Carl Pötschka
na swonknej lawilej haſy.

Spewarske knihi

je skothm wobrëſtom a twierdze swjasane po
knihmasernja Ernst Richter
pschi měſcočjanstej sculi, na róžku
snutsknej lawilej haſy.

Na delnjoživotny flemk cjer-
pjaze

namaka w flemkowej żałbje (Bruchsalbe),
zyle bies schłodowanja skutkowaſej a wot
Dottlieb Sturzenegger in Herisau w Schwaj-
zarskej dzékanej, dobrý hojazh ſred. Wiele
wopisimow a dziaſnych listow je wukasanju
pschipoloženych. A doſtacju w hornach po
5 markach pola Sturzeneggera sameho, sož
tež pola Spaltcholz a Bleh, Annenstraße w
Draždjanach.
(H-3220-Qu)

Serje,
łopu po 2 markomaj 80 np.,
1 schtuk po 5 np.,
we woſedje rjanej tworje, porucza
Hermann Kunack
na bohatej haſy cjo. 90.

Bely šłodowy syrop,
bruny landizowy syrop,
punt po 20 a 24 np.,
jara šłodki a derje šłodzony, pschedawa
Hermann Kunack
na bohatej haſy cjo. 90.

Sofa, ſóly, tapet a wólkowe rou-
leaux porucza najtunisich
Julius Siebeck, tapetirar
psched schulerſkim wrotami, i napscheſza
Weigangez kamjenjo-chiszczenje.

Aromatiſku wieznu watu: 50 np. a 80 np.,
ſenclomjedowy extract: bleſku 50 np.,
bely broſtſyrop: bl. 75 np.,
ſchmrékojeſlinowy aether: bl. 30 np.,
ſulzbergiske flukowe krepki: bl. 56 np.,
chwablowe mydlo, zmotomydlo, glycine-
rinomydlo atd.
porucza

hrodowska haptika
w Budyschinje.

Róże, faz tež pletwa
sa njewhesty a l'motrow su rjane a tu-
nje na pschedan w schtrymparskich khlamach hanensteiniskej a bo butrowskiej
haſy.

Gahnacze wopilſtwa darmo.
Wschitkim khorym a pomohy potriebnym
njech je tutón wěſeje pomhazh ſredk najna-
ležnichho poruczenych, kotryž je so bijom jara
husto dopokafal a wſchēdneje diałne piſma
wročzenje domjazeho ſwoja wobhwedča. Ga-
hnacze može so s wjedzenjom abo bjes wje-
dzenja ſhoreho ſtacj. Ćzi, ſiž wo to rođa,
uſez hweju adresu doměrje na F. Vollmann,
Drogist in Guben (N.-R.) poſczelu.

Žołdkowy fatarrh

dospołnie ſahoji
J. J. F. Popp w Heide w Holſteinje.

Wot najwjetſcheje woſnosciſe ſa
Woczi foždeho. Prawdziwa Dr.
wožicza woł Traugotta Chrladta w
Großbreitenbachu w Thürlingslej je
wot lěta 1822 ſwetoſławna. Skasana
a ſlaco po 1 marku wóſcele mi budysla hro-
dowska a raleczanska haptka.

Qefarjske poruczenje.

G. A. W. Maherowych bróſtſyrop i Wrót-
blawja je vše wſe družiny ſeschela poru-
cjam, a te ſ najlepſim ſtukowanjom, ſtož
ſ tutym wobhwedčam.

Lüben. Dr. med. Voigt.

Na žitnej wustajenjy prämiirowanym
broſtſyrop maja jenož prawdziwy na pschedan
w bleſchach po 80 np., 1 m. 50 np. a 3 m.:

Heinr. Jul. Hinck w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
P. Kinn, haptka w Hernhucje,
Jos. Löbmann w Schräckowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptka Gerischer w Ostrixu,
Schottla we Wotrowje,
Lehmann w Budyszach a
haptka Dr. Hultsch w Nakazach.
J. Stochhausen w Kamjencu.

Róże wſeckich družinow ſupuje po naj-
wyschelskich placisnach
Emil Flegel
na žitnej haſy, w domje ſ. czaſnikarja Köchlera.

Dv Nell - Seelandia

w Australiji
wobſtora w haperleji a meji rjemjeſniſow,
dželacjerjow, ratarjow a njezenjene klužne
holzy ſa 11 tolér pr. kouranta abo 33 reichs-
markow ſa wotroſcienych

O. A. Mathei w Hamburgu
a jeho agent knj. Emil Herschel w Draž-
djanach, an der Herzogingarten 4.

Wosjewuje.

Wot dženſniſcheho dnja ja pschitajenje cje-
ledze mojeje macjerje, wudowym Reiferowje,
wjeſu a proſču wo dobročiwe wobſedzo-
wanje.

W Budyschinje, 10. februara 1875.
Marja ženjena Borda.
NB. Czeledž ſa wſwelake ſlužby, sož tež
kmaue dojki pyta Marja žen. Borda.

Porschiske

wojerske towarzstwo

Shromadzisna wschodnich kobustawow 14. mérza, popolnoju w 2 hodzinomach w psczewysku towarzstwa.

Niech wschodne kobustawy dla nowowólských direktorów wescze pscznielu.

Drzewowa aukzia.

na nowowieszczańskim reviru.

Pondzeli, 8. mérza t. l., dopoldnia w 9 hodzinow budżet ho

22 Km. khójnowych schęćpów,

44 khójnowych sbytkowych dolnych hromadow,

35 khójnowych wolszowanskich dolnych hromadow,

73 brézowych dolnych hromadow na pschedawacj.

Shromadzisna w jehlinodrjetewym drzewniczcu nowowieszczańskiego revira.

W Barcze, 1. mérza 1875.

Wyschski hajnik Wiedemann.

Drzewowa aukzia.

Wtorek, 9. mérza, dopoldnia wot 9 hodzinow, budżet ho we Komzy we wotdzelenju 32 h

80 brézowych dolnych hromadow na pschedawacj. Shromadzisna $\frac{1}{2}$ 9 hodzinow w létuskim drzewniczcu.

Schréwrtz, 11. mérza, dopoldnia wot 9 hodzinow, budżet ho w thiergartenje we wotdzelenju 29 a

70 lisczodrzewowych dolnych

hromadow,

a popoldniu wot 3 hodzinow na wétrnikowej horje we wotdzelenju 35 h

29 brézowych dolnych hromadow na pschedawacj. Shromadzisna dopoldnia $\frac{1}{2}$ 9 hodzinow w thiergartenje w létuskim drzewniczcu.

Pschedawauske wumienjenja ho pschedawacjom aukzijow wosjewaja.

W Nieszwacidle, 1. mérza 1875.

Friedrich Schulz,
wyschski hajnik.

Drzewowa aukzia.

Na kuble čo. 5 w Konjezach pola Porschiz budżet ho wtorek, 9. mérza, wjetsha dżelba brézowych a wolszowych dolnych hromadow na pschedawacj.

B. Wendler.

Pjericie

w drjenju ho stajuje horjejerje
w mészczanstej dżelarskiej krajce
w Budyschinje.

Drzewowa aukzia.

Piatk, 12. mérza t. l. budżet ho na drogdzissim reviru něhdje

278 dolnych hromadow,

80 wuzitkowych kruchow a

7 stejazycz lošow

pod učetnymi, předh wosjewomuymi wumienjeniami na pschedawacj.

Shromadzisna rano w 9 hodzinach pschi tak mjenowanej schlowronczej horje.

W Droždžiju, 3. mérza 1875.

Hein, hajnik.

Shrop,

jara hłodki, porucza punt po 20 up.

Ernst Hämisch na bohatej haszy.

Bołnojerje,

kopu 25 a 30 nžl., sktuku po 4 a 5 up. pschedawa

Ernst Hämisch na bohatej haszy.

Cigarry,

derje wotleżane a najlepše dobroseče, sto po 15, 18, 20, 22, 24, 30 nžl. atd. atd. porucza jako jara tunjo

Ernst Hämisch na bohatej haszy.

Jako rjanyh

celenoschtwórkowy dar

je we wudawarni Serb. Nowinow a pola t. pschedawacj Ranscha w Budyschinje sa 10 nžl. dostaci:

Leczazy list

evangeliskich słowow na młodzianu wo sbożomnosći taikich dżecjach i młodych ludzi, tij ho sahe wobroča. Na herbski pschedawacj wot H. Imscha, fararja w Hodziju.

(Młoczące maschine.) Wulke polraczenie w ratařstwie je nowa młocząca maschina kwalobnie snoteje firmę Ph. MayfARTH & Co. w Frankfurcie nad Mainem, kotaž, wot 2 czlowiekow wjerczenia, vječja w 1 hodzinie tejsko namłocji, kaž 3 młoczące sa złyh dżen. — Riz fornjeschla w klozach niewostaj i wschelake žito senak derje młocji. Hjgom psches pjatnacze tyħaż tyħle młoczących maschineho ho trjeba, schtož je dobre wosjewmo sa jidobroscj. Placisna je jenož 180 hacj 198 markow a franko pschedawacj po železnizh.

Skasania moža ho pschi horejschei firmej stacj abo psches jeje agenta knjesa Chr. Höhnu w Kostach pola Budyschyna.

3 dżelacjerske familije ho pod spodobnymi wumienjeniami sa jene rycerklubu blisko Droždžan vytaja. Wscho dalsze wulaze

E. Hempel
na herbskich hriebach 548.

Zena holza, tij ho sa domjaze dżelko hodži, może borsy dobre město dostaci. Hodže? to je ſhonice we wudawarni „Serb. Nowinow.“

Pestoneža pytana.

Sprawna holza, kotaž ma loscht a lubosć i džecjom, može pola podpisaneho wot 1. ha-perleje do klužb stupicj. Tij wo to rodža, njech ho same přjodksta.

Ernst Hämisch na bohatej haszy.

Zena holza, něhdje 16 lét stará, ho i džecjom a i domjazemu dželu i 1. ha-perleje wot podpisaneho pyta.

Rachlik

na žitnej haszy w Budyschinje.

Pestoneža, tij ma lubosć i džecjom, pyta na žitnej haszy cje. 55 kóžkar (Kirschnar).

Teneho wnežomnika

pyta ped spodobnymi wumienjeniami tis. herbsli mischt G. Luka na schüsslich hriebach.

Zedyn samkarſki wnežomnik

može pola podpisaneho do muzbhu ūwicj.

Samkarſki mischt G. Nowinow na għul-luks hħażi cje. 676.

A 1. ha-perleje t. l. ho pschi wħholej fidje na jene rycerklubu pola Droždjan hisheze dwaj dobri kon jażaj wot ročjal pschedawacj.

Shtož wo to rodži, qħażi jutje, njejdzu, 7. mérza, popoldniu wot 2—4 hodzinow do hospċenza „l-sktemu klonzu“ pschedawacj, hdej ma ho pschedawacj.

Na kralowskim kuble Ostra pola Droždjan moža porjadui a pilni mżożlojo, tij moja dobre wosjewma, borsy de džela stupicj.

Sħulerje, tij qħedja budysse schule woph-towacj moža wobħdenje a zhrobu pod spodobuhni wumienjeniem dostačj. Pola koho? to je we wudawarni Serb. Now. Šponicj.

Wschitke pišma, tež we dōmejn għejnej nsejja, konjenju għejnej nsejja, bagatelliski slorġi, w-destaqju pjenjes a fassla hypothetiski wżej-h, pschedawacj, pschedawacj, pschedawacj, wobħara pod spodobum a tnum pożiżenjom.

G. A. Koplansky, agent, w Budyschinje na mjałowym torħosħej 151, po 1 posħodje.

Knejsej Traugottnej Ħrhħardnej w Grob-reitenbachu w Thüringskej. Nimale żyle żwoje widżenje shubwiski a wote wsħieħi le-karjow wot pola, vytach pomoż pschi Dr. Whitowej wodžiż-żiż Traugott Ħrhħardta w Grob-reitenbachu w Thüringskej, kotaž mje po dleħi mħalli tridżebu nimmal żyle wuhoji. Hisħeje pschedawacj, so mi też klawni wosjewlekarju pomħacż u jem-oż-za tħalli a prajha, so ho ja-hojeż njeħodża. Ja feha bla sa ħażnej pschedawacj, wosjebvendu na to kieniżi cijnicj. Tole ho prawdże. Garz, w mérza 1874. 2. Leppin. Dale: Nekbje 2 lēčje mějxha bolaze wosjati, kottejj je mi Wascha prawdjiwa Dr. Whitowa wodžiż-żiż żyle pomħaka; po nowym nad-pozze Wasħ prošu (Skasanie). Wiegħi-wiżi, 22. mérza 1874. H. Warauč, krawski mischt.

Serbske Nowiny.

Štvrtoletna předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských póstach
85 np., z přinjenjem do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kóžde číslo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, pfaci se
wot rynčka jeno 10 np.

Nakładnik: J. E. Smoler. — Ćidcer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 11.

Sobotu, 13. měrca

1875.

K n a w j e d ž e n i u.

Dzi sami česčenii wotbjerario „Serbskich Nowinow“, lotšíj čzecđa sa nje na druhé schtwortlěto 1875 do předla placicę, njech nětko 80 np. we wudawařni „Serbskich Nowinow“ wotedać. Dzi, lotšíj ſebi „Serbske Nowiny“ psches vost pschinjescz dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam borsy ſkaſac̄. Na schtwortlěto ſa- placji ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſkých a pruſských póstach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khejorſtwa 85 np. a ſi pschinjesczeniom do domu 100 np. abo 1 marka (hrivna).

Redakzia.

Wucžerſke město.

Wobhađic̄ ma ſo wot jutrow t. l. nowosaložomne ſchtworte ſtatuſke město w Bułezach. Kollator: kralovſte ministerſtvo kultuſa a ſjawnego wucženſtwa. Tole město poſliča wyché ſwobodneho ſtojnfekho wobhodenja ſetnu ſou wot 930 markow, do ko- trejz ſumy je 90 markow parſchonskeho pſchidawka ſobu wopſchijatich. Dzi, liž wo to robi, wſcho jene, hac̄ ſe ſakſkeje abo pruſſkeje ſuſiḡ, a lotšíj býchu, jeli možno, herbſteje rycze možni býli, maja ſivoje ſamotwjenja hac̄ do 22. měrza tuteho ſeta na ſobupodpiž- neho wokrjeſneho ſchulſteho inspektorja wotedać.

w Lubiju, 5. měrza 1875.

Kralovſta wokrjeſna ſchulſka inspekc̄ia.

Hamſki hetman: Wokrjeſny ſchulſti inspektor:
w f. Dr. v. Maher. A. Grullich. Ehrhardt.

Krej ſa krej.

Powiedanc̄lo ſ Vóžnije.
(Počrakovanie ſ čísla 10.)

IX.

Hdyž bě Ali-Beg ſ Wucžic̄oweho domu wuſchoč, ſo tón mnič ſaſo ſ komory do jſtvy wróciť a rjelny: „Rjemenitsch nětko, ſo je tón ſtary Darinku rubic̄ dak?”

„Hm, ſkoro ſo mi tak ſda, ale wětrosče tola hſcheje ja- neje nimam“, wotmolwi Wucžic̄; „pſchetož ejeho dla budžiſche ju wón rubik, hdyž tola hſhom dawno žanyc̄ ſonow wjazh nima! Možno, ſo je to jenož teho dla ſčinik, dokež mje hibž.“

Wona j potom hſcheje to a wono ryceschtaj, hac̄ bě ſo gēmečko ſhovako a ſo ſkierki po krajinje roſiſterjachu. Dha ſo na jene dobo durje wotewrichu a dwaj cſlowejelai thetsje ruceje ſaſtupiſchtaj. Mnič ſaſtupenj ſofasche, ale wón na měſce ſtejo wofia, jako te ſkowa ſaſtyscha: „Budž khwalený Jeſuſ Rhyſtuſ!“

„Ach, to je Stojanowy hědž!“ ſawoka Wucžic̄. „A ty ſam njeſchindžesč?“ praschesche ſo wón jeho witaſo. „Né, ja ſym ſwojeho towarſcha ſobu pſchitwiede, ſ kotrejz ſym bratrowſtvo ſčinik. Hlai, tudž je Two Černicž!“ A Wucžic̄ jemu borsy ruku da, praſiž: „Ja cje wutrobnje witam, Two Čornicž!“

„Ale, hđe je Darinka?“ praschesche ſo Stojan. — „Wona je ſo ſhubika a je nojſkerje w domje Ali-Bega,“ rjelny Wucžic̄.

„Gelyšč Two, tež moju njeſhestu je mi Ali-Beg wſak“, ſawoka Stojan.

„Njeboj ſo“, wotmolwi Two, „wona Dzi ſwěra wostanje, ale czi, liž ju jatu džerža, wjazh dočko bjes ſiwoym njeſubuč.“

X.

Wſhitzh ſchyrjo potom radu ſkadowachu, kaž býchu ſ wě- ſtoſeju ſhonic̄ možli, hac̄ Darinka wo prawdze w Ali-Begowym

domje pſchedbywa. A woni wobjancku, ſo ma Stojan hſcheje tón ſamy wjeſor ſo do bliſkoſeje jeho domu podač a tam tu wěz wuſledzic̄ pýtač. Woni wjeſdachu, ſo wón pſchi tím ſwoje živjenje waži, ale nictón Janeje lepscheje rady dač njeſwedžiſche.

Stojan wotendže, druſh pak wo jſtvoje wostachu a pýtaču čzak ſ powjedanjom pſchedzinic̄; ale ſ cjaſami žadyn Janeho ſkowęzla njeplň, dokež jich myſle Stojana pſchewodzachu. Něhdje po dwémaj hodžinomaj ſo tón wróciť a wſhitzh poſtancku, ſo prashejo, ſhoto je naſhonik. „Ja ſym Salija wotkalač“, wotmolwi Stojan, „a jako wón ſ domu wuſtupi, dha jemu ſ rje- mjenjom ſchiju ſadzernych a jeho ſ ſemi powalich. Wón počja borsy wo živjenje prohyc̄ a ja jemu praſiach, ſo pſchischoč nje- ſkym, ſo bých jeho ſkónzowak, ale ſo cju ſhonic̄, hac̄ je Darinka w domje. A pſchi tím jemu pjeniſh a drohe, Ali-Begi ſku- ſhaze, wězy ſhubich, jeſi mi pomha, Darinku wumž. A Sal je mi ſhubik, ſo cju ſomhač.“

„A Ty jemu wěrisč?“ rjelny Two.

„Haj, ja jemu wěriju“, wotmolwi Stojan, „pſchetož wón je zuſnik ſ Egiptowskeje, liž ſwoleho knjeſa wěſeje pſcheradži, hdyž widži, ſo možje jeho pjeniſ nabyc̄.“

XI.

Wot teho cjaſa, hđež Darinka w Ali-Begowym haremje pſchedbywaſche, běſche ſo jeje ſwontomnoſej ſara pſheměnička. Jeje cjerwone liceko bě wobſlednyko a jeje bryſkotate wōcjeļo běſche ſo polhmuřiko. Bě ju ſtýlanje tač pſheměničko? Haj, w prěnſkih dnjach bě ſa džedom Wucžic̄em ſedžila a bě ſo jej ſa Stojanom ſtýlačko, ale potom bě do wěſteje ſomory panyčka. Wona njebe ani ſtrowa, ani ſhora, jeſi bě, jako bě wo ſiwoje ſiwa byka. Ale- wot cjeho bě wona taſla?

Běſche wjeſor, hſhom pôſdní wjeſor a Darinka na ſana-

peju hędżesche. Wona chętne woomoru se ęebje stischać, ale myśliczli jej tąż mrowieczki po hębcej wokoło bęhatu a wona k żanemu prawemu rozmęśleniu pchłinej njeniżesche. Błes tym stara Hatima do istwy stypi a ho s lechnymi głowami sa jeje strowościu pchłesche, tola pał, wotmówienje njedocząkawski, bórzy pchłistaj: „ja Czy lękaństwo pchłiniezu, to Cze saho cęku a czerstwu szcini!”

„Ah”, rękną Dariuka, „Twojego lękaństwa wjazy pitj nochz, wonie nicio njenomha, tąż hym to hizom shonika.”

Hatima pał wundże a ho saho se głęborenej schłiczkę hędżeho sorbeta wręczy. „Piż, mój hębko, piż, to Cze wocjerstwi.” „Ah, wostaj mje s tym na poloj!” saftona Dariuka, ale Hatima ju k pieżu nuczesche a nuczesche, hacj ju nanucji, so wona schłiczkę wupi. A hnydom wona twierdze wuszy a leżesche w kanapejowym łuciku, tąż by morwa była.

„Ah, aj, mój bék hębko!” rękną Hatima, ho czerwony woscherzaj, „někole mam Cze saho zyłe w mojej mozy. Počala jenož, Ty budżesč bórzy hichčeje bělsha!”

A wona pchłinieje buzał s chlebkami a wotkrwyski Dariż ramjeni, pocha do njeju kacę, hacj ikrzepeli krwę na békli łódku wusupowacu a ho wot tam do skóteho hęluschi, wot Hatimy podbierzowane, kusacu, hacj bék hęluschi do polojach napielzieny. Potom wona s njeho dwójaz poğrębny a s łódką sałinką. Piżni tużym snamjeniu Ali-Beg saftupi, kotrejuž Hatima s tymi głowami napschecziwo stypi: „Piż, knieje, to je pieże zjwienia!” A won tu krej wupi a potom rękną: „Om, mi je teje holciki skoro żel. Ale skto? njeje lępje, so sto kscheszijanskich holzow kónz wośmije, hdyż jich krej k temu pomha, so budże jenęzki Turta lęto dlehe žiw?”

XII.

Sali bęsche drje njezwerny gęużobnič, ale sprawny paduch, so ręka, won Stojańce głowo dżerżesche, so by swojego kniesa pcherađik a ja to jeho pjeniesy dostat. Won ho hizom tserżi wjeczor se Stojanom sendże.

„Niemażem dha bórzy naschu węz wujwiesz?” pchłesche so Stojan.

„Sa jutſiſchi wjeczor budżesze s brónju hotowy”; rękną Sali.

„A budże li jutſie dobra skladnoſć?”

„Haj, ta budże; pchetož ja hym wot Ali-Bega sałkyschał, so chętne jutſie wjeczor swoimaj synomaj wjczęz wuhotowoc, dokež je jutſie tón dżen, hdyż je wot sultana powołanie na swoje wyšsze miasto dostat.”

„Dobre”, rękną Stojan, „dha pchłihotuj tež Ty wschičko, so móžu ja swoju brón derje nakožić a so Ty pjeniesy a drohe węz Ali-Bega dostaniesz.”

(Potracjowanje.)

Swétne podawki.

Niemieckie kieżorstwo. Sa schulskiego direktarja w Biskupiągach je saudżeneho 9. mérza dotalny hainichenki schulski direktar Dr. Henza wuswoleny. — Pschik biskopslim dwórnischczu 5. mérza wjeczor dwaj lubkočahaj kiero na ho praktyktał, chętne dla někotre wosy s kolise wusłoczihu a ju tak wobſchodzić, so móžesche ho halle po połnozy saho po njej jézdźić. Lokomotiva „Pallas” bu jara wobſchodziła, teho runja tež někotre wosy. Wot ludzi nictón s schłodże pchłishok njeje, kiba jedyn bremsač, tąż s wosa padże a hebi lizo trochu wobodrze.

Pschik twarbie litawsko-shorjelskieje żeleznicy je ho 6. mérza njedaloko Königshaina saho njesboże stało. Dopódejna něhdze 10 minutow pchłed shromadnym snēdaniem hękaczjow, sta ho

rośbichniżenje dynamitowych patronow, tąż w jenym kotle rostacza dla leżacha. Schępnaczeletny August Zimmermann z Königshaina, tąż hjes pchłasuje blisko wóhnischca pchłebawicy, bu wot tych patronow na kruchi rostochniżenj a bęsche teho dla na męscę morwy. Dwaj drugaj dżekaczjerzej busztaj lohlo ranjenaj, tola wosta budlač, zyrobu pchłebawicy, zyłe hjes wobſchodziżenja, hacj runje bu jeho buda na wjèle kruchow rośbita. Hdyż budżesche ho njesboże 10 minutow pojdžischo stało, dha budżesche wonie najeſterje jara wulse było, dokež budżiszu tehdz wschitzy dżekaczjerjo snēdania dla wokoło wóhnischca pchli kotle shromadżeni byli.

— Drądzian pchaja, so je król Albert rektor magnifituej w Lipsku, t. Dr. Baurej, rycerzki kschiz sałkysznego rjada spođej. — Królowa Karola Te 6. mérza popołdnju njenadżuiż do Mischna pchijela, so by w samiszej hojekni dżekaczki, pchli muſuchniżenju, tħidżenja wopihannym, wobſchodiżene, saho wopħata. Wona jid wschelake wokħane a druhe rubiħeja dari.

— Wartina pchaja, so je kieżorowa strowość pchies někojše fasymienje saho bôle lipra a so ho won teho dla na cęjschich dżekach wobdżelicj njeniż. — Kwieczenju Jego narodneho dnia (22. mérza) salissi król a salissi królowa, badeżiż wjetwōjwoda a jeho knieni mandżella, mellenburgiż wjetwōjwoda a anhaltski wjetwōjwoda a tež druzi wobħebni knieja do Wartina pchijedu.

— Po pchilaſti němskeho kieżora ho s Němzow hacj nadalische żane konje do wukraja pchledawacj a s Ameriki żane bermu do Němzow pchliwieszej njeħmiedża. Prēnja salasnja je ho teho dla stanu, so by franzowje kniejerstwo, tąż chze 10,000 toni sa wójsko kupiez, żanyh koni w němskich krajach njeħostało, a druga salasnja je ho teho dla wudaka, dokež hu amerikanie bermu wot jeneho cierwja naħażen, tąż je tak strasħny, so pchies swoje njeħomiesowane rospħeċċeranje bermu sa jedyn mēħaż na polach, wjese mil scheroħiż a daloliż, do cęsta flasby.

— Na prusim żemje hjes druhim tež tón nowy salon wurdjuja, so żmē kniejerstwo katholiskim duchownym, hdyż ho jemu jich flutkowanje abo smyžlenje njeħpodoba, sdu sapowjedżicj. Tuttón salon je wot ministerstwa nassejje teho dla priódspokożenj, so by ho hamjowej pchilaſti mōż wħaka, po lotrej pchilaſti mjeniżżiż żadyn katholiski duchowny a s zyka żadyn katholiski pruslim mejjslim żyrlawniſti salonam pchledawacj njeħm, jeli nochze do slatby, t. i. do wusanknjenja s katholiskej żyrlwie, sapanycż. Sa prusse katholische duchownstwo budże po tajkim hubjenje, pchetož wone budże lohlo dokež bôle na hamja, hacj na ministerstwo pchledawacj — a njeħdostanje potom żaneje sdu; hdyż pał żadyn katholiski duchowny, bôle na ministerstwo hacj na hamja pchledawacj, dha jeho woħadni k němu wjazj se mischi njeħħindża, pchetož won w jich wożomaj żadyn katholiski mēħniż wjazj njeje, ale je s katholiskej żyrlwie wusanknjeny. — Wjonna, lotruj je Bismarck s katholiskim duchownstwom abo s katholiskej żyrlwie sapożżak, je wjèle cęjsjha, hacj hdyż by won s Franzowjami a Awstrijakami na jene dobo krawnu wójnu wjedk, a jieħqdżi ho hichčeje prajież, hacj won s nětčiħscheje hichčeje wójnu jako potuż dobijet wundże.

— Minister żgħarrneho wuchentwa, t. Dr. Fall, je porucjik, so ho pchihodnje żane dżecju strowego roħoma se schule pchęgħiż njeħm, jeli njeje cęjtacj, pħażi a liečej (rachnuwacj) naawlu, hdyż by tež hizom 14 lét stare bylo.

— Na nqinjet několik katholickich sapożżanżow prusleho żemja ho hjes katholiki podpiżma pod pħażiġ għromadju, w kotrhom je protest wuprajem pchęgħiż postajenjam hamjowwejse bulle, pchled krolik cjażom na prusliki biskopow w nastupanju nowiex.

meisslich zyrlwinskih salonow wubateje. — Temu napschejivo sa-
ho drugi katolickojo podpiskma pod adresu hromadja, kotoruž dje-
dja jemu psches ruklu a wožebnu deputaciju do Roma poželal, i
a je w tutej adresy ménjenje bamža sa dobre sposnate.

— Létha směje 5. a 6. armeekorps w naszym wulke ma-
növry bjes Siegnitzom a Wrótkawjom (Breslau) a tam tež němci
khejor pschijedje.

— Zememu wucjerzej we Weikensee pola Barlina je kniejer-
stwo ſkužbu wupowjedziko, dolež ſtwoje nowe mandjelstwo tež njeje
zyrlwinskih požohnowacj dač.

W schlesyńskim městaschlu Hajnawje je ſo ſandženu
njedželu dopočnja torm tamniſcheje radneje kheje ſafypnyk a je
pschi tym jenu 22letnu holzu, kij nimo radneje kheje ke mſchi dje-
ſche, ſe ſwojimi roſpadankami ſarafyk. Tutón torm bě jara
ſhabatų a čajchū ſón naſajtra wotiorhowacj požerž. Wulke
ſbože bě, ſo běchu wojozy ſ hlowneje ſtraže (hauptwach), kij pódla
torma ſtejſche, híjom wuzahnyli, pschetoz wona je wot roſpadan-
kow zgle roſražena.

Austria. Wschelake nowinu powjedaja, ſo ſo tehdy, hdyž
khejor Franz Josef do Dalmazije pojede, tež jeho syn, krónprinz
Rudolf, ſ nim tam poda. Wot wojniſkih ſodžow budža tehdy
wſchelake manövry na morju wuwjedžene a ſ italskim kralom chze
ſo khejor w italskim pschimorſkim měscze Brindisi trjechicj.

— W Czechač ſu pač ſaſo jedyn króz ſejmiske wobly wu-
pihané. Wobly ſo tež ſtanu, ale na ſejm tola wuſwoleni cęſzny
ſapóſkanzy njepondu, kiba ſnadž několci měkodoczechojo, hacj runje
budje jich molo doſč wuſwolenych.

Franzowska. Nowe ministerſtwo hacj do ſandženeje ſrjedy
hiſceje hotowe njebeſche, tola može byc, ſo ſo tola tón tydžen
poſtaj. Lohlo doſč tſio republikanarjo do njeho ſastupja.

— Franzowske kniejerſtwo je w nowinach woſjewiſo, ſo
wopschijecj njemdže, cęho dla je němci khejor pschedowanie loni
do Franzowskej ſakaf, dolež wone ſupowanje ſonjow w Němzach
nikomu poruczilo njeje.

Schpaniſka. Nowy ſchpaniſki kral Alfons je ſwojeho kra-
leſtwa híjom ſyty a je to ſwojej, w Parizu pschewywaſej macjeri
piſak. Ta pač do wotſupjenja ſwoliz nochze a je teho dla ſwoju naj-
starſhu prynzeſhnu-džowlu do Madrida požela, ſo by ta ſwo-
jemu bratrej někol i pomoz byla abo jeho tola troſtowata,
hdyž do ſrudnoſeje ſapanje.

— Karliſkojo kralowske wójsko dale bōle nadpaduja a ſu
Orio woblehyli. Kralowszy ſu w bitwiczy ſola Bagnolosa
nědže 300 morwych a ranjenych ſhubili.

Ruſowſka. Jene wytđelenje ruſkeho wójska je wuzahnylo,
ſo by Tomidow polhoſtačo, kotsig wby ſiwiſkeho čana nadpa-
duja a wurubuju.

— S tych maloruſiſkih uniuſlih wožadow, kij w Poſlcej bydla,
je w nowiſkim cęſzu ſaſo 26 i prawoſławnej wérje pschetupiko.

Ze Serbow.

S Budysčina. Pschi herbſtej Božej ſkužbje, kotoraj ſo
ſandženu njedželu ſa evangeliſkih ſſerbow Draždjan a woſloſteje
w draždjanſkej kſciſnej zyrlwi wotdjerja, l. farač ſykor a ſe
Gemiſneje prēdowanje a l. farač Imit ſ Hodžija ſpojednu ryž
džerjeſche. Spowjednych ludzi běſche 327, mjenujzy 157 muſtich
a 170 ženských. — Olijska toſka Boža ſkužba směje ſo 4. nje-
dželu po ſwj. Trojicy, jato 20. junija t. l.

— Šyma je ſo ſkónczne do cępliſkeho cęſzu pschemenika.
Šobotu rano měſačny hiſceje 10 gradow ſymy po Reumuro-

wym cępłoměru, w nožy wot ſoboty i njedželi 4 grady, w ſlědo-
wazej nožy bě pač ſyma híjom na 2 gradaj ſpanyla a poňdželu
wo dnjo běchu 3 grady cępłoty, kij pač w nožy na poč grada
ſpany, wutoru běchu nimale 4 grady cępłoty wo dnjo a ½ grada
w nožy. Šsředu ſahe rano híjom w 1 hodžinje poča ſylny wětr
ſi wječora duč a wón wo dnjo dale bōle pschibjeracſe, tak ſo
běſche cęzlo klobječ a jefdječ a je wón wožebje na wýſčiſkih
ſchuſejach tóſiſto wosow a ludzi ſpomalak. Popočnju poča
ſněh pschelétowacj a ſdasche ſo, ſo ſ nowa hubjene wjedro doſta-
niemy. — Šonč bě ſo hacj do ſrjedy ſi polow nimale zgle
ſhubit a bě jenož hiſceje we hlebſkih městach, w kſtach atd.
widžecj a je ſpodžiwe, ſo bě tak ruceje wotkač. Žita, laž ſo ſda,
hacj dotal ſaneje ſchody cęrpile njeſju. Ratarjo a twarzy pač
nutruje na to cęzalaſa, ſo by cęz bōrſy poſnemu a twarskemu
dželu hoſit. — Na měſinje, hdyž ma ſo budyska laſerna
natwaricj, ſo wutoru twarjenja dla paracj poczachu, dyrbachu
pač ſrjedu ſaſo cęzneč. Schtwardt rano bě ſaſo wſho ſe ſně-
hom poſtryte.

— Na gymnaſiju je tón tydžen 17 gymnaſiaſtow pruhowa-
nie ſrakofeje wobſtačo.

— Maſhlowſki wucjerč, l. Kapler, je wucjerſke město w
Budysčinje pschijat a ſo drje po juſrach ſem pscheyhdli. Maſhlow-
ſke wucjerſke město poſticej 900 markow lětneje ſdy, pjenjeſ na-
drjewo atd. — W Bułezach je 4. wucjerſke město wobſadžicj a
je lětna ſda na 930 markow poſtajena; teho runja je 2. wucjerſke
město na Židowje wuprōjnene ſ lětnej ſdu wot 1000 markow. —
Teho runja je wucjerſke město w Poſowjoč wobſadžicj. Lětna
ſda 840 markow a wýſče teho dołhody ſ 2 kſzow pola
a ſahrody.

S Poſiſtecz. Tudomny kublet Mitscherling měſeſhe
10. měrza to njeſbože, ſo jemu wulka woda konja a wós ſobu
wſa. Wós bu na kruhi roſcamany, kón ſo pač pod ldd ſhubit
a njebu wjazh widženy.

S Ralez. Nasch ſudniſki hamt, laž je híjom ſnate, 31.
měrza t. l. ſaſtanje a ſu wot 1. haperleje wſchitke wby dotalneho
ralecjansleho ſudniſkeho hamta do bu dyſkeho ſudniſkeho hamta
poſtane. ſsu pač to: Banzy, Bohow (Wbohow), Bóſchyz a
Nowe Bóſchyz, Bulowla, Dobroſchyz, Droby, Holeschowſka Du-
bravka, Eupjanska Dubrawka, Hatk, Holeschow, Hora, Jaſońza,
Jeńſchey, Jitk, Kamjena, Khaſow, Khróst, Komorow, Koſlow,
Krońza, Lachow, Lipic, Liſcha Hora, Komſt pola Minalaka, Komſt
pola Niſhwacjida, Luh, Lupej, Eufej a Nowy Eufej, Miſlej, ſ
Minalak, Niža Wjež, Niſhwacjido, Nowa Wjež pola Niſhwac-
jido, Nowa Wjež pola Ralez, Wulli Pschëſdrjen a Maty
Pschëſdrjen, Ralez, Sarycz, Schetjow, Trupin, Wětrow, Wježel
a Wutokejzy.

S Karlsbunna. Šandženu poňdželu rano w 1 hodži-
nje w domiſlih tudomneho khejkarja Ruttl offa woheň wudyri,
kotnž niz jenož tole twarjenje, ale tež domiſle džekauerja Hübela
a tyſherja Ruttl offa do proča a popjeka pschewobroči.

S Lubija. W tudomnej woſrjeſnej ſhromadžinje, kij ſo
6. měrza wotdjerja, bu l. gmejnski prjodſtejer Kerk ſ Kodez do
tač mjenowaneje woſrjeſnej komiſije wuſwoleny a bjes druhim
tež njehoruſkej gmejne 900 markow podpjery ſ twarjenju dróh
pschiswolene.

S Hermanecj. Sa wucjerja tudy je dotalny krie-
bjanski 2. wucjerč, l. Jaromir Hórliza, powołany a ſo lohlo
doſč 4. haperleje ſem pscheyhdli.

Přílopk.

* Se wóshchich stronow pižoja, so woda, kóraž bě pschi tacju hněha nastala, sloro nihdje žaneje schody uacjníka njeje. Wona tež tak wulta njebesché, káž teho wulcheho hněha dla wot-čakowachu. Lédd je tež sloro na wóshchich rělach sbožomnje woteschot.

* Pschi wotchorowanju jeneje stareje bróžnie w Glasbürgie padje jena hrjada na murjerja Lauberta a jeho na ničcje sarasy. Wón sawostaji wudowu a schyri džecji.

* W Lipsku wóndano jedny spělošchiwy lóni wěsteho Branda sa tylne i jemi čjizný, so tón sa někotre hodžiny wumre.

* Sakse bibliſte towarzystwo měsječne loni 20,000 tl. dothodow a 8000 tl. wudawłow. Pschedatych abo rosdatych bu w suňdzenym leče 8458 bibliſtow, bjes nimi 301 herbiſtow.

* W Ruffsteinje (w Bojeriskej) měsachu 3. měrza popołdnju w piatej hodžinje doscji hněne semjerzenie.

* W Korredru (w Thielcej) ho 3. měrza brjedž noz̄y jena khejza sažypny. Wot ludzi, kij w njej bydlachu, buchu schyrio sarazeni, tisio pak hischče žiti i rospadankow wuczechnjeni.

* Franzowske ministerstwo je ho skonečnje někto i džela wobnowitko. Buffet, hach dotal pschedyha na hejmje, je minister suňstomnych naležnosćow a hewal ſu hischče ſchyrjo nowi ministrjo, se starah ſu w ministerstwie ſchyrjo wostali.

Wosjewjenja a wukay řealowſtich ſtaſtojnſtrow.

W ſchulach kamjenskeho ſchulſkeho woſtrježa ho iutrowne proſdniny 24. měrza ſapocznou a 3. haperleje ſkonečna, ſwiatlowne pak ho 14. meje ſapocznou a 22. meje ſkonečna. (Najſterje budje w druhich ſalſtich ſchulſkeho woſtrježach tež tak.) — Reſtrutirowanje ſměje ho 5. a 6. haperleje w Roſborku, 8. a 9. haperleje w Mužakowje, 12., 13. a 14. haperleje w Niſtej, hdyž budje tež 15. haperleje ložowanje. Do Mužakowa maja 8. haperleje bjes druhim pschińcz muſtwa: ſe Štareho Lubolnja, Napadža, Horn, Hamora (M.), Spalenoho, ſ Brunoj, Wutojny, Wobſticeje Hory (M.), Džewina, Lublonja, Góle, Kija, Kobjelnja, Krusowizy, Lufnizy, Mikorasa, Muklez, Wochoſ, Sagarja, Skarbiſchez.

We wojerowſkim woſtrježu ho lětviſe reſtrutirowanje 19. haperleje w Ruhlandze ſapocznje a 26. haperleje we Woſerezech ſkonečni. Gmejníke ſtaſtojnſtwa maja ho teho dla hundom wo to staracz, ſo buchu wſchitke reſtrutirowanje muſtwa nowjedzili, tak jo by ho ſim potom w prawym čjazu wſchitkem dako, lotry djen maja na reſtrutirowanje pschińcz. — We kaſowſkim hamtſkim woſtrježu njezmědža wot 15. měrza t. l. pschi 1 hach 9 marktej ſchitraſie pby hinal hach ſ natylnjenym pschińcim pranzom woteto běhacj. — Koſarski miſchr Jan Pint w Gabrodze je jalo vichzahony jměrz (Schiedsmann) ſa VI. (sa brodſki) wjezny woſtrjež poſtaſeny.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanž Depla. Sy dha hijom w janym wojerowſkim towarzystwie byt, Mlotjo?

Mots Tunka. Haj, wóndano běh na wjeſele wulſoczeńſtowſkeho wojerowſkeho towarzystwa pschedroſcheny.

H. D. Káž je ho Čej tam lubito?

M. T. Zara derje! Mi tam tež powjedachu, ſo ſu ſebi w ſwojim čjazu tamni woſazy i wopomnjenju na poſteſtſku franzowſku wójnu dubik hadzili a ſebi i temu rjany blečk na gmejneſtej kupyj ihladali. A dokež tam někotre ſchamave ſchomilki na ſadžew ſtejachu, dha je woſazy wulcopachu a ſa 10 nžl. pschedachu.

H. D. A ſhoto dale?

M. T. To pak bohacžla Jurja miersaſche, dokež ho wón tych ſchomilow možomasche. Wón ho teho dla jara wobhonoſwasche, kac by wot woſakow ſarunanie doſtač mohé, a hach runje žaneho prawa i temu njemějſche, dha jemu woſazy tola te wuwilowane pjenesy dachu, ſo by wón mera namakaſ.

H. D. Sy někto ſ tej wězu hotowy?

M. T. Ně! Vějše tam mjeniſjy tež jedyn mlynt, tón najprjedy i tymi woſakami piſeſche a ſliſeſche, hach ſo ſ nimi ſwadji. Duž ſo ſhwataſy a ſchmataſy i Jurjej na puſz poda a jako běſhe ſo tam bodrapak, dha tam ſawoka: „Hdje ga je knes Jurjo?“ A jako ſo jeho Jurjez ſony vrachachu, ſhoto dže, dha ſo ſamoli a město „dobry wjezor“ rjelny wón „budžeče tu w Boje mie!“ a pschiftaſi, ſo dže kneset Jurjej radu dach, kac može wot woſakow ſarunanie doſtač.

H. D. A ſhoto ſony praſachu?

M. T. Te praſachu, ſo jeho radu trjeba njeje, dokež je ſchoda hijom ſarunana. Na to ſo mlynk wróči a rjelny: „po-magaj Bog wam!“

Cyrkwinske powjescē.

Křčení:

Pětrowſka zyrkej: Ida Helena, Handrija Matki, měſčejana a krawſleho miſchtra, dž.

Michaſſka zyrkej: Ernst Moř, Jurja Augusta Handrija, kublerja w Eſkonej Vorſteji, ſ. — Handrij August, Augusta Maſki, pohonča w Ejichonžach, ſ. — Emma Bertha, Jana Kortle Beera, kublerja w Ejemjerizach, dž. — Gustav Richard, Wylema Kuchlera, wobydlerja na Školoz, ſ. — Augusta Anna, Augusta Hufschmanna, pohonča pod hromem, dž. — Jan August, Michala Khejzora, hospodarja w Sajdowje, ſ. — Kortla Adolf, Bohumika Hubac̄ha, hetmana w Hownjomje, ſ. — Augusta Lina, Ludwiga Gustava Bičjmana, čjegle na Židowje, dž. — Ernst Hermann, Jana Matſka, wulſosahrodnika w Jeñezach, ſ.

Katholiska zyrkej: Hana Helena, Miklawſha Delanta, Khejzera a murerja, dž. — Hana Olga, Jana Mikela, kublerja w Hněvōbezach, dž.

Zemrječí:

Djen 23. februarta: Petr Milanja, měſčjan a ležomnoſcjet, 53 l. — 25., Theresia Emma, Augusta Mičjla, ſtužbala, dž., 10 m. 25 d. — 27., Handrij Kilian, živnoſcjet na Školoz, 57 l. 8 m. — 1. měrza: Jan Mättig, wobydler na Židowje, 72 l. 9 m. 20 d. — 2., Kortla Ernst, Michala Panosche, wobydlerja na Židowje, ſ., 4 m. — Hana rodžena Pelzej, njebo Michala Jurscha, Khejzera na Židowje, wudowa, 84 l. 1 m. 8 d. — 3., Jan Theodor, Ernsta Wylema Eudi, kublerja na Židowje, ſ., 2 m. — Ernst Bohuwer, Vjedricha Wylema Grellmann, ſchewza na Židowje, ſ. — Jan Ernst, Jana Schorscha, kublerja w Jeñezach, ſ., 10 n. 4 d.

Vlaciſna ſitow a produktow w Budynſchinje 6. měrza 1875.

Šitowý dowos:	3216 mčhow.	Na wiktach		Na burſy	
		wot	hacj	wot	hacj
mč. np.	ml. np.	mč. np.	ml. np.	mč. np.	ml. np.
Pſcheniza	50 kilogramm	.	.	9,82	10,71
Nožka	.	8,35	8,61	8,23	8,39
Ječimjen	.	7,97	8,33	7,97	8,33
Wouſ	.	9,40	9,75	9,50	9,75
Hrôč	.	—	—	—	—
Wola	.	—	—	—	—
Naps	.	—	—	—	—
Zahly	.	16,7	—	—	—
Hejduschka	.	19,77	—	—	—
Bérny	.	2,50	2,62	—	—
Butra	1	2,70	2,90	—	—
Sýno	50	6,50	7,20	—	—

¶ prijedstojazem hermankej poruczam swój wulki skład

jaquetow a jafow

wschęch wulkoscżow a barbow.

w kłamach po herbski ryczi.

H. Kayser,

firma: J. Hartmann,
na żitnej haſy, w domje f. pschekupza Noacka.

Snate wupschedawanie,

najpozledy w hvedze,
nětko w kłamach knjesa rēniſſeſkoſtischa Bläſche
pschi radneſ ſheži

po poſtracjuje. So bych rucze wurumowaſt poruczam czesczenym wotebjerarjam woſebje ſa
najczischi czaſ:

Konfirmaziſt:
konski taffet, ſcheroſi a czekli, ſobcz po 20 ngl.,
czoraz orleans, rips, lachemir, barege wot 5 ngl. ſapoczejo,
½ a ¾ ſcheroſi dwójne luſtre wot 2½ ngl. ſapoczejo;

Dalek pſchyzdlenju:
gardin ſ mulla, zwerna, lichidzina a gazy wot 2½ ngl. ſapoczejo,
möblowe tkaniny ſ damasta a ripsa wot 4½ ngl. ſapoczejo,
tricuſcheja, czistoplatowe, ſobcz po 16 np.,
hmuhaty plat a ſhirting, ſobcz po 2½ ngl.,
plat, ſobcz po 3 ngl.,
pilej, ſobcz po 2½ ngl.,
lattuny, ¾ ſcheroſe, njepuschcjeate, ſa gardin a koſotkwy, 13 ſobczow ſa 1 tol.,
žonjaze hornarje, pětnje wuſciwane a czistoplatowe, ſchtuku po 1 ngl.;

Samuſlič:
býlbu ſukna a buckſkina ſ czisteſt wotm po ſpodiwnje tunich placzisnach.

Moje wſchelake druhé ortille po snathach najtunischiſtich placzisnach tež najlepje poruczam
a czinu ſ tutym na to ſtežne, ſo ſu prijedstojaze placzisny
jenož po starym ſobczu wobliczene.

B. Berju,

w kłamach f. rēniſſeſkoſtischa Bläſche pschi radneſ ſheži.

Snate wupschedawanie

pschi radneſ ſheži

w kłamach knjesa rēniſſeſkoſtischa Bläſche poruczam

platy,

czistoplatowe a poſplatowe, najlepſeſt dobroſeſe ſe

ſawostajenſtwa f. Kruschwiſh

w Chróstawje,

po ſpodiwnje tunich placzisnach a to wot 2½ ngl. ſapoczejo.

Czerwione džeczelione ſhimjo,
taž tež prawdziwe würzburgſte runklizowe
ſhimjo najlepſeſt dobroſeſe poruczam

Lolc

na miakowym torhoſeſu 348.

Katholiske modlerske ſuhi
herbske ſpewarske ſuhi

poruczam we wulſim wubjerku

J. W. Pohl, knihiwiaſar
na ſwoſknej lawſteſ ſaſy.

Raweschti

^{fa} Serbske Nowiny,
Fliegende Blätter,
Kladderadatsch,
Berliner Tageblatt,
(23,000 abonnentow),

taž tež ſa wſchē druhé nowiny tuſraja a
wukraja wobſtara wſchedne poriadne a po
nojtunischiſtich placzisnach

Rudolf Mosse

w Lipſlu,

Grimm. Straße 2.

w Draždhanach,

w Chemnitzu,

Altmarkt 4.

Roß- u. Holzmarkt-Ecke.

Zena abo tež dwě mledej holzy ſe wſchē,
taž obzetej w měſcje němſki, wſchelke ruczne
a fuchinſte dželko naukuſnycz, namakatej tam
pſcheczelne horjewſacie. — Hde? to je ſho-
nicz we wudawarni Serb. Nowin.

Hölczez, ſyń ſprawnych starſtich, taž chae
pedlarſtvo a rymarſtvo naukuſnycz, mischtra
w Starých Vorschizach namaka.

Heinrich Dietrich.

Pěſtoneža pytanu.

Sprawna holza, kotraž ma lóſcht a luboſej
t džeczjom, može pola propiſaneho wot 1. ha-
perleje do ſkužby ſtupicž. Taž wo to rodža,
nichy ſo ſame prijedſtaja.

Eruſt Hämſch na bohatej haſy.

Hölczez, taž jutry ſchulu wopuscheſi, može
pola mje do wucžby ſtupicž.

G. Naumann

ſtotobijer (Goldſchläger) na herbskej haſy 10.

Zenu hródznu džomku
pyta ſ 1. haperleje ſkouom Reinhold Mierth
na kamentnej haſy 594.

Słoma

żo sało kupuje. Wot kogo? to je šoniejs
we wudawarni „Serkstich Nowin.”

Drzewowa aukzia.

Wschodni póniżelu, 15. mérza t. l., budże żo na delnijobjelčanskim reviru we Wilej Subrnicy, w tak imienowanym „Greuliches hacze” učiđe.

120 hromadów liszoweho drzewa sa hotowe pjeniesy na pschedadżowanje pschedawacj. — Sapocžatki ½ 10 hodžiuow.

Drzewowe aukzije.

I. Na bartskim reviru póniżelu, 15. mérza, dopoldnia w 9 hodžinach.

Pschedawacj budża żo:

163 khójnowych wilešowanskich hromadów,
56 brésových dolhich hromadów,
4 hrabových =
8 schmrékowych ſuſchizow,
Shromadžisna w Dubrawy.

II. Na dubjanskim reviru wtorku, 16. mérza, dopoldnia w 10 hodžinach:

22 hrabových wujitkowych kruchow,
90 wolschowých =
51 Rm. brésových schézepow,
11 = wolschowých kuleczkow,
35,80 stotnjow twierdych walczkow.
Shromadžisna pschi wolschinskej zyhelnicy.

W Barcze, 9. mérza 1875.
Wyschski hajnik Wiedemann.

Aukzia.

Wtorku, 16. mérza, dopoldnia wot 10 hodžinow, budża żo Cat.-No. 8 w Jatsjobju jena nowodejaza šynna czechuita kruwa, jena jałozja, jedyn hejduskoły mlyn, jedyn hospodarski wós a wschelake druhe hospodarske węzy sa hotowe pjeniesy na pschedadżowanje pschedawacj.

Schuster, wježny rychtar.

Drzewowa aukzia.

Srđdu, 17. mérza t. l. budże żo na kupjanskim reviru

60 wjasowych, brésových, wolschowých a wjerbowých wujitkowych kruchow wot 2—7 metrow dolhosće a 10—35 centimetrov brjedźne tołstoſće,

67 Rm. tajkich schézepow,
45 = dolhich hromadów a

80 khójnowych wilešowanskich hromadów pod wuměnjeniami, psched sapocžatkom aukzije wosserjomnyi, na pschedadżowanje pschedawacj.

Shromadžisna rano w 9 hodžinach w schenje.
W Jatsjobju, 8. mérza 1875.

Zettwitz, hajnik.

Drzewowa aukzia.

Srđdu, jako 17. mérza, budże żo w Hermanezach na pschedadżowanje pschedawacj:

200 twarskich schtomow,
120 kladžitých abo latowych drzewow,
30 plotowych ryhelow,
60 khójnowych dolhich hromadów.

Wuměnjenja żo psched sapocžatkom wosserjia. — Shromadžisna w hermanezanskej kocžunje dopoldnia w 9 hodž.

Senda a Schwiebs.

Drzewowa aukzia.

Na kupjanskim knježim ležowym reviru budże żo

schtörtl, 18. mérza,

½ 10 hodžinow dopoldnia,

100 ſuſchizowych dolhich hromadów sa hotowe pjeniesy na pschedadżowanje pschedawacj. — Sapocžatki pschi ſkale niže vetrnika.

W Minakale, 10. mérza 1875.

Grabiska Einsiedelska inspekcja.

Drzewowa aukzia

na hermanezanskim reviru pola Małez.

Biatl, 19. mérza 1875,

dopoldnia wot 9 hodžinow.

Dwjerde drzewa, sa lěto 18^{1/4}, spuszczone a wobstejaze ſ brésových a wolschowých klozow a wujitkowych kruchow hacž do 28 cmtr. hornjeje pscheder a 5 metrow dolhosće, wiazore 100 brésových a wolschowých žerdžow, dubowe, bresowe a wolschowé schézepowe klostry a teho runja šynne dolhe hromady budża żo sa hotowe pjeniesy na pschedadżowanje pschedawacj.

Tez budże żo wysche teho, jeli čas dowoli, spuszczone mješte drzewo, wobstejaze ſ khójnowych a schmrékowych klozow, twarskeho drzewa, schézepow a ſuſchizowych hromadów na pschedadżowanje pschedawacj.

Shromadžisna na knježim dworje w Hermanezach. — Podrobne wuměnjenja żo na pschedawanskim měsce wosserjia. Schimmrigl.

Na žitnych wikač
603.

Ernst Pech,

Na žitnych wikač
603.

w domje knjeſa C. W. Bižki,

porucja wulki wubjek čistowolimjaných drastnych ripsow we wšichch barbach, meter po 1 mark 40 np., lóhcž po 80 np. atd.; zyle ſf. diagonale, luſtry, popeliny, ſchottſke drastne tkaniny, meter po 44 np. hacž 3 mk. 40 np., lóhcž po 25 np. hacž 1 mk. 90 np.; ſidzane caħenez, foulardy, krawatty a ſchawliky, ſtuku po 25 np. hacž 9 markow; wołmiane caħenez, rubiſchka a ſchawle na hlowu a džecżaze ſchawliky, ſtuku po 25 np. hacž 3 mk. 50 np.; pikej, ſmuhaty płat, chiffon, cretonny a ſhirting, meter po 45 np. hacž 1 mk. 5 np., lóhcž 25 np. hacž 60 np.

Mój ſkład je doſpolnie ſriadowany a móžu ja, dokež ſym pschi ſtadnoſej ſunjo kupować, moje twory tež po najtunischiach placjisnach pschedawacj.

W ſkladach żo ſerbli ryczi.

Kože wſichch družinow kupuje po naj-
wyschších placjisnach

Emil Flegel

na žitnej haſy, w domje f. czaſnikarja Köchlera.

Do Nen - Seelandia

w Australiji
woſtara w haperleſi a meji rjemjegniskow, dželacjerjow, ratarjow a njezenjene ſlužbne holzy sa 11 toler pr. kouranta abo 33 reichs-markow sa wotroſcenyh

O. A. Mathei w Hamburgu
a jeho agent knjeſ Emil Herschel w Drog-
džanach, an der Herzogingarten 4.

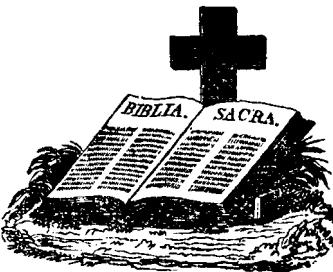
Wſhitke piſma, tež we do-
gmejſtich naležnoſej, bagatellſkich ſlor-
bow, w doſtaču pjenies a ſafaczu hypo-
thelſkich węzow, pschedawajow, pscheda-
jcow atd. woſtara pod sprawnym a tu-
nim požluženjom

G. A. Koplansky, agent,
w Budžinje na miškowym torhosčeju 151,
po 1 poſthodje.

Schulerj, kij čyžewja budyske ſchule wop-
towacj móža wobydlenje a zbrobu pod ſpo-
dobnymi wuměnjeniami doſtač. Wola loho?
to je we wudawarni Serb. Now. ſhonicj.

F. A. Böhma,

reſbar w Budyschinje,
psi ſwońknych laſtich wrotach,
perucja ſwój wulki ſtad rowowych pomnikow i
peſkowa a marmora.

→ Poſkuženje ſprawne, płacjſny tunje. ←

Shrop,

jara ſłodki, perucja punt po 20 np.

Ernst Hämſch na bohatej haſhy.

Polnojerje,

łopu 25 a 30 nſl., ſchtuku po 4 a 5 np.
poſchedawa

Ernst Hämſch na bohatej haſhy.

Cigarrh,

derje wotležane a najlepſcheje dobroſeže,
ſto po 15, 18, 20, 22, 24, 30 nſl. atd.

atd. perucja jako jara tunjo

Ernst Hämſch na bohatej haſhy.

Jerje,

łopu po 2 marſomaj 80 np.,
1 ſchtuka po 5 np.,

we woſebie rjanej tworje, perucja

Hermann Kunack
na bohatej haſhy čzo. 90.

Běły ſłodowy ſhrop,
bruny ſandízowy ſhrop,
punt po 20 a 24 np.,

jara ſłodki a derje ſłodzazh, poſchedawa

Hermann Kunack
na bohatej haſhy čzo. 90.

Redžbu!

Pola podpiſaneho ſu ſłedowaze ſymjenja
dostacj: ſymjo poſtečnih morchwjow, tij ſo
ſa naſchu woſebie naſtěpije horje, zbyle,
ſolotowe ſymjo, naſtěpiſche ſarkowe, kürb-
ſowe a rjedźkowe ſymjo, ſakowe a ſubo-
ſakowe, taj tež runklizowe ſymjo a ſymje-
nia wſchēch druhich družinow. Sa ſħadje-
nje a dobroſež ſo rukuje. Šeboſtu na mi-
ſowym torhoſežu.

E. Petschla, ſahrodnik.

Spěwarske knihi

ſe ſlotym wořeſkom a twjerđe ſwiaſane po-
rucja knihiwjasarnja Ernst Richter
psi měſchczanskej ſchuli, na róglu
ſnutſneje lawſkeje haſhy.

Nóže, taj tež pletwa
ſa njewiſty a kmótrom ſu rjane a tu-
nje na poſchedan w ſchrýmparskich klá-
mach hauenſteinskeje abo butrowskeje
haſhy.

Najlepſchi wobžerny pólver ſa ſwinje,
paſežil 50 np.,
ſalſowý pólver a ſolkowy pólver ſa konje,
reſtituzionski pólver ſa konje atd.,
ff. ſorjeniſki woliſ a citronowy woliſ,
toſczenje ſorjenje a ſaſran atd.

porucja hrodowska haptika
w Budyschinje.

Prawdziwy ſchlesyński czerwjený
džeczel, nowe rigaſte a vernauske ſtrón-
ſile ſymjeñtne lane ſymjo w jara
rjanej tworje perucja

G. Krauſa w Njeſwacžidle.

Na hornežerskej haſhy čzo. 469.
ſteja 2 krumje, ſena wypoſoſcélna, 1 dwaj-
poſtežna mlčožaza maſchina a 1 rěniſki mó-
na pjerach tunjo na poſchedan.

We wudawarni „Serb. Nowin“ je ſa 10
nſl. doſtač: ſwjaſth poſt. Chrystuſhove
cjerpenje, we wſchēch dnjach poſtneho čzaſa
ſ hjerluſhemi, wopomnenemi a modlitwami
kweſczenie. Wot M. Domaschki, fararja w
Nofacžiach.

Jako rjanz
ſelenoſchtwórtlowý dar
je we wudawarni Serb. Nowinow a pola ſ.
poſchedupza Ramscha w Budyschinje ſa 10 nſl.
doſtač:

Lecžazh liſt
ewangeliſkých ſkowom na młodjinnu
wo ſbožomnoſci tuiſich džeczi a młodych ludži,
tij ſo ſabe wobrocja. Na herbſki poſteženjy
wot Š. Imiſcha, fararja w Hodžiū.

W j e r j e
t drjenju ſo ſtajnie horjebjerje
w měſchczanskej dželarſkej ſhějt
w Budyschinje.

Wučježane wložh
kujuje a wložhove pletwa vjeſla
G. A. Paul
na garbarskej haſhy čzo. 364.

Wſches wudawarnju „Serbſkých Nowinow“
može ſo dobre

Hójnowe ſymjo
doſtač.

Schulerjo, tij čzedža budyske ſchule wo-
ptyowacj, može pod ſpodochnymi wuměnje-
njemi woþydenje a zyrobu doſtač.

Weithaas
na miſowym torhoſežu čzo. 347,
po 2 ſħodomaj.

Attest.

Glöcknerſku žabu*) može ſoždemu
podobne čerpijozem u dobrej ſwě-
domojom porucjicj. 3 lěta běh na wicj
a drjenje hory, wot kotrehož buch po
wutriebanju 2 ſchachtow horeſſehe
jalkh zhele wuhojenj. Tiſi ſobuſtawu
mojeſ ſwójih ſu poſches tule žabu wot
moſabjenych ſtawow ſtoro wužwobodžene,
tež ma ſo jej wjeſe druhich ſnatych ſa
ſwoju ſtrouſej džakowacj. To wob-
ſwědczo po wěrnoſci

Ernst Leopold Bindernagel
w Groſpardawje pola Grimmia.

*) Praw-
dživa ſe (M. RINGELHARDT)
ſchtemplom:

na ſchachtliczzych k doſtaču w ſchachtach
po 25 np. w budyskomaj haptikomaj,
taj tež w haptikach w Biskopizach, Ra-
tezech, Scherachowje, Hirschfeldje, Bier-
nacžizach, Wöſtrowzu, Herrnhucze, Neu-
gersdorſje, Groſschönauje, Nowoſalzu,
Seiſhennersdorfje a w fabriž w Goh-
liſu pola Lipska.

NB. Vjes horla wučjiſhczaneho ſchtem-
pla žabu prawdživa njeſe.

Na ſwětnej wuſtajenjy w Parisu

prämirowany G. A. W. Maherovy
bróſtſyrop

ſ Wročka w ſaſtach po 80 np., 1 ml. a 3 ml.

Geim. Jul. Finck w Budyschinje,
W. Neſha w Lubiju,
W. Kinn, haptikar w Herrnhucze,
Jos. Šebmaun w Scherachowje,
Ed. Hise w Nowoſalzu,
haptikar Geiſcher w Oſtriku,
Scholtia we Woſtrowje,
Schmann w Budeteſzach a
haptikar Dr. Hultsch w Nalezach.
J. Stockhausen w Kamjenzu.

Zoldkowy ſatarrh

dopolniſje ſahoſi
J.-J.-J. Popp w Heide w Holſteinje.

Hölcež, tij che pjeſarſto na wuſknež,
može jako wnežomniſk darmo wuſknež pola
pjeſarſteho miſchtra Strohbača na ſamjen-
nej ſu poſtneho čzo. 577.

Jena hoſza, tij ſo ſa demjaje dželo hodži,
može borsy dobre měſto doſtač. Hodž? to je
jhonicz we wudawarni „Serb. Nowinow.“

Na kralowſkim ſtuble Oſtra pola Draž-
djan može poſtadni a pilni mložlojo,
tij maja dobre wořiſma, borsy do džela
pupicj.

Jeneho wučomniſka
pyta pod ſpodochnymi wuměnjenjemi
mjeſteri miſchtri G. Luha
na ſchulſkih hrjebjach.

Pschedeschezniki
we wulkim wuhjerku porucza
pschedescheznikowa fabrika (Schirmfabrik)
Richard Kinde
w Budyschinie, na swonknej lawskiej hajh 819.
Porzedjenja derje a tunjo.

Dziwočanske serbske ev. luth.
misioniske towar-
stwo imje jujije, 14. mérza, popoldnu w
dwem. i misionku hozinu.

Petr Mlouk.

Bukicžanske ratarske
towarstwo
póndzelu, 15. mérza, popoldnu w 4 hozinach.
Rosdželenje stasaneho runklizomeho šp-
menja. Pschedzhda.

Hermanf a ſótne wifi
we Wulich Sđorach
prjedu, 17. mérza t. l.
Hermanſki wubiert.

Pola knihikupza Eduarda Rühla
w Budyschinje ſu wuschte:

Redukzionske tabelle
za žito, ſymienja a kushegiſnote vlođn.

Wudat Bonis Behr.
Druhi pschedzorjeny a po markach ſrijadovany wudawil. Platſiſna 50 np.

We wudawarni „Serbſich Nowin“
je ſa 75 np. doſtacj:

Serbſki kommerçnik.

Wobdzelał Ernst Muka. Wudaty:
z nakładem lipſčanskich serbskich
studentow.

NB. Či knježa, kotriž su na tule
knížku subskribirowali, móža ju we
wudawarni „Serb. Nowin“ kózdy čas
doſtać.

M.

K wuſkywej
poruczam po najtunisich placisnach: eger-
wjen, djerzel, žolth djerzel, thymotepowu-
trawu, seradellu, loujazh ſub, wolu, lu-
pinu, hróch atd.

A. Krüger

na hornjeſiskej hajh cjo. 535.

Zužičan 2. 1875.

Mój luby Obermüller,
Kak přemasnyt sy tola so,
Zo trubiš węcy do swęta,
Kiž zaktada wšak nimaja.
Pſejskowbano, pſejskowbano!
Kak Serbja tola směja so,
Hdyž tajke Twoje blaznosće
Su nětk tež serbski čišane.
Po waſnu Obermüllera
Cheu dopokazać huydom ja,
Zo ludy wše europiske
Su byli hottentottiske.

Holan, stud. phil.

Mjesapomniežka na rów

Marje Helyny,
Londrija Pſekarja w Mieschizach
jenickeje džowlki.

Nam hľuboke je ranh bila
Smjercz Twoja, Marja najlubſcha!
Je ujenadžižh wutupita
Nam wjehale toh' pſichoda.
Pſchi Twojim rowje wuruzheni
Nětk horze hylsy plakamh;
Wih pak ſhm teho pſchewēdczeni,
So Ty we njebju jvôžna ſh.

Ty běſche nam — to wusnawamy —
We czelnym tón dar najwyjetſchi.
Dženž dwójz holoſcji ſacjuwamh,
So ſhm tak wjele ſhubili.
Hlaj, jenicži ſhyn, holoſcji naſcha,
Pſched krótkim džéſche ſe ſwéta,
Dženž jenicžka Ty džowlka naſcha,
Bdžesch poſožena do rowa.

Ty jara husto ſpominac̄he,
Na bratra w tamnej węcznosći,
S nim ſjenocžic̄ ſej požabac̄he,
S nim ſpac̄ na jenym kerchowī.
Do jeho rowa poſrjebana
Waj' jena ſemja pſchikrywa,
Wot naſchich hylſow woſlakana
Je wobej' dweju komorka.

Nětk Waj' dla ſrudnoſej ſacjuwamh
A horze hylsy plakamh;
Nětk ſ njebeſham my poſladamh,
Tam woſladacz Waj' pſtamh.
Waj' rów, to město teho měra,
Hlaj, Boži ſandžel waſhuje.
Tam czijſe ſpitaj, praji wéra,
Waj' duč pak hýzom ſbóžn je.

Kak rucze ſtaj Wój doſkonjaloj
Waj' běh, bjes dočko ejerpienja;
Kak ſbóžnaj itaj Wój ſapſchijaloj
Tu krónu teho ſiwiſenja.
Hlaj, bôle, hac̄ my, lubowac̄he
Tam Šbóžni Waju na ſwjeſci,
Duž ſahe město ſhotowac̄he
Wón Wamaj tam we węcznosći.

Tam móžetaj Wój hýzom wiđic̄,
Štož wiđic̄ my tež wěrimy;
My mamy pak ſo hýzce běđic̄,
Hac̄ ſmje ſonc̄ to ſiwiſenje.
Nětk Waju ſimercz nam poſaſuje
Tu njeveſtoſcji toh' ſiwiſenja.
Nječ naſtupic̄ noſ ſubudžuje
Tón wuſki puč — puč běđenja.
Daj, ſenjež! ſo my woſomnimy,
So ſ kóždhai dnjom ſimercz bliži ſo;
Sso wſchednje na to woſomnimy,
Eje pſtac̄ pſchego ſiwiſcho;
Daj, ſo kaž tute džec̄, radv
Wot Tebje ſtajne ſtegimy,
Hac̄ juſu tam wſhak ſ lutej ſhady
Eje ſ Nimaſ ſhvalic̄ budžemy.

H. P.

Na rów lubeho ſuſhoda

Jana Hencža w Dženikezach.

Tak, kaž ſo ſrake ſhoph ſ pola
Tu domoj woža do bróžnje,
Tak tež, hdyž bě to Woža wola,
Ta ſimercz Eje domoj dowjedze;
Haj, kaž ſo wjecžor ſlonzo ſhowa
A czémnoſcji ſemju pſchichje,
Tak ſh Ty pſchischo tež do rowa,
Mój ſtarh, ſprawnh ſuſhodze.

Haj, tak Ty pſches ſimercz wothal džéſche
K tom' wumóžnikej do njebjia,
Hdyž krótki čjazh Ty ſhorh běſche,
Dha Bóh Eje ſ hradh ſ ſebi wſa;
Twoj běh je nětko dokonjaný,
Twoj luby ſwiatok pſchischo je,
Wot wſchitich lubých powitaný
Ssh tam, hdyž węczna njeđila je.
Kak ſtajne Tebje woſlakachu,
Haj, pſchede wſchém ta mandželska
A ſrudni ſ rowu pſchewodzachu
Eje ſube džec̄ — a tež ja.
To pak je naſch troſht, ſo ſh ſwěru
Sso i Twojeh ſimercz hoſowak,
Pſches poſutu a prawu wěru
Wſchě hřeči Bohu ſwotproſhat.

Ty ſh tež tudh na thym ſwěcji
Měk noſhac̄ wſchelu wobęžnoſcji,
Kaž wſchitke ſube Wože džec̄
Ju dyrbja noſhac̄ husto doſči.
Tež Tebje je Bóh džiwnje wobđik
Pſches ſapleczene poſacieja,
Wón je pak wſchudzom ſ Tobu ſhodži,
Tež džec̄ bě ſhcezeſla czernoſta.

Tak dočko hac̄ ſhm Dženikez
Tu býl we Twojim ſuſhodſti,
Dha ſh, mój luby Jano, pſchedz
Ty býl mój pſcheczel naſlubſchi;
Ach, hajl tak dočko hac̄ Eje ſnaju,
Mohl rjez, wot mojej' mlodnoſcje,
Dha ſh Ty býl — ja ſ prawdu praju —
Mli ſ radže, ſ troſtej wobſtajne.

Ty bě tych ſprawných pſcheczel tudh
A lubje ſ nimi ſtegimy,
Hdyž pſchitdze poſtrjebnh a ſhudy,
Dha Ty jom' pomož ſlicjeſche.
Eji wſchitk tamnu ſtronu rowa
Sa to, ſhcož na nich czinjeſche,
Eji budža juſu ſlicjeſl ſ nowa
Tu džalnu ruku radofinje.

Ty prjedy mje tu wothal džéſche,
Ja něhdh pſchitdu ſa Tobu,
Hdyž runje Twoj běh dočki běſche,
Dha hýzce ſahe wuńze tu.
Hdyž mój běh budže doſpelnjeny,
Kak ſhzu ſa rad ſa Tobu hýz
A, ſ nowa ſ Tobu ſjednoczeny,
Sso w njebju węcznoſcji wjeſelic̄.

Tak ſpi nětk derje w ſhlođnym rowje,
Mój luby Hencžez nano Ty,
We Mniſčonzu tam na ferchowje,
Hdyž Ty nětk poſrjeban ſh.
Tam Twoje czjelo wotpočjuje,
Ta duscha je pak we njebju,
Hdyž Wožu ſhwalbu poſběhuje
Pſchi ſwojim lubym Šbóžnili.

Šuſhod K. pſches Petr Mlouk.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne predplatna we wudawařni 80 np.
a na němských pôstach
85 np., z přinjedenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kožde číslo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Nakladník: J. E. Smolef. — Číščef: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 12.

Sobotu, 20. mérca

1875.

K n a w j e d ž e n i u .

Eži žami česčjeni wotebjelerjo „Serbskich Nowinow“, kotsiz chzeda sa nje na druhe schtwortlēto 1875 do prédka placziež, nječ nětko 80 np. we wudawařni „Serbskich Nowinow“ wotedařja. Eži, kotsiz ſebi „Serbske Nowiny“ pſches poſt pſchinjefc dawaja, nječ tola njesapomnja, ſebi je tam bórsy ſlavac̄. Na schtwortlēto ſa- placzi ſo ſo „Serbske Nowiny“ na ſakkich a pruſſich pôstach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khejorſtwa 85 np. a ſ pſchinjefenjem do demu 100 np. abo 1 marka (hrivna).

Redukcia.

Arej ſa krej.
Bowſedancisko ſ Bóžnije.
(Volracjowanje ſ cíhla 11.)

XIII.

Nasajtra wjekor, jało bē ſo ſacjniko, ſo Two a Stojan ſtrážu ſahrody podaſchtaj, kij ſahrody Ali-Bega ſkuſhene. Wona tam hwiſu čakac̄taj, hac̄ ſkonečnje Sali pſchinjde a jeju do ſahrody puſcheji. „Wostańtaſ tu hac̄ na dalshe ſ měrom, ja bies tym wjcho tak pſchihotuju, ſo ſo džeko radji“, rieku Ali-Bego wjehovný ſkuſhobniſ. Wón ſo do pinzy poda, hdič bē tójskto bleſhov ſhampanſeho wina ſhowanych. Tych wón wſa, tak wiele hac̄ mōjſeſe jich nječ, a pſchinjde ſ nimi do jſtow, hdič Ali-Beg ſe ſwojimaj ſynomaj hlijom wjeczerjeſe. Jało bē bleſhe na bliđko ſtajk, praſi Ali-Beg: „Sali, ja čzu, ſo by wſha naſha čeleď dženja ſpac̄ ſčka, jenož Ty wostan w bliſtoſci, ſo by mi ſ ruzy byk.“

Sali bórsy ſpónna, ſo ma čeleď teho dla ſpac̄ hic̄, ſo by njeptnýka, tak ſo jeje ſnjeſe we winje wopije, kotrej je tola Tur- kum piž ſalaſane. A pſchi ſebi ſej pomysli: „To džé je ſraž- nje, ſo Ali-Beg wſchu čeleď ſpac̄ poſčeze, pſchetož nětko budžem ſhies ſadžewka ſlukowac̄ móz!“ Wón džesche ſe jſtow, ſo by čeleďi wolu jeje ſnjeſe wosjeriſ a poda ſo potom do ſahrody. Tam ſ Two a Stojanom kheſſe ruce dalshu radu ſkadowaſche a woni wobſanlyku, ſo ma Sali Fatimu nělak ſ hic̄u do ſahrody na wabici, hdič ju Two njezapř doſahnje a ſ temu nujuje, ſo by ſo ſ měrom ſadžerjaku, Stojana pak by Sali do komory dowieſc̄ měk, kij bē vóda ſtow, w kotrej Ali-Beg ſe ſwojimaj ſynomaj piſejche. Schtož bē muradžene, to ſo tež ſta.

Jało bē wſha čeleď do koža, dojedze Sali Stojana do domu, hdič Fatimu ſ cícha rjeſny, ſo je ſa nju bleſchu „pěnja- teje wodz“ (to je: ſhampanſeho wina) do jeneje khežli w ſahro- dy ſtajk. Tole ſaſhýchicwski Fatima Darinku hnydom wopuſhczi a do ſahrody ihwatoſche, ſo by ſo ſ tymle piezom, wot nječ tak jara ſubowanym, tola pak tak rědko doſtatym, ſaſo jedyn ras wolschewita.

Ale runje, hdyž čožſe Fatima do teje khežli ſtipic̄, dha ju něchtón njezapř ſa ſchiju hrabny, tak ſo wona ani ſakkichieſe njeſojeſe, hac̄ runje bē ſo jara ſiróžita. Two bē ju ſa- pſchinjek a jej ſchepny, ſo ju pſchi ſiwojenju wostaj, je-li ſo wona ſ měrom ſadžerj a jemu wopowjeda, kaf ſo ſ Darinku ma a ſto

ſ njej w haremje cíjina. Fatima w ſmiernym ſtrachu wopje- dashe, ſo je Ibrahim Darinku ſ durjam harem ſchimjeſt a ſo tam nícton ſ njej njeſchimje, khiba ſtarh Ali-Beg druhdy na wokomilnenje. A jako ſo Two Fatimy kruje wopraſha, ſto ma tam Ali-Beg cínič, dha ſo jej ſe ſtracha te ſkowa wužu- nuchu „wón jeje krej piše“. Pſchi tutych ſkowach ju Two pſchi ſamym ſadaji, pſchetož hněw jeho pſchewſa, tak ſo wón pſchi ſebi rjeſny: „ha, Turkojo ani ſ tym ſ polojom njeſku, ſo Iſcheschijan- ſku krej pſchelwaja, ně, woni ju tež piſa!“ Ale wón ſebi bórsy tež pomysli, ſo budže drje Fatimu hiſhce dale trjebac̄ móz, duž jeho vorſty jeje ſchiju ſaſo puſhczichu a jei ſaſo ſwobodnje dychac̄ dachu. „Sekyř, Fatima“, prajesche wón, „hdyž česč mi poſkuchna byc̄, dha čzu Eži ſiwojenje wostajic̄ a Ty wjeho teho ſ Ali-Bego wjehovný ſjenjes doſtanjeſt, tak wiele hac̄ česčich jich měč, pſchetož ja ſhym ſ mojim towarid m pſchichot, ſo by dženka Ali-Bego dom wutupi. Sali je tež na noju ſtronje. Česč pſchihac̄, ſo budžesč namaj pomieza?“

A Fatima pſchihahac̄. Ma to ju Two puſhczi, wón ſam pak ſo we wſchej cíjohosći ſ domaj pſchiblji, hdič ſebi ſkadroň ſtohlada, ſo njeſobedzbowany nits ſunyc̄, hdič jeho Sali do komory dojedze, w kotrej Stojan hlijom pſchebhwashe. Temu wón wſho wupowjeda, ſchtož bē wo Darinu ſhonit. To pak Stojana tak ſapali, ſo čožſe ſo tón na měſeč na Ali-Bega a jeho ſynow walic̄, tak ſo měſečne Two wjeho napominac̄, ſo by jeho trochu ſměrowal. „Počzakat jenož“, praſi wón, „hac̄ budža pjeni a w měſečje wſho wozjichne, potom měžemoi, hdyž ſměti Twojeho nani na Ali-Begu a jeho ſynomaj wjecžili. Kriedž než Darinku ſteje wutwjeſc̄. A wopomn, ſo je wona najſterje wot teho jara ſlaba, hdyž ſu ſej taſle krej wotcožowali, a ſo dyrbli- moj ſebi ſwěru roſmýſlic̄, hdič ſo ſ njej vodamoj.“

„Haj“, wotmolwi Stojan, „do Wuc̄ižoweho domu ju do- wjeſc̄ njeſojeſmoj, pſchetož pſches Fatimu abo tež pſches Saliſa móhka ta wiež nělak na ſwětlo pſchinc̄ a nowe pſcheczehanje by ſo ſapocžako.“

„Hm, njeſnajefc ſelowu žonu, staru Milizu, kij něhdje ho- džinku pučja wot jow ſaſnotnje w ſežu bydli?“ wopraſha ſo jeho Two. „Hac̄ ſ njej bydli ſola dónic̄ móhli. A tam naž nícton njeptný a Darinka móje tam wopocžneč. Poſdžiſho pak, hdyž je trochu ſ mozam pſchihac̄, ſo ſ njej do fojnicijanſeho kloſhtra podaſh, hdič Waju Wuc̄ižowym pſdečzel, prjedawſki

duchowny Nowakowicz stwierdza. Potom gładataj, tak że do gwozdneje Sierbije pświeczętchaj. Tam węsze město sa będzie namalataj, wóchalo mataj tam bosz pśkocieństwa."

„Dai, tak dzemę wóho sczincę”, rjeńy Stojan, a sdyhunuwszy wón pśkłasza: „ach, když by ſo tola wóho derje rabiſto.”
(Słownieñje.)

Świetne podawki.

Němſke khějorſtwo. W ręzi Wlaſenicy, njebaloko změnſteho železniczneho moſta bu 12. měrza ſulelnik Kannegießer i Biflópiž morowý namalany. Wón je ſo pŕecza w czejlich myžlach ſam hatepit.

Bjes Wernerjezami a Wokbramezami bu 12. měrza wjescior 88letny papierubarbuk Alwin Viarts i Póglowow wot dřevu, jemu wjescnateju mužow nabpaneny, na hlowu dyrejny a pjenies, taž tež někotrych węzow wurubjenu.

Draždany. R cjeſcji narodneho dnja (22. měrza) němſteho khějora a pruskeho kraja budže na kralowſtym hrobze tudn pŕichna hofzina hotowana, na kotruj budža wot kraja Alberta wócheloz w Draždjanach pśchebywazg pruszy generalojo a ſafiozny, taž tež pŕichne wóchelikim pruszy požkonz, pŕichproſchen.

— Král Albert je wotecjemu miſtceři J. G. Hantuschej na rycerſtville Gersdorſie glebornu, k albrechtſtemu rjadej hofzinau medailu spožejit. — Král Albert je tež wucjerzej a kontorej Leupoldce w Kollenbergu ſtu, k ſafkužnuemu rjadej hofzinau medailu spožejit.

S Barlina pŕibaſa, ſo je ſo khějor ſ nowa ſafymnič, ſo pak to ſiraskne njeſe; — tola dyrbí wón hacj na daličce wo jſtne wroſtacj. — Wječa Bismarck je pak, taž ſo ſda, ſažo zytle ſtrotý, pŕichetoz wón ſo wóndano na muradzowaných pruskeho ſejma wobhželi. Po jutracj chce ſo wón na ſwoje ſukla w Lauenburgſkej podacj.

— Khějor Wysem chce ſo do Italije na wopytonie italskeho kraja podacj, taž býrny hacj ſemu to ſtromož a wjedro dowoli.

— Dla teho wucjerja we Weihenſeeju, kotrhž je ſo drje eivilne wojenik, ale ho njeſe gýrkiniży werowarz dat, a kottremuž je teho dla wóchunoſez klužbu wuporowedźka, ſu miniftra kultuſa a ſiatneho wucjerſtwa Dr. Fallo w prusim ſejme interpellowali (ewropořaſhwoli). Tón pak je praſit, ſo tujſeho wucjerja, kž ma w ſchuli ſchecjioniku wucjer, ſam pak poſtajenja ſchecjioniskeje gýrkwe njerobledźbuje, trjebač njeſiš.

— Krajne dołhody a wudawki ſu ſo w prusim ſejmie ſa do ſéto na 694 a rok milliona markow wobliczite a pŕichwolite. W poſlaniſtich dnjach je ſeim hifche ſtarobne pŕichidawki (Alterszulogen) ſa wucjerow a wiflu ſummu k polépſchenje ſdny duchownych pŕichwolite. Spomnijene starobne pŕichidawki ſara wulfie njeſiſu; tola je ſo ſ tym někajſi ſapocjaſk k polépſchenju wucjerſtich měſtow ſtač.

W Brzegawſtcho (Breslau) wjekbiflova ſu 16. měrza na ſud ſadali, wón pak tam ſchot njeſe. Cjeho dla je wobſkorzeny, ſmate njeſe.

W Poſnanskej ſtaſ ſažo dwaj taſhontaſ teho dla do jaſtwa ſadzenaj, dolež praſicj njechaſtaſ abo njemžeftaſ, jchtó je tón wóholt duchowny ſafotnič, kž tamniſtemu katholikſtemu duchowniſtu poſtajne roſlaſy a poruczenja dawa, dolež poſnaniſki arzbikop, kotrhž by po prawym roſlaſy dawač měk, w jaſtwe ſedzi. Temu je ſo ſlonečne wóhola čeſeč doſtaka, pŕichetoz tamž Pius je jeho ſa kardinala poſmenowak.

W Kurihezenſteſ je 16 lutherſkich duchownych ſafelſtemu kon-

fliotſtu ſ uawjedzenju dako, ſo nowy werowanſki formular, wot wóholskeje gýrkwiſteje radz a wot miniftra kultuſa w Barlinje wudat, nakožec njebudža. Woni teho dla najſterje do ſchrabſ ſapanu.

Awſtria. Khějor Franz Josef ſo 1. haperleje do Dalmazie voda a poſdje tam do Benediga, hđez budże jeho italski tral witač. Italske nowiny w tym, ſo awſtriski khějor k italskemu kraju runje do Benediga poſdje, kotrhž je ſ gylkym wotolnym krajom hifche pŕiched 10 lětami k Awſtriije ſtuſhak, ſiatne ſnamjo widža, ſo Franz Josef wjazy ſaneje njeſtcheinovosze pŕichetwo italskemu kraju nima, kž je ſemu tola taž předn Lombardiſu taž potom tež Veneciju wſak. So budža pŕich ſtoſtich wodſtejenjach awſtriskeho khějora w Benedigu ſara pŕichetniwo witač, to mōže ſebi kódy myžlič. — W Zarije (dalmatiskim hlownym měſcze) wón někore dny wostanje, potom ſo do Pole voda, hđez awſtriske wójnske ſožde ſteja, w Dubrovniku (Rugus) pŕichiedje jedyn wózbeny turkowſli ſafotnič, ſo by jeho w mjenje turkowſkeho ſultana poſtrowit, a w Kotorej (Cattaro) czornohorſki wječek Niſta tež poſtrowjenja dla k němu pŕichidje.

— Pŕich ſejmſtich wólbach, kotrez ſo ſandzeny tydjen w Čechach w taž mjenovaných wjichnych wotkrajach mějachu, je ſo 41 ſapóžtanow ſtarockeſteje a jenož 1 ſapóžtan ſtoccoch ſteje ſtreñy wuſwolit. Pŕich poſlenej wólbje bějche jich tola 7 wujwotenyč, taž ſo jich naležnosze ión ras po ſidazu wiele hubenjico ſteja, džiſi loni, hacj runje jim lečba žibbi a Němž ſe wóſtej moža pomhachu. Někto moža ſo hi čeče ſapóžtanu wot měſtow wobhželi, ale tež pŕich ſtroleč molbach je cježlo, ſo ſo jedyn abo wjaz mědociſtow wujwolit.

Italia. Král a lud to ſara rad widža, ſo awſtriski khějor do Benediga pŕichiedje. Král chce ſemu tójſtico italskich ſoždow napřečiwo pŕohleč, kž byku ſemu jalo cježn pŕichetwo výke, a heſak wójſtice ſobuſtarow ſtaloſtě ſafotnič ſtuce do Benediga pŕichidu, mětciſenjo pak ſtežda jeho ſara pŕichetniwo witač.

Franzowſka. Nowe ministerſtvo je ſandzeny tydjen do ſlužby ſtupilo a tež býrny ſtanze ſtanze ſtuce k uawjedzenju dako, w tajſej myžli chce ſtajne naležnosze rjadowacj. To pak budže w konſervativnej, měrnej myžli, taž ſo ſo te výchemenjen, a kotrez ſebi liberalni revuſtitanario ſadača, hifche ſak býrny ſtefanu. Mjeniſz, eži ſebi ſadaču, ſo by ſo woblejenjec (Belagerungsgeſtand), pod kotrez hifche ſtocco wotkrajow ſteji, hnnđ. m horjeſtěhnyka; ſo byku ſo ſobuſtarow ſenata (prěnjeje komory) býrny wujwotili a ſo dotalny ſeim (po tom druhí komory) roſučiſt a ſo tež ſa njón nowo wólbę wupiſale, ſo byku ſo mětciſanosta a gmeinſz pŕjedſtejerio výčihođnje wot wobhžlerow wujwotili a niz wjazy wot ministerſtwa poſtačeli. W naſtupinju wjichnych tyciſt naležnoszeje je nowe ministerſtvo wobſankto, ſo chce hifche ſtivalu čeſeč a potom halle ſa tým hladacj, taž byku ſo ſadača liberaſtich republikanarow dopjetnicz hodžike.

— Rusla khějorka, kži je ſwojeſe ſipreje ſtrowosze dla ſymu w Italiji pŕichetka, je do Parija pŕichetka. Mal-Mihon a jeho knjeni mandželska ſtaſ ſu wopatakoj, ſo byſtaj ju poſtrowitkoj.

Schpaniſka. Wojowanje bjes Alfonsowym a Don-Karlosowym wójſtom hifche pŕichetko traſe, ale ſane ničo prawe njebohudže.

Ruſiowſka. Khějor ſo w meji do ewiſtich ſupjeſ ſoda. — Wroženje ruſkeho wójſta, kotrez bějche na ſomud. m w Čeſiwinſkej poſkane, je ſo wrožek, dolež je jich do porjadku pŕichowedko.

Moj narodny djen

20. märza.

Véto mojoh' živjenja
Djenka sašo wo sanluju,
Djenz je moj djen naroda,
Duz ja djenz tež wopomnuju,
Kak to lěto sanžene
Böh mje hnadnje wodjik je.

Haj, djenz lěto živjenja
Sašo s Bohom woblanju
A we mjenje Jesuha
Jene nowe nastupaju,
Kiz knarz tola najsklerje
Budže moje požlenje.

Pokne sydomrježat lět
Strony, čity, s Božej hnab
Dopjelnjam ja djenka nět.
A hdyž nětko hladam sadu,
S džakom moj duch spošnawa,
Böh je luta dobrota.

To je Boža dobrota,
So ja tež we tutym lěcji
Bje-wswoh' čjeloh' hutjenstwa
(A tež so mnou moje džecji)
Ssmejcju moj djen naroduy
Strony, čity, wježoty.

Ale hdyž ja wopomnu:
Sydomrježat lět sám starý,
Někž ja žanu hdyžinu
Njewěm, hdyž mi sloboda marý;
Duz njech lóždu hdyžinu
Djenzu sa tu požlenju.

Ach, dha s wérnej polutu
Njedaj mi, mój Božo, čjalačž,
So na žmjeronym ſoju tu
Njettrebat bjes troſčita ptalačž,
Alo so psches Kryſtuſka
Možt hyc̄ domoj do njebjia.

Napohled pak proſču cie:
Srjerž mi, Božo dobrečiwy,
Strony rosem, widjenje,
So tak dočho, hac̄ sám žiwý,
Vych módt k tebi modlic̄ so,
Pschekražený Sbójnik!

Böh je luta dobrota!
S tym chzu někž we Božim mjenje
S jenoh' lěta živjenja
Pichelročiž do druhoh' rjenje,
Hac̄ s toh' čjaznoh' živjenja
Mje moj Sbójnik wotwota.

Petr Mikóń

Ze Serbow.

F. S Budyschina. W běhu sanženeho tydženja wobſtachu na tudomnym krajnostaſtiskim seminaru čjile kandidatož wuežekſta pruhowanje wobſtachu na tudomném řečišti: R. pomožný wuežek Wejsak s Minalaka (Sserb), I. pom. wuežek Kühme s Lubija, I. pom. wuežek Apelt se Žitawy, I. pom. wuež. Popjelka s Neugersdorfa, I. vitar Scheibner se Radgerdorfa, I. pom. wuež. Bartsch se Žitawy, I. pom. wuež. Virus s Bischheimu, I. vitar Richter se Velleje, I. pom. wuež. Noack s Kumwalda a I. pom. wuež. Tröger se Kinsbörka. — Kandidaturu wuežekſta wobſtachu w tón tydženju po wobſtachym pruhowanju tucži abiturientojo: Neumann s Leutersdorfa, Schneider s Bislopiz, Herrmann s Holblina, Heinze s Ohorna, Goldberg se Seifhennersdorfa, Cesar se Strahalda, Hermann Alwin Babil s Maleho Budyschina (Sserb), Schmieder s Budyschina, Karl August Krupa se Židowa (Sserb), Schiller s Wisporka, Bergmann s Eberbacha, Müller s Osriža, Laubmann s Hartawy p. Ž., Bauer s Ketilz, Trenller s Reichenawa, Hentschke s Hammer-Unterrichtenthala a Israel s Enbawa. Hírom psched hodami wobſtachu tole pruhowanje: Brückner se Schönawa, Mörba s Hrodžischca (Sserb), Fährig se Schönbacha p. L., Linka s Kamenja, Schiller se Žitawy a a Adler s Enbawa.

— Sanženu nježelu, 14. měrza, běše runje 25 lět, so bu wuežek a kantor pschi tudomnej michalské wobſtadje, I. C. E. Pjekalz, wot njebočižkeju knjiesow duchowneho Jakuba a měščjanſteho rádičjela Dr. Klina psched ihromadženej wobſtadu do swojeho ſaſtojnſtwa ſwjetdženjsy ſapolaſany. Wón je ſwoje čježke ſaſtojnſtvo w tutym čjahu bjes pschedac̄a ſtěru wobſtarak a pschedemý jemu s wutroby, so by jemu Böh luby knjies tež hiſčje dočho k temu móž a ſtrowosč ſpožekl.

— Na tudomnym gymnasiju je w tu řhovilu 196 ſchulerjow w 6 (po prawym 9) ſtaſach.

— Poſtſte marki maja nětko na pschedan: pschelupz Jakub na ſamjetnej hnaby, pschelupz Pötschla na ſtronknej lawſtej hnaby,

pschelupz Wanak a pschelupz Lindner na ſchuleſſej hnaby a pschelupz Kunak na bohatzej hnaby, kaž tež A. M. Bartuſch a pschelupz E. Purſch na Židowje.

— Wot tudomněho pschekraženho ſtada bu 15. měrza džekac̄ek Hahn s Berthelsdorfa s Žlětnemu jaſtu wotkudženy, dolež běše vſchi bičju jeneho towarſcha tak wobſchložil, so bě tón po některym čjaku na to wumrjet. — Teho runja so 8., 9. a 10. měrza wot wotkudženho ſtada a ſtěffow 11 paduchov a padušnízow kudžesche. Wení běchu s Wopakeje a tamniſcheje wobſtachu a buchu 3 k dleſčej khostarni, tſio k dleſčemu jaſtu, druž pak k krótschemu jaſtu abo k vjenjejnej ſchrafie wotkudženji.

S Hucžinu. Hírom 15. měrza popoldnju je so blětny ſun tudomněho knježeho hajnika ſhubit. Wón je najsklerje do wody panž a ho tepit, dolež ſu jeho najpoſledy ſa knježim dworom vſchi rěžy wibželi a tam tež jeho mězu na brjohy namalali.

S Krjebe. Na tudomne 2. wucjeſke město je kandidat wuežekſta I. Gierth s Vjedrichę powołany.

Přílopk.

* Duchowny präses Bernert w Draždjanach je ſa biskopa pomjenowany.

* W Osrižu je I. kaplan Friebel (rodzeny w Budyschinje) ſanženu wutoru naheje ſmjerče wumrjet.

* Kral Albert je ſašo dweju čjowjelov, lotraž běſtaj k ſmjerči wotkudženaj, k čjazžiwiſenſkuju jaſtu wobhnadžil.

* W Saksiej je 63 pežořarskich towarſtow w 2231 ſtoluſtawami a je w tymle kraju 64,367 ſtečiow, ſa pežořami wobſtachu. W lěće 1867 běſte iſh 56,489.

* Jako 8. měrza reservist Bößweiter Geilsdorfa wjedzor po čjime psches wjež Šchrand džesche, dha wón tam do gmejntſteje ſtuduje, lotraž žane wobkoženje abo wobhroženje njemějſche, padný a ho tam ſtepi.

* W Čechach je 2257 čjeliči a 1839 němſich ſchulow.

* W Čechach je móndanjo jena žona ſchwořník ſa dvaž dnež porodžila. Tſio ſu ſtrowi, tón ſchwořt hólz bě pak tak ſtav, ſo je bōrž wumrjet.

* W krajach amerikanské unije je w tu řhovilu něhdž 1 million džekac̄erjow a džekac̄erkow bjes džeka. Něhdž ſchwořt džel tucž žamých ſu taž, kiz hac̄ dotal w ſamjetowu hlowých abo tež w rudnych podlepkach džekac̄u.

Wosjetjenja a wuſažy kralowſkich ſaſtojnſtow.

Rekrutirowanie w budyskim hamtsli ſaſtojnſtvo ſapocžnje ſo 13. haperleje a to nojprjódzy na ſtělerni w Bislopizach, hdyž moja tutón džen bjes druhim pschiňcž mužtwa: ſ Křanez a Šemiz; 14. haperleje: ſ Bulkeho Wobylka, Lutjez a Mjedžoſſa; 15.: ſ Panž, Palova, Počapliz, Čjverjených Močilz, Spitz, Čjorneje Wody a Štaký, ſe Štachowa, Ledžborez, Tumiz, Trjehowow, Hornjeho Wujejda a Wjellowow; 16. na budyskij ſtělerni ſ Budyschina čj, lotryčž mjená ſo ſ A hac̄ G ſapocžnu, kaž tež wſhile mužtwa ſ předadovskich lět; 17., ſ Budyschina wot Hac̄ Ž. a ſ Warnočejz, Wuriz, Varta, Besanž, Bočez, Žyjez, ſ Veleje Horž, Horž, Bonjez, Blohaſčez, Bréjowa, Bobulz, Boborž a Voranez. (Šlonečenje ſa tydženj, pschedoz rekrutirowanie na budyskij ſtělerni ſmjeje ſo tež híſčje 19., 20., 21., 22. a 23. haperleje a ſložowanje budžet 24. haperleje.) — Wot budyského hamtskeho ſaſtojnſtwa ſo wſho ſtělenje w jutrownej nožy ſakafuje.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Haj, wjchal haj, kójda pícha s wjchal ho ujeradzi a hdy vna najlepse vchotowana byta!

Mots Tunka. Kaisu pícha s dha ménich?

H. D. Nô, to chydu někotre masovske pscheleje knielem rolnym vohonejam pícha muhotowac a běchu k temu wjcho jara pełnje vchotowate.

M. T. Ale schto dha to?

H. D. Nô, nowu butru, stare twarožki, dobru klobazu, zaty, pito atd.

M. T. A, aj, dha je tym hózam wěsce derje skodziko, so bu gebi potom hlicheje iši dny hubu woblišowali.

H. D. Niczo njebu.

M. T. Schto? niczo njebu? Ale czecho dla dha niz?

H. D. Hm, vohonejsoho běchu ho se kwojsim kagiratjom smadzili, io tón na vicha s njeudziech; duž woni tež hicj njeudzchu, všeckoz b'es skidzakow tola jadna metod hóz na pícha hicj nimože!

M. T. To masch prawje! Ale tak dha potom s tymi pscheleciemi běche?

H. D. To njebeł pełnje. Hosposa drje muñdze, so bu vohonej s latařnu vnt k, ale wona žanyh njevšchitwiede, tak jo dyrbjachu te lube holczi kwoju řudobu s jédu a piezom podužyc.

M. T. Ach na te wbohe kurtala tola!

Cyrkwinske powjesće.

Krčení:

Pětrowská pýrej: Max Gustav Richard, Michaela Mela, řečwa, ř.

Wichatka pýrej: Jan August Max, Kortle Hermanna Augusta Semmera, wobylterja na Židovje, ř. — Gustav Hermann, Handrijus Bujba, wobylterja na Židovje, ř. — Jan August, Jana Ernstova Rošla, wobylterja we Wulku Bělkowje, ř. — Maria Madlena, Ernstova Winklerja, wobylterja w Židovce, ř.

Zemřejci:

Djeń 3. měrza: Jurij Ernst Ruba se Židowa, 26 l. 9 m., (wurje w Punje). — Jan Kortle August Karas, městecjan a khejz, 57 l. — 5., Jan Bohuměr Lubča, wojal 1. kompanije 4. infanterie-regimenta № 103, 21 l. 2 m. 4 d. — Maria, njebo Handrijus Wenzela, tublerja wumělkarja w Djěžnilezach, sawostajena dž. 21 l. 3 m. 14 d. — Karolina Anna rodž Schotz, njebo rycnička Görnera, sawostajena wudowa, 69 l. 3 m. — 7., Jan August Ruitner, wobylter w Dobrušce, 57 l. 9 m. — 8., Hanža rodž Wolfov, Handrijus Bak parja, měsicejna, wobylterja a korejmarija, manejsta, 45 l. — Handrij Schubert, wobylter, 59 l. 11 m. — 9., Anna Theresia, Jana Reta, wobylterja w Židovce, ř., 3 m 14 d. — 10., Madlena rodž Herzen, Kortle Augusta Böhmu, s Vělcem, sawostajena wudowa w Djěžnilezach, 51 l.

Stawiske sastojinstwo we Wojerezach.

Narodženy: tublerjej Janej Markej w Špalach ř.

Zemřenaji: Šamfar O. Pavol Gruban s ř E. Emiliu Klauszem

Semřetny: dželuejer Wylem Schnappa, 48 l.

Stawiske sastojinstwo w Židžinie.

Semřecji: Chrystiana Rodžinka w Židžinom, 22 l.; Maria Kustowa w Nowej Lazu, 86 l.; Jurij Wuschla w Židžinie, 56 l.

Stawiske sastojinstwo we Lejnem.

Narodženi: podrožník I. Khr. Hydej w Sabrodze ř.; pot-šenkaj Jurij Nowalej w Blunju, dž.

Semřecji: I. Khr. Gudo w Sabrodze, 3 d.; Ževa Zypa-towa rožena Wěluszcz w Lubušu, 71 l.; Maria Pawlina Pintek w Sabrodze, 3 m.; Jurij Szwarcik w Blunju, 4 l.; Anna Lidola rodž. Kiecz w Parzowie, 77 l. 11 m.

Stawiske sastojinstwo we Wulich Sdžacach.

Narodženy: klamarzej G. M. Rachmannej ř, (wumrie 25. febr.)

Vlaczisna žitow a produktow w Budyschinje

13. měrza 1875.

Žitowy dowos:	3215 měchow.	Na milach		Na buržy	
		wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pidensz	50 filegramm	.	.	898	1057
Rozka	.	.	.	810	839
Jezymien	.	.	.	725	833
Womk	.	.	.	9—	950
Hyrok	.	.	.	—	—
Woka	.	.	.	—	—
Reips	.	.	.	—	—
Jibly	.	.	.	16 7	—
Hejduscha	.	.	.	19 77	—
Beruy	.	.	.	250	—
Butra	1	.	.	260	280
Eshno	50	.	.	620	680

Cjahi po ţelezniz.

Do Draždjan (pschitankjenje se Šhorjelsza).

Botjed s Lubija	2s	3ss	6s	840	12s	3ss	7s0	10ss
Budyschin	2ss	4s	6ss	94s	12ss	41s	8s	—
Bišlopiž	—	4s0	7s0	9s0	11s	4s0	8s0	—
pschijko do Draždjan	3s	5ss	8s0	10s0	21s	5s0	9s0	—

Do Draždjan (pschitankjenje se Šhorjelsza).

Botjed s Draždjan	—	6s	94s	11s	4s0	5s	8s	11s	12s
Bišlopiž	—	7s	10s	2s	—	6s	9s	12s	—
Budyschin	—	7ss	10ss	3s	—	6ss	9ss	12ss	1s
Lubij	6s	8ss	11ss	3s	—	7s	10ss	1s	2s

Do Radeberga do Ramjenuza.

Radeberg	8s	10ss	2s	5s	11s	11s	5s0	7ss	8ss
Pokojniza	8ss	11s	2ss	6ss	11ss	Pokojniza	5ss	8ss	1s
Ramjenz	9s	11ss	3s	6ss	12s	Radeberg	6ss	9s	1ss

Do Žitawy do Lubija.

Žitawa	4s	7s	10s	2s	6s	8ss
Herrnhut	6s	9s	1s	4s	8s	11s
Žitawa	7s	10s	1s	5s	8s	12s
Lubij	5s	8s	11s	3s	7s	9s

Tucne liezby wosnamjenja cjaš wot 6 hod. vječor hacj 5 h. 59 min. ran.

Wschitke pišma, tež we do konjenju gmejnostich maleñościow, bagatelskim storžbow, w dostaciu vjen. es a saskacu hypotheckich węzow, pschedawaniow, pschenajejow atd. wobslara pod sprawnym a tuzim pošluženjem.

G. A. Kopiansky, agent,
w Budyschinje na mjałowym torhoscjju 151,
po 1 poſthodje.

August Schöncka

na hauensteinske (butrowej) hasz porucza herbske spěwarske knihi se stothym wobrěskom, se swjasłkom s pravouaneje kože abo se žomota, taž tež wschitke potriebne schulske knihi twierdzje a trajnje swjasane.

Hollandski mlókowy pólver.

Tuton, se statodawnych cjašow dopolszany, s najlepšich setow a torjenjow pschitankjenje pólver, po jenej abo po dwómaj sijozowanych wólach kruwom abo weskam na přenju pigu kašpanu, pschitarka wobżernoscj, plodni wjele mlóka a sadżewa jeho wosnamjenje. Palčil placji 40 up. a je k dostaciu w hrodowskej haptyni w Budyschinje.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nustehod pschi theatrie a s fotofneje hafy.

Kedžbu! wulka aukzia cigarow.

Bjats, 19., kobota, 20., a pónđzelu, 22. mérza, dopoldnja wot 10 a popoldnu wot 2 hodzinow, budže so dla saftacja jeneje wulkeje fabriki nědže 500,000 cigarow wschelakich družinow na lawskich hrjebjach czo. 688 sňawnje na pschedawacj.

H. Wilhelm, aukzionatař.

Drjewowa aukzia.

Na nješkwaciliskim majoratiskim re-
viro 27b w Ruczízhu budže so pón-
đzelu, 22. mérza t. l.,
51 khójnowych hafosowych hromadow,
40 stohow khójnowych pienkow,
38 = schézepow,
311 khójnowych klozow a wuzitkowych
fruchow.

200 khójnowych schtomow'
w rafeczaniskim hosczenzu dopoldnja
wot 10 hodzinow na pschedawacj.
Wot 10 hodzinow budža
so spomnjene palne drjewa, po 12 ho-
dzinach pak wuzitkowe drjewa psche-
dawacj.

Wutoru, 23. mérza, budža so w
reviru 23 p
26 brésových a 79 khójnowych do-
hich hromadow

na pschedawacj.
— Shromadžina dopoldnja w 9 hodzi-
nach na rafeczaniskim schuzeju a to tam,
hdež pucz k dohemu hatej wjedze.

Psched aukzijomaj so pschedawanske
wuměnjenja wossjewja.

W Nješwacidle, 14. mérza 1875.

Friedrich Schulz,
wyschshi hajnik.

Drjewowa aukzia.

Pónđzelu, 22. mérza, budže so w
Boschezach 63 brésových a wolschowých
dohich hromadow na pschedawacj.

Hromadu seidženje rano w 9 ho-
dzinach pola jeleśniczneho pschetoka
(Schleuske) pschi brésovskim puczu.

J. Nachlik.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 23. mérza, dopoldnja w 9 hodzi-
nach budža so w Toreńzach wjescha dželba
wolschowých a brésových dohich hromadow
na pschedawacj.

J. A. Scholz.

Wutoru, 23. mérza, dopoldnja wot
10 hodzinow, budža so w Brésovje
dželba wolschowých a brésových dohich
hromadow na pschedawacj.

Kreczmar.

W Nachlowje pod Czornobohem budže so
wutoru, 23. mérza, tójsichto lozow stejazhbo
twjerođeho drjewa na pschedawacj.
— Shromadžina dopoldnja w 10
hodzinach w Dölez korcžmje tam.

Jan Ponich.

Wigasse a peruwiske shymjentne lane shymjo

shym soho doštač a pschedawam tunu vo 13%
toler. R. Vinner w Nakazach.

Drjewowa aukzia

w družkeczanskim knježim lešu.

Srjedu, 24. mérza t. l. budža so w drjewniščach bjes Bréšyntom a Družezami
a w niskoléšowym drjewnišču vici Nostch Družezuč

2 M. tójerdyh schézepow,	No. 8—43,
107 = mjełtich	
111 = = klepow,	No. 16—65,
0 4 stotnjow tójerdyh shytlowych walczlow,	
26.2 = mjełtich =	
28.5 = tójerdyh nabitych walczlow	

pod wuměnjenjom našadijenja sa hotove pienesy na pschedawacj.

Aukzia so dopoldnja wot 10 hodzinow w drjewnišču pschi Družezach, pschi hro-
shym wjedreje pak w korcžmje w Bréšny wotdžerž, a so supowarjo prostha, so bych
hebi te drjewa předn wobhladali.

Grabinške Schall-Miaucourske hajniške farjadništvo w Hufz.

Hugo Opelt.

Wutoru, 23. mérza, popoldnju w
2 hodzinomaj, budža so we Wyškej
pod Czornobohom po ložach stejaze
brésově a schmrékowě drjewo, taž tež
štanje na pschedawacj.

Musla.

Drjewowa aukzia.

Srjedu, 24. mérza, dopoldnja
w 10 hodzinach, budža so na rycer-
tuble Nowej Wsy nad Sprewju dželba
brésových dohich hromadow na psche-
dawacj.

G. Pfauenstein.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 30. mérza, budža so na libochow-
skim reviru 141 dohich hromadow 11 hro-
madow kylnych brésových shymjenzow (delnja
tolstořej 6 hač 20 zolow w pschedawacj), teho-
runja 6 pienkowych hromadow na pscheda-
dawacj.

Sapcož rano punkt 9 hodzinow pola
Kschivej Borscheje, hdež burža wuměnjenja
wosjewene.

Živonosć czo. 17 w Rodezach pola Po-
morez s 13 oframi 251 □ prutami lejom-
nosće a s 349,8, damaskimi jenosćemi na-
polozena, je herbijwodženja dla býhem na
pschedan a je wsto dalsche pola herbów tam
šbenic.

Würzburgske ruskizowe shymjo,
čerstwe žuche drozdje,
nojrjeſtsche wulke a male rošnki,
mléč zolor, pt. 44, 48, 50, 56 np.,
rjany zolor w kehelach, pt. po 48 np.,
raž, pt. po 16, 18, 20, 24 a 30 np.,
shrup, jara škodki, pt. po 20, 24, 40 np.,
petroleum, pt. po 18 np.,
soda, k plukanju, pt. po 14 np., pschi 10
punktach tunsha,
mhdo, pt. po 36, 40 a 48 np., pschi 5 pt.
tunsha,
grles, lepky, hociki, buny, jahky, hroč,
jara tunjo,
cervelatkolbača, apfelsin, tunjo,
cigaret, 100 štuk 16, 18, 20, 22 a 24 ngl.,
rjana twora,
jerje w tunach a lopach a w jenotskim
jara tunjo,
paleuzh, škodke a ordinärne, kishakovh sprit,
jara tunjo
pola

Carl Noack

na žitnej hafy.

Wosy na pschedan.

Wolnate wosy, nowe a trjedane, taž tež
schtyri korbwoš ma po spodečnej placzisnje
na pschedan

R. Gimbut

wosytrwarjer na horniczej hafy.

Wschile držiny polných, luczných, selin-
skich a kwetlakich shymjeschlow, taž tež
wigasse a peruwiske shymjentne lane shymjo
porucja soho k dobročiwemu wobledzowaniu
shymjensow a pschedawarnja

R. Vinner w Nakazach.

Jalo rjany
selenoschtwórkowy dar
je we wudawarni Serb. Nowinow a pola l.
pschelupza Ramscha w Budyschinje sa 10 už.
dostacj:

Veczazh list
evangelischich słowow na młodzinnu
wo sbożomności tańcich dziewczi a młodych ludzi,
któ ho sabe wobroča. Na herbski pschelupzny
wot d. Imischa, farorja w Hodzjiu.

Sydom, s pcjo-
łami wobħadzajch
kolejow su s ży-
lym miedom na
pschedau pola Gang
Schimana w Brę-
żynzh pola Del.
njeje Hórki.

Shrop,
jara skłodki, porucza punt po 20 np.
Ernst Hämisch na bohatej haſzy.

Połnojerje,
łopu 25 a 30 užl., schtuku po 4 a 5 np.
pschedawa
Ernst Hämisch na bohatej haſzy.

Cigarrh,
berje wotleżane a najlepšeje dobroscieje,
sto po 15, 18, 20, 22, 24, 30 užl. atd.
atd. porucza jako jara tunjo
Ernst Hämisch na bohatej haſzy.

Kontolnihi, liniowane a njeniuniowane,
notizki, listownje, portemonaies, pschi-
kuhi, piżne a jezchnowanske potriebnoscię,
schitrowe tosse, wobbite a niewobbite, piżne,
jezchnowanske a hujbne mappi, wureśane
drzewiane tworž atd. atd. porucza
F. W. Pohl prjedy J. Venettisich
na swonkej lawskiej haſzy 828.

Katholske modleriske kuhi,
herbske spewarske kuhi
porucza we wulsim wubterku
F. W. Pohl, kuchiwjaſar
na swonkej lawskiej haſzy.

Kujenjaze toſte,
plaidowe rjemjenje,
kle,
gummijowe balle
porucza we wulsim wubterku
F. W. Pohl prjedy J. Venettisich
na swonkej lawskiej haſzy 828.

Jan Pech s Wieleczina
w Budyschinje na bohatej haſzy
pola knjesa pschelupza Fr. Brauna
w swojej pschedawarni kóždu hobotu psched-
dzeno sa plak samienja.

Ahēja čzo. 12 w Něčinje je hnydom se
hwobodneje ruki na pschedau a je wscho da-
sche pola Biežy w Starym Lubliju Ibonicj.
Na horuczeriskej haſzy čzo. 469.
steja 2 kruwe, jena wykokočelna, 1 dwaj-
pschedzna mločioza maschina a 1 rěniški wos
na pferach tunjo na pschedau.

Snate wupschedawanje,

najpokledy w hwesdze,

pschi radnej kheži

ho pokracinje. So byh rucze wurumował, poruczam czeſcjenym wotebjerarjam wohebje ſe
něczysci cžas:

I konfirmazi:

lyonski taffet, scheroſi a cjeſki, kóhcj po 20 užl.,
czorný orleans, rips, lachemir, barege wot 5 užl. sapoczejo,
½ a ¾ scheroſi dwójne lustre wot 2½ užl. sapoczejo;

Dalej pſchekydlenu:

gardinh s mulla, zwerna, lichidžina a gajh wot 2½ užl. sapoczejo,
möblowe tkaniny s damasta a ripsa wot 4½ užl. sapoczejo,

trjeñscheja, czistoplatowe, kóhcj po 16 np.,
kmuhaty plak a shirting, kóhcj po 2½ užl.,

plat, kóhcj po 3 užl.,

pilej, kóhcj po 2½ užl.,

kattuny, ¼ scheroſe, njepuschcijate, ſu gardinh a kožokrhých, 13 kóhcjow ſa 1 tol.,

žonjaze khororje, pełnie wuschiwane a czistoplatowe, schtuku po 1 užl.;

Samustich:

dželbu ūukna a buckfina s czisteje wolkmy po spodžiwnje tunich placzisnach.

Moje wſchelake druhe artile po snach naftunischi placzisnach tež najlepje poruczam
a cžinu s tutym na to ledzbe, ſo ſu přjodkſtejaze placzisn
jenož po starym kóhczu wobliczene.

B. Berju,

w khlamach f. rěniſkeho mischtra Bläſche pschi radnej kheži.

Snate wupschedawanje

pschi radnej kheži

w khlamach knjesa rěniſkeho mischtra Bläſche porucza

Plath,

czistoplatowe a połplatowe, najlepſeje dobroscie ſe

sawostajenſta f. Kruschwitz

w Ahrostawje,

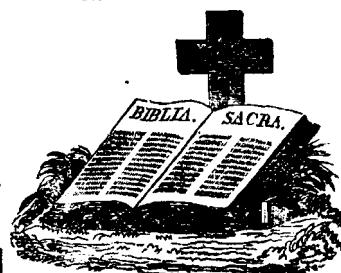
po spodžiwnje tunich placzisnach a to wot 3 užl. sapoczejo.

J. A. Böhma,

rěbar w Budyschinje,

pschi swonknych lawskich wrotach,
porucza ſwoj wulki ſtat rowowych pomnilow i
pěſlowza a marmora.

Wozkuzenie spravne, placzisny tunje.

Skótny pólver s czerstwych ſelow. Korneuburgski skótny pólver.

Pólver psche fólkı. Pólver psche privotawu proſzatow.

Lockwižski balsam. Bischankowy ſałtowy pólver

porucza hradowска haptika w Budyschinje.

¶ něčemmu hermankej porucžam ſwoj wulki ſklad.

jaquetow a jafow

wſchęch wulkoszow a barbow.

W kłamach po ſerbſki ryczi.

H. Kayser,

firma: J. Hartmann,
na žitnej haſy, w domie f. pſchefuza Roaka.

Na žitnych wilach
603.

Ernst Zech,

w domie knjisu G. W. Bižki,

porucža wulki wubjerf čiſtowolimjaných drastnych ripsow we wſchęch barbach, meter po 1 mark 40 np., lóbez po 80 np. akr.; zyle ſi. diagonale, luſtry, popeliny, ſchettſke drastne tkaniny, meter po 44 np. hac̄ 3 mk. 40 np., lóbez po 25 np. hac̄ 1 mk. 90 np.; židzane eahenez, foulardy, kravatty a ſchawliky, ſchtuku po 25 np. hac̄ 9 markow; wołmijane eahenez, rubiſhka a ſchawle na hlowu a džeczaze ſchawliky, ſchtuku po 25 np. hac̄ 3 mk. 50 np.; pikej, ſmuhaty płat, giffon, creatonny a ſhirting, meter po 45 np. hac̄ 1 mk. 5 np., lóbez 25 np. hac̄ 60 np.

Mój ſklad je doſpotnie ſradowany a móju ja, dokelž hym pſchi ſkladnoſeſi ſujo kupowaſ, moje twory tež po najtunischiach placzisnach pſchedawaſ.

W kłamach po ſerbſki ryczi.

Na žitnych wilach
603.

Lekarske wulkaſanje.

G. A. W. Maherowý bróſhrop i Wrótkawja hym ja w mojej prakticy buſto porucžit a je woni pſchi ſtartholſtich a koſtotatich wobkejenjach dybazych organow juſo präparat, koſchel pemjenſhazh, wetwodženje ſlinow a ſratow pſchisporiſy a pſchi tym derje ſkodzazh.

Czorna Woda. Dr. med. J. Lang.

Na kwetnej wulkaſanji prämiirowaný bróſhrop maja jenož prawožiwý na pſchedanu w bleſchach po 80 np., 1 mk. 50 np. a 3 mk.:

Heinr. Jul. Lindau w Budyschinje,
W. Netha w Lubiju,
J. Birne, baptyſtar w Herrnhucze,
Joh. Löbmann w Schlechowje,
Ed. Hise w Nowosalzu,
baptyſtar Gerischer w Ostrigu,
Scholta we Wołrowje,
Lehmann w Undeſtezach a
baptyſtar Dr. Gultsch w Rakezach.
J. Stockhausen w Kamſenin.

Dickowa fonceſionirowana
daloko wulwolana ſpodziwuje
hoſaza žalba,

totraž je ho najbole ſoſy ras jalo dobra
wopoleſata, porucža ho w ſerdach po 30 np.
a po 12 np.

wot hradowſkej baptyſti.

Słōma

po ſaho kupuje. Wot kobo? to je ſhonič
we wudawarni „Serbſich Nowin.“

Wuzechane wloſy

kupuje a wloſowe pletwa džela
G. A. Paul

na garbariskej haſy cjo. 364.

Kože wſchęb druzinow kupuje po naj-
wyjſcibich placzisnach
Emil Flegel

na žitnej haſy, w domie f. cjažnikarja Kóchlera.

Koſlaze kožki

kupuje po jenotinym laž tež w zlym po naj-
wyjſcibich placzisnach

Gustav Nanda
na garbariskej haſy 426.

Na puchu f. Budyschina do Persibiz bu-
ſtivort, 11. měrz, jena kutta ſhubjena.
Sprawný namakat cbyt ju ſa pſchibodne
myto w delnjoſinjskej ſorčimje wotedac̄.

J. G. Schneider

porucža ſwoj

ſklad ežaſnikow (ſegerjow)

w Budyschinje, na ſnutſkownej lawſkej haſy cjo. 134.

Dokelž w Schwajzarskej direktnje kupuju, mōju ja nowe ſilbörne, derje wotczehnjene cylindrewē ežaſnikli pod połnym rukowaujom po 16 markach 50 np., 19 mk. 50 np. a 22 mk. 50 np. w jara pěknej dobroſczi pſchedawaſ.

Mój wulki ſklad wſchitlič druhich družinow ežaſnikow a hujzbow hym ja wokębje pſchisporit a placzisny najtunischo poſtaſit.

Ja pſchisporinam hiſčče, ſo hym ſerbiſkeje rycze runje tak
mězny, kaž němiskeje.

S poczeſczeniom
J. G. Schneider, ežaſnikat.

Najnowſche

a nojelgantniſche naſtne měžy po wulkim
wubjerku porucža

Heinrich Langau
w Budyschinje na kóbatę haſy.

Koſlaze kožki kupuje ſtajne po
najwysokosciach

Heinrich Langau w Budyschinje
pſchi ſerbiſkej katholſkej għrlwi a na
kóbatę haſy w kłamach.

Koſlaze kožki kupuje po najwysokosciach
Heinrich Langau
pſchi ſerbiſkej katholſkej għrlwi.

Šoldkowy ſtarrah

dopelnje ſaboj
J.-J.-F. Popp w Heide w Holſteinje.

Do Nen - Seelanda

w Australiji
weſtora w haperleji a meji rjempjeſnikow,
dželacjerjow, ratajrow a njezenjene ſlužbne
holzy ſu 11 tolet pr. konkanta abo 33 reic-
markow ſu wotroſjenych

O. A. Mathel w Hamburgu
a jeho agent knjus Emil Herschel w Draž-
djanach, an der Herzogingarten 4.

Na serbskej hâpy
čjo. 20.

Möbelowny magazin

Na serbskej hâpy
čjo. 20.

Augusta Jannascha, tyscheriskeho mischtra w Budyschinje,

porucza wulki wubjerk prawdziwych a molowanych worjeschinowych, mahagonijowych a wischniowych möblow, faz też sofa a wsche druziny pleczenych stolzow (Nohrstuhle) po na nujunischich placisnach.

Towarstwo Maćicy Serbskeje

zmęje srjedu po jutrach, 31. měrca, popołdnju wot 2 hodzinow swoju porjadnu
hłownu zhromadźiznu

w hotelu k „winowej kići“ w Budysinje.

Dženski porjad: Rozprawy. Nowe wustawki. Namjetys.

Předsyda.

Worschiske ratarske towarstwo
wutorn, 23. měrza, popołdnju w 6 hodz.

Dženski porjad: Wujednauje wschelakich pižmow. Rosdželjenie tef. rospcheda. wanje dželby obendorffskeho runklizoweho hýmjeja a amerikanskich hovrskich věrnou.

Pſchedźha.

Prirodospytny wotrjad M. S. zmęje džensa za tydzeń, 27. měrca, popołdnju w 2 hodz. pola Thiermannec posedženje.

Fiedler, pismawjedźer.

Wsches wudawarnju „Serbskich Nowinow“ može ho dobre

Hójnowe źhniſo destacj.

Pytaja ho

hny dom no jene rycerclubu pola Wlischna 3 hródzne džowi. Větna sva 55 toler a ho pucz tež saplacz. — Tego runja na Jana 3 džekacjerske familije, kotrež tež wýboku ſeu a po dobroſvacu pjeniesh na pucz doſtanu.

E. Hempel
na serbskich hrjebiach 548.

Rodny hólejze, kij che pjeſarſto nawuſnyc, može jutry do wuczby ſtupic pola pjeſarſkoho mischtra E. Denbela na jerjowej hâpy.

Wuczomnik pytan.

Pod spodobnymi wuměnjenjemi wuczomnika pyta

August Jannasch, tyscheriske mischtr w Budyschinje.

Knjiejski pohonc

möže na knjizim dworze we Wutołcjiach borych měno doſtag. Ja kym tež ſebotu w hoſczenju i winowej kići w Budyschinje i rycjam. Dr. Hermann.

Pytaja ho na rycerclubu w Delnej Lüžicy ſena ſtwinska džowla a ſena mlokovala džowla. Jenoz sprawnie a derje poruczene žonske njech ho pſchipowjedu.

Schulerjo, kij chzedža budyske ſchule wo- ptyowac, möža pod spodobnymi wuměnjenjemi wobhdenje a zyrobu doſtag.

Weithaas
na mjaſowym torbelsku čjo. 347,
po 2 ſkedomaj.

Džak

Dokelj ſimb po wohnju, kij te nam 31. juliia 1874 naſche twarjenja ſahubil, nětko ſwoje nowe wobhdenja wobczahyli, dha miň nětko wſchitlim, kij naſ ſ ſoram a rucznym vželom pobjeraču a nam hewal někaſtu po- mož wopofuſachu, naſwutrobnitschi džak pra- ſimy. Woſebje džakujem ſo paſ ſnjeſej ry- cjerclublerjej Schneiderej, ſnjeſej clublerjej Thiermannec, ſnjeſej mlynskej wobſerjerjej Mäſlingej, ſnjeſomaj živnjeſerjomaj Gruh- lej a Michalej Bogeles a ſahrodnicej Zürjeſ ſiſherej, kij ſu nam wobhdenje, naſaemu ſtotej a ſmocham paſ pſchebyl ſpočciſi a pro- ſkym Voda wſchelobročzimovo kujſa, ſo by wón wſchěm wſchitku nam wopofuſanu ſu- boſc a pſchecjelniwoſc bohacje ſarunacj džyl.

W Hornjej Hörz, 13. měrza 1875.

Jan Hencz a mandjelska.
Handrij Dural a mandjelska.

Jan Mili.

Kwitonka a džak!

Hdž je nětko ſberla miňch darow ſa thch, kij ſu ſo 31. juliia 1874 tudy wotpaliſi, ſkonczena a hdž ſu ho dary bjes wotpalených pa nojlepšim wiedzenju gmejnſkeje radh roſdželili, dha ſo podpižani nuczeni cjuja, wſchěm dobročzimow daworjam najhorzyschi a naſwutrobnitschi džak wupraſic a möža woni pſchewdženi bhc, ſo je ſo ſ ſich darami wſele hylſow ſostajiko.

Darili ſu: 10 pokrotow l. Ramsch w Małych Debkezach a 10 pokrotow l. Mohn w Münichonzu, 10 tl. towarſtvo Germania w Budyschinje, 4 tl. l. ſubler Nachliza w Bělejzach, 1 tl. l. ſabritant Müller w Budyschinje, 5 tl. l. rentier Klabra w Budyschinje, 2 tl. l. dir. Domsch w Dobruſci, 1 tl. l. knihwiedźer Tr. w Budyschinje, 5 tl. l. ſarač Wicjus we Wjeleczinje, 10 nſl. ſ Nowoſalza, 1 tl. l. rentier Hanowski w Budyschinje, 10 tl. 6 nſl. 5 np. bojšwečjanſka gmejna, 13 tl. 8 nſl. 5 np. mniſchonſka gmejna, 5 tl. l. ſ. w Budyschinje, 40 tl. 24 nſl. wulſo- a maladebhečjanſka a lejnjanſka gmejna, 1 tl. l. faktor Henker w Džejnifezach, 2 tl. l. Teutſcher w Budyschinje, 1 paſt wězow l. rje- nijenjerſki mischtr Khejor w Budyschinje, 11 tl. 6 nſl. 5 np. dobruschanſka gmejna, 6 tl. 21 nſl. Koſlanska gmejna, 1 tl. 5 nſl. małohoręčjanſka gmejna, 26 tl. 3 nſl. corno- nohličjanſka gmejna, 18 tl. džejnicič ſiſla gmejna, 8 tl. 17 nſl. 5 np. jilečjanſka gmejna, 62 tl. 10 nſl. hornjohoręčjanſka gmejna, 12 tl. 22 nſl. 5 np. buđestčjanſka gmejna, 5 tl. l. ſ. w Droždžanach, 12 tl. roswodečjanſka gmejna, 1 tl. l. diaſ. Lehmann w Kumwadze, 1 tl. l. Jurij Michalk w Bobolzach, 5 tl. warnočečjanſka gmejna, 5 tl. 20 nſl. 5 np. hoj- ničjanſka gmejna, 21 tl. 15 nſl. 2 np. wudawarnja budyskich němſkich nowinow, 1 tl. l. ſubler Vieth w Bobolzach, 3 tl. demjanſka gmejna, 1 tl. l. živnjeſer Lukas w Bělejzach, 10 tl. krajnoboheſki Židow, 47 tl. 20 nſl. 5 np. wjeleczianſka gmejna, 5 tl. ſahorska gmejna, 4 tl. 15 nſl. małobobolečjanſka gmejna, 4 tl. 5 nſl. wostaſchečjanſka gmejna, 4 tl. 13 nſl. raschowſka gmejna, 12 tl. bjedrusčjanſka gmejna, 5 tl. ſucžanſka gmejna, 10 tl. hnashečjanſka gmejna, 5 tl. ſdžarjowſka gmejna a 6 tl. 18 nſl. 8 np. wot ſchulſkih džecjih horňohoręčjanſke ſchule ſa džecji wotpalených.

W Hornjej Hörz, 11. měrza 1875.

Berthold Schneider, rycerclubler. Loris Schinkel, faktor.
Ernst Mäſling, mlynsko-wobhdenje. Oskar Thiermann, gmeinsti prjödkſtejer.

Schulerjo, kij chzedža budyske ſchule wo- ptyowac, möža pod spodobnymi wuměnjenjemi wobhdenje a zyrobu pod spo-

Knjezej H. M., w tu khwilu na pu- dobročzimy wuměnjenjemi doſtag. Poſa ſoho? wanju po Delnej Lüžicy: Waſ nastawk to je we wudawarni „Serb. Now.“ ſhonicj. ſo w „Lüžicanu“ wotčiſci.

Serbske Nowiny.

Štvortlētna předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských póstach
85 np., z přinjezenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde číslo placi 8 np.

Za nawštki, kijž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na rózku zwonk-
neje lawské hasy číado
688 wotedać, placi so
wot rynčka jene 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawaf J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšceř: L. A. Donnerhak w Budyšinje.

Čo. 13.

Sobotu, 27. měrca

1875.

K n a w j e d ž e n i u.

Eži žami čžescženi wotebjarajo „Serbskich Nowinow“, kotiž čžebža sa nje na druhé shtwórtlēto 1875 do prědka placzic, nječ někko 80 np. we wudawařni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Eži, kotiž ſebi „Serbske Nowiny“ psches pôst pſchinjescž dawaja, nječ tola njeſapomnja, ſebi je tam bôrſy ſlavacž. Na shtwórtlēto ſaplačzi ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſaffskich a pruſſich póstach, kaž tež w druhich krajac̄h němſkeho khežorſtwa 85 np. a ſ pſchinjescženjom do domu 100 np. abo 1 marka (hrivna).

Redakzia.

Krej ſa krej.

Powjedancžlo ſ Bóžnije.
(Sklonjenje ſ cíjsta 12.)

XIV.

Ali-Veg a jeho ſynaj běchu ſo do pieča dali a ſebi pſchi tym to a wono powjedachu. Mohamed pak mało do teho praji a ſ wjetſcha ſamýſleny, poſtrudny ſedžesche. Woni piſačhu a piſačhu. Ali-Veg bě tejlo ſchampanského wina do ſo ſlak, ſo wo ſebi wjele wjazu njeſejedžesche.

Na jene dobo rjeky Ibrahim l ſwojemu bratrej Mohamedej: „Božkučaj, ja ſto ſkoth ſadžu, jeli Eži Twoju poſhmurjenosć na měſeče njeſacžerju!“

Ale Mohamed ſ njeđowěru hlowu tſhaſesche.

Duž Ibrahim ſwojemu nanej Ali-Begej někajle ſkowęſta do wucha ſchepny, kotrej tón po ſdaču njeſrojmi, tola pak po khwilzy ſ hlowu ſiwny. Ibrahim ſam ſe iſtwy wuſtupi a ſa Salijom wokaſche, kotremuž porucži, ſo by Fatima Darinku ſ harem do iſtwy pſchiwiedka. Stojan a Two jeho ſkowa ſkyſheschtaj a prěnſki ſ cíjha ſaborbota: „Słónzujmōj iſt!“ Ale Two wotmolwi: „Prawy čas hifšeze pſchiſhok njeje.“

Fatima Darinku bôrſy pſchiwiedje a jalo wona do iſtwy ſtupi, hrabny ju Ibrahim ſa ruku a wjedžesche ju l Mohamedej, kij ſ kribjetom l durjam ſedžesche. Hdyž woni Darinku njeſapzhy wuſlada, woni ſ hněwnym hložom na Ibrahima ſalſchiča: „Njeboſalo, njeđokoj ſo tuteje holkzli ſ Twojimaj nječiſtymaj rukomaj!“ Ibrahim ſo jenož na tajſe ſkowa wotčejerjeſche a jalo ſo Mohamed praschesche: „Kak je ta wboha holkzla ſem pſchiſhka?“ dha woni ſmějizh wotmolwi: „Kak je ſem pſchiſhka? Štupe praschenje! Kak dha rjane kſchecjianske holkzli do turkowſkih haremow pſchindu!“ „Pſhemienko!“ ſawoka Mohamed, „Ty ſy ju drje rubit? — A ſ tými ſkowami džesche na Ibrahimu, ſo by jeho ſa ſhiju hrabny!“

Ale tón na měſeče težak wuchahny, tola tež Mohamed težak wuchęſe a wobaj počeschtaj njeſtraje na ſo rubacž. Darinž bě ſo wot teje hary ſeznýko a wona l ſemi padže laž morwa, Fatima ſo pak l njei wal, ſo by jej někak pomhala a starý Ali-Veg ſedžesche kož pſchikowaný a w ſwojej vjanosci ſměrnje na to hlaſaſchtaj, kaž jeho ſynaj napschecži ſebi ſalhadeſchtaj.

Njeſapzhy ſo ſalſchičenje ſta, Mohamed ſmjeritne ranjeny na ſemju padže a jeho krej na Darinku a nimale hacž l Ali-Be-

gej ſylny. Ibrahim, kij hake nětko ſpójna, laſku ſtoscž je wobeſhok, cžekal ſe iſtwy, krawny težak w ružy džeržo. Stojan jemu napschecži ſtupi a jeho ſe ſwojim hanczarom pſchelko, ſo ſo l ſemi wali a tam ſakrujo duch pſchecži. Pſches jeho cžeklo Two a Stojan do iſtwy kchwataſhaj, ſali pak bějſeſche, ſo by pjenjes a drohich wězow ſebrač, tak wjele hacž bě jemu možno, a je potom ſ wołnom do ſahrody cžiſnyk, a Stojan bě hžom hanczar poſběhnyk, ſo by jón do Ali-Vega ſalkoč, jako jemu Two ruku ſa pſchimy, prají: „Počaſak, bratſje, nječ woni předy wotpolueži, ſtož je ſawinowat!“ A woni waſa jenu tyč ſchlenzow, ſ ſotryčž běchu Ali-Veg a jeho ſynaj pili a nuſowasche Fatimu, ſo ju ſ krewu napjelni, koraž hifšeze ſ Ibrahimu bějſeſche, bjes tým ſo ſo Stojan prázowasche, Darinku do połneho ſiwnjenia wrózicž.

Zalo bě ſo Two ſ Fatimu, koraž ſchlenz ſkrw njeſeſche, ſ Ali-Begej pſchiblizk, porucži woni jej, ſo by ju temu pieč dafa, Stojanej pak rjeky, ſo by Darinku wunjeſe, dokež je hžom najwyskſchi čoč. Stojan waſa ju na ružy a ju ſvožomnje ſ hžeje a pſches ſahrody hacž na polo won wunjeſe.

Sali runje poſlenje brémjeſtlo wjasuſche, dha woni ſažkyſha, ſo někotſi ſawazajo wo durje ſkapaja. Woni ſo ſastróži; pſchetož hdyž woni do domu ſaſtupia, njebudža jeho ſa ſobu winowateho na ſmjeru Ibrahimia a Mohameda džeržecž? „Né, né“, praji woni pſchi ſebi, „ja iſt wſchitlih ſ leſcju woblesu a ſiwy a bohath wotendu“. A woni ſkoči l wolnu a ſ týpym hložom dele ſawoka: „l pomožy, lawažojo, rubležniž ſu naš nadpanyl!“ a woni dele kchwataſh, ſo by jim durje wotewrik, jalo bějſe poſlenje brémjeſtlo do ſahrody cžiſnyk.

Bjes tým bě ſo Fatima wo iſtwe, hdyž běchu ſo hžom wſchě ſwěckli hacž do jeneje wuſtweſi, l vjanemu, bkaſnemu Ali-Begej ſyňka a jeho majkajo rjeky: „Pij, knjeze, to je Darinkyna krej!“ A woni waſa ſchlenz ſa ſu na jedyn ras wuſtreny, ale ju tež hnydom na ſemju cžiſny, ſawokažo: „To dže pali laž helski wohén!“ — „Haj, haj, palicž Eže dyrbí,“ rjeky jemu Two, „pſchetož to je krej Twojego ſyna Ibrahimia! nječ Eži! hels pomha!“

Ali-Veg to ſkyſhawſchi wocži na Two wuwalii a jeho ruka maſhasche ſa težalom. Ale wona ſo njemžna wobzuny a woni ſo ſajachlo na ſemju wal. Boja ruzla bě jeho ſajaka — hifšeze někotre ſmjeritne ſtorki a morwy Ali-Veg pſchi morwym Mohamedu ležesche.

„Stojanowu nan a Wucjicowu synojo su wjeczeni“, Two s cijcha prati, „a sa Darinymu krej je Ali-Vegej krej jeho syna Ibrahima wjeczenie pschihotowaka. Cjaz je, so du? pschetož djeni swita.“

Haj, djeni drje switasche, ale sa njego be to na semi pošleni.

Mjelczo běchu lawačkojo, wot Salija wjedzeni, do kheje sa stupili, mjelczo jich wón l swé dowjedze, kotrež Two runje wopushcicjz chyšche. Durje ho wotewrichu a lawačkojo ho se kwojimi tselbami na njego měrjaču. W strasche psched tym straschnym hajdukom woni tselachu, kaž ho jim sesba, žorske haksicjenje be klyshcicjz a cijorna fatima morwa na morweho Ali-Vega padže.

Two s njebojašnymaj wočjomaj na lawačow pohladny a se klowani: „Budž khwalenj Jezuš Khrystuš!“ ho na nješpacerzelow vali. Wón jedyn ras s hancjarom samachny a Salij salkoty na semi ležesche, wón druhı ras s nim storci a jedyn lawač stonaja l semi slerza.

Brón scherzerchesche, tselby wrijeſlachu. Runje pošlenja kwojicjz haschesche, jako Two Čjornicj, wot jeneje kuli do wutroby tricenj, kwoju khróblu dusku wudychny.

Sekónčlo slhadžesche a Stojan Darinku l temu ležej pschijnež, hdyž běchu ju lawačkojo rubili. Tam wona prěni krčz saho wočji wotewri a se sbožomnym pohladnjenjom na Stojana pohladny. Wonaj na kolena panyschtaj a ho Bohu džakowaschtaj, so je jimaž tak daloko pomhač a jeho wo dalsku pomož proschecjtaj. Potom l starej Milizy dónđeschtaj a podarimo na Stojana cjakawoski po někotrym čjazu ho do fojnizského Klóschtra podaschtaj, hdyž jeju starý Nowakowicz swerowa.

Tam halle Čjornicžowu šmjerž shonischtaj a jeho wutrobnje wobžarowajo ho mutrnje sa jeho dusku pomodlischtaj. Wóz Nowakowicz jimaž bližski pucj do kwobobneje Sserbije počasa a jako běschtaž ho tam pola kwojeho pschecjelstwa sažydslikoj, dha dolho njetrajesche, so tež džed Wucjicj l nimaj pschitndje. To be wulke swježelenje a radosc.

Stojan a Darinka ho se kwojey džekawosku derje živitaj a hdyž wón na kwoje džecji pohladnje, dha kóždy ras sydycnje:

„Bož daj, so kychmy ho se kwobobneje Sserbije sloro do kwobobneje Božnije wróčicjz mohli!“

Što je „šménka“ abo „wechsel“? Što ma „šménka“ abo „wechsel“ na ſebi?

I.

Šménka abo wechsel (latjanſki: cambium, franzowſki: Lettre de change, billet de change, traite) je krótké dóžne wopíšmo, kotrež dóžník na wěstu summu pjenjes, dokesž ju pak hnydom ſaplačicjz njemóže, pak ſaplačicjz nočze, po tajlim ju jako dóžh winožty wostanje a dóžti, kwojemu wericzelje*) (to je: temu, kotremuž je winožty abo dóžny wostak) wustaji a we kotrýmž dyrbí stanje to klowo wechsel,“ abo „wechselbrief“ wopšimijate byz abo ſtejcz. Wot tehole klowa ma tuto dóžne wopíšmo kwoje mјeno „wechsel“ abo „šménka“, dokesž ma ho, hdyž je čjaz abo djeni, we nim poſtajeny, tu abo wotběžat, wot dóžníka, kij je šménku abo wechsel wustajik, hnydom s hotowymi pjenjesami šménicjz abo wotměnicjz, wukupicjz, to rěla: napišany dóžny pjenjes ma ho wot dóžníka a wustajicjela wechſela ſaplačicjz. Na tajke poſpěšne wotmějenje a ſaplačjenje wechſela abo šménki (to je: teje pjenježnu summu, kij je w nim jako dóžh ſapišana) wot dóžníka na wericzelova počasuje tež to mјeno „wechsel“ ſjawne,

pschetož tole klowo abo mјeno njerečka nježo druhe, hacž ſo ma ſo to krótké dóžne wopíšmo abo ſift, kij ma mјeno „wechsel“, wot jeho wustajicjela a dóžníka s hotowymi pjenjesami wotměnicjz abo ſpěšne wuměnicjz, tak ſo dóžník dóžnu ſapišanu ſummu pjenjes nařadža, počazi a wericzel da, a tak kwoj dóžh ſaplačicjz, wericzel a mějicjel ſménki abo wechſela pak ſemu ſu to tutón, to je: tón wechſel nařad da. — Po ſwontowym je „šménka“, abo „wechsel“ najbóle dležſka hacž ſchertſka ſchlebjerda čjentileje papieru, na kotrež je dóžne wopíšmo s krótkim napišane. Najbóle nařazuju a triebaju ho l temu cijichjane formulary, kij ſu hizom tak dalolo (jako wechſel) hotowe, to rěla: napišane, najbóle pak cijichjane, ſo ho jeno na proſdných, l temu poſtajených městnach abo rynečlach (liniach) 1. mјeno města abo wky, hdyž, a pôdla 2. datum abo djeni, hdyž je ho wechſel wustajik, dale 3. dóžna pjenježna ſumma w liczbach (zyferach) a tež ſe klowami wupišana, dale 4. djeni abo čjaz, hdyž, a dale 5. mјeno wericzelova abo teho, na kotrehož ma ho ſapišana dóžna ſumma placičjz, wot dóžníka a wustajicjela ſménki abo wechſela nutſnapiša. U hewak ma 6. dóžník a wustajicjel ſménki abo wechſela — a to je to najvažniscje — ſménku abo wechſel della na kónzu tež ſe kwojim zlykym (to rěla: ſe kwojim ſchecjenym a kwojbnym) mjenom ſam podpišacjz. Často pak stanje ho, ſo, wožebje hdyž dóžník ſkádneho a ſpěšneho pišanja prawje doſči móžny njeje, wericzel ſam město dóžníka a na jeho porucjnosc̄ wechſelový formular wupjelni a hacž na dóžníkowe podpišanje pschitouje, to rěla: tamne runje ſpomnjene mjená, čjaz abo djeni placičenja a wožebje tež dóžnu pjenježnu ſummu do ſménki (wechſelového formulara) napišhe; tola podpišacjz ſe kwojim mjenom dyrbí jón dóžník kóždy ras ſam; psches to ſnabduje wón wustajicjel ſménki abo wechſela a je na jeho ſaplačjenje ſwjasany. — Je-li pak ho to ſtačo, ſo je wericzel ſam wechſelový formular tak wupjelnit a wožebje tež dóžnu pjenježnu ſummu do njeho napišat, dha ma dóžník kóždy ras prjedy hacž ſménku abo wechſel ſe kwojim mjenom a na ſebje podpišhe, kaž pola kóždeho druheho dóžneho wopíšma, kweru ſa tym hladacz, hacž je wšho prawje: nježo mjenje a nježo wjazy, a wožebje hacž dóžna pjenježna ſumma njeje nježo wjetſcha, hacž ſajfaž je werna abo wotryčana, napišana a hacž tež ſe ſjawnymi klowami wupišana. Pschetož to je hizom tu husto byko, ſo je wericzel jebarszy wjetſhu pjenježnu ſummu, jako dóžnu, do ſménki abo wechſela napišat, hacž je wona wo prawdje werna abo wotryčana byka. Tež ma kóždy dóžník, prjedy hacž ſménku abo wechſel podpišhe a wustajik, pětne kweru ſa tym hladacz, hacž je dóžna pjenježna ſumma tež ſe ſjawnymi, jažnymi klowami, a niz jeno s liczbou abo zyferami, wupišana. Pschetož to je tu tež hizom často byko, ſo je wericzel dóžnu pjenježnu ſummu najprjedy jeno s liczbami (zyferami), a niz tež w klowach wupišanu, nuts napišat, poſdžischo pak hdyž je wechſel wot dóžníka podpišany a wustajeny w kwojim ſummu měk, zlye druhu a hinaſchu, wjetſhu pjenježnu ſummu, jako dóžnu, ſe klowami do wechſela napišat a na dobo najprjedy jeno s liczbami (zyferami) napišanu ſummu, po tym porunjo, ležnje a wusčilne pscheměnik, najbóle jenu liczbu (zyferu) pschitavjo, n. psch. ſe 100—1000, ſ 57—175 atd. ſčinjo. — Teho dla, lubi Sserbja, bječe ſo na ledžbu a wobhladače ſebi kweru, ſhoto podpišacjze, wožebje prjedy hdyž dóžne wopíšmo abo wechſel abo ſménku podpišacjze a wustajicjze, ſo njehuſčje do ſchody pschischi a poſdžischo ſo kwojeho podpišma kaž a ſloricjz a zakosicjz njetrievali!

Pschitodnje dale; bjes tym wostawam Wasch herbsli pscheczel a krajem

Akeſor H. F. Wehla.

*) Wericzel je, ſhoto němſke: „Gläubiger“ a latjanſke: creditor.

Swētne podawki.

Nēmiske khējorſtwō. Hac̄ je pſchedyda katholskeho konſistoriſta w Draždānach, l. Wernert, wo prawdje ſa japoſchtoſkeho vikara w ſakſich herbſkich krajach wot bamža poſtajenym a ſ dobowm ſa biskopa pomjenowanym, to njeſda ſo hiſcheze tak wěſte byc̄, kaž to jene draždānsle nowinu tydženja wosjewjaču a my w „Serbſkich Nowinach“ po nich powjedachmy. Sa Lužizu to ſ zyka žana wažna wěz njeſe, ſchtó budje w Draždānach ſ japoſchtoſkim vikarom, ale ſa lužiſkich katholikow je to wažne, ſchtó budje ſa budyſkeho tačanta wuswoleny; pſchetož tutón je we Lužiz administrator (ſarjadowat) w naležnoſczech katholskeje zyrwje wot teho čaka, hdež miſchonſke biskopſtwo wjazý njewoſteſti. W ſakſej wobſteſtej mjenujz dwē katholskej dičeſy: lužiſla a herbſkotrajna, a wobej ſo jenož tehdź ſhromadnje ſarjadowetej, hdyž japoſchtoſkeho vikara tež ſa budyſkeho tačanta wuswola, kaž je ſo to tež hiſom někotry kręz ſtało a to, kaž někotri ménja, jenož teho dla, ſo by japoſchtoſki vikar wjetſche dohody mē; pſchetož ſda, kotrū wón jaſo japoſchtoſki vikar doſtanje, je tola, kaž ſo po‐jeda, jara maka. Pſchi wſchem tym je pał, kaž ſo tež w ſwojim čaſu poſjedach, bamž tehdź, hdyž bu njebo biskop Forwerk wuswoleny, doſc̄ njerad do teho ſwolik, ſo by ſo budyſke tačantſtwo a herbſkotrajne vikariſtvo w jenej woſobje ſienocziſto. — (My to tudy poſjedamy, kaž kmy to hiſom dawno ſkyscheli a dokež ſo naſi naſchi čitarjo ſa tym praſhachu, to pał ſo na žane waſchnje ſbač njeſmē, jako bychmy ſo do naležnoſcjom katholskeje zyrwje we Lužizu jenož někak měſchec̄ čzyli. Tudy bu‐dyſz ſuſeja ſapitularojo poſtajenja činja.)

— Pał Albert je mlynſkeho Birusa, l. ſumierci wotkudje‐neho, l. čaſſiwienskemu zuſthausej (thostarni) wobhnadzil.

— Swobodno-religioſny prēdar Hüttich je l. Imēſac̄nemu jaſtu wotkudzeny, dokež bē w ryči, kotrū bē w ſwojim čaſu w Großerhřeborſje djerzak, bjes druhim praji, ſo ſu w bibliji kę.

— Tydženja viſachmy, ſo ſtaſt dwaj člowjekaj papjeru‐bjerja Marks bjes Wernerjezami a Wokbramezami nadpanhkoj a wurubikoj, něklo je ſo pał Marks wuſnač, ſo je wón ſhak a ſo ſemu ničton ničo činič njeſe.

Varlin. Po wſchech Nēmžach a to woſebje w měſtach bu 22. měrza narodny džen nēmſkeho khējora na bōle abo mjenje ſwiedzeňſle waſchnje ſwoczeneny. W tych měſtach, hdež wójsko ſteji, bu rano wot wojerſleje hudźby tak mjenowana reveilla piſkana. Tudy bē ſo wſele ludzi pſched khējorſkim hrodom ſhromadzito a jaſo ſo khējor pſchi wólkne polaſa, dha jeho je ſylnym ſławu‐woſlanjom poſtrowic̄.

— Wjerch Bismarck je ſo 23. měrza do Lauenburga podał, ſwotkal ſo l. haperleje, jaſo l. ſwojemu narodnemu dnju, do Varlina wróci.

— Nēmſki pôškanz w Parisu, wjerch Hohenlohe, je na ně‐kotre dnj do Varlina pſchijel a tam wſchelake roſryčowanja ſ wjerchom Bismarckom mē.

— W Varlinje ſu wjedzerja ſozialdemokratow, l. Hasen‐clevera, kaž někotrych druhich l. wjetſchej abo mjenſkej pjenjeſnej ſchtraſſe wotkudzili a wysche teho powſchitkomny nēmſki murjerſki, kaž tež nēmſki čežliſli ſwojſki roſwjaſali, ſeju ſa politislej towar‐ſtwe pſchipoſnawſci.

W Heſenſlej něklo ani jeneho kandidata ſa duchownſta ni‐maja, tak ſo je ejezko, wuprōſnjenie duchownſle město wotkudzieſ.

— W tych dñach bu tam 14 lutherſkih fararjow wobkudzenych, dokež nowe zyrwinsle ſrijadowanje pſchipoſnac̄ nočzych, ale pro‐ſchachu, ſo bych ſiſi ſtarych wusjewjačach wotkudzili.

Awſtria. Khējora budje na jeho puežu do Dalmaziſe jenož jeho minister wójny pſchedyda a cži druzi, kiz ſobu poſedu, budje tež najbole wójnskeho powołanja. Wón najſterje tež tu dalmatiſku krajinu wopyta, hdež cži mužni ſekowjenjo-Serbio bydla, na kotrych běchu pſched někotrymi lětami awſtriske wójſko poſkali, kotrež mějſte ſu poruczeńſcą, jich l. temu nuſowac̄, ſo bych ſo ſwojich starých prawow wotkudzili. Bjes tutym ſtarymi prawami je tež to, ſo tamniſchi wobydlerjo ſwonka ſwojego kraja wójnsku ſkuſbu čjinic̄ njeſtrjebaſa. A ſpuſhčenju tuteho prawa dyrbjeſte iſich ſpomnjene wójſko nuſowac̄, ale wójſko bu wubite a stare право wotſta.

— Prjedawſki minister Gisſra wjazý na khējorski dwór pſchinęž njeſmē, dokež je 100,000 ſchēnałow ſa to wſak, ſo by ſo někajſka ſtelesnička twarika. Pſchedyda galiziſkeho ſejma, wjerch Sapieha, je ſwoje ſaſtojnſtwo tež teho dla ſkožit, dokež je ſebi w ſtelesničnych naležnoſczech pjenjeſy dac̄ dał. — Sa to je pał khējor statnemu ryčnilej Damezanej a pſchedydz Wittmannę, kiz pſchi proceſu pſchecžiwo ſnatemu Dzenheimu, direktarjej jeneje ſtelesničky, ſlutlowaſtaj, ryčec̄ski ſchic̄ rjadu ſtelesneje króny ſpožec̄.

Franzowska. Sſejm je ſo hac̄ do meje wotkudzenik, tak ſo može někto nowe ministerſtwo ſwoje džeka do ſlutka ſtajieſ.

Schpaniſſa. W tutym kraju ſu pſchecžo hiſcheze ſtaré nje‐pſchecželſtwa bjes Karlſtam i Alfonſtam, ale žana ſtrona ničo ſmane njeđobudze.

Ruſiowſka. Komisija, kiz ma ſalon pſchihotowac̄, w kotrym ſo poſtaſi, jaſo maja ſo fabrikantojo pſchecžiwo džekac̄zjam a hospodarjo pſchecžiwo čjeledži ſadžerjeſz, pilnje džeka a bu‐dze ſe ſwojim dželbom ſloro hotowa.

Ze Serbow.

S Budysčiną. A warnowianju tych naſchiči čitarjow, kiz maja abo kiz čjedža ſnadž něſtco pſchedac̄, čjemy jim ſkē‐dowazu wěz poſjedac̄. Sańdženu pónđelu, jaſo na dnju, hdež běchu tudy ſkotne wiſi, rjekny w jenym hoſczeniu ratař R., ſo ma ſonja na pſchedan, a jaſo ſo jeho praſhachu, jaſo wjèle čje ſa njeho mēč, dha wotmolwi: 75 toleř. Potom tam přeli a pódli ryčachu, hac̄ wobſankny, ſe iſtroy won hic̄, ſo bych ſonja wobhlabali. Duž někotri won džedu a ſonja wobhlabowachu. Bjes nimi bē jedyn, wěſty U., tón wobroczi ſo na pſchedawarja a praſheske jeho, hac̄ won teho ſonja ſa pječzaſydomdžesat toleř wo‐ſtaſi, a jaſo tón praji, ſo je ſ tym ſpolojom, dha ſebi ruku dla dokonjaneje ſupje ſawdaſtaj. Šupz rjekny něklo: „Duž je kón mój!“ na ejož pſchedawar wotmolwi: „To ſo wě, tak bōrſy hac̄ ſje pjenjeſy ſapkaſzili.“ Wonaj ſo teho dla do iſtroy wročiſtkaſt a tam U. temu pſchedawarje 75 markow (25 toleř) naſadža a čyjſke ſonja wudateho mēč. Ale won jeho njeſtaſta, hac̄ runje wulkadowaſche, ſo ſo něklo jenož po markač liczi (rachnuje), niz pał po toleřach. — Hac̄ je ſ teje wěz̄ proceſ naſtaſ, to njewěm̄; tola myſlimy ſebi, ſo budje naſlepje, hdyž něklo kóždy po markač ſupuje a pſchedawa.

— Sańdženj tydženj je Injes ryčerlubec Menzner nad Kra‐ležami Milaniž dom, tudy na bohatej haſy ležazy, ſa 66,810 ml. (22,270 toleř) ſupile. — Pſchi tej ſkadnoſci čjemy tež hiſcheze na to ſpomnieſ, ſo je Injes knihilupz Rösger dom Injeſa tyſcherja Waltera ſady theatra ſa 16,500 markow (5500 tol.) ſupile a ſo tam w ſwojim čaſu pſchedydzli. Džiwno! najprjedy je ſo J. E. Smoler do tamniſcheje ſtrony města pſheměſcjeſt, potom Injes knihilupz Rühl a něklo jaſo Injes knihilupz Rösger, tak ſo budje bo‐hata haſa bōrſy zyſe literatury wuprōſnjenia. — Tyſcherſki miſchte

Walter je předawšku Frödiz sahrobu na hornjeřskéj hachy koupil a ho tam pchepoží.

— Sedyn tudomny wužnjerški wuczomnik bě tu wónbano w jenim wužnju tčzajz wostak, tak so wjazy ani horie ani dese lēsz njemóžesche. Tačo bě tam něhdje pak hodžiny tčzak, to ludjo phtnyču, njemžachu jeho pak hinal wumóz. hacž so kruch wužnia rosebrachu.

— Wot tudomneho pchibajnho žuda bu kowarski mischt Měrczin s Delneje Hórk, kž bě sapalenja wobskorženj, sa njewinowateho spósnath.

• S Maleške. Niedzeli Palmarum buchu lemscherjo w naschim Božim domje pchec rjany napohlad swježeseni. Pchec wolkarjom ležesche mjennužy kražny wupschestrw-tepich, kotryž běchu czechne micode holzy tchivo oborske čanske je gmejný nasheje zyrkiw darike, a kotryž na tym dnju, hdzej paczyske džeczi nasheje wobady swój tchěženski klub wobnowitħu, prěni krčj Boži dom dehjese. Tački dar lubosče i Božemu domej, sa kotryž su damačekti wulce wopory pchimješke, je wěšče džaka a czechce hōdny.

Přílopk.

* W Schönbrunne pola Bislopiz je 12letny syn wadowy Baderowje s pchatrow, hdzej s druhimi džeczimi hraſasche, na hunc tak strašnje dele panýk, so na měsče morwy wosta.

* W Gmēlnje je ho třeher a lamjenje Müller 22. měrza na hornjej kubí w czechlich myšlach-wobwěžně. Wón sawostaji 6 džeczi.

* S Annaberga pihaja, so bě jelesniža bjes Weipertom a Komotowom 21. a 22. měrza wot žněha tak sawěta, so tam po njej jězdicj njemžachu.

* W měsjeze Altenburgu směje so wot 14. hacž do 20. oktobra 1875 wustajenja běrnōw.

* W schlesyńskim Ryckbachu, staj dwaj staraj mandžestraj w jenej a tej samej noz̄ wumrjeko.

* W gnesdnianskej a posnanskej biskopskej diöcesy je hacž dotal 24 dekanow (tachantow) do jaſtwa žadženjch, dokelž prajc̄ nožedža abo prajc̄ njewedža, schto je ta potajna wychnosč, kž tamníšemu katolskemu duchownstwu pchilaſnje dawa.

* Na jenym fórbartu ryčeklubka Valgi njedaloko naranscheho morja w noz̄ 16. měrza wohen wundže a wscě tamníšche twarjenja do procha a popjeka pchewobrocji. Pchci tym spalichu so 1500 lórzow pcherny, 1000 lórzow rožli, wjete hrócha atd., 700 jara rjanych wozow, tójskto howjadow, něhdje 700 top njemkóženje pcherny a wscě pízowe saradž (Guttervorräthe).

* W tyrolskim Pinggawje zo 19. februara jena lawina (wulka hromada žněha) s horow dele wall a w jenej třežy 7 drjewopucheskerjow sawali. Dweju su hřečež Živeju wuhrjebali, drusy pječjo běchu pak morwi. Woni běchu so w žněgu sadusyli.

* W Čechach je 118,000 evangelickich a je bjes nimi něhdje 73,000 reformierteckich a 45,000 lutherského wěruwusnacja.

* Amerikanla wulka žwětna wustajenja budže 16. haberleje 1876 w New-Yorku wotetwrijena a 19. novembra teho samého lěta wobfankniena. Ěvarjenje, w kotrymž so wustajenja směje, budže se jelesa a schlenzy, jeho dohoseč budže 620 a jeho scherokosc̄ 150 metrow.

Wosjewjenja a wulky kralovskich řastojustrow.

W budyskim hamtskim hetmanstwie moja dale na budysku tše-likuje na rekrutirowanje pchinch: 19. haberleje mužstwa s Brē-

mjenja, Brēsynki pola Delneje Hórk, Brēsez, Brēsyny, Brēsynki pola Hóslki, s Bronja, Bulojny, Brēsy, Bórk, Horneje Ramjeneje s Hajom, Konježy p. Vorschiz, Schanez, Kobliz, Schelna se Schiblenicnej Kortzmu, Hornjeho Komorowa, Kortniz, Róškow, Košáknje, Daliz, Darina, Toron, Dženilez, Demjan, Dobrusche, Dobrosche, Dobranez, Debrlez, Debischlowa, Debřez s Lejnom, s Delan, Držekz s Kocjizu, Droždžija, Haſlowa, Drječina, Dubrawki, Věčež, s Hóslki, Hltny, Hnaschez, Kobjelnja, Hodžija s Böscherezami, s Holzy, Hrodžisheža, Wulkeje Dubrawy, Budeſtez, Žičenja, Wulkeho a Maleho Wjellowa, Hrubocjiz se Ssokolu a Jaseňu, Hrubjelčiz, Kandraciz, Hucíny s Nowej Wiesku a Kleišigom, Hainz, s Polpizy s Kiblizu, Janez, Ženlez, Jesčiz, Kupeje s Tatsjobjom, Budyschinka, s Matkých Bobolz, Małkeje Dubrawki, Małkeje Vorschje s Džitwočizami a Praslowom, Khójniczki, Subrnicki s Nowej Wiesku, Saſdowa a Žičenla s Bóžeršlim Měknom. (Potraczowanje a slonečjenje sa tydzeniem.)

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Oživne slöržby tola druhdy naſtanu!
Mots Tunka. Rajše dha to?

H. D. Nō, pchec dleščim čažom jedyn ſrénk i wotročtej vraci, so drje tón i njewesče pónđe a jej měch mjaša, lokbáž a blinzw žobu woſmje.

M. T. Je dha wotročk ſrénka tajlich pryslow dla wobskoržik?

H. D. Nē, ale bur žužod je teho dla slöržbu ſačožik, dokelž je te ſkola na ho ſčahnyk.

M. T. Ale ma dha wón tež njewestu?

H. D. Nē, pchetož wón je hžom pchec 20 lět woſenjeny.

M. T. Hm, dha ja tola njewém, czechko dla ho do taſteho bleženja tyka.

Cyrkwinske powjesče.

Křóení:

Michałka žyrkej: Hermann Ota, Karle Augusta Neimanna, najenka na Židowje, ž. — Ernst August, Gustava Loli, wobhderja na Židowje, ž. — August Wylem, Ernstia Biedricha Voigta, ležomnoſejerja na Židowje, ž.

Zemrjeći:

Djen 13. měrza: Hana rodžena Vjetashez, njebo Jana Mihganga, kublerja w Česmolizach, sawostajena wudowa, 84 l. 6 m. 5 d. — 13., Ernst Oslar, Kortle Augusta Mieczki, cječgle na Židowje, 8. 2 m. 2 d. — 14., Madlena, Handrija Kult, wobydlerja na Židowje, bž. 10 l. 9 m. — 15., Hanža rodž. Teicher, Michałka Halki, žiwnoſczerja-wumjekarja w Bobolzach, mandelska 64 l. 2 m. 8 d. — 16., Ernst Richard, Handrija Schuster, pchoncza, 8. 2 m. 16 d.

Telegrafiski bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej hachy je lojdý djen wotewrjeny wot rano 8 hacj wjeczor 9 hodjinow.

Placjissna žitow a produktow w Budyschinje

20. měrza 1875.

Žitowy dowos:	3409 měchow.	Na milach		Na bursy	
		wot	hacj	wot	hacj
	ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.
Všchenja	50 kilogramm	.	.	893	1042
Rozla	.	84	835	823	839
Jeczmien	.	761	833	797	852
Wowl	.	9—	950	9—	950
Hroč	.	—	—	—	—
Wola	.	—	—	—	—
Naps	.	—	—	—	—
Jahly	.	167	—	—	—
Hejdusčka	.	1977	—	—	—
Běrny	.	250	—	—	—
Butra	1	270	290	—	—
Schno	50	640	680	—	—

Körz všchenja po 170 puntach: 15 markow 18 np. (5 tl. 1 ngl. 8 np.) hacj 17 ml. 71 np. (5 tl. 27 ngl. 1 np.). — Körz rožli po 160 puntach: 12 ml. 86 np. (4 tl. 8 ngl. 6 np.) hacj 13 ml. 36 np. (4 tl. 13 ngl. 6 np.). — Körz jeczmienja po 140 puntach: 10 ml. 65 np. (3 tl. 16 ngl. 5 np.) hacj 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 ngl. 6 np.). — Körz wowlja po 100 puntach a po starym cijfle: 3 tl. — ngl. — np. hacj 3 tl. 5 ngl. — np.; jahly: 5 tl. 10 ngl. 7 np.; hejdusčka: 6 tl. 17 ngl. 7 np.; běrny: 25 ngl. hacj 26 ngl. 2 np.; butra: 27 ngl. hacj 29 ngl.; schno po 100 puntach: 2 tl. 4 ngl. — np. hacj 2 tl. 8 ngl.

Kopa žlomu po 1200 puntach w Ramjenu 34 ml. 50 np. (11 tl. 15 ngl. — np.), w Schorjelu 34 ml. hacj 37 ml. (12 tl. — ngl. — np. hacj 12 tl. 10 ngl. — np.).

Sa wejeraschim placjescze w Berlinje:

spiritus 56,6—57 ml.; všchenja 162—198 ml.; rožla 150—160 ml.; jeczmien 140—186 ml.; wowl 158—186 ml.; hroč jedyn 187—234 ml.; pižn 177—180 ml.; rěpikow woli (kwěcenje) 55 ml.; lanž woli 62 ml.

Měschčanska haphtha w Budyschinje, Max Schünemann, porucza

najlepši meščanski citronowy woli, jelenjorohowu žol a cječzenu potashu, najlepši nizzaški jedyn woli, bergski dorshowy jatrothran, fenchelmjedowy extract a běly bróštshrop, wloškowy balsam wot D. Schimmela, nestlerowu dzěčazu muku, bayerski bróštowu žłodzozofor, cjeorne a selene theje, vanille atd. koprobitriol i næzinjenju žita.

Kheža na všchedan.

Maživna kheža čzo. 33/24, jora pěknje w Rchwicjach ležaza, s 3 stwami, hrožu, 40 prutami řadově sahrobu a s 10 prutami polo je wotemrjecja dla tunjo na všchedan. Všechno dalshe w Budyschinje na hlownym torhosčezu čzo. 143, delka.

Všches wudawarnju „Serbskich Nowinow“ može ſo dobre

Thójnowe ſymjo
drſtacj.

Kupuje ſtajnie po najvhodnych placjissach
Ernst Schulz
w hoscjenzu k „Słotemu lawej.“

Lipſta bursa 23. měrza.

Awstrijski papjerjaný ſčehnal 1 ml. 83 np.; awstrijski ſleboruhy ſčehnal 1 ml. 93 np.; rufa jenorublowa bankowka 2 ml. 83 np.

Cjahi po želeſnizh.

Do Draždjan (vſchijanjenje se Schorjelza).

Wojtěšd s Lubija	2s	3s	6s	8s	12s	3s	7s	10s
Budyschin	-2s	4s	6s	9s	12s	4s	8s	—
Vilopiszy	spěšny cjah 4s	7s	9s	11s	4s	8s	—	—
vſchijesd do Draždjan	3s	5s	8s	10s	2s	5s	9s	—

S Draždjan (vſchijanjenje do Schorjelza).

Wojtěšd s Draždjan	—	6s	9s	11s	4s	5s	8s	11s	12s
Vilopiszy	—	7s	10s	2s	—	6s	9s	12s	—
Budyschin	—	7s	10s	3s	—	6s	9s	12s	1s
Lubij	6s	8s	11s	3s	—	7s	10s	1s	2s

S Radeberga do Ramjenuza.

Radeberg	8s	10s	2s	5s	11s	Ramjenz	5s	8s	12s	3s	5s	7s
Potčniza	8s	11s	2s	6s	11s	Potčniza	5s	8s	11s	4s	6s	7s
Ramjenz	9s	11s	3s	6s	12s	Radeberg	6s	9s	11s	4s	6s	8s

S Lubija do Žitawy.

Lubij	6s	9s	12s	4s	7s	11s	Žitawa	4s	7s	10s	2s	6s	8s
Herrnhut	6s	9s	10s	4s	8s	11s	Herrnhut	5s	7s	10s	2s	6s	9s
Žitawa	7s	10s	1s	4s	5s	8s	Lubij	5s	8s	11s	3s	7s	9s
Lubij	5s	8s	11s	3s	7s	11s	—	—	—	—	—	—	—

Se Žitawy do Lubija.

Žitawa	4s	7s	10s	2s	6s	8s	—	—	—	—	—	—
Herrnhut	5s	7s	10s	2s	6s	8s	—	—	—	—	—	—
Lubij	5s	8s	11s	3s	7s	11s	—	—	—	—	—	—

Tucjne licjby woſnamjenja cjah wot 6 hodž. wjeczor hacj 5 h. 59 min. rano.

Cjahi hornolužiskeje želeſnizh:

rano vſchijp. wjeczor	rano vſchijp. wjeczor
Kohlfurt	5s
Horta	5s
Misla	5s
Wilow	6s
Mückenberg	6s
Wujesd	6s
Kas	6s
Wojerezy	7s
Wyßki Wilow	7s
Ruhland	8s
Wujesd	8s
Mückenberg	9s
Wilow	9s
Kulow	9s
5s, těla: 5 hodjinow — minutow; 1s, těla: 1 hodž. 32 min. atd.	5s, těla: 5 hodjinow — minutow; 1s, těla: 1 hodž. 32 min. atd.
Wilow je Elsterwerda, Kulow je Liebenwerda a Školzja je Falkenberg.	—

Wot 12. januara je tež želeſniczna ſtaſawa w Klétnom ſaſožena. Tom ſtaſawaja wſchē cjah, kij ſe Školzja do Kohlfurta jedu, ale wot tých, kij ſe Školzja do Školzja jedu, jenož poſleni wjeczorni cjah.

Nawěſtſti

Serbske Nowiny,
fliegende Blätter,
Kladderadatschi,
Berliner Tageblatt,
(23,000 abonnentow),

kaj tež ſa wſchē druhe nowiny tučraja a tučraja wobſtara wſchēdaje porjadrne a po naſtunischich placjissach

Rudolf Mosse

w Lipſku,
Grimm. Straße 2.
w Draždjanach,
Altmarkt 4.
w Chemnitzu,
Roth- u. Holzmarkt-Geſte.

Na herbskej hâsz
čjo. 20.

Möbelowy magazin

Na herbskej hâsz
čjo. 20.

Augusta Jannascha,

tyscheriskeho mischtra w Budyschinje,

porucza wulki wubjerk prawdziwych a molowanych worjeschinowych, mahagonijowych a wiśnijowych möblów, kaž tež sofa a wsche druziny pleczenych stôzow (Nohrschüle) po najtunisich placzisnach.

Na žitnych vitach
603.

Ernst Pech,

w domje knjesa C. W. Bižki,

porucza wulki wubjerk czistowolimanych draſtinyh ripsow we wscheinbach, meter po 1 mark 40 np., kóhez po 80 np. atd.; zyle ſf. diagonale, lustrý, popeliný, ſchottſke draſtne tkaniny, meter po 44 np. hacž 3 ml. 40 np., kóhez po 25 np. hacž 1 ml. 90 np.; židzane eachenez, foulardy, kravatty a ſchawliky, ſchtuki po 25 np. hacž 9 markow; wołmiane eachenez, rubiſchka a ſchawle na hlowu a džeczaze ſchawliky, ſchtuki po 25 np. hacž 3 ml. 50 np.; pikej, ſmuhaty plát, ſiffon, cretonny a ſhirting, meter po 45 np. hacž 1 ml. 5 np., kóhez 25 np. hacž 60 np.

Mój ſtaſt je doſpoſtne ſrjadowany a možu ja, dokež hym pschi ſtaſtneſci tunjo kupowaſ, moje twory tež po najtunisich placzisnach pschedawacž.

W khlamach ho herbski ryczi.

Pschedeschežniki

we wulkim wubjerku porucza
pschedeschežnika fabrika (Schirmfabrik)

Richard Minck

w Budyschinje, na ſwontnej lawſkej hâsz 819.

Porjedzenja derje a tunjo.

Photographia E. Pofeldt

w Budyschinje, nutſkod po pschi theatrie
a ſ fotočneje hâsz.

Würzburgske runklizowe hymjo,
čerstwe huche droždze,
najrejneſche wulki a male roſynti,
mléčny zolor, pt. 44, 48, 50, 56 np.,
rjany zolor w kehelach, pt. po 48 np.,
rojš, pt. po 16, 18, 20, 24 a 30 np.,
ſhrup, jara ſlödky, pt. po 20, 24, 40 np.,
petroleum, pt. po 18 np.,
ſoda, k plukanju, pt. po 14 np., pschi 10
punktach tunſcha,
mydlo, pt. po 36, 40 a 48 np., pschi 5 pt.
tunſcho,
gries, kruhy, kočki, buny, jahy, hróč,
jara tunjo,
cervelatkočka, apfelſch, tunjo,
cigarr, 100 ſchtuk 16, 18, 20, 22 a 24 nsl.,
rjana twora,
jerje w tunach a kopach a w jenotliwym
jara tunjo,
polenzy, ſlödky a ordinärne, likałowhy sprit,
jara tunjo
pola

Carl Roack
na žitnej hâsz.

Rigaske a pernawisse
hymjentne lane hymjo
hym ſaſo doſtaſ a pschedawam tunu po 13½
toler. R. Vinner w Rakezach.

Wſchitke druziny polnych, kuczych, ſelin-
ſkich a kwetlowych hymjeschlow, kaž tež ri-
gaske a pernawisse hymjentne lane hymjo
porucza ſaſo k dobrociwemu wobledzbowanju
hymjenjowa pschedawarnja
R. Vinner w Rakezach.

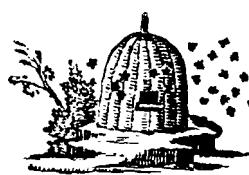
Žiwnoscž čjo. 17 w Rodezach pola Po-
morez ſ 13 akrami 251 prutami ležom-
noſcie a ſ 349,7 dawskimi jenoſciami na-
położena, je herbstwodžlenja dla hñdom na
pschedan a je wscho dalshe pola herbow tam
ſbonicž.

Woſh na pschedan.

Wolnate woſh, nowe a trjebane, kaž tež
ſchtyri korbwoſh ma po ſpodoſnej placzisnje
na pschedan. I. Simburek
woſhwarjer na hornečterej hâsz.

August Schönck

na hauensteinskej (butrowej) hâsz
porucza herbske ſpěwarſke knihi ſe
ſložnym wobrěſkom, ſe ſwiaſkem ſ pra-
ſowanije kože abo ſe ſomota, kaž tež
wſchitke potriebne ſchulſke knihi twier-
dze a trajnje ſwjasane.

Sekdom, ſ pojo-
łami wobhabdžaných
lókežow ſu ſ zy-
lím mjeđom na
pschedan pola Dana
Schimana w Brę-
synzh pola Del-
njeje Horki.

Kontolnihi, liniirowane a njelinirowane,
notiznižli, listownje, portemonnaies, pschi-
kniki, piňne a zejhnowansle potriebnoſcie,
ſchifrowe taſle, wobbite a njewobbite, piňne,
zejhnowansle a hujzne mapy, warſone
drjewjane tworž atd. atd. porucja
F. W. Pohl prjedy I. Benettisj
na ſwontnej lawſkej hâsz 828.

Ajenjaje toſche,
plaidoje rjemjenje,
hlé,

gummijowe balle

porucja we wulkim wubjerku

F. W. Pohl prjedy I. Benettisj
na ſwontnej lawſkej hâsz 828.

Majnowſche

a uajelegantne naſte ne mžž po wulkim
wubjerku porucja Heinrich Langa
w Budyschinje na bohatej hâsz.

Koſlaze kožki ſupuje ſtajne po
najwyschich placzisnach

Heinrich Langa w Budyschinje
pschi herbske katholskej zyrkwi a na
bohatej hâsz w khlamach.

Ukörjaze, mordarjove, ſajecje, liſtice a
korntlowe kože ſupuje po najwyschich placzisnach

Heinrich Langa
pschi herbske katholskej zyrkwi.

Koſlaze kožki

kujuje po jenotliwym ſaſe tež w zylym po naj-
wyschich placzisnach

Gustav Nanda
na garbarskej hâsz 426.

Kože wſchich druzinow ſupuje po naj-
wyschich placzisnach

Emil Flegel
na žitnej hâsz, w domje ſ. cjaſnikarja Kóchlera.

Wuczežane wloſhy

kujuje a wloſkowe pletwa džela

C. A. Paul
na garbarskej hâsz čjo. 364.

Šloma

ſo ſaſo ſupuje. Woſt koſo? to je ſhonicj
we wudawarni „Serbſkich Nowin.”

Brawdziwa Glöcknerka rzeźnita a hojaza żalba*) (żadny tajny skrót) ma na schachtliczny **M. RINGELHARDT** drjenje, sałk, lishawn, kurjaze woka, wosabjenje, psche wszech wotewrjene, rosdżajomne, rosdżelomne, wosabite, wopalene czerpjenja, bolaze leżenje, sahorjenja, sarżellissiu atd. a je so pschi wsichtlich thçle Shorhoszach psches swoju speschnu, wëstu hojazu móz na najlepiej dopolasala.

*) Dostacz w schachtach po 25 np. w budyskomaj haptylekamaj, taž tež w haptylekach w Biskopizach, Naleczach, Scherachowje, Hirschfelde, Bjernacjizach, Wöstronu, Herrnhucie, Neugersdorffie, Grossschönawje, Nowosalu, Seifhennersdorffie a w fabrizy w Gohlisu pola Lipska.

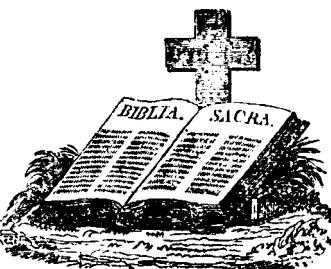
NB. Bjes horla wucjischcianeho schtempla żalba prawdziwa njeje.

Kožowe fhlamy R. Lindau

w Budyschinje, pschi mjašowych hëtkach čzo. 351, w domje knjesa Juliusa Darßau, poruczeja wszech družiny pôdušchow a naręce w zlych ložach, taž tež wurešane po tunich ale twerdych placzisnach.

F. A. Böhma,

rësbar w Budyschinje,
pschi swonknych laiwskich wrotach,
porucja swój wuli sklad rowowych pomnikow s
pěstowza a marmora.

Posłuszenje sprawne, placzisny tunje.

Wschednje czerstwie paleny
=twarzki a rolny kalk=

po spodobnje tunich placzisnach

poruczeja

H. W. Siebörger herbja
w Nißej a w Cunnersdorffie pola Shorjelza.

Róże, taž tež pletwa sa njewjesty a kmotrow su rjane a tuncie na pschedan w schrymparskich khlamach hauensteinskeje abo butrowskeje haſy.

Drzewowa aukzia.

Na knjazim delnjohorčanskim reviru budže so wutoru, 30. mérza t. I., dopoldna wot 9 hodžinow,

77 wulkich dubowych dolich hromadow pod wuměnjenjemi, psched termiju wosjewjomnymi, na pschedadzowanje pschedawacj.

Sapoczątki pschi dwemaj topołomaj pschi delnjohorčansko-wulkodubrawskim kommunikacjiskim pucju.

W Małej Dubrawzy, 20. mérza 1875.

G. Preuß.

Drzewowa aukzia.

Wutoru, 30. mérza, jako 3. dñen jutrow, dopoldna wot 9 hodžinow budže so na knjazanskim reviru

131 hromadow lisczoweho drzewa na pschedadzowanje pschedawacj. Wuměnjenja so psched sapoczątkom aukzji wosiewja. Shromadzisna na wulkim boku.

Wycierkubo Lüft, 20. mérza 1875.

Knjaze zarjadniſtvo.

Aukzia wuzitkowego drzewa.

Wutoru, 30. mérza 1875 budže so na gmejnich leżomoscjach w Bokojne pola Barta 24 topołowych klozow a wiazorh hromadz tofloweho drzewa sa hotowe pjenesy na pschedadzowanje pschedawacj. Shromadzisna popoldnu w 2 hodžinomaj pschi wulkim moscze. Weser, gmejnisti prjodkstejer.

Drzewowa aukzia.

Szrednu, 31. mérza t. I., rano wot 10 hodžinow budže so w Pschiwejzach 114 lisczodrzewowych dolich hromadow, bjes kotrymž je tójszto wojnarskego drzewa, sa hotowe pjenesy na pschedadzowanje pschedawacj. Wuměnjenja budže psched aukzji wosjewjene.

Shromadzisna je w foreznije w Pschiwejzach.

W Drēnijowje, 20. mérza 1875.

Weißbach, hajnik.

Knjaza čzo. 12 w Kęczinje je hnydom se swobodneje ruki na pschedan a je wscho dalsze pola Biežy w Starym Lubiju shontz.

So je jenož jeniečzy

G. A. W. Maherow bröſtſyrop s Wrótsławja moju žonu wot = satraschneho keschela =, na kotryž wona $1\frac{1}{2}$ lata cierpjescie, zyle wuſwobodzil, s tutym wobkvedećam.

Gr. Bschirbendorf. Hilgner, kubler.

Jenož prawdziwy mają jón na pschedan w bleschach po 20 np., 1 ml. 50 np. a 3 ml.:

Heinr. Jul. Finka w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
J. Stochansen w Kamienzu,
J. Sime, haptylar w Herrnhucie,
Jos. Höbmann w Scherachowje,
Ed. Hiese w Nowosalu,
haptylar Gerischer w Ostriku,
Schota we Botrowje,
Lehmann w Budeſtejach a
haptylar Dr. Holtzsch w Naleczach.

Sporuschk

Kupuje we wszech dzelbach po najwyšszej placzisnie měschežanska haptyla,

Max Schünemann.

Klufschanske wojskowe towarzstwo.

Pondzeli, 29. měrza, popołdnju w 4 hodzinach hłowna szroma-
dzinska w pszebystku towarzstwa w Klufschu.

Pschedźyda.

Towarstwo Maćicy Serbskeje

změje srjedu po jutraci, 31. měrca, popołdnju wot 2 hodzinow swoju porjadnu
hłownu zhromadźiznu

w hotelu k „winowej kići“ w Budyšinie.

Dźeński porjad: Rozprawy. Nowe wustawki. Namjeti.

Předsyda.

Drjewa, w běhu tuteje šymy na ſłedowazých tudomnych kniežich ležob-
wych revirach spuszczone, budža ſo na pomjenowaných dnjach ſa hotowe pje-
niesz ſjawnje na pschebadżowanie pschedawacj:

I. 31. měrza t. I. na hatkowskim reviru,
rano wot $\frac{1}{2}$ 10 hodzinow w drjetniſtce dželenzu:

34 Rm. twierdych ſchęzepow,
37,92 twierdych walczłow;

II. 1. haperleje t. I. na drobjaſlim reviru,
rano wot $\frac{1}{2}$ 10 hodzinow w Drobach:

19 Rm. twierdych ſchęzepow,
36,49 twierdych walczłow,
4,5 Rm. mjeħlich ſchęzepow,
3,62 mjeħlich walczłow;

III. 2. haperleje t. I. na minałatſlim reviru,
rano wot $\frac{1}{2}$ 10 hodzinow w „ſchižnym hacže“ pola Tomka:
počrakovanie a pschedawanie lisczoweho drjewa
a něhdje 100 ſuschižowych dołkich hromadow.

W Minakale, 23. měrza 1875.

Grabinska Einsiedelska inspekzia.

W Brēmjenju budža ſo pondzeli, 29.
měrza, popołdnju w 3 hodzinach, pola J.
Lehmanna wſchelake móble, bjes nimi 1 draft-
khamor, sofa, blido, kaž tež něchtu drafty a
porzellanoweho ſudobja na pschebadżowanie
pschedawacj.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 30. měrza, popołdnju w
2 hodzinomaj, budže ſo na leżomno-
ſejach Psuhlez kubla w Nachlowje
dželba ſtejazých ložow twierdeho drjewa
na pschebadżowanie pschedawacj. Wum-
ěnjenja ſo psched aukzji wosjewia.
Shromadžisna na kuble. A. Nowak.

Aukzia.

Wutoru, 3. dženj jutrow, pschipołdnju wot
12 hodzinow budža ſo sawostajene wězy njebo
kniesa Thiememanna w Glinje, jako:
ſchath, wſchelaka draſta, 4 koža, 2 draft-
khamoraj, blida, ſiolk, 1 kołowy ſchrub
a wſchelaki hońtski grat
ſa hotowe pjenesz ſa pschebadżowanie psche-
dawacj.

Do Nei-Deelandu

w Australiji

wobſtar w haperleji a meji rjemjeñilow,
dželacjerjow, ratarjow a njezenjene ſlužbne
holž ſa 11 tolej pr. kouranta abo 33 reichs-
markow ſa wotroſceniých

C. A. Mathel w Hamburgu
a jeho agent knies Emil Herschel w Dra-
ždjanach, an der Herzogingarten 4.

Jedyn zyhelski mischtr

a tojsko kmaných zyhlesktrychowarjow ph-
tam ja ſa moju thonowu zyheluiezu w Hor-
nim Měrkowje. Kózdy ma ſo mi ham prijods-
tajic a wopiszma ſobu pschinjeſc.

W Hornim Měrkowje.

G. L. Müller.

Róbny hólčez, kíž čhe pjeſkarſtvo nauw-
nyč, može jutry do wucžby ſtupic pola pje-
karſtveho mischtra E. Deubela na jerowej hafy.

Wucžomnik pytanj.

Pod spodobnymi wuměnjeniami wucžom-
nika pyta

August Janosch, tyczeński mischtr
w Budyšinie.

Na puczu ſ Budyšina do Porschic bu
ſchtwórtk, 11. měrza, jedyn rječas ſhubjeny.
Sprawny namakat čyžl jón ſa pschibidne
myto w delnjokinianskej ſcoržmje wotedač.

Slicžbowanie a džat

sa miłe dary, kíž buchu tym, lotſij ſo 27.
haperleje 1874 w Rhaſowje wotpalichu,
luboſcijwe darcene. Daricu pak:

Knieni baronka ſe Schönberg-Bibran nad
Luhom, Rhaſowom atd. 175 tolej, knies ho-
ſcjeniż Lehmman w poſthörne 9 tl., Luhow-
ſka gmejna 35 tl. 6 nžl. a 2 kopje wollepjow,
radworska gmejna 27 tl. 13 nžl. 5 np., nje-
ſwacžiſka gmejna 16 tl. 24 nžl. 5 np., 2
kopje wollepjow, 15 měrrow rožki, 1 měch
běrnov a 23 walow ſhyna, holeſhovſko-du-
bravſka gmejna 7 tl. 24 nžl. 5 np. a 1400
punktow wollepjow, wbohovſka gmejna ſ
Krónu 7 tl. 17 nžl. u dželbu ſhomy, ſar-
cjanſka gmejna 6 tl. 20 nžl., makowjekowſte
ratarſke towarzſtvo 4 tl. 2 nžl., knies Wjenk
w Koſlowje 1 tl., trupinjanſka gmejna 4 tl.
16 nžl. 5 np., bronjanſka gmejna 4 tl. 10 nžl.,
1 körz rožki a někotre wollepje ſhomy, kom-
ſcjanſka gmejna ſ Viſchej Horu 4 tl. 17 nžl.
5 np., jeaſcęjanſka gmejna 3 tl. 10 nžl.,
bolborcjanſka gmejna 6 tl. 7 nžl. 5 np., ka-
howska gmejna 4 tl. 26 nžl., rafečjanſka gm.
9 tl. 6 nžl., kamjenjanſka gmejna pola Nalez
2 tl. 15 nžl., knies žiwnoscjer Jan Žid w
Rhaſowje 6 tl., bōſciečjanſka gmejna 4 tl.
12 nžl., holeſhovſka gmejna 6 tl. — nžl. 5
np., wjeſelanſka gmejna 1 tl. 15 nžl., knies
kubler Handrij Bräuer we Wětrowje 2 tl.,
knieni kublerka Hana Jermišowa we Wětrow-
je 2 tl., knies kubler Handrij Skop we Wě-
trowje 2 tl., knies žiwnoscjer Jan Bok we
Wětrowje 1 tl., knies žiwnoscjer Petr Faſten
w Małym Wěllowje 1 mandel wollepjow,
wutoſcjanſka gmejna ſ Vanegami 5 tl. 10 nžl.,
miliečjanſka gmejna ſ Pschēdrēnjom 10 tl.
12 nžl. 5 np., ſmochęjanſka gmejna 9 tl.
nžl. 5 np., nowowieſcjanſka gmejna pola Nje-
ſwacžidla 4 tl. 15 nžl., kamjenjanſka gmejna
pola Nadworja 5 tl., knies žiwnoscjer Robanja
w Haſlowje 1 tl., holeſhęjanſka gmejna 3 tl.
1 nžl. a wulcowjekowſka gmejna 4 tl. 5 nžl.

Sa prijodeſtejaze, tak bohacje date dary
ſjawný džat prajzy, czujemy ſo tež niz mie-
nie hračej ſo wutrobiue džalowacj ſa ſory,
ſe wſchelakich ſtronow bjes ſaplačenja czí-
jnene, ſa rab ſpožęzene rucžne dělo a ſa
wſchelaki dracſenja a druhe dary, lotrej ſo
nam doſtachu.

Bóh čyžl tule dobrociwosci týkacj ſrőc
ſarunacj psches ſwoje bohate żochnowanje a
wote wſchitkich tajſe njeſboje na wſche ežaby
wotwobrociſc.

W Rhaſowje, 19. měrza 1875.

Handrij Kiliu, gmejnsli prijodeſtej.

Žoldkowý ſatarrh
doſpolne ſahoi
J. J. F. Popp w Heide w Holſteinje.

Wat redakziſe. S druhim ſchtwórtlētom, to je ſe 14. čiſtlem, „Serbske Nowiny“ ſapocžati jeneho nowego,
jara ſajimaweho powjedaučka pschinjeſu.

Serbske Nowiny.

Štvortlētna předplata
we wudawańi 80 np.
a na němskich póstach
85 np., z přinjeſenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde čílo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawańi „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawské hasy čílo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Ciácer: L. A. Donnerhak w Budyšinje.

C. 14.

Sobotu, 3. haperleje

1875.

K n a w j e d ź e n i u.

Eži žami cjeſcjeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotsz għedža sa nje na druhe ſchtwórtlēto 1875 do prědka placzic, njech nětko 80 np. we wudawańi „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Eži, kotsz ſebi „Serbske Nowiny“ psħes pōst pschinjescż dawaja, njech tola njesapomnja, ſebi je tam bórsy ſlaſacż. Na ſchtwórtlēto fa-placzi ho sa „Serbske Nowiny“ na ſakſki a pruſki póstach, kaž tež w druhich krajach němského khezorſtwa 85 np. a f'pschinjesczenjom do domu 100 np. abo 1 marka (hrivna).

Nedakzia.

Madžarski kralik w rumunskej wóži.

Hac̄ do lēta 907 w něčijskej Wuherſkej, katraž ho tehdh kacjanſki Pannonia mjenowaſche, s wjetſcheho džela pał k wulkmorawskemu kraleſtu ſkuſħeſche, najbóle ſklowjenjo bydlachu. S tutych ſklowjanow běchu ho Volkharjo, Sſerbja a Kħrowatojo bóle k ranju ſaqħdlili a k wjetſoru a k počnožnej mjejaħu ſklowalojo a Čeħojo ſwoje ūnnejha, do hórsliх dolinow bēſħe pał tósshto Makorukow psħicżahnyk. Šsużodnu, s Wuherſkej sjenecjeni ſedmihródsku (Siebenbürgen) běchu Rumunojo wobħażdžili, lud, kotrehoż rycż ho po wjetſchej dželbje s romskeho körjenja wotwodžuje, cjeħoż dla ho woni tež Rumunojo, to je, Romjenjo abo Romshy mjenuja. Wot Volkharow je něčijske wuherſke hórmone město Pest, wupraj „Peschl“, to je po herbſlu „pēz“ (der Ofen), kaž tež němſki rěla, natwarjene.

W lēze 907 Madžarjo Mójmirowe ſklowjanske kraleſtu do cjiſta roſbiču, hac̄ runje bē jemu němſli kral Ludwig k pomozu psħicżahnyk. Madžarjo fu wot teho cjaħsa knježa we Wuherſkej a ſedmihródskej. Woni fu hiſħeſe bjenħniſchi džen fuorow, psħecċiwi druhim ludam njeħsħejell a jidu njeħmīlneje podcijskej-čjoważi lud finſkeho naroda a běchu w tyc cjaħħas, hdjeż Wuherſku dobyħdu, tał džiwi a hrubi, so tamniſchi ſklowjenjo, jeli ho jidu to radži, psħed nimi do druhich krajow ejx-lachu. Ničtön njeħew druhim ludži hórje kjudowacż, hac̄ Madžar, a żadu rycże-kubliet njeħbe nad ſwojimi poddanami hórschi knjež, hac̄ madžarski. Wot lēta 1852 je we Wuherſkej robota ſpanjola a je tam sa ſklowjanow a Rumunow wot teho cjaħsa w cjielnum naſtupanju wjelle lēpje, psħet oži nětko jidu rycże-kubliet wjazgħi psħecċeħacż a kulač njeħmiedża. W duħoħwixmu naſtupanju pał tam hiſħeſe stare kħanxi kieni a wuherſke ministeriſtro je lioni tif qgħidha (wyħda schule) jaħna klo, kotrež běchu ſebi ſklowalojo ſakċiżi.

Kiel ja cjaħħas robocħanſtwa w ſedmihródskej bēſħe, to bu-djemu se blidwawzeho powiedanċċa widżeż.

Jedyn naſlētni džen lēta 1847 jahe rans ġeđeſe knjež ru-munskej wħi kulturuz, madžarski Semjan Gabor, na kām jentnej kawżi psħi wrotach ſwojeho dwora. Wón mōđeſħe tam ſwojih lubiħi poddanow najlēpje wobħażbowacż.

Gabor bē psħes pok sta lēt starx a runje s dokheje trubli ħiġnej toba kieni, kotrež bēſħe na ſwojih leżomnoſċiñ na-pħażawa. K jeho nohomaj leżejt-tajjeb dwejji wussaj pħaj.

„Hejhej! je dha twoja bruna hiſħeſe psħezo hroma?“ psħi-woka wón jenemu kħamornemu buril, kis na wosu ġeđeſe a s pomozu jeneho dokheho kija dwi kħiejj kruwje k-ċeħnjenju nu-swasche a ho s wotċeħħiġi klobukom psħed ſwojim knježom kħilesħe.

„Haj, domnu (knjež), wona je hiſħeſe hroma“, wotmolvi buril.

„Sxy ju hiżom s-paļenzo namasač?“ prasħeſe ho knjež dale.

„Sxyju ju namasač, knjež, ale jidži maja hubjeny, tola pał droħi paļenž.“

„Nō, ly mōđeſħi ſebi wjet-żorr po blesħu kliwawiza (klaw-koħo paļenž) psħinc, ale sa tu brunu, niż pał sa Tebje, starx ċipoli!“

Buril ho rjenje džakowasche a jidjeſħe dale, wulži faſtrō-żam hox tajse hiſħeſe njeħidżaneje darmiwoſeje knježa Gabora. Taħo bēſħe knježej s-worj, pocja ho wón we wloħiċċi drapacż. „Oraku (ċert) tola, moja bruna je dobra kruwa a Goſħiha wón-dano mienħeſħe, so thie domna (knieni) Illa, mandjeſſla knježa Ga-bora, jenož brune kruw w hrodji mēcz — hm, ja budu drje tón paļenž ham wupiċċi dħrbjeż.“

Knjež Gabor pał bjes tym rosmiħħi, hac̄ bi tu „brunu“ s jene cżelo abo sa niżo samiņk a bē runje poġġiex wobfank-niż, jał njeħħi dhuhe jeho ledžbnoſeż na ho seħħi.

Bē to wuliki rumunsli wós, do kotrehoż běchu ſħixri rjane ħnħebk li wohi sapsħeħiġi, a pödla nich djeđeſħe jedu starx se ħnħebkli wloħiċċi.

Kreslu, sħożomnij wobħedżej tutuħi woktor, ſkuſħeſħe k tħix nětotru wobħdlerjam wħi, kotrhom bē knjež Gabor tola něħħi samoħiencarlo naħromadžiż dat.

Poniżne kreslu rukaw semjana poloski a qiegħi, potom dale jeeż, jał knjež Gabor sawoka: „Stej! Ja Eži njeħħi k wobstaranju dam.“ U wón papjerku s-listiowne wutdrħi, na nju tkieni něħħi rycżi napiċċa a je kreskej psħepoda. „S tutu rycżi lami jidżi do města k mojeni psħecċeħej Hispanie; dalshe pola njeħo naħħoniż“, wón kmekk lotto rjelnej.

Dħrbju ja se wħchemi sħixrimi jidżi?“ woprascha ho kreslu, tu papjerku sa pañ kħomajo.

„To ho w, džedlo!“ kmiejsi ſebi knjež, „se wħxhi kli sħixrimi.“

Kreslu ho s cjejjel wutrobu wotħali. Wón bēſħe tola qiegħi dženja pilnje na poli dżelkacż a bēſħe teħo dla doma psħilkasak,

so by jemu Marzuza, dżowola jeho starszeho syna, na polo śniedanie pschiniejska — a někto dyrbiesche wostajski wscheho do města jecz a synadz hallo wo počnoz domoj pschijedze.

„Hola hei! dha tak sahe jēdjesch?“ praschesche zo Joschla, knieži pohonč, a se swojimi konjemi pschi Krešku sasta.

„Do města k kniezej Hispanej“, Krešku śrudnje wotmolwi.

„Shto dha masch tam wobstarac?“ zo Joschla dale praschesche. „To pak sa Tebe wěscze nicz dobreho njebudze. Knies Gabor běsche wejera pola Hispana. Masch tam žadyn list wotedacz?“

„Tak je“, džesche Krešku, „tola čert wě, shto je napisane. Budu drje nětore hudy wina domoj pschijesek dyrbiesch.“

„Ja chzu schelma bycz, jeli temu tak budze“, praji Joschla a spraskny s kchudom, so tonje bězecz poczachu. „Mój luby Krešku, njedaj ſebi žel bycz, hdyž zo jenož s tſjomi wróczis, pschetoz knies Gabor je wejera pola Hispana wjele pjenies pschihrač.“

Ledy bě Krešku tele ſłowa ſałęchſchač, dha wón ſatſhepot. Jego ſchthri woły běchu jeho najwjetſche wěſeſe a hdy by jeneho wotběk, dha by to tak wjele rekalo, jako by jenu ruku abo nohu wotběk.

Tako Joschla do dwora ſajebze, dha wnhlada, kał tam knies Gabor jako ſudnik ſlutkuje.

Jenho 18letneho zygana běchu w lězu pschi ſberanju ſucheho drjewa dozahnyli a jeho k wotschtaſowanju na dwór pschijewſli, dokež bě knies Gabor lež wſchitlim zyganam ſakalač.

Wotkudženje bě tehdh we Wuherskej na kniežich dworach jara ſpěchne. Wulke rycze trjeba njeběchu, pschetoz Gaborowi wotroczy wjedzichu, ſhto maja w tajlim padze činicz; ſawka a kje hotowe ſtejachu. Woni teho holsza na ſawu počožichu a něhdje 15 minutow bijachu. Wón tu czwiliu mjelečo ſnjeſe, jenož s cizha ſtonajo. Esmjerczbledy tón holszeſ ſtaže a kromu Gaborowej ſuſnje koſchivschi pomaku wotbal džesche. Gabor pak rjetny: „Hdyž chzesch bity bycz, dha dži jenož ſaſo do leha!“ a zo ſ zykej ſchiju ſmejo ſaſo na ſawu pschi wrotač poda.

(Poſtracjowanje.)

Shto je „ſměnka“ abo „wechsel“? Shto ma „ſměnka“ abo „wechsel“ na ſebi?

II.

Šměnki abo wechſele ſu najprjedy bjes pschelupzami naſtaké a naſožuju a trjebaju zo hiſcheze dženſniſchi džen najbóle a najhucſiſchiho wot pschelupzow a tajlich ludzi, ſotijz ſ někakſimi pschelupzimi tworami abo ſ podobnymi wězami, n. psch. ſe ſitom, ſ twarſlim a druhiu drjewom, ſe ſlotom, ſ konjemi, ſ hnójnymi ſredlami, ſ ratařſlimi wupłodami, ſ pschedzenom atd. torhuja*) abo wiluſa. Ale tež hewal trjebaja a naſožuju zo ſměnki abo wechſele tež wot druhiich ludzi, bjes wěriczelom a dōžnikom, na pschiklad: hdyž je něchtó někomu něchtó w pjeniesach (ſ kupje abo pschedacjaz atd.) dōžny abo winožt wotbal abo hdyž je ſebi pola něleho, najbóle na krótſchi čaſ, pjeniesy ſajimak atd. Tehdh dōžnik často na ſwojí dóh ſwojemu wěriczeli ſměnku abo wechsel

*) Torhowacj (torgowacj) rěka tak wjele, kaž němſke: „handeln“, a torh, torh, torhowacj (torgowacj) tak wjele, kaž němſke: Handel, Handeln, Handel treiben. Teho dla rěka němſke: Markt- und Handelsplatz hiſcheze dženſa na ſerbſki „torbosčejo“ (torgosčejo). A wot tuteho ſłowa ma tež město Torgawa pschi ſobju ſwoje mjeno. Pschetoz wſchitke pschelupzke ſobze mějachu nědys tam ſtaſacj a ſwoje pschelupzke twory torgawskim ſupzam kupjenju poſtſicjic. Město Torgawa abo Torgow běſche ſo ſobze na ſobju ſapelovne abo ſafarolu a ſtarowne město (Stapelplatz) a mějete ſapelovou abo ſafarolu a ſtarowna pravissu (Stapelrecht). Zabyn bživ teho dla ujeje, ſo je tam ſ teho bōrſy ſyline a wołtſkérne torhowacj (torgowacj) t. j. pschelupzwo a wifowanje naſtalo a bylo a město wot teho, dokež běſche ſa mohe twory a tworowe ſtady torhosčejo (torgosčejo) ſwoje mjeno Torgow abo Torgowa doſtalo.

wuſtají a jemu ſ tym krótkie dōžne wopisimo da. — Šměnki abo wechſele maju pak ſwoje ſamžne, weſebite prawa a ſalonj, ſwoju woſebitu móz a wažnosć, po kotrých ſo ſlóžuja a roſhu-dzeju. Tale wažnosć a móz ſeji woſebje w tym, ſo ma ſo ſaplacjenje ſměnki abo wechſela, to je: we nim jaſo dóh napiſanyh a ſapiſanyh pjenies, tak rucze hač je čaſ ſměnki abo wechſela wotbězal a čaſ a džen ſaplacjenja tu, bjes ſomđenja, khe-tſje a ſpěchne ſtacj. — Dale njemójesch tež pscheczivo ſměnzh abo wechſelej žanycz wulich wuryzow a wuſtawjenjow činicz; wjele bôle: pak ſměnku abo wechſel pschipósnajesch a ſ tym wuprjisch, ſo by jón podpiſal a wuſtajík, pak: ſo jón njeſhy podpiſal a wuſtajík. Pschipósnajesch-li ſměnku (wechſel), to rěla: prajich, ſo by ſměnku (wechſel) wuſtajík a ſe ſwojim mjenom podpiſal, dha masch tež, jeli wěriczel abo mějiczel wechſela žaneho ſcjerpnjenja a wotczakowanja ſ tobu nima a tebi ſměnku (wechſel) njeſpodeschi, dokež, w ſměnzh (wechſeln) ſapiſany, hnydom ſaplacjic abo, ſhtož jenak wjele rěla, ſ hotowymi pjeniesami wotměnitz. Tu rěla potom: tu je ſměnka (wechſel), — kotrž wěriczel ſwojemu dōžniku přjödkerži abo přjödkpočoži — tu, dōžnik! ſaplacj tón wechſel, to je: ſwojí dóh, we wechſelu ſapiſany, ſ hotowymi pjeniesami; tu wotměn hnydom ſměnku ſ hotowymi pjeniesami, kotrež wěriczeli ſa nju naſadžesch. Njemójesch-li pak ſměnku (wechſel) pschipósnacj, dokež ju wuſtajík a podpiſal njeſhy, po tajkim: njeſchipipósnajesch li ſt wechſel, tebi wot wěriczela přjödkpočožen runje ſpomnjenje winy dla, mjenujz dokež jón wo prawdze wuſtajík a podpiſal njeſhy, dha je tebi dowolene, ſo móžesch podpiſane mjenno wotpreč — a byli to činik, dha masch tež hnydom — ſo wě, psched ſudniſtwom — tajſe wopacźne abo falschowane mjenno abo podpiſmo wotpschibahacj, jeli to ſ dobrum ſwědomjom móžech. Pschetoz, dokež je ſměnka (wechſel) kaž ſožda druha privatna, ani wot ſudniſtwia činjena a wuſtajena, ani psched ſudniſkom relognoszitowana abo pschipósnata lisczina (Urkunde), runje tež (dōžne) privatne wopisimo, dha móže ſo ta ſama, woſebje tež w naſtupanju podpiſma, wotpreč a na to tež wotpschibahacj.

(Poſtracjowanje.)

Swětne podawki.

Němſke ſhějorſtwo. Sa ſchuſejoſevoho běrku w Njechanju je dotalny poſtagent Monga pomjenowaný.

— Saſſle ministerſtwo ſnutſkoſinnych naležnoſc̄ow je ſ pschiswojenjom krala Alberta ſukelníſtemu Heinzu w Glauchawje, kiz je wot teho čaſa, hdyž je ſe ſchule wuſtupiſ, jenož pola jeneho jenigleho miſchtra ſwěru džekal, wulku ſlěbornu medaillu ſ naſpiſmom: „Sa ſwěrnoſci w džele“ ſpoſožilo. — Teho runja ſu piſmitſtajec Hellriegel w Blochmanez knihičiſtcejerni w Draždjanach, tyſcher Koch w Nönischez pianofortowej fabriky w Draždjanach a tyſcher Uhlemann w Türpę móblowej fabriky tam tu ſamžnu medaillu doſtali, dokež je přenſhi w jenej a tež ſamej čiſtcejerni, poſlenschej pak w jenej a tež ſamej fabriky 25 lét ſwěru džekalcoj.

— Sa Waldeheimo piſhaja: Na dovorje jeneho tudomneho twarskeho miſchtra běchu ſtudzen wuryli, kiz běſche 42 kóhce hlu-bolo a mějete něhdje 6 kóhce wody, tež běſche tale ſtudzen hizom tak daloko wumurjowana, ſo trjebasche ſo jenož horla hiſcheze kroma wurunacj. Mürjer, kiz mějete to dokonječ, ſtejſe na deſlach psches ſtudzen poſkoženych; na jene dobo ſo jena deſla roſlemi a mürjer panje do hlu-bolosče, ale tak runje dele a po tajkim tak ſbožominje, ſo ſebi jenož ružy trochu wobodrie. Wón ſo pschi padze do wody podnuri, ale bōrſy ſaſo ſ njeje horje ſpłownje a

so s rospodobnjenymaj nohomaj a rulomaj tak delho sa murju wyske wody dzerzi, hacj jemu wotezlu dele puschca. Sa tu so wón někol pschiwjeze a ludžo jeho tak se studnje wuzahnu. Djivnje dozej je, so wón pschi wském tym swoju tobakowu trubku s huby puschczik njeje. Tačo běch u jeho se buchej draftu wobstarali, džesche wón do wské Parthy, hdej bydli a sa někotre dny bě so tak shrabat, so mózeshe sažo na džeko hicž.

Varzin. Němcki khězor so nehdje w měšazu meji do Italije poda, so by tam italského krala wopystal. Naisslerje jemu to strowosz dowoli a je taſti wopyst tež we wěslim nastupanju trjeba, dokež je italski král němckého khězora hžom dawno wopystal a tehdby tež we Winje pola awstriskeho khězora pobyl. Tutoń w tyčle dnjach na wopystanje italského krala wujedze, tak so němckemu khězorej někto tež dale nicžo wyske njerostanje, hacj so tež skerje a lepje do Italije na pucž podacj. Ale to je s cęzka i wérje podobne, so do Roma pojedze, hacj runje je Rom w tu khwilu hkorne město w Italiji; pschedoz w Romje kamž bydli a s tym němcki khězor w tu khwilu runje we wulcej pschedzelnoſci njeſtej.

— Na pruske ministerſtvo běch u so psched někotrym časom ludžo wobročili, so bydu swojich semrjetých měſio pohrjebanja spasicz smeli. Ministerſtvo je pak wotmoſwiło, so tajše dowolenje dacj njeſtej, dokež w salonach w tajsim nastupanju nicžo poſtaſene ujeje.

— Prusky bislopjo, kotsiž w jaſtwach njeſedža, hu so w tyčle dnjach w Fulde ſhromadžili a tam naisslerje wobsanknu, kāl ma so pruske katholiske duchownstwo pschedzivo nowemu ſalonu ſdžerječi, kiz jemu ſdu s krajneje kaž ſapowjedži, hdyž kruče po nowych zyrkwiſtich ſalonach njeſtutkuja.

— Wjeh Hohenlohe, němcki pôštanž w Franzowskej, je so s Varlina sažo do Pariza wrocil.

S Wrótkawja (Breslau) piſaja, so budje tamniſchi wjeh-bislop Förster naisslerje wotkazheny, dokež po tak wjenowaných nowych zyrkwiſtich meiſtich ſalonach njeſtutkuje. Proces je pječa hžom pschedzivo njemu ſakozeny.

Awstrija. Awstriske Injeſterſtvo je so s turkowſkim ministerſtrom khetro ſwadžito, dokež w nastupanju teho, kāl maja so turkowſle a awstriske jeleſnizy ſjenocječi, s turkowſleſe ſtronu pak tajše pak hinaſle poſtaſenja činja a i žanemu twjerdemu wobsankjenju njeſtutkuja. Awstriske pôštanž w Konstantinoplu bě so teho dla s turkowſkim prením ministerſtrom tak hylne ſwadži, so chyſke Konstantinopel wopuſtceči.

Sserbia. Sserbski ſejm (Landtag), kiz so tam „ſlupſcenzia“ mjenuje, bu wondano wot wjehcha Milana roſpuſtcečen, dokež wjetſchina ſobustawow po tym njeſuradžowaſche, kāz to ſalon prijedliſche, ale ſejmej wjehchu mōz pschedzivoſche, hacj jemu pschedzivo. Do ſlupſcenzii bě so wěſty revoluzionarski, ſocialdemokratiske duč ſahnědži a bě čaſ, so bu roſpuſtcečena.

Schpaniſſa. W nowychim čaſu počinaja so ſchpaniſle naležnoſci ſažo i lepſhemu krala Alfonſa wobročecj, niz pak teho dla, so ſnadž jeho wojaž nad karliſtam dobywaja, ale teho dla, dokež karliſtojo ſami počinaja wójnhy ſneži byč.

Ze Serbow.

S Budysčina. Wondano je knies pschedupz Korsla Pötschla, kiz ma w tu khwilu swoje hšlamy w Clemmey domje na ſwolnej lawſtej hšly, dom kniesa Augusta Pötschli na ſerbſtej hšly kupiš. Nam je ſubo, so dom u hšlamy kniesa Augusta

Pötschli tež ſažo do ruky sprawnego a wězhuſtoſnejho ſherbſleho pschedupza pſhindu a myſlimy ſebi, so budža Sſerbia tež tam jara s nim ſpołojni. — Hewal so w měſce powjeda, so je knies jeleſopſchedupz Braun tudy dom kniesa rěſnika Brozy na hkornym torhochcežu nehdje ſa 22,000 tolef kupiš.

— Tudomny měſčezanski radicel, knies Welz, je 24. měrza ſwoj 50letny měſčezanski jubilej ſwotceči a pschi teſle ſklaſnoſci tež hjes druhim wot krala Alberta rycerſki hšli albrechtſleho rjadu doſtač.

— Sañdzeneho 25. měrza so w tudomnym papjerniku rědki a rjany ſwotcejen wotdžerža. Na tuthym dnu bě mjenujej runje 60 let, so bě džekacjerž Handrij Hoff (Khmjel) se Židowa w tuthym, tehdby ſiſherez ſwójsje ſkuſhazym, papjerniku džekacjerž počač a tam wſhiklón tōnle čaſ hacj dotal ſwoje džeko ſe wſchej ſwérnoſci a ſprķniwoſci wobstarac. Na dženknitſkim dopołdnju w fabriky maſhiny ſrđki čaſ džekacjerž ſastachu a wſhitzu džekacjerž a džekacjerži so w jenej wulcej ſali fabriki ſhromadžiſtu, hdyž ſaſtojnizy a džekowſedžerž jubilara pschedziedžechu. W pschedewodže měſčezanskiho piſarja Lindnera a wobeju prijedliſtejerjow ſjenocjenych budyských papjernikow ſtupi naſprjedy budysli měſčezanosta, knies Löhr, do ſale a pschedpoda ſpomnjenu džekacjerži-jubilarę w mjenje ministerſtwa ſnutkownych naležnoſczej ſlēbornu, i albrechtſlemu rjadej ſkuſhazu medailiu, jako bě prjedy roſefiaſat, so tež ſtuklowanje džekacjerža, hdyž je ſwérne a pilne bylo, ſwoje pschedipſnaſe namaka. Prijedliſtejerſej ſjenocjenych papjernikow potom jubilarę wutrobnje ſbožo pschedziedžtaj a jemu nahladny pjenjeſny dar pschedpodaſtaj. W mjenje jubilara bu na to kniesje měſčezanoscje luboſny džak prajeny a ſlonečne ſrāſej Albertej wote wſhiklých ſhromadženych ſtřebčina wjeſela ſkawce wunjeſena.

— Bibliſka ſollekta, kotsiž so druhí džen jutrow w tudomnej michałſkej zyrkwi ſkadowaſche, wunjeſe 35 markow (11 tolef 20 ngl.). W pětrowſkej zyrkwi ſu 24 markow 77 np. (8 tolef 77 np.) nawbali.

— Knies minister Rostiz-Wallwitz je 31. měrza ſem pschedziet a i krajnim hetmanom i Veſt pschedzitki tudomneho hamſleho hetmanſtwa wobhadować.

— Sañdzenu ſrāſu, 31. měrza, měſčezhe towarſtvo „Mačijz ſerbskej“ ſwoju lětnu hkorunu ſhromadžiſnu. Sa tdyžen podrobnu roſprawu wo njej podam.

— Dotalny aſeſor na tudomnym ſudje, I. Lotichius, je jako aſeſor w tudomnym hamſleho hetmanſtwe pomjenowaný, a i temu hamſlemu hetmanſtwe je dotalny tudomny hamſloſudniſli expedient, I. Vječ (Sſerb), tež jako expedient poſtaſený.

— Wot 1. haperleje ſkuſhaje wſhite wžy dotalneho ralečansleho ſudniſleho hamta do budyského ſudniſleho hamta. W Ralezech a woloſnoſci ſu někotſi nad tym ſrudni, druſy pak so nad tym wutrobnje wjeſela. Se ſaſtojnkom ralečansleho ſudniſleho hamta ſu I. referendač Krüger, kāz tež expedientaj Velz a Klaus na budysli ſudniſli hamt pschedzadženi.

— Po poručnoſci tudomneho krajskeho hetmanſtwa jako konfiforialneje wyschnoſce budž 6. haperleje konferenza evangeliſtich duchownych ſamjenſleje diocesy w Kamjenicu wotdžeržana. Šapočatki popołdnju w 3 hodžinach.

— Krajske hamſle hetmanſtwo je wosjewiko, so ſmjeje ſo duchownſka konferenza lubiſſleje diocesy ſrāſu, 14. haperleje, po połdnju w 3 hodžinach w Lubiju.

— W budyském hamſle hetmanſtwe je ſa muſtrowanje koni, ſa wobſlo ſo hodiſažy, 6 woltkeſko poſtaſený. Do koniſiſije, w tajsim nastupanju pomjenowaneje, ſkuſhaje w 1. wod-

krješu: 1. rycerklubler Lindner nad Horn, rycerklubler Voigt nad Böschizami a rycerklublerki najeńk Göbel w Taftonzy, a jich sa-stupjerjo su: hrabja Einsiedel nad Minalakom atd., rycerklubler Höckner nad Zahowom a klubek Lorenz w Dalizach; w 2. wokrješu: rycerklubler Pfannenstiel nad Nowej Wsy, rycerklubler Scheffel nad Plušnilezami a rycerklubler Hezler nad Delnej Einu; a jich sa-stupjerjo su: hrabja Lippe nad Bulojnu a rycerklublerki najeńk w Klukšu; w 3. wokrješu: komornik s Krieger w Budyschinje, klubek Kschijank w Budyschinje a wyschšchi hajnik Walda we Wuježu; jich sa-stupjerjo su: klubek Klahra w Čelanach, klubek Fahnauer w Bobolzach a rycerklubler Lehmann nad Horowitzom; w 4. wokrješu: rycerklubler s Oppen-Huldenberg nad Wolbramozami, postar Uckermann w Scheračowje a klubek Heergut w Korsymu; jich sa-stupjerjo su: rycerklubler s Opell nad Wohowom, rycerklublerki najeńk Klemm w Wjelečzinje a fabrikant Langenberg w Scheračowje; w 5. wokrješu: rycerklubler Klahra nad Panegzami, rycerklubler s Zenker nad Darinam a rycerklubler Jeremias nad Ratarjezami; jich sa-stupjerjo su: rycerklublerki najeńk Bertog w Družezach, rycerklubler Hedenus nad Njesdachzami a rycerklubler s Damnič nad Čerwjenymi Nossizami; jich sa-stupjerjo su: rycerklublerki najeńk Vogel w Hartawje, rycerklubler s Ponikau nad Palowom a klubek Schrybar w Stachowje; w 6. wokrješu: rycerklubler Preßler nad Belmanegzami, rycerklublerki najeńk Kalich w Pözlolah a gmejnslí prijódkstejer König w Porchowach.

S Debrkez. Tudy je 1. rycerklubler hrabja s Lippe-Weizenfeld wumrjet a 29. měrza s wulcej čeſcju do Hodžia pohřebaný. Wón běſche jenož krótki čjaſ khory, tola hžom tčj-hdy khorowatý, teho dla ſkoži wón tež lónz léta 1874 ſwoje ſtojnoſtvo jako pschedzhyda hłowneho ratarſkeho towarzſtwia ſa Euziju, lotrž ſtojnoſtvo bě na 13 lét khwaloňje ſaſtarak a teho dla tež wulku ſlěbornu ratarſku medaillu dostał.

H. Se Semiz, 30. měrza. Knies wobſedžer naſčeje ſchleňeſteje je ſebi w ſwojej ſchleňeſtejní tajke pschihoth wobſtarak, lotrž pomoz malých ſchulſkých džecži wotſtronja. Tak njerjeboju tajke džecži wjazy se ſchule přicež wotſtronja. Wón tež je zyle wſchitkim tím džecžom, lotrž maya do ſchule khodžic, we tém čaſu, hdzej ſo w ſchuli wuciž, dželo w ſchleňeſtejní ſaſtarak. A teho dla je tež ta wucžba pschedzala, lotrž ſo tajkim džecžom w naſčej wucžerni woſebje davaſche. — Na nowy tydžen paſ ſo wucženie tajkých hólzow ſapocžne, lotrž ſu jutry prěni króč i ſpoviedzi byli. Tajž hólzy ſměja ſa tydžen dwě hodžinje a to na nježelſtlim dnju. Tež budž ſo holzy w ſchiczu, platanju atd. wucžic. — Tež pola naš ſu někotre džecži na ſcharlač wumrjeke; tola je tutu khorofé jenož porédko bjes džecžimi wuſtupila.

W Stachowje pola Biskopiz bě ſo ſańdzený tydžen jena nježenjena žónska wóbjheſyku. Tola bu to ſahe doſez phtnjene, toho dla ju wotřimyhu a pschi ſiwojenju ſdžeržachu.

S Klóſtra Marineje H wěſdy. Seleny ſchwartek je tudy kniežna ſubpriorka Johanna Várez, naſtarscha wſchēch tudomnyh Klóſtrských kniežnow, w 83. lécze ſwojeje starobyl wumrjela. Wona bě psches 60 lét w Klóſtri a ſo jej pschi ſeje 50letnym Klóſtrskim jubileju wjele čeſcje a wjele čeſných darow dosta.

Bjercze ſo na ſedžbu!

Sažo je ſo nam jedyn podawl ſobudželit, hdzej je jedyn klubek nježeloko jeneho města někotrym kharjam a jebakam i woporej padnyk, lotrž ſu i njemu pschiholi a jemu ſa jeho klubo wurjadrje wulku placíſnu ſadžili, na to zyke pschedacze a ſupje-

nje paſ na wobſamknjenje ſupje (pschipiſanje a ſapiſanje) „jara ſpěchne“ a ſ khatkom džekali a hnali. Tón njeſobhlađnivý člowejek je tym kharjam a jebakam i woporej padnyk, kž jemu na druhich, zuſyč, (pschedawzej) njeſnatych ležomnoſčach ſtejaze abo ſapiſane hypotheli a jich liſty, ſi tym wobkručenjom, ſo ſu zyle dobre, w město hotových pjenies, ſa ſapkačenje vachu a pschipoſkaču, lotrž ſu ſo pschi poſdnischim pruhowanju jako tajte wuploſako, kž žaneje hōdnoſče nimaju a zyle ničo winoſte njeſhu. (Ssu to paſ ujenowane ſdaciſive abo naſdaciſne hypotheli (Scheinhypotheken), kž drje ſu na někaje ležomnoſci ſapiſane, ſa lotrž paſ, hdzej ležomnoſć w uſnej ſubhaſtaſiji i pschedaczu pschihide, wot kupnych pjenies ničo njeupadnje. Tele hypotheli wihaſu teho dla, kaž ſo praji, w loſcje (a niz na ležomnoſci) a padnu pschi uſnym ſudniſkim pschedaczu ležomnoſće ſpody blida, to rěla: ſa nje ničo, žane pleniesy njeupadnū.) Czi jebalojo ſu něklo wobſedžer teho klubka a wujebanemu je jeno hiſcheze do wole date, ſlóržny kherluſt w ſwojej ſrudobje ſanjeſcz. Tón podawl je jednory a njeje ſam na ſebi ſa druhich intereſantny abo ſajimavý; tola paſ je wón tak daloko ſobudželenja hōdny, ſo by ſo něchtózkuſiž psches njón móh dacz warnowac̄. Ssu tu, Bohu ſel, pschenuſhe padý, w lotržkých buchu ludžo, w lotržkých wutrobač hīſcheze dover vydli, na tajte waſchnje wujebani. Teho dla džerječe ſwojej woči wotwrijenej, hdzej ležomnoſće pschedawacze.

Ažekor H. F. Wehla.

Přílopk.

* Do Budyschina je dženža wulki Myerowý (Mäserowý) amerikanski cirkus s Draždjan pschijet a budž dženža popočnju w 6 hodžinach a jutſje nježelu popočnju w 4 a wjeczor w 7 hodžinach ſwoje kumšty w ſwojej wulcej budž na žitných wlaſtach polaſowac̄. Tutón cirkus wopſchija 200 ludži ſe 150 koni, 50 ponyjow (malých koni), 9 dřežirovaných elefantow, tójſto dřežirovaných laſow, 4 lamele, mule, 50 krafnych woſow atd. Myerowý cirkus w Budyschinje jenož tule ſobotu a nježelu wostanje.

* Pola naš w Saksiskej wucžerjo njeoſahaja a tež we Euzizach maty wucžerjow, lotrž do jutrow psches 200 ſchulerjow wucžic mějach. My ſpomnimy na pschijet na Ščunow poli Bjernacžic, hdzej mějeſte ſyrlwinſli wucžer 210 a na Gsmilnu, hdzej mějeſte ſyrlwinſli wucžer 230 džecži wucžic a pschi tím hiſcheze ſyku ſyrlwinſli ſkúžbu wobſtarac̄. Tola we Wuherskej je hiſcheze hōrje, tam wuciž we Maſhwardze jedyn wucžer 258 a w Temerinje jedyn 240 džecži a to hiſcheze wſchē hrómadje we jenym wotdželenju abo we jenej klasy.

* W nož 14. měrza je jedyn ſatrashny wichor amerikanske město Rienzi nimale zyle wutupik. Ščthyro člowejelojo pschi tím wo ſiwojenje pschindžechu.

* Wjecz Hismark ſwjeſeſte 1. haperleje ſwój 60. narodny džen, němſti khezor ſam i njemu pschijedže, ſo by jemu ſvoje pschak. Se wſchēch němſkich ſtronow wón jara wjele ſbožopſchajzych telegramow dosta.

Wosjewjenja a wulashy kralowſkich ſtojnoſtow.

W budýſim hamtſkim hetmanſtwje maya dale na budýſtu ſčelernju na rekrutirowanje pschijet: 20. haperleje muſtwa s Klukša, Krakez, Kſchiweje Vorſchje, Kubſkij, Kumſkij, Lichanja, Libonja, Letonja, Lemischowa, Libochowa, Lutobieža, Maſeſchez, Maſkež, ſ Lubenža, Měrkowa, Mjeſchij, Mniſchonza, Mysch, Nadzanez, Noweje Wsy pola Hukli, Njehornja, ſ Mjeſdasch s Prahu, Noweje Wsy nad Spremu, Delnjeje Hórkli ſ Lubosom, Delnjeje

Kiny s Kralowym Mlynom, s Delsnjeho Hunjowa, Hněwšez, Hor-
njeje Vorschje, Hornjeje Hórlí, Hornjeje Kiny, Hornjeho Hunjo-
wa s Leschatou, s Hownjowa, Posdez s Cjornezami, se Spłosla
s Khojnizu, s Béčez, Blusznilez, Pomorez, Pschiwcziz, Pschischez,
Préczez, Porschiz, Schwacjiz, Raboz, Nachlowa, s Rakojd, Nadwo-
rja s Cjornym Hodlerjom, s Raschowa, Ratarjez, Gréšina,
Sdžerje, Sathowa, Sstoneje Vorschje, Scheler, Sdónlez, Smo-
chacjiz, Cjornih Nožliz, Sderja a Židowa se Ssmolizami; 21. ha-
perleje mužstwa: se Svetichowa, Djéžnilez, Ssusschez, Ssowrejz,
Trjebejenz, Sczijez, s Vacjonja, Tsélan, Stróžischja, Djéchorez,
Cjichonž i Nowymi Cjichonžami, Cjemjeriz, Wadez, se Stróže,
Wajz, Wlchow, Wyšoleje a Wuježka pod Cjornobohom, Wuježla
pola Wosporka, Worzhna, Czéškez, Zokowa, Czelhowa, Bulowki,
s Delneje Kamjeneje, Kožlowa, Delsnjeho Komorowa, Khrósta, s
Dobroschiz, Drobow, Jitla, Wulkeho a Małeho Pschesdrénja, s
Hory, Holeschowa, Holeschowskie Dubrawy, Jažonž s Nowej Za-
honiž, Zeňschez, Rakez s Raczej Korcžmu, s Krónž, Luscja, Li-
vica, Ličheje Hory, Lachowa, Comla, Luhá, Lupeje, Lupjaniskeje
Dubrawki, s Minakala, Miłez, Nješwaczidla, Noweje Wžy pola
Nješwaczidla a pola Małez, s Niżeje Wžy, Pžowjow s Njeradłom,
s Vanž, s Wutolcijz, s Wóschiz, Khažowa, Sarncja, Hafka, Tru-
vina, Wbohowa, Wjehela, Wetrowa a Scheschowa; 22. haperleje:
s Bjedrusla, Kembjerla, Jitoz, Wbohowa pola Budęstez, Korcž-
mja, Bojszwez, Roswodez; 23. haperleje: se Sdžerja, Ssupowa,
Tucjiz, Wjelcžina a Woſtaſchez.

W lubijskim hamtskim hetmanstrje maja do lubijskoho
hoszczenja i jehnjezu na rekrutirowanje pschincj: 21. haperleje muž-
stwo s Lubija a Wosporka; 22. haperleje: se Stareho Lubija, Wu-
jesda, Karlsbrunna, Wulkeho Dažina, Dołhacjiz, Njeśnarjow,
Strjesczina, s Buleje, Kettiz, Kołwasz, Kotez, Krapowa a Koprz;
24. haperleje: s Luchowa, Lusla, Lwotcijz, Lejna s Jawornikom,
s Małecjiz s Wodowej Korcžmu a Matym Źytowom, s Njecha-
nia, Nęcžina, Nožacjiz, Woleschniz, s Błózan, Rodez, Žarlow,
Schpikatow, Wujerje, Wälutow a Cjornjowa.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Kajke hupoſcje tola pjeni ludžo činja,
to tola sloro i wérje podobne njeje!

Mots Tunka. Ale, ale! ſhoto dha je bylo?

H. D. Hlej, knježe brésh tam tam puſčachu a ſchcipala
pſci tym tym do hýteje wole doſtachu, ſo poczachu blaſnicz a
hupoſcje cžinicj. A ſo by hupoſcje ſwój wjerech doſtaka, dha
ſchcijzna hotowachu.

M. T. Ale mějachu dha tam žane džecžo?

H. D. Ně, to niz a teho dla wſachu pža a teho wu-
ſchcijzhu.

M. T. Ši, ſi, ſi na tajke cžinjenje! A ſak wjese dha
tych pžowych kmotrow bſche a ſhoto dha je ſchcijz?

H. D. Šak wjese jich bſche, to njezem; tón pał, kž je
pža ſchcijz, bſche muž s koſekom.

M. T. Nō, tajke ſlutk je tola hórje dygli hupoſcje.

H. D. Haj, to ja tež praju.

Cyrkwinske powjesće.

Kréeni:

Michałska zyrkej: Ernst Vjedrich Wylem, Handrija Klauscha,
wobydlerja w Matym Wjelkowje, ū. — Oskar Pawoł, Augusta Har-
napa, wobydlerja w Hrubjelcijzach, ū. — Maria Selma, Kortle Ho-
mole, wobydlerja na Židowje, dž.

Katholska zyrkej: Maria Hedwiga, Handrija Gehera, krawza,
dž. — Hana Veronika, Handrija Augusta Renčja, poħončja, dž.

Zem rjeći:

Džen 16. měrza: Maria Madlena, Augusta Horna, wobydlerja
w Sstonej Vorschci, dž., 13 l. 7 m. — 17., Hanža rodž. Nječkez,
Handrija Libsche, khežeria pod hromom, ſawostajena wudowa, 78 l. —
20., Hana Amalia, Jana Augusta Wiczasa, wobſedžerja kraloweho
mlyna, dž., 3 l. 7 m. 7 d. — Dorothea Ernestina, njebo Jana Mar-
cžinka, čežle, ſawostajena dž., 51 l. — 23., Maria rodž. Kitlez, njebo
Handrija Wenzela, kublerja-wumjenskarja w Djéžnikezach, ſawostajena
wudowa, 62 l. 10 m.

Telegrafiski bureau w ſabnym twarjenju pôsta na bohatej hafy
je ſóždž džen wotewreny wot rano 8 hacž wjecžor 9 hodžinow.

Płacjzna žitow a produktow w Budyschinje

27. měrza 1875.

Žitowý dowos:	3586 měchow.	Na wiłach		Na burſy	
		wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.
Pſcheinza	50 kilogramm	893	10 42	9 52	10 42
Rožla	"	791	8 35	8 23	8 35
Jecžmien̄	"	797	8 33	7 97	8 69
Wowl̄	"	9—	9 40	9—	9 40
Hroč	"	—	—	—	—
Woka	"	—	—	—	—
Rops	"	—	—	—	—
Jažth	"	16	7	—	—
Hejduschka	"	19	77	—	—
Běrn̄	"	250	—	—	—
Butra	1	290	3 20	—	—
Szyno	50	6 40	6 80	—	—

Kórz pſcheinž po 170 puntach: 15 markow 18 np. (5 tl. 1 nžl. 8 np.)
hacž 17 ml. 71 np. (5 tl. 27 nžl. 1 np.). — Kórz rožli po 160 puntach:
12 ml. 75 np. (4 tl. 7 nžl. 5 np.) hacž 13 ml. 36 np. (4 tl.
13 nžl. 6 np.). — Kórz jecžmienja po 140 puntach: 11 ml. 15 np. (3
tl. 21 nžl. 5 np.) hacž 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 nžl. 6 np.). — Kórz
wowl̄a po 100 puntach a po starym cžiſle: 3 tl. — nžl. — np. hacž 3 tl.
4 nžl. — np.; jabky: 5 tl. 10 nžl. 7 np.; hejduschka: 6 tl. 17 nžl.
7 np.; běrn̄: 25 nžl. hacž — nžl. — np.; butra: 29 nžl. hacž 1 tel.
2 nžl.; szyno po 100 puntach: 2 tl. 4 nžl. — np. hacž 2 tl. 8 nžl.

Na ſerbſkej haſy
čjo. 20.

Möbelowy magazin

Na ſerbſkej haſy
čjo. 20.

Augusta Januascha,

tyſcherſkeho miſchtra w Budyschinje,

porucza wulki wubjerf prawdziwych a molowanych worjefchinowych, mahagonijowych a wiſchuiowych möblow, kaž tež ſofa a wſchē družinę pleczenych ſtôlzhou (Mohrſtühle) po naſtu niſkich placzisnach.

Sklad czaſnikow

wot

J. G. Schneider

na ſmuklomnej laſkej haſy, pôdla tórmu.

Wulki wubjerf w ſchēch družinow czaſnikow (ſegerjow) po naſtu niſkich placzisnach.

→ Jenoz der je wotczehnjene czaſniki ſo pod twjerdy m ruko- wanjom pſchedawaja.

→ S doborom porucžam prawdziwe ſlēborne rjeczaſki, praw- diziwe talniſtočjane rjeczaſki a poſtočjane rjeczaſki we wulkim wubjerku, teho runja prawdziwe ſlo te rjeczaſki, medaillonu a klucziki.

→ Hewak pſchipominam, ſo þym ſerbſkeje rycze mózny. →

Wſchēdnie czerſtwje paleny

= twarski a rolny kalk =

po ſpodobnje tunich placzisnach

poruczeja

H. W. Siebörgerex herbja
w Niſſej a w Cunnersdorſje pola Šhorjelza.

Kožowe fhlamy R. Lindau

w Budyschinje, pſchi miſkowych hēſtach čjo. 351, w domje
knjeſa Iuliua Darſchau,
poruczeja wſchē družinu pôduſchow a nareže w zylych kožach, kaž tež
wurēſane po tunich ale twjerdyh placzisnach.

Zoldkowhy fatarrh

dopoleňje ſahojí

J. J. F. Popp w Heide w Holſteinje.

Aromatiſku wičijnu watu: 50 np. a 80 np., ſenčlomjedowý extrakt: bleſču 50 np., běły brōſtſyrop: bl. 75 np., ſhmrékojeſhlinowý aether: bl. 30 np., ſulzbergſke fluſzowe krepki: bl. 56 np., ſchwablowe mydlo, ſmolomýdlo, glycerinomydlo atd.

porucza hrodowska haptika
w Budyschinje.

Na delnjoživotny ſlemk czer- pjaze

namakaja w ſlemkowej žalbje (Bruchſalbe),
zyle bjes ſchłodowanja ſkutowazej a wot
Gottlieb Sturzenegger in Herisau w ſchwaj-
zarskej dželanji, dobrý hojoz ſred. Wiele
woſiwmow a džaknych liſtow je wuſaſanju
pſchipočožených. K dostaciju w hornlach po
5 markach pola Sturzeneggera ſameho, kaž
tež pola Spalteholz a Bleh, Unnenstrože w
Draždjanach. (H-3220-Qu)

Rože wſchēch družinow kupuje po naj-
wyšších placzisnach
Emil Flegel
na žitnej haſy, w domje f. czaſnikarja Köchlera.

Naleſne měžy

na jelegantniſche a po najnowſtej módze
we wulkim wubjerku naſtu niſkich porucža
Emil Flegel na žitnej haſy,
w domje knjeſa czaſnikarja Köchlera.

Rajnowſche

a na jelegantniſche naleſne měžy po wulkim
wubjerku porucža Heinrich Lang
w Budyschinje na bohatej haſy.

Koſlaze kožki

kupuje ſtajnje po
najwyšších placzisnach
Heinrich Lang w Budyschinje
pſchi ſerbſkej katholſkej žyrkwi a na
bohatej haſy w fhlamach.

Ehōrjaze, mordarjowe, ſaſecze, liſčeze a
koruſkowe kože kupuje po najwyšších plac-
zisnach Heinrich Lang
pſchi ſerbſkej katholſkej žyrkwi.

Koſlaze kožki

kupuje po jenotliwym kaž tež w zylym po naj-
wyšších placzisnach

Gustav Nauka
na garbarskej haſy čjo. 426.

Koſlaze kožki

kupuje ſtajnje po najwyšších placzisnach
Ernst Schulz
w hoſcjenju k „ſlotemu lawej.“

Wuežebane wloſhy

kupuje a wloſhove pletwa džela
C. A. Parł
na garbarskej haſy čjo. 364.

Sporuſch

kupuje we wſchēch dželbach po najwyš-
ších placzisnje měſtečnaſta haptika,
Max Schünemann.

Wot najwyjetſciej wažnoſcie ſa-
wočzi koždeho. Pravdžiwa Dr.
džicžka wot Traugotta Ehrlhardta w
Großbreitenbachu w Thüringſkej je
wot lěta 1822 ſwetoſlawna. Skafanja
a flacon po 1 marku pôſcezele mi budysla hr-
odowska a rafečjanska haptika.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutslhod pschi theatrie a s kotołneje hasz.

Na žitnych wikač
603.

Ernst Pech,

w domje knjesa G. W. Bižki,

porucja wulki wubjerk czistowolimjanich drastich ripsow we wszech barbach, meter po 1 mark 40 np., kóhc po 80 np. atd.; zyle ff. diagonale, lustra, popeliny, schottiske drastne tkaniny, meter po 44 np. hacj 3 mk. 40 np., kóhc po 25 np. hacj 1 mk. 90 np.; jidzane cashenez, foulardy, kravatty a schwili, schuku po 25 np. hacj 9 markow; wotmiane cashenez, rubischka a schwile na hlowu a dżeczaze schwili, schuku po 25 np. hacj 3 mk. 50 np.; pikej, szmuhaty plak, chiffon, cretonny a shirting, meter po 45 np. hacj 1 mk. 5 np., kóhc 25 np. hacj 60 np.

Mój skład je do społnje slijadowany a mózu ja, dokelz bym pschi składnoścji tunjo kupował, moje twory też po najtunisich placisnach pschedawacż.

W kłamach so herbski ryczi.

Restaurazia.

Jena restaurazia na schubeju blisko Budyschyna je na pschenajecze a może so pak hizom 15. haperleje abo 1. meje wobciahny. Dróbnišcha powjeszь shoni so we wudawarni „Serb. Nowinow.”

Ciežnojerje,

wulke a wubjernje derje kłodzaze, porucja kópu po 20 ngl., 3 schuku po 1 ngl.

Ad. Rämsch na ſerbſtej hasz.

Schēscj kóp
ržanych woklepjow

ma na pschedan Handrij Pietsh w Barce.

Aukzia drjewa.

Bondželu, 5. haperleje t. l., po połdnju w 2 hodzinomaj budżet so pola t. pschekupza Nahna w Klētnom

159 1/6 metrow bręsoweho měschaneho drjewa,

26 metrow wolschoweho drjewa sa hotowe pjenjesz na pschedadżowanje pschedawacż, na czoł so na kupjenje smyžleni pschedrošuha. Mikowskorečzanske dwornisze a klētnianska staniza stej blisko.

W Samnom, w mierzu 1875.

Hajniſke ſarjadniſtw o.
Witte, pr.-l. a D.

Hollandski mlókowy pólver.

Tuton, se starodawnych czasow doposłany, s najlepšich selow a korjenow pschihtowanym pólver, po jenej abo po dwemaj kijomaj wschednje kruwom abo wokam na přenju piwu nazbpanh, pschisporja wobjernoscj, plobdzi wiele mlofa a sadżewa jeho wolskijenje. Psedzki placz 40 np. a je k dostacju w

hrodowskej haptyni w Budyschinje.

Měschejanska haptyla w Budyschinje, Max Schüinemann,

porucja
najlepši mezinaski citronowy wolij, jelenjorohowu sól a czisečenu potaschu, najlepši nizzaski jedzny wolij, bergski dorschowy jatrothran, fenchelmjedowy extract a běly brósthyrop, wložnowy baljam wot D. Schimmela, nestlerowu dżeczazu muku, bajerski bróstowý kłodozokor, czorne a selene theje, vanille atd. koprobitriol k uaczinjenju žita.

Pschiiposnacze

knjesej G. A. W. Maherej we Wrótslawju.

Wasch snamjenith běly brósthyrop je tuhý pschi dwemaj składnoścjomaj, móhl rjez, džiwý czinit, tak so tudomni řekario, na to ledzbi sczinieni, ton soimy nałožuja.

Starzenbach.

Zenož prawdziwy maja jón na pschedan w bleſtach po 80 np., 1 mk. 50 np. a 3 mk.:

Heinr. Jul. Kinska w Budyschinje,
W. Notha w Lubiju,
J. Stockhausen w Kamieniu,
P. Kinn, haptylar w Herrnhucze,
Jos. Löbmann w Scherachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptylar Gerischer w Ostrizu,
Scholta we Wotrowje,
Lehmann w Budestezač a
haptylar Dr. Gultsch w Ralezach.

Sahrodniska žiwość czo. 10 w Delnjej Kinje s 15 kórzami pola a kuki je se swobodneje ruci na pschedan. Wscho dalsze je tam shonicz abo pola wowczego mischtra Kwawki w Koprzach pola Pomorez.

Do Nei - Seelanda

w Australiji wobstara w haperleji a meji rjemiejsnikow, dzelaczerjow, ratarjow a njezenjene ſlužbne holzy sa 11 toler pr. fouranta abo 33 reichs-markow sa wotroſcjenih

G. A. Mathei w Hamburgu a jeho agent knjes Emil Herzfel w Drądzianach, an der Herzogingarten 4.

Hólez, kiz čze

Inhičzisheženje

naukny, može pola mje jako wuzomnik ſastupic.

L. A. Donnerhak

w Budyschinje.

Młody čłowjek, kiz čze rębarſtwo (Bildhauerei) naukny, može pola mje do wuzbhy ſtupic.

Jurij Roban
na drzewowych wikač.

Pjta ſo

jena dżowla pschi wóbolej ſož a dobrzej jedzi. Wona može hnhydom nastupic. Wscho dalsze proji pschistajaza žona Borda hewak Metkerowa na kotołnej hasz czo. 101, po 1 ſlodze.

Jedyn

huſazy paſthř

so wot jutkowsteje gmeinj pyta a može borsy nastupic. Cz, kiz wo to rođa, njech so na gmeiniskeho prjodkſtejerja tam wobrocja. Wobydlenje darmo, ſda po wuzdženjenju.

Jedyn kmanj

pohonež

može hnhydom do ſlužbhy ſtupic pola Fr. Gruhla w Małym Wielkowie.

Holežta ſe wóz, 14—16 lét stará, kiz može domjaze dželko wobstaracj a čze pschi thym němſki naukny, može hnhydom na jenej ſarje ſlužbu doſtač. Hdje? to je shonicz we wudawarni „Serb. Nowinow.”

Knjesej Traugotej Chrhardtnej w Grob-breitenbachu w Thüringskej. Podpišany ma Wam wosjewic, so bym Waschu prawdziwu Dr. Whitowu wodziecku hizom předz ſa moju macz ſupil a ta ju doſc̄ ſhwalc̄ njeſe; hizom 6 ludzi, kiz na ſahorjenje czerpachu, buchu ſ jenej bleſtu ſahojeni, czebož dla bym ju tež druhim porucit. Olpe, 19. haperleje 1874. Johann Scholl. Dale: Ja wobſhwedzam, so bym po wutriebanju ni male 2 bleſtow prawdziwe Dr. Whitowej wodziecku wot mojeju czerwjenemu ſahorjenemu wozow wulſlowant. Friedeberg, 11. haperleje 1874. Hein, kapellſki mischr.

Zenotsliwe cziſla „Serbſkich Nowinow” placza nětko 8 np. a ſu tež doſtač pola t. pschekupza Herm. Kunada na bohatej hasz a pola t. pschekupza E. Pursche na Židowje. Nedalžia.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne předplata
we wudawařni 80 np.
a na němskich pôstach
86 np., z přinjessenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kdečo číslo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwonk-
neje lawské hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšceř: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 15.

Sobotu, 10. haperleje

1875.

Radžarski kralik w rumunskej wzy.

(Postracjowanje s číšta 14.)

Łedom běsche ho knies Gabor saſo na kawlu pýchi wrotach
sznyk, dha rjana Mariuza, džowka Kreskuweho szyna, po puczu
dele pschindže a chyzsche ho nimo kniežich wrotow szunęc, so by
bědej šněbanje donješka.

„Ty trjeba nimasch, tak jara khwatacž“, rjelny knies Gabor,
kmečkotaio čerwjenej liczny teho holečka majlajo, kotrež bě na jeho
kwnjenje stejo mostako. „Djed je do města wujek, měrsoz domoj
pschindže a budze hischcze bôle storžicž a lutowacž hač dotal.
Ale Ty njezměsch teho dla wjazh tradacž a jeli ēže wón se šwo-
jej šluposetu jara pscheschha, dha jenož te mni pschindž; tudž ho
derje směješ a wjacsche teho schnoru körarjow wote mnje dostan-
jesch, tsi króč tak dočku, taž ta je, kotrž ma popowa mandželska,
hoj Ty dostanjesch“

Knies Gabor chyzsche hischcze nělaſki druhi dar wopisacž, ko-
trež by Mariuža dat, hdž by k njeinu pschischka, ale wón na jene
dobo rycerž saſta, jako jeneho muža po puczu dele hicž wuhlada
a Mariuža, kotrež bě ho sačerwjenika, khetsje ruce čelnky.

Wuž, kotrehož pschibljenje tajše wězy čjiniesche, bě Alexandru,
szyn jenho lhudeho žirnostkarja a Mariužny wuj. Wón bě
kulí a szlyn člonek a jeho stacze a hicze na měsče spōsnač
da, so je wejak byk. Na to tež polasewashe, so měješche krotko
pschisihane wkozy, kajkež herak pola Rumunow widžecž njeſhu.
Alexandru bě halle psched krotkim čaſkom s wójſka pscheczeny,
hdžesche poslensche lěta ſodwyschki byk, a běsche domoj pschischka,
so by nanorek žirnostlu pschewsal. Wón bě Imant a pilný džē-
kacž, ale jeho njebojasne wojeſke raschne, wjese bôle pak tež
jeho szarna luboſez k Mariužu, bě njeſcheczelniwoſez a hidženie
kniesa Gabora na njeho wobrecziko.

Jalo bě ho Alexandra pschibljič, knies Gabor na njeho sa-
woka: „Hdže ha sy po nastajík?“

„Do města, knieže, k lělarjej, mój nan je jara khory“, wot-
molwi Alexandra, klobuk ſejmajo.

„Aha, to ja snaju, so pschekhadžowacž to ho kniesam woja-
lam lepje lubi, hač na robotu lhodžicž. Njeſte tak?“ wurošy knies Gabor.

„Né, knieže, ja chzu ſa jedyn džen rad dwaj dnej robočicž,
je-li mje pscheczieze“, proſchesche Alexandra.

„Haha, hlejcie tola, Ty chzesch! Ty nimasch nicio chyzcž,
ale masch Twoju pschibljenoscž čjinicž, njedocžinko, a to na měsče,
herak chzu ēzi polasacž, ſchto je knies w kulturuzh“, wokasche knies Gabor.

„Alle pomyslicž, mój nan je straschnje ſchorik!“

„Ty chzesch hischcze morkotacž!“ ſakſhieža knies Gabor, na
Alexandra s hněwnymaſt wozgomaj hladajo.

Jenož jene wokomiljenje ſo wobaj muzej mjeležo na ſo
mějeſtach. Alexandra wjedžische, kacž ho jemu pónđe, je-li budze
njepoſtuſhny, tola ſwojemu nanej chyzsche wón na kóždy
pad pomoz wobstaracž. Wón ſo teho dla do bězenja da a

běsche, ſchtož mójeſche překl psches polo, so by ſkerje wuchelnyk.
— Ale jenož jenieče ſahwisdnenje kniesa Gabora bě doſej, ſo
wobaj wulfaj pýaj, kiz ho wokoło njeho walaſhtaj, na nohi ſto-
čiſtaj, a machnjenje ſ rulu jimaj polasa, ſo mataj ſa Alexan-
drovem čjericž. Wonaj ſo ſaſlak ſa nim pscheczitaj a ſa nimaj
bězachu po Gaborowej pschilaſni nělotſi knieži wotrocžy. Ša ně-
lotre minuty běſhtaj jeho taj pýaj doſczahnýkoſ a ſo na njeho
waliwski ſe ſubami do njeho ſakuſhnyſtaj. Wotrocžy pschisko-
čiſtu a jeho bóry ſchec ſtukesa Gabora pschiswiedzechu, Alexandru
bě wſchón krawy a jeho draſta bě rósdrjena; knies Gabor kwny
na wotrocžkow a czi, lotſiž Alexandra džeržachu, jemu derje ſro-
ſhymicž. Wonj jeho cžim twjerdſho pschimyčhu a k tej kawzy
wlečechu, na kotrež běchu tón ſamón džen hizom teho wboheho
žygana nježmislne bili.

Pohladnjenje na tule hanibnu kawku Alexandra nowu mōž
da. Raž lam pschiskowazych pýow, tak wón tyč wotrocžlow
wot ſebje wjerhnj a wutorze nōž, kotrež ma kóždy Rumunſki
ſtajne pschi ſebi, njeſapzy ſ nōžnijow.

Sploſhivoje wotrocžy na Alexandra hladachu a potom na
kwojeho kniesa, kiz njevježiſche, ſchto dykbi čjinicž.

„Nanko, ſnědanje ēzi wustudnje!“ dashe ſo w tutym wos-
komiljenju ſuboſny, jažny holcž hlos ſ hrodoweho wólna ſky-
ſchecž. To běſche Illa, 17-léta domjoza džowka kniesa Gabora.
Illa bě dobruduſhna kniežnicžka, kotrež widžecž nježesche, hdž
pýy a burow biſachu. Doſekl pak ſo po prajenju kniesa Gabora
burja a pýy bič dykbiachu, dha wona pschi tajſich ſkadroňach
buram ſtradiu paſen, pſam pak tylanz dawashe.

Š jenym jeniečlím pohladnjenjom ſpóſna Illa, ſchto ma to
rēlač, ſo tam Alexandra ſ nožom ſteji, a wona bě na měsče
hotowa, jemu ſ nufy pomhač.

„Ale, luby nanko“, rjelny wona ſ hlosom, porola počnym,
„njeſeſh dha, ſo je džen ſa džen mojeho ſluba?!“

Knies Gabor ſo ſaměwky, pschetož jemu bě jara w hódž,
tu njeſuboſnu wę ſlonečicž; wſchalo wjedžische, ſo ſměje hischcze
ſkadroňacž doſej, Alexandrowu twjerdzu hlowu roſrasycz.

„Dajeſe temu njeboſakej hicž“, rjelny knies Gabor ſ hordym
hlosom a wotendže do hrodu, Alexandra pak ſ džalným wóćkłom
na tu kniežnicžku pohladny a ſpěſhne ſ kniežeho dwora khwatashe.

Jazny džen bě ſo do čjennje nožy pschewobrocžk a Alex-
andru ſamotnje po dróſy džeshe. Jalo bě rano domoj pschis-
chok, ſo by ſo město rósdrjeneje draſty ſklu draſtu wobiekt,
nočyſche jeho nan wo lělarju nicio wjazh wjedžicž. Wón mě-
njeſche, ſo wſchalo ſo tež najděſha ſwěza něhdý wuſwěci, čjoho
dla njedyrbjako tež jeho ſiwejčko wuſwěci. Byſlicži džen wón
ſwojeho ſyna pschi ſebi džeržesche, ale jako bě ſo nōž pschibljička,
dha jemu pschilaſni, ſo by do hor čjekný, čjim dale, čjim lepje
— pschetož wón kniesa Gabora a jeho wutrobu derje ſnajeshe.

(Sloučjenje.)

Shto je „směnka“ ažo „wechsel“? Shto ma „směnka“ ažo „wechsel“ na řebi?

III.

(Potrącanie z cijfą 14.)

Skržba abo proces, kij ho se kměnči abo wechsela, ho wě, pola žudništwa wot wěriczela abo mějiczela wechsela ſakoji a wiedże, hdyz wechſelowy dōžnik w prawym čaſu njeplakacj, je teho dla tež jara, jara krótki. Dōžnik ma ho w tajſej skržbje s krótką wupraſicj, hac̄ wechſel a ſwoje ſpody podpišane mjenou pschi- pōsnaje, to rěla: hac̄ je to ſam pišat abo niz? — Prajiſi: jo je je podpišak, dha ma tež wechſelowy dōk hnydom ſaplaſicj, jeli wěriczel žaneho čerpjenja ſ nim nima a jemu žaneje khwile, ani wotczalania njeſta. Prajiſi pač: ſo tón wechſel podpišak njeſte, ſo na wechſelu podpišane mjenou njeſte jeho podpišmo a wot nje- ho piſane, ale ſo je wopaczne a falschowane, dha ma wón, leči to ſ dobrým ſwědomujom móže, bórſy tajſe podpišmo wotpsi- ſahacj. W přenším padze, hdyz je dōžnik wechſel a ſwojego mjenia podpišma na nim, a tak ſtmoj dōk pschiſbónak, dha móže ho pschičivo njeamu wot žudništwa hnydom ſ exekuziju a wuezaſa- njom ſakročicj a prijódličicj, tak ſo by wěriczel vſches to, tak khětſje a ruciſje hac̄ móžno, ſ ſwojim žadanim pjenefam pschiſhōk. — W předawſich, hisčice niz docho minjenných čaſbach mějachu kměnki abo wechſele po ſalonu tak wulku móz a krutoscj, ſo móžesche wě- riczel ſwojego dōžnika, hdyz tón wechſelowy, to rěla: we wechſelu ſapíſhaný dōk w prawym čaſu hnydom njeſaplaſci, ſ wechſela abo na wechſel na měſče do jaſtwa žadacj, ſo by dōžnika tak ſ jaſtowom ſ ſaplaſzenju muſorak; a wón móžesche jeho tak docho, najděše pač ſ zjeka 2 lécje, w jaſtwe djerzech, doniž dōžnik dōk njeſaplaſci. Věſche pač dōžnik ſ zjeka dwě lécje ſebi a ſwoj dōk bjes tym hisčice njeſaplaſci, dha bu dōžnik ſažo ſ jaſtwa puſtějeny. Tola tuta krutoscj kměnkor abo wechſelov je ho po nowiſtich ſalonjach pominká. — Dolež pač wſho žudniſke dělo a wobſtaranje we wechſelowych ſkržbach abo proce- ſach jara spěšnje a khwatajz dje, tak ſo by wěriczel abo ſkržník tak khětſje hac̄ móžno ſ ſwojim pjenefam pschiſhōk, a wechſel abo kměnka ho, kaž ſym horla poſasak, po prawym hnydom a na měſče, hdyz je čaſ ſaplaſzenja tu, wot dōžnika ſ hotowymi pje- nesami kměnči abo wotměnči ma, dha je kměnka abo wechſel we wěſtym naſtupanju na papierany pjenes a bôle hisčice na bank- notu podobny, ſotruž dyrbi tebi bank, hdyz ju tam pschinjeſech a ſebi tajſe wotměnjenje žadaſt, tež hnydom ſ druhlmi hotowymi pjenefami wotměnči. Tak je kměnka abo wechſel, móžk riez, nimale papierany pjenes, ſotruž ſtoj ſebi wěriczel a dōžnik na wěſtu pjenefnu (dōžnu) ſummu ſamaj mjes ſobu ſhotowikaj a wuſtaſikaj a ſotruž mjes nimaj placi. — So wechſele čaſto tež wopaczne a falschowane prijódličindu, runje kaž wopaczne a falsche- wane papierane pjenefy a banknoty, je wěſta, wučinjenia a na- ſhonjenia wěz. Taſki wopaczny a falschowaný wechſel pač žadny cjlownej pschiſpōſnač njeſtrejeba, ale móže jón, kaž ſym horjela pra- jik, wotpsiſahacj, to rěla: wón móže na to pschiſahacj, ſo tón wechſel wuſtaſik a podpišak njeſte, ani ſe ſwojim mjenom njeſte podpišacj dač. S tehole wſchěho, ſtotož ſym roſteſtaſak, je ſ nowa widječ, ſo je kměnku abo wechſel wuſtaſicj abo podpišacj, dolež je to krute ſapíſmo dōkha, ſtajnje jara wažna a čaſto tež ru- nje tak jara ſtraſčna wěz. Hdyz pač ho teje ſameje w torho- wanju a wiłowaniu, abo hewal někajſim pschiſlupſtvoje a wſchědnym žiwojenju druhdy tola ſminycj njeſměječe, dha bjekeže ho, iubí ſſerbia, tola kóždy res prawje na ſedžbu a wobhladajcje ſebi tu wěz, to rěla: tu kměnku abo wechſel na wſchě boli ſweru, předy hac̄ jón ſe ſwojim mjenom podpišacje a tak wěſty dōk krucje

na ſo, na ſwojim parafionu ſapiſače; wobhladajęce a pſczechſtajęce
zebi te ſzatku abo weſteſel ſdijalnoje a ſ dobrej ſhwiliu, předn
hac̄ ſkribo podpisacie, hac̄ je tež tam wſcho tak, kaž dyrbi byť a
je wotryczane, napisane a wupisane! —

Abgefor H. F. Wehla.

Świetne podawki.

Němské khějorstwo. Saňdženu nředželu rano 22. četneho
wojala Rychtarja i Jasony w senym tamniščim hajze mordveho
namakachu. Wón bě šo řam psches wutrobu třeští a to najsskerje
teho dla, dokež běsche dléhe doma wostak, hajz bě jemu dowolene,
a šo někko schraſy bojesche. (Pschi tym dowolamž řebi na to
spomnici, so to husto i wulkiim njeľubosnočjam wjedže, hdyž starší
abo pscheceljo taſtich wojalow, kij ſu „na urlaub“ domoi pschi-
ſchli, w prawym časzu ſažo i wójsku njepuscheja. Red.)

W Vollungu blisko Počkñjizh ſu ſo w noz̄ 30. mērza wſchitte twarjenja klublerja Magera wotpalike a je ſo pěkmjenjam jenož malo węzow wutorhnyej móhko.

5 Reichenawa piščaja, so je tam w noz̄y 2. haperleje tkaž Kruscha do rěli panyk a ho tam tepik.

W Draždjanach bu 5. haperleje nowy seminar wotworzony, kij je i wutwuczenju wuciętkow sałożony a budžet ho w nim holszki wot 14. hač do 19. lěta i wucięstwu pschihotowacj. (W Calenbergu je híjom tašti seminar, tola ho tam holešti wot 16. hač do 19. lěta roswużujuja. Red.)

— Królowa Karola je sa hoščenju knjenje Simonoveje w Koschwițu 350 markom darila.

— Sakske hłowne towarzstwo sa sfrutskomne misjonistwo smieje
13. haperleje hwoju lętuszu hłownu shromadzisnu w Drąždżanach.

— Minister Mostyz-Wallwitz je wóndano, jaslo bě, kaj ſmy to tydzenja powoſedali, w Budyschinje pobyle, potom tež hamtske hetmanſtwa w Lubiu a Źitawje wobhladował.

Švarlina pišaja, so drje nemški khejzor do Italij na wopytanie italskeho kraja njeponjedže, dokelž so lekarjo boja, so mohko taške pucjowanje khejzorowej strowoszji schodzic, ale so so tam město njeho pruski krónprynz se swojej mandzelslej poda. Wón je pječia hizom na italskemu kraju list poškał, s tym praschenjom, hdze a hdz by znadí so s nim wldzecz mohł. — (Wschelake nowinu měnja, so ma wjertch Bismarck s tutym italskim pucjowanjom teho dla tak nufne, dokelž so boji, so mohł italski kral netko, hdz je s austriiskim khejzoram do twjerdeho pszechodziwa stupik, hinaschu politiku sapocjeż a so wot politiki a pszechodziwa nemškeho khejzora wotwobrocjic. Tažlemu wotwobrojenju dyrbli netko pruski krónprynz napschejeżivo djekac, dokelž so nemški khejzor ham do Italije podačz njemöže. Francuskie kniežestwo w tu kwilu jara rječje s italskim kralom čini a duž ma wjertch Bismarcka čini wjazn samyckta, italskemu kraju w dotalnym pszechodziwo l nemšlemu khejzorowi sberieć.)

— Wszech Niemiecze 1. haperleje swój 60. narodnou
dżen a dosta pschi tutej skladności něhdze 1200 sbožopſzejazych
telegrammow a wiele listow s darami a djes nich. Prěvi tele-
gramm bě wot bavarskeho krala a khejor Wyhem jemu sam swój
rjenje mosowanym wobras pschinješe.

— Wjeh Wissmarf bě tež hýzom předy kníješta Radotvíka k ruskemu krézorci do Petersburga pohýkal, s tež proštu, so by tón k swojej kníjem mandžuskej, tehdy w Italiji pschebywazej, jěz džyž a pschi tež sskobnoszeji italskeho krála wopytlak a teho k temu namólkwač, so by tón pschi němstek, pscheckimo baumkej skozenej po-

litig wostał. Ale russki kieżor bę ho sarielk, a doleż najsslerje na italskieho krała listy nicio njezyskują; dha dyrbti netko pruski krópmu t njemu jecz, so by s nim ryczę. — Wjeżdzej Vismarze je też, taž jene winske uowiny pišaja, wo to cjinicj, so by ho oprostajko, tak bychu ho europejske knieżerstwa po hanjerzji netcijeskeho bamja pschezjwo nowemu bamjej sadzherzec meli ja won dżeta teho dla na to, so by ho to slerje a lepje postajko. Ale my ho bojimy, so ani italski ani austrijski a franzomske knieżerstwo po Vismarowej woli njezijnia.

— Pruski sejm je sažo w hromadu stupił a je druga komora salon doruradzka a s wjetshinu sa dobry spōsnaka, po ko- trzem katholickim duchowni, jeli nowym gryfinskim salonom poślu- schni njezju, wjazj žaneje sdy s krajneje połkadrnicy njedostanu. Tutón salon pruskich biskopów najhörej trzech, pschetoż wpni maja nimale wſajtzy swoju sdu s krajneje lažy dostawacj.

Austria. Kieżor Franz Josef je ho 1. haperleje do Dalmacji na pucj podat. Ialo won w Triesteje pschebnywache, bu tam pominik jeho bratra, arzymojwody Maza, lotrehoż posdžischo jako mexikanische kieżora satseliku, pochwyceny. S Triestia je dješte won do Italije a to do města Venetia, so by tam italskoho krała wophtak. Tam su jeho niz jenož kral, kralowa swójba, ale tež wobydlerjo jara pschaje a wohebje pschezelniwe powitali; pschetoż Italikim so to jara spodoba, hdzej tige austrijski kieżor i jich kralom, s korymž bësche tak doho w niepschezelniwie, netko dobry pschezel bycz. So smejtaž wonaj tež ukojke poliſiske naležnosće wujednacj, hodiž ho s teho weschczicj, dolež je kózdy zwójego prénjego ministra kobo pschiwiedr. — S Venetia je kieżor sažo do Dalmacji poda a to do teje strony, hdzej tige Serbja-Sekowjenja bydla, lotsj psched netrzymi létami austrijske wójsko s kraja wubichu, lotrež bę winske ministerstwo na nich pôšteko.

Schpanijska. Wot Don-Karlosa je w sandženych dnjach tojsjego jeho wyschlow a wojskow Karpaniko, dolež jum hizom netrzymi ejaž žaneje sdy placzit njeje. Jeli jemu nictón žane pje- njej njeprzych, dha budże s wojowanjom pschezjwo krala Alfonsa saſtacj dyrbiecj.

Ružowska. Kieżor ho lětja sažo do Emsa poda, so by lawničke strowe ilupjele wujiwak. Na swojim pucju won tež do Várkina pschledze, so by tam némsskoho kieżora wophtak, a stanje ho to najsslerje 11. abo 12. meje.

Glowni shromadžisna towarzstwa Maćicy Serbskej, wodzertzana 31. mèrza 1875.

Towarstwo „Maćicy Serbskej” średzi po jutraci, 31. mèrza, swoju lètushur-potkadrnu głownu shromadžisne towarzstwa a to, kóz bę to hizom priedy woszewjene, w hosczenzu t „wiosnej dieci” w Budyschinie. Hacj runje ho bojadny, so pschi tym žakoznje hujbacyta wjedrje a mježwamym blokž s. woonkowstich maćiczych bobustawow učion na shromadžisnu węphitidze, dha bę ho jich tota hizheje 21. sesjko a bę nimi jedyni t. Delneje Lusjiz.

Ialo bę pschedbyda shromadženych krajci powitak a shromadženu wotewrak, t. pišmawiedzje, kapkan Luszczanski, tenu rosprowa wo towarzstwie jako literaturskim sjenoczeństwie čitaſcie, t. cjemuž so tež rosprowa połkadrnila, t. pschelupza Talcuha, knihownika, t. wyschichcho wuejera Fiedlerja, a sekretarjow maćiczych wuejnych woteadow pschisankich. Pschi tym shoničny, so je Maćica sandžene lěto 385. toli 3 nsl. a 4 np. dołhedow a 364 t. 10 nsl. a 1 np. wudawlow mela, tak so je 20 t. 23 nsl. 3 np. sbyta wotak. Wot knigi staj go 2 swaſtaj „Casopisa” wudawkoj, teho runja „protožka” w 5000 exemplarach a budże tež nowy

wudawok druheho sesjinka „spewow sa herbske šhule” w 4000 exemplarach najsslerje na nowy tydžen docziszczań. Sandžene lěto je 1 maćiczych bobustaw (candidate theologise t. Jurij Čej ſi Nowoſliz) wumrjeł a 1 bobustaw wusupił, fasupili je jich pat 9 a to: t. Broda w Budyschinie, studentojo t. Olenčka, Fröhlich a Holan, t. Durich, t. Fr. Rab, t. adv. Lenoch, herbske studentske sjenoczeństwo „Sorabia” w Lipsku a spewanske towarzstwo „Fednota” w Chróscicach.

Shromadžisna postaji, so ma ho po nazječe wubjerka powiedzajko „Bratſja abo Boh schwila a Johnuje”, wot t. J. B. Mučjunka ſpikane, po mōjnoſci bōrsh wotcijischcje, teho runja ma ho tež maćicjna protyla sa lěto 1876 po lètushim waschnju wudacj, ale, jeli nělak mōjno, někotre mēšazy sažo, dolež dyrbja hewal tajzy Sserbja, tij daloko wot Budyschina na wħach bydla a w poſlemstkich mēšazach lěta do města njeſtwindu, druhe protysi luſowacj. Wubjerke bu poruczene, so by to s tym kniesom wujednat, tij je hacj dotal maćicjnu protylu tak luſaszcjive a dobracjivje ſpikowat. — Sserbši ſpěvnik s hujbōnymi notami je t. wyschši wuczer Fiedler rymale dohotowit, tak so budže jón Maćicy čiſciecji mōž, tak bōrsh hacj ſredki t temu dořahaja. „Casopis” zo wuda, taž dotal.

S roſprawą t. knihownika, tij netko rojeſlanje nowych maćiczych knigi a čaſkopisow wobſtara, ſhoničny, so je maćicjna knihownja w sandženym lěče wo 149 knigi pschibyka a so Maćicy se 27 kłowjanstwami a némssimi wuejnymi towarzstwami w sjenoczenju steji a s nimi knigi wuměnia.

(Skončenje.)

Ze Serbow.

S Budyschina, 7. haperleje. Sandženu njedželu je sfoučuje čopke naletni čas ſastupit a bę w tydle dnjach, mōh riez, hizom, tak hozpo, so ho ludžo poczachu, hdzej pěſci hoadzachu. W nožy mějachym 6.—7. gradow īępkoř a tøo dnjo na ſkónicu 16.—17. gradow. — So je netko čopke wobſtajne wjedro, to ho nikomu lepje njeſubi, hacj ratarjam, twarzam a tež — korym abo tola wotkorjowazym. Na polach su pilnje džekacj poczeli, teho runja tež na twarniſciejach a kore abo wotkorjowaze čłowiesko swoje bléde wóſteco a ſwóſe bedne ſawy rad a lubje wot čopkých ſkóniczych pruhow wobgōwicjach a tak s nowa wožiwoj dawa. — So nowu, wot pokodnja hem wiedzaju želeſnizu ſo polo, lotrež t. prawic, tij, hdzej wot mježtjanskiej píwarnie t pokodnju psches móſt pschendjeſch, runa a s njeho pierschic wotwožuju, dolež ma ho tam maschinowa kieża ſa ſpomnemu želeſnizu natwaricj. — Teho runja so tež na tym kruku, hdzej budże ſo želeſtiza we wjeſtjanskiej stronje twaricj, někotre harati natwarja, w korych budże něhdje 200 waldheimskich Hostianzow (Düchtinge), hacj do něhony bydlicj a na twarze želeſnizu džekacj. —

— Sandženu ſobatu ſe wſchelalimi ludžimi, ſwěratami, wosami a druhimi węgami, tij t. cirkuſu Amerikancja Majera (Majera). ſluscheja, hem pschijedjeſch abo tež pschi pschindjeſch a doho ujterajeske, dha tež poczachu cirkuſ ſamón hliſto žitnych wiłom i waricj, pschetož wſch, uskořiž t. tajtemu twarjenju ſluscha, bę ſobu pschitwesene. A ſhwatanja bę trjeba, dolež čyždu hizom wjeſtjor teho ſameho dnja tam swoje ſhumſtih polaſowacj. Popođnu pak hizom něichto polaſachu: Maćenuzi woni s wypšim, poſkoczanym a hewal rjenje wupſchenym wosom, na korymž něhdje 20 piſlažnych herzow ſedjeſte, po mjeſce wokolo ſedjeſtu. Maćidwiniſte bę, so bę do tutego wosa 20. toni (po dwóm) ſa- pschihujenych, korych jenož jedyni poħonej regirowasche. Wjeſtjor

bě cirkus pschepejelnjeny wot pschihiadowerjow a tak bě tež njedzelu popołdnju a wjezior. Njedzelu popołdnju niz jenož s naspomnjenym, s herzami wobhadżenym wosom, ale tež se wsichelimi druhimi, wulśimi a małymi, hoi jara wulśimi wosami, tiz běchu pak wsichtle jara rjane, khwilu po měsće wosoto jézdjacu. Tedy tuhdy wosow elefantoo čehnjecu. S zyka mějescie Myers 8 elefantow, tójsko lawow, kamelow a wjele koni. Wón jenož szobotu a njedzelu w Budyschinje wosta.

— Hjom psched někotrym časom je přebawski lipšli student, l. Handrik s Kubisch, pruhowanje pro venia concionandi (wo dowolnoſci i predowanju) kwasobne wobstak.

— Sa wucherja nabožiny (religije) na budyskej realzy je kandidat duchownstwa, l. Weck s Radberg, wuswoleny.

— Srdedu wjezior mějachmy tudy blyšlanje a s khwilemi tež hrimanje a ludžo teho dla weschęzachu, so sažo kłodniſki čas pschindze. To je ho tež 8. kap. stak, tola pak jenož w malej měrje a bě ho popołdnju descej hiej poczak. — Po poruczoſci tudomneho kralowskeho krajskeho hetmanſtwa jako kofistorialneho fastoſtwa, ma ho tu předu 21. haperleje konferenza evangelskich duchownych budyskeje dícesy wotdjerzec.

S Małego Wjellowa. Tudy wumrje 30. měrza něhduski misionar Jan August Męrczink, rodzeny Sserb s Grodziskie. Wón je něhdjen psched 25 lětami dležski čas w Labradorſkej a w Selenskej bjes Eskimowami jako misionar skutkowač a bu poſdijšo wot jendželskeho knježestwa dla swojego snaſtwa s eskimowskej ryži jako tolmaczek s kapitanom Mac-Eurom do ladoweho morja wupóšlany, tam szubjeneho kapitana Franklina pytač. Wo tym je po swoim domojwroćenju sajimaze wopisanje w němskich knihach w léeze 1855 wudak. Poslenje leta běše na wotpočinku w Małym Wjellowie živ.

W Huczinje je ho, kaž „budyske němske nowiny“ powiedaja, 5. haperleje dopołdnja w mjažoszczerni gmeinsleho přjedstejerja Hatnika někak palicj poczak. Wohen pak sahe doſej pytymu, tak so bu s pomožy szugodow borsy hascheny. Wobebna szkoda ho žana staka njeje.

Soudniſke naležnoſcie.

Psched budyskim wotřechnym ſudom a schöffami ho 2. haperleje bledowaza naležnoſci ſudjeſche. W noži wot 17. a 18. januara t. l. běchu ſaduſki s kubje ſahrodnika Jurja Krala w Radworju roſku a jecmien kranhy a to na to waschnje, so běchu ſe ſwiskow jene wołno wutorhli a tam na kubju ſaleſli. Nasajtra rano ſled s roſtruschenyſkornjatkom i khejž něk ſwudowjenje (tehdy hifcje jenjeneje) Pawlikoweje wjedjeſche a buſchtaj tež dwaj měchaj roſki a jecmienja namakanaj. Teho runja pola wobydlerja Jakuha Järscha wupytowachu doſek bě Pawlikowa prajka, so je wón wjezior předy pola njeje był, a namakanu w dysakach tójsko žitnych ſornjatkow. Järsch drje s wopredka přejeſche, ale potom ho wusna, so je to ſito kramy a i temu wot Pawlikoweje dwaj měchaj doſek a na to krasene ſito s jeje wjeđenjom pola njeje ſkowak. Pawlikowa drje nicio prawe wo tym wjedziej nochyſche, ale to jej nicio njeponhasche, pschetož Järsch dla cježkého kranjenja i 18 měsachnej khostarni (Zuchthaus) woszudzeny a Pawlikowa dla pomožy pschi tym a dla pschelhowania kranjenych wězow i 16 měsachnej khostarni.

Tón ſamy džen bu 18 lětny wotrocí Jan Lehmann s Kotez teho dla, doſek bě dopołdnja přenjeho duja hodow jenu žonku na drósh i njeponhasci nusowak, i 3 lětam 6 měsazam khostanje woszudzeny.

Přílopk.

* W Draždjanach čyžsche wónzano jena štujoſna džowla džiku, s lotrejz pola jeneho knježtwa klužesche, na to waschnje ſkazowacj, so se schrychowanekow (sapalkow) fosfor wotschraba a jón dójzy do klofela ſypny. Ta wot njeho píſeče a na to ſkhorje. Džowla ſhubi ho potom — najſkerſho s bojoscje psched ſchraſu — s domu a ju naſajtra we ſobju těpenu namakanu.

* Na ſobju je woda w thyle dnjach wjetſha, hacj psched někotrym časom, hdej ſněh tajesche.

* W Macherne pola Lipka je ho 6. haperleje jena rejwanska sala wotpalka. Pschi tym je ho wjele ſtôzow a kuchinſleje nadoby ſpalik.

* Mojoratski knies nad Halschtrowom atd., l. Hartmann-Knoch, je wónzano na Sonnensteinje wumrje.

* Wutoru, 6. haperleje je blyſt do Semmerez ſiwnoſci we Wüstenſchleſtu dyrik a wſchē ſeje twarjenja do pročha a popjeka pschewobročit. Dolek ſkłomjenja pschi ſylnym wětrje ſylnje wołko hrabachu, dha ho wobydlerjam wſchitke ſmachti atd. ſpalichu.

* Jalo w thyle dnjach w Briesenje jena 19lětna holejla ſa blidom ſedjeſche a w jených knihach cjtasche, dha ho jena, s piwom pjeſnjenia, ſatyczlowana a na blidze ſtejaza bleſcha pulny a tež holejzy kruch ſchlenzy tak njesbožowenje do wočka ſlečza, so dyrbjeſche wocholečkar tole wočko won wſacj, dolejz by hewal tež to druhe ſwoje ſwidzenje ſhubito.

* Krowatſki biskop Strohmayer je i ſaſoženju krowatſkeje moleskeje ſchule 40,000 ſchěnaſkow darit.

* W Rämmerswaldje je jedyn motrocí, liž bě hjom ſe ſwojimi towarzchemi palenz piš, hifcje na jedyn ras $\frac{1}{2}$ litra kowravdoweho palenza wupiš, so by polasak, ſhco ſamōje. Na druhu džen bě wón mortwy.

* W jenej ſale bliſko Großkoth wónzano dwaj ſlakarje na tym džekach, so buſchtaj wulki kruch ſlaky wot horu wotdyvkoj. Ale jako běſchtaj ſ tym nimale hotowaj, dha ho tón kruch předy wotwali, hacj ſebi to myſleſchtaj, a buſchtaj wot njeho wobaj ſaraženaj.

* Jalo w Sadisdorfje 18lětna džowla a 11lětny ſyn ſiwnoſczej ſa Kohlerja 4. haperleje po ſawje psches rěku Bystrizu džekach, dha ho tale, wot wulſeje wody wobſchložena ſawa tak ſcjmpa, ſo wobaj do wody panyschtaj a ho těpifchtaj.

* Ma jeleſniz hjes Ganderheimom a Kreitzenenom ſta ho 2. haperleje ſakohne njebože. Barowós „Seesen“ bě psched jenym čahom ſapſcheinjeny a ſo wot wjedjeſche Weiza a těpjerja Vorhera wotſlabowasche, jako na jene dobo parny ſotok ſe ſatrafchym hrimotom roſletza. S doboru buſchtaj Weiz a Vorher wot parny ſ wosa cjtujenaj a psches to morjenaj. Vorhera 10 kočji dale jara wobſchloženeho lejo namakanu a wón ſa 2 hodziny pod wulśimi boſoſhem wumrje. Wjele ſójſhu ſimjerej je najſkerſe Weiz měl. Para bě jeho wjſke telegrafowych grotow něhdje 60 kočji dalolo cjtka a jeho cjtka njebe wjazy na cjtowjeka podobne, jako je namakanu, dolejz bě ſtrachne roſtorhane.

* Ma nowej jeleſniz hjes Gakhnom a Arnedorfom je ho 31. měrza hjom druhá lokomotiva ſ kruchom hacjenjow psches panyka. Tuta jeleſniza mějescie ſo po prawym w meji wotwric, ale někdo budže ſo drje to wotſtorejz dyrbjeſ.

* Mlandželska winokupza Fritsche w Darlinje je wónzano ſchyri džekci porodžka. Kjedzelnice a džekci ſu wſchitke ſtrowe.

* W krajinje Tennessee w amerikanskej uniji je wjſhnoſci poſtaſila, ſo ma kójdy ſtrowy čerſiw muſli, liž ſo hacj do 30. lěta njevoženi, lětnje 10 dollarow dawka dacj.

Wossjewjenja a wukasy kralowskich fastojustwo.

Budyske krajske hetmanstwo je teho dla, dokelz ho pschezo hiszceje tu a tam po starym waschnju merti a wazji, wyschnoszcam kruze pschilasako, so maja tajlich do schtrafy wscz, liž po nowym waschnju njemiera a njewaza. — Budyski wokrješny lešat r. Wengler wossjewjuje, so maja ezi, liž chzedža swoim džeczem s cierstwou kruwazei lymu w Pomorezach jera schzepicj dacz, najposdžischo hacj do 12. haperleje (hacj do bližszej pónedzje) to džeczo, kotrej ma ho schzepicj, pola njego polascz. Schzepjenje je darmo, wieszenie po železnizh teho runja a sa džeczo, pschi kotrym je ho schzepjenje derje radziko, starschi 10 nſl. sarunajna dostanu. — Budyske hamtske hetmanstwo pschilasuje, so maja ho pucie, hdz je to trjeba, hndom porjedziej, hewak maja ezi, kotrych to nastupa, 30 markow schtrafy sapłacjicj. — Na pôstach ho něko wjazy Jane 10tolleriske pruske banknoty ani dracz ani wudawacj njezmiedja, dokelz je bjes nimi jara wjese wopaczych. Pruski bank teho dla tele banknoty nutzehnje. — Džeczmarlowe skote maja ho něko króny mjenowacj, 20markowle pak dwójne króny.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Praj wshal, Motsko, što Ty i temu ménisch, hdz nechtón na akord džeka?

Mots Tunka. Né, wón moje pschi tym lohlo dosc̄ něsto wjazy saſtujej, hacj druhi džekacz, liž na džensku sdu džeka.

H. D. Rak dha to?

M. T. Hlaš, akordaz ho sa tym placi, schto nadžeka. Je li wjese nadžekat, dha wjese sdy dostanje, je pak mako nadžekat, dha tež mako pjenies saſtuji. Taſki pak, liž na džensku sdu džeka, pschezo swoju wuzinjeniu sdu dostanje, njech je wjese abo mako nadžekat, tola pak s tym wumienjeniom, so jeho wjazy do džeka njewosmu, hdz je leni a mako nadžeka.

H. D. Duž drje je lepje, so akordarjo a dženszy džekaczjerjo kódy woſhebie džekaja.

M. T. To ho wé.

H. D. A kaf dha je s čeſledžu?

M. T. Hm, to je ſaho zyłe druga węz. Ta ma swoju sdu na zyke leto abo tola na zyke měsaz postajenu a dyrbí ho

teho dla pschi džele tež woſhebie wobhlaſacj. Wona budze teho dla druhdy dlehe džekacz, hacj akordaz a džekacz, druhdy pak krótschi čzaſ, ſa tym hacj ſej hospodař džeko pschilaje.

H. D. Ale ežeſo dla dha w N. jedyn akordaz pschezo hospodařej vceſi, ſo dyrbí tón čeſledži tak doho džekacz dacj, laž wón jako akordaz džeka?

M. T. To ja njewem, ale to kola wém, ſo ho wón ſ tym do węzow tyła, liž jeho ničo njeſtaraja, a ſo ho wón tak ſađerži, ſo by pak čeſledži klubu cjinik, pak ſam někajsi wujitk dozpit.

H. D. Tak ho mi tež ſda a byh jemu teho dla radzik, ſo by ho akordaz jenož wo ſwoj akord ſtarak a čeſledž pěknje na polož wostajik.

Cyrkwinske powjesče.

Křčení:

Pětrowſka zyrkej: Vjedrich August, Jana Janofsha, murjerja, ſ. Michałska zyrkej: Helena Paulina, n. dž. w Bobolzach. — Jan August, n. ſ. w Dobruſci. — Max Korla August, Jana Kary, křčlarja we Wullim Wjellowje, ſ. — Ota Julius, Juliasa Druckera, ſublerja ſarjadnika w ſtolnej Vorſchezi, ſ. — Hana Theresia, n. dž. w Toronžach. — Walter Konrad, Oth Gräf, najeňta w Nadzanezach, ſ. — Hana Marja Olga, Korle Juliusa Sachy, cigarryortirarja pod hrodom, dž. — Marja Helena, Ernsta Adolfa Helbiga, ſeržanta 4. kompanije 4. infanterie-regimenta 103, dž., we Wurizach.

Katholoska zyrkej: Michal Jan Emil, Korle Jana Bohuševa Klimanta, wobydlerja, ſ. — Jan August, Miklawſha Rječzli, ſimonejerja w Dženilezach, ſ.

Zemrječí:

Díen 26. měrza: Jan Kedo, měščenjan a ležomnoſčer, 35 ſ. — 27., Marja Hanža, Jurja Wiedera, wobydlerja pod hrodom, dž., 1 l. 11 m. 7 d. — 29., Emma Marja, Korle Augusta Frenzela, murjerja na Židowje, dž., 4 m. 7 d.

Telegrafistki bureau w ſadnym twarjenju pôsta na bohatej hoſh je kóždy džen wotetvreny wot ranu 8 hacj wjeczor 9 hodzinow.

Placjifna žitow a produktow w Budyschinje 3. haperleje 1875.

Žitowy dowos:	3968 měchow.	Na wilach		Na burſy	
		wot	hacj	wot	hacj
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pscheniča	50 kilogramm	.	.	893	1042
Rožla	.	.	.	84	835
Jeczmienj	.	.	.	761	833
Wowa	.	.	.	98	950
Hroč	.	.	.	—	—
Woka	.	.	.	—	—
Raps	.	.	.	—	—
Jahly	.	.	.	167	—
Hejdusčla	.	.	.	1977	—
Běrný	.	.	.	250	—
Butra	1	.	.	290	320
Schyno	50	.	.	650	7

Róz pscheničy po 170 puntach: 15 markow 18 np. (5 tl. 1 nſl. 8 np.) hacj 17 ml. 71 np. (5 tl. 27 nſl. 1 np.). — Róz rožli po 160 puntach: 12 ml. 86 np. (4 tl. 8 nſl. 6 np.) hacj 13 ml. 68 np. (4 tl. 16 nſl. 8 np.). — Róz jeczmienj po 140 puntach: 10 ml. 68 np. (3 tl. 16 nſl. 8 np.) hacj 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 nſl. 6 np.). — Róz wowa po 100 puntach a po starym cijidle: 3 tl. — nſl. — np. hacj 3 tl. 4 nſl. — np.; jahly: 5 tl. 10 nſl. 7 np.; hejdusčla: 6 tl. 17 nſl. 7 np.; běrný: 25 nſl. hacj — nſl. — np.; butra: 29 nſl. hacj 1 tol. 2 nſl.; schyno po 100 puntach: 2 tl. 5 nſl. — np. hacj 2 tl. 10 nſl.

Kopa szkóp po 1200 punctach w Kamjenczu 34 ml. 50 np. (11 tl. 15 ngl. — np.), w Shorjelu 34 ml. hacj 37 ml. (12 tl. — ngl. — np. hacj 12 tl. 10 ngl. — np.).

Sa wejzawskim placzesze w Berlinie:

spiritus 55,7—58 ml.; pscheenza 162—198 ml.; roga 139—160 ml.; jeczmien 140—177 ml.; wosz 158—190 ml.; brod jecznj 187—234 ml.; piżm 162—172 ml.; repitow wosz (kwęczenje) 55 ml.; lany wosz 60 ml.

Lipsta bursa 7. haperleje.

Awstriiski papierjaný schéznak 1 ml. 84 np.; awstriiski bleborowý schéznak 1 ml. 90 np.; russa jenorublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Czahi po żelezniży.

Do Draždjan (pschijsankjenje se Shorjela).

Wojesd s Lubija	2 _s	3 _s	6 _s	8 _s	12 _s	3 _s	7 _s	10 _s
Budyschin	2 _s	4 _s	6 _s	9 _s	12 _s	4 _s	8 _s	—
Bisłopizy	—	spěchny czah 4 _s	7 _s	9 _s	1 _s	4 _s	8 _s	—
pschijsed do Draždjan	3 _s	5 _s	8 _s	10 _s	2 _s	5 _s	9 _s	—

Do Draždjan (pschijsankjenje do Shorjela).

Wojesd s Draždjan	—	6 _s	9 _s	1 _s	4 _s	5 _s	8 _s	11 _s	12 _s
Bisłopizy	—	7 _s	10 _s	2 _s	—	6 _s	9 _s	12 _s	—
Budyschin	—	7 _s	10 _s	3 _s	—	6 _s	9 _s	12 _s	1 _s
Lubij	6 _s	8 _s	11 _s	3 _s	—	7 _s	10 _s	1 _s	2 _s

50 rěka: 5 hodzinow minutow; 1_s, rěka: 1 hodz 32 min. atd.

S Nadeberga do Kamjenzu.

Nadeberg	8 _s	10 _s	2 _s	5 _s	11 _s
Połczniż	8 _s	11 _s	2 _s	6 _s	11 _s
Kamjenz	9 _s	11 _s	3 _s	6 _s	12 _s

S Lubija do Źitawy.

Lubij	6 _s	9 _s	12 _s	4 _s	7 _s	11 _s
Herrnhut	6 _s	9 _s	1 _s	4 _s	8 _s	11 _s
Źitawa	7 _s	10 _s	1 _s	5 _s	9 _s	12 _s
Tuczne liczb wosnamienja czah mot 6 hodz. wjazdor hacj 5 h. 59 min. rano.	—	—	—	—	—	—

S Kamjenzu do Nadeberga.

Kamjenz	5 _s	8 _s	12 _s	3 _s	5 _s	6 _s	7 _s
Połczniż	5 _s	8 _s	1 _s	4 _s	6 _s	7 _s	8 _s
Nadeberg	6 _s	9 _s	1 _s	4 _s	6 _s	8 _s	9 _s

S Źitawy do Lubija.

Źitawa	4 _s	7 _s	10 _s	2 _s	6 _s	8 _s
Herrnhut	5 _s	7 _s	10 _s	2 _s	6 _s	9 _s
Lubij	6 _s	9 _s	11 _s	2 _s	7 _s	9 _s
Tuczne liczb wosnamienja czah mot 6 hodz. wjazdor hacj 5 h. 59 min. rano.	—	—	—	—	—	—

Czahi hornolužiskeje żelezniży:

	rano	pschiip.	wjecjor		rano	pschiip.	wjecjor	
Kohlfurt	5 _s	1 _s	5 _s	Szololza	—	6 _s	11 _s	6 _s
Hörla	5 _s	2 _s	5 _s	Wulow	—	7 _s	11 _s	6 _s
Misla	5 _s	2 _s	6 _s	Wilow	—	7 _s	11 _s	7 _s
Milow	6 _s	2 _s	6 _s	Mückenberg	—	8 _s	12 _s	8 _s
Wujesd	6 _s	2 _s	6 _s	Ruhland	—	8 _s	12 _s	4 _s
Kas	6 _s	2 _s	7 _s	Wys. Wulow	—	9 _s	12 _s	4 _s
Wojerezy	7 _s	3 _s	7 _s	Wojerezy	5 _s	9 _s	13 _s	—
Wyßoli Wulow	7 _s	3 _s	8 _s	Kas	5 _s	10 _s	14 _s	—
Düliland	8 _s	3 _s	8 _s	Wujesd	6 _s	10 _s	2 _s	5 _s
Mückenberg	9 _s	4 _s	9 _s	Wilow	7 _s	11 _s	2 _s	5 _s
Wilow	9 _s	4 _s	10 _s	Misla	7 _s	11 _s	2 _s	5 _s
Wulow	9 _s	4 _s	10 _s	Wulow	—	—	—	—

50 rěka: 5 hodzinow minutow; 1_s, rěka: 1 hodz 32 min. atd.

Wulow je Elsterwerda, Düloland je Liebenwerda a Szololza je Falkenberg.

Bernh. Haupt w Budyschinje

porucza k naletnemu czagiej swój wulki wulker woszehd wobueża.

Dżerzoze wobueże jara kmane a derje dżerzoze.

Róże, laž tež pletwa sa ujewiestny a smotrow su rjane a tu-
nje, na pschedan w schrymparskich chla-
mach hauensteinskeje abo butrowiskeje hafy.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutshod pschi theatreje
a fotofotoneje hafy.

Magdeburgske wohē-sawesczaze towarzstwo
se faktadnym kapitalom wot psiecz utillionow toler
pruske. Kouranta

w 5000 czajjach po 1000 tl., kotrež sū do spōlnej wubate,
pschijima po tunich, twierdyh pramijsach sawesczenja psche wohnjowu schodu tak derje
w městach laž na wžaw na hibite pschedimjach.

W tunoscji hwojich pramijszych postojenjow wone nize żaneho druhego spraw-
nego towarzstwa njejeji, tež posicja wone pschi sawesczenju na dlesz czah hodaž dobytl.

Pschi rytarskich sawesczenjach ho sawesczenym tosčto k lepschemu pitwyswoli.

Schłodwanie psches wurażenie gosa ho tak saryna, laž wohnjowu schodow.

Sawesczeniste sprymulky, laž tež exemplarz powschitkomych sawesczenistich wu-
mienjenjow moža ho pola podpisaneho agenta koždy czah darmo dostacj, kotryž budze

pschi napiszanju sawesczenja stajnje k pomožy hotowy a budje wchitke požądane wuloženia
dawacj.

W Budyschinje, na hörnczerskej hafy.

Heinrich Meisel, öſ. inspektor,
wyski agent magdeburgskeho wohē sawesczaze towarzstwa.

Skótny pólver s czerstwych selow. Körneburgske skótny pólver.

Pólver psche pripotawu prožatow. Lottwizski balsam. Zischankowy salsovy pólver

porucza

50—150 toler

zirkwińskich rjenjes, liž ho lóžy njewupo-
wiedja, ma na dobru hypothekarisku wěstoſci
sa 4½ % danje wupožcici
R. Senec, farat w Palowje.

Khójnowe hymjo

je hiszycze psches wudawaruju „Serkſich
Mowin“ na pschedan a móża to hamo
nětko tež egi, liž su ſebi je tam ſlasali,
koždy czah dostacj.

Na pschedan je:

1 jenopscežny wos s desklami a žitnymi rje-
blisnami, 1 puk, s brónami, 1 mřidina k
wykranie rěšanju, 1 wulka hnojnicowa dózna;
dale: wotawa, hyno, hufceny dżeczel, rjana
a pschedzna floma

w ſerſkim dworze w Barcje.

Khěža čo. 22 w Budestezach je
psches podpisaneho na pschedan.

Tr. Wolf.

Mažs, punt po 16 np. a držscho,
jerje, jara rjane, schtuſu po 4 np. a
držscho, sa pschedawarjow tunischo,
pschedawa

Heinrich Lindner

destillazia, cigarrowe a kolonialnowe
twory na róžku herbskeje a schuleriskeje
hafy w Budyschinje.

Schěsz kop
ržených wollejow
ma na pschedan Handrij Pietch w Barcje.

Na ſerbskej haſy
čzo. 20.

Möbelowny magazin

Na ſerbskej haſy
čzo. 20.

Augusta Zanna ſcha,

tyſcherſteho miſchtra w Budyschinje,

porucja wulki wubjerk prawdziwych a molowanych worjefchinowych, mahaonijowych a wiſchuiowych móblow, kaž tež ſofa a wſchē druzinę pleczenych ſtôlzhou (Rohrtühle) po naſtunischiach placzisnach.

Wſchedeſchezniki

we wulkim wubjerku porucja
wſchedeſcheznikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Kinde

w Budyschinje, na ſtronkej lawſkej haſy 819.
Porjedzenja derje a tunjo.

Tnežnojerje,

wulke a wubjernje derje ſtôdžaze, porucja
kopu po 20 nſl., 3 ſchufi po 1 nſl.

Ad. Rämsch na ſerbskej haſy.

Rozowe fhlamy R. Lindau

w Budyschinje, pſchi mjaſowych hētkach čzo. 351, w domje
knjeſa Juliusa Darſchau,
poruczeja wſchē druzinę pôduſchow a narce w zlych kožach, kaž tež
wurjeſane po tunich ale twierdyh placzisnach.

Wſchedniſe czerſtwje paſený

= twarski a rolny kalk =

po ſpodobnje tunich placzisnach

poruczeja

H. W. Siebörgerex herbja
w Niſkej a w Gunnersdorſſe pola Šhorjelza.

Naleſtne měžy

na jelegantriſche a po najnowſchej móđze
we wulkim wubjerku naſtunischi porucja
Emil Flegel na ſitnej haſy,
w domje knjeſa čožnikarja Kōchlera.

Najnowſche

a na jelegantriſche naleſtne měžy po wulkim
wubjerku porucja Heinrich Vanga
w Budyschinje na bohatej haſy.

Koſlaze kožki
lupuje po ſenotliwym kaž tež w zlym po naj-
wyschich placzisnach

Gustav Raude

na garbarskej haſy 426.

Koſlaze kožki

lupuje ſtajnie po najwyschich placzisnach

Ernst Schulz

w koſcjeniu i „ſlotem lawej.”

Kože
lupuje ſtajnie po najwyschich placzisnach

Emil Flegel

na ſitnej haſy, w domje k. čožnikarja Kōchlera.

Najlepſhi wobžerny pôlver ſa ſwinje,
palejik 50 np.,

faktovy pôlver a koſkowy pôlver ſa konje,
reſtituционny pôlver ſa konje atd.,
ff. kořený ſoli a citronový ſoli,
tolczené kořenje a ſafran atd.

Heinrich Vanga w Budyschinje
pſchi ſerbskej koſholſkej zyrliw a na
bohatej haſy w fhlamach.

Thörjaze, mordarjome, ſajecje, liſocje a
fornikowe kože lupyje po najwyschich plac-
zisnach

Heinrich Vanga

pſchi ſerbskej koſholſkej zyrliw.

porucja

hrodowska haptika

w Budyschinje.

Sahrodniska žiwioſež čzo. 10 w
Delnej ſkinje ſ 15 kózami pola a
kuſki je ſe ſwobodneje ruki na pſchedan.
Wſcho dalsche je tam ſhonicz
abo pola wotwézeho miſchtra Krawatki
w Koprzach pola Pomorez.

Zoldkowh ſatarrh

dopólkje ſahoi

J. J. J. Popp w Heide w Holſteinje.

Nojlépschi kredl pſche bróſhollenje je
G. A. W. Mayerowym
bróſhrop.

Pſches 4 lēta
mějach nojhórschi koſheli, bróſhollenje a frej-
trakanje a žane kredki, ſotrež nakožach, ni-
čo njeponhachu. Hohz pol běh ſtawny
G. A. W. Mayerowym bróſhrop
ſ Wrotklawja nakožowal, kym tele njeſpo-
dobnoſeje wetbyl. Ja porucjam tuſon ho-
jazy Maherowym bróſhrop ſožemu, ſotrež
je ſ toſkim kherosćiem wotcjeny.

w Draždjanach.

Johanna Sofia Fuchsowa.

Jenož prawdziwih moja jón na pſchedan w
bleſchach po 80 np., 1 ml. 50 np. a 3 ml.:

Heinr. Jul. Kinde w Budyschinje,

W. Notha w Lubiju,

J. Stockhansen w Komjentzu.

D. Kinne, haptikat w Herrnhucze,

Jos. Löbmann w Scheračevoje,

Ed. Hiese w Nowojalzu,

haptikat Weſiſcher w Oſtriku,

Scholta we Wetrowie,

Lehmann w Buderezach a

haptikat Dr. Gultsch w Nalezach.

Do Nei-Seelandia

w Australiji
weſtara w haperleſt a meji rjeſieſniček, džekacjeriom, rotarijom a njezenjene ſlužbne
holzy ſa 11 tolér pr. fouranta abo 33 rei ſe-
markow ſa wetrcjenyh

C. A. Matheſ w Hamburgu
a jeho agent knjeſ Emil Herſchel w Draž-
djanach, an der Herzogingarten 4.

¶ naletnemu čažeji

porucžam mojim wyżołoczeńym herbskim wotbjerjam Budyschinja a wokolnoſcze najnowſche w garniturowych, kulinowych, paletoowych a ſholowych tkaninach w najrjeſtich družinach a najlepszych dobroſczach, taž tež wulki wubjerk mužazeje a hólčazeje draſty ē dobrotliwemu wobledzbowanju.

Skasania po mērje ſo, taž je inate, na najmoderneſte, najrjeſtiche a najtunishe thětſje a rucze wobstaraja.

Adolf Weiß, franski miſchtr,

na bohatej haſy, w domje knjesa tapetierarja Mänsela.

Na to wulke tunje

wupschedawanie,

kotrež ſo 8., 9. a 10. haperleje w Budyschinje w domje rěſniſteho miſchtra knjesa Prože pſchi torhochę (prjedy Rühl) ſměje, ſo woſebje modifiki ſtežne cžinje. Wſchē ortille ſa pſchu, běle tworh, židžane banty a homocžane banty wſchēch barbow, gardinh wſchēch družinow, čorne lyouske židžane tkaniny ſa draſtu, spodne ſuknie.

— Štómjane ſtobuli wſchēch družinow —

— ſtómjane borth —

— garnirovane knjenaje ſtoſſowe ſtobuli —

torſeth, ſwjetſhne koſchle, koſnarje, manscheth a ſhilipſy atd. ſo po

b a ſ u i ſ z y

(H. 3794 bm.)

tunich placisnach wupschedawaja. En gros a en detail.

Hólčez, kiz čze
knihicžiſhčenje

naukuňčež, može pola mje jako wu-
čomnik ſastupicž.

L. A. Donnerhak
w Budyschinje.

Hólčka ſe wſhy, 14—16 lět ſtara, kiz može
domaže dželo wobstarac̄ a čze pſchi tym
němſti naukuňčej, može hnydom na jeneſ
farje ſlužbu doſtač̄. Hrje? to je ſhonicž
we wudawarni „Serb. Nowinow.“

Ludžo ſu bědni a pſchezelniwi a
hdnj jedyn „pomhaj Bóh!“ praji, dha
ſo njedzakuja.

Es gratulirt Herrn Wentzky zu seinem heutigen
21. Wiegeneſte die internirte Cigarrenſpitze.

* * * Sa te wſchelake wopokaſma luboſeſe
a pſchezelniwoſcze pſchi boſinym ſhu-
bjenju noſteho lubodroheho Gustava
prajimoſ ſwój najluboſniſci džak wſchit-
ſim tym, kiz ſ nomi tak derje ménachu, wo-
ſebje dža kujem oj ſo pak poſtſkemu po-
ſelnicej, knjesej Vjedriches tudy, ſa jeho nje-
pſchewazou a njeſprózniwu pomož, ſotrež
nam 10 dnjow pſchi naſčei ſtýknosczi a bo-
loſczi k ruzh běſče.

Bóh lubj tujeſ čzyk jemu to tudy čaž-
ne a tam wěcžne ſarunac̄.

W Huczinje. Österreich a mandjelska.

Dženba, 6. haperleje, wjecžor $\frac{1}{2}$ ho-
džinow wumrie cíjico a směrje we wěrje
do ſwojeho knjesa a ſtobžniſa po dleſcej
k herosczi naſch lubowaných mandjelski a na-

Jan Norla Schuster,

ſahrodnik w Polpizb,

ſchtož my wſchitkim lubym pſchezelam a
ſnatym ſe ſrudnej wutrobu naſpodwoſniſho
k nowiedzenju dawam.

W mjenje hľuboko ſrudzených ſawoſtajených
Jan Schuster,

wučer w Hnachęzach.

Čiſlo 3 „Lužičana“ je wuſlo.

W oprijeće: Dželenje. Wot Wjeleméra.

— Swjedžeň prawoſławnoſcze. Wobraz z
Ruskeje K. Hawlička. Z Českého wot B.
Pjecha. — Kalenki. Šesta a ſedma dže-
ſatnja. Spisat Radyſerb. — Serbske króny.
Wot E. Muki. (Pokračowanje a to tón króč
w delnjoserbskej ryči.) — Serbski komment.
Wot H. — Knjezej Obermüllerej. Wot
stud. Holana. Z Budyšina a Lužicy. z D.

Wot redaſtije. Knjezej d. G. w W.
Pſchi pſtane budje w ſwojim čažu wotcji-
ſhčenje.

Gogolinski a ſhorjelski kalk, zyle čerſtwu tworu,

dosta a poruča

H. Grieshammer
pſchi budyskim dwórniſhčenju.

Džiwocžanske herbske ev. luth. miſioniske to-
warſto ſměje juſſe — 11. haperleje — po-
poſtnju w tſjoch ſhromadžinu.

Petr Mónſ.

Drjewowa aufzia.

Na rodeč anſki m rycerſtublerſki reviru
budja ſo

frjedu, 14. haperleje t. I.,
w Hareže 70 wulkih lſicjodrjewowých dolhich
hromadow po poſtnju w 2 hodžinomaj pod
někotrymi wuměnjeniami na pſcheſtawowje
pſchedawac̄.

Spilepsiſju

(padazu koſorčz) hoji Iſtine ſpe-
cialny ſekar Dr. Killisch w Draž-
djanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (prjedy w Barlinje).

Sahojenje po ſtach!

Jedyn rjany wulki lokal, w kotrymž hi-
žom wjeli leſt wobſcherne materialtworowe
koſamž ſ debrhym wužitkom wobſteja, mje-
nujiz we Wóſporku na torhochę, pödla
hosczenza, ma ſo dla wotemrječia dotalneho
herbskeho pſchekupza - najeňka ſaſo na jeneho
herbskeho pſchekupza pod ſpodoňymi wu-
měnjeniami k 1. juliju 1875 pſchenajec̄.

We Wóſporku. Karl August Prože.

Młody člowjek, kiz čze rěſbarſtwo
(Bildhauerſtvo) naukuňčež, može pola
mje do wucžby ſtupicž.

Juriš Koban
na drjewowych wifach.

Hólčez, kiz čze filirkubarſtwo (Feilenhauer)
naukuňčež, može pod ſpodoňymi wuměnjeniami
pola podpiſaneho do wucžby ſtupicž.

F. Hellmuth Blehl, filirkubarſki miſchtr.

Zeneho wucžomniſa pod ſpodoňymi wu-
měnjeniami pſta

P. Kubík, thýcherſki miſchtr
w Budyschinje, na ſchulſtich hrjebjač czo. 647.

Hólčez, kotrž čze ſedlarſtwo a rymar-
ſtwo naukuňčež, može pod jara ſpodoňymi
wuměnjeniami pola podpiſaneho do wucžby
ſtupicž.

Heinrich Dietrich
w Starých Porschizach.

Pſchi dobrhym wobſhadzenju k 1. juliju t. I.
jenu holz, kotraž je hžom ſlužila, k po-
možy hóſpoſy pſta
thýcherſta miſchtrka Schmidtowa
pod borklinom czo. 291, po 1 ſtchode.

Holza ſe wſhy, kiz ma luboſc k džecžom,
a čze we domjazym džele něchtu naukuňčež,
može k 1. julijej w měſeje do ſlužby ſtupicž.
Hrje? to je ſhonicž we wudawarni „Serbſkih
Nowinow.“

Serbske Nowiny.

Štvortlétne předplata
we wudawańi 80 np.
a na němskich póstach
86 np., z přinjeseňom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kéžde číslo pláti 8 np.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawańi „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawskie hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Nakładnik: J. E. Smoler. — Číšcer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

C. 16.

Sobotu, 17. haperleje

1875.

Wadžarski kralik w rumuńskej wýžy.

(Słonečenje.)

„S čežlej wutrobu Alexandru swojego nana wopuščej a
wýžyšče ho runje s dróhi na schaježlu sminyc, jako khabkateho člo-
wjela wuhlada, kij pał śrudnie skwiesche, pał ho straschnje kmějescze.“

„O Joschla, Joschla“, tak ho tónle člowiek býschecz da,
„kměj wýšak ho nad Kreskom, — niz jeneho woka, niz dwieju
nijeje mi knjes Hispan wsał, ale wýšeč schyrijoč — bělych kaž
jehnjaťka a kulojtych kaž prošotka — je mi wopuščahnež dał —
o, o! a nicž sa to, hacž kruch papjer, — ha, ha! —

Alexandru spóśna, so je to Marjuzyneje džed, kij bě naj-
sierje teho dla w pałenzu troshty pýtał, dokež bě jemu knjes His-
pan ja Gaborowý, pýchi kharthracju sejneny dôžek jeho schyri
woka wsał. Kresku ho s nahej hlowu tam a hem motylowasche
a papjeru, wot knjes Hispana dostatu, na kuſli torhasche. Wón bě hýžom tak bliſto pýchischoł, so Alexandru widžesche, kaj ho
jeho běke wkožy we wětſilu smahowacu, jako wrjeslot wosa, zo
pýchiblizowazeho, saſkyscha.

„S pucja — s pucja“, wokaſche pohonež s wosa, do ko-
trehož běchu schyri konje ſapſchajnene, kotrež ſaſtak pýchicérjaču,
„s pucja!“ sawoła pohonež s nowa a ſchlapny s kschudom se wýšej
mozu do Kressla, so tón ſnak na polo pôdla dróhi padže.

Alexandru bě kheſſje ruce na boł ſloczík a džesche potom,
jako bě wós knjes Hispana wujek, k temu staremu muzej, kij tam
bjes hnučza ležesche. Pýches wobležo bě jemu wot kschuda ſch-
roka krawa bkuſna naražena a na hlowje mějescze wón hkuſoku
ranu, kotrž bě jemu pýchi panjenju kóncojty lamjeni wuraſyl.

Alexandru ranu někal ſawjasza, ſběhny potom Kressla a do-
njeje jeho do jeho domu. Marjuza wot ſastroženja ſalchicza,
jako wuhlada, ſhoto Alexandru njeje; ale tón ſ krótki rjely, „bęz
po popa!“ Potom połoži wón Kressla na jeho hubjene řožo a
počza jeho čjeko s pałenzom rybowacj.

Měhdje po džebacjich minutach Marjuza s popom pýchindže.
„Temu žadyn pałenz wjazy njeponha“, rjely tón ſ hlowu wijo,
„Kresslu je tam, hdyž wjazy žadyn roſdžel bjes ſemjanami a bu-
rami, bjes bohatymi a khudymi njeje. Boh budž jeho duschi hnadny!“

Alexandru połmurneny na jeho hladasche a Marjuza počza
płakacj, s hrodu pał wětr ſynki radoſtneje hudžby, wjeſekeho ju-
ſlanja, ſchýcerzenja wotrohow a hrimotazejho eljenwołanja*) pýchi-
noschowasche; pýchetož tam ſlub knjeyný Illi, rjaneje džowki knjesa
Gabora ſhwyczachu a běſche tež knjes Hispan na taki ſwiedzenj
pýchijet.

Tola ſ druheje stronj bě tež drugdy někajte wołanie ſchý-
scej. Bone ſlonečnje Alexandrowu ledžnoſež na ho ſejahny a
jemu bě, jako by to hawtowanje w domje jeho nana bylo. Wón
tam teho dla ſpěchne běſesche. Haj, haj, tam běchu wotroczy

knjesa Gabora, kótrychž běſche tón pôžkał, so bytu Alexandra ji-
mali, a cji nětko, dokež jeho njenadeždzechu, do jeho nana bijachu
a ſchýču wiedżecj, hdyž jeho bym je.

„A hdy býschce mje ſaraſyli, ja Wam tola prajicj njemóžu,
hdyž wón je. Pýschce mje!“

Ale woni jeho njeponchicju a jako Alexandra k wótnam
pýchiběža, dha widžesche, kaž dwaj knjezej wotroczykaj njejhmisne do
jeho nana toſlaſtaj a dwaj wobronjenaj panduraj (bérzaj) temu
pýchibladowazhtaj.

Wón ſebi dočho nieroſmyſli, ale ſloczí do jstwy, prajicj:
„Jowle mje macze, čjincze ſo mnú, ſhotož ūžecze, tola wostajcze
mojeho nana na polo!“

Eso woschýcerajo jemu wotroczykaj ružy ſwjasaschtaj a jeho
wotwiedžeschtaj, bjes tym ſo jeho nan ſkoržesche: „O moj luby
byno! hdy budžishe mi tola wumrjecz dał, nětko by mi wěčnje
ſhubjeny.“

Gaborowi ludžo pał Alexandra bijo a ſalliajo k hrodu
wležechu a do murjowaneho, pod hrodu ſakojeneho jaſtwa ſtor-
čicju. Wón tam połmorwy k ſemi padže, wot horla běchu pał
wjeſete ſměchi, piſlanje herzow a radoſtne ſynki býschecz.

Lěto běſche ho minyko, naſečzo bě ſo wročziko a ſaſo bě
hród knjesa Gabora połny hosczi, pýchetož kwaſi knjeyný Illi ſo
džeržesche. A cječor, hdyž bě zpěh hród ſe ſwězami a ſwěz-
lami kraſnje poſhweczeny a kwaſni hosczo piſlachu, hraſachu, ſpě-
wachu a rejwachu, dha ſo wo wý ſtjo mužojo polaſachu, kij ſ
domu do domu kchodžachu a ſ lóždeje kheže jeneho abo wjazy mu-
žow pýchiblizowazehu, kij běchu ſo ſ ſožami, zpāmi abo motylkami
wobronili. Tich cječodla ſo do cječodý powjetſchi a pýchec nimi
kracjescze Alexandra, blédy, ſuhi a ſulený. Zpěh lěto bě wón
po žadanju knjesa Gabora we wotkryſhym jaſtwe jatý był a tam
žakoſnje trabacj dyrbjal, hacž běſchtaj jeho Joschla a tón bitý
zgjan wumóhkaſ. Joschla bě ſ knjezeje ſkuſby čjelnyk, dokež bě-
ſche knjes Gabor tež ſ nim ſlē ſakħadžak a bě ſo ſ tym zpā-
nom k wumóženju Alexandra ſjenoczik; pýchetož wonaj ūžvýchtaj
ſo na knjesu Gaboru wjeſicj a mějescchtaj, ſo ma jimař Alexandra
pýchi tym pomhač.

A tón wýšak běſche ſwolniwy, haj, jara ſwolniwy k temu
a džesche ſ nimaj do wý, ſo by tam wobydlerjow narhýčak, ſo
na tajlim wjeſzenju wobdžeschtaj. A tež cji běchu ſwolniwi, jara
ſwolniwi, pýchetož lóždeho bě knjes Gabor někal pýcheczhač a lóž-
demu bě někal ſchýwdu čjinil.

Běſche pał wo połnož a zpěh cječoda k hrodej cjehniesche;
jena poļoža hród a knjeze ſpoldanske twarjenja ſoko wołoko wob-
ħadži, druha pał do hrodu ſameho běſesche a ſo ſ tajlim rejenjom
do ſale wali, hdyž běchu kwaſni hosczo ſhromadženi, ſo ſemjanow
a ſemjanek reje a žorty wocjichnyku a herzy ſ piſlanjom wot-
mjeſtchym. Bjes tym ſo wýše knjeze bróžnje a hródje paſicj
počachu a borsy w ſapatych pýmienjach ſtejachu. Alexandra

*) Mađario „eljen“ wołaja, hdyž učtomu „ſlawu“ wunjeſu.

hrabny knjesa Gabora sa krk a wleczesche jeho, bjes tym so drusy do njego lakaču a rubachu, do dwora dele i hukobolej studni, do lotrejz jeho cijenjy. Horla bē kšikl a holl, stonanje a žalcowanie, pschetož kožy a zypu tam bjes kwažnimi hosczeni sle hospodarjachu.

A dokho njetrajesche, dha woheń tež hród sapopany a plomjenia so kurowie po nim scherjachu. Burja i Alessandri do dwora zofachu a sa nimi kwažni hosczo, wo žmilnosz prošlo. Ale podarmo, hdyz Alessandru kimej, dha tež jedyn hosczo do studnje ſleci. Udarjuza pschibehnje i palazeho hrodu a körarjowa schnóra, tiz je sydom krocž wokolo schije ſabjernjena, wonhlada, jalo by krawna byka. Wona Alessandri i nohomaj panje, ale podarmo, tež ju do studnje cijenj, pschetož wona je wjeſt wopuszczikla a so i knjesej Gaborej pscheydlika.

A na jene dobo so tež i palazeho hrodu rjana, ležejaza Ista i Alessandri pschibiliži a čyžsche so psched nim połakatnyc. Ale wón ju sa ruku wsa, prajz: „Ty ſhy ſo nade minu žmilika, duž dži, na kotrū ſtronu čzesk, a Twoje dla čzu tež tym živjenje wostajicž, tiz ſu i Tobu i hrodu pschischi. Džicže, hdzej čzeske!“

A woni khwataču do bliſkeho města a jako tam powjedachu, ſto bē ſo ſtačo, dha poſteča wjſchnosz wojałow na burow do Kulturuz. Ale tam žanu žiwu duſchu njenamakachu; pschetož wjſhitz wobydlerjo běchu ſe žonami a džecjimi psches bliſke mjeſy do Rumunije czeſli. Duž wojažy i njembroſcze wjeſt ſapalichu a hischze dženžniſchi djen Kulturuz ſažo natwarjena njeſe a čorne roſpadanki tamniſcheho hrodu ſteja tam hischze dženža jako pomnik žurových madžarskich knjegich a jich wječzathich rumunſkih poddanow.

Swētne podawki.

Němſke khějorſtwo. W Kamjenzu wumrje 6. měrza ſławny lěkar, dwórfli radžiczel Dr. A. G. Röderer, w starobie 72 lět; wot lěta 1831 hac̄ 1874 běſte dirigirowazy lěkar pschi hoječni w Kamjenzu a w ſupjelach pola Smjereček. Na njeho drje nechtóžkuliž i džalomnej wutrobu ſpomina.

S Dražđan pižaja, ſo je finanžna wjſcha kaſa w tutych dnach 800,000 nowych markow wuplaczikla. Běchu to kruchi po jenej a po pječiž markach. Požlenje maja jara derje radženj wobras krala Alberta. — Kralowſke kaſhy wudawaja tež nětk ſa naſše předawſke toleřke papierjanj pjeniſej taſte po pječiž a dwozječiž markach.

Schtwórk, 8. haperleje, je wježny ryčtař Büttner w Halſenhainje pola Dippoldiswaldu pschi wobrěſowanju ſhtomow i řebla padněk a piatki teho dla wumrjet.

W Krimmitschawje běſte ſo jedyn pohonež pschi jedženju na wojo ſhyňk, vſhi tym mjeſeſte to njeſbožo, ſo dele padze a potom wós psches njeho džesche. Wón ſloro wumrje, ſawostajſhi mudowu a wjaz džecjí.

W Džačku bu male džecjo na ſpodjiwne waſchnje pschi živjenju ſdžeržane. Wone mjeſeſte to njeſbožo, i přenjeho poſthoda dele panycz. Kunje, hdyz bē i wólna wupadnyk, džesche jedyn wojaž nimo, kotrž paket drafty na ramjenju njeſeſte. Džecjo padze na tutu mjeſhlu draftu a čike a ſtrowe wosta.

S Lipſka pižaja, ſo je maſha w přenim tydženju něſhto lěpicha byka, kaž heval. Rjane wjedro bē wjaz ſupzow pschiwabiko. Spominenja hódne je, ſo je koža w plackisnje něſhto tuniſha byka.

S Barlin a pižaja, ſo je ſo pruski kónprhyz ſe ſwojeſ knjenju mandželslej ſańdženu póndželu na pucž do Italijs podač, tola njeſe hischze ničo wo tym wosjewjene, hdzej budje ſo i italskim kralom widžez, hac̄ w Romje abo w žanym družim měſeſe.

— W požlenich dnjach ſo we wſchelalich barlinſkih nowiñach tak ryčeſte, jalo by hnydom wójna wudnycz dyrbjaka. Talo winu i ſapocjenju wójna wudawachu, ſo je ſo wječh Bismark na Belgiſku, potom na Franzowſku a ſlónčenje na Awstrisku a Italisku roſhněwak. Na belgiſke knježerſtwo bē wón mjenujz wótre pižmo poſteč, dokež tamniſchi ſud procež pschecziwo ſkoporniſkemu pomoznilej Duchesne dale wjedk njeſe, hdyz je tola ſnate, ſo je tutón Duchesne powjedač, jalo by Bismarka ſlónčowacž čyžk. Bismark ſebi teho dla wot belgiſkeho knježerſtwo ſruče žadache, ſo by ſo Duchesne ſ nowa do pschepytanja wſak, ſtož je belgiſke knježerſtwo tež ſklubilo, tak ſo Bismark nětko ža-neje winy wjazh nima pschecziwo Belgiſkej ſ brónju ſchjerzecž. — Na franzowſke knježerſtwo pak Bismark teho dla njeſuboſnje hłada, dokež tole wſké možy napina, ſo by franzowſke wójſko do dobrého rjadu ſtajiko. Wone bē teho dla porucíklo, w Němzach konje ſa wójſko ſupowacž; to pak je ſemu Bismark na to waſchnje ſlaſh, ſo bu pschedawanie němſkih koni do wukraja ſaſane. Ale franzowſke knježerſtwo je tež hischze jenu družu krocž ſčiniklo, kotrž ſo Bismarck tež lubičz njeſože. Wone je mjenujz poſtajko, ſo ma ſo kóždy regiment wojałow wo jedyn bataillon pschisporicž, i čimž by ſo i dobom franzowſke wójſko hdźnje pschisporiko. A tſecze, ſtož je franzowſke knježerſtwo ſčiniklo, je to wobſanknenje, ſo čaze 80 millionow frankow i dowuhotowanju wójſka požecjicž. — To wſcho w hromadje ſebi Bismark tak wukladuje, jalo bychu Franzowſko ſlerje a lepje nowu wójnu pschecziwo Němzam ſapocječ čyžli, tak bóry ſo hac̄ budje jich wójſko do trébneho rjadu ſtajene. Duž ſnadž by lepje bylo, i Franzowſami předy nowu wójnu ſapocječ, několre barlinſke nowiny radža; pschetož potom budje to czežo, hdyz budje zyke franzowſke wójſko na wójnu derje pschihotowane. My pak ſebi my-ſlimy, ſo tež w tymle padze mér wostanje; pschetož i Němzam ſak dokho nictón wójnu ſapocječ njeſože, hac̄ je russi khějor ſ němſkim khějoram w dobrém pschecziſtwoje. — Štož pak ſlónčenje awstrisku a italske knježerſtwo naſtupa, dha ſumy hžom tydženja roſteſtajeli, czežož dla ſo Bismarck nowe pschecziſtwo bjes Italijs a Awstriju njeſubi; pschetož tak dokho, hac̄ běſtaj awstriski khějor a italski kral njeſtcheczel, dha dyrbjefčtař po woli Bismarka či-nicž, pschetož heval mjeſeſte ſo ſtač, ſo wón Awstriskej pom-haſche, hdyz ſemu Italski poſtečučacž nočyžsche, abo ſo i pomozu italskemu wójſku awstrisku i bije, hdyz Awstrija ſemu poſkuſhny byz nočze. — Tak je ſo, kaž wěmy, w léeze 1866 ſtačo, jalo pruski kral ſ awstrisku khějoram wójnu wjedžesche a to ſamo tež italski kral ſčinli. — Ale njeh tež w Barlinje w tu khwiſu ſ brónju ſchjerzca, tak jara hac̄ čzedža, dha tola njeſerimy, ſo budje wójna. — Štož pak tu njeſratnu wójnu naſtupa, kotrž je Bismark ſ bamžom a ſ katholikim duchownstwom ſapocjač, dha je i wěje podobne, ſo drje ta bóry ſon ſjeſt wěſtymje. Vědy je tón ſalon w pruskej druhzej komorje hotowy, ſo katholiky duchowni, jeli krajnym ſalonam njepoſkuſhaja, wjazh žanje ſdy ſ krajneje kaſhy njeđostanu, dha je pruske ministerſtwo po Bismarkowej woli na ſejm to žadanje ſtajiko, ſo bychu ſo te ſi paragrafy pruskej konſtituſije horjeſběhnyk, i kotrymž je pruskej evangelskej a katholik ſyrkwi wěſta ſamostatnosz a njeſotwiznosz data. ſſejm žadanje ministerſtwo dopjeli a budje potom zyrkej zyke wot ministerſtwo wotwizna a budje duchownſtwo ſwětnemu knježitwu we wſhem poſkuſhne byz dyrbjecž. — Dale Bismark tón namjet ſtaja, ſo

żo sa 6 měsíców wchodzi pruskie klosteru siedziba, s wułsacjami th, w których żo dżęci wučja abo khoru wohladują; tola mōža żo tež tele kóždy čas sahnacj, jeśli żo to wychodźscji spodoba. Kubka a wobhodźenstwa, kiz klosteram kłuscheja, krajne kniejswo do swoje ruli wosmije a dotalnym wohdleriam klosterow, jeśli żebi kāmi nicžo sańcūcijz niemōža, hacj do jich zmierzeje lētnie węstu summu da.

— Wrótkawski wjerchbiskop budże najskerje wohadżenj, doślż nowym zielinskim salonom pośkućnhy njeje. Wón je hžom wot wychodźsce porucjnoscji dostał, so by swoje saſtojnſtvo ham skoźk, ale je wotmōslk, so to njeſčini. Duž żo procesz na wohadżenie bōrši sapočnje.

Austria. Khejor je żo s wopytanja italskeho kraja do Dalmazije wróčik a tam hžom wchelake města a krajiny wopytał. Lud je jeho wchudże na najpiśczejelnischi witał a poſtrωjał. — Bamž je pječja venedigskemu arzbiskopej porucjik, austrijskemu khejora wo salitanje bamža a katholiskeho duchownstwa psched Bismarckom prošycz. Někotre nowiny wudawaja, so je żo tajta przystwa stała a so je khejor prajik, so chze hladacj, ſak by Bismarck a bamža siednak.

Franzowska. Franzowske kniejswo je pschi ſkładnoscji karlińskich wojniſkich powiſejow wosjewiło, so wone na žanu wojnu niemyſli.

Schpaniſka. W tutym kraju żo w tychle dnjači nicžo wajne ſtało njeje.

Ružowska. Kenjeni mandjelska wjelikeho knjasa naſlednika (krónprynza) je prynzechnu porodjika, ſotraž je w krajaté kſezechu nižy imeno „Xenia“ dostała.

Hłowna shromadžisna towarzſtwa Macjizy Serbskeje, wodjergana 31. měrza 1875.

(Słonečnje.)

Žalo běchu żo roſprawę wo literaſtich naležnoſczech Mačizy ſlōnčike, l. Smolek roſprawu da wo naležnoſci nowotwarby macjicznego do.nu a ſi njeſ ſliczbowanie w naſtupanju ležomnoſcje a dotalneho stareho domu atd. pschisanly. — Swarbu macjicznego nowego domu njeje żo ſapocjecj móhko, doſekz hſtacjje na pjenjeſach pobrachuje; tola je twarski wubjerk l. jich dostačju tajte pschihoth ſeſinik, so budże żo pschihodne lēto*) twarba najskerje ſapocjecj móz. Wón je w tajkim wotpohladanju jeneho knjasa w Draždjanach ſa swojego naſhwilneho ſobuſtava wosmolič, so by tón tam ſa tu węz ſtukował, a hdyž żo to někak poradži, dha ſmeje pschedzyda twarskeho wubjerta dla wudokonjenja węzy do dalskeho wukraja puczowacj. Hewal je pschedzyda pjenjeſneje ſberki dla loni dwójzy w Čechach a lětsa jedyn krócz w pruskej Pôlskej pođyk a ſu ſo tam w tajkim naſtupanju ra to waschnje pschihoth ſeſinili, so je żo powiſej wo Mačizy w cjeſkej a polſkej ryci wotcijſcjak a roſtcerka, tola je ſo kamo ſberanje pjenjeſ hſeſeje na khwili wotſtorciko. A ſo bychu tež Němcy wjedželi, ſhoto Mačiza je a kajke ma wotpohladanja, dha je wo tym l. Vroſthau w Noženje w c. 2 swojego měchacneho čaſopisza „Saxonia“ doſahazý naſtałk wotcijſcjak.

Dale ſponni roſprawnik na to, ſo je l. faraž Wjelan w Selepom l. twarbie nowego macjicznego domu 20 tolet darcik, ſa čjož jemu pschitomni džaktu ſkaru wunjeſechu.

Se ſliczbowania dolhodow a wudawlow dla macjicznego ležomnoſcie naſhoničny, ſo bě 1. januara 82 l. 21 nř. 7 np. ſbytka,

*) W tutym lēcje ſo ſyła twarbi njeby, dolež ſo tu dla kaſerny a dwórniſczej wulce twarbi ſtanu.

tał ſo tale ſumma ſ wunoſhkom stareho domu atd. l. ſapkaſjenju danje a drugich wudawlow prénjeho poſlata 1875 někak doſaha, ſlōnčnje pał ſpoſnačny, ſo tež poſdžiſho ležomnoſcje teſto wunjeſe, ſo żo jeje dla njebudža wulce wopory piſinjeſej trjebač.

Hewal pschedzyda Mačizy naſiſt nowych abo wjèle wjaz po žadanach nětciſchego ſakona nowoſrijadowanych statutow prijōdſtſitasche a bu poſtajene, ſo ma je woſebna deputacija pschedzyda a towarzſtvo we wujradnej hłownej ſhromadžisne domuſednacj. Do tajke deputacji buchu l. pschedzyda Jakub, faraž Imiſch, faraž Hórnik, akceſſit Leidler a macjizny pschedzyda wuswoleni, wujradna hłowna ſhromadžisna budże ſo pał najskerje ſrjedu po ſwiatlach wotdžerječ.

Ze Serbow.

S Budyschina, 13. haperleje. Dotalny raſlowſki wucjek, l. Kapleč, je wondano ſwoje město na iudomnej měſtečjanslej ſchuli naſtupiš, a nětciſchi hnachčjansli wucjek, l. Schuster, ſo tež po někotrych měſazach ſem pschedzydli, ſo by jene wucjek ſte město na býdylskej měſtečjanslej ſchuli naſtupiš. Hnachčjansle ſchulſte město ma ſo teho dla ſ nowa wohadžicj.

F. — Šandžene ſchulſte lēto licjeſche tudomny evangeliſti ſeminar 143 wucjomow. Pječjo ſ nich ſwoj kursus nědokónčiſtu; pschetož do wobſanknenja ſchulſte lēta džęſche 1 na gymnasij do Žitawy, 3 ſo druhim powołanjam pschedzydli a 1 dyrbjeſche ſo dla trajazeje khorowatoſcje do starskiſkeho doma wróčicj. Uſiadwaſygo ſeminaristojo 1. klasy dozpiču ſ wobſtaćom pruhowanja kandidaturu wucjekſta; mjes nimi běchu jeno 3 ſerbjio: l. Mjewra ſ Hrodjischęja (w tu khwili wucjek w Pözlowych), l. Babik ſ Maleho Budyschina (w t. khw. wucjek w Budyschinje) a l. Kruga ſe Židowa (w t. khw. ſchulſki vilar w Raſlowje). Po wuſonjanym pschedzydzeniu ſawoſtaſawych a pschijecju nowych wucjomow ma někak w nowym ſchulſkim lēče 1. klasy 21 ſeminaristow, mjes nimi 1 ſerba; 2. l. 25 ſem., mjes nimi 2 ſerbow; 3. l. 19 ſem., mjes nimi 4 ſerbow; 4. l. 28 ſem., mjes nimi 3 ſerbow; 5. l. 22 ſem., mjes nimi 9 ſerbow; 6. l. 26 ſem., mjes nimi 8 ſerbow. Po tajkem ſicji naſch ſeminar w tu khwili 141 ſeminaristow, mjes kótrymij je 27 ſerbow. W alumnaſje ſeminaru býli 92 ſeminaristow; wſchitzy druzi ſu extranarjo, wot kótryhž 4 prénjej, 2 druhzej, 1 tſeſcej, 2 ſchtwórej, 14 pjatej a 26 ſchestej klasy ſkuſhacj. Díjemječo tychle extranarjow ſu ſ Budyschina a býla w starskiſkim domje. S tych ſamych, kótiž běchu ſa pschijecje do ſeminaru ſamotworeni, dyrbjachu ſo někotři dla njeſobdarjenoscje, druzi ſo njeſoſtakta měſtina w 6. klasy wotpoſaſacj. Pschijecji buchu mjes druhimi tež cjele ſerbjio: Wrobel ſ Boschez, Hámſch ſ Porschiz, Rjeka ſe ſtioneje Porschize, Pilz ſ Hodžija, Kozor ſ Erjebjenz, Pawolit ſ Zitla, Donath ſ Porschiz, Schležka ſ Lejna pola Bulez a Wiczas ſ Bulez.

S Djéčoręz. Šandženj ſchtwórk rano $\frac{1}{2}6$ hodžinow ſu ſo tudy domſle cjo. 2 wotpalike, ſowarſtemu miſtcrej Graſej w Hnachčjach ſkuſhacze. (Kak je woheň wuſhoč, njeje ſnate.)

S Raſlowa. Kenjeſ Kruga, rodjeny na Židowje, je po jutrah jako wucjek tudy poſtajeny.

S Rukow a. Díjen 8. haperleje ſwjetſeſche naſch knjeg wucjek Bräuer ſwoj 25lētny ſaſtojnſki jubilej. Pschi tutej ſkádoſcji doſta wón cjeſay bar wot budyskeho tačanſtwa a bruehe dary a ſbojopschecja wot wosady, herbſkich wucjekow, ſwojich prijedawſkich ſchulerow a kloſtrefſkeho knjekſtwa.

Přílopk.

* W Jasenzy je wónzano předawši gmejnski starši Vert-hold se swojej mandželskej dejmantowej (60letny) mandželski jubilej swjetcí. Wonaj matal 60 živých potomnikow.

* W sakslim měsíce Č. je muž živý, kotrež ma pěknú čerjódku potomníkow. Won je druhí króčz woženjeny. S přejněho mandželstwa měsíče 14 džecí; s druhého ma jich pak 19. Wscho do hromady ma teho dla 33 džecí. Wot tých su 25 žive. Někotre s tých su žamostatne, druhé su pak hischeze pschi staršimaj. Schó wě, hacž mamý w Galskej hischeze Janeho druhého taisteho sbožomnneho nana?

* Po němšlích novinach su tydženja powiedali, so je wob-hedzež Halschtrowa, f. Hartmann-Knoč, na Sonnensteinie wumrjet. To pak wérno njeje.

* Němšle kauzlerstwo mossewja, so pôsle pjeniesy po 10 a 5 nowych klebornach w němšlim kraju wiaz njeplacza. Tute ojeniesy su s léta 1766 hacž do 1786 a s léta 1787 hacž do 1794 a maja polski wopon. Wyshe teho taiste pjeniesy se sakso-polštím woponom a s léta 1807 hacž do 1815 tež wiazy njeplacza. — Luxemburské banknoty w Němzach bracz a wudacz je pschi schraſje salasane.

* Husto su slörjby blyscie, so su ludzo město dwajtoleského pjeniesa taiki dostali, kotrež jenož pječ markow (1 tl. 20 ngl.) plati. Nowe pječmarkowske pjeniesy su mjenujy nimale tak wulke kaž dotalne dwajtoleské. Teho dla ledžbuze!

* S města Wytonja (Beuthen) w Schlesynskej pišaja, so je tam 5. haperleje wulki ropot a mjemér byt. Dopolednia tam něhdje 500 wojsklich reservistow hromadu pschindze, kiz dyrbjačku dale do města Neižy wotječ, so bychu tam s nowej tsélbu exerziowac naruknysi. Někotsi s tých běchu so khetro wopili a swadžichu se slónčnje w jenej korejmje njedaloko radneje khěje. Polizistrojo sajachu pschi tym tých, kiz najwjetšemu haru čerjachu, a žadžichu jich do jastwa, kotrež so w radnej khěji namala. Na dobo so něhdje 60 hacž do 80 muži do radneje khěje cílsciezesche a khžichu jatých wsztrobdžic. Psches to hara pschiberaše a slónči so halle, hdjž so s tsélbu bližachu a wiazorých sajachu. Pschi tutej harje su jedyn hólčez na semju cílscieny a jara čejdy raneny.

* W měšazu januaru teho lěta stachu so na němšlích železnizach — s wurofazjom bayerských — 393 wjetše abo mjeniše njeboža. Pschi tym je 190 wožobow do njeboža pschischko; bjes tuthmi su 44 morwi.

* S Kamburga pišaja: Na rycerckuble R. sta so klebo-wazy frudny podatwl. Dwě hotsje, kotrež tam kležesche, běschej swjate dny domoj schloj, so bytcej swojeju brátkow, kotrež staj wojskaj, doma postrawikoj. Wječor wrdejštej so sažy do knižeho dwora. Enes, hdjž jej pschinic blyscie, myžlesche žebi, so su padušchi. Won wsa s kultu nabitu tsélbu a wutseli. Pschi tym trjekhi jenu teju hólčlow do hlowy a je móžno, so tuta teho dla wumrje.

* W měsíce Ruhla pola Eisenacha běsche jedyn hólčez hujemu censuru w schuli dostak. S miersanjom spali tuto wopiszmo. Na to pocza pak so boječ, so žnabž teho dla khostanje dostanje a wsa žebi s taikaje boječe žiwjenje.

* W Kalaushafenie wotčalowáše jedyn wotčeč w nožy mkode jehnjata. Pschi tym běsche žebi petrolejowu žwézu sažmecí a potom wszyňk. Swěza, kiz běsche najskerje hubjenje stanena byla, bě na semju paduňka a hnój sažehlika, tak so so wulkeho dyma dla wotčeč a něhdje 1000 wožow sadušy. Dalšíhi wohén pak njenasta.

* Ma jenym pucžu, s Reibersdorfa do Walda wjedžazym, běchu hžom někotry króčz schomiki, s bola nažadžane, wobschlodžili a skasyli, činjerow teho němōžachu pak ženje wsžledžic. Wónzano běchu tam sažo někotre schomiki podrčali a swutorhali, tola tón króčz su tých, kiz su to scjiniti, wsžledžili a do jastwa žadžili. Běchu to schyrjo wotročzy a jim so najskerje hubjenje vónidze; pschetoz jchóz tajše schomiki kasy, može po salonu jastwo hacž do tých lét jako schrafu dostaci.

* W Varlinje je žebi nědawno předawši direktor jeneho towarzstwa žam žiwjenje wusat. Won bu wschelalich žebanow dla snath a žandarm wjedžesche jeho na polizajstvo. Hdjž hacž t schodej pschindžeschta, njechasche won přeni horje hčiž; žadache wjele wiaz wot fastojnika, so by tón předy wschot. Tón pak to i žwójemu sbožu nječiniesche, ale nusowasche jateho i horjehichu předy žebje. Zath su na to pschekschowanu. Pschi tym radži so jemu, fastojnika nělak klepic, a malu schlemečku jedu, kotrež běsche žobu pschinježk, wupic. Na to jemu sali pschemažachu a namačahu pschi nim nabith revolver. Ma prashenje, schto s tym čze, wotmolwi won, so budžishe s nim polizajského fastojnika satšelik, hdjž budžishe tón předy njeho po schodze horje schot. Won prashesche so nětl, hacž by hischeze swojej žonje „božemje“ prajic hčiž žměk. To so jemu dowoli. Won pak ju wiazy njevuhlada. Vědom běsche po schodze dele, dha padze. Člowela pomoz bě podarmo. Won wumrje psches tón jeb, s kotreži žebi sawdač.

* W Poznanju pschindže wónzano jedyn člowelk i jenemu katholikemu duchownemu, prajiz, so čze Bismarcka satšelik, a žadache pjeniesy na pucž do Varlinu. Ale tón duchowny jeho wotpolasa a tu wěz hnydom na poliziji woskewi. Ta je jeneho člowjela žadžila, hacž pak je prawy, njeje snate.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Hdjž ja hewal w posče abo jutrowniczku po holanských žwach hłodžach, je so mi jara lubiko, hdjž wježue holzy hobotu abo njedželu wječor duchowne khěrlusche na wžy spěwachu abo jutrowniczku w nožy psched kóždym dworom spěwachu.

Mots Tunka. Haj, to je pěkne waschnje, a ja kóždý ras jara wobžaruju, hdjž něhdje s nim fastanjeja.

Š. D. Hlaj, dha ſimaj jenajleho měnjenja; pſchetož hdyž ja ſetſa do Tr. pſchiindžech, dha ſhorňich, ſo ſu tam tež ſaſtali ſpěvací.
M. T. Ale czechoz dla dha to?

Š. D. Hm, woni ſo ſamotwjaču prajiž, ſo je mjele prajiž a mało ſaſtejby; — jedyn druhi pak pſchiiftati, haj wſchal haj, prajeje radſcho — mało ſhezipala.

Š. D. Kajke njezuſchne prysle ſo tola druhý ſtanu!

M. T. Šeſto dha je bylo?

Š. D. No, ja běh wondano w holi wo drjewo pobyl a jako pſches R. pſchiindžech, dha předny mje dwaj honaczej džefſtaj a na jene dobo ſhrabnyschtaj jeneho koſoka a jeho na wrota pojſnyschtaj. A tón jedyn ſabuchny potom do wólna a jako džefſtaj czechoz, dha plaznyschtaj do nowowuryleje pinzy, hdyž ſo jimaj palenjowa bleſcha puſky.

M. T. Aw jaw jaw tola!

Cyrkwinske powjesče.

Wěrowani:

Michałska zyrkej: Jan Ernst Hantusch, czechla w Draždjanach, ſ Hanu Günzelez ſ Delnjeje ſimy.

Křčení:

Pětrowska zyrkej: Gustav Emil, Jana Horſchla, pohoncja, ſ. — Hana Augusta, Augusta Jana Khezora, tepjerja, dž.

Michałska zyrkej: Hana Martha, Jakuba Kubijela, wobydlerja na Židowje, dž. — Hana Marja, Ernsta Bohuwéra Pöthiga, wobydlerja w Díejničezach, dž. — Wolf Daniel, Jana Bohumila Žyja, Khezila w Matyém Wjellowje.

Zemrjeoči:

Džen 30. měrza: Ernst Michał Jan, Ernsta Kubiz, ſwérino-kupež, ſ., 10 m. — 2. haperleje: Marja, njebo Jana Winklerja, wuměnkarja w ſkonej Borscji, wubowa, 73 l. — Jan Měrcinik, živnoſcjet w Bělčezach, 30 l. 4 m. — Ernst Robert, Kortle Ernst Helfera, Khezkarja a murjerja we Wulkim Wjellowje, ſ., 12 l. 9 m. 14 d. — 3., Marja Amalia, Jurja Petricha, czechla na Židowje, dž., 11 l. — 7., Michał Neitsch, pensionirowaný hajnik w Čornych Nohličach, 76 l. 1 m. — Marja rodžena Wujanzez, ſwidowjena Wibschowa, 63 l. 9 m. 5 d.

Telegrafske bureau w ſadnym twarjenju poſta na břatej haſhy je kóždy džen wotewrjený wot rano 8 hacž wjecžor 9 hodžinow.

Placjenna ſitow a produktow w Budyschinje

10. haperleje 1875.

Bitowy dowos: 3586 měchow.	Na wikač		Na buſtę	
	wot ml. np.	hacž ml. np.	wot ml. np.	hacž ml. np.
pſcheniza 50 kilogramm	952	1054	952	1042
Rožka	823	848	823	854
Bečjmjen	797	833	797	833
Bowš	9—	950	9—	950
Hroč	—	—	—	—
Wofa	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Zahly	16—	—	—	—
Hejdusčla	1970	—	—	—
Běrný	250	—	—	—
Butra	280	3—	—	—
Gyño	6—	650	—	—

Kóz pſcheniza po 170 punt.: 16 markow 18 np. (5 tl. 11 ngl. 8 np.)

hacž 17 ml. 91 np. (5 tl. 29 ngl. 1 np.). — Kóz roži po 160 puntach: 13 ml. 16 np. (4 tl. 11 ngl. 6 np.) hacž 13 ml. 56 np. (4 tl. 15 ngl. 6 np.). — Kóz jecžmjenja po 140 puntach: 11 ml. 6 np. (3 tl. 20 ngl. 6 np.) hacž 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 ngl. 6 np.). — Kóz wowša po 100 puntach a po starym čiſle: 3 tl. — ngl. — np. hacž 3 tl. 5 ngl. — np.; jahly: 5 tl. 10 ngl. — np.; hejdusčla: 6 tl. 17 ngl. — np.; běrný: 25 ngl. hacž — ngl. — np.; butra: 28 ngl. hacž 1 tol. — ngl.; gyño po 100 puntach: 2 tl. — ngl. — np. hacž 2 tl. 5 ngl. Kopia ſtómę po 1200 puntach w Ramjenu 34 ml. 50 np. (11 tl. 15 ngl. — np.), w Šhorjelzu 31 ml. hacž 37 ml. (12 tl. — ngl. — np. hacž 12 tl. 10 ngl. — np.).

Sa wejerawſkim placjefche w Barliuje:

spiritus 56,2—58 ml.; pſcheniza 162—198 ml.; rožla 139—160 ml.; jecžmjen 140—179 ml.; wowš 158—190 ml.; hroč jecžny 187—234 ml.; pižny 162—172 ml.; rěpikowý wolič (žwězjenje) 54 ml.; laný wolič 60 ml.

Lipſla bursa 14. haperleje.

Awstriſki papjerjaný ſchěñak 1 ml. 83 np.; awstriſki ſlěborň ſchěñak 1 ml. 90 np.; russka jenorublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Czahi po želeſnicy.

Do Draždjan (pſchiſankjenje ſe Šhorjelza).

Wotjeho ſ Lubija	2s	345	6s	840	12s	335	7s	750	10ss
Budyschin	24s	4s	645	915	1240	410	8s	—	—
Bifkopiz	—	spěſčny čah 4s0	720	950	11s	440	840	—	—
pſchiſeho do Draždjan	34s	52s	820	1050	21s	540	940	—	—

S Draždjan (pſchiſankjenje do Šhorjelza).

Wotjeho ſ Draždjan	60	915	110	430	50	80	1115	1227
Bifkopiz	—	710	1020	220	—	615	95	1240
Budyschin	—	74s	1050	30	—	650	945	1250
Lubij	61s	82s	1150	340	—	730	1025	150

S Radeberga do Ramjenu.

Radeberg 810	1040	20	550	1110	—	520	815	1245	350	540	725
Počkniza 84s	1110	22s	62s	114s	—	550	845	110	415	60	715
Ramjenz 91s	1150	3s	650	1210	—	62s	918	13s	450	63s	820

S Lubija do Žitawy.

Lubij 610	910	123s	40	740	110	—	715	1020	220	610	845
Herrnhut 640	940	10	430	810	1150	—	530	755	1055	235	645
Žitawa 715	1020	140	510	845	12	—	55s	82s	112s	32s	75s

Tucžne licžby woſnamjenja czech wot 6 hodž. wjecžor hacž 5 h. 59 min. rano.

Se Žitawy do Lubija.

Žitawa 45s	715	1020	220	610	845
Herrnhut 530	755	1055	235	645	—
Lubij 55s	82s	112s	32s	75s	—

Czahi hornolužiskeje želeſnicy:

	rano	pſchiip.	wjecžor		rano	pſchiip.	wjecžor
Kohlfurt	50	132	510	Sſokolza	—	630	1115
Hörſta	53s	26	55s	Rulow	—	7s	113s
Niſla	54s	216	69	Witow	—	730	115s
Witow	63	228	627	Mückenberg	—	8s	121s
Wujesd	62s	247	65s	Mühlland	—	845	1240
Kas	640	25s	71s	Wys. Rulow	—	97	125s
Wojerezy	71	317	74s	Wojerezy	52s	94s	130
Wysoki Bulow	730	33s	81s	Kas	53s	1010	148
Ruhland	84s	35s	85s	Wujesd	62s	103s	5s
Mückenberg	92	41s	92s	Milow	7s	1111	22s
Witow	92s	43s	1010	Niſla	740	118s	24s
Rulow	940	44s	104s	Hörſta	81	115s	25s

5s, řela: 5 hodžinow — minutow; 1s2 řela: 1 hodž. 32 min, atb.

Witow je Elſterwerda, Rulow je Liebenwerda a Sſokolza je Falkenberg.

Wot 12. januara je tež želeſniczna ſaſtawka w Kletnom ſaſtowena. Tam ſaſtawaja wſchě czahi, kig ſe Sſokolz̄ do Kohlfurta jedu, ale wot tých, kig ſe Kohlfurta do Sſokolz̄ jedu, jenož po vſleni wjecžorných czah.

Drogerijowe Ihamy Otto Engert

poruczeja najtunischo:

Baktrianowu tinturu,
heßmanske krepki,
kampferowh spiritus,
arnifowh spiritus,
mydlospiritius,
myrrhowu tinturu,
topolowu pomadu,
stotocream,
czekazy linament,
baktrianowh thej,
mjasliczkowh thej,
khamelczkowh thej,
karagenowh moch,
islandski moch,
lipowe leczenie,
sensowe leczenia,
rhabarber,
althejowh korjen,
jonopowu muku,
hortkoßol,
dwójny wuhlowy natron,
Ia. dorschojatrowy thran,
bely bomel,
blony lamjen,
aloe,
magnesiju,
maleniu,
kampfer,
infektowh pólver,
schwobowh pólver,
blusnowh pleſir,
jendzelski pleſir,
boraz,
benzin,
kolofon,
glorſki kalt,
safran zyly a tolčenyh,
koprovitriol,
železovitriol,
glycerin,
módrokizaly kali,
krejolaſieni we wulich fruchach,
salmiakowh duch,
bulleriszu hól,
provencſli woliſi,
bjelu žmolku,
husky terpentin,
młotowh zokor,
morsku hól,
jalorzowe jahody, tolčene,
anis, tolčenyh,
enzian, tolčenyh,
fenchel, tolčenyh,
antimon, tolčenyh,
ricinuſowh woliſi,
smijowu krej,
venezianiske mydlo,
khórmajdu, tolčenu,
kalmus, tolčenyh,
skóle drzewo, tolčenyh,
wanowjeni, tolčenyh,
balt. sulfur, tolčenyh,
peruſki balsam, schtomowy wóſl.

Jedyn zylo dobrý hejduschni mlyn je w
Lipiczu pola podpisano na pschedan.

S. A. Kloß.

We wudawarni „Serb. Now.“ je ſ doſtaču:

Napoleon I. a jeho wójny. Spisak J.
A. Bohonej. 50 np.
Oberlin. Jego živjenje a ſtuſewanje. I.
25 np.
Kſchizne wójny. 25 np.
Nadpad pola Bulez. 25 np.
Jakub abo Bože ſłowo dyrbi w czlowieku
živjenje doſtač. Wot K. Kulmana. 25 np.
Genoveſa. Mjane powiedanczko ſe stareho
čaſha. Sa herbske macjerje a djeczi psche-
loſit M. Hornit. 50 np.
Robinson. Mjane powiedanczko, wožebje
ſa młodych ludzi. Wot K. Kulmana. 50 np.
Sahrodniſtvo. I. djel: „Sſadowa ſa-
hroda.“ „Robowiczenje wo plahowanju
hadowych ſtomow a kłów.“ Spisak
M. A. Kral. 60 np.
Hród na ſhorjelskej horje Landskrö-
nje abo Boże woženja ſu džitne. Po-
wiedanczko ſe starých čaſow wot J. V.
Mucjinka. 25 np.
S w ěru aji ſu ſuod aji. Powiedanczko ſe
herbske živjenja wot J. V. Mucjinka.
S pschidawkom: „Straſchna kwartira w
Franzowskej.“ 30 np.
Spewy ſa herbske ſchule. Preñi ſechiwk.
Chromadžene wot K. E. Pjekarja. 25 np.
Bibliske ſta wiſny abo historiski wucjawk
ſe stareho a nowego testamonta. 1 ml. 25 np.
Wěnczki ſijalkow abo ſběrka mojich po-
wiedanczow. Wot J. V. Mucjinka. 30 np.
K hryſtof Kolumbuſ abo namakanje Ameri-
ki. Wot Dr. Somera. 25 np.
Serbſke baſenje, ſwojemu wulzy lubem-
u ludej podate ſu wujſtej a ſabawenju
wot H. Seiterja. 25 np.
Selenska a jeje wobylserjo. Wot K.
A. Jencza. I. djel 55 np. II. djel 55 np.

Drzewowa aukzia.

Na ſderjanſkim rebitu
budje ho předu, 21. haperleje t. I., něhdje
50 brēſowych a wolschowych rokých hroma-
dow na pschedadžowanje pschedawacj. Po-
drobnische wuměnjenja ho psched ſapocjatkom
aufzije woſſejwa.

Chromadžina dopokonja w 9 hodžinach w
ſderjanſtej korejnje.

Hajnictwo w Šderju, 14. haperleje 1875.
G. Petrenz.

Budyska hrođowska haptika

porucza
Schtomowy wóſl,
Maizenu,
butrowy pólver,
reſtituzionski fluid.

Sporuſchf,
žolty pežolazy wóſf,
kalmuſowy forjen
po kózdej dželbje kupuje
hrođowska haptika.

Wjazh centnarjow bérnow i ſejdi a tež i
ſymjenju je na pschedan pola
Janoscha w Mjeſchizach.

Boža kraſnosz w ſtowbi. Wot J. V.
Mucjinka. I. a II. djel, kóždý po 25 np.
Czoruy kóſ ſa dróſnu. To ſu: herbske
ſpewy ſa młodych, wježoſkych lud. Preñi ſběr
10 np. Teho runja druhi ſběr 10 np. a
tſecji ſběr tež 10 np.

Sahrodna kwetſoſta. To je dwójz hwa-
dzeji herbskich ſpewow ſa pěkne djeczi. 10
np. — Teho runja: Druha wjetſcha ſa-
hrođna kwetſoſta. 10 np.
Vorčate, ſakate a palate cžimjeky, w oſh
a ſchertſchenje. Preñja wobrađa. 10 np.
S ſerbſki wuſtojny pczołař abo ſak dyr-
biſch w ſerbſkim kraju pczoły plahowacj,
ſe by najwjažy wujſika wot nich mět. Wot
K. Kulmana. 75 np.

Gustav Adolf. S jeho wobraſom. Wot
K. Kulmana. 75 np.

Bože djecjo. Hodowne roſtrycžowanje Bo-
žeho djecja ſi ujebeſlimi wobylſerjemi.
Wot K. Kulmana. 15 np.

Bohumil. Mjane powiedanczko ſ tſicęgiſlet-
neje wójny. Wot K. Kulmana. 25 np.

Boniſaius. Žiwjeniſki wobras ſe ſaſtar-
ſkich čoſow. Wot K. Kulmana. 25 np.

Khwalba Boža. Piatacje hymnow. Wot
hrabiuki Amalije Riesch w Mjeſhwacžidle.
30 np.

Ptaczi kwaf ſ mandjel ſtowom. 5 np.

Wuherski kherluſch. 5 np.

Kſchecjinska. 5 np.

Najnowsza a najlepſza punktirkuiſka.
10 np.

NB. Druhi ſechiwk „Spewow ſa herbske
ſchule“ je roſpſchedat̄ a nowy wudawſ bu-
dze borsky hotowy.

Najwěſzische psche taſchel.

So je mje G. A. W. Maherowh brōſ-
hyrop ſ Wrótslawja wot mojeho psche wſchu
měru dolheho ſhlyneho taſchela, psche kótryj
běch hízom wſchě ſredki podarmo trjebal a
nakložoval, zylo wumohł, wobkweſežam ſ tu-
tym a porucjam kóždemu taſchlowazemu G.
A. W. Maherowh brōſhyrop.

Reichenau p. Bitawh.

Paulina Brücknerowa.

Zenož prawdžiwy maja jón na pschedan w
bleschach vo 80 np., 1 ml. 50 np. a 3 ml.:

Heinr. Jul. Linck w Budyschinje,
W. Rotha w Lubiju,
J. Stochansen w Kamjeńzu,
P. Kinne, haptylar w Herrnhucje,
Jos. Göbmann w Scherachowje,
Ed. Giese w Nowosalzu,
haptylar Gerischer w Ostrižu,
Schokla we Wotrowje,
Lehmann w Budyscezech a
haptylar Dr. Gultisch w Malezach.

Schtomowy wóſl
drogerijowe Ihamy
Otto Engert.

Na ſerbskej haſy
čzo. 20.

Möbelowy magazin

Na ſerbskej haſy
čzo. 20.

Augusta Jannaſcha,

tyſcherſkeho miſchtra w Budyschinje,

porucža wulki wubjerk prawdziwych a molowanych worjefchinowych, mahagonijowych a wiſchniowych móblów, faž tež sofa a wſchē druziny pleczenych ſtólzow (Nohrtſtühle) po naſtunischiach placisnach.

Dubowa aufzja.

Na knjezich leſowych revirach, do Vichania ſluſchazých, budje ſo

ſchtwórt, 22. haperleſe t. I.,
23 ſchtuk ſtejazých ſylnych wujitkowych du-
bow po ſapłaczeniu tſeczinh kupneje ſummy
a pod wuměnjeniem, na dnju aufzje hiſcheje
woſſewjomnymi, na pſchedadžowanje pſche-
dawac̄.

Kupžy njech ſo rano 9½ hodzinow pſchi
ſichańſkim parku ſhromadža.

Schöna.

Khójnowe ſymjo

je hiſcheze pſches wudawarnju „Serbſkih
Nowin“ na pſchedaní a móza to ſamo
někto tež czi, kiz ſu ſebi je tam ſkafali,
lidžy czaſ dostac̄.

Naleſtne mězy

najelegantriſche a po najnowſcej móde
we wulkiu wubjerku naſtunischiu porucža
Emil Flegel na žitnej haſy,
w domje knjeſa czaſnikarja Kōchlera.

Koſlaze kóžki ſupuje ſtajne po
najwyſchých placisnach

Heinrich Lang w Budyschinje
pſchi ſerbskej katholskej zirkwi a na
bohatej haſy w khlamach.

Koſlaze kóžki
ſupuje po jenotliwym faž tež w zhlým po naj-
wyſchých placisnach

Gustav Rauda
na garbarſkej haſy 426.

Koſlaze kóžki
ſupuje ſtajne po najwyſchých placisnach
Ernst Schulz
w hofcjenzu t. „ſtotemu ſawej.“

Kože wſchē druzinow ſupuje po naj-
wyſchých placisnach
Emil Flegel
na žitnej haſy, w domje t. czaſnikarja Kōchlera.

Žołdkowy ſatarrh
doſpolniſe ſahoſi
J. J. F. Popp w Heide w Holſteinje.

Photographia E. Pofeldt

w Budyschinje, nutschod pſchi theatrie
a ſ fotoſneje haſy.

Prawdziwa Glöcknerſka czehnita a hoſaza žalba*) (žadny tajny ſrěd) ma
na ſchachtlisczzy (M. RINGELHARDT) je wot najwyſchých medicinalſkich ſaſtojn-
ſchreberſkich ſchachtlisczzy ſchachtempel ſtowor pruhowan a poruczena pſche: wiež,
drjenje, ſalſy, Lischawu, ſurjaze woka,
woſabjenje, pſche wſchē wotewrjene, roſdžaſomne, roſdželomne, woſabite, wo-
ſalene czerpiſja, boſaze leženje, ſahorjenja, ſaczeliliſnu atd. a je ſo pſchi
wyſchikh tyčle khorhoſczach pſches ſwoju ſpěchnu, wěstu hoſazu móz na naj-
lepje dopofaſala.

*) Dostac̄ w ſchachtlaſch po 25 ip. w budyskomaj haphyloſomaj, faž tež w
haphyloſach w Biſkopizach, Rakezach, Scheračowje, Hirschfeldje, Bjernacjizach, Wo-
ſtrouz, Herrnhucze, Neugersdorſje, Groſſchenowje, Nowoſalzu, Seifhennersdorſje
a w fabriky w Goſliſu pola Lipska.

NB. Vjes horla wučiſcheſzaneho ſchtempla žalba prawdziwa njeje.

Bernh. Haupt w Budyschinje

porucža k naleſtnemu čaſej ſwój wulki wubjerk wſchēho wobucja.
Dječjaze wobucze jara kmane a derje djerjaze.

Rozowe khlamy R. Lindau

w Budyschinje, pſchi mjaſowych hěſtach čzo. 351, w domje
knjeſa Juliusa Darſchau,
poruczeja wſchē druziny póduschoſow a narcze w zhlých kožach, ſaž tež
warēſane po tunich ale twjerdych placisnach.

Gogolinski a ſhorjelſki kalk,

zyle czerſtwu tworu,
dosta a porucža

H. Grieshammer
pſchi budyskim dwórniſchczu.

Slotne pôlver, ſotryj ſa ſ ēzech dosta-
wam, je tutón tybzen ſaho doſchoł, a poru-
cjam ſon czeſcenym ſerbam tak derje w
Budyschinje, na kſchibarskej haſy (Siebergasse)
čzo. 211, faž tež pola mje w ſderju.

Jan Allmer,
ſtololekar - empirikar.

Jena ſhěza ſ polom je w Bréſynje pola
Hucjinh na pſchedaní a je wſchō dalshe ſho-
nicj pola thſcherja w Kliſližy.

Dwaj dobraj wowęzej pſkai ſtaj
na pſchedaní na knjezim dworje w
Droždžiju.

Słowna shromadzisna

pożcierńje a lutowarńje sa Bart a wokolnośc̄j

(zapisane towarzstwo)

w jedzeli, 25. haperleje t. l., popoldnju w 4 hodzinach, w sali tudomueho hostjenza.

Dzień i poriad:

- 1) Wschedpoloženje sličbowania na l. 1874, rosprawa pruhovanskiej deputacije wo tym hamym a jeho sa dobre poſnacje;
- 2) wobšanknenje wo wokolnoſci roždělomneho wunoſchka;
- 3) wuswolenie dweju noweju ſobustawow do wubjerka;
- 4) wurdžowanje dla teho, w poſleniej hlownej shromadzisne ſtajeneho namjeta, hacj moža ſo ſchomowe djelbę ſobustawow pewjetſhici.

W Bartje, 13. haperleje 1875.

Direktorij:
Wiedemann.

Fabrika puczowanskich potrjebnosćow a kožanych tworow

(Reisentenfilien- und Lederwarenfabrik)

Benedict & Co. na lawskich hrjebjach w Budyschinje (w domje, hdjež je wudawarnja Serb. Nowinow) porucja najtunischo vo fabrikskich placisnach mužaze a Injeniaze ſtrfy, puczowanske toſche, ſchulske ranzki a ſchulske toſche, kož tež wſče druhe w taiszej fabrizy djelane artikle.

Konjazh grat a tepezierarske djelo ſo spěchnie a najtunischo webstara.

W hlamach ſo herbſti rycji.

Pschedawaruja czažnikow

en gros

wot

en detail

C. Sölwander

porucja ſwój najwjetſchi ſkład wſchęc czažnikow (ſegerjow), bijouterijow atd. doposnateje naſlepſcheje dobroſeje a po najtunisich placisnach k dobročiwemu wobledžbowanju.

Tež može tam jedyn wuczomnik ſastupicj.

Rekrutske wonjeschka (richte)

ſu najtunischo dostač w rózowej pschedawari na hauensteinskej (butrowej) haſhy.

Wosjewjenje.

S tutym dowolam ſebi cjeſczenym ſerbam Budyschina a wokolnoſci k nowiedzenju dawacj, ſo ſympatia na ſitnych wifach čzo. 661 jene

mukowy a pizowy hlamy

en gros a en detail

wotewrif, a proſchu wo dobročiwe wobledžbowanje najpedwoſniſcho.

August Benad.

Cjerſtwy portlandement, gyps, krhy, molerſke a murjerſke barby, ſkinhy, laki, wolkjowe barby, illij, pinsle, maserirowane walzy atd. porucja w najbohatskim wubjerku J. G. F. Nieckſch.

Žiwnoſc̄j čzo. 36 w Bukezach ſi maživnymi twarjenjemmi a 13 ſoržami ſejomnoſc̄j je dla khorocje wobſedžeria na pschedau a je wſcho dalshe tam ſhonicj.

Wſče družiny vlatu, woſebje bely, módrý a ſurowý p'lat porucžam po najtunischoj placisnje.

Jan Pětſch, pschedzenak w Bartje.

Jedyn krawſki wotrecđ može hnydom do djela ſtupicj pola Aug. Mittascha pschi ſi dowskim moſcje čzo. 6.

Zena holza k djecjom a domjazemu djelu ſo pyta a može hnydom abo na Zana do ſlužby ſtupicj.

Schewſki miſchtr Lang na ſchulerſkej haſhy čzo. 357.

Holza ſe wſhy, liž ma lubecj k djecjom, a chze we domjazym djele něſto naukuhy, može k 1. julijej w měſcie do ſlužby ſtupicj. Hdje? to je ſhonicj we wudawarni „Serbſkij Nowinow.“

Zeneho wuczomnika pyta pod ſpodobnymi wuměnjenjemmi

Haußmann,
tyscher w Škyczinje.

Holcež, liž chze
fnihičiſcheženje
naukuhy, može pola mje jako wuczomnik ſastupicj.

L. A. Donnerhak
w Budyschinje.

Holcež, kotrý chze ſedloſtvo a rymarſtvo naukuhy, može pod jara ſpobobnymi wuměnjenjemmi pola podpihanego do wuczby ſtupicj.

Heinrich Dietrich
w Starých Poſchizach.

Pschi dobrým wobledženju k 1. juliju t. l. jenu holzu, kotrą je hnyom ſlužila, k poſozh ſo ſpoſhy pyta
tyscherſka miſchtrka Schmidtowa
pod horklinom čzo. 291, po 1 ſhodje.

Holcež, liž chze ſilliruſarſtvo (Feilenhauer) naukuhy, može pod ſpobobnymi wuměnjenjemmi pola podpihanego do wuczby ſastupicj.

G. Hellmuth Blehl, ſilliruſarſki miſchtr.

Zeneho dobreho

pohoneža

pyta pschekupz Bahň
pschi hlownym torboschcu.

Do Neu-Seelandu

w Australiji

webstara w ſapocjatu meje rjemjeſnikow, djelacjerjow, ratarjow a nejenjene ſlužbne holzy ſa 33 reiſmarkow abo 11 tolet pr. ſouranta

C. A. Mathel w Hamburgu
a jeho agent knes Emil Herschel w Draždjanach, an der Herzogingarten 4.

 Najvěſhniſche a najtunishe wobstaranje wuczahōwarjow

(psches Liverpool)

do Canada a zyjeje poknoznej Ameriki
psches

Spiro & Co. w Hamburgu,

Admiralitätsstraße 77,
generalni agentojo Allan-linije.

(Knjizi wo Canadje ſo franko a darmo pschipoſcetu.)

Jedyn rjanh wulki ſokol, w kotrym hižom wjele lét wobſchérne materialkwoſe hlamy ſi dobrým wujitkom wobſteja, mjeñuijz we Wöſportu na torboschcu, podla hoſtej, ma ſo dla wotemrječa dotalneho herbſkeho pschekupza-najenka ſaſo na jeneho herbſkeho pschekupza pod ſpobobnymi wuměnjenjemmi k 1. juliju 1875 pschenajecj.
We Wöſportu. Karl August Brohe.

Pschemenjenje wobydlenja.

Cjeſczenym ſerbam ſi tutym k nowiedzenju dawam, ſo ſympatia ſi dotalnych Bogez hlamow w popravianzowej haſhy jako moſchuer, rukojazat a bandažist na

ſchulerſku haſzu čzo. 3, ſi napshecia knjiza pschekupza Wannaka, pscheskydliſt. Sa dowérjenje, mi hacj dotal wopokane, ſwój najwutrobnischi djak prajiz, najpedwoſniſcho proſchu, mi to ſamo tež dale ſdzerzecj, dokež budu tež pschichodne kždemu derje, ſpěchnie a sprawuje poſtuječj.

S pocjescjowanjem
J. E. Stephan, rukojaz.

Wariowanje.

Te wſchelake cjeſczenjaze bladý, kotrež ſu wo mni ſe ſamhſtlem roſpſchestrjene, ja ſi tutym ſa njewérne a ſelharne wupraſam a warnuju kždeho psched dafchim roſpſchecjeriom, dokež bých hewal niſowaný byl, pschecjivo tajlik ſudniſhy ſakrocječj.

W Radſzy. G. Schiller,
wohladowar hornotujiſteje jeleſniſy.

Denotliwe cjeſcza „Serbſkij Nowinow“ placiža něko 8 np. a ſu tež dostač pola k. pschekupza Herm. Kunada na bohatej haſhy a pola k. pschekupza G. Pursche na Židowje. Redakžia.

Štvorlétta předplata
we wudawańi 80 np.
a na němských póstach
86 np., z přinješenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšeř: L. A. Donnerhak w Budyšinje.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawańi „Serb.
Nowin“ na rózku zwon-
neje lawskie hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Co. 17.

Sobotu, 24. haperleje

1875.

P o d o b u n o s c į.

Dwoj semjanškaj bratraj w Bothringskej běštaj na ſebje tak jara podobnaj, so bě tež jeju ſtužobníkomaj njemόjne, jeneho wot druhcho roſeſnacj, hdyž ſo wobaj ſenajku draſtu woblecjeſtaj. To wonaj tež druhdy cjinjeſtaj a dokež bě tež jeju ryc̄ ſenajka, dha ludžo druhdy njewſedjaču, na cimž ſu a pschindječu teho dla do wuſloſcęow.

Jako junu do dalskeho kraja puſjowaſtaj, pschindjeſtaj do jeneho města, hdyž ſhysktaj ſebi brodu wottruhačz dacj. Wobaj džesktaj teho dla k brodrutruharjej, ſtarſhi bratr pak najprjedy do jſtwy ſtupi. Jako běſtje ſebi tam po koju brody wotruhačz dał, rjekný wón, so dyrbí ras won hiež a ſo by truhač po taſlim trochu počkał. Ale město njeho jeho bratr do jſtwy pschindje a ſo na ſtolsz ſhyn. Jako pak jeho tón truhač wuſlada, dha měnjeſche, ſo je wottruhaná po koju brody hížom ſaſo narofila, a myſli, ſo ma ſameho cjerka psched ſobu, tak ſo ſo jemu ſ bojoſeze ſeznje. Vjes tym ſo ſtarſhi bratr kheſſe ruce ſaſo na ſtolsz ſhynje, tak ſo truhač wéři, ſo je ſo jemu něſtco džako — hacj ſemu taj bratraj tu wéž wupowjedataj.

Druhi ras běſtaj w jenym druhim měſcie, hdyž ſimaj wo jenym korečmarju powiedaču, ſo je pschedziwo ſwojim hoſejom hrubý a pschi tym jara nahrabny. Mědbski bratr do jſtwy ſtupi a ſo ſa blido ſhyn, prajzy, ſo by rad wobjedomał, jeli ma korečmarz doſez jēdze ſa njeho, „pschetož ja ſhm djenža jara hědny.“ „Hm“, wotmoſwi tón, „hdyž poč tolerja dacje, dha mōječe jēſč, tak wjèle hacj chzeče!“ Mjenujž tehdý bě ſa 4 ſleborne hížom bohath wobjed. „Dobre“, rjelne tón ſemjan, „dha noſčeze na blido, ſhotoj mache, wino pak chzu ja wysche teho ſaplaſtj.“ Wón ſo ſa blido ſhynje a dokež je wo prawdze jara hědny, dha ſo jena jēdž po druhzej do jeho žołdka minje. „Fes, tak wjèle hacj chzeče“, prazi korečmarz ſam pschi ſebi, „wjazh hacj ſa 8 ſlebornych tola ſlumtačz njemόjnech.“ A wo prawdze, hdyž je tón ſemjan něhdje ſa tekoj pjenies ſjedz, dha wón stanje a ſe jſtwy dje, tak ſo korečmarz myſli, ſo je wobjed ſlónčeny. Ale w tej ſamej minucze tón ſemjan ſaſo do jſtwy ſtupi a ſo ſa blido ſhynje, ſebi ſ nowa jēdž ſaſajo. A wón počina ſ nowej mozu jēſč, ſo korečmarz donohycz njemόjne a ſe ſtrachom widzi, ſo je ſkoro ſa tolér jēdze prječ. Duž ſemjan druhi ras stanje, ſo by ſe jſtwy ſtupi, a korečmarz pschi ſebi ſhepnje: „Działowano Bohu, ſo je pschedtał, pschetož hewal bych pjeniesy pschindje!“ Ale lědy je tele ſdychnieſčko wuraſhę, dha ſo tamón ſaſo wrdeči a ſo hiſhćeje jedyn ras ſa blido ſhynwski, wjazh jēdze laže. Korečmarja počina pak ſyma pak čopkota pschekhabdowach, ale wón ſebi ničo prajicj njeſwaji, hacj dyrbí ſo ſlónčenne wuſnač, ſo je w kuchinje prſne.

„Dobre“, rjelne ſemjan, „dha mam jenož wino ſaplaſtj. Powle ſu pjeniesy!“ Ale dokež korečmarz wobleczo žakoſnje krěni, dha ſo jeho hoſej ſe wſchej ſhiju ſmječ počina a ſ wólnom do ſahrody ſawoka: „Pój wſchal ſem, bratſilo!“ A hdyž je tón

luby braſik do jſtwy ſtupi a jedyn bratr runje kaž druhli wonhlađa, dha počina korečmarz pomaku wopschijecj, ſo je ſo najprjedy jedyn bratr najdeč a ſe jſtwy ſchol, ſo je potom ſo druhli ſa blido ſhynk a jēſč počkał a ſo je ſlónčenne preni, hdyž bě ſo jemu jēdž trochu ſabjika, ſ nowa nups pschischoč a druhli ſtrocj jēdž ſadak.

A ſo tak běſtje, to jemu taj bratraj wobtwjerdzischtaj, tola pak tež, jako běſtaj ſo doſez naſmjačoj, zhyk wobjed ſaplaſtj, tak ſo ſo korečmarz ſlónčenne tež ſmječeſe.

Ale, dokež bě ſo ta wéž po měſcie roſnjeſča, dha jeho ludžo druhdy jeje dla ſchlejachu.

Saruwanana dobrota.

Jedyn ſymſli wječor pschindje jedyn mjedžwiedjer ſe ſwojim mjedžwiedjom abo barom, wot kotrehož kumſichtow ſo ſiweſche, pschi wulſim ſhěhowym mječzelu k jenemu mkynej delnjokuſiſteje wžy B. a tam mkyňla naležnje proſchesche, ſo by ſe ſwojim mjedžwiedjom poła njeho nozowach ſměk. Mkyňl drje widjeſche, ſo mjedžwiedjer ſchi ſajlim wjedrje dale njemόjne a rjekný teho dla „Sa Waſ bych wſchal hospodu měk, ale ja njewěm, hdyž mohę Waſchego trodlača poſlaſcž. Haj, hdyž byſcheze džen posdžiſhoo pschischi, dha by wón w ſwiniaſym khlěwje hospodowacž mohę, pschetož ja chzu jutſje moje tučne ſwinjo ſareſacž.“ Ale mjedžwiedjer w bojoſezi wo ſwoje ſloczio mkyňla tak doſko proſchesche, hacj tón ſwinjo ſi khlěwa do kruvarne pschewjedje a jemu tam w jenym kucje město pschihotowa, mjedžwiedjer pak ſwojeho trodlača do khlěwa ſawrie.

Khramosčak B. w ſuſodnej wžy wjedžiſche pak tež, ſo poła miſchira-mkyňla tučne ſwinjo ſteji a měnjeſche, ſo by ſo pschi taſlim mječzelu najlepje hodbíko, je kramycz, dokež by padazh ſněh bórsh wſchon ſlěd pschitkyl. Wón teho dla wo poč nozg k mkynej pschindje a khlěw wotewriwshi, po ſwciſim měnjenjom ſa ſwinjeſom pschimny, ſo by je ſi khlěwa won wučahnyk. Mjedžwiedjer pak jeho wotſchafny. Paduch polne wjeſeſoſče, ſo je ſwinjo tak wulſe, ſhliniſho pschimny, ale tež tón ſrěz jeho to ſloczio wotſchafnyne. Duž ſo wón, pschedzo w myſli, ſo je tam ſwinjo, ſe wſchej mozu na nje wali, ſo by je ſi khlěwa wudobyl. Ale mjedžwiedjer, rozmiersany, ſo jeho na poloj njewostaja, stanje a paducha ſ pagami wopſchijia a jeho ſi ſebi pschitkoči, pschi tym ſatrafenje mbręžo. Paduch netko ſwoje ſmolene ſpoſnawſhi tež žakoſnje ſliwi. Taſka hara mkyňla a mjedžwiedjerja wubudzi a taj ſe ſaſweczenje latarnju k khlěwej khwatataj, hdyž ſi ſwojemu wulſemu ſpodžiwanju wuſladataj, w kajkej nupy khramosčak ſe ſuſodneje wžy teži. Jako ſtaj jeho wumohkoj, mkyňl njeſbožowneheho paducha ſ wukměſhenjom domoj poſczele a potom ſo w mkyňje wſcho ſaſo k měru poda.

Na druhi džen mkyňl mjedžwiedjerzej wotěnej njeda, pra-

jizy, so dyrbti tola tež wot teho kwinietzja woptacj, kotrež budžishe znadž hewak kranjene bylo, hdv budžishe wón njeſchischoł. A pſci woptowanju počiata a pſci ſedzenju rokbaſow so njeſmak nad tym kmetachu, tač budži ſebi ſaklapniſený paduch w tu kħwili buču hubu wobliſowacj a so mjerſacj.

Miſtikla-mlynkowa pſci tutej ſkadnoſci rjekny: „Maka dobrota so druhdy s wulſim mytom ſaruna!”

Vorſt Boži.

Pod tutym napiſmom wuūdje w bližiſhim čaſku ſ naſtawom luth. knihownego towarzſtwia nowa, wot l. fararia Sylorja w ſemilnej ſtajana kniha, wot kotrejž ſo nadžiſam, so budže tym witanu, liž radži něſto ſ Božeho kralefwa čitaju.

Dokelž bē nam ſkadnoſc̄ data, te jenotliwy liſty noweje kniži pſchehladacj, dowolamy ſebi ſobudželicj, ſtož kmy tam čitāli. W tutej kniſi je ſebi wudawař prjódloſač, žiwjenjopis y wſchelakich mužow Božich je wſchelakich čaſkow podacj a ſ tym na to poſtaſacj, ſo je Boži kwyat⁹ Duch we wſchelakich člowjelsach dželaw⁹ byl.

Sapocjat⁹ kniži čjinitaj dwaj wubjernie ſpišanaj naſtawaj wot l. fararia Dr. Kaliča, kotrejž naſ do preñich lēftotlow kſchecjianskeje zyrkwe pſchehadžitaj. My tam ſhonimy, ſo je kym dom tak mjenowaných jaſoſtoſklich wotzow bylo, ičiž mjenia ſu tam podate, taž tež to, ſtož je ſi jich žiwjenja ſnate. Kruch ſ Diognetoweho liſta, taž tež liſt Polyclarpow je tam wotcijecjan⁹; dale je ryč wot pſcheſezhanju preñich kſchecjianow. My klyſimy, tač hrubje a žakožnje buču woni mortrowani, ale tež, tač mužnje a wutrobiče pſci wſchelakich martrije ſwoju wēru wuſnawach. ſpišowař nam dróbnje wopishe, tač bu Polyclarp, 86-létny wucjer zyrkwe, ſajath; tač jeho wabjachu, ſo by wotpamik wot wēry a ſo ſi pſchiboham modlit; tač jeho, jako mužnje pſci ſwojej wērje wosta, na ſchępoval ſtajichu, ſo buču jeho žiwego ſpasili, a tač ſbōjuje wumrje w plemjenach. Dale je ſara ſajimaw⁹ ſpiš: „Biskop Augustin, jeho žiwjenje a jeho wucjer.” Tač Augustin wot hrécha do hrécha ſapaduje, ale tač jeho potom Boža hnada ſe ſlaženja wutorhny a ſi njeho ſudobje ſwojeje ſmilnoſce ſejini, to je ſi krótki wopſchijecje jeho žiwjenja. My tych čjitarjow, liž radži něſto kħubſhe čitaju, na tuton naſtawu ledž-bliwych čjiniemy. ſpišowař je, taž je nam ſnate, ſi wulſej progu a wuſkiſnoſciu kačjanzy ſpišane wuſnacja abo confessiones Augustina ſtudowař a jeho wucjeru a žiwjenje jaſnje nam pſched wocij ſtajik; ſa cjož jemu tudy ſwoj wutrobių džak wuprajamy.

Gleidowaze naſtawki ſu wot l. fararia Sylorja. My ſhonimy, ſo je kħelusħ: „Ach woſtan pſci naſ ſi hnadž” wot Jozua Stegmana, duchovnego w Rintelnje, a kħelusħ: „Jezuſ moja nadžija” wot bramborskeje kħurwjerchowki Luisy. Wobeju žiwjenje a ſmijerc je nam tu wopízane. Myħslim ſebi, ſo budže nělotremu lubo, wo ſpewarjomaj tuteju kħelusħow wſchelake ſhonič.

Dale čjitanu: „A. H. Franka. Wobras jeho žiwjenja a ſlutowanja.” To bē džiwny muž, tuton Franka. Wón bē duchovnny w Hali. Pjenjes ſam żanhy njeſeſche, ale žiu wēru. Tón natwari w Hali wulku kyroton kħeju, tač doħlu, ſo, taž ſpišowař praſi, by lēdom w Budyschinje na mjaſowym torhoſčju rum mēka. Ale to njebe wſcho. Knihilupſiwo a haptiku tam tež ſakoji, dale wucjernu ſa woſebniſkic a na poſledk tež čjedžernu, ſo by ſo biblijja ſa tuni pjenjes ludżom pſchedawacj mōhla. My mōđem⁹ jeno ſi krótki na to wſcho ſpominacj, ſtož je w „Božim porſeze” dróbnje roſpojedane. — Několiko pſchinidže

krasne powjedanczo: „Tsi dny ſ Gellertoweho žiwjenja”. Gellert bē w ſwojim čaſku woſebny kħelusħow dželat a pēnjet, liž bē jako profesor w Lipſku žiwy. Tón naſtawu nam jeho wopihuje jačo kħudeho člowjela, ale dobru duschu, liž ſwoje poſlenje kroſčli kħudym roſdawa, hdvž ičiž nuſu ħerpič wibd̄. Powjedanczo je naſ ſara hnule; ſtož je mehleje wutroby, temu budžea pſci čitānju kħly ſo wochow ſtupač. My nochjem tu do preðka pſheradžic, ſtož ſo tam wo Gellertu powjeda, hewak hnadž bħdmu temu abo tamnemu l-oſt l-čitanju ſlaħly.

(Poſtejowanie.)

Swětne podawki.

Němske kħejorſtvo. Kral Albert je wjſchischemu wacjerjej Kreischiwarej w Gersdorfje, liž je 47 lēt we wucjerſkej klužbje stač, kħiż albrechtſkego rjadu ſpožejie.

W leħu, kħoħtrej Marinhego Doka kħusħazym, je ſo dželba ſhmrekow, 8 arow wopſhiſaq, 6. mērza wotpalika.

W Biskopizach bu 16. haperleje tamniſhi nowy ſchulſli direktar Dr. Henza do ſwojego ſaſtojniftwa ſapolaſam.

Pſches to, ſo luđo ſi tſelbu njeromniſje wobħadžachu, ſtač pač w tħixle dnjač ſačo dwaj člowjelsaj wo žiwenje pſchisħkoj. Wo wħi Grünje pola Eſtry bē jedyn brat r̄ druhemu bratrej na wopħtanje pſchisħo. Tačo bēſħtaſ ſo luboſnje a pſchecjelniſje powitakoj, rjekny wón: „Ja għim Ħżei něſto pēnne ſobu pſchinieß!” a po koži revolver (ſchēċċo klatu piftoliu) na blido. Druhi brat r̄ ſe ſebi tule tſelbu wobħadžacj, ale jačo preñi praſi, ſo je nabita, dha ju kħetſje na blido po koži. Ale po kħwilu ju ſačo do ruki wosmje, pſci ejiż ſo wona wutſeli a kuka preñiemi bratrej do žiwota ſleċċi. A tón dyrbjeſche potom ſa někotre dny wumrjej. — Tón druhi pad je kħedowaz: Grünhajniſſi pomoznik Lippert 18. haperleje w Bernsbaħu do jenjih kħlamow ſtupi, ſleħnej ſwoju tſelbu na jenu ſejenu a dje potom do iſtwy. Po nim wudowa Stichlerowa a wojal Auerwald do tħix hamih kħlamow pſchinidžetaj. Poſleniſhi tſelbu wobħadža, wosmje ju do ruki a méri ſo na Stichlerou, ſo praſħej: „Dyrbu Ħżei ſatħliċ?” a jačo ta wotmolwi: „moje dla”, dha wón honacj ſuſħċi a tei żonje do kħemx tſelli, ſo wona ſi ſem panje a na mēſeje leżo wostanje. Wona ſawostaji 4 džejzi, wot kotoriż je naifstarshe 14 lēt.

Kral Albert a kralowa Karola ſtač ſo w tħixle dnjač ſ Draždjan na ſwoju villa (lētni hrođi) w Strehlenje pſchegħdlikoj.

Minister wojny, general ſ Fabrice, mējjeſche wobndano to njeſboże, ſo w draždanskiej wulſej ſahrodje ſ konja pany. Wón drje je teho dla někotre dny we kožu leżej dyrbač, njeje pač tola żane wažne wobſkodženje ħerpič.

W Kührenje pola Lipſka je w jenjim kuble ſlōtny mōr wudyrk a je tam teho dla dželba wojalow poħkana, ſo buču dwor ſe wſchelak ſtronow wobħadžili a tač tu ſtraſħnu kħoroſci jenož na jene kubko wobmjeſowali.

S Barlinu piša, ſo ma kħejor pſchegħo hiſħeze to wobmjeſlenje, lēħha italſkeho krala wopħtanacj a ſo mōhlo ſo to hnadž teħdy ſtacj, hdvž wužiwanje gaſteinisli kipjel ſlōnċi. W tu kħwilu je wón we Wiesbadenje a wostanje tam naſſlerje hači do 7. meje, hdjej ſo do Barlinu wróċi, dokej tam 8. abo 9. meje ruſli kħejor na ſwojim pucju do emſli kipjelow pſchijedž. — Pruski kroñprynz, kotrjż nětlo ſe ſwojek Injenju mandjeſſkej po Italijsi pucjuje, ſo ſi temu dnjei, hdvž ruſli kħejor Barlin wopħta, tež iohko doſč tam poda; tola njeje to hiſħeze żgħi wěſte.

— Ludjo hebi tehdj, hdjz so powjeszej rognjege, so ho pruski krónprynz do Italije na pucz da, s wéstoscju myßlachu, so ho to w někajtim politiszim wotpohladzaniu stanje. Ale hacj dotal wo tym niecjo pytnycj njeje; pschetož pruski krónprynz se swojej knjenju mandzelszej hacj dotal w Italiji jenož s jeneho města do druhého jězdjescze a jene město po druhim wobhadowasce, so pak by s italskim kralom abo s tym abo druhim italskim ministrom porychat abo porychecj chyžk, wo tym niecjo blyschecj njeje. Hacj dotal je wón w Veronje, Bolognje a Ravennje pobyl a so wot tam najskerje do Florenza poda.

— Wjetch Bismarck dyrbti pak sažo ras wo jstwoje kredzecj, dokelž je ho fashynik, wón je pak předny w prénje komorje pruskeho krajima sa to ryczak, so by tež wona tón salon sa dobry sposnaka, po kótrym katholszy duchowni, kotsz krajnym salonam poškudzni njejsu, wjazg žanu sdu s krajnej lažy njedostanu. A prénja komora je tež tónle salon s wulcej wjetshinu sa dobry sposnaka. — Dale je druha komora hžom namjet ministerstwa, so bych u so paragrafy 15, 16 a 18 s pruskeje konstituzije wucziski, sa dobry sposnaka a jeli prénja komora to samo sczini, dha budje potom evangelika, kaj tež katholska cyrkej zygle wot ministerstwa wotwysra. Evangeliska je hacj dotal hžom dosz wot krajneho knjegestwa wotwyswala, tak so ju wuczignjenje spominjenych paragrafow jara njenastupa; ale sa katholskich duchownych je ta wž wjese wažnicha: woni njebudža so pschichodnje bjes pschiswolenja krajneho knjegestwa w tym abo druhim na hamža wobroczich kmecj; bjes wole ministra njejmiedža žane hamžowe abo biskopske pišmo swojej wožadže přjodkłjitež — s jenym słowom, krajne knjegestwo jim we wsczelkym nastupanju wysche biskopow a hamža steji. — Wotpohladzanie tuteho nowego srjadowanja je, so čze wjetch Bismarck s tym hamžowu móz w Pruskej slemicj a katholske duchownstwo czim slerje k wobledzbowaniu nowych zyrlwinisch fałonow naradzicj.

— Wójnska hara, kotrūž běchu nělotre němske nowiny cziniż poczake, prajzy, so ho Belgija pscheczivo sprawnym požadanjam wjetcha Bismarcka spieczuje a so čzedaža Franzowska, Italska a Awstrijska katholski swiast pscheczivo němstemu khezorej salozicj, my prajmy, kale wójnska hara je nimale žyle wočziska. Wjeniujzj Belgija s žyla tak spiecziwa njeje, kaj so wudawasche, pschetož wotmolvjenje belgiskeho ministra je někto wosswjene a schotz Franzowsku, Italsku a Awstrijsku nastupa, dha drje je wěrno, so tele pscheczivo hamžej tak kruče wustupowacj nožedža, kaj to Bismarck czini, ale wěrno tež je, so žanemu knjegestwu tuthy tijoch krajow do hlowy pschiscky njeje, katholski swiast salozicj. Duž so někto na spominjene nowiny jara kwari, pschetož wone su se swojimi wójnskimi bladami někotremuzkuliž strach a psches to wulcu schodu nazinile. Wožebje je psches to lipsta maža schlodowaka. Wona bě tak hžom hubjena dosz a bě mato kupowarjow, jako pak so wo wójnsje ryczecj pocza, dha bě jich hisczeje wjese mjenje. Lipste nowiny měnja, so tam psches 50 let žanu tažku hubjenu mažu měli njejsu, kaj je lětuscha byra.

— Nělotre barlinske nowiny powyedaja, so minister wójny, knjeg Ramecke, s ministerstwa wustupi a so budje kommandirowacj, general 2. armeeorpса. Na jeho město pschidže general Boše, hacj dotal kommandirowacj general 11. armeeorpса.

— Starý polní maršhal Wrangel je 13. haperleje kwój 91. narodny džen̄ kwjetcik a je hisczeje strowy dosz.

Awstria. Khezor Franz Josef hisczeje po Dalmaziji, puczuje a sda ho, so ho wón tamnišchemu ludu a tamnišchi lud jemu lubi. Wón wšho gwérku wobhadowuje a swolniwje poškudza, hdjz so jemu to abo druge wulkaduje. — Gszejny jenotslivych awstrijskich krajow

su a tu khwitu shromadžene. Woni to a wóno wuradžuju, ale jich wuradžowanja mako ledždliwoſcje na ho czahnu, dokelž su jem jenož njeważne wězy k wujždnanju porucjene. To w tym leži, dokelž su ministerstwo se wsdaj možu wo to stara, so by ho wažnosć tuthy sejmow dale a bole powijsnichka, tak so bych u so wscze wujnische wězy jenož na wintsim rajchstagu wuczinitke.

Franzowska. Franzowske ministerstwo je pak w tyč, pak w druhich nowinach wosswjewicj dalo, so jemu do wyslow pschiscky njeje, rēlnu měr kafycz. Hdjz so na franzowske wójsko w tu khwitu wjese pjenes wazi, dha to, kaj wone praje, tola ríkomu džiwno byc̄ njemože, kiz jenož trochu wopomni, so Franzowsku po požlenjej wójnsje sloro žaneje konoy a žaneho konja njeřeſtce. Hdjz so teho dla sa wójsko kanony sija a konje kupyja, dha so po prawym nictón nad tym džiwaž njeřeſtce, pschetož wójsko bjes kanonow a koni by tola wjese hubjene wójsko bylo.

Fendželska. Fendželske nowiny su pschi pscheczadowanju pišmow, wot Bismarcka na belgiske ministerstwo a wot belgiskeho ministerstwa na Bismarcka pišanycj, k temu pschewdženju pschisckli, so ho w nich žana wina k wubudzenju wójnsy namaſacj njehodži.

Schpanijska. S tuteho kraja je w nastupanju wójnsy bjes karlistami a alfonistami w tu khwitu mako dosz blyschecj a sda so, so hisczeje wsczelko mjenje abo bole po starej koliži běži, to rēla, so ho s wobeju bokow tak skutkuje, so hisczeje žaneho konza nětčisicheje schpaniskeje krajnej wójnsy widzecj njeje.

Ružowska. Ministerstwo schulstich naležnosćow je wobſanklo w tuthym ležje schescz nowych wuczerstkich seminarow kacjicj a je hžom tež sda sa wuczerjow poſtejena, kiz budža w tyčle seminarach wuczicj. Wona budje prénje šteo něhdje 100,000 tl. wopschijecj.

Ze Serbow.

S Budyschina. Jeho majestoscj kral Albert so sandženu se swojim generaladjutantom Krug von Nidda na extracjachom po železnicy s Dražđan do Žitawy wjeseſcze a pschi tej skadnoſcji něhdje $\frac{1}{2}$ 7 hodžinow popołdnju khwilkmu na tudomnym dwórniszechu sosta, hdjež Jeho knjegaz wotkresny hetman s Beust, hamtski hetman se Salza a Lichtenau a oberst Bartky najpolorniscky poſtro-wichu. — Kral je borsy po 8 hodžinach do Žitawy pschijet a so w nožy na horu Dybin podał, so by tam hkuščy (Auerhahn) tselač. Nasajtra wón wsczelak domy a fabriki wobhadowasche a na kralowstwi wobjed bě 14 knjegiz pscheproschenych. W nožy so wón sažo na hontski revir poda, swotkal so s bohathym do bykow wrdeči a wutoru rano w 9 hodžinach do Dražđan wotjedże.

— Tego dla, dokelž budje krajne dawlidawanje hinač srjadowane, so někto pocznu lisy wudželicj, do kótrých maža hospodarja na wsczelake, tam stajene praschenja wotmolvječ. W prénje liscze kotrūž kmy w tyčle dnjach dostali, nělotrym rubrika 1. khowukamanje czini, dokelž su jeje słowa trochu njejasne. Do tuteje rubriki ma so pak k lewicy rubriki 2 tam hdjež je mjenno hospodarja a jeho dawki dawazych ludzi napišane, jenož napišacj, hdje kóždy se swojej kwojsbu bydlí, hacj della, horla abo po 2 schodomaj atd. abo wsczelje w tuthych dželbach. Tež ma so dale dele tež ta dželba kheze naſpomnicj, k kotrejž knadž podrožnik bydlí a w rubriky 2 ma so jeho dawlidawazych ludzi wosswjewicj. — Gszejna pak hodži so prajicj so budje wjese myžlenja a schpanijska trjeba, předy hacj schod runje to sapišacj mutrieči, schotz so žada; pschetož wsczelakm prascherjam jedyn tež pschi najlepšczej

woli dorosymicj nijemože. Duż jenoż nječ kózdy po swoim naj-lepszym swédomnju piša!

— Hornokuzijski krajnostawski bank je w sañdzenym lècze 63,934 tolef cijstego dobytku pshinjeſt.

— Dr u h i s c h i w k i n i z k i , Spewy sa herbstle schule. Schromadzene wot kantora Pjelarja a wudate wot Macijizy Serbskeje' so w tychle dnjach w 4. wudawku docijsceji a budze bôrsh tejko exemplarow wjasanych, so budža śnadž wołoko 8. meje po jenostiwym we wudawatni „Serb. Nowinow“ a w zlym pola 1. pschedupza Jakuba dostacj.

— W nozy wot frjedy l schtwortkej so tudy khwilu hrische a blystaſche, jalo bëſche so wo dno wocjopisko a wjechor deshegik poschoł. Schtwortk bëſche sah trochu khodnisch.

— S B u d e ſ t e z . Nasch wucjer a kantor, knies Fa ku b Ryčer, kiz je so halle psched krótkim czaſom emeritirowacj dał, je sañdzenu wutoru wjechor w 7 hodzinach wumrje a budje jutſje (njedzelu) popoldnu w 2 hodzinomaj khowanu. Wón je so 1807 w Hodziju narodzik, bëſche wot lèta 1827 wucjer we Wullim Dažinje, w Palowje 1836 a w Budeſtezech wot lèta 1837. Wón je po tajkim 48 lèt wucjer był a wot tyh 38 lèt w Budeſtezech.

Priłopk.

* Sjenocjene budysle papjerniki su w sañdzenym lècze 6 millionow 452,532 puntow papjery sa 782,158 tolef nadžekali. Cijstny dobytki je 89,046 tolef a doſtanu akziorarjo tychle papjernikow 8 prozent dividendy.

* W Lubiju swjetzesche 15. haperleje tamniſchi mëschcjanſki starski Köhler gwój 50letny mëschcjanſki jubilej.

* S Lubija pišaja 21. haperleje: Djenſa rano je naš krosna powjesz do stracha stajka; mjenujy w prénjej ranscher hódzinu tudomneho restauratora Israela pshî plumpje, jenož někotre kročeze wot jeho wobhdenja sfaleneje czežlo ranjenego namakacu a bë wón sa někotre minutu morwy. Wón bë se jstwy po schlenzu wody l plumpje wuschoł a je jeho tam někton sakto. Skto je to był, njeje hiſćeje snate.

* W Draždzanach je so 21. haperleje jena wulka lodownja wotpalka. Wona bë l wotdzerzenju czeploty pod tsekú se skomu wupjelnjena a naboczne scjenni bëchu s rësom natylane. Na lodež samym bëchu wschelake polzy, roſchy a teho runja mistajene a na tyh mjaſo, piwo atd., so by so czerstwe fdżeržako. Palicj počza so s jenyc swiſlow a stejſe bôrsh zyke wobſcherne twarjenje w pkomjenjach a bë to samo po krótkim czaſu zyke ſlaſene. Beho wobſedzec, rybokupz Röder, drje wjele ſchłodowacj njebudże, dolež je ta lodownja sa 19,000 tolef ſawescjena, sa to maja pak wschelazh rëſnik a restauratoro wulku ſchłodu. Tak je tam jedyn rëſnik sa 3000 tl. mjaſa ſhubik, jedyn restaurateur sa 700 tolef piwa, jedyn druhi sa 400 tl. kaviara (ſikry) atd.

* W Miechowje pola Döbelna ſtej so 19. haperleje wjechor dwie kuble wotpalkej a je so pshî tym pshes 100 wozow a zwini ſpalito.

* We woliowej fabrizy w Kauschwitzu pola Glogowa sta so 17. haperleje ſledowaze njeſbože. Dželacjer Rotha, kotrejuž bëſche mëza bjes mlynſkaj lamjenjeſi panika, czechsche ju sah wuczahnež, pshindje pak s hlowu lamjenionaj, kiz so wobaj wjerczefſtaj, tak bliſto, so jemu taj hlowu zyke roſtkocjſtaj.

* Khejorſki swón, to rëla, tón wulki swón, kiz je sa wulku kolinſku zyrkej, dom mjenowanu, s miedze franzowſkich kanonow, wot nemſkeho hzejora l temu darjenych, hizom tseči ras laty, je so tón króz ſkonczenje tak radzik, so budža jón trjebacj móz.

Woni su jón teho dla wónzano l rëzy Rheinej do jeneje kóđje dowjessli, na kotrejz so do Kólna dowjese. Kiel wulki tónie ſwónje, može jedyn hizom s teho ſudžic, so jeho ſchpha 14 centnarjow waži.

* S wosa jencho czaha, kiz 8. haperleje po Jeſenicy l Heidelberga do Frankfurtu jéđesche, jedyn hólczeſ z durjem won a na ſemju dele padze a jeho czaeta, kiz so s nim wjefesche, ſe ſastroženja ſa nim ſloczji. Iako bëchu czaha ſastajili a wobeju ſaſo namalali, poſaſa ſo, ſo je tón hólczeſ zyke mało, jeho czaeta pak bole wobſchłodzena. Lékač, kotrejz bëchu l pomožy ſawokali, jeju pſchephtowasche a wobhladowasche a rjelny potom, ſo wobſchłodzenje ſtrachne njeje, tak ſo móžetaſt krobile dale jecz.

* W Zülichendorfje pola Eulenwaldy so wónzano 11 domſtich, 12 brózniow, 27 hródzow a 7 kólniow wotpali. Wohet bëſche pola kublerja Henniga wot dželacjerja Saſy ſakojem a wusna ſo tón, ſo je jón teho dla ſakojik, dolež bë ſo ſ Hennigom wo jedyn wopaczy pſeczſlbornaſ ſwadžik. Skóſnika ſu bôrsh do jaſtwa wotwiedli.

* W Komornje (we Wuherſkej) mějachu 13. haperleje popoldnu ſemjerzenje, tola njeje wone Janeje ſchłody načiniko.

* W Nowym Gsabu (we Wuherſkej) ſu wónzano bëza a ſtražnikow tamniſcheho jaſtwa wotbadžili, dolež bë ſo wupolaſko, ſo bëchu ſ jatymi w hromadze w nozy korchmy wopytowalſt a ſo tam wjefeliſli.

* Na italskej rëzy Po wónzano 22 čłowjekow, bëz bëchu na wſchelakich kùplach tuteje rëki wjerbowe wiſki ſwotřeſowali, na jenym czeckmje domoj jéđezhu, jalo ſo wulki wëtr ſbže a czeckm tam a ſem mjetasche. Ludžo ſo w bojofeze wſajitzg na jedyn bot cijſchzaču, czeckm ſo powroczi a wſchitzg ſo ſepichu, hacj do jenho hólcza, kiz ſ plowanjom jenu kùplu doſahym.

* W Parisu wſa jedyn ſchewz, kiz ſebje a ſwoje džecjti wjazy ſejwicj njeſmožeſche, nabitu piſtoliſu, klatny pſched ſwojeho glétnego hólczeza, da jemu tu piſtoliſu do ruki a rjelny jemu, ſo dyribi ju jemu na czeck ſtajicj a wutſelicj. Tón hólczeſ to w ſwojej hukpoſci ſejni a hlowu ſwojeho ſamneho nana roſſeli.

* W měſeče Begrutu napadných Turkojo džen 9. měrza tamniſich hchecſzianow a džecjtu ſ nožem, kijemi a lamjenjem na nich. Hchecſzianzy mužojo bëchu najbóle na poſtej Božej ſkupiſje w kempach, tak ſo bëchu doma jenož najbóle horti a ſlabi. Hara trajesche wjazy hodžinow, předy hacj pomoz. pſchindje; 12 hchecſzianow bu czežlo ranjenych a wjele druhich pak lohlo wobſchłodzenych.

Cyrkwinske powjesće.

Werowaní:

Petrowska zyrkej: Ernst Dub, wobhdeſ, ſ Hanu Chrystianu Kobaniz. — Jan August Panach, mëschcjan, Khejer a konditár, ſ Amaliju Franziſku Helmeſ.

Michaſka zyrkej: Vjedrich August Junges, piwarſki w Plawenje, ſ Hanžu Mörbiz ſe ſkoneje Vorschräce. — Koralia Alb. Wilh. Gustav Šcholta, wobhdeſ na Židowje, ſ Marju Hanžu Machlizeſ tam.

Křeni:

Petrowska zyrkej: Emma Augusta, Jana Mëta, ſchewza, dž. Michaſka zyrkej: Koral Herman, Handrija Lorencz, wobhdeſ ſe Delnjej ſinje, ſ. — Koral, Koral Renčza, ležomnoſcjerja w Brēſowje, ſ. — Ernst Maximiliam, Ernst Bieſolda, ſkonomia w Tſelanach, ſ.

Katholiska zyrkej: Hana Marja, Michała Augusta Krala, mnrjerja, dž.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Shto jenož po prawym ludjo wot teho maja, hdyž su takie jara pschiškodni.

Mots Tunka. Wot teho najskerje wjese druhego njeje, hacj so ho s tojsim pschiškodzenjom miersanja pschihotuja.

H. D. Haj, ja tojski ludzi snaju, kiz maja pschiškodny jasyl, ale sich schibačtvo napošledku tež na swětko pschiškodje.

M. T. Dha powiedaj!

H. D. Nô, w Sendašcezach běsche jena pěstioněja, ta so pola knjeſtwa stajnje na druhich czeladnikow pschiškodzescie, tak so měřačtu tucí s teho dosz nselubosnoſcie. Ale napošledku so knjeſtvo dohlada, tak je ta holza wšcho wopak powiedaka a hinal pschewjerczaka — a hischce něčto wjazj — a duž su jej řežbu wupowiedzeli.

M. T. Haj, prawe knjeſtvo tež wěſcje prawdu čini, hdyž jenož wěrońscj shoni.

H. D. Prawje masch.

Telegrafissli bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej hafy je lóždji djen wotworený wot rano 8 hacj wjeczor 9 hodzinow.

Placjissna žitow a produktow w Budyschinje

17. haperleje 1875.

Žitowy dowos:	3935 měchow.	Na wilach		Na burſty	
		wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pschiénza	50 kilogramm	9 52	10 54	9 52	10 42
Rožta	8 23	8 42	8 23	8 54
Jecjmjen	7 97	8 33	7 97	8 33
Wowl	9 —	9 80	9 —	9 50
Horč	—	—	—	—
Woka	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Jahly	16 —	—	—	—
Hejduschka	19 70	—	—	—
Běrn	2 50	—	—	—
Butra	1	2 90	3 20	—	—
Šyno	50	6 90	7 20	—	—

Kóz pschiénz po 170 punt.: 16 markow 18 np. (5 tl. 11 ngl. 8 np.) hacj 17 ml. 91 np. (5 tl. 29 ngl. 1 np.). — Kóz rožti po 160 punt.

tach: 13 ml. 16 np. (4 tl. 11 ngl. 6 np.) hacj 13 ml. 50 np. (4 tl. 15 ngl. — np.). — Kóz jecjmjenja po 140 puntach: 11 ml. 6 np. (3 tl. 20 ngl. 6 np.) hacj 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 ngl. 6 np.). — Kóz wowl po 100 puntach a po starym čízle: 3 tl. — ngl. — np. hacj 3 tl. 8 ngl. — np.; jahly: 5 tl. 10 ngl. — np.; hejduschka: 6 tl. 17 ngl. — np.; běrn: 25 ngl. hacj — ngl. — np.; butra: 29 ngl. hacj 1 tl. 2 ngl.; šyno po 100 puntach: 2 tl. 9 ngl. — np. hacj 2 tl. 12 ngl. Kóza štomy po 1200 puntach w Ramjeńzu 34 ml. 50 np. (11 tl. 15 ngl. — np.), w Šhorjelu 34 ml. hacj 37 ml. (12 tl. — ngl. — np. hacj 12 tl. 10 ngl. — np.).

Sa wejzerawshim placjescie w Barlinje:

spiritus 56,2—58 ml.; pscheňza 162—198 ml.; rožta 139—160 ml.; jecjmjen 140—179 ml.; wowl 158—190 ml.; horč jecjmjen 187—234 ml.; pižm 162—172 ml.; repikow woli (šwécjenje) 54 ml.; lanž woli 60 ml.

Lipsta bursa 21. haperleje.

Awstriiski papjerjan řečenak 1 ml. 83 np.; awstriiski řečenak 1 ml. 90 np.; russka jenorublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Cjahi po želesnizy.

Do Draždjan (pschišankjenje se Šhorjelu).

Wotjesh s Lubija	2 ₆	3 ₄₅	6 ₅	8 ₄₀	12 ₅	3 ₃₅	7 ₅₀	10 ₅₅
Budyschin	2 ₄₅	4 ₅	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	8 ₅	—
Bislopizh	—	spěšný cjah 4 ₅₀	7 ₂₀	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₀	8 ₄₀	—
pschijsib do Draždjan	3 ₄₅	5 ₂₅	8 ₂₀	10 ₅₀	2 ₁₅	5 ₁₀	9 ₄₀	—

S Draždjan (pschišankjenje do Šhorjelu).

Wotjesh s Draždjan	—	6 ₀	9 ₁₅	1 ₁₀	4 ₃₀	5 ₀	8 ₀	11 ₁₅	12 ₂₇
Bislopizh	—	7 ₁₀	10 ₂₀	2 ₂₀	—	6 ₁₅	9 ₅	12 ₂₀	—
Budyschin	—	7 ₄₅	10 ₅₀	3 ₀	—	6 ₅₀	9 ₄₅	12 ₅₀	1 ₄₈
Lubij	6 ₁₅	8 ₂₅	11 ₅₀	3 ₄₀	—	7 ₅₀	10 ₁₅	1 ₅₀	2 ₁₇

S Radeberga do Ramjeńza.

Radeberg	8 ₁₀	10 ₄₀	2 ₀	5 ₅₀	11 ₁₀	—	—	—
Počejniza	8 ₄₅	11 ₁₀	2 ₅₅	6 ₂₅	11 ₄₅	—	Počejniza	5 ₂₀ 8 ₁₅ 12 ₄₅ 3 ₅₀ 5 ₄₀ 7 ₂₅
Ramjeńz	9 ₁₅	11 ₅₀	3 ₀	6 ₅₀	12 ₁₀	—	Radeberg	6 ₂₂ 9 ₁₅ 1 ₅₅ 4 ₅₀ 6 ₂₄ 8 ₁₀

S Lubija do Žitawy.

Žitawa	4 ₅₅	7 ₁₅	10 ₂₀	2 ₂₀	6 ₁₀	8 ₄₅	—	—
Herrnhut	6 ₄₀	9 ₄₀	1 ₀	4 ₃₀	8 ₁₀	11 ₅₀	Herrnhut	5 ₂₀ 7 ₅₅ 10 ₅₅ 2 ₅₅ 6 ₄₅ 9 ₂₅
Žitawa	7 ₅	10 ₂₀	1 ₄₀	5 ₁₀	8 ₄₅	12 ₅	Žitawa	5 ₅₀ 8 ₂₀ 11 ₂₅ 3 ₂₅ 7 ₁₅ 9 ₅₅
Čicne liežby wošnamjenja cjaſi wot 6 hodž. wjeczor hacj 5 h. 59 min. rano.	—	—	—	—	—	—	—	—

Cjahi hornolužiskeje želesnizy:

	rano	pschiip.	wjeczor		rano	pschiip.	wjeczor
Kohlfurt	5 ₀	1 ₃₂	5 ₁₀	Ssokolza	—	6 ₃₀	11 ₁₅ — 6 ₁₀
Hörka	5 ₃₃	2 ₆	5 ₅₆	Rukow	—	7 ₅	11 ₃ — 6 ₅₁
Niſla	5 ₄₉	2 ₁₆	6 ₉	Wilow	—	7 ₃₀	11 ₅₅ — 7 ₂₅
Wilow	6 ₅	2 ₂₈	6 ₂₇	Mückenberg	—	8 ₈	12 ₁ — 8 ₆
Wujesb	6 ₂₆	2 ₄₇	6 ₅₈	Ruhland	—	8 ₄₅	12 ₄₀ 4 ₀ 9 ₀
Eas	6 ₄₀	2 ₅₈	7 ₁₆	Wýž. Rukow	—	9 ₇	12 ₅₈ 4 ₁₅ 9 ₃₀
Wojerezh	7 ₁	3 ₁₇	7 ₄₅	Wojerezh	5 ₂₀	9 ₄₅	13 ₀ 4 ₃₀ —
Wýžoli Wilow	7 ₃₀	3 ₃₈	8 ₁₅	Eas	5 ₅₂	10 ₁₀	1 ₄₈ 4 ₅₂ —
Ruhland	8 ₄₅	3 ₅₅	8 ₅₅	Wujesb	6 ₂₅	10 ₃₇	2 ₅ 5 ₉ —
Mückenberg	9 ₂	4 ₁₀	9 ₂₅	Wilow	7 ₅	11 ₁₁	2 ₂₈ 5 ₃₀ —
Wilow	9 ₂₄	4 ₃₁	10 ₁₀	Niſla	7 ₄₀	11 ₃₆	2 ₄₅ 5 ₄₅ —
Rukow	9 ₄₀	4 ₄₇	10 ₄₅	Hörka	8 ₁	11 ₅₁	2 ₅₅ 5 ₅₅ —

5₀ rěla: 5 hodzinow — minutow; 1₃₂ rěla: 1 hodž. 32 min. atb.

Wilow je Elsterwerda, Rukow je Liebenwerda a Ssokolza je Falkenberg.

Wot 12. januara je tež želesniczna fastawa w Klétnom ſačenja. Tam fastawaja wšich cjaſi, kiz je Ssokolzha do Kohlfurta jedu, ale wot tých, kiz s Kohlfurta do Ssokolzha jedu, jenož poſleni wjeczorny cjaſi.

Kölujanske kropobicje sawesczaze towarzstwo.

Sakojene w lęcze 1853.

Dospołne wudaty sakkadny kapital: Dżewjecz millionow markow. Reservny kapital: 837,908 markow 20 np.

Towarstwo wobsteji 21 lęt w njeprzecetorhnenym skutkowanju; waschnie jeho dzialawoscje je po taślim snate. Kózdy trjeba ho jenož na lętusche jnienjsze lęto sawesczicj. Hizom 19 lęt żana potrebnoscj k dalekar eszenju njezwobsteji; wobnowjenje sawesczeniom ho kóz doleńie zwobednej woli sawesczenych sawostasi. Richton njeje psches wumienjenja abo slubjenja swjasan. Towarstwo pokonuje teho dla jenož na swoju saudzenoscj a na swoje rulowanja.

Wone sawesczuje semske wupłody a schleniczane wolna po prjedy postajenych twierdych pramijach; do plockowania ho nje stanu.

Po pomérach nashonjenych kropowych strachow hu pramije tunjo postojene.

Rosdżelenje najsterje nujneje shromadneje potriebi w rapohladu na pramijowe dochody po provinzech a distriktech stanje ho psches sprawne a zdobuocjji dosejczinszaze tarsifrowanie (wotshazowanje pramijow) na sakkadze doholstnych, wobshernych a sweru sawiszanich nashonjeniom.

Wupłaczenie sarruazh summow ho borsy stanje, hdyž su twierdze postajene, wescze pak w běhu schyrjoch njezidel.

Podpisane na požadanie rad dalsche wulasanja dadža.

W Budyschinje, 12. haperleje 1875.
kaž tež knjega:

W. Jacob,
Robert Bitterlich w Ebersbachu pola Lubija,
H. Meißner & Cie. w Herrnhucje,
Julius Stochansen w Kamjenzu,
Edvard Förler w Nalezach,
Mor. Waldem. Hering w Lubiju a
A. W. Förster w Holbinje.

Amstriske kropobicje sawesczaze towarzstwo.

Amstriske kropobicje sawesczaze towarzstwo sawesczuje semske wupłody wschéh družinow pschi kropobitne schlodowanja ho twierdych tunich pramijach bje-wschého do plockowanja. S tých wohebnich wujitnoscjow, kotrež towarzstwo poslęcia, maja ho zwisahnecj:

1. Sarunjanje kózdeho kropobicja hacj do 1/20 schlodowanja;
2. trukowe plody placja tu žamu pramiju, kaž si wjelzowe plody;
3. pschi wotshazowanju schlodowanja ho po sawesczenych jenostnych placjach nach placji, hdyž bytju tež wiecne placjach w czagu wotshazowanja nízscze byle;
4. pschi wjazh lętnych sawesczenjach ho pramiskowý rabutt dawa.

Vscho dalsche praja prospekt. Tute, kaž tež sawesczazne formularj su pola nizeponiemowaných agentow dołacj, tež ejile rad kózde wulasanje dadža.

W Budyschinje knjes G. A. Koplauský, cigarrowe fabrikant,
w Hodžiju : H. Lehmann, pschelupz,
w Kluschu : Heinrich Seeliger, restaurateur,
w Wöspolu : A. Doršan, pschelupz,
 D. Námský, pschelupz.

J. Schneider & Co., generalagent w Lipsku,
Ritterstraße 37,

Wokrzesný deputirta towarzstwa: knjes F. V. Treneder, rycerzkułek nad Khorezami
repreäsentant towarzstwa: knjes Swoboda Edler i Kaisertrou w Dražbjanach.

R. Lindau

w Shorjelu
na rybijach wilech 2/3.

Knjewow schewskich, ſedlarſkich a rjemenjerskich miſtrow dowolam ſebi na moju

w Budyschinje pschi mjażowych hetsach 351
ſalejenu kommanditu mojich

kožowych thlamow

najpodwołniſho ledžených ſčinicj.

Mój ſtak budje w Budyschinje, kaž tež w Shorjelu stanje ſe wschémi dobrymi potrebnymi družinami kózde dospołne wuhotowanb, a proschu ja, ho pschi potriebje pišnje a we wobzobje na mnje wobrocjicj.

Epilepsiju,
padazu a torhazu hroscj, bróstue a żoldkowe widliſcheza ho pod — rukowanjam — trajne wotstronja. Sahonjenje wěste a psches list.
C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohrenstraße 43,
prjedy Lindenstraße 66.

Drogerijowe thlamy Otto Engert

na snutskomnej lawskiej hacy 122
perucja jora tunjo po jenotliwym a w zlym
kampferspiritus,
arnikaspiritus,
mydlospiritus,
baldrjanowu tintkuru,
hoffmannske threpki,
benzoëtinkturu,
fennesowe kopjena,
aloë,
glycerin, czisczeny,
benzin Ia.,
maleninu,
módrokózalý ſali, žolty,
husky terpentin,
salmiakový duh,
jedloschischlowý molij,
petrolejowy äther,
althejowy korjen,
baldrjanowý thej,
lipolcéjenowy thej,
mijatliczkowy thej,
ſlòdké drjewo,
hórkoszol,
glauberzol,
balsamsulfur.

Dolhalétnu

dybawoscj a ciejski dyh, i kotrymajz dyrbajach ho cjułowaci, bym ja i 3 bleſchlam
G. A. W. Maherowého broſkyropia i Wrotblawja wofstronik a bym několiko zlye strowy,
a perucjam kózdemu broſilhoremu Maherowým
broſkyrop.

Hohen dorf.

G. Mühl,
wjezny rychtar,

Zenož prawdziwych maja jón na pschedau w bleſchach po 30 np., 1 ml. 50 np. a 3 ml.:

Heinr. Jul. Lindau w Budyschinje,
W. Nolha w Lubiju,
J. Stachansen w Kamjenzu,
P. Kinnic, haptylat w Herrnhucje,
Jos. Höbmann w Scherachowje,
Ed. Hiese w Nowosalzu,
haptylat Gerischer w Ostriku,
Schokla we Botrowje,
Geßmann w Budestezač a
haptylat Dr. Gultsch w Nalezach.

Na herbskej hâžy
čzo. 20.

Möbelowy magazin

Na herbskej hâžy
čzo. 20.

Augusta Januascha,

tyſcherſkeho miſchtra w Budyschinje,

porucja wulki wubjerk prawdziwych a molowanych woskowych, mahagonijowych a wiſchniowych möblów, kaž tež sofa a wshe družiny pſeczenych stôlzhou (Rohrtühle) po najtunischiach placisnach.

Pschedeschezniki

we wulkim wubjerku porucja
pschedescheznikowa fabrika (Schirnsabrik)

Richard Rinck

w Budyschinje, na swonkej lawskiej hâžy 819.

Porjedzenja verje a tunjo. ☺

Pschedawarnja cžaſnikow

en gros

wot

en detail

C. Sölwandra

porucja ſwoj najwjetſchi ſkład wszech cžaſnikow (ſegerjow), bijouterijow atd. do poſnateje na lepsheje dobroſeje a po najtunischiach placisnach k dobro- eziwemu wobledzbowanju.

Tež može tam jedyn wucžomnik ſastupicj.

Fabrika puczowanskich potrjebnoſc̄ow a kožanych tworow

(Reiseutenslien- und Lederveraarenfabrik)

Benedict & Co. na lawskich hrjebjach w Budyschinje (w domie, hdzej je wudawarnja ſerb. Nowinow) porucja najtunischi po fabriſkih placisnach mužaze a Injenjaze ſoſej, puczowanske ſoſej, ſchulſle ranzli a ſchulſle ſoſej, kaž tež wshe druhe w tajkej fabrikz vježlane artile.

Konjazh grat a tapezieraſte djelo ho ſpeſčnje a najtunischi wobſtara.

W klamach ho herbſki rheži. ☺

Pomſchitkomna asſeturanza w Trieſce

(Assicurazioni Generali.)

ſawěſciuje pschi rulowanſkim fóndu wot

39 millionow 373 tyžaz 922 ſchěžnakow 6 krajzarjow

a) twor, mobilije, žinjensle plodh a t. d., kaž tež hdž to krajowe ſalonh do- wolna, twarjenja wszech družinow psche wohniou ſchłod;

b) poſicjuje ſawěſcienna na žiweſie cžlowjek na najwſtelafche waschnie ſa najtunischi twerde prämije a wustaſa polich po němſkim riſiſkim cžiſle.

Towarſtvo wuplaczji w lécje 1873 ſa 14130 ſchłodowanjow ſummu wot

5 millionow 962 tyžaz 486 ſchěžnakow 21 krajzarjow.

K koždemu wuklaſanju a k wobſtaranju ſawěſciennow porucja ho jako agent:
hamſki ſkotolekar Ernst Walther w Budyschinje.

Photographia E. Pofeldt

w Budyschinje, nutſkod pschi theatrie
a ſ fotofneje hâžy.

Skótné pólver, ſotryž ja ſ Čech dosta-
wam, je tutón tyžen ſchó doſchoł, a poru-
cjam jón cžeskejnym ſerbam tak derje w
Budyschinje, na ſchidarskej hâžy (Siebergasse)
čzo. 211, kaž tež pola mje w ſderju.

Ian Allmer,
ſkotolekar - empirikar.

Cžerſtwy portlandcement, gyps, ſtrdu,
molerske a murjerſke barby, ſtrniſh, laki,
wolijowe barby, illi, pinsle, maſerirowaze
walž atd. porucja w najbohatschim wubjerku

J. G. F. Niecksch.

Epilepsiſju

(padazu khorocj) hoſi liſtne ſpe-
cialny lekar Dr. Killisch w Draž-
janach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (prjedy w Berlinje).

Sahojenja po ſach!

Zoldkowhy ſatarrh

dospolne ſahoji

J. J. J. Popp w Heide w Holſteinje.

Budyska měſtečanská haptyla

porucja
Schtomovh wóſl,
Raizenn,
butrowh pólver,
reſtituzionisti fluid.

Sporuſch,
žolty pcžolazy wóſf,
kalmuſhovy forſen
po lózdej dželbie kupuje
hrodowſla haptyla.

Róſlaze fózli

kupuje ſtajne po
nojwſchſchich
placisnach

Heinrich Lang w Budyschinje
pschi herbſke katholſke žyrli a na
bohatej hâžy w klamach.

Pschemenjenje wobydlenja.

Cžeskejnym ſerbam ſ tutym k naſeſ-
nju dawam, ſo hým ho ſ dotalnych Bogtez
klamow w poprijazowej hâžy jako moſchner,
rukojat a bandajist na

ſchulerſku hâžu čzo. 3,
ſ napscheinia knjesa pschefupza Wannala, psche-
býdit. Sa dowérjenje, mi hâž dotal wo-
pokane, ſwoj najwutrobiſchi djak prajizh,
najpodwolniſchi proſchu, mi to ſamo tež dale
ſdzerječ, dokež budu tež pschichodne koždemu
derje, ſpeſčnje a ſprawnje poſkuječ.

S pocjedzowanjom
J. E. Stephan, rukajzár.

Najpřeſčnijše a naſtunishe wobſtaranje wucžaho- warjow

(pſches Liverpool)
do Canada a zhele poſtoznej Ameriki
pſches

Spiro & Co. w Hamburgu,
Admiralitätsstraße 77,
generalni agentojo Allan-linije.
(Knižli wo Canadje ho franko a darmo
pſchipoſcjetu.)

Do Neu-Seeſlanda

w Australiji
wobſtara w ſapocjatku meje rjemeſniſow,
dželacjerjow, ratarjow a nježenjene
ſlužbne holžy ſa 33 reichsmarkow abo 11
toler pr. kouranta

C. A. Mathei w Hamburgu
a jeho agent knjес Emil Herſchel w Draž-
janach, an der Herzogingarten 4.

Nowe dawki dawaniaje nastupaze.

Formularz

Ł do połaskam rjemiejskich pomożników, czeladników atd. a Ł sapisam sastojni-
kow po mustrach pod

F. a G.

Ł wukasej, wuwjedżenje dochodnodawskiego sakona nastupaze, su dostacj w
Inicjicjachcierni L. A. Donnerhala w Budyschinje,
na Hoschic hafy (Goschwiz).

Wo
Paul Kneiselowej Włosy płodżazej tinturje.

Nowy włosowy rost sałogic, to wolijs, balsamy a pomady s zyka tež pschi wschem
wukhvalenju żenie njemoža, schtóż pak s horla pomjenowanej (pod lekarstwiem autoritetom
nastatej) w kógdym nastupanju wubsernej tinturu swoje włosy sało niedostanie, lepie
czini, hebie swoje pjeniesh skhowacj, pschetož tajskemu móžemh węste rukowanje dacj, so jemu
żadny frēd na zwęcze, njech ma imeno, kajez chze, pomhacj njemoža, dokelž je wschtlo,
schtóż je wedomosc a nasthonjenje na tutym polu wudobyl, w tutym se wschem nje-
schlódnym frēdku siednoczene. Esami pleħacjje dołkich lēt su, kajz wopisma, polizazzjy wobtwier-
dzene, wobħwiedca, psches tule tinturu swoje połne włosy sało dostali a je wona tež sa
żonske niz jenož młodne, włosy płodżazy, ale tež jara lubosny frēd. Pschi stajnh jeb-
nach, kothmž je člowiestwo s włosowymi frēdkami pschezo hisczeje wustajene, móžemy ho
jenož na wobebite nasthonjenje a poruczenje nasich cjeſcjenych wotbierarjow spusħeczej. —
Genicjeli sklab teſte tinturj ma w Budyschinje Heinr. Jul. Lineka, w bleschach
po 1, 2 a 3 markach.

Róże, kajz tež pletwa sa njewjesty a lmotrow su rjane a tu-
mač hauensteinskleje abo butrowskeje hafy.

**Śłowna shromadžisna
požčernje a lutowarňje sa Bart a wokolnoſc̄j**

(sapisane towarzystwo)

niedjesu, 25. haperleje t. l., popoldnu w 4 hodinach, w sali tudomneho hoscenja.

Dżeniski poriad:

- 1) Pschedpoloženje sliczbowania na l. 1874, rosprawa pruhowaniskej deputazije wo
tym samym a jeho sa dobre pōsnacie;
- 2) wobšankjenje wo wulkosći rosdželomnneho wunoscia;
- 3) wuswolenje dweju noweju hóbustawow do wubjerk;
- 4) wuradżowanie dla teho, w požlenjej hłownej shromadžisne stajeneho namjeta, hacj
móža ho schtomowe dželby hóbustawow powjetšicj.

W Barcje, 13. haperleje 1875.

Direktorij:
Wiedemann.

**Hamburgsko - amerikansse
parolódzne akcijse towarzistwo.**

(Hamburg - Amerikanische Packetfahrt - Actien - Gesellschaft.)

Direktne pōstse parolódzne jedzenie hjes

Hamburgom a New - Yorkom

via Hâvre, na zławnych a pschnych nemſkich pōstskich parolódzach

Cimbrja,
Westphalia,

21. haperleje | Frisia,
28. haperleje | Thuringia,

5. meje | Pommerania,
12. meje | Silesia,

19. meje
26. meje

a dale porjaduje kóždu hředu.

Pichewjesne placžisuh: I. kajuta mark 495, II. kajuta mark 300,
w reichsmarku hředžisuy kryw mark 90.

Podrobne wukasanie dla frachta a pschewesenia dawa generalnh połnomoznič.

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.

33/34 Admiralitätstrasse. HAMBURG.

Jedyn billard, kij je hisczeje w dobtym
rijde, je na měsčjansej pinz w Budys-
chinje tunjo na pschedan.

Prusčhwinowe drjewo,
runa abo tež skhiwe frscjene, kupuje po
wysokich placžisnach

Adolf Drexler
w Budyschinje na nowosalskiej drōsh.

Aromatiku wiċżnu watu: 50 np. a 80 np.,
fenchlomjedowy extract: blesku 50 np.,
bely broštyrop: bl. 75 np.,
schmrēkojehlinowy aether: bl. 30 np.,
sulzbergse fluszowe krepki: bl. 56 np.,
schwablowe mydlo, zmolomydlo, glyc-
erinoymydo atd.

porucja hrodowska haptika
w Budyschinje.

Kóslaze kóžki

kupuje po jenotliwym kaj tež w zhlym po naj-
wyschschich placžisnach

Gustav Rauda
na garbarskej hafy 426.

Kóslaze kóžki

kupuje stajuje po najwyschschich placžisnach

Ernst Schulz
w hoscenju t. „slotemu lawej.“

Róże

wschch druzinow kupuje po naj-
wyschschich placžisnach

Emil Flegel

na žitnej hafy, w domje t. cjažnikarja Köchlera.

Jedyn krawski wetročk móže hnhydom do
džela stupicj pola Aug. Mittashha pschi ži-
dowski moseje czo. 6.

Zeneho wucžomnika pyta pod spod-
obnymi wuměnjenjemi

Hdužmann,
thſcher w Skyczinje.

Hólcej, kótrj chze hédkarstwo a rymar-
stwo naukñc, móže pod jara spodobnymi
wuměnjenjemi pola podpišaneho do wucžby
stupicj.

Heinrich Dietrich
w Starých Porschicach.

Holza se wzy, kij ma luboscj t. džecjom, a chze we domazym džele něčto naukñc, móže t. 1. julijej w měsče do hlužby stupicj. Hude? to je shonicz we wudawarni „Serbstich Novinow.“

Jena holza t. džecjom a domazemu dželu
ho pyta a móže hnhydom abo na Jana do
hlužby stupicj.

Schewski mischr Lang
na schulersej hafy czo. 357.

Warnowanje.

Te wschelake cjeſcjanaze bladu, lotrej su
wo mui se samhskom rospchēstriene, ja i tu-
tym sa njewerne a selharne wuprajam a war-
nuju kóždeho psched balschim rospchescjeranom,
dokelž bych hewal nufowaný byl, pschedziwo
tajskim žudnizh satrocjic.

W Radzib. E. Schiller,
wohladowar hornoluziskeje železnizh.

Serbske Nowiny.

Štvortltna předplata we wudawarni 80 np. a na němských póstach 85 np., z přinjenem do domu 100 np. abo 1 mark. Kózde číslo placi 8 np.

Za nawěštki, kiž maja so we wudawarni „Serbske Nowiny“ na rózku zwonknej lawskeje hasy číslo 688 wotedać, płaci so wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Co. 18.

Sobotu, 1. meje

1875.

Naschim česczenym cztarjam a cztarkam s tutym najpodivolnisczo k naivjedzenju dawamy, so ſo w cz. 19 „Serbskich Nowinow“ ſaſo jena wjetſcha po wjetſz ſapocznje, kótraž budže ſo wjetſze wſchitkim lubicž.

Medalzia.

Wulki lóž.

W lécze 1799 sta ſo w Hamburgu vſchi czehnjenju tamniſcheje lotterije, ſo běſche wulki lóž (100,000 markow) jenož hiſcheze ſi jenej jenicekietu (niedobytkom) hac̄ do poſtledka w tal mjenowanym koſelu woftak. Saſtojnisk, kiz mjeſte na to ledžbowac̄, ſo by ſo czehnjenje w dobrym porjadku ſtačo, teho dla pschilafa, ſo by ſo ſi wueczehnjenjom tuteju loſow hiſcheze wotčalač a vrachesche ſo, hac̄ ſtaj wobhederzej tejule ſbytneju loſow hnadž pschitomnaj. Duž jena kucharla a jedny poſonc̄ wotſtupiſtaj a ſo jalo wobhederzej wupolaſtaj. Tón ſaſtojnisk jimaž netko wukładowaſche, ſo hinal byc̄ nijemōže, hac̄ ſo dyrbí jedny wot njeju wulki lóž a druhi paſ ſjedobytki doſtač a ſo by teho dla tola jara pěknje bylo, hdn byſtaj wot czehnjenja tuteju loſow puſtcejkoſ a ho radſho do thch 100,000 markow dželikoſ. Abo, pschitoſi tón ſaſtojnisk, jeſli ſtaj wo hiſcheze njezenenaj, dha by hiſcheze ſlepje bylo, hdn byſtaj ſo ſa mandželskeju woftak, pschetož potom by ta žka ſumma w hromadze woftaka.

Wobaj běſtaj njezenenaj a ta kucharla hnedom rjekn, ſo dže niz jeno wot czehnjenja loſow, ale tež wot roſdželenja dobytka wotſtupic̄ a ſebi radſho teho poſonc̄ ſa mandželskeho rrafac̄, ſo bych ſe pjenjenſtat pěknje w hromadze woftake a ſo žadny wot njeju mjerfac̄ a ruđic̄ njerjebak. Ale tón poſonc̄ nočyſche ničio wo tym wjetſez a rjekn: Wſcho abo ničio! Quđo jemu hiſežach, ſo tola jara hróblu hru hraje, ale won ſebi hiſež njebaſche. Duž ſo czehnjenje ſta: kucharla bě 100,000 markow dobytka, poſonc̄ paſ běſche nietu doſtač, to rěla, papjeru, kiz njebe ničio dobytka. Won měrſazh a hněwny domoj džesche, naſajtra paſ ſo ſa wobhdenjom teje kucharli wobhonorowaſche, hac̄ je naſhoni. Won ſo teho dla njeđelsku draſtu wobleče a poda ſo k tej kucharzy, ſtupi ſi ponížnym woblečjom a luboſníwym czehnjenjom psched nju a prajeſche, ſo wſchal ſo wčera dohladač rjeſe, kó ſe pělna a luboſna knježna wona po prawym je a ſo byſtaj wſchal wonaj tola hiſcheze w hromadze do mandželſtwa ſtupic̄ moħkoj, je ſi by wona hiſcheze taſteho mjenenja byla, kó wčera.

Ale wona jemu na to wotmoſwi: „Mój luby poſonc̄, to tola widžic̄, ſo wo tym wjazy žana ryc̄ byc̄ nijemōže. Wy mi ſel cjinic̄, ale wěſe Wy ſchto, ja budu ſebi netko wós a konje djerjec̄, wſchal moječe pola mje ſa poſonc̄ byc̄, ja Wam na měhaz ſchěnak wjazh dam, hac̄ netko ſdy doſtaſacie.“

So je ſo poſonc̄ taſteje ſkužbę podžakowak, to móže ſebi

kóždy myſlitz, ale ſo je ſo wjetſe teho ſwoje ſiwe dny mjerſak, to je tež wěrno.

Ssredk pſche njeſtupowac̄ ſerbskeje ryc̄e.

W lécze 1845, jalo w Sſerbach ſaſilo-ſchleſyſlu ſeleſnizu twaric̄ poſzachu, běſche ſo tu wjese němſkých dželac̄erjow a dželac̄erſkých roſtſoworow ſeſhko. Vjes nimi njebeču woſebje roſtſowarjo ſenje ſerbsku ryc̄ ſchyseli, běchu paſ w bližſich ſerbskich wžach na hoſpode. Bóřy tež ſſerbjø tudomneje woſolnoſeje k nim jalo dželac̄erjo pſchitupowac̄ a czi hies ſoku ſwoju ſerbsku ryc̄ ryc̄ach. Ale to ſo tym Němzam lubic̄ nočyſche a woni teho dla ſſerbam jich ſerbsku ryc̄ ſalaſowac̄ poſzachu.

Dokho njeſteſche, dha tež ja jalo dželac̄er do jeneho ſchacta ſaſtupic̄ a ſo ſe ſwojimi ſerbskimi towarſhem i lubej ſerbskej ryc̄ ſoſryc̄owac̄, na cjož mi cíle hnedom praſzachu, ſo je jim wot Němzow ſakasane, ſerbski ryc̄ec̄. Ja drje ſo ſpodiwac̄ nad tym, ſo ſo Němz ſudy w ſſerbach ſhrobla, ſerbsku ryc̄ ſalaſowac̄, njebach paſ ſo ſatrafac̄, ſo ſe ſwojimi towarſhem ſerbski roſtſowac̄.

Ale bóřy dyrbiač tež ja němſku hróblu naſhonič, pſche- tož Němz wobſtupic̄u mje a praſzachu mi, ſo ſo w tutym ſchacte ſerbska ryc̄ njeſherpi a ſo ſo w nim ſi njej wjazy ſchysc̄ dacz njezměm. Ja paſ ſim wotmoſtiv, ſo ma ſerbska ryc̄ ſaſonjy to ſamo prawo, kiz němſka, a wuprajic̄ dale ſwoje ſpo- džiwanje nad tym, ſo ſo woni ſhrobla runje tudy w ſſerbach ſerbsku ryc̄ ſalaſowac̄, a pſchitajich, ſo bychmy — hdn by to pſchec̄iwo Bojskemu a člowleſmu prawu njebylo — my wjey ſe wjazy němſku ryc̄ ſalaſowac̄ moħli. Roſtſobjeni na mnje hróblu mi, ſo to roſtſowarije (ſchactmejſtrej) wofſewja, kiz mje, jeſli ſo ſerbskeje ryc̄e njevoſtaju, bóřy ſi džela wuchéri, doma moħe ja ſerbski ryc̄ec̄, ale pola nich niz. Ja njebach ſo paſ pſches to wottraſhieč, tež moji ſerbskij towarſhoo bučni netk hróblischi a my dale ſerbski ryc̄ac̄.

Najſtra tež wo prawdje ſchactmejſter hněwny ſe mni pſchit- dje a džesche, ſo je na mnje teho dla ſkóřba naſtaka, dolež ja ſtajnje ſerbski ryc̄u; ſo paſ je w jeho ſchacte a vſchi jeho džela ſerbska ryc̄ ſalaſana, a budu ſi dale ſerbski ryc̄ec̄, dha mje won hnedom ſi džela puſtcej. Ja wotmoſtiv jemu, ſo budu ſi nimi a ſi jeho němſkimi dželac̄erjemi kóždy čjaž němſki ryc̄ec̄, ale ſebi wósla tola tež dowolu, ſi mojimi ſerbskimi towarſhem ſerbski ryc̄ec̄ a ſo woni ſi žka žaneho prawa nima, ſſerba ſerbskeje ryc̄e dla ſi džela poſkac̄. Won džesche: Haj, to prawo ja mam! Ja džach: Dobre! Je ſi Wy to prawo mac̄e, we Waschim ſchacte ſerbskemu ſerbsku ryc̄ ſalaſowac̄ a ſi ſi džela puſtcej, dha my ſſerbjø tež to prawo ſmějemy, w naſchim do- mach, hdzeg ſeje Wy ſi Waschim němſkimi dželac̄erjemi na hoſpode, Wam Waschu němſku ryc̄ ſalaſowac̄ a Wař, je ſi w hoſpo- dach ſerbski njeryc̄ec̄, ſi hoſpody wupolaſtac̄, ſchtož budže Wam

węsze ejeżo, bydli nam, hdyż dyrbimy némisi, rycież, a ja chzu
so staracj, so ho to stanje, tak rucież hacj Wyszeńszo Góerba
herbskie rycie dla s dżera puszczyce.

A wot teho časa njeje so nichom wjazn Shroblit, herbstu
ryc salasowacj.

Petr Mlonk.

Bořit Boží.

(Polraczowanje.)

Milkawscy Ludwic hrabja s Binzenbors, sałozet herrnhutskie bratrowskie woładowy, je nam w dalskim nastawnu wopisanym. Tu so nam powieda, tak sahorjeny bě wón hizom jako dżecjo fa Boże królestwo, so jako malý hólczej w przesnej istwie przedowaſche a so modleſche. Wobras kschijowanego sbójnika na njego wulki a hukoli facijskich cinięſche, so zgle do Anjewowej gęzby stupi. Wschelko pszechęzhanu puczowasche po wschem kwestie, wschudzom teho Anjesa wusnawajlo, hacj na poſledku w Berthelsdorſje wumrje.

Pszechęzlam miſionistwa budje lube, w tutej knish tej žiwienje njebo Ludwiga Harmia, duchownego w Hermansburku w Hanoverskiej, wot fararja Szylorj spisane, namlač. Jego wotczeñjenje w młodych latach, jego sluklowanie jako kandidat a duchowny wopisuje přeni stav. Tu jeho widzimy, tak wón so modli a Boże skow w shromadzisnach bohabojaſnych ludzi wulkaduje: to so jemu salaze, ale wón hebi to salasacz njeſta.

Rajsko ducha Harmia bě, shonimy se kledowazeho: Spisowat nam powieda, tak Harmia s ludzimi wołkhadziesche. Junu bě jeho někajti kniežek pschi njewojdrje do wosa woſak, ale jako wiđesche, so je Harmia duchowny, pocja leſtrowacj a njehorne rycie wjescj. Duż storczy Harmia pohoncja do kribjeta a praji: „Pohoncjo, poſtaſtań“ a na jene dobo bě s wosa won. Na to praji temu kniežek: „Njeħacze wny s lubnym Bohom nježo cinięz mēc, dha ja s wami tež nježo cinięz mēc njeħam. Ja chzu radſho s lubnym Bohom smolnycz, hacj s cžertom pod kuchim kędziejcz. — Tola to by pschewjely ruma prječ wſako, hdy bytymy wſcho, ſtož ta knižka podawa, trochu wobħernje wopisacj čyžli. Woſebje lubosna je ryc, tam wotczeñcana, lotruž ras Harmia dżeržesche pschi ſħeħanju domslich. W drugim stavje ho powieda, tak Harmia miſionisku hēżu sałoz, miſionisku kódz twaricj da, ſto so miſionarjam ſeje, tak so miſionske kwestjenje w Hermansburku kwestje atd. Tseczji stav rycie wo Harmiowych poſlenich dniach, wo jeho kumjerci a pohriebje.

P. Nežl.

(Polraczowanje.)

Śwētne podawki.

Němiske khēżorſtw. W pschedzenowej fabriż w Hirſfeldje běſte 24. haperleje kowak Eckardt s Rohnawa po reblu horje ſalek, so by jenu roču wotschrubowat. Pschi tym so někak pscheladja a tak njebožownje dele padje, ja na měſcie morwy woſta. Wón wudown a 9 džeczi ſawostati. — Hęwjer Rönsch s Draufendorſa je 21. haperleje do tamniſkeho ſchacta panę a so pschi tym tak wobſchloži, so dyrbiesche naſajtra wumrjecj. Wón bě so trochu napik a teho dla na wopacżnu ſchęgħlu trjeħi, lotraž jeho k temu ſchactej wjedzesche, bjes tym so wón ménjesche, so je na prawym njeſtrasknym pucju.

W Hornich Pózlowach je so dwór ſublerja Marxa, woſtejz s domslich, wumjentka a brōjne 24. haperleje popołdnju wotpalič. Na Marxe 14-létnu għaż-żobnu holgu iukaja, jaſo by weħen ſałozka a fu ju teho dla do jaſiwa fadžili. — Na je-

lefniż bjes Włkopizom i Hariħawa bu 22. haperleje jedyn jeleſničny doħladowat pschijedjeny a psches to morjeny.

W Dražbjanach, laž tež we wschem druhih městach je so narodny džen krala Alberta pjak 23. haperleje tak derje wot wojerſtwa, laž tež wot měſtečanſtwa a kralowſtich a měſtečanſtich ſaſtojnikiow na kwestjenje wasħnnej wobeschok. Wjelle domow bē ſ kħorħowjemi wuptyshenych a we wschemi a nijsiħi Schulach so għwiedżenje rycie bżerżachu. — Němli khēzor je jemu s Wiesbadena kledowazj sbogopſħejazz telegramm poſtač: „Ja ſcjetu Tebi moje najswierniſche pschecja k Twojemu dženbniſhemu kwestjenjemu dnju, so by Ty ſbožo a spoļoñosz wuziwal a Twoje sprawne prizowanje fa lud a kraj żoħnowaġne byko. Wylem.“

— Ministerſtvo snutſkomuſi nalejnoſćow je wobſankto, so maja so wupożonki, kiż fu so psched 3 létami reservistam a landwehristam doſtak, wot 1. januara 1875 s 4 prozentam ſaſdanic, jeli so hiſčie naſab ſaplaçjek njeſtu.

Varlin. Saloń, po kótrym pruske katholische duchowniſtvo żaneje sdy s krajnejše lažy njedostanje, jeli so krajnym ſalonam njepodejſiſne, je hijom wot pruskeho krala wobtwerdjeny a wossjewen; ſalon pak, po kótrym ma so pschichodne ſamojenje a wobħedżenſtvo katholicki zjirkworo w Pruskej ſarijadowacj (verwalten), so hiſčie w pruslim ūjimje wuradjuje. So budje fa dobrą spōnatu, je pschi nětčiſtich wobſtenjejuſiach weste.

Proč na wobħadženje wjekħbilo Förfesta we Wrótkawju (Breslau) je so w tyħle dnjach ſapocħak.

S Wiesbadena pišaja, so so němli khēzor ſobotu 1. meje wot tam do Varlina wróči, so pak priedy do Biebericha poda, so by tak mjenowany khēzorsi ſwón wobħladač, kiż tam na kwestju pucju po Rheinje do Kólna ſastanje. Tuton ſwón je 3 metry 42 centimetrov wysoki a 525 centnarjow cžejli; ſħpaha pak 15 centnarjow 30 puntow waži. — Wón je wjekħbemu dwórflemu marſħalej, hrabi Bückeler, kiż 26. haperleje ſwój 60-létnu għaż-żebi jubliej kwestje, riad cżorneho worka (hodlerja) ſpożejit. To je najwysħiċhi prusli riad abo orden.

Awstrija. Khēzor Franz Josef hiſčie pscheczo po Dalmazijsie pucjuje a tam wħiċċlo ūjru wobħladju. L�ud jeho wħiċċu ġidhom jara pschierżlinitwe wita a poſtrawha a khēzor je ſwoje puczowauje wo někotre dnj podleħiċk.

— Wuherske ministerſtvo je wobſankto, so maja wħiċċi němli ſaſtojniz, kiż pschi wuherskich jeleſniżi w klužbie ſteja, ſwoje města ūħbiż, jeli hacj do 1. januara 1876 madżarsku ryci njenawutku.

Italia. S Florenza pišaja, so je tam pruski kónprynz se ſwojej knjenju mandżelskej 22. haperleje pschijek a jo ſtaj wonaj tón ūjmu džen město wobħladowako a tež ruſlu prynjeſkunu Marju wopptako, lotraž tam runje pschewbywa. Potom jeju tamniſche měſtečanſt a wojerſtke wħiċċo ſpoſtrawha. Šsobotu go kónprynz, ſwoju knjeni mandżelsku w Florenzu wostajjek, na pucj psches Rom do Neapla na pucj poda. W Romje wón jenož kótki cjaž poſta a so potom s němli poſtanżom Kneubellom dale wjekċe. Do Neapla, hdżej w tu kħwili italiski kral pschewbywa, wón 25. haperleje pschijedże. Na dwórnisheju jeho kralowſtli generaladjutant general Menabrea wittashe a kónprynz so hnydom w jenym kralowſtlim woſu na kralowſtli dwór dowjese, hdżej so bōrxi k krali poda a psches hodžinu pschi nim pschewbywaſche. Wón ſwoje wobħdenje w kralowſtlim hrodje doſta. Maſajtra wón tam woſta a mjeſiſche rokycjowanje s kralom, 27. haperleje pak so do Florenza wróči, hdżej běſte bjes tħm italiski kónprynz se ſwojej knjenju mandżelskej pschijek.

Schpaniška. General Cabrera je psched někotrym časom Don-Karloža wopuščajík a ho pod wěstym wuměnjenem krále Alfonse podcizňyk. Někto je, kaž s Londona písařa, 448 karlistických offizierow tymle wuměnjenam pschitupiko. Teli to věrno, dha by s Don-Karložem hubjenje došč řáko.

Ružovska. Na narodnym dnju ruskeho křezora, 29. haperleje, bu nowonarodžena prynžskýna-džovka vjelikého knjasa-nahledníka křežena a dosta jméno „Xenia“. — Statný radikel Vaščmakow je bogosłowske podlopli sa 2 milionaj 50,000 tl. kupil.

Ze Serbow.

S Budysčina. Tudomne wočmaje vili směja so 15. junija, w Draždananach 16. a w Lipsku 17. a 18. junija, we Wojerezach pak hžiom sobotu, 27. meje.

S Vělczez. Póndželu vopokdnju $\frac{1}{2}2$ hodžinow tudy w kónni křežnička Handrija Kraski woheň wudžri a tule kónnju s domkimi a bróžniu, kaž tež domsle a bróžen křežnička Renčza do prôcha a popjela pschewobroči. Kak je woheň wuschoł njeje nam snate.

H. S Vudestez, 26. haperleje. W domje, hžej běše našch přeni wucjer a faktor, knjes Jakub Křežek 37 let bydlík a našče džecži se wščej křežničku a wuslej wistojnoſeju wucjer, stejeseche wczera jeho krafne wupyschene cíelo. S daloka a s blísla pschindžechu jeho džecži a pschecželjo, schulerjo staršeho a něčiſcheho cíaza a tyžaz pschewodžerjow s wožadu a s zúšby. Wotoko tijoch hodžinow stojichu samkjeny loschę psched dom, křežnička a arje ho spěwachu a pschi tym našch zřekwinski ludžbny khor hžedžeske. Knjes duchowny Mróšak džerjeſehe jadriwe a wutrobu zapřichiaze wotprošchenje a knjes emeritirovany duchowny Bróška požohnowanje wuspěwa. Potom nježechu pod swonjenjom swonow řačíz do zýrky, stojichu jón psched wočtař, na kótrymž běchu křežnički řačízene, a wokoło njeho stejeseche wotdželenje řačíz hólzow, kotrež mějachu krafne pletwa a palmowe hafony w rukach. Po wuspěwanju někotrych řačízlow, pschi kótrymž ho býrgle hrajoču, wuj řemrjeteho, (kym jeho njeboheho brařra) knjes duchowny Křežek s Dělnjeho Wujesda na wočtař stupi a džerjeſehe ryc, w kotrež se řkowami, wutrobu hnijazymi jemu džalný wopor pschindže a jemu w swojim a w mjenje řawostaných Boženje a dobru nōz prajeſehe. S jeho rycě tež řonichat, so je wón požleni křoſiſh 4 bratrów był, kotlež ſu wſchitzu widženi wucjerio byli. Pschetoz psches Božu pomoz běſe ihč njebo nan, křudý ſkalz w Hodžiju, wſchitkých řačízoch i japoſchepkům-wucjeriſtu wuhotowac̄ dat, kaž běſe jim jména javoſchlokom: Petr, Jan, Jakub a Handrij dat. Petr je psches 50, Jan 45 a Jakub 48 let s wucjeriom we Řuzízach był, Handrij je pak ſahe w Khanegach pola Hodžija wumřel, přenjej dwaj halle psched někotrymi létami w Burkersdorfe pola Herrnhuta a we Wožlinku. Jakub pak naftupi kwoje přene wucjeriſte místo w Wullim Dožinje, hžej $8\frac{3}{4}$ létta wočta; pschindže potom ſa zřekwinskeho wucjeria do Pałowa, hžej pak jenož $\frac{1}{4}$ létta ſlutkowaske a potom i nam, hžej je Bohu i cíecži a Šerbam i wužitku 37 let džecži ſa Bože kraliſtvo a ſa živjenje kwané cínicž ſo ſtajne prázdrová a w gmejnje a zýrki pschi wjeſtoh a ſrudnych řekadnoſčach ſi duchownymi Boha psches ſpěw a býrgle křvalik, ſrudnych troſčtowat abo ſo ſi radoſčiwhmi ſradowat. Žadyn džiw, ſo ſo jemu teho dla pschi pořejeſehe tajla wulka cíecži wopokala a ſo bě Boži dom tak napjelnjeny kaž ič džiw hdy hewal. Knjes duchowny Mróšak pak wulkadwasthe po terce: „Ja pak mam ſlut cínicž teho, kotrež mje požkal je, tak doko hžej je džen“ —

ſhto a kak je wón ſlutkowal a ſpomni pschi tym na jeho wulke ſaſkužby a jeho njepróznitu a žohnowanja poknu džekawoscj. Tež poda won jeho živjenja běh w němſkej ryci. Knjes duchowny Bróška pak džerjeſehe rjane vredovowanje w ſerbſkej ryci. Pschi rowje ſo potom ſažo křežnička a arje ſpěwachu a tež tudomne wojerſte towarzſto wopokala jemu wožobnu, a kaž ſo mi ſda, derje ſaſkuženu cíecži; wſchalo běſe tež won rycerſti wojowat w králeſtve Božim, w ſotrymž je mužnje a twjerdje pschecžiwo njevérje, pschiwérje a duchomnej cíemnosči wojowat. — Won ſawoſtají dweju ſynow, — jedyn je duchowny w Kielu pschi naranſhim morju, druhí wucjer tudy, a 3 woženjenje džowki. Dwaſ ſynaj ſtaj předy njeho wumřeloj, jeho mandželsla w ſandženym leče — a to jedyn w Amerizi a druhí na morju, jako ſo do Ameriki podač džysche. — Psches ſwoju wucžbu a zýk wobkhab ſi džecžimi je hebi ſam njeſachodny wopomni ſtajie a wěſeje budje ſo křežne dohko, dohko ſi džalný wutrobu na njeho ſpominacj — a někotry budje jeho cíecži a křvalbu pschipowjedacj tež w pschindžných létach. (Tež ja kym, Bohu budž džak, 8 lét w ſchuli a počdra léta w jeho domje jeho wucžomni, a to jedyn tyč najprěnſtich, był a wém, tak ſwěrni, a ſi ſajkej luboſežu won w ſwojim cíeklím powołaniu ſlutkowaske.) Boh daj jemu teho dla cíicího wotpočink w rowje a junu wjeſtoh horjeſtacj! Tudy njeje won tón dochalaný a požudaný mēr wužiwač mohé, dokež jeho křorosč tak pschiblerasche, ſo cíeklo zýle wožabí, hžej runje běſe duch hžej do počlednjeho woloſtſtvenja živu a cíerſtwy. — W hodžinach, kotrež mějach ſam ſa ſo, je na plahowanje ſadu wjeſe prozy nakožowal, a w ratarjskich towarzſtvač a pschi wſchelskich wuſtaſenzech cíecži a křvalbu, kaž tež pjenjeſne myta, diplomy a medaille doſtati.

H. Š Semiz, 26. haperleje. Šandžený pjak wjeſzor popadžechu tudy na ſeleſnizy wjeſzor na pok džehacj něhdje 16létneho ſamjenjerja a počtařu jeho do jaſtwa, dokež měnja, ſo je něajſtu njehornosč na ſeleſnizy wužiſeč džys. Tola njehoodž ſo to jemu a dwěmaj jeho towarzſhomaj, katraž běſtaj ſhwilu předy wot njeho woteschkoj, dopokafacj. Možno ſe, ſo je jenož pjanosče dla ſo na ſeleſnizy nějčto dléhe ſchmatač, hžej bě trjeba. Won je ſe Štachowa a ma hewal dobru křvalbu. — Wejera bě hermanek w Bislopizach a počza ſo tam we wuženju jeneho pjanaria řačíz, psches cíoz wulki holk, hara a měchěnza naſta. Tola ſo woheň podužn, předy hžej ſo ſchlodu nahotowa.

S Ralbíz. Tudy je 25. haperleje dwělétna džowcžiſta ſublerja Jakuba Škažila do jeneje hrjebie panýka a ſo tam tepíka.

S Kulowá. Tudy je ſo 19. haperleje 47létny murjet Michal Šelnač wobwěžnyk.

S Lubija. Dokež ſo hžedže wuſlědžito njeje, ſhto je tudomneho restaurateura Israela wondano ſlónzowal, dha je luſijska měchěnza wýſhnoſč 300 marlow myta ſa teho wuſtajka, kótrý teho mordarja wuſlědži.

Přílopk.

* W zýrki w Großenhainje běhu ſo tſjo ſmotsja pschi řačízehných tak njehornje a njeſtojnje ſadžerželi, ſo dýrbjeſehe ihč tamníſchi duchowny ſi pomožu druhich ljudži ſi Božeho domu wopokafacj. Ta wěž potom psched wýſhnoſč řekadně a dwaj doſtaſtaj 9 a jedyn 7 měſazow jaſtwa jalo ſchraſu.

* Ředje, kotrež ſi Hamburgo ſi Bremera do Ameriki jedžechu, ſu wot 10. hžej do 22. měrza wulke, w atlautslim morju pěwaze ſodowe hory ſetkaje a jim lědy bjes wjeſtſe ſchody wucjerke.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. W hornich węgach su tola dżitoni ludjo!
Mots Tunka. Schto dha ménisch?

H. D. Hłaj, dwaj sužodaj staj so dla forbila liscja wob-storilkoj a wóndano staj w koreźmje w hromadze pićoj a staj so siednakoj, na czoj staj hebi ružy sawdakoj a na dompuętu tak loschikoj, so su ludjo we koju hlyscheli.

M. T. Nō, to je pěknje, so staj so siednakoj!

H. D. Hm, ja bym hlyschak, so staj wóndano sało na termiji pobrkoj.

M. T. Aw, jaw! dha dże to loschenje dosz pomhało njeje.

H. D. To so mi tež tak ſda.

Telegrafiski bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej haſy je kóždy džen wotewrjeny wot rano 8 hacj wjeczor 9 hodzinow.

Płacisna žitow a produktow w Budyschinje

24. haperleje 1875.

Žitow h dowos:	4110 měchow.	Na wilech		Na burſy	
		wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	9 82	10 54
Rožla	-	-	-	8 23	8 54
Ječmien	-	-	-	7 23	7 97
Wóz	-	-	-	9 -	9 80
Hroch	-	-	-	-	-
Woka	-	-	-	-	-
Raps	-	-	-	-	-
Zahly	-	-	-	16 -	-
Hejduschla	-	-	-	19 70	-
Bérnh	-	-	-	2 50	-
Butra	1	-	-	3 -	3 40
Szyno	50	-	-	6 -	6 50

Na ſerbskej haſy
czo. 20.

Möbelowy Magazin

Augusta Jannascha,

tyſcherſkeho miſchtra w Budyschinje,
porucza wulfi wubjerf prawdziwych a molowanych worjeschinowych, mahagonijowych
a wiſchuiowych möblow, fajt tež ſofa a wiſche družiny pleczenych ſtolzow (Rohrſtühle) po nanajtunisich placzisnach.

Na ſerbskej haſy
czo. 20.

Nowe dawkiwanje naſtuſaze.

Formularj

Ł do połaskam rjemjehniſkich pomožnikow, cželadníkow atd. a Ł ſapiskam ſaſtojni-
kow po muſtrach pod

F. a G.

Ł wukasej, wuwjedženje do kłodnodawſkeho ſakona naſtuſaze, su doſtač w
knihiciszczerni L. A. Donuerhala w Budyschinje,
na Hoſchicj haſy (Goschwitz).

Na hlownym torhosceju 94.

Muſchedowanje.

Dla weibycia ienieje wobucioveje fabrik
wudje so nie zbyt ſted wiſelatko može-
ſteho, ſo ſonjacego a džetajacego wobucia hacj
do wator, 4. meje w domie kniesa Protiv
na hlownym torhosceju wupſtebanant.

Placzisny haſniſiſy tunje!!!

46 uſtejlohoj mānacozk uſc

W mojich destillazionskich klamačach na tor-
hosceju w Ramjenzu najpodwołniſcho po-
ruczam: najlepſe liqueur, rum, aral,
lognal, starb wotležony ſitny palenz (Nord-
hausat), ežith palenz a wiſchale druhe pa-
lenzy po litracach, bleſchach a cžiwach po naj-
tunisich placzisnach.

Barna palenz palernja w Glaſlowje.
Otto Beyrich.

Cjerſky portlandcement, gyps, krydu,
molesſe a marjetſle barby, ſtrniſh, laſi,
wiſiſe barby, klij, pinsle, maſeriowaze
wolzh atd. porucza w najbohatſkim wubjerku

J. G. F. Niecksch.

Młocjaze maschinj

wot kniesa Augusta Rausendorfa w Małych
Boholzach dželane, so ye naju naſbonie-
nju woſebje psches to wiſnamjenjenja, ſo
jara ſoklo du, woſebje cžiſcje mlocja a ſor-
niatka ujerobſija. A dokej ſu hewal twier-
dze twarjene a wiſche teho tež doſci tunje,
dha dowołamoj hebi, kóždemu pschi potriebje
tele maschinj najlepſje poruczicj.

Jurijs Hescha w ſerbskich Paſlizech.
H. L. Haupt w Budyszach.

Njedzelu, 2. meje t. I., budja ſo
w hoscjenzu t. „Ejjom Hwēdam” wiſe-
ſake pola, ſo džela ſe žujemi, na nich ſte-
jazymi paſ pschedacz paſ pschenajecj a
ſo teho dla na kupjenje abo na wotna-
ječe ſmykſeni na tule termiju popoſdnju
w 2 hodzinomaj pschedroſchuja. Wu-
mjenjenja ſo w termiji woſjewja.

Drjemowa aukzia

na hermančanskim reviru.

Wutoru, 4. meje t. I. do poſoldnja
wot 9 hodzinow budža ſo ſ drjewow,
w. l. 1874—75 ſpuszcjaných, ſa ho-
towe pjenjesy na pschedabžowanje psched-
dawacj:

19 kłojnowych ſtomow,
117 - klozow a roloweho drjewa,
66 ſtokow ſchęjpjaneho drjewa,
30 1/2 - pjenkow,
112 kłojnowych doſtich hromadow.

Chromadžina w Kasperez koreźmje
w Nowych Pžowjach. — Wuměnjenja
ſo psched aukzjiu woſjewja.

W Hermanzach, 26. haperleje 1875.
G. Schimmiſgl.

Bilanza

Krajnostawskiego banka w Budyschinie

na třízpyte skutkovansse léto wot 1. januara hacž 31. decembra 1874.

Activa.

Passiva.

1. Hypothekse konto (kapital).		1. Fundacjiisski kapital konto.	
Hypotheckse żadanki w sałtowim kraju- stwie ult. decembra 1873 . . . tol. 5759455. Wschibylk w lęcze 1874 . . . = 241070. tol. 6000525. Nasadpkacjenja w lęcze 1874 . . . = 215010.	5785515	Sałtowy kapital banka ult. decembra 1874 . . . 580000	
2. Hypothekse konto (dań).		2. Sałtowych listow kreazijski konto.	
ult. decembra 1873 sawostate dańskie resty . . . tol. 13597. 16. 1. dań na termijnu 31. meje a 30. novembra 1874 . . . = 250846. 12. 5. tol. 264443. 28. 6.	15820 21	Wobstatk kreirowanych sałtowych listow ult. decembra 1873 . . tol. 2067860. Kosztemy w lęcze 1874 . . . = 32840.	2035020
3. Licitalnych pjenjes depoſitske konto.		3. Sałtowych listow dań wukupne konto.	
Wobstatk ult. decembra 1873 tol. 426. 6. 8. Wotkbyl w lęcze 1874 . . . = 51. 12. —	374 24 8	Wobstatk sałtowolistskich kou- ponow, do ult. decembra 1873 niesbehnjenych, . . tol. 24648. — 2. K temu w lęcze 1874 wukup- czone = 87633. 21. 4. tol. 112281. 21. 6.	
4. Swonske hypothekse konto.		4. S t y c h w l e c z e 1874 w h o- t o w y c h p j e n j e s a c h w u k u- p j e n e tol. 89889. 3. 9.	
Żadanki banka ult. decembra 1873 tol. 215600. Nasadpkacjenja w lęcze 1874 . . . = 90000.	125600	a w lęcze 1874 sa- lētnjene = 228. 23. 9. = 90117. 27. 8.	22163 23 8
5. Annuitätskich wupożczeniow konto A.		4. Banknotow kreazijski konto D.	
Wupożczenki ult. dec. 1873 na hypothek tol. 97000. Wschibylk w lęcze 1874 . . . = 4000.	101000	Kreirowane banknotow IV. emisji Ser. X. Lit. H. à 10 tol.	1000000
6. Annuitätskich wupożczeniow konto B.		5. Amortisazjonski konto A.	
Wupożczenki ult. decembra 1873 na gmejnq a korporazije . . . tol. 11900. Wotkbyl w lęcze 1874 . . . = 7500.	19400	Wopshjedje annuitätow we wupożczeniach na hypo- thek ult. decembra 1874	970
7. Kapitalowych debitorow konto.		6. Amortisazjonski konto B.	
Żadanki na gmejnq, korporazije atd. ult. decembra 1873 . . . tol. 156210. Wschibylk w lęcze 1874 . . . = 28400. tol. 184610. Wotkbyl w lęcze 1874 . . . = 21255.	163355	Wopshjedje annuitätow we wupożczeniach na gmejnq a korporazije ult. decembra 1874	166
8. Hornokujiska kriminal-kassa.		7. Konto nalutowarnje.	
Derjemecje banka ult. decembra 1873 tol. 24800. Wotkacjenje w lęcze 1874 . . . = 10000.	14800	Wobstatk składow ult. dec. 1873 . . . tol. 5112417. 18. 1. Składki w lęcze 1874 . . . = 1232954. 20. 8. K kapitalej dyriena dań . . . = 139343. 26. 1. tol. 6484716. 5. — Nasadpkacjenja w lęcze 1874 = 846011. 28. 4.	5638704 6 6
9. Konto korrentne konto.		8. Kapital kreditorow konto.	
Saldo będzących slieżbowanjuw ult. decembra 1873 . . tol. 538531. 2. 2. Wschibylk w lęcze 1874 . . = 2518436. 10. 5. tol. 3056967. 12. 7. Wotkbyl w lęcze 1874 . . = 2324391. 1. 4.	732576 11 3	Wobstatk ult decembra 1873 tol. 286336. 10. 5. Wschibylk w lęcze 1874 a. wot wschiblých kred- itorow . . tol. 22867. 27. 7. b. na pschenischku wot dobytkoweho a schko- dowazeho konto tol. 63924. 17. 5. tol. 86792. 15. 2. tol. 373128. 25. 7.	
10. Konto wupożczeruje.		Wotkbyl w lęcze 1874 . . . = 35568. 7. 5.	337560 18 2
Żadanki banka ult. dec. 1873 w lombardskim slieżbowanju . . tol. 1103145. Wupożczenki w lęcze 1874 . . . = 984333. tol. 2087478. Nasadpkacjenje w lęcze 1874 . . . = 917824.	1169654	9. Konto lauzijow. Wobstatk w pjenieżnych papierach ult. dec. 1874	16673
Transport	8128095 27 1	Transport	9631257 18 6

Activa.**Passiva.**

	Transport	8128095	27	1	Transport	9631257	18	6
11. Konto effektów.					10. Conto a nuovo.			
Wobstatk ult. decembra 1873 tol. 599517. 6. 5. Pschibyl w lęcje 1874 . . = 433010. 18. 5. tol. 1032527. 25. —					Saldo ult. decembra 1873 . tol. 6061. 24. 3. Pschenoschl ult. decembra 1873 i czeji napisaneje danje . . = 41938. 5. 7. ult. dec. 1874 sliczbowajomna 3měs. nałutowansla dan . . = 52800. — —			
Wobytel w lęcje 1874 . . = 51520. 12. 5.		981007	12	5	tol. 100800. — —			
12. Kauzijow depositiske konto.					Wot teho: pschi prjed. wobsanknjenju i lepschemu napisana dan . . tol. 48000. — —			
Wobstatk faktadnych pieniężnych papierow ult. dec. 1874					fa měsaz dec. 1874 sliczbowajomna hypoth. dan tol. 20839. — —			
13. Rezjomnosne konto.					ptacjinska kuponow na effekta 31. dec. 1874 tol. 9341. 5. —			
Wobstatk ult. decembra 1874					sliczbowajomna dan wot wsichelach debitorow . tol. 11034. 26. 1.			
14. Interimne konto.					tol. 89215. 1. 1.			
Saldo w nakhwilnych nałotach ult. decembra 1873 . . tol. 105676. 10. 8. Pschibyl w lęcje 1874 . . = 289840. 27. 5. tol. 395517. 8. 3.		152996	18	1				
Wobytel w lęcje 1874 . . = 242520. 20. 2.								
15. Rossa konto.								
Wobstatk ult. dec. 1873 . tol. 668015. 10. 7. Pschilhod w lęcje 1874 . . = 4833044. 16. — tol. 5501059. 26. 7.		580619	19	8	11. Reserve fondske konto.			
Wobkhod w lęcje 1874 . . = 4920440. 6. 9.					Wobstatk ult. decembra 1874			
		9992842	17	5				

Dobytkowe a schkodowaze konto krajuostawskiego banka w Budyschinje na tñizte skutkowanle lëto wot 1. januara hacz 31. decembra 1874.

Debet.**Credit.**

1. Sastawnych listow dan placznych konto.					1. Per hypotheskeje danje konto.			
W lęcje 1874 bē ptacjonych . . . tol.		87633	21	4	Dan na termiju 31. meje a 30. novembra 1874 . tol. 250846. 12. 5. teho runja fa měsaz dec. 1874 à Conto nuovo . . . = 20839. — —			
2. Nałutowansla dan konto.					tol. 271685. 12. 5.			
W lęcje 1874 sypcienna dan tol. 62674. 27. 4. K kapitalej dyryjena dan . . = 139343. 26. 1. ult. dec. 1874 à Conto nuovo woblicjene 3 měsaz . . = 52800. — —					à teho fa měsaz dec. 1873 à Conto nuovo sliczbowana . . = 20743. 7. —			
3. Banknotske khósty konto.					2. Per sastawskich listow konto.			
Spesy tol.					Termisla dan wot kassirovanych sa- stawskich listow . . . tol. 691. — 2. Wot teho skutkowa dan na nasad- supjene sastawskie listy . . . = 312. 3. 9.			
4. Wudawlowy konto.								
a. Sarjadowansle khósty. Sda, bureausle khósty, porti, pschebyklowa dan atd. hóbu teho runja pschi drajdzan- slej filiali . . . tol. 25047. 2. 7. Wot teho prjecj:					3. Per sastawskich listow dan placzne konto.			
Sarunane khósty . . . = 536. 11. 2. tol. 24510. 24. 5.					W lęcje 1874 salétnjene koupony fast. listow . tol.			
b. Dawki a wobcežnosće. Dawki, pensije a wobcežnosće tol. 6195. 8. 2.		30705	29	7				
Cziszy dobyt, w bilanzu hiżom repartitewany tol.					4. Per effektow dan konto.			
		63924	17	5	Pschibyl f dobem Conto a nuovo 1874 woblicjena dan tol. 57477. 28. — Wobytel f dobem Conto a nuovo 1873 teho runja . . = 18077. 20. —			
					5. Per wupocjetenje dan konto.			
					Dan wot lombardow f dobem Conto a nuovo 1874 wo- blitjena . . . tol. 66960. 1. 5. Wot teho dan Conto a nuovo 1873 woblicjena . . . = 7700. — —			
					6. Per konto krent dan konto.			
					Dan wot konto krent debitorow tol. 38006. 14. 6. Wot teho dan na konto krent debitorow . . . = 5434. 27. 3.			
	Transport	389103	22	1	Transport	382781	22	5

Debet.**Credit.**

Transport	389103 22	1	7. Per wschella dań konto. Dań wot kapital-debitorow . tel. 7316. 15. — teho runja wot swońknych hy- pothekow = 14329. 10. 9. teho runja z annuitätslich wu- pożyczeniow = 5248. 7. 5. teho runja wot wschelalich ja- bankow = 18121. 13. 7. tel. 45015. 17. 1.	Transport	382781 22	5
			S twóz: placjene na kraju= wolrjeznu kassu tol. 20300. — — placjene na wschelalich kreditorow = 9331. 9. 2. a ult. dec. 1873 à Conto nuovo wobliczona dań = 14082. 28. 7. tol. 43714. 7. 9.			
			8. Per provisiouske a sałtužbne konto. Dostata provisia a sałtužba . tol. 5267. 9. 3. Sapłacjena provisia ja wulu- pjenje kuponow atd. = 246. 18. 9.		1301 9	2
					5020 20	4
					389103 22	1

W Budyschinje, 31. decembra 1874.

Direktorium krajnostawskiego banka królewskiego saskiego hornolužijskiego markrabinstwa.
f Löben. Chrig. Duckardt. C. Businelli.**Photographia E. Pofeldt** w Budyschinje, natuskod psczi theatre
a f fotokneje haſh.**Kruschwinowe drjewo,**
rune abo tež kschiwje strojczene, kupuje po
wyšszych placjissnach

Adolf Dresler

w Budyschinje na nowoszalzistej droſy.

R. Lindauw Budyschinje
psczi mjažowych hětlach 351.w Budyschinje psczi mjažowych hětlach 351
na rybjožnych wilach $\frac{2}{3}$.
Kenesow schewskich, ſedlarſkich a rjemjenjerſkich miſchtrow dowolam ſebi na moju
ſaloženiu kommanditu mojich**fožowych khlamow**

najpodočolniſcho ſedžbnych ſejnicz.

Moj ſtad budze w Budyschinje, kaž tež w Shorjelu ſtajnje ſe wſchēmi do-
brymi potrjebnými družinami kože doſpołkne wuhotowan̄, a proſchu ja, ſo psczi potrjebje
pižne a we woſobje na mnje wobrocic̄.**Małetne měžy**najelegantnische a po najnowszej móde
we wulſim wubjerku najtunischiſco porucza
Emil Flegel na ſitnej haſh,
w domje knjega czañnikarja Kóchlera.**Kóſlaze kóžki**kupuje po jenotliwym kaž tež w žylhym po naj-
wyšszych placjissnachGustav Nanda
na garbarſtej haſh 426.**Kóſlaze kóžki**kupuje ſtajnje po najwyšszych placjissnach
Ernst Schulz
w hofczenzu f „ſlotemu lawej.“**Kože** wſchēch družinow kupuje po naj-
wyšszych placjissnach
Emil Flegel
na ſitnej haſh, w domje f. czañnikarja Kóchlera.**Kóſlaze kóžki**kupuje ſtajnje po najwyšszych
placjissnachHeinrich Lang w Budyschinje
psczi herbſtej katholſtej zyrfwi a na
bohatej haſh w khlamach.**Pschedawarija czañnikow**

en gros

wot

en detail

C. Sölwanderporucza ſiwoj najwyjetſchi ſkład wſchēch czañnikow (ſegerjow), bijouterijow
atd. doposnatejje naſlepſcheje dobroſeże a po najtunischiſco placjissnach f dobro-
ciwemu wobfedžbowanju.

Tež može tam jedyn wučomnik ſastupic̄.

Slótne pólver, ſotryž ja f Čechy doſta-
wam, je tutón týdžien ſaſo doſchol, a poru-
čam jón czeſceſenym ſeerbam tak verje w
Budyschinje, na kſchidarskej haſh (Siebergasse)
czo. 211, kaž tež poſla mje w ſerju.Jan Allmer,
ſlotolekāt - empirikat.**Budyska měſchczanska hapytka**porucza
Schtomowh wóſt,
Mažennu,
butrowh pólver,
reſtituzionski ſluid.

Safse wohén sawěscjaze towarzsto.

Stutym i sławnemu nawiedzeniu dawam, so kmę
kniesej H. Lehmannej, pschelupzej w Budyschinje,
agenturu naszeho towarzstwa pschepobali.

W Chemniżu, 21. haperleje 1875.

Direkcia.

Ritter.

Dziwojo na prsödkstejaze wosjewjenje so i wobstaranju sawěscjenow najlepje poruczam.
W Budyschinje, 21. haperleje 1875.

H. Lehmann
na bohatej hašy čzo. 93.

(V. 94. a.)

Hólczez, kij chze knihicžiſhčenje
nauknyč, može pola mje jako wu-
czomniſ ſastupicž.

L. A. Donuerhal w Budyschinje.

Dwaj krawskaj

móžetaſ pola podpiſaneho bory do džela
ſtupicž.

C. A. Schneider w Rakezach.

Sahrodniski pytany.

Młodý, klyný čłowiek, kij chze sahrodnis-
two nauknyč, móže i 1. junija t. l. město
doſtač w kniežim sahrodnisťe we Lusy.

G. Donath.

Hólczez, kótrž chze thscherſto nauknyč,
móže pola podpiſaneho hnydom do wucžb
ſtupicž.

Thscherſki mischtř Lus
na schulſkich hrjebjach 651.

Tena pěſtonča

móže pola podpiſaneje hnydom klužbu doſtač.
Langowa

pósla herbskeje katholskeje zyrkweje 605.

Holza se wshy, kij ma luboſcž i džecjom,
a chze we domižnym džele něčto nauknyč,
móže i 1. julij w měſeče do klužby ſtupicž.
Hdze? to je ſhonicz we wudawarni „Serbſkich
Nowinow.“

Hrimotaza klawia kowarskemu mischtři a
wjehnemu ryhtarjej w Scheslowje, kniesej
Janej Zimmermannnej a jeho mandjelskei, i
jeju 2. meje kwoječnemu 50letnemu man-
djelskemu jubileju, tak ſo wſchitke hamor w
kowarni pocznu polka rejwacž.

Đedyn pscheczel.

Đžak

mischtři studuje twaricielej

Jalubej Mättigej ſ Noweje Wieski,
kij je nam naichu ſudzeni w Nowym Lus-
cju derje dolonjal a, kaj ſo kluſcha, do
rjada ſtaſil; a naipokornitsi džak Bohu lu-
bemu kniesej, ſo je jeho a jeho ſobudželacje-
rjow pschi straschnym džele pschede wſchitkim
njesbožem ſwarnowal. Won chžy jeho
tež dale ſwarnowacž a pschi dołhim ſimienju
ſdžerječi.

Đuz dobra rada klužefše nam
A wjele njewernych duschow tam,
So wſchitko na to bladashe
A wodu ſebi žadashe.

Běſche Boh wſchal tola ſam
Pschi tym straschnym džele tam,
Nam wſchitko derje wujičej ſa
A do rjada nam ſestaja.

Štož na Boha ſo ſaloži,
Na žadyn pěk tón njetwarti:
Đuz Bohu wſchal ſo dowercze,
So jeho wſchitky kluſacze.

M. R.

Wczerza wječor w 11 hodžinach je
mi moja luba mandjelska czerstwieho
a kylneho hólcžka porodžila.

We Žaſu, 28. haperleje 1875.

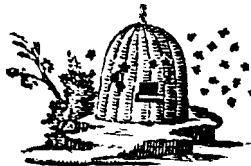
A. Jurk, kantor a wucžer.

Požolarske towarzſto

w delnim dole Sprewie

směje ſchwartk, 6. meje (Bože ſpicje), popoldniu w 3
hodžinach ſhromadžiſu w Thiermanez reſtauraziſi
w Budyschinje.

Pschedbydſto.

Mihiionska hodžina w Hnaschezach.

Dziwočanske herbske ev. luth. mihiionske to-
warzſto směje — daſi Boh — pschichodny
ſchwartk 6. meje, jako na kwyedzeni Kbrſtu-
hoveho i njebju ſpicje, mihiionsku hodžinu w
Hnaschezach w Rádziz předj Rječkej domje.
— Teho dla ſo wſchē pschedcjeſlo a pschedcjeſ-
niſy mihiionta, wožebje pak wſchitke ſobu-
ſtawh towarzſta wutrobiſe pschedproſhuja, ſo
na pomjenowanym dnu popoldniu w tſioch
tam bohacze ſhromadžiſ.

Petr Mlonk, pižmawjedžer.

Wosje wjeſſe.

Ejſecjenym ſſerbam Budyschinu a wo-
tolnoſcze ja ſ tutym naipodwolniſho i na-
wiedzeniu dawam, ſo ja hosczenz i ſchwo-
nei na Židowje, kótrž kym drje hizom wot
1. haperleje wotnajak, jón pat wěſtich wob-
ſtejeniom dla pschedwacž njeumohł, někto pón-
dželu 3. meje horje hjeru. Dofekž budu ſo
ſtajnje prózowacž, mojim ejſecjenym hoscjan
i dobrymi jehzemi a piczem poſluzecž, kym
tež wěſteje nadžije, ſo butza mje woni tež
prawje bohacze wophtowacž. — ſ dobor
praju tež mojim lubym hoscjom, kij mje w
mojej doſtalnej korečnje na kamjentej haſy w
Budyschinje wophtowacž, kwoj naſlubosniſki
džak a proſchu jich, ſo byhū mi ſwoju psched-
cjeſniwoſcž tež dale ſdžerželi.

August Kipper.

Najnowſche
a noſelegantniſche naſtne měžy po wulſim
wubjerku poruczaj Heinrich Lang
w Budyschinje na bohatej haſy.

Wložocjerpjazym

po Paul Kneifelowa wložylobžaza tintura,
jaſo jenecži ſpravný ſredk ſwoje wložy ſaſo
doſtač, doſež poruczicž njemöže, wona ie
(pschedcjeſitacž e naſtu paſe na wěſchtli)
wot naſwoſebniſhih ſekarjow pschi wſchēch
khorſeſacž wložow, ich wupadowanju, haj
pschi wſchēj hoſoſci atb. najlepje poruczena,
wona ſtukuje cžiſčaza, poſkylnjaza a žiwoza,
je għle ujeſklorua a wožebje ſa žonke jara
pělhy, mlödny ſtost pložaſy ſredk. — Je-
nenecži ſtak tejele tintury ma w Budyschinje
Heimr. Jul Linck w bleschach po 1, 2, 3 ml.

Najspěſchniſche a noſtunische wobſtaranje wucžaho-

warjow
(psches Liverpool)
do Canada a žyleje potkuozneje Ameriki
psches

Spilo & Co. w Hamburgu,
Admiralitätsstraße 77,
generalni agentojo Allan-linije.
(Knižki wo Canadje ſo franko a darmo
pschedpoſcetu.)

Do Neu-Seelandu

wobſtarana w ſapocžatku meje rjemjeſnikow,
džekacjerjow, ratarjow a nježenjene
klužne holzy ſa 33 reichsmarkow abo 11
toler pr. touranta

O. A. Mathei w Hamburgu
a jeho agent knies Emil Herſchel w Draž-
djanach, an der Herzogingarten 4.

Serbske Nowiny.

Štvortltna předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských póstach
85 np., z přinjeſenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kézde čiſto placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawaf J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Cišćeř: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 19.

Sobotu, 8. meje

1875.

Jazeda.

Amerikanske powjedanczo i čiaſow schłovinſta.

Małto běſche, nałeto w amerikanskiej krajinie Louisianie. S połodniſkich stronow piſane ſpěvaje ptacíki pschilétowaku, ſo to pał dołhe rynli džimic huz a kačkow i połnozy čehnichu, ſo bydu tam ſwoje hněda twariki a ſo naſymu i mokdžatami do połodniſkich krajow wróćile. Wulki běh žoraw (Reiher) bjeſtym na ſchotomje, kótrž bě woda i brjohej pschirkawka, i měrom ſtejſche a i wulkej ledžbliwoſcju do rěti kladasche, i khwilemi ſe ſwojim dołkim psylom do rěti hrabajo, ſchtož tak wjese rělaſche, ſo kódy ras jenu rybičku dožahny.

Skołnczęlo běſche bliſko khowanja, jako runje wulka parokóđž po ſchotolej a khubolej rěg Misiippi vele jědžesche, ſo by bôrſy hacj do wulkeho města Neworleansa dohnala a wschelake mjeniſche a wjetſche ptachtowe kóđze ſo wot wětra po rěg horje cjerz dachu.

Zena tutych kóđzow bě pětniſho wuhotowanu, hacj wſchē druhé, ptachtu (ſegle) běchu hněhběk a i višanymi kherhojckami wupyschene a zyka kóđž bě i wonka rjenje wobarbjenia. Mužiſta na njej po jich drasce tež duſhne doſcž wonhadaču; pschi pravidle (Steuerruder) ſtejſche mokdy něhdže 18létny mur, ničjo druhé woblečeny hacj běku koſčolu a běle kholowu a psched ſežorom (mastom) lejſchtaj dwaj ſkrolej na wupſchestrjenym wołmjanym tepihu, kotrejuž, hacj runje běſtaj běkeje kože, tola jeju wuhločorne, ſwěčejaze wkožy jako wobylterjow híſheje čjopliſcheho kraja pscheradžiku, hacj Louisiana běſche.

Zedyn wot njej ſdasche ſo kajes teje kóđze bycz a poſlad, i lotrymž murej i khwilemi roſlaſowanja pschilowka, poſlavowasche, ſo je na roſlaſowanje ſwuczeny. Tež wón bě ſo ſwjetſchnu drastu wuſkeli, tola běſche w ſchtrypach a ſtupniach, wſchelako-harbne židžane rubiſhlo mjeniſche wołoko jchije a čerwenu ſcherpu wołoko žimota ſwajaſanu, na kholou pał bě ſebi ſcheroſi panamaſti klobuk ſtajík, pod lotrymž ſo wotrje na wſchē boki roſla-dowaſche.

„Na prawo, Villo, Th dje runje na pěſčinu jědžesči,” ſawoka wón na teho mura, „haj haj, knježe” wotmolwi tón a winu kóđž bole do kředžiny. „Tak je doſcž!” rjelny knjes, „ale hdze maja te tsi ſuče zypreſy ſtač, to čyž ja tola rad wjedžec; my tola hžiom nimo nich wujeli njeſtym.”

„Schto jenož baječe,” ſamorča jeho towarzch na tepihu, „Wy ſcje dženja tak njedocžalliv, ſo je ſloro njeſnjeſne; wſchak hym Wam wjazy hacj djeſbač ſrčz prajit, ſo dale dæla ſteja.”

„Holahoj, knježe!” ſawoka w tym wołomilnenju mur, „ſchto je tamle delta, runje i napſchecia teje parokóđze?”

„Ha, wo prawdže”, wurasz tón mokdy muž ſe ſcherpu, khe-je na nohi ſlocžiſtci, „to je to město, njewidžiſt tamle tón

dym? Kwapas na naſi čjaka — ſawrčz kóđž i brjohej. Někto njeſtym ſe ſi wjazd daloko wot Duwontowje plantaje*) bycz.“

„Híſheje pječ (jendželskij) mil, mi Kwapas wéndano praji,” wotmolwi mur Titus, „tola ja mam na kóđž ledžbowacj.”

A kóđž ſo temu městu bôrſy bliſteſche, hdzeſ ſe tsi ſuče ſchotom ſtejachu. Wjes nimi čjensi kur horjefupaſche a bliſto brjohe ſtejſche mokdženj, kiz i čjewjenej wězu machaſche, i ſuamjenju, ſo je tych ſpoſnač, kiz na tej kóđgi běču. Ta pał ſo hnýdom bliſto i brjohej ſumy a wysche teho měſia, hdzeſ bě ſeje mjeni „Jazeda” napiſane, ſtejſche jeje knjes a počoži ſi njeſe na brjohe deſku, po kotrejz tón mokdženj khetſie ruce ſe na kóđž pschilęza.

„Bjek ſo na ſedžbu, Kwapaso, i taſtim khoroblym běženjom!” ſawoka knjes kóđje, ale tón mokdženj, kótrž bě indianak,***) wotmolwi: „Bjercze ſo radſho ſam na ſedžbu, ſennor***) Laniera, a njeſchepjercze ſo tak i Waschej ſcherpu; pschetož ménice Wy, ſo Waſ tudy nictón njeſnaje?”

„Ach, klupečž!” rjelny tón, tola pał ſo i woblečom wot brjohe wotwobroči, a jako bě kóđž ſačo dale jěč počala, praji wón i temu mokdženj indianarjej: „Tón liſt mi daj, Kwapaso, pschetož tón krčz tola wěſče bles liſta pschiloch njeſtym!”

„Né, tón krčz niz, ſennor; ſpusčeſe pał ptachtu, pschetož wětr mi tu kóđž troču ſpěchne čjéri a ja nočyžk pschi tým měſeje, hdzeſ čzemy dojčec, ani minutu dlěhe wostacj, hacj je nusne. Towle je tón liſt.”

Tola my čzemy někto njeſtym wobſtejenjach a wotpohla-danjach naſich ſučowarjow prajic.

Sennor Laniera, kaž jeho Kwapas mjenowasche, běſche kapitan jeneje pschelupſleje kóđze, njeſmiedžiſche ſo pał w tutej krajinje rěti Misiippi widžez dacz, dokež bě ſo pschi ſwojim poſlenim tu-domnym pschelywanju, i knjeſom jeneje plantaze ſwadžik a jeho w duellu ſatſelit. Kwapas bě jemu tehdy i wulkej leſcžu psched jeho pschelupiſtami wukhwal a mjeniſche dobru winu, jeho dženja psched njeležbnoſcju warnowacj, pschetož bratr ſatſeleneho bě ſo pschilahak, ſo Lanieru ſlónzuje, jeli jeho tón do ruk ſanje.

A dženža bě Lanierowe wotpohladanje jara ſtrachne, pschetož wón čzysche jenu ſchłovinu wuſwobodžic a na to bě po teh-domniſchim ſalonu ſmjerč poſtajena. Ale wón ſo njebojeſche, pschetož wón čzysche to ſwojeho pschichodneho ſboža dla ſcjińic.

Ta wěz běſche mjeniſzy taſka. Laniera běſche prjedy pschi ſwiojich ſučowanjach husto na plantazi bohatého Franzowſy Duwonta

*) Plantaja mjeniſje ſo w połodniſkich krajach wulke, wobſcherné ſublo, na kotrejz lejſomnoſcjač ſo wysche plodow, i ſeſtivenu nusnyč, wobſebe wjeli ſkora abo baromy plahuje. Dženjaerje na taſtich plantazach běchu w prjedav-ſich čjach ſurojo-ſchłovovo.

**) Indianarje mjeniſje ſo cji, mohl rjez, džimli lubjo, kotsj ſam i Amerizi bydlachu, prjedy hacj tam Euroſipjy pschiludeču. Boni ſo tam wot tuthy jara podcjiſčevuju.

***) Sennor je ſchaniſle ſlowo a rěla „knjeſe”. W połodniſkej Amerizi je wjeli lubži ſchaniſle ſlowo.

był a tam jeho dżowku Fazedu sęsnął. Ale to bę jeho nieman-
dzelska dżowka, jemu wot jeneje schłodwiny porozdżen, a po tam-
niich saloniach tez schłodwina, jeli je Duvont Vistus bleda, i ko-
trymż ju sa swobodnu wúpraji. To tez Duvont wo prawdze
czyste, ale s njerodnoścju wotkorłowaſche, bjes tym pał Fazedu
jako swoju prawu dżowku bjerzesche a ju wscho wuczeń dasche,
shtož ho sa knejnju hodżesche. A Fazeda bę rjana, haj, kraſna knejnja
a njebe rüdżerž, so bę jeje macz potomnika murów była. Wona
bę tak běla, laž jana druha knejnja i europiſleje krew. Ale to
jej w jeje wokolnoſci nicž njeromhaſche, pſchetož tamniſti běli
ludzi tola na nju hladachu, jako na schłodwinske dżego. Takiſta
pał zo taſtej kłuposći knejnjeſche a wón hnydom, hdyž bę sposnat,
so jeho Fazeda lubuje, i Duvontej stupi a jeho proschesche, so by
ju jemu sa mandzelsku dak.

(Polraczowanje.)

Śwētne podawki.

Niemieckie kłejorſtwo. W Fasońy su ho 3. meje w 12
hodzinach domsie, węstemu Salomej kłuschaſe, wotpaliſe. Wohen
je pſches to naſtał, so ho kuzodny wuhen palesche a wuletoſwaze
kłomjanu tſehu ſapalicu.

Kruch noweſe jeleſnizy bjes Sohlandom a Ebersbachom bu
1. meje wotewrjeny.

W Alt-Ebersbachu su ho 27. haperleje popołdnju w 7 ho-
dzinach wſčętne twarjenja Vergmannę lubka, laž tez tsi druhe domsie
wotpaliſe. Wohen ſtej dwę džesci pſchi hraklanju ſe ſapalkami
(ſtrychowancziami) ſamischkriko.

W Oberſeifersdorfje bu 27. haperleje cigarrydželat Engler
w tamnej ręczaj njeſaloſto moſta mortwym namakany. Wón je
naſſlerje w pjanosci wjechor rělu ſmolit, do njeje panek a zo
tam tepik, hač runje bę woda maka doſcę.

W Žitarwie je tōſſiſto ludzi na trichinh ſhorjeka a je na
nje tez hizom jena młoda holza wumrjeka.

Klempnarſki Jeremias i Budyschina, koſtrz bę w swoim
częſu w Žitarwie a w Ciechach i jaſtwa cieknęt, bu poſbziszo po-
padnjeny, wſčelalich paduchſtwow dla t 3 létam 6 měſazam jaſtwa
woſkudzeny a teho dla 10 haperleje do krajneho jaſtwa w Sachſen-
burgu wotwiedzeny. Ale tam je wón hizom 26. haperleje ſi nowa
cieknęt a njeſtu jeho hač dotal nihdze wuſlędžili.

S Bjernarejiz piſaja, so je ho w tamniſchej Michaelsenez
fabriky dželac ſaſtaſ a ſo ſu teho dla wſčętne jeje dželaczerjo a
ſaſtoſniſy ſe kłuszy pufſezeni.

W Kamjenicu je 1. meje popołdnju 28-létna Mittagowa ſi
prénjeho poſkhoda ſi jenym wólnom na pleſtrowanu haſu dele ſko-
cika a ſo pſches to tak wobſkłodžita, ſo je hóry wumrjeka.
Wona běſche ſtaſnje w ciežkich myſlach ſiwa a bę ſo hizom prędy
moricz pytaka, ſhtož pał ſo jej njebe radžiko.

W wóz Gitterſee poſta Draždjan su ho wondano ſa 2
hodzinje tsi wulke lubka i bróźnemi, kólnemi, hródzemi, ſitom,
woſami, mědcažym maschinami atd. wotpaliſe. Tez je ſo 20
kwini, wſele kur a huſ ſpaliko. Dwaj muzej buſtaj wot jeneho
wielba, tij ſo njeſapry ſaſhypny, tak ſtrachnie wobſkłodzenaj, ſo
hóry wumrjeſčtaj.

W Draždjanach budże 26. a 27. haperleje wulka ko njaz a
wulka jenža wotdjerjana a budža pſchi tym tez rjane konjage
gratz wuſtajene, Hač dotal je nihdze 500 toni pſchipowjeſzenych.

Ministerſtwo kultuſa a ſſawnego wueſtenſta woſſewja, ſo ſo
tał mjenowanu ſchulſta ſollelta, koſtał ſo hewaſ na kwoſdzenju refor-
maziſe ſtadovaſche, netko ſ zhej wſazy ſtadovaſci uſmia.

— Jako ſo kral Albert ſtadovski tydzenja wjechor na ſwój

hrodiſk w Streſlenje ſ Draždjan pſeſſe, bu jeho wós bliſko
Streſlenje mot wosa jeneho dróžkarja tak wobſkłodzeny, ſo bý-
telleſche ſon tci wobduſczeſt a být domoj dñueſ. Tón dróžkar
běſche pjan y a njerodnoſche tez ſaſweczenju latarnju na wosu, laž
ho to kłuscha. Netko pſched kralowſkim wosom wjechor jedyn ſtu-
ſohnik ſe ſaſweczenej falku jeha.

Skótny mór, tij bę pſched nělotrym čaſom na jenym luble
w Kührenu poſta Wurzena wudyrk, je ſo jenož na tole jeniceſe
lubko wobmjeſowak. Wón je ſaſtaſ, tak ſo ſu wojazy, tij běchu
tole lubko wobhlenyli, netko ſaſo woteſchli.

W Bischöppichenu poſta Mittweidy ſta ſo wónbano to nje-
ſbože, ſo konjazy ſi njeležbnoſče 4lētnemu hólzej kwoſeho hospo-
darja, lublerja Seiferta, prawu ruku pſcherubny. Ekarjo pał
tola ménja, ſo jemu tón wotrubujenj ſruch ſaſo pſchihaja.

Njeſaloſto Böhlaſwa poſta Zwickawa czystu nělotſi murjetſy
wucžomnizy jenu dynamitowu patronu, ſotruž běchu nihdze wſali,
na to waſcione ſi roſtſlenju nuſowac, ſo ſi lamjenjem do njeje
mietachu. Wona tez ſlonečne roſleſza, ale pſhi tym wulke nje-
ſbože nadžeka. Wucžomnilej Martinej bu lewa noha zyle roſra-
zena a nimale zyla wottorhnenja, wucžomnilej Pulſej pał draſta
ſi czeka ſedrjenia a wſcho mjaſo wot nohow wudrjene. Hdyž pa-
tronu leſeſche, je wulka džera, a nělotre ſta kroſzel je ſemja roſ-
kwlana. Pulſowa draſta po kruchach na ſchtomach wiſy a wó-
nowe ſchleſny bliſſich domow běchu ſo wſčętne roſloſcie. Martin
je wumrjek, Pulſ pał po ménjenju leſarjow naſſlerje ſiwy wostanje.

Na lipſkim universiteſe je ſo wot jutrow hač dotal pſches-
600 nowych studentow ſapiſac, ſako.

S Barlinia piſaja, ſo je ſo němiſli kłejor 3. meje ſi
Wiesbaden do Barlinia wróćik. — Wjech Bismark njeje kwo-
jeſe khorowatoſeſe dla na kwoſe lauenburgſke lubka jecz mohł, ale
w Barlinie wostach dyrbjak, hdyž naſſlerje tak dokho wostanje,
hač je rusli kłejor pſchijek a ſaſo wujek. Potom dže ſo Bis-
mark pječa na nělotry čaſu na kwoſe lubko Warzyn w Pomor-
ſkej pſchibydlę.

— Pruske knejerſtwo dže tak mjenowanu pomorsku centralnu
jeleſnizu a barlinſku kewernu jeleſnizu ſupič; dokež ſtej wobeſ
bankrut ſchinikoj. Sa prénjemu dže $2\frac{1}{2}$ miliona a ſa drugu
pał 6 millionow markow dac, ſhtož by jara tunjo było.

— W pruskim ſejmje jednaſche ſo w poſlenich dnjach wo-
namjet ſapóſlanza Petrija, po koſtrz bych ſi wotwiedzeni ſtaro-
katholikojo tez prawo na wobſkłodženiu katholickich ſyrljow weli.
Hač runje ſapóſlanzy katholiskeje ſtrony jara pſcheczivo temu rę-
częſu, dha bu tón namjet tola wot wulkej wjetſchinę pſchijaty.

— Starokatholikojo mjenuju ſo tajh katholik, tij drje ni-
male wſcho wuſnawaja, ſhtož poſchitomna katholicka ſyrlj wu-
ſnawa. Jenoz tu wuchbu, ſo je bamž njeſmolny, woni wotpo-
ſuja. W nowychim čaſu džedža, laž ſo ſda, pſhi Božej mſči
němiſli ręcz měſto kacjanſkeje nakoželj.

— W tychle dnjach je ſo salon, po koſtrz maya ſo kłó-
ſtry w Pruskej ſahnac, druhej komorje ſi wjeđnaju pſchedpoſoženj.
Woni moja ſo ſa 6 měſazom horjeſbhynež, jeli ſo to předy
njeſobzi. Jenoz te kłóſtry, w koſtrz ſo wobſkłodze mědoſci wu-
czi, ſmiedža hſeſe 4 lěta wobſtac. Wſchę kłóſtry pał, tij ſo
jenož ſi temu ſaſozene, ſo bych ſo w nich khor wothladowali a
hoſili, ſmiedža tez dale wobſtac, budža pał pſchichodnje pod dohla-
dowanjom a wobledzbowanjom krajneho knejerſtwo netko hſeſe njevoſmje.
S njeho ſo minichiojo a miſchli (kłóſtry ſi knejnji) ſi kłóſtry
wupokasani, ſdžerja a ſo kłódemu a kłódej węſty pjenjes ſetnje wu-

staj. Štož ho posdžiščo s kloščekom samoženjom stanje, to ho salonskij postaji.

— W Pruskej je w tu čwiliu 1032 mnichow w 78 kloščekach a 7763 kloščekich kniežnow w 836 kloščekach abo kloščekich stazjach.

— Prusski krónprynz je se swojej knienju mandželskej italske město Florenz 1. meje wopuszczik a ho na dompuč do Varšavu podal.

Wrótkawski wjerchbiskop Fürster nochze swoje wobydlenje we Wrótkawju (Breslau) předy wopuszczik, hac̄ budje proces, ktorij je ho pschezjivo njemu ſakozik, ſlonečny. Jemu ho mjenujz̄ winu dawa, so je jeneho duchowneho, kiz je bjes jeho dowolenja duchownu ſtujsku naſtupit, do klatby (Vann) dač, a jeli wjerchbiskopa fa winowateho namaka, dha budje wón po nowschich (mejstich) ſalonach wotkadzeny. W tym padze chze ho wón do austrijskeho džela swojego biskopstwa podac̄ a potom bamža probyč, so by se ſtujsky ſtupic̄ ſtuks, dolež je hžom 76 let starý.

Austria. Khejor Franz Josef hiszheje pschezo po Dalmaziji putuje a ſebi wcho ſkeru wobhaduje; fa to jeho pak tež tamniſki lud na wſche mžne waschnje čefci a jeho wſchudze najpschezelniſchi wita. Wondano bē wón w Kotoru (Tattaro), hdzej tež čornohorskij wjerch Nikita pschindze, so by austrijskij khejora poſtrowik, pschetoz w tamniſkej stronje Čzornohora s Dalmaziju mjeſuje. Wjerch Nikita bēſe ſe wſchelakim ſwojimi radžicelimi a a wōjwodami pschischo. Bjes poſteinskim bēſe tež wōjwoda Plamenaz, s lotrym je redaktor „Serb. Nowinow“, laž ſebi tudy uſpomnycz dowola, w lèče 1867 w Ruslej nimale tsi njeđeſe wſchdnje w hromadze był. — Rumunſki wjerch Karla bēſe tež jeneho kniesa i poſtrowjenju poſkak.

— Powitanſke rycze tamniſkich měſčjanostow a gmejnſkich prjedſtejerjow běchu wſhikle herbſte, dolež ſu tamniſki wobydlerjo Serbja. Khejor kždy ras jara luboſnje wotmolwesche. Předy tež w Dubrowniku (w Ragusy) tamniſki podesta (měſčjanosta) herbſtu powitanſtu rycz djerzſe.

W Hradzu (Graz) ſu tydženja někotre dny ſa ſobu wulku haru a ſatraschny ropot měli. Někotre "krožele wot tuteho města bydlí mjenujz̄ w swojim hrožiku ſchpaniſki" prynz Alfonso ſe swojej mandželskej Mariju abo Blanku, laž ju tež mjenuja. Alfonso je bratr Don-Karloſa, kiz w tu čwiliu w Schpaniſkej na ſbělarske waschnje pschezjivo nětčiſhemu ſchpaniſkemu krali wojuje, so by ſnakbz ſchpaniſku ſobu ſa ſebje ſameho dobył. Duž bē Alfons ſe swojej knienju tež někotry čas w Karloſowym wōjiku a to bjes druhim tež, jalo bu město Cuenza wot karliſtow dobyte. Tam je ho pječia wón jara ſurowje a jeho mandželska hiszheje wſele hroſniſko pschezjivo wobydlerjam dobyteho města ſadžeržaka, a bēſe wo tym we wſhiklích nowinach tehdby wſele ryčow. Posdžiſčo ho prynz Alfonso ſe swojim bratrom ſwadži, ſchpaniſlu wopuszczi a ho ſe swojej mandželskej, kotrejž ſotra je na jeneho austrijského arzywōjwodu (prynza) ſenjena, do Němzow poda. Ale doho njerajesche, dha ſchpaniſki kral Alfonso na němſke kniežecſtwo pišmo poſta, w lotrymž žadac̄, ſo býſtaj ho prynz Alfonso a jeho mandželska jataj wſatoj a jemu do ſchpaniſkej poſtačo, dolež ſtoj w Cuenzy mordowakoj, ſapalowakoj a ſudžimi ſakhoſnje ſakhabžakoj. Taſke žadanie budžiske pak němſke kniežecſtwo dopjelnicž dyrbjako, dolež je bjes ſchpaniſkej a Němſkej wuſebnane, ſo maja ho němžy mordarjo, ſapalerjo atd. ſe ſchpaniſkej do Němzow i wotschrafowanju ſtač, ſchpaniſhy pak ſ Němzow do ſchpaniſkej. Duž prynz Alfonso a jeho mandželska Němžy khejse rycze wopuszcziſtaj a ho do Austria ſe poduſtaj, hdzej mataj wſche druhich kubkow tež jenu villu (lētny hrožik)

zyle bliſto měta Hradza. Najprjedy džetčtaſ ſonaj bo Wina, wot tam pak na ſwoju, hžom naſpomnenu villu.

Hradz (obo Hradez) je němſke město a je tam tež univerſitet, na lotrymž je tóſčko ſtudentow němſkej narodnoſcie, lotři derje wjedža, ſo je němſke kniežecſtwo i Don-Karloſom dla němſkej kódze „Gustav“ a bla ſatſelenja němſkeho offiziéra Schmidta pscheloru měko, a lotři teho dla, laž němſke kniežecſtwo, na ſirojne nětčiſcheho ſchpaniſkeho, pschezjivo Don-Karloſej wojowazeho, krala ſtejachu. Prynz Alfonso bē jím teho dla wohidny. Tutón ma pak, tak doho hac̄ je w Hradzu, to waschnje, ſo wſchēdne dopokdnja do dwórſteje zyrlwe ſe mſchi pschisjde. Tam bēſe ſo 27. haperleje psched zyrlwinym durjemi wſele ſtudentow ſhromadžiko, kiz prynzej Alfonsej a jeho mandželskej, jako i zyrlwe ſtupiſtaj, do wosa njeđaſtaj, ale jeju ſe ſyčenjom, hwiſdanjom, korečenjom a ſe ſkowami, jalo „mordač, rubježnič, ſapalet“ atd. witachu a wobaj doſtaſtaj njelepe wudma. To trajesche psches poč hodžiny, hac̄ tola ſlonečnje tóſčko poliziſtow pschindje a jeju woszwoſodži, tak ſo mžeſtaj domoj wotjēc̄.

Nasajtra chysche prynz Alfonso poſtaſc̄, ſo ho taſlīk haſrowałow njeboſi a teho dla ſe swojej knienju ſaſo ſe mſchi pschisjde. Ale to bē ſlē. Wóry ſo ludžo ſa nimaj do zyrlweje čiſtejachu a naſprjodžy proſče na njeju hladachu, hac̄ poſzachu jaſyli wuſuwac̄ a Alfonsej na klobuk pluwac̄. A jako wón ſe zyrlwe býſt, dha bē hara hiszheje wſele wjetſha, dyžli bženū předy, a bu jeho pječia tež ſtorlaſi. Wón mžesche pak tola ſe swojej mandželskej wuczeſknej. Posdžiſčo ho tež džekaweho luda, wuczomnikow a njeboſatow naſromadži a woſoko Alfonſoweho wobydlenja taſku haru čjerjeſche, ſo poliziſtijo taſlīk ludži roſehnac̄ njeſtachu, ale dyrbjachu ſo hufarjo a ſlonečnje tež pěſtaj na nich poſkac̄. Čzi ſu jich drje ſlonečnje roſehnali a tež teho a druhého ſobu wſali, ale naſajtra dyrbjesc̄ Alfonso tola doma woſtači abo je, laž někotre nowiny powiedaja, w jenej druhzej zyrlwi pobyl. Tutón džen ſo drje tež tóſčko ludži naſna, ale dolež ſo Alfonso njeſpolasa, dha wſho ſi měrom wofta, a na druhí džen bē ſo ludžom roſom ſaſo wrózil a ničton ſo wjazy njeſpolasa.

Někto je pak ſudjenje ſtudentow, kiz ſu tu węz ſapocželi, ſakozene a wſchelazh druſy ludžo ſu wot ſuda do pscheptanja woſaci. — Prynz Alfonso a jeho mandželska ſtaſ ſak w Hradzu woſtačo.

Franzowska. W tutym kraju je w tu čwiliu čjicho doſež a ſda ſo, ſo tak mjenowana ſludna republika tola pschezo wjazy možy doſtawa. — Pschelupſtvo a wiči někto runje jara derje du, wſele ſlepje, hac̄ w Němzach abo w Austria, a duž franzowskij lud wo žanym njemereje a žanej wōjnje ani hyszheje nochze. — Franzowske nowiny wſele wo tym powiedaja, ſtož je němſki khejor wondano franzowskemu poſkanej w Varſinje praſte. Wón je jemu mjenujz̄ rjeſtuk, ſo ho prjewozanja thč, kiz ſu w nowschim čaſu nowe njeſcheczelſtvo a nowu ſwadu bjes Němſkej a Franzowskej ſapſhac̄ ſchyli, na žane waschnje radžike njeſju a ſo po taſkim mér woſtanje.

Schpaniſka. Kniežecſtwo noweho krala Alfonſa ſo tak někak dale djerži, ale pschezjivo karliſtam tola ničjo kwanie pschihovac̄ a dokonječ njeſože. Želi karliſtijo ſam ſbes ſobu nje-roſpanu, Alfonſowi wojozy drje jich lědy rdečerja.

Ruſowska. Bohacj-zitolutz Dwójjanikow w Petersburgu, lotrehož ſu teho dla ſadžili, dolež jemu winu dawaſa, ſo je jedyn wulkı paru měhn ſapalicž dač, ſo by na taſke waschnje jene woheń ſawěſczaſe towarſtvo nimale wo 1 million toleč pschinječ, hiszheje pschezo ſi joſtwa puſčenym njeje. Ruſke nowiny powiedaja,

so ho jeho węz najskerje w mēgazu jeniiu psched pschisajnym su-dom wužudzi; tež powiedaja tute nowiny, so jeho samōjenie nē-hdze 19 millienow toleč wopšchija.

Cjorna Hora. Cjornohorjanam je so to jara spodobako, so je austrijski khēzor, jalo bē jeho wjekh Nikita w jeho wobydlenju wophtak, jich wjekha tež saho w jeho hosczenzu wophtak, pschedož to je snamjo, so je Franz Josef Nikitu sa hamostatneho niewotwiskneho wjekha svōsnak.

Turkowska. Sultan je pak saho jedyn ras nowych ministrow pomijenowat, ale s tym krajnym należnosćam nicho pomhak nijes, pschedož kraj dale a bōle do wjetshich dokhow leše a hamopaschnosć a žurowosć Turkow pschedzivo kschesčijanam stajnje pschiblera. Dokhy Turkowskeje su so mjeniujy tak jara pschedzivite, so je wjetshki djel krajnych dokhow na jich sadanjenje trjeba a dyrek sultan teho dla kōde lēto nowu požemontu szinie, tak so by wjekho fastako, hdny by jemu nictón nicho wjazy nijepožejie. A schiož nieskanstwo Turkow pschedzivo kschesčijanam nastupa, dha je w Øbniyi tak sil, so s tuteho kraja kschesčijenjo s hromadami na Cjornu Horu, do Sserbije a do Awstrije czelaſa — turkowske wjeknosće turkowskim pschedzeharjam czinie, dadža, schiož chzedba.

Ze Serbow.

S Budyschina. Domownik na tudomnym pōscje, knies Hejna, žwyczesche 27. haperleje se swojej mandjelskiej žwój blēhorny kwas a dosta wón pschi tutej skladnoſci wot žwojich pschedzelow a pōstslich towarzchow wjese sbožnopschedzow, kaž tež darow lubosče a pschedzelosće.

* — Tudy su macz a žyna na jenym dniu na marz stali; mjeniujy frjedu, 5. meje, rano rwmirje Madlena Khējnika rođena Krusžiz, mandjelska knjesa Handrija Khējnika, tudomnego ökonomo-wumjeflarja, a bōry potom jeju žyn, knies Jan Khējnik, ökonom tudy. — Wobaj budžetaj djenja (hobotu, 8. meje,) popołdnju khowana.

* — Sañdzeny schwórtl, 6. meje rano je so przedawski feldwebel, lazarethowy inspektor Prešla, něko wobhēdżek khēze na malej bratrowskej hažy, ham satjelič. Wón je h̄jgom wjese lēt jara na wicę czerpik a je ſebi něko niesniesnych bołoszow dla ſlōčnje ham žitwjenje wsał.

— **S Waldheim** su s tamnischeje khostarnje sañdzenu hobotu nēhdje 180 pschedzupnikow do nascheje bliſkoſcje pōhali, liž směja pschi twarbie noweje jelesnizh djekacj. Woni budža w barakach niedadolo Wjelczina bydlicz a směja wojakow sa strażnikow (wachtarjow).

S Delnjeje Riny. Schwórtl, 29. haperleje, je 4letny hōłčez tudomnego mlyniskeho mischtra Preibischa se swojej draftu fatepijenym kachlam tak bliſko pschedzok, so je so jemu drafta sapalika a wón ham so tak wopale, so je fa 10 minutow wmrječ dyrbiak.

S Kumischiz. Tudomny khēzak Hartstein bēſhe pjat, 30. haperleje po drjewo, po tak mjenowane dokhe hromady, lotrej bēſhe na lejomnosći wjekha Rachlowa kupil, s wosom pschedz, do lotrej bēſhtaj 2 wokaſ sapchensenaſ. Jalo bēſhe s wosom se hamuje hory sbožomnje haž bliſko Rachlowa pschedz, chyžche tam wóſla wós sadjeržowacj a Hartstein teho dla wjedjenje wotow na ho wsa. Pschi tym pak wón tak niesbožownje pod wós pschedz, so bu jemu jena noha dwózny ſtamana. W Rachlowe jeho khēſſe na poſleſhco poſožihu a hewal cjoptko pschedz, potom pak domoj dowjescu. Na puczu bēſhe wón zylo pschi

jaſnym roſomje a tež jara na bołosz nieskoržesche, ale jalo bēku jeho doma s wosa do istoy donjekli, dha ſa nělotre minutu wumrje.

S Varta. Vjata generalna ſhromadzisna tudomneho ſapibaneho towarzſwa „požegernja a lutowarnja ſa Vart a wokolnoſci“ bu 25. haperleje wotberžana. ſ roſprawu a pschedzla dohodow a wudawkow na lēto 1874 bē wižiž, so ho naležnosće towarzſwa wot jeneho lēto do druheho bōle pschedzivja. Konſche lēto bu 21035 tl. na hobiſtawu wupožejenych, do lutowarnje pak bu 8464 tl. 18 nſl. 5 np. nadatych. Nadlutowarnja pschi ſonu lēta 1874: 12116 tl. tajlich pjenies mējſche, lotrej s 4% ſo danja. Wunofſk dobýtsa w l. 1874 bē 411 tl. 18 nſl. 1 np. Wot teho ſameho bu wjekho wotpižane, wjetshka ſumma ſerwefondej pschedzolana a hobiſtawam dividendu wot 8% wupkaſiž a ſbytne na lēto 1875 dobre piſacj wobſanknjenie. — Wot 1. meje ſem je nowe poſtawjenje ſaſtupiko. Haž dotal mjeniujy ſoždy, liž plenjesh požegier abo do lutowarnje dacj chyžche, pschedzje hdny ſo jemu to lubjescze. Psches to buchu pak eži, lotrej te węz wjetsh māju, jara wobgejowan, a dokež to zyke ſarijadowanie wot jeneho lēta do druheho wjazy djeka ſebi žada, a ſa to ſo ienož make haj žane ſarunanjio njeplacj, dha ſo w tym na pschedzivje myſliz dyrbiſche. Teho dla ſo wot 1. meje ſem ienož ſoždu wutora a ſoždy pjat a to w lēču pepełdnju wot 6 do 8 hodzinow ſo expedirowacj mōže a budje. Wſhal tež na druhič blaſach, kaž w Budyschinje, w Lubiju, we Wopſorku a druhič tež je, ſo ſu ienož wěſte dny a wěſte hodžiny, expediziſe wotberžene. Schiož po tajlik něſhto ſ naſhym towarzſwom chye czinie mēč, tón pschedz ſe pomijenowane dny a hodžiny a my budžemy jemu radž ſkužbje ſtač.

S Hucžin. Kaž je ſkytſee, chye knies rycerſtublet Pfannenſtiel nad Nowej Wsy, pschedzhyda wokrjeſneho, kaž tež 1. Klukſchanskeho ratarſkeho towarzſwa, niž ienož hobiſtawu tehole towarzſwa, ale tež gmeiſlik prjodſtejerow abo tyh, liž ſu ſo w tyhle dnjach wuſwolili abo ſo hewal w ſalonach roſtowuchich dacj. Chjedža, jutſje njeđelu 9. meje w hosczenzu w Hucžinje ſhromadzicj, ſo buchu ſebi tón nowy ſalon wo ſliczbowaniu ſoždeho nutroſchedzjenja, liž h̄jgom nětli wjese h̄lowukamana czini, tak prawje jaſnje wukadowali. Spomijený knies je tež w ſpomjenym ſalonu derje ſnaty, duž ſoždy, liž pschedz, wjese nadobudże, njeſt ienož poſkucha abo njeſt praſhenja ſtaſa. Ta dželbranje nima ſo ničjo placzicj.

Priopk.

* W Püſchelez fabriky polſkeho města Tomaschowa 14. haperleje parny ſotok roſleža, psches cjož bu wobhēdżek fabrik ſarajeny a 6 džekacerjow morjenych, 12 pak cježlo ranjenych. Hewal je wjese maschinow ſlaženych a wohen, liž pschi tutym njeſbožu naſta, tež jenu ſuhođnu ſuňiſowu fabriku ſpali.

* W Bernje je 14. haperleje wěſty R. Denzler žwojimaj dwěmaj džejſomaj a ſebi ſ jedom ſawdak a buchu wſchitzh tſjimorwi naſakani. Wón je to pječa wulſeje nuſy dla ſežinik, do lotrej bē ſapanyk, dokež radsko w korchmje ſydaſche, haž doma džekasche.

Cyrkwinske powjesče.

Werowanie:

Michałka žytlej: Franz August Josef Stiller, ſchewz na Židowje, ſ Hanu Mariju Schneiderz tam. — Koralia Gustav Ramsch, kramz, ſ Karolinu Mucjerzej ſe Židowa. — Jan Schuster ſ Wiczow, ſ Mariju rodzenej Hajnikej ſtudowjącej Kożorowej w Połonjowje. — Koralia Ernst Pezold, wobydler, ſ Hanu Amaliu Müllerez ſe Židowa

Křčení:

Pětrowská žylcej: Madlena Martha, Jurja Pawoła Mattheisa, pschelupza, dž. — Herman Marcjin, Hantiia Bödlinka, formarja w maschinowej fabryzy Göttjes a Schulze, ř. — Wylem Max, Matija, Tupacza, wobydlerja, ř. — Jan Kurt, Jana Augusta Němczka, czechle, ř.

Michałka žylcej: Maria Helena, Jana Augusta Pjetřska, Kęžnila w Skonej Vorschci, dž. — Augusta Bertha Hilžbjeta, Pawoła Wyema Bezolda, czechle na Židowje, dž. — Maria Augusta, Jana Rauendorfa, wobydlerja w Hrubelcziach, dž. — Jan August, n. ř. na Židowje. — Mathilda Elinor, Jana Edmundy Albina Roserusa, wyschšeho lieutanta pruskeho dragunarskeho potka w Kolmarje, dž. w Małkazach. — Maria Helena, Handrija Hanski, Kęžlarja w Radzanezach, dž.

Katholská žylcej: Jan August, Michałka Lerebora, Kęžlarja w Dzikach, ř.

Zemřečí:

Dne 16. haperleje: Jan Kubin s Hornjeje Kiny, 60 l. — 17., Augusta Paulina rodž. Wendlercz, Korle Bohuměra Sauerova, domownika w koporniku, mandželska, 32 l. 9 m. 10 d. — 18., Hendricha Neumannova, Inježeho sahrodnita we Wulim Wjellowje, mormorodžena dž. — Petr Kalich, dželacjer w Nowych Bobolzach, 45 l. — 19., Wylem August Wünscha we Wulim Wjellowje, 67 l. 11 m. 24 d. — Jan Zimmer, wumjénat w hornim mlynje w Brösowje, 75 l. 10 m. 21 d. — 20., Hana rodžena Schneiderej, Handrija Bödlinka, formarja w maschinowej fabryzy Göttjes a Schulze, mandželska 28 l. 4 m. — 23., Maria Helena rodžena Marczinck, Korle Juliusa Seiferta, zjehelskeho mischtra w Hrubelcziach, mandželska, 30 l. 8 m. — 25., Handrij Běnisch, potet na Židowje, 56 l. — 26., Jan Bohuměr Jakub, ležomnoštej na Židowje, 78 l. 2 m. 7 d. — Maria rodžena Polanez, njebo Jurja Schatz, Kęžlerja na Židowje, wudowa, 65 l. 2 m. 3 d. — Mathilda Elinor, Jana Edmundy Albina Roserusa, wyschšeho lieutanta pruskeho dragunarskeho potka w Kolmarje, dž. w Małkazach, 1 m. 21 d.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Wóndano je pak saňo jedyn wot teju he-
načow w N. pobyl!

Mots Tunka. Škto dha je tam čluk?

H. D. To Čej podrobnje drajicj němōžu, jenož to wěm,
so je řebi tu pingu, do kotrejz bě něčto njedžel předy panýk,
jara zwēru wobhladowak.

M. T. Snadž je tam někajšu koloscku pytlak.

H. D. Ach, boj wšak tola! Nasskerje je řebi tu pingu
wobhladowak, so by znali řam jenu po njej twarik.

M. T. Hm, Ty mōjesci znadž prawje mēč.

Telegraficki bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej hasz
je šéjdy džen wotworeny wot rano 8 hacž wjeczor 9 hodzinow.

Placēsna žitow a produktow w Budyschianie

1. meje 1875.

Žitowy dowos:	4372 měchow.	Na wilach		Na burſy	
		wot	hacž	wot	hacž
ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	9 52	10 71
Rožka	.	.	.	8 35	8 61
Jeczmien	.	.	.	7 97	8 33
Wowa	.	.	.	9	9 60
Hroch	.	.	.	—	—
Wola	.	.	.	—	—
Raps	.	.	.	—	—
Jahly	.	.	.	16	—
Hejduschka	.	.	.	19 70	—
Běrný	.	.	.	2 50	—
Butra	1	.	.	2 90	3 30
Škyno	50	.	.	6 50	7 40

Kórz pscheniz po 170 punt.: 16 marlow 18 np. (5 fl. 11 ngl. 8 np.)
hacž 18 ml. 20 np. (6 fl. 2 ngl. — np.). — Kórz rožki po 160 puntach:
13 ml. 36 np. (4 fl. 13 ngl. 6 np.) hacž 13 ml. 77 np. (4 fl.
17 ngl. 7 np.). — Kórz jeczmienja po 140 puntach: 11 ml. 6 np. (3
fl. 20 ngl. 6 np.) hacž 11 ml. 66 np. (3 fl. 26 ngl. 6 np.). — Kórz
wowa po 100 puntach a po starym cijisse: 3 fl. — ngl. — np. hacž 3 fl.
6 ngl. — np.; jahly: 5 fl. 10 ngl. — np.; hejduschka: 6 fl. 17 ngl.
— np.; běrný: 25 ngl. hacž — ngl. — np.; butra: 29 ngl. hacž 1 tol.
3 ngl.; škyno po 100 puntach: 2 fl. 5 ngl. — np. hacž 2 fl. 14 ngl.

Kopa škony po 1200 puntach w Kamjenczu 33 ml. — np. (11 fl.
— ngl. — np.), w Šhorzelzu 34 ml. hacž 35 ml. (11 fl. 10 ngl. —
np. hacž 11 fl. 20 ngl. — np.).

Sa wčerawškim placēsche w Varlinje:

spiritus 53,2—55 ml.; pscheniza 177—204 ml.; rožka 156—160
ml.; jeczmien 129—179 ml.; wowa 158—190 ml.; hroch jedžny
183—236 ml.; pižný 162—172 ml.; rěpikový wolijs (šwěczenje)
54 ml.; laný welijs 60 ml.

Lipšla burſa 4. meje.

Austriski papierjaný schéznał 1 ml. 84 np.; austriiski žleborný
schéznał 1 ml. 90 np.; ruska jenerublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Cjahi po jelesnižy.

Do Draždjan (pschisankjenje se Šhorzelzo).

Wojcieb s Lubija	2 _s	3 _s	6 _s	8 _s	12 _s	3 _s	7 _s	10 _s
Budyschin	2 _s	4 _s	6 _s	9 _s	12 _s	4 _s	8 _s	—
Biskopizy	spřeschný čas 4 _s	7 _s	9 _s	1 _s	4 _s	8 _s	—	—
pschijesb do Draždjan	3 _s	5 _s	8 _s	10 _s	2 _s	5 _s	9 _s	—

S Draždjan (pschisankjenje do Šhorzelzo).

Wojcieb s Draždjan	—	6 _s	9 _s	1 _s	4 _s	5 _s	8 _s	1 _s	12 _s
Biskopizy	—	7 _s	10 _s	2 _s	—	6 _s	9 _s	12 _s	—
Budyschin	—	7 _s	10 _s	3 _s	—	6 _s	9 _s	12 _s	1 _s
Lubij	6 _s	8 _s	11 _s	3 _s	—	7 _s	10 _s	1 _s	2 _s

S Radeberga do Kamjencza.

Radeberg	8 _s	10 _s	2 _s	5 _s	11 _s	Kamjenz	5 _s	8 _s	12 _s	3 _s	5 _s	7 _s
Počeniza	8 _s	11 _s	2 _s	6 _s	11 _s	Počeniza	5 _s	8 _s	1 _s	4 _s	6 _s	7 _s
Kamjenz	9 _s	11 _s	3 _s	6 _s	12 _s	Radeberg	6 _s	9 _s	1 _s	4 _s	6 _s	8 _s

S Lubija do Žitawij.

Lubij	6 _s	9 _s	12 _s	4 _s	7 _s	11 _s	Žitawa	4 _s	7 _s	10 _s	2 _s	6 _s	8 _s
Herrnhut	6 _s	9 _s	1 _s	4 _s	8 _s	11 _s	Herrnhut	5 _s	7 _s	10 _s	2 _s	6 _s	9 _s
Žitawa	7 _s	10 _s	1 _s	4 _s	8 _s	12 _s	Žitawa	7 _s	1 _s	4 _s	5 _s	7 _s	9 _s
Tuczne liczbę wojsnamjenja cjaž wot 6 hodž. wjeczor hacž 5 h. 59 min. rano.							Lubij	5 _s	8 _s	11 _s	3 _s	7 _s	9 _s

Na ſerbskej haſy
čjo. 20.

Möbelowy magazin

Na ſerbskej haſy
čjo. 20.

Augusta Jannascha,

tyſcherſkeho miſchtra w Budyschinje,

porucza wulki wubjerk prawdziwych a molowanych worjefchinowych, mahagonijowych a wiſchajowych möblow, kaž tež ſofa a wshe družiny pleczenych ſtolzow (Mohrſtühle) po najtunischičh placzisnach.

Sklad czaſnikow

wot

J. G. Schneidera

na ſnutkomnej lawſkej haſy, pôdla tórmu.

Wulki wubjerk wſchęch družinow czaſnikow (ſegerjow) po najtunischičh placzisnach.

☞ Zenož der je wotczehnjene czaſnikli ſo pod twjerdy m ruko- wanjom, pschedawaja.

☞ S doborom poruczam prawdziwe ſlēborne rjeczaſki, prawdziwe talniſkoczane rjeczaſki a poſtoczane rjeczaſki we wulkim wubjerku, teho runja prawdziwe ſkote rjeczaſki, medaillonu a klucziki.

☞ Hewak pschispoſminam, ſo þym ſerbskeje rycze mózny.

R. Lindau

w Šhorjelu

na rybjažnych viliach $\frac{2}{3}$.

w Budyschinje

pschi mjaſkowych hětlach 351.

knjeſow ſchewſkich, ſedlarſkich a rjemjenjetſkich miſchtrow dowolam ſebi na moju

w Budyschinje pschi mjaſkowych hětlach 351
ſaloženu kommanditu mojich

ložowych Ihlamow

najpodwoſničho ledžbnych ſčiniciž.

Mój ſklad budze w Budyschinje, kaž tež w Šhorjelu ſtajnje ſe wſhemi dobrymi potrebnymi družinami kože doſpolne wuhotowanu, a proſku ja, ſo pschi potriebje pliňje a we woſobje na minje wobrocic̄.

Pschedawarnja czaſnikow

en gros

wot

en detail

C. Sölwander

porucza ſwój najwjetſchi ſklad wſchęch czaſnikow (ſegerjow), bijouterijow atd. doposnateje na lepscheje dobroſeje a po najtunischičh placzisnach k dobro- cjiwemu wobledžbowanju.

Tež móže tam jedyn wučiomniſt ſaſtupić.

Pschedeschejniki

we wulkim wubjerku porucza
pschedeschejnika fabrika (Schirmfabrik)

Richard Kindt

w Budyschinje, na ſtronkej lawſkej haſy 819.

☞ Porjedjenja derje a tunjo.

Róže, kaž tež pletwa ſa njewestu a ſmótrow ſu rjane a tu-
mač hauenſteinskeje abo butrowſkeje haſy.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutſkod pschi theatrije
a ſ lotoſneje haſy.

Kruschwinowe drjemo,
runе abo tež ſchwiſe ſroſcjenе, kupuje po
wysokich placzisnach

Adolf Dreßler
w Budyschinje na nowoſałzſkej dróſh.

Maletne mězh

najelegantniſche a po najnowſchej móde
we wulkim wubjerku najtunischo porucza

Emil Flegel na ſitnej haſy,
w domje knjeſa czaſnikarja Käglera.

Koſlaze kóžki

kupuje po jenotliwym laž tež w zlym po naj-
wysokich placzisnach

Gustav Randa
na garbarskej haſy 426.

Koſlaze kóžki

kupuje ſtajnje po najwysokich placzisnach

Eduard Schulz
w hofceřnu k „ſkotemu lawej.“

Róže wſchęch družinow kupuje po naj-
wysokich placzisnach

Emil Flegel
na ſitnej haſy, w domje k. czaſnikarja Koſglera.

Koſlaze kóžki

kupuje ſtajnje po najwysokich
placzisnach

Heinrich Langa w Budyschinje
pschi herbſkej katolſkej zirkvi a na
bohatej haſy w Ihlamach.

Epilepsijs

(pabazu horoſcji) hoji liſtne ſpe-
cialny lěkar Dr. Killisch w Dra-
žjanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (prjedy w Berlinje).
Sahonjenje po ſtaci!

Epilepsijs, ſadzu a torhazu horoſcji,
brōſtne a žoldlowe widliſcheža
ſo pod — rulowanjom — trajnje wot-
ſtrona. Sahonjenje wěſte a psches liſt.
C. F. Kirchnor,
Berlin N., Bohemstraße 43,
prjedy Lindenstraße 66.

Magdeburgske krupobicze sawescjaze towarzstwo,
po wustawkach postajeny sakkadny kapital: dzewjecz
millionow markow,
hacj dotal wudate 4,501,500 ml. — np.,
ſ teho na sarunanie schłodowanijow w latach 1872 37,831 „ 50 „
a 1873 pschetrjebane

jako netlo disponiblissi rulowanisi fonds: 4,463,668 ml. 50 np.
sawescjaze semsle wuplody wsichkich družinow psche krupobicza po twier-
dych prämijach. Dopłaczenia njejsu żane. Schłodni sarunaje sumimy wudkacja bo na-
wiodleje sa měhoz po jeje wupolasanju potue.

Wot gwojego jedyniwazycziletnieho wobstacja je towarzstwo 686,068 sawescjenijow wob-
sanilo a 8,916,916 tl. schłodysarunaja wuplaczile. Sawescjensla summa w lęce 1874
wuczinjesci 55,303,097 tl.

Poddipiani agentojo wobstaraja radh sawescjenja a dadja wsichtle dalische rospo-
ſafanja.

H. Meisel w Budyschinje, Carl Böhmer w Biskopizach, Paul Gros
a Eduard Kohlmann w Lubija, Ludwig Müller w Nowosolzu, Fer-
dinand Peč w Scherachowje, Johann Friedrich Wenzel we Wulkim
Schönawje, Richard Klind w Bjenacjach.

(3471.)

Ratarske.

(Młocjaze maschin.) Wone
bo ſda, ſo ſu ſo nowe młocjaze maschin
ſirmi: Ph. Mayarth & Co. w Frank-
furcie n. M. jara dobre wopolasale, psche-
toż wobchodziſerjo tajich maschinow wo nich
jenož ſ kwalbu rycza.

Spesjene a wulfte roſchérjenje dawa hi-
żom najlepſe kweſcjenje ſa jich dobrotu a
wujitnosć, pschetoż, laž my klyſchimy, je ho-
rejſcha firma w lęce 1873 psches ſchtrit th-
kazh a pjez ſlow rucaných mlocjazdych ma-
ſchinow a jeno- abo dwajlónistich góplodnych
mlocjazdych maschinow pschedawa.

Placisna je pječja jenož 180 hacj 198
markow franko hacj na dworniſčco ſele-
ſnizi. Ola wsicheho druhego chył ſo ſožy
direktnje na horejſchu firmu wobroczicj.

Na prijedkſtejaze dživojo ja poruczenja na
maschinu horjebjeru a wukasanie dawam:
Sobotu w koczmie knjesa Vinllera (prjedy
Justa) na žitnych wifach.

Chr. Höhna w Kóſach.

Aromatisku wicznemu watu: 50 np. a 80 np.,
ſenichlowiedowy extrakt: blesku 50 np.,
bely hróſsyrop: bl. 75 np.,
ſchmrekojeſlinowy aether: bl. 30 np.,
ſulzbergske fluſzowe krepki: bl. 56 np.,
ſchwablowe mydlo, ſmolomydlo, glyc-
rinomydlo atd.

porucza hrodowska haptika
w Budyschinje.

Na delnjoživotny ſlemk czer- pijaze

namaloja w ſlemkowej žalbje (Brachsalbe),
zyle bies ſchłodowanja ſtukowazej a wot
Gottlieb Sturzenegger in Herisau w Schwaj-
carſej dželanej, dobyr hojazh ſredk. Wiele
wopiskow a džalnich listow je wukasaniu
připreleženych. Ře dostacju w hornach po
5 markach pola Sturzeneggera ſameho, laž
tež pola Spalteholz a Bleh, Annenstraße w
Draždjanach.

(H-3220-Qu)

Wot najwjetſcheje wažnoſci ſa
wočji foždeho. Prawdziwa Dr.
Whitowa wo-
dijicka wot Traugotta Chrhardta w
Großbreitenbachu w Thüringskej je
wot lęta 1822 ſwetohlawna. Skasana
a ſlacen po 1 marku poſcjele mi budyska hro-
dowska a rakerjanſka haptika.

W mojich destillationſkih khamach na tor-
hoſcju w Kamjenzu najpodwołniſco po-
ruczam: najlepſe liqueury, rum, arak,
fognat, starý woklejaný žitny palenz (Nord-
hausar), czistý palenz a wſchelake druhé pa-
lenzy vo litracach, bleschach a cžwizach po naj-
uniſcih placisnach.

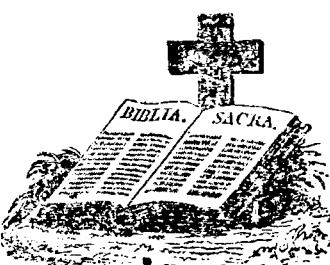
Barna palenzpalernja w Glaſlowie.
Otto Behrich.

Majnowſche
a najelegantnije naſtne medy po wulſim
wubjerlu porucza Heinrich Lang
w Budyschinje na bohatej hagy.

F. A. Böhma,

reſbar w Budyschinje,
pschi ſwonknych laſſich wrotach,
porucza ſwoj wulſi ſtad rowowych pomnikow ſ
peſkowza a marmora.

Boſkuzenje sprawne, placisny tunje.

Čelarske wopiskmo wloſhy plodžazej tintury.

po dokladnym wědomnostnym pruhowanju hornjeſe tintury dýrbju ja pschivpſnacje,
otrež je ſo jej wot čelarjom a konſumentow doſtalo, zyle ſa prawo ſpōnacj, a wěriu ja,
ſo je ſ tutym wubjernym wloſhowym ſredkom problem roſwiſaný, hubjeny wloſhowy ſrost
ſi nowa poſkylnicz, haj pléchacjſto wotſtronicz, jeli kchochotki zyle wotemrjelo njejsu. Mi
njeſe žadny wloſhowy ſredk ſnat, w kotrym ſu tak dobre a ſkutkowaze wulſi w tak bo-
hatej měrje ſcenocene, laž w teſle tintury, a móžu tu ſamu niž jeno jako wiele doko-
najazh, ſpomožn, pschi tym zyle njeſchłodny ſredk psche wsichtle czerpjenja wloſhow a hlo-
wiaſeje lože, ale tež jako zyle woſebnih a ſpodoñih ſredk ſ ſherzenju a porjenſchenju
wloſhoweho ſrota najlepſe poruczici, ſchtož ſo tudy po pschikluschnoscji a prawdze ſtawa.
Dr. Joh. Müller, medizinalni ſtad teſle tintury ma
w Budyschinje Heinr. Jul. Lincku w bleschach po 1, 2 a 3 markach.

Składność, kotaż tu hiszce była ujeje!

Dżenša, sobotu, a śledowaze dny pshedawam ja dżelbu jaġnobarbnych židzanych a polžidzanych hlo-
wjozych rubisħtow s' czezložidzanhmi franzami po nowszych muſtrach po spodžiwne tunich placzisnach.

Na mjašowym torhosćeu
čzo. 36.

Julius Hartmann.

Na żitnej hašy w domje knjesa
pshelupza Roada.

Pschi požeženi a lutowarni ja Bart a wołonosć ho wot uči
hač na dalshe kózdy tydzień dwaj króč a to wtorni a piatki popołdnju wot
6 hač 8 hodzinow w skutlowarni pola knjesa Dietricha tudy expediruje.

W Barče, 3. meje 1875.

Direktorij.

Towarstwo

Maćicy Serbskeje

změje srjedu po swjatkach, 19. meje, wot 2 hodzinow

wurjadnu generalnu zhromadźiznu

w hotelu k „winowej kići“ w Budyšinie.

Džeński porjad: Dowuradženie nowych wustawkow. Namjeti.

W Budyšinie, 4. meje 1875.

J. E. Smoleř, předsyda M. S.

A e d į b u !

Jutše, njenjelu, 9. meje, koloħiġ-wusu-
lenje w Kubċiżiach.

Aufzia pħlanja!

Wtorni, 11. meje, rano wot 9 hodzinow
buże ho pħlanja, nēħżej na 5 aktar leżo-
nosćom leżżej po loħiex na pshesħarjowanje
pshedawac. Na kipjenje smyblieni ho pshes-
ħprosħu, jo bixu ho w 8 hodzinach dopo-
duja w Schusterz hoscēnu w Bēlċezzax
zhromadżili.

Nesal.

Przewowa aukzia.

Na minnalaksem reviru budże ho
przedu, 12. meje, sa hotowe pjenjesy na
pshesħarjowanje pshedawac:

6 Rm. twjerdyx schjēpōw,

4 - mjeħlich

12,60 stotnijow twjerdyx valiżkow,

2,60 - mjeħlich =

21 twjerdyx dolħiħ bromaħow.

Sapocžat k aukzije pschi fihijowym
hačeji dopołdnja w 9 hodzinach.

Grabinska Einsiedelska inspekcja.

Aufzia peżołtow.

W knježei saħrodje w Xhażowje budże ho
tsejji dżen fħwjaġi, jafo 18. meje t. l., po-
popołdnju w 2 hodzinomaj, wjetsha dżelba nje-
wuręsanu, wobħadżanu kolożow a tiks-
ħoħi prošnu kolożow na pshesħarjowanje
pshedawac. Peżołt fu s'wietsha italskoh
a tudomneħha cżornejha splaha.

W Xhażowje, 4. meje 1875.

L. Behrens, hajnej.

Shude droždje,

wiċċebu czerstwe a po kothiż ho derje ħiba,
ma na pshedaw

J. G. F. Niecksch.

Swoj wulki skład
Homoczanych jaquetow
samkneje fabrili nanclepje porucżam.

H. Kayser,
firma Hartmann,
na żitnej hašy w domje knjesa
pshelupza Roada.

Heinrich Lindner
w Budyšinie na róžku serbskeje a
schuleriskeje hašy

porucża wseħħi družinu palenza, cäjsej a pē-
nnej blodžażeb, vo pshimierjenych placzisnach,
moħebbe ho dwojne palenzu porucżej, kis-
biu wjelle lepshe, hač tak mjenowane ja son-
cjanise.

Derje, najlepscha družina, sħtuka 4 np. a
dróżsħo, pschi wiċċekwienju tunħo;
rajs, pt. po 16 np. a dróżsħo;
ħofej, derje blodžażeb, pt. po 105 np. a dróżsħo;
cigarri, sto po 1 ml. 60 np. a dróżsħo;
sodu, sħterlu, myħdo, għlauberħol;
żokor, zjely a mléty,
porucża

Heinrich Lindner
destilloġia, cigarrewe a kolonialtworowe kħamix.

Wopisstwo

sahoja s'wiedżenjom abo bjes wiedżenja tho-
reho Reinherz Fülle, droguist w Gubinje
(Guben N.-L.). Tawħidu hijom saħoġejne.

Għerri twortland cement, gyps, īx-ħdu,
molersse a murjerse barbi, īrrimħi, lai,
wolijew barbi, il-lij, pinsle, maseritwaze
wal-żiżi id. porucża w naqibha tkom i-wieħed.

J. G. F. Niecksch.

Zena pestaċċa

može pola podpisanej hnydom għażiżu došiċċi.
Langowa

pövda serbskeje katħolskeje ġyrlwej 605.

Do Neu-Seelandu

w Australiji

wobħara w sapożjattu meje rjemjeñi, w-
bżżeq ġejjer, ratarjow a njeżenjene
għażiżne hol-żi fa 33 reiħsmarki abo 11
toler pr. fouranta

O. A. Mathel w Hamburgu
a jeho agent knjies Emil Herschel w Drā-
djanach, an der Herzogsgarten 4.

Holza se wħi, kis ma luħoċċa k-djeġiem,
a qiegħi we domiżiġi djele nēħiha na wuħtan,
može k-1. juliex w-miexx do għażiżi
stupiċċi. Hde? to je šuoniq we wudawarni „Serbiski
Rowinow.“

Holċżej, kotrxi qiegħi k-hisħeris na wuħtan,
može pola podpisanej hnydom do wuċċi
stupiċċi.

Hisħeristi misħtri Lus
na schulisti hrjebjah 651.

Jeđi pshedesħejni bu saħġenu kħobtu
w-butrowi hašy namakħi a je saħo do-
stacj w-wudawarni „Serb. Rowinow.“

Knježej Traugottie Ġħarradtej w Gro-
breitenbachu w Thüringslej. Wobpiżiha ma
Wam sjiwiej, so Wasħxa prawdjiwa Dr.
Whitowa wobżiċċa, hixxoj ho po pshie-
ħafni trieb, jara derje skukuje a pro-
sħu Wasħ teħha (Stasjoni). Ahħars-
bach, 14. meje 1874. Rüffer, mēsħċi-
nosta. Dale: Dolej kis kien nawned, iż-
so je mje Wasħxa prawdjiwa Dr. Whi-
towa wobżiċċa pshed niktob kliet-
wot boloċċe wocżow wum-ħolha, dha Was-
ħdenja prošħu (Stasjoni) Höheneiche, 14.
juniu 1874. Jan Stunz, cżejha.

Soc. Lus. Sor.

Po doħolħi ċepjenjach wumrije 27. ha-
perleje

knjeż Dr. phil. Hermann Lotza.

Jako doħolħi praeses našeħi sorabika,
kotremu je pprez swoju wulku znajomnos
słowjanskich ryċċi wysokozaslużbny wo-
dżej a spomożej bi, a z-ċiela jako swerri
preċel našeħi towarstwa, je sebi wón nas
wišķi dżak a čeċ-żejjen dobylek, tak zo
jeho wopomnejje p-iż-żejjen. Njeħi wotpoċċu w mérje!

W Lipsku, 30. haperleje 1875.

**Lužiske prēdarske towarstwo
(3498.) w Lipsku.**

„Lužičan“ čo. 4 je wušol.

Woprijeje: Jablūcka. Wot Marje Čackeje.
— Serbske króny. Wot E. Muki. (Skónčenje.)
— Skowronč. Wot M. Čackeje. — Praastawizny
Słowjanow. Wot E. Muki. — Myślicki rozsudki.
(Po Schilleru.) B. Pjech. — Wicezostaw Halek.
Wot M. — Kalenki. Spisał Radyserb. Wosma
dzesatna. Mjez Hrōdkom a Bélej Wodu,

Serbske Nowiny.

Štvortletna předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských póstach
85 np., z přinjenjem do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde číslo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawaf J. E. Smolef.

Nakladník: J. E. Smolef. — Císař: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Za nawěstki, kiž mají
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na rózku zwon-
neje lawakeje haqy císko
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Co. 20.

Sobotu, 15. meje

1875.

Jazda.

Amerikanske powiedancjo s časow schłovinstwa.
(Volnacjowanje.)

Duvont běsche derje s tym spojony, so dže Laniera jeho
džowku sa mandželsku měci a blubi, so jej tež několikrát písmo
da, s kótrymž ju sa swobodnu wupraſti.

Nichtón njebešče wježelschi, hac̄ Laniera a Jazeda. Wón
geb̄i wotmyšli, tak dolko pola Duvonta wostacj, hac̄ wſchō w
poriadku njebudze. Ony so jemu spěšnje minychu, dokelž běchu
sa njeho počne radoſce, ale tale radoſce bu njeļubosnje pscheter-
hnena. Wobhédzjerjo wokolnych plantážow lichitje na to hladachu,
so dže ſeb̄i Laniera Jazedu brac̄ a jedyn wot nich, jako běsche
pola Duvonta na wohytanju, Lanierje rjelny, so wón wjazh hódný
njeje bjes wožebniſchimi ludžimi bjež, dokelž dže so ſchłovinu
wojenicj. Laniera jemu dale nicio njepraji, hac̄ so teho porolo-
warja ſe hylnej piaſecju tak prakn, so tón l semi padje. S teho
bjes wobimaj duell naſta a jako na ſebje ſtěleschtaj, Laniera ſwo-
jeho pschecjivnika ſatſeli a dyrbjesc̄he wostasshi wſchēho ejekacj.

Kwapas jemu l temu pomha, so mójeſche ſbožownje na
ſwoju kóži ejekacj, kóž njeđaloſto na rěži Misisippi ſtejeſche a
Laniera na njej ſtradiju tam a ſem jéſdjeſche, so by wot Kwapas, a
tutego jemu ſhwérneho indianarja, dalsku powieſc̄ doſtač. Kwapaſ
pschindje, ale jeho powieſc̄ bě hubjena, haj ſara ſrubna.
Duvont běsche njejavži wumrej a njebeſche Jazede prejdy líſt
ſwobodnosc̄e dač. Jeje nan njeſejſche žaneho pschecjivnika, tak
ſo dyrbjesc̄he ſo wſchnosc̄ do jeho ſawostajenſtwa měſčecj. Sa-
ſtojniki pak, kóž mějeſche to wobſtaracj, běsche wěſty Heston, ſwał
ſatſeleneho Lanieroweho pschecjivnika a wón poſtaji, so ma ſo
wſchō Duvontowe ſawostajenſtvo, wſchē jeho ſchłoviy a ſchłoviny
— po taſtim tež Jazeda — bórty ſšawne na pschecjowanje
pschecjowanje. A dokelž běsche po jeho měnjenju Jazeda na ſhmjerci
jeho ſwala ſobu wina, dha wón wſchudžom powiedaſche, so dže
so hijom na njej a na Lanierje wjeſcicj a so ju wón kipi a hdy
by jeho to 5000 dollarow khotſtowako. — A so by ſo Jazede,
hdy by wona do Hestonoweho ruky panika, ſara hubjenje a nje-
cjeſcijne ſchě, to bě wěſte.

Wo tym Jazeda bjes druhim tež w tym líſce píſasche, ko-
tryž bě Kwapas wot njeje na Lanieru ſobu wſal a cíim dale
jón tónle cítasche, cíim bole wón l temu twjerdemu wobronjenju
pschindje, so ma Jazedu bórty wumoz, jeſli ju ſhubicj nočze.
Wón bě hijom prejdy na to myſlik a teho dla Kwapas a Jaz-
ede pôkak, so by tón ſ njej wſchito wotryčak, njebeſche pak
měnik, so budže tak hwalacj dyrbjecj. Několik pak wón ſ Jazeda
několik ſchlowow ſpóſna, so je najwojetſcheho
chwatarja trjeba.

„Ha!“ rjelny wón, „Heston myſli ſeb̄i, so hym ja, Vôh
wě, kaf daloko! Ale cíataj, cíataj, ja džu Tebi Twoje wotpo-
gladanie pětne ſlaſy.“

A Laniera pschikasa, so bych tu kóži l makj kupje dowjeſſi,
tak ſrijedž ſe ſe lejeſche. Tam wón ſ Kwapasom a ſ mirom Li-
tušom wuftupi a woni wſchō ſryčacu, tak ſrijedža tu wěz mu-
wjeſc̄. Laniera ſam njebožesche, tak dolko hac̄ bě ſwětlo, na
Duvontowu plantažu pschindje, ale Kwapas, kóž bě tam wot ſwo-
jeho džecjatſtwa ſiwy byk, ſmědiſiſche ſo tam kóži cíaz wiđeſc̄
dač a nichtón njebh w tym nicio wopacjneho wiđik. Duž bu
wotryčzane, so ſo Laniera, tak dolko hac̄ ſo ſacjmi, delta we
kóži ſlhowa, a ſo Kwapas ſ Litušom l brjohoj pojeſdžetaj, ſo pak
potom Kwapas tam wuftupi a wſchō prózu načoži, ſo by ſo l
Jazede pschiblizk a ju na kóži wotwiedk.

Tako bě Kwapas l brjohoj pschijewſchi na ſemju wuftupi,
ſtejeſche tam ſtarý ſtražník Heston a ſo djiwajo nad tež pělněj
kóžiſčku wón rjelny: „Aji, aji, Kwapaso — duſhna kóži to!“
Ty drje ſy tež na autziu pschijek, kóž jutſje na Duvontowej plan-
taži budje.

„To ſo wě, ſtará koža!“ wotmolwi Kwapas. „Ja wěm, ſo
budže wjele ſuſhennych bréſčlow pschedawanych, a te bych ja rad měk.

„Om, te mójeſch doſtač“, praſeſche tón ſtarý ſtražník a pschij-
ſtaji ſortujo: „a tu rjanu Jazedu tež, jeſli masch pjenjeſ doſeč!“
Ale nichtón wſchal ſa nju tak wjele njeđa, kaf Heston a duž ju
tež nichtón druhi njeđostanje. A ſo by ſo tola hac̄ do jutſiſcheho
dňa nicio hlype ſ njej njeſtač, dha je ju tamle do hlype, ſ twjer-
dyh cíeſčankow natwarjeneje, hajdziež dač a dweju murow-schłovow
jej jako ſtražníkow (wajčtarjow) ſtaſič. Ale cíjico! wſchal ſo
Heston bliži.“

A wo prawdje Heston a několisi druhy ſublerjo l kóži pschind-
jeſc̄u a ſeb̄i ju wobhadowachu, ſeje pělnu twarbu hwalo, a
Heston rjelny, jako ſo wothalichu: „Kwapaso, Ty džé mójeſch po-
tom l wječeri pschindje, hajdziež iſt tak wjele jé, dha drje ſa Lebjie
tež něſhto wſchē wostanje!“

Ledy běchu Heston a cíi druhy wobhadowarjo wusčli, jako
ſo jena wjetſcha kóži bližesche. „Aha“, rjelny Kwapas, „ſkto
pak dha jow Bujak dže?“ „Zeho hym ja ſlaſak“, wotmolwi
Laniera, kóž bě bjes tym ſ kóžiſčku horje pschischoč, „a wón dwa-
nacjé ſylnych a wobronjenych pačokow ſobu wjedze, kótrymž ſa-
wokam, hdyž wěz ſ dobrým ſkónčicj njeſtžu. Za hym jim pschik-
aſač, ſo maya w nožy do jeneje hodžinje na plantaži bjež, jeſli
hac̄ do tuteje hodžinu ſ Jazeda wročzil njeſtžu.“

„Derje, derje!“ praſi Kwapas, „pschetodjabol druhdy ſwoju
ruklu do najlepſcheho džela tyknje; duž móje namaj ſnadž womož
Waſchich ludži witana bjež. — Ale, knjeſe! wěſcje Wy ſhoto,
několiko je cíaz, ſo ja du. Wy pschindjeſe po dwanacjich a cíi
drusy do jeneje. Tu hýzlu Wy ſnaſecje, hajdziež Jazeda jata ſedži,
tam ſo trjebimoj.“

„Ha!“, pschiftaji Laniera, „ale prejdy, hac̄ ja pschindu, masch
jei tule papjerku dač abo jei tola několik ſchepnycj, ſo moſko ſeneje
pschindžem.“

„Dobre“, rječnik **Kwapas**, a dječje svoju stranu, so by hladak, kar by tu vež najlepše do skutka stajte.

„Ale, štoto dha svoje hukle bobu njevarnijesč?“ vokalne Laniera je nim, „vokalo več, so s nimi vščeh schlovom-mu-rum vokalničih, hdyž na trunach sapišasch.“

„Ja vokal po nje posjetku“, wotmolwi **Kwapas**, a dočko vjetraječe a wón njebe wjazy widječi. (Vokracjowanje.)

Swētne podawki.

Němske khějorstwo. W Vertsdorfje su ho 5. meje po-poldnu domske tlača Schillera wotpalki. — W lečlach lublerja E. Richtera we Welsersdorfsje je ho 6. meje palic pocjako a je ho tam na ležomnoſci, něhdje pot körza wuhywa wopšiljazei, niske drjewo a članje spalito.

Město Poličniza budje 21. meje t. l. jubilej k wopomnjenju na to dječječ, so je jemu čeſki král Karla IV. (schwörty) psched 500 lětami měsječansle pravo spojčit.

Pryz Darij je ho se svojej krovíbu 8. meje s Dražđan na swoju villa (lětny hradišť) pola Hosterwiz pschedydlit.

Kral Albert a kralowa Karola staři ho do Wermendorfa pschedydlit, teho runja je swudowjena kralowa-mač Dražđany wopuschčjka a bydli někdo w Tahnishausenje, swudowjena kralowa Maria pak we Wachwizu.

W Lipštu měsjaču wóndano jeneho sapožlana sa němski Rajchstag wustwolici. Nacionalliberalni běchu kudniſkeho radžicela Dr. Goldschmidta sa kandidata postajili, sozialdemokratojo pak brachlekskeho mischtra Bebele a konserwativni präsidenta s Criegern. Wuswoleny bu Dr. Goldschmidt, pschedoj wón doſta 8203 hkoſow, Bebel 4018 a s Criegern jenož 731.

S Varlina pišaja: Vladý, so mohka wójna bjes Němskej a Franzowskej wudrylic, ho w přenich dnjach tuteho tydženja saho we vščelatich nowinach scherjachu a relasche, so čže Bismarck teho dla wójnu pschedzivo Franzowskej hžom někto sapožec, so njevyhru Franzowskojo svoje wójsko tak do rjazu ſestajec mohli, kaž to čzedja. Wězy wustojni su pječja prajili, so budje franzowske wójsko hac̄ do lěta 1877 jažo w dobrém porjadku a so budja Franzowskojo potom s Němzami wěſeje saho wójnu sapožec, so bych u Elsaſ a Lothringisu knadž saho dostali. Duž by dobre bylo, hdy bych u Němž hžom někto saho na Franzowsow čahnyli; pschedoj w tu khwilu by lohko bylo, franzowske wójsko tak porasheč, so ho njeby ženje wjazy jhrabac̄ mahlo. — Druhý wězy wustojni pak temu napšechzivo praja, so Franzowska, a hdy by tež svoje wójsko w najlepším porjadku měla, ženje žanu wójnu s němskim khějorstwom sapožec němože, ſeli hylnych pomozníkow njeobstanje. Wěrno drje je, kaž je polny marſhal Moltka na rajchstagu ſtaruje prajik, so němske khějorstwo s wonka Němzow nihdje jeneho kmaneho pschedzela nima, kiba jeniežy jenož ruskeho khějora, ale wěrno tež je, so je russki khějor toži mžgny pschedzel, so nictón s němskim khějorstwom wójnu sapožec němože, tak dočko hac̄ russki khějor s němskim khějorom pschedzeliwo džerži. — Dyrbačko pak ho ſtarž, so by ho russki khějor s němskim khějorom swadžit, dha vščak potom, kaž wězy wustojni měnja, dočko trako njeby, so by ho se vščeh vokow wójna s němskim khějorstwom sapožlaka; pschedoj tak derje Awstria a Danská, kaž Franzowska ſabyč němoža, ſhto su Němzow dla ſchłodowate. — Nashe měnjenje pak je, so němski khějor a wjetch Bismarck naiſčje wětaj, tak wajne je ruske pschedzeliwo fa Němzow a so budžetaj wobaj wěſeje se vščej možu na to dječac̄, so by taſke pschedzeliwo tež dale

trako. A so russki khějor žanu swadu a žanu wójnu njezapognje-to je wěſta wěz; pschedoj wón je žuadž bjes wščitliwi wjetchambitón jenickli knježek, kiz luby mér wjyske wščeho woži. A hdyž wón praji, so by ho nowa wójna s Franzowskej njeveděla, dha budje ſlonečnje tež wjetch Bismarck na to poſkuchac̄. Duž my w tu khwilu hiſčče do žaneje wójnu njevěrimy a njeje pěknje, hdyž te abo tamne nowiny ludži s wójnskimi bladami ſherja.

— Russki khějor Alexander, kiz čže tež w tutym leče emſle-lupjele wujic̄, je pōudželu, 10. meje popokdnju do Varlina pschedydk: Khějor Wylem, wſchitzu prynzojo a mellenburgski wjetwojda, polnoj marſhala Moltka a Manteuffel, wſchitzu, w Varlinje a wo-kołnosciži pschedbywaz̄ generalojo, wjyožu ſastojniži atd. na wſchijeb-tuſkeho khějora na dwórnischižu wotčakowac̄. Tało bě russki khějor s wosa wuſtupit, so wobaj khějoraj najwutrobnischiho poſtro-wiſchtaj, khějor Alexander bě w pruskej a khějor Wylem w ruskej uniformje (wojerskej drasče). Potom ho wonaj w hromadje do jeneho wosa ſhynſchtaj a ho psches město, lotrž bě s ruklmi, němskimi a pruslimi khorojemi wuprychene a hdyž jimaj na jeju puežu lub hylne ſklau wokasche, na khějorskii hród wjetechtaſ. Tam khějorka Augusta ruskeho khějora pěknje witasche. Na to wobaj khějoraj do hroda ruskeho poſtanja jědžechtaſ, hdyž russki khějor kóžby ras ſa čjaſ ſwojeho pschedbywanja w Varlinje bydli, a běchu ho wſchitke prynzeſhny ſhromadžike, so bych u khějora Alexandra poſtronike. Khějorka Augusta bě tam tež pschijeka. Poſdžiſho poba ho russki khějor k wjetch Bismarck, kiz khoro-watoseje dla s domu hiz̄ němžehče, w 5 hodžinu bě wón na hofčinje w khějorstwim hródze a wjetchor s khějoram Wylemom w dži-wadle (theatre). — Nasajtra ho wobaj khějoraj a wſchē prynzy a prynzeſhny atd. do Potsdama podaču, hdyž bu wſchna wojer-ska parada wotdžeržana.

— Wſchelske varlinske nowiny měnja tež, so drje ma jenož russki khějor w tu khwilu tu móz, ludži wot wójny wotdžeržec̄, a praja, so budje wón tež wěſeje na to hladac̄, so by mér wotstak.

— Pruski ſejm je ho dla prjódſteſazheho rdečneho čaſha wot-dženit a halle 28. meje ſažo w hromadu ſtupi.

— Někotre nowiny powiedaja, so prusla polizia ſa ſudžimi ſledži, wo lotrži ſebi myſlit, ſo čzedja wjetch Bismarcka a ministra duchownych a lečarskich naležnosćow, knjeza Dr. Halla, ſkonzowac̄. Hac̄ je ta powjesc̄ wěrna, němožem ſ wětostci prajic̄, tola je tak wjele wěſie, ſo ſtař wobaj knjeſaj a jeju wobydlenje wot polizistow ſtajnje ſtoueru wobledžbowanaj a wo-barnowaj.

Wrótkaſlawski wjetchbiſlop Förster je pruski bžel ſwojeho biſlopſtwa vjenadžiz̄ wopuſchčjek a ho na ſwoj hród Johannisberg pschedydlit, lotrž w awſtriskim bžele wrótkaſlawſkeho biſlopſtwa leži. Wjetchbiſlop Förster mějeſte mijenujz̄ 5. meje psched ſud na ter-miju pschilic̄, njebeſche pak to činit. Duž ſud do Varlina tele-grafirowac̄, ſhto ma ho někto s wjetchbiſlopom ſtač̄, na cjož bu wotmoſwjenje poſtune, ſo dyrbja jeho 7. meje do jaſtwa ha-džec̄. To pak běchu někotiſi katholſkij wjetchtagz̄ ſapožlanty bory ſhonili a telegraſtrowac̄ teho dla wjetchbiſlopej s Varlina do Wrótkaſlawja, ſhto ma ſud ſ nim ſežinje. Duž ho wón na je-leſnizku ſhyn a do Awstrije wujedje, hdyž bě hžom předy ſwoje pjenjenje atd. poſkak. Štoto někto pruske knjeſeſtvo pschedzivo ſje-mu ſapožnje a hac̄ budje ſebi jeho wot awſtriskeho knjeſeſtwa naſad žadac̄, to hiſčče ſnate njeje.

Awstria. Khějor ho w tygle dnjach ſe ſwojeho dalmatſkeho puzowanja do Wina wroči. Wſchón ſmet ho džiwa, ejeho dla je tak dočko w tutym, ſi džela jara njeſpodným kraju tak dočko pschedbywak a tam wobčežnosće puzowanja tak dočko

smiesek, pschetog mén je po tamničkih hýrskich pucílach vjele kráci, pěši k hódžic dýrbják, dokelž tam husta žaneho pucja vjemějach, po kotrymž by kón híz može.

S Hradza pišaja, so je tam někto počný mér. Přynz Alfonso a jeho mandžessla staj tam wostaloj. Sa to pak staj dwaj studentaj s universiteta přejez poškanaj a wschitke studentke sjenocženstwa su roswjasane. Tójsko džécačerjow, kij je ho na tej harje wobdzeliš, je k bleskemu abo krótskemu jaſtu wotkudžených.

Francowška.. Francowške nowiny nočedja do teho wěrich, so by jim s Němcsleje s wójnu hroško a wobtwjerduju tež sjanje, so francowškim ministram se stroný wjetcha Bismarck w nowším časzu tež najmjenšche njespolojaze klowo wosjetwene njeje.

Rusovšla. Ruske ministerstwo je dowolnoſej k temu dako, so smě ho nowa železniza s Tiflisu do Valu a s Tiflisu hajz do Čiulj na persiskich mjesach twariež.

R a l e c ž o.

Najrjeňški čas we zjelym lečji
To je drje tón čas načeja,
Saž čopliško dje ūkončilo ūvěcji
A ſyma je ho minyta;
Shtož psches ſymu ho strachowasche
Tu wostacj, něk ſab pschitsko je,
Shtož w ſymje morwe hyc ho ſdasche,
To ma něk ſago živjenje.

Hlaj, Boja móz ho počuje
Na polach, kulač, ſahrodach,
Wschio roſceje a ho poſbehuje,
Hdyž kaje Boh w njebejach;
Móz jeho bójstu poſbehuju
Te ptacjki rjenje ſpěwajo,
Haj, woni nam kaj pschitovaju:
Khwal s nami Boha, člowjelo!

We králestwie wschial wſchehomoz
Dje wſcho po Bozej pschilaſni,
Kož ūkončilo wo dno, mědacz w nož
Nam eženiu ſemju rošwělli:
Tak tež ho ſožde lěto ſtava,
So ſentja dawa ſwoje žne,
Boh s njebies pak ji plodnoſej dawa
Psches ūkončlo, deſhči a hrmanje.

Vjes Bozej mož njeſzem
My wobſtacj ūlabe ſtowjenja,
Chze won to méc, dha ſahinjeny
A ſemja naž tu pschitvá.
Je žadý, člowjeb I nomalanju
(A byt won ſunje bohatý),
Kij, njeby k ſwojom wobſtawaniu
Byt Bozej mož potřebny?

Sa wſchitke mož doſahaza
Je jeho móz nam člowjelam,
Tu lubſči, kij je njeſhodča,
Won ſewi wſchitlim ſtowjenjam.
Kak ſteji něk s tej djalownoſej,
Kij ſum my jemu winoſej?
Šomž ſ hotověj my horlivouſciu
Joh' ſumjatu wolu činili?

Joh' wola je, so myſile mam
Na žne, kij nam ta wečinoſej da,
So podarimo njevožiwanym
Tón hnady čas, kij won nam da;
Na jenu ſtronu člowjel ſyje —
Na duha abo na čélo,
A tak tež jenu žne tež ſmeje:
Tu ſbožnoſej abo ſtaženjo.

My híſcheje mam ſetl čož hnady,
My možem ſchče wuſhywacj,
Snađi ſteji nam ſimjercj híjom ſady,
Naž nable može porubacj:
Te wacjti naš tý ſtomow ſejenje,
Rok rjanyh barbow mone je,
Hlaj, kloboh wětra ſabunjenje
Te ſhētſje k ſemi potorhnje.

§. 3.

Ze Serbow.

S Budysčina. Wyskiše pscheladowanie tych rekrutow a drugich mužtow, kij su leta w měru na rekrutowaniu byli, so 20., 21. a 22. meje na ſeletni w Budysčinje, 24. a 25. meje na ſeletni w Biskopizach stanje.

— Tudomna pschelupska jednota je na město l. Arrasa, direktaria budysleje pschelupske wučetnje, kij ho do Žitaru pschely, l. Sturma wuſwolika, kotrej je hajz dotal direktak taſkeje wučetnje w Mischuji.

— Přynz Jurij je ſchitovit ſem pschijek, so by wójſlo wobhadowat a bě ho wjechor teho ſameho dnu ſažo dō Draždjan wrćejš.

— Piatk, 7. meje, pschipočdnju $\frac{3}{4}$ na 2 hodzinje počja ſo tudy na kubi ſhěje, pjełarskemu miſtřej Lehmannu na ſitnej hajz ūluschazej, ſyluje palicj a wohén pschi wſchém haſchenju, kotrej ho mot tudomneje woheňhaſchazeje kompanije a mot mužtow zjuzh ſylawow ſta, tak mědazne woloč ſo hrabasche, ſo ſo na kubi wſho ſpali, ſhtož plómjenjam ſahe doſči wutorhnyli njebechu. Tſečha je ſo tež tak wopalika, ſo dýrbjescje ſo pobicj. Dokelž l. Lehmann wjazj njeſječe, dha je won pjełatnju l. pjełarskemu miſtřej Paſličſčej vſchenajak, kij delka bydlí. Po jenym ſhodje bydlí l. Lehmann a laſirat Feiga. W drugim poſhodje bydlesche knjeni kantorka Babilowa ſe ſwoje ſwójsku a ſ učotnymi penſionarami. Ta je pak wučahnyje dýrbjaka, dokelž je woda tole wobydlenje ſara ſlaſyla. Mot ſmachow, kij běchu na kubi, je ſo drje tójsko ſpaliko, tola pak je ſo ſa to we wobydlenjach mało ſhodowato.

S Křońž. Sa čuziwičk starskich je wěſeje ſrudno, hdyž Boh luby knjes ſubowane džecjo, kij je jim předy wobraďk, ſa někotry čas psches ſimjercj ſažo k ſebi wofmje; híſcheje ſrudniſho pak je, hdyž džecjo ſwoju ſimjercj doſtanje na taſke wajchne, kaj je ſo tudy pola naš ſtato. Běchu ſebi miſenujži naſche wjeſeje džecji meju ſtajite a tu ſamu na ſwiedzenju Božeho ſtipičza dele brata. Pschi tym hewak njeviňowatym ſteheliu běchu pak ſebi tež (dokelž njebechu wobledžbowane) palenz wobſtarake a jón pike. Vjes tutym džecimi běſche tež ſubosna holejla ſiwoſejera R. Tranje, něhdje 5 lét ſtara. Tež wona běſche, najſterje psches naſabjenje drugich, tuto ſchłodne picje k ſebi brata, w nož ſapchimyčku ju widliſcheja a dýrbjescje na to k wulej ſrudobje starskich ſwoje měde ſiwoſejko ſlonejicj. — My podawamy tuton podawki ſenicej teho dla, ſo byt ſebi starschi na tym ſamym pschitkach wſali a ſwoje džecji ſenje bjes wobledžowanja njeviňoſtajili.

S Wolborz. W ſežu na ſemjanskim rebitu, kij ſ tudomnemu knjeſtlu ūluschá, ſu ſo 6. meje 10létne ſomrékowe huſčinku na ležomnoſej, 14 arow wulej, wotpaliſe.

S Korſymja. W nož ſ 10. meje buž njeſaloſo tudomneje Šchimlez korejmy. džecacjek Proft ſ Řevelda morw, namałany a bě widječ, ſo je ſaraženy. Duž ſtaj dwaj čeſlaj džecacjek do jaſtwa ſadženaj, dokelž ſtaj ſo wjechor ſ nim w korejme wabjikoj a potom ſa nim ſchlo.

Se Šchewowa, 3. meje. Psches Boju wullu hnady

gwiejsesche djenja tudomniški ryhtar a kowarski mischtur Jan Zimerman se swojej lubej mandjelskej českym gwiedzen skoteho kwaſa. — Taj mandjelskaj, kotrejmaſz je Boh žadnu číkoſcę woſradźit, činjeſchtaj hebi tuton djen i djalownemu „Eben-Ezer“ na pucju živjenja a bushtoj w njezwazilskim Božim domje s nowego požnowanaj, wot nascheho i fararia Žaluba, kotrehož njebo kries nan bě jeju pſched 50 létami weroval. Bože mše žohnowanje pſchewodzej jeju dale!

S Ma lecziz. Tudy je wódanu wumjenlarka Kowarjowa bylnje ſhorjeka a polasowachu hnamjenja jeſe khorſeje na jeb. Duz molo, kotrež bě wona wot hospodarja-žiwoscjerja Schuberta doſtaka, chemijaz pſchepytowachu a namakachu, so je arſenik w nim. Duz ſu Schuberta hadzili, Kowarjowa je pak ſaſo ſirowa.

Přílopk.

* My naſich čekarjow s tutym na to ſedznych činimy, ſo někotre czah ſaſkofchleſynſteje zeleinicy někto trochu hinal wotjeſduja a ſo ſu ho ſi zyka pſchisporili.

* Snateho Klempnarſkeho Jeremiasa, kiz hac̄ dotal ſe wſchēch jaſtrow w čeknyc vjedzisze, je polizaſki ſaſtoñik Henk w Budyschinje popaný.

* Njewjedro, kotrež ſu ſchwart, 7., a pjak, 8. meje, w někotrych ſtronach Sakskeje měli, je wjèle ſchody načinko a tež někotrych člowjelov ſaraſy. W Wallrodze pola Nadeberga dyri dkyſl do lubka rycerſtublerja Hörniga a pſchewobroci w ſotkim čazu domſke a pôdlaſcie twarjenja do procha a popjela. Tež bu tam jena hruchoňema ſchwalija wot bkyſla ſaraſena. W tej ſamej wky bkyſl w kruwarii lublerja Horna jenu kruwu a jene čelo ſaraſy. — W Ermannsdorfje bu pola lublerja Müllera jena holza wot bkyſla ſaraſena.

* S Možena pižaja wot 8. meje: W bliſlej wky Augustusbergu ſpalí bkyſl domſke tyſcherja Peukerta a ſaraſy jenu jenu kruwu a jenu žakožu. W tym ſamym čazu je ſo w Breitenbachu jena žiwocje a w Rudelsdorfje jene wulke burske lubko i bkyſkom wotpaſito.

* W Leubenje pola Komacza 7. meje runje jene čeklo na ležhowje khowachu, jako bylnje njewjedro pſchicjeje. Pſchewodzjerjo wulkeho deſteha dla roſtežlachu, ale ſchyrjo noſcherjo čyžchu čeklo tola hſicje do rowa dele puſčicjej. Pſchi tym bkyſl do nich dyri; jedyn bu na měſce ſaraſen, dwaj pak wobſchlođenaj a ſchibortemu draſta ſe žiwota ſmottorhana a ſchmudžena.

* Dale je 8. meje bkyſl nowonatwarjenu brójen vjeſneho ryhtarja w Lichtenbergu pola Połeknicy ſapalič a do čiſta ſpalí.

* W Osaku w Čechach je ſo 5. meje 31. twarjenjow wotpaſko a je jedny člowjek w plomjenjach žiwjenje ſhubil.

* Póndzelu, 10. meje, pſchi čejzlik njewjedre bkyſl w Erfurze do jeneje kaſerny dyri, dweju artilleriſtow poħluſci a jeno mori. — Woloč Gothy ſu tón djen ſtrupy a ſlěvli wjèle ſchody načinkite.

* W Steinfurthu je ſo na ranje 7. meje 20 twarjenjow wotpaſko a je ſo wjèle ſlotu a tež jene džeczo pſchi tym ſpalí.

* W Gerje mějaču 7. meje ſatrafne njewjedro a ſo ſtrupy tak bylnje džechu, ſo tu a tam někotre kohje wkybole ležachu.

* Japanska je Rukowſkej wulku ſupu Sachalin pſchi wulivo řeli Amura do čiſteho morja wotſtupila. To je wulki dobytk ſa Rukowſku, pſchetoz na teſle ſupje je jara wjèle wubjernje dobreho ſamjenteho wuhla.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Motko, Ty bje wódanu někto wo ſidach naſpomi; ſhoto dha Ty po prawym měnjeſche?

Mots Tunka. Ty tola wěſč, ſo je Lazarus jara ſhort a ſo tola ſam ſiwič njezdje, kaž je to ſiawne wldzech.

H. D. Ma dha wón koho, kiz jeho wothladuje a živi?

M. T. Hm, wón ma žonu.

H. D. Dha dréje ma wona ſamōjenje i jeho ſeſiwiſenju a wothladanju.

M. T. Né, wona je na gmejnſlej kheji, a ſhoto hebi ſe ſhwojimaj rukomaj ſakbuji, to ma.

H. D. Dha wěſče někto i pomožy doſtanje ſi kudheho prawa, kaž to ſalon pſchikauje?

M. T. Někoi ſchyžku ſet někto dac̄, hdyž bě hromada, ale druzi wkyolo naſbači ſo ſpicejčku, praſižy, ſo dyrbi jeho wona žiwič, hdyž warbuje.

H. D. Aw, jaw na taſſich, hm, hm!

H. D. Hdyž ſo konje ſopaja abo woty bodu, nad tym ſo ja njezdiam, ale ſo ſo tež wſchelala pſerina nadpaduje, to je wěſče džiwjenje doſč.

M. T. Šhoto dha je ſo ſtačo.

H. D. Hlaj, jene kuriatko bě na běleho hoſbila tak hněwne, ſo čyžje jeho do wóhna ſahnac̄ —

M. T. Ach, ty tola njeſhy, ale ſhoto dha bu ſlonečnije ſi teho?

H. D. Hm, wone ſo ſamo wopali, — brrrr!

M. T. Ach jeſbyraſčko, ſhoto maja tola někotiſi ludžo muſne, ſo na wſho druhe ſabudža.

H. D. Komu dha čjaſ ſjedobžaha?

M. T. To ja wém.

H. D. Duz powjedaj!

M. T. Né, ja měnu jenu hoſpoſu, ta je woloč hdy ſwoju džewku woženika a wot teho čiſha njeje khwile měka, le měki hici.

H. D. Ale ſhoto dha je ju woldžeržalo?

M. T. Jeſe kruwli; pſchetoz te ſu wſchón jeje čiſha ſe brake, tal ſo je wona na wſhe druhe ſabyka.

H. D. Džiwna žona tola!

Cyrkwienske powjesće.

Werołani:

Michałska żyrlej: Kora August Męsz, wobydler pod bōrlinom, s Madlenu Kenczej.

Katholska żyrlej: Jan Sahrödnil, scherz w Lejnom, s Pauliną Hartigez tam. — Michał Kłodzian, krawski miszter w Dobruszki, s Marią swuwodowanej Królowej rodz. Gareńsz s Grubelczej.

Krēsni:

Petrowska żyrlej: Maria Theresa Martha, Jana Augusta Budowiza, dż.

Michałska żyrlej: Hanja Selma, Biedricha Wylera Kenczej, kocymarja-nojenia w Nowych Makłezach, dż. — Kora Jan Bruno, n. s. s podhrada.

Katholska żyrlej: Hana Marja, Tatuba Wjeńska, swóńska pschi wuslej żyrliw, dż.

Zemrjeći:

Dien 29. haperleje: Benjamin Wyler, Ernsta Biedricha Wylera Preibischa, mlynka-wobśedzerja w Delnej Linie, s., 3 l. 6 m. 19 d. — 30., Handrika Augusta Turscha, khejerja na Zidowje, morwonarodzony s. — 1. meje: Maria Martha, Tatuba Paulusa, wobydlerja pod hrodem, dż., 1 l. 6 n.

Telegrafisski bureau w sadnym twarzenju pôsta na bohatej haſy je kôždy dzen wotewrjeny wot rano 8 haſz wjeczor 9 hodzinow.

Placjenna žitow a produktow w Budyschinje

8. meje 1875.

Bitowy dowos: 4112 mchow.	Na wilach		Na burzy	
	wot ml. np.	haſz ml. ap.	wot ml. np.	haſz ml. ap.
Pscheniza 50 kilogramm	9 64	10 83	9 82	10 71
Rogla	8 35	8 73	8 54	8 86
Hečmjen	7 61	8 11	7 97	8 15
Borš	9 —	9 40	9 —	9 40
Fróch	—	—	—	—
Wola	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Zahy	16 —	—	—	—
Hejdusčla	19 70	—	—	—
Bernh	2 50 —	—	—	—
Butra 1	2 90 —	3 20 —	—	—
Gózno 50	6 50 —	7 20 —	—	—

Kórz pschenizy po 170 punt.; 16 marlow 38 np. (5 ll. 13 ngl. 8 np.)

haſz 18 ml. 41 np. (6 ll. 4 ngl. 1 np.). — Kórz rojli po 160 punctach: 13 ml. 36 np. (4 ll. 13 ngl. 6 np.) haſz 13 ml. 96 np. (4 ll. 19 ngl. 6 np.). — Kórz jeczajenja po 140 punctach: 10 ml. 65 np. (3 ll. 16 ngl. 5 np.) haſz 11 ml. 35 np. (3 ll. 23 ngl. 5 np.). — Kórz wowha po 100 punctach a po starym cijfle: 3 ll. — ngl. — np. haſz 3 ll. 4 np. — np.; jahy: 5 ll. 10 ngl. — np.; hejdusčla: 6 ll. 17 ngl. — np.; bérny: 25 ngl. haſz — ngl. — np.; butra: 29 ngl. haſz 1 tol. 2 ngl.; gózno po 100 punctach: 2 ll. 5 ngl. — np. haſz 2 ll. 12 ngl.

Kopa skómy po 1200 punctach w amejnu 33 ml. — np. (11 ll. — ngl. — np.), w Shorjelu 34 ml. haſz 35 ml. (11 ll. 10 ngl. — np. haſz 11 ll. 20 ngl. — np.).

Sa weżerawskim placjescze w Barlinje:

spiritus 52,5—54 ml.; pscheniza 177—204 ml.; rojla 156—160 ml.; jeczajenja 129—179 ml.; wowha 160—190 ml.; broch jedzny 183—236 ml.; piżny 162—172 ml.; rěpitowý wolijs (chwecjenje) 55 ml.; lony wolijs 60 ml.

Lipsla bursa 12. meje.

Awstriiski papierjaný schéchnak 1 ml. 84 np.; awstriiski głéborny schéchnak 1 ml. 90 np.; russka jenerublowa bankowka 2 ml. 81 np.

Cjahi po železnicy.

To Draždjan (pschisankjenje se Shorjela).

Botjesh s Lubija	2	3 _{ss}	6 _s	8 ₄₀	12 _s	3 _{ss}	5 _{ss}	8 _s	11 _s
Budyschina	2 _{ss}	4 _s	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	6 ₂₀	8 _{ss}	—
Vilopiszy	spěšnyciach	4 ₂₀	7 ₂₀	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₅	6 ₄₅	9 ₁₀	—
pschisjesh do Draždjan	3 _{ss}	5 _{ss}	8 ₂₀	10 ₅₀	2 ₁₅	5 ₄₅	7 ₄₀	10 ₁₀	—

S Draždjan (pschisankjenje do Shorjela).

Botjesh s Draždjan	—	6 _{ss}	9 ₁₅	12 ₁₀	3 ₄₀	5 _s	8 _s	11 _{ss}	12 _s
Vilopiszy	—	7 ₄₀	10 ₂₀	1 ₂₀	4 ₄₅	6 ₁₅	9 _s	12 ₂₀	—
Budyschin	—	8 ₁₅	11 _s	2 ₀	5 ₂₀	6 ₅₀	9 ₄₅	12 ₅₅	1 ₄₅
Lubij	—	6 _s	9 ₀	11 ₄₅	2 ₄₀	6 _s	7 ₂₀	10 ₂₅	1 ₂₀

S Radebergo do Kamjenzu.

Radeberg	7 ₅₀	9 ₅₀	2 ₁₀	5 ₅₀	11 ₅	Kamjenz	5 ₂₅	8 ₄₅	11 ₄₅	4 ₀	5 ₄₀	7 ₂₅
Počejniza	8 ₂₀	10 ₁₅	2 ₄₀	6 ₂₅	11 ₄₀	Počejniza	5 ₄₅	9 _s	12 ₂₅	4 ₂₅	6 ₀	7 ₅₀
Kamjenz	8 ₄₀	10 ₄₀	3 ₀	6 ₅₀	12 ₀	Radeberg	6 ₁₂	9 ₃₅	12 ₃₂	5 ₀	6 ₃₂	8 ₂₅

S Lubija do Žitawy.

Lubij	6 ₁₀	9 ₁₀	12 ₃₀	4 ₀	8 _s	11 ₁₀	Žitawa	4 ₅₀	7 ₁₅	10 ₂₀	2 ₂₀	6 _s	9 _s
Herrnhut	6 ₁₀	9 ₄₀	1 ₀	4 ₂₀	8 ₃₀	11 ₄₀	Herrnhut	5 ₅₀	7 ₅₅	10 ₅₅	2 ₅₅	6 ₄₅	9 ₅₀
Žitawa	7 ₁₅	10 ₂₀	1 ₄₀	5 ₁₀	9 _s	12 ₁₅	Lubij	5 ₅₅	8 ₂₀	11 ₂₅	3 ₂₅	7 ₁₅	10 ₁₅

Tuczne liczy wojsnamjenja czaſ wot 6 hodz. wjeczor haſz 5 h. 59 min. rano.

Jako pomozniſi pschi wotschazowanju dawkidawnych doſhadow po nowym dohododawskim dokonu (Einkommensteuergesetz) porucza ho kajesam ratarjam agent Koplansky na mjaſhowym torhoszczu 151 po 1 schodze.

Aufzia pejołom.

Na sawołajensku njebo misztra Jana Gimmera w hornim mlynie w Bręsowie kleszczaze 14, s pejołami wobśedzene kolesje, kož tež wschelaki s pejołarstwu kleszczazy grat a knihi budža ho herbstwodżelenja dla wntorn, 18. meje, dopoldnia wot 10 hodzinow sa hoto towie pjenjeh wjechnogrychtzy na pschedawacj. Groša, forminda.

Jene kleszja se sahrodu, po dobroſdacju tej s polom je w Porschjach bliſto žyrkwie hnydom na pschedawacj. Wscho dalsche je pola Jana Tentschera tam šonicej.

Trawne kohy a ſerph

schtajerskich, franzowskich a drugich woſebnych fabrikatow, kotrejchž dobroſcje je po hizom wjeli leť dopokasalo a kotrejž teho dla sadu žanych drugich ſwietoſławnych njeſteja porucza po sprawnych placjiscach

Robert Jacob,
gratokowat.

Majleſchi woſzerny pólver sa ſwinje, paleſzil 50 np.,

sakowý pólver a kolkowy pólver sa konje, reſtituzionſki pólver sa konje atb., ſi. korenſki woſz a citronowy woſz, tolčene korenje a ſafran atb.

porucza hrodoſka haptika w Budyschinje.

Murjerske barby,

kož tež thyscherske barby, hnydom s barbienu pschedotowane, dale wschilke drugich ſak, ſtrukha a terpentina porucza w naſtępſciej dobroſcji naſtunisko.

Moritz Mörba
na mjaſhowym torhoszczu.

Jena fabrodnista ſiwnoscj, s kotrejž nehrje 20 körzow ležomnoszow kleszcz, je s morwym a ſiwm inventarom na pschedawacj. Wscho dalsche je ſhonicz pola Juliusa Liebſchera, wobśedzerja podkopow w Schwaſzjach.

Štyschner woſz

wot haptikarja E. Chopa w Hamburgu sa hoiji hlychoſc, hdyž pschedotowana njeje a wobroczja wſeſzce wschilke ſiejkim ſtyschennym ſjenocjene njeſpedobnosce; ſlacoſ ſa 1 marku 80 np. ma na pschedawacj w Budyschinje Hein. Jul. Linda.

Na herbskie hapy
čzo. 20.

Möbelowy magazin

Na herbskie hapy
čzo. 20.

Augusta Jannascha,

ty schersteho mischra w Budyschinje,

porucza wulki wubjerk prawdziwych a molowanych worjeshinowych, mahagonijowych a wischniowych möblow, fajz tez sofa a wsche druziny pleczenych stolzow (Mohr-stuhle) po najajtunischich placisnach.

Weschezanska hapyka w Budyschinje wot Max Schünemannna.

S tutym dowolam hebi, najpodwolnitscho i nawiadzenju dacj, so' kym djenja swoju mineralnowodowu fabriku a s dobom tej kwn sa pieze tosleje wody wotemrit.

So bych wschitlim pojadanjam dosc' ejnil, budja ho w tej swie niz jenoj selterowe, sodowe a mineralne wody mojeje hamkneje fabriti, kaj tez tosle wot Dr. Steude w Drazdjanach, a hebak hisczeje naturske finduje czerstweho pjenlenja podawacj.

Teho runja je tez ejzeka hrywatka na prjedy sczinjene slasanje rano wot 6 hodzicow dostacj.

Teho runja tez na mój sklad karlsbadslich, marienbadslich atd., klonich, vichyjowych, emslich, bialskich, hrywatlowych atd. pastillow w plombirowanych schachliczach, kaj tez hamkneho wubjekta, lebzdne ejnju.

W Budyschinje, 5. meje 1875.

A prjodkstejazenu swiadzeniej poruczamy nasche

pschenežne muſi

najlepscheje dobroscje a lobscje pjecziwoscje po tñich placisnach we wulkich mlynach po jenotliwym na pschedan.

Budyska ſuknowa fabrika a ſhumſchtih mlyn
prjedy C. G. E. Mörbitz.

F. A. Bohma,

rëſbar w Budyschinje,

pschi ſwonknych lawſlích wrotach.
porucza swój wulki sklad rowowych pomnikow
peſlowza a marmora.

Posluzenie sprawne, placisny tunje.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 18. meje t. l., dopol-
duja wot 10 hodzino, budje ho na
polpiczauskim rebitru:

25,5 Rm. khójnowych schęzepow,
40 stoſow khójnowych pjenek a
25,00 stoſow khójnowych walczlow
pschi napłaczenju tsecziny lipnych pjenjes
a pod sumieniem, psched autziju wo-
ſjewjownymi, na pschedabżowanje psche-
dawacj.

Shromadzisna w drjewniczcu pschi
pucju, s Lichanja do Polipizy wjedzazym.
A. Schusterz herbja.

Nuſzi a.

Na kniežim dworze w Schejerry pola Nar-
lez budja ho prjerczehajeni dka. 20. dñia lipca
24. meje, dopoldnia wot 9. hodzino, kie
dowore piez sa hotowe pjenely na hyscze-
dżowanie pschedawacj: jena lucja, jena wulta
rola i wjerczenja, jedyn wulki drasthamor,
wschelake druhe. hamor, niktore kaja, dñe-
soſje, wschelake blida a lawki, kaj tez wsche-
laka domjaza naboba atd. atd.

W. Weiß.

Snicha bruniza

(Brannohle)

je saho na pschedebu pola S. Frenzela we
Wulcej Dubrawje.

Jenoj Glöcknerstekj žalba*) ma
moja żona swoju strowoſci dżakowacj,
pschedoj 8 lét mējeſte wona hroſne li-
ſchawh na nohomaj, kotrej ho jelszach
a ju zbyle wot bjeła wodzjerzach. Wschitli poſpithli, swoju strowoſci saho
dostacj, běchu podarimo, po nałożenju
1 duzentu schachtliczow je ju pat saho
dostala; tak może jedyn s lohlimi klo-
stami swoju dolho ſhubjenu strowoſci
saho dobjecj, bdyj jedyn prawy ſredok
trzech a to bě jenoj jeniczjy Glöck-
nersta žalba. S dobom wobhśwec-
cjam, so buſtej jenemu wobhejnemu
możej, kotrej zju portacjach, nosh, 20
lét bolazet, w ſrotkim czaju sahojenej.
To ja s dżakownosze druhim, tak tho-
rym, ſiawnje i nawiadzenju dawam.

Dzien 7. novembra 1875.

Theodor Rog

s Obertreiby pola Apoldy w Thuringſkej.

*) Praw-
džiwa se **M. RINGELHARDT**
ſchemplom:
na ſchachtliczach i dōſacjach w ſchachlach
po 25 ap. w budyslowej haptylemoj,
kaj tez w haptylech w Bissopjach, Ra-
lejach, Scherachowje, Hirschfeldje, Bier-
nacjach, Wöſtronzu, Herrnhucze, Neug-
ersdorfje, Großthönawje, Nowosaltu,
Seifhennersdorfje a w fabriky w Göh-
lens pola Lipska.

NB. Bjes horla wucziszczoneho ſchem-
pla žalba prawdziwo ſieje.

Wloſoczerpiuzym

so Paul Kneifelowa wloſyplobožo dñiſtura,
jako jeniczli ſprawmih hebd ſtvoje wloſy ſaſo
dostacj, doſc' - porucjej, njemože, wona, je
(pscheditacjje na ſtuvaže na wſeſteli)
wot najwoſebniſich lělarjow pschi wſchę
koroszach wloſow, jich wſpabedzenju, hoſ
pschi wſchę holoſej atd. naſlepje poruczena,
wona ſtukuje cílſzaja, poſhlyſza a jiwjaza,
je zbyle njeſtakoda a wobheje ſa jonsle jera
pěkný, mlobny ſrost ſrodźoz hredt. ++ De-
nieſti ſtat teſela tinstury ma w Budyschinje
Heinar. Jul. Límek w bleschach po 1, 2, 3 mſ.

Koſlaze ſóžli ſupuje ſajne po
placisnach

Heinrich Lang w Budyschinje
pschi herbſkej katholſkej zyrkvi a na
bohatej hapy w ſklamach.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutekhođe pschi theatrije
a s lotolneje hafy.

Róže, laž tež pletwa sa njewhesti a smotrow su rjane a tu-
nje na pschedan w schrymparskich kha-
mach hauensteinskeje abo butrowskeje hafy.

Drjemowa aukzia

w mědžoſskim rycerſkubletskim ležu.

Wutoru, 18. meje t. I., budje ſo w tjoč wſchelatich drjemniſčejach pschi
trječowſkim pucju, pschi ſchijenčnym hacze a pschi wphy Vinkenrodze:

54 Rm. mjeħlich ſchijepow,

114 - - - kliplow,

35,4 ſtotnjow mjeħlich ſbytkowych walczlow,

14,8 - - - twjerdyh nabityh walczlow,

0,9 - - - mjeħlich

7 lisczodrjemowych dołich hromadow,

3 johlinodrjemowych dołich hromadow,

22 kopizow walcznyh ſbytkow

pod wuměnjenjom nařadženja ſa hotowe pjenesy na pschedawacj.

Aukzia ſo dopođnja wot 9 hodžinow w drjemniſčegu pschi mjeđezello-trje-
čowſkim pucju wotdjerzi. Kupowatjo ſo pschedroščuja, ſo byču ſebi te drjewa
prijeđi wobhladali a ſo teho dla na ležoweho dohladowarja na hajniſtwje w
Mjeđoſu wobrotgili abo ſo hnydom na drjemniſčega podali.

Grabinške Schall-Riaucourſke hajniſte ſarjadniſtvo w Hufzy.

Hugo Opelt.

Towarſtvo

Maćicy Serbskeje

změje srjedu po swjatkach, 19. meje, wot 2 hodžinow

wurjadnu generalnu zhromadźiznu

w hotelu k „winowej kići“ w Budysinje.

Džeński porjad: Dowuradženje nowych wustawkow. Namjeti.

W Budysinje, 4. meje 1875.

J. E. Smoler, predſyda M. S.

Aukzia dubow

na hermančaſſkim rebiru.

Wutorn, 18. meje t. I. budje ſo
něhdje 30 ejsklow ſylnych a čeñſich
ſtejazých dubow pod wuměnjenjom do-
pjetjenja tary ſa hotowe pjenesy na
pschedawacj.

Bližsche wuměnjenja ſo psched auk-
zia wosjewja. G. Schimrigl.

Drjemowa aukzia

na dubjanſkim rebiru
ſrijedu, 19. meje dopođnja w 9 hodžinach.

Pscheda ſo
49 hójnowych hromadow wuležowa-
neho drjewa,
134 Rm. hójnowych ſchijepow,
47 ſtotnjow hójnowych walczlow.

W Barcze, 11. meje 1875.
Wiedemann, wychſchi hajniſt.

Aukzia pečkow.

W ſrijed ſabrodze w Radaue ſo budje ſo
techt vzen ptečkow, jato 18. meje t. I., po-
wodniu w Dobojinom, wjetišče džibka nije-
go uveſta v zv. wobkodjaných ſtejowic ſtoj-
ko proškow hokejow na pschedawacj.
Vcjoło ſu ſ. vieticha italskeho
a ūdogneneho ejorneho ſplaha.

W Radaue, 4. meje 1875.

E. Becker, hajniſt.

Róže wſchely držitkow ſupuſt po na-
wychſtih placiſnach

u Egil, Fliegel

na žitnej hafy, w domje ſ. cjañnikarja Kächlera.

Drjemowa aukzia.

Na ſrijed ſupjanſkim ležowym re-
biru budje ſo

15 Rm. brēšowych ſchijepow a
39,09 brēšowych walczlow

Na hotowe pjenesy na pschedawacj.
Šapocžatki rano 1/10 ho-
džinow w „huzinje“ ſady ſupoje.

W Minakale, 11. meje 1875.

Grabinška Einſiedelska inspekzia.

Niedjelu po ſwjakach, jato 23. meje t. I.,
popođnju wot 3 hodžinow budje ſo pola pod-
vadaneje kvalita liciba bukowych ſostow, laž
tež 1 kopa čebličowych ſelov a čebličowych
horek, 1 prashla, 1 horek a wiele tycer-
ſteh a drachlerskego gratu, teho runja tež
mužaza braſta ſa hotowe pjenesy na pschedawacj.

W Trjebenzach p. Pomorez 12. meje 1875.
Modlena ſwadownena Kaplerjowa.

Wipſchedawanje.

Dla konkurenji, psche wſhu měru pschedawacj,
čujo jo moje wiłowarje pomjen-
iſcie, a teho dla wiſitte warſtne tworh
(Schittwaaren) tu a ſo po pschedawam, hac
hym je kupit.

Gottwald

na hlowahm torhochej blisko ſkotnika.

Kruschwinowe drjewo,
runje abo tež hſtiwe ſročjene, ſupuje po
wysokich placiſnach.

Adolf Dreckler

w Budyschinje na nowoſalzkej drjewy.

Naletne měžy

nojelegantniſche a po najnowscej módje
we wulim wobjerku naſtaniſſe porucja

Emil Fliegel na ſuſi ſuſi,

w domje knjega cjañnikarja Kächlera.

Najnowsche

a nojelegantniſche naletne měžy po wulim
wobjerku porucja ſ. Šekatil Lang

w Budyschinje na bohatej hafy.

Wipſchedawanje

ſa hoſa ſ wſedženjom abo bjes wſedženja ſho-
rho ſteinherz ſülle, drogujſt w Gubinje
(Guben N.-E.). Lawynd ſajom ſa hajniſte.

Epilepsiju,

padazu a torhazu horoſeč, ſročjene
broſtue a ſoldkowe widliſcheza
po pod — rukowanjom — trajne wot-
ſtrona. Sahonjenje weſte a psches list.

C. F. Kirchner,

Berlin N., Voherstraße 43,

prijeđi Lindenstraße 66.

Róſlaze ſožki

ſupuje po ſenotliwym ſaj tež w iplym po naj-
wychſtih placiſnach

Oskar Rauda

na garbarskej ſuſi 426.

Róſlaze ſožki

ſupuje ſtajnie po najwychſtih placiſnach

Eduard Schulz

w hofcjenigu ſ. ſlotemu lawej.

Drzewowe aukcje.

Drzewa, na rebrach i raleczanslemu królestwu kłuszących, w tutej
szczególnie spuszczone, budzą się na śledowanych dniach a leżowych wodzieniach na
przebadzanie pchadowac:

póndżelu, 24. meje t. l., rano wot 8 hodzinow
na Koźlowskim reuiru, pschi lischoborjanskim hacie:

35 stohow khójnowych schęzepow,

89 pjenkow,

36,00 stotnijow khójnowych walczekow;

wutoru, 25. meje t. l., rano wot 8 hodzinow
na raleczanskim reuiru pschi wumjenzach:

18 stohow khójnowych schęzepow,

17,75 stotnijow khójnowych walczekow;

dopoldnia wot 10 hodzinow

pschi niżewjesczanskim waru a starej ręz:

48,00 stotnijow wolszowych walczekow;

śrzedu, 26. meje t. l., rano wot 8 hodzinow
na trupinjanskim reuiru, na kupje:

65 1/2 stoha khójnowych schęzepow,

2 stohaj breszowych schęzepow,

20,00 stotnijow khójnowych walczekow,

17,00 stotnijow breszowych a wolszowych walczekow;

schtwórtk, 27. meje t. l., rano wot 8 hodzinow

na jeńskačanskim reuiru pschi kschizowym kamieniu:

250 khójnowych klozow (25 hacj 80 cm. w pschemerje, 3,5 hacj 4,5 m. dołhoscje),

61 1/2 stoha khójnowych schęzepow,

133 stohow khójnowych pjenkow,

49,00 stotnijow khójnowych walczekow;

piatk, 28. meje t. l., rano wot 8 hodzinow

na schęzenczanskim reuiru pschi raleczanskim puczu:

90 stohow khójnowych schęzepow,

117 1/2 stoha khójnowych pjenkow,

50,00 stotnijow khójnowych walczekow;

dopoldniu wot 2 hodzinow

na kolbiczanckim reuiru pschi kschęzanskich mjesach:

17 1/2 stoha khójnowych schęzepow,

13 stohow khójnowych pjenkow;

pschi wykoczanskim moscze:

11 stohow breszowych schęzepow,

8,40 stotnijow breszowych walczekow,

1,32 stotnijow khójnowych walczekow.

Wumjenzia bo pchad sapoczątkom aukcjiow wosjewja.

W Rakezach, 15. meje 1875.

R. Pełz, wychyshi hajnik.

Młode kwiatki, 23. meje,

spiewanski koncert

w Thomazez hosczeniu w Gulezach.

Sapoczątk w 7.

Pcheczelne pcheproschuje

spiewansle towarzstwo
tam.

Sprawna holza wot 15—17 lęt może hny-
dom pola podpisanego do klużby stupicj.

M. A. Wełka na mjałowym torhoszczu.

Pchistojna holza liż je na cęstoscj a po-
rjadnosć swieczena a ma lubosć i vjećjom,
może na Jana abo najposvjisjego 25. juliju
do klużby stupicj na taščbarku čzo. 451 po
1 slobodze.

Ranana hrodnia dąbrowa bo sa 90 markow
(30 tl.) lętnieje sdy hnydom abo i Janej pyta
na Inježi dwór w Nadzanezach.

Jedyn jelesnizh lsin sa łakanje pjenkow
bu póndżelu bjes Kichliu a Lichanom namakany
a je pola gmejnskeho prjodksterja Walwiza
we Wulcej Dubrawje sało do stacj.

Palma mera

wupschestriona na rów

króleska Jakuba Myczerja,
emiritorow. wuczerja a kantora w Gudestezach,
+ 20. haperleje 1875.

W Božim měre wothal czahnu
Khrystušowi wotroczyb,
Djeja śwetli dróhu rjanu,
Hdyž jich czas je slonczeny.

Czesczeni a wobplakani
Czahnu i kniesej swojemu,
S winiž dom sawolani,
Sbójny kwyatok dostanu.

„Božmje“ rjelnu, „proża czaska“,
„Božmje, moji najlubši!“
A w jich wóczku kysla jaſna
Božlenja bo ſleborni.

„Poj dom, poj dom!“ swońh swońja,
„Wustup i teho živjenja,
Twoje dělo njech bo ſlonja,
Myto ſlicja njebieha.“

A laž ſrudnje swońh brincza
K wutrobam a i poħrebu,
S njebia ſylni ſobu klinca,
Rycza i nam rycz trſchniwu.

„Slecz ſo popiel, blecz ſo čjelo,
Oji dom duscha wérjaza,
Shto by tebi ſchłodzicj kmečko,
Wſchal ſi s Bohom ſiednana.“

„Stawy njech we rowje kloju,
Njech ſo i vjerschci towarzsha,
Nowe kłonczo w Božim raju
Tebi, duscha, ſekhadja.“

„Wy ſcje vječali tu kweru,
Njeſli čježu ſastoſtwa,
Neki ſcje pchischli i węcznom' měru,
Sħlyh praſa: Bože mie!“

„Duž tu ſpicje w kħoddnym rowje,
Hacj Waž ſi njeho ſawola
Böh ton knies po ſwojim klowje
Do ſwojego kraſtwa.“

M. B.

Lubym pcheczelam a ſnatym ſru-
dnui powjescz i nawjedzenju dawa-
my, ſo je naſcha dobra macz, pch-
chona macz, wowlka a prawowlka,
ſwidowjena Marja Bechowa
rodžena Bär ež dženja 13. meje,
86 lęt ſtara, po krótkim czerpjenju
čjich a měrnje we wérje do ſwo-
jego ſbožnika wumrjeta.

Wo čjiche ſobuželenje proſcha
ſrudni ſawostajeni
Džidelez ſwójbę.

Serbske Nowiny.

Štvorletna predplata
we wudawařni 80 np.
a na němskich postach
85 np., z přinjedenom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kdežde číslo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakladnik: J. E. Smoleř. — Cílcer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Za nawětki, kik' maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwonk-
neje lawskie hasy číslo
688 wotedać, placi so
wot rynčka jeno 10 np.

Co. 21.

Sobotu, 22. meje

1875.

Ja z e d a.

Amerikansle powiedancjo s časow schłovinstwa.
(Vokracjowanje.)

Dolho njetrajesche a Kwapas bě i tej lhězaj doskoč, hđež
běše Tazeda satvreno. Dwaj muraj tam psched burjemi steje-
štaſ, so byſtaſ ju wobledžbowatkoj.

„Kak' ho Či dje, Samo? Što činiſch Šeip? Što
dha tak hubu roſdajataj, jako budžiſtaſ dwē njedželi ſa ſobu
njeſpaſkoj!“ Kwapas i nimas rjekny.

„O, maſa Kwapaso!“ praji Šeip, ſwoj ſtary ſkowjaný
Nobur ſejmajo a pschedzelnje poſtrowojo, „a kak' ho Wam dje?
Hej, maſa (knjeſe) — nimache w ſwojej kodičežy ničjo taſke —
hej —“ a wón činiſch, jako by ſ palenzoje bleſche piſ.

„Hač' bych njeſet“, Kwapas ſ ejicha ſhepny, „dženſa wje-
čor možesč po tón ſhejipač dōńč.“

„O, Wy ſeje duſchny, maſa!“

„Ale, ſhoto dha jowle woſoko bklubžitaj a čaſ ſjeſuſhne
pschedzinitaj? Što jowle nutſla mataj?“ praschesche ho Kwapas.

„Njeſhodjeze dale, knjeſe. Tow ničton nutſ njeſhme, tu
dje je Tazeda — wſhak' ju ſnaſeſe!“ ſawoča Šeip.

„Što? Tazeda je hiſteſe pschedeo tudy? Wſhak' mi pra-
jaču, ſo je ju knies Hefton na ſwoju plantažu wſak. Ale wój
mi tola wobarač njeſbudžetaj, hđyž čazu ja jemu ſtaru ſnatu wópytač.“

„Ah, moj Waz nutſ puſchedzic njeſhmeſo, knies Hefton
naju hewal ſarashy!“

„Njerhčitaj tak hčupje“, Kwapas ſ ejicha pschedzitaj, „Hefton
Waju njeſeſerje — a ja mam počnu kōdž palenzo, wot kotrehož
možetaj dženſa a jutſe doſtač, tak wjele hač' ſhetaj jenož mēč.“

„Ale, ale —“

„Nicjo, ničjo! a dwē piſanej rubiſhžy, liž' ho Wamaj tak
lubiſhitaſ, tej doſtanjetaj. Ja čazu hladacj, kak' moj jeneho wot Waju
i kōdži poſteč, hđež wot Lituha wulku bleſchu doſtanjetaj. — ale
druhim ju poſteč njeſhmeſtaj!“

Tal jimaſ Kwapas ryčejſe, pschedeo wón derje wjedžesche,
ſo žadyn mur psched palenzo wobſtač njeſtaj. A tak tej Sam
a Šeip wobſtač njeſtaj, ale Kwapasa, w nabijji, ſo wulku
bleſchu teho lubowaneho ſhejipača doſtanjetaj, do teje lhězaj pu-
ſchedzitaj.

Wona bě, kaž ſmy hčiom ſpomniſi, ſe ſamych toſtých če-
ſankow natwarjenia a měſeſe jenož dwē, něhdje ſhēſc ſolow wó-
hotei bžerje, ſ kotreymaj kuf ſwětka do njeje padafche. W jenym
kuje bě hromada moča a tam ſedjeſche Tazeda a měſeſe hčowu
ſ ruku podeprjenu. Dokhe ſudžerkate wkožy ho jeſi bjes jeſe ſněh-
bělými poſtečkami dele bimbachu a byſly ho jeſi po ſkomaj dele
kulachu. Wona bě do ſwojeſe ſrudnoſcje tak ſamurjenia, ſo Kwa-
pas njeptny, hač' tón ſwoju ruku kaſhodnje na jeſe hčowu počoži.

„Tazeda!“ rjekny wón ſrudnje, jeſi ruku dawajo, kotrūž wona
pschedzelnje ſapſhimiſy, „Tazeda, Ty ſkalasť?“

„Šey jeho widoč?“ ſo jeho hnydom ta knježniczka pra-
ſhēſche, ſebi byſly ſ czěmnomodreju wobſkow tréjo, „Ty Tazedu
widoč? wé wón, kak' ho mi dje?“

„Gowle wſmi lhězje tónle liſt — lhězje rucze — dženſa
w nožy woſoko jeneje hodžinu budž na čekanje hotowa, — La-
niera drje hiſteſe ſam njeſe, kak' by Tebe wumohk; ale wón tu
je, wonka na ręzy je jeho kōdž a w jenej hodžinje —“

„Ha!“ ſdyhny Tazeda.

„A w jenej hodžinje?“ ſo ſ hrubym hčozom nečton ſ du-
rjemi nutſ praschesche.

„A, Wy tu ſeje, knies Hefton?“ rjekny Kwapas, ſo rucze
wobročiwiſhi a cžinjo, kaž by dale niežo njebylo.

„A w jenej hodžinje?“ Hefton kaſao ſo ſ nowa praschesche.

„Haſ, w jenej hodžinje my nimo Moltenez plantaže je-
džehmy, hđež, kaž ja runje Tazeda powſedam, tamniſchi murjo-
ſchłovojo džiwnu reju rejwachu“, wotmolwi Kwapas.

„A njeveſtch Ty, Kwapaso, ſo bym kruče ſalaſak, žaneho
člowjela i Tazede puſchedzic? Neſtaj Tebi to taj čornaj rapa-
ſak prajkoj? Hej?“ Hefton ſurowje borbotasche.

„To ho wé, ſo ſtaj mi prajkoj“, wotmolwi Kwapas, „ale
my ſebi tola wſhitzu twjerdje myſličmy, ſo tale ſalaſnja na
žane waſhne mje njenastupa!“

„A cžeho dla Tebe niz?“ morejeſche Hefton. „Ale, Ty
maſa prawje we wěſtym naſtrupanju; pschedeo hdy by Ty ſalſčym
byč' čayk, dha Ty hčiom wěſt, ſo by ho Či hubjenje ſeſčeo.
Duj ſo wěſtce na ledžbu woſmiesch. Tola hraſlanje je ſo něko
minko; Tazeda budže jutſe moja, a ſo mi ju do teje čaſu
njeƿuſjedu, ſa to budu ſo hčiom ſtaracj.“

Kwapas bě ho bjes tym i hiſču wobročiſ, pschedzimy pak
hiſteſe Tazedu ſa ruku a rjekny zyle ſta, jako by jemu to ſe
ſprawneje wutroby ſhko: „Měj ſo derje, Tazeda, a njeſt ſo
Či pola Twojego nowego knjeſa derje dje!“

„Hm“, ſalunča Hefton a durje ſapſhnywſhi wón Kwapasa
ſa ruku wſa, pschi tym ſ hroženjom ſheptajo:

„Jeli hač' do jutſiſcheho ranja žanu ſwoju nohu do bſi-
ſloſcje tuteje hiſčli ſtajſch, dha to na Twój ſamſny ſtrač ſejid,
Ty mje ſnaſeſe!“

„Što jenož ryčejſe, Hefton?“ Kwapas ſmějiz wot-
molwi. „Moj wobaj ſmój tak dočho dobrą pschedzeli bykoj, ſo
ho tola teje hčiſki dla wadžic njeſbudžemoj, kotrūž dje mje po
prawym ſ zylka ničjo njeſtara a kotrūž ſnadž ſwoje ſiwe dny
wjazy njeƿuſladam, pschedeo ja ſo jutſe do daliſcheho kraja pschedzylu.“

„To ho ſlerje hiſčecj da!“ břejeſche Hefton, „ale wój
dwai pschedzienka“, ſ kotreymaj ſkowami ho i rymaj muromaj
wobročiſ, „jeli Wój něko hiſteſe žanu ſiwi duſchn do teje lhěz-
iſchedzitaj, dha kōdži poſtečdžebat puſow ſ tym nowym wulkim a
cjeſtim hčiſdom doſtanje. Duj ſo na ledžbu břeſtaj; Wój w-
ſtaj, ſo ja njeſortuju.“

Heston džesche na to pomolu do domu, necháe dvě sejstřečel sdaleny a sa nim tež svatý. Když byl hezky hladov, měl sumbow i vobejtu bokov získat. Všechny spremadlyny, po řadu po Hestonovym pschepršenju na plantaze pschedzovali a tak nařídila rano doruži píšti spončatku aukcije podla byly.

„Shto dha budže jutſje to najprénſche, ſhtož na řad pschin- dze?“ prascheske ſo wobhédzec ſeneje dalscheje plantaze Hestona.

„Um, ta plantaza ſama!“ wotmolwi tón.

„A ſhto potom?“

„No, potom čzemy tych ſchłovov pschedzovac, ſa pípi vysloje a druhí ſkót a napoſledku wosy, čokou a wjehlati graf. Seje ſpoločni, ſo tak ſejniny?“

„To ſo wé!“ žwamlesche jedyn bohacž ſ tamneje ſtrony řekl, „ja pak bych helszy rad tu holečku, tu řazedu, kupí, ale Heston wſhák ſa njej ſledži a tón ſnadž tak wjele ſa pju da, laž ſo to uſkomu druhemu nočze!“

„Anjeza, hoſčina je pschihotowana!“ ſawoka Heston, kotrej taſtele rycze mjerach počahu. „Ejaz je, ſo ſo ſa blida ſydamy.“

(Počahovanie.)

Shto je „ſměnka“ abo „wechsel“? Shto ma „ſměnka“ abo „wechsel“ na ſebi?

IV.

Šměnki abo wechſele ſu dwojale, mjenujy: ſa tým hač wuſtaſicel ſměnku abo wechsel 1) pak na ſebje ſameho wuſtaji, to řela: ſameho ſebje na ſaplačenje wěſteje, we wechſelu na- a wuſhaneje ſummy pjenies we wěſtym, tež we wechſelu poſtaſenym čaſku ſwaje a tak ſameho ſo wobdóži a ſa dôžnika a plaejerja ſejni a ſapſche, abo hač won wechſel 2) pak na ně- leho druhého wuſtaji abo, laž ſo tež praji, čzehnje, to řela: ně- roho druhého ſe ſaplačenjom wěſteje, we wechſelu na- a wu- ſhaneje ſummy pjenies we wěſtym, poſtaſenym čaſku vobejzí abo wjeli wjazy temule druhemu ſaplačenje wechſeloweje ſummy poru- cí (porucznoſc̄ da). „W přenšim padže (pod 1) řela taſki wechſel ſam ſhny“ abo „ſuči wechſel“, w druhim padže (pod. 2) pak „pschewodny“ abo „traherowany“ abo „czehnjeny wechſel“, tež trattat. Pschimeno „ſuči“ ſda ſo ſ teho naſtate byc̄, do- veži taſle ſměnki (wechſele), psches morjo njenbu abo ſo njeſejeku, a mjeſicel je naſbole hač ſ ſaplačnej termíji na bol pokoji, čehož dla je tež drje „depoſita-wechſele“ mjenuju. Wuras abo mjeno „trattat“ je ſ italskeho ſklove „trattare“ (to řela: torhovac, wilewacie, händeln) naſtalo. — Je wechſel jenož w jenym wu- holku abo wukonu (exemplarie) wuſtajeny, dha řela wón „ſola- wechſel; wuſtaſi ſi pak ſo wón, wjetſcheje wěſtoſeje a ſehernoſeje dla wjazk ſrdeč (we wjazk wukonach abo, wuholach), dha řela prěni wuhol abo wukon „prima-wechſel“, druhí („ſekunda“, ſceſi „tertia“, ſchtobor „quarta“, teho wechſela. Wo wu- ſaſenju (hotowjenju) a trjebanju tuthy wechſelowych duplikatow ſu tu woſehite, wěſte pschihotinje.

Te wotpíkma dyrbja zyle jenajle, jenaj ſlincjate byc̄. W ſekunda-wechſelu ſo pschihotai: „Zahlen Sie gegen dieſen meinen Sekunda-Wechſel, Prima unbezahlt.“ to řela: plaejerje Wy ſa tónke mič ſekunda-wechſel, prima njeſaplačenj“; w tertia-wechſelu: „Prima und Sekunda unbezahlt“ to je: „Prima a Sekunda nje- ſaplačenj“, abo w prima-wechſelu: „Sekunda a Tertia (Quarta) unbezahlt“ to je: „Sekunda a Tertia (Quarta) njeſaplačenj.“ Dvuz je jedyn ſaplačenj, dha te druhe, laž ſo ſamo wot ſebje roſyml, nicio wjazk ſieplacza.

Trath (pschewodnie, trahicowane, čzehnjeny wechſele, horla

pop. 2) ſu ſ ſmetschaj naibole ſa pschihotow a podobnych wiko- w. A poſtigajc̄ ſi teho wosy ſa traſant; wón ſón ſenetur druhemu ſo, by pak te ſa ſaplačenje (pjenjeſc̄) ſa njón doſtač. Tón, kdy te pjenjeſc̄ ſa njón wuplači a da, a ſu te tu trattu doſtanje, ſo by te ſame abo ſam na jenym ſtejzim měſinje ſa- ſebhnyk, abo psches jeneho druhého ſaſo ſebhnyk dač, rěla remit- tent. Tónle druhí, kdy tu trattu doſtanje, ſo by te pjenjeſc̄ ſeb- hnyk, rěla präſentant (poſtigel). Na poſledku, tón na kotrej je tón wechſel čzehnjeny, to rěla: kotrej ſe wot wuſtaſicela ſa- ſaplačenje wechſela (to je: we wechſeln napiſaneje pjenjeſc̄ ſummy) wporučene, rěla traſat, acceptant (poſtigel), ſaplaček wechſela. — Líſt, w kotrej traſant traſatej ſaplačenje, kotrej dyrbí poſledniſci čzinic̄, pschipowjedzi, rěla a viſo-list. — Tratta dyrbí ſo traſatej poſtaſac̄ a poſtigac̄ abo präſentirowac̄. Napishe tón pod nju „acceptat“ to je: „přijata“ a wupraſi ſo wón ſ tým k jeje wuplačenju ſwoſníwy a pschihotuſhny, dha řela ta ſama „acceptowaný“ abo „honorowaný wechſel“. Mali pak traſat ſamýk abo winy, kotrej ſi dla wón tón wechſel nje- pschile abo njeſonoruje (njeſuplači), dha da wón tón wechſel ſ protestom wölpjet (na vrdeč), wón je potom protestor a to řela: ſo ſarjelt a wuplačenje wechſela ſruče ſapowjedzik. Měſicel (wobhédzec) wechſela abo präſentant da ſebi potom naje- huſejſiho k wjetſchej wěſtoſeje a ſehernoſeje wot ſudniſkeje wys- noſeje abo wot jeneho prawisnika abo rycznika (notara) na khoty wechſeloweſho wuſtaſicela piſmo wuſtaſicel, w kotrej je praſene a ſ tým na dobo tež wobhédzene, ſo je wón ſwoju pschihotuſhnoſeje a wiňowatoſeje (präſentirowanje abo poſtigeneje wechſela) dopjelnic̄ a jej doſc̄i čzinic̄, ſo pak je traſat ſo ſarjelt a ſaplačenje abo wuplačenje wechſela ſruče ſapowjedzik a wotpokasak, a ſo ſebi wón na to pschi tým ſwoje prawa ſalhova a ſeheruje: (Temuſe piſmu rěku „wechſelowy protest.“) Potom pak poſezele wón tón wechſel ſ protestom wölpjet abo vrdeč. Ta tratta mže pak ſo wot jeje mjeſicela (wobhédzec) na jeneho druhého, kotrej ſe wón dôži abo wiňoſt je, pschihotac̄ abo pschewotac̄; tole řela „indosírovatž“ abo „girtrowatž“, tón pschenosik abo pschewob pak „indobament“ abo „giro“ (wupraj: diro.) Potom řela mjeſicel „cedent“, girant, abo indosant, (wotſlupniſ, pschihoter, pschewodniſ), doſtaſel val „indosant“ abo „indosatar“, a tón wechſel je „indosírovany“ abo „gi- trowany wechſel“; indosant napishe teho bla na druhí abo ſeſadny bol wechſela: „Für mich an Herrn N. N. oder bessen Ordre, Werth erhalten.“

„N..., den ... August 18... N. N.“ to je: „Sa miče (w město miče) na knjeſa N. N. abo jeho orbru, plaejſnu ſym doſtač.“ „N..., augusta 18... N. N.“ Na tole waſhne mže tón wechſel psches wjeli rukow, psches daloko ſraje a morja hleč, a druhý ſaſo na wuſtaſicela wölpjet (vrdeč) pschihot. Toho ſo tak pravje počaje, ſo je taſki wechſel, laž ſym hujom dálko ſorjela praſil, na hotow papierany pjenies abo na banku poſtobný; wón dava a bjerje ſo, woſehite mjesi pschekupzami, na město hotowých pjenies a ſastupuje tak jich město. To pak ſo hinal ſtač njeſuž, hač ſo ſo ſuži wechſel na tu doměru (credit), kotrej jedyn pschekupz a ſ ſ druhemu pschekupzej (wěſicel a dôžnikel)) ma, ſakozuje a ſejera, a ſo po mluviſci abo mo- ſeſi tutej doveru ſtožuje.

Assessor Wehla.

Swětne podawki.

Němiske řežorſtwo. Město Počejniza budže 31. meje (niz 21. meje, kdy bě naſprjeby praſene) ſwøi 500letny jubilej ſwjeſtej.

Dražđanu bědu sa čas létuščich živatkov, taž mrowiščo, pschetoj w nich so s ludjimi jenož tak mjerovješče. Kak vjele pucovarjow je živote dny do Dražđan pschijeko, može so s teho spominacj, so je so tam na lipšlo-dražđanskoj železniči wot hoščen rano hač do pñdjele vsečor 81,744 člowljekow pschi- a mrotwješčo. Na saltoščeslystoj železniči je so w tym čamym času 27,449 člowljekow do Dražđan pschijesco a nehdje 28,000 mrotwješčo. Na češkej železniči je 23,100 ludji pschijeko a 20,700 mrotwješčo, na hemutskej pak so 31,000 pucovarjow pschijwje a 25,800 mrotwješče. — Na parolobdach, po Šóbu jézdazých, je so 109,000 člowljekow pschijesco a na konjazej železniči neščto psches 20,000. — Zoologista sahroda bu na prenem a druhim živatym dnu wot wiaz dyžli 13,000 ludji wopystana.

Kral Albert je emeritiranemu wychschemu wucherju Rošalej w Lubiju češky lichiz albrechtskeho rjada spojčil.

Minister s nutslomnych načinostej, knes s Nostitz-Wallwitz, je so na někotry čas do Italije podak, so by tam svoju strovostej porjedjet.

Bjes tmy, kiz su na hamburgskej parolobdi „Schiller“ pschi storčenju do slahy wo živouje pschischli, je najslerej tež twarz Dechriz s Ramježa. Wón je w Amerizk hízom 25 let pschedyje a čyphce w tñmle měšazu dñ Ramježa i swojej živobje pschijecj, so by so s njej do čaplislích kúpiel podak. Wón je hízom tsi króč s Amerik do Ramježa pschijecj, tla tónle rág mješbože měk, pschetoj jeho jméno so bjes tmy njenamata, kótrýž su s morja wumohli.

S Parížna dñgoja, so je tam salisti kral Albert wutoru, 18. meje pschijecj. Wón bu na dworničežu wot nemškeho hýzaru pschedzelnje witanu a pøda so s nim do hýzarskeho hrobu. Srjebu rano w hromadje do Potsdama jézdeciaj, so vyschtaj tam pschi brigadskim exercitowaniu pôdla byloj. Woložo pschijepodnia so mhabaj seho do Parížna wročišča a běše soškemu tralej i cieci w hýzarskim hrobiye pschijna hospicina, na kótruj běše 70 hosti pschedzlenych a to bjes nimi: kralovszky prynzojo, ministrs, polní maršal Manteuffel, salisti, poškonz a salisty, w Parížne a Potsdamje pschedbywazý offiziierojo.

Štož wdnisle povjesčeje nastupas, dñq su te něklo zde wocijek, a te nowiny, kóteré předy najbole s wdniskej trubu trubjačku, njevježda něklo došez dopovjedacj, kak jara je mér wěsty a so wo wōjnje tola zde žana zpèc bycji njevježde. — Kusti hýzor je so sa čas swojeho wondanskeho pschedbywania pječka jara življe sa „objevitje“ mera“ woličajle a wdnisje smyžlenym lúdzjom w Parížne ruce rježte, so wón na žane wachnje mješčiba, so by so mět lato.

Wón, mješčagi! mješčažki kral Ostat do Parížna na wodjtanie pschedze a so potom tež do Dražđan a Wina poda. Wón pschedze na kódi „Gelle“, kótraz budje mot někotrych druhich schwedskich idogow pschedvodžana, so Kiel, hýzor jemu nemški hýzor najslerej powitanja dla napšchecjivo pschijedje. Najslerej budža tam tehdj tež nemšle wdnisle kódiye psched wobémaj wycholimaj inježimaj manovriedowatj.

Dokelž je wročiščnosti wjetšbistop Töster, kótrýž je, taž je snate, s Pruskeje na živoj, w austriškej Schlesynskej ležazý hród cjełuyk, sjanovje i navjedzenju dak, so je wón tón čamym byk, kiz je pošnansle a gneđnjanské biskupstwo potajnje sarjadowač, dñha něklo tych duchownych s jaſtwa pschedceja, kófij na naprashowanje wychovnoscje prajc neždyču, mot koho woni potajne pschillauje w duchownym naſtupanju dostawajd. Taſlik duchownych a to wohebje dekanow bě keſele węzj nehdje 30 do jaſtwa hadjenych.

Austria. Khejor Fráns Józef je so 15. meje se swojeho, s djela bozej wobcežneho dalmatisskeho pucovarjana do Wina wročišč. Wón je Dalmatinzam, kiz su i wjetška Sverbia, psches tamniščeho gubernatora Rodečja swoje džakne pschedpošnacj ilož luboſeje a živernoscje wuprajcje dak a jim žlubil, so budje so ſu porjedzenje wschelatich dalmatisskich njedostatkow staracj. — Na swojim dompučju hýzor tež do Hrádza pschijedje, hýzor jeho tamniški měščjanosta a ſastoňnjy poniznje witaču. Ale wón noch, zjšče njež wo jich witanju wjedzec, prajzy, so su pschi ropožje pschedzivo ſchpanislemu prynzej Alfonſej a jeho mandželskej žabje a hubjenje ſadžerjeli. — Tažo hýzor do Wina pschijedje, dñha jeho lud s horlivym žławuwočanju ſtroujescje.

Franzowska. S tuteho kraja je w tu hýzlu makr wažneho žlyščecj a wobydlerjo so ſraduja, so je mér, dolež džel je Franzowska tola hisčceje tak žlaba, so so pošlenjeje wōjnje dla naž žane waschnje na Němzach wjedzicj nježde. Tola powjeda so, so pschedyda republiki, marshal Mal-Mahon, se wščeſ mozu na to džela, so by franzowske wōjſlo ſlerje a ſlepje do dobreho rjazu ſtajſ.

Dotalny franzowski ſejm budje najslerej ſloro rospuščenym a wólbys sa nowy franzowski ſejm, kiz budje něklo s dweju formom wobſtejcz, so najslerej w létuščej naſhwje stanu.

Ružowska. S Litawskoj pišaja, so su tam wschelatich ludzi žadžili, kiz bjes tamniškim ludom ſocialiſtis a druge nietničjome knihy rospuščecjerač. Bjes tuthmi ludjimi je tež wjele židow, te pišma žame su pak we wukraju, wohebje w Schwaſzarskej čiſtčane, hýzor wſchelazy Ružojo bydla, kiz su polniſkih pschedstupjenjow dla s Ružowskej čjelli. — W Polskej je ſetka 200,000 člowljekow ruskeje narodnosće i unitowaneje i prawoſlawnej žirkvi pschedstupilo a je jich hisčceje nehdje 27,000 w unirowanej woſtak.

Pschedzlenje do Australije.

Njana čarjodla rycerjow,
Sprawnych herbistich pschedzelow,
Wopusčicja ſnakb s noweho
Naſchej wěry bitwiſhčjo.

Duz so něklo teho dla
Wſchelko wo nich powjeda,
Jedyn jich węz wusbeknje,
Druhi pak ju ſacjijnje.

Nek: W měrnym časzu tu
Sewernje kralej ſkužachu,
Něklo pak naš wopusčicja,
Hdyž so i bitwie pschibliza.

Cjahn woni wěry dla —
Dha so, bratsja! mi tak ſda,
So je tuthm cjehnjenje
Podobne na cjełanje.

Wſchal 'ſchje dotal mamh tu
W naſchey wěrje žwobodu,
Duz tež něk nam trjeba njeſj,
Cjahnycj do Australijskej!

Trjeba pak w Australiji
Snadž Vóh tež lud rycerſki,
O! dha wſchal jich cjehnjenje
Dobry ſtut a prawy je.

Snadž jim Vóh pak teho dla
Něklo wot naš cjažnycj da,
So ſu tola we bitwi
Na nich njež ſpusčecjeli.

Njež je temu kaž tež čje,
Vóh jo žam wě naſlěpje,
Dježdje hysto tu
Jara, jara džiwnie ſu.

Wy pak, kiz Wy dale tu
Steječe na bitwiſhčju:
Steječe twjerđe, njeſuſeje
Wſcho njeſj hisčceje ſhubjene.

Naſch kral Jefuž žiwh je,
Duz so, bratsja, njebojeſe!
Dježdym w wěrnej luboſeji
Pravje kruže w hromadji.

Niz na ſmjerthných člowljekow
Sechzemy ſu ſpusčecjey jow,
Né, na Boha žameho:
Vóh je naſch hrobiſhčjo!

Hdyž tež jow na bitwiſhčju
Snadži a khor ſu:
Chrystus žam naſch lěšat je,
Duz ſu tola njebojeſe.

Haj, Wy ſwerni bědžerjo
Wachujcje a modlje ſo,
Wachujcje bjes pschedstacj,
Wſchelki ſtrach naš wobdawa.

Petr Món.

Ze Serbow.

S Budyschia. Na wuriadnej generalnej shromadzisnje kowarswa Macizy Serbskeje, lotrąż so sańdżenu srijedu 19. wieje tudy wotberža, buchu nowe macizne wustawki, předny wot depuzacji pscheladane, wot shromadzhenych doruradzene a dorujsiadane. Hewał so dla rosbacja jeneje, wot Macizy wudateje knihi poftajenje sta a slonečnje so někotri knižeja sa čežne hovustawu wuswolischu.

S Budyschia. W léeje 1677 je tehdomniški kollator našheje zyrkoje, knjeg Korla Hendrich s Nostic nad Pschiwejzami, Maleschzami, Delnjej Hórlu atd. do našheje zyrkoje starý testament, wot Jana Guttenberga čiščejany, darik a je tam tale kniha po taštim nimale 200 lét ležaka, w tutym časzu drje mato dosz wobledžbowana. Halle konše lěto běchu ju bole ledžbu měcz poczeli, pschetoz bjes tym běchu so dohlađali, so je wona jena wot tych prěnich biblijow, lotrèz su so čiščejake a so je wot tuteho stareho testamenta s zyka jenož džewiecz čiščejanych. Duž je tale kniha, lotrąż je wusche wscheho jara rjenje čiščejana u s niuska wschelatobardne wupryšena, jara wulka redlošč a žadnošč, wo lotrèz wošebe po namječe knjega s Nostic nad Radžanezami we wschelakich dalischich nowinach ryčecz poczachu. Teho dla so tež bórsy kupy namalaču a je so wona wot woħady a kollaturftwa wondano slonečnje jenemu Vendželjanec sa 8850 marlow (2950 toler) pschedaka.

S Stachowa. Młody čłowjek, lotrehož běchu teho dla do jaſtwa hadžili, dokež na njeho tulaku, jako čzyk na jelesnicy něčto slespacj, je po několynch dnjach sažo na swobodu puščeny, dokež so jemu ničo dopolasacj njeħodžesche.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Na Walporu běše abo wjese wjazzy naſtira rano, jako ju s balbirčanskiej woħady do Draždjan wjedžesche.

Mots Tunka. Kajku dha to měniš, kruwu abo jałozu?

H. D. Schto jenož tola bledžiš, ja džé holžu měniju!

M. T. Ach tal! Ja hebi myħlaħ, so je tam něktón sločatko wjedk, dokež bē tehdji sktoħħad (Thierschau) w Draždjanach.

H. D. Hm, na wobħlabowanje ju tam wěſeje wodžit njeje, pschetoz doma wo wħi džé nimale lóži wjecjor do poč noži na nju hlada, tak so jemu na druhli džen pschetoz woczi sapadujetaj.

M. T. Ach, Ty měniš so je saſparny?

H. D. Hm, nimale tak.

H. D. Moj Motjo, Ty sū tydženja sabyl prajic, so žona khudeho Lazaru njeje mohka na džeko khodžic, dokež běše won khora a dyrbjescie jeho woħladacj.

M. T. Dosta dha wona wot gmejju džek, so by hejje a muža živiež mohka?

H. D. Druhdy, džen abo dwaj, hdyż mějaču jara nusne. Ale wona dyrbjescie cježle mužaze džeko džekacj, kafkj wěſeje žana druha žona s woħady njeby cjiñka.

M. T. U to jej hisčoje wumjetowachu!

H. D. Haj, jidži hinak njeċinja.

M. T. To so vola kħiesejjanow tola stacj njemője.

H. D. To so mi tež sda.

H. D. Hal wħaħal haj:

Selena ta meja,

Riwa l rjanom' wiegħelu.

Wolot' rjanet' meje

Sejhrawa ja reje,

Horka banty, rubiščejā.

M. T. Ale praj wħaħak, Hanjo, sħid je Lebi do hewi pħiċiħko, so so ēji talkie wo meji džie?

H. D. Hm, mi so njejjidi, ale několym s masowskeho wojeriskeho swijsla so wo meji džiġiesche a běchu hebi hijam pola cježle R. wuejinili, so ma ju sa poč tolerja rjenje wubbeliż a wuħeblowacj.

M. T. Dha džie je jara rjana byka?

H. D. Ničo njeħbi!

M. T. Ale eż-żeu dla dha niz?

H. D. Holčiki noħiżi, haż runje běše jedyn bjes tymi wojeriskimi, niz měsħe pohċċworta tolerja w kħini leżo a qħiżi wħiħon tōnle pjenjes nakożiż.

M. T. Hm, to val je njeħboże, hdyż jedyn pjenjesi wobhejz njemője.

H. D. Haj, mi so tež skoro tak sda.

Přílopk.

* Hamburgska lóð „Schiller“, kij s Ameriki domoj iedžesche, je na slaku storčjka a so s džela rossashka. Wot 355 čłowjetow, kij na njež běchu, je 312 wo žiwiensje psħiċiħko. Bjes sa-tepjenġmi su tež němisi lousul Bach, jeho žona a dżowka, dale bratt draždjaniskego rychnika Zinkliffena se żonu a dżowku, teho runja tež knjeni Heßowa, psħiħodna dżowka l-klärja Heß w Ģilawje, kij qħiżi sħwojeho psħiħodneho nana a jeho swobsu w Europeje wopptacj.

* Se Schwediskeje piħaja, so na tamniſčiċċi jēsorach a re-lač lidd hisħeje psħeżo stej, tak so so tam l-ħażja jara poħdje s kħoddemi jēsħejx sapoċċuje.

Cyrkwinske powjesče.

Wērowani:

Michaelska zyrkej: Vjedrich Eduard Burkhardt, maschinowy samkar pod hrodom, s Hanu Franke tam. — Jurij Ħemmo, wobħdixer pod hrodom, s Hanu Chrystianu Khējorez w Delnjej Rinje.

Katholska žyrkej: Miklawš Schuster, kubler a korejmar w Bělčezach, s Augustu Diehnarjez se Škoneje Vorſeče.

Křčení:

Pětrowska žyrkej: Max Richard, Jana Augusta Šchotky, pochonč, ſ. — Wylem Jurij, Jurja Augusta Wylema Šoluscha, měſchjaná a kublerja, ſ.

Michaelska žyrkej: Handrij Ernst, Augusta Kobanje, wobylnerja w Delnjej Řinje, ſ. — Jan August, n. ſ. w Faſenzy. — Hana Augusta, Ernsta Bohuměra Alberta, kublerja-najenla w Jenišzech, dž. — Isabella Kamilla Hilbjetka Eugenia, Jana Ernsta Krebsa, fabrikleho dohladovarja w Dobruški, dž. — Hana Marja, Michala Měršcha, ležomnoſčerja a lamjenjorubarsleho michtra, dž.

Zemrječí:

Džen 2. meje: Kora Kuhmann, členovnik s Wuježka pod Černoubohem, 17 l. — 4., Hanža rodž. Gruhliz, njebo Jana Pjetški, wo-kyblerja, ſawostajena wudowa, 68 l. — 5., Madlena rodž. Kružík, Hanbrija Křežníkla, měſchjaná a rentiera, mandželska, 71 l. 4 m. 2 d. 6., Jan Křežník, měſchjan a kubler, 43 l. 2 m. 25 d. — 8., Marja Madlena rodž. Krychtarjez, Jana Bohoboja Grollmusa, hrabinsleho ſa-rodnička w Čichonzech, mandželska, 73 l. 4 m. 13 d. — 10., Jan, Handrij Šipki, počlenka w Hrubocízach, ſ. 7 l. — Hanža rođenja Bandžík, njebo Pětra Měrežinka, wumjenjatka, wudowa, 76 l. 4 m.

Telegraficki bureau w ſadnym twarjenju poſta na bohatej hafy je kždy džen wotworený wot rano 8 hacj vječor 9 hodjmow.

Placíſna žitow a produktow w Budyschinje 15. meje 1875.

Žitowy dowos:	3659 měčow.	Na wilach		Na bursy	
		wot	hacj	wot	hacj
	ml. np.	ml. np.	ml. np.	ml. np.	
Pscheniza	50 kilogramm	9	64	10	57
Rožla	8	35	8	61
Ječmjen	7	61	8	11
Borš	9	40	9	—
Hroč	—	—	—	—
Wofa	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Jahly	16	—	—	—
Hejbischla	19	70	—	—
Běrn	2	50	—	—
Butra	1	—	—	3	340
Sýno	50	—	—	6	680

Pschedescheiniki
we wulim wubjerku porucja
pschedescheinikowa fabrika (Schirmsfabrik)
Richard Künck
w Budyschinje, na ſtronknej lawſlej hafy 819.
Pojedzenja derje a tunjo.

Róže, laž tež pletwa sa njewjesty a kmotrow ſu rjane a tu-
mač hauensteinskeje obo hukrowskeje hafy.

Ratarſte kreditne towarſtwo w ſaffl. kraleſtwje.

Horjebranje ſobuſtawow, nutſpacjenje pjenjes, pschedawanie ſastawných a kredit-
nych liſtow, proſchenja we poječonki atd. ſa ratarſte kreditne towarſtwo w ſaffl. kraleſtwje,
ho wote minje kždy čas hukraru, laž tež nalatowarske pjenježne ſkladki (Sparein-
lagen) ho tež wot taſlích horjebreru, ſiž ſobuſtawu nejſu, a ho wote dnja nutſpacjenja
ſ 4 prozentami ſadanja.

W. Matheis na hospitalskej hafy w Budyschinje.

Na wěſchti

ſa
Serbske Nowiny,
Fliegende Blätter,
Kladderadatsch,
Berliner Tageblatt,
(23,000 abonnentow),
laž tež ſa wſhē druhe nowiny tukrja a
wukraja wobſtara wſhēdaje porjadnje a po
naſtunisčich placijſnach

Rudolf Mosse

w Lipſlu,
Grimm. Straße 2.
w Drajdjanach, w Chemnitzu,
Altmarkt 4. Roß- u. Holzmarkt-Ecke.

Na herbskej hafy
czo. 20.

Möbelowy magazin

Na herbskej hafy
czo. 20.

Augusta Jannascha,

tyfcheriskeho mischtra w Budyschinje,

porucza wulki wubjerk prawdziwych a molowanych vorjeschinowych, mahagonijowych a wiśnijowych möblow, faz tez sofa a wsche druziny pleczenych stolzow (Nohr-stuhle) po najtunisich placisnach.

Drzewowe aukcije.

Drzewa, na revirach i raleczanskuemu luejstwu skusobazych, w tutym
sęcze spuszczone, budza so na szładowazych dniach a lezowych wodzjelenach na
pschebadzowanie pschedawacj:

póndzelu, 24. meje t. l., rano wot 8 hodzinow
na koßlowiskim reviru, pschi lischohorjanskim hacze:

35 stohow khójnowych schęzepow,

89 pjenkow,

36,00 stotnijow khójnowych walczkow;

wutoru, 25. meje t. l., rano wot 8 hodzinow
na raleczanskim reviru pschi wumseñach:

18 stohow khójnowych schęzepow,

17,00 stotnijow khójnowych walczkow;

dopołdnia wot 10 hodzinow

pschi niżewjesczanskim waru a starej rezy:

48,00 stotnijow wolszowych walczkow;

średzi, 26. meje t. l., rano wot 8 hodzinow
na trupinjanskim revitu, na kupje:

65½ stoha khójnowych schęzepow,

2 stohaj bręsowych schęzepow,

20,00 stotnijow khójnowych walczkow,

17,00 stotnijow bręsowych a wolszowych walczkow;

schtwórk, 27. meje t. l., rano wot 8 hodzinow
na jenschebzanskim reviru pschi ffschizowym kamienju:

250 khójnowych slozow (25 hacj 80 cm. w pschemerje, 3,5 hacj 4,5 m. dołhoscie),

61½ stoha khójnowych schęzepow,

123 stohow khójnowych pjenkow,

49,00 stotnijow khójnowych walczkow;

piatki, 28. meje t. l., rano wot 8 hodzinow
na schęzenczanskim reviru pschi raleczanskim puczu:

90 stohow khójnowych schęzepow,

117½ stoha khójnowych pjenkow,

50,00 stotnijow khójnowych walczkow;

dopołdnia wot 2 hodzinow

na koßliczanskim reviru pschi slyczañskich mjesach:

17½ stoha khójnowych schęzepow,

13 stohow khójnowych pjenkow;

pschi wylzoczanskim mosejze:

11 stohow bręsowych schęzepow,

8,40 stotnijow bręsowych walczkow,

1,32 stotnijow khójnowych walczkow.

Wumienjenja so psched sapoczątkom aukcijow wosjewja.

W Nakaza, 15. meje 1875. **R. Pelz**, wylzochi hajnik.

Naletnie měžy

najeleganische a po najnowschej mōdze
we wulkim wubjerku najtunischo porucza

Emil Flegel na žitnej hafy,
w domje tñjego czañnikarja Kœhlera.

Najnowsche

a najeleganische naletnie měžy po wulkim
wubjerku porucza Heinrich Lang
w Budyschinje na bohatej hafy.

Köslaze kózki

kupuje po jenotslywym faz tez w zlym po naj-
wyszych placisnach

Gustav Nanda
na garbarstej hafy 426.

Köslaze kózki

kupuje stanje po najwyszych placisnach
Ernst Schulz
w hoscjeniu i „skotemu lawej.”

Koże wslęckich druzinow kupuje po naj-
wyszych placisnach

Emil Flegel
na žitnej hafy, w domje t. czañnikarja Kœhlera.

Wopitswo

sahoja s wiedzenjom abo bjes wiedzenja kwo-
reho Reinherz Güsse droguist w Gubinje
(Guben N.-E.). Towarnic hizom sahosene.

Epilepsijsu

padazu a torhazu khoroſcę,
brózne a żoldkowe widliszczę
so pod — rukowanjam — trajne wot-
strojka. Sahosjenje weste a psches list.

C. F. Kirchner,
Berlin N., Boherstrasse 43,
przedb. Lindenstrasse 66.

Epilepsijsu

(padazu khoroſcę) hoji lissuje spe-
cialny lëkar Dr. Killisch w Dra-
bjanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (przedb. w Berlinje).
Sahosjenja po hach!

Měschejzanska haptika w Budyschinje

wot
Max Schünemann.

S tuzem domolem řeší, najpodwolnistro ſi nowiedzenju dac̄, ſo ſym dženku ſwoju mineralnoowodown fabriku a ſi dobow tež ſtu ſa pieże taſleje wody wotewrit.

So bych wſchilim požadaniem doſez cjinil, budža ſo w tej ſtu ſiž jenoz ſelterowe, ſodowe a mineralne wody mojeſe ſabrik, ſaž tež taſleje wot Dr. Struve w Droždjanach, a hewal hſicze naturske ſabruje cjerſtweſe pjenjenja podawac̄.

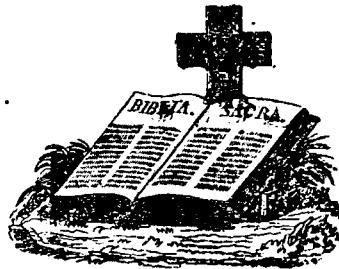
Teho runja je tež ezopta ſywatka na předy ſejtajene ſlasanje rano wot 6 hodzin now dostac̄.

Teho runja tež na mój ſtad Karlsbadſkich, marienbadſkich atd., ſtonch, vichyjowych, emſkich, hliniſkich, ſyrapkowych atd. paſillow w plombirowanych ſchachticzkach, kaž tež ſamhneho wudžek, ſedzne cjinu.

W Budyschinje, 5. meje 1875.

F. A. Böhma,

reſbar w Budyschinje,
pſchi ſwonknych lauſſich wrotach,
porucja ſwoj wulki ſtad rowowych pomnikow i
peſlowza a marmora.

■ Požluženje ſprawne, placzisny tunje. ■

We wudawarni „Serb. Now.“ je ſi dostac̄zu:

Napoleon I. a jeho wojny. Spíšak J. A. Pohonež. 50 np.

Oberlin. Jego živjenje a ſtukowanje. I. 25 np.

Książę w ójny. 25 np.

Nadpad pola Bulez. 25 np.

Zakub abo Bože ſkovo dyrbi w człowiek uživjenje dostac̄. Wot K. Kulmana. 25 np.

Genoveſa. Rjane powiedancisko ſe stareho cjoſa. Ga herbſke macierje a džeczi pſcheſko. M. Hornik. 50 np.

Robinson. Rjane powiedancisko, woſebje ſa młodych ludzi. Wot K. Kulmana. 50 np.

Sahrodniſtwo. I. džel: „Sadowa ſahroda.“ „Roſwuczenje wo plahowanju ſabownych ſtromow a lekow.“ Spíšak M. A. Kral. 60 np.

Šród na ſhorjelskiej horje Landskronje abo Bože wodženja ſu džiwe. Powiedancisko ſe starých cjoſow wot J. B. Muczinla. 25 np.

Šwernaj ſu ſobaj. Powiedancisko ſe herbſteho živjenja wot J. B. Muczinla. G pſchidawkom: „Straschna kwartira w Franzowskej.“ 30 np.

Spewy ſa herbſke ſchule. Prěni ſeſhiw. Šchromadzene wot K. E. Pielarja. 25 np.

Bibliſke ſtawiſny abo historiſki wucjawki ſe stareho a noweho teſtamenta. 1 ml. 25 np.

Wenck ſijalkow abo ſbeka mojich powiedanczow. Wot J. B. Muczinla. 30 np.

Khryſtof Kolumbus abo namalanje Ameriki. Wot Dr. Somera. 25 np.

Serbske baſtne, ſwojemu wulzy lubemu ludej podate ſi wužitkej a ſabawenju wot H. Seilerja. 25 np.

Selenſka a jeje woſydljerjo. Wot K. A. Ženeca. I. džel 55 np. II. džel 55 np.

Boža kraſnosz w ſtworbi. Wot J. B. Muczinla. I. a II. džel, kóždy po 25 np. Čjorný kóž a dróſna. To ſu: herbſke ſpewy ſa mložb, wjehoſk lnb. Prěni ſbér 10 np. Teho runja druhi ſbér 10 np. a tceſci ſbér tež 10 np.

Sahroda kwětkoſta. To je dwójz dvažci herbſkych ſpewow ſa pělne djeſci. 10 np. — Teho runja: Druha wjeho ſa ſahroda kwětkoſta. 10 np.

Vorčate, ſakate a palate cjmjeky, woſy a ſcherschenje. Prěnia woobra. 10 np.

Serbſki wuſtojny pežołat abo ſak dyrbiſh w herbſkim kraju pežoły plahowac̄, ſo by naſwiažy wužitka wot nich měl. Wot K. Kulmana. 75 np.

Gustav Adolſ. ſi jeho wobrasom. Wot K. Kulmana. 75 np.

Bože džecžo. Hobowne roſtryčowanje Božeho džecžu ſi njebeſkimi woſydljeremi. Wot K. Kulmana. 15 np.

Bohumil. Rjane powiedancisko ſi tſižeſiſteſne wojny. Wot K. Kulmana. 25 np.

Bonifacjus. Živjeniſti wobras ſe ſaſtarſkych cjoſow. Wot K. Kulmana. 25 np.

Khvalba Boža. Pjatnacze hymnow. Wot hrabinki Amalije Riesch w Nejwacjide. 30 np.

Ptaci ſwaz ſi mandjelſtwom. 5 np.

Wuherſki khěrlus. 5 np.

Kſečiſna. 5 np.

Najnowiſcha a naſlēpſcha puntirkujka. 10 np.

NB. Druhi ſeſhiw „Spewow ſa herbſke ſchule“ je roſpſchedat a nowy wudawki wjeho ſbory hotowy.

Murjerske barby,

ſo tež thſcherſke barby, hnhdom ſi barbjenju pſchitowane, dale wſchile druzin ſaka, ſirliha a terpeniu porucja w naſlēpſchei dobreſci naſtunſcho

Moriz Mörba
na mjaſowym torbouchju.

Róſlaze kóžki kupuje ſtajne ſi placzisny.

Heinrich Lang w Budyschinje
pſchi herbſke katholskej zyrlvi a na bohatej hſy w ſklampach.

Aufzīg.

Na ſnježnim dworje w Schejeky pola Maſeſe budža ſo prjeczeſznenja dla, poſndzelu, 24. meje, dopaſduja wot 9 holoſow hle- dowaſe měly ſa hotove pjenesy na pſchek- džowanje pſchekac̄: jena lucza, jena wulka ſola ſi wjerczenju, jedyn wulki draftshamox, wſchelake druhé ſhamox, někotre ſoja, dwe ſoje, wſchelake blida a ſawlki, kaž tež wſchela domjaza nadoba atd. atd.

W. Weiß.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tuton, je starodawnych cjaſow dopolaſany, ſi naſlēpſich ſelow a korijenow pſchito- towanych pólver, po jenej abo po dwěmaj ſzizo- mai wſchědnie ſruwom abo wokam na prenju pízu naſhypanh, pſchisporya wobzernoſc, plobki wjele uloka a ſadžewa jeho woliſzenje. Vaſa- cji placz 40 np. a je ſi dostac̄zu w hrodoſkej hapticy w Budyschinje.

Mlóčaze maſchine ſo tak rucze roſpſchēceraja, ſo móžes ſkoro w ſkodnym ſrénim a mjeniſchim hſopdarſtwje jenu taſku uadeńc.

Jako woſebje derje konſtruowane a twjerdje twarjene ſo mlóčaze maſchine ſwetoſławneje firma Ph. Maſarth & Co. w Frankfurcie nad M. khwala, ketrych mlóčaze maſchine ſu pječa w wjazy dvžli pjatnacze hſoz exemplarach roſpſchēcerane. Hſom ſa 180 markow je doſpolna mlóčaza maſchina doſtac̄, katraž kóžde ſito jenak derje a cjiſce ſu mlóčzi a žaneho ſorniſchka nje- robraſh. Pſchipóſtlanje ſtajne ſo franko. Kóždy móže ſo ſi liſtom na fabriku wo- brczic̄ abo na jeje agenta, f. Christ. Höhnu w Róſlach pola Budyschyna.

Mlode ſwiatki, 23. meje,

Šwēwanſki konzert
w Thomazej ſo ſteſzenu w Brzezach.

Sapoczaſk w 7.

Pſcheczelne pſcheproſčenje

ſpěwanſke towarſtvo tam.

Photographia E. Pofeldt

w Budyschinje, nutſhod pſchi theatrie
a ſ fotokneje hſy.

Pečołarske Towarstwo

w desnym dole Sprjewje

smieje 22. meje pschi poldnju w 1 hodzinje shromadzisnu w Thiermannze restaurazji w Budyschinje.

W njej budža losy wudżelene sa 20 italskich matkow. Je-
nož schodž ham abo psches druhego tajki losy hebi wobstara, smie-
ho na lošowanju wobdziescę. — Létnie pschinostki maja ho placicę. Pschedźdztwo.

Tscheschnu pappu, pappowe hoscždze a pappowe lejsinę

najtunischo porucza

w Budyschinje

na nowych hrjebjach 713.

drjewopschedawarnja
A. Zimmermann.

Droguerijowe a barbotworowe khlamij **Otto Engert**

poruczenja najtunischo:

kwojbēl (Bleiweiss) w firnišu rybowanym a ūchci,
žylobēl (Zinkweiss) w firnišu rybowanym a ūchci,
firniš, derje wotwarceniu tworu,
terpentinowym woli, němcki a franzowski,
schlamowanu ūrydu,
pinsle we wulkim wubjerku, kaž tež
wschitne moleſte a murjeriske barby.

Wosjewjenje.

Dziwocžanskie herbskie ev. luth. misjoniske
towarstwo smieje — dali Boh. — jutſie na
kwiecieni kwiateje Trojizy, to je na schetka-
dwuzjazym lětnym dnju swojego ſałczenia
swoju lětusku hłownu shromadzisnu. A do-
lež ma ho w tutej, kaž druzej leta, nowe
wuwolensje ſastoſtwa, kaž tež ſliczbowanie
wolhodow a wubdawow stacj, dho ho s tutym
wschitnym pschecheljo a pschecliniem misjonista,
wohdeje po wschitne ſobustawy naſchego to-
warſtwa lubje proſcha, ho jutſie po njeſchpo-
rjach, popokdnju w tſjoch w dziwocžanskiej
schuli bohacie nutſnamykač a hñdom pschi
ſastupjenju swoje wuwolenske ſiczkli wote-
dacj.

Petr Mloni.

Aufzia waležlow.

Pondželu, 24. meje t. l., budža ho na
ſderjaniskim reviru:

19,00 stotnijow twjerdych nabithch waležlow,
29,00 = mjeblich swytlowych waležlow
na pschedźdżowanie pschedawacj.

Sapocžak aufzije dopokdnja w 9 hodzinach
w mjeblim drjewnischiju pschi ſupjanskim pu-
cju, hdož ho bliſtne wuměnjenja k nowejde-
nju dajda.

Hajniski dom w Sderju, 15. meje 1875.
G. Petrenz.

Natarjam,

kaž chedža wo ūpi ležomnoscjow a ratar-
stich naležnoscjach w kraju Kansas (w po-
nóżnej Ameriqi) wěruosz shonicę na poža-
danje knižku w tajkim nastupanju s poſtom
franko poſczele.

Julius Simon, Hamburg,
(H. c. 02281.) Admiralitätsstraße No. 15.

Drjewowa aufzia

na maleſhansktu reviru.

Piat, 28. meje t. l. budža ho na
hlinjanstej a ſtržanskej holi něhdże
60 Rm. hójnowych ſchęzepow,
13 = twjerdyh kliplow,
30 stotnijow hójnowych ſbytkowych
waležlow,

6 stotnijow bręſowzych waležlow
a dželba ūchich hójnowych ſerdzi, ſchom-
ow atd. w dolhich hromadach pschi-
hotowanych na pschedźdżowanie psched-
awacj.

Aufzia ſapocžnie ho rano $\frac{1}{2}$ 9 hodži-
now w bliſtosczi ſtržanskeje zpěhnicze.
Grabinie Šall-Riaucourſke hajniste
ſarjadowanje.

Sathka, wychſki hajnit.

Rheja čo. 19 pod hrodom je na psched-
an a je wſho dalshe ſhonicę čo. 47 tam.

Sahrodniska žiwnosć čo. 17 w Ro-
dezech pola Pomorez, 13 akrow 251 □
prutow pola, ūki a ſerki wopschijaza
a s 349,30 dawkskim jenoſcemi napolo-
žena, budža ho pondželu 31. meje po-
poldnju w 1 hodzinje na žiwnosći ū-
mej na pschedźdżowanie pschedawacj a
ho na ūpjenje ſmyžleni k temu najpod-
wolniſcho pschedproſchuja. — Wuměnje-
nia ho psched termiju wohjewja.

Wat Jenikez hacj na ſkolnizu bu drugi
dzen ſwiatlow w jene bělowotmiane rnbishezo
ſhubjene. Sprawný namakat chył je ſa do-
bre myto w khlamach droſchlerja Šchoty
pödla winowje ſicje w Budyschinje wotedacj.

Wutrobný džat

prajimo s tutym wschitnym pschedczelam
a ūnatym s bliſta a ſa daloſta, ūk ſu na-
ju 2. meje pschi uaju 50letnym man-
dželskim jubileju abo ſlotnym ūwasu wob-
darili.

Boh to kójdemu dawacjerzej bohacie
ſarunaj!

W Hornich Žitozach, 18. meje 1875.
Jurij Balman a mandželsla,
jubilarai.

„Lažičan“ čo. 5 je wuſol.

W opriječe: Kak Petr lekar. Wjeselohra
w 1 jednanju. Po němckim spisat K. A. Fiedler.
Wosoby: Doktor Rymzak. Knjeui Wičazow.
Hanka, jejina džowka. Petr ſlužobnik, a Marja,
bospoza pola Rymzaka. Kobjela. Kudzela. Čum-
pjela. Hapykarski wučobnik.

Zenotliwe čiſla „Serbſtich Nowinow“
placja něko 8 np. a ūk tež doſtacj pola t.
pschedupza Herm. Kunada na bohatej hafy
a pola t. pschedupza E. Purſhe na Židowje.
Redakcia.

Wloſoczerpiazym

ualežnje poruczenje:

Wolje, balsamy a pomady niemoža pschi
wschitnym wukhvalenju ūcje wloſy plodžicę.
Jeniczke, ſchodzi wote wjichitkich ūnathch ſred-
low pomha a ſa ſetraj wukamkar rukuje, je-
wo prawdze ſpodzivna wloſow plodžaja tint-
ura Paul Kneifela, ſetraj w Drąždjanach,
hdož je namakana, wjele ryczow cijeni.
Psches nju ho na měſecje ūkorowatoscji hlo-
wineje ūkje wotstroni, czerjaza mož wloſow
wych ūruszlow, pola wloſoczerpiazych naj-
bolež ūnož drēmaza, ho k prawej dzěławoscji
wubudži a ho psches jeje, wloſrue ūruszki
možnje ūwjaže wutki, bohata wloſoposloſc
plodži. Haj, wſchelazy wjeleſtui pléchacze
psches nju, kaž to polizoſly wobtwjerbzene
wopisna wobtwjerdzi, ūwoje połne wloſy
ſaho doſtacj. — Jenicke ſkład tejele tint-
ury ma w Budyschinje Heinr. Jul Lincka
w bleschach po 1, 2 a 3 ml.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne predplata
ve wudawařni 80 np.
a na němskich póstach
65 np., z přinješenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kóide čílo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawaf J. E. Smolef.

Nakładnik: J. E. Smolef. — Číčer: L. A. Donnerhak w Budyšinie.

Čo. 22.

Sobotu, 29. meje

1875.

Šažda.

Amerikanske powjedancjo s časow schlovinswa.

(Potracjowanje.)

Na Hestonowe napominanje ho wschitzu sa blido sešybaču, Kwapas pak ho bole i burjam džeržeče a i tež khežy shladowasche, hacž tam knadž Laniera pschischt ujeje. Iako věchu ho Hestonowi hoscžo najedli a ho jim tola hisčeče spaž nochyjsche, njewjedjaču khwili, što sapocječ, so bychu čiaž pschecžinilli, hacž jedyn rjeknij, so bychu kharh hracž mohli. Ale druhý wotmolwicu, so je i temu posbže, dokež je drje wokolo dwanacjich hodžinow, na čož sloučnje jedyn tón wypucž namaka, so sawoka: „Aj, wschak je tu Kwapas, njeh nam tón něšto saspěwa a i temu se ſwojei guitaru pišta.“ „Haj“, rjeknijku wschitzu, tak ſebi čiaž nojlépje pschecžinimy. „Hej, Kwapaso, hy ſkyschač, štož ſum wobſantli?“ „Haj, moji knježa“, rjeknij tón a wustumilwski se jſtvy wón na Šcipa sawoka: „Šcip, dha vež wschak khežje ruce na moju kódž a pschinješt mi wot tam moju guitaru, ale khwataj!“

„Ale“, ſalſhica Heston, „ale, tak ſměš mojeho ſtražnika prijez poftač, Kwapaso?! Njeſtym Čiž ja prijez prajk, so maſch jeho na poloj wostajicž.“ A won wubehnytſki, poča wón wokaz: „Ty wostanjesch how, Šcip! Šchischič, Šcip!“

„Mlaža (knježa)!“ rjeknij pak Sam, tón druhý mur, „Šcip je na kódž po guitaru ſchol.“

„To ma tola djaboča!“ praji Heston miersazy, ale Kwapas jemu rjeknij: „Waschi hoscžo žadaja ſpěw a hudežu a ja čzu wschak rád luhje po ſich woli činicz, tola bjes guitaru to njeſtaje. Směruje ſho, Šcip bóršy ſažo pschindže.“ A Heston ſo ſměrowa, pschetož Šcip ſo bóršy wróci, a guitaru Kwapasej dawſhi ſažo i tež khežy čjampasche. Iako pak tu guitaru Kwapasej do ruky počoži, dha ſo jeho tak někal dottuž a na njeho džitvno doſči pomilny, ale Kwapas teho na žane waschnje ledžbu njeměješe a poča hnydom ſpěwacž a hracž, ſo by Hestonowe a jeho hoscžow myſtle wot khežli a Žaježu wotwobročil.

Ale čjoho dla bě tón mur na Kwapasa tak džitvne po-milny? Hlaſjež! ta wěž bě taſkale. Maſchi ſubi čjitarjo ſo wěſeje hisčeče na to dopominja, ſo bě Kwapas tymaj muromaj palenz ſlubit a Šcipej rjeknij, ſo móže ſebi na kódž po njón dörncž. Duj žadyn džitw njeſeſe, ſo tam Šcip ſe wſchej ſpěch-noscu čjérjeſe, jako Kwapas na njeho sawoka, ſo by po guitaru doſchol. Won tež ſloro na kódž pschindže a tam najprjedy ſwojeho ſtarého ſtrateža, mjenujž Lanieroweho mura Titusa wuhlada, kotreñ ruce rjeknij: „No, ſtara foža, ſtož činisch?“ Ja ſum po palenz pschischt, kotrež je mi Kwapas ſlubil, a po jeho guitaru. Hdje ſtej?“

„Sej Ty jedyn wot teju ſtražnikow (wojčtarjow)?“ woprascha ſo Titus, kij bě na dobo na nowu myſlisciku trjechil.

„Haj, ja ſum Žaježin ſtrajnič“, wotmolwi Šcip.

Za nawěžki, kiž maja ſo we wudawařni „Serbske Nowiny“ na ródku zwon-nejne lawskie hasy čiaž 688 wotedać, placi ſo wot rynčka jene 10 np.

„Dobre!“ djeſče Titus, „dži po ſchobje deſe, ale njepaň, bleſcha tam na blidje ſtej.“

Nichtón njemějeſe nuſniſho, dyžli Šcip, ſo by tu bleſchu do ruky doſiał, ale bjes tym pschilasa Titus dwémaj matrosomaj (kódžnikomaj), ſo byſchtaſ ſa Šcipom ſlociſkoj a jeho twjerđe ſwjasakoj. Sa někotre wołomiljenja wón tež hýrom ſwjasany deſta ſejeſe.

„Někto daj mi Twoju draftu“, Titus ſo wochcejerjo rjeknij, „ja čzu tola wibječ, hacž ja tež njebych taſti ſtrajnik bycz mohli. Štož dha tam hewal hisčeče wachuje?“ „Sam!“ ſaſtiwli Šcip. „Njeboj ſo jenož, Šcip, my Če njeſejerjem!“ troſtowasche jeho Titus. „Wostan ſ měrom a nichtón Čiž ničjo njeſežini.“

Duj ſo Šcip ſ měrom vodda, Titus pał, Šcipowu draftu wobleženy, ruce guitaru hrabny, kódž wopusčeži a i plantazi khwatasche. Tam pschischedſki drje wón Kwapasa bóršy namaſla a jemu tu guitaru pschepoda. Pschi tym čjyſche jemu ſkowęſko ſchepnyč, ale tón jeho ledžbu njemějeſe, dokež jeho ſa Šcipa džeržeſe.

Prijez Titusa bě ſo pak knjež Laniera na plantazu podač a bě ſo jemu radžiko, ſo bjes wobledžbowanja i tež khežy pschindži a wón běſche, jako bě Šcip po guitaru wuschot a Sam to w předu knjezej Hestonej i wjedženju dawasche, ſady khežje ruce na deſlowu tſežku khežli ſalež, ſo by ſpytač, hacž tam njebu žanu deſlu wottorhnyč mohli a tak Žaježde pucek i wuſhwobodženju pschihotowak. Won běſche wſchu prožu na kožak, ale žana deſla ſo wotpaežiž njeda, tak ſo ſo wón po khwili wſchón miersazy ſi tſežli dele puſči. — Vědy bě wón na ſenju doſkočil, dha tež jeneho mura psched ſobu ſtejazeho wuhlada, a w myſlit, ſo je to jedyn ſ tyč ſtražnikow, wón dočki nōž ſ nōjnow wottorhny, ſo by ſo ſ nim na teho mura walik. Ale i temu njepchindže, pschetož prijez hacž bě ruky ſ nožom poſbehnyč, dha mur na njeho ſaſyča, laž had. To pak běſche ſnamjo, kotrež běſchtaſ ſebi Laniera a Titus wotryčačoj.

„Čižho, knježa!“ tón ſwérny mur ſaſhepta, někto manej ruce ſama njeſchłodneho ſchinicž. Ja ſebi myſlin, ſo budžemoj jeho pschi ſiwienu wostajicž moh; pschetož hdž ſemu wumoženje ſe ſchlovinswa ſlubimoi, dha wěſeje pschegiwo namaſ njebudje, ale budž ſamaj wjele wjazhy pomhacj. Ja někto i Samej póndu a Wy mi i pomoz ſchindžecje, jeli budž ſrjeba.“

So Laniera do wſchego ſwoli, móže ſebi kódžy pomylitj.
(Potracjowanje.)

Porst Voži.

(Potracjowanje ſ číčta 18.)

W ſpomnjenej knižy naděždemy dale powjedancjo „Venzion“ wot i. fararja Fencža w Palawje podate, w kotrejž je ſiwienu mkodeho ſida wopisane, kij ſo po wſchelakej myſli a čejkem ſphy-

wanju i křesčijanstwu wobrogi. Hac runke ho Benigno na
wsche mōżne waschnie pszechru křesčijan twu jenecie we wad
s křesčijanami hidźi, psemieje jego na skledejka křesčijanow
smilna lubosć a wołebie duchopłne wierzyje prebawianje misjonarza,
tak bę przedsy kam žid był, so swj. křesčeniu żada a dostanje.
Wtutym r̄zonym dowiedaneżlu je tež na wotpohladzanie snuts-
komnego misjonistwa wokasane a tak może zo sozialitej nusy
wotpomhać.

Dalisće komjedanciće. Bože spodijmne saštaranje“ mot. t.
Kapća wjedje naš do časa reformacije a powjeda nam, kak
bu tas Brenz, liž dě go psched svojimi njeprchcejemi Šady hro-
mady drjewa pod kubju shwował, wot kotoschli dokhi čas pschi
dijwjenju sđierjanu, koraž kóždy djeń runje tam, hdjež dě go shwo-
wał, ješto snježe. Turo laž tež šledowaze „Wudowa Linatowa“
mot. t. fararia S. y L. r. y budje něšto sa dječji, kotrejmy moja
je staršći prjódlečitacj; my kmy teho wescgi, so smjeja pschi tym
quicunx poškušatcjom. W naspmnjenym potjedanciku sešnajemy
khubu wudowu, koraž do wulsteje nush pschinđe. Jeje sadokženj
domaći dyrdi go ješ wsacj, ale psches spodijwne Bože wodženje ion
wopšlowa. My tu nočemey dale na wopšlječe spomnjenego
spisca polasowacj, jenož to čzemuy naspmnicj, so je ho nam derje
spodobako, hdjz na pošledku widzachimy, kak luby Bóh wudowy
kulis setrē a jeje wokanje wuskejšći a ju bôle žohnowa, hacj bě
go hdjz nadžišaka.

My kročimy dale. „Ty dýrbisich svjatych djení svjatejic.“
To je wubjerny spis sa wschón lud, sa starých a mlodých. Tov
widzimy, iak Kowarzej Petr nijedželu svjatej a svjatejic wuejí.
Wón je ſebi kowarnej kupti a nijedželu rano, hdyž burjo te mſchi
ho pschitwesu, thze jedna to a drugi drughe wot njeho ſejinjene
męcz, tón thze męcz tonja woblowaneho, drugi hoſdzik pschibity,
tſecji ſoko pschirajene, ale Petr praji: „S teho ničjo nijebudje.
Džený je nijedžela.“ Wón ho na njeho wuitorja, ale wscho
ničjo nijepomha; wón nijedžeka ničjo. Potom kupti ſebi korečmu.
Ludjom, iž radzi něčto ſlōchtne cjtaja, budže jeho wustupowa-
nie na pschekadžowanju korečmu a jeho wožoba jako korečmar
wiele wjehela cjtnicz. Ialo nijedželu popokdnju hoſczo pschindu a
ſebi kharu žabaju, praji wón: „te ja nimam a te tež nijedawam?“
Něk paczmaja někotři haru cjtnicz, ale wón najprjedy ſwojej
piaszczi połaze a potom s pórstrom na džeru, iž je cjtewla wosta-
jek a wuejeli tych khablow, iž haru cjtewja, wón; duž je mér.

Ton spis je tak pravje se živjenja vseh a budje so všečje drugim tež tak lubič, saj nam psihi čitanju. "Skloda, so všečki niste!" (Sklonjenje.)

Świętne podawki.

Němske khéjorstwo. Král Albert a králova Karola staj
šp wutoru dopołdnja, po jelesniz do Oschaža a wot tam na
wośu na hród we Wermsdorfje podakoi. Tam běchu žo wschitk
špawskich králowstwie familije shromadzili, jo bychu narodnyj džen
prynza Vjedricha Augusta w hromadze šwajcili. Wjezor žo wo-
bej majestoszej sažo wróciłszy.

W Drażdżanach bu hrjedu a schwórtk wuska konjaza wustajenja wotdżerżana. Rjanych koni a rjanych woſow a pěknego konjazeho grata bě wjele wustajenych. Psihi tutej wustajenyz běſche tej lotterija a bě teho dla 30,000 loſow wudatych. Te běchu w poſlenich dnjach wſchě ſroſpſchedate, hač runjē lóždy 3 marki (1 tl.) Kosztoſashe, tak ſo na wustajenzy hač do 3 tylerjow ſa, jedyn lóž hađzaču. Prérii a drugi dobyle ſtaj konje a woſ, a hewal je hiſćeje tykaž (1000) dobytkow, kotrej jenotliwe konje,

wosy a kompozycja oratoryjna w opisach jej. Najlepsze a najpiękniejsze kompozycje teatralne w tamtych czasach to teatralne kompozycje królewskie, świątynne i posągowe, tematyczne.

Nowa bartimko-brzegdzanska gospodarka je učelo tak doleto howtowa, so budje najsłesze dżenja (29. meje) zwijeczeńszy wójtowrzenia a so bo 1. junija i powrotnomnemu jeshdzenju a wójtowrzu pscopoda.

Wsches wóhen, kotry 18. meje w Dippoldiswaldej městu, je 21 swojsow — 74 duszow wopschijazych — wobydlenje śhubko.

W Drażdżanach bęsche móndano jedyn tamischi wojak na
pimpie a bęsche po khwili won wuschoł, so by na strongi stupi.
Psią tym je móñ, hacj runje bęsche zgle stróbsy, po cimie i wo-
tewrzeniemi durzemi, do pinzy wiedżożymni, dele panzy a fębi pscie
tym schiżu swinę, tak so bę, na męscie morwy wostak.

Saúdženu njeđelu bi w Dražđanskim postillon Jurij Bje-
nada wot jeneho konja tak strasčenje do života koprjeny, so dyr-
bjesche nasoistra wumrjez.

Mujstwa, kotrej so po wojnie i wójska psychopatiku a nadrjenje abo drugie rheumatische bolesci cierpija, pjenjeniu podbyteru dostanu, so byku je w kujwelach sahnacz mohli. Woni maja so teho dla na dworskego czahniarka (Hofchirurmeister) Rosta wobroczic a lekarske wopisimo psychopatikie.

Zutaje (30. wieje) budże město Pockejniza, když 500letný jubilej života, když když to hýrom přivedy napsomili, a když ho tam i temu všechnale pcholhoty státe.

Ve Wokbramozač je 8. meje dopoklňja 2letny Höppnerez
hôlcjez do knejeho hata panž a ho tam tepké.

S Barlinu pišaja, so staj tam schwedski król a schwedzka królowa węzera (piątki) wieczor puchyjekoj. Tymaj l' częscią wostdziejów ho dżenka (żabotu) wusła wojskowa parada a potom budżet puchyna hoscjina w królewskim grobde. Wonaj hacz do 2. junija w Barlinie wostanetaj a gd' wot tam do Drądzian podataj.

Po salonu, w pruskim sejmie wuśednianym, budżet pruski
klasyczny s malymi wuwzajemni dörshi horięsbehuijene. Néto pi-
sząca pak s Varlina, so budżet némstemu rajostagej salon i wu-
radżenju prijödkokoşeny, po kótrymž bydu zo klasycty tej w dru-
hich némstich krajach horięsbehuijczy mali.

Wóndano su węstego Dunina s russkeje Polskieje s Krakowa do Barlina pshiwiedzi, doklež jemu winu dawała, so je myzle měł, wjedtha Bismarcka a ministra Falta skłonizowacj. (Hacj je na tym skto wérno, to so hiszce prajicj nsehodzi.) — Tego runja su w tychle dniach we Winię węstego Wiesingera kadiili, doklež je tón Dr. Bulowej wyschschemu rošlasowarzej jesuitow pišak, so dze wjedtha Bismarcka skłonizowacj, jeśli jemu jesuitojo 200,000 skrebnakow do przedka dadja a 1 million, když je so jemu ta węz rądzika. Dr. Bulow je pak tón list na wyschnosę poškak a ta je Wiesingera kadiika.

Tutón, kij je pišač, někde wudawa, so je tón list po porucj-
nosći jeneho zušnila wobstaráč, so pak ujemě, sché je tón zušnil
byť. — Pschechschowanje kopornisleho pomognila Du chesne w
Belgislej je slončene a dalších procesz pschechzwo ujemu faslajeny.
Wón bě mjenujz parissku arzbislopce píšat, so dže wjetcha
Bismarcku sa vjenjejz fasselič, ale spomnjeny arzbislop bě to
hnydom belgijskoi wychōnosći i wjedzenju dř, koraž bě teho člo-
wjela žadžko a do pschechptanja wšaka. Někto hdyž je pschechptanje
slončene, su wšecky aktv a protokolle, w kažlím nastupanju napi-
šane, wjetchej Bismarckej i nawjedzenju poštane. Hacž pak Du-
chesne žmu schraſu dojtanje, ujeje wěste, pschetoz po belgijskim fa-
lonu máže šo nechtón halle potom khostach, hdyž je hýrom pschihot
i pschepipjenju sczinit.

Brański królewiąz a jego knieni mandżelska fiaj go se gwo-
jego italskiego puczowania domoj wróćjkoj.

Rhedor Wylem bo na nowy tydzień do Emsa poda, dokąd ruszy Rhedor wot tam hizom 10. junija wotjedje.

Ruski khejor je wóndano tak mjenowanemu alexandrowskemu gardegrenadier-regimentu, lotręgoż cześćny oberst wón je, 9000 marlow (3000 cl.) parit.

Austria. Kieżor dżysche lętka tej Galziju a Bułowinu mophiąc, je pal kębi tu węz někó hinal pschemyslik a wostanie doma — Pacj wón do Emja i ruszem kieżorej pojeździe, laž někotre barlinskie nowiny wudawaja, je hiszczę zde ujewieſte.

Khjelor je ministra pschelupskich nalejnoscjow, t. Vanhansa, se ktejby vuschezil a na jeho mesto dotalneho ministra ratarstwa, t. Chlumeckeho, postajit. Na Chlumeckeho mesto je hrabja Wlans- feld, swat ministra-pschedkyd wjerchu Kuersperga, pschischtok. To ho wschelakim ludjom njelebi a wozechje teho dla niz, dolejz menja, so byrbja so ministrejo se hejmalskich saposkhanzow bracj.

Dewak so tež povjeda, so budec netežiški minister wojny, baron Koller, jako gouverneur do Hradza pšehezadžen a so na jeho mesto general Wlaštich pšehezadž.

Wuherski pełni je wobsanknjeny a rospuszczeny. Wolby nowych zapiskow so hiszkie w tym leczce stanu.

Franzowska. Pariske nowiny diżaja, so je ho ruski khējor Alexander na stareho Thiersa, prijedawſčeho pschedkydu frānzowskeje republiki, s tym pscheprōšenjom wobročiſt, so by jeho borts w Emu abo poſdžiſčho něhdje bruhdże wophtač, dokež čža s nim dla dalscheho sdžerjenja mera a poloja radu skadowacż. Tale potwiesz je, kaž ho ſda, zgħie wērta a we węſtym naſtrupanju teho dla wažna, dokež woġebe Thiers a ejt, kiz s nim dżerja, se woshej mozu sa to skutkuja, so by Franzowska s druhimi traſenti mkr dżerha.

Salon, po ktrymž maja byť sapoškanzy psychichodneho franzoskeho hejma wstwolecji, je něčijšemu franzoroskemu hejmej dôvratadzenju prejdlohozdený. Dotalny hejmi wobstrešesce jeno ſeneje kontory, psychichodny ma však dwieju komordow wobstač.

Schymaniſka. Wojowneſie bjes karliſtaſi a alfonſistaſi
Hſchcje dale traſe; ale ſo by Jana ſtrona ſchto wažneho dobyka,
wo tym denje nicio hſchcje nteje.

Ruszkowska. W Petersburgu budje w bliższym czasie telegrafist. longres wodzjerzany, na kocyj wschitk europejskie kniżeżciowskiach swojich sastrajterjow pōsejku. — Sa to, so je Japanska Ruszkowska wolutu kapu Sachalin mostkupka, je Ruszkowska Japanska tak njenowane turkisze kupy wotedaka.

Ze Serbow.

S Budyschina. Na létušchim wotrježnym dnja, kotrejž
bu tudy pod uskedydštwom tudomneho knjeza hamtskeho hetmana
19. meje woldżeržany, bu bjes druhim wobsankujene, so ma ſo
tak wjenowana džikarnja (Arbeitshaus) na Židowje ſa tudomny
wotrjež ſa 69,600 markow kupicž.

— Dokelž je dotalny najeūl tudomneje mēschejanskeje wino-
weje pingy, l. Uterhart, wotstupit, dha je ju nowy najeūl, l. Hilla,
kobotu 22. weje s nowa wotewrik, jalo bē so nēhdze tsi njedzela-
w njej porjedzalo a pschetwarzalo. Wólna žu nětko wjetzsche o-
dale dele dozahaja a je po tajkim nutsla tež tak pomjeuwana
„tribuna” hacj na dwaj schodzeniakaj ponijena. Hewat je wscho-
kal wojsko, kaj předy běšte, kihba so je tam město stareho něm-
skeho nětko nowy franzowski billard stajeny.

S l u b i j s t e h o w o k r j e g a . R n j e s g m e j u s t i p r j o d l s t e j e c t a

szemisli sapołkancz H. Reck w Rodezach je ja p. z. d. s. du komini-
sije 4. wotschazowanlskeho districta w lubijskim hanitskim hetmu-
stwie powiesionowy.

5 Bořanec, 9. meje. (Sapošnjene.) Sa weżerawšlim
jato 7. meje býk psči žylnym ujewojedrje do jeneje ſabkucinu w
tudomnej knejnej ſahrodze buri a ju rošpacji. Několte krožele
wot njeje runje jedyn ſahrodnik žmijertne felo wobrēsowaſche, lo-
trž ſ wuwacjom ſtróželow zyle ſtrow a cjerſtow moſta, hač
runje wulce želēsne noſizy w ruzy djerzefche, tak ſo budžiſche býkſt
na tele lohlo ſe ſchōma pſchesločić mohć; pſchetož ſnate je, ſo
želeſo býkſt pſchiczaſhuje.

SHuc jiny. A dżowzy Hanži Wakerež, na tydomynym
knježim dworze w klužbje stejazej, běše 16. meje jeje 13letnaj bratr
na wopytanie pschischoł. A jako wona potom jenu stwu rjedzefče,
dha tón hólezę jenu třebu, tam wišazu, do ruky ſwa a ſo s
njej paraſche. Pschi tym ſo ta wutſeli a jeho ſotru jara ſtra-
ſchnje do horneho džela jeneje ruky trjeſti, tak ſo dyrbjaču tu
džowemu do budyskeje hoječne dowjescz.

Shornič Žikoz. Psched někotrymi nějželišimi, mjenují
2. meje, mějachmy tudy žadný hvoždzen, pschetož tudomny něčijíši
wumjenšť Žurij Balman a jeho mandželska Šana rod. Ny-
ezerjez i Vělcjez na tutym dnu svoboj skoch twaž abo 50lety
mandželski jubilej ſwyczeſchtaj. Wot pscheczelow a ſuathych psche-
wodžanaj, ſo wonaj popočnju do wožadneje zyrkuje w Bude-
ſtezach podaſchtaj, hdyž ſimaj knies farak Mxřfsal psched ſhro-
madženej wožadu, zyrkej, móht rjez, pschepjelnjažu, po vělnje, wu-
trobu hnuijazej ryciž Bože požohňowanje wudželi. — Wjechor bě-
ſchtaj jubilaraj ſe ſwojimi lubymi a cjeſčenymi hoſćemi někotre
hodžinki rádoſtinje ſjenocženaj.

S r a le c z a n s k e j e strony je naš powiejsz dōsčka, so je
ho w tnejžim lēžu, „Rucjza” pomjenowanym, khetry kruch wot-
palit. Podrobnu rospirawu posdajšcho dany.

Přílopk.

* Zadp 11. wieje bliſko Sonsdorsa (niedaloko Žitawy) jedyn hólcęz na tak imienowanej bětej slále woſoko taſeſte, dha ſo ně lat woſzuny a 40 metrow dele padje. Wón na měſce morwy woſta.

* Na nowym dworze w Dziedzicach (teatru) w Dziedzicach
w 15. meje tsc̄ha dostajena, ale twarba żama može p̄szezo hi-
sc̄ze lęto trac̄, przedy hac̄ budżet dokonjana.

* Čísletna džowla jeneho džesaczera w Zwiskawje, ktryj
w tseczim poslodge bydlesche, běsche gama wo jsiwe wostajena.
Wona řebi ſiolz k woſnu ſuny a ſ wotewrjenym woſnom na
haſu dele hlabasche, pſchi thm pal ho pſchelada a na pleſir padze.
Wona běsche bōrny morwa.

* Město Lahr (w Badensko) je wóndane ps̄ches dwaj milionaj schęgnalow herbowało. Tele pjenesz y je jemu bohačk̄ Famm, tójszto lét tam bydlischi, woskał.

* W Straßburgu je na tâmnisâchim dwórnisâchêju 11. meje w nozg wôhén wudyrš, kótryž žakoñne spéschnie wołoko šo hra-vasche a te wobhôljenja, hâdzež sâmkarjo, ryscherjo a tapesierarjo djerâchu, se wschêm gratom spali. Wyjsche teho siej šo dwé lo- komotivije a pjatnacze woſow spalito. Szklodâ šo na 150,000 tl. možliwî.

* W Lięgnicy je 14. meje zvýhledzěšat Frictch řwoju žomu sklonzowat a potom čeckný.

* W Opolu dżęsze wóndano pěstowacj dohladowarja tam-niszeje parneje piwarnje s jenym dżęsczom na ruzh do maschine-weje swy. Wjerczenje a klepotanie kolekow bo temu dżęsczu jarac

spodobasche, buj ta holza i jenemu maschinowemu kolegu cijesce blisko stupi. Tole pak ju njezapry dozahny, ale wona mjesecne tola tak wjese mygle, so djeczo daloko wot hebje cijesny, holza kama bu pak do gratu scjehnjenia a hrabstwie na kruchi rostarhau.

* W Burghardsdorffie bē 15. meje techniski direktor tamnišcheho drjeworeksala pôdla, jako jedyn kôz horjeczehu. Tômle pak nôlak nasad slesja a direktaria tak sâc trjechi, so bē sa dwé minucje morw. Wón bêsche halle psched 2 dñjowaj do skujby stupi.

* W měsje Pešchawru (w Indijskej) je ho nimale tsi dny sa hobi paliko a je ho nôdje piaty dzél tuteho města do procha a popjela pschewobroczik. Nôdje 15,000 cílowiekow je wobydlenie shubito.

* W Smyrnje su 11. meje doscž hylne semjerzenje melli, kotrej je tam tež neschto schody načiniko.

* Londoniska kôz „Gadiz“ je ho na morju rostarhau a wot 66 ludzi, kiz na vjej bêchu, mòzachu jenoj schyrjo satepjenju wuejeknich.

* W Ratisdorffie bē jedyn djekaczej wjetowat, so sa jene dopoldne tsižicji schlejzow piwa wupije. Wón dñe sivoju wjetu dobu, ale na dompueju wón padje a morw wosta.

* W Berlinje bu wondano jena stara hona prosherstwa dla arretitowana a pokasa ho potom, so je to macj jeneho tamnišcheho pschelupza, kiz ma nimale pok milliona samózenja, ale swojej macjeri nicho njeda.

* Budyska rada je tu salasnju data, so budja wobbedjerio wosow, po garbarskej habsy horje dowjescenich, hdyž je tam khwilu same stejaze wostaja, salonsky wotschrafowan.

* Hdyž chzech schjónwy, pelski, schwoby abo mrowje dospołnie sahnacj, dha kia na 1 punt skoneho lamjenja (Alann) 2 litraj kropa a daj temu tak dolho pschi wohnu stacj, hacj je skony lamjen zyle roszidnyk. Potom wsmi tu zidlošc, to rôla cjo pku a pomasař s njej schmarj a dzérki atd. kožow, teho runja tež herwak wchê města wo istwo abo w komorje, hdyž tajki njerad pschewywa. Tež hizom s tym, hdyž kalsej, s kotrejž chzech schjén wobélik, skony lamjen pschiméchesk, tele nzelubosne stworjencza wottrašich.

— Tômle skréd je tuni a nina žaneho wonjenja. — S.—S. A.

* W Mainzu bêsche ho 22. meje jedyn cjah lamjenitneho wuhla palicz počat, jako bê ledy na tamnišche dwórnischco pschijek. Woheni ho tak spéschnje rosscherjeh, so bôrsky zlyc cjah w plemjenach stejese, kotrej potom na wchê lubkobuje pschedzehu a tute se wchêmi lubkami a tworami, kiz w nich bêchu, do cijista spalichu. Jedyn cjah s 200 wokami, kiz bê tež runje pschijek, mjesecje ledom czechy, na jenym druhim cjahu saduhsyftaj ho pak dwaj wokaj. Schkoda je jara wulla.

* Herzg jeneho regimenta, w Kolinje stejazeho, su pokojzu wulsho losha poslenskeje pruskeje lotterije dobýli a nôlko hîschje jedyn ras wjekelsko pissaja, hacj predy.

* Pschi konjazej wustajenjy w Draždjanach bjes druhimi tež czechy diplom dosta: rycerzublerski najen w Pschiwitzach, knies Mittag, sa jeneho jašnobruneho pjezjétnego walacha a hrabja Seebach nad Wújierju sa arabiski poknokrejný hengst „Scherač“.

* W městachlu Geyeru je ho 26. meje popoldnu tóischtowarjenjow wotpalko.

* Wulla wjež Kosten je ho 22. meje nimale zyle wotpalka. Wona blišlo salich mjesow leži.

* W Gibralтарa pihaja, so je tam wondano satraschny wetr skoro wchê domy tamnišheje wžy Angherj spowalař, kotrej a lekki swotlekmit.

* Newyorskii arzbisop Mat-Klosken je wot bamja Piusa psched nôlkom cjahom sa kardinala pomjenowany a je to s zyka

w amerikanskej uniji preni katolicki duchowny, kotrej je tole do stojustwo dostał. W pschitomnosci 6 arzbisopow, 30 biskopow a 300 druhich katolickich duchownych bu jemu 27. kapelice w newyorskier katedralnej znktui czechowieni kardinalski klobuk swjedziszy pschedowat. Taiske pschedowacie sta ho po bamjowej pocuežnosti psches baltimoreho arzbisopata.

* W Grünhaina psched nôlkom cjahu pihazu, so su tam w jenej pinzy petrolejowe jorko namkali. Jedyn wucheny, kiz jor pschedyta, bôrsky sa tym pschindje, so bôr je to cijiscený petroleum, kaj ho ženie se semje nježorski. Wysche teho je pak tež w Grünhainie semja tajfa, so ho w njej petroleum plodnicz a polujkim tež s vjeje jorlich njemôže.

* Pschi nowotwarzje shorjelsk - libereckie jelesnicy je ho 19. meje popoldnu $\frac{1}{2}3$ hodzinow pošljenja schena pokojika a w 4 hodzinach hizom s tisjomi losomotivami se shorjelského dwórnischca hacj do Seidenberga jedzehu.

* W Naumburga pihaja: Krupobice, kotrej tu 12. meje mějachmy, je schtci milie we wokolnosci wchê rožku, pschedz, kaj tež wchitkón djeczel na planz rozbiko, kaj tež wchê leženje a lisej se schtomow sedrko. Najdroje bē w Kosenje a wokolnosci. S tamnišchich winizow su pierschz, winowe pjenki a murje wotpkawene a do rôli Sale wotwiedzene. Herwak je tež wjese dobreje pierschz s polow wotpkawene a w sahrodach je wchitko zyle slajene. Do winowych pinzow ho woda s možu nutz walesche a je tam wjese tybz bleschow wina slajka. Domam buku wólna wubite a tsehi mjenje a bôle wobsklodzene. Schadowanie je satraschne a njemôže ho sa wjese lét wurunacj.

* Nôlkom kłoschtske sjenoczenistwa w Pruskej su hizom swoje wobbedzenistwo pschedake, predy hacj salon, po kotrej maja ho kłoschtsky horjebehnyk, do živjenja stupi. Tak su mnischi jeneho kłoschtsra, kiz je hizom psches 200 lét w Trieru sakojeny, swoju ležomnoſz sa 37,000 tolet pschedake, s wuwaczom kłoschtsra hameho, kiz pječja městu kłuscha. A w Fuldzje su tamnišche bedictké mnischi (knjezny) wchê swoju ležomnoſz sa 25,000 tolet pschedake. Wone ho najslerje do Hollandskeje pschedyda a tam nowy kłoschtský salon, s najmjeñsha su žebi tam hizom wchelake kłoschtske sjenoczenistwa nowe bydlisczeja pschihotowane a su k temu nôlko rjane knjeze hrody kupite.

* W Ratisdorffie psched nôlkom cjahom jedyn piwarski na to waschnje do njeboja pschindje, so do koprweho lôtka, s kropom napjeljeneho pany. Hacj runje jeho bôrsky wuchahnyk, bê tola mot marjazeje wody tak sâc pschihotowany, so ho jemu mježo wot koſcioru pschedzeh.

* W Nižanach (w Cechach) je w tu khwilu jedyn muž, s mjenom Matij Ssuchi, žiw, kiz je hizom 116 lét starý. Wón je hîschje zyle strowy a može jako schewz, kotrej wón je, wchê swoje djeko wobstaracj. Wón ma 3 synow a 6 džowskow a jara wjese wñukow, prawnikow a praprawnikow.

* Jendzelski krónprynz ho w bližsich cjahu do Indijs poda, so by tamnišche wobskérne, Jendzelschanam kłuschače kraje, wodpakt. Tu kôz, na kotrej wón pojedje, budje tóischtu druhich jendzelskich wójnickich paročoddzow pschedzeh.

* Sañdženu nôlkom cjahom bu khejlat Banka w Kochandje popoldnu w 2 hodzinomaj, jako runje sa blidom hedzeh, tak straschnje wot blyksla trjecheny, so hnydom morw k jemi padje.

* W Wiesenje (w Cechach) je ho 21. meje jena fabrika wotpalka, w kotrej bamju pschedzehu. Schkoda je na 21,000 schégnakow wobljezena.

* Syroczajej kheji w Lubecu je pschelupz Nipp s Rigi 10,000 markow darit, w dopomjenju na to, so je tam jaso khuda syrota swoje wotezhujenje doftak.

* Jaso jaslii kral Vjedrich August, po kotrejz bu jeho bratr Anton s kralom, pschi nastupjenju kralestwa po kraju wokolo puejowasche, dha jemu burjo husto pišma pschepodawachu, wo kotrejz ho na to skorzesche, so jim swérina jara wjesej skłody ejini. Pschi jenej hontwje, kotrejz so tež w tymle času dżerjesche, pschindje teho runja jedyn bur s pišmom, kotrejz kral we wschej poniznoscju da. Vjedrich August, tij méniesche, so pak je to tež jena skoržba na swérinu, iżekuy: „Dobre, wscho ma ho satseči!” Ale tajke słowa wuskyshawski bur kmierzbłedy na kolena padze a sastrożeny sawoka: „Boże dla, hnadu, hnadu!” — Duż kral do teho pišma wohlada a spósnia s njego, so Teho tón bur sa swojeju nowonarodzeneju hólzow jako kmótra pscheproszjuje. Kral dyrbiesche ho wutrobnje kmiecji a puszczi bura wot hóbje, jalo bę jeho prjedy jara bohacze wobdarik.

(Pschipóšlanc.)

Sserbske Lutheriske knihowne towarzstwo.

S wjekselom lubym kobustawam wosjewjam, so žu rjane kniki „Por st Boži” někto hotowe. Tich rosestanje ho na nowy tydzen sapocznje. Kaz daloko ho tón časz dawa pschewidzicj, bndža, da-li Bóh, nashe predariske kniki tež hisczeje w tutym lécze hotowe; psches polozju je čiščej hízom dokonjany. — Nashej po ſelnikaj ſtaj někto Handrij Wesař s Bukoju ſa ſakſke woskady a Handrij Polan s Wykoleje pola Ralej ſa pruske woskady.

S luboszczym poſtrowjenjom a nashe Inne towarzſtwo dale Anjesowej milosći k bohatemu żohnowanju poruczejo

w Hodžiju, 27. meje 1875

H. Imišch, farar,
pschedzhyda.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Hózje dha pak sy khodzik, Motsko?

Mots Tunka. Daleko hym pobyt, ja hym békopkón-čansli revier wopytał.

H. D. Szy dha tam drjewo kupowat?

M. T. Né, tón króz hisczeje niz, ale ja hym je w jenym tamniškim drjewniščju jenož wobhladowat.

H. D. Dha drjewo ho Czi drjewo lubiko njeje, dokej ja-neho kupit njeſſy.

M. T. Ach, drjewo bę wſchal dobre, tola ludjo ſebi tam džitwne węžy powjedachu.

H. D. Ale ſhoto to tajke?

M. T. Né, do teho drjewniščja, hdzej běchu runje wſchitzu džekaczerio ſhromadzeni, jedyn eſlowiel pschindje, kotrejz, hacj runje bę jich snaty, ſkoro njeſpōſnaču, dokej běſte ſakſke rosdrapany a jara ſaczelki.

H. D. Aw jaw tola!

M. T. Haj a jalo ho jeho prachaču, hacj ſu jeho pejoty talkie ſroſlakake, dha wón wotmolwi, ſo janyh nima, khiba jenu jeniečku, a ta je jeho niz jenož ſlakaka, ale tej ſlužaka.

H. D. To je tola jara džitwne węž!

M. T. Haj, jara džitwne! A jalo ſebi jeho bliże wobhlaſachy, dha widzachy, ſo je do koheja ſuſnjeny a hewoł hisczeje něhdje druždje. A jale chyžmy wjedzecj, hdzej tola tajke pejota je, dha wón praji: „Ach, to džę je moja żona, ta je tak ujemdra na mnie. Wo dnjo dyrbju pjenki ſopacj a w nožy ſo żona ſo mnui luža.

H. D. Ach na to njebožatko tola!

H. D. Rjewelsk dha wo tym Lazaru nježo wjazy, wo kotrejz ſmój hízom móndano porychzalo?

M. T. Hm, tón khudy, hubjeny Lazarus je wumrjet.

H. D. Né, dha maja někto jeho dla we woskade mér!

M. T. Haj wſchal, mér drje maja, ale rjeſenja běſte pschego doſez.

H. D. Eſejo dla pak to?

M. T. Hlaj, khumschtarjez paſhok bę druždję ſa tym hla-duk, hacj ſkoro-njeſpočehnje. Pschi tym bę wuſledzik, ſo ſebi Lazarus druždję ſchleńciku ſchęipala linje, kotrejz bę jemu żona pschinjeſka.

H. D. A ſhoto dha potom?

M. T. Né, jalo bę to wuſledzik, dha haſkotajo k dru-him běſesche, prajizy, my Lazarę njeſtřebam nježo dacj, wſchal jemu hisczeje palenj ſtrodzi.

H. D. Aj, na tajſteho ſidzika tola!!

Cyrkwinske powjesće.

Wérowani:

Pětrowſka zyrkej: Vjedrich Otto Preiſha, murjer w Biſlo-pizach, ſ Hanu: Kubischez. — Bruno Alexander Semig, ſerjant 1. kom-pagnije 4. infanterie-regimenta No. 103, ſ Mariju Wjenclez. — Kortle August Bartuſch, murjer pod hrodom, ſ Mariju Madlenu Pjetaschez.

Michaſka zyrkej: Albert Emil Liestla, cigarzydžkar, ſ Minnu Mariju Niedelez ſe Židowa. — Michał Gswora, naſenik w Hornjej Linje, ſ Chrystianu rodz. Schütz ſwudowjenej Wünschowej tam. — Jan Bohuwer Schuster, vlonom w Štejnlezach, ſ Hanu Rychtarjez ſ Walkeho Wjellowa.

Křečení:

Pětrowſka zyrkej: Gustav Emil, Kortle Augusta Brody, wo-býderja, ſ. — Adolf Max, Pětra Gswory, pohoneja, ſ. — Bruno

Max, Handrija Buša, wikowarja, s. — Martha Louisa Bertha, Ernsta Handrika, thalskeho mischtra, dj.

Michalka žyrlak: Maria Louisa, Hendricha Ernstia Herolda, filoweho mischtra w paperniku, dj. — Margaretha Emma, Pawela Moritsa Seilerja, kublerja-wajenka w Börku, dj. — Jakub Max Jurij, Korle Teubnera, monteurka, a khejerja na Židowje, s. — Handrij Bohuwér, Handrija Pjetschi, wowiejeho mischtra w Nowych Cichonjach, s.

Katholicka žyrlak: Kora Fanni, Ernsta Faluba Rischianka, wobydlerja na Židowje, dj.

Zemirječi:

Djen 13. meje: Maria rod. Schmid, njeho Handrija Krala, měščanina a khejerja w mnišej žyrliwi, wudowa, 81 l. 3 m. — 14., Jan August Mättig, ciečka, 26 l. — Moritz August Richard, Vojtěch Adolfa Mennera, ciečka na Židowje, s., 6 m. 10 d. — Kortla August Fleischer, wobydler w Cichonjach, 51 l. 9 m. 16 d. — 15., Hanža Ernestina, Korle Augusta Vojenscha, khejlarja w Jenkejach, dj., 1 l. 9 m. 13 d. — 17., Maria Theresia, Petra Rieka, měščanina, khejerja a klužbala, dj., 4 l. 8 m. 3 d. — 18., Hanža Marschkez s Krupina, 24 l. — 19., Jan Chrystof Wicjaz, wobydler na Židowje, 77 l. 6 m. — Helena Ernestina, Jana Schönfelda, živnostěrja we Wulkim Wyskowje, dj., 1 l. 4 m. 4 d.

Telegrafiski bureau w sadnym twarzenju pošta na bohatej hazi je kiedyž djen wotwierzeni wot rano 8 hacj wjedzor 9 hodzinow.

Płacisna žitow a produktow w Budyschinje

22. meje 1875.

Žitowy dowos:	3596 měchow.	Na wiłach		Na bursz	
		wot	hacj	wot	hacj
ml.	np.	ml.	np.	ml.	np.
Pscheniza	50 kilogramm	982	1042	967	1042
Rogla		823	854	839	861
Jeczmien		761	779	761	779
Borsz		9—	940	875	9—
Gröd		—	—	—	—
Wola		—	—	—	—
Naps		—	—	—	—
Jahy		16—	—	—	—
Hejdusicha		1970	—	—	—
Berny		250—	—	—	—
Butra	1	3—	330	—	—
Schno	50	620	7—	—	—

Kóz pscheniza po 170 punt.: 16 markow 69 np. (5 tl. 16 ngl. 9 np.) hacj 17 ml. 70 np. (5 tl. 27 ngl. 7 np.). — Kóz rožki po 160 punktach: 13 ml. 16 np. (4 tl. 11 ngl. 6 np.) hacj 13 ml. 66 np. (4 tl. 16 ngl. 6 np.). — Kóz jeczmienja po 140 punktach: 10 ml. — np. (3 tl. 10 ngl. — np.) hacj 10 ml. 90 np. (3 tl. 19 ngl. — np.), — Kóz wowa po 100 punktach a po starym cijiele: 3 tl. — np. hacj 3 tl. 4 ngl. — np.; jahy: 5 tl. 10 ngl. — np.; hejdusicha: 6 tl. 17 ngl. — np.; berny: 25 ngl. hacj — ngl. — np.; butra: 1 tol. hacj 1 tol. 3 ngl.; bryno po 100 punktach: 2 tl. — np. hacj 2 tl. 6 ngl.

Kopa skómy po 1200 punktach w Ramjenu 33 ml. — np. (11 tl. — ngl. — np.), w Shorjelu 34 ml. hacj 35 ml. (11 tl. 10 ngl. — np. hacj 11 tl. 20 ngl. — np.).

Sa weżerawskim platzesche w Barlinje:

spiritus 52,5—53 ml.; pscheniza 171—201 ml.; rožka 149—160 ml.; jeczmien 129—179 ml.; wowa 163—193 ml.; brod jedziny 183—236 ml.; piżny 167—172 ml.; repilewy wolis (zwęczenie) 55 ml.; lant wolis 60 ml.

Lipsta bursa 26. meje.

Awstriiski papierjaný schéhak 1 ml. 84 np.; awstriiski filbowany schéhak 1 ml. 90 np.; russa jenorublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Czahi pojelesnizy.

Se Shorjelza do Draždjan.

Wotjeshd se Shorjelza	140	30	525	755	1115	245	515	715	1015
Lubija	25	355	65	840	125	235	550	80	115
Budyschina	255	45	645	915	1240	410	620	825	—
Bislopizy	—	spłaty cijah 420	720	950	115	445	645	910	—
Radeberga	—	50	750	1025	150	520	715	915	—
Pschijsd do Draždjan	345	55	820	1010	215	545	740	1010	—

Se Draždjan do Shorjelza.

Wotjeshd s Draždjan	—	620	915	1210	340	50	80	1115	1225
Radeberga	—	75	955	1245	415	525	820	1145	1255
Bislopizy	—	740	1020	120	445	615	95	1220	—
Budyschina	—	815	115	20	520	650	945	1255	1415
Lubija	60	90	1145	240	60	750	1025	1210	217
Pschijsd do Shorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	240

Se Radeberga do Ramjenuza.

Radeberga	750	950	210	550	115	—	—	—	—
Ramjenuza	525	845	1145	40	540	725	—	—	—
Potczniiza	820	1015	240	625	1140	—	Potczniiza	545	95
Ramjenuza	840	1040	30	650	1250	—	Radeberga	615	935

Se Lubija do Žitawy.

Lubija	610	910	1220	40	810	1110	—	—	—
Herrnhut	640	940	10	420	850	1150	Herrnhut	550	755
Žitawa	715	1020	140	510	925	1220	Lubija	555	820
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zuczne liczbę wosnamienja cijah wot 6 hodz. wjedzor hacj 5 h. 59 min. rano.	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Czahi hornokuziskeje jelesnizy.

Se Szololza do Kohlsarta.

Kohlsart	—	915	1135	415	Seololza	—	11	1040	10	820
Hörla	—	475	24	55	2	Rulow	—	11	314	27
Niela	—	420	212	512	Wilow	—	11	374	40	932
Wilow	—	455	24	528	Mildenberg	—	12	125	010	3
Wujesd	—	535	242	555	Muhland	—	830	1234	516	1026
Eas	—	6	0253	611	W. Bulow	—	858	1281	529	—
Wojerech	—	640	3	635	Wojerech	—	935	1175	554	—
W. Bulow	—	720	327	710	Eas	—	10	38	137	640
Muhland	635	830	343	716	Wujesd	—	10	30	154	624
Mildenberg	654	858	356	—	Wilow	—	11	5	223	644
Wilow	720	939	414	—	Nista	—	11	35	242	658
Rulow	739	10	8428	—	Hörla	—	11	54	254	7
Szololza	8	010	35443	—	Kohlsart	—	12	45	335	735

Zuczne liczbę wosnamienja cijah wot 6 hodz. wjedzor hacj 6 h. 59 min. rano.

Ra Kletnianskej sastawje te czahi sastanu, liž 3 hodz. 15 min. a 4 h. 15 m. s Kohlsarta, 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. wotjedu.

Wilow je Elsterwerda, Rulow je Liebenwerda a Szololza je Falkenberg.

Se Shorjelza popołdnju 4 hodz. 30 min. wotjewski móžesč tón hamon djen psches Hörlu (5 h. 2 m.) po hornokuziskej jelesnizy hacj do Muhlanda (7 h. 16 m.) dojēc, dale pak cijah tón djen njejēdzie; s Muhlanda popołdnju 8 h. 30 m. wotjewski, móžesč psches Hörlu (11 h. 54 m.) hizom 12 h. 45 m. w Shorjelu byc. — Hdyż chzeš s Budyschina psches Shorjelz na hornokuzisku jelesnizu, dha masch s Budyschina najpośdzielico popołdnju 2 h. — m. wotjēc; jeśli s Budyschina s druhimi cijahami wotjēc, dha dyrbis hacz do Kohlsarta dojēc, so by na hornokuzisku jelesnizu pschischt.

Hdyż chzeš s Budyschina psches Radeberg na hornokuzisku jelesnizu, dha masch tam rano 6 h. 45 m. wotjēc psches Radeberg (rano 7 h. 50 m.), Ramjenz, swotka rano 10 h. 50 m. wotjewski do Wykoleho Bulowa 11 h. 21 m. pschijēdziec. Hdyż pak s Budyschina popołdnju 12 h. 40 m. wotjēc, dha 4 h. 8 m. do W. Bulowa pschijēdziec. Hdyż chzeš s Budyschina psches Radeberg, Ramjenz do Barlina, dha masch s Budyschina rano 6 h. 45 m. wotjēc a pschijēdziec do Barlina popołdnju 2 h. 11 m. Abo tñ móžesč s Budyschina tez po połdnju 12 h. 40 m. wotjēc a budżesč pop. w 9 h. 35 m. w Barlinje.

Schtož pak s Ramjenza hizom popołdnju 6 h. 40 m. wotjēdzie, budż do popołdnju 11 h. 20 m. w Barlinje. S Barlina wujewski do po połdnju 7 h. — m., popołdnju 12 h. 45 m. a 3 h. 10 m. móžesč na tym hamon pucju a tón hamon djen popołdnju 2 h. — m. a 9 h. 45 m., abo w nož 12 h. 55 m. do Budyschina pschijēc.

Na serbskej hâpy
čzo. 20.

Möbelowy magazin.

Na serbskej hâpy
čzo. 20.

Augusta Januscha,

tyfcher ſteho miſchtra w Budyschinje,

porucza wulki wubjerk prawdziwych a molodowanych wörjeschinowych, mahagonijowych a wiſchuiowych möblów, faz tež sofa a wiſche druzim pleczenych ſtoljow (Rohrſtühle) po naſtunischiach placisnach.

Tſchēſchau pappu, papppowe hofzdeſe u. pappowe lejſtuy.

naſtunischi porucza

w Budyschinje

na nowych hrjebjach 713.

drzewopſchedawarnja

A. Zimmerman.

Photographia E. Pofeldt

w Budyschinje, nutshod pschi theatris
a ſ lotosneje hâpy.

Skótny pôver ſ čerſtwych ſelov. Korneuburgski skótny pôver.
Pôver psche fôlku. Pôver psche priyatowu proſatow.
Lockwitzki balsam. Bischankowy ſalfowý pôver
porucza hrodowska haptika w Budyschinje.

We mudawarni „Serb. Now.“ je ſ doſtaču:

Napolcon I. a jeho wojny. Spíšal J. A. Pohonc. 50 np.

Overlin. Jego živjenje a ſtutkowanje. I. 25 np.

Rſchijne wojny. 25 np.

Nadpad pola Bulez. 25 np.

Fakub abo Bože ſkolo dybci w człowieku
živjenje doſtač. Wot R. Kulmana. 25 np.
Genoveſa. Rjane powiedanczko ſe stareho
čjaka. Sa herbſte macjerje a džecji psche-
lojil M. Hornit. 50 np.

Robinson. Rjane powiedanczko, woſebje
ſa młodych ludzi. Wot R. Kulmana. 50 np.

Sahrodnisko. I. džel: „Sadowa ſa-
hoda.“ „Roswucjenje wo plahowanju
ſadowych ſchomow a ſeklow.“ Spíšal
M. A. Krat. 60 np.

Hrod na ſhorſelskej horje Landſtrö-
nie abo Boże wodjenja ſu dživne. Po-
wiedanczko ſe starych čjakov wot J. B.
Muejnika. 25 np.

Szwernaj ſu ſkodaj. Powiedanczko ſe
herbſteho živjenja wot J. B. Muejnika.

S pschidankom: „Straſchna kwaritra w
Franzowskej.“ 30 np.

Spewy ſa Serb. ſyule. Preñi ſechiwl.

Chronikent wot R. E. Kieckera. 25 np.

Bibliske ſtawisny abo historiſki wucjawi-
ſe stareho a nowego teſtamenta. 4 ml. 25 np.

Wenigl ſijackow abo ſberla mojich po-
wiedanczlow. Wot J. B. Muejnika. 20 np.

Kryſtof Kolumbus abo namolanje Alme-
riti. Wot Dr. Somera. 25 np.

Serbſte bakiſje, ſwojanu wulky lube-
mu ſuhej podatek wujſtej a ſabawenju
wot H. Seilerja. 25 np.

Seleſka a jeje wobylserjo. Wot R.
A. Ženca. I. džel 55 np. II. džel 55 np.

Boža krabnoſz w ſtworbi. Wot J. B.
Muejnika. I. a II. džel, kóžh po 25 np.
Ejorný kóž a dróſna. To ſu: herbſte
spewy ſa młodych, wjeſkoh lud. Preñi ſber
10 np. Teho runja druhí ſber 10 np. a
tſecji ſber tež 10 np.

Sahrodnika kwětkoſta. To je dwójzby dwa-
zyci herbſtich ſpewow ſa pěkne džeczi. 10
np. — Teho runja: Druha wjetſha ſa
hrodnika kwětkoſta. 10 np.

Gorejate, kafate a palate čimjeli, w oſy
a ſchertſchenje. Preñja wobrada. 10 np.

Serbſli wuſtojny pejčołat abo laſ dy-
bich w herbſtym kraju pejčoly plahowacj,
ſo by najwujſzy wujſtka wot nich měl. Wot
R. Kulmana. 75 np.

Gustav Adolſ. ſ jeho wobraſom. Wot
R. Kulmana. 75 np.

Bože džecjo. Hodowne roſrycjowanje Bo-
je džecja ſi njebieſkim wobylſerjem.
Wot R. Kulmana. 15 np.

Bohumil. Rjane powiedanczko ſ tſeſciſte-
neje wojny. Wot R. Kulmana. 25 np.

Bonifacius. Živjeniſt, wobras ſe ſaſtar-
ſtich čjakov. Wot R. Kulmana. 25 np.

Chwalba Boža. Platnache hpmow. Wot
hrabjek Amalije Riesch w Riehwaczibl.
30 np.

Ptací ſwak ſ mgndželſtvojn. 5 np.

Wuherſti kherluſch. 5 np.

Kſchecjna. 5 np.

Najnowſcha a naſtepscha punktirniſta.
10 np.

Wloſocjerpiazhm.

go Paul Kneiſelova wloſocjerpiazhm tinfura,
jako jenſzli torowih ſred ſtote wloſocjerpiazhm ſaſo
dostaci, doſz poruczici ujemje, wona ie
(poſteczitaſce naſtuvaže na weſchtli),
wot najwoſebniſich lekarjow pschi wſpeč-
khorſtach wloſow, jich wuabowaniu, haj
psct wſchej holoczej atd. najlepje poruczena,
wona ſtukuje cäſczoſa, poſylniza a živjoſa,
ie zlye mjeſtobna a woſebje ſa žonſte jara
pely, mlopn ſrost poſyjazh ſred.
Deniczi ſkup teſele tinfury ma w Budys-
chinje Heinr. Jul. Lincka w bleſchach po
1, 2 a 3 ml.

Matorjam,

tij chedja wo ſuji legomnoſzow a ratar-
ſtich naſeznoſzach w kraju Kauſas (w po-
nordnej Ameriky) wěrnosck ſhoniſ, na po-
dattiſ ſtiglu w tajtym naſtrupanju ſ poſtom
frank poſczele.

Julius Šimon, Hamburg,
(U. c. 02281.) Admiralitatsstraße No. 15.

Rheja čzo. 19 poſ hrodnim je na psche-
dan a je wſcho dalsche ſhoniſ čzo. 47 tam.

Sahrodniska živnoſz čzo. 17 w Ro-
dezech pola Pomorez, 13 akrow 251 □=
prutow pola, ſuki a ſeklow wopſchijaza
a ſ 349,30 dawſtymi ſenoſzemi napo-
lojenia, budje ſo pondzelu 31. meje po-
ppiduju w 1. hodzinje na živnoſz ſa-
miej na pschedzadzowanje pschedawacj a
ſo na kujjenje ſimbleni i temu najpo-
wolniſich poſcheproſchuja. — Wuměnje-
nia ſo poſch termiju woſiewja.

Murjerske barby,

taž tež ſchopre ſe barby, hrodnim i barhienju
poſchibotomare, pale wſchitte druzim ſofa,
kraiko a terpentino poſcjeja w noſteſtce
dobroſci i njeſtliſtce.

Morit Morba
na miakowym poſchibotomare.

Maletne mězy

najelegantsche a po naſiuoſcheſi móde
we wulky wubjerk ujetuſiho porucza

Eduard Siegel no. žitnji hofu
w domje ſnjeſcijagtorja Röhlera.

Kedžhu!

Jutje, nijedju, losbažyvalenje w Sploštu.

Bučiczańskie ratarſte towarzſto

smje pónđelu, 31. meje, popołdnju w 5 hodžinach shromadzisna.

Pschedkyda.

W nakladje towarzſta Macižy Serbskej ſu wuſkile a ſo exemplar po 25 np. pschedawa:

Spewy ſa ſerbske ſchule.

Druhi ſechiw.

Shromadzene wot R. E. Pielarja.
NB. Knieja ſobustawy tule knižku boryš pschi-póſtanu doſtanu. — Teho runja ſo jim „Ejtanča. Sestuſana wot J. Bartka.” pschipoſcjele.

Pschedkyda M. S.

Serbske a němſke ſpewarske a modlerske luhi, pschedukſte knihi liniitowane a njeſliniitowane, porucza

M. Weifer na ſitnej haſy.

Wulke wuſchedawanje
wſchelatich drastowych tlaninow, podſchinikow, rubiſchežow hſichče dale traje w domje kniſja Dintera na mjaſhowym torhoshežu pódla „Holtſch Nachfolger” a proſchu ja čeſczenych ſerbow, ſo byču ſo wo dobroſci a tunjoſci tworow pschedewſedčili.

J. Soberski.

Najnowſche

a najelegantrische naſetne mězh po wulkim wubjerku porucza Heinrich Lang
w Budyschinje na bohatej haſy.

Rumne domſle ſ pscheditvarjenej bróznu a ſ rjanej ſadowej ſahrodu je w Debiſchlowje čo. 3 (pola Hodžija) hnydom ſe ſwobodneje ruki na pschedan.

Dwaſchožowa lhěza čo. 10 w Radworju ſ 2 torzomaj pola je na pschedan a je wſcho dalsze tam ſhonicz.

Mola ſ lenſhežu

je ſ doſtaču a ju najeſt Niemer w Eſjoch ſwesbach ſ tutym poſkieža.

Młocząze maschin

nowſcheje dopokasaneje konſtrukcije, wumlocja ſa hodžinu teſlo, kaž 3 mlodejzy ſe dzej, wot 180 markow a brójſho franko na jeſeñiſu pod rukowanjom a čiaſom na pruhu.

Ph. Mayfarth & Co., maschinowa fabrika w Frankfurtje nad Mainom.

Agent: knes Chr. Höhna w Koſlach pola Budyschinje.

Drjewowa aukzia.

Schtwórtl. 3. junija, dopołdnja wot 9 hodžinow, budže ſo na njeſi w ačiſliskim rebitu 300 dothich hromadow, ſe fuſchizow a wulepoowaneho drjewa wobſtejazyc, na pschedadžowanje pschedawacj.

Shromadzisna ½ 9 hodžinow w ſa-ječim kucze, na puču, do ſeñschez wjedžazym, we wotdželenju 8.

Pschedawanske wuměnjenja budža psched aukzji wosjewjene.

F. Schulza, wychſchi hajnik.

Jedyn nowy wós ſe jeleſnimi wóſtami a a na dwaj konjej je w towarzſtu w Njeſvaſczech pola Hodžija na pschedan.

Schewſki grat wſchęh družinow, jako palidka, hamory, kleſčeze, raschple atd. porucza

Chr. Holtſch Nachfolger
na mjaſhowym torhoshežu.

Epilepiſiju,

padazu a torhazu khorosce, broſtne a žoldkowe widliſcheža ſo pod — rukowanjom — traſnje wot ſtronia. Sahonjenje wěſte a psches liſt.

C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohnenstraße 43,
prich Lindenstraße 66.

Wopilſtwo

sahoja ſ wiedzenjom abo bjes wiedzenja khorosce Reinhertz Fülle, drogujſt w Gubine (Guben N.-L.). Lahnſynt hizom sahojene.

Srědk psche wopilſtwo.

Wunamakanje mojeho radikalneho ſredka psche wopilſtwo, lotrž može ſo ſ wiedzeniom abo njeſwiedzeniom khorosce naſožic a ſtrwoſci niſekodzii, je

thkažy hizom wuhojſt.

Slasjanja horje bjerje
Theodor Konetzky,
droguewo lhlamy w Stettinje.

Kože wſchęh družinow ſupuje po naj-wyſchſich placiſinach

Emil Flegel

na ſitnej haſy, w domje ſ. cjaſnikarja Kōchlera.

Koſlaze kožki

ſupuje po jenotliwym kaž teſ w zylkym po naj-wyſchſich placiſinach

Gustav Nauka
na garbarskej haſy 426.

Koſlaze kožki ſupuje ſtajne po najwyſchſich placiſinach

Heinrich Lang w Budyschinje
pschi ſerbskej katolskej zyrki a na
bohatej haſy w lhlamach.

Jedyn ſrěk može hnydom do ſlužby stu-
picz. Hde? to je ſhonicz we wudawarni
„Serbskich Nowin.“

Mojemu lubemu wěrybratrej

Janej Hołbicej

w Běčicach,
ſ jeho narodnemu dnju
29. meje 1875.

Kak jara ſhwataſch th, o čaſo,
Briecj wot uſk bje-wſchōh lombjenja!
Mój luby wujo, djenſa ſaſo
Ty ſwječiſch Twój džen naroda,
Kij je tón woſkomdžeboty
Wot Boha Tebi ſpožcjeny.

Haj, luby wujo, djenſa ſ nowch
Ty wěſeje na ſad ſhlađujesč,
Pſches modlitwu a Bože ſkovo
Soo džalne ſ Bohu poſběhnjeſč
Sa wſchitke Bože dobroty,
Kij ſ Bojeſi ruhi doſtač ſy.

Kak wjele ſu ſej poſjadali
Te luke woſkomdžebat ſet
A njeſku pak je doczakali,
Kaj Ty, mój wěrybratſje, nět,
Kak thétero jara žadni tu
Nětſ tajdy ſtarí ludjo ſu.

O laſtu wulku hnabu Božu
Ty, ſprawna duscha, wužiwaſch,
So ſrudny džen ſ na khorom ſožu
A ſyſlny leječi njetriebasč,
So čiſh, ſtrowý, wjehoſt
Mój ſchwečiſch ſwój džen narodný.
A je hnadj džen ſu na tym ſwěcje
Twój narodný džen poſleni,
Snonaž ſwječiſch jón we nowym ſeſje
Tam horka we tej ſbōžnoſci,
Hdež junu ſaſo namylaſch
Wſchęh luby, kij tam horka maſch.

Bóh ſbjerž tak doſko, hacj ſy ſimy,
Cí roſom, myſle, widženje,
A daj, ſo dale ſtrowý, čiſh
Móhlic hiež ſwój puč ſu na ſwěcje;
A wſmi, hdyž Twój čaſh wuſchol je,
Eže dom bjes čeſkej khorosce.

Haj, pschedowoj Bóh, mój luby nano,
Eže dale Twój puč ſimy,
Po jora ſtrótki čaſhu hnano
Naj' lhłodna ſemja pschitrywa,
Naj' duscha pak psches Khrystuſha
Dom poſidže horje do njebla.

Petr Mloni.

Swérnemu a dołholētnemu čitarjej

„Serbskich Nowinow“

knjezej

Janej Hołbicej

w Běčicach

Kak jeho Solētnemu narodnemu dnju, najwutrobiſho ſtrowje a zbože přeje, z požadanjom, zo by je hiſće doſko při ſtrowych dnjach čitał

W Budyschinje, 28. meje 1875.

J. E. Smolef,

redaktor „Serbskich Nowinow.“

Štvortlétta předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských póstach
85 np., z příjsemjenom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Za nawěstki, kiž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawské hasy číslo
688 wotedač, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Čo. 23.

Sobotu, 5. junija

1875.

Jazeda.

Amerikanske powiedanczlo s časow schłownistwa.

(Volnacjowanje.)

Jako běžtaj Titus a Laniera wjeho nusue rosrhcjačkoj, džesche Titus na tu stronu khejki, hdej Sam wachuje. Jako jeho tón wuhlada, ménješte wón, so je to Ssip a rjelny: „Alle Ssipo, hdej tola tak dočho wostanjesch? Ssyp tón palenz ſobu pſchinjeſch?“

„Ahem“, wotmolwi Titus, hlowu trochu ſhilo, so by ſhewoli ſtobuk woblečjo bōle pſchitryk, a pſchinny ſ ruku pod pažu ſa nōž; Sam pak ſebi myßlesche, so ma tam bleschu ſ palenzom.

„Ale ledy bē Titus zyle bliſko ſ Samej pſchitryk, jako jemu njejapag nōž na wutrobu ſtaji, a w tym ſamym wolumkujeniu bē ſo Laniera tež pſchiblizk a wótry nōž na Samo wuezahnyk. Tón ſastrójany schłova w ſhwertnym ſtradu na ſolena padze, Laniera jemu pak ſchepny: „Chzejch namaj pomhacj a ſwobodny byc?“

„Sewobodny?“ prashesche ſo ſchłova.

„Sewobodny kaž ptacz?“, wotmolwi Laniera, „pomhaj mi nětko a ja Cze do Texasa ſobu wosmu.“

„A tam?“ ſchepny Sam.

„Tom ēji pišmo dam, ſo by ſwobodny, a potom doſtanjeſch wote wjene pjeny na pucj do Bostonu abo do Kanady.“

„A ſhto mam cjinicj?“

„Pomhaj mi Jazedu wotwiesc, ale dočho ſebi njeſchenyſluj, pſhetež Ty ſam wěſh, ſo wjele čaſa wysche njeje.“

„Alle, Injes Heston!“

„Njeboj ſo, pſched tmu Cze ſalitamy.“

„A tež, hdyž ſo wumějenje Jazedu njeradž?“

„Ja Cze na ſtýdy pad ſobu wosmu!“

Sam jemu nětko bjes dalschego prashenja ruku ſawda a ſo jenoj wopraſha: „Schthha Wy ſch?“ Laniera ſtobuk ſ hlowu wſa a ſo ſ woblečjom ſ Samej wobrocji, liž na to praj: „All, maſha (Injes) Laniera, — ja ſ Wami a ſ Jazedu ſobu vóndu.“

A Laniera ſ Titusej rjelny: „Dži ſtradju pod tamón ſigowz a ſaſkterč ſaž ſowa, hdyž ſo něchtón bliži. Hdyž je ſo nam cjinjenje radžko, dha dam ſwetjate ſaleče ſ cikma do wjetcha horje ſletjecj. Tola nětko do džela, ja a Sam ſank borsy wotewrimo.“

Titus džesche pod ſigowz a Laniera ſo ſe Samom do ſanta da, ſo by jón wotpacjek. Ale to tak lohlo njeñdjeſche, doſelj dyrhjeſtaj ſo pſched wotjeſtotanjom na ſedžbu bracj. Halle potom, jako bē Sam jenu ſeleſnu ſwaku pſchinjeſch, možeſtaj ſank bjes wulkije harj wotwiesc. Durje ſo cijiche wotewrichu a Jazeda ſo Lanierje wołko ſchje poſkun, prajich: „O wot iow prječ, jenoj prječ, radſho ſ ſobu w rowje, hacj tudy živu!“

„To móhko ſo ſtacj!“ ſamorečka hróſhny hček a w tym ſamym wolumkujeniu ſylka pſasj Lanieru ſ ſemi porasy, ta

holčka pak jenicjke ſkewo „Heston!“ ſastonawſhi, kaž bjes možy a bjes myßlow na ſemju padze.

„Ha, ha, ha!“ ſuněſche ſo Heston, „to wſchal ſebi ja dawno myßlach a duž bē pſchero derje, ſo ſměru ſedžbu dawach.“

— Alle, ſhto dha Wy ſhczecj, Wy ſképny! ſe pomožy, ſe pomožy!“

Titus bē jemu mjenujy wulke rubiſhcejo pſches hlowu cijenyl a je wołko ſchje ſwerny. „Ha, hólzy, Wy ſch ſunje w pravym čaſhu pſchitſhli; wſmicje jowle ſtjeda Lanieru a Jazedu, tehole ſoparja mój dwai wostmjemoj a Wy druſy macje njeſteſzelom wotrazech, liž móhli ſnadž na naž pſchinjeſch.“

Tak Titus ſ Lanierowym ludžom ryceschke, kž běchu dwanacje inužow ſylni w teſle minucje pſches pſt do ſabrody pſchitſhli. Někotſi Lanieru a Jazedu ſběhnyču, druſy pak ſo pſchecjivo Hestonowym hofčjom ſ brónju w ružy wobrocjiču, kž ſo na jeho wokanje ſem bližachu.

„S merom!“ ſawoka Laniera, kž bē ſažo ſe ſebi pſchitryk, „hdyž je Jazeda?“

„Jowle“, wotmolwi Titus, „ale ſhwatajmy prječ, pſchetny njeſteſzelio ſo hžom pſchiblizuju. Hej, hej! tſelače do tyh njeſteſchow, ſo nam ſadny bliſko njeſchindžej!“

„Ně, nječinje to!“ rjelny Laniera, „wſchal ſaneje órónje nicaia.“ A wón Jazedu na ružy wſa a ſ njej prječ ſhwatasche, Sam pak a Titus Hestona ſa nim wlečechtaj.

Jako běchu Hestonowi hofčjo pſchibějeli a widžachu, ſo je w ſukomaj ſchłovow, dha ménjachu, ſo ſu ſo ſchłovojo ſpječili. Wen' ūžychu ſo pak tola na nich walici, ale jako blyſtvečate teſati a poſbihnjene ſlith ſuhlačku, dha kheſſe ruce ſoſačku.

„To je ſběžl!“ ledyna ſawoka, ale Hestonowý hetman rjelny: „Póječe ruce do domu, tam doſej nabitych ſlith ſeji, ſ tým ūžemny jim pucje poſkacj a pſchi tmu Injesa Hestona wuniđ!“

A hacj runjež wſchitg po tym cjinjachu, ſhtož bē hetman prajit, dha běſche to ſadžew, ſo běchu durje doma twjerdže ſačinjenje. Kwapas mjenujy, hdyž wón widžesche a ſkytſesche, wo czo ſo jedna, ſnutſlomne ſažuhi durjow ſažuny a ſ jenym ſabnim wólnem won ſloczi a cjetny.

Hofčjo, ſo wročiwiſchi, drje po krótkim čaſhu durje roſkamachu a ſo tež boryň wobroniču, ale jako ſažo do ſabrody pſchitſhachu, dha tam žana ſiwa duſcha wjazy njebe. Duž ſhwatach uwon i brjohu ſeji, ale tam dyrbjachu ſo tež wjerſacj pſhetoz ta kódž bē tajſi ſruch wot, brjoha, ſo ju žana kulla doſahnyči njeñdjeſche, ſotruž ſa njej tſeliču.

(Slončenje.)

Vorſt Boži.

(Slončenje ſ cíſtu 22.)

W dalskim „Ty ujeñyrbisj kranjc“ ſo powieda, ſak jedyn křeſcijanski bur, liž w nožy na ſwojej ſubl padučha popadn,

ſ nim salhadjesche. Wón jeho mjeniujy ſobu do ſtow wſa, da jemu jescz a piez pschinjesch, roſrychowſche ho ſ nim pscheinzelniwe, a na poſledk dyrbjeschke ſebi paduch ſwoj kranjent kóz rožki ſobu wſacj, pschetož bur prajesche: „to je kranjene lubko, te ujetje, a wó je njeſteſe mi, ale Bohu kranjli.“ Ale paducha na dompuču měch jara cijichci, ale bôle hſchecje jeho ſwédomnje luſa. Maſaſtra pschindje paduch ſaſo, wſchón ſrudzeny, a něk jemu bur teſt cijita a Boje kaſnje wulkaduje. A kóz je, ſo ho paduch wſchón wobrueſti. Tež tuton ſpiſk je derje ſpiſany.

„Prawe ſtowo w prawym čaſu.“ Tu je L. Schylora dwé krótschej a jene dleſche powſedanczlo podak. My ſebi dowolamy jene, najkrótsche, tu ſobu dželieſ. — Pobožny muž bě něſto do města donjeſek a pſchedak. Tón, lotremuž bě pſchedak, prajesche jemu, dokelž bě runje čaſ ſobjedowacj: „Srćnje ho, pſchecjelo, ſobu ſa blido a pojeſte ſ nam, ſa waſ tež hſchecje dohaſhne.“ Duž ho ſobu ſ druhimi ſa blido kyže. Čiž ho hnydom počinjeja kijow pſchimacj; wón pak ponijnje ſwojej ruzi ſtylnyſtci ſ cijich ſwoju modlitwu muſpewa. Měſchczanski miſcht, pola lotrehož bě ſa blidom, na to praji: „To njeſe pola naſ wjazg móda. Psches to ſmý my dawno won.“ „I“, praji naſch burſli muž, „tam wonka pola mje doma ſu tež tajz, pola lotrehož to móda njeſe.“ „Schöd dha to ſu?“ praji miſcht. „Hduž ho runje ſa tym prafceje, dha cízu ram tež prajtej. Hlaſeje, to ſu moje ſwinje; hduž ſim žratwu do korka naſidam, dha ho hnydom do njeho wala a ju bje-wſchego fejeru.“ Trochu hrubje bě, ale prawo mějeſche tola naſch burſli. — Tu namkamy tež powſedanczlo ſ Oberlinoweho ſiwojenja, a ſbonimy, ſak ſu w Gramowſkej w čaſu revoluzije pſchecjivo zyrkti ſalhadjeli, a ſak Oberlin ſwoju woſhadu ſ Vožim ſkowom, lotrej bě ſakafane předowacj, ſakara.

Skoñczenie ſu podate „Kwětki ſ misionkleje ſahrody“ wot Schylory. To ſu tſi rjane powjeſče ſ misionſta, na lotrej pſchecjelow tuteje wězj ledžbliwych cijinimy. Napíſma ſu: „Ezorný trampjetat“, ſrawjaza wutroba“ a „modlitwa praweho wjeſe ſamoje.“

To je wopschicje najnowiſcheje herbſkeje knihi, lotrej wjeſe cijitarjow pſchecjemy. Směli ho tu hſchecje něſto pſchispomnicj, dha by to bylo: ſo by ho tón abo tamny naſtaſk wofeſeje wot cijichczej daſ a jako mjeniſha knižka ſa tuni pjenjes pſchedawak.

R. Beſl.

Swětne podawki.

Němſke khějorſtvo. S Herrnhuta piſaja: „Beſche 30. meje $\frac{3}{4}$ na 1 hodžinu pſchipočnju, jako ho ſylnje wrjeſny a ho bóry wulki lux widzeſz da. Bóry wokaſhu, ſo ſtej ho we wuskej ſubijſkej haſy bjes haptiku a jenym napſchecjivo ſtejazym domom dwé cíwizy pölvera ſapaličkoj a teho dla roſlechakej. A tak tež běſche. Dwaj muzej ſ Oberoderwiža, ſ mjenom Richter a Ohmann, běſhtaj poſtečja centnarja pölvera psches Herrnhut wjeſkoj, pſchi tym bě ho jimaž dwěleſny rucijn wofejk ſlamak, tak ſo běſhtaj tež cíwizy deſe pañkyſej. Takto tak muzej wuběhany pölver w hromadu drapacjtaj a ſaſo do cíwizy hypacjtaj, dha ho tón ſe ſylnym praflo ſapali a roſlecha. Richter bě po zjekym cijele wopaleñ a jemu zjek woblecjo ſlaſene. Najprjedy jeho do jeneho dworu donjeſechu a potom do herrnhutskeje hojerne, hduž je bóry wumrjeſ. Wjes tym Ohmanna, lotrehož draſta ho tež paleſche, dohaſhnyſu a jemu paſazu draſtu ſahashy. Tež wón bě žakoňne wopaleñ a je naſaſtra w hojerne wumrjeſ. Cijecja woſhoba, tij bu ſle wobſchložena, bě ſena holza ſ Herwigs-

dorſa, lotrej w Herrnhuce ſkuſeſche. Ta runje ſ haptiku ſtupi, jako ho tón poſver ſapali, a wona bu wot teho ptočnjenja, lotrej ho wýgoſo poſběhny, zjyle wobdota a ſeje draſta ſapalena. Wona pak, hacj runje běchu ſe wložy wotkmužene a ho jeſ draſta ſe wſchē ſtronow paleſche, tola ſaſ biſe myſlow dale džesche, hacj jedyn muž ſ hějce pſchiběja a ju wobja, ſo by ptočmo ſahashy. Ale to ho jemu njeradži a wón dyrbjeschke ſ wopaleñmaj ručmaj woſtupicj. Wjes tym bě wjazg ludzi pſchishe, tij tu holzna ſemju cijenychu a jeje paſazu draſtu ſ hnojom blisleho hoſeſenja ſahashy. Wona bu potom do hojerne donjeſena, ſe pak po ſwojim žadanju poſdjiſho ſ starſhimaſ ſowjeſena, a poſjeda ho, ſo knadž ſe ſiwojenjom wotendje. — W hějach, tij běchu hětrey kruch wot teho města, hduž ho to njeſboje ſta, bě ſtoř poſvětra (loſta) tak ſhlin, ſo durje ſ haſhpow wuraſy, wſchē ſhleſných we wólnach na drübne ſuſti roſraſy a ſanti a ſaſku ſotraſy a hewak i wjehſha wſcho, ſtož něhde na wólnach ſtejeſche, deſe ſmjeti. Ale to njež njebe pſchecjivo temu, ſtož bě ho w haptuzi a w tym jeſ napſchecjivo ſtejazym domje ſtak. W haptuzi běchu hějne durje roſraſene, wſchē wólna ſ wobkumi a ſchilžemi wutorhniene, teho runja tež w domje, ſe napſchecjivo ſtejazym, hduž bě tež tſchěchna roka wottorhniene a tſchěchama ſylnje wobſchložena. Hewak běchu ho we woběmaj domomaj ſawěſhli ſapalite, ſchleſhane ſhamorę roſbile a wſchitko, ſtož na blidach abo ſhamorach ſtejeſche, deſe cijenjene a roſraſene. Tež nutſla w domje běchu durje wutorhniene a jenemu pianofortej přednje nohi wottorhniene. Drjewiana ſczena, lotrej bjes haptiku a hoſcjeniom ſtejeſche, bu wopalena a na ſuſy roſtorhana. Wjeſe ludzi je wot ſuſow wólnowych ſhleſných wobſchložených, tola njeſe žana rana tak wulka, ſo by ſtrachna byka. — Schloba, lotruž ſu wſchelake twarjenja cijepike, je wulka doſeſ, njeſe pak hſchecje mōjno byko, ju podrobnje woblieſicj. — Po druhich powjeſczech je ho ta měz taſle měka: „Tſeljž w Oberoderwižu, tij ſmeja bóry ſwoje kójdoſetne wulke tſelenje, běchu dweju džekacjeroj ſ rucijnym wofejkem do Strahwaldy poſtali, ſo byſhtaj wot tam poſtečja centnarja pölvera, lotrej bě jedyn tamniſhi ſorman ſ Budyschina pſchitwjeſ, domoj pſchitwjeſkoj. Tónle pölver je do 9 malych cíwizow ſapalowaný byk. Taj džekacjeroj ſtaſ tam tón pölver na ſwoj wofejk ſtečkoj, někotre ſtare měchi na njón pokožkoj a potom na ſwojim dompočnju do Herrnhuta pſchitwjeſ, hduž ſtaſ ſapaloj, ſo byſhtaj jedyn tózijn kamjen ſobu woſaloj. Jalo tónle na wofejk ſtečkoj, dohlaſataj ho, ſo ſ jeneje cíwizy pölver won běſi a ſo je tóziko na haſy roſhypane. So byču to ludžo njevidjeli, jedyn wot njeju wjehſhi džel pölvera ſ ruku w hromadu ſhraba, druhí pak na te powoſtaki ſ nohu pjerſhcej ſuva, ſo by nichtón njež njevidjek. Doſek ſak ma wón zwoki do pođuſhwe nabite, dha je pſchi drapenju po pleſtrej najſkerje ſchrikcia ſuſecjaka a pölver ſapalika. — Kruchi wot tych cíwizow ſu w Herrnhuce daloko a ſchěroko roſmjetane namakali.“

Swojedžen, lotrej ho w Počejnzy ſ dopomijenju na to wođdjerja, ſo je tole město pſched 500 lětami měſchczansko prawo doſtalo, ſe ho derje radjik a běſche tež wot wjeſe ſudzi ſ druhich městow bohacje wophtany.

W Ramjenzu je wón danou tamniſhi ſlotoleſat Vör wumrjeſ. — Njedaloko Halschtrowa bu 22. meje tamniſhi 60lětny khěj a cijela Scheiba morwy namaſaný. Voža rucjla bě jeho ſajaka.

We Waltersdorfje bu ho paduſchi pola běrki a poſt-agenta Siegerta nutſkamali a ſ jeho ſaſow wſchile pjenjesy kranjli.

S Döbelna piſaja, ſo je byn tamniſcheho měſchczanskoho radjicela Dr. Schmiedera, tij jako pſchekupſti agent hamburgſkeho

psichelupza Wörmana na nawięczenym brzózu Afriki w Kap. Dogeny bydli, wot jenego spłata tamniach murów sa krala wuswolent. Nekotri mienja, so drze won węsze palenza lutowat njeje a so drze je wożebje tego dla wuswolent.

Dla samiedzenja civilnego mandżelstwa so w Sakiskej hijom psichoty eżinja a su pječja netko mienja tch, lotisj býchu so znadz sa stawstich saſtojnikiow (Standesbeamten) hodžili, minister-kwó wojódzkoſtožene.

Dokelž maja so w klijachich měhazach něcti ſapóškanzy ſa ſakſi ſejm wuswolic, dha maja so ſapíhy wuswolerjow w měhazu juniju wot gmejnſkich prjódzstejerjow psicheladacj a do prawoſtego rjadu ſtaję.

Kral Albert je jedyn džen w Lipsku pobyl. Jalo won, do Dražđan psichoty, so 30. meje ſe ſwojim wosom psiches ſtarý mōst wjefesche, dha so jedyn ſapſcheinjeny kón na tamniach hladkim pleſtrje wobkuny a ežinku. Duž kral ſi wosa wuftupi, kony so pak ſaſo do njeho, jalo bě kón borsy ſtanýk a běſche widzecj, so je niewobſchłodzeny wostak.

Kralowa Karola, laž tež pryzg Jurij a jeho knjeni mandžella ſu so tež do Dražđan wróciſli, dokelž ſtaj tam ſchwedſki kral Oſkar a jeho knjeni mandžella na wophtanje psichoty. Wopnaj jalo kralowſkaj hosczej tež w kralowſkim hrodze bydlitaj.

S Barlina piša, so je ta dobre ſnamjo psichoty, hdyž ſtaj ſchwedſki kral a jeho knjeni mandžella wóndano i němſtemu khézor na wophtanje psichoty; psichetoz hacj dotal je ſo ſchwedſki kralowſki dom po franzoſkej politicy ſkoſowat, a njeje ſo tež dla žerje i pruslemu kralej psichoty. A laž ſchwedſki kral ſtukowacj, tak tež ſchwedſki ſud ežinjach: netko je to na jedyn ras hinal a je derje widzecj, ſo ſe ſchwedſkie ſi bōle psichoty, wolem na Němcy hladaja. Duž je tež němſki khézor ſchwedſkoh krala jara ežecjownie witać a jemu a jeho knjeni wosmu psichoty, woploſat. — Wjekh Bismarck bě tež i Vauenburga do Barlina piſiſiel, ſo by ſchwedſkoh krala poſtrowit.

Prénja komora je provinjalny poriad tež dowuradzja, ale dokelž je mot wjeholatich poſtajeniow woftupica, ſotrej bě druga komora ſčinika, dha budje ſo bjes wobimaj komoromaj nětak ſledzanie ſiaci mēc, prjedy hacj móže tónle poriad do ſimjenia ſtupić.

Schtož dalshe politiske wobſtejenja ežaga naſtupa, dha je netko wcho na to ſkožene, ſo ma ſo mēr twjerdje a kruče djerzecj. Bismarck je ſo ſa wjek, popravil a jendželle knjejerſtwo ſi ſi mēn, možebje pak je ſakſi khézor kón ſam, tif je ſe ſpojim māgnym ſkomoru wſte wojniſte wopſchładanja na jedyn ras podwysat.

Austria. Hacj runje ſo ſda, ſo býchu w Barlinie ſada wjedzeli, hdyž by aroſtriski khézor ruskoh a němſkoh khézora w Genui wopptak, dha ſola ničio widzecj njeje, ſo tam won pojedzis. Wſchal ſu bjes ničio a bjes aroſtriskoh poſkana w Barlinie poſtopil, ſo ma mēr moſtačj; ſioho dla by halle netko do Genua, jech mēc, ſo by tam i psichem haj prajſt. Wſchal ma doma wjach ſeho dajej jednanja a ſchpania.

Schtož tež ežomjela naſtupa, tif je jesuitſkemu provinjalnej Biloſowej we Winje piſat, ſo chze rečtón wjekha Bismarck ſatſelicj, jeli jemu pělhy pjenjes ſa to dadža; dha ſo psichetoz dale a bōle poſkaſje, ſo je tuton ežowjet, ſi mienom Wiesinger, ſe ſwojim vižanjom jenož něſto pjenjes wučiſtejcz chyž. Čai pak tak hukpi byli njeju, ale provinjal Biloſow je wjele ſterje list, wot Wiesingera poſćane, hnydom polizji psichepodač, tif je potom Wiesingera borsy ſadžka. Dokelž běſche won tež wudawat, ſo

je ſo ſ tym ežowjetom, kotryž bě ſo — po jeho ryci — i konzowanju wjekha Bismarck podthlowat, na jene wěſte měſto we wěſtym ežagu ſkaſat, dha tam Wiesingera tež tehdym psichoty, ale žadny ežowjet njeſchińdze, hacj runje hiſhce njeſton njeſe-điſche, ſo je Wiesinger w rukomaj polizije.

Powjedanje, ſo minister wójny, baron Koller, druhe měſto doſtanie, hiſhce psichetoz ſastačo njeje. Hacj pak je na tym ſchto wérno, to ſo prajicj njeſhodži.

Khézor je wſchelake rjady (ordeny) na wſchelakich ludži w Dalmazijsi poſtač, hdyž je, laž wém, bleski čaſi pučpwal. — Won je ſo 30. meje do Ischla podač, hdyž buču tuton džen nowe, ſa tamniſche ſupjete natwarjene twarjenja poſwjeſtene a wotewrjene.

Rumunojo, lotisj w Šedmihrôdslej (Siebenbürgen) bydla, ſu wobſanli, ſo ſo dale na wurađowanjach wuherskeho ſejma (landtaga) wobdzelicj njebudža, dokelž jim Mađarjo ani najeſtſkeho prawa w naſtupanju narodnoſeje njeſtſtaja. (Won ežinja po tajkini tak, laž tak mienowani Staroczechijo, lotisj tež do čeſteho ſejma njeſhodža, dokelž tam Němcy ſwoju psichetowu ſi tym wopolasaja, ſo potřebnoſeje čeſteje narodnoſeje ſedžbu nimaſa, hacj runje je w Čechach wjele wjazy Čechow, dygli Němcy. Ale wólbny ſalon je tajki, ſo móže ſo kóždy króz wjazy němſkich ſapóškanzow na ſejm wuswolich, dygli ežestich.)

Franzowſka. Wjekh minifertwom a republikanskej ſtronu franzoſkeho ſejma je tež dla ſwada wudyrka, na lajke waſhne bydhu ſo ſejmig ſapóškanzy psichetodne wuswolec měli. — Němſli poſkany w Franzowſkej, wjekh Hohenlohe, je wóndano marschala Mal-Mahona, vſchedbydu franzoſkeje republiki, woppat, ſo by jemu po voruženju němſkoh khézora jeho psichetolite myſlenja wuprajſt. To měſeſche pak ſal wjele řeſacj, jalo by Hohenlohe prajſt: němſki khézor chze ſ Franzowſkej w měrje a po koju ſi wjek.

Jendželleſka. Jendželleſke nowing hiſhce psichetoz wjele wo tym vižaja, ſo je tamniſche minifertwo ſi ruskim khézorom ſa to ſlukowato, ſo by mēr bjes Němcy a Franzowſani ſdžerjanu wostak a ſe ſtowow, ſotrej wóndano jehyu jendželleſki minifert ſtawjenje, w jendželleſkim ſejmje wuprajſi, hodži ſo ſudžicj, ſo je jendželleſke knjejerſtwo ſebi wo prawdje progu ſarwak, ſo by ſo mēr ſdžerjal a ſo ſu w Barlinie tež na nje poſtlučali.

W Jendželleſkej džekacjerjo w ſamjeniowuhlowych podpysach dleſki čaſi džekali njeſju, dokelž džeku wobſedjerjo tajkich podtopow ſdu wo 15 prozentow pomjenſhich, prajſy, ſo ſu i temu miſionari, dokelž ſa ſamjenite wuhlo netko wjele mjenje doſtawiać. Džekacjerjo, lotisj ſu w tym ežagu, hdyž njeđekacju, ſe ſpojimi ſpojibami wjele myſju džekacjerji, dyrbjeli, ſu netko ſaſo do džeka ſupili a tif na to wajſhuj, ſo ſo jemu piš wo 15, ale ienoz wo 12½ prozentow ſda pomjenſhi. Won ſu ſo mjeniujy ſamji psichetwodžili, ſo wobſedjerjo podlopów wobſtacj njeſoža, hdyž býchu tu ſamu ſdu dawacj dyrbjeli, laž dotal. Wjazh hacj ſio tyka (100,000) džekacjerjom dleſki ežag džekali njeſju, ſo býchu pomjenſhene ſdu wotwobrocili, ale to ſo jemu tola radžko njeje. Won ſu ſa tón ežag, hdyž njeđekacju, nehdž 20 millionow tole ſu ſdje ſhubili.

Schpaniſka. Schpaniſli kral ma tōjſtoto wójniſtich ſodžow, ale hacj dotal eži, tif na nich kommaudiруja, psichetow ſarlistam nicho ſmane wuſlutkowali njeſju, wjele wjazy ſu wójniſle ſodže wot ſarlistow ežerje dyrbjale. Tak bě tež wóndano. Mjeniujy admiral Barcaizlegut hacj dotal w tej ſtronje, hdyž ſarlistojo psichetwaja, kóždu ſydej ſliſto brjoha wokoſo jěſdžesche a tu a tam na nich tjeleſche. Dokelž pak jemu jeho tjeleſje ſchłody

nječinjescie, dha je karlistojo dale ledžbu nječejaču. Ale wo-
bydlerjo wchow a městow, pschi brjohu morja ležaznch, husto psches
taſke třelenje schlodowacu, a na jich proſtu karlistojo wobsank-
nyču, admiralej jeho dželto wuplaczicj. Woni teho dla schesci
wulich kanonow na brjoh stasichu a jako admirál 23. meje tam
s dwemaj kódjomaj pschijsé, dha na njej a do njej tež granat-
ow pôzlaču, so bu admirál satšenj a tež tóischtu druhich, kiz
na kódjomaj běchu. Kódi dýrbiescje pak cíelacj a stej tak ros-
třeleni, so ho w tu khwili wjazy trjebacj njechudžitej.

Ružowska. W Ružowskiej wjele Menonitow bydli, kotsij
maja w swoim wérutuſnacju tón wustaw, so žanu cílowstu krej
pschelej a so po taſkim tež wojozy bycž njezmiedža. Duž ho
woni hacj dotal w Ružowskiej i wojersklej skujbý wukupichu,
schtož pak ho netko wjazy njechodži, dokež dýrbi w Ružowskiej w
nowishim časzu kódy w wójsku kóuzicj, kiz je l temu kmanj,
tak so ho nichotn wjazy wukupicz njezmé. Woni čyždu ho teho
dla do Ameriki pschehydlicj; ale dokež su herak dobrí, kóteri
poddani, dha je khejor postajk, so čze ſim kóuzbu s brónju w
ruzy spusčicj; kóuzbicj pak dýrbi, tola pak jenož w lazarethach
abo jako rjeměchny pschi pschihotowanju wojersklej drafty abo tež
brónje. Duž su woni w kraju wostali.

Ze Serbow.

S Budysčina. Piatl, 28. meje, bu pod pschedhydswom
knjeſa krajſkeho hetmana i Beuſt druhe ſjawnne poředzenje wo-
krjeſneho wubjerka wotdjerjane. Skutlowazj porjad bu ſa do-
bry ſpōſnaty, dale ho ſobustaw ſtellamazisklej komiſije atd. wu-
ſwolichu.

— Budyske hamtske hetmanſtwo je wukas wosjewiko, po
kotrymž ho, kaž je to wokrjeſny wubjerk wobsanknyk, na wchach
po 11 hodzinach wjechor nichotn wjazy w kotřimje čerpicj nima
a maja reje w 12 hodzinach ſwoj kóz měc̄. Schtož ho po tym
njeſabjerji, budje poſchtraſowany.

— Wot tych khostanžow, kiz su s Waldeima ſem pôzlaní,
so bydu pschi twarbie noweje ſelesnižy džekali, bě wondano bliſto
Wjeleczina jedyn wěſt Hultsch cíeknyk. Ale woni bu bóry ſažo
w Budysčinje dozahneny.

— Tón wulki poprjanz, kotryž běchu w Počejniž l temu
500letnemu jubileju napjelli, je najenik tudomneho hospječna l
mničowſtemu dworej (Münchner Hof) kúpił, so by ſiń ſwoim
hospjom polaſowal a drje tež potom ſ nimi w hromadze ſjedk. Tóule poprjanz je tsi kóhce dokhi, 1½ kóhce ſheroki a poſtečza
zola toſty. Napjeli je ſiń poprjanzak Bubnik.

— W tudomnych nowych promenadach bliſto krajnostawſkeho
seminara wojszny herzj kódy tydjen jedyn kročz a to kódu křje-
du popoſdnju wot 6—7 hodzinow konzert wotdjerža a to, kaž
ho wě, zyle darmo. Sa to pak pschiopodnju na torhochciu nje-
piſtaja.

— Budyske pobocjne guslav-adolſſke ſjenocjenſtwo je 19. meje
ſwoje kówne poředzenje wotdjerjako a ſe ſwojich dohodow 450
markow bjes 6 evangelske wohadu roſdjeſliko.

— Tudomny kollektur Theodor Jäger mějſche to ſbože,
ſo pschi lotteriji, kotaž ho pschi draždzanskej ſonjaſej wustajenjy wot-
djerža, na čzo. 8195 jedyn kówny dobytk do jeho kollektiſe panu,
wobſtejazj i krasneho woſa a dweju rjaneju konjow. Góhn
mlynska-wobſedjerja w Hrubjelčicach je to dobytk, ale tež, ſchtož
drje běſte najmuſdrisko, bóry ſažo w Draždzanach pschedat a
ſo wchow w hromadze vječa 1500 tolež doſtač.

Se Židow a. Tudomny fabriſki dželacjer Handrij Haafa,

kiz hijom wjele ſet w jenej a tej ſamej fabriky džeka, je wot
kralowſkeho ministerſta ſnutſkomnych naležnoſcior ſlebbornu
medailiu „fa kóernoſej w džele“ doſtač a bu jemu ta ſama w
pschitomnoſci jeho fabriſkých knjeſich psches knjeſa hamtskeho hetmana
ſe Salza pschepodata. Wot ſwojich fabriſkých knjeſich Haafa potom pje-
nježny dar doſta a jeho ſobudžekacjerjo jemu radostnje ſbožo
pschejaču.

S Budet ſez. Dokež je ho naſch druhi wucjer, knjeſ
Lipſcha, tak derje wot tudomneho ſchulſkeho, kaž tež gyrlwinſkeho
prjódkeſteſtwa na město njebo l. Rycerjerja ſa tudomneho gyrlwin-
ſkeho wucjerja a kantora wuſwolik, dha je ſo tež ſaňdzenu wutoru,
1. meje, jeho ſapolaſanje do noweho ſaſtojnſtra na ſwiedzinske
waſchnje ſtalo a bě l temu tež l. wokrjeſny ſchulſki inſpektor Dr.
Wild ſ Budysčina pschijsé. Zalo běchu ho wſchitz, kiz mějachu
na taſkim ſapolaſanju džel bracj, na ſchuli ſhromadzili, bu naj-
prjódzny jedyn ſpěw wuſpěwaný, po kotrymž l. Dr. Wild ryc̄
džerhesche a l. Lipſcha wotmolti a ho tež w naſtupanju ſchulſkeho
ſlutowanju wuſraji. Potom pak mějſche ho wot l. ſaracja
Mr óſaka rjana ſeibſla ryc̄ a ſe ſpěwom ho to ſapolaſanje
ſloneži. Šobuſtaſw ſchulſkeho a gyrlwinſkeho prjódkeſteſtwa
běchu tež pschitomni.

S Lubuſcha. Ludž w nož wot 14. l 15. meje w
brójni ryčtarja Birnicha wohēn wudyri, kiz tak woſoko ho hr-
baſche, ſo wſchē domſte a pôdlaſte twarjenja Birnicha, kaž tež
poſlenka Popa a poſlenka Vjetera pomjenowanego Halli do
procha vopjeka pschewobrocji. Pschi tym ſpali ho tež 7 howjadow,
9 kur a 16 huſ. Kal je wohēn naſtač, njeje ſnate.

Se Židžinoho. W nož wot 27. l 28. meje ſu ho
tudy domſte, hródz a brójem khejnika Pinka wotpalike.

Se Škyczin a je redakcija tu ſrudnu dojvjeſč doſtač, ſo
je tamniſki wilowar Faſub Nowak pomjenowaný ſławka
ſchtworti, 27. meje, 68 lét a 2 měsazaj starý, muurírek a ſo ſu
jeho čjelo nježelu 30. meje po khejſijanskim waſchnju na kafowſle
poſrjebnishejo khowali. Won běſte ſobotu předy hſchaze w Bu-
dysčinje a je, kaž nam powjedachu, na domoipnku ſhorſek. —
(My tudy na njeho wohēbie teho dla ſpominamy, dokež je wón
wjele ſet „Serbske Nowiny“, ſa ſyku kafowſlu wohadu ſwěru
wobſtarak. Duž dýrbi jeho mieno tež w „Serbských Nowinach“
w dobrym wopomnjenju wostaci.)

Sm.

Přilopk.

* W Draždzanach bu wondano twarž Born l dwěſtěnemu
jaſtu wotkudjeny, dokež běſte tak lóhko a tak hukuje twarik,
ſo bě ho jedyn, wot njeho natwarjeny dom ſaſypnyk a pschi tym
jeneho cílowjela ſarafyk.

* W Arensberga piſhaja, ſo je ho tam w jených podkop-
ach wulki njeſbože ſtalo. Zalo bě mjeniſz 15 hewjerjow do tak
mjenowanego korb ſtupiko a běchu ho hijom do ſchac̄ta deſe
pusčicj počeli, dha ho ſchryk pschi maschinje roſtorže a ſkoneč-
nje korb ſe wſchē mozu na dno ſchac̄ta ſtoreči. Pschi tym
búch ſet nělotſi tych džekacjerow, kiz tam hijom džekacju, ſarafeni.
Šyka bu pschi tym ſydom morjenych a 21 mjenje abo bôle wob-
ſchloženych.

* Wondano bě tójschtu ludži na dompuču wot jeneje pro-
zeſiſe. Cíi pschiindžechu vola Budendorfje l rěžy Mür a čyždu
ho tam na pschewou pschiindžechicj dacj. Duž woni do cíotma
ſtupiku a to wchow do hromady 148 cílowjelov. To pak bě
wjele, pschetož čjotm ſo poča nurječ a wſchitz do wody pa-
nyču. 55 bu ſ wodh wucjehnjenych, druzh pak ho tepichu. Hacj

dotal je 58 cęłow namokanych a pobrachuje jich po tajkim hiszczę 40.

* W Debrejowicach w Czechach bu 23. meje jedyn bur mot blyskla sarażeną a dwaj cęlowejekaj połekszanaj. Woni będu wskazanu tąt wo jstwie a bę jene wólno wotewrjene a czyszcze je tón bur niewojedra dla sacerdoti. Ale to bę hiszczę poszczę, pschetoż w tym samym wokominkenju też hiszczę blysk s wólnom nute pschilecza a jeho saraży.

* Wieczor 25. meje 1/2 10 hodzinow, zo duchowny Reicha w Döberele pola Wołoszynu (w Schleszyne) s wopytanja wręczi, kotrej bę pola duchownego w Stampenie schinił. Dotek będu przednie durje jeho domu w tajkim cęzku hiszczę sankcijene, dha dżesche wón, kaj hewak, psches sahroku i połekszny. Na rózku kheze, kaj głęb połaszuje, je jeho mordak se seleru gylne na hłowu dyrik a potom najskerje hiszczę někotry ras dyrikie wospjetowat. Na wokanie duchownego kchwatache jeho sotra, kotaż na njeho cęzkothe, i połekszny; pschetoż macz a skujobna dżowla bęszeję zo hiszczę spacz lehnykoj. Jako wona połeksznu wotewri, jej mordak do kheze napścęciwo slocji a ju hnydom se seleru na hlowu praskny. Potom wón pjeniesz żadacze a praschesze zo, hdże je zyrkwinia każa. Wona jemu wotmolwi, so ma bratr kueče i pjeniesam a wiedzesche jeho, hacj runje gylne krawiesche, do przednjeje swych, hdżeż zo tón mordak podarmo dróżowaše, zo do khamorow dobycz. Jenoz jenu kommodu mōzesche wotcjinie, ale w tej żane pjeniesz njebehu. Bjes tym zo skujobna dżowla stradju s domu żuże a bęszechę po pomoz; to też duchownego macz cęzkothe. Ale, jako ludjo i pomoz kchwatachn, dha něktón pschi vrēnskich durjach gylne sahwisda a cęzky, schtoż też tón mordak cęzkothe. — Hdż ludjo do kheze stupichu, dha duchownego sotru tam bjes myklow leżo namakaču; najskerje je wona cęzkothe mordarja sadżeracę czyszcę, cęzkoż dla je ju tón se seleru poraszcę. Wona też poszczęszo bjes myklow leżo wosta a je s gylka tak wobszložena, so najskerje wumrje. Na to, so duchowny zmierzczanjeny w sahrodze leżt, siebi něktón njemyklesche, ale mēnjaču, so je hiszczę w Stampenie. Duż tam po njeho połeksznu, tola město njeho tamnišchi duchowny Schneider pschinibz a s nim potom duchownego Reicha w sahrodze namakaču, jako wón runje mręgesche. Wo tym mordarju a jeho towarzchu hiszczę niczo snate njeje.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Na polo zo mērischtaj,
Do teatrow pak trzechischtaj
Wotročik a

Hospoda:

Trylom tralom trolola!

Mots Tunka. Schtoż Ty mōzesch, Hanso, to ja też mōžu. Taſtu sichteciku ja też hiszczę pschilhotuju. Poſkuchaj!

Do grykwe zo mērischtaj,
Do theatra trzechischtaj

Wotročik a

Hospoda:

Trylom tralom trolola!

H. D. Dale:

Mlodo pčinje nožtaj,
Swinjom kwetu dawataj

Wotročik a

Hospoda:

Trylom tralom trolola!

Mr. L. Hm, ja wšak mōže hiszczę někotre schutckli pschi-dżekach, ale njecz je dojeż!

H. D. Haj, to ja tež draju.

Cyrkwinske powjesće.

Werowanaj:

Mihaelska žyrkej: Franz Oskar Mērsch, piwowudawač w Draždjanach, i Hanu Augustu Gersdorfe se Židowa.

Kčeni:

Pětrowska žyrkej: Maria, Jana Mihaela, wobydlerja, dž. Michalska žyrkej: Paweł Richard, Jana Augusta Kschizianska, kublerja w Czelanach, s. — Linna Martha, n. dž. pod hromem. — Amalia Selma Lidya, Karle Adolfa Wezki, khezerja pod hromem, dž. — Selma Amalia Martha, Jana Ernsta Kellera, kowarja pod hromem, dž. — August Hermann, Jana Augusta Kalicha, žiwnoścjerja w Katarzezach, s.

Zemrjetý:

Dien 25. meje: Ernst Max, Vjedricha Ernsta Leusdhera, žukelnika na Židowje, s., 10 m. 22 d.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje

29. meje 1875.

Žitowy dowos:	3596 mēchow.	Na wilech		Na burzy	
		wot	hacj	wot	hacj
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	9 52	10 54
Roska	.	.	.	8 23	8 54
Gečimien	.	.	.	7 61	7 97
Bowb	.	.	.	9	9 40
Gróch	.	.	.	—	—
Wola	.	.	.	—	—
Naps	.	.	.	—	—
Zahly	.	.	.	16	—
Hejbischka	.	.	.	19 70	—
Bernh	.	.	.	2 50	—
Butra	1	.	.	2 60	3
Schyno	50	.	.	6	6 50

Lipsta burza 2. junija.

Awstrijski papierjaný schēgnak 1 ml. 84 np.; awstrijski głéborný schēgnak 1 ml. 89 np.; russa jenorublowa bankowla 2 ml. 82 np.

Czahi po ſelefničy.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Wotjehd se Šhorjelza	140	30	525	755	1115	245	515	715	1015
Lubija	25	335	65	840	125	355	550	80	115
Budyschina	235	45	645	915	1260	410	620	835	—
Biſlopizy	spěšný cęz 480	720	950	115	445	645	910	—	—
Radeberga	—	50	750	1025	150	520	715	945	—
Pschijehd do Draždjan	345	525	820	1050	215	545	740	1010	—

Se Draždjan do Šhorjelza.

Wotjehd ſ Draždjan	—	620	915	1215	340	50	80	1115	1227
Radeberga	—	75	955	1245	415	535	850	1145	sp.čah
Biſlopizy	—	740	1030	1220	445	615	95	1220	—
Budyschina	—	815	115	20	520	660	945	1255	145
Lubija	60	90	1145	240	60	730	1015	150	217
Pschijehd do Šhorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	218

Se Radeberga do Ramjezja.	Se Ramjezja do Radeberga.
Radeberga 750	950
1215	210
550	550
115	115
	Ramjezja 525
	845
	1145
	40
	540
	725
	Poſkuniga 545
	95
	125
	445
	60
	750
	Radeberga 615
	955
	1232
	50
	634
	825

Se Lubija do Žitawy.

Lubija 6₁₀ 9₁₀ 12₁₀ 4₀ 8₅ 11₁₀
Herrnhut 6₄₀ 9₄₀ 1₀ 4₄₀ 8₃₀ 11₄₀
Žitawa 7₁₀ 10₂₀ 1₄₀ 5₁₀ 9₅ 12₁₅
Tucze liczb wosnamjenja čas wot 6 h. wjekor hacj 5 h. 59 min. rano.

Se Žitawy do Lubija.

Žitawa 4₅₀ 7₁₅ 10₂₀ 2₂₀ 6₈ 9₈
Herrnhut 5₂₀ 7₂₅ 10₅₅ 2₅₅ 6₄₅ 9₅₀
Lubija 5₅₅ 8₂₀ 11₂₅ 3₂₅ 7₁₅ 10₁₅

Czahi hornotuzisleje železniz.

Se Kohlsfurto do Ssokolzy.

Kohlsfurt	3 15 1 35	4 15	Ssokolza	11 10 4 10	8 20
Hórla	4 5 2 4	5 2	Rulow	11 31 4 27	8 55
Nissa	4 30 2 12	5 12	Wilow	11 47 4 40	9 32
Wilow	4 55 2 24	5 28	Müdenberg	12 12 5 010	3
Wujesd	5 35 2 42	5 55	Ruhland	8 30 12 34 5 16	10 26
Eas	6 0 2 53	6 11	W. Bulow	8 55 12 5 15 29	—
Wojerecz	6 40 3 9	6 35	Wojerecz	9 35 1 17 5 54	—
W. Bulow	7 20 3 27	7 0	Eas	10 3 1 37 6 10	—
Ruhland	6 35 8 30 3 43	7 16	Wujesd	10 30 1 54 6 24	—
Müdenberg	6 54 8 58 3 56	—	Wilow	11 5 2 23 6 44	—
Wilow	7 20 9 39 4 14	—	Nissa	11 35 2 42 6 58	—
Wilow	7 39 10 8 4 28	—	Hórla	11 54 2 54 7 7	—
Ssokolza	8 0 10 35 4 43	—	Kohlsfurt	12 45 3 35 7 35	—

Tucze liczb wosnamjenja čas wot 6 h. wjekor hacj 6 h. 59 min. rano.

Na stetnianskej sastawje te czahi sastanu, kij 3 h. 15 min. a 4 h.

Droguerijowe thlamy Otto Engert

na stantskomnej lawskiej hach cjo. 122

poruczeja najtunischo:

Rampher,
alve,
senniesowe łopena,
javorzowe jahody,
magnesiju,
barlinská sól,
glauberiská sól,
althejowy körjen,
bałdrijan,
antimonium,
schwablowni krest,
mydłospiritus,
kampherowy spiritus,

terpentinoowy pólver,
papjero psche mole,
pólver psche schwobu,
salmiakowy duch,
dwójnowuhlońska natron,
dorschajatrowy thran,
ricinus wolij,
szkódka drzeweczo,
lanu muku,
zonopotowu muku,
hoffmannske khrepki,
bałdrijanowa khrepki,
czelaze linement,

taž tež heval wschtke körjenje a sela, kij su sa skótny pólver trébne.

Murjerske barby

taž tež wschtke thscheriske barby, kiedydom sa bárbskie psychotowane, heval tež wsče držiny laka, firnička a serventina po wycieku.

droguerijowe thlamy
Otto Engert.

Koždowe thlamy

w zythur a po jenotsliwym

wot

R. Lindau w Budyschinje

pschi miękkich hestek 351

poruczeja swój skład hornijsze a swiżneje kote pschi zile sprawnym poistużenju a po tych ose jenož twierdyh pracejissud.

15 m. s Kohlsfurta, 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. se Ssokolzy wotjedu. Wilow je Elsterwerda, Rulow je Liebenwerda a Ssokolza je Falkenberg.

Se Shorjelza popoldnu 4 h. 30 min. wotjewski mójesch tón hamón dzen psches Hórtu (5 h. 2 m.) po hornotuzislej železniz hacz do Ruhlanda (7 h. 16 m.) dojek, dale pač čas tón dzen ujedźe; s Ruhlanda dopoldnu 8 h. 30 m. wotjewski, mójesch psches Hórtu (11 h. 54 m.) hizom 12 h. 45 m. w Shorjelu byc. — Hdyž čzesch s Budyschina psches Shorjelz na hornotuzisu železnizu, dha masch s Budyschina najposdžischo popoldnu 2 h. — m. wotjek; jeli s Budyschina s druhimi czahami wotjedzesc, dha dyrbisic hacz do Kohlsfurta dojek, so by na hornotuzisu železnizu pschischtol.

Hdyž čzesch s Budyschina psches Radeberg na hornotuzisu železnizu, dha masch tam rano 6 h. 45 m. wotjek psches Radeberg (rano 7 h. 50 m.), Ramjenz, swotkal rano 10 h. 50 m. wotjewski do Wykoleho Bulowa 11 h. 21 m. pschijedzesc. Hdyž pač s Budyschina popoldnu 12 h. 40 m. wotjedzesc, dha 4 h. 8 m. do W. Bulowa pschijedzesc. Hdyž čzesch s Budyschina psches Radeberg, Ramjenz do Barlina, dha masch s Budyschina rano 6 h. 45 m. wotjek a pschijedzesc do Barlina popoldnu 2 h. 11 m. Abo ty mójesc s Budyschina tež popoldnu 12 h. 40 m. wotjek a budjesc pop. w 9 h. 35 m. w Barlinje.

Schtož pač s Ramjenza hizom dopoldnu 6 h. 40 m. wotjedz, budje dopoldnu 11 h. 20 m. w Barlinje. S Barlina wujewski dopoldnu 7 h. — m., popoldnu 12 h. 45 m. a 3 h. 10 m. mójesc na tym hamym puczu a tón hamy dzen popoldnu 2 h. — m. a 9 h. 45 m., abo w nož 12 h. 55 m. do Budyschina pschijek.

Aromatisku wicjnu watu: 50 np. a 80 np., feuchlomjedowý extrakt: blechu 50 np., běly brošsyrop: bl. 75 np., schmrekojechlinowý aether: bl. 30 np., sulzbergske flužowe khrepki: bl. 56 np., schwablowe mydlo, zmolomydlo, glycerinomydlo atd.

porucja hrodowska haptika w Budyschinje.

Wulfe wupschiedawanie
wschelatich draſtomych tlaniow, wodschiwow, rubischewom hischce dale traje w domje knjesa Dintera na mjakowym torhoschewom pôdla „Holsch Nachfolger“ a proschu ja česčenym Sserbow, so bychu po wo dobroscji a tunjosczi tworow pschewedzili.

G. Sobeſſli.

Wojnowsche

a najlegantnije nalene mezh po wulkiem wulferku horicja Heinrich Lang w Budyschinje na bohatej hach.

Opje wsciedr druzigow lupyje po najwistowich placisnach

Emil Fiegel

na jituč hach, w domje Lekaginioria Röchlera.

Koſkaze kóži

lupyje po jenotsliwym taž tež w jylum po najwyscifich placisnach

Gustav Nanda

na garbarskej hach 426.

Koſlaze kóži lupyje stajuje po najwyscifich placisnach

Heinrich Lang w Budyschinje pschi geraskej katolskej zyrki a na bohatej hach w thlamach.

Na ſerbskej haſy
čzo. 20.

Na ſerbskej haſy
čzo. 20.

Möbelowy magazin

Augusta Januascha,

tyſcherſkeho miſchtra w Budyschinje,

porucza wulki wubjerk prawdziwych a molowanych worjeschinowych, mahagonijowych a wiſchinowych möblow, kaž tež ſofa a wſchē druzinę pleczenych ſtólzow (Mohrſtühle) po najtunisich placzisnach.

Pſchedeſcheiniki

we wulkim wubjerku porucza
pſchedeſcheinikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Minck

w Budyschinje, na ſtronknej lawſkej haſy 819.

■ Poręczenia derje a tunjo.

Sicilianſke wino,

jara lubowane, w zylym a po jenotliwym
porucza Heinrich Lindner.

Polnojerje, 3 ſa 10 np.,
rajs, punt 16, 18, 20, 24—40 np.,
loſej, pt. po 10, 10½, 11—14 ngl.,
loſej, paſent, pt. 14—20 ngl.,
elgarry, ſtonja 16 ngl. a dróſſo,
kaž tež wſchē druzinę
paſenza, liž jara woſebje ſkorži,
porucza

Heinrich Lindner
destillazia, cigarrovi a kolonialtworowe kſlampy.

Maletne měži
najelegantriſche a po najnowſciej mōdze
we wulkim wubjerku najtunisich porucza
Emil Flegel na ſitnej haſy,
w domje knjega czaſnikarja Kōhlera.

Skład czaſnikow

wot

J. G. Schneidera

na ſtrutskonej lawſkej haſy, pôdla tórmu.

Wulki wubjerk wſchē druzinow czaſnikow (ſegerjow) po najtunisich placzisnach.

■ Jenož derje wotczehnjene czaſnikli ſo pod twierdy mrukovaljom pſchedawaja.

■ S doboſom porucžam pravdiwe ſlěborne rjeczaſki, pravdiwe talmiſtočane rjeczaſki a poſtočane rjeczaſki we wulkim wubjerku, teho runja pravdiwe ſloke rjeczaſki, medaillonh a kluczikli.

■ Heward pſchispominam, ſo ſym ſerbskeje rycze mózny.

Wo
Paul Kneifelowej wloſy pſodžazej tinturie.

Nowy wloſowh roſt ſaložici, to woliſe, baſſamh a pomadu ſzyka tež pſchi wſchēm wulhwalemu ſenje njemōža, ſchtož pak ſ horla pomjenowanej (pod lekarſkim autoritetom naſtej) w ſkôdym naſtupanju wubjernei tukturu ſwoje wloſy ſafio njedostanje, ſepječjini, ſebje ſwoje pjeniſtej ſlhowacž, pſchetož taſkemu móžemph wěſte rukowanie dac̄, ſo jemu ſabdy ſredk na ſwěcze, njech ma nijeno, kaſtež ſhje, poimhač ſnjemož, dokoſli je wſchitko, ſchtož je wědomosć a naſhonjenje na tutym polu wadobylu, w tathym ſe wſchēm njeſkôdym ſredku ſiednoczene. ſamli pléhacie dohich lét ſu, laž wopigma, polizajſzy wobtwerdene, wobſweldča, pſches tule tukturu ſwoje połne wloſy ſafio doſtali a te wona tež ſažonske niž jenož mlôdne, wloſy pſodžaz, ale tež jara luboſny ſredk. Pſchi ſtaſných jebanach, kotrejž je čłowjetwo ſ wloſowhmi ſredkami pſchetož hifcje wuſtajene, móžemph ſo jenož na woſebite naſhonjenje a poruczenie naſchich čjeſcjenych wobtjerariow ſpusczejecž. — Jeniecki ſklad teſte tuktury ma w Budyschinje Meinr. Jul. Linck w bleſčach po 1, 2 a 3 markach.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutekhod pſchi theatrie
a ſ lotofneje haſy.

Róže, kaž tež pletwa ſa njewjetu a lmotrow ſu rjane a tu-
nje na pſchedak w ſchtryparskich kſlampach hauenſteinsleje abo butrowskeje haſy.

Epilepsiju

(pabazu khorocji) hoji liſtuje ſpecialny lekar Dr. Killisch w Dražjanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (prjedy w Barlinje). Šahozdenja po ſach!

Wot najwjetſcheje wažnosće ſa
woezi ſoždeho. Prawdiwa Dr.
Witowa wo-
džicžka wot Traugotta Chrardta w
Großbreitenbachu w Thüringſkej je
wot lěta 1822 ſwětoſlawna. Šakana
a ſlacon po 1 marku pōſcjele mi budysla hro-
dowſta a ralečjanſta ſaplyka.

Wopilſtwo

ſahoja ſ wjedzenjom abo bjes wiedzenja khor-
eho Reinherz Hülle, droguift w Gubinje
(Guben N.-E.). Tawſynt hizom ſahoje.

Šredk pſche wopilſtwo.

Wnainalanie mojeho radikalnich ſredka
pſche wopilſtwo, kotrejž može ſo ſ wjedze-
njom abo njewjedzenjom khorcho naſoſcje a
ſtrewoſcji njeſklobi, je

■ tykaž hizom wuhojil. ſakana horje bjerje
Theodor Konetzky,
droguewo kſlampy w Stettinje.

Bukiežanske ratarsske towarzstwo

směje piat, 11. junija, popoldnju

walhod do Pomorez do tamniščeve ratarsskej sploštovanej stazije. Dolež ma šo tam nowe Schwarze mšolowe waschuje naviedzic, dha čhžli šobustawý towarzstwa tež ſvoje čeſčenje mandželiske hospošy ſobu pſchiwjeſc. Tole waschuje je imenujih jara wuzitne, pſchetož ſhtož ſ mlókom po nim ſkutkuje, tón ſkóžy króž dobru ſkódku butru ſe ſmjetaný nadžela a wusberane mloko tež derje ſkodži. — Shromadžina w restauraziji pomorskeho dwórníſčja, wolhod wot tam runje w 3 hodžinach.

Pſchedkyda.

Hermanſ a ſkótne wiſi w Hucžinje.

Dolež je hucžinjanske rycerčublerske knjeſtvo hermanſtu pravilnu w Hucžinje, jej hacž dotal ſluſčazu, w počtnym wopſchiſecu na gmejnu tam wotſtu-pilo, dha ſo to tudy k ſlawnemu naviedzenju dawa, ſ tym pſchiſpomjenjenjom, ſo směje ſo tudomny prěni létuſchi, ſe ſkótym wiſami ſjenoczeny hermanſ

pōndželu, 21. junija t. l.

a ſo ſo ſa ſkót w nastupanju ſtejnichčza hacž na dalshe nježo ſaplačzicž njetrjeba.

W Hucžinje, 1. junija 1875.

Gmejnska rada.

Hammonia

ſkotsawěſczaze towarzſto w Hamburgu.

Ta ſ tutym najpodwolniſcho k naviedzenju dawam, ſo ſym ja agenturu horka pomjenowanego towarzſta ſa Budyschin a wokolnoſez horjewſak a ſo ja k wobſtaranju ſkotsawěſczenia najlepje porucžam.

Sekundowana ſo hnydrom woblicza a bje-wſchego wotčehnjenja ſaplačza.

W Budyschinje, 28. meje 1875.

B. H. Michaelis, knihwjasar,
na jerjowej haſy čzo. 22 a „Deutsche Halle“
pſchi miążowych hčtkach čzo. 35.

Reje

Jutſje, nježelu, 6. junija w Ježelezach, na
čzož najpodwolniſcho pſcheproſchuje

Rostol.

Ssrjedu, 9. junija budža
ſkótne wiſi w Minakale
wotdžeržane.

J. Mörba.

Ojivocžanske herſle ev. luth. miſionſke towarzſto budža 3. nježelu po ſhvatej Trojizji jako 13. junija popoldnju

miſionſku hodyžnu

na ſchuli we Wultim Bjelowej
wotdžeržec, na lotruž ſo wſchē pſcheczeljo a
pſcheczelniži miſionſta, woſebje pak wſchile
ſobustawý towarzſta wutrobiſje pſcheproſchuja.

W nakladje towarzſta Macižy Serbſteje
ſu wſchile a ſo exemplar po 25 np. pſchewa:

Spěwy ſa herſle ſchule.

Drugi ſechiwiſ.

Shromadžene wot R. E. Vielaria.

NB. Řejeja ſobustawý tule knižku bory ſchi-
póblanu doſtanu. — Telo runje ſo jum
„Ejtanla. Šestujana wot J. Bartla.“
pſchepoſceſe.

Pſchedkyda M. S.

Rjane połnojerje

k marinirowanju, ſchtuku po 2 a 3 np.
porucža

J. Z. Glien
na žitnych wikaſ.

Wſchē družiny dobrych palenzow,

taž tež wubjerny žitny palenz, liter
po 18 np., porucža w ſnatej dobrej
tworze

J. Z. Glien
na žitnych wikaſ.

Rhofej

čiſtý a derje ſkodžazy, punt po 110 a
120 np. ma na pſchedan

J. Z. Glien
na žitnych wikaſ.

Rheža čzo. 19 pod hrodom je na pſchedan
a je wſchō dalshe ſhonicž čzo. 47 tam.

Dwaſchoſowa rheža čzo. 10 w Radworju
ſ 2 torgomaj pola je na pſchedan a je wſchō
dalshe tam ſhonicž.

Koſczijanz, roſſchežipan, a
wopuſki kžakich wiſhuijow
lupuje hrodowska haptyla.

Ródna holza,

kožraž ſo tež na warjenja wusteji a ma
dobre wopikma, pſchi dobrej ſdžel k 1.
julijsa výta

konditär A. Pannach
na miążowym torhoſčezu.

Jedyn ſrénk može hnydom do ſkúžby stu-
picž. Hdž? to je ſhonicž we wudawarni
„Serbſlich Nowin.“

Rmani murjerjo

moga vola podpiſaneho hnydom traſaze dželo
doſtacj. A. Röthig w Hornim Hunjowje.

Řejeſej Traugottej Ehrhardtnej w Grob-
breitenbachu w Thüringſtej. Ja dybju Wam
wobſhwédcijc, ſo je Wascha prawdziwa Dr.
Whitowa wodžicžla jara dobra, moja
žona hnydom poſloženie ſaczu, taž bě ju na-
ložila. Sonnenberg w Čechach. Franz
Tolisch. Dale: Prěnja ſchleſicžla Dr.
Whitoweje wody je mi jara derje cjinila.
Dolež ſtej ſo mi pak wocji pſches ſashm-
njenje ſafo ſahoritej, dha Was ſroſtu (Šta-
fanje). Stadttagen, 5. januara 1874.

Bägowa. — Dale: Ja něklo ſam je ſho-
njenja wěm, ſo je mi Wascha prawdziwa Dr.
Whitowa wodžicžla jara derje poſku-
žila, duž proſču (Štafanje). Erla w
Saksie, 9. junija 1874. Carl Stemmler.

Drjewowa aufzia

Jutſje (nježelu) 6. junija popoldnju wot
3 hodžnow budža ſo w hornim dworje w
Jaſenzy ſe ſawostajenju njebo ſahrodnika
Kiliana ſe ſsokelžy wſchelle wěžy, jako dra-
ſta, grat atd. na pſchedadžowanje pſchedawacj.

Drjewowa aufzia.

Piat, 11. junija dovoſdnu we 8 hodžinach
budž ſo ſady Bulojuh 74 metrow duboweho
ſchcijepoweho, kuleczloweho a pientoweho drjewo-
na pſchedadžowanje pſchedawacj. Shromadžina w korcžmje w Bulojuje.

H. Dietrich.

Schewski grat wſchēch družinow,
jako palidla, hamory, klesče, rafchple
atd. porucža

Chr. Holtſch Nachſolger
na miążowym torhoſčezu.

Natarjam,

tij ſheda ſo ſupi ſejomnoſcju a ratar-
ſich naſejnoſcju w kraju Kansas (w po-
nóznej Amerizj) wěrnoscj ſhonicž na po-
zdanje knižku w tajſim nastupanju ſ pôſtom
franko poſceſe.

Julius Simon, Hamburg,
(H. c. 02281.) Admiralitätsstraße No. 15.

Denotliwe cijekta „Serbſlich Nowin“
placja něklo 8 np. a ſu tež doſtacj pola l.
pſchelupza Herm. Kunckla na bohatej haſy
a pola l. pſchelupza G. Pürſche na Židowje.
Redakcia.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne predplata
we wudawařni 80 np.
a na němskich póstach
85 np., z přinjeſenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kóžde číšlo placi 8 np.

Za nawěštki, kiz maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawskie hasy číšlo
688 wotedać, placi so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 24.

Sobotu, 12. junija

1875.

Š a z e d a.

Amerikanle powjedanczlo s časow schłovinstwa.

(Głoszczanie.)

Jako Hestonowi hosczo widżaku, so Vanierowu kódz se swoimi tselbami dotsélicz njemózachu, dha ho khetiſe rucze wrociczu, so na konje cziguzhcu a saſak l bližszemu městaſzlu czérjaczu, so bychu tam s wjetſhej mozu a s dobrymi kódzemi sa Vanieru hnacj mohli.

Bjes tym bě go pak tak bylny wetr sběhnyk, so Vanierowa kódz, móhla rjez, po ręznych delez lecjeſche, so plantažu fa plantažu sadu so wostaji a so pschezo bóle městu New-Orleansej bližſche.

„Schto mamy něko s Hestonom a Ssipom czinic?“ prasheſche ho Titus, „do New-Orleanza jeju tola ſobuwacj njemózemy!“

„Né, to je werno!“ rjelny Vaniera, „ale mi je něcht do myslow pschiſhko. Móžesč płowacz, Ssipo?“

„O, wsmicze mje ſobu, wsmicze mje ſobu“, prasheſche tón, „Maža by mje ſarashk, hdý by mje doma měl.“

„Swajce ho jenož, teju ſchłovow kranycz!“ kschipjeſche Heston, „swajce ho jenož, ale wěſče, so budu moje žiwjenje na to wajicu, so bych Waſ powěſchenych widžak.“

„Dobre!“ kmějeſche ho Vaniera, „roſwjasaj jeho, Tituso, taſte — něko, knjeſe, kschipjeſche moje požlenje ſkow. Ja wém, so mje hidžice, haſ, so byſhce mje morili, hdý bych we Waſciej mozy byt, kaž Wy nětloſe w mojej; tola ja chzu ſlepje czinic — ja Waſcieje kwe njezadam. Tych ſchłovow njeſtramu, dokež mōža ſwobodnje ſo mnú hicj. Wſhitzh tſjo murojo ſu, hdý na te- gassku ſemju ſtupja, ſwobodni mužojo. Schtož Faſedu naſtupa, ta budze moja žona — kſhipjeſche jenož ſe ſubam. — Wy ju ſenje wjazy njevolhlaſacie — tola doſez něko ſ Wami. Ja wém, so móžecze płowacz — rěla něko wjele lhózow ſobu wiedze, ſkočeſche do njeſe a djerzceſche ho jeneho ſchoma, wetr Waſ hizom něhdje l brjohoj pschicjéri — hotuſeſche ho na to a njevolcawicze žaneje druhje hnacj wote mnje. Hdý brjoh doſahnjecze, móžecze ſa mnú hnacj, taž jara haſ czecje, ja ho Wam jenož kměju. Ale, pschitajt wón, „njepršíndjeſche mi ſenje tak bliſto, ſo mōžu Waſ ſe žannym nožom doſahnyč. Tola něko prjeſč! — jowle ſchomu płowaja!“

„Cžert na Lebje, blépzo!“ ſakſhieſche Heston, „ale poczaſai jenož, Lebi ſo hiſhce ſoſtanje, něko wsmi pak tole a cžehu do hele!“

S tutym ſlowami wón jedyn pschelhovaný nōž ſ paſa wutrohny, jón do Vaniera cziguzh a ſ džiwim wuſměſhenjom do rěki ſkoči. Wón bě ſo derje měrik, ale tón wótny nōž wot pistoliſe wotſkoči, lotruž bě Vaniera ſa paſ ſhlyk. Rucze hrabay Titus ſa jeneſ ſlantu, ſo by Hestonej do hkovy tſelik, ale Vaniera to njeprſhida.

„Daj temu njeplechej czeluej, tón ſwojej ſchrafie njeu- czeluej“, rjelny wón, „ja kym něko tak polny radoſe, ſo žaneje człowjeſcie kwe pscheleſk noſču. Hlaj — tamle je tón ſchom doſahnyk, poſdžischo, hdý ſudje džen, móže drje pschi ſenej plan- taſi mulēſč; ale hdý ſetr tak bylny wofstanje, dha ſo jeho a jeho zjekho paſma njeboju.“

Vaniera, kiz běſche tak dočko horla na kódzi wofstak, běſche něko do lajutu dele, hdý ſazeda na njeho czalaſche. Wona jemu napsheciwi ſkoči a pschi nim wſhiko ſapomni, ſchtož běſche hacj dotal jeje wutrobu tyčiko.

„Tola rjelny wona: „Njemóža naſ wjazy doſchahnyk, budzenioi kměč w dalokim kraju ſbožomnaſ w hromadze žiwaj byc?“

„Budź dobreje myſtle, moja ſuba“, wotmoſwi Vaniera, „wetr duje, jalo by naſ na kſhidlaſ wotnjeſeſ džył. Ja ſebi myſlu, ſo nam žadyn ſtrach wjazy njehroſy; džen drje hizom ſwita, ale my tež do New-Orleanza datolo wjazy nimamy.“

Skónčzlo ſhabdjeſche a wetr Vanierowu kódz ſ tej ſamej ſpěſhnoſciu czelicje, hizom běchu hacj l prěním domam neworleanskeho pschedměſta „Lafayette“ pschijeli, hdý ſudź ſchom do njepršíndnym ryku ſtejſche, jalo Titus hkovu ſ durjemi do lajutu tylny a prasheſche, ſo by Vaniera horje pschiſhok.

„Schto je? ſchto ja dyrbju?“ prasheſche ſo wón, jalo horje pschiſhok.

„Maža“, rjelny Titus, „Maža, mi ſo ſda, ſo ſa nimi czerja.“

„Daj mi dalokowid (Fernrohr)!“ Titus jón bórſy pschi- niſeſche a Vaniera psches njón hladatſche, ale nježo wěſte prasieſe nje- móžesč.

„Podajce ſchak mi tu ſchlenzu!“ praji ſtrapas, „ja wjele kódzow ſnaju, kmadž tež tu tamle ſady.“

Wón po tutym ſlowach dalokowid do ruk ſa. Lédy bě psches njón kſhnyk, jalo jemu ſkowcko „ha“ ſ huby wulecja.

„Snajesč tu kódz?“

„Hacj ju ſnaju!“ mórcjeſche ſtrapas, to je Mervillowa ſpěſhna kódz a Hestonowi hosczo ſu na njeſ. Želi ſkoro na poſtaſene město njeſejdžemy, doſahnu naſ.“

„Hm, to ſo taž lohlo njeſtanje“, Vaniera, ſo kmějo, praji, „New-Orleans je wulki a my tam lohlo l jehoru Pontchartraine pschiſhemy. Šmy ſi pak tam, dha kmý dobyli.“

Jalo bě tele ſlowa ſedý doprajik, dha wón pytny, ſo je wulki parolodž „Kuða“ hotowa l wotjedzenju. Raž ſ blyſtom ſo jemu roſlažni, ſchto ma czinic, ſo by tym, kiz ſa nimi czerja, ſbožomne wutſkony.

A wón ſupi l prawidlu (Steuerruder) a pod jeho wjedze- njom ſo jeho kódz dale bóle parolodž „Kubje“ bližſche. Wſhitzh, kiz ſ Vaniera běchu, myſlachu ſebi, ſo čze wón ſ nimi na tule kódz ſtupič a taž Hestonowym hoscjam wutſkony, lotři ſo kſhwa- taſi bližſachu. Woni mjenujy to ſamo myſlachu a cžyhu teho

dla Lanieru a jeho ludzi přeby popanyč, hac̄ woni na „Kubje“ wujedū. A jeli ho jim tež to njeby radžiko, dha běchu tola teho měnjenja, so budže jim mōjno, parokódž „Kuba“ hisčče do hahnyč, do njeje wustupič a tam Lanieru a jeho pařimo sajecz.

Laniera bě se swojej kódžiczu wot parokódž „Kuba“ něhdje hisčče tak daloko ſdalený, kaž jedyn s kamjenjom čišnje, jako ho „Kuba“ s tych wschelalich kódžow, kiz wokolo njeje stejachu, won hibac̄ poča. Laniera ho khróble wokolo njeje swiný a Titus hžom wylasche „sa minutu hmy na „Kubje“ — tola hnydom won tej sawoka: „ale Mařka, říkto dha čjinieje, Wy i brjohej jédeče. Božicžlo, my hmy shubjeni!“

„Né, my hmy wumženi!“ rječny Laniera. A tak tež bě. Jako bě ho wón wokolo teje parokódž swinýk, dasche wón na jeje druhim boku swojej kódžiczy nimo ſchoda hčz, kiz s Kuby dele wízajše, tam ho s njej njeſchipojsnýwski, ale ſuny ho s njej bjes druhe, na nju podobne kódje, ſaſtaji ju tam a sawoka: „S plachtami dele, khetſje ruče dele!“

A te běchu we woſomilnjenju dele, pschetoz někto běchu jeho ludžo wopſchijeli, kaſtu ſchuku bě Laniera wuwjedě. Duž woni bjes stracha na Mervillou kódž hladachu, pschetoz woni wjedzachu, říkto někto pschitdž. Parokódž „Kuba“ bě hžom počzaka ſpěch-nícho jec̄, jako Mervillowa kódž i jeje ſchodej pschilečza. Tam ho ſaklinka, „Kuba“ směrnícho jédeče a s Mervilloweje kódze wſchitzny Hestonovi hofcejko jéhny po druhim na ſchód wulſechu a po nim horje ſlēčku; — pschetoz woni měnjaču, so je Laniera ſe ſwojimi ludžimi tež na njej a ſo jich tam wſchitlích kaž w měsche dohahnu.

A „Kuba“ s poknej paru dale jédeče, Laniera pak i ſwojim ludžom rječny: „Hlejče, woni ſu ſkled ſhubili a „Kuba“ ho jich dla tež njevróči, duž hmy wo prawdze wumženi. Ale hdyž ſe nam Boh tak daloko ſi nufy pomhač, nožzerny jeho milosć bjes potřeby dale na pruhu ſtaječ. Mařku kódžiczu Bojuk ſchowa, kiz je, kaž widžicze, tež hžom ſem pschijek, my pak ſo hnydom na čočku podamý, kothrž naſſkerje bórjh po kanalu do jézora Portchartraine wotjéđe. Tak khetſje hac̄ hmy tam dojeli, dha do mojeje, tam na nař čaſlažeje, kódje ſtipimý a ſo nikoho wjazy boječ njetřebamy.“

Bjes tym bě Bojuk pschilchot, kotrejuž Laniera hisčče to a wono porucíti, potom wſchitzny i ſpomnenemu čočku khwataču, kiz jich bórjh do jézora domjese. Jako běchu ho tam do Laniero-weje kódze pschitdžili, wſchitzny i ſwojej njevurjeknjenej radosczi čujachu, ſo ſu wumženi, ſo ſu ſwobodni, Laniera ſam pak wobroči ſo i Jazedž, wobja ju a ſej, kothrž ſo nežnje ſaſerwjeni, te ſkowczka do wucha ſchepny: „Moja žona — moja ſuba ſkodka žona!“

A měremu wobledžbowanju.

Jako loni ſroatownicžku nimo tuđomueje katholskeje zyrkwe w Ehenje džech a tam tež wjese Polakow klečo widžach, pschitdž mi ta myſl; Čiž ſu tola wbohy ludžo, njemža w macjetnej ryczi ſwoju ſpovjedž wotpočoči a w ſwojim jaſyku ſwiate ſkow ſkyskeč. Za dopomnich ſo na to, ſak žadosečiwo a nutruje Šerbia wokolo Dražđan i tamnym ſerbſkim ſemſham khwataja, a čim džere kule nježnosci roſſominač, čim bôle ſo mi ſdasche, ſo drje magi ja tu pschitkuchnosci, thymle ſkowjanſkim bratram tak někak w jich duchownej nufy pomhač. Ssym ſo trochu ſ pôslim jaſykom ſajimák, a tak ſaych ſo na tajke džeklo ſwajicž. Šebrach ſo druhí džen ſroatlow, džech i jenemu mi ſnatemu doſtojnemu katholſkemu muzej a ſdželich jemu moje wetmyſlenje.

Ja jemu praſač, ſo džu jako evangeliſti křečekan Polakam jenož prijedlečitac̄ a to ſ jich duchownych knihow, tak ſo dale žadny ſtrach dla jich wery njeje. Ja buč ſ wulſej pscheczelniwoſcju pschijatý a tón muž ſo mi podžakowa ſa moju ſwolniwoſcž i tajſem ſobremu ſluku. Wón ſkubi, wſho dalsche wobſtarac̄, wobſebeje pola i. duchownych, bjes kothrž ja ſlukowac̄ nočňich, a mi w ſwojim čaſhu wotmoſtenje dac̄. Ale na to hisčče djenja čaſlam. Ja ſo nad tym nježitiwam pschi něčiſtich wobſtejnoſczech katholskeje zyrkwe tudy.

Ale bjes tym traje nuſa tuđomueje Polakow dale. Ja hmy ſo lětſa w ſwiatkownych prôsninach ſ nowa wo tym pschewoſečil, ſo je jich w tutych ſtronach wjele ſłów. Woni džekaju w fabričach, w podkopach, na ſeleſnizach atd. Mnosi ſu ſo hžom tudy ſaſydlili. Woprashesč ſo jeneho něchtoto němſki, dha ſhoniſki, kaž hubjenje woni tu ryc̄ moža, a duž mōjefch roſhudžicž, kažke ſohnowanje woni wot němſkeje Božeje ſkúžby maju. — Tudy je pomož nuſna!

A tak džek ja na tajku duchownu potřebu Polakow w tutej krajinje tych knjegow ſedžbnych ſchinicž, kiz ſu ſ pôslimi i. duchownymi ſnacži abo ſami ſem pschicž mōža. Šktož vucegewanje placiž, vñchu wěſeje Polazý ſarunali, dokež ſ ſyka dobru ſaſkužbu maju. Šktož hewal trjeba je, ja rady wobſtaram. Moja adreža je we wudawarni „Serb. Now.“ ſhonicž.

W Ehenje, 1. junija 1875.

Nyc̄ka.

Swětne podawki.

Němſke křečorſtwo. Tak mjenowane wylie ſpchehladanje tych mužtow, kiz ſu lětſa na rekrutowanju pohyli abo hewal na ſpchehladanje žadani, ſmeje ſo ſa ſubijſle hamtsle hetmanſtwo pjak, 25. junija, w hoſčenju i „jehnječu“ w Lubiju, ſa mužtwa ſ Lubija a Herrnhuta a ſ bernstadtſkeho a herrnhutskeho ſudniſkeho hamta ſobotu, 26. junija, tež w Lubiju ſ města Wóſporta a ſe wſchěch wñow lubijſkeho ſudniſkeho hamta; pôndželu, 28. junija, w Tuchac̄ej hoſčenju w Nowofalzu ſ města Neufalza a ſe wſchěch wñow tamniſcheho ſudniſkeho hamta a wutoru, 29. junija, tež w Nowofalzu mužtwa ſ eberſbachſkeho ſudniſkeho hamta.

Toj muzej, kothrž ſtaſ wondano w Herrnhuc̄e pschi roſbuhnenju pôlvera wo ſiwiſenje pschitkoj, buſtaj 2. junija na tamniſche pohrjebnisčej do jeneho rowa pohrjebanaj. Na ſhwanje bě ſo jara wjese pschewodžerjow ſeſčko.

Nowy měſčeanosta (Bürgermeister) w Ramjenzu, knjeg Dertel, bu 7. junija do ſwojeho ſaſtojnſtwa ſapolaſany.

W Reibersdorfje měſče tamniſchi wětrníſtar 3. junija to njeſbože, ſo do grata pschitdž, wot kothrž bu bôrjh morjeny.

W Nowym Ionsdorfje je 5. junija pschitpoldnu w 12 hodži-nych blyſk do domſkich tkaſza Schterdtnera dyrik a ſe do procha a popjeta pschewobročik. — Teho runja je na tym ſamym dnu a w tej ſamej hodžinje blyſk domſke tkaſza Tannerta w Hainewaldje ſpalit. — W Oberleutersdorfje je ſo 2. junija wjecžor w tamniſchej piwárn počzako paſicž a njeje ſo drje na twarjenju ſamym, dokež je wjelbowane, žaneje wulſej ſkody ſtaſo; ſa to pak je piwarz na ſkodje něhdje 360 marlow ſkłodowak.

W Dittelsdorfje ſu ſo 6. junija wjecžor ſtare domſke tkaſlerja Korfelta wotpalike. — We Weigmannsdorfje pola Frauensteina ſo 4. junija rano twarjenja dweju bursleju tkaſlow a domſke hewjerja Langi wotpalichu. Pschi tym je ſo tójschtu ſlotu ſpaſliko a ſo tež jena ſkujobna džowka jara ſtrachne wopali, jako čyžsche kruwy psched pkomjenjami ſalhovac̄.

Schwedſki kral a jeho knjeni mandželska, kothrž běſtaj, kaž

gmy tydzenja pišali, wóndano na salski królewski dwór na wóptanie pschijskiej, staj ho 3. junijsa s Dražđan do Čejoliz podakoj.

Dražđanski nowiny pisały, so je bamiž präsesa Bernerta na pożadanie króla sa japoščotokškem vikara w Salskiej pomjenowat.

Nowe wojskowe twarby w Dražđanach bylnie pschijskimi. Tej dwie nowe infanterie-kaserni budżetej khetro dokej, kózda 345 metrow, a kózda budże 700,000 tolek khoschtowacj.

Kral Albert je ho 4. junijsa do Lipska podak a tam několre dnj wóstak. Na puczu do Lipska wón we Wurzenje s wosa wступi a zebi tam wschelake fabriti atd. wobhladowasche. Lipskanski krajski hetman, knies s Burgsdorf, mješte to njeboje, so pschi wustupjenju s zyrlwe padze a zebi ruku skama. — Lipsk, hdež kral popołdnju pschijskje, bě jemu i česki i khorhojemi jara wypycheny. Wječor běše kral w theatrje. — Póndželu wópta wón kollegija několrych universitatskich profesorow, nowu anatomiju a wschelake fabriti a pschekupnizy. Popołdnju poda ho wón do Markranstädt a wječor, hdež bě ho do Lipska wrózil, bě wulka hoscina w tamniškim królewskim hrodze, na lotruž bě wjese hoscior pscheproschenych. Sserjedu jemu i česki studencki wulki kommers w centralnej hali wuhotowacu a je tam kral Albert tež pochladač pschijskoh. — Kralowa Karola je ho 9. junijsa s Dražđan do Vlínz pscheydska, hdež jeje knies mandželi po sloničenju swojego poczowanja 12. junijsa tež pschijskje.

W dražđanskiej zoologiskej sahrodzie je wóndano jena lawiza wumrjeka. Běchu ju psched 11 létami w Londonje sa tuni piepijes, mjenujiz sa 500 tolek, kupili a je wona sa tónle čas 32 mchodžatow porodjika, kotrychž pschedzacie je na 11,000 tolek pschijsk. — W Gauerniku běchu hžom psched třími nježelemi sa tym pschijsli, so w tamniškim njeđostupnym hoscinach jedyn wjeli pscheywa. Hacj runje pak se wschej ledžbliwoscju na njeho kalachu, dha je ho tola halle wóndano klipphausenemu knježemu najentej radži, jeho satšelicj. Swotkai je tón wjeli tam pschijsk, njeje hiszczje snate.

S Annaberga pišaja: W tudomnej wókolnosci běše 4. junijsa popołdnju straszne njevjedro s krupami. W Frohnauje je býsk do Lehmez hrodžika dyrik, tola bu wóhen bôrsh hascheny. W Ehrenfriedendorfje je býsk wózny Barthej dwie twarjeni spalit a jeneho woka sarasy. W Wildenauje je ho jene Uhligz twarjenje s býskom wótpalito. Krupy a slivku su na schtomach, polnych plodach a wólnach wjeli schody načinili a tu a tam pucze a dróhi jara wobschlodžili. — W Grethenje pola Grimmy býsk do tamnišćeje, psches 600 lét stareje zyrlwe dyri. Wón tręchi najprjedy do tórmu, rošrasz tam jenu bylnu dubowu hrjadu, džesche potom wonka po třeske dele, skoczi blisko kletki do zyrlwe nits, rošbi tam několre kaščejki s wencjami a wulecza potom s wólnom na pohrjebniščejo. Sapalsk njeje.

Varzin. Němcki khežor je saúdzenu sobotu wječor s Varzinu do Emse wotjek, hdež nasastra dopołdnja w 10 hodžinach pschijskje. Na dwornišću jeho wysche drugich wókebnych knježich tež ruski khežor a württembergski kral witashtaj. — Wječor Bismarck je Varzin se swojej swójbou tež wopuszczile a ho na několry čas na swoje pomorske lubko Warzhu podak.

Pruski kraj budže drje se swojimi dželami bôrsh tak dałko hotowy, so budże ho na nowy tydzeń wobšanknycz móz.

Schoz wójsku haru nastupa, lotruž několre pruske nowiny psched několrymi nježelemi činjachu, dha je ta někto zylo wogicja. My hžom s wopredla do njeje wérlii njejsmy.

Schwedski kral je psched swojim wotjeddom wječcej Bis-

markej wókebny schwedski rjad (orden) spoječje a tež wschelakim druhim wókobam rjady wudželsk.

Awstria. Snaž awstriiski khežor šetka tola hiszczje bo Bułowinu a do Galizije pojede. Wón je s najmjeńsha domolis, so zmie teho dla jena bułowinska devutazia psched njego pschijsk a tu węz s nim wotryczę. — Maßlerje je teho puchowanja dla tež marshal galizjskoh krajma, hrabja Potocki, do Wina wówołany.

Awstriiski khežor, laž zmie hžom naspomnisi, ho Emse nje-pschijskje, sa to pak chze ho tam awstriiski arzwojwoda Albrecht na swoim puczu do Trouville podak, so by němsteho a ruskeho khežora postrowiš.

Město Wín ma někto 1 million a 20,000 wobydlerow, je po tajkim na wchydlerjach sa počlenje 4 lěta jara pschijsk.

Khežor je pschilašč, so by ho wókebna komisija fakožita, kiz ma wurdziej, sko ma ho i lepschemu schulow, puczow a ratarstwa w Dalmaziji stacj.

Franzowska. W franzowskiej konstituziji je tón wustaw, so ma pschedzhyda republiki to prawo, ham wójnu pschijowiedzic. Sserjimzhy sapoškanzy su pak wobšanknysi, so zmie wón to pschijsodnie jenož s pschiswolenjom franzowskoh krajma czinicj.

Němcki khežor je předawšchemu pschedzhyda franzowskaje republiky, kniesej Thiersej, nowy wudawki kaihi, wot pruskeho krala Vjedricha Wulkeho spisanych, darik a je jemu psches němsteho poškanza, wjercha Hohenlohe, poškak. (Vjedrich Wulki je swoje kaihi i wjetša w franzowskiej ryczi spisak).

Schpaniška. W nowšim časzu poczinaja karlistojo sažo bole do předla hicj, s najmjeńsha w Kataloniskej a Valençiji, a sda ho po tajkim, so su tam bylnisch, hacj wójsko krala Alfonsa.

Ružowska. W Moršanskmu je wóndano wulki wóhen byt a je ho wjetši džel města wótpalik. Schłoda je jara wulka a je ho tam tež jara wjeli lanego hymienja spaliko.

S politiku awstriiskeho kanzlerja Andraschya poczinaja rusele nowiny w nowšim časzu njeſpolicne byc, prajizy, so drje Andraschy psched wečjomaj pscheczivo Ružowskij rjenje čini, ale pak tola, laž je ho to hžom několry krocj pscheradžiko, s Ružowskij falschnje měni. To pak žadyn džiw njeje, pschetož Andraschy je Madijar a jako tajki wón wózho kłowianske hidži, po tajkim wózbeje tež Ružowsku, hdy by wón tež psches to Awstriji znadž jara schodžie.

Serbia. Sserbski wjerch Milan je w saúdzennych dnjach po Sserbiji puczowak a wózho swéru wobhladowak. Lud je jeho wchudze jara pscheczelnje witač.

Ze Serbow.

Z Budyschia. (Rath. P.) Swjalki wutoru, 18. měje, swjeczesce českojomy muž nascheje wosadu, Michał Lipicj, ze swojej mandželskej Hanju, rodzenej Łukaschev ze Židowa swój złoty mandželski jubilej. Pschewodžanej wot swojeje swójsk, — 4 džowlow a 2 pschijsodneju synow, — pschindžeschtaj wonaj ze swojoho nětzlischohoho wobydlenja, z hrodowese hasy, i Wožim skujbam do swojeje faršleje cyrkwe, na swjate město, na lotruž běštaj sebi psched 50 létami i zwjazkaj za cykle žiwienjo swojej prawicy zamadžoi. Pschi hłownych cyrkwinnych durjach čakasche jehu ieniczli su, i kapelan Petr Lipicj, poda swojimaj staršimaj swjeczeniu wodu i poltrepjenju a wjedzesce jehu psched wulki wóstak. Tu rozeista ja imaj psched zhromadzenej wosadu w dlejszej wustojnej ryci několre wajne winy, kiz maja jeho jubilejskej starszej i nutrnomu, wjeskokomu džalej pscheczivo Bohu pochnucj, dokej je jehu tak hnadrne zakitak psched wschelakim nježbožom, jehu tak dohacze żohnowak, tak

wjesele wjesele a někto jenu bjezstarostnu starobu po správniwym žiwienju doczasač dák. Psihi tutej psychilognosej wot cyrkwi pschedpisane modlitwy a wobrjadu a cyka swjatocznoscj hnujescie runje tohodla wjesele z psychitomnych i wjesełym sybzam, dokež je duchowny syn za a nad swojimaj starschimaj dokonja. Wopor Wojeje mscie a po joho sloneženju zanjeseny a wot cykce wosady spewany kwaliby kherluši: „Lebie my Boha kwalim“ z psychi skuschnymi modlitwami slobneži rjanu a żadnu swjatocznoscj w cyrkwi. Popokdnju běchtaj jubilejskej mandželskej wysche swojete swóby tež někotrych duchowych dobrzych pschedczelow i sebi pschedprosnyk. Boh zdjerež jeju tež hiscze dale wjesele lēt we spolojnej a wjesełej starobje a daj jimaž po tutym žiwienju tež město psihi njebieskej hoscinie.

— Szobotu, 22. meje, je jena paduschniza na butrownych wilsach žonam portemonaïje s dybsaka kranyla a to dwaj, kaž je ho potom polasak, jako běchu ju dozahnyli a žadzili. Jena wot turich žonow je ho namala, ale ta druga woskransenja hiscze swoju skolu na žudze wosjewita njeje. Duž njech to skerje a lepiej sejnti. W tym portemonaïju je po wuprajenju paduschnizy 12 markow 78 np. bylo.

— Sandženu szedu psihiwiedzecu žandarmojo psches město na hród do dwora tamnišcheho jaſtwa něhdje 36 zyganow, zyganow a zyganistich džeczi, tosliž ho na pieczętach zyganistich wosach wjesech uabo pôdla džeczu. Žandarmojo běchu jich teho dla sajeti, dokež je jim salasane, w tajich czerjodach po kraju wokoło czaħac. Nasajtra rano jich sažo s města wjedzecu a to teho dla, so bħchu jich psches krajne mjesy dowjebli. Salo jich won wjedzecu bē ho wožebje na jerzowej haſu wjesele pschedladowarjow feschko; pschedz zygan iżu tudy někto rēdyc hosczo.

— Wutoru, 9. meje, je tudomny wjedzecu žandarm i. Pilz nahle wumrjet. Won bē mjeniży wjeczor prjedy po draždhan-skim schużeju domoj jehač a psihi tym nělak s konja panek a to tak njebožomnie, so bē sebi heku roskazyk a moshy ranik. Kón běcze jeho potom wopushczek, lotrež polny strajnik njeđaloko Szczieg dozahny a potom tež jeho knjesa w schuzejowym pschedrowie cęzko ranjeneho namala. Won jenož riekn, so bħchu s korbom, s lotrymž w měsče khorých abo ranjennych do hojenje noscha, po njeho poškali, a potom piečia nicžo wjazh njeje rycerz mohk. Njebo i. Pilz je hžom 46 lēt w klužbie był a by teho dla, hdy budijsche žiwh wostak, sa 4 lēta zwój 50letny klužbny jubilej zwjedzil.

— Wulkeho Radſchowa. Sa naschu, kaž tež sa žuhodnu kholmjaniku wopródnijenu faru ho žadny duchowny njenamała, dokež kóžda wot sebej samej dosež dołhodow njeponiſčja. Duž je kollaturftwa s pschedwołenjom duchowneje wjedznoſče wobſankto, wobej wožadze jenoczic a to na to waschnje, so budzie duchowny w tež wožadze, w lotrež bydl, farač a w tež druhiej farstki vikar. Kóžny dołhodn s wobeju farow w hromadze ho na 1600 hač 1700 toler woblicza a budze tole sjenoczene radſchow-skolokomjaniske město vo tajlim najlepšce herbisle farstki město we Luzzu, pschedtož po postojenju duchowneje wjedznoſče a kollaturftwa dýrbi tamnišchi farač Šerib bycz a tež herbisli přebowacz. — Kóžna duchowni, liž wo tole město vodža, njech ho na i. kollatora we Wulkim Radſchowje abo tež na kholmjaniskeho wobrocja, tola budze drie najtmansche, hdyž duchowny w Radſchowje bydl, dokež tale wjazh hole w szredzinie leži:

Priopk.

* W dolinje reki Verunki w Čechach je 4. junija straschny silw, s krupam siednoczeny, jałoznu skolu nucznič. Džek djen

bē tam jara tujno bylo a wjeczor we 8 hodžinach poča ho podsylnym bħyslanjom a hrimanjom deshež jenož tak leč a kruhy ho s mozu dele kypachu. Satož běchu kruhy na polož wostajisti, to sa nimti wulka woda, ho se wschēch holow dele walaza, nimale zyle stasy. Hdyž běchu prjedy rjane, so se žitami a drugimi piodami selenjože pola, tam je wschā dobra piershež wotplawena a leža tam kamjenje a njerjad, lotrež je tam woda s hor na nješka. Schłodowanje je satraschnje wulke a nusa sa ludzi a slot budze cžim hōršha, dokež wobydlerjo žanu pizu sa slot nimaju a ho mot wulkeho powodženja, lotrež tam w lēže 1872 mjeſcu, hiscze doſež shrabali njeſzu.

* W Szczaschnizach (w Čechach) je 5. junija bħysl do jenje brózne darik a ju do procha a popjeka pschedwobročik.

* W někotrych woskręzach amerikanskej uniſe, lotrež s wobju holow Missouri bliſto Kansasa leža, su slopežki wschō žito, wschu trawu a wschō liseje wotežrali.

* W Londonje bu wondano 10,000 cigarow na pschedzawanie pschedowanych, lotrež i sawostajenstu jenho wožebneho knjesa klužchach, wo lotrymž bē snate, so je jeno naſlepſte cigarr kurič. Duž běchu ho lubowarjo seſčli a wunoscik aužije bē 850 punt sterlinow, tak so jena c'garra skoro 2 marž (20 ngl.) kłoshtuje. (Punt sterlin je nimale 7 toler).

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Schto dha tak strucħy wonħladach, Motħo? Mots Tunka. Hm, jako wondanjo psches Namjow džeh, kym ho tam żylne naſtróžač a stróžle mi hiſcze se statow wulkej njeſzu.

H. D. Ale schto dha je tam tak straschnie bylo?

M. T. Hlaj, ja tam tak w dobrym mērle nimo jeneho dworu džeh, dha saſħiſħach hawtowanje a bōrħ tež wuħladač, so jena deska a potom tež jena wódnha khana na jeneho muža leči.

H. D. Aw, to džej je wo prawdje i naſtróženju!

M. T. Haj, ale na tym doſež njebe, pschedtož potom hiscze tež hornzy, tygle a teho runja pschedzach, so kruhi hacż lemn i lētachu.

H. D. Braj pak mi, schto dha to na sebi mēlēſčie?

M. T. Jena luba mandželska ħażiſħe swojemu lubemu mandželskemu żwoju wulku luboſči w skutku polasac.

H. D. Nō, sa tajku luboſči ho džakluju.

M. T. Pravje masč, a jako ja potom štoniħ, so je ho ta žona tola do kħleba għixka, dha sebi pomŷħiċ, so by tola se żwojim mužom pēniſčho woħlhadzeż mēka.

H. D. Tak ho mi tež sda.

H. D. S wotkal pak džeh, Motħo?

M. T. Hm, ja kym w tež wħi pobżek, hdyż su tak mjenowani jidža pschedżiwo Lazarej tak njeħmlu byli; ale tales njeħmlinoſči ma, kaž mi tam powjedachu, zwój dobry podkożi.

H. D. A jaiki to?

M. T. Won Lazarej teho dla pomož dawali njeſzu, dokež je sa tydżej 14 khanow schiċipala wujrēt.

H. D. To je trochu wjesele. — Schto dha tam hewa ryczachu?

M. T. Nō, jedyn bħes druhim na to spomni, so jenem dobremu kħeschijanej jeho mulekse hamor ħusto polku rejwaja a ho psihi tym tak sawjercja, so potom njeħvedja, cjeze su.

H. D. Aw, jaw, jaw tola!

Cyrkwienske powjesće.

Wérowanaj:

Michalska zyrkej: Jan Krnjaž, sahrobnik w Mačkowje, s
Helenu Augustu Kaplerjez s Hownjowa.

Křečen:

Pětrowšta zyrkej: Marja, Pětra Brody, wobydlerja, dž.

Michalska zyrkej: Hana Marja, Handrija Lipki, počlenka w
Hrubocjizach, dž. — Emma Helena, Jana Pětrika, křečerja na Židowje, dž. — Jan Jurij, Karel Augusta Wenzela, křečerja na Židowje, s.

Katholska zyrkej: Hana Marja, Jana Wjeraba, murjerja, dž.
— Marja Amalia, Michala Pjetarja, děčaczerja na Židowje, dž.

Zemrječi:

Džen 27. meje: Marja Madlena rodžena Pětschez, Jana Lipki,
počlenka w Hrubocjizach, mandželska, 31 l. 9 m. — Hana Marja,
Jana Lipki, počlenka w Hrubocjizach, dž., 6 hodžinow. — 31., Pětr
Schleńczej, herbšti křečmar w Hownjowej, 55 l. 5 m. 9 d. — 1. junija:
Hana Ernestina, Jana Školová, wobydlerja na Židowje, dž., 1 l. 1 m.
11 d. — 2., Johanna Křyſtiana rodž. Schiffnarjez, Karel Augusta
Marcinko, měščan a mydlatrského mischtra, mandželska, 69 l. —
Mikawský Delanský, měščan a křečer, 38 l.

II

Lipſka bursa 9. junija.

Awstrijski papierjaný ščehňak 1 ml. 84 np.; awstrijski kleborný
ščehňak 1 ml. 89 np.; ruska jenorublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Drjewowa tara.

W mojim drjewnischju w Nowej Wyszy nad Sprewju steja na pschedau:

100 kop křojnowych walczłow po 7 ml. 50 np.,

20 kop drjewnych walczłow po 10 ml. 50 np.,

40 kop křohowstich latow po 20 ml. 10 np.,

Samočvjenja a placzenja maja bo stacj na drjewoweho dohľadovaria Schrötera.

Placzsna žitow a produktow w Budyschinje

5. junija 1875.

Žitowy dowos:	3696 měčow.	Na vilač		Na bursy	
		wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	923	1060
Rožka	-	.	.	823	848
Jeczmień	-	.	.	739	783
Worž	-	.	.	890	940
Hroč	-	.	.	-	-
Wola	-	.	.	-	-
Raps	-	.	.	-	-
Zahly	-	.	.	16	-
Hejdusčka	-	.	.	1970	-
Běrný	-	.	.	250	-
Butra	1	.	.	230	260
Šchyno	50	.	.	625	720

Na wejerauškim placzesche w Barlinje:

spiritus 52,5—53 ml.; pscheniza 168—201 ml.; rožka 132—160
ml.; jeczmień 123—159 ml.; worž 165—193 ml.; hroč jěžiny
172—232 ml.; rizny 167—172 ml.; rěpiowy woli (kwiečenje)
59 ml.; lany woli 60 ml.

Čamany ráj,

běž a wulkosornath, punt po 16 np.,
nowe matjesjerje,
najlepši gothaſtu cervelatowu řečku
porucja Carl Roach.

Na wěſtſti

serbske Nowiny,
fliegende Blätter,
kladderadatsch,
Berliner Tageblatt,
(23,000 abonnentow),

taž tež sa wšchē druhe nowiny tukraja a
wukraja wobstarla wšchedne porjadnje a po
naštunischi placzisnach

Rudolf Mosse

w Lipſku,
Grimm. Straße 2.
w Drždjanači, w Chemniču,
Altmarkt 4. Kož- u. Holzmarkt-Ecke.

(Mlóčjaze maschin). Wule
polraczenje w ratatšwje je nowa mlóčjaza
maschina křvalobnje snateje firmy Ph. May-
fARTH & Co. w Frankfurze nad Mainom,
kotraž, wot 2 cílowelov wjerczena, pječja
w 1 hodžinje teſlo namłocji, taž 3 mlóčjy
sa zjyth djen. — Niz hornjeschka w křosach
niewostajji a wschelake žito jenak derje mlóčj. —
Hjgom psches pjetnacze th̄oz th̄yle mlóčj-
ačk maschinow bo trjeba, křtož je dobre wo-
pišmo sa jich dobrósc̄. Placzsna je jenož
180 hacj 198 markow a franko pschi pošklenje
po železnizh.

Slasjanja moža bo pschi horejsche firme
stacj abo psches jeje agenta knjesa Chr. Höhn
w Röslach pola Budyschyna.

Aufzīa.

Schtwōrk, 17. junija t. l., rano wot 10
hodžinow budža bo na Schokčiz kuble w
Khejnje sa hotowe pjenesy na pschedawac
wanje pschedawac

2 nowodejazej kruwoje,

3 scjelne kruwoj,

1 jakoza,

2 dobray konjej,

ščoma, 1 kuejowý wós, 3 hospodarske wosy,
1 hanje, 1 kyłanjowa a 1 wěžaja maschina
a druhi morwy inventar, taž tež stelaza
trawa a dřečzel.

Jan Schneider.

Dwajšchošowa křěža čjo. 10 w Rabworju
s 2 křozomaj pola je na pschedau a je wšch-
dalsche tam ſhonicz.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutshod pschi theatrie
a s fotolneje haſhy.

Albumy,
Injenjaze taſče,
portemonnaije,
pjenježke taſčki,
papjerane řečky,
wobraſowe řečky,
knjenjazu pyc̄u,
čaſnikowe řeččaski,
cigarrowe etuije,
sbožopschejaze řečki,
kmótsjaze řečky,
wobraſowe knižki,
pišný a zejchnowanski materialy, taž tež řečki
nostne darki ma we wulkim wobkerku na
pschedau

Injivijasarnja B. Michaelis
na jerjowej haſhy 266,
blisko křowneho torhosčča.

Na ſerbſkej haſy
czo. 20.

Möbelowy magazin

Na ſerbſkej haſy
czo. 20.

Augusta Januascha,

tyſcheriſkeho miſchra w Budyschinje,
porucza wulki wubjerk prawdziwych a molowanych worteschinowych, mahagonijowych
a wiſchniowych möblow, taž tež ſofa a wiſchē družiny pleczenych ſtôzow (Nohr-
ſtuhle) po nanajtunischiſchich placisnach.

Hermanſk a ſkótne wiſi

we Wullich Sdžarach
k riedu, 16. junija t. l.

Hermanſki wnbierl.

Hermanſk a ſkótne wiſi w Huczinje.

Dolež je huczinjanſke rycerſtublerſke kniejſtw Hermansku pravisnu w Huc-
zinje, jej hac̄ dotal ſluſhazu, w połnym wopſhięcju na gmeinu tam wotſtu-
piło, dha ſo to tudy k ſtawnemu naſjedzenju dawa, ſ tym pſchipomnjenjom, ſo
ſmaje ſo tubowny přeni ſtečni, ſe ſkótñimi wiſami ſjenoczeny Hermanſk

póndzelu, 21. junija t. l.

a ſo ſo ſa ſkót w naſlupanju ſtejnischęcja hac̄ na dalshe niež ſaplaſcic̄ njetreba.
W Huczinje, 1. junija 1875.

Gmeiſka rada.

Drjewowa aukzia

w huczinjanſkim rycerſtublerſkim leſu.

Schtwörtl, 17. junija t. l., dopoldnia wot 9 hodzinow budze ſo w
drjewiſcju wotdželenje „ſlěborna ſuka“:

- 31 Rm. mjehlič ſchęzepow,
- 15 Rm. twjerdyč ſlipow,
- 18 Rm. mjehlič ſlipow,
- 2,8 ſtolniow twjerdyč ſbytkowych walczkow,
- 14,7 ſtolniow mjehlič ſbytkowych walczkow

pod wuměnjenjom naſadzenja ſa hotowe pjeniſy na pſchedadžowanje pſchedawac̄.

Grabinske Schall-Riaucourſke hajniſke ſarjadniſtvo w Huz̄y.

Hugo Ovelt.

Aukziſe trawę.

Štečna trawa k ſyngu na ſprewjoých ſukach rycerſtublow Koſibiza a
Schęzey, k raleczanskiemu kniejſtwu ſluſhazyc̄ a we wojerowſkim wołrijeſu
ležacych, budze ſo pod wuměnjenjem, pſched ſapoczątkom aukziſow wosſewiomnych,
na ſledowazymaj dnjomaj na pſchedadžowanje pſchedawac̄:

póndzelu, 21. junija t. l., dopoldnia wot 9 hodzinow
na koſibzanſkih ſukach; ſapoczątk pſchi hrodze;

wutoru, 22. junija t. l., dopoldnia wot 9 hodzinow
na ſchęzianſkih ſukach; ſapoczątk pſchi koſibzanſkim kniejſem mlynje.

W Koſibizu, 9. junija 1875. Urban, hajniſ.

Destillazia a liſałowa fabrika

wot

Frdr. Braun w Budyschinje

porucza zyle woſebne dobre liſalo a liſałow sprit, noſlęſchi prawdziwych ſark ſitnich
a franz-palenz, prawdziwych jamaſki rum, egaor, drat, ſkne liquenre, wiſchē družiny
dwójnych a jednorých palenzow w noſlęſchej tworze po noſtunischiſchich placisnach.

Soſopſchedawac̄ ſa ſjwjetſchi wriſti.

Rjane połnoſerje

k marinirowanju, ſchtuku po 2 a 3 np.
porucza J. Z. Glien
na ſitnich wiſach.

Wiſchē družiny dobrych palenzow,

taž tež wubjerny ſitny palenz, liter
po 18 np., porucza w ſnatej dobrej
tworze J. Z. Glien
na ſitnich wiſach.

Rhosej

czisty a derjeſłodžazy, punt po 110 a
120 np. ma na pſchedau

J. Z. Glien
na ſitnich wiſach.

Aukzia trawę.

Olijsku póndzelu, 14. junija t. l., bu-
dze ſo trawa na ſukach, pſchi Sprew-
ležacych a k rycerſtubu w Hermanſ-
zach ſluſhazyc̄, po ſukach ſa hotowe pje-
niſy na pſchedadžowanje pſchedawac̄.

Wuměnjenja ſo pſchi aukziſi wosſewja.

Šhromadžisna pſchi hermanſzanskim
mlynje dopoldnia w $\frac{1}{2}$ 9 hodzinow.

Schimmarigl.

Drjewowa aukzia

Pſchichodnu wutoru, jaſo 15. junija,
budze ſo na ſupjanskim reviru

30 Rm. dubowych kuleczkow a

100 hromadow wulkoſowanego drjewa
ſa hotowe pjeniſy na pſchedadžowanje
pſchedawac̄.

Sapoczątk dopoldnia w 9 hodzinach
ſa ſupjanskim kniejſem dworom w huczinje.

Grabinska Einſtedelska inspekzia
w Minalake.

Najnowſche

a noſlegantniſche naletne međy po wulkim
wubjerku porucza Heinrich Lang
w Budyschinje na bohatej haſy.

Koſczijanz, roſſichczipany, a
wopuſtliki liſałowych wiſchujow
kujuje hrodowſka haptyla.

Kožowe fhlamy

w zytku a po jenotliwym
wot

R. Lindau w Budyschinje

pschi mjačných hētsach 351

poruczeja swój skład hornieje a spodneje soje pschi zyle sprawnym poštujenju a po tñich ale jenož twierdych placisnach.

Droguerijowe fhlamy

Otto Engert

na suutskomnej lawcej hasz czo. 122

poruczeja najtunischo:

Kampher,
aloe,
sennesowe łopena,
jatorzowe jahody,
magnesiju,
barlinskú žol,
glaubersku žol,
althejowy korjen,
bałdrijan,
antimonium,
schwablowy kwet,
mydłospiritus,
kampherowý spiritus,

terpentinowy pólver,
papjeru psche mole,
pólver psche schwobu,
salmiakowy duch,
dwójnoiwuhlokiżal natron,
dorschojatrowy thran,
ricinus wolij,
szkódle drzewężko,
lanu muku,
żonopowu muku,
hoffmannske khrepki,
bałdrijanowe khrepki,
czekaze linement,

kaž tež hewak wschitke korjenje a sela, kž su ja skótny pólver trébne.

Murjerske barby

kaž tež wschitke thscheriske barby, hñdom sa barbjenje pschihotowane, hewak tež wschitke družiny laka, firniša a terpentina poruczeja

droguerijowe fhlamy
Otto Engert.

Prawdziwa Glödnerka ręchnita a hojaza żalba*) (żabyn tajny średk) ma na schachtlisczzy **M. RINGELHARDT** schtempel drženje, falsy, lishawu, kurjaze wola, wosabjenje, psche wschitke wotewrjene, rosdżojomne, rosdżelomne, wosabite, wsaplane czerpjenja, bolaze leżenie, sahorjenja, satzellisnu atd. a je ho pschi wschitkich thsle khorhosczach psches swoju spęczeniu, wëstu hojazu móz na najlepiej dopokasala.

*) Dostacj w schachtach po 25 np. w budyskomaj haphylomaj, kaž tež w haphylach w Biskopizach, Rakezach, Schérachowje, Hirschfeldze, Bjernaczizach, Wóstronzu, Herrnhucie, Neugersdorffie, Großschönawje, Nowosalzu, Seifhennersdorffie a w fabriky w Gohlisu pola Lipska.

NB. Bjes horka wucziszczoneho schtempla żalba prawdziwa njeje.

Najlepschi wobżerny pólver sa świnje, pakżeil 50 np., sakswy pólver a kolkowy pólver sa konje, restituzionski pólver sa konje atd., ff. korjenisski wolij a citronowy wolij, tołczene korjenje a safran atd. porucza

hródowska haphylka w Budyschinje.

Natarjam,

liž chedža wo lupy leżomnosćow a ratarstich należnosćow w kraju Kaucas (w polnóznej Ameriky) wérnosć shonicz, na požadanie knížku w tajsim nastupanju s postom franko pósiczele

Julius Simon, Hamburg,
(H. c. 02281.) Admiralitätsstraße No. 15.

Szredk psche wopilstwo.

Wunamalanje mojeho radicalneho średka psche wopilstwo, kotrž može ho s wiedzeniom abo njewjeżenjom khorcho nakońcž a strowości nieschodzi, je

tykaž hžom wuhosil.

Skasania horje bjerje

Theodor Konetzky,
droguewo fhlamy w Stettinje.

Wopilstwo

sahoja s wiedzeniom abo bjes wiedzenja khorcho Reiuherz Fülle, droguist w Gubenje (Guben N.-L.). Lawshny hžom sahojene.

Epilepsiju,

padazu a torhazu khoroscz, brostue a żoldkowe widliszeza ho pod — rukowanjom — trajne wotstronja. Sahonjenje wëste a psches list.

C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohenstraße 43,
prichy Lindenstraße 66.

Róże wschitk drujinow kupuje po najwyšszych placisnach

Emil Flegel

na žitnej hasz, w domje f. cjaſnikarja Kóhlera.

Róslaze kóžki kupuje stajne po najwyšszych placisnach

Heinrich Lang w Budyschinje pschi herbskie katholickie zirkwi a na bohatej hasz w fhlamach.

Redžbu!

Jena kheža s brójnju steji tunjo na psches dan a je tež polo po dobrodanju k njej dostacj. Wscho dalsche je czo. 11 w Českejzach shonicz.

W Jitku je jena žiwnosć s něhbje 24 körzami leżomnosćow, s twarjenjemi, kž su w dobrym rjedze, s jara rjanej trawnej a gadowej fabrodu, s derje wobstejanymi žniami, bjes wumienka a hospody, pschemenjenja dla sa 1600 tolet na pschedan.

G. Nowak tam.

Rola f lenžycu

je pónđelu rano we 8 hodzinach w hospczenzu i „Ejom Hwësdam“ dostacj.

Muchi!

do dospolnemu wutupjenju muchow w hródzach a swach poruczam swój wubjerny muchowy pólver.

Bale, s kotrejž ho won ſyka, su tež pola mje dostacj.

Otto Engert.

Na jenu kmanu dželacjersku familiu je hñdom abo posdžischd jena Théža se fabrodu pschenajec. Wscho dalsche je na knjezim dworze w Holeschowje shonicz.

W Budějovice je třetí statné město upravené a má ho hnedom vobhažic. Větne dohody sú vysoké hodiny 1000 ml. Tež první město, kdež sú herby růže dovolené mohou, moža sú na tole město samovrácení a tudomný knes farar Mráček na když nepracované drobného rovnávku píše a erteň posloužuje.

W Budějovice, 1. června 1875.

Petr Aschizan,
pschedský schulstecherstwa.

2 až 3 krovské moga hnedom pola mji
do džela stupic.

Gustav Mudra

na garbarské hany 366.

Tež može tam jedyn hólz do vucždý stupic.

Lubymaj starschimaj
knieset

Sandrijej Mucjerzej
na Židovie

a jeho lubej mandželskej

Marji rodž. Duczmannez
i jej

50letnemu mandželskemu jubileju
dne 12. června 1875.

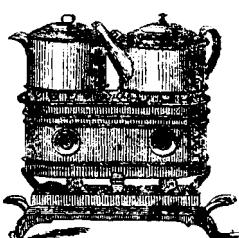
Wamaj krasne ranje svita,
Lubaj starschej, s vysoká,
Vježele Waj' s nowa wita
Waju skotsk' kvaša dla,
So matou tón hnabný čas
Sswiecicij Waju skotsk' kvaš.

Lubej duschi, spomínej wschal
Kak je Boh knes Waju wobjet,
W řebobach a vježelach
Je wón wschudjom s Wamaj khodjil;
Spomínej s zálej wutrobu
Na wschu Boju dobrotu.

Njech klonzo hnab sesthadja
Nětk Wamaj když ranje s nowa,
Hacj junu čas s vježibla
Ta kroczel do Waj' khlobný rowa,
Hdzež po wschém časním běženju
Waj' sprózne stavu wotpočznu.

Hraj, Wój wschal hýzom dawno staj
Tam na kvaš pschedrošenai rjen,
Hdzež s vježelom v'dža witaci Waj'
We njeblu wschitzk' wuswoleni:
Ach tajke krasne vježele
Tracj budje do wscéj věčnosti.

Maria Niedelowa rodž. Mucjerzej
a jeho mandželski
pjearski mischt Riedel
we Wulkej Dubrawje.

Petrolejowe warne kachle

wšichch družinow, když warne kudobje može s̄o ualožic.

Lodowe kachly kdyžde wulkoscje, wšcho w najlepšej tworze po fabrik-

stich placzisnach pod rukouvanjom, porucza

Chr. Holtzsch Nachfolger.

Kedžbu!

Zutje, nježelu, 13. června, kožbáhywulku-
lenje w Kubčicach. D. Garbat. F.

Kedžbu!

Zutje, nježelu, kožbáhywulku-
lenje w Konjezach.

Dvě kyjaté maschine a jenu kyka-
nou maschine ma na pschedan

A. Krüger
(mukowa pschedawarnja).

3 konjazý wotroczzy

s̄o na jene rycerklublo blisko Altenburga i
1. června vytaja. Sda létne 240 markow
(80 tl.), jara dobra chroba, tež s̄o pjenesy,
na pucj trébne, sarunaja. Kmani ludžo i
dobrymi wopisami njech s̄o bórsky pola-
mje samolwja.

Lank.

W Budějovice, Hauptstraße 769m.

Na rycerklublo w Małej Borsczej može
jedyn kmaný rolný pohonež hnedom do
šlužb stupic.

„Lužičan“ čo. 6 je wušol.

Wopriječe: Blidny spěv při 185. założení
skim swiedzenju lužiskeho předarského towarzystwa
w Lipsku. 10. decembra 1874. Wot Birnika. —
Druzy wo nas. Spisal z L. — Kalenki. Džewjata
dzesatnja. Wot Radyserba. — Wotgrono. Kanje-
zej stud. phil. Muci. Napisal H. Jórdan. — Ej-
sadže. Spisal H. Jórdan. — Kak su ptački spě-
wač naukule? Powiedział Srb. — Holča a sołobik.
Božarska narodna pěsni. Přeložil P. — Ethno-
logiske. Wot H. Jórdana. Při rowje. Wot H.
Duczmana. — W, we, wo. Wot Sm. — Lačnosé
a lubosé. Wot J. Kaplerja. — Z Budyšina a
Lužicy. Słowjanski rozhled.

R n a w j e d ž e n j u .

Kči sāmi česčené wotebjeraro „Serbských Nowinow“, kotsiž čhedaža sa nje na třetí s̄ichtwórléto 1875
do předka placzic, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbských Nowinow“ wotedadža. Čci, kotsiž s̄ebi
„Serbské Nowiny“ psches post pschinjesež dawaja, njech tola njesapomna, s̄ebi je tam bórsky skasacj. Na s̄ichtwórléto sa-
placzi s̄o sa „Serbské Nowiny“ na sakslích a pruských pôstach, kaž tež w druhich krajacich němského křezorſtwa 1 marka a
s̄ pschinjesežom do domu 1 marka 15 np.

Redakzia.

KW č. 25 „Serb. Nowinow“ s̄o nowe patwiedanežlo sapocžne, kotrež budje s̄o čitarjam wescze lubicj.

Serbske Nowiny.

Štvortlētna předplata
ve wudawaſni 80 np.
a na němských póstach
85 np., z přinjeſenjom do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kóžde číſlo pláti 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číſčer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Za nawětki, kíž maja
so we wudawaſni „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawské hasy číſlo
688 wotedać, pláti so
wot rynčka jeno 10 np.

Co. 25.

Sobotu, 19. junija

1875.

K n a w j e d ſ e n i u.

Dži žami čeſczeni wotebjerario „Serbskich Nowinow“, kotsiz čħedža fa nje na tsecže ſchtwórtlēto 1875 do prědka placzic, nječ někto 80 np. ve wudawaſni „Serbskich Nowinow“ wotedać. Čži, kotsiz ſebi „Serbske Nowiny“ pſches póst pſchinjeſcz dawaja, nječ tola njeſapomnja, ſebi je tam bóřšy ſlaſac̄. Na ſchtwórtlēto ſa- placzji ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſkých a pruſských póstach, kaž tež w druhich krajach němského khežorſtwa 1 marka a ſ pſchinjeſenjom do domu 1 marka 15 np.

N e d a k z i a.

W y ſ k o l o a n i ſ l o.

Powiedanciſlo.

W matej khežzy pſchedměſta ſedjeſche jena měoda žona pſchi wólkne a ſchijesche. S člaſami wona wočji wot ſwojeho džeka poſběhny a rychesche dwělētnemu hólzej, ſo by pěnje ſi měrom hrailat. Sa bliđom muž woſebneje wulſoſče ſpaſte a pſchi jeho hľubokim, ſtowym dyčanju bě druhdy ſaſtonanje ſkyſherč, kotrež ſchějaze woblezjo teje žony kóždy ras ſe ſrudobu pomrōči. Wona pſchi taſlim ſaſtonanju kóždy kóži ſchicze moſtai a ſtylnyſchi ruzy na muža a džecžo pohladowaſche. Potom paſt wona ſaſo čim pílviſkho ſchicž počja.

Tak bě ſo tóſčko čjaža minylo. Temu hólzej bě ſo hi-žom hrailac̄ wostudžiko; dha počja čjažník biež a teho muža wu- budži. Hólzej ſi wjeſkoſeju ſalſhieča, jaſo ſo tón muž hibaſche, žona paſt k tutemu ſtupi a jemu jeho hufte wložy ſi čočka hlađeſche.

„Hlžom w ſchyrjoč?“ rjetny wón a wsa hólza na llin, „to kym dočko ſpat. Čeho dla njeſhy mje pſedy wočka?“ „Djenža je wſchak tak jara horzo, a Janek tak ſi cíčha hrailaſche; teho dla kym Čži ſpac̄ daka.“ Wona Janekowe hraili w hro- madu hrabu a wsa rubiſhko ſi lletki lanarika, kotrež bjes rjanym ſtekojom a ſkotolakom pſched jaſnym wólknom ſtejeſche. Jano bě rubiſhko ſrunaka a na bol počožka, džesche ſe iſtwy won. Čežbla ſeſelerz paſt, pſchetoz tak rělaſche tón muž, ſi luboſtym wóčkom ſa njej hlađaſche. Potom wón ſi tón hólzom k wólknu klazasche, hdyž někto tón lanarik ſe wſchej mogu ſpěwac̄ počja.

Ta žona ſo po někotrych minutach ſi kheſejowym ſudobjom do iſtwy wróči a ſi ledjbnoſeju na mandjelského pohladowaſche, kž poſhmurjeny a mjerſaq ſi wotewrjenym wólknom ſa woſom hlađaſche, na kótrymž ſo drjewo wjeſeſche. „Poj kheſej pitč, Handrijo“, praſi wona a podawoſche jemu ſchallku, „dyrbju Čži Twoju trubku pſchinjeſcz?“ Tón čežbla ſi hlowu tſchakeſche. — „Daj mi teho hólza“, džesche wona, „wón Čži ſadžewa.“ „Wo- ſtaj jenož, Marja“, wotmolwi wón, „Ty ſo tak hlžom doſč dré- jesch; ja čžu jemu jeho ſchallku kheſeja dač, k ničemu druhemu někto tola kmaný njeſhy.“ — Teho měoda žona bliže k ničemu ſtupi a jeho kylnu ruku ſapſchimy. „Ty kž hubjena pěſtonča“, rjetny wona ſmejkotajo, „Janek by ſebi draſtu woblaſt a potom bych Waju wobeju ſwarika. Taſte wěžy mužojo njerohymja. Pij kheſej, hewal wuſtudnje.“ Wona hólza na ruku wsa a jemu pitč

dawasche. „Mi njeſkodži, Marja“, rjetny ſeſelerz, „mi njeſko- dži, hdyž njeđělcam. Munje miſhtrowý móš nimo jědžeſche. Káč ſu ſo čži wboſy ludžo ſi tými čjeſkimi hrjadami čwělowac̄ khe- bjerli! Ludži je malo a džeko nusne. Někto dyrbja tſjo tak wjèle dolonječ, kaž pſedy ſchyrjo, a ja dyrbju tudy ſedjeſche. Ja čžu jutſje ſaſo ſpýtač.“ — „Iutſje?“ ſawoka Marja ſa- ſtrójena. „Né, né, Handrijo, to ja nječeřpu. Ty wěſh, ſo je ſelat pſchikasak, ſo dyrbisč ſo na ledžbu brac̄. Do tydženja Čže na džecžo njepuſteſču.“ — „Djenža je ſchtwórtl“, ſnapſchecjiwi ſeſelerz, „pónđzelu paſt dyrbju ſi domu, nječ ſelat praſi, ſchtož čhe. Kneje, Božo w njebeſkach, tu ſedžu ſchyrí njeđeſle a nježo njeſaſkuju, a bjes tým ſo Ty prózujeſch a Tebi pſchi tým wěč- nym ſchicž wočji ſlaſyſh. Temu njemóžu dleše pſchihladowac̄; ja ſkhorju, jeli to tak dale traſe.“ — „Njebudž džiwny, Handrijo“, wotmolwi jeho žona, jemu ſi woběmaj rukomaj ližy maſlajo, „čži mi to k luboſči a bjeſ ſo na ledžbu. Woſtaj ſo ſi najmjeňſha nožneho wachowanja. Twoja noha čim poſdžiſkho ſaſije, hdyž ju talle pſchi nožnym ſyrym powjetrje napinaſh! Kochaſeſh tele nožy radjho doma woſtac̄“, wona ſi luboſtym hloſom pſchitají.

„Pjenjeſh ſu bóřšy wſchě wudate“, wotmolwi wón ſi mjer- ſazym hloſom, „a ja ſi wachowanjom tola něchto ſaſkuju w tým čaſku, hdyž hliſče ſaſo džekac̄ njemóžu, hdyž tež ſelat k zjrobie dožahnie. Hinalk to njeřadje.“ — „Ale, Handrijo“, džesche Marja, „Ty wěſh, jo kym ſa ſeſhice ſeſhice vělky pjenjeſh doſtaka — —.“ „Moja žona mje žiwič njeſhme, tak dočko hač móju ja ſe ža- nym ſtaſom hibnyč a něchto ſaſkujeſč“, wón hněwne wuraſh. „Mjeleč, Marja, ja wo Twojich pjenjeſach njež ſkyſherč nožu.“

Žona womjellny a ſo ſi hólzom ſa bliđo kym. Tónle, kž bě hač dotal wjeſele ſkyciač a kuciač, tež womjellny, jaſo na- nowe krute ſkowa ſaſkyſcha a ſploſhivje na něho pohladnywſchi počja pkaſac̄. — „Čižko, Janek. Ši měrom, moj kym!“ wona rjetny, „Twoj nan to ſa hřech džerži, hdyž čhe jemu Twoja mac̄ ſwoje ſaſkujene pjenjeſh dač. Ale njeplakaj dale, ja Čži kheſej pſchinjeſu. Hlej, a tamle ſuſhodowý pſyčk po hačy běži, teho nječ ſata ſawoka.“ — A tón hólz ſo ſaſo ſmejkotaſche a na- czahowasche ſo k nanej. Ale pſedy hač jeho mac̄ ſi klin- puſchci, bě ſeſelerz k njej ſtupe, praſiſy: „Ty wěſh, Marja ſo Twojich pjenjeſh njeberu“, rjetny wón, „a duž mi ſi taſlim ſkowami njeſměſh wutrobu čežku čjinic̄.“ Wón ju pſchi tychle ſkowac̄ na čežku koſči a ſe ſwojej wulſej dlonju ſi lohlo pſches-

jeje kyslowatej wóczaj majln. „A wyšče teho, so mnū mā ho wo prawdze lepje a ja mam jenož makò boloſce. Denjes lětač wjèle wě, schto moje koseje wudžerja! Njebudž na mnje ſta, Marja! A netko daj mi teho hólza, ja chzu ſ nim ſchwarzem hicz, kaž woſebni knježa praia. Haj, ja vónu ſchwarzem, ha-haha!” — A wón ho wutrobnje pečia ſmiecí dla tutych ſwoiſich ſwovow.

„Ty wſchal hy ſwojeje hlowy a ſenje njezofasch”, prajesche ſſeklerzowa, hacž runje ho na tym wulzy ſradowasche, so bě ho wón ſaſmiač. — „Pſchiniež hólzowý ſlobuk. Pój Jano, Ty dyrbischi mamje wjèle kněktow naſchecipacj!”

A wona hólzej ſlobuk ſtaji a muzej rubischičko woſoko ſchije ſwjasawſchi jemu ſkulnju pſchinjeſe. „Ale, Ty čzech bjes lija hicz?” rječny wono. „Haj”, wotmolwi wón, „ja ſebi myſlu, ſo bjes njeho pótidje; wſchal jenož hacž i měchcianſlim wrotom doňdu.” — „Ale, ſo mi ſ hólzom na čeſkischičko njeindjeſch, pſchetož Jani mohl tam i njebožu pſchiniež.” Wón jej to ſlubi a pomalu ſ hólzom wotendje.

Wona pak pſchi ſebi rječny: ja wſchal dyrbju jemu wolu činiež, hewal je hiſchje hubjeñſcho. Wón je tak mudry, ale wot žony ſo njecha živicž dacj. To je jeho čejecj a hdvji je hdze žane ſraſhne džélo, dha je wón pôbla a ho ſa tym njeprach, ſo bym doma ſ džesjom, hm, haj ſkor ſ dwemaj. Temu zufemtu čehli ſo ſochor ſkama, hrjada panje Handrijej na nohu, ale wón ju dale njeprach, pſchetož wona budžiſche hewal ſtareho Jurja ſarafyka a tón ma žonu a ſydom džecji. „A žadyn druh”, tak ſu mi jeho towarſchojo powſedali, „žadyn druh njebudžiſche to ſejniet, kaž jenož Handri!” — A wona ſe ſwétkymaj woſzomaj hiſchje ras ſa ſwojim mužom poſhlada.

(Volracjowanje.)

Swětne podawki.

Němiske khějorſtwo. Ta holejla, kotař bě ho pſchi roſbuchnenju pôlvera w Herrnhucje tak ſtraſdne wopalika, je 10. junija po žakoñnych boſoſčach pola ſwojeju starſcheju w Ober-Herwigsdorfje wumrjeka. Wona rělaſche Augusta Maiererz a bě nimale 18 lét ſtara.

Jako w Nowosolzu ſandženu wutoru pſchipoſdnju jedyn čah na tamnym dwórnischičku ſtejſche, býkſt do telegraſa dyri a grot, kaž tež apparat ſuadnje woſchłodži.

W Dittelsdorfje ſu ho 6. junija domiske kublerja Korfelta wopalike a 7. junija domiske, hródz a kólnja kublerja Geißlera w Hirschfeldje.

Sandženu ſrijedu bu w Draždjanach ſakſla rjemjeñniſta a industrialna wutewrjenja na ſwiedzienſke waſhne wotewrjenia. Pſchi tajliku wotewrjenju běchu tež kral a kralowa, nimale wſchitzu ministrjo a wjèle druhich woſebnych knježich. Wutewrjenja je w ſtrodje „der Herzogin Garten“ ſriadowana a wotfanje nehdje 2 měhazaj i woſhlađowanju wotewrjenia a to wſchēdnje dopokdnja wot 9 hacž poſokdnju do 6 hodžinow. Gafupna kharta placi ſa wotroſeneho 1 marku (10 nſl.) a ſa džecjo 30 np. Tobal ſo tam kuricž njezmé.

Kral Albert njebudje lětža mōrſle ſupjele ſwojeje ſtronwoſeje dla načoječ, ale ſo ſ kralowej do poſkodniſich Němzow na pucž poda. — Wón je molerſtemu powozniku G. Hockej, kotař wot lěta 1820 ſtajnje pola dwórkého molerja Bellmanna w Draždjanach džélo, ſlěbornu, i albrechtſtemu rjadej ſluſhazu medailu ſpojek.

W Wijchnu je ſalſte hajnkle towarſtwo wot 10. do 12.

juniija ſwoju ſetnu ſhromadžiſnu wotdžerjako. Šeſtka bě ho nehdje 300 ſobuſtawow.

Jako w nožy wot 11. i 12. junija dželacjer Steinbach w Schönheidze pola Krimicjawa ſtanu, dokež ſo ſylnje wo durje ſlapaſche, a ſi hčej ſuſtupi, dha jeho cļowjek, pſched durjemi ſtejazy, hrabne, na ſemju čiſnje a jeho ſ nožom do hlowy a do druhich dželow cļeka ſraſhne rani. Jene Steindachowé džecjo, wot teho ropota naſtrójane, ſ wóknom wo pomož wóka, na cžoz dwaj mužei, taſke woſkane ſaſkyschawſchi, pſchiběžitaj a teho morدارja, liž na Steinbachu klecjeſche, tworidže pſchimnjetaj a tež tworidže džeržitaj, hacž runje tón cļowjek jeneho wot njeju do ruli ſkó. Steinbach je 11 króč do hlowy, 1 króč do ſchije a 1 króč do boka ſkóty, a je nječeſte, hacž pſchi ſiwiſenju wotstanje. Tón mordat netko w ſchmölzliſkim jaſtrje ſedži, ale ſchto wón po pravom je, to tam hiſchje njevjeđja.

W Lužnicy ſu ho 7. junija rano w prěnjej hođinje tſi twarjenja ſahrodnika Wähnera wotpalike a je ſo pſchi tym tež 7 ſruwoſ, 1 jakoža, 1 koſa, 2 ſwinječi, 1 pož a 3 kury ſpaſliko. — Wobydlerjo dyrbjaču w koſhli cļelacj, dokež wohu ſak ſpěſhne woſoko ſo hrabne, ſo jimi i temu ſhwila njeđoſahafke, ſo bydli ſo ſwobolekacj mohli.

Na dwórnischičku w Lengenfeldje w nožy wot ſoboty i nejdželi na ſlubi jeneho doma wohu wudyri a ſo tak ſpěſhne roſiheri, ſo ſo zyky horni džel twarjenja ſpali. Pſchi tym je jene džecjo jeneho ſaſtojnka ſrudnu ſmierz w pěkmenjach namakalo.

Woſoko Grimmu mějachu 11. junija ſylnje njevjeđra, w Kleinpoſnje tež ſrupy dželcu. W Grobkuhu ſo tehdj jene pôblansle twarjenje ſ ſhyskom wotpalici, teho runje wſchitke twarjenja kublerja Gebhardta w Rothersdorſje.

Jako 11. junija 75lénny wumjeñkar Wagner ſ Nemta pola Burzena pſchi njevjeđre ſ pola domoj džesche, jene widky na ramjenju njeſo, dha býkſt do njeho dyri a jeho ſaray. Wěſta Zeidlerowa, macj ſchecjich džecj, kotař njeſaloſko njeho džesche, bu tež ſarajena.

Dokež nowe ſanony ſe ſwojimi ſulemi 5800 metrow daloktrječja, dha njeje we woſolnoſci Draždjan mōžnoſč, taſli ſruk ſeſomnoſci nadeneč, ſo by ſo tam bjes ſtracha ſa ludži tak daſolo ſtěleč hodiſko. Duž je netko bliſko Beithaina pola Riesy taſke ſtěliſiſche ſaſožene a ſo te batterije, kotrež ſu i prěnjeju ſtělenju kommandirowané, 1. juſija tam na pucž podačja.

Varlin. Němſki khějor w tu ſhwili w emſkih ſupjelech pſchebýwa a wot tam w tamniſiſkej woſolnoſci wopryt cini. Tak běſte wón 14. junija w Nádeſheimje a na hrodje Sonnecku, vrdeči ſo pak i wjeſorou ſaſo do Emſa.

W Varlinje ma ſo w tygle dnjach procež ſnateho hrabje Arnima, vředawſcheho němſkeho poſkauza w Franzowſej, w druhéj instanzy ſlonečicj. Wějnuſy tak derje wón, kaž tež ſtatny rycznik džech pſchecjivo wuſhudejnu prěnjeje instanzy appellirowac. Štatny rycznik je ſ nowa tón namjet ſtajit, ſo by ſo hrabja Arnim dla woſtroniſenja ſaſtojnſkih piſmow i jenoletnemu jaſtrwu woſhudejſt. Wón netko dla poſeđenja ſwojeje ſtronwoſeje w Genfu (w Schwajcarſej) pſchebýwa a ſu jemu to dowoliſli, dokež je doſež wulku ſauziju ſtajit.

W pruſkim ſejmje je provinzialny porjad (Provinzial-Ordnung) ſkončiſne wujednany, ſejm ſam pak ſandženu wutoru, jako 15. junija, po kralowej porucjnoſci wot miniftra-pſchedy Kamp-hausena woſanknjeny.

Někotre barlinske nowiny poſeđaja, ſo budje najſterje w bliſiſkim němſkim rajchſtagu namjet ſtajeny, ſo by ſo dawſ wot

piwowarjenja powyschil a to na to waschnie, so by ho hiszceje jedyn krotz tak wjelje plakilko, laj dotal.

Austria. Deputaciji, kotrej bě l' khéjorej Franzes Josefej pschischa, so by jeho do Biskupinu pscheprosyka, je rón wotmowlit, so by to lejza na jane waschnie njechodzi, so pak tam pschichodne léto wéscze pschijedze.

Pišar Wiesinger, liž běsche provinialej Búlowej we Winnje na to waschnie vjenjesy wulkulacj chyl, so běsche jemu pišak, so czlowjela wé, liž by Bismarka sa vjenjesy satšílik, bu dörsh do jasna wotwiedzenju, dokelz bě to Búlow polziji hnýdom i wiedzenju dat. Wiesinger bu na to wobskorjeny, jako budzischa chyl zebi vjenjesy wunusowacj, ale wón bu wóndano wot pschischažnega kuda sa njezinowateho wupragnen.

Mužowska. Pschi wulim wóhnju, letryj wóndanjo w Morschaniku běsche, ie by zjke město hacj do 30 domow wotpali. Płomienja so tak spéschnie rospiszczerach, so je něhdze 140 czlowjelov w nich žiwjenje shubito. Schłoda woblicja so na 5 millionow toleč, pschetoj w tamnišich wobschernych žitnych magazinach je so sa połdra miliona toleč žita spalito.

Ze Serbow.

S Budyschia. Na tudomne wotmjaže wisi, kotrej so 15. junija wotdżeržachu, su něhdze 1000 centnarjow wokry pschivjessi. Liž je so skoro po tej ſamej placisnje rospischedaka, laj loni.

— Schwörtl tydzenja wjeczor hletny ſynk wobſedjerja Brinka, pschi ręz̄y hraſlojo do wody panj a so tam tepi. Jego čeklo bu halle nasaſtra namakane.

— Sañdženu pónđelu bu dotalny hnasczanski wucher, L. Schuster, kotrej je pschi měschczanslej schuli wucherske město dostal, tudy do ſwojeho noweho ſtaſtinstwa ſapolaſany. Schłod na jeho město do Hnasczey pschijidze, nam ſnate njeje.

— Draždansle nowiny s nowa wospjetuju, so je knies vräſes Bernert w Draždjanach ja japoſchtoſkého vikara w Salſkej wot bamža pomjenowanym, tola njeje wot wyschnosze hacj do tal hiszceje ničjo wěste wosjewjeny. Knies Franz Bernert je so 1811 w Grafensteinje w Čechach narodzil. Wón bě najpriedy, wot lěta 1834, w ſwojim wóznym kraju s kaplanom a to w Neustadtu a potom w Neopenawje, w lécje 1842 pschitidze jako biskopski ceremoniař do Draždjan, bu 1842 farſki administrator w Miščnu a 1846 farat w Zwickawje. W lécje 1854 jeho ſa mědšske prýnzechy krala Jana jalo duchowneho wucherja a dwórskeho předarja do Draždjan powokach, hdzej bu 1859 ſuperior a farat pschi dwórskej zyrki, laj tež konfessorialny radžicel a synodalny eginator. Pojdjisho jeho ſa kanonika wuſwolichu a bu tež ſa pschedhydu (präſesa) konfessorialwa pomjenowanym. — Hacj budje ſa tačanta w Budyschinje wuſwoleny, my nje-wěny; pschetoj herbſkrajna a kujſka diöceſa ſtej po prawym wobej ſamostatnej, tul ſo kum ſo ſa kujſku tež prijódſtejſe wohje wuſwoliz.

Se Židowa. Tudy ſwjeczeschtaj ſobotu, 12. junija, khéjec a murjet, knies Handrij Wiližec a jeho mandjelska Marja rodž. Duež manez ſwoj 50letny mandjelski jubilej pod wutrobnym dželbranjom jej džeczi a pscheczelſtwu, a doſtaſchtaj nasaſtra, jako 3. njedželu po ſw. Trojicy, w michaelské zyrki wot L. faratja Wežki ſwiate požehnowanje.

S pokodniſkich ſtronow Dubrawow. Dokelz maju Nowiny tu pschiszuſtrosz, we wſchich wězach wěrnoſci pschipowjecz, a dokelz teho dla nashe „Serbske Nowiny“ ſpišowarjam wſchelakeho ménjenja w jenej a tej ſamej naležnosći hžom

hiszczische domolichu, ſjawnje ſkowczko prajicj, so by ho to i měrje podobne ſlerje wunamakato, dha chzemj dla radſchowſlo-khočmianskich woſadnych tulhwilnych wobſtejenjow tole, ſchtoj ſ wěſtočju wěny a ſnajemj, naspomnicz. Lětne dohody wobeju farow w hromadze u ſewunjeſu wjazj hacj, hdzej wysoko pschitidze, 1200 toleč, kotrej ſo — dla wukozlow, kž tón farat ſiednoczenjeju woſadow dla zyrkwiného a duchowného wobſtaranja dwójakej woſady ſmjeje — hiszceje wo tojskto ponížua. Hdzej bych ſo lětne dohody ſ wobeju farow na 1600 hacj 1700 toleč wo prawde wobliczecj mohle, laj to naſtaſl „S Wulkeho Radſchowa“ w č. 24 t. I. „S. N.“ čini, dha by tola l' najmjenſchemu ta, w tymle naſtaſlu ſ dobor ſtejaza powjescz njevérna byla, so „kžda teju farow wot ſebje ſamej doſez dohadow njeponiſcja;“ pschetoj dha by l' najmjenſchemu tola ſena wot njeju 900 toleč poſličaka: a poſličak mi 900 toleč kžde lěto, a ja chy cži zjke ſtej tež jako duchowny ſo žiwicj. Něk pak, wobhladawſki niž ſenož drohu placzisnu wſchich i ſeživjenju potřebných ſredkow w něčiſtym časzu, ale tež te wſchelakofronſke ſádanja, kotrej ma tajſe ſaſtoſtvo, lajek duchownſtvo je, doſez cžinicj, — to wſchitko wobhladawſki, možem ſ horjela ſpominjenym naſtaſlu „Serbske Nowinow“ ſ wěſtoſci wobſtrucicj, ſo ani radſchowſke ani kholmjanſte ſarſte město ſamo na ſebje doſez njevunjeſe. To je ſena wina, kotrej ſa ſkatej ſolaturske knjeſtſtvo wobej woſadje pod jenym duchownym ſiednoczicj; a zyrkwinia wyschnosz ma hiszcejen druhi ſamyk ſa ſtejemu woſpohladanju pschitkoſowacj: ſej ſara na wutrobie leži tón wot naſchich lubyc ſerbow hacj dotal — džakowanu Bohu — hiszceje njeſhonjeny, a teho dla ſ wěſtſha wot naſchich woſadow hiszceje njevérjeny, ale — Bohu ſel — wěſt ſjedoſtak, liž w poſtrahowanju mědých duchowných možow, laj we Němzaſ tak we ſserbach, wobſteji. A tuteho ſrudneho wobſtejenja dla Radſchow a Kholm ſ ejeſla kždy ſam ſo ſo w tymle abo w pschitodnym ſtejku ſarjaja doſtanje, budje wjelje bōle do někajeſto ſiednoczenſtwa ſ jenej druhei faru ſtupicj dyrbječ, laj je to tež pola wobeju farow w předawſkich časach hužom bylo. A duž je ſara wulta wjetſhina wobeju woſadow a jenych zyrkwiných ſaſtupjeſtrow teje myſle, ſo, hdzej wſchak někole na duchowných poſtrahuje, bych ſo tamne ſtare woſadne ſiednoczenſtwa ſ druhimi bliſkimi ſuſodnymi woſadami ſ nowa na tak dohli čaſ ſwiaſače, laj tón pomjenowaný nje do ſtak tra je. Tyh pscheczelow pak ſa ſenu nowu radſchowſlo-kholmjanſtu woſadu woſoko naſchich Dubrawow ſara mako namakacj, a dyrbimy tež tajſu myſl wſchelakeje pscheczelny dla ſa niž ſenož njeponruebnu nowotarsku, ale tež, jeli ſo do ſtuka ſtupi, ſa njebožomnu ſpóſnacj.

Se Šlepoſho. Šerjedu, 9. junija, naſch wysokojeſtreny knies duchowny Wjelan ſwoj 25letny ſtaſtinsli jubilej ſwyczeſche. Dopoldna woſoko 11 hodžinow ſhromadži ſo pschi ſchuli wjelje knies duchownych ſ woloſnosće, bjes ſotrymij běſche tež knies ſuperintendent Rekt ſ Mužakowa. Hernal běch ſo tež knježa woſadni wucherjo ſe ſchulſtimi džeczimi, zyrkwinſky ſtarſci a gmejnsky prijódſtejſe ſeschli. Czaj, kotrej bě ſo bjes tym ſrjadouſak, potom dörsh na faru ejehnjeſche, hdzej po wuſpěwanju pschisprawnych ſchuczlow L. ſuperintendent Rekt krotku němſtu ryci džeczecje a L. jubilarej krafny ſleborny poſak jako dar knies duchownych pschepoda. Na to pschitjeſchu L. wucherjo wobras „Chrystus ſ černjowej krónu“ jako ſwoj dar, gmejnsky prijódſtejſe ſa ſchepodaču krafny bibliju ſ wobrasami, wot Doreja dokonjanymi. — ſa wſchitke tele dary ſo na to L. duchowny Wjelan w herbſké ryci džakowacje a pschi tym roſkadej, ſo drje jeho wola njebe, ſo tudy ſaſydič, ſchtoj pak je ſo psches Bože

džitwne wjedzenje tola stato. — Wjeked pošlcom su 2. duchowny wot spokojnemu konjom podchorążemu a cęzyn wobchodżeniu, so ho sdaſe, so nam njebudże wjazy Boże kłowo w zytki pſchi-powjedacj mōz, tola Bóh je jemu saſo pomhać, so mōžeſte na horla spomijenym dniu swoj 25letnym jubilej swięczić. — Nasich luby knies duchowny Wjelan je, tak daloko hacz Sserbja bydla, derje snaty; wón ho hizom wot swojeje mōdoſcie ſi wutrobitej horliwoſciu ſa Sserbow, ſa herbiſtu rycz a ſdżekanosc ſtarasche. Te ſa to drje tez někotry njeđak doſtać a swojeje herbſkoſcie dla husto doſč wot ludzi pſchecjehanu a hanjeny byk, tola njeſie jeho to wiſhiko w jeho džekawoſci ſa Sserbſto a w jeho lu-boſci i Sserbam molicz a woſkabiecz mōhko. — Radziſamy ho teho dla, so niz jeno klepjanſla woſzada ſama, ale ſo zyko Sserbſto ſi nami knieſej Wjelanej pſchete, ſo by Bóh jeho dale džekawego ſdjerzak a jemu tez 50letny ſaſtoñski jubilej dozpicić daſ.

S Bręſy. Schtōrck wjeczor w 8. hodzinie e býkſt do bróžnje, w lécie 1863 nawatrjeneje a sahrodnikaj Sandrijej Bjarej tudy klekhaſeje, dyrik a ſapalik a ſu ho wot teho kwipie a koſku hylne wopalike. Býkſt je potom po róžlowym ſteplie dele ſleczak a w hródzi jenu kruwu tak hylne pohtuschić, ſo dyrbieſte ho doręſacj.

S Zaſow a w Delniſej Kuſiſy pſiche „Zaſnik”, ſo ſtej tam 3. junija dwē mróželi wysche wzy w hromadu ſtorcjiſcej a ſo je pſiche ſo tajki wičor naſtać, ſo bu wot njeho jena bróžen, hylhe ſylo dobra powalena a roſmjetana. A kropow je ho tehdom tez tak naſhko, ſo je wjazy hacz poſkoza ſita ſbiteho.

Přílopk.

* W Barlinje ſu rubjeſnicy 71letneho předadwoſcheho ſchewſleho miſchtra Konzala, kij bě po prawym ſi Budyschina, ſarafyli. Wón ſenje ſi domu njeñdeſche, khiba jenož njeđelu, hdyzej ſe miſchi džesche. Dolež ho to poſlenju njeđelu ſtato njebe, dha druh wobhydlerjo domu wot poliſije jeho wobydlenje wotewrictachu. Tam jeho ſadajeneho namalachu. Khamory, kaſkeje a blida běchu ſwotčinjane, tola běchu rubjeſnicy ſa 6000 tolet ſtatnych papjerow leho wostajili. — Něhdje tydzen poſdžiſho ſu woſkledžili, ſo ſtaj jeho dwaj tyſcherskaj, Leue a Gabel, kij běſtkaſt bjes džeka, ſlónzowakoſi. Wonaſ netko w jaſtwe ſedžitaſ.

* Nowy wulk, tak wjenowanym ſhęzorski ſwón ſe na dom (wulku zyklej) w Kölne nad Rheinom horje ſczehnjeny, wot komiſiſje, i temu poſtajeneje, pruhowany a ſa dobrý ſpōſnaty.

* W Pſaffendorfje pola Lubanja je býkſt 5. junija rano w 7 hodzinach do zytkwe dyrik, hdyzej ſo runje Boža miſcha djer-jeſche. Wón je pomozneho wucherja a iſi ſchulſke džecji ſarafyli a tóſkto drugich na khwili pohtuschić.

* We Wurmmannſquicu (w Delniſej Bajerskej) ſtaj 3. junija dwaj hózaj ſe ſapallami wohen ſamischtrikoſ, lotrž ſi tajkej pſchi-noſciu woſko ho hrabasche, ſo dwē, ſi twarjenjemi woſkadhjenie ſtronje tamniſcheho torhochcia bórsy w plemjeniach ſtejſchtej, lotrž tam 34 domſtich a 60 pôdlanskich twarjeniow ſa tsi hodzim do procha a popiela pſchewobrocjichu. Wysche teho ho zyklej, lotrž bě halle krótko předy ponowjenia, kaž tez radna kheſa woſpali.

* W Poſiničenje 5. junija býkſt do tamniſcheje gmejnſleje kheſe dyri a ju woſpali. Viſhi tym tsi džecji wo ſiwieneje pſchi-džecju a dwē ſtarę ſonje buſtcej jara woſkchodženey.

* S Wrótkaſawja (Breslau) viſhaja, ſo ho na tamniſkich woſmijazych wilek woſma tak derje njeſchedowasche, kaž běchu ſebi předy myſliſi. Teho wina je najſterje to, ſo ſukelnicy mjenje ſupuja, dygli druhe lěta, dolež wiſowanie a pſchekupſto lětka tak

derje njeñdje, kaž hewaſ. Hubjenje poſlane woſmy placiſachu 6 tl. mjenje, derje poſlane paſt tak něſat konſhu placiſtau doſhahnyhcu. Wrótkaſawſke woſmijaze wili ſu najwjetſche w Němzech a teho dla ho placiſny na woſmijazych wilek drugich mestow naſbile po wrótkaſawſkich ſtožuſ.

* W Bydgoszczi (Bromberg) wumrie 28. meje emeritiro-wany hajnik Iwan Feodorowicz Kasparow, 108 lět ſtary. Wón bě ho 16. haperleje 1767 w ruslim měſeſe Łaharohu narodzik. Jego nan bě grichiski kupz, macz paſt Ruska. Po dokonjanej ſchulſkej wuchbje bě wón naſprjedy tóſkto lět civilny ſaſtoñnik w Ruſowſej a potom wón debrowolne do voſka (regimenta) donſtich ſoſakow ſtupi, hdyzej bě rytmischt. W tutym poſku ſo wón na wſchech wójnach woſdželi, lotrž Ruſowſla na kónzu ſaſdženeho a w běhu tuteho lětſtotka měſeſe. W čaſu jeneje tutych wójnow wón do Bydgoszczi pſchindje, hdyzej ſi wojerſteje ſlužby wuſtupi a ſo woženi. Potom bě wón khwili na koruňſlim ſudniſtwe. Dolež wón derje grichiski, ruſki, poſki, turkowſki a franzowſki jaſyk ſnajeſte, dha je tez ſi tħyle a na tele rycze pſchekojak. Poſdžiſho běſche knieſi hajnik a běſche, jako bě emeritiro-wany, ſlonežne hacz do swojeje ſunjerje w Bydgoszczi žity.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Moj luby Mots, Ty ſy mi wóndano ſabyk praſieſ, hdyje maſa te mulerske hamory ſwoju reſwaniku kubju, ſo byku ho wonjemdziez mōhli.

Mots Tunka. Hdyje to je, to ja wém.

H. D. Hdyje dha to?

M. T. No, pola mudračka ſowki w Nebraszy w po- nožnej Amerizy. Tam je ſeleſna tħeħa, na lotrž mōhli ho hix wjerħeča a teptacj. Tam bórsy njeħyku wjedželi, hdyje ſu.

H. D. Raž Ty to ménisħ?

M. T. No, ja ménju, ſo byku ho woſkħidka, kij do loſta ſteja, trochu pſchiptake.

H. D. Hm, tak byku tola hamory taſtemu mužikej prawu ſcheschjilansku luboſcji woſkajali.

M. T. Raž ho ġej ſda, ale pſchichodnie ċhemaj wjazz wo tej wzy poſjedacj.

H. D. Moje dla tez.

Cyrkwienske powjesće.

Jutije, jako 4. njedjelu po hujatej Trojzy, smjeje ho sa evangelickim Šerbow w Dražđanach a wołnosci w dražđanskoj Učiznej žrtvi herbla Boja klužba a budje 1. farat Ženč s Palowa predavanje, 1. farat Žimis s Hodžija pal spowiednu rjez džerjez.

Werowanie:

Petrowska žrtev: Handrij August Menger, pišemistajer, i Alma Konstanze Rämschez. — August Richard Arnold Rämsch, hodjotovat, s Paulinu Klaru Budarjez.

Michałska žrtev: Handrij Bohot, wobydlet na Židowje, i Mariju Augustu swindowjenej Schönbachowej tam.

Krčeni:

Petrowska žrtev: Handrij Arno, Handrij Vorenza, mjeđežana, khejerja a pschelupza, ſ. — Bertha Vina, Handrij Thomasa, mjeđežana, khejerja a tischerja, dj. — Hana Madlena, Iona Wirtha, pohonje, dj. — Hana Amalia, Augusta Žura (Sauera), cjeſle, dj.

Michałska žrtev: Selma Hedwiga, n. dj. w Hněvježach. — Kora Augusti, Korla Ernsta Neumanna, kamjenjerja w Radžanezach, ſ.

Zemređi:

Djēn 2. junija: Jakub Terschis, džekacjet s Radworja, 37 l. 3 m. — 7., Hana Martha, Jakuba Kudjele, wobydlerja na Židowje, dj., 2 m. 13 d. — Peter Deutschmann, kublet-wumjeňlat w Bosanskežach, 66 l. 4 m. — 8., Alexander Modestus Döring, predavateli rjezeturbler nad Ečcježnu a krajnj staršči, 69 l. — Jan Hafcha, živnosti-wumjeňlat, 83 l. 8 m. — 9., Jurij Bill, kralovski wychschi žandarm, 67 l 2 m.

Telegrafisti bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej hačji je kôdy djen wotetwreny wot rano 8 hačji wječor 9 hodžinow.

Ejescjenym Šerbam Hucžiny a wołnosci s tutym i nawjedzenju dawamoi, so moj blizšemu pôndjelu, 21. junija, na hucžinjanski hermanš wulki wubjerk

noweje mužazeje a hólezazeje dražhy

pschivjesejmoj a budjemoj ju po tunich placijsnach pschedawacj.

Krawzaj Scholta a Fröhnel s Budyschina.

Murjerske barby

kaž tež wchitke tischerse barby, hnydom sa barbjenje pschihotowane, hevak tež wchitke druziny laka, ſirniša a terpentina poruczeja

droguerijowe khlamy
Otto Engert.

Koždwe khlamy

w zylm a po jenotslym
wot

R. Linda w Budyschine

pschi mięsnych hëtsach 351
poruczeja swoj ikad hornjeje a spodneje kože pschi zyle sprawnym poſluženju a po tunich ale jenož twjerdnich plazisnach.

Jena nowopſchewarjena kheža w mjeſcie Budyschine a w najlepšim poſloženju, ko- traž dobra daš wunjeke, je hnydom pschi malym naploženju se swobodneje ruki na pschedan. Wscho dalsche je ſhenicj we wudawarni „Serbskich Nowinow.“

50 forzow

dobrych wubjernych bérkow je hischeje na pschedan na kuble cjo. 1 w Leszawje pola Hodžija.

Aukzia trawy.

Trawa i ſyru na gmejstich kulach w Něwježach budje po 24. junija popoldnu w 4 hodžinach na pschedadžowanje pschedawacj. Na kupjenje ſmyžleni ho i temu pschedroſchuja.

Koſcijianz, roſschczipan, a wopuſchli likalich wiſchnijow hrodowska haptka. kupuje

Placijsna žitow a produktow w Budyschine

12. junija 1875.

Žitowy dowos:	3719 měchow.	Na wilach		Na burſty	
		wot	hačj	wot	hačj
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pičenja	50 kilogramm	.	.	952	1042
Rožka	"	.	.	823	842
Žecimjen	"	.	.	753	779
Wovb	"	.	.	890	925
Hroč	"	.	.	—	—
Wola	"	.	.	—	—
Raps	"	.	.	—	—
Jahly	"	.	.	16	—
Hejduschla	"	.	.	1970	—
Bérny	"	.	.	250	—
Butra	1	.	.	240	280
Šhyno	50	.	.	625	7

Rôz pscheni po 170 punti: 16 marlow 18 np. (5 tl. 11 ngl. 8 np.) hačj 17 ml. 71 np. (5 tl. 27 ngl. 1 np.). — Rôz rožki po 160 puntach: 13 ml. 16 np. (4 tl. 11 ngl. 6 np.) hačj 13 ml. 47 np. (4 tl. 14 ngl. 7 np.). — Rôz jecimjenja po 140 puntach: 10 ml. 54 np. (3 tl. 15 ngl. 4 np.) hačj 10 ml. 90 np. (3 tl. 19 ngl. —np.). — Rôz wovb po 100 puntach a po starym cijiele: 2 tl. 29ngl.—np. hačj 3 tl. 2 ngl. 5 np.; jahly: 5 tl. 10 ngl. — np.; hejduschla: 6 tl. 17 ngl. — np.; bérny: 25 ngl. hačj — ngl. — np.; butra: 24 ngl. hačj 28 ngl. ſyno po 100 puntach: 2 tl. 2 ngl. 5 np. hačj 2 tl. 10 ngl.

Kopa ſkómk po 1200 puntach w ſtamjenju 32 ml. — np. (10 tl. 20 ngl. — np.), w ſhorjelu 32 ml. hačj 33 ml. (10 tl. 20 ngl. — np. hačj 11 tl. — ngl. — np.).

Aukzia trawy.

Wutoru, 22. junija t. l., budje ho trawa na rjezeturbleriskich kulach we Wuježku pod Černobohom na pschedadžowanje pschedawacj.

Štromadžisna popoldnu w 3 hodžinach na lužy pschi woszzych lejkach.

Drjewowa aukzia.

Schtwrt, 24. junija, dopoldna wot 11 hodžinow budja ho na ſpicjanſkim a wjeſlanſkim reviru, pschi wky ſpicž, ſledowaze palne a wujitkowe drjewa, jako:

15 kloſtrów dubowých ſchjépov,
20 kloſtrów dubowých kulečkow a
30 dubowých pjen'ow

pod wuměnjenjemi, psched aukziju wosjewojnymi na pschedadžowanje pschedawacj.

Zur.

Wanowoliſowe ſratki, wolojbél, ſuchi a we woliu rybowany, wšeče crujiny lakov, kaž tež wchitke tischerse a molerske barby porucza

na mięſowym torhoſćju 40.

Ahoſej, ſyry a poleny, zolot, mlethy a zyl, rajh wchitkých dobrosjećow, ſruph wſa elasich wulkoszow, hroč, beleny, hozki, jahly, hejduschla, ſago, gries, klowlit, turkeſtale a cjeſle, porucza po najtunisckich placijsnach

na mięſowym torhoſćju 40.

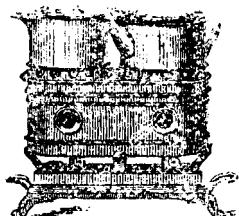
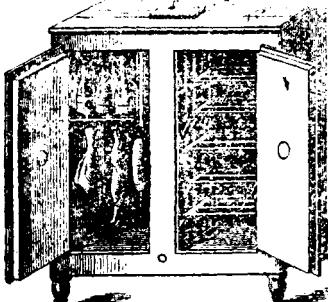
Aukcijje trawy.

Łetuscha trawa i synu na spewjowych łukach rycerstwów Kołbiza a
Sęczęńczy, i raleczańskiemu kniejsztwu słuszących a we wojerowskim wokręgu
leżących, budże ho pod wumieniem, psched sapoczątkom aukcijow wosjewiomnych,
na śledowazymaj dñjomaj na pschedzadżowanje pschedawacj:

póndzelu, 21. junija t. l., dopoldnja wot 9 hodzinow
na kołbiczańskich łukach; sapoczątki pschi brodze;

wutoru, 22. junija t. l., dopoldnja wot 9 hodzinow
na sęczęńczyńskich łukach; sapoczątki pschi kołbiczańskim kniejszim mlynje.

W Kołbizu, 9. junija 1875. Urban, hajnik.

Petrolejowe warne kachle

łodowe kachle w wsczehich družinow, kózde warne kudobje móže ho naložicj.
łodowe kachle wsczehich družinow, kózdeje wulkości, wcho w najlepszej tworze po fabrik-

stich placisnach pod rulowanjom, porucza

Chr. Holtzsch Nachfolger.

Droguerijowe klamy

Otto Engert

na śautskomej lawossej haſy čo. 122

poruczeja najtunisho:

Ramphēr,
aloe,
sennesowe łopena,
javorzowe jahody,
magnesiju,
barlinsku żol,
glaubersku żol,
althejowy korjen,
bałdrijan,
antimonium,
schwablowy kwet,
mydłospiritus,
kampherowy spiritus,

terpentinoły pólver,
papjeru psche mole,
pólver psche schwoby,
salmiakowy duch,
dwójnowuhłokiszakhy natron,
dorschajtrowy thran,
ricinus woli,
żłodkie drzewcečko,
lanu muku,
żonopowu muku,
hoffmannske khrepki,
bałdrijanowe khrepki,
czekaze linement,

kaž tež hewal wscitke korjenje a sela, kiz su sa skótny pólver tréhue.

Powszitkomna asseluranza w Trieście

(Assicurazioni Generali.)

sawescjuje pschi rulowanisl fondsu wot

39 millionow 373 tyžaz 922 schēznakow 6 krajzarjow

a) tworh, mobilje, žirenske płodh a t. d., kaž tež hdyž to krajowe salony do-
woluja, twarjenja wsczehich družinow psche wohniowu schodn;

b) poslicznie sawescjenja na žiwjenje c̄łowjetow na najwschelsche waschnie
sa najtunische twjerde prāmle a wustaja polich po nemslim rischslim c̄jkle.

Towarstwo wupłacj w lécje 1873 sa 14130 schłodowanjow summu wot

5 millionow 962 tyžaz 486 schēznakow 21 krajzarjow.

Na kózdemu wukasjanu a i wobstaranju jawescjenjow porucza ho jaso agentojo:

hamissli Stotolešar Ernst Walther w Budyschinje.
Adolf Bamert w Ramjeńzu.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutshod pschi theatrise
a i lotokneje haſy.

Kože wsczehich družinow kupuje po naj-
wyšszych placisnach
Emil Flegel
na žitnej haſy, w domje s. cjaſznikarja Kōchlera.

Koſlaze kóži kupuje stanje po
najwyšszych placisnach
Heinrich Lang w Budyschinje
pschi herbstki kotholstej zvrlvi a na
bohatej haſy w kłamach.

Albumy,
kujenjaze taſče,
portemonaije,
pjenięzke taſki,
papjerjane schaty,
wobrasowe listwa,
kujenjazu pychu,
czaſnikowe rječaski,
cigarowe etuije,
sbozopshejaze kartki,
knotsjaſe listy,
wobrasowe knižki,

pišnij a zejchowanski material, kaž tež sła-
nostne darki ma we wulkim wubjerku na
pschedan

knihivjasaruja P. Michaelis
na jerowej haſy 266,
blisko kłownego torhoscja.

Epilepsiju,

padazu a torhazu khorosz,
bróstue a żoldkowe widliſteža
ho pod — rulowanjom — trajne wot-
strona. Sahonjenje wěste a psches list.

C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohnenstraße 43,
przyby Lindenstraße 66.

Ssrédk psche wopilstwo.

Wunamakanje mojego radikalneho gręda
psche wopilstwo, kotryž móže ho s wiedze-
niom abo niewiedzenjom khorho naložicj a
strowosci nieschledzi, je

tykozy hizom wuhojil.

Słosanja horje bierje

Theodor Konetzky,
droguewo klamy w Stettinje.

Wopilstwo

sahoja s wiedzenjom abo bjes wierženja khor-
ego Reinherz Fülle, droguist w Gubinje
(Guben N.-L.). Dawshny hizom sahojene.

Natarjam,

lij chedža wo kupy leżomnosćow a rata-
stich naležnosćow w kraju Kancas (w po-
noznej Ameriq) wěrnoscj šbonicj na poža-
danje knižku w tajsim nastupanju s pōstom
franko pōscjeli

Julius Simon, Hamburg,
(H. c. 02281.) Admiralitätsstraße №. 15.

Voruczenje.

Podpisany domowa hebi s tutym cieszenym Sserbam Budyschinu a wcelo-
noze uajpodwolnisco, i naowiedzenju dawac, so je swoju
na jerjowej hachy 266 knihiwjasarnju na jerjowej hachy 266
blisko w przedawszym domie
ktownego torhoscheza l. stobularja Hungera

sjenoczeniu s pschedawarnju

galanterijowych a luxusowych tworow

w tychle dniach wotewrit.

Psches wulki wubjerk, najtunische placzisny, psches speschnie a sprawne po-
zlujenje nadziam so, wschem pozadaniam docez cziniecz.

P. H. Michaelis

knihiwjasarnja, papjerowa, galanterijowa a luxusotworowa pschedawarnja
w Budyschinje na jerjowej hachy 266.

Wjedzenske wuprzesenje wo Glöcknerskej czechuitej a hojatej
żalbje*) knienje Mathildy Ringelhardtowej
rodz. Glöckner w Gohlisu pola Lipska.

Ja bym tule żalku podrobnemu analitisku - chemiskemu pruhowanju podczisnym a
pschi tym namakał, so je wote wschem schłodnych, wótrich a sahorajzych wulkow do-
spolne prośna. Tuta żalka wobsteji wjele wjazd jenož i zyle nieschłodnych, milych,
womjehczazych, smierowazych, roszdżelazych a hojazych wulkow, kotrej w swojim sjenoc-
zeniu, kaž so tudy ma, po wuprzesenjach w pišmach wschem wulkich a klawnich lę-
rjow pschi nojweschelassich czerpjenjach a choroszach wot wulkeje hojazeje mozy a
skutkowanju;

jako n. p. pschi rheumatiskich, wieznych, podograiskich a drugich teho runja
czerpjenjach pschi drjenju w stawach, w shibadlach a w ksziżu, pschi saſko-
czenju bołosczi ledzbow atd., pschi saſekliſnach, wotewrjenych ranach, jed-
nienjach, czorzych ranach, wosabjenju, rubnjenju, kłcozu a tselenja atd.
Hdyż ma nětko jedyn skutowotny krędk taſte wołebne kaiscze, kaž Glöcknerka hojata
a czechuita żalka, dha wschem wjedzenskim pozadaniag, docez cjni a saſkuji teho
dla s polnym prawom, so so jako wubjeryz domijazy a hojazy krędk sjaw-
uje woſszej a pschezo dla porucza a rospcsescjera, schtož ja tudy po mu-
stojnosci na niestroniske waschnje jenož po wědomnosci a wěrnosci wobtwjerdzam a
pschipōsnawam.

W Barlinje, w haperleji 1872.

(L. S.) Dr. Hess,

krat. prusti approbitowan haptylek I. klasy.

Dokelž su tež mi dobre skutowonja Glöcknerkej hojateje a czechuitej żalky
jara derje snate, dha móžu po prijodkstojazemu wjedzenskemu refestojenju a wuprzesenju
jenož s polnym pschedawieniom pschisankuji, schtož ja s tutym tež wobzwedzam a
wobtwjerdzam.

W Barlinje, w haperleji 1872.

(L. S.) Dr. Johannes Müller,

medicinalny radiczel.

W gledzisze horla nospomnienych pschicjinow mam ja prawo, tutej żalkie pschi-
mieno „wubjerna” dacj.

Direktor polskechniskeho instituta a chemiskeho Laboratoriya.

Dr. Theobald Werner we Wrótklawju.

* Prav-
dživa se M. RINGELHARDT na schachtlisczy i dostacju w schachlach po 25
schtemplom: ny. w budyskomoj haptylek, kaž tež w haptylek w Biskopizach, Rakezach, Scherachowje,
Hirschfeldze, Biernacjizach, Wostrowzu, Herrnhucze, Neugersdorffje, Großschönawje, Sto-
woszlu, Seiffenhennsdorffje a w fabrizy w Gohlisu pola Lipska.

NB. Wjes horka wucziszczoneho schtempla żalka prawdziwa njeje.

Muchi!

Ke dospolnemu wutupjenju muchow w
hródzach a swach poruczam swoj wu-
bjerny muchowy pôver.

Bale, s fotrychž so won syka, su tež
pola inje dostacj.

Otto Engert.

W Jitku je jena žiwosć s něhdze 24
forzami leżomisćow, s twarjenjemi, fiz ſu
w dobrym rjeđe, s jara rjanej trawnej a
ħadowej sahrod, s derje wobstejanymi žnemi,
hjes wumjenska a hospody, pichemējenja dla
ja 1600 tolet na pschedan.

G. Nowak tam.

Kedžbu!

Jena thęža s-bróžnu steji tunjo na psche-
dan a je tež polo po dobrosdanju s njej do-
stacj. Wscho dalshe je cjo. 11 w Českezech
sionicz.

Rjane polnojerje

w marinirowaniu, schtnu po 2 a 3 np.
porucza

J. Z. Glien
na žitnych wilach.

Wsché druziny dobrych palenzow,

kaž tež wubjerny žitny palenz, liter
po 18 np., porucza w snatej dobrej
tworze

J. Z. Glien
na žitnych wilach.

Schoſej

cjistý a derjeſkłodzazy, punt po 110 a
120 np. ma na pschedan

J. Z. Glien
na žitnych wilach.

Zamany rajß,

dely a wulsoornath, punt po 16 np.,
nowe matjesjerje,
najlēpszu gothaſku cerwelsatowu korbku
porucza

Carl Roach.

Hollandski mlókowy pôver.

Tuton, se starodawnych cjaſow dopoka-
sanb, s najlēpsich felow a körjenow pschiho-
towan haptylek, po jenej abo po dwemaj klijoz-
maj wschedzne kruwom abo wokam na prenju
pizu noskypanb, pschisporta wobjernosć, plodji
wjele mloka a sadżewa jeho wokhnjenje: Pak-
cził placi 40 np. a je i dostacju w
hradowej haptylek w Budyschinje.

Spilepsiſiju

(padazu horoscy) hoji litaj spe-
cialny lekar Dr. Killisch w Dra-
żianach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (predy w Barlinje).
Sahosenja po statcach!

Pschedeschezniki
we wulkim wubjerku porucza
pschedescheznika fabrika (Schirmfabrik)
Richard Rinck
w Budyschinje, na swonkej lawskiej hachy 819.
Poruczenja derje a tunjo.

Misionski świdżeniu w Budęszach.

na Jana, 24. junija, popołdnie w dwiejsią herbę kempchenje i przedowaniom k. fararja Rębszka i Budyschinka, popołdnie w siedmio němskie kempchenje i przedowaniom k. fararja Dr. Kalicha i Horniego Wujesda.

Na tón świdżeniu wnutrobię pcheproschuje

Hermann Mrózak, farar w Budęszach.

Wulke wupschedawanie

draſtowych tkaninow, kaſzineta, lazurow, rubiszkow na hłowu
za 40 np. a drózſcho.

W Budyschinje, na bohatej haſhy 62.

Julius Geyer.

Męſchejanska haptyska w Budyschinju
na hłownym torhoschczu

Max Schünemann

porucza:

reſtituzionski fluid, blesku po 1 ml. 50 np.,
butrowy pólver w pałcziskach po 50 np.,
korneburgski słotny pólver,
młodowy a wujitowy pólver,
universalny hojazu żalbu, w żerdach po 20 np.,
mohrenthalsski żalbu, w tyflach po 15 np.,
fenchlomjedowy extract,
brodowy głodozokor,
wiczowu papieru, jendzelsku, wiczowu wattn.

Mužaze a žonjaze na kolenzu

wszelkich družinow kože poruczeja po tunich, ale twierdyh placzisnach

kożowe kłamry R. Lindau

w Budyschinje pchi mjaſkowych hékach 351.

Aukzia deſkow.

Sektor, 24. junija (na Jana), popołdnie w 2 hodzinowaj budze ſo w mlynje w Hermanezach pola Rakez ſa hotowe pjeniesy na pchepadżowanje pchepawacj:

14 kop 8 a 9 lóhejowſkich 1 zolowych deſkow,
5 kop 8 a 9 lóhejowſkich 1 1/4 zolowych deſkow,
1 kop 8 a 9 lóhejowſkich 1 1/2 zolowych deſkow,
30 ſchtuk 9 lóhejowſkich 2 zolowych pſostow.

Wuměnjenja ſo pchep aukzji wosjewja.

W Hermanezach, 12. junija 1875.

A. Schwiebs.

Aukzia trawy.

Piatk, 25. junija, rano wot 7 hodzinow budze ſo trawa k ſynu na wjazdowych ſukach, k majoratſkemu kniejsztwu w Njeſhwacziidle ſluſčazych, ſjawnje na pchepadżowanje pchepawacj.

Shesty džel kupnych pjenies ma ſo jako napłaczenie na duju aukzji położicj.

Wuměnjenja ſo pchep ſapoczątkom pchepowania wosjewja.

Shromadžsna stanje ſo na haczenjach bjes Hoinzez a Falynkez hatom a ſo i pchepowanjom na tak imienowanej ſkopjazej ſuzi ſapocznje.

W Njeſhwacziidle, 17. junija 1875.

Grabinſki hajniſki a rentſki ham.

W Maleschezach

budze ſo jutſje ſa tydžen, 27. junija,
poła podpiſaneho

Spewanski konzert

wodzjeręcę, dawanym wot „spewanskeho towarzwa ſo Bukez”. Pchepnoſchowacj budza ſo herbſke a němske spewy.

Sapoczątk w 7. — Wschitz pcheczeljo ſpewa ſo ſ tutym lubosnje pcheproſchuja.

Wehla.

Aukzia.

Sektor, 24. junija rano wot 8 hodzinow, budza ſo k sawoſtaſciſtu něbo miſtra Jana Zimera w Bręzowje ſluſčaze: koža, poſleſčja, ſchaty, mužaza draſta, kąt tež wſchelati domaſzy a hoſvodarski grat wjeſknogrychſzy ſa hotowe pjeniesy na pchepadżowanje pchepawacj.

W Bręzowje, 18. junija 1875.

Poldral, wleſny ryktar.

Wot knieſa medicinalnego radicjela Dr. Joh. Müllera w Berlinje, knieſa Dr. Heſa ſudniſzy pchibahaneho chemikaria, a wot drugich lekarjow najhorzyscho poruczena

Włopowa tintura

wot Paul Kneifela, lotraž je po thyle lekarſkich wopisnach jako jenicki w swoim rodze, a jako wo prawdzie sprawny, skutkwazy, pchi tym zple njeſtłodny grędk pchi wſchęcęcjiſtach włopow a kože hlowy, haj pchi plechacjſtwo, dale tež k ſoſerzenju a poſteſzenju włopoweho rostu wobhawęcena, dyrbimy pchi wſchelalich jebanach w tymle nastupaniu ſ dobrym zwędomiſtom poſteſicj. Roſyimi ſo, ſo woſebnoscje tehole gręda tež w runej mierze ſrostej brod hombaſa.

Jenicki ſlab teſele tintury ma w Budyschinje Heinr. Jul Lineka w bleschach po 1, 2 a 3 ml.

Sa jenu kmanu dželacjerslu familiju je jena kheža ſe ſahrod u pchenaſecju. Wſchodaſcze je ſhonicz na rycerkuble w Holeschowje.

Zedyn hródzinu wotrocik može na tudomnym kniežim dworze hnydom do ſlužby ſtupicj. W Njeſhwacziidle, 4. junija 1875.

Grabinſki hajniſki a rentſki ham.

Jenn ſwérnu o pełnu pęſtonieju pchi wſhokiej ſdje k 1. julija w ſta mhdlat Lehmann na hornejetſkej hoſy czo. 456.

Na rycerkuble w Małej Berschacj może jedyn kmanu rolny poſonek hnydom do ſlužby ſtupicj.

Dženja rano 1/4 1 hodziny je moja luba mandželsta Selma rođena Grubnerez ſ Bożej hnadnej pomozi ſylnu holčku ſbožownje porodźita.

Fara w Rakezach, 15. junija 1875.

J. H. Golez,
farar.

Serbske Nowiny.

Štandardna predplata
we wudawaſni 80 np.
a na němskich póstach
65 np., z přinjenjem do
domu 100 np. abo 1 mark.
Kózde číslo placi 8 np.

Za nawěſtki, kiž maja
so we wudawaſni „Serb.
Nowin“ na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawaf J. E. Smolef.

Nakładnik: J. E. Smolef. — Číščef: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 26.

Sobotu, 26. junija

1875.

R n a w i e d ź e n j u.

Dzi ſami czechzeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotsiž čħedža ſa uje na tucze ſchtwórtlēto 1875 do prědka płačej, njech někto 80 np. we wudawaſni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Dzi, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny“ pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola ujesapomni, ſebi je tam bôrsh ſkaſacż. Na ſchtwórtlēto ſa-ſpaciſci ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſich a pruſkih póstach, kaž tež w drugich krajach němſkeho khejorſtwa 1 marka a ſ pſchinjefenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakzia.

Wykolo a niſko.

Powiedančio.

(Vokracjowanje.)

Cjézla ſeferz bě ſe ſwojim hólzom po haſy dele ſchoſ a ſtore pſched wrota pſchischoſ. Ienož matu khwilu bě pſched měſinoſcju, ſ wykolem pſtom wobdatej, ſtejo wostak, ſ wotkal bě khlýn wřejſtot khejſcę. Bě to czechliſcę, hđeſi jeho towarſhoojo piſnje džekacu. — Aj, je to tola rjana hujžba, rjetny wón pſchi ſebi, hdyž ſekery tak rubaja, kaž by mědčik, a hdyž pitn bieſy ſpewaja. „Hoho, drjewo ſem!“ hlej! to je Visk, teho je na ſto krocziel daloſo khejſcę. Njechamoj ſaſtupicj, Janko, a pſchihladowac? — Tón hōlejz radoſtne „hoj!“ ſawoka a nana ſ mozu ſ wrotam czechniſcę, kij na czechliſcę wjedziechu. „Ale, mój synko, ja kym wſchal macjerzy ſlubit, ſo tam njepon-đemoj; a ſwoje ſtewo džebju džerjeſz, haſz rnuje vych radu widział, haſz ſu lóſk ſ tej wulkej nowej třeſche hizom hotowe. Duž měj hifche ſejerſliwoſc̄ haſz do pónđele; pſchetož pónđelu tu ſaſo na dželo pſchinbu. — Wěſt! Ty ſhoto, Janko? něktole budjeſci ſebi kwteli ſchepacj, wulke a male, a žolte kož ſkónczo.“ A jaſo Janko pſchego hifcheje dale nočyjiche, pſchistaji ſeferz: „A ſ tých kwtelov potom rjany wěnž nawijemoj a Ty jón ma-micjny domoj pſchinjeſciſ. A wyſche teho dyrbis hifi ſebi tola trawu na hotowacj a ju ſobu wſacj, ſo mózefci ju potom ſuhodowemu brunalej dawacj!“ Tole počleniſche ſo Jankej najwažniſche ſdaſche a wón ſo ſ nanom dale pſchicji.

Jako běſtaj wobaj dale kroczieloi, pſchinidžeshtaj na hólzu ſ džela ſ leklaſi a ſtormami, ſ džela paſ ſ trawu poroſczenie, w ſotrejz w tymle čaſu wſchelake volne a kucne kwteli lejjeſtach. Na ſawoku, kij tam ſtejſche, ſo ſeferz kym, ſo by wotpočnyk, jeho kym paſ bôrsh na trawnik khwatasche a tam žolte wulnadže ſchepacj. Sso nad hraſlanjom ſwojego kymta ſradujo a ſ wulkim ſpodobanjom ſacjnwajo, ſo jemu noha ſkoru žaneje wob-čejnoſcę wjazy nječjini, bě wón na wſcho druhe mało ledžbowak.

W ſwojej radoſci wſa wón hólza ſa ruku a praji: „Janko, luby kymko mój! my dyrbimy pilni vych a kwhru džekacj. Hdyž ſu ſo tsi lěta miyke a naſ Böh pſched njebožom ſwarnuje, dyrbí tón lucik pódla czechliſcę, hđeſi ta khejka ſteji, mój vych. Twoja macz je džowka ſahrodnika a rad kwteli hifje a ſadja, a Ty Janko ſu tež najradſcho, hđeſi ſu ſtormy a trawniki. To

budu ja hifcheje wjese ras ſe ſekeri rubnycz dyrbjeſz, předy haſz ſmeju nuſne pjeniſhy w hromadze; niz wěrno, mój hólce?“ — Tón hōlejz ſ khowu kivny, jaſo by ſo to ſamo wot ſebje roſymito, a jeho nan pſhemyslo dale rycjeſche: „Hdyž ſmeju tu khejku ſupjenu, ju pělnje wuporjedžam, pſchetož někto je na roſpanjenje hotowa, a potom ju bětu a ſelenu wobarbu, kaž to Twoja macz lubuje. Njemeniſch tak, Janko? Wjeſtor ſyniemy ſo pſched khejku na ſawoku a kurju ſwoju trubku, Ty paſ hraſlaſh ſe ſwojej hoſiſčku, lotruž. Dzi baſzon pſchinjeſe a macz ſchile a nam ſaspewa. Njebudje to krafniſe, moje džeczo?“

Zena woſebna knjeni, ſady ſotrejz pělna pěſtoncja, ſa ruku hōlejz wjedžo, džesche, ſeferzowé wobraſy pſchichodnoſcę pſcheterhny. Wón ſa mězu pſchimny, kivny ſradujo na tu holzu a kym ſo na ſawoz bôle do ſuta, jaſo ta knjeni na nju ſ mučnym waſchnjom poſladny, ale ſo tam tola njeſhyaz. — Wona je ſprózna, rjetny ſeferz pſchi ſebi, a nočze ſ naſchim jenym na jenej a tej ſamej kawoz ſedjeſz; no, ja to tej bohatej woſebnej knjenje ſa ſlo měcji nočzu. — Wón poſtaže a džesche ſ ſ lipje, někotre kroczele dale ſtejazeje, a ſlehnj ſo na nju, ta knjeni ſo paſ na tu ſawoku kym. Pěſtoncja paſ, czechli a jeho džeczo pſcheczelniſje poſtrowiſti, teho hólza ſ ruli pſchicji, lotruž hnydom ſ Jankej, ſ wjeſekosče ſakſhiciſazem, běſeſche a ſo pódla njeho do trawy ſlakny. — „Tu maſh kwteli“, praji ſeferzowý kym a poda jemu hofſcę wulnadžow a trawy, „to jowle je ſahroda.“ Tón druhi hólz to ſa dobre ſpóſna a počja ſ nim hraſlaſh, jaſo jeho na jene dobo ta knjeni, lotruž bě haſz dotal na klonzo, ſo khowaze, hladaka, ſ ſebi ſawoka. Wón poſtaný a pſchiběža ſ macjeri ſ počnej hofſcę kwtelov a trawy, ſeferzowý hólz paſ tež pomaku ſa nim cjampasche.

Šeferz ſo nad tym ſmejloſtacj, ale jeho woblečzo ſo ſkreni, jaſo ta knjeni ſwojemu hōlejz kwteli a trawu ſ ruli wſa a mjerſaſa na ſemju czechny. — „Cjeho dla na Pawoſka ſedžbu njeſtawacj, Hana?“ rjetny wona, „a daſh ſo jemu na ſemi walecz a ſ proſcherſlimi džeczimi hraſlaſh?“ — Dzi, Pawoſe, kaž mózefci taſli vych.“ — Wobej džeczil ſaſtrójanej ſtejſtcej a pěſtoncja, wſcha ſacjerwjenienja, ſe ſchörzuchom hólzowu draſtu trějeſche. Woblečzo czechli bě ſo paſ hifcheje wjese bôle ſacjerwjenienko a jeho wozci počleſtci ſo ſehlicj, wón ſam paſ wſchon rjeſche. — „S proſcherſlimi džeczimi?“ rjetny wón ſ tupym, počeſtli-čjanym hóloſom, lotruž tež knjeni kraj ſ ligow wuhni, a ſtupi do

prědka, „ſ prosřeski mi džecimi, hnadna knjeni? To njeje wérno! Tón hólez je Jane prosřeske džecjo. A hdy budžsche mi to hdy muz prajík“, ryczeske wón dale, „dokelz je moje džecjo jeho hólez horskej kwétkow doko, dha bych ſebi wot njeho samovjenje žadak. Pój, Janek!“ — A wón wsa ſwojeho kyna, kij ſwojej ruzy ſa zušym hólezom a jeho pěstončju načahowasche, na ruku a ſ hnětňym woblecjom wotendže.

„R hrubosci híšeje njeħabizitwoſci!“ měnjesche ta woſebna knjeni a ſwoje džecjo wokoshi. „Ty budjesh ſo pſchichodnje ſlepje na ſedbu bracj, Hana, a mje pſched tajſimi njeħubosnjeſci ſalhowacj.“ Pětončja ſo pothili a ſhepnj ſe ſtrachociwosciu: „Haj, hnadna knjeni hrabinka!“ a wón potom hólez ſa ruku, kij podarmo wo kwétki, na ſemi ležaze, prosřeske. — „Ale to wſħak bē Janek, luba mama!“ wón pſchi tym praji. — „Kajki Janek?“ „Nó Janek, mama“, wopjetowasche hólez. Knjeni hrabinka prōſče na pětončju hladasche, kotrejz woblecjo běſche ſo tak ſacjerwjeniſko, jako by ſ kruju polate bylo. „Mojeje ſotry hólez“, wona ſlónčinje rjekn; „ja kym ju někotre raſy pſchi pſchekhadžowanju ſ Pawokom wophtaka. Muž, kij tule běſche, je mój kym a je pſchi twarbie hnadneho knjeſa hrabie njeſbože ſe ſwojej nohu mél.“ — Knjeni hrabinka njeħubosnje na pětončju po hlađa, prajíz: „Hdyž je njelepý byk a pſches to wobſklodženje čerpí, to moja wina njeje. Hewak pał, jeli ja híšeje ſunu ſakħiſhu, ſo ſ Pawokom tajſikle ſudži wophtasch. Ēze ſe ūkužby pſcheju. Ty wſħ, Hana“, ryczeske wona dale, jako ſebi pětončja kylsy ſ wočjow trjeſeche, „ſo mam Ēze rad a ſo kym ſ Tobu jara derje ſpojona. Ty mje teho dla l temu nuſowacj njeħudžesch, ſo dyrbju Ēze ſe ūkužby pſchejicj. Sa tón króz njech je Tebi wſħo wodate!“ A ſ roſjaħnjenym woblecjom, jako by pětončji wulnu dobrotu wopokaſaka, ſo knjeni hrabinka dale pſchekhadžowanſche.

Sselerz bē ſo ſ Janekom domoj wróćit a ſo miersazj ſ wólnu kym, hdejz pał bôle pał mjenje ſaborča. Deho žona měnjesche, ſo je jeho bolaza noha na tym wina a Janeho ſkowa njepejkn. Po kħwilej ſo durje wotewrku a Sselerzowu pſchekħel a towarsch, cżejla Rubak, do iſtwy ſtupi. Iako bē wobedu poſtrowiſ, prasřeske ſo Sselerzowej, hacj je tu Hana byka. Ta pał wotmolwi, ſo ju hízom někotre dny widžika njeje, a potom wonaj to a wono powiedaſtaj, Sselerz pał rēdo ſkowęgo pſchiftaj. Iako bē na poč džebacj, wón stanu a jeho žona jemu kulinu pſchinjeſe, pſchetož čaž bē na straż (na wachu) híz.

Wobaj muzej ſo w hromadze na puej podaſtaj a dužy Sselerz Rubak wuporjeda, kojka horba žóniſta knjeni hrabinka je a ſo budże tam Hana (ſ kotrejz bē ſo Rubak kħubik) ſlažena, jeli dleħe pola njeje na ūkužbie wostanje, a ſo by teho dla najlepje bylo, hdy by ſebi druhe město phtaka. Rubak jemu we wſħem pſchihkoſowasche a jako běſtaj ſi wrotam cžepiſiſcheja pſchiſkoj, ſebi dobru nőz prajſtaj a kózdy ſwoju ſtronu džebatay.

(Voltagowanie.)

Swětne podawki.

Němſke khějorſtwo. W Delnim Rumbaldze je ſo ſan-đenu njeħbelu popołdnju tſeha domſkich, fabrikantej Kalauchej ūkužnych, wotpaliſta.

Děſhce, kotrej ſandženj lyženj mějachu, ſu drje wſħu-đjom wjele wužitka pſchinjeſli a ſo teho dla khwala, ale tu a tam ſu tola tež ſliwki panjli a wjele ſchody načinili. Tak je ſo ſchtwórtk, 17. junijsa, w Lofchwizu pola Dražđan ſtako, ſo mějachu tam pſched wječorom tak kylny ſliw, ſo tamniſcha rēčla

niz jenož bórsy pſches brjohi ſtupi, ale tež w krótkim čažu wſħe moſti a moſciſti ſwottorha a dróhu tak roſtorha, ſo po njeħ nictón ani jéč ani híz njeħodžesch. Wysche teho ſu wſħe druhe pueje w Lofchwizu a woſloñosci jara wobſklodžene, tak ſo ho-někotre dny po ſliwku po nich ſeħbiż njeħodžesch. Hewak ſu nimale wſħiſtie domy pſches ſamjenje, kħózji abo wſħelaki njerjad, kotrej woda ſobu pſchihna, mjenje abo bôle wobſklodžene, pſchetož wſħe pinž ſo ſ wodu napjelniſtu a pſches delnje ſtuq a ſomorj woda běſeſche abo tola do nich ſtupaſche. Kalk wulka je tam woda byka a kalk wulku móz je měka, móz jedyn ſ teho ſpōſnacj, ſo je wona bjes druhim tež maſchinowu khěju, l tamniſhemu parnemu rēalej ūkužazu, ſ wħolim wuħnijom wottor-hnyka a parny ſotoč, něhdże 80 centnarjow cjejjli, pſches 500 kro-čel ſobuwaſaka. Spomnjeny rēſak je wot wody zyle ſwotnoſcheny a jeho wobħedjet je pſches to ſa jedyn djen zyle wobħudžiſ, pſchetož tónle rēſak je jeho na 20,000 tolej khoshtowak a něklo je jemu wſħo ſpomalane a wotpkawjene. Lofchwiske ſahrody a kuki ſu tež tak ſlažene, ſo drje někotre lěta ničjo njeħschinjeſu a budże wjele próz a pjenjes trjeba, priedy hacj ſo ſaħo něklat do rjada ſtaja. Wſħe ſwottorhanyh moſto w moſciſto je 21 a brøj-haj rēčli, kij běſtaj ſ wjetſha murjowanaj, ſtaſ tež zyle ſlaženaj. Minifertivo wójny je tam pionnierow pōžekko, kotsiž něklo ſ druhimi ludžimi dróhi a vucje po mōžnoſci do rjada ſtaja. Welyk je pſchi tymle ſliwku tež tōſſiſto króz dyriſ, njeje pał niħdje ſapaliſ.

W Grünje pola Chemniča mějachu ſchtwórtk, 17. junijsa, ſtrachne kropobieze a je wone, hacj runje jenož 15 minutow tra-jeſehe, wſħe žita a druhe polne pħodi zyle ſlažyko a ſadowym a druhim ſchtomam wſħo liſce abd. ſedrjek. Kropu běſu kaž kurjaze jeda wulka a ſu tež wſħiſtie wólna na tej ſtronje, ſi kotrejz njeħbedro pſchijeze, na male kuiji roſbile. Pſchi tym tež bħiſſi do jeneje khěje dyri, kotaž ſo tež wotpali, dokelz ſebi pa-dazjch kropow dla nictón ſ domu njeħerjeſche, ſo by na pomož ſħo-

S Barlinu pišaja, ſo bu 16. junijsa, jalo na ūkvedjenju 200-lethneho jubileja fehrbellinskeje bitwje, w pſchitomnoſci prusleho kónprynza ſakħadny ſamjeni l pomniſej, kij budże na tamniſhim bitwischju ſtajenj, na ūkvedjenjske waſħnje poſoženj. W ſpomnjenej bitwje je mjeniūži jedyn priedomnič njeħiſiſcheho prusleho kralowsleho domu, tak mjenowaný bramborski wulki khurwjeſt, Schwedow tak kylne ſbič, ſo woni wot teho čaža Bramborſku na polož wostajichu.

Němſke panzerowane wójnske ēddje ſo dženja, 26. junijsa, ſi Kielo do Swinemünde podadja, hdejz budże je pruski kónprynz wobħladowacj. — Do Kielo ſu w tyħle dnjach někotre ameri-kanske wójnske ēddje pſchijeket a buču tam wot tamniſich němſkich ēddjow cjeſezomnije wittane.

Němſki khějor hacj do 4. julijsa w Emsu wostanje a běſche 24. junijsa w Eugenhejmje, ſo by tam rusſeho khějora wophtak.

Austria. Ruski khějor ſo na ſwojim domoju pħucju 28. julijsa ſi awstrijskim khějoram w Rhomotowje (w Cjeħħaq) trjeſi, kotrej jeho wot tam hacj do Kumburga pſchewodži. Tam ſo wobaj ſakho dželitaj a awstrijski khějor ſo pſches Prahu do Wina wróći, ruski pał dale bo Warszawu a potom do Petersburga wotjedje.

Spaniſka. Po nowiſtich powjeſčiach ſu alfonſowi mo-jaži někaju malu bitwu pſchijewo karliſtam dobyli. Mała twier-điſna Filz je jim do ruki panjka a karliſtisti general Dorro-garay bu wot nich ſbiti.

Pschi nôzuhm hrimanju.

Vlyst roshweli tu cjemnu nôz
A Bôh nam swoju wszechomôz
Da widzecj, blysciez na njebju
We blyshmu, mûgnym hrimanju.

Wschô njebo jara cjmowje jo
A njedaloko hrima so,
So twar tej semje tschepoze,
Kij wschak so hewak njechnuje.

Psches Boju hnadi hisczeje my
We naschich domach bydliemy,
Ze hisczeje blyst a hrimanjo
Njej' l semi dele pobiko.

Tak polaze tez tutu nôz
Nam Bôh knies swoju wszechomôz
A kôzdemu tak pschiwka:
„Môz moja wschudjom doszaha.”

Ach, ja bych rjek, so njewera
Sso pschi tym tola dohlada,
So tola Bôh na njebju je,
Kij we wschem wschitko samôje.

Duj spôsnaj psches to, cjlownecje,
Toh' Bôha, kij wschô stworik je,
Kij w jenym wokoniuknjenju
Wschêch sahubicj nañ može tu.

Haj, kmjertny cjlownecje hubeny,
Ach, spomn wschak tola, skto th by,
A skto je Bôh a jeho môz:
Kak zworow — kak kmilny Wotz.

Petr Mlénk.

Ze Serbow.

S Budyschia. Psi herbskie Bojei skujuje, lotrak bu
kandzenu njedzeli w drajdzanskiej kschiznej zyrlki sa ewangeliskich
Serbow, w Drajdzanach a wokolnoceji pschebywazych, wotdzier-
zana mjeſeſte l. sarat. Denež s Palowa przedowanje, spowiednu-
rycz pak l. sarat Imisch s Hodzjija. Spowiednych ludzi bêſche
286 a to 132 mûslim a 154 jônskich.

— Hornokuzjiski krajnostawski bank je dał nowe 100markowste
banknoty dżekacj. Duj wón nêtko wschê stare, na tolesku przejistnu
wustajene banknoty wukupuje a ma hebi je kôzdy, kij zanhich
taislich wobkedi, hacj do 31. decembra 1875 na krajnostawskim
banku wumênicj; pschetoż wot 1. januara 1876 wone niejo wjazy
uieplacza.

— Budyska mëschjanska pojcjernja woſjewia, so budze wêzy,
wala njeje pod No. 50,976 hacj No. 57,637 fastajene, w mëchazu
septembra t. l. na pschedadzowanie pschedawacj, jeli so hacj do
31. julija t. l. njewukupja abo s nowa njeſastaja.

— Na tsélanischich lezomnoszejach bu 17. junija 41sletna man-
dzelska jeleſnichneho wotkladowarja Müllera woſjeknjena namakana.

— Wot thich khostianow (Büchtling), lotrak njedaloko Wjeleczina
na twarbje noweje jeleſnicy dżekaja, staj 21. junija pschipoſdnju
w 1 hodzjinje dwaj czelnykoj, mjenujzh E. G. Gast a C. O. Sieber.

S Bukez. Oléški cjaſh bê hizom wotpohladanje tudom-
ueho towarstwa cjeſnje wuskuženych woſakow, hebi khorhoj wobsta-
racj, a jako bêchu so l temu nusne pjeneszny nahromadzile a
wschitke nusne pschihothy scziniske, bu sandzena njedzela, 20. junija,
požwjeczenju noweje khorhoje postajena. Dzeni prjedy, skobtu,
spochzachu so w Bulezach hizom wschelake pschihothy l temu cjinicj,
pschetoż na nêkotrych mëtnach so cjeſne wrota twarjachu a nêkotre
dnj prjedy bêchu so hizom wjese wêzow a pletow wito. Nje-

dzelu rano w piaci hodzinije wubudzi Bulezjanow hudba, sapo-
ejatz hwyedzeniſloho dnja pschipoſdnju a wjes so pschego bôle a
bôle pschicj pocja. Khorhoje bučn w salstich, nemstich, kujstich
a herbstich barbach wutylkene a kheje, woskebie w hornim dzêle
wsy, s wêzami a pletwami wudebjenie. Na drôsh posbêhowachu
so troje cjeſne wrota, wschitke rjenje wutvarjene, prenje l Budys-
schinej pola Israelez hosczenza, druhe pola wojskarja Siebigerje
a blidzaria Mitascha se snamjenjom jeleſueho kschiza a tsecje
pola Thomasa hosczenza. Druhe cjeſne wrota bêchu hisczeje pola
kózlarja Michaela a czasnikarja Mittaga, tez derje swa-
renje. — Njebo, lotrak bêſche zyku skobtu a njedzelu rano jara
polhunurenje hladako a s dzela khetro deshczowako, so w dzekatej
hodzinije roſjaſnowacz pocja a dolho njetrajesche, dha so Boże
kônečlo s jaſnych mûdrzych njebies polasowashe a kaž zyku krajinu,
tak tez wschitke woblega roſjaſni, psches cjaſh bu zyky hwyedzen
woſebje porjenſcheny. — Wokolo pschipoſdnja poſzachu zuſe psche-
proſhene towarſtwa pschihadzowacz a bučn pola Israelez hosczenza
wot bulicjanskiego towarſtwa powitanı. Wjetſki dzel pschicjese s
khorhojemi, nêkotre tez s hudybu, wot nêkotrych dalischich bêchu
tez jenož depuzajje pschischke. Nêtk naſta w hornich Bulezach
hîbite zmjenje, lud wote wschitkich bolow yo mjeſwiesche, towarſtwa
jene po drugim pschihadzchu, hudyba a bubenj so kschyciez dachu.
Wokolo tsecjejehodziny srjadowa so wulki hwyedzeniſki cjaſh, so by
so na hwyedzeniſle mëstno pola Nowych Koperz podak. Pschi
spochzaku cjaſha dzekše hudybny chor a sa nim dzekhu mkode holzy
s bulicjanskieje woſady, bêke swoblekane najbole ſe ſelenymi han-
tami, najwjozy jich s nahej hlowu ſe ſelenym wênczlowi, nêkotre
tez w liezlatej kapje. Wone njeketu ſawalenu khoroj w swojej
kryedzisnje. Sa nimi ſledowachu cjeſne ſobustawoj bulicjanskiego
wojerſkego towarſtwa, kaž tez zyrlwinzych, ſchulzych a gmeinzych prijod-
stejerjo a potom pschindzehstaj tudomne ſpêwanſle a ratarſle to-
warſtvo. Sadz tutych cjeſnih ſuſe wojerſle towarſtwa w po-
rjadu, kaž bêchu so l hwyedzeniej ſamoſtwe, a bulicjanskie towar-
ſtvo wobſanku cjaſh. Tuton cjeſnich ſe po drôsh l Lubijes hacj
do Nowych Koperz, hdej bêſche mëstno l požwjeczenju khor-
hoje a cjaſh poſlikowashe ſe hwojimi wjese pschimini ſmahowa-
zymi khorhojemi thich wschelakich wojerſkich towarſtow rjanu na-
pohlad. Jalo bêſche cjaſh hacj na mëstno doczahnyk, ſestupachu ſo
wojerſle towarſtwa napſchecjivo natwarzene tribunje a na jeje bo-
komaj ſtejachu mkode holzy, kij bêchu ſo na cjaſhu wobdzilke a
tudomne ſpêwarſle towarſtvo. Prijodſtejerj bulicjanskiego wojerſkego
towarſta, pôſiſsi ſaſtojnisk Hennig s. Koperz, powita naj-
priedy wschitke wojerſle towarſtwa, lotrak bêchu l tutemu
hwyedzeniej ſem pschischke a na to wuspêwa bulicjanskie ſpê-
wanſle towarſtvo pod wjedzeniom l. kantora Hatnika jedyn wot-
cjinſki ſpêw. — Potom bu wot jeneje holzy ſawita a ſawalena
khorhoj prijodſtejerj Hennigej s pschihodnymi ſkowami pschedopodata,
teh runja tez khorhojny bandelier, lotrak bêſche ſo wot jônskich
thich ſobustawow bulicjanskiego towarſtwa wobſtarak. Ma to wu-
ſtupi l. duhomny La hoda a džerjeſche rjanu požwjeczeniſlu rydz,
w lotrak wón woſebje na to ſpominashe, ſo dyribi, kaž we wój-
nie khoroj wojowarjow wokolo hebi ſhromadzuge a l horſiwemu
wojowanju wubudzuje, tez w mërnym cjaſhu khorhoj wuskuženym
woſakam l ſhromadzenju hwerneho towarſtwa kschizie, pschego ſ nowa
l luboſcji l kralej a l wotznenemu krajej ſahorjeſz, kaž je ſo ta
kama nêhdy we wójsku pschi khorhoj pschihazaka a l wschem do-
brym počinkam ſbudiſowaka. Psi poſlenich ſkowach tuteje rydz,
psches lotrak bu khorhoj woſebje požwjeczena, ſo tuta wotwali a
ſmahowashe ſo ſloschtnej psched woſomaj wschitkich w mikym po-
wetſje. Khorhoj je jara rjenje wot jidu wudžekana, na jenjue

boku běka s němškím napisem „Wojskowe Towarstwo w Gilezach“ wobdate s duboliczowym wěnzom a na druhim boku selena, w hrjedzisnje se salšlim skotnym woponem, wyske kotrehož je napísmo „W swérnosći twierdy“. Spěwarskie towarstwo spěwašce potom hřichce jedyn wótczinsli spěw a na to pschiblizowemu ho prkłdstejerjo zůstych pschitomnych wojskowych towarstwów, so bychu boku pschiniebene skote a hleborne hospđe do nowejeho khorhoje sbili. (Skončenie.)

S Radworja. Tudy je nědjelu 20. junija popołdnju $\frac{1}{4}5$ hodžinow nasch wýbosodostojny farač, knies Janus Nowak, 53 lét 10 měsazow starý wumrjet a bu sandženu hrjedu se wschemi czechem khowany. Tudomny lapek, l. Duczman, po hrabnu rycz djerjesche a běsche wyske wjele druhich ludzi tež 14 l. duchovnych, bjes nimi jedyn lutherksi, na pschewodženje pschijisko. (Podrobnishu rosprawu pschichodnje damy.)

S Konjez pola Rakez. Sandženu nědjelu, 20. junija, pola tudomneho hospčenarja Scholty wohēn wudry i wskē jeho twarjenja, kaž tež kublerjom Rehorja, Rachela, Zbyja (Schrybarja) a Wódlanka do procha a popjeka pschewobrocji. Dokelž plemjenja pschi hylnym wětrje jara spěchnje wokolo ho hrabachu, dha je ho bjes druhim tež 6 rangow a něchto probatow spalito.

S Kortnizy. Tudy je ho 21. junija sahrodnik Nobel w czechich myšlach žam wobwěny.

—r. **S Hucziny,** 21. junija. Prěnje tudomne skotne wiski s hermanekom, běnka wodžeržane, bu ho derje dosz sapocjaku, pschetož na pschedan buch tu stajene 1 lón, 36 howjadow, 15 hwni a 6 jehnjatow. Huczina ho psches ſtwoje położenie, wokolnoſć a dróhi wožebje derje k wodžerženju skotnych wiskow hodži, a hmeny wotčakac, so ho tam wobščerne wiskowanje ſakoi, wožebje hdž tam wjazy skotnych wiskowarjow pschindže, hacž běsche jich běnka pschichko.

S Hornjego Wujesda. Njedaloko naščeje wky leži khetro wulki lěš, „Luchot“ abo „Luchotski lěš“ mjenovaný, kotrež ho wot blísla naščeje wky a wot Ledžborez hacž blisko k Wullemu Wozylej wupscheszejera a wot ſastarska měschanské radje w Budyschinje abo wjele wjazy městu Budyschinej hlušcha. Dla blíſkeho położenia naščeje wky pschi tutym lěšu a tehole lěša pschi naščeje wky písce ho a rěla našča wjež, i rosdželenju wot „Delnjego Wujesda“ abo wot „Wujesda nad Sprewou“ tež „Wujesd podla Luchorja.“ W tymle lěšu namaka ho w tych ſtronach k Wullemu Wozylemu, njedaloko tak mjenowanych ſchwinzo-wych abo liſčich jamow abo džerow powyschena kupla abo hórla, kž, kaž radžinj hajnik l. Klausničar w Ledžborezach wobhledzeji a ho hewak kóždemu druhemu, kž ju a jeje bližšmu wokolnoſci wobhlaďuje, po ſwojej tworbje a najblížszej wokolnoſci počaze, njeje wot natury, ale je něhdj wot čłowěſtich rukow ſtworjena. Jeje ſwonkowny abo powjeršchny napohlad, jeje położenie a twórba počasjua na jara wulku ſtarobu, do jara ſastarskich, dawno mjennych, do pohanſtich čjažow, w kotrejž je tutu kupla abo hórla nastala. Žadny džiw teho dla njeje, so je wona často wocij tajlich muži na ho czahnyka, kž maju ſa ſtawisny a historiju ſajimnu myšl a ſo tajke ſastarske wězy a ſtarožitnoſće wotewrjenej, ledžbliwej wocij, a k jich pschepytowanju tež lóščt, wutrobu a ſuboſč. S teho je pschichko, so ho w najnowiſtich čjažu ſało wocij dwieju kniesow, mjenujž l. rycznika Schčepana w Budyschinje a l. wýsokichho hajnika Waldy we Wujeszlu, na tule kuplu abo hórlu ſkožiſtcej, ſ tmy wotmyšleniom, tu žam u bližšho a hlužiſho pschepytacz. Na jeju, a wožebje na nutřenje l. Schčepana je něk l. hajnik R. w najnowiſtich čjažu (psched 2–3 nježelami) tu hórlu wotkryg a jeje powjerch na boli ſrumowacj

dak. Všchi tmy ſu tam ſenu urnu abo popjelny ſaran (popelnižu) a někotre mjeđzowye*) ſuhy a ſuſti, kž ho wot někajeje brónje abo podobneje pschivraty byz ſdadja, namakali. Tón ſaran (popjelnižu) ſu, Bohu žel, roſbili. A dokelž hórla, hdž na njei teptas, pječza klinči, kaž by ſpody prósDNA byla a wokrny powjerch ſkoro tež na někaju podzemku prósDNAju poſauje, dha ho wot ſpomnjenych kniesow dalische a hlužiſhe viche-pytowanje tehole ſastarskeho měſtina pschichodnje stanje. W.

S Horow wojerowskeho wokrježa. W nožy wot 7. i 8. junija je tudy wohēn twarjenja počlenkow Groby a Maizja, kaž tež khejnila Knobloch do procha a popjeka pschewobrocji wyske teho někotre twarjenja rychtaria Hendrichla wobſchlodžit.

S Kokrow ja písce „zažnič“, ſo je tam 3. junija býsk to Wjelanez toroža dyrit a tón ſpalik, kaž tež jedyn nowy wós, kž tam ſtejſe. Dalšími wohēn ſylny deſčce haſny.

* Něhdj wobſteji po najwjažych dželač (8/10–9/10) ſ ſopora a po najmjeňším džele (2/10–1/10) ſ žyna.

Přílopk.

* Jako w Halsdorſie (w Hekenskej) kruwajzy paſtry 22. meje kruw domoj čkerjefche, dha jeho był, kotrehož běſche wón přejed ſ kſchudom nabík, i ſemi powali, jeho potom někotry kroč horječiſny a ho ſkónczniſje na njeho ſlakny, psches čož teho paſtryja tak wobſchlodži, ſo dyrbjefche tón bōrny wumrjeci.

* W Gönczu (we Wuherſtej) 20. meje pschi hylnym wětrje wohēn wudry, kž ſa ſrotki čjaž 250 domskich a uěhdje 400 pôdanskich twarjenjow do procha a popjeka pschewobrocji. Wjetſki džel wobhlerjow bě na polu a we winigach a jako domoj pschindžechu, dha jich wobhdenja w popjeli ſezachu.

* Na kupje Islandje ſu wſchelake hory híjom wokolo hódfatraſhniſje wohēn pluwač počeli a wožebje psches to, ſo njezdžiſje wjels popjeka wuſtorlowachu, wulku ſchodu načenili. Tónle popjek je mjenujž runje tu krajinu toſče pschitry, hdžej rjana-trawa roſejeſche, taž ſo tam lětka ſa 1000 kruwów, 24,000 wozow žana píza njebudje.

* Jedyn ſluph čłowjek, kotrehož hodžinla bě ho pschiblizifa, ſo dyrbjefche wumrjeci, ſdychowasche: „Ah, hdž byc jenož moje pjeniſej ſobu wjac̄ moh̄!“ „Om“, rjely jedyn, kž to ſchecche, „to by ſchoda wo nje bylo; pschetož tam, hdžej Th. pschindžech, bychu ho tola ſeſčkete.“ Wón bě je mjenujž najbóle ſ ſichomſtrom napraſſak.

* W jendželskim měſtaſku Rožu wondano ſenu žonu i rowu pschewodžachu, ſa kotrejž kaſčejom jeje 25 džecji džesche.

* Pamž Pius je něklo 84 lét starý. Wón je ho mjenujž 13. meje 1792 narodžit.

* Telegrafski longrež, kž je ho 1. junija w Petersburgu ſapocjak, budje něhdje ſchecj njeđel trač. Wotewrjazu rycz djerjeſche wjeliſi knias Konstantin Nikolajewič a je ruse ſnejereſtwa ſastaranje ſobuſtarow longreža 21,000 rublow poſtajko. Saſtupjenych budje na teſle ſhromadžiſje 24 krajow a 20 towarſtow.

* Jendželska paročodž „Ocean“ 4. haperleje do čtihneſtkeje paročodž „Fusing“ pschi tolſtej ſurjatje ſtorci a ju tak wobſchlodži, ſo ho ta bōrny nurječ poča. Něhdje 50 ludzi ho ſa-tepí, tych druhich na kódž „Ocean“ ſčahachu.

* Hrabja Arnim je i džewjeſtmeſačenmu jaſtu wotku-đenj a to, kaž we wuſduženju rěla, dla wotſtronjenia ſenu ſaſtojny dowěrjenych písmow.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Motsio, nimash dha nicio wjazh wo mulerisch hamorach powiedzaj?

Mots Tunka. O haj, neschto byt hilejje wjedzil.

H. D. Schto pak to?

M. T. No, so tez mulekse hamory k temu trjebachu, so dyrbjaču trundle nuts bicž.

H. D. Kajke trundle?

M. T. No khumštač bē s wulcej prózu naszymu rjanym wjericz lepit a bē sabyl poslepicej.

H. D. Kak to?

M. T. Wón bē trundle wostajik, so dyrbjaču go s muleristmi hamoram wokoło nich wjerczeć.

H. D. Ale na tajkeho khumštarja tola!

M. T. Twarzy mischtrjo su wjehazy.

H. D. To ja wérju, ale tajkeho dha ty ménisch?

M. T. Tajkeho tam njesdaloło Mužakowa, tón je tam w jenej herbskiej wžy jene twarjenje stajik, to ma pječi koškow wjazh, hajc to druhe.

H. D. Kak je to tola mójno?

M. T. No teho dla, dokež ſebi pſchezo na ſentrou myſli a fa mlechni holzani hladia.

H. D. Schto pak tón hospodač k tym koškam prajesche.

M. T. Wón drje jara hwarjescze, ale twarsti mischtr rjekny, so to porjedzi. Haj, wón je porjedzik, ale někk je jedyn koſok krótschi. A pola drugoho hospodarja je wón do wólnow kſkiwe ſtokpiki stajik, so tam ſteja, taž ludjo, kiz su bo bylinje ſchrýpala napili.

H. D. Aw, jaw, jaw tola!

Cyrkwinske powjesče.

Křéni:

Michalska žyrkej: Emma Bertha, Sandrija Hörstarja, rentiera na Židowje, dž. — Ernst Max, Jana Matcharja, hlejherja a polerja na Židowje, g. — Albert Arno Wilibald, Jana Ernsta Schubn, ſaflojnila we wolkriegnej džetarni na Židowje, g.

Katholska žyrkej: Hana Hanža, Jana Rječki, žiwnoſcierja w Czichenzach, dž.

Zemrječi:

Djen 10. junija: Madlena rodžena Pjeličlez, njebo Michal Šchlencjerja, wulkosahrodnika w Grabschinje, wudowa, 66 l. 9 m. 25 d. — 11., Hanža rodž. Wicžasez, Jurja Rječki, sahrodnika w Hownjowej, mandjelſta, 71 l. 2 m. 5 d. — 12., Helena Martha, Augusta Sobana, pohoniča, dž, 1 l. 9 m. 9 d. — Korla August, Ernsta Neu-manna, kamjenjekamarja w Nadžanezach, g., 17 d. — 14., Hana Theresia, n. dž. w Toronjach, 2 m. 18 d. — 15., Ernst Behnwerf Frauenstein, kamjenjeczischtjerjiſsi wuczomnič, 17 l. 4 m. 23 d.

Telegrafisski bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej hajc je kódy djen wotwierjeny wot rano 8 hajc wjecjor 9 hodzinow.

Vlajcjsna žitow a produktow w Budyschinje

19. junija 1875.

Žitowy dowos:	3715 mēchow.	Na witač		Na burſy	
		wot	hajc	wot	hajc
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pſcheniza	50 kilogramm	.	.	9 52	10 42
Rožla	.	.	.	8 35	8 48
Ječmjeni	.	.	.	7 53	7 79
Wowa	.	.	.	8 75	9 —
Hroč	.	.	.	—	—
Wola	.	.	.	—	—
Nape	.	.	.	—	—
Jahly	.	.	.	16 —	—
Hejdusčla	.	.	.	19 70	—
Berny	.	.	.	2 50	—
Butra	1	.	.	2 30	2 50
Syño	50	.	.	6 25	7 —

Kórz pſcheinjy po 170 punti: 16 markow 18 np. (5 tl. 11 ngl. 8 np.) hajc 17 ml. 71 np. (5 tl. 27 ngl. 1 np.). — Kórz rožli po 160 puntach: 13 ml. 36 np. (4 tl. 13 ngl. 6 np.) hajc 13 ml. 56 np. (4 tl. 15 ngl. 6 np.). — Kórz ječmjenja po 140 puntach: 10 ml. 54 np. (3 tl. 15 ngl. 4 np.) hajc 10 ml. 90 np. (3 tl. 19 ngl. — np.). — Kórz wowa po 100 punktach a po starym cijidle: 2 tl. 27 ngl. 5 np. hajc 3 tl. — ngl. — np.; jahly: 5 tl. 10 ngl. — np.; hejdusčla: 6 tl. 17 ngl. — np.; berny: 25 ngl. hajc — ngl. — np.; butra: 23 ngl. hajc 25 ngl. syño po 100 punktach: 2 tl. 2 ngl. 5 np. hajc 2 tl. 10 ngl.

Kopa ſkómu po 1200 punktach w ſtamjenu 32 ml. — np. (10 tl. 20 ngl. — np.), w ſhorjelu 32 ml. hajc 33 ml. (10 tl. 20 ngl. — np. hajc 11 tl. — ngl. — np.).

Lipſta burſa 16. junija.

Awstrijski papjerjaný ſchěňnak 1 ml. 84 np.; awstrijski ſleboruný ſchěňnak 1 ml. 89 np.; ruſka jenorublowa bankowka 2 ml. 82 np.

Cja hi po želeſnicy.

Se ſhorjelza do Draždjan.

Wojěſd ſe ſhorjelza	140	30	515	755	1115	245	515	715	1015
Lubija	25	335	65	840	125	335	550	80	115
Budyschina	235	45	645	915	1240	410	610	855	—
Biſkopizy	—	spěchajc 430	720	950	115	445	615	910	—
Radeberga	—	50	750	1025	150	520	715	945	—
Pschyjſd do Draždjan	315	515	820	1050	215	545	710	1010	—

Se Draždjan do ſhorjelza.

Wojěſd ſ Draždjan	—	620	915	1210	310	50	80	1115	1215
Radeberga	—	75	955	1245	415	535	830	1115	sp. cijab
Biſkopizy	—	740	1050	130	445	615	95	1210	—
Budyschina	—	815	115	20	520	650	945	1255	115
Lubija	60	90	1145	240	60	730	1015	130	217
Pschyjſd do ſhorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	215

Se Radeberga do ſtamjena.

Radeberga	710	950	210	550	115	Kamjenjza	525	845	1145	40	540	725
Počejniza	820	1015	240	625	1140	Počejniza	515	95	125	425	60	750
Kamjenjza	840	1040	30	650	120	Radeberga	615	935	1232	50	634	815

S Lubija do Žitawy.

Lubija	6 ₁₀	9 ₁₀	12 ₁₀	4 ₀	8 ₅	11 ₁₀	9 ₅
Herrnhut	6 ₁₀	9 ₁₀	1 ₀	4 ₁₀	8 ₁₀	11 ₁₀	9 ₁₀
Žitawa	7 ₁₅	10 ₁₀	1 ₀	5 ₁₀	9 ₅	12 ₁₅	9 ₁₀
Tucjne liczbę wosnamjenja czaſ wot 6 hod. wjedzor hacz 5 h. 59 min. rano.							

Se Žitawy do Lubija.

Žitawa	4 ₁₀	7 ₁₅	10 ₁₀	2 ₁₀	6 ₅	9 ₅
Herrnhut	5 ₁₀	7 ₁₅	10 ₁₀	2 ₁₀	6 ₁₀	9 ₁₀
Lubija	5 ₁₅	8 ₁₀	11 ₁₅	3 ₁₀	7 ₁₅	10 ₁₅

Czaſi hornokužisleje železnizy.**S Kohlfurta do Ssokolzy.**

Kohlfurt	3 15 1 35 4 15	Ssokolza	11 10 4 10 8 20
Hórlka	4 5 2 4 5 2	Rukow	11 31 4 27 8 55
Nisla	4 30 2 12 5 13	Wilow	11 47 4 40 9 32
Wilow	4 55 2 24 5 28	Mückenbergs	12 12 5 0 10 3
Wujesb	5 35 2 42 5 55	Ruhland	8 30 12 34 5 16 10 26
Łas	6 0 2 53 6 11	W. Wilow	8 55 12 51 5 29 — —
Wojerezh	6 40 3 9 6 35	Wojerezh	9 35 1 17 5 54 — —
W. Wilow	7 20 3 27 7 0	Łas	10 3 1 37 6 10 — —
Ruhland	6 35 8 30 3 43 7 16	Wujesb	10 30 1 54 6 24 — —
Mückenbergs	6 54 8 58 3 56 — —	Wilow	11 5 2 23 6 44 — —
Wilow	7 20 9 39 4 14 — —	Nisla	11 35 2 42 6 58 — —
Rukow	7 39 10 8 4 28 — —	Hórlka	11 54 2 54 7 7 — —
Ssokolza	8 0 10 3 5 4 43 — —	Kohlfurt	12 45 3 35 7 35 — —

Tucjne liczbę wosnamjenja czaſ wot 6 h. wjedzor hacz 5 h. 59 min. rano.

Na stenjanstlej fastawje te czaſi fastanu, liž 3 hod. 15 min. a 4 h.

Se Shorjelza popołdnju 4 hod. 30 min. wotjewski mōžesči tón 15 m. s Kohlfurta, 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. se Ssokolza wotjedu. Wilow je Elsterwerda, Rukow je Liebenwerda a Ssokolza je Hallenberg. hamón dżen psches Hórlu (5 h. 2 m.) po hornokužislej železnizy hacz do Ruhlanda (7 h. 16 m.) dojčej, dale pak czaſi tón dżen njejedze; s Ruhlanda dopołdnia 8 h. 30 m. wotjewski, mōžesči psches Hórlu (11 h. 54 m.) hizom 12 h. 45 m. w Shorjelu byc̄. — Hdyž czaſi s Budyschina psches Shorjelz na hornokužislu železnizu, dha masch s Budyschina najposdžischo popołdnju 2 h. — m. wotjec̄; jeli s Budyschina s druhimi czašami wotjedzeč, dha dybkih hacz do Kohlfurta dojčej, so by na hornokužislu železnizu pschischo.

Hdyž czaſi s Budyschina psches Radeberg na hornokužislu železnizu, dha masch tam rano 6 h. 45 m. wotjec̄ psches Radeberg (rano 7 h. 50 m.), Kamjenz, smotral rano 10 h. 50 m. wotjewski do Wyżoleho Wilowa 11 h. 21 m. pschijedzeč. Hdyž pak s Budyschina popołdnju 12 h. 40 m. wotjedzeč, dha 4 h. 8 m. do W. Wilowa pschijedzeč.

Hdyž czaſi s Budyschina psches Radeberg, Kamjenz do Barlina, dha masch s Budyschina rano 6 h. 45 m. wotjec̄ a pschijedzeč do Barlina popołdnju 2 h. 11 m. Abo ty mōžesči s Budyschina tej popołdnju 12 h. 40 m. wotjec̄ a budżesči pop. w 9 h. 35 m. w Barlinie. Schtój pak s Kamjenza hizom dopołduja 6 h. 40 m. wotjedze, budże dopołdnia 11 h. 20 m. w Barlinie. S Barlina wujewski do połdnia 7 h. — m., popołdnju 12 h. 45 m. a 3 h. 10 m. mōžesči na tym hamym puczu a tón hamy dżen popołdnju 2 h. — m. a 9 h. 45 m., abo w nožy 12 h. 55 m. do Budyschina pschijec̄.

Dobrowolna subhastazija.

Na namjet herbów njeboheje Marje swubowjenje Schneiderowej rodjenej Hennersdorfer w Kortnizy budże bo t jeje sawostojanstwu klusħaze resturske kubko czo. 21 kufstra a fol. 15 gruntskich knihi sa Kortnizu, kotrež je njezivajajo na dawki a wobeżejnoscje wježnogr̄yħiſi na

22,275 M — np.

daxirowane, s dobom se wschem žiwym a morwym inventarom a se stejozymmi žniami, teho runja tej s wuskej liczbū hewaſſich mobilijow

12. julijsa teho lēta

dopołdnja w 11 hodzinach na kuble hamym w Kortnizy dobrowolne na pscheshadżowanje pschedawacj.

Kubko hamo wopschija leżomnoſcie wot 17 hektarow 87, a row (= 32 akrow 88 □ prutow) a je se 796,12 dawkiſimi jenoſcemi napołozene.

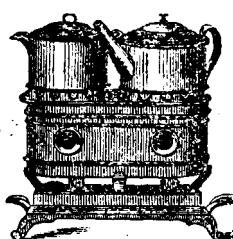
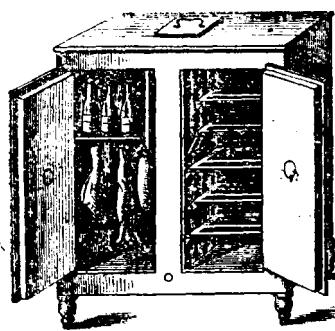
Pod polaſanjom na wuweſħtli, tudi a we wobydlenju wježneho rycztarja kniſa Scholtz w Kortnizy wupojknjenych, wopisanje leżomnoſcie a wuměnjenjow pscheshadżowanja wopschijazych, bo na luxjenje smyħeni pscheproſchuja, so byhu bo na postajenym dnju w naspmomjenej hodzinje na Schneidererz kuble w Kortnizu feschli, hwoju placjenja kmanoſci dopolaſali a wſho dalsiche woteczaſali.

Naspmomnicz ma bo hisħeče, so w horejſszej taq̄i kubku placjissna pschedajomnienego inventara a druhego mobiliera, schtój može bo s wuweſħtliw najejdeči, kobi wopschimnena njeje.

Kralowski żudniſki hamt w Budyschinje, 23. junija 1875.

Michtler.

Dracha, akegor.

Petrolejowe warne kachle

wſchek družinow, kōđe warne kachle može bo nałožić. kōđeje wulkoſcie, wſho w naſlēpszej tworje po fabriſtich placjissnach pod rukowanjom, porucja

Chr. Holtzsch Nachfolger.

Mužaze a žonjaze na kolenzy

wſchek družinow kōđe poruczeja po tunich, ale twjerdyh placjissnach

kožowe kħlamy R. Lindau

w Budyschinje pschi mięsowych hēlkach 351.

Photographia E. Pofeldt

w Budyschinje, nutslħod pschi theatrije
a s lokoſneje haſħi.

Dickowa konceſhionirowana daloko wuwołana spodžiwnje hojaza żalba, kotrež je bo najbole kōđy ras jako dobra wopokaſala, porucja bo w ġerdakach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowskeje haptiki.

Natarjam,

kōđi qbedja wo kipi leżomnoſcijom a rataſtich naležnoſcijach w kroju Kansas (w połnožnej Ameriky) wērnosej šħoniex, na požadanie kniſu w tajkim nastupanju s pōjtom franko pōſcjele

Julius Simon, Hamburg,
(H.c. 02281.) Admiraltätsstraße No. 15.

Wopitħtwo

sahja s wjedjenjom abo bjes wiedjenja kħo-reho Reinherz Füll, droguist w Gubinje (Guben N.-L.). Lawiſynt hizom sahjene.

Wiedzeńske wuprajenje wo Glöcknerskej czechnitej a hojatej żalbje*) knjenje Mathildy Ringelhardtowej rodz. Glöcknerz w Gohlisu pola Lipska.

Ja bym tule żalbu podrobnemu analitysko-chemiskemu pruhowanju podczisnył a pschi tym namakał, so je wote wszech skłodnych, wótrych a saborjozych wulkow do-
społnie prósna. Tuta żalba wobsteji wjele wjozy jenoż s zyle nieschlodnych, milych,
womijehożnych, smierowazych, rozbęlażnych a hejazych wulkow, które w swoim szen-
czeniu, soż bo tudy ma, po wuprajeniach w piśmach wszech wulich a skławich leka-
rjow pschi najwschłasich czerpienjach a khoręsczach wot wulkeje hojaze mozy a
skulcowanju;

jak o. p. pschi rheumatistich, wiecznych, podograjskich a drugich teho runja
czerpienjach pschi drjenju w stawach, w shibadłach a w kschizu, pschi sasko-
czenju, bolości ledzbow atd., pschi szczekliach, wotwierzenych ranach, jęd-
mieniach, czornych ranach, wosabjenju, rubnienju, kłoczu a tshelenja atd.

Hyż ma něto jedyn strojny kręk tajte wośebne kłoscze, soż Glöcknerzka hojata
a czechnita żalba, tha wschem wiedzeńskim pożadanjam docij czini a szkodzi teho
dla s pełnym prawom, so so jako wubjerny domjazy a hojazy kręk sjan-
je wośewoja a pschezo teho dla porucza a respszczenia, schtoż ja tudy po wu-
stejnosczi na niestroniske waſčuje jenoż po wedomnosći a wernosczi wobtwarzam a
pschipōsnawam.

W Berlinie, w haperleji 1872.

(L. S.) Dr. Hess,

krat. prussi approbiowaný haptikar I. slaski.

Dokelž hu też mi dobre skulcowanja Glöcknerzka hojateje a czechniteje żalb
jara derje inate, tha možu so prijodksteżemu wiedzeńskemu resestajenju a wuprajenju
jenoż s pełnym pscheżwerczenjom pschisankuż, schaž ja s tutym też wobszwedeżam a
wobtwarzam.

W Berlinie, w haperleji 1872.

(L. S.) Dr. Johannes Müller,

medicinalny radziczel.

W śledstwie horka naspomnienych pschiczinow mam ja prawo, tutej żalbje pschi-
mieno „wubjerna” daci.

Direktor politechniskego instituta a chemiskego laboratorijai
Dr. Theobald Werner we Wrótklawiu.

*) Praw-
dziwa se M. RINGELHARDT na schachtlicznych s dostacju w schachtach po 25
np. w budyskowaj haptikomaj, taž też w hap-
schtemplom: tyłach w Biskopizach, Kołegach, Scherachowie,
Hirschfeldze, Biernacjizach, Wostrowzu, Herrnhucze, Neugersdorfje, Großschönawje, No-
woszalu, Seifhennersdorfje a w fabryz w Gohlisu pola Lipska.
NB. Besz horka wiecziszeżaneho sztempla żalba prawdziwa njeje.

Pschekupste knih wszech družinow,
zuszuiste knih sa hoscenjarjow,
jedzne kart,

taž też wszech möżne formularj,
wechsle a linijowe kopjena,
sliczbowanja, kwittoni,
notowe papierz atd.,
zeichnowanske papierz,
papierz azeichn material,
schulske leschiwki,

spewanske a sliczbowansle knižki

ma stajnje na pschedon
knihivjasarnja P. Michaelis
na jerjowej haſy 266.

Kedžbu!

Zena kheža s bróžniu steji tunjo na psche-
dan a je też polo po dobrospacju s njej do-
stacj. Wscho dalsche je czo. 11 w Egészkezach
shonicz.

Sa jenu kmanu dzělacjerstu familiju je
jena kheža se sahodu s pschenajeczu. Wscho
dalsche je shonicz na rycerstvle w Holeschowje.

Włosoczerpiazym

zo Paul Kneiselowa włosypłodżaza tintura,
jak ienigzli sprawny kręk swoje włoski sało
dostacj, docz poruczicj nijemoże, wona je
(pscheżitajcze na siu waze na weschtki)
wot najwośebnischich lěkarjow pschi wszech
khoręsczach włosow, ich wuwadowanju, haj
pschi wschem kłoscji atd. najlepje poruczona,
wona skutkuje cīscząca, pošylnaga a žiwjoza,
je zyle nieschlodna a wośebje sa żonske jara
pēlny, młodny frēst pteżdży kręk.

Genicjki skład tejele tintury ma w Budys-
chinje Heinr. Jul. Lincka w bleschach po
1, 2 a 3 ml.

Muchi!

W dołownemu wutupjenju muchow w
hródzach a stwach poruczam swój wu-
bjerny muchowy pólver.

Bale, s kotrych so won byka, hu też
pola mje dostacj.

Otto Engert.

Osredk psche wopilstwo.

Wunamakanie mojego radikalnego kręka
psche wopilstwo, kotryž może so s wiede-
nijom abo niywiedzenjom khorę nakożicj a
strofosczi nieschlodzi, je

tykazh hiżom wuhojif. ☺

Elasania horej bjerje
Theodor Konetzky,
droguewo khamy w Stettinie.

Epilepsiju,
padazu a torhazu khoręscz,
bróstne a żoldkowe widliščeza
so pod — rukowanjom — trajuje wot-
stronja. Sahonjenje wěste a psches list.
C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohenstraße 43,
priby Lindenstraße 66.

Wulke wupshedawanje

draſtowych tkaninow, faſineta, lazow, rubiszkow na hłowu
sa 40 np. a drójscho.

W Budyschinje, na hojatej haſy 62.

Julius Geyer.

Na jerjowej haſy 266. Sa sakopschedawarjow Na jerjowej haſy 266.

pschi w yżokim rabattu
porucza po tunich płaczisnach
wulki wubjerk

fotografijowych wobłukow a albumow,
portemonnaijow a cigarrowskich etuijow,
żonjaze a mužaze rječjaski,
fijejski, żonjaze tasche, taž tež
pschaze węzy wszech družinow

knihivjasarnja P. S. Michaelis
na jerjowej haſy 266.

Češčenym Šerbam Budyschini a wokolnoſcje ſ tutym najpodwoſniſcho i naſvedzenju dawam, ſo hym zeli, hac̄ doſal towarſtwu „Harmonie“ klusčazj, kupit a ſo budu w nim pſchi prjodkſtejazym wulſkim měſčjanſkim tſelenju wſchitke konditarske twory pſchedawac̄ a tež ſ najlepſchim Ihoſejom, nequžom, ſchololadu, punſhom, winom a wſchitkiemi druhimi, něhdež žabanhmi píczemi po najtunischič placzisnach ſpěchne a sprawne poſtužec̄.

Zelt budje tež pſchi tutym tſelenju, kaž druhé lěta, w preñim rynku na delním konzu pſchi puežu ſtejec̄, kotryž i tak ujenowanej winizy wjedze.

Š počeſćowanjom

A. Vaňach, konditár.

Dospołne wupſchedawanie, na hłownym torhoschczu w domje knjesa Brožy.

Na prjodkſtejazemu wulſkemu měſčjanſkemu tſelenju poruczam 100 wuſchitwanych bělých ſpôdnich ſuknij ſa kózdu starobu, kaž tež ſholoth a ſchorzuchi.

Na doboru poruczam tež ſwoj jara derje ſrijadowany ſklad ſchtrýmpow, lamisolow, mužazhých ſpôdnich ſholowow, ſhemifetow, kornarior, manschetow, ſravatow, ſłów, rukajzow, manshetowych a kornarjewych ſneklow, po ſpobižwne tunic̄ ale twjerdyh placzisnach.

Entušas ſa knjefow po 2 M 75 np. ſu runje pſchisckle.

Wupſchedawar na hłownym torhoschczu w domje knjesa Brožy.

Měſčjanſka haptýka w Budyschinje
na hłownym torhoschczu

Max Schünemann

porucza:

reſtituzionski fluid, bleſchu po 1 ml. 50 np.,
butrowy pôlver w pakcikach po 50 np.,
korneburgski ſkotny pôlver,
mlókowy a wužitkowy pôlver,
universalny hojazn žalbu, w ſerdkach po 20 np.,
mohrenthalſku žalbu, w tyſkach po 15 np.,
ſenčlomjedowy extract,
bróſtowy ſłodozokor,
wicžowu papjeru, jendželſku, wicžowu wattu.

Róže, kaž tež pletwa ſa njewhesty a kmotrow ſu rjane a tu-
nie na pſchedan w ſchtrýmparskich lhla-
mach hauensteinskeje abo butrowskeje haſhy.

Wolſchowe drjewo

Kupuje po kózdej dželbje budyske ſakſke pôlverniki.

 Hamburgske - amerikanske
parolódzne aktijske towarſtvo
w ſjenoczenju ſ hodleriskej liniju.
(Hamburg - Amerikanische Paketfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktne poſte parolódzne jēzdzenje bjes

Hamburgom a New - Yorkom

via Hâbre, na hłownych a pſchynych němſkich poſtſkikh parolódzach

Klopſtock,	23. junija Gellert,	7. julija Suevia,	21. julija
Frisia,	30. junija Pommernia,	14. julija Herder,	28. julija

a dale porjadnije kózdu ſy jedu.

Pſchewjeſne placzisny: I. kajuta M 495, II. kajuta M 300, ſrjedzisny ſryw M 120.
Podrobne wukafanie dla frachta a pſchewjeſenja dawa generalny poſnomoznik

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.

33/34 Admiraltätstrasse. HAMBURG.

W Maſeſcherach
budje ſo jutſje, ujedzlu, 27. junija,
poſa podpiſaneho

Spěwanſſi konzert

wolbjerzec̄, dawany wot „Spěwanſſeho towarſtwa ſ Bukez“. Pſchednuſchowac̄ budža ſo ſerbſke a němſke ſpěwy.

Sapocžatk w 7. — Wſchitzu pſchednuſchowac̄ ſpěwa ſo ſ tutym luboſnje pſchednuſchowac̄ proſhuja.

Webla.

Hróch ſ ſhežu

rjany a tuni

porucza Aug. Halla na žitnych wilech.

Zena ſheža w dobrym rjedze, ſe 6 ſórzami poſa, je hnydom we Wulſkej Dubrawje na pſchedan a je wſcho dalshe ſhonic̄ poſa ſ. hofſtejzarja Liebičha tam.

Ređhu!

Szymjentuje hróch je najtunischič na pſchedan w mukowych lhama Aug. Venady na žitnych wilech w Lehmanez domje čo. 561.

Oskar Wilisch, cjaſnikar w Hodžiu, porucza ſwoj ſklad dýbſacžuſh a ſejenowych cjaſnikol, kaž tež cjaſnikolowe rječaſli po najtunischič placzisnach.

Borjedzenja tunje a dobre. Rukowanje 1 lěto.

Młocjaze maschin

nowscheje dopořaſaneje konstrukziſe, mu-
mtociſa ſa hodžinu teſko, kaž 3 mlocjazy
ſa dzen, wot 180 marſow a dróžſho
franko na jeleſnizy pod rukowanjom a
cjaſkom na prahu.

Ph. MayfARTH & Co.,
maschinowa fabrika w frankfurte nad
Mainom.

Agent: knjef Chr. Höhna w Kóſtach poſa
Budyschina.

Zena holža može 1. juliya w Budyschinje ſlužbu doſtači. Hde? to je ſhonic̄ we wudawarni „Serb. Nowinow.“

Syñ ſprawnych starších, kotryž obje
kedarſtvo a teſchnarſtvo naukuſnici, može
poſa podpiſaneho do wicžby ſtupic̄.

R. Benedikt na lawſkich hrjebjach.
pôdla wudawarnje „S. N.“

30 markow

mýta ja temu ſamemu dam, kotryž mi
teho, kij je barrieru (ſaſchlaſhovanie)
bjes Worzynom a Bělej Horje roſta-
mat, tak i wjedzenju da, ſo možu pſched-
ciwo ujemu ſudniſzy ſakrocžic̄.

Hajnik Zwar.

Sztwórlétna předplata
we wudawańi 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawań J. E. Smolef.

Nakładnik: J. E. Smolef. — Ćiścer: L. A. Donnerhak w Budysinie.

Za nawěstki, kiž maja
so we wudawańi „Serb.
Nowin“ na róčku zwonk-
neje lawskeje hasy čísto
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Čo. 27.

Sobotu, 3. julija

1875.

K n a w j e d z e n i u.

Eći žami czesczeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, lotſiz čzvezda sa nje na tsecze štwtwórléto 1875 do předka placzic, njech nětko 80 np. we wudawańi „Serbskich Nowinow“ wotedadza. Eći, lotſiz ſebi „Serbske Nowiny“ pſches poſt pſchinjefcz dawaja, njech tola njesapomnia, ſebi je tam bórsh ſlaſacj. Na štwtwórléto ſapłaciſci ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſaſſlích a pruſſlích póstach, kaž tež w drugich krajach němſlēho khezortwa 1 marka a ſ pſchinjefzenjom do domu 1 marka 15 np.

Re da k z i a.

Wykolo a niſlo.

Powiedancjlo.

(Poſractowanje.)

Tójskto njeđzel běſche ſo wot teho duja minyko, jaſo bě ſſelerz ſe ſwojim ſyntkom pſched wrotami pobyt. W jeho jſtwé trochu hinal wonhlaſaſche, pſchetoz jeho žona we kožu ležesche a maču holcju na rukomaj džerjeſche. Jeſe gotra Hana bě l njei pſchisčka, kaž běſche jej to hrabinka dowolika, a Janka klélaſche, dokež běſche ſa njeho čħaſ ſpacj. Jeſo nan paſ ſebjeſche pſched kožom a hlaſaſche bjes pſchecatča na ſawči, w koſtrymž ta mača holcza ſpinaſche. Wón bě wjeſkoč a bōle ſryčniwy, hač hewal, a kóždý ras, hdyž jemu jeho mandžella Maria na jeho prafheraſje, kaž ſo jei dje, ſ ejčia wotmoſtoi: „Derje, Handrijo!“ dha ſebi wón ſmeſlotajo ruži žimaſche a ſapartnemu Jankej klubu cžinjefſche, hač runje Hana na to ſwarjeſche:

„Što? Viſe hížom džewjeſcz?“ praji na jene dobo Hana, „jena — dwě — tsi — ſchtri!“ „Ah, w měſeče je woheń“, rjelny čžęſla a ſe ſtólza poſtaný. Na haſach poſzachu ſo hibač, pſchetož ludžo ſ domow won běſacha, tež bě hížom ſtysheſč, kaž na pomoz bubnuja. „To je miersaze!“ ſawoka ſſelerz a ſo kheſje ſwoje wykole ſchornje wobu a ſulknu na ſo cžibny, pſchetož wón l měſchczanskim woheňhaſčazym mužſtwam ſtusheſche. „Ty mje tola njeropusheſčiſ?“ žakoſheſche jeho žona. — „Njeboj ſo jenož, lube džecžo; ja njebyh Eći tola ničio pomhač mohk. Woheń budže ſkoro poduſcheny a wſchal Hana pſchi Tebi wotſianje. Hdyž je moj woheńjeſli ſkobuk? — Hdyž je moj woheńjeſli ſkobuk? — Budž ſ měrom Janko?“ Tón holskej bě mjenujy plakacj poſzak, dokež bě ſo bubnowanja a harh na haſy naboſak.

„Wotſian pſchi mi!“, proſheſche Maria, „ja ſo boju, ſo l ſkłodze pſchisujeſč a ſhoto potom ſo miſu a ſ mojimaj džecžomaj budje!“ Ale ſſelerz ju město wſchego wotmoſtvenja na jene blédu hubu poſloſhi, pomajſka hóſza, koſtrj ſo dla teho ſhéroleho woheńjeſleho ſkobuka hiſheſče bōle dréjeſche, a ſſeleru wſawſchi durje wotewri. W tym ſamym wołomilnenju ſuſodžina ſaſtupi, prajiſi: „Pola hrabje je ſatrafchny woheń!“ Maria ſalſhiciſa: „Moj Bojo, to džecžo!“ „A, to budže hížom dawno ſhowane“, rjelny čžęſla, ſo by ju ſmerowat. „Ne“, ſawoka Hana, „ja tu wotſacj njemožu, ja dyrbju tam běſeč.“ Wſcho ryczenje ničio njeſpomhaſche. Duž ſſelerz tu ſuſodžinu proſheſche, ſo by pſchi

jeho žonje wotſaka. A ta džesche: „Njech jenož Hana dje a ſa tym hózom poſlada!“ tak ſo nětko ſſelerz tež do teho ſwoli, prajiſi: „Hdyž Ty čzefch, dha njech tak je, ſuſodžina paſ njech pſchi Tebi wotſianje. W Boje mje! — A wobaj prječ kwaſtaſtaj.

Powiesz bě měrna. W domje, hdyž hrabja bydlesche, ſo paledſche. Tam běſche žakoſny njeporiadk a měſchenza. Woheń běſche w drugim poſkodze w bliſkoſci ſtýoda wudryt, bě tónle ſapoponyk a ſo kheſje roſſhérk. Wſchě jſtwy drugého poſkoda ſo jena po drugej poſzachu paſiež. Jena abo dwě ſylawje bě ſtej drje pſchijek, ale dokež woda njebohahſche, dha njebohſtej wjele wuſlukowacj. Dokež ſo w tseczim poſkodze, hdyž hrabja ſe ſwoje ſwójbu bydlesche, ničton we wólnach njeponkaſa, dha ſo tež haſcherjo wjele wo to njeſtarachu, w měnjenju, ſo tam ſ zyka ničton njeje a dokež tam tež ničton horje njebohſche, pſchetož pědmjenja ſ wólnami drugého poſkoda hížom ſylnje won ſapachu.

Hana bě Pawoka hížom ſahe do koža poſožka a ſo poſtom, vo doſtatej bowolnoſci, l ſwojej ſotje, ſſelerzowej žonje, poſaka. Hrabja a hrabinka běſtaſtaj na wopytanje wuſkoj, a tak njebe ſebi ničton na teho hózla pomyſlit, jako woheń wudryt a wſchu czeledž roſehna. W tym wołomilnenju, jako běſtaſtaj ſſelerz a Hana pſchiběſkoj, tež jedyn wós hrimotajo pſchilečja; hrabja a hrabinka w nim ſebjeſtaſtaj. — „Hdyž je naju džecžo?“ ſawokaſtaſtaj wonaj. Ma to bě najprjedy wſcho cžičko, ale hnydom jena džowka ſawoka: „Moj Šbójniko! Tón měkdy knježl je džecžo hiſheſče horla!“ „Horla!“ ſdychny hrabinka a hlaſaſche ſrudnje l tseczemu poſkodzej, woſolo koſtrehož wólnow pědmjenja hížom ſylnje ſchlapachu. „Moje džecžo ſo ſpalil!“ wona ſaborbota a padže, dokež bě ſo jei ſeznučo. Hrabja paſ ſalſhiciſa: „Moje džecžo je horla. Wunjeſche je, ja Wam to najbohatscho ſarunam!“ a wón ſmejerzbledy woſoko ſebje hlaſaſche, jako by wumognila woſladacj čzyc.

ſſelerz ſ pſchimyſlenjom na paſazy dom ſhlaſowaſche. Na jene dobo ſawoka wón „Hana!“ pſchetož ta bě ſo njeſabž ſhubika. Duž wón l domej kwaſtaſche, dokež ſebi myſblesche, ſo je tam běſaka. Ale wot tam jemu hížom Kubal napsheſčiwo pſchimyſleje ſ Hanu na rukomaj. „Wona runy pucj do wóhnja cžerjeſche“, prajiſi tón, „pſchetož wona pſched ſyſtloſciu wo Pawoka njeve, ſhoto cžini.“ „Donjeſ ſu ſrječ!“ rjelny ſſelerz a wobroci ſo

potom na ludzi, wołoko njeho shromadzonych, sylnie a wótsje sa-wołajo: „Rjeble hem, hnydom rjeble hem!” „S pucza”, druzi wołachu, „jowle rjebl nježu!” A wo prawdze go s dochim rje-blom bliżachu. Jedyn stary murter pak i Sselerz praj: „Wo-staj to, rjebl go sapali, prjedy hacj je postajeny, a Ty go wot-lura a horzoty saduszył, prjedy hacj i janemu wólnu dołeszej. Moj syn je dwójny spytak, ale njeje ani pokozu horje słęsz mohł. A wylie teho je go tón hólz tola hizom dawno saduszył!” „Ale hdże dha tón hólcez je?” praschesche go Sselerz. „Tamle w tej róznej istwó!” jemu wotmelwicu. „Działowano Boju! Tak mohę go radziec!” wón na to rjełny. „S pucza! a s rje-blom hem!”

Wó to nowy dom a i tym kwißlam, hdżej ta rózna swa-bie, njebe hiszceje żane druhe twarjenie pschitwarcene. Te kwißle bieku murjowane, bieku runje horje, njemějachu pak żane wólna. Sselerz tón doch i rjebl na rózki kwißlow stajc da a sawoł: „Pschinječe mi kowarski hamor!” A doch ojetrajesche, so czezli hamor pschinjezechu. Sselerz jón do ruki wsa a spěchnie po-rjeblu horje leſeſche.

Wdy bē wón horla; dha bē tež klysczeč, tak sylnie do mu-rje pjerje. Ale rjebl go pschi tym straschnie tam a hem khabkaſche. Duż kłetje rucze nělotte mjeſtce rjeble pschinjezechu a tón wulli rjebl s nimi podeprjechu a wón s nowa do murje pracz poča. Wscho bieſche wocjichko a ludjo jenož bjes kobi schepatach.

„Nicho njebudze, nicho njebudze!” nělotci schepnychu a druzi pschitajichu: „Nichton njeby mohę jenož s jenej ruku s tym cze-ſkim hamoram tak dochko bicj, laž tónle czebla!” Tón pak na wołomilnjenju sasta a go potom s złykm czełkom na rjebl slehny, hamor s wobemai rukomaj pschinym a s nowej možy dwójny s nim prahny. Pschi tsečim rasu nělotre lamienje wuleczachu. Wschitz wołachu: „Wón je dobry! Blij twierdze, czebla. Ty swoju węz dokoniec!” A hlaſ jedyn lamieni sa druhiim dele pschileča, bieka go dale a biele powjetšci. Po kwißzy Sselerz hamor do njeje pokozu, go ham do njeje sumy a prjedy hacj bē juſlaniſe ludu wocjichko, bieſche tón czebla psches nju do palazeho domu saleſt.

(Słownictwo.)

Świetne podawki.

Niemieckie kłejorstwo. S Nowosolza pišaja, so je tam 24. junija wjezior pschi sylnym njejedrje blyſk do bróznie czeblisłeho mischtra Henki dyrik a ju sapalit. Drózen je go spalita a s njei tež wjele syna, wujitkowego a twarskiego drjewa.

W Kamieniu je 27. junija nělotci hózny w jenej pěſlowej jamje saſypnymu a bu 10letny Ernst Kühna pschi tym saduscheny.

Kral Albert a kralowa Karola staj go pjatk tydjenja do połodniſzich Niemcow podałoj. Sańdheny kłtowork je kral do Straßburga pschijek, so by tam wotdželenje wójska wobhladowak.

Ruski kłejor Alexander je sańdzeni pónđelu na swojim domopuczu Draždany na pól hodžiny wopytał. Wón pschijedże s pryzom Jurjom s Podmolkow (Wodenbach) popołdnju w 5 ho-džinach na czeſke dwórnischę w Draždananach, hdżej jeho wschelazy wýhody saſtojnizy, laž tež tójsko Ružow a Ružowlow, w Draž-dananach blyſlazych, wotčałowachu. Pschi wustupjenju s wosa jemu ruska kniahini (férſtejina) Ľwowa kraſne kwětkowe wonjeschko pschepoda a na pscheproſchenje priódſtejſtwa draždanskie ruseje wožady go wón do wosa synu, so by blyſko stejazu nowu russu zyrkej wopytał. W zyrki bieſche go wjele wožadnych ſechko a psched zyrkiwym duriemi nělotre mkode kniežny kłejorej wonjeschko psche-podaču, w durjach pak Ježo duchowny Rosanow s Bożej martru

w ruzji poſtrowi, lotrui kłejor poloski. Potom bu krótki Boże kłekba wotdžerjana, po lotrui go kłejor ſabu na czeſke dwórnischę poda, hdżej pryznej Jurzej wutrobnje Bože mje praji a do želesnih wotjedże, so by psches Großenhain, Rhodzebus, Po-nan, Toruń atd. hacj do Warszawy dojeſt.

Varlin. Pruski krónpryz a pryz Karla Vjedrich staj: 28. junija do Schlejchina pschijek, hdżej bushtaj wot luda pscheczelne poſtrowjenaj. Popołdnju go wonaj na kózli „Grille” do Swinemündy podaſhtaj, so bushtaj němiske wojskſle kózje, tam shromadzene, wobhladowakoj.

Minister kultuha a ſjawneho wuchenſtwa w tydzie dniach w rheinskiej Pruskiej pucjowasche, so by tam wſchelake naležnosće, do-jeho ſaſtojnſtwa kłuskaſze, naſwedzit. W Bonnje a Kölne ſu-jeho doſci pscheczelne witali.

Austria. Wty bieſhi tydjenja naspomnili, so chyjsche ſo rufli kłejor na kwojim demopuczu s Emą s dwóriskim kłejorom w Czechach trjechic. To je go tež 28. junija ſtato. Ruski kłejor psches Lipſi do Egera pschijedże, hdżej hizom awstrijski kłejor na njeho czakasche. Dopokdnja w 9 hodžinach wobaj kłejoraj w jenym wosu po želesnih do Schomotowa njejedzefhtaj, hdżej czah-nělotry czah ſasta a potom wobaj dale do Podmolkow jědzeschtaj, hdżej tež w 3 hodžinach pschijedzefhtaj. Tam bē bjes tym ſakſi: pryz Jurij pschijek, s lotrui rufli kłejor w 4 hodžinach do Draždjan wotjedże, awstrijski kłejor pak go psches Prahu do Wina wrózgi.

Shto ſtaj wobaj kłejoraj, lotrui něhdje ſchęſz hodžinow hamaj w jenym a tym hamym wosu w hromadje bieſhtaj, ſnadi-ważne wuradzowakoj, njeje ſnate.

Franzowska. Pschedkyda republiki, marshal Mak Mahon, je go do tyd stronow podał, hdżej ſu wóndano wulke wody ſle ſalhadjake. So je go tam psches ſliwki a powodjenje wo praw-dze wulka ſchłoda ſtaka, budże kózdy wérte, hdži jenož s krótki na to ſponnimy, so je w Toulousy woda 5 mostow a něhdje 300 twarjenjow wotnjeſka a ſo je go tam pschi tym 215 cze-wojekow tepiko. We Verdunje je 92 czeſlowjekow wo žwjenje pschi-ſko; w Moihaču je woda 170 twarjenjow a w Magistere 50-ſpomalaka, w 3 wžach, blyſko Toulouse, wot 400 kłejor jenož hiszceje 10 ſteja. S zyla je 7 wotkjeſow (departementow) wot powodjenja straschnie ſle potrjehenyh.

Ze Serbow.

S Bułez. (Słownictwo.) Pschi ſabitwanju hoſdžew do khor-hoje ſo wſchelake pělne rycje bjezachu a mjes druhiim bu tež na bitwu a nadpab pola Bułez w ſydomiſtejnej wójnje ſpominane, tež ſo klawy wunjeſechu. Potom ſo s nowej khorhoju i czeſci ſalſleho krala, němiskeho kłejora a pschitomnych zuſykh wojskſtich to-warſtow machaſche, ſhtož tež wſchitke druhe pschitomne khorhoje woſpjetowachu. Na to czehniſechu towarſtwa nimo a ſeſtejachu potom ſwoje khorhoje pôdka buliſanskiej na tribunu. Něhdje hodžinu ſo nětk wſchitko roſpróſhi a kniežesche wſchudjom wulka hibicji-wosz, wjeſele a radoſz; ſnacj a pscheczeljo ſo hromadu namy-ſachu a poſtrowichu a bórſy ſo teho dla czaſ ſominu. Pók ſedmich wołachu ſignale i ſhromadzenju, ſwječeński czah ſo hromadu ſeſtupa a w tym hamym porjedze, laž bē won czaſněk, tež nětk ſaſ do Bułez czehniſche. Gajimawy napohlad poſlikowasche hoſtęzat ſpenka s Nowych Kopcz, lotrui, stary wojał, w ſwoj něhduszej wojskſle draſze jako hulana, laž bieſche w Sakskej, a Franzowskej (tež pola Ligny a Waterloo) w Napoleonowych

wojnach wojownak, so w cjału na wosu wjesešče. Cjał czechnišče, jako bě saž do Vulez pschiščok, po vysn hac̄ l Israelez hoscjenzu, hdjež so na pôdanskim poli roswiščowasche a jako běšče prjódstejer bukijansleho towarzista wschitskim zustym wojsklim towarzistwam sa dželbranie na hoscjenzu horzy džal wuprajile, so skonči. Khorhoje towarzistw buchu sažy psched Thomasa hoscjenzu denježene, hdjež běchu prjedy cjaha stale a zustu a domiaghi kročachu do hoscjenzu ll. Thomasa a Israela, kaj tež do hoscjenzu l bětemu lokpei (schwonej) w Koperzach, so bych u na hoscjenzu bale, kiz so wschudžom wotdžeržowasche, džel brali. Bórsy pak počachu so najdalische zuse towarzista na dompučz podawac̄, druhe pak wobdželiču so na bale hisčeje bléšči cjaž, hac̄ napočleds pôsdne hodžiny dnja tež jich domoj nucžachu. Na druhí džen, pôndželu popokdnju czechnišče bukijanske wojskste towarzistwo s khorhoju a s hudžbu sažy do Nowych Roverz na pôwječenje městno khorhoje a fabawješče so tam hisčeje někotre hodžiny pschi koncerze, kotrýz bu tudy mot hudžby wotdžeržany. Woleko wjecjora so towarzistwo sažy w cjału, kotrejuž běšče so hisčeje wjesele druhého luda pschiwado, do Vulez poda a hdjež běšče w Thomasu hoscjenzu wjecjor sažy bal, s kotrýz so hoscjen slonči. Zbyl hoscjen, derje srjadowanu a wuwedženy, je so l pôwschitomnej spoločnosti radikl a běšče wjesele króč hyc̄scej, tak zuse towarzista a pschihladowario, kotrýz běšče wjesele s dalola pschiščko, wuprajichu, so je so jím na tutym hoscjenju w Vulezach derje spodobalo a jím teho dla tutón džen w dobrym wopomnjenju sawostanie. Bóh daž pak, so by nowa khorhoj bukijanslemu wojskemu towarzistwu jenož pschi wjehelych podenđenjach so roswišča a smahowaka!

W.

S Vudestež. Tudy bu na dniu sw. Jana, 24. junija, mišionski hoscjen wotdžeržany, kotrýz bě jara wopytanu. Podrobnu rosprawu sa tydžen podam.

S Wajiz. Wôndano tudy džecži pschi tudomným wjehnym hac̄e hrajslachu, všci cjiž so sta, so poftsečzaletny synk wjehneho ryčtaria a sahrodnika Schöcky do spomneneho hata pany. Na wokanje druhich džecži dwanachelétny Jan Felsa, kiz w blisfosteži huzb pohesche, do wody stocži a teho holsčla hisčeje žiweho won wunjese.

S Konjez vosa Malbíz. My běhmy tydženja pižali, so je so tudy njeđelu, 20. junija, 5 wobhedenstwom wotpalisko. Srjedu, 23. junija, wjecjor w 10 hodžinach je tu s nowa wohen wudbyrik a to w drjewienju kublerja Michala Janza a so jeho bróžen, kaj tež domske, bróžen a kónia mlynka=wobhedenja Michala Čjornala wotpalichu. Vtches létaze pôdmiesčka so wohen tež do huzodneho Šchunowa pschenježe, hdjež buchn domske a pôdanské twarjenja khejnka Jakuba Marečjuka a Miklawšcha Pasčki, kaj tež hrôdze sahrodnika Jakuba Rehorja do prôcha a popjeka pschewobrocjenie. Ludzo ménja, so je wohen sakoženy.

* S Khašowa. Schtôrsk w nož džen 24. junija dyri tudy Bože njev jedro do murjowaných žwiſlow hrôdžoweho twarjenja, tudomnemu ryčetkubu žluſčazeho, sjedze po muri dele do hrôdze, hdjež jenu jakožu a jeneho woſolza faraž. Dalsku školu je Bóh luby knjes hnadnje wotwobrocjet.

* S Luhá. Pschi njev jedre, kotrýz tu 24. junija wjecjor mějachmy, dyri býskl do vrôsneje a s džela wuslňeneje a blislo domskej kublerja Kummere ſtejazeje lipu a ju ſapali. Dokelz palaze ſtejaze a hakož na Kummere, kaj tež na huzodne twarjenja ſtrachne létachu, dha bě najwjetši cjaž, so gmejnska a knježa hylawa pschižedžesche a jeju mužtwa pkomjenja ſbožomnje hašnýchu, lipu žamu pak podrubaču. Tak bu wšča dalska ſkola ſbožomnje wotwobrocjenia. Bože ſwarnowanje běšče, so

wetr wot ranja duješče, hewak budžichu ſapaze pkomjenja blislo ſtejaze Wölmanez domske ſapovanyc a psches to wusle ujeſvože ſa naſchū zyku wjeñ nastacž mohko. Kummere ſapaze ſu maživne. — Tež běšče býskl tu žamu nôž do jeneho duba na naſchich ležomnosčach, w tak ujenowaných bréhnikach ſtejazeho, dyrit a tón žamu iara wobſkodžit.

S Lejna (wojerowskeho wokrježa). Tudy 25. junija rano w pŕenje hodžinje pola počlenka Kruže wohen wuňdze, s kotrým so tež twarjenja burow Peterja, Pawliku, Halka, Hertla a wojsnarja Jenkela hac̄ do bróžnow a pjezow wotpalichu. Dokelz běšče 24. junija runje ſermuſch, běšče hisčeje wjese ludzi na nohomaj, tak ſo možesche so tójskto ſmachow pkomjenjam wutrohneč, tola je so Peterjej někto drobneho ſlotu ſpaliko. — Je to wot lèta 1858 hžom dwanath wohen w Lejnje. S. S. A.

S Lejna pola Wojerez manž hisčeje naſpomnic, ſo je so tam 25. junija tež dwór bura Vjenusch wotpalik. — Hewak je tam tež hžom 22. junija wohen byk a ſu ſo twarjenja khejnka Winklerja wotpalike. Wohen je w kóni wusloch, jako wot Winklerjez nichlón doma njebe a je ſo jím teho dla nimale wščitlo ſahubiko. Peterkež bróžen, kotrāž ſo někotre rasy ſapalecž poča, bu tola hisčeje ſdžeržana. Tam jena khora žona ležesche, kotrāž bórsy wumrje, jako běchu ju won wunjeli. We Winklerjez bróžni je ſo khejnkej Rjeczky, kiz je ſo 6. meje t. l. wotpalik, tójskto domjazeje nadoby ſpaliko.

S. S. A.

Přílopk.

* Po ſlonych vikach, kotrýz so 16. junija w Nadebergu wotdžeržachu, běšče konituz Žähnigen s Kalawu někotre konje na dwórníčcejo pschiwiede, ſo by je na ſelesníz wotwjeſe dat. Pschi tym jeho jedyn nowokupjeny lón tak ſylnje do hola ſopny, ſo wón ſa někotre minuty wumrje.

* W Ohornje je 22. junija 49létnej džekacžek Anders ſ pschatorw na huno panč a ſo pschi tym tak wobſkodžit, ſo dyrbjese bórsy wumrječ.

* Král Albert a kralova Karola ſtaſ ſo wôndano na pucž do połodniſkich Némow podaſoj. Wonaj jědžeschtaj najprjódžy psches Lipſl do Frankfurta nad Majnom; wot tam čhyſchtaj Darmstadt, Karlsruhu, Baden-Baden a Friedreichshafen wopnatę a ſ tuteho měſcia ſo tež na krótki cjaž do Šchwajcarſkeje podač.

* Senat lipſkeho universiteta je krala Alberta ſa cjaſſiwiſeſkeho rektora magnificientissima wuswolik a je král taſku wólbnu pschiſtak.

* W Burlersdorfe ſola Ortranda Staroz mandželſtaj 25. junija hwož 60létuz abo dejmantow mandželſki jubilej hoscjenjeſtaj. Wonaj mataj 44 džecži, džecžidžecži atd.

* W sahrođe hoscjenzarja Säuberliča w Lejnje pola Wojerez je jena kruſhwina, kotrāž ma hžom wjele kruſhwow na hwožich hakožach, ſo nowa rjenje ſtejje.

* Némiski khejor ſo 13. juliia psches Mnichow a Salzburg do Gasteinskich kúpel (w Awſtriji) poda.

* W Schwirzu wôndano jedyn wotročí ſ džecželom domoj jědžesche a běchu tež tijo holsž, wot kotrýž běſchtai dwaj jeho hospodarja hynaj, na wos ſaſejli. Na pucžu poħoneč do jeneho domu ſtupi a wotčaji wotčaku tym holsžam. Vjes tym pak ſo konje ſpkoſčiku a wiche tijo holsž dele panýchu; ſtarši hyn hospodarja ſebi ſchiju ſlemi, tón ſtejži holsž ſebi hlowu roſraž a tež na měſče morw wosta, a jenož tón měðschi hyn ſe žiwejnjom wotendže, je pak tež cježlo ranjeny.

* W Uebigawje pola Torgowa blyst wondano do jeneje brózneje dyri a ho tale, kaj tež 37 druhich bróznejow wotpalii.

* W Prash je 29. junija popoldnju předawšchi awstrijski khézor Ferdinand, 82 lét starý, wumrješ. Wón bě syn khézora Franza a je ho 19. haperleje 1793 narodjek. Po khémereji swojeho nana w lécje 1835 Ferdinand awstrijski trón nastupi a jón 2. decembra 1848 na swojeho mklodschého wuju, aržywdjwodu Franza Josefa, wotstupi. Jego mandjelska-wudowa je předawšcha neapelska prynzechna Marja Anna, s kotrejž pak wón jantych džeczi mět njeje. Njebo khézor Ferdinand bě mot mklodoscje stabejho cječka a, dokes tež mješče, wobebje w mklodschich létach, wjele mot wi-dlischow cjerpic, vječja tež druhdy dokes stabejho ducha, hewak pak bě jara dobrocizow a pschečzivo khudym a potrebnym jara dāreniy, so je nělotre lěto wokoło 60—70,000 schéznakow res-dawak. Po wotstupjenju khézorstwa na něčjichho khézora je ho wón do Prahi na tamních kralowstvi hród pschečzidlik a tam 27 lét bydlit.

* W Bescheje (w Wuherstej) mějachu šobotu, 26. junija, satraschny sliw se sylnym wětrom a kropobicjom. Woda je wjele twarjenjow powalila a něhdje 100 domow su wobhydlerjo wopuchcič dyrbjeli, dokes tež se sašypnjenjom hroža. Wjele ludži je w jošmacku ūmierz namakalo abo du wot padazych khézow sarozenyh. Hac̄ dotal je 112 cjełow namakanych, ale něhdje 90 ludži hiscze pobrachuje a su najskerje tež wo živjenje pschi-schi. Schłoda w Bescheje a wokolnosći je na twarjenjach, sahrodach, polach, kulač a dróhach jara wulka.

* W Dublinje je ho psches to, so wohu w jenym palen-zowym skladze wudýri, 35 khézow wotpalito. Palozh palenz po hašy běžešče a ho s wodu sahachyc njebošče, tak so dyrbjachu pěš a popjek na nějón hypat, so bychu pěmjenja něšak podužyli.

* S Hamburga pižaja, so je pschi sylnym wětrje, kotrejž tamón tydjeni na morju salchadzesc, něhdje 30 rybalow, kij běchu khétry skuch do morja wujeli, swoju khémereji namakalo.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanž Depla. Hm! něško pak su tola stanje pak tu pak tam shromadzisny!

Mots Tunka. Haj tak je. Wondano tež w jenej wychyšach, so su tam rati w hromadze byli.

H. D. Kajte to? Drje tola niz s jenej schézpalzu?

M. T. Kaj woswiesh. Woni mějachu pola teho wych-

schého ruka shromadzisnu a wo to wuradžowachu, hac̄ bych u khremu ralej, kij tež w jich kotleščku běše, něšku wac̄ku s zdrobjem dali abo hac̄ bych u jemu dali s cječim duchom wuzahnyč.

H. D. Ale mi powiedachu, so je tam jedyn krótopel był, kij je hladak, tak je tón khory rak druhdy selenu wodziecku pík.

M. T. Wěšč, Hanžo, ja měnju, so maja rati tež něšku pschilašnie, dokes woni do sadu waža.

H. D. To drje maja, ale woni chyžku je přeč schézpalz, a pschi tym su jenu schézpalzu shubili, hewak njebych u tak bkašni byli.

M. T. Haj wschak tón wychi rak swój něš wschudzom tylasche, dha drje jemu makó slě njeje bylo, tak so ho jemu byly s wocjow walachu, dokes njebošče seleneje wody píz, kotrejž so jemu tola tak jara chyžche.

H. D. Aw jaw na tajšeho wychyšeho raka. Vumfi — brrrr!

H. D. W cječie 24 „Serb. Nowinow“ je wotčiščejane, schóz kebi wo tym powiedachmoj, kajke wěžn bě Ty w Njamowje shonit.

M. T. Haj, tak ho ma.

H. D. Ale Motho, njejšy dha ho Ty tehdom napraschowak, cježho dla je ta žona tak mjerzaga byta?

M. T. Ně!

H. D. Ně, dha chzu Čeji ja tu wěž wuskasč. Hlaj, ta žona je ródná a pilna hosposa, muž pak rady tam khodji, hdež tajžy kydaja, kij hrajeja a jedyn druhého nashejuwa. A wycheteho wón na tajšich dnjach lohlo sa druhimi hłada.

M. T. Dha drje je hiscze mklody; pschetož mklodosc — tornosc.

H. D. Bledž jenož bledž — rjana mklodosc: 60 lét.

M. T. Hm! dha ho pschichodnje wjazy džiwacj njebudu, hdyž žona tajšeho muža dla s domjazej nadobu wokoło ho funka.

H. D. To ja tež měnju!

Wot redakcije.

Knjesoj H. D. a M. T. staž nam tón tydjeni hiscze zdeku hromadu druhich rostychowanjom pošlakoj, kotrej móžemy pak halle sa tydjeni pschinjesc, dokes nam dženka městna pobrachuje. Wonaž spominataj bjes druhim na jeneho „Chapona“, na „Poliera“, na „gmejnisti schtempel“, na „bijateho mlynka“ atd., schóz halle pschichodnje wotčiščejimy.

Dobrowolna subhastazija.

Na namjet herbow njeboheje Marje swudowjeneje Schneiderowej rodzeneje Hennersdorfer w Kortnizy budje ho k jeje sawostajenstu kłuschaze i estwurske kublo čjo. 21 katastra a fol. 15 gruntskich knih sa Kortnizu, kotrej je nježivajo na dawki a wobcežnosći wježnogryhctz na

22,275 M — up.

zagirowane, s dobom se wschem žiwym a morwym inventarom a se stejaznymi žněmi, teho runja tež s wulkej licžbu ćewajscich mobilijow

12. julijsa teho lěta

dopoldnja w 11 hodžinach na kuble gámym w Kortnizy dobrowolne na pschichadzowanje pschedawacj.

Kublo hanu wopschija ležomnosći wet 17 hektarow 87,2 arow (= 32 akrow 88 □ prutow) a je se 796,13 dawkskimi jenoſćemi napoložene.

Pod pokazaniem na wuwěščkli, tudž a we wobhydlenju wježneho rychtarja kniesa Scholty w Kortnizy wupojsnjenyč, wopisanje ležomnosći a wuměnjenjow pschichadzowanja wopschilazych, ho na kufjenje smyšleni pscheproschuja, so bych u na postajenym dnin w naspmnjenej hodžinje na Schneiderez kuble w Kortnizy sečli, swoju placzenja kmanosć dopolasali a wcho dalischce wotčzafali.

Naspmnicz ma ho hiscze, so w horejszej takz kubla placzinsa pschedajomneho inventara a druhého mobiliara, ičtož móže ho s wuwěščkem nawjedzic, kobi wopschimnjenia njeje.

Kralowstki žudniſki hanu w Budyschiniye, 23. junija 1875.

Michler.

Dracha, cfejor.

W Budyschinje, 1. julijsa 1875.

P. P.

S tuthim denolam ſeki, najpodwolniſchho i ſjawinemu naſyedzenju dacj, ſo je na dženſniſchim dnju knjes August Pötschke do mojich

bankowych a wechslowych khlamow

jaſo dželbjerjer ſaſtupil a moj te ſame w hromadze pod firmu

Pötschke & Bosse

dale poſyedzencj.

W nadziji, ſo ho dewerjenje, mi hacj votal wopokaſane, hiſćebole na nowu firmu poſyedzeneſe, ſawostanu i pocjegowanjom

G. A. Bosse.

Pontzeln, 5. julijsa, rano wot 9 hodzinow budje podpiſany w Schneiderez wulſehahreduſſej živnoſcji w Lipjanſkej Dubrawy zylu hospodarſki inventar, te je 1 ſenje, 3 nevodejaze kruwy, 1 kuproſčnu ranzu, 3 hospodarſke wosy, 2 rolnaj pluhaj, 1 rejsakowu maſchinu, rukadla, brony a druge węzy ſa hotere pjenjedy na poſtegadzowanje poſchedawacj. Po ankziji ſo poſchedawanie trach na ſukach stanje.

R. Binner.

Rajh, punt 16, 18, 20, 24 np.,
zofor, pt. 36, 40, 44, 48, 50, 60 np.,
zoforowu ſyrop, pt. 20 np.,
thofej, pt. 12 a 13 nbl.,
woſebje ſu i poruczenju:
cigarr, 100 ſchtuk 18, 20, 22, 24 nbl.,
polenz, ſkłodki, liter 40 np. a drojſcho,
polenz, cijisty, liter 20 np. a drojſcho, w
zylu wo wjele tuniſcho,
spiritus, 80 a 90 %, po 60 a 70 np.,
nowe matjekowe jerje, ſchtuku po 12 np.,
jara delikatne,
stare jerje, hiſćebole jara dobre, ſchtuku 5—
8 np., ſobu 1—1½ tol.,
petroleum poſchi 5 puntach jara tunjo,
kwęciki, punt po 60, 70, 100 a 110 np.,
najlepsche ſchleſynſke raff. kwęczenje,
najlepschi ſiakowu ſprit, liter 15 np.
porucza Carl Roack
na jitnej haſy 452.

Turiske ſukno,

ſtery ſukno po 40 np. a dręzicę, porucza

Emil Wehrle. 269 na jerjowej haſy 269. Emil Wehrle.

Mužaze a žonjaze nakoleny

wſchic̄h družinow ſeje poſućeja po tunich, ale twierdyh placzisnach
ložowe khlamy R. Lindau
w Budyschinje poſchi miąższych hētkach 351.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutſhod poſchi theatra
a ſ fotoſneje haſy.

Wſchitke barby,

ſukne, kaž tež botowe i karbjenju, laſi, ſtruiky a terpentinovu molit naj-
tuniſcho porucza Moritz Mörba.

Bernh. Haupt w Budyschinje

porucza i naſtreniu čaſzej kwój muſki wubjerk wſchego wobueza.

Džecjaze wobueze jara kmane a derje džerjaze.

Wolschowe ſchęzeph

kupuja po ſoſtej dželbje

ſakske pólverniki w Budyschinje.

Róze, kaž tež pletwa ſa uſewieſty a ſmótrow ſu rjane a tu-
mach hauenſteinſkeje abo butrowiſkeje haſy.

Sfótnu pólver i čerjtwych ſelow. Korneuburgski ſfótnu pólver.
Pólver poſche ſólkę. Pólver poſche pripotawu proſhatow.

Vockwizki valjam. Biſchankowy jaſlowy pólver
porucza hrodowska haptyna w Budyschinje.

Wſcho ſtejaze žito na 9 lózach wuſkywa
i živnoſcji čzo. 3 w Ho wnjow je ſluſchaze,
budje ſo ſchwört, 8. julijsa, dopoſdnja w
9 hodzinach ſa holowe vjenjedy na poſtegad-
zowanje poſchedawacj. Sapocjatki poſchi pucju
pola Nowych Maſhez.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tutón, ſe starodawnych cjaſow dopoſ-
fanu, ſ najlepskich ſelow a ſorjenjow poſchiho-
towanu pólver, po jenej abo po dwemaj čijo-
maj wſchendne kruwom abo wokam na prěnju
piju naſkypanu, poſchiſporja wobjernoscj, plođi
wjele mlóka a ſadžewa jebo woliſnjenje. Pak-
cjet placi 40 np. a je i doſtacju w
hrodowskej haptyni w Budyschinje.

Wopilſtwo

sahoja ſ wjedzenjom abo bjes w iedzenja tho-
reho Reinherz Fülle, droguift w Gubinje
(Guben N.-L.). Čawſhyt hiž om sahojene.

 Wſchitke tak imenowane
běle ſhicje, ſa koſchle atd., kaž tež wuſchiwanje
imenoſ ſo derje a tunjo wobſtarra
w Budyschinje w mniſkej zyrkwi
(Mönchſkirche) čzo. 250.

W Budyschinje, 1. julijsa 1875.

S tuthym dowolam ſebi najpodwołniſchho wosjewicj, ſo kym ſtwoje w tudemnym měſeſe pod ſirmu:

August Pötschke

w jedzene

kolonialtworowe, tobakowe, cigarowe a spirituosowe khlamy
na dženſniſchim dnu mojemu wujej Carl Pötschkej pſchedal.

Sa čeſcjomne doŵrjenje a wopytowanje, mi tak wjèle lét ſpožczeue, ſo tuthym ſo uajnaležniſchho džakujo, ja ſ do-
bom proſchu, to ſamo tež na mojego naſkłdnika dobrociwje pſchenjefcz džycz a porucžam ſo
ſe wſhem poczeſcjowanjom

August Pötschka.

Na prjodkſtejaze wosjewienje čeſcjomuſie džiwajo, dowolam ſebi najpodwołniſchho k navjedzenju dacj, ſo kym
moje dotalne

kolonialtworowe a cigarowe khlamy

ſe ſtronkneje lawſkeje haſy
ſobu do tych wot mojego wuja kupjenych khlamow pſhepolozit a te ſame pod mojej ſirmu:

Carl Pötschke

na ſerbſkej haſy, pódla mjaſowych hékow,

dale powjedu.

Ja proſchu, mi doŵrjenje, mojemu wujej, kaž tež mi w mojim dotalnym pſchebytku w tak wulſej měrije ſpož-
cze, tež dale dobrociwje wobkhowacj džycz a budu ſo ja ſtajneje prožowacj, temu ſamemu w kózdym naſtupanju
doſcz čjinicj.

W Budyschinje, 1. julijsa 1875.

S poczeſcjowanjom najpodwołniſchho

Carl Pötschka.

= Wosjewjenje. =

S tuthym dowolam ſebi, čeſcjenym ſserbam Budyschina a wokolnoſče najpodwołniſchho wosjewicj, ſo kym te
hižom 25 lét wobkſtejaze, khwalobnje ſnate

kolonialtworowe, cigarowe a spirituosowe detaisne khlamy

Injera Reinholda Klemma tudy na ſtronkownej lawſkeje haſy č. 693/94, fotrež mjeſeſe najpoſledy knies Carl
Pötschka wotnajate, na dženſniſchim dnu tež tak horjewſat a pod ſirmu:

Oscar Baltzer

dale powjedu.

Se khlubjenjom, ſo budu ſebi dacj naležane bycž, dotalne dobre mjenno tychle khlamow pſches ſtajneje sprawne a
tunje poſtuženje dale ſdžeržecj, ja ſtwoje prjodkſacie dobrociwemu wobledžbowanju porucžam a podpiſuju

W Budyschinje, 1. julijsa 1875.

ſ poczeſcjowanjom

Oscar Baltzer.

Čeſcjenym ſserbam Budyschina a wokolnoſče ſo tuthym najpodwołniſchho k
navjedzenju dawam, ſo kym zelt, hacj dotal towarzſtwu „Harmonie“ ſkluſhazj,
kupit a ſo budu w nim pſchi prjodkſtejazym wulſim měſčjanſkim tſelenju wſchitke
konditarske twory pſchedawacj a tež ſo najlepſchim kloſejom, negužom,
ſhotoladu, pniſhom, winom a wſchitkimi druhimi, něhdež žadnymi picžemi
po najtunisckich placzjnach ſpěčnije a sprawne poſlužecj.

Zelt budže tež pſchi tuthym tſelenju, kaž druhé lěta, w přenim rynku na
delním kóznu pſchi pucju ſtejecj, kotryž k tak mjenowanej winizy wjedze.

S poczeſcjowanjom

A. Panuach, konditár.

 Epilepsiju,
padazu a torhozu khorocjz,
broſtne a žoldkowe widlischecja
ſo pod — rulowanjom — trajne wot-
ſtrona. Sahonjenje wěſte a pſches liſt.
C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohnenstraße 43,
prichy Binenstraße 66.

Drzewowa aukcja.

Sobotę, 8. lipca, będzie żo na niezwyczajnym rewierte, we Lomży, do południa wot ½ 10 hodzinow:

- 6 dubowych kłozów,
- 4 ½ stoła dubowych schęzepów,
- 10 stołów dubowych kuleczków a klipów,
- 14 dubowych pjenków

na pchadżowanie pchadawacj. — Shromadżsna dopołdnia w 9 hodzinach pchi lomczanskiej wózczerni.

Połdnij wot 3 hodzinow w swérinarui (Thiergarten) 29 a:

- 33 dubowych kłozów,
- 1 ½ stoła dubowego wózczkowego drzewa,
- 19 stołów dubowych schęzepów,
- 29 stołów dubowych kuleczków a klipów a
- 28 dubowych pjenków.

Shromadżsna popołdnju ½ 3 hodzinow na brzozowej haleji, tij do swérinarne (Thiergarten) wiedzie.

Pchadawanske wuměnjenja żo pchad sapoczątkom aukcji wosjewja.

W Niezwaczidle, 28. junija 1875.

Wyschki hajnik F. Schulza.

Pchadefschęzniiki

we wulkim wubjelu porucja
pchadefschęzniikowa fabrika (Schirmsfabrik)
Richard Minck
w Budyschinie, na swonkej lawskiej hąbi 819.
Porujenja derje a tunjo.

Męszczanska haptka w Budyschinie
na hłownym torhoschęzu

Max Schünemann

porucja:

restituzionski fluid, blesku po 1 ml. 50 np.,
butrowy pólver w pakietach po 50 np.,
korneburgski skótny pólver,
mlókowy a wójtowy pólver,
universalny hojazu żalbu, w żerdach po 20 np.,
mohrenthalisku żalbu, w tyłach po 15 np.,
fenchomjedowy extract,
bróstowy skłodozokor,
wiczowu papieru, jendżelku, wiczowu watu.

Hamburgsko-amerikanische parolódzne akijskie towarzstwo

w szeneczenju s hodlerskiej liniju.

(Hamburg-Amerikanische Packetfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktne póstskie parolódzne jędzenie bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via Hâbre, na sławnych a pchowych némelskich póstskich parolódzach

Wieland, 7. lipca Suevia, 21. lipca Cimbria, 4. augusta	Klopstock, 11. augusta
Pommernia, 14. lipca Gellert, 28. lipca Klopstock, 11. augusta	

a dale porjadnje kóždu żr jedu.

Pchewiesne placziny: I. kajuta M 495, II. kajuta M 300, średzisny kryw M 120.

Podrobne wulasanie dla fracha a pchewiesienia dawa generalny połnomózni

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
33/34 Admiralitätstrasse. HAMBURG.

Gróch i bęcziu

rjaný a tuni

porucja

Aug. Halka na żitnych wika

Oskar Wilisch, czašnikar w Hodzjiu, porucja swoj sklad dybsaczych a sejewowych czakniow, taž tež czakniowe rycerstwo po nastunisich placzynach.

Porujenja tunje a dobre. Kulowanje 1 lato.

Aromatiſku wicznemu watu: 50 np. a 80 np., fenchomjedowy extract: blesku 50 np., bely bróstyrop: bl. 75 np., schmrekojehlinowy aether: bl. 30 np., fulzbergiske flusowe krepki: bl. 56 np., schwablowe mydlo, smołomydlo, glycerinomydlo atd.

porucja herodowska haptka w Budyschinie.

Spilepsių

(padazu khoroscij) hoji listuje specjalny lekar Dr. Killisch w Drądzianach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (predy w Berlinie).
Sahojenja po stanach!

Wot gospojesczej ważnosće sa
moczi fizdeba. Prawdziwa Dr. vójciečka wot Erangotta Chhardta w Grobbreitenbachu w Chliringfie je wot lata 1822 žwētkałowna. Stasania à lacon po 1 marku pōscele mi budysla herodowska a raleczanska haptka.

Aukcja.

Sobotu, 10. lipca, popołdnju wot 1 hodziny budża żo w Budyschinie na žukelskiej hąbi 665

5 konjow, 4 kucjowe wosy, 2 poraj jen-dzelskie gratu, 2 poraj kucjow pchne muchi, 2 poraj wulich swonczatych klinadłow, 2 poraj dobrzych dekor, 2 knieisse hanje atd.

na pchadżowanie pchadawacj.

Wuſnywei

porucjam woli, hróch, hejduschiu, taž tež dolhe a krótkie kolijsowe kymjo.

A. Krüger

na horniczeńskej hąbi 535.

Rhéja czo. 6 w Boszczach pola Budyschini s dwoma stwomaj, s kólnju, hródziu, maświnym świniażym kłewom, 6 kózami pola a luki, se 70 dawskimi jenoszemi a 870 tolerjemi wopalneje kasy je se žwobodnej ruki na pchadan. Wscho dalsze je shonicej pola wobszedżera Petra Mischnarja.

Jedyn hiszczę zyle nowy dżeciązny wosyč je na pchadan. Hdże? to je shonicz we wudawarni „Serbskich Nowinow.”

Wupschedawanje.

Skonkursosudniškim pschiwołenjom budža so hacž na dalsche wot iutſiſcheho pschipotonja wſcheduje rano wot 7 hacž wjeczor do 7 hodzinow l konkursovej maſhy knjesa pschekupza Ernsta Hämicha tudy klischaze farady, wožebje kolo-nialne a barbowe twory, wulce dželby dobrých cigarrew a kurienskich a schnupo-wanskich tobakow, delikatesow, ekeuzow a wožebnych liqueurow w bleschach a druhe węzy w dotalnych, wot knjesa Hämicha wožithykh klamach w Königez domje na bohatej haszy sa hotowe pjeniesy wupscheda.vacž, ſtož ja jako kubloſtaſtupječ w uſpomnijenej kreditnej naležnoſci ſ tutym ſ runjoczaſnym pschi-spomnjeniom l nadždenju dawam, so budža spirituoſowe detailne klamy, hacž dotal wot knjesa Hämicha w podlaſtej haszy djeržane, po wucžinjenju nětko wot knjesa pschekupza Augusta Königa hacž na dalsche sa teho ſamkue ſlicžbowanje dale wjedzene.

W Budyschinje, 1. julija 1875.

Rycznik Emil Marini.

Budyske tralowſte tſelenje wot 4. hacž 11. julija 1875.

Sa ežas „ſchießblejchi“ ſmjeje podpiſany we hlownym rynku pschebylk, hdjež može kóždy ſwoje ſbože ſpytač a wjetsche abo injensche dobyče ſčinicz.

Tež je mi psches tunje uſtupowanje móžnoſci data, kóždemu

ſ knihiwjasarskimi a galanterijowymi tworami
l ſpolkuoſci poſtuječ.

266. P. Michaelis na jerjowej haszy 266.

Dospołne wupschedawanje, na hlownym torhoschezu w domje knjesa Prozky.

W prjodlſtejazemu wulku měchcjanſtemu tſelenju poruczam 100 wuschiwanych belych ſpôdnich kultnjow ſa kóždu starobu, taž tež kholowych a ſchörzuch.

W doboru poruczam tež ſwoj jara derje ſrijadowanuſ ſlab ſchrympow, lamisow, mužazh ſpôdnich kholowow, ſchemjetow, tornarjow, manshetow, kravatow, kłów, rukaj-zow, manshetowych a tornarjowych kneslow, po ſpodziwne tunich ale twierzych placjifnach.

Entulas ſa knjewow po 2 M 75 np. ſu runje pschitche.

Wupschedawar
na hlownym torhoschezu w domje knjesa Prozky.

Łelarske wopiskmo wo Paul Kneifelowej włoſy plodžazej tintury.

Po doſkadem wědomnoſtym prihownju hornjeje tintury dyrbju ja pschipoſnacie, kotrež je ſo jej wot lekarjow a konſumentow doſtalo, zyle ia prawo ſroſnaci, a wěriu ja, ſo je ſ tutym wubjernym wloſowym ſredkom problemi roſwiaſanu, hubjeny wloſowym ſrost ſ nowa woſylnic, haſ pléhacjſtwo wotkronic, jeli kholofki zyle wotemrjelo njeſhu. Mi njeje jadyn wloſowych ſredk ſnaty, w kotrejž ſu tak dobre a ſkutkowaze wntki w tak bo-hatej měrje ſcenoczeſe, taž w teſle tinturje, a móžu tu ſamu už jeno jako wjele doko-niaz, ſpomožny, pschi tym zyle njeſchfoduy ſredk psche wſchitke čerpjenja wloſow a klo-wjazeje ſože, ale tež jako zyle wožebny a ſpodochny ſredk l ſdjerzenju a porjenienju wloſowego ſroſta najlepje poruczici, ſtož ſo tudy po pschipoſnaci a prawde ſtawa. Dr. Joh. Müller, medizinalniſti radžicel w Berlinje. — Ženicži ſlab teſle tintury mo w Budyschinje Heinr. Jul. Lineka w bleschach po 1, 2 a 3 markach.

K wožnywej!!

Woki, polſki hróč, hejduschku, folij atd. po najtunischiſkih pla-cjifnach poruczo
w Budyschinje

Wollmann & Co.
na žitnych wlikach a ſchulſkih hrjebjach.

40 centuarjow

dobrych černow l jčji ma bisheje na pi-he-dau
klamar Jan Freischlag
we Wulſich Debkezach.

Knjesej Traugottej Ehrhardtę w Grob-breitenbachu w Thüringſtej. Doſtež je njeſe Wohlha ſak ſlawna prawdziwa Dr. Whitowa wodzieſla wot pječiſtejne ſhorſeje wſczejow wumohla a ſo nětko ſak ſola mo-jeho bratra wožebje dopolosala, proſchu ja (Eſlaſanje). Dirſchel w Hornej Sch., 27. julija 1874. Franciſka Berth. Dale: Mi pschipoſkana Dr. Whitowa wodzieſla je jara derjeſinjaza ſa mojej woczi; hacž runje ſo widženje wręcziło njeje, tha je ſela doſtež priecz a proſchu (Eſlaſanje). Venzin, 10. jul. 1874. v. Huth. Dale: Ja po praw-dje wobhwědejoram, ſo kym wot džeezaſtwa bolezej woczi mēt a ſo ſo w poſteſenſkim čjaku widženje pomjeuſchesche, wſchē ſredki njeſe uſpombaču, hacž ſloučnje Dr. Whitowa wodzieſlu wot Traugotta Ehrhardtę w Grobvreitenbachu w Thüringſtej naložich a bijom po 2 bleschomaj ja dolepschenje phtych a widženje ſo poſyhlajuje. Pet-teltau ſola Braunsberga, 12. julija 1874. Anton Rodloſſ.

Jena holza, kotrež ſo žanebo džeta nje-boji, ſo na jenu ſoru pho. Hdje? to je ſhonicz na hredowſkej haszy (Schloßstraße) 170 po 2 ſhodomaj.

Jena holza može 1. julija w Budyschi-uje ſlužbu doſtacj. Hdje? to je ſhonicz we wudawarni „Serb. Nowinow.“

Ssyn sprawnych starskich, kotrež chze ſedlarſtwu a teſchnarſtwu naukuſnu, može pola podpiſaneho do wucžby ſtupicj.

R. Benedikt na lawſtich hrjebjach.
póbla wudawarnje „S. N.“

30 markow

myta ja temu ſamemu dam, kotrež mi teho, kij je barrieru (ſaſchlahowanje) bjes Worzynom a Vilej Horje roſta-mač, tač l wjedzenju da, ſo možu psche-cjivo njeſu ſudniſzy ſakročicj.

Hajnik Gwar.

Wſchitkim tym, kotsiž 24. junija wjed-čer l pomežy klwatach, jako bě ſo tudy ſipa ſ blyſklem ſapaliſka a ſe ſapalenjom bližſkih twarjenjow hrjeſche, wožebje pak mužſtwam tudonineju dweju ſyla-wow praſi najwutrobiſchi džak

Jan August Kummer,
bur we Lufy.

Zenotliwe cízla „Serbſkih Nowinow“
plačja nětko 8 np. a ſu tež doſtacj pola l.
pschekupza Herm. Kunada na bohatej haszy
a pola l. pschekupza E. Pürſche na Židowje.
Redakcia.

Serbske Nowiny.

Štvortlētna předplata
we wudawařni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjeſenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde číšlo placi 8 np.

Za nawěſtki, kíž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na rózku zwon-
neje lawskie hasy číšlo
688 wotedač, placi so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšer: L. A. Donnerhak w Budyšinje.

Čo. 28.

Sobotu, 10. julija

1875.

Skrawajeczu.

Ejí kámi třeſcjeni wotebjerarjo „Serbských Nowinow“, kotsíž čyzedža ſa nje na třeſče ſchtwórtlēto 1875 do předla placicž, njech nětko 80 np. we wudawařni „Serbských Nowinow“ wotedač. Ejí, kotsíž ſebi „Serbske Nowiny“ pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórſy ſkaſacž. Na ſchtwórtlēto ſa- placji ſo ſa „Serbske Nowiny“ na ſakſkých a pruſkých póstach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khejorſtwia 1 marka a ſ pſchinjesczenjom do domu 1 marka 15 np.

Nedakzia.

Wykolo a niſto.

Povjedanciſto.
(Słonečjenje.)

Wot ſajuſlanja luda bě hrabinka ſe ſwojeje womorž wotu- cíta. „Nadžija, nadžija!“ ſchepry jej jeje mandželſti, „hraj, wón je džeru wurubak a je hížom do iſtuſ ſaleſt; wón naju ſynta wěſceje wumóže!“ Wſho běſche ſ nowa wočiſko a njebe ničio ſkyſcheč, hač praſlot paſazych hrjadow. Ma jene dobo ſo wjetři třeſčeho poſlhoda ſaſypny a milliony ſchtricžlow po wſchej woſolnoſci roſleſčaku. Wſchitzh měnjačku, ſo je ko ſeſkerz tež ſaſypny; ale w tym ſamym woſomilnenju ſo wón w tej džerje poſlaſa a něſhto bělo ſa ſobu wlečesche, w druhim woſomilnenju bě wón paſ tež hížom na rjeblu a pocja pod njevorjeknithy ju- ſlanjom a radostným woſanjom wſcheho luda po rjeble dele leſč.

Delta pſchi rjeblu ſtejačku hrabja, hrabinka a Hana, wſchitzh druſu paſ ſo woſoko njeju čiſchečaku. „Je tón hólz hiſcheze ſiwo?“ woſaku ſo praſchejo. — „Měi ſo ſda“, wotmolwi ſeſkerz mōžne dyčajo, „wón ſ najmjeniſča hiſcheze ſliwlesche, jaſo jeho we koju nadendžech a do tejele pſlačty ſawalich. Ale bě hížom najwjetſchi čiaſ, pſchetož ſchpundowanje počiniasche roſpa- domac̄ a ja ſebi myſlač, ſo ko tež pſchekamam.“ „Haj, haj“, rjeblu jedyn wot tyč, kíž bliſlo ſtejačku, „to je Bože ſwarno- wanje, pſchetož taſkile ſylny a ſaſadžity muž tola tež wjele waži!“ Wjes tym paſ hrabinka pſlačtu roſwali, a hraj! hólcez pſlačao poſtanu a jei woſoko ſhiſe panę. Několremužkuž ſyly do wo- cíow ſtipičku, jaſo to woſlada.

Šeſkerz paſ praſi: „Ja ſym mučny a maſanu; Hana, poſi! moj domoſ poňdžemoj.“ Ale ta ſ nim híž nočzysche, pra- jizh, ſo pſchi hrabinch a jeje hólzu woſtanje. Wón to tež ſloneč- nje ſa pravo ſpôſna a džesche ſam domoſ; hrabja, hrabinka, Pawoł a Hana ſyntu ſo do woſa a wujedžechu k jemu ſu- ſejeiſez, ſo byču tam woſtali.

Šeſkerzowa we koju ſedjeſche a ſe ſedjenjom na wróčenje ſwojeho muža čalaſche, pſchetož ludžo běchu jej hížom powjedali, na čo je ſo wón ſwajk. Ale wona hiſcheze njeſedjeſche, kaſ bě ta wěz wupanyc̄ a běſche teho dla ſtracha počna. Jaſo wona nětko čežkli ſtup ſwojeho mandželſkého woſtyscha, běſche jej, jaſo by ſo jej čežkli ſamjen ſ wutroby walik. „Ale, ale Hanbrijo! kaſku ſy mi ſtarosć načzinik!“ rjeblu wona, „a na ſwoje ſamžne

běſeji a na ſwoju žonu njeſhy pomýſlit.“ „Moja luba“, wot- molwi wón, „tón hólcez budžiſche ſo wſchak heval ſpalit a to bě mje nucjeſche, wſho móžne ſa jeho wumóženje ſpýtač, wo- ſebje hdyž čujuč, ſo jeho heval nichtón druhí njeſumóže.“ A wona ſo ſaſměwku ſa jemu ruklu da — a dočho njeſrajeſche, dha wſchitzh čiſche ſpacu.

Naſajtra — bě to w njedželu — jedyn ſkuſobník k ſeſ- kerz pſchindže a jeho pſcheproſh, ſo by do woſydenja hrabje pſchifchot, dokelž čhe ſo jemu hrabinka, kotař je khorowata, rady ſama džakowac̄. „Ja to njeſčinu“, wotmolwi wón, ale na ža- danje ſwoje ſony ſo tola ſebra a tam džesche. Jaſo do hrabjeweho woſydenja ſtupi, hrabinka na ſanapeju ſedjeſche, Hana, Pawoł a hrabja paſ běchu w pódlaſkej iſtuſ, kotrejež durje běchu jenož pſchifac̄injene. Hrabinka ruce ſtanu a jemu napſchecžiwo ſtupi, ale wona ſo poſtröji, jaſo jemu bliže do wočjow woſlada, pſchetož wona ſpôſna, ſo je to tón muž, i kotrýž je njeſubosne ſetkanje pſched wrotami měka. Wona teho dla wopredla njeſe- džesche, ſáto praſic̄, tola po kſiwiſ ſtupu ſ ſchepotazym hko- ſom: „Wj ſeje moje džecžo pſched jačoſuej ſmijerežu woſhovalt. Wjeſeje ſa to najwutrobníſhi džak macjerje a wſmice ſpoda tole ſnadne myto.“ A wona wſa ruklu pjenjes ſ blida, kotrui jemu do rukli počoži. Wón drje ju wſa, ale da jej hnydom bele pa- nyč, tač ſo ſo papjerjana woſalka roſtorhny a ſo ſkote pjenyesy po iſtuſe woſoko kuſačku. „Ja ſym ſebi wſchak hížom pomýſlit“, praſi wón ſ hnevnym hkoſom, „haj, haj, mi je ſo to hížom do předla tak ſeſdako. Ale, hnađna knjeni, ja a ludžo mojeho ſu- ſlenja taſke ſa myto njeſčinimy. Ja Waſhich pjenjes měč nočz. S tym paſ njeje ſabyte, kaſ Wj ſ nami a naſchimi džecžimi woſhbadjeſe, jaſo byčmū ſaneho ſaſzuega njeſemeli. A čzterej ſ tym ſkotom. W mjenje teho proſhetſkého džesča ſo Wam džakuju!“

Hrabja ſaſtröjeny ſ pódlaſkeje iſtuſ ſchistupi, ſo by jeho nělaſ ſmerowač, a hrabinka pſlačizu k jemu rjeblu: „Poſi, ſo byčmoj jemu woſproſhkoj. A njech tež Pawoł pomha proſhac̄!“ Ale předy hač teho pſchitvjeſe, bě ſeſkerz woſhak. Wona paſ ſe ſylſoſtymaj woſomaj mandželſkemu praſeſche: „Bojo! ja ſym jemu taſku kſiwiſ ſcžinika a wón je pſchegos moje džecžo ſ pě- mjenjow wunjeſk!“ A wona jemu wupowjeda, taſke ſetkanje běſche ſe ſeſkerzom měka. Muž paſ rjeblu: „Troſtuj ſo, Eleo- nora, my ſo tola hiſcheze ſ nim ſjednamy. Ma kſiwiſ, kotrui

by jemu scjiniča, je Twoje wotczehnjenje bōle wina, dygli Ty ſama. Wy pak czem⁹ ſo polepschic." „Ach, ja wſchal čzu wſchitko czinic⁹, ſtož jenož mi radzis⁹", wotmowlvi wona, „jenož ſo bydmy ſo ſi nim ſjednoli!"

Wſchitkowu njeđelu pſchindje Hana i ſeſelerzejom a Marja gwojego muža ſi nějakim wobstaranjom do města pohla. Iako ſo wón něhdje ſa hodžinu domoj wrdeji, ſto wón ſi podziwanjom wo ſtwoje wuhlada! Hrabiz Pawok ſi jeho Janek hrajkasche, a hrabia a hrabinka, kotaž jeho mału džowęciciku na rukomaj njeſesche, jemu napscheinjivo ſtupiſchtaj. „Tole džecjo dyrbti mi wo wodacze prokacz pomhac a jeho macz ma mie podpjeracz. Lubſchi, lepſki c̄lowieče, Wy mie njeſmeče wopofasacz, wſchal ſeje mojemu hólzej žiwjenje ſdzerzeli." A wona jeho ſa ruku pſchitny, na kotrui ſo ſi jeje wocjow gyls⁹ ronjachu. A hrabia pſchitwitschi tež praji: „Sſeſelerzo, niz wérno, ſſeſelerzo, Wy jeſi wodacze?" Tón pak wſchón ſtruchy woſoko ſo hladasche, hacz na Marju poſladny, kotaž na njeho lubosnje ſi wózkom milasche. „Haj wſchal, hnadna knjeni, haj, knjes hrabia", rjekly wón wſchitkón hnuth, „wſcho je ſabyte!"

Dichtón njebe wjegeſchci, hacz hrabinka, a hrabia gzyſche jemu dobru fluzbu na gwojich ſubkach dacz. Ale ſſeſelerz praji: „Knjezi khleb jeſej noſhu!" a pſchi tym woſka. Duž bē dobra rada droha, tak jemu džakowonoſcz wopofasacz. Tola Marja radu wjedzesche, pſchetož junu wona domoj pſchitwitschi muzej rjekly: „Camlle Haſcha pſched trrotami čhe nam pělny dom ſi wulkej ſahrodu ſa tuni pjenies pod ſpodochnym wuměnjeniem pſchedacj. Kup jón!" A ſſeſelerz jón kupi. Haſcha pak pſchi ſebi rjekly: „Om, wón ſebi myſli, tak tunjo je kupit, ale hdy by wjedzik, ſo je knjes hrabia tsi džele kupnych pjenies ſapkaſit, tak ſo ma wón jenož jedyn dacz, ja ſo boju: wón by naš wſchitkich nabít. Duž čzu radſho hubu džerzec a pělnje mijelzec." A wón tež mijelzec ſeje a ſſeſelerz mijelzec domik a ſahrodu, hdež mojeſche po dženſkim cježkim džele wjeſor ſpolochnje wotpočowacj.

Powodzenie w Franzowskiej.

* Po nowſkich powieſczech je njebože, kotrež ſu ſliwki a powodjenja w Franzowskiej nacjinice, wjeſe wjetſche, hacz najpredy pižachu. Pſches dwaj tawſhntaj (tybažai) c̄lowielow je pſchi tym žiwjenje ſhubito. W měſcie Toulouſe je pſches 900 ludzi wo žiwjenje pſchitkto a pſches 600 khějow je wot wody ſpawalnych. Woſebje je tón niſlo ležaz džel města cjerpiſ, hdež je najwjasny fabrikow a pſchelupſkich magazinow. Wjeſe ludzi je žiwjenje wo ſebje pſches to ſhubito, ſo wulka woda tak ſpěchne a ſi tajſej mozu dſchitna, ſo bu wjeſe domow wot njeje předy powalenych, hacz mojeſchu woſylerjo won wuczelneč. W jenym powalenym domje bu 36 cježkow namalanych. Škłodowanje w Touloush ſamym ſo na 100 millionow frankow woſlicja. Wutoru, 22. junijsa, poſa woda w ręzy Garonne pſchibywac, ale ničtón ſebi na jadyn ſtrach njeſybleſche. Serjedu dopołdnja běſche woda hižom tak woſebje, ſi pſchi powodjenju lěta 1855 a netko wſchudjom žałbny ſtrach pſchibieraſche. Pſchipokdnju woſoko 2 hodžinow bē hižom 20 domow powalenych a dwaj mostaj běſchtaj wotnjezenaj. Někotrych mužow, kotsiž čhyžku ſo na konjach pſches wodu pſchedobyc, žótky ſobu hrabnychu. Pſchedměsto Saint-Cyprien, kotrež hluhšho leži a w lotrini 15 mbaž ludzi bydli, bē hižom pſched wjetſorom wot města ſameho ſo wotrenjene a zyku nōz bē wjetſorom padaznych khějow a wołanie ludzi għysheč. Tuto pſchedměsto je do čjista wutupjene a w zhěm měſcie je na 20,000 woſylerjow, liž ſu ſwoje woſylerje a wſchu ſwoju domjazu

nadobu a ſwoje wſchelake magaziny a pſchelupſke twory ſhubili. Schitwrtl, 24. junijsa, bē woda wo 2 metraj ſpadynka, ale woſolnoſcz wýſche a niže Toulouſa běſche hiſčie laž morjo, ſi kotrehož tu a tam tórmu, tſečti a ſchomu won luſachu, a po kotrehož ſokmaci kruhi twarjenjow, domjaza nadoba, morwe ſlocjata a ludžo, kolebli, drjewo atd. pkovali. S jenym ſkowom, njebože bē ſatrafne.

Powieſeje ſi drugich bližſich ſtronow Franzowskieje njeſtu lepſche. Réli Aude, Ariége, Tarn, Gave, Adour atd. ſu na podobne waſčnej ſalħadżak, laž Garonna w Toulouſu a woſolnoſci. Njebože je ſtrachne, wjele tybaž (tarwſynt) burow je wſcho do čjista ſhubito a jich pola a kuki ſu ſtažene; pſchetož ſi polow a winiżow je dobra pjerſch ſudrjenia a kuki ſu ſi njeſtadom ſanjeſene, tak ſo na nich žana tħawa roſci njeſmōže. Khěje, ſkót, domjaza nadoba, žnē — wſcho je na jene dobo ſanjeſene. Tybaži džekacżerjow ſu bjes džela, pſchetož wſchitke, pſchi rělach ſtejaze fabriki, ſu wot wody ſwottorħane.

W Agenje bē město 36 hodžinow powodjenie; pſchetož woda hacz do druheho poſlhoda domow dožħasche. Teho dla tamniſki woſylerjo wſchitkón tónse čjaž na kubiſach abo tſečħaqi ſwojih woſylerjow pſchibywachu, ſtažne w ſtrachne, ſo ſo ſnadž dom ſaſħpnej; pſchetož bjes pſchitacja běſhe għysheč, kalk ho bliże abo dale někaje twarjenje ſi ſropotom a pod žakosženjom ludzi ſaſħpnej. A pſchi tym zjle na żyrobje pobrachowasche, dokež bē ta wſchudje w delnič pſchibytak domow ſhowana a teho dla wjele kħeċċi pod wodu ponurjena. Micode holejki, liž w tamniſki il-ħoſtix ſchulſtu wuežbu doſtawaſa, dyrbjachu 36 hodžinow na tħeſčie heđec a njeſejaču ani ſkorti khleba, ſi kotrejj budžiha għo hobb ſaħħa tiegħi.

Wot wħi Sauvetette niežo ſtejjo wostako njeje, tež niž jena ġenċiġla murja: wſħe tħarjenja je woda ſpawala ka a potom woſkawka. So je pſchi taſſim ſatrafchnym powodjenju w měſtach a na wħaqi wjele ludzi žiwjenje ſhubito, może ſebi kóz khalič a po najnowiſčihs roſprawach hodži ho prajic, ſo drje licja tħi, kotsiž ſu ho tepli, ſi najmjenſha 4000 c̄lowielow pſchitupa. A ſhotož wſchelaki ſkót nastupa, dha mēnja někotre nowin, ſo je jeho ſi najmjenſha poč milliona ſchul w ſokmaci kónz wsačo.

Swētne podawki.

Němſke khějorſtvo. W Žitarwie a woſolnoſci mějachu piatl, 2. julijsa, kynie njeſjedro ſe ſliwkom a kruprobicjom. Šliwki padje woſebje w Dibbinje, Zionsdorfje, Obersdorfje a Vertsdorfje a je tam woda někotre twarjenja zjle, druhe pak jenož po kruħach woſkawka. Poſdžiſho rēla Mandawa, do kotrej bē ſo wſcha tale woda walika, pſches ſwoje brjohi ſupi a kruħ Žitarw a niže ležazu woſolnoſci powodži. W restaurazijsi „Walterschänke“ piwne c̄wiz, ſtolsy a blida woſoko pkovali.

Pſchedqyda katholiskeho duchownego konfiftorſta w Dragejjanach, dwórski kapelan Bernert, wot hamja ſa ja poſchitkofleho vitara w salſiħ herblikskich krajiach pomjenowanym a jako tajſi wot krala Alberta pſchipoſnat, je 5. julijsa pſched ministrom kultuřa a ſtatwneho wuczelniſta ſwoju pſchibahu wotpočoſit. — Po kralowskij poruczeńſci je ho minifte wójny 4. julijsa do Wina pođat, ſo by tam w mjenje krala na pſchewodjenju khějora Ferdi-nanda džel brak.

S Varlinu piňa, ſo pjeniesy ſa němſke wójſko njeđoſhaſha a ſo budje ho ſumma, hacz dotal ſa nje wuſtajena, wo 5—6 millionow toleč wjetſhieč dyrbjiec.

Minister kultusa a sławneho wučenjstwa, Dr. Fall, hiszceje pschezo w rheinskej provinzy wołoko puczuje a jemu tam s libralnej strony wulku cęscę wopokaśuju. Wón bē wondano tež w Ehenje.

Cęsi pruszy katolszy duchowni, kotsiż hac̄ dotal swoju sdu s krajnych kaſow dostawach, ju nětlo wjazy njedostanu, kiba jo ſo prjedy tak mjenowanym nowym zyrtwinstkim falonam podczisnu. Hac̄ dotal ſo jim żadny podejſzny njeje.

Khejor Wylem ſo 10. augusta s gaſteinskich kupjel do Barlina wrdej a budze 15. augusta pschi wotkryętu tak mjenowanego hermannoweho pomnika w Detmoldze pschitomny. Wot 8. hac̄ do 16. septembra budze na manövrach pola Siegnitz a wot 18. hac̄ do 23. na manövrach pola Koſioſa. Potom ſo wón 28. do Baden-Badena poda, hdyž tehdem najſterje tež jendželska kralowa pschijedžie.

Austria. Khowanje prjedawſcheho awstrijskeho khejora Ferdinandea je ſo 6. juliija s wulkej pschu we Winnje ſtak a běchu t temu tež ruzski, pruski a italski krónprynz, kaž tež jedyn bayerski prynz a wjysche teho poſkazny wschelakich wjerchow pschijeli. — S Prahi, hdyž je Ferdinand wumrjet, bu cęko 4. juliija popołdnju ſe wſchej cęscju na dworniſcheho ſteſniſy dowjeſene a wot tam dale wjescene. Nimalo wſchitk domy w Praſy běchu ſ ciornymi khorhoježlami pschene a hewal cęſki lud njebohemu Ferdinandet pschi tutej ſkładnoſci wſchu mōžnu cęscę wopokaſowaſche, pschetož wón je iich poſleni krónowaný kral. Khejor Franz Josef je drje tež klobit, ſo ſo tež jako cęſki kral w Praſy krónowacž da, ale wón to hac̄ dotal ſcinič njeje a teho dla jeho Cęchojo ſa žaneho praweho cęſkeho krala njedžerja.

Franzowſka. Hac̄ runje budze kraj t wotſtronjenju jenož najwjetſcheje, psches ſliwki a powodženja načinjenie wodn, wjele pjenjes načojež dyrbjež, dha je franzowſki ſeim tola hiszceje 100 millionow frankow ſa woſklo pschiswoli. — Sa tych, kotsiž ſu psches powodženje ſchłodowali, ſo w Franzowſkej a tež druhdze pilnje pjenjeſy hromadža. Wdesto Pariz je 100,000 frankow dako a w theatracž ſo ſa nich hrajeſche, ſchtož jenož w tſioch djiwadſach 52,000 frankow wunjeſe. Nowiny „Temps“ běchu 120,000 frankow na hromadžili a druhe nowiny paſ mjenje, paſ wjazy. Knjeni mandželska marshala Mak-Mahona je hizom poč milliona ſhromadžika a ſeim najſterje 5 millionow pschiswoli. Ale ſe wſchitimi tutymi darami budze jenož najwjetſcha nufa pschiswita, pschetož ſchłoda je psche wſchu mēru wulka.

Ružowska. Khejor Alexander je wutoru thđenja do Warszawy pschijet, hdyž wjelili knjas naſlēdnik (t. j. ruzski krónprynz) Alexander Alexandrowicz na njeho cękaſche. Khejor tam nimalo dwē njedželi wostanie a ſo potom do Petersburga poda.

„Wózje naſch.“
A narodnemu dnju lubeho nana.
(Na żadanje.)

Djenſ, luby nano, ſ luboſeju
Wam i Waſchom' narodnemu dnju
Nět pscheju ſtrowoſej, wjefele,
Troscht, Božu hnadu wobſtajnje,
Po cękym dothim ſiwiennju
Tam ſ hnady ſbóžnoſci we njebju.
A ſa Waſh i Bohu ſdyčuju:
„Naſch luby Wózje we njebju,
Budź twoje mieno ſwjeſcene,
A wſchu, ſchtož twoja wola je,
Gwo stan, kaž horka na njebju,
Tež pola naſz na ſemi tu.“

„Naſch wſchēdny kheleb nam vjenja daj,
Naſi naſche wiñy wodawaj,
Kaž wodawamy bližſchemu
Tež jeho wiñy ſ luboſeju,
Do ſpystowanja njewjedž naſz,
Naſz wot ſtoh' wumoj kóždy cęſ.“

„Hlaj, twoje je to kraleſtwo,
Wſcha móz a cęſej a wſchudžem wſchu
Wot wěčnoſcie do wěčnoſcie.“
Haj, hanjeū, haj to wjefele
Djenſ i Waſchom' narodnemu dnju
Wam, luby nano, wuproſhu.

Petr Młon.

Ze Serbow.

S Buduſchinā. Naſche wulke měſchjanſke ſtělenje je ſo ſaňdženu njedželu ſapocjaku a bē tutón djeni woſebje ſe wſow jara wopytane, dolež bē jara rjane wjedro, kajtež tež ſkładowaze dny knježesche. Tak mjenowaných ſwójbnych zeltoſ ſe lětſa ſaſo mjenje a po cęgu ſokho doſc̄ ſ temu pschindže, ſo budža na tſelníſku jenož tajte zelty, w kotrých ſo je a piſe abo ſpěwa a hraje, pschi cęimž drje tež wſchelazy kumishtario ſenje njepobračuſa. — W přenjej tarej ſu fabrikant woſmijazhých tworow, t. Dieza, ſ kralom, t. Morča paſ ſ marshalom.

— Wot 2. juliija, hdyž mějachmy tudy wjele hrimanja, ale malo deſčezja, ſmny hac̄ dotal (8. juliija) ſtajne ſuče, jara horze dny měli. Pjatki, 2. juliija, ſo tudy hizom dopokdnja někotre rasy ſhlinje ſahrima, jako hiszceje ſkłončlo ſwěčesche a je blyſt tehdž něhdže wołoko ſopornila dyrik, njeje paſ žaneje ſchłody načinik. Ma tym ſamym dnju je blyſt tež do břtličjanſteje, pschi ſchuzeju ſtejazaje korcymy dyrik, njeje paſ tež tam žaneje wulkej ſchłody načinik. — Wolba noweho budyského tačanta ſo vječza 28. juliija ſtanje a budža, kaž ſo powieda, t. japoſchtoſki vilar Vernert w Draždjanach wuſwoleny. To je jara pělny a jara doſtojný knies a my na žane waſhniſe ničo pschecžiwo njemu nimamy, ſchtož by jemu ſkonečnje tež wſchu jene bylo, ale djiwno ſo naun tola ſda, ſo wot někotreho cęba ſem žadny kužiſki katolicki duchowny teko hódný njeje, ſo by tole tola runje woſebje kužiſle město doſtaſ, ale ſo ſo koždy ras jedyn duchowny ſe ſakſich herbſkich krajow a ſ zuseje diotecy wuſwoli.

S Korſymja. Tudy je ſo 1. juliija nježenjeny dželac̄czej Pawoł Schmidt ſ Wjeleczina ſatepič, jako ſo w rěž Sprjewi ſupasche.

* **S Łahowia.** Kaž nam „Serb. Now.“ thđenja ſ Laha pižachu, tak je tež pola naſz tu ſamu nōz na naſchim hrodiſchku Bože njewjedro dyriko, a to na ſedžn ras do tſioch dubow, koſrež paſ ſu jara malo woſchłodžene.

† **S Radworja.** (Wučiž z „Rath. Poſta.“) Srjedu, 23. junija, ſuň cęko naſchego zemrjetoho knjeza fararia Jakuba Nowala do rowa ſhovali, we kotrymž je knj. farar Hrehor we ſečze 1813 ſwoj wotpočiň ſamalaſ. Rano w 8 ſo na ſwonjenje ſ wulkim ſwonom woſadni a cužy pschewodžerjo we wulkej mnohoſci wołoko faru ſhromadžowacž poczachu. Wołoko ½9 ſpěwachu duchowni na farje cyrlwinſte ſpěwanja „po morvých“ (Matutin a Landes). Po 9 zapocja ſo ze wſchitimi ſwonami ſwonici a po wužohnowanju cęla ſzradowasche ſo poſrjebný cęah. W předku buchu kſchiz a bratrſkej khorhoji njeſene. Potom ſledowasche ſchulſta mlečina a duchownſtwo. Wysoko doſtojný knjez can. cap. cant. Jakub Kucjanek z Budyskina běſte halo zaſtupniſ wysokodost. konſistoria a halo pschecžel zemrjetoho wuljenjenjo poſrjebných woſradow (ceremonijow) pschewzak. Kaſchę njeſechu njebjeſa noſcherjo,

hebetarjej a schulscy predstojerjo nascheje wosady. Za kashcjom džehu macz, sotry a krejni pscheczeljo zemrjetoho, kaž tež wulka mninošč žarovacoho luda. Z nich nospomnju hrabju Detleva z Einsiedel halo zastrupnila swojoho nana a swětnoho patrona nascheje chrkwe, hrabje Clemensa z Einsiedel nad Radworjom a barona Ulermannu z Lutobęza. Hdyž cžah na kerchow pschińde, bu kashc psched durjemi chrkiceli „swjatoho kschiza“ stajený a w cyrkwi djeržesche knj. cant. Ruzank Requiem, pschi lotrem knj. farač M. Hörnik a tačhantsli vilar knj. J. Dienst pschińzowaschtaj. Na pobocžnym wołtarju mějesche schpitalski administrator knj. Jakub Waranac božu mschu. Na to sečhowske Liber a cželo bu do rjenje wudebjenoho rova položene. Pschi rovje djeržesche kaplan H. Duežmann pohriebne predowanjo. Hischče buchu poslednje modlitwy pschi rovje wuspowane. Zaſh džesche so do chrkwe, hdyž knj. farač Jakub Bjenisch z Nalbic spewanu, knjezaj fararjej M. Smola z Njebjelcic a M. Hörnik z Budyschina mijelčacu božu mschu djeržachu. Tak slonci so zrudna swjatočnošč. Boh po pschej naschomu lubowanomu knjezej fararjej skoški wotpocinck we khodnym klinje zemje. Njech jomu węczne swětko swęczi. Wysche předh nospomnjenych ll. duchownych běchu pschi pohriebje pschi-tomni wysolodostojny knj. can. farač Jakub Barth z Khrosczic a knj. farač Franc Schneider z Kulowa, knj. schulski direktor Petr Scholka z Budyschina, knjezaj administratoraj Jakub Wornat ze Schpitala a P. Innocenc Jawork z Kožanta, knjeza kaplani Jan Nowak z Khrosczic, P. Thaddej Natusch z Marijneje Hwézdy, Michał Kóla z Nalbic. Tež kapucin Jurij Jawork z Rumburka a knjez diaconus Hendrich Urban z Kluscha běchtaj na pohrieb pschichkoj.

H. D.

S Vjedruſta. Psat, 2. julijsa, w druhéj hodinje tudy pschi gylnym krimaju a doſez móznyh deshčezu běkst do noweje brónje korejmarja Bjenady dyri, tola pak njesapali, dokelž bě mašinna a hischče nicž w njej njebehše. Potom dyri tu běkst do mašinoneho wumješka živnosčerja Wolfa, hdyž so pak tež dale žana wjetšha školoda njeſta, kiba so ho někotre zyhle dele smjetachu. Slončenje pak běkst hischče do hródze kublerja Palmana, l domskim pschiwarjeneje, dyri a ju sapali, tak so ho wona bōrsh paleſche a ho tež l domskimi wotpali, tola buchu ho-washy sko a konje složomnje pkomjenjam hischče sahe doſez wutorh-njene. Hac̄ rannje běchu nělotre gylawy se ſwojimi mužtowami l pomoži pschiheli, dha bě tola to najwjetšha pomož, so ho deshčz móznyh lijeſche a l tym dalshe roſchérjenje wohnja sadžewaſche.

S Nowyč Vorſčiz. Tudy mějachmy psat, 2. julijsa, gylne njev jedro a doſez wulki ſliw, pschi cžimž khwilu krupy, kaž holbjaze ſeja wulke, džehu, kotrež ſu na tudomnych a konječanskich ležomnoſčach tójskto ſchody načinike, woſebje na běrnowym ſelu, kaž tež na kólkach a golotwi. Krupy ſu tež, kaž so powjeda, dale horje hac̄ do Nachlowa pod Čjornobohom padake, njeſtu pak Janeje, pominječa hódneje ſchody načinike, dokelž rědko a hle-wscheho wětra podachu.

S Minatača. Pschi njev jedre, kotrež tudy 2. julijsa mějachmy, je běkst knjezemu ſaſtoniskej Rjezyn, w knjezej kheži wo wšy bydlazemu, w hródzi dwě koſy faraſyk.

S Hermanez. Mandželska a 13letny ſyn tudomneho khežnika Jana Panacha běchtaj ſo 2. julijsa dopoldnia na gnydžekanje podakoj, jako pak bě ſo njev jedro pschiblizilo, dha ſa dobre djeržeschtaj, ſo domoj wročzicž. Na domojpuču tón ſyn karu džeczela wjeſeſche, macz pak ſ wosom jědjeſche, jako ſo na jene dobo ſahwěči a ſatrasczne ſahrima, ſyn ſo pak na džeczel ſiwny a wjazn njeſtaže, — a jako macz počna stracha knjemu pschiběja, dha l ſwojej njevurjeknijenej žakoſči ſpoſna, ſo je jeho běkst faraſyk.

Se Strjajowa (w Delnej Eujiz) piſche zaſmil, ſo je tam 21. junija w Bramzez brójni wječor woheri wuſchoł a ſo ſu ſo ſchyri dwory wotpaliſi.

S Prjawa ſa wón piſche: Psched ſedmimi lětami ſo naſcha wjeſh wotpali a tež naſcha zyrlej; 23. junija t. l. mějachmy psches Božu hnadi tu nowu, rjanu a wyschnu zyrlej poſhwiecziej. Naſch kral je jeje patron a je ſu teho dla natwarik; rjanu tórm ju pschi ſ wonka, rjane byrgle ſ nutſla a tſi derje klinčaze ſwony wołaja ſe mschi a l modlenju. K temu ſwiedzenju běchu pschischli l. radžicel ſe Selchow, l. landrat ſe Funke, l. generalny ſuperintendent Dr. Büchel, l. ſuperintendent Ebeling a wjele duchownych. Hochſti farač, duchowny naſcheje woſady, djeržesche němſe a herbſte predowanje, l. farač Muka pał modlitwu.

Wot redalzije.
Rozprawu wo „hudeſčanskim“ miſioniskim a „hermančanskim“ ſchulſkim ſwiedzenju možemy haſle ja wypjeti bac̄.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanž Depla. Ale ſaiſe džiwnie wójny jedyn druhdy wuhlada!

Mots Tunka. Mo, netto tola Jane wójny njeſtu.

H. D. O haj, moj luby Motsko; pschetož jako ja wondano ſ Budyschina na horu Čjornoboh džeh, dha wuhladač, ſo w jenej wjeſh jena žona ſ khabonom woſowaſche.

M. T. Bledž wſchal bledž! Běſche dha tón khabon ſhollowat, ſo ſnadž ſo tež žonje ſubjeſche?

H. D. To ja njevém, ale tež ſyム widžak, ſo wona ſ halou na njeho praflaſche. Ale wón ſo njebojeſche a wona dybjeſche ſlončenje zoſacž.

M. T. Hm, njebe dha ničton wo wšy, ſiž budžiſche ſi pomhač?

H. D. Ach, ta zyla wěz ſta ſo psched poſlenzu, a hdy by tež gmejnſli ſtarſki pomhač čžek, dha byku ſo jemu tola jenož ſmaji, hdy by pschedzivo khabonej proces ſakozječ čžek.

M. T. Hoi, to ſo mi tež ſda, ſo by ta wěz potom haſle tak prawje ſměſčna byſa.

Cyrkwienske powjesće.

Wérowani:

Michałka zyrlej: Handrij Němž, wobydler pod hrodem, s Mariju Langz tam. — Jurij Gustav Jakub, kheżer a poleż na Židowje, s Madlenu Schokciz s Małżeż. — Michał Weisert, kheżnik w Mnichowcu, s Mariju Madlenu Wiechez s Bzjiz. — Biedrich Wylem Ryktař, fabrikski tycer w Czichonczach, s Hanžu Libschiz tam. — Koralia Ota Wagner, dohladowar w Schandawie, s Mariju Louisu Schmizek s podhroda.

Krčeni:

Michałka zyrlej: Ernst August, Michałka Augusta Wieczasa, wobydlerja w Hruboczizach, ž. — Jan Max, Jana Grösch, wobydlerja pod hrodem, ž. — Augusta Hilžbjet, Biedricha Augusta Röninga, fithingskeho kowarja pod hrodem, dž. — Anna Maria, Biedricha Augusta Horne, wobydlerja w Dzějnilezach, dž. — Helena Augusta, Koralia Wylema Jakuba, wobhedgerja na Židowje, dž. — Gustav Alwin, Ernstia Bohuměra Janascha, wulstahrodnila w Srežchinje, ž. — Maria Wilhelmina, Pētra Scholty, poklenka w Delnjej Kinje, dž. — Max Pawoł, Handrij Urbana, wobydlerja na Židowje, ž. — Martha Amalia, Handrij Pjetascha, khežlarja w Delnjej Kinje, dž. — Maria Ernestina, Michałka Augusta Nowaka, sahrodnika w Jeńezach, dž. — Maria Theresia, Pētra Ernsta Hoffmanna, wobydlerja w Jeńezach, dž.

Zemrjeđi:

Džen 16. junija: Jan Pawoł, Ernstia Syndy, pohoneža, ž., 1 l. 2 m. 19 d. — 18., Jan Jurij Ernst, Jurja Wieczasa, khežerja na Židowje, ž., 5 m. 4 d. — 19., August Max, Jana Augusta Libsch, maschinawjerja w Dobruschi, ž., 1 l. 5 m. 14 d. — 21., Handrij Helas pomjenowany Kalich, prjedawski podwyski pod hro-

dom, 27 l. 9 m. 7 d. — 22., Jan August, Handrij Lawka, pohoneža, ž., 2 l. 9 m. — 24., Jan Ernst, n. ž. w Bortku, 19 d. — 25., Emilia Martha, Jana Bohuněra Schuberta, schewza, dž., 1 l. 10 d. — Jan Kurt, Jana Koralie Kschizanla, cieźle, ž., 1 l. 13 d. — Koralia Mołz, Pētra Bartka, wobydlerja na Židowje, ž., 10 m. 11 d. — 27., Hanža Theresia, n. dž. w Jeńezach, 2 m. 21 d. — Maria, Koralia Augusta Kreczmarja, wobydlerja w Hněwkežach, dž., 3 l. 7 m. — 29., Jakub Scholka, wobydler, 68 l. — Maria Wilhelmina, Pētra Scholty, poklenka w Delnjej Kinje, dž., 9 d.

Płacjissna žitow a produktow w Budyschinje

3. julijs 1875.

Bitowy dowos:	3217 mchow.	Na wiskach		Na bursy	
		wot ml. np.	hač ml. np.	wot ml. np.	hač ml. np.
Pscheiža	50 kilogramm	9 52	10 71
Rožta	-	8 35	8 54
Ječmjen	-	7 53	7 79
Worž	-	8 75	9 —
Hroč	-	—	—
Woka	-	—	—
Waps	-	—	—
Zahly	-	16 —	—
Hejdusčla	-	19 70	—
Běrný	-	2 50	—
Butra	1	2 30	2 50
Schyno	50	6 —	6 80

Drzewowa aukzia

w demjanskim ryczerkublerskim ležu.

Pondzelu, 12. julijs t. l., budje šo s ležowých mestnosćow: džeczelowe ležki, lisčja hora a Rážez parzella s drzewnicją, wulšbowaneho, spowalaneho a wulšbnjeneho drzewa 65 schmrékowých žerdzi,
43 Rm. mjeħlich schęzepow,
1 Rm. twierdych kliplow,
203 Rm. mjeħlich kliplow,
28,00 mjeħlich sbħekwowych walczłow,
1,00 twierdych nabithych walczłow,
30 mjeħlich nabithych walczłow,
64 lisčjodrzewowych dolkich hromadow

pod wuměnjenjom nažadjenja sa hotove pjenjesh na pschedawacj.

Aukzia šo dopoldňa wot 9 hodzinow w drzewnicju w ležowym wotbžezenju „džeczelowe ležki“ woldżerji. Kupowarjo šo prosča, kebi te drzewa prjedy wobhladacz a šo teho dla na dohladowarja w hajniškim domje pola Huski wobrocicj, abo šo tež bjes dal-schego do naspomnjenych mestnosćow podacj.

Grabinške Schall-Riaucourške hajniške farjadništvo w Huszj.

Hugo Obelt.

Kubko na pschedan.

Schtwörtlenške kubko lat.-no. 28 w Stařich Porschizach, wopschijozje 38½ körza ležomnosćow, bjes nimi 8 körzow kufow, se 400 dawkstimi jenosćemi napołozene, bjes wumjenka a hospdy, je pschemenjenja dla sa 6500 toler se kwobodneje ruki pod napłacie-njom 3000 toler na pschedan.

Wschodne dalsche je pola wobhedgerja štonicj.

Dickowa koncepcionirowaná daloko wuwołana spodziwnje hojaza żalba,

kotrož je šo najbole kóždy ras jako dobra wopokasata, porucža šo w žerdłach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowskeje haptiky.

We wudawarni „Serbſkic Novin“ je dostacj: 1. Port Boži. Wazne powjesće ſ Božeho kraleſtwa. Prěni džel. Seitajak A. Schkora, farar w Ssmilnej. 10 nsl. (1 hriwna.) 2. taž tež s njego někotre wo-gebite weċijscje, jako: a) Poljskar a Au-gustin. Woſebnaj kwědkoj i přenich čjachow ſchecfcijskaje žyrkwe. Š grichistick a ka-cjanskih žorkow čerpak Dr. Kalich, farar w Hornym Wujesdze. 2 nsl. (20 np.) b) Rastacje ſherlusčow „Ach woſtan pschi naž s huadu“ a „Jesuš, moja nadžija. Podak A. Schkora, farar w Ssmilnej. 5 np. c) A. H. Franka. Wobras jeho živjenja a skutkowania. Spišak A. Schkora, farar w Ssmilnej. 8 np. d) Tři dny s Gellerto-weho živjenja. Spišak A. Schkora, farar w Ssmilnej. 18 np. e) Ludwig Harmš, du chowny w Hermansburku. Wobras jeho živjenja a skutkowania. Spišak A. Schkora, farar w Ssmilnej. 18 np. f) Benzion. Spišak R. A. Fencž, farar w Palowje. 12 np. g) Wudowa Linatowa abo ſhubjene wopiskmo. 18 np. a h) Čeſe ſornjatka i bohatym płodam. Podak A. Schkora, farar w Ssmilnej. 15 np.

Jenu khežu se ſadowej a ſolotowej ſa-hrodu ma pod spodobnymi wuměnjenjemi na pschedan G. Mah pola gasownje w Budyschinje abo korejmar Kenež w Nowych Ma-leščizach.

Sħħischni wolij

wot haptikarja G. Chopa w Hamburgu fa-hoju hlkhoſcji, hdžż pschinarodzena njeje a wot-wobrocja węscje wſchitke s cježlim hħisħenjom sjenocżene njeſpodbornoſeje; flacon sa 1 marku 80 np. ma na pschedan w Budyschinje Heinr. Jul. Linda.

Gjorne a piżane lüſtri, dwójny lüſter, laž tež zyklo- a polwomjone klaniny i dra-ſtam najtunischo pschedawa

Ernst Pech
na žitnych wiskach.

Darmotne sahnacze wopilſtwa.

Wschém taikim pomozh potriebnym šo tónle węſtik ſredt ſa tuto sahnacze porucža, kotrož je šo w njelicenjach padach nanajlepje dopo-kaſko a wſchedneje pschipoklane djalne pišma wrócenje domjazeho ſboža wobħwdecja. Sa-hnacze može šo s wjedzenjom abo bjes wje-dzenja koreho stacj. Ěgi, kotsiž wo to ro-dza, njeħi swoju adresu na „F. Bollmann in Berlin, Schönhauser Allee 147a“ poſcjelu.

Wiedżenske wuprajenje wo Glöcknerskej czechuitej a hojatej żalbje*) knjenje Mathildy Ringelhardtowej rodz. Glöcknerez w Gohlisu pola Lipska.

Ja kym tuje žalbu podrobnemu analitysko-chemiskemu pruhowanju pedezisku a pschi tym namakał, so je wote wszech schłodnych, wótrich a sahorajzych wutkow do spolne prośna. Tuta žalba wósteji wjele wjazh jenož s zyle nieschłodnych, mithch, womjehczazych, smierowazzych, rosdżelazzych a hojazzych wutkow, które w swoim ssenienju, kaž so tudy ma, po wuprajeniach w piśmiech wszech wulskich a sławnych lekarjow pschi najwschelaſtich czerpjeniach a skoroszczach wot wulkeje hojazeje mozy a skutowanja;

jak o. p. pschi rheumatiskich, wiecznych, podograiskich a drugich teho runja czerpjeniach pschi drjenju w stawach, w shibadlach a w kschizu, pschi szkozenju, boleszczi ledzbow atd. pschi szczekliſuach, wotewrjenych ranach, jedmienjach, czornych ranach, wosabjenju, rubnjenju, kłoczju a tñelenju atd. Hdyż ma neto jedyn strojowalny frēd taſte woszene kafoszce, kaž Glöcknerka hojata a czechnita žalba, dha wschem wiedżenskim požadanjam dość czini a szkluži teho dla s połnym prawom, so so jako wubjerny domjazy a hojazy frēd sjawne woszeweja a pschezo teho dla porucza a rospiszczenia, shtoz ja tudy po wstojnosći na mestroniske waschnie jenož po wěremnosći a wěrnostyi wobtwierdzam a pschipasnam.

W Barlinje, w haperleji 1872.

(L. S.) Dr. Hess,

Dokelž hu tež mi dobre skutowanja Glöcknerskeje hojateje a czechuiteje žalby jara derje snate, dha móžu so prjódstęozemu wiedżenskemu rceſtajenju a wuprajenju jenož s połnym pscheszwođenjem pschisankuycz, shtoz ja s tutym tež wobhwedczam a wobtwierdzam.

W Barlinje, w haperleji 1872.

(L. S.) Dr. Johannes Müller,

medicinalny radziczel.

W szłodstwie horla naspomnienych pschiczinow mam ja prawo, tutej žalbie pschi-mjeno „wubjerna” dacż.

Direktor polytechniskeho instituta a chemiskeho laboratorijs.

Dr. Theobald Werner we Wrótklawju.

* Praw-
dziwa se (M. RINGELHARDT) na schachtliczych i dostacju w schachtach po 25
dzień w budyslowej haptkowej, kaž tež w hapt-
schtemplom: up. w budyslowej haptkowej, kaž tež w hapt-
schtemplom: tykach w Biskopizach, Nakazach, Scherachowje,
Hirschfeldze, Biernaczizach, Wostrowzu, Herrnhucze, Neugersdorfie, Grossschönawje, No-
wosatzu, Seifhennersdorfie a w fabrizy w Gohlisu pola Lipska.

NB. Bjes horla wucjischczaneho schtempla žalba prawdziwa njeje.

Skład czaſnikow

wot

J. G. Schneidera

na śmutskomej lawskiej haſy, pôdla torma.

Wulki wubjerk w schêch družinow czaſnikow (segerjow) po najtunis-
kich placzisnach.

— Jenož derje wotczehnjenie czaſnikii so pod twjerdym ruko-
wanjom pschedawaja.

— S dobom voruczam prawdziwe szlëborne rječasaki, prawi-
dziwe talmisložane rječasaki a postložane rječasaki we wulkim wubjerku,
teho runja prawdziwe flote rječasaki, medailony a klucziki.

— Hewak pschispominam, so kym ſerbſkeje rycze mózny.

Wschitfe barbñ,

ſuché, kaž tež hotowe i barbjenju, laki, ſiruiſh a terpentinowy woliſ naj-
tunischo porucza

Moritz Mörba.

Muczne mloczaze maschin

fabriki Maisarth & Co. w Frankfurcie nad Majnom neto kždu sobotu na syno-
wych wulach w Budyschinje na prahu a na psbedan ſteja wot

C. Höhn.

Muzia.

Bližšu pôndželu, 12. julijsa t. l., budja
so na Ulriches ſuble cjo. 1 we Wulkej
Subernizy rano wot 9 hodžinow zhe ſte-
jaze žne, wſchitlon živý a morvý inventar,
iało:

- 7 kruwov,
- 3 ſakoižy,
- 2 mlodaj bytaj,
- 11 žwini (bjes nimi baſonhiffe),
- 4 koſy (2 starej a 2 mlodej),

2 hospodarskej wofaj, 1 ſylanjowa a jena
wějaga maſchine, 1 ſanje, kaž tež wſchitlon
rolny a hospodarski grat na pscheszadžowanje
pschedawacj.

W Budyschinje, 6. julijsa 1875.

A. Schneider.

Prjewowa aukzia.

Na bręsynskej holi pola Zympla
budže so ſchtwórk, 15. julijsa t. l., rano
wot 9 hodžinow

10 Rum. kholusowych ſchęzepow,	
75 = = kuleczlow,	
11 = = pjenikow,	
17 ſtotnjow ſbytkowych walczlow a	
70 hromadow kopaneho ſtanja	
ſa hotowe pjenesy na pscheszadžowanje	
pschedawacj.	

W Maleſčezach, 6. julijsa 1875.

Sachſa, wſchisci hajniſ.

(Młoczaze maſchine.)

Wulke poſtraczenie w ratoſtweje je nowa mloczaze
maſchine kholobnje ſnatej firmy Ph. May-
fARTH & Co. w Frankfurcie nad Majnom,
ſtoř, wot 2 čłowielom wjerczona, piecza
w 1 hodžinje teſlo namłoci, kaž 3 mloczzy
ſa zhyt rzebi. — Niz ſorniſeſka w kloſach
niewostaji a wſchelake ſito jenak derje mlocz. —
Hizom psches pjanuacje thiaz thiale mlocz-
acych maſchine ſo trjeba, ſhtoz je dobre wo-
pijmo ſa jich dobróscz. Placjzna je jenož
180 hacj 198 markow a franko pschispoſlanje
po ſeleſnizb.

Staſanja moža ſo pschi horejſhei firme
ſtarz abo psches jeje agenta knjeſa Chr. Höhn
w Kóſlach pola Budyschina.

Wuſznywej

poruczam woli, hróch, hejdusihku, kaž
tež doſte a krótkie koliſowe ſzymjo.

A. Krüger

na horucziskej haſy 535.

Majſlepſchi wobjerny pôver ſa ſwinje,
valcik 50 np.,
ſalſowy pôver a kolkowy pôver ſa konje,
reſtituuiſki pôver ſa konje atd.,
ff. körjeuſki woliſ a citronowy woliſ,
tolczenje körjenje a ſafran atd.

porucza hrodowska haptka
w Budyschinje.

W Budyschinje, 1. julijsa 1875.

S tutym dowolam ſebi najpodwoſniſho wojſewic̄, ſo ſym ſwoje w tuđomnym měſečje pod firmu:

August Pötschke

w jedzene

kolonialtworowe, tobakowe, cigarowe a spirituosowe khlamy
na dženkiňskim dnju mojemu wujej Carlī Pötschkej pſchedal.

Ša čeſczomne dowērjenje a wopytowanje, mi tak wjeli lēt ſpožczenie, ſ tutym ſo najnaležniſho džakujo, ja ſ do-
bom proſču, to ſamo tež na mojeho nagleđnika dobrocziwje pſchenjefcz džycz a porucžam ſo
ſe wſhem pocjeſcowanjom

August Pötschka.

Na prjodkſtejaje wojſewjenje čeſczomne džiwaſo, dowolam ſebi najpodwoſniſho k navjeđenju dac̄, ſo ſym
moje dotalne

kolonialtworowe a cigarowe khlamy

ſe ſwonkneje lawſſeje haſy
ſobu do tych wot mojeho wuja kupyjenych khlamow pſchepoložit a te ſame pod mojej firmu:

Carl Pötschke

na ſerbſtej haſy, pôdla mjaſowych hētkow,

dale powjedu.

Ja proſču, mi dwērjenje, mojemu wujej, kaž tež mi w mojim dotalnym pſchepytku w tač wulkej mērje ſpož-
czenie, tež dale dobrocziwje wobkhowac̄ džycz a budu ſo ja ſtajne prōzowac̄, temu ſamemu w kóždym naſtupanju
doſč ežinicz.

W Budyschinje, 1. julijsa 1875.

S pocjeſcowanjom najpodwoſniſho
Carl Pötschka.

K wuſnywej!!

Woki, polſki hróč, hejdusichku, koliſ atd. po najtunisckich pla-
cjiſnach porucža
w Budyschinje

Wollmann & Co.

na žitnych wilach a ſchulſtich hrjebjach.

Dospołne wupſchedawanie,

na hlownym torhoschczu w domje knjesa Brokhy.

Še wulku mēchjanſkemu tiſlenju porucžam 100 wuſhiwaných bělých ſpôdnich ſuk-
nijow ſa kóždu starobu, kaž tež kholowych a ſhórzuch.

Še dobowm porucžom tež ſwoj jara derje ſrijadowaných ſkład ſchtrypow, lamisow, mužazých ſpôdnich kholowow, ſchemisetow, tornarjow, manschetow, kravatow, ſłów, rukaj-
zow, manschetowych a tornarjowych kneſlow, po ſpođizionje tunich ale twjerdych placjiſnach.

Entulas ſa knjesow po 2. 75 up. ſu runje pſchidče.

Wupſchedawař

na hlownym torhoschczu w domje knjesa Brokhy.

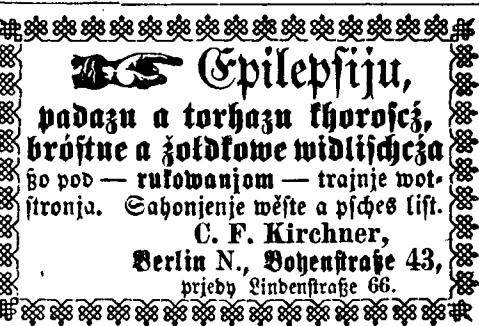
Wo

Paul Kneifelowej wloſzowej tinturje.

Tsi węz̄ ſu pſhede wſtwillim, na lotrej je ſedjnoſeſ a wopſchijecje tuteho ſredka
wobročene: 1) ſchlodny a wloſzowe koruſchi ſlabjozy hlowjozy pót neutraliſtowac̄; 2)
wloſzowe koruſchi k energiſkemu ſtuklowanju wubudžic̄, a 3) wloſzam pobrachowaze živjaze
wulki poſliczic̄. Ničton njeđyrbaſt tónle wo prawdje ſmanj ſredk na boku wostajic̄,
dokelj kóždemu, kij ma jenož hifcze ſekal někoſte wloſzowe koruſchi, wloſy ſaſo naplaſhuje.
Jenicežli ſkład teſte ſinkturj ma w Budyschinje Heinr. Jul. Lincka w bleſčach
po 1, 2 a 3 markach.

Raſj, punt 16, 18, 20, 24 np.,
zofor, pt. 36, 40, 44, 48, 50, 60 np.,
zolorowych ſhrop, pt. 20 np.,
lhosej, pt. 12 a 13 nſl.,
woſebje ſu k porucjenju:
cigarr, 100 ſchtul 18, 20, 22, 24 nſl.,
paſen, ſkoldi, liter 40 np. a drôjſcho,
paſen, cijſt, liter 20 np. a drôjſcho, w
zvlym wo wjeli tuniſcho,
spiritus, 80 a 90 %, po 60 a 70 np.,
nowe matjeſkowe jerje, ſchtulu po 12 np.,
jara delikatne,
ſtaré jerje, hifcze jara dobre, ſchtulu 5—
8 np., ſkop 1—1½ tol.,
petroleum pſchi 5 puntach jara tunjo,
hweſzki, punt po 60, 70, 100 a 110 np.,
najlepsche ſchleſynſke raff. hweſzeneje,
najlepschi ſikatowych ſprit, liter 15 np.
porucža

Carl Roach
na žitnej haſy 452.

Epilepsiju,

padazu a torhazu khoroscz,

brōſtne a žoldkowe widliſtchza

po pod — rukowanjom — trojnjie wot-

ſtronja. Sahonjenje wěſte a pſches liſt.

C. F. Kirchner,

Berlin N., Bohemstraße 43,

prjedy Lindenstraße 66.

Wossjewjenje.

Ratarske kreditne towarzstwo je 26. junija t. l. swoju 10. generalnu shromadzisnu wotdzerjalno a na njej wobslanklo:

- I. dokelz cijisty dobytk bauka na leto 1874 summu wot 336,387 markow wopschija, so by so wobzbedzjerjam schtomowych djelbow 6 procentow dividendy dalo;
- II. so wot netk' nichotk swoju djelbu wjetshu hacj 1500 markow mect' njezhme, dokelz je jich hizom w summje wot 4 millionow 120,644 markow;
- III. so ma lózdy swoju kontolnizku dla pscheliczenja tolerow do reichsmarkow pschi-pószlacz.

Tehodla podpisana kniesow kobustawow na to kerzblivych cjinataj, kotsiq so wot njeju taiks knigki dostalaj abo lotrych placzomna summa hisczeje 150 markow (50 tl.) dozahnyta njeje, so bychu jima swoje kontolnizki w behu 4 njedzel pschepodali.

Petr Albert w Radclowje,
dowernik ratarsteho kreditneho towarzstwa.

Jan Smola (Schmola) w Leszawje,
zaradowanski radziczel ratarsteho kreditneho towarzstwa.

Pruha Szczegóznenja.

So bychmy kniesam ratarjam skladnosci dali, so se szamymaj woczo-maj wo skutkowanju naszych maschinow pschewiedzic, budzemaj kobotu, 17. julijs, runje w 11 hodzinach dopoldnia wulku pruhu szczegóznenja na poli, cijische bliisko nascheje fabriki lezazym a knieni Jädelowej w Budyschinje sztuczazym, wotdzerzecz a budzemy w tym szamym czašu na jene dobo se szledowazymi originalnymi maschinami szz, mjenujzy s fabriki:

F. Zimmerman & Co.,
Johnston s kowaneho želesa,
Samuelson Omnitum Royal,

Walter A. Wood s winskim cjeznym wopisnom.

Dokelz mamy wot kózdeje tutych maschinow wulkii sklad a je nam psches wjelenakupjenje možno, po najtunischich placzisnach pschedawacz a reservne džele kózdy czaš wotedorac, a dokelz my tež stajnje porjedzenja hnydom a naj-tunischo wobstarany, dha so my prawje bohateho wopryta nadzijamy.

Zelesoliernja a fabrika ratarstich maschinow

Goetjes & Schulze
w Budyschinje.

Dobry eilenburgski kattun we wulkim wubjerku, módre cijiszenje, plak a pošle-szezowe nawoblegjenja, někotre sra platoowych resterow po najtunischich placzisnach porucza

W khamach so herbsti rheji.

Graf Pech
na žitnych wiskach.

Wossjewjenje.

S tutym dewolam hebi, cjezchenym Serbam Budyschina a wekslosce najpodvol-nischo k navjedzenju dacj, so bym so ja dzenha tudy na

lamjentnej haſy čzo. 576

jato.

 mužazh krawz

pod mojej firmu a sa moje szamzne sliežbowanje saſydlit.

Wo poruczenje a dewerženje proscho, budu so ja stajnje prezowacj, so bych temu ſa-memu, se spěšnym a sprawnym dželom tózdy czaš doſej cjinil.

W Budyschinje, 1. julijsa 1875.

Jan Helas.

Koszowa muſa na pschedan.

W mlynje w Huczinje stej wot dženskisheho dnja stajnje dwé družinje ko-ſzowewe muſi po najtunishej placzisnje a pod rukowanjom dobroscje k prjodk-stejazym nasymskim wuſywam na pschedan, ſhtož kniesam ratarjam najlepje porucza

W Huczinje, 5. julijsa 1875.

Robert Pilz.

Photographia E. Pofeldt.

w Budyschinje, nutskod vchi theatrje
a s fotoſneje haſy.

Wischnjowý ſwjedzen

a ſehelekuſenje

w Pomorzaſt jutſje, njedzelu, 11. julijsa,
popoldnu, na cjoj najpodvolnisczo pschepro-ſchuje

Seyfert.

Dziwoczanske herbske ev. luth. misjonske
twarzstwo smje — da li Boh — jutſje,
11. julijs, po nyſhpore popoldnu w tſjich
shromadzisnu.

Petr Mlonk.

Oſtar Wilſch, czaſnikat
w Hodziszu, porucza ſwoj ſkład dybſacjnyh
a ſczenowych czaſnikow, kaž tež czaſnikowe
rječaſki po najtunisich placzisnach.

Borjedzenja tunje a dobre. Ankowanje
1 leto.

Wſhite tak mjenowane

běle ſchicze,

jačko koſhle atd., kaž tež wſchivanje
mjenow so derje a tunjo wobſtara
w Budyschinje w mniszej zyrki (Mönchskirche) čzo. 250.

1 koujazh

1 wolazh

dostanjetaj ſlužbu na rycerſkble Bręſynje
poła Huczinę.

Holcjez, ſiž ſzre wojnarſtwo na wuſtucj, može pod ſpodochnym wuměnjenjem poła
podpiſaneho do wuczby ſtupicj.

Schubert w Drobach.

Jena holza može 1. julijs w Budyschinje ſlužbu doſacie. Hde? to je ſhonicz
we wudawarni „Serb. Nowinow.“

Shubjene

bu w nožy wot ſchtwórfka k piatkej wot Ra-kez do Kheyna jene rubiſhko s peronu kholowow, ſazom, ſuknju a vičekofſchliku. Ma-ležnje ho proky, tele węž ſa dwaj tolerjej myta poła kniesa Lehmanna na poſthornje wotedorac.

Cjeſczprajenie.

Cjeſczprajeno ſłowa, ſotrež ſzym ja 23. junija t. l. pschecjivo krawzej a thěžkarjej Dorej Nowotnemu s Manjowa wuprajil, ja ſa tutym nasad bjeru a jeho ſa cjeſzneho muža wosjewjam.

W Manjowie, 5. julijsa 1875.

Michał Wolski, thěžnik.

„Lužičan“ čo. 7 je wuſol.

W opriječe: Kalenki. Spisał Radyserb.
— Druzy wo nas. Preložil L. — Nürnbergski lik. Zestawiał H. Jórdan. — List P. J. Šafarika na J. E. Smolerja. — K 25lētnemu jubileju budyskeje Bjesady. Wot K. A. F. — Z universitetskich časow. (Z „Warty“, polskeho w měſeće Poznau wukhadzaceho pisma.) — Putnikaj. Zdě-lil D. Muka. — Iwan Mazepa a Matrona Kočubejowa. — Pućowanje. Napisał H. Wolšinski. — Słowjanski rozzlad. Podawa M. Hórnik.

Serbske Nowiny.

Štvortlētna předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských póstach
1 M., z přinjeseñom do
domu 1 M. 15 np.
Kózde číslo placi 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Za nawěstki, kiž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwon-
neje lawské hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšer: L. A. Donnerhak w Budyšinje.

Čo. 29.

Sobotu, 17. julija

1875.

Wot redalzije.

Nowe pěkne powiedanežlo, kotrež budže so wěscze spodobacž, so w psichodnym čížle sapocžne.

Swětne podawki.

Němske khějorſto. W Kumwaldze je 6. julija dwělētna džowězicžla gmeinskeho prjódkejera Kriegela do jeneho wódnika panyka a so tam tepita. — W Žitawje bu wóndano jedyn pschelupz pašhowanja dla 1 2877 markam schraſy a 1 289 markam zloniskeho sarunanja wotbzduženy.

Sakſke wojskſke towarzſto, kotrež je w tu khwilu 650 i 90,000 žobustawami, chedža so pod ſalitanjom krala Alberta i jenemu wukemu towarzſtu ſjenocžicž, kotrež budže „ſwjaski ſakſkých wojskſkich towarzſtow“ rěkac̄. Wotpožkani tuteho ſwjaska ſměja w měsoucu augustu t. l. w Draždjanach ſhromadžilnu.

Dotalny budžet wojskſkych dawkſki radžicžel t. Wolf je jako taſi do Lipska pschedadžen a na jeho město je dotalny finanžski ſekretar t. Roßbačh pschischo.

Kral Albert je hóřſtemu murjerzej Seifertej w Nowym Měſtſčku ſlěbornu, i albrechtſtemu rjadu ſkuschazu medaillu spožejil.

Wěſta Helmkowa je 30,000 markow wotkaſaka a ma so daň i tuteho kapitala i podpjeranju potřebnych vježnych wucžerjow w Galskej nakožicž. Sarjadowanje je ministerſtu kultuſa a ſjawnego wucžerſtwu porucžene.

Prýnž Jurij a jeho knjeni mandželska ſtaj 11. julija i prýnžeknu-džomku Mathildu do Sigmaringen wotjelo. Prýnž Vjedrich August je so pak se ſwojim dohladowarjom psches Varlin i narancžemu morju podak, so by tam mórske ſupjele wužil.

Pſchi roſtſelenju ſlaky bu 9. julija džekac̄ ſeurič ſe Dondorfa wot jeneho kamjenja tak straſchnje do rjapa pražnjeny, so na měsce mortw wosta.

Wſchelake dotalne němske papjerjane pjenjeſu lětſa w blížſhim čaſhu abo poſdžiſho ſwoju pſacžkoscž ſhubja a ma so teho dla lóždy i nimi w tajkim naſtupanju na ſedžbu brac̄. Šswou pſacžitoscž ſhubja 5. auguſta t. l. weimarske 10toleſke banknoty, 15. ſeptembra württembergſke 10ſchěnałowe banknoty, 1. oktobra t. l. noth badenskeho banka w Mannheimje po 10 a 50 ſchěnałach, 15. decembra noth württembergſkeho banka po 35 ſchěnałach a 31. decembra t. l. i wjetſha wſchē druhe dotalne pjenjeſu němských krajow.

W Draždjanach bydli jedyn prjedawſki fabrikant, kotrež ma lětne 864,000 markow (floro 300,000 tolef) dohodow, kaž je wón to ſam pſchi wotſhazowanju wosjewit.

W Großenhainje je so wóndano Gaspariowa ſukelská fabrika wotpalika a w Delfigu pola Riesy je wohén bróžen a nělotre druhe pödlanske twarjenja ſuklerja Haubolda do prdha a popjeka pſchewobročik.

W Dittelsdorfje ſu so 11. julija w nožy domske tlaža Mättiga wotpalike a měnja ludžo, so je wohén naſſkerje ſkoženy. Kral Albert a kralowa Karola na ſwojim puczowanju po poſodniſkých Němzach dženža 17. julija do Mnichowa (München) pſchijedžetaj.

Němski khějor je ſo ſ badenske ſupz Mainau, hđez hđe i wopytanju badenskeho wjelwójwodh a jeho ſwóbjy pſchijer, 14. julija psches Mnichow do Salzburga podak. Se Salzburga wjeſeſche ſo 15. julija do říčla, so by tam awstriſkeho khějora a khějoru wophtač, a wujedze 16. julija do Gasteina, hđez tje tamniſche ſupjele několre čiaſ ſužicž.

W Filadelfiji (w amerikanské uniji) budje lětſa wuſtajeniza wotbžeržana. Pruske ministerſto je teho dla naležne napominanje na fabrikantow a rjeměſníkow wosjewiku, w kotrejž i temu radži, so bydu ſwoje wudžekli a twory na tule wuſtajenizu poſkali, ale — kaž ſo ſda — budje tch jara mało, kij tam učſto poſkeli.

Barlinske pſchelupſke nowiny jara na to ſkorža, so pſchedawonje němských tworow we wukraju w nowiſkim čaſhu ſtratkne wotbžera. Tak ſu Němž w ſandženym lěcze ſ polnōzneje Ameriki ſa 20 millionow dollarow wjazy ſupili, hac̄ do tuteho kraja pſchedali. Ružojo, Rumunojo a poſodniſki Amerikanario tež wjele mjenje wot Němzow ſupuju, hac̄ předy. A tjeho dla to? Na to je wotmoſtici: Prjedy drje němske wudžekli a twory tak dobre a rjane njebeču, kaž jendželske a franzowſke, ſa to běchu pak wjele tuniſke a so teho dla ſ hromadati ſupowac̄. W nowiſkim čaſhu ſu pak wone runje tak drohe, hac̄ hiſhceze drožſke, bydžli jendželske a franzowſke, a pſchi tym hiſhceze wjele huſjeiſke, hac̄ předy, tak ſo je něko we wukraju nichoton wjazy ſupowac̄ nochze. Duž žadyn džim njeje, ſo w Němzach w tu khwilu pſchelupſto a rjeměſkla hubjenje doſč wobſteja. A i temu pſchihdze hiſhceze, ſo ſu Němž w ſandženym lěcze ſa 50 millionow tolef žita we wukraju ſupicž dyrbjeli a budža jeho lětſa drje runje teko ſupicž dyrbjecž.

Salon, w kotrejž ſu prawa tak mjenowaných starokatholikow poſtajene, je něko w Pruskej wosjeweny. Woni maja, hđez je ſich w jenej katholikſkej wofadže tejlo, ſo ſo wot wyschnoscje jako ſjenocženſto pſchipoſnaja, to prawo, dotalnu zyrkej, kerchow a zyrlinu nadobu ſobu wužiwac̄.

A polepſhenju ſdy pruskih ſchulſkih wucžerjow je lětſa 1 million tolef wuſtajem.

Awſtria. Pruski krónprýnž, kij bě ſo, kaž ſu tydženja pſchedali, na pſchewobrženje njebo awstriſkeho khějora do Wina podak, je ſo wot tam 7. julija wjeſeſche ſažo na dompuč ſpodak. Wón je na awstriſkej tak mjenowanej naſvečornej ſelesniſez nimale i ſchlodje pſchischo. Wjeſeſch tam tón čiaſ, i kotrejž ſo wón wjeſeſche, na jedyn druhi ſtorži. Tola bushtaj ſenož dwaj člo-

wjelaj na tutym čaju lohlo wobščodjenaj; pschetož wjedječ lo-komotivy, kij bě tón druhý čajh wohladak, běše wšho mójno činik, so by čajh sastajík. To drje so jemu njebe radžiko, wón bě pak tola tak wjele dozpit, so to hromadupražnjenje jaca bylne njebešče. Storženje so teho dla sia, dokes bě pschelhod s jeneje kolje na druhu wopal pschiipravjeny. Nětoži sastojnič pomje-nowaneje želesničy su tejeje njeležnostiče dla wothadzeni.

Se sawostajenista njebo fabrikanta Faltisa, po macznej stronje džeda Injenje mandželskeje l. Grüznera w Hajnizach, je awstrijska kaža 130,000 schéznakow herbského daraka čajhnyka a město Trutnow w Čechach 141,000 schéznakow měščanského daraka. A lepschemu džekaczerow w Faltisovych fabrikach je 40,000 schéznakow wotkasane.

W Brnje (Brünn) na Morawje džekaczerjo tamničich fabrikow hžom někotre nježele schtraškuja, to rěla, woni tak dokho wjedžetaja, hac̄ wot wobščodžerow wjetšu sdu njeostonu. Či pak to činicj nočedža; duž su njezenjeni džekaczerjo našbole město wopuschčili, ženjeni pak do wulkeje nush sapanýli. A dokesj teho dla wondano haru čjeržachu, dha buchu wojažy na nich požkani.

Franzowska. W franzowskim hejmje so w požlenším čaju wo nowy schulski salon jednasche. Wón bu 12. julijsa s wulkej wjesciňu sa prawy spósnaty a so wot nowsich němčich salonow na to waschnje rosdželuje, so směje duchownstwo w franzowskich wysokich a ludových schulach wjazý mozy, džili šwētne knještvo. W Němzech je runje na wopal. Liberalna strona franzowského hejma pschecživo temu nowemu salonu hložowasche, ale skonečnje bu wón s 316 hložami pschecživo 266 pschijaty.

Na tyč Franzowsow, kij su psches powodženje schlodowali, je mandželska maršala Mlak-Mahona hžom psches pokřecja milionu frankow nahromadžila. Wot tyč pjenjes je jedyn million tym požkaný, kotsij su psches wustupjenje rěli Garonne našbole schlodowali.

Jendželska. Jendželski krónprynz so w bližším čaju na jenej parokddji na mórskej puc̄i poda, so by te wobščerne kraje wopytač, kotrež Jendželska w Indiji wobščdi. Tuto puc̄owanje budje pak khetro drohe, pschetož wščě khóšty su na 1 million 400,000 toler woblicjene. Darž, kotrež budje tam wudželic, khóštuja hžom na 280,000 toler. Na tele khóšty ma krajna kaža jenu položju dac̄, tu druhu položju dže kralova Vistoria pschipokožic̄ abo směje ju indijska kaža sapkačejc̄.

Schpaniška. W nowischem čazu pocžinaja kralowých wojažy nad karlistami dobývac̄, pschetož cji su w tyčle dnjach skoro wjchudje zofac̄ pocželi.

Rusowska. Ssobustawy telegrafiskeho longreža, kij so w Petersburgu wotdžerješče, su so vo skonečnju swojich wurabžowanjow do Moskwy podali, so bychú tole město wobšadowali, a je so jim tam pjeceja jara spodobačo. Na spomnjenym longrežu běchu wotpožkani wschéh europijských krajow, laž tež někotři s Amerikou.

Schwedská kral je w tyčle dnjach do pschistawa (Hafsen) ruskeho pschimórskeho města Riga pschijek, hdzej je s kóde na kraj wustupit a do Moskwy wotjek, swotkal so potom do Petersburga poda, so by tam ruskeho khéjora wopytač.

Nashmu, hdzej russka khéjorka w Livadiji na Krymje bydli, awstrijska khéjorka najslterje l' njei na wspytanje pschijedž.

Turkowska. W Herzegovinje pak Turkojo křesčijanow sažo tak satrasčenje pschecžehaja, so cji s črjödami do awstrijskeje Dalmazije čjelaja. Držu, kij su doma wostali, su brón do ruki wšali a so pschecživo Turkam wobaraja.

Ze Serbow.

Š Budyschinka. Pschi tudomnyh wullim měščanskim tselenju, kotrež so saindženj tydžen mějše, bu w druhéj tarczi mydkarski mischt l. Buž s kralom a fabrikant l. Ad. Fabian s maršalam. — Po prawym bě fabrikant wokunjaných tworow, l. Dieža, tež do tuteje tarcze najlepje tsélk, njemžesche pak teho dla s kralom byc̄, dokesj běše hžom kral w přenje tarczi.

— W požedženju wotkrajenného wubjera bu wondano bjes druhim wobšanknjene, so moja so dla pschetwarjenja abo nowotwarby budeſtežanskeho mosta, laž tež dla twarby hnashcžanského, psches Sprewu wjedžazeho mosta, pschihotowaze kročele činicj.

Š Hornjeje Rén. Na tudomnyh ležomnostach bu 8. julijsa 50letny džekaczer Šoba s Koršymja moruň namalany. Maisslerje je jeho pschi wulkej horzocje Boja rucižka sažka a wón je teho dla na to wumrjet.

Š Hnashcz. Knjes Gustav Wolff, dotal wuc̄er we Wětnicy (w pruskej Hornej Lužicy) je sa tudomneho wuc̄era wuswoleny a so 1. oktobra hem pscheyzdli. Wón je herbiskeje dospołneje mózny.

Š budeſtežanskeje wožady. Jalo so djen 24. junija pschibljowasche, dha so tež pilne ruki hibach pocžachu, so bychú po wupražnym žadanju a próstwie našeho lubowaneho česzc-dostojněho l. fararja našich rjany Boži dom na pschistojne waschnje s wěnzami a pletwami rjenje wupyschike. To je so tež jara derje radžiko; pschetož tak bohacze a wulknje našcha zyrkej hřeče pschi žanej skladnoscji s wěnzami, pletwami a na druhe waschnje wudebjena buka njeje, a je sa to našch l. farat wožadje tež hřeboj sjarony džal wuprojít. Na pomjenowanym dniu, jalo na kweženju hřejateho Jana Křeženika, na lotrymž mějše so lětuski misjonski kweždženii w naschim Božim domje se herbiskej a němčej Božej křežbu wotdžerječ, pocžachu hžom wokolo pokodnja črjödželic̄ dorosženeje měkđinu so w hromadu slhadžowac̄, so bychú so na kweženjiskim čaju wobdžili a psches to kweždžen a kweženja wajnoscej powjetšili. Popoždnju w druhéj hodžinje pak pschibljowasche schulské džecži přenje rjadowonjow budeſtežanskeje schule se hřojim l. wuc̄erjom a dorosžena měkđosej s počonského a naranského džela wožady hac̄ do Raskhowa, so bychú so tam s dorosženej měkđinu potnōzny a na wjedžorných stronow wožady do čaju sjenocžili. Tutož wulknym čaju čehnijesche potom s dwěmaj hřejbnymař horomaj, katraž mózny džekachtaj, pschewodžany wot wulkeje mnohoſeje kweženjiskich lemscherjow a pschihladowaj do Budeſtež: mkode holz̄ běchu wschiske běke swobeskane a se selenymi guilandami pschene, a w čaju so wjelje a wschelake, tež herbiskej barbow khoroje smahowac̄. Jalo so čajh Budeſtežam bližesche, dha so se wschemi swojami swojiesche a psched čežnimi wrotami, pschi puc̄u psched zyrkiju natwarjenym, so hřebnizh postajšku a s mózny synkami rjany horal dujaču a psches to kweženjisku horliwoſež sbudžowac̄. Jalo běše so něk psched faršim dworom sydom l. duchownych a zyrkwinse a schulské prjödkstejetſto čajh pschisančko, tutón vorjadrje do Božeho doma, krafhne wupscheneho, sastupi a města, jemu pschipasane, wobžnu; zyrkej pak bu wot kweženjiskich lemscherjow s blišla a s dalola laž pschepjelnjena. Po wuspěwanju khrluscha pschilidže našch l. farat Mróšak na hřjath wotkac̄, wuspěwa liturgiju a čjitasche wotdželenje se hřejateho pišma, na misjonski kweždžen pschihotowaze. Po dalishim wuspěwanju někotrych scutuzkow l. farat Rěšbař (Röseberg) s Budyschinkou na Boži město postupi a džerješče wubudžowaze předowanje po školach profety Jesaiacha 60, 1–6. Hkowna žada teho kamčho běše w hřowac̄: „Stawaj a rošwětuj so!“ wopschijata a jeje wukozjenje

sta so s wulkadowanjom śledowazych tajich wotkijelenjow: 1) Stawaj a wotewr swoju wutrobu, so by dżecjo śwētka byt; 2) Stawaj a wotewr swoje wōcęlo, so by dobęce śwētka widżik; 3) Stawaj a wotewr swoju rufu, so by śwētka schęzgla pschihiotaw. — Potom buchu sažo někotre schuejki spēwane, na cijoj l. farat Dr. Kalich s Hornjego Wujesda woktańcu modlitwu wuspēwa a pożohnowanje wudżeli, s cijim so herbska Boja ślužba ślōnci. — Po njej so świedżenisti cijah s nowa śrjadowa a s faršlemu dworej pschičahny, hdyż so jemu knieża duchowni, laž tež zyrtwinske a schuliske prijodkstejerstwo sažo pschišanku. Cijego duchownych běsche so pschi pschiwadze němśkih kniežich powjet-schito a běsche bjes nimi tež l. zyrtwinski radžiczel Jenecz s Budyschina. — Němśla Boja ślužba so sažo tak mějesche, laž prjedy herbska, a běsche našch wulki Boži dem pochny świedżenistich po-śluħorjow. Maſč l. farat sažo woktańcu ślužbu wobstara, l. farat Dr. Kalich pak rjone misioniske pređowanje djeržesche na salakdje ležiże na świedżen świateho Jana křeženika, Jes. 40, 1—6, połasjuo na to, so je našche misioniske džekanje — Janowe džekanje, a wulkaduo 1) polo džekanja, 2) wotpohladanje džekanja a 3) móz džekanja. — Pschi wobšankjenju Božeje ślužby l. farat Imišč s Hodžija intonaziju a woktańcu modlitwu wuspēwa a požohnowanje wudżeli. Po wobšankjenju herbskeje, laž tež němśleje Božeje ślužby bu psches naščich zyrtwinskih prijodkstejerjow kollektu sa misionstwo śromadžowana. Wona wunješe po herbskej Božeje ślužbje 105 markow 10 np., dolež bě jara wjèle herbskich lemscherjow na swojich městach hędżo wostako, lotiž swoj dar hakle po němśkim lemschenju darichu, tak so tale kollektu 86 markow 1 np. wunješe, po tajsim do hromady 199 markow 11 np. — Se śradowanjom momu tež hisčče pschišpomnicj, so po woli naščeho l. fararja a po woli zyrtwinskih prijodkstejerstwa našcha doroszjena mležina tuton rjanj a derje radžen świedżen psches rejwanje njeje wonježesčika, laž hmy to, Bohu žel! pschi skad-noscji tajich świedżenjow s druhich stronow psches nowiny šhonili.

J. L.

S Boranez. Tudy 1. juliia psched wjecjoram džekacjek Linka s pruskej Schlesynskeje pschi wiščnijesčipanju tak njebožomnie se schotoma padje, so sa někotre hodžinu wumrje. K.

S Małeje Voršcje. Gañdżenu wutoru tydžienja, 6. juliia, popołdnju bu na draždžanskiej drósy njeđalolo hosczenza i „Ejsem Hwějdam“ Pētr Marschkač s Luthejz morwym namalany. Najskerje běsche jeho Boja rucjka sajaka.

S Małejczek. Gañdżenu sobotu popołdnju $\frac{1}{2}5$ hodžinow je blysk do konjemza klublerja Handrija Hanczki, s domiskim pschitwarjeneho, dyrik a pschi tym tšeħu, świzgle a murju wob-schłodžik. Pschi tym bu Hanczkowa, lotraž pschi konjemzowych durjach stejesche, wot blyksla tak hylire trjeħena, so bē njevēste, hacj pschi žiwjenju wostanje, w konjemzu hamym pak bu jedyn kón wot blyksla saraženy, druhi pak poħleħseny.

S Wajiz. Tudy je so psched nimale tjsom i njedželani, Bohu žel! to njebože stako, so je pola wulżiżwonoſčerja Ssolkę, pola lotrehož ślužesche, ślužobna dżowlia s pschitrow na huno padryka a pschi tym so snutslach tak wobħschłodžika, so je, jafo bēħru ju s wjecjora domoi do Kotex dowieslli, krótko po tym wumrjeż dyrbjaka. — Dołež so s ħwaltungom i džerje, hdyż hyno horje tħlaħu, pschiħiżi, njeħuħlada dżeru prawje doſej, smyli ju a padje dele. Wona mjeſeche wħsu ħwaltungu dobree, pschiſtojnje a džekawje cżeladniż. Böħ troščtuj jeje hħuboko frudżenu mača a bliżiščihs pschitħel. Nam wħxem pak budż tōnle frudny po-dawl, wobħebje nětsole, hdyż su żnē blyjko a so wjèle w brōž-njach na pschitħax džekacj budje, s nowa to krute napominanie,

so by so tola hħroble f'idu pschi tajsim džele na pschitħax prawa jara na ledjbū brak a so pschi pschiħiżowaniu i tajsim džeram njeprħelħvata, taq so njeħyħim wjazy tajsim frudnyh po-dawl, lotrej so, Bohu žel! cjaſto tu a tam na ġnjaq lōhlo stanaju, wobħarowacj trjeħali! Hospodarjo a starši, wobħlad-niwiċċi ludżo njeħ teħo dla żenje njeħakomħja, tħiħ śwojih a mleħdħihs pschi strasħnijm džele i naħebju-branju napominacj a warnowacj!

S Hornjego Wujesda. Raż għixxim, qhe našiħi schulisti wucċejt a kantor l. Michal Schneider swoje wucċejtke saftojniżtu na ġew. Michala teħo l-leta skoċċej a so pensionerowacj dat. Taq wjelle haċċ wem, ie so l. Schneider w l-leye 1808 w Džiwoġiżiżiż pola Hodžija narodžik, běsche prjedy w Strōji a w Börku a je nět wot l-leye 1842 tudy pola naš s wucċejom.

— Iwar naščejje noweje schulisej kħeġże, kif je cżeßliſtemu misħ-tnej l. Mhejji s Woħyka l-wurwiedżenju do aktorda dati a prucċen, spēchnejx postracjuje a je hiżom sebbehany. Dołež dyṛbi kħeja dwieħi schulisej ijtew a wobħdienja sa dwieħu wucċejom wopħi, psħejem kieb jara, so so, cżeħoż so skoro bojim, njeħi matu radžika; psħet oħra tħalli a pschiħiħod w tajsim naftuppanju wjelle psħemenuja a skoħi je l-ħażha wulle a rutine doſej, je cjaſto sa někotre l-leya abo l-ħadjeġatli make a njeħoġa hazzex. Mih bħomu postom cijim bħolle wobħarowali, so je so stara, abo wjelle bħolle dotalna schulista kħeġże — psħet oħra „stara“ wona po prawiem hisħejje njeħbex — wottorhaq dyṛbiha (?) a wottorhaqa, hdyż bē tola, kaž je kōdheru derje snate, hisħeġe jara dobra, maķiuna a twjerda, a jana ħalupa. Ħadni djiw nam teħodla njeje, so je so tole wottorhanje dotalneje schule wot jara wjèle stronow we wobħadże wobħarowato a so so tajse wobħarowanje, wħċelakħi winow dla, psħexi saži kħeġiċċiċi dawa.

S Hornjego Wujesda. Psched njeħotru cjaſhom hmy wojenjim mēsnejne w naščim bliskim Lutkorju krótku powjescj dali, lotrej je se saftarlix pohanskih cjaſhom. Djenha qħemix na jene druhe tajse pomnjeċċa hōdne mēstnu w Lutkorju spomnicj, lotrej je se starx kħsejżijsanskih cjaſhom snate. Je pak to to mēstnu w Lutkorju, hdyż je w swojim cjaſhu kħsejżijsanska maka kħapakka staka. Hdy a w kotrha l-leya fu ju natwaril, wo tym jaňiż powjescjow nimam. Snate pak je, so běsche tuta kħapakka jara wuwołana a pyħana. Psħet oħra w njeħi běsche śwjeċċatko światejje Marije, macżejje Božeje, lotraž tutu wobħebitu wulku cjeſej a ħwaltungu wujiwashe, to wħċċo pak teħo dla, dolež mjeſeħe pjeċċa tuto śwjeċċatko spodżittonu, džiżi tħinnejslu móz, wobħebje w kħo-rożejħi, taq so někotremlu wertajżemu pomoż, wobħċewjenje a polženje possici. Ħadni djiw teħo dla njeje, so tam po tajsim husto qidu cixxidu wertajżiħi dusħhom i blisliks a dalolik stronow pschiħħadżaq, so bñiħu pschi tutu śwjeċċatku śwoju nutnosej a povożnoſči dolonjeli a pomoż, poħylnienje, wotpusk a wodaxx hreħħow namakali a dosta li. Taikse povożnoſči běsche tam taq jara wulla a kħapakka husto a jara wopħtana. — Tola, hdyje je tale kħapakka? hdy je to kħawne, spodżitwne śwjeċċatko, ta-kħawna a wulži jara cjeſejena macżej Boja poħdjihs wostaka? — Stawisni nam powiedju, so na prōstw u ġadjanie mjeħħiżjan-slejje radj a taħbiżiżwa w Budyschinje teħdomniżhi bisslop w Mischnju, Jan VII., na 26. juniju 1523 — psħet oħra l-ħsejja abo piżi, kif to wuprati, je pod tħim lu dnjom na hrodje w Stok-pnu, hdyż bisslop runnej psħebiwashe, wustajena — tu dowolnoſči da, so bñiħu tu kħapakku w Lutkorju wokkamaq a na nowe pohrebnisħe, krótko prjedy s bisslopowej dowolnoſčiżu psched ba-harġi wrotami w Budyschinje sakżene, psħewijszej a jidu posta-jeż, to śwjeċċatko pak dyṛbijsħe so na zyrtwinski waqtnej de

bliſteje farſteje žytkwe we Wujesdje pschenjescz a jow khowatz, so by tu dale ludjom i dalskej pobožnoſci ſkuſiko a lud tak w swojej pobožnoſci njeby ſadžewany byt. Wo taſte wotkamanje khapakli běſtej pak měſčezanſta rada a tachantſtwo teho dla prokyej, dolež mějeſche ho pschi wulſej monohofeſi a tch hukach, w kotrych lud pobožnoſce dla pschilhadjowasche, ſdobiſje tola tež bojeſi, so ho pschi tym w bliſtoſci khapakli w ležu a na puſcach tež wſchelake njeſanſta a ſkoſeſje ſtanu. — Jako běſte měchonſki biskop ſpomnjenu dowolnoſcz i wotkamanju pak, dha ſu na to tu khapaku wotkamali, do Budyschina na poſhriebniſcjo psched bohatym wrotami pschewiſſi a jow poſtajili, hdež hěſtej dženſa ſteji a nětlo, so w, w kuſi hinal pschetwarjenej a wobnowjenej twarbie, jaſo koſcjenza abo čelniza ſkuſi. — Ale hde je tamne ſławne ſwječatko wotſato? Po biftopowej pschilasni mějeſche ho do naſteje farſteje žytkwe pschenjescz. Nojſterje je ho to tež ſtak. Ale hde je wono poſdžiſho wotſato? Wo tym njeſkym janu wěſtu poſjeſeſ ſhoniž mohli. Nětſti měnja, ſo je to to ſamo ſwječatko, kotrež ho nětlo w Róženče namala, i Wujesda tam pschilhadjſhi. Druſy pak, a drje ſ ſlepſhim pra-wo, temu napſchecziwa, ſo je to ſwječatko, kotrež ho w Róženče namala a tam i wulſej pobožnoſci ſkuſi, předy w hodžiſkej žytkoi bylo a ſ Hodžija do Wójanta pschilhadjſhi. Měchelit nam něchtó w tym naſtrapanju na podkožku hiſtoriſlích pschepytajow a datow ſlepſche poſjeſeſe — wo kotrež tudy prohym — podaž, by nam to jara ſubo bylo a naſ ſ wulſemu džalej nuciko.

W.

Shermanez. Njedzelu, 4. julija, mějachmy tudy rjauň džen, pschetož na tutym dnu my naſa ſchulſti ſwječachmy. Hížom džen předy, ſobotu, buchu psched ſchuln měode dréſy naſhadžene a hewal wſho ſ pletwami wupojschan, psched ſchulſte džecži běchu jich wjele naſtike. Njedzelu, hdež mějachmy rjane wſedro, ho ſchulſka měodoſcz, ſhwječenjy ſwoblekana, i khorhojemi a wězami pschi ſchuli ſhromadži a czechnjeſche w pschynym czahu do Wyžoleje, ſo by tamniſche knjeſtvo ſe ſpěwom poſtrowila. Woſ tam ho wona na jenym druhim puſcu do Hermanez wróci a psches wjes czechnjeſche a pschi měynje psched knjeſom miſhstrom měynkom a jeho ſwójbu, potom pak poſa knjeſa knježeho hajnika někotre ſpěw wuſpěwa. Jako wſchitzu psched ſchulu pschilzahnyhu, bě tam wjele ludzi ſhromadžených a pschi wotpočinku, kiz tam wotdžeržachmy, ſchulſte džecži záth a piwo i wolschewjenju doſtachu. Potom ho wſchelke hrę wuwjedžechu a hólzy po žerdži horje kažachu, hdež ſebi czi, kiz běchu tak wuſhikni, ſo hacž i wjerſchlej horje pschilſechu, wſchelake myta načahnyhu, jaſo rubiſhla, nože a tak dale, holčiki pak loſowachu a po tym hacž bě ſbože, rubiſhla, nožiz a wſchelake druhé wězy dobychu. Na to ho ſ prokolom třeſeſche, khuby baba ho kojeſche a na to ho turnowasche, ſtož ho wſchilim derje ſpobobasche. Spěwanje, ryč knjeſa wučerja Horlizy a na to hiſhje ſuſpěwanje jeneho ſpěwa tón rjany a derje radženj ſwječenj ſloneči. S.

Přílop k.

* Blisko Lindenawu poſa Lipska ſo wónbano nětſi mužojo bjez ſobu do puſow dachu a bu pschi tym wěſty Förster ſ nožom tak ſtrachne ſkóth, ſo bórſy wumrje. Morbarja ſu do jaſtwa wotwiedli.

* W Schildawje ſu ſo 11. julija w nož tycherja Würfela domiſle wotpalike, pschi cžimj ſo podrožnik Enda ſe ſwojim tſiſtym ſyñkom ſpali.

* Štož lětusche žue naſtupa, dha psiche jedyn ratař, kiz je

teho dla nimale wſchē němſke kraje pschepucjowac, ſo je raps ſloro wſchudže hubeny. Rojka ſteji abo ſtejeſche czim ſlepje, czim hole bě i poknazy. Šereno ſtejeſche na dobré ſemi; rjane žně budža teho dla ſrénje. Pschenza ſteji w poſkodniſich krajac hacž w poſknózniſich; naletne žita ſteja wſchudže rjenje, hdež ſu doſež deſchęza doſtak, hewal pak ſu hubene. Woſebeje rjane ſteja ſloro wſchudže běry a wſchē družin řepy. Džeczel ho njeje radžit, ſynowe žně ſu pak ſlepſche, hacž ſo ſ wopredla ſdasche.

* W Bajerſlej ſu wónbano ſtrachne ſliwi měli a ludjo jara wjele ſchlodowali. Měſtaſchlo Ilzhofen bě tak poſodžene, ſo dyrbjachu ludžo do hornich ſchowow a na kubje psched wodu cžekac. — We Württembergſlej ſu tež tak ſylné deſchęza měli, ſo je wjele tyhaz akrow ſukow a polow psche-wſchū měru wobſchlođených. Krupy ſu tam ſad ſe ſchtomow ſdike a winizy ſlaſyke.

* W Endželſlej ſu w tyhle dnach wjele deſchęza měli, kiz je žitam wjele ſchody načinít.

* W Genu (w Schwajzarskej) a we woloſnoſci tuteho města w nož 7. julija ſatrachny wětr a ſtrupobice ſalhadjesche. Krupy, laž kurjaze jeja wulſe a zyle bjes deſchęza ſu třeſti a ſtothyaz woknow roſbile a tež nutſla w domach wjele ſchody načinik. Na polach a kuſach, w ſahrodach a winizach je wſchō na planz roſbile a ſu tež wo ſtějenje pschilſchi. W jenej hěji, kotrž wětr powali, buchu tſjo člowjelojo ſaraženi a wona na droſy ſu krupy jeneho muža ſabite. Pak wulſi je wětr byt, to dopolaž, ſo je wjele ſylných worjeſchinow a druhich ſchtomow podkamanych a tu a tam roſmjetanych.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hauž Depla. Snajesh Ty teho měynka, kiz pomaku točka a ſpěchne bjeſe?

Mots Tunka. Měynkow ja doſež ſnaju, ale žaneho tajſeho niz, laž Ty prajſch. Hdež dha pak taſki je?

H. D. Hlaſ, tamle w holi je měyn a bě tam jedyn muž běrtl jachow pschilneſt i wotoklanju. A jaſo ho wón po běrtleſe ſa nimi wopraſcha, dha jeho měodschi měynke ſr̄n ſ měynz ſ hrubymi ſkowami won wopolaſa a ſtarſhi měodschemu pomhaſche. A ſkonečnje starý nan poſhindže, ſe ſchrótū tucžna w tuž a ſ njej na teho wobheho muža tak pierjeſche, ſo dyrbjeſche tón ſtrah, tola pak bjes jahkov domoj hici.

M. T. Aż jaw tola na tajke běrkowanje!

H. D. Haj a až jaw koždej holý, kotaž řebí tajkeho mlynšteho ſyna woſmje!

H. D. Praj wſchak, Motsko, ſto je pravíſho: ſchtemplowacj abo ſchtemplowacj?

M. T. We Wulſich Schparach ménja tak: naſch gmejnſti přjodlſtejer ſchtempluje, jeho žona pak ſchtempluje.

H. D. Ach tak, — dha maja tam ſa muſlích a ſa žónſke lóžy ras druhé ſlowa, to ja hiſčeje njeſtym wjedžat!

M. T. Haj, tak je we Wulſich Schparach; pſchetož tam ſu we wſchelalim naſtrupanju dale hác̄ druhdže.

H. D. To ſo mi tež ſda. Ale praſ wſchak, po krajném ſalonu tola žona gmejnſteho přjodlſtejerja ſchtemplowacj njeſtym.

M. T. Ach, iſto krajny ſalon! — we Wulſich Schparach maja wulſoschparowſki ſalon a po týmle gmejnſti přjodlſtejer ſchtempluje a jeho žona ſchtempluje.

H. D. Ale ja ſym tam tola něhdý w hoſčenju widžit, ſo bě jedyn muž, ti; tam wſchē nowiny a ſtare papjery ſchtemplowacj, — je dha to tež wulſoschparowſke prawo?

M. T. To ſo wě; pſchetož hdý ſo gmejnſti přjodlſtejer ſnadž na dalšíci vuc̄ poda, dha wón na tón čiaž gmejnſti ſchtempel jenemu starškemu mužei da a tón potom ſchtempluje, ſtož jemu pod ruku pſchiňdže a hdý bychu to tež někakle ſtare nowiny byte.

H. D. Hm, je dha to tež wulſoschparowſke prawo, ſo ſmědža ſo autzije do wſche wotdžerječ a ſo gmejnſti přjodlſtejer ſwrate dny pſchi woporach

M. T. Ach, ſaſtan, ſaſtan, Hančo, ſ napraſhovanjemi, Ty džé tak wjele praſhesc, ſo Čeji dowotmoſwječ njeſtym.

H. D. Hódaj wſchak, kaž ſo ſchępeli a kž w hromadje ſnježu.

M. T. To ja wuhódacj njeſtym, jeli mi tu wěz nje-wutojíſh.

H. D. Nô, dha poſkuchaj! Wěſke žona, kotaž ſe ſuho-džiného dwora domoj noſchěſte, ſuho-džinla nočyjske pak teho dla žaneje hach čińic̄, hác̄ runje bě to derje pytnička. Ale poſdžiſho bě ſo ta žona ſe ſwojimi ludžimi ſwadžila a duž ta wěz na ſwětlo pſchiňdže. To bě jej pak jara njeſlubo a duž poča ſo wona ſarocječ, ſo to nihdy byla njeje, ale ſo je to jeje ſuho-džina ſ druhého bola byla.

M. T. Šou dha ſej to wěrili?

H. D. Ně, jadyn čłowjek niz. Budžo wjele wjozy pra-jachu: přjedy je kranyla a nětko ēji.

M. T. Haj wſchak haj, paduch a khar — to je ſtajne ſjenochene.

Cyrkwiſke powjesće.

Werowanie:

Pětrowſla zýrkej: Jan Hubert Wjenila, měſčjan a ſchtrym-pat, ſ Hanžu Bažarjez. — Kora August Šchofta, měſčejan a pſchepuz, ſ Hanu Marju Henſelez.

Michałſla zýrkej: Jan August Dejka, wulſosahrodnik w ſsowjezach, ſ Marju Krawez, ſ Boſanlez.

Křčení:

Pětrowſla zýrkej: Vjedrich Pawoł, Handrija Bartuſča, mu-rjerja, ſ. — Max Kurt, Jana Ernsta Kobanje, řeſnika, ſ.

Michałſla zýrkej: Gustav Adolf, Augusta Mietha, naſenka-reſtauratore ſe Wurizach, ſ. — August Pawoł, Franža Oſlara Schneweifza, mu-rjerja na Židowje, ſ. — Dta Arthur, n. ſ. na Židowje. — Marja Ida, Kortle Kunz, týſcherja na Židowje, dž.

Zemrječi:

Džen 1. julijs: Hanča rod. Wiežaſez, Jana Schwiecha, wobh-dlerja na Židowje, manž. — Handrij Kravz, wobh-dler na Židowje, 60 l. 10 m. — Miklavſch Jakub, Roberta Pěticha, džkaczera, ſ. 2 l. 4 d. — 6., Marja rod. Kahliz, Jana Bohuměra Kocha, mu-rjerja a řeſnika na Židowje, manželka, 45 l. 11 m.

Placjissna ſitow a produktow w Budnſchinje

10. julijs 1875.

Bitowy dowos:	3385 metrow.	Na wilach		Na burſy	
		wet	hac̄	wet	hac̄
met. np.	met. np.	met. np.	met. np.	met. np.	met. np.
Pscheniza	50 filegramum	.	.	9 22	10 42
Rožfa	.	.	.	8 35	8 48
Jecžmjenj	.	.	.	7 25	7 61
Worž	.	.	.	8 50	9 —
Bróch	.	.	.	—	—
Wofa	.	.	.	—	—
Raps	.	.	.	12 84	—
Jahly	.	.	.	16 —	—
Hejdusčka	.	.	.	19 70	—
Běrný	.	.	.	2 50	—
Butra	1	.	.	2 50	2 80
Syño	50	.	.	6 —	6 50

Kórz pſcheniz po 170 punt.: 15 markow 67 np. (5 ll. 6 nžl. 7 np.) hac̄ 17 met. 71 np. (5 ll. 27 nžl. 1 np.). — Kórz rožfi po 160 puntach: 13 met. 36 np. (4 ll. 13 nžl. 6 np.) hac̄ 13 met. 76 np. (4 ll. 17 nžl. 6 np.). — Kórz jecžmjenj po 140 puntach: 10 met. 15 np. (3 ll. 11 nžl. 5 np.) hac̄ 10 met. 65 np. (3 ll. 16 nžl. 5 np.). — Kórz worža po 100 puntach a po ſtarym cijafle: 2 ll. 25 nžl. — np. hac̄ 3 ll. — nžl. — np.; raps: 4 ll. 8 nžl. 4 np.; jahly: 5 ll. 10 nžl. — np.; hejdusčka: 6 ll. 17 nžl. — np.; běrný: 25 nžl.; butra: 25 hac̄ 28 nžl.; syño po 100 puntach: 2 ll. — nžl. — np. hac̄ 2 ll. 5 nžl. — np.

Lipſſa burſa 16. julijs.

Awstrijski papjerjan ſchěhnak 1 ml. 82 np.; awstrijski ſleboru ſchěhnak 1 ml. 84 np.; ruffa jenorublowa bankovka 2 ml. 80 np.

Cjahi po ſtefniſy.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Botjeſd ſe Šhorjelza	140	30	525	755	1115	245	515	715	1015
Lubija	25	335	65	840	125	335	550	80	115
Budnſchina	235	45	645	915	1240	410	610	825	—
Biſtopiſy	spěſhny cijaf 430	720	950	115	445	615	910	—	—
Nadeberga	—	50	750	1025	150	520	715	915	—
Pſchijjeſd do Draždjan	345	515	820	1050	215	545	710	1010	—

Se Draždjan do Šhorjelza.

Botjeſd ſ Draždjan	—	630	915	1210	340	50	80	1115	1215
Nadeberga	—	75	935	1245	415	535	830	1115	1215
Biſtopiſy	—	740	1030	120	415	615	95	1210	—
Budnſchina	—	815	115	20	520	630	915	1235	115
Lubija	—	60	90	1145	240	60	730	1015	130
Pſchijjeſd do Šhorjelza	645	940	1225	315	610	810	115	210	218

Se Nadeberga do Kamjeñza.

Nadeberga	750	950	210	550	115	Kamjeñza	525	845	1145	40	540	715
Pokojniſa	820	1015	240	615	1110	Pokojniſa	515	95	1225	425	60	750
Kamjeñza	840	1040	30	650	120	Nadeberga	613	935	1232	50	634	818

Se Lubija do Žitawh.

Lubija	610	910	1230	40	85	1110	Žitawa	450	715	1020	220	63	95
Herrnhut	640	940	1010	450	830	1110	Herrnhut	530	755	1035	255	615	950
Žitawa	715	1020	140	510	95	1215	Lubija	535	820	1125	325	715	1015

Tužne ſicbý woſnamjenja cijaf wet 6 hodž. mječor hac̄ 5 h. 59 min. ranne.

Cjahi hornotužiskeje želešnizy.

S Kohlfurta do Ssokolzy.	Se Ssokolzy do Kohlfurta.
Kohlfurt	3161135 415
Hörla	452452
Niela	430212513
Mitow	455224528
Wujesd	535242555
Eas	60253611
Wojerezh	64039635
W. Bulow	72032770
Ruhland	6358343716
Mückenberg	654858356
Wilow	720939414
Rulow	739108428
Ssokolza	801035443
	1110410820 1131427855 1147440932 121250103 83012345161026 8551251529 935117554 103137610 1030154624 115223644 1135242658 115425477 1245335735

Tucne siceby wosnamjenja cjaš wot 6 h. wjeczor hacj 6 h. 59 m. rano.

Na klenjanskiej sastawie te cjahi sastanu, liž 3 hodž. 15 min. a 4 h. 15 m. s Kohlfurta, 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. se Ssokolzy wotjedu. Wilow je Elsterwerda, Rulow je Liebenwerda a Ssokolza je Falkenberg.

Se Shorjelza popołdnju 4 hodž. 30 min. wotjewski možesč tón hamón djen psches Hörlu (5 h. 2 m.) po hornotužiskej želešnizy hacj

do Ruhlanda (7 h. 16 m.) doječj, dale pak cjaš tón djen njeſeđe; s Ruhlanda dopołdnja 8 h. 30 m. wotjewski, možesč psches Hörlu (11 h. 54 m.) hijom 12 h. 45 m. w Shorjelu bječj. — Hodž čjesč s Budyschina psches Shorjelz na hornotužisku želešnizu, dha masč s Budyschina najpoſdžischo popołdnju 2 h. — m. wotjecj; jeli s Budyschina s drugimi cjahami wotjedžesč, dha dyrbisč hacj do Kohlfurta doječj, so by na hornotužisku želešnizu pschischtol.

Hodž čjesč s Budyschina psches Radeberg na hornotužisku želešnizu, dha masč tam rano 6 h. 45 m. wotjecj psches Radeberg (rano 7 h. 50 m.), Kamienz, swotkal rano 10 h. 50 m. wotjewski do Wykoleho Bulowa 11 h. 21 m. pschijedžesč. Hodž pak s Budyschina popołdnju 12 h. 40 m. wotjedžesč, dha 4 h. 8 m. do W. Bulowa pschijedžesč.

Hodž čjesč s Budyschina psches Radeberg, Kamienz do Barlina, dha masč s Budyschina rano 6 h. 45 m. wotjecj a pschijedžesč do Barlina popołdnju 2 h. 11 m. Abo ty možesč s Budyschina tej po połdnju 12 h. 40 m. wotjecj a budžesč pop. w 9 h. 35 m. w Barlinje. Schtój pak s Kamienza hijem dopołduja 6 h. 40 m. wotjedžie, budże dopołdnja 11 h. 20 m. w Barlinje. S Barlina wotjewski dopołdnja 7 h. — m., popołdnju 12 h. 45 m. a 3 h. 10 m. možesč na tymi kamieni pucju a tón hamón dž. n. popołdnju 2 h. — m. a 9 h. 45 m., abo w nozy 12 h. 55 m. do Budyschina pschijecj.

Telegraſski bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej haſy je kóžy djen wotwierjeny wot rano 8 hacj wjeczor 9 hodžinow.

w Budyschinje, 1. julija 1875.

P. P.

S tutym dowolam ſebi, najpodwołniccho k ſjawuemu uawjedzeju dacz, ſo je na djenſuiskim duju kujes August Böthla do mojich

bankowych a wechslowych khlamow

jakó dželbjerjet ſastupil a moj te ſame w hromadze pod firmu

Pötschke & Bosse

dale powiedžemoj.

W nadziji, ſo ſo dwérjenje, mi hacj dotal wopokaſane, hiſcze bôle na nowu firmu píchenjeſe, ſawostanu ſ pocjegowaniem

G. A. Bosse.

Prawdziwa Glöcknerſta cjehulta a hojaza žalba*) (žadhın tajny ſredt) ma na schachticzych **(M. RINGELHARDT)** ſtow pruhewana a poruczena psche: wič, ſchtempel drjenje, ſalsh, liſhownu, kurſaze woka, wobabjenje, psche wſchë wotwierjenie, roſdżajomne, roſdżelomne, wobabite, wopalene czerpjenja, bolaze lejejenje, ſahorjenja, ſarzelliſnu atd. a je ſo pschi wſchitkich thyle ſhorhoſczech psches ſwoju ſpěchnu, wěstu hojazu měz na najlepje dopolasała.

*) Dostacj w schachtach po 25 np. w budyskomaj haptylem, kaž tež w haptylem w Biskopizach, Nalezach, Scherachowje, Hirſchfeldze, Bjernacjizach, Wöſtrowzu, Herrnhucje, Neugersdorfie, Grohschönawje, Nowosalzu, Seifhennersdorfie a w fabriky w Gohlisu pola Lipska.

NB. Besz horſa wucjischajaneho ſchtempla žalba prawdziwa ujeje.

P. Michaelis,

Enihiwjasarnja w Budyschinje na jerjowej haſy 266, porucja ſo k wſchitkim, do Enihiwjasarſta ſklad galanterijowych a kožanych tworow a proſhy pod ſklubje-njom tunjeho a sprawneho poſluženja pschi petrjebje wo dobrociwe wobledžewanie.

Wloſocjerpiazym

ſo Paul Kneiselowa wloſocjerpiazyma tintura, jako jeniczi sprawný ſredt ſwoje wloſy ſaſo doſtać, doſcji poruczicj niemoje, wona je (psche eſitacjne na ſtuvaže na wěſchtli) wot najwoſebniſich lekarjow pschi wſchętch khorocijach wloſow, ich wuyadowanju, haj pschi wſchë hoſcji atd. naſlepje poruczeno, wona ſlutluje cjiſczaſa, poſhynſaza a ſiwiſaza, je għle njeſchlovn a wobebje ſa żonſle ſara pělny, mlödny ſrost pložaqh ſredt.

Jeniczi ſkład tejje tintury ma w Budyschinje Heinr. Jul Lineka w bleſchach po 1, 2 a 3 ml.

Aromatisku wičjnu watu: 50 np. a 80 np., ſenčlomjedowy extract: bleſchu 50 np., běly broſtſyrop: bl. 75 np., ſchmrekojehlinovy aether: bl. 30 np., fulzbergſte fluſkowe krepki: bl. 56 np., ſchwablowe mydlo, ſmolomydlo, glycerinomydlo atd. porucja hrodowska haptyleka w Budyschinje.

Dospołne wypśchedawanie,

na hłownym torhoscheżu w domie knjesa Prozg.

Moim lubnym wotebjerjam porucjam s nowa wuli wubjerk wuschiwanych vělch spodnich fukujow sa kózdu starobu, kaž tež kholowy a schörzuchi.

S dobom porucjam tež swój jara derje srjadowany sklad schrympow, lamisow, mužazych spodnich kholowow, schemisetow, tornarjow, manschetow, travatow, kłów, rukajow, manschetowych a tornarjewych kneslow, po spodzjiwne tunich ale twjerdych placisnach.

Entulus sa knjesow po 2. # 75 np. su runje pschischle.

Wypśchedawar
na hłownym torhoscheżu w domie knjesa Prozg.

Wschitfe barby,

suche, kaž tež hotowe k barbjenju, laki, firniży a terpentinowych woli najtunischo porucza

Moritz Mörba.

Ruežne młoczące maschinę

s fabrili Mailarth & Co. w Frankfurcie nad Mojnem netko kózdu šobotu na hynowych wilach w Budyschinje na pruhu a na pschedan staja wot

C. Höhny.

Koſczoła muka na pschedan.

W mlynje w Huczinje stoj wot džensznisheho dnia stajnje dwē druzinje koſczoła muka po najtunischo placisnje a pod rukowanjom dobroscje k priodekstejazym nasymskimi wuszywam na pschedan, schtož knjesam ratarjam najlepiej porucza

W Huczinje, 5. julijsa 1875.

Robert Pilz.

Pschedeschežniki

we wulsim wubjerku porucja
pschedeschežnikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Niſte

w Budyschinje, na swonkej lawskiej haſy 819.
G Porjedzenja derje a tunjo.

Photographia E. Pofeldt

w Budyschinje, nutschod pschi theatre
a s lotosnej haſy.

Dobry eisenburgski lattu we wulsim wubjerku, módre ejzheženje, plak a pschedeschežowe nowobłeczenja, někotre sta plakowých reſterow po najtunisich placisnach porucza

W klamač ſo herbſki rježi.

Ernst Peck

na žitnych wilach.

Róže, kaž tež pletwa sa njewhesty a kmotrow ſu rjane a tuncie na pschedan w schrymparskich klamač hauensteinskeje abo butrowskeje haſy.

 **Hamburgsko-amerikanske
parolódzne aktijske towarzwo**
w sjenoczenju s hodlerskej liniju.

(Hamburg-Amerikanische Paketfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktne poštne parolódzne jědzenje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via Hâvre, na hlawnych a pschnych nemskich pôstskich parolódzach
Suevia, 21. julijsa | Cimbria, 4. augusta | Frisia, 18. augusta
Gellert, 28. julijsa | Klopstock, 11. augusta | Wieland, 25. augusta
a dale porjadnje kózdu ſt jedu.

Pschedewesne placisny: I. fajuta # 495, II. fajuta # 300, hrjedzisny kryw # 120.
Podrobne wukasjanje dla fracha a pschedewesena dawa generalny połnomoznit

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
33/34 Admiralitätstrasse. HAMBURG.

Kubko na pschedan.

Schtwörtlenſte kubko kat. no. 28 w Sta-
rych Porschicach, wopschijaze 38½ kózra le-
žomnoſcjom, bjes nimi 8 kózow kulos, se
400 dawšlimi jenoſcemi napołożene, bjes
wuměnja a hospody, je pschedeměnjenja dla ſa
6500 toler ſe ſwobodneje ruki pod naplače-
njom 3000 toler na pschedan.

Wjeho dalshe je pola wodhederja ſhonicj.

Czorne a pihanie lüſtr, dwójny lüſter,
kaž tež zhlo. a połwomjane tkanin k dra-
ſtam najtunischo pschedawa

Ernst Peck
na žitnych wilach.

Jenu ſhěju ſe ſadowej a koſtowej ſa-
hrobi ma pod ſpodochnymi wuměnjenjem na
pschedan. C. May pola gaſownje w Budys-
chinje abo korcžmar Renz w Nowych Ma-
leſichach.

Wuſhnywei

porucjam woki, hróch, hejdniſhlu, kaž
tež dolhe a krótkie koliſtowe ſhymjo.

Al. Krüger
na hornicertskej haſy 535.

 Epilepsiju,
padazu a torhažu khorosć, ſrjadowanym ſtructuram — trajne wot-
ſtrona. Sahonenje wěſte a psches liſi.
C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohenstraße 43,
priedy Lindenstraße 66.

Epilepsiju

(padazu khorosć) hoji liſiſte ſpe-
cialnih lekar Dr. Killisch w Draž-
djanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (priedy w Barlinje).
Sahoenja po ſach!

Jerje, woſebje kmane k mariniro-
wanju, ſchtuku po 3 np. porucza
Oscar Balker
na swonkej lawskiej haſy.

Gwoj derje srjadowany ſklač cigar-
row a tobakow porucza najlepiej
Oscar Balker
na swonkej lawskiej haſy.

Lamany rajk, najlepshu wulſosor-
natu tworu, punt po 16 np. pschedawa
Oscar Balker
na swonkej lawskiej haſy.

Šuszhene jerje, wſcheduje czerſte, ſ
najlepje porucza
Oscar Balker
na swonkej lawskiej haſy.

Wischnjowy swjedzen
jutſje, nježelu, 18. julija, w Hlinje. B.

Běły hušč,
nědže 15—20 ſtuh, ſo na knjezim dworje
w Porſchizach kupuja.

Zamani rajš.

rjenje běly a wulkoſornatý,
punkt po 16 np., pſchi 5 punctach po 15 np.
porucja H. Kulisch
na mjaſowym torhoſčju 40.

Mufzia.

Nježelu, 18. julija, popołdnju w 3 hodzinach
budža ſo w Maleſchzechach čjo. 31 jedyn
knjazjih wos, por lohlich brónow, jena faj-
ma, jedyn rěſak a hſicze někotre druhé
kmane wěz̄y na pſcheſadzowanje pſchedowacj.

Gustav-Adolſſki swjedzen w Palowje.

Dali Boh, čze biskopske pſchibocžne towarzſto Gustav-Adolſſleho wuſtawa ſrjedu, 21. juliju, kwođi lětuschi ſwjedzen w Palowje ſwjedzicj. Němſke ſwjedzeniſte ſemſchenje, pſchi ſotřimy budže k. diał. Pacha ſ Bifkopiz pſredowacj, ſapocžne ſo popoſonju w dwemaj, ſerbske pak, pſchi ſotřimy budže k. duchowny Broſek ſ Rſchischora ſwjedzeniſti pſredar, popoſonju w ſchtrjoch. Po ſkončenych ſemſchach ſměje ſo w palowſej gryčeje ſjawnia lětna ſhromadžiſna, pſchi ſotrej ſo roſprawa da wo ſluſtowanju towarzſta w ſańdzenym ſelecje a ſo poſtaſi, kaf moja ſo nahromadžene pjenjeſh bjes khude evangelske wosady roſ-
dzelicj atd. Na tutón ſwjedzeni vſchevproſchuje wſchitlích pſcheczelow Božeho kraſtwa a gustav-adolſſkeje wěz̄y hacj naſiutrobiſcho

A. A. Jencz, ſarař w Palowje.

Najpodwołniſche woſjewjenje.

Najpodwołniſcho podpiſany je 1. julija piwarju, wot knjeſa ryczerkublerja Hähnela uanajlepje w Koperzach ſrijadowanu, wotnajat.

Wón ſo teho dla czechzenym ſſerbam buſicžanskeje woſolnoſcje, woſebje pak ſwojimi dotalnymi wophtowarjam k dobrociwemu woſledžbowanju porucza a budže ſo ſtajnje prozowacj, ſo móhl pola njeho ſóždy pſchi ſprawnym poſku-
ženju a po tunjej placzijne piwo atd. doſtačz.

w Koperzach, 12. julija 1875.

Schmidt, piwarz-najenſt.

Mufzia.

Dla ſpěchneho wotemrjecza budža ſo dženža, kobotu, 17. julija, dopo-
dnja wot 11 hodzinow w dworje podpiſanhých wſchelake wěz̄y ſa hotowe pjenjeſy
ſjawnje na pſcheſadzowanje pſchedowacj, jako: 4 konje, 8 kylnych hoſpo-
darſkich woſow, 1 kanje, 3 woſowe windy, graty, rječzash a wſche-
laki druhí hoſpodařski grat.

Kubiz herbja

na ſchulſkih hrjebjach 650.

Skótny pólver ſ čerſtwych ſelow. Korneuburgſki ſkótny pólver.

Pólver pſche kólk. Pólver pſche pripotawu proſhatow.

Lockwizſki balsam. Zifchankowý ſalſowy pólver

porucza hrodoſka haptika w Budyschinje.

Na žitnej haſy 52, w domje k. pſchekupza Roacka.

Lětne jaqueth

wſchēch barbow ſa 1 tol. 5 nſl. a dróžſho, rubiſchla na hlowu, dželbu najle-
pſchich kattunow, draſtowe klaniny najnowſchich muſtrow, buſkin, módré
cziſhčenje najtunischo porucza

H. Kaiser,
ſirma: J. Hartmann.

Czoruu židu, rips, taffet a craiſe, $\frac{5}{4}$ ſcheroke, dobru tworu ma wot
22 $\frac{1}{2}$, nſl. na pſchedau

H. Kayser,
ſirma: J. Hartmann.

Rybý a raki lojenje w kowrječanslej rěčzzy ſo ſ tutym pſchi čiſanju
ſalaſuje a ma knjeſ gmejnski prijodkſtejer Mercin w Sowrjezach wot na-
jenka rěčzki poruczené, ſa doſahaze woſjewjenje pſcheczuſnika 3 marki myta ſa-
placzicj.

Burſte ſublo

bliſko Budyschina, ſe 715 dawſkimi jenoſcje-
mi napoložene, ſ woſebje dobrymi polami a
tuſami, kaž tež ſ dobrej ſtatu, je ſe ſtejazhni
žnemi a ſe wſchém živym a morwym inven-
tarom hnydom na pſchedan. Tež je jena, k
temu ſublu ſtuſchaza, derje ſrijadowana re-
ſtauracija pak na pſchedan, pak k pſchenaſecju.
Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni „S.
Nowinow.“

Pſchemenjenja dla

je žiwnoſcji čjo. 41 w Komorowje poſla
Rakez ſe 7 kózami 18 prutami lezomno-
ſcjom ſ poſnými žnemi na pſchedan. Wſcho
dalsche je ſhonicz poſla wobhederja.

Wſchitke tak mijenowane

běle ſchicze,

jako koſhle atd., kaž tež wuſchiwanje
mjenow ſo derje a tunjo woſtara
w Budyschinje w miuſcej zyrkvi
(Mönchſkirche) čjo. 250.

Sa moje konfeſzijove a modotworowe
klamy pytam ja k 1. oktobra t. l. jenu
we wſchém ſprawnu, pſchitomu a ſdže-
lanu mlodu knježnu, kij je ſerbskej
ryče mózna a je, jeli móžno, ſchicze hi-
žom naukla.

H. Kayſer,
ſirma: J. Hartmann,
na žitnej haſy.

Rodna holza, ſotraž ma luboſcji k džecjom,
móže hnydom do ſtuſhých ſtupicj a je wſcho
dalsche ſhonicz na ſotolnej haſy (Keffelg.) 117.

Jeneho wužomuila pyta pod ſpodoň-
mi wuměnjenjem.

F. Gephardt,
klempnorſki miſchr w Lubiju.

Holczej, kij čze woſjanſtvo nauknyje,
móže pod ſpodoňmi wuměnjenjem poſla
podpiſaneho do wužby ſtupicj.

Schubert w Drobach.

2 rolnaj poſonečej,

1 woſazy woſrocž

móža ſa wýzolu ſdu hnydom do ſtuſhých ſtu-
picj na knježim dworje we Bjelečinje.

Něchtlo pjenjeſ bu pſched někotrym čja-
gom ſ Lufta do Nodez na makanyč a je
wſcho dalsche ſhonicz w Nodezach čjo. 20.

Jena toſčka ſ pjenjeſami je nježelu na
ſchichtlejſchi w jenej burži ležo woſtala.
Wſcho dalsche je ſhonicz w Budyschinje ſ na-
pſdečza kaſerny 548.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne, předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských póstach
1 M., z přinjeſenjom do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde číšlo pláti 8 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Za nawětki, kíž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy číšlo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Nakładnik: J. E. Smolef. — Číšer: L. A. Donnerhak w Budyšinje.

Čo. 30.

Sobotu, 24. julija

1875.

Schtyriróžlaty Pětr abo amerikanski láschežil. (Povjedanczlo se wšy.)

„Do Ameriki ja njewérju“, rjekný stara Pimpolakowa, jako jej wschelake krahnoscze wo tutnym kraju povjedachu. Wona to njepraji, so by gnađ někomu, kíž jej amerikanske wobstejenja abo amerikanske živjenje wulkadowasche, s tím někak láschidu činicž týchka; ně, taſta wona njebe, pſchetož wona bě hewal dobra duscha, jej pak že to njemôžne ſdasche, so móhle žadyn kraj vycz, hdež býchú ludžo bjes džela bohatskwo nahromadzicž móhli, kajž jej to tón a druhí povjedasche, kíž bě ſazkyschac, so je někotryžkuliž wulke samóženje nahromadzicž, kíž bě do Ameriki wuchahnę. „Né, do Ameriki ja njewérju“, to běchu jeje ſkowa, pſchetož hdyz dýrbimy tuby swěru dželacž, hdyz čzemý ſebi někto nahromadzicž, dha ludžom tamnu stronu teje wulkeje kuže tež žane vseczenie hočbje do huby njeleťaſo. Wulku kužu mjenowasche wona morjo bjes Eurovu a Ameriku, a jeje ſnacži, hacž runjež ſo najpriedy nad tojšim pomjenowanjom gmejachu, tola ſkonečnje to wulke morjo tež hinač njenjenowachu, hacž wulku kužu.

Běſche vol hermank w řekezech a wjele ludži běſche ſo tam ſeſhko. Woni tam a ſem khodjachu a to a wono ſkopowachu, jako hólcež na njeſedkanym konju vſchijech a pſched jenej budu ſasta, hdež ſkobuk pſchedawachu. Wón činſche mjenuiž tež ſwoju hlowu s taſkim ſkuſtym ſudobjom pſchilcze, kajž jeho towarschojo, lotiž njeđelu wjozy w bimbateſ měž ſe mſchi njeſhodjachu, ale pětneje w ſkobuku pſchilcziču, kajž knježi inspektor abo někajž měchjan, kíž bě i njeemu na wopytanje pſchilcok. Ale kmany ſkobuk namalač, kíž by ſo na jeho hlowu hodži, to wſchal tak lohla wěz njebe. A cíjeho dla niz? Jeničkž teho dla, dokež běſche tale jeho hlowa naſprjódž jara wulka a i druhemu hifcheje wjetſcha, dokež bě ſ hufitmi ſudherjatymi wloſami poroſčena, ſo bě nimale tak ſcheroča, kajž dohla.

Skobukar jemu jedyn ſkobuk po druhim podawasche, ale ža- den Pětrej prawy njeběſche, dokež bě kóždy mały. Jeſo ſnacž ſo gmejachu, hacž jedyn konja ſa wusdu wſa a jeho i druhé ſkobukatki budže dowjedze. Ale tam ležje njeběſche, wón mějſche jedyn ſkobuk po druhim na hlowu ſtajecž, žadyn ſo njeſhodjeſche, bě to, kajž by ſe ſcheračkowym hnědom dōſnu dōnciku pſchilcze týchk. Cíjim bôle wón ſkobuki wubjerasche, cíjim wjazy ſo ludžo gmejachu, hacž napoſledku jedyn ſawoča: „Ach, ſa Pětra ſo žadyn ſkobuk njeſhodži; pſchetož hladajcze jenož, wón ma džé ſchtyrižlaku hlowu!“

„Haj, prawe masč“, rjekný tón, kóžž běſche konja i tej druhé budže dowjedě, „haj, to je wo prawdze ſchtyriróžlak, na jeho hlowu ſo žadyn ſkobuk njeſhodži!“

„Haj, ſchtyriróžlak! ſchtyriróžlak!“ wokachu wſchitzu pſchiladwarjo. Běchu pak to ſ wjetſha mědži hólz a mědke hólz ſ

Praskež, kíž běchu na hermank pſchischi, a tón hólz, kóžž běſche ſebi nowy ſkobuk ſupicž týchk, běſche Pimpolakez Pětri. A wón bě jara njeſdry; pſchetož taſte wokanje jeho žakochnje ſamjerſa. Jalo bě ſo ſe ſwojim konjom pſches ſud, jeho wobdawazny, pſchecjichczač, vijeſche wón konja ſ láschidu tak dohlo, hacž tón ſe wſchekh bołow ſkopasche a ſ nim ſaſlač motehna. Někotrehožkuliž, kíž ſměrom domoj džesche abo nowoſupjenu kruwu domoj čerjeſche, Pětr ſkoro na dróšy ſ konjom powali a wěſče budžiſche ſo to někotry króž ſtak, hdz by jeho kón mudriſki njebył, hacž wón ſam. Budžo gwarh ſa nim wokachu a jedyn hermanka ſamjen ſa nim čižny, ale kón tak ſpěchňe běſche, ſo jeho tón ſamjen njebožahnę.

Schto dha pak běſche Pimpolakez Pětr po prawym ſa cílo- wjeka? ſo někotryžkuliž prascha.

Hm, Pimpolakez Pětr bě tak láschidu, njeſokuschny a wo- rakow njeđocin, na ſajkehož ſo wo wšy tež naſtarſhi ludžo dopomnicž njeſožachu. Jeſo nan, bur Pimpolak, mějeſche ſradžu ſweje naſwjetſche wjeſele nad tým lásyſtwami, kóždemu jeho Pětri ſobenidze a ſo cíjim bôle ſradowasche, cíjim wjazy ſudžo na jeho ſtorjachu. „Naſiſeje jeho“, rjekný wón, „cíjim twjerdiſhi budže a w ſwojim čaſu ſchtomu ſwutorha, taſtu móz wón ſměje. Na- biſjeje jeho, hdyz je Wam láschidu ſčinik; ja jeho njenabiju, pſchetož mi je wón ſtajnje poſkuschny!“

Wo wšy ſkore žana rula njeběſche, wot kóždemu budžiſche Pětr hžom puſki njeđoſtač. Ale to jemu ničž njeſadjeſche, jemu to wjele wjazy thjeſche a jeho láschidu ſaſalkosch dale a bôle pſchibjeracze. Kajž bě wón pſchecžiwo kóždemu a tež kóždemu ſkobuku činjeſche, tak běchu tež wſchitzu pſchecžiwo njeemu; ale hdyz tež jeho husto doſeč nabichu, dha wón tola hifčiſkih ſukam wu- cječný a ſo wofchjerjeſche ſajž djaboč, hdyz pak bě ſajž taſte prawo njeſaſantiwo wuſjedě. A dokež wutrajnoscje — a hdz by tež jenož w lásyſtwach byla — ſebi wěſtu móz dobudže, dha ſo tež mujojo a hólz pſchi wſchém mjerſanju, kóžž ſ Pětri mějachu, wěſteho ſpobabanja nad tým ſpječižnym, woraſawym hólzom ſmí- nyč njeſožachu. A ſchto móžachu hólz a žony činicž, hdyz týchkhu měr pſched nim měž, hacž ſo jeho ſ ſhosejom a tykazom, ſe ſadom a jaſodam ſludžicž, ſo ſim njeby njeriad na ſkat ſmjetak, kóžž běſche ſtak, abo ſo ſo ſim njebych ſchajt na ſemju dele ſunyli, kóžž běchu na ſchajtne wupoſchane. Někotsi pak tola měnjaču: Tón, kíž je w mědých ſtach naſdžiwiſhi, je w dalskym ſiwiſenju husto naſſkludniſhi.

Doma bě Pětr poſkuschny, woſebje nanej, pſchecžiwo macjeri pak tola druhdy njeſokuschnoſeč wopokaſa, ſa cžož jeho ta potom pſchecžiwo. A hacž runje ſebi wón ſ teho ničž nječinjeſche, dha bě jeho dwě ležje ſtarſhemu bratrej Hendrichej kóždih ras jara njeļubo, hdyz puſki na Pětra wotčakowachu, a wón teho dla husto doſeč někajše njeſaſantiwo, wot Pětra ſobenidzene, na ſo wſa, jenož ſo by tón bjes ſchraſh wotſchot.

Jedyn džen bě hýlné hawkowanje wo jstwje, pschetož Pimpolakowa bě šo na Pētra jara roshněwaka, dokelž tón wšcho mōžno wót swojeho bratra žadasche a tón tež wšcho pschiswolesche. Wona teho dla Pētra býsche, kaž dočho jej mozy dožahachu a tón žakoňne sklilesche. W tym wołomiljenju jedyn muž do jstw stypi, kotrež čzysche do Ameriki wuczahnyč a proschesche wo hýschene šad a něchto pčatu sa swoju šwójsku. Sahněwana Pimpolakowa rčeky:

„Wsmicze teho njeradženeho hóla šobu do Ameriki!“

„Haj, haj, ja lubjerad šobu póndu a to na měscje!“ Šawka Pētr, ale po taikich školach šo Hendrich na semju číšny a šo tam walejo wokasche: „Ně, mojeho Pētela přejez njeprščaju, moj Pētel dýrbi doma wostacž!“

„Daf mi twój nowy nôj a twoje hókbie!“ wotmowlwi Pētr, „potom tu wostanu“, a Hendrich wa Pētra sa ruku a džesche s nim k hókbienej, hacž runje macz temu najprjedy se wšchej mozu wobarasche.

Wot tuteho časa měsche Pētr wěstu pomož, so měsche wot swojeho bratra wschitko dostač, schtož šo jemu jenož čzysche. Wón trjebasche jenož prajiež: „Ja do Ameriki póndu“, a Hendrichej hýndom hýly do wocžow stupachu a wón bě k wšchemu swóliniwy.

Ludžo wo why Pētra tež husto doscž k temu nařabichu, so wón prajiež: „Ja do Ameriki póndu!“ A woni pytachu jeho čím bôle k temu nařcjuvacj, powiedajo, so tam džecži do šhule khdjicž njerjebabaja, ale so šmědža zyky džen na konju wokoło jehacž. Haj, krawz Lampak, kiz čzysche šo w blížsich dniačach do Ameriki pschewydliež, jeho narycza, so by s nim šobu šhol. A Pētr tež wo prawdze nôž předý teho dnia, hdež čzysche Lampak wuczahnyč, k njemu pschindže, s brémjeschlom, hdež měsche ſwoje smach, a s měschlom hýscheneho šadu. Tutož krawz hýndom della do ſchinije peklož, ale jalo čzysche tam tež Pētrowe smachy pekložiež, dha jeho hrosa ſaja a wón stradlu ſwojeho hóla k Pimpolakowej pôšta, kotrež tež hýndom pschindže a hóla a smachy ſažo šobu domoj waſa. To bě přenje wujebanje, kotrež Pētr ſaču, ale wón dýrbjesche ſebi to lubicž dacž a to čím bôle, dokelž nan wo tej wězny ničjo njejhoni. Tola jeho to jara miersasche, so bě Lampak tón hýscheny šad šobu waſak a wón jemu teho dla posdžischo s ludžimi, kiz tež do Ameriki czechniču, liſt poſta se wšchelalimi hroženjemi, jeli tón měchl, w kotrežiž bě ton šad był, počny ſkota ſažo nařad njeprščeje.

(Volracžowanje.)

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. W Žitawje mějaču njeđelu, 18. juliia, hýlné njejedro s wulkim deshejzom, tak so woda po někotrych haſach kaž po ręczlach býsche. Výšk dyri do domstich ſahrodnila Heubnera, njeje pak žaneje ſchody načinik, ale jenož jenu 14letnu holečku počkujšte.

Kral Albert je pôstlemu ſchafnarzej Handrijej Vannachej w Draždjanach ſkotu, k albrechtſlemu rjadej ſkulachazu medaillu spožcžit.

Kral Albert je šo ſaňdžený ſchwartk s Bajerskej pschijewski do Draždjan wróčik; kralowa Karola pak hýšeje někotry čas w přejezlač wostanie.

S Draždjan je tamništi měschejanſki radžicžel a ſejmſli ſapoškanz Beck w tyhle dniačach čzelný. Wón bě direktar hánichenſleho ſamjentowuhloweho towarzſta a je, kaž šo někto polaze, s lažy tuteho towarzſta něhdje 70,000 tolef pschelschiw. Krótko předý ſwojeho čzelnjenja je ſebi pola jeneho snateho 5000 tolef požcžit a jeneho druhého je k temu nařabit, so je wechsel wot

50,000 tolef, wot njeho wustajeny, girirowač. Duž budje drje tónle podpišat (girant) tutón wechsel ſapkačicž dýrbječ, hacž runje je Beck te pjenesh dostal.

Tak mjenowana draždanska ptacža ſula šo jutſje, njeđelu, 25. juliia, ſapožnje.

W Lipsku bu 15. juliia student Hunger s Hermſdorfa w ſwojej jstw morw namakan. Wón bě, kaž pschephtowanje potom dopokala, w nožy poſdje domoj pschischoł a po čmje po ſchodje dele paňk a šo na hkorje hýlnje ranik. Potom bě šo drje nělak do ſwojeho jstw pschisolełt a šo tam, dokelž nictón wo tym wjedział njebeč, do ſmjerce wulrawit.

S Wrótſlawja (Breslau) pižaja, so je šo tamništi, w tu khwili w awstrijskim džele ſwojeho biskopſtwa pschewywažn wjetch-bifkop ſakonej, jarjadowanje ſamđenja katholickich wořadow nařupazem.

Němski khějor něk w gaſteinſkych ſupjelach (w Awstriji) pschewywa a s jeho ſtrouſcju jara derje ſteji. Wón je wjetchnej Bismarck i lětnetu dnju Kullmannoweho nadpada telegramm s najlepšimi ſbožopſchecžami požkáč.

Wyschši president w Schlesynſkej je pschilasat, so maja šo mjenia taikich katholickich duchownych, kiz šo tak mjenowanym nowym zyrlinjskim ſalonam pođežišnu, na wšche waſchnje potajne džerječ, dokelž bych u tajžy duchowni hewal wot katholickich nowinow a ſnadž tež wot ſwojich wořadnych ſchivdu čerpicž měli. (Hacž budje tajſa pschilaſnja wjele pomhač, to je cjejlo wěrciž; pschetož wjele duchownych ſwoju ſdu s krajiných lažow dostawaja. Tele lažy pak žanemu katholickemu duchownemu, kiz šo tym ſpomnjeuym ſalonam njepeđišnu, tež žanu ſdu njeuplačja. Stanje li šo pak to něklo, dha tola kóždy wě, jo je šo taikli duchowny, kotrež ſdu wuplačja, tež nowym zyrlinjskim ſalonam pođežišnyt.)

Š manövram, kotrež šo nařmu bjes Liegnitzom a Wrótſlawjom ſměja, tež wjele wukrajných wyschlow pschijedže, so bych u pschihladowali. — Pschi manövrač, kotrež budža s 9. armeeſorpſom w blíſkoſci Rostoka (po taikim njeđaloko naranscheho morja) wotdžerjane, čze khějor tež němske wójnske kóžde wobhlaďowacj, kotrež šo teho dla bliſto Warnemündy w hromadu ſezahnui.

W Bajerskej mějaču šo ſaňdžený tydžen wolby ſapoškanzow do bajerskeho ſejma. Pschi tutých woředje dwé ſtronje pschecžiwo ſebi wořowaschej; k jenej ſkulachaja czi ludžo, kotrež wo němskim khějorſtwe ničjo wjedžecž nočedža, ale měnja, so by wjele ſlepje bylo, hdy by Bajerska wot němskeho khějorſta ſhle njeotwizna byla. Tuta ſtrona je šo s tymi ſjenochžka, kotrež ſluo njeje, so šo němske khějorſtvo s bamžom a katholickim duchownstwom wadži. Prěnja ſtrona šo teho dla tež, hacž runje niz s poňnym prawom, ultramontanska mjenuje, schtož ma tak wjele rělač, so s bamžom džerži, kiz ultra montes, to je, tamnu ſtronu horow bydli. Še druhé ſtronje ſkulachaja w Bajerskej czi ludžo, kiz šo mjenje abo bôle pschecžlo němskeho khějora a pschecžitnyž bamžitwa. Š wolbow je widžecž, so je prěnja ſtrona tak hýlna, kaž druhá; pschetož jena počoža nowowuſwolenych ſapoškanzow ſkulach a přjenej a druhá počoža k druhé ſtronje. Pschewaha jeneje nad druhé je jara mała.

Bajerski kral, hacž runje, kaž powiedaja, s ultramontanslej ſtronu njeđerži, tola tež žadny prawy pschecžel němskeho khějora bycž njemože; pschetož tutón kóžde léto dwójž psches Bajersku jeđe (mjenujž na ſwojim puču do Gasteina a potom na domoju-puču s Gasteina), ale bajerski kral ženje ſa hódnio džeržač njeje, němskeho khějora w ſwojim kraju poſtrowičž.

Awſtria. Khějor Franz Josef je pruskej generalej Bla-

mentalem a sasklepu ministrelj Fabricej, kotaż bieżącej na pięć wodżenie niewo lheżora Ferdinanda pschijskoj, wulki lchij leopoldskiego rządu spożycie. Wón je też ruskiemu wicekrólowi Suvarowej wulki lchij schęzepanskiego rządu spożycie.

Austriacki lheżor, kotaż je najwiaższy po niewolnym lheżorom Ferdinandem herbował, je hospitalem a dobrosęskiim sienoczeństwem w Prasie, hdeż je lheżor Ferdinand wot lata 1849 bydzie, 100,000 schęznałów daril, s tym postajenjom, so ma go 20,000 schęznałów hnydom bjes lheidnych ludzi w Prasie roszdżelicę. — Hród w Płoszczowizach je stowdowjena lheżorska herbowała, kubko Weinzierl arzhywójwoda Franz Korla. Wsche druhę kubka je lheżor Franz Josef dostal. — Nimalo wschiży niższy a wschiżni pełzobnizy a fastojnizy niewo lheżora Ferdinanda su se pełzby puszczeni, dostanu pak hacj do swojeje kmierze lětnie tejsko pjenies, taz jich lata sda wuczinyse.

Franzowska. Sa tyk, liz su wot powodzenia schłodowali, je ho hacj dotal w Parisu něshto psches 8 millionow frantow nahromadziko. Tendzeljenjo tez sa nich skladuja a ham bamž je summu pjenies sa nich poślak. Nijsa a schłoda je pak tez wo prawdze psche wschu měru wulka.

Schpaniška. S karlistami po nowszych powojeszach hujszne doszcz stieji. Woni dychja wschiżom psched królewskim wojiskom cęzacz a je jich hizom tōjsko psches franzowskie mjesy stu-picu nusowane bylo. Blisko Pont de Bar je królewski general Martinez Campos karlistow nadpanżel a jim dwie kanonje a wiele wojasleje nadoby wotewsal. — Też je ho fort Collado, poślenja twierdzisna karlistow, poddał a panyczku tam 11 wyschłów, 300 wojakow a dwie kanonje królewskemu wojsku do ruli. Krajobraz Valencia je wot karlistow někto zyle wuprōsnjena.

Ruszowska. Schwedski król je někotre dni w Moskwie pschebył, hdeż w lheżorskim hródze na kręmu bydlesche, a je zebi tam wscho gwérę wobhladował. Potom je ho po zeleznicy do Petersburga podał, hdeż je lheżor Alexander se swojsimi przyjami a drugimi wołebnymi lnejzimi na dwórnišczej na jara psche-czelnje waschnie witaſche. Město bę s lhorhozem russich a schwedskich barbow jara bohacze wupryshene a lud temu wypolemu hoſcej bylnie klawu wołasche. Ruski lheżor a russi lud mjenujy w tym, so je schwedski król do Ruszowskiej pschijsk, sianue snanju widzi, so su stare njeprzeczelstwa bjes Schwedskiej a Ruskiej fabryce a so ho něczyski schwedski król w tyk krajinach s russim lheżorom pschezelne roszycuje, hdeż vredawski schwedzky króloj s vredawskimi russimi wierzhami njeprzeczelny wołowacu; — pschetoż petersburgska wołownosc a nimalo wscha, někto russka krajina, kotaż mot narancsheho morja i pokndzy legi, wscho to něhdy i Schwedskiej psuszczęsze. — S cęzecji schwedskiego króla bu bjes drugim wulka a pschyna parada motdzięzana, na lotreż ho nimalo 30,000 wojakow wschiżnych družinow wobdzeli. Schwedski król je ho 18. lipca sało na domospueż podał a je jego russki lheżor hacj do Kronstadta pschewodzak. Zdję, na lotreż je schwedski król pschijsk a wotjek, ręka „Banadis”, to je „Wendla abo Skowjanka” (Sserbowka), pschetoż schwedski król je tez król Gotow a Wendow (Sskowjanow) mjenuje.

Turkowska. Sběžl herzegowinskich lchesczianow pschezjwo Turkam dale a bōle pschibjera. Wina na tym je to, so Turkoj s tamnišimi lchesczianami jara kurowe wobkhadzeja a jich nje-člowieszy pschezczęsza. Duż běchu někotri wot nich psched někotrymi měbzazami do Czornohorskiej cęzli, su ho pak wondano sało domoj wrózili. Tyk cęzchu někto Turkoj jich cęzlanja dla wotschrafowac; woni teho dla węskeho Jura Simowicza sien-zowacu, dale fabichu woni koczmarja Gurdela. Po někotrych

dnjach 6 Turkow Jowa Nadmiliowicza nadpanż a jeho salto, wschiżte teho pak tez jeho slót wotwiedże. Hewal buchu hizh je někotri lchesczijenjo wot Turkow sfonowani a, bę widzecz, so jich krew-sacznośc s lōdzym duiom pschibjera. Duż něhde 2000 lchesczianow postany a ho wobbroni. Turkojich nadpanżku, dyrbjachu pak zofacż, jako běchu 100 mużow shubili, wot lchesczianow běsze jich 80 panço. Hewal su lchesczijenjo tez druhi cęzdu Turkow shili.

Ze Serbow.

S Budyschin a. Sańdzenu nějdzelu a póndzelu kwojczesche tudomne němle spěwarskie towarzystwo „Sängerlund“ 25-lětny jubilej kwojego wobstacza. Prěni džen měsceje ho koncert a kimmers, druhí džen pak kwojczenska hyszana a bal. — Sa cęz sapuczowanja tudomneho knjesa hantiskego hetmana je s pschiswolenjom ministerstwa snutskomu naležnosćow fastupjenje teho kameho knjesej wołrjezneemu ažezorej Ruperej poruczene. — S pschiswolenjom wołrjezneho wubjera je pucz. Lotreż hewal psches čerwje-nonošliki knjegi dwór do Zolowa wiedzescze, někto s boka spomnjenego knjegnego dwora położeny. — Sańdzenu tydzień knjeg general Abendroth někotre dni w Budyschinje pschebywasche a tudomne wójsko pschi exercitowanju a hewal wobhladowasche. Wot jow je ho wón do Žitawy i tamnišemu wójsku podał. — Nasymple divisionele manövry budyskiego a žitawskiego wójska smieja ho naisskerje bjes Lubijom a Žitawu. — Budyski krajski hetman knjeg s Beust je 17. lipca na pucz nježel sapuczował a jeho sa tón cęz knjeg tajny radziejel Edelmann fastupuje. — Pschi wobje nowego budyskiego tačantstwa, kotaż ho 28. lipca na tudomnym tačantstwie smieje, budje se stroný królewskiego ministerstwa knjeg tajny radziejel baron Weigbach pschitomny. — Młodym hólzam a hólzam ko tola na Jane waschnie lubic̄ nočze, so kmeđa reje jenoż hacj do jednaczych byc̄. W někotrych wsach su teho dla wobfanki, reje hizom w puczach hadzinach popokdnju sapociecy, je wot 7—8 hodzinow dla wobstarania skutu fastajic̄ a potom sało hacj do jednaczych rjewac̄. — Dokelj kmeđa towarzystwa rjewac̄, kaž czechda a hdyż czechda, dha bę w někotrych wsach mědosć tak mjenowane „młodostne towarzystwa“ saložka, ale wyschnęs, taz bōsy spōsna, so su jenoż reżwanja dla saložene, tajke towarzystwa do-wolska njeje.

— Pschichodnu kęjedu budje w Budyschinje wajna wólbā; tehdom budje mjenujy w tačantskiej abo pětrowskiej grytki nowy tačant a przedstejciejel satkije kuzissejekatholiksej diocesu wuswo-leny. Wuswolerjo su po zyrkińskim prawje kanonikujo „kapitla s. Petra“ w Budyschinje, lotreż je w tu knjelu jenoż sydom. Su to: l. senior Hoffmann a l. kantor Kuchank tudy (scholaftikus hiz wjazj lēt jadyn njeje) l. farač Barth w Chrósczizach a l. Junge w Seitendorfje (mjenowany schyrjo skutkuja w kamej diocesu); dale wonska diocesu w Draždjanach: l. farač emer. Nowack, l. Bernert, präses konstistorija dręždjansej diocesu a njezawno wot hamza wołkuczenj japoštołki vilar w saliach erblandach (potajskim niz hyszce sa Luijzu) a l. farač Stolle. Bjes tymile 7 knjesami staj dwaj Sserbaj. Tón krcz njebudje drje, kaž bę to pschi pożlenjej wólbje, njekanonikus halle džen psched wólbu tačanta do kanonikujo pschibjatz, so by tačantskie doſtojnystwo doſtał, ale tačant budje jedyn s tyk hiz mjenowanych knjesow, taz w tu knjelu kanonikujo su. Wunoscik wólbę podamy sa tydzeń. — Sańdzenu nějdzelu su džekacjerjo Grüznarjez fabrikli w Hajnizach — něhde 400 cęzowjelow — w gromadze rjemiechniſlu wustajenju w Draždjanach wopytali.

Se žylowka w Delnej Lužicy píše „jačni“: Saňdzenu njedzeli, 18. julijs, popołdnju ſta ſo tudy wulke a ſtrachne njeſbože; ſloro zyka wjez ſo wotpali. Staro twarjenja, hukto ſtejaze, a jich ſtomjane tſeči dachu pkomjenjam dobru žyrobu, tak ſo w jenej hodžinje wſcho w pkomjenjach ſtejche. Wohnuju bu mako wutorhnjene a ſo tež wjele ſlotu spali. Wjele ludzi běſche hiſhče w Khoczebuſu na „wjaſerni“ (t. je: na wječeſti = na nyſhpore, vesper), domoj pſchiſchedſki namalachu ſwoj dom w popiele. Muſa a žakozę ſo wuprajič njeſhodi. Srijedž žnjow tajle njeſbože! a mnosy (wjele) běku hiſom rožku domoj woſyli; někt je wſho ſhubjene.

Přílopk.

* (Pſchedawanie ſchijazk maschinow.) Kac wjele ſchijazk maschinow, a to woſebje amerikanskih, je ſo loni pſchedaka, móže kódy ſe ſledowazeho, wot wſchonosze napřaneho, ſapiša naſedzic: The Singer Manufacturing Co. . . pſcheda 241,679 maschinow, The Wheeler u. Wilson Mfg. Co. 92,827 "
The Domestic Sewing M. C. 22,700 "
The Weed S. M. Co. 20,495 "
The Remington Empire S. M. Co. 17,608 "
The Wilson S. M. Co. 17,525 "
The Gold Medal S. M. Co. 15,214 "
The Wilcox u. Gibbs S. M. Co. 13,710 "
The American B. H. S. M. Co. 13,529 "
The Victor S. M. Co. 6292 "
The Florence S. M. Co. 5517 "
The Secor S. M. Co. 4541 "
J. E. Braunsdorf u. Co., Aetna 1866 "
The Bertram u. Fantom S. M. Co. 250 "
The Mt'Ray S. M. Association 128 "
The Keystone S. M. Co. 37 "

Po tymle dokaſuja ſloro wſchitke fabriki khetro wulke po- mjenjenje w ſwojim pſchedawaniu, hdyz leto 1873 pſtitunatu, na ejmž drje je woſebje pwoſchitkomne hubjene ſkuſowanje we wiłowanju a pſchelupſtwje wina, hewal pak manu to temu pſchi- pišowacj, ſo ſo ſkuſowario ſ kódy létom jenotlivoym, ſa najle- pſche ſpōjnathym ſystemam pſchiwobročej, a ſu w tajlim naſtu- nju ſchijaze maschin ſinger Manufacturing Co., New-York, naj- wjažy ſpodobanja namalake, pſchetož jenož tale fabrika, kaž w pře- dawſkich létach, tak tež někt pſchiſberanje pſchedawanjow dopokaze, pſchetož wona je loni nimale ſchtwórczmillion maschinow ro- pſchedaka.

* Dla woſchazowanja, ſortez ſo w ſańdžených njedzelaſt w Sakskej dla nowego dohodſteho dawka mjeſeſche, je w tych woſch- laſtich deputazijsach a komiſijsach 20,819 ludzi djekacj mélo, tiz ſu ſo to něſtco pſches 2 millionaj marlow ſapkaſjenja doſtali.

* My čeſejených ſſerbow hiſhče jedyn ras na to ſedžnych čjinimy, ſo weimarske 10tolerske bankonoth wot 5. augusta t. l. něco wjažy njeſkeča.

* Talo wórdano nimale hečka wudowa Nowalowa ſ drąż- džanskeje hole, hdzej bě čorne jahody ſberaka, do Radeberga djecje, bu wona wot jeneho wosa, ſotreho konjej běſtaj ſo ſploſhakoj, pſchejedzena a na mjeſeſche morjena. Wona je 81 let ſtara.

* Na čeſliſkeju čeſliſteho miſhira Wenka w Lipiku jańdženu njedzeli popołdnju w 6 hčđinach wohen wudry a tak ſpečinje wokoło ſo hrabasche, ſo ſu ſo wulke hromady čeſhankow, deſlow ad. ſpalile, kaž tež 85 čeſliſkim wjehón jich čeſliſki grat.

* Do hata bliſko Blanckenhaina wórdano 16létny ſu jeneho

tamniſcheho ſublerja vadje a ſo tam ſatepi. Widliſcheja běku- jeho ſapopanyle, jako runje pſchi brjofy ſtejſche, tak ſo je pſchi tym do wody paŋk a živjenje ſhubit.

* Na železnicy bliſko Frankenhausena bu 16. julijsa wothla- dowat Siebert pſchejedzeny a hnydom morjeny. Won ſawostají ſonu a ſchecj džecj.

* Š Varlina piſaja: „Wot nělotreho čjafa běſche mandzelska čeſliſteho miſhtra Väntscha, tiz mjeſeſche parny wětrník na ſchon- haſtilm aleju wotnajat, zylo hinaſcha, dyžli w prjedawſkim čjaku. Prjedy bě wona powjedata a wjeſeka, někt pak mielčata a my- blata, ale dokej běſche Väntſh ſam pſchego duſhny a dobrej- myſle, dha to ničtón ſedžbu njeſeſche, ſo běſche ſo jeho ſonu tak pſchěměniſa. Ejm bóle ſo teho dla ludžo džiwachu, jako Väntſh ſriedu tydženja tež jara ſtruchy wonhlaſaſche; tola pſchi- piſachu to temu, ſo ſo jemu něſtco tak radžilo njeje, kaž bě ſebi to žadat. Pſched wječorom wobaj ſtarſchej ſwoje pječ- džecj, na haſy a na dworje hrailaze, do iſtwy ſawokaſtaj, kaž bě ſo to tež kódy druhi džen tak ſtak. Maſaſtra džekacjerjo podarimo na Väntſhka chalachu, koſrý běſche hewal pſchego preni na mjeſeſche. Nělotſi wot nich ſo teho dla pſchiwołdnju k jeho wo- bydlenju podachu, hdzej durje ſamknjene namalachu. A dokej žane ſlinkanje něco njeponhaſche, dha tu węz poſliji woſiemichu, koſraž jeneho ſamkarja pſchiwiedże, kiz ſe ſwojim naporjadowm durje wo- cini. Tam mjeſachu pak žakoſny napohlad pſched ſobu. W ſparnej komorje, wot ſamjentowuhloweho dyma napjelnjenej zyka, ſe ſednič wózobow wobſtejaza ſwojba morwa ležesche. Miſhtr Väntſh, wſchón ſwobleſany, ležesche na ſwojim kožu ſe ſměrny, ſpoločny wobleſem a běſche ſwoju nětlo morwu ſonu ſ ruku wobjaſ. Vjes nimaſ ležesche cječko na jmeſkodſcheho džecje, koſrej Väntſhowa twjerdje džerjeſche. Dwé džecj ležeschej ſwobleſanej na jenyu kožu, tſeeje ležesche w jenym druhim kožu, a ſchwörte bě ſ tje- cjeho paŋko a ležesche na ſchwundowanju. Wjchě pječ džecj mě- jaſhu toſtih ſeſtej na hubje. Lekat, ſotrehož běku ihetſje ručje pſchiwiedli, njeſeſche něco druhe čjiniz, hač jenož praſit, ſo ſu ſo wſchitk w hromadje nehdje pſched dwanacjimi hodžinami wot ſamjentowuhloweho dyma ſaduſyli. Š dweju, na bliſje ſeſazeju a wot Väntſhowej piſaneju liſtow bě widjet, ſo bě ſo wona hiſom dohlo ſ tajle myſli noſnka a tu węz po dohím roſmyſlenju ſlonečnje tež wutjedka. Wona bě teho dla džekaze koža, koſraž hewal w pôdlaſkej komorje ſtejaku, do teje komory ſtajka, hdzej ſe ſwojim mužom ſpaſe, bě wo iſtwie w hachlaſ ſatepič a ruku, do wuſnja wjedzozu, ſawjeruňka, tak ſo bě potom jen- dojty ſamjentowuhlowy dym ſ hachlow do iſtwy a wot tam ſ wotworenymi durjemi do ſparnej komorj ſtupak a tam wſchě ſedmjoch morik. W jenym ſteſje bě wona tež tu proſtrwu wu- prajka, ſo byču wſchitsk ſedmjoch do jeneho rowa ſahrjevali a je ſo to pječa tež ſtak.

* Se Schleſniſkeje piſaja w naſtupanju ſtetuſkich žnjow a pkoſow 17. julijsa ſledowaze: Žně ſu w tudomnej krajinje w do- mojkowanju. Měnjenje wo wunoſchu rjaných žnjow ſu w tym naſbole piſhes jene, ſo budja w napohladje na ſorna ſrénje, w nělotrých ſtronach, móhť rjez, jara dobre; ſtož pak ſkoma na- ſtupa, dha ſkorža, jo je mjenje ſkopow a ſkoma jara krótka. — Na pſchenzy je we wſchelakich ſtronach ſkocj widjet, tola ſda ſo, ſo wjele ſchody njenaczini. — Zecjmen, wotw a hroč ſu wot bruczkow, ſchmirow a ſuchoſu jara cjerpić a teho dla krótke a njenahladne wofatake a budža teho dla žně njeſpore. Tola je w tojim naſtupanju w liegnitzskej a glogowſkej wokolnosći wjele lepje. — Vérny, rěpy, lač a majš (turkowſka pſchenza) jara rjane žně ſubja, woſebje ſteja běrny tak bohacze, kaž to dohlo bylo

njeje. — Ven je ho jenož tu a tam radžit. — Džeczel a druhá selena píza jara schpatnje steji, dokelž je sa to deskej posdže psychisch.

* W Szmorlowie pola Kinsbórla zwycięzczę 18. julija tamniši schuzejowý běrka, J. G. Beeger, zwój 50letny klužny jubilej a bě pschi tej skladnoſcie jeho zwójba (36 čłowjeków) wokoło njego schromadzona; tež běchu wschelazy pschedzeli, kollegojo a přijedzieni psychisch.

* S Mainza pízaja 17. julija: Dženža w nozy běsche tu s nowa satraschny slivk a to sažo w krajinje bjes Heidesheimom a Ingelheimom, hdyž je psched džeczimy dnjami runje taſti kylun slivk zně ſaniczki a pola a kuli žakoňne wobſchłodžit. Haczenja, po kotrych je ſelezniza położena, ho roſdrahu, jako tam jedyn czech psychich. Tutoń teho dla s koliſe wusłocji a 26 woſow ho roſraſy.

* S Prahi je jedyn komiſionar se zwójce zykej zwójbu do Ameriki czekny, něhdze 60,000 schenakow dokha ſawostajſchi.

* W Zendzelskej ſu ſanđzeny tydžen wulke deskeje měli, lotrž ſu jara wulku ſchłodu načinili. W Devonshire a Cornwalle ſteja wschelake doliny pod wodou. W Crom-Carnje jedyn hat haczenja roſdrje a tule wieſ tak powodži, ſo ſo 13 čłowjekow ſatepi. W městce Montmoutthu bě ho tejko wody nawaliko, ſo dyrbjachu po niſko lejazných haſach na čokmač jěſdzieč. Tež s druhich ſtronow na ſliwki a pozadzenja ſkorja.

* Parolodž „Triumf“ je w bliſkoſci hebridskeje kupy Lewis na jenu wjelyhu (Walfisch) ſajeka. Stork bě tak kylun, jako budžiſche ta kódž na ſlaku ſtorčíka. Börjh widzachu, ſo jena ranjena wjelyhu bliſko kódje pkoła, ale „Triumf“ běsche wot teho ſtorka tak wobſchłodzeny, ſo dyrbjich ſawostajſchi ryby do ſtornowayskeho pschitawa (Hasen) jěſz, ſo by ſo tam wuporiedzic daka. Nělotre dnj poſdžiſchi jena druha kódž ſ tej wjelyhu pschijedze, lotrž běsche pſches 20 kohczow dokha.

* W ruskej Poſtej ſu tamón tydžen wulke ſliwki ſe ſtrachnymi wětrami měli a ho ſchłoda, lotrž je ho pſches to we wólońcoſci Warschawu, Kielz, Pétrolowa, Pkozla a Comje ſtała, na 752,000 rublow woblicza.

* S Wuherſleje (Ungerskej) pízaja, ſo tam pschedzna tejko njedawa a ſo tež tak dobra njeje, kaž ſu ſebi předy myſliſi.

* Pod mórſlej wuſchinu bjes Franzowskej a Zendzelskej chzeđa tunnel (podzemski wumurjowaný pucz) natwaric, po kotrym budže potom ſelezniza położena a po tutej budža potom ſ Zendzelskej do Franzowskej a ſ Franzowskej do Zendzelskej jěſdzieč. — (Czlowjeku ho hžom džitne a ſtrachne ſda, hdyž pſches tón abo druhí tunnel pschedzide, hdyž pschedzjenje jenož nělotre minuty traje, ſak budže to halle ſtrachne, hdyž budže to w horla naſpomjenym tunnelu tóſſhko hodžinow tracz, a hdyž jedyn wé, ſo hkubole morjo wyske jěſdžazných ſchumi a mohlo ho ſnadž pschedrč.)

* W němſkim městaschku Hchingenu buhny 13. julija rano w 5 hodzinach wobydlerio wot khetro kylneho ſemjerzenja ſe ſpanja wobudzeni. Wone ſchýri ſekundy trajesche a bě tak kylne, ſo ho koža hibnýhu, wokna ſachcierzachu.

* Na kuzi bliſto Martinhagena w Heřenskej buchu wondzano ſchyrjo čłowjekojo wot býbla trjecheni. Tſjo wot nich, dwaj wotroſzenaj a jene džeczo, běchu wulkeho deskeja dla pod jeneho ſonja ſaſeſli, ale runje do teho ſonja býbl dyri a wſchitn tſjo ſ ſonjom morwi wostachu, ſchwartz pal, ſiž njeſdalo ſtejſche, bu na nohomaj kylne wobſchłodzeny.

* W Prahy běsche psched ſſomi ſtamí wěſty Krompholz muſowe khlamy a ſ zyka wiłowanie ſ muku ſaſožik. Dokelž ho ſprawny bycz ſdasche, dha jemu ſubjerad pojeſzowachu, a dokelž

wón a jeho mandjelska w rjanyh wobydlenju bydlischtaj a ſtajnje we wubranej drasče khodjeſchtaj, dha ſebi ludjo myſlachu, ſo je jeho ſaſeſba wulka. Tola wondzano je wón ſe zwójce zwójbu ſtradžu do Ameriki wujet a njeje zwójim wěkicelam (Gläubiger) ničjo ſawostajſik, hač dwaſ proſnaj měchaj. Jeſo dóh je na 600,000 schenakow wobliczeny.

* Paduch Garcia, lotrž běsche w februaru t. l. w jenej zyrwi ſchpaniſkeho města Sevilla rjany a drohi wobras, tam wiſazy, ſ wobkula wureſnýk a kranýk, bu w amerikanskim městce New-Yorku, hdyž čzyszhe tón wobras pschedzaj, doſahnjeny a do ſchpaniſke domoj poſkany, hdyž ſu jeho ſ ſmjerči wobſhūdžili a potom ſatſeliſi.

* We Wyžolim Bułowje ſu ho 16. julija rano w 2 hodžinomaj pödlaniske twarjenja ſawoszceria M. Nowotnika wotpalite. Domſke ſtejo wostachu. (S. S. A.)

* Hornokužiſka ſelezniza měſečne w juniju t. l. 45,012 nr. doſhoda abo 14,289 markow wjazy, jako w lécje 1874.

* W Röinje nad Rheinom čzyszhu 18. julija ſ nowym ſchjorſkim ſwonom prěni króz ſwonice. Najprjedy 37 a potom 54 muži czechiche, ale, hač runje ſebi wſchu možnu prózu davaču dha ſchpha ſola do ſwona njeſyri. Duž ſu ju ſažo wupojſnyt a do jeneje fabrik w Bajenthalu poſkali, hdyž ma ho tak poſjedzic a pschihotowac, kaž je to ſ ſwonjenju trjeba.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Hdyž dha pal ſy khodžit, Metſo?

Mots Tunka. No, ja ſy džé ſažo, jedyn ras w ſidach poſhýt.

H. D. Schto ſy tam cjinít?

M. T. Ja ſy ſebi tam tón nowy theater u obhlaſowat, kiz je tam natwarjeny.

H. D. Je dha rjenje natwarjeny a ſchto je jón natwarik?

M. T. Rjenje twarjeny je, pschedož lóžde wólno je hinaſche a twarski miſchtr běſche Rypałz Hans. A džiwnje běſche, ſo pschi tej twarbie muſerske hamory tak husto polku rejszachu.

H. D. Hm, polku rejszach to njeje dom twaric.

M. T. Haj, to ja tež měnju.

Cyrkwienske powjesće.

Wérowni:

Pétrowska zyrkej: Jurij Adolf Swora, schofar na rycerz
tuble Worzynje, s Emmu Berthu Ernestinu Rothenburgem.

Michałska zyrkej: Jan August Frenzel, wobydler pod
hrodom, s Hanu Paulinu Hotazez tam. — Koral August Wylem
Kolsch s Kumwalda s Mariju Madlenu rodznej Mikowez swudo-
wnej Hilbenzowej, koczymarku w Hniewszach. — Bjedrich Ernst
Hettig, krawz w Großenhainie, s Mariju Kubaniz s Nowych Czichowz.

Křčení:

Pétrowska zyrkej: Maria Martha, Jana Augusta Soli,
wobydlerja, dž.

Michałska zyrkej: Ernst Hermann, Korle Augusta Pe-
tricha, wobydlerja na Židowje, s. — Bjedrich, Augusta Rieczki,
křčekarja w Dobruschi, s. — Helena Martha, Jana Bohuwera
Kudjele, sahrodnik w Nowych Czichowzach, dž.

Zemrješi:

Džen 11. julija: Max Kurt, Jana Ernsta Kobanje, rěsni-
steho mischtra, s., 13 d. — Maria Vladlena, Ernsta Winklerja,
wobydlerja w Hrubocziszach, dž., 19 n. — Jan Lisak, křček a
nózny stražnik w Hniewszach, 74 l. — 12., Max Richard, Jana
Augusta Scholty, woboncza, s., 2 m. 15 d. — 15., Jan Jurij
Richard, Korle Augusta Heschki, wobydlerja na Židowje, s., 9 m.

Telegrafisski bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej hachy
je kójdý džen wotworzeny wot rano 8 hach wjeczor 9 hodzinow.

Włocławska žitow a produktow w Budyschinie

17. julija 1875.

Žitowy dowos:	3371 mēchow.	Na wilach		Na bursy	
		wot	hacj	wot	hacj
	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	952	1057
Rozla	.	.	.	823	854
Jeczmien	.	.	.	725	761
Wowl	.	.	.	850	9—
Hroch	.	.	.	—	850
Wola	.	.	.	—	880
Raps	.	.	.	13—	—
Jahly	.	.	.	16—	—
Hejduščka	.	.	.	1970	—
Berny	.	.	.	250	—
Butra	1	.	.	280	3—
Syno	50	.	.	550	620

Kórz pschenizy po 170 punt.: 16 markow 18 np. (5 tl. 11 ngl. 8 np.)
hacj 18 ml. 27 np. (6 tl. 2 ngl. 7 np.). — Kórz rožli po 160 pun-
tach: 13 ml. 16 np. (4 tl. 11 ngl. 6 np.) hacj 13 ml. 56 np. (4 tl.
15 ngl. 6 np.). — Kórz jeczmienja po 140 puntach: 10 ml. 15 np. (3
tl. 11 ngl. 5 np.) hacj 10 ml. 65 np. (3 tl. 16 ngl. 5 np.). — Kórz
wowlia po 100 puntach a po starym cijfle: 2 tl. 25 ngl. — np. hacj 3 tl.
— ngl. — np.; raps: 4 tl. 10 ngl. — np.; jahly: 5 tl. 10 ngl. — np.;
hejduščka: 6 tl. 17 ngl. — np.; berny: 25 ngl.; butra: 28 hacj 30 ngl.;
syno po 100 puntach: 1 tl. 25 ngl. — np. hacj 2 tl. 2 ngl. — np.

Lipsska bursa 22. julijo.

Awstriiski papierowy schéznał 1 ml. 82 np.; awstriiski giełbowny
schéznał 1 ml. 84 np.; ruska jenorublowa bankowa 2 ml. 80 np.

Sa wjerałwskim placzescze w Berlinje:

spiritus 56,6—56 ml.; pscheniza 165—212 ml.; rožla 150—168
ml.; jeczmien 123—154 ml.; wowl 120—184 ml.; hroch jebzny
177—230 ml.; piżny 167—176 ml.; rępiłowy woli (zwęczenie)
57 ml.; lanç woli 58 ml.

Czahi po jeleſniy.

Se Shorjelza do Draždjan.

Wojesł se Shorjelza	140	30	525	755	1115	245	515	715	1025
Lubija	25	335	65	840	125	335	550	80	115
Budyschina	235	42	645	915	1240	410	610	835	—
Biskopizy	—	spěčny czah 420	720	950	115	445	645	910	—
Nadeberga	—	50	750	1025	150	520	715	945	—
Pschijesł do Draždjan	345	525	820	1050	215	545	740	1010	—

S Draždjan do Shorjelza.

Wojesł s Draždjan	—	620	915	1210	340	50	80	1115	1225
Nadeberga	—	75	955	1245	415	535	850	1145	sp.čah
Biskopizy	—	740	1050	120	445	615	95	1225	—
Budyschina	—	815	115	20	520	650	945	1255	145
Lubija	60	90	1145	240	60	730	1025	120	215
Pschijesł do Shorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	215

S Nadeberga do Kamjenu.

Nadeberga	750	950	210	550	115	Kamjena	55	845	1145
Počeniza	820	1015	240	625	1140	Počeniza	55	95	1255
Kamjena	840	1040	30	650	120	Nadeberga	615	935	1225

S Lubija do Žitawy.

Lubija	610	910	1250	40	835	Žitawa	450	715	1020
Herrnhut	640	940	10	430	830	Herrnhut	550	755	1055
Žitawa	715	1020	140	510	95	Lubija	555	820	1125
Tuczne liczbys wosnamjenja czah wot 6 hod. wjeczor hacj 5 h. 59 min. rano.									

Czahi hornolužiskeje jeleſniy.

S Kohlsfurta do Szololzy.

Kohlsfurt	315	135	415	515	615	715	815	915	1015
Hörle	4	52	4	5	2	Mukow	—	11	314
Misla	430	212	513	613	713	Wilow	—	11	474
Wilow	455	224	528	628	728	Mückenberg	—	12	125
Wujesł	535	242	555	655	755	Muhland	830	12	345
Eas	6	0253	6111	W. Bulow	855	12515	9515	1025	1610
Wojerezh	640	39	635	735	835	Wojerezh	935	117	554
W. Bulow	720	327	70	80	90	Eas.	103	137	610
Muhland	635	830	343	716	816	Wujesł	1030	154	624
Mückenberg	654	858	356	—	—	Wilow	115	223	644
Wilow	720	939	414	—	—	Misla	1135	242	658
Mukow	739	10	8428	—	—	Hörle	1154	254	77
Szololza	80	1035	443	—	—	Kohlsfurt	1245	335	735

Tuczne liczbys wosnamjenja czah wot 6 h. wjeczor hacj 6 h. 59 min. rano.

Na Ilętnianskej saſtawje te czahi saſtanu, kij 3 hod. 15 min. a 4 h. 15 m. s Kohlsfurta, 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. se Szololza wotjedju. Wilow je Elsterwerda, Mukow je Liebenwerda a Szololza je Tannenberg.

Se Shorjelza popokdnju 4 hod. 30 min. wotjewski mózhesch tón hamón džen psches Hörle (5 h. 2 m.) po hornolužiskej jeleſniy hacj do Muhlanda (7 h. 16 m.) dojecz, dale pak czah tón djen njejedze; s Muhlanda dopokdnja 8 h. 30 m. wotjewski mózhesch psches Hörle (11 h. 54 m.) hijom 12 h. 45 m. w Shorjelu bycz. — Hdyž czhesch s Budyschina psches Shorjelz na hornolužisku jeleſniu, dha masch s Budyschina najpozdjiſho popokdnju 2 h. — m. wotjecz; jeli s Budyschina s druhimi czahami wotjedzesch, dha dyrbisich hacj do Kohlsfurta dojecz, so by na hornolužisku jeleſniu pschischtok.

Hdyž czhesch s Budyschina psches Nadeberg na hornolužisku jeleſniu, dha masch tam rano 6 h. 45 m. wotjecz psches Nadeberg (rano 7 h. 50 m.), Kamjenz, swotkal rano 10 h. 50 m. wotjewski do Wyßoleho Bulowa 11 h. 21 m. pschijedzesch. Hdyž pak s Budyschina popokdnju 12 h. 40 m. wotjedzesch, dha 4 h. 8 m. do W. Bulowa pschijedzesch.

Hdyž czhesch s Budyschina psches Nadeberg, Kamjenz do Barlina, dha masch s Budyschina rano 6 h. 45 m. wotjecz a pschijedzesch do Barlina popokdnju 2 h. 11 m. Abo tón mózhesch s Budyschina tez po pokdnju 12 h. 40 m. wotjecz a budjesch pop. w 9 h. 35 m. w Barlinje. Shtoz pak s Kamjenza hijom dopokdnja 6 h. 40 m. wotjedze, budje dopokdnja 11 h. 20 m. w Barlinje. S Barlina wotjewski do pokdnju 7 h. — m., popokdnju 12 h. 45 m. a 3 h. 10 m. mózhesch na tym hamón pucju a tón hamón džen popokdnju 2 h. — m. a 9 h. 45 m., abo w noz̄ 12 h. 55 m. do Budyschina pschijecz.

Na žitnej haſy 52, w domje k. pschekupza Roacka.

Lětnje jaqueth

wſčech barbow ſa 1 tol. 5 aſl. a drožcho, rubiſchla na hlou, dželbu najle-
psich lattuow, draſtowe tkaniny najnowſich muſtrow, buſkin, móbre
cziſchezenje najtunischo porucza

H. Kaiser,
firma: J. Hartmann.

Czornu židu, rips, taſſet a craiſe, $\frac{1}{4}$ ſčerole, dobru tworu ma wot
22 $\frac{1}{2}$ uſl. na pſchedan

H. Kayſer,
firma: J. Hartmann.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutſchdor pſchi theatre
a ſ lotokuje haſy.

Dobr eilenburgski lattun we wulkim wubjerku, móbre cziſchezenje, plat a poſle-
ſchowé naſwblezenja, někotre ſta plakowých reſterow po najtunisich placiſinach porucza

W klamač ſo herbſki rhezi.
Ernst Pech
na žitných vikach.

Roszowa muſka na pſchedan.

W mlynje w Huczinje ſtej wot dženſniſcheho dnia ſtajnje dwě družinje ko-
ſzoweje muſki po najtunisich placiſinje a pod rukowanjom dobroſcze k prjodk-
ſtejazym naſymlim wuſywam na pſchedan, ſchtóz knjefam ratarjam najlepje porucza

W Huczinje, 5. julijsa 1875. Robert Pilz.

Ruczne miłoczaze maschinę

ſ fabriki Maisarth & Co. w Frankfurce nad Majnom někto kózdu ſobotu na ſhno-
wych vikach w Budyschinje na pruhu a na pſchedan ſtej wot G. Höhah.

Mo
Paul Kneifelowej wloſhowej tinturje.

Eſi wěžy ſu pſchede wſchitkim, na kotrež je ſedzbnosc̄ a wopſhiſieče tuteho ſredka
wobrocjenie: 1) ſchödný a wloſhove foruſchki ſlabojazh hlowojazh pót neutralisiracj; 2)
wloſhove foruſchki k energiſlemu ſtuklowanju wubudzicj, a 3) wloſham pobrachowaze žiwjaze
muſki poſtſicjicj. Nichton njedrebjal tónle wo prawdze tmany ſredk na bolu wostajicj,
doſelž ſogdemu, kiz ma jenož hiſtice někak někajſte wloſhove foruſchki, wloſky ſaſo naplaňuje.

Zeniciſki ſklad teſle tinturz ma w Budyschinje Heinr. Jul. Lineka w bleschach
po 1, 2 a 3 markach.

Bernh. Haupt w Budyschinje

porucza k naſtremu čaſej ſwoj wulki wubjerk wſcheho wobucja.

Džerzaze wobucze jara ſmane a derje džerzaze.

Pſchi mojim někto w 10. lécje ſtejazym ſyňje naſtachu na wobemaj hwiždzelomaj
jětſjenja, kotrež ſo pſches wſchelake, wot naſ naložene ſredki ſměhczicj njeſachu, halle
po poſleže ſo pſcherzeczu a ſo na koſcojoz pſchewobrocjicu, a bu tak hubjenje, ſo
moj ſyn wjazh do ſchule khodzicj němōzhe a dyrbjaču jeho wokelo noſhycj. Kenjeſ
hojer Richter w Damnej poruczi mi Glöcknerſku žalbu*), kotrež je pola njeho
doſtač; ja ju naložach a moj ſyn bu ſa 6 měhazow wuhojeny. To ja po prawdze
wobſwědcjam ſa wſčech tak cjerpozých.

Džen 17. ſeptembra 1874.

Kubler Vogt w Starym Gohliſchinje pola Gohliſchina
w Delsnej Lužiſh.

*) Praw-
džiwa ſe M. RINGELHARDT up. w budyschowaj haptikomaj, laž tež w hap-
ſchtemplom:
na ſchachticjz k doſtačzu w ſchachtach po 25
tysach w Biskopizach, Ralezach, Scherachowje,
Hirschfeldze, Biernacizach, Wöſtrowzu, Herrnbucje, Neugersdorfje, Großschönawje, Mo-
wosatzu, Seifhennersdorfje a w fabriž w Gohliſu pola Lipska.

NB. Vjes horſa wuežiſhczaneho ſchtembla žalba prawdžiwa njeje.

Wuſhnywej

porucžam woli, hróch, hejdusichlu, laž
tež dolhe a ſtróte ſolljowe ſyňjo.

A. Krüger
na hornežerſkej haſy 535.

Epilepsiju,
padazu a torhažu ſhorocz, ſroſne a žoldkowc widliſhezja
ſo pod — rukowanjom — trajne wot,
ſtronja. Sahenjenje měste a pſches liſt.
C. F. Kirchner,
Berlin N., Roheuſtrache 43,
prjedy Lindenstraße 66.

Czorne a pižane lüſtch, dwójny lüſter,
laž tež zhoſko a poſtomjane tkaniny k dra-
ſtam najtunischo pſchedawa
Ernst Pech
na žitných vikach.

Burſte ſuhlo

bliſto Budyschina, ſe 715 dawſkimi jenocze-
mi napołożene, ſo woſebje dobrymi polami a
lukami, laž tež ſ dobrej ſlaku, je ſtejazym
žinjemi a ſe wſchém ſiwhym a morwym inven-
tarom hnydom na pſchedan. Tež je jena, k
temu ſuklu ſluſhaza, derje ſrijadowana re-
ſtauracija pak na pſchedan, pak k pſchenajecj.
Wſcho dalshe je ſhonicz we wudawarni „S.
Nowinow.“

Wuſka aukzia.

Pſheměnjenja dla budža ſo ſobotu, 31.
julijsa, dopoldnju wot 11 hodžin w Hoſchiz
haſy (Goschwitz) čjo. 741 w Budyschinje 4
džekarſke konje, 8 gratow, 5 dobrých ſylnych
woſow, móble a druha nadoba ſa hotowe
pjenjesh na pſchedadžowanje pſchedawacj.

Iutſje, njedzelu, 25. julijsa, popolednju bu-
dža ſo žně, k Kipperz kozimje w Hoſchiz
w ſluſhaze a ſ ſjóch parzellow woſow
wobſtejaze na pſchedadžowanje pſchedawacj.
Wuměnjenja budža pſched aukziju woſſewjene.
Sapočatz runje w 4 hodžinach pſchi ſha-
goviſko-radworskich mjeſach. Kipper.

Rjane dubowe drjewo w ſchtemach,
w pſcherzlu 9—24 zolow, ſa woſnarjow a
bětnarjow, ma na pſchedan

Jan Schmidt w Huczinje.

Ležomnoſez na pſchedan.

Schneiderez ſahrodiſta reſtžiwoſez w
Hoſchowſkej Dubrawje, ſe 24 ſoržami ſe-
zomnoſez a ſe 104 dawſkimi jenoczem ſa-
położeno, je tunjo na pſchedan a je wſcho
dalshe ſhonicz pola wobſedžerja Mychta raja
tam.

Pötschke & Bosse, bankowe a wechslove khsamny w Budyschinje.

Mój s tutym s wiedzenju dawamoj, so mój też sa kapitalije, pola nazu na sadanjenje s položene,

pschi scheszmehacznym wupowiedzenju	$4\frac{1}{2}\%$
pschi tsmehacznym	4%
pschi jenomehacznym	$3\frac{1}{2}\%$
a bjes wupowiedzenja	3%

dawamoj.

w Budyschinje, 22. julijsa 1875.

Kedžbu!

Jutje, njedželu, kolbakhwukulenje w
Rhojniczzy pola Budestez, na czož najpod-
wołnijsco všeprvesnuje Groška.

Kedžbu!

Jutje, njedželu, kolbakhwukulenje w
Rachlowie. Petr Doda.

Wichitlum česzczenym pečotarjam s tutym
s wiedżerju dawam, so moža też lěša, kaž
herwał, swoje pečotki na snate městno w nje-
chorujslej dubrawje pschiwjeſcz.

Bucz s Wukrancziz wiedże osches Nowalez
dwór.

We Wukrancziz, 20. julijsa 1875.
J. Mikau, hajnit.

Srjedu, 28. julijsa,

rano wot 11 hodzinow budja so na Ullrichesz kuble we Wulcej Subernizy
polne,
lučne a
lěšowe parzelle

kaž tež dwór pschedawacj. Wuměnjenja su spodobne. Na kupjenje smyšleni čypli so
na kuble samym shromadžicj.

Rybby a raki lojenje w kowrjeczanskiej ręczzy so s tutym pschi čzafanju
sakaſuje a ma knies gmejnski prijódstejeri Merečzins w Gsowrjezach wot na-
jeńka ręczki poruczene, sa došahaze wosjewjenje pschedstupnika 3 marki myta sa-
ptacjicj.

Hollandski mlókowy pólver.

Tuton, se starodawnych čzachow dopola-
san, s najlepšich selow a korjenjow pschiho-
towanu pólver, po jenej abo po dwemaj lžizo-
maj wsciedźne kruwom abo wolem na přenju
pigu našípanu, pschisporja wobžernoscj, ploži
wjele mlóka a sabžewa jeho woližnenje. Pak-
cjił placji 40 np. a je k dostaci w
hrodowskej haptyni w Budyschinje.

Najlepši wobžerny pólver sa šwinje,
paležil 50 np.,
salkowy pólver a kolkowy pólver sa konje,
restituzionski pólver sa konje atd.,
ff. korjeński woli a citronowy woli,
tołczené korjenje a safran atd.

porucza hrodowska haptynka
w Budyschinje.

Wós na pschedan.

Jedyn mierktyh wós na vjerach je na pschedan.
Hođe? to je šhonicj we wudawarni
„Serb. Nowin.“

Kowarska ležomnosć w Dubrawz pola
Barta, s $2\frac{1}{2}$ lörzom pola a kufi, je pod
spodobnymi wuměnjenjemi na pschedan, abo
tež na pschedan. Wscho dalshe pola
Traugotta Dietricha w Bartze.

Wichitke tak mjenowane

běle schicze,

jakó koſchle atd., kaž tež wuschiwanje
mjenow po derje a tunjo wobstara
w Budyschinje w mniszej zyrki
(Mönchskirche) čzo. 250.

Pötschke & Bosse.

Sadny, hiscje žyle dobrý džel jeneho
krwjozeho wosa i kaplin je na pschedan w
kowarni we Worzynje.

Palenz.

Wiché druziny dobrých palenzow, kaž
tež čistý palenz najlepšie dobroſeje sa
korzmarjow a wilowarjow po najtunisich
placjissach pschedawa

Hermann Kunack
na bohatej haſy čzo. 90.

Cigarry,

dobre a wotležane, 100 štuk w 20, $22\frac{1}{2}$
a 24 nsl. porucza

Hermann Kunack.

Khofej,

punt po 11 a 12 nsl., derje a mózne gko-
džaz, ma na pschedan

Hermann Kunack.

Jene wjetše nowiny swobodnego smy-
šlenja pytaja jeneho sprawnego dopiskowarja
sa tudomnu wotloñoscj. Reflektantojo njech
swoje obrežy pod čiffrou D 5080 na knesa
Rudolfa Mosse w Draždjanach, Altmarkt
4 I., posčeku. (B. 5749.)

K nowemu lětu 1876

so sa rycerkublo w Sarčeju do klužby
pytaja: 2 konjazaj se sdu wot 150—180
markow a 3 djowli po 80—100 markach lět-
neje sdy.

2 rolnaj pohončej,

1 wolozy wotročí

moga sa wžsoku sdu hnydom do klužby stu-
picz na kuejzim dworje we Bjelečinje.

Jeneho wuzjomanika pyta pod spodobny-
mi wuměnjenjemi

F. Gephardt,
Kempnarski mischt w Lubiju.

Ssobotu, 10. julijsa, bu w Budyschinje
jedyn starý pschedeschéznik (Regenschirm) na-
malany a móže so we wudawarni „Serb.
Nowin“ safo dostacj.

Na wěſchti

serbske Nowiny,
fliegende Blätter,
kladaderadsch,
Berliner Tageblatt,
(23,000 abonnentow),

kaž tež sa wščě druhe nowiny tuřaja a
wulraja wobstara wsciedźuje porjadne a po-
najtunisich placjissach

Rudolf Mosse

w Lipsku,

Grimm. Straße 2.

w Draždjanach,
Altmarkt 4.

w Chemniču,
Roz- u. Holzmarkt-Ecke.

Serbske Nowiny.

Štvrtoletna předplata
we wudawańi 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjenjem do
domu 1 M. 15 np.
Kéžde číslo placi 8 np.

Za nawěški, kiž majes
so we wudawańi „Serb.
Nowin“ na rózku zwonk-
neje lawskie hasy číslo
688 wotedać, placi so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakładnik: J. E. Smoleř. — Číšer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 31.

Sobotu, 31. julija

1875.

Schtyrirózlaty Pětr abo amerikanski lashežil.

(Powiedzanie se wóz.)
(Potracywanie.)

Bjes ludzimi, kotsiz Pětra i temu abo druhemu njełasaniwu naschtyacz pytachu, běše wěsty Zolort najpiśnijchi. Wón bě ſebi ſwudowjeniu klamarzu Parminku ſa żonu wſak, hac̄ ruzne běſche ta tſiczeži lét starſcha, dyžli wón; pſchetož wón myſlesche ſebi, ſo drje wona wjedy dočho žiwa njebudže a ſo ſo wón potom ſi pěknnej mkodej holzu ſwerovac̄ da. Ale ſmjerč ſa jeho mandzelskej žane žadanje njemějeſche, pſchetož ta bě hſiczeži tſiczeži lét žiwa. Ma to paž ſo Zolort jara miersasche a ſo by tola něſciſu radoſci měk, dha wón Pětra i wſchelakim hlupeſzam na- wabi a ſo potom ſmjerč, hdyž ludžo na Pětra ſwarjaču abo hdyž tón i njemu pſchindže a na to morkotasche, ſo ſu jeho ludžo pſchi jeho pakoszjenju doſahnyli a hōdne nabili. Pětr bu bjes tym woſomnac̄ lét starý a ludžo ſo wo wóz pomału nad tym džiwac̄ počzaču, ſo dleſki čaž wo žanej ſlrbje na njeho ani ſkyschež njebe.

Na tym bě paž wina, ſo bě ſo Pětr do Hilžbjetu, druhęje džowki tak mjenowanego nowego ſorczmarja, ſahladał a ſo teho dla žane myſkle na tajſe pŕyſte njemějeſche, kajež běſche předy činič. Žemu ſo khwila ſi tym najlepje miny, hdyž mōjeſche w nowej ſorczymje ſedziež abo ſo tam woſoko Hilžbjetu ſchmyrač̄, lotrejž ſo to tež ſpodobasche, ſo ſyn ſamoſiteho bura ſe ſalubowanym wózklom na nju mila. A ſorczmar ſam ničo pſchecžiwo temu njemějeſche, pſchetož wón mějeſche pječ holzow ſastarac̄.

Po čaſhu bě ſo Pětr tak do nowej ſorczym ſruežk, ſo mějaču to ludžo ſa wucđenju wěz, ſo ſebi Hilžbjetu woſmje, ieli jeho předy da woſakow njewoſmu, a ničton ſo nad tym njedziwasche, ſo, mōk rjez, na ſorczmarjowych polach bōle džekasche, dyžli na polach ſwojego nana. Tón paž běſche ſwopredka husto doſež na tajſe „kaženje“ ſwarik, dokež paž luſtanje a wadženje rad njemějeſche, dha ſkonečne Pětrej jeho wolu wostaji. A tón ſo, kaž ſyn hizom prajili, hizom dleſki čaž zhe pěknje a ſpoloſne ſadjerža. Ale na jene dobo bu to hinal. Wón pocja ſe ſimorskeſzem ſjokom woſoko khoodiež a hněw a ſlbiſi jemu ſi wo- c̄ow hlaſasche. Mjenujž ſe Schcerkež, ſe ſuſodneje wóz, běchu mkodej holzy tež počeli do nowej ſorczym khoodiež, kotsiz pſched Pětrom žaneho „refpektu“ njemějaču, ale ſo krobliſchi woſoko Hilžbjetu wjerczaču, hac̄ bě ſo Pětr ſam hac̄ doſal ſwajzik. Naj- krobliſchi běſche paž Bibaskež Handrij a dokež bě rjany, wjeſoły pochoſ, dha Hilžbjetu tež ſi wjeſoły wocžlom na njeho luſtaſche a ſi nim rad žortniwe ſkowac̄lo pořeža. To paž bě Pětrej, lotrejž běſche ſručejeny, ſo jemu wo wóz ničton přeli pſchindže nje- ſmědiſche, jara wopali a wón budžiſche ſo najradſho ſi puſkami do Bibaskej Handrija dał, hdyž jenož njebudžiſche do prędka wjedziež, ſo ſich ſam najwiažy doſtanje; pſchetož ſchcerkežanskih holzow,

kotsiz rad jedyn druhemu pomhaču, kóždy ras zyč ſtrjøba Handrijom do nowej ſorczym pſchindže, hdyž paž wiesni hóly makó khoodjaču, tak ſo ſo Pětr ſe wóz žaneje pomozn nadžicež njemějeſche, hdyž by ſo tež ſi Handrijom do puſkow dał. Wón teho dla radſho na Hilžbjetu mōrjeſche a bōrjeſche, ale ta jeho ſe ſmjerlotanjom woſbu, tak ſo ſebi wón hinal pomhač njemějeſche, hac̄ ſo i jeje nanej džesche a na nju ſkorjeſche. Tón paž teho ſi ležnymi ſkowami ſměrowa, prajiz, ſo wſchak ie Hilžbjeteta hſiczež njerosomne džecž a ſo durbjat wón, ſało hizom doſež roſomny člowiſek wjedziež, ſo tola dale ničo ſa tym ničetzi, hdyž tež Hilžbjeteta ſa tydženj jedyn ras ſi druhimi ſubijimi wjeſoče ſkowac̄lo pořeži. Pětrej ſo tole wotmoſwjenje tak prawie ſubiež nočyſche, ale wón ſo tola něſak ſměrowa, woſebje dokež bě ſorczmar ſprajik, ſo dže je wón hizom doſež roſomny člowiſek. A bjes tym bě jemu po jeho ſbača pěkna myſliſka do hlowy pſchischtu. Tu čyſche wón wuwiſež a nadžiſche ſo, ſo vſches tu wſchu ſedžbnoſci, lotrejž mohla Hilžbjeteta něſak na Handriju wobročiſi, ſi nowa na njeho, na Pětra, wobročiſi.

A ſhod dha to běſche, ſi čimž čyſche Pětr Hilžbjetu ledžbnoſci na ſo ſzjahnyc̄ a pſches to, tak rjez, Handrij ſola njese wuſatač? To bě, ſo čyſche na kulečanskim hermanku ſwoju staru mězu, ſwoju bimbawu, wotpokoſic̄ a ſebi tam ſkobuk po najnowoſciej mōdze ſupic̄, kaž ſón ſynojo bohatých burow noſhaču. A w tutym nowym ſkobuku čyſche wón wotom pſched Hilžbjetu ſupic̄ a ſwoju wutrobu ſi tym naſyjeſci, kaž ſo ſorczmarjowa džowka nad nim džiwa a ſi nowa ſi mičym wózklom na njeho hlaſa. Teho dla bě wón do Kulez na hermanek ſchak a ſo tam pſched dwě ſkobukatskej budje podał, ale njebe žaneho ſkobuka namalał, liž by ſa jeho hlowu prawy buk. A ſhod bě najhōrſche, tam běchu jeho wuſmewali, ſo ma tajſu ſchtyrirózlatu hlowu, na lotrejž žadyn ſkobuk pravý njese, a runje Handrij bě tón był, liž bě jemu wudmo „ſchtyrirózlat“ dał.

Wſchon roſniemiſdrjeny běſche wón domoj ſchak a to nič ſi rjanym nowym ſkobukom, ale ſi nieluboſnym wudmom. To jeho tola ſaſkunje miersasche a wón budžiſche najradſho ſi miersanja přenjeho lepſcheho člowiſela, lotrehož ſetka, na dróbnę ſuſli roſchzipsak, hdyž by to jenož možne bylo.

Domoj pſchischtawſchi Pětr njeſpoſoſinje po wóz khoodjeſche a kóždemu, liž ſi hermanka pſchindže, do woſkow hlaſasche, hac̄ budje jeho tón ſnadi ſi tym wudmom mienowac̄. Škonečne ſo do nowej ſorczym poda a poſvedasche, ſo ſe ſemu Handrij ſku- činič a ſo Hilžbjetu wjazy ſi tutym ryciež njehu. Wona ſo paž ſpječi a měneſche: w naſhei ſorczym durbju ja kóždeho mitac̄.

Dolho njetrojeſche, da ſchcerkežanskih holzy, lotrejž duč pſches Praſtež džesche, tež do nowej ſorczym pſchindjeſchu. Pětr budžiſche ſo ſi nimi najradſho do puſkow dał a na nich woſki wuwalowasche. A jako bě khwila ſamylenn ſedžak, wón ſtanę a džesche do wóz, ſi lotrejž ſo potom ſi zykej čjřjodu wjeſných

hôzow do forejnâ wróci. Woni so s nimi wszytzâ sa jene blido synychu, sa drugim pak scherleczanszâ sedzachu. A hdyż praskeczanszâ dwie khanje skazachu, dha scherleczanszâ schyri pschi-niesz dachu, a hdyż sa tym blidom pêchniczu spêwacj poczachu, dha sa drugim drugu sanjechachu, so bych u jich pschewokali. Tak so ta hora khwilu dale czehniesche, hacz Handrij na Hilzhetu sawoła: „Hilzhet, wopraszaj so tola Pêtra, czego dla żadny skobuk s hermanka domoj pschiniejsz njenje?”

„Począkaj, ja chazu Czi schleniechan skobuk stajicz, lotrž bu-dża Tebi s hlowy dypacj dyrbiecj!” sawoła Pêtr, hrabny jenu bleschu s palenzom, slocz i druhemu blidu a chyjsthe tom Handrija s njej do hlowy prasnycz. Ale, dokej korejmar a towar-szho wobarachu, dha s bleschu do sczony trzech i po blêscim hak-towaniu so korejmarzej radzi, swadznych nela skednacj, tak so wobej blidze w hromadu storczyku a so ja njej synychu.

(Postrzowanje.)

Swetne podawki.

Nemiske khêjorstwo. W zitawskiej wolnoscej su wondano sało synne niewiedia a wulki slivki melli, tak so buchu pola a tuli blisko reki Mandawy s nowa powodzene a khêro wobszlodzene.

Wurunaze wobly sa salski hejm so nasskerje w preñej tse-czinje mësza septembra stanu a budze potom krajny hejm borsy w hromadu powolany.

Kral Albert je wobydlerjam Verteidiga a Althornika pola Zitawy, wot powodzenja schlodowazym, 450 markow darik.

Nowy draždzanski polytechnikum budze najsterje 28., 29. a 30. oktobra poświecenj a s dobom wotwierzenj.

We Weidze pola Riesy bu 24. julija 24letny syn kublerja Thiemy w jenej pëskowej jamje sahypnienj a na mëscie morow wosta. — Tego runja so 23. julija na schyrych wotrocikow, lotrž bëchu s dwemaj wosomaj do jeneje wulkej pëskowej jamy pschijeli, jena pëskowa sczona wali a wschitlich schyrych sarasy.

W Ammelsdorfje pola Frauensteina mëjachu 19. julija synne niewiedro se satraschnym slivkom, psches czoj bu jena, halle dwaj dnejej przedby śbehnenia khêja tak wobszlodzena, so so sahypny.

W Altenburgu sméje so wot 14. hacz do 20. oktobra wulka bérnowa wustajenja se synjento-bérnowymi wilami a wulko-wajom synjentnych bérnow a ratariskeho gratu. Na to a so bych u so salszu ratarjo na tej wustajenj wobdżelili, ministerstwo, ledzne czini.

S Barlina pišaja, so khêjor Wysem gasteinske kupjele pschi dobrzej stronej wujiva. Pschi mandorje, lotrž so blisko Liegnica sméje, budze wón w tamniškim kralowiskim hrodze, bydlisz a su tón hizom sa njeho pschibotowacj poczeli. — Wjetih Bismark khêje so tez ietsha do Kissingena podacz, so by tamniške kupjele wujik. — Krótkryz w mëszaugustu do Bajerskeje pojezdje, so by tamniški armeeorps wobladowak (inspiciowak).

Raj wroclawski wjescbiskop, tak su tez druzh pruszh bis-kopojo wjescboscji wosjewili, so chzedja po postajenjach, zarjadowanie samoznienia katolickich wosadow na stupozycz, skutlowacj.

Paderbornski biskop, tuz bu psched dleścim czagom se swojego biskopstwa do Wesela pschibadzenj, so by tam bydlisz, bësche wondono prożek, so bych u jemu do jenyh kupjele puczowacj do-wolili. Taiste dowolenje je doftak, ale s tym wumienjowom, so dyrbja te kupjele s najmiencha 20 mil wot jeho biskopstwa lejcz.

“Jedyni prusli zdunisli” sajtoñik bësche wondano głêbowacy telegramm do barlinskich nowinow poškat: „Kupjele Landeck (w

Schlesynskej), 24. juliya. Dzenja pschibadznu bu pschi wobjedje w sali, i kujeciam skuschozej, po porucznoscji statneho rycznika (polstli) hrabja Djembek sajath. Wón je piceja hlowa wschelalich ludzi, tuz maja to wotpohladzanie, nemysleho krónpryza stonowacj. Macz hrabje a jeje skujotniça stej tez sajatei. Hrabja bu wot dweju żandarmow synnym na twierdzisnu Glatz wotwiedzenj.” Tutton telegramm su barlinske nowiny wotciszczale a s tym nienako hary nacjinitke, ale jako bliże sa tej wêzy hladachu, nama-lachu, so tez skowcyla na tej wêzy wêrno njebësche; pschetož ton naspomnijenj sajtoñik je, kaž so polasa, woórótnik a w swojich bludnych myßlach tajstne sekjane telegramm do Barlina poškat.

Khêjor je tym w hunesfeldskim wotkresu, kotsz su wot kru-pobiega schlodowali, 2000 markow darik.

Awstrija. Awstrii khêjor chze swoje wójsko nětlo tez s lepszej brónju wohotowacj a budza teho dla najprijódz wortzelo-brónzowe kanony dżekane, lotrž jenoj schwörty dżel (schwörzjumu) teho khosztujo, schtož so sa latworzelowe kanony placzi, lotrž w nemiskim wójsku maja. Wunamlač tyche wortzelo-brónzowych kanonow je awstriiski wyszki Uchatius (Uchatz = Wuchacj).

Awstrii krónpryz Rudolf, tuz bësche psched nělotrym cza-hom na woßypiz (masern) slhoril, je nětlo sało wotkhoril.

Franzowſa. Franzowſi hejm je wobsankny, so swoje wurdzowanja na tsi mëszoj sajaji.

Schpaniſka. W nowschim cza-hu su nělotre bitwicli bjes-kratowiskim wójskom a karlistami byli, w lotrž pak ta pak druga strona dobýwasche; tola sda so, so karlistojo hiszceje pschedzo zoſaja.

Ružowſa. Tak mjenowani Tele-Turkmenojo, tuz blisko Chiru byla, su wobsankli, so Ružam podczisnych a so chedza teho dla wszych jatych pschecjicj a wschitke ludu, pod ruskim kniejszowm stejaze, na polej wostajicj. Teli Turkmenojo pschi swojim wobsanknienju wostanu, by to wulki dobytak sa jich suzdom wyle, pschetož tuzi njebych u wjazh jich rubieżnych nadpadow bojecz, trzebali.

Turkowſa. Njemer a njeprój bjes herzegowinskimi khe-szijanami dale a bôle pschibjera a tñh, tuz so i tym pschedzawa, kotsz su pschedzjivo Turkam postanyl, je s kózdym dnjom wjazdy. Bitwicli, lotrž so mëjachu, su sa Turkow kózdy ras-hubjenje wuparkye.

Na rowowym samjeni lubeho mandżelskeho wot jeho mandżelskeje.

(Na żadanje.)

Spi nět, lubh nano, spi
Czjische tudy we rowi,
Hacz Cze Bóh na śudnym dnju
Sbudzi i węcznom' žiwjenju.

Alle ach! tak shikniwa
Szym ja, Twoja mandżelska,
Dokelz, lubh nano, Th
Mi tak sahe wumrejek by.

Petr Mlonč.

Ze Serbow.

S Budzchinu. Sañdzenu szobtu bëchmuj so do stracha podali, so budza jne slazene, dokelz hizom w nozj a potom tez hyszcze zgły dżen, deszcz hulne dżesche. Niedzielu bu wabtiszej a póndzelu sało tudy deszcz, ale wot tez cza-ha je rjane wjedre.

wostako, tak so mōja ratarjo bjes sadżewla domoj khowacj, ſtož někto tak wobežne njeje, dokež je ho wjedro trochu wolkodžiko. Kop je lětža wjèle mjenje, hacj loni; knadž pak budže wjazý ſorna, laž někotři měnja.

— Sandženu pónđelu je tudy knes pschelupz J. C. Reimann wumrjet a bu ſchtwórtl popołdnju po ſchęſčijanskim waschnju na Luhor khowanu. Wón běſche dobra duscha, sprawny Serb a ſwérny ſobuſtaw budyskeje Vjeſadu.

— Na město njebo tudomnoho wyſčiſčeho žandarma, knesja Villa, je wyſčiſči žandarm, knes Benada, něhdý na Židowje, najpoſledy w Lubiju, poſtajeny.

— Srjedu, 28. julijsa, ſta ho wólba noweho tačanta na tole waschnje. Psched 9. hodžinu ſhromadžichu ſo kanonikuſhojo ſ wuwacjonom l. Nowaka, kapitla, w poſlenim čiſle nowinow mjenowani, kofryž starobý dla pschijek njebe, a wjèle druhich dušownych w tačantskej zyrki. W zyrkiwskich draſtach wuhotowanu podachu ſo na date ſnamjo l zyrkiwym durjam na mjaſowym torhochcju, psched kofryž kralowſli wólby komiſſar, l. wohravodžity tajny radžicel ſwobodny knes ſ Weiffenbach ſ Draždjan, hýž wot pónđele na tačantskeje pschewyvazh, w tačantskim wosu pschijedje. Wón bu tu poſtrowjeny a wot l. seniora a druhoho dušownſtwa hacj psched wulki woktaſ domjedžen, hdež bě ſa njeho woběbitc ežegne město pschihotowane. Někto ſaſpěwa najmědžiſchi kanonikus, farač Junge ſe Seitendorfa cyrkwiſki ſpěw „Veni Sancte Spiritus“ (Pſchindž, ſwiaty DUCHO), kiz bu na chorje wuſtojnje ſ hudežu pschewodžany a doſpěwaný. Tón ſamý kanonikus mějſeſhe tež ſwiatocžnu Božu mſchu. Po jeje ſkonečnju džéchu kanonikuſhojo do ſakriſtiſe, mjenujc knježa: senior Hoffmann a kantor Kucjan ſ Budyschina, farač Barth ſ Khróſcij, nowy japoſchtoſki vikar Vernert a farač Stolle ſ Draždjan a farač Junge. S nimi džeshtaj hiſčeje najstarschej vilaraj, l. ſchulſki direkтор Šchołta a l. farač Hörnič, ſo byſhtaj ſkužbu ſkrutatorow pschi wuſwolenju wobſtarakoſ. Šakriſtiſa bu ſamknjena a mjenowani wuſwolerjo ſe ſkrutatoromaj wostachu tam nimale ſchtwórc hodžiny, bjes tym ſo ho na chorje byrgle hraſtachu. Hdyž bě ſo wólba po tačantskich ſtatutach ſtala, wojſewiſtaj ſkrutatoraj najprjedy wuſwolerjam, ſo je jako tačant wuſwoleny l. kanonikus a japoſchtoſki vikar Vernert. Wón pschiſia tule wólbu a bu jomu teho dla hnydom wot l. seniora tačantowý na wutrobný ſkicj (pectorale) ſe ſkotym rječaskom a tačantowý pjerſčenje ſchepodat. Někto džeshtaj dwaj kanonikusaj ſe ſakriſtiſie l wolkarjej a pschedrokyſtaj kralowſleho komiſſarja, ſo by ſ nimaſ ſhok a wunoſči wólby ſkyskej čchc. Žemu bu nowo wuſwoleny tačant prědſtajeny a praschenje ſchinjene, hacj najhnadniſchi kral a tajny knes tuttoho tačanta pschipoſnacj ſežze. Komiſſar mějſeſhe to wobſtrucjcz a toho dla buſhtaj někto ſkrutatoraj l wolkarjej poſkanaſ, ſo byſhtaj ſhromadženemu dušownſtu a w zyrki pschitomnemu ſudej wunoſči wólby wojſewiſkoj. Duj ſtupi l. direktor Šchołta na ſtronu evangeliſa a praji prědpiſane wojſewjenje ſ němſki ſkowami. Hdyž běſhtaj ſo ſkrutatoraj wróčkoj, pschedrokyſtaj wuſwolerjo ſ nowym hnadným knjeſom tačantom Bernertom, wot l. komiſſara wjedženym, ſabž l wolkarjej, hdež bu tačant l ſwojemu ſydku domjedžen. Slónčenje bu wot l. kanonikuſha Junge ſpěwane „Te Deum“ ſ pschiſkuſhazej kollektu. Nowy tačant bu wot naſcheho pschitomnenoho dušownſtwa hacj l zyrkiwym durjam pschewodžany a wotjēdž ſ kralowſkim komiſſarjom na tačantsko. W konfitoriju wotpočoi hiſčeje nowy tačant pschi ſhromadženym kapitlom a dušownſtu pschitahu po ſtatutach porucjenu. Tačo ſnamjo l naſtrupjenju najwyscheje doſtojnoscje w tačantskeje pschedopoda jemu l. senior

klueč a mějſeſhe ſbožepſchejozu a hoſdowazu rycz w mjenje dušownſtu, kofryž potom nowemu tačantej ſ ruku tež ſbože pschedeſhe a jomu poſkutuſhosež ſlubi. Nowy tačant ſo džakowasche a ſo wſchitlim ſhromadženym najpſcheželnicho porucji. — Popołdnju běſche ſwiedženila hofezina, na kofruž najwyschſchi kralowſzy, krajnostawſzy a mějſeſzanszy ſaſtojnizu jako pschedproſcheni hofezo pschidžechu. (Nowy tačant a cyrkwiſki administrator we Luhicj (jalo tačli ſchtyri a dwachy) Franz Vernert, narodži ſo 4. haperleje 1811 w Grafensteinje pola Friedlanda w Čechach a bu 4. augusta 1834 jako dušowny wuſwjetzeny. Najprjedy běſche kapkan w Čechach a pschedydi ſo 1841 do Salſkeje. Tu běſche ſ prěnjeho ceremoniař pola biskopa w Draždjanach, potom 1842 farač w Mischne, a 1848 w Zwiclawje. W ležje 1854 (hdyž bu njeboh l. Forwerk ſ biskopom) powoła joho kral jako instruktora ſa mědžsche pynceschym do Draždjan. Tu bu 1859 farač, potom konſistorialny radžicel a ſlónčenje präſes konſistorija. Pod njeboh tačantom Forwerkem doſta čeſtinu doſtojnoscje kanonikuſha tudomnoho kapitla. So budže wot bamža jako tačant wobſtrucjeny, je wěſte a potom doſtanje tež viſtopſku doſtojnoscj.)

— Delneje je Hórk (B. N.) W tudomnej woſtojnoscji ſmy tamón tydjeni tež doſež ſylné njeſwedra měli. Tak ſo 17. julijsa popołdnju ſta, hdež blyſt w Małeſčezech junu ržanu pupu ſapali a to tež na jenej bórkicjanskiej ležomnosce ſežini, hewak pak w Delnej Hórz jedyn dub wobſchloži. Teho runja mějachym tu 20. julijsa ežegne njeſwedra, pschi kofryž blyſt w Šderju a Lichańju ſaſo ržane pupu ſapali a w w Šdžeri jeneho 9letneho hózka poſkuſti.

H. Š Palowa, 22. julijsa 1875. Wejera mějachym tudy kroſny ſwiedžen. Viſtopſle towarziswo Gustav-Adolfſleho wuſtawa čyſche tudy ſwoju lětnu ſhromadžisnu wotdžerječ a bě teho dla to žadanje wuprajko, ſo by ſo pschi tým tež Boža ſkužba w naſchim Božím domje džeržaka. Ř temu ſo tón ſamý hacj nanajrjenſho wupyschi a wſchitlo ſo pschihotowa, ſo bych ſo nam wiſtani hofezo ſ Biſkopiz, ſ dalola a ſ bliſka na pschitojne waschnje powitali. Najprjedy ſo doſki ežah ſe wſchitlič ſejoch wchow naſcheye woſady ſrjadova a ſ khorojemi čežniſcie jena wjeſt l druhzej pod hdyženjom napſchecjivo a napoſledku do Šchönborna, ſo by ſo tam wubjerk G.-A. wuſtawa, ſ Biſkopiz pschischedſhi, poſtitak a do ſrjeđa wſal. Tačo do Palowa ſo wróčilku, poda ſo wubjerk na faru a inkodoež atd. do grych, ſo bych ſo woſchewili. W dwěmaj hodžinomaj pak ſo ežah pod viſlanijom kherluſhov do naſcheye luboſnje wupyscheneje ſwiatnich poda, w koſtrež ſo najprjódžy němſta Boža ſkužba džeržeſche, vſchi kofrež l. diakonus Pačha ſ Biſkopiz po 1. Kor. 11, 26, 27. dopokaſa, ſo je ſtuk G.-A. wuſtawa ſtuk, kiz knjeſej Jeſuſej ſamemu ſkuži. — Jego nan, l. wyſčiſči wucher w Biſkopizach, poſta ſo dleſchej roſprawje, ſto je hacj dotal ſtukowat a lač je nufne, ſo hiſčeje ſ njewuſtawatej mozu dale džéla, dkež hiſčeje je wjèle nufn bjes evangeliſli wchębratrami w roſpróſchenju, dokež je ſo 1016 evangeliſli wchadow ſ proſtawami na towarziswo wobročiſte, ſo by ſo ſim pomhalo. (W ſaňdženym ležje je towarziswo 1132 wchadow je 214,579 tolerjemi, w 33 lětach pak ſ 3,781,353 tl. podpjeraku.) Na wolkarju ſkujeſhtaj knjeſaj dušownaj Ženč tudy a Imiſh ſ Hodžija. Pschi wuſtupjenju ſ zyrki wahu ſhromadženym ſe ſmílneje Boži wolkar a l. dušowny Bróček ſ Kſchijowa džeržeſche prědowanje po psalmje 116, 12—14, w kofryž dopokaſa, ežoho dla ſmy temu knjeſej winoſeži, ſo ſtuk G.-A. wuſtawa podpjeram. Ř wutrob-

nymi a hnujazymi słowami a s rycznym ertom polasowasche przedat na te wulke dobroty, kotrej je Boh knies wschitkim wopłasat a kajka dobrota to je, so my Boże domy mamy, w nich ejsty ewangelion hlyscie, naszemu Bohu ho modlicz a kielich naszeho Sboznika wujiwacz mōzem; a lal jenoż tehdem Bohu nasch djal sapaczimy, hdjy ho żobu sa to starany, so też najchi werybratsja w rosproszeniu tajlich dobroto w swyehelicz a je wujiwacz mōjeja. Kluboki sachiszej cijnachu żlowa předarja, w kotrejch wón pschitomnych w duchu stajt na mestna w Czechach, w kotrejch bſche se hwojimaž hamymaj wočomaj widzit nusu werybratow, ale pak tež nashonik, lal żohnowanja pokne skutkowanje duchowni w tamnych rosproszenych wožadach wopolasuja, hacż runje su lhudzi a husto pomozh jara potrebni. — Po Bozej žkužbi poda ho wubjerk a pscheczeljo Gustav-Adolfiskeho wustawa do krczmy, hdzej l. pschedzyda superintendent M. Zschuka s Bisłopiz rosruczenie a lētnu shromadzisnu s modlitwą a ryczu wotewri a pschi cimy ho sliebowanie na sañdżene lēto da. Bisłopiske towarzstwo bſche měko 203 tolerjow — l cjemuž bē 16 wožadow 167 toler datko a bjes nimi hodžisla žama 71 toler 11 ngl. 5 np. — doładow, a wudawkow bē 177 tl. Wobšanku ho, so dyrbi Eupoj w Sakilej, Liberz a Gablonz w Czechach 150 hrivnowo dostacj, 150 pak ho centralnemu vshedzydliu pschedydagz a 150 hlownemu towarzstwu wožady Woſtrowz, Scherachow a Rumburg ho poruczic̄. 20 hrivnowo chyphu hlownemu towarzstwu l powyszenju dara „luboſeje“ pohęcę. Byka kolletka pak, 126 hrivnow, bu sa Eupoj postajena. Hischeje wuswolichu ho tſio knieja, kotsiž mējaču ho l hlownej shromadzisne draždzan-skeho towarzstwa podach, kotaž budje ho, dali Boh, 3. a 4. augusta t. l. w Lubliju woldżerječ. Béchu pak to nasci l. duchowny, l. farat Imisch s Hodzijja a l. wychschi wucher Pacha s Bisłopiz. Knies pschedzyda podžakowa ho potom wschitlim s nascieje wožadr, kotsiž su rjany hwojedzen pschihotowali a jón podpjerali a pschedyche, so by Boh dale skutkowanje towarzstwa żohnowat. — K wječoru bſche l. baron s Ponikau wubjerk, duchownych a sich mandzelske l wječeri pschedroky.

H. Se Semiz, 23. julijsa. Pola naž su ho lētha wiſhnie s wjeticha jara derje radjike, tola je někotry schtom mako wujita dat, dokež su wiſhnie ſhniko abo dele spadake. Béchu na někotrych schtomach tež te na ſwonku napohlad nascieje wiſhnie cierwe a potom hnijachu. Nekotry pak mēnia, so je tutón cierw i jeſla někajkeje muchi nastak, kotaž je hwoje, jeſla do lezenja nažadzaka. Je pak ho to najbole tam ſtak, hdzej su schtomu w cijichim ſtali. Hdzej pak duchu na horach wot wētra prawje pschedezhene, njeje tuta mucha hwoje jeſla w mērje wot ho pozožej mōka, a teho dla su na tajlich mestnach wiſhnie dobre moſtak. (Nebjchu nam žnadiž pschedrodoſpnytuz — wožebje l. Kosto l — woſjeriez chyphli, kajkemu muſchazemu ujekraſnikoj tuto ſlaženje wiſhniow winu dawacj mamy a hacż ho jeho skutkowanje nieschlodne ſzintez njehodži?) So su tajte cierwe wiſhnie jara njeſtrowe, to ho žamo roſyml a maſa žo teho dla ludjo na lebžu bracj. — Psched někotrym čaſom je ho tudy jedyn cjebla pschi chehanju drjewa jara straschnje do nohi ſrubak. Krótko předy hacż ho ſrubak, ſastupi do towarzstwa, kotrej tajlich podpjera, liž su ho pschi džele w hwojim wožokanju woſchlodzili. Duž dha ma tola pjenjejnu podpjera tak dočho, hacż mōže ſebi jaſo kħleb žam ſa-ſtežiż. Je to jara wožitne towarzstwo.

S Ketliż. Gsobuſtawn tudomneho zyrlwineho prijedstejerſtva su w tu kħwilu klēdowazy knieja; Florian s Nostik-Drewejki, wožkujen major, rycerklubler nad Ġserblimi Pawlozami; Theodor s Heldreich, wožkujen hauptmann, majoratli knies na Bē-

wizami; Jakub Bohuwér Zimmermann, rycerklubler nad Ġserblimi Kundracjizami; Jan Reinhold Voigt, diaconus w Ketliżach; Koral Bohumil Herzog, kħejet w Ketliżach; Jan August Heinza, fahrodnik w Ġserbliski Pawlozach; Jan Unger, kubler w Għobeklu; August Schmidt, kubler we Wulilm Dažinje; Jan Kumpan, kubler w Njechanju; Vjedrich August Wylem Beckel, mkn̄-wobżedżet w Małkoh Radmierizach; Jan Bohumér Hohlfeld, mkn̄-wobżedżet w Ġlochinje; Vjedrich August Hübner, kowat-wobżedżet we Wujeri; Koral Bohuwér Wiczas, żitnoſejer w Bēlwiżach; a farat Jan Koral Renč, jako pschedżnda.

S Polpiży. Tudy je ho wondano hrōsbne pschedupjenje a pôbla żakoħne njeſboże ſtak. Wotrocż Bkaži s Borsbieje mējjeſte tudy s Chrystianu Nowalez s Kurja hwoje luboſcie, bſche pak bjes tym tež s tudomnej kħejlorku Hellenu swudowjenei Busċiżinowej do bliszżehego snajomistwa stupit a ju wospjet w noz̄ woprat. To bē spominjena Chrystiana Nowalez wužlédžita a jalo wona pytny, so je jeſe luby l Busċiżinowej ſchoł, dha ho wena tak roſtobi, so po sapalki džeshe a s nimi Busċiżinez brōjeni sapali. W tej dwie Busċiżinoweje džesċi, 8 a 6 lēt starei spātnej, kotrejż ho, dokež pkomjenja spēchnejne woſoko ho hrabachu, wobej spalishciej. Sapalekka, kotaž je ho hwojeho njeſtula wuſnaka, bu bōrja do jaſtwa wotwiedżena a ma ho netto tež hiſčeje wožasacj, hacż je Busċiżina cjaž pschedpažka, w kotrej budiżiſche hwojeho džesċi žnadiž hlyseje wohnju wutorhnejz mōħka.

S Tra njo. Tamón tydżej je ho tudy puſte twarjenje, pridy wěstemu Naronej Schmidtej kluſħaze, potom pak wobħedjeniſtvo l. rycznika Roitzcha w Lubju, wotpaličo. Pak je woħen wuſħo, njeje ſnate.

Přílopk.

* Sañdżenj schtōrki ſta ho na ġidowje to njeſboże, jo bu jedyn pohonj l. pschedupja ħinli njeħadololo tak mjenowaneho Kaplerjez mħnya wot hwojeho hamgħeho wosa tak ūjnejne l muru pschedipjet, so bu jemu hlowa rosmiċċena a wón na mēſje morw wosta. Moħħy, krej a wkożi bēchu s džela na tej muru wiſħajo wostali.

* „Wuđż ſtrowy a Boh Tebje swarnuji!“ ho někotru-wožkulliž praj, hdjy s domu dže, ale hdjy by jeho Boh njeſwar-nowat, by ho lēdž ſtrowy domo wrožiż. — Na ġelesniż, kotaž s Hamburga na Venlo a hisčie dale do Parisa wjedże, bē jedyn woħledżbowar wostajeny, kotaž mējjeſte jedyn truč tuteje ġelesniż wobledżbowacj. Tam ſtejjeſte wón runq-proſi, hdjy cjaž nimo jēdžiſte a da ſnamjo, so je na tym truču, kotaž je jeho woħledżbowanju dowérijeny, wħċo w dobxim rjedje. Na jeho wobliċċo njeby pak nictou wužitacj mōħe, hdjy by ho cjaž tež tak spēch-nje nimo njeħi njeħunx, kajle spodžiwnie swarnowanje a wukhowanje je ho jemu psched někotrym čaſom ſtak. Bēſche to kōnz novembra abo w sapočjaku decembra konſħehego lēta, pschedoż teħbi hija mjennejſte, jalo wón wječor po ūwojim truču džeshe a wħċo ūwku wobħladowasche, dokež mējjeſte spēchnej cjaž bōrja pschediċ. Hdjy cjež ho l hwojeh kħejji wrdejje, dha jeho njeħabżu dwaq ūkōmlikañ nadpanjetaj, liż ſtaž s nimm w njeħiċċelitw je ūjwas a qħetnej jeho teho dla morież. Wonaq jeho na jemu cjiġinejta, satylataj jemu hubu, ſwjasataj jemu ruž a nosy, poċoġitaj jeho prelli psches wobej koleji a pschediċasataj jeho twiċċedje l ūħienam, tak so ma jeho bliszżeti cjaž, liż bōrja pschediċ, s wěstosju pschediċ a rostoż. Ale Boh, nasci hwerri wolt, na kotrej bē woħledżbowaria mandżesska spominika, prajżi „Boh Tebje swarnuji“ ron ho nad nim ġemill a jeho swarnowa. — Jego żona bē žama

w kęzjy wostaka. Po někotnej chwili poczyna ho' jej po mužu tak skylacz, so hebi to wulkasę njewę. Jeje njemēr a njepokoj dale bole pschibjera; wena njemōže dléhe doma wostacz, ale myšlicza ju čerti, so by sa mužom pohladaka. Za chazu jemu něčto čzokę żobu wjac, praji wona pschi ſebi, woſmje teho dla horncęt chopkeho kofeja a ho na pucz poda. Wona njendze, ale běži, hdźi pak i tej žerdzi pschiendze, i lotrejz ho sa wjedżerja lokomotivu snamjo dawa, dha tam jeje muž njeje. Wona ho ſastróji. Hdźe wón je? Hac̄ runje tez jeho imeno woka, wón njewotmota. Wjes tym ho čzah pschiblizuje a błyſtejate lataranje lokomotivu ho jej hžiom napscejivo ſwécza. Duž jej myšlicza do kłowu pschiendze, někto ma ho snamjo dac, herwak mój muž do ſchraſy panje. Wona! snamjenowazę ſerdzi běži, lotraž ma horka, tak rjez, dwę ruzę. A wona pschitupi a tu jenu ruku herje ſzczehnje. Čzah hnydom ſastanie, pschetot wona je w opacżnu ruku ſzczahyka, mijenjzy tu ruku, lotraž snamjenja, so ma čzah ſastacz. Bóh je jeje ruku wodźi. Lokomotivu wjedżet pschibehnje a ho prascha: ſhoto je ho ſtako. Wón pak żaneho wobledżbowarja njenamala, ale jeho żonu, lotraž połna ſtracha ſkorzi, so swojego muža namalač njemōže. Duž i lataranje pschiendu a jeho pytaja, hac̄ jeho namalaſa ſe ſatylanej žubu a přeli psches ſchén ſwiaſaneho, bóle morwoho hac̄ ſiweho. Sa minutu je wotwiaſinu a wumozeny. Žona je swojego muža namalaſa; wſchitzp ſteja hac̄ do najkubſcheje dufche hnuczi, hac̄ konkierge rjeſnje: „Bójče, my mamy dale jecz!“ Taj mordarzej ſtaſ pak někto ſajataſ a w jaſtoje na swoje wotkudženje wotcatalujetaſ. Tak Bóh swarnuje. Duž to żane prósne ſkowu njeje, ale dobra medlitwa, hdźi jedyn člowieki druheho Božemu swarowanju poruczi, brajzy: „Bóh swarnui Tebe!“

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Nicžo nowego, Motsko?

Mots Tunka. Herwak nicžo, hac̄ ſo kumishtarjez paſhot a woſebni towarzeho ſo jara na tón nowy theater hněwaja.

H. D. Ale čeho dla jenož; ſu dha něčto i temu dali?

M. T. Ně, nicžo njewém, hac̄ jo i mijeranjom hladaja.

H. D. Wsia pak bryle, ſo bychu prawje widżeli?

M. T. K čomu dha?

H. D. Ně, tam pschiendze wulka wopiza i ſ kóždeho boka ſewa, — dha mójeja tyč tſioch mudrych widżecj.

M. T. Ale ſhoto budža na tym theatre čjinic?

H. D. Ssrjedžanski, tón kumishtar abo wulka wopiza, budže hajſtil wobledžbowac, dha ma tola tez hamčiz.

M. T. A tej dwę ſowje, ſhoto tej?

H. D. Tej budžetej wulki ſčipihel džerječ, ſo mójeſč ſo ty widżecj, Motsko!

M. T. Aw, jaw, jaw! Dha by tola lepje bylo, wopizu i mulerſlimi hamoram ſmkočic, ſo bychu poſku rejsvali a trochu mudroſcie nadobylí.

Bot redakziye.

Powiedaneſko, w lotrnyž hebi Hans Depla a Mots Tunka wo tym powiedataj, ſak ſo w Muziinje jedyn polter polterowaſte, ſo ſlonečnje wotčiſtejcz njeħodži a ſu pjeniſy ſaſo doſtač; teho runja njehmē ſo na teho jenoróżlateho kóžka ledžne čjinic, liž w Muſloczanskiej deleñzy ſteji, a ſo pjeniſy hac̄ do wukozka ſaſo wróča.

Cyrkwiſke powjeſće.

Werowanj:

Pětrowſka zyrkej: Vjedrich Hermann Mehner, murjer, ſ Wilhelminu Muzjerzej.
Michałska zyrkej: Gustav Hermann Behold, podrožnik w Seligstadt, ſ Paulinu Henriettu Philippe ſ podhroda. — Eduard Veopold Schütz, formar pod hrodom, ſ Mariju Friederiku Budarzej tum. — Pět Garbar, ſahrodnik w Jenkezach, ſ Hanu Khrystianu Jeremiohez ſ Delnjeje Kinę.

Křečenj:

Pětrowſka zyrkej: Hana Hilžbjeta, Jana Hanuscha, ſahrodnika, dž. — Hana Helena, Jana Korle Šarnapa, měſčejana a křečerja, dž.

Michałska zyrkej: Maria Emma, Korle Augusta Hoschli, wobydlerja na Židowje, dž. — Wylem Oskar, Jana Augusta Lidsche, maschinuwjedžerja w Dobruſci, ſ. — Jan Ernst, Jana Kocha, wulfosahrodnika w Brēſowje, ſ. — Jan August, n. ſ. w Delnjej Kině.

Ratholska zyrkej: Jan Pawoł, Augusta Krawza, dželaczerja, ſ. — Maria Martha, Jana Zimmera (Czemjek), křečerja a wóſki, dž.

Zemrječi:

Džen 15. julija: Jan Hendrich, Pětra Augusta Hejdusche, wobydlerja w Hněwkezach, ſ., 1 l. 3 m. 5 d. — 16., Maria Hana ſwudowjena Hejdowa rodžena Žeſorze, njebo Jana Hejdby, ſawoſtajena wudowa, 82 l. — Jan Michał Kubiza, měſčejan, křečer a ſwérinokupz, 74 l. — Pawoł Max, Jana Wiejza, ſchewza w Hněwkezach, ſ., 2 l. 3 m. 9 d. — 17., Emilia Erdmutha rodžena Baumannez, Korle Pomhajboha Kleinstücka, ſchueſejoweho běrki pschi Žeſorze, mandjelska, 64 l. 6 m. 20 d. — Jan August, n. ſ. we Wulkim Wjelkowje, 18 d. — Jan August Dreßler, dželaczer w Dženikezach.

Placžisna ſitow a produktow w Budyschinje

24. julija 1875.

Sitowy dowos:	3371 měchów.	Na wiłach		Na bursy	
		wot	hac̄	wot	hac̄
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	9 97	10 95
Rožka	.	.	.	8 86	9 49
Ječmieni	.	.	.	7 39	7 75
Wowl	.	.	.	8 50	9 —
Gróch	.	.	.	—	—
Woda	.	.	.	—	—
Raps	.	.	.	13 —	—
Jahly	.	.	.	16 —	—
Hejdusčka	.	.	.	19 70 —	—
Běrný	.	.	.	2 50 —	—
Butra	1	.	.	2 25 2 80	—
Syño	50	.	.	5 50 6 20	—

Kórz pscheniza po 170 punti: 17 markow 4 np. (5 tl. 20 nſl. 4 np.) hac̄ 18 ml. 60 np. (6 tl. 6 nſl. — np.). — Kórz rožki po 160 puntach: 13 ml. 88 np. (4 tl. 18 nſl. 8 np.) hac̄ 15 ml. 18 np. (5 tl. 1 nſl. 8 np.). — Kórz ječmienja po 140 puntach: 10 ml. 34 np. (3 tl. 13 nſl. 4 np.) hac̄ 10 ml. 75 np. (3 tl. 17 nſl. 5 np.). — Kórz wowl po 100 puntach a po starym cijafle: 2 tl. 25 nſl. — np. hac̄ 3 tl. — nſl. — np.; raps: 4 tl. 10 nſl. — np.; jahly: 5 tl. 10 nſl. — np.; hejdusčka: 6 tl. 17 nſl. — np.; běrný: 25 nſl.; butra: 25 hac̄ 28 nſl.; syño po 100 puntach: 2 tl. — nſl. — np. hac̄ 2 tl. 4 nſl. — np.

Lipſta bursa 29. julija.

Awstriſki papierjan ſčehňak 1 ml. 83 np.; awstriſki gleytoru ſčehňak 1 ml. 85 np.; rulka jenorublowa bankowka 2 ml. 81 np.

Czahi hornoluziskieje żeleznizy.

S Kohlfurta do Szololzy.

Kohlfurt	3 15	1 35	: 4 15	Szololza	11	10 4	10	8 20
Hórla	4 1	5 2	4 5	Rukow	11	31	4 27	8 55
Nisla	4 30	2 12	5 13	Wilow	11	47	4 40	9 32
Milow	4 55	2 24	5 28	Mückenberg	12	12 5	0 10	3
Wujest	5 35	2 42	5 55	Ruhland	8 30	12	34 5	16 10 26
Eas	6	0 2	53	W. Bukow	8 55	12	51	5 29
Wojerezy	6 40	3 9	6 35	Wojerezy	9 35	1 17	5 54	—
W. Bukow	7 20	3 27	7 0	Eas	10	3	1 37	6 10
Ruhland	6 35	8 30	3 43	Wujest	10 30	1 54	6 24	—
Mückenberg	6 54	8 58	3 56	Milow	11	5	2 23	6 44
Wilow	7 20	9 39	4 14	Nisla	11 35	2 42	6 58	—
Milow	7 39	10	8 42	Hórla	11 54	2 54	7 7	—
Szololza	8 0	10	35	Kohlfurt	12 45	3 35	7 35	—

Liczne liczby wosnamienja czaſ wot 6 h. wjedzor hac̄ 6 h. 59 min. rano.

Na kierunek sastawie te czahi sastanu, liž 3 hodž. 15 min. a 4 h. 15 m. s Kohlfurta, 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. se Szololzy wotjedu. Wilow je Elsterwerda, Rukow je Liebenwerda a Szololza je Falkenberg.

Se Szololza popokonju 4 hodž. 30 min. wotjewski mózejch tón hamón dżen psches Hórlu (5 h. 2 m.) po hornoluziskej železnizy hac̄ do Ruhlanda (7 h. 16 m.) dojēc̄, dale pak czah tón dżen njejēdze; s Ruhlanda dopokonju 8 h. 30 m. wotjewski mózejch psches Hórlu (11 h. 54 m.) hizom 12 h. 45 m. w Szololzu, byc̄. — Hdyž džes̄ s Budyschyna psches Szololza, na hornoluzisku železnizu, dha masch s Budyschyna najpodobnisc̄ popokonju 2 h. — m. wotjēc̄; jeśli s Budyschyna s druhimi czahami wotjedzesc̄, dha dyrbis̄ch hac̄ do Kohlfurta dojēc̄, so by na hornoluzisku železnizu pschijesc̄.

Hdyž džes̄ s Budyschyna psches Radeberg, na hornoluzisku železnizu, dha masch tam rano 6 h. 45 m. wotjēc̄ psches Radeberg (rano 7 h. 50 m.), Ramjenz, swotkaz rano 10 h. 50 m. wotjewski do Wykoleho Bulewa 11 h. 21 m. pschijesc̄. Hdyž pak s Budyschyna popokonju 12 h. 40 m. wotjedzesc̄, dha 4 h. 8 m. do W. Bukow pschijesc̄.

Hdyž džes̄ s Budyschyna psches Radeberg, Ramjenz do Barlina, dha masch s Budyschyna rano 6 h. 45 m. wotjēc̄ a pschijesc̄ do

Barlina popokonju 2 h. 11 m. Abo ty mózejch s Budyschyna tež popokonju 12 h. 40 m. wotjēc̄ a budysch pop. w 9 h. 35 m. w Barlinje. Shtoz pak s Ramjenza hizom dopokonja 6 h. 40 m. wotjēdze, budysch dopokonja 11 h. 20 m. w Barlinje. S Barlina wujewski do popokonju 7 h. — m. popokonju 12 h. 45 m. a 3 h. 10 m. mózejch na tym samym puczu a tón hamy džen popokonju 2 h. — m. a 9 h. 45 m., abo w nozy 12 h. 55 m. do Budyschyna pschijesc̄.

Czahi po železnizy.

Se Szorjelza do Draždjan.

Wotjēd se Szorjelza	1 40	3 0	5 25	7 55	11 15	2 45	5 15	7 15	10 26
Lubija	2 5	3 55	6 5	8 40	12 5	3 55	5 50	8 0	11 5
Budyschyna	2 35	4 5	6 45	9 15	12 40	4 10	6 20	8 55	—
Biskopizy	spěchony czah	4 30	7 20	9 50	1 15	4 45	6 45	9 10	—
Radeberga	—	5 0	7 50	10 25	1 50	5 20	7 15	9 45	—
Pschijesc̄ do Draždjan	3 45	5 25	8 20	10 50	2 15	5 45	7 40	10 10	—

S Draždjan do Szorjelza.

Wotjēd s Draždjan	—	6 30	9 15	12 10	3 40	5 0	8 0	11 15	12 17
Radeberga	—	7 5	9 55	12 45	4 15	5 35	8 30	11 45	sp. czah
Biskopizy	—	7 40	10 30	1 20	4 45	6 15	9 5	12 10	—
Budyschyna	—	8 15	11 5	2 0	5 20	6 50	9 45	12 55	1 15
Lubija	6 0	9 0	11 45	2 40	6 0	7 50	10 25	1 50	2 17
Pschijesc̄ do Szorjelza	6 45	9 40	12 25	3 15	6 40	8 10	11 5	2 10	2 45

S Radeberga do Ramjenza.

Radeberga	7 50	9 50	2 10	5 50	11 5	Ramjenza	5 25	8 45	1 145	4 0	5 40	7 25
Pokojniza	8 20	10 15	2 40	6 15	11 10	Pokojniza	5 45	9 5	12 5	4 25	6 0	7 50
Ramjenza	8 40	10 40	3 0	6 50	12 0	Radeberga	6 15	9 55	12 52	5 0	6 30	8 25

S Lubija do Žitawy.

Lubija	6 10	9 10	12 50	4 0	8 5	11 10	Žitawa	4 50	7 15	10 20	2 20	6 5	9 5
Herrnhut	6 40	9 40	1 0	4 50	8 50	11 10	Herrnhut	5 50	7 55	10 55	2 55	6 45	9 50
Žitawa	7 15	10 20	1 40	5 10	9 5	12 15	Lubija	5 55	8 20	11 25	3 25	7 15	10 15

Tucze liczby wosnamienja czaſ wot 6 hodž. wjedzor hac̄ 5 h. 59 min. rano.

Telegrafiski bureau w sadnym twarzenju pôsta na bohatej hac̄ je kózdy džen wotwierjeny wot rano 8 hac̄ wjedzor 9 hodzinow.

Pschewfacie fhlamow!

S tutym najpodwolniſcio k uawjedzenju dawam, so kym w tudomnym mēszeje na bohatej hac̄ kwalobnje snate kolonialtworowe fhlamy a spirituosowu detailniju pschedawarnju,

kniesa Augusta Königa, shtoz w swoim czaſu knies Ernst Hämſch džeržes̄, s dženſniſkim dnjom na ho wsał a pod firmu

Richard Müller

na moje hamzne sliczbowanie dale powiedu.

Moje prózowanje kózdy czaſ na to pôudze, tymle fhlamam tu dobru kwalbu sfjerzec̄, kotrež ſu wot kwojeho ſałozjenja mēle, a podpjeram ho ja na dowērjenje, kotrež ujech ſo mi ſe wšichesc̄ stronow vostanje a kotremuž budu ja ſtajne dôſc̄ cžinicz̄ pyczac̄.

W Budyschinje, 27. julijsa 1875.

S poczesczowanjom

Richard Pawoł Müller.

Skótny pôver s czerstwych ſelow. Korneuburgſki skótny pôver. Pôver psche kólfu. Pôver psche pripotawu proſzatow.

Lockwiſki balsam. Bischankowy ſalſowy pôver porucza

hrodowska haptika w Budyschinje.

Róże, laž tež pletwa sa njewesty a kmotrow ſu rjane a tu- mač hauensteinskeje abo butrowskeje hac̄.

Najlepſchi wobžerny pôver ſa ſwinje, valčik 50 np., ſalſowy pôver a kollowy pôver ſa konje, restituzionski pôver ſa konje atd., ſf. körjeſki woliſ a citronowy woliſ, totčene korenje a ſafran atd.

porucza hrodowska haptika w Budyschinje.

Pötschke & Bosse, bankowe a wechsłowe khsainy w Budyschinje.

Mój s tutym k wiedzenju dawamoj, so mój tež sa kapitalise, pola nazu na sadanjenje sapołożene,

pschi scheschmęcznym	wypowiedzenju	$4\frac{1}{2}\%$
pschi tśmęcznym	"	4%
pschi jenomęcznym	"	$3\frac{1}{2}\%$
a bjes wypowiedzenja		3%

dawamoj.

W Budyschinje, 22. julijsa 1875.

Sadny, hiszczęże zbyle dobrą dżel jenego
krwiozeho woſa s kaplin je na pschedan w
kowarni we Worzynie.

Palenz.

Wszelkie družiny dobrzych palenzow, kaž
tež czistych palenz, najlepsze dobroscze sa
korzmarjow a wilowarjow po najtunisich
pracziach pschedawa

Hermann Kunack
na dohatej haſy čzo. 90.

Cigarry,

dobre a woslejane, 100 sztuk po 20, $22\frac{1}{2}$
a 24 ngl. porucza

Hermann Kunack.

Rhofej,

punt po 11 a 12 ngl., derje a mózne ſko-
dzaſy, ma na pschedan

Hermann Kunack.

Burſte lublo

bliſto Budyschina, se 715 dawskimi jenoszemi
napołożene, s woſebje dobrymi polami a
kulami, kaž tež s dobrą ſkatu, je se ſtejazym
žinemi a se wſchym živym a mortwym inven-
tarom hnydom na pschedan. Tež je jena, k
temu lubka ſluschaſa, derje ſrijadowana re-
ſtauracija pak na pschedan, pak k pschenoječiu.
Wſcho dalsche je ſhonicz we wudawarni „S.
Nowinow.“

Epilepsiſju

(padazu khoroscj) boji liſtne spe-
cialny lekar Dr. Killisch w Drą-
dzianach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (prjedy w Barlinje).
Sahoenja po ſach!

„Gjorne a pišane lüſtry, dwójny lüſter,
kaž tež zyko- a polwomjane klaniny k dra-
ſtom najtunischo pschedawa“

Ernst Pech
na ſitnych wiſach.

Pötschke & Bosse.

Drjewowa aukzia

na maleschanskim reviru.

W huczinjanskiej holi pola Lekskeje, w bliſkeſci miążakowskeho ſchuſeja, budža
šo wntorni, 3. augusta t. l., rano wot 9 hodzinow
120 Rm. kłojnowych ſchęzepow,

261 = pjenekow,

38 ſtotniow kłojnowych ſbytkowych walczkow
pod ſwuczenymi wuměnjeniami na pschedawacj.

Grabinſke Schall-Riaucourſke hajniſſe ſarſadniſtwo
w Maleschecach, 26. julijsa 1875.

Wyschshi hajnik Sachka.

Aukzia trawy.

Ssrjedu a ſchtwórtk, 4. a 5. augusta t. l. budže ſo lętuſha jenožnjeniſka trawa na
starohatskich a hajkowych leſowých kulaſach, k rycerſtubku w Hermanezach ſluschaſach, po
kulaſach ſa hotowe pjeneky na pschedawacj.

Bližſche wuměnjenia ſo w termiji woſjewja.

Sapoczątki kóžy džen dopoldnia $\frac{1}{2}9$ hodzinow.

Schimrigl.

Pschedeschežniki

we wulfim wuhertku porucza

pschedeschežnikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Rinck

w Budyschinje, na ſwoknej lawſej haſy 819.

Porjedzenja derje a tunjo.

Na ſitnej haſy 52, w domje k. pschedekupza Roacka.

W Lętnje jaqueth

wſchęch barbow ſa 1 tol. 5 ngl. a dróżſho, rubiſhla na głowu, dželbu najle-
pszych kattunow, drastowe klaniny najnowſkich muſtrow, buſkin, módre
czizhczenje najtunischo porucza

H. Kaiser,
ſirma: J. Hartmann.

Gjornu ſidu, rips, taſſet a craife, $\frac{5}{4}$ ſcheroſe, dobru tworu ma wot
22 $\frac{1}{2}$ ngl. na pschedan

H. Kayser,
ſirma: J. Hartmann.

Koſežowa muſa na pschedan.

W mlynie w Huczinje ſtej wot dženskiſcheho dnia ſtajnje dwę družinje ko-
ſežowejſe muſi po najtunischej placzijne a pod rukowanjom dobroſcze k prjod-
ſtejazym naſymlkim wuſhywam na pschedan, ſhcož kniesam ratarjam najlepje porucza

W Huczinje, 5. julijsa 1875.

Robert Pilz.

204 na wulcej bra-
trowskej habs. **Sastawno - požezernja.** 204 na wulcej bra-
trowskej habs.

— Sa marku 5 up. danje měkacze. —
Sastajenje a vniknjenje bjes komđenja a mjetča.

J. Bächmann.

Wschitke družinu dobrech palenzow,

kaž tež wubjerny žitny palenz, liter po 18 np., porucza jako snatu dobru
tworu

J. Z. Glien
pschi žitnych vilach 634.

Friedrich Braun w Budyschinje

na bohatej habsy 62, s napschezja pôsta.

Materialtwozowe, winowe, tobakowe, cigarowe a barbowe
khlamy, destillazia a kisalowa fabrika.

Zenož najlepšche twory. Najtunische placzisny.

Dobre poštuzenje.

Dobry eisenburgski lattun we wulkim wubjertku, módre cíjschezenje, plát a pošle-
schezje nawobleczenja, někotre sta plátowych rešterow po najtunischich placzisnach porucza

W khlamach so herbski ryczi.

Ernst Beck
na žitnych vilach.

Beruh. Haupt w Budyschinje

porucza i nalétnemu člavej hwoj wulki wubjerk wjszeho wobueza.

Dzeczaze wobueze jara tmane a derje džerzaze.

August Grützner w Budyschinje

porucza tunje draſtowe tkaniny a to židzane, požidzane a wołmiane,
tricotaki najlepšcheje dobroscze, njepuszczate výkleje po $3\frac{1}{2}$ nhl. a nje-
pušczate lattuny po $2\frac{1}{2}$ nhl.

W khlamach so herbski ryczi!

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, naiskod pschi theatru
a i lotóneje habs.

Kedžbu!

Gutsje, ujedželu, tolbohwnukulenje w
Bulezach. Mittag.

Theater

pola hospicenjaria Grunda w Hornjej
Hörzy. Ujedželu, 1. augusta, přenje
pschedstavjenje: Hrabinka Elfrieda
abo ham o kónzowanje. Cízohra
w 4 jednanjach. Blízše pschedstavjenje
wutoru, schtwórk atd.

Bo prawy bohaty wopyt prophy
A. Gruhl, direktar.

Jena masivna khěža se fabrodu a s 3
körzami pola, bjes wumjáka a hospody, je
s letuschimi žnjemi pschedemjenja dla w Drož-
džiju bnydom na pschedan a je wscie dalsche
cjo. 17 tam shonicz.

Drjewowa aukzia.

Srjedu, 4. augusta t. l., budje so na
iuhowskim reviru $18\frac{1}{2}$ stoha duboweho kli-
ploweho drjewa na pschedadžowanje pscheda-
wacj. Kupowarjo su prošeni, so na po-
mjenowanym dnju rano w 9 hodzinach pschi
Marinchek ferkach w thymletuskim drjewnischju
shromadziec.

Pschedawanske wuměnjenja so psched sa-
początkom aukzije wosjewja.

W Schadowje, 25. juliya 1875.
Behrens.

Wschitke tak mjenowane

běle schicze,

jako koschle atd., kaž tež wischiwanje
mjenow so derje a tunjo wobstara
w Budyschinje w mnischej zýrkwi
(Mönchskirche) czo. 250.

Wložoczerpjazym

so Paul Kneiselowa wložyplodžaga tintura,
jako jenigzli spravnih frédk hwoje wložy saho
dostacj, dozej poruczicj njemože, wona je
(psche cíjatacje na stupaze naweschtki)
mot na wobzebnischich lekarjow pschi wszech
kherosezach wložow, jich wuvadowaniu, has
pschi wschej holoſci atd. najlepše poruczena,
wena skutkuje cíjiczaia, požyljnaja a živoza,
je zple njeſchłodna a wožebje ſa žonske jara
pělny, mlodny frót plodžaz frédk.

Jenigzli ſtad tejele tinturh ma w Budys-
chinje Heinr. Jul Lincka w blejach po
1, 2 a 3 ml.

Darmotne sahnacze wopilstwa.

Wschitko tojsim pomozh potriebnym ho tónle
wěstn frédk ſa tuto sahnacze porucza, kotrej
je ſo w njeſiczenych padach nanajlepše dopo-
laſalo a wschednje pschipožlane džalne výzma
wrócenje domjazeho ſroža wobhōdēcza. Sa-
hnacze móže ſo ſi wiedzenjom abo bjes wje-
dzenja kherohu ſtacj. Cíj, kotsiz wo to ro-
dja, njech hwoju adresu na „F. Bollmann
in Berlin, Schönhauser Allee 147a“ poſcjetu.

Epilepsiju,

padazu a torhazu kherosez,
bróstue a žoldkowe widliſhceza
ſo pod — rukowanjom — trajne wot-
ſtrona. Sahonjenje wěste a psches list.

C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohnenstraße 43,
prędy Lindenstraße 66.

Raweschti

Serbiske Nowiny,
fliegende Blätter,
Kladderadatsch,
Berliner Tageblatt,

(23,000 abonentow),
kaž tež ſa wscie drube nowinh tukraja a
tukraja wobstara wschednje porjadne a po-
najtunischich placzisnach.

Rudolf Mosse

w Lipsku,
Grimm. Straße 2.
w Draždjanach, w Chemniſu,
Altmarkt 4. Roß- u. Holzmarkt-Ecke.

2 rolnaj pohonczej, 1 wolazy wotrocžk

moga ſa wysoku ſou hrydom do hlužby stu-
picz na kaježim dworje we Wjeležinje.

K nowemu lětu 1876

ſo ſa rycerkuſto w Saryczu do hlužby
ryta: 2 konjazaj ſe ſou wot 150—180
markow a 3 džowki po 80—100 markach lět-
neje ſdž.

Serbske Nowiny.

Štvortlétne predplata
we wudawařni 80 np.
a na němskich pôstach
1 M., z přinjesejom do
domu 1 M. 15 np.
Kózde číslo pláti 8 np.

Za nawěstki, kíž maja
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na róžku zwonk-
neje lawské hasy číslo
688 wotedač, placi so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakladník: J. E. Smoleř. — Ciscer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Čo. 32.

Sobotu, 7. augusta

1875.

Schtyrirkath Pětr abo amerikanski kastekil.

(Poviedanczo se wšy.)
(Pokračovanie.)

Jako běchu schyterlečanský hólz s praslečanskimi psches ho-
džinu sa jenym blidom vobedželi, přeňši poſtaných, so bychú do-
moj schli. Schyterlečanský chýhku jich pschewodžec, ale korečmar
jim wotręzjowasche a tež některých nawabi, so wostachu. Pětr
pak s malou črjodžicíku pschi kwojei myslí wosta a korečmar so
tež sloučenje směrowa, hdyž wopomni, so su Schyterlečanský wjelé
šylnički, hac̄ ta mala črjodžicka Praslečanow, koraž jich pschewodžesche. Psches wjeh wschitzy społojne w hromadze czechnech, ale Pětr bě řeblí wotmýslik, kwojeho njeprchecela wonka we hlu-
bolím puczu nadparyc. Tola hízom pschi pošlenje hýži so wjazy
sfjerzec njemöžesche a sawoka na Handrija: „Praj, Handrijo,
praj wšak hízhe jedn ras, tak sy mje na hermanku narjet?“
„Wostaj wšak, to je so minylo!“ wotmolwi Handrij.

„Né, praj ienož, ja chzu to hízhe ras gthyfet. Sny na
to řabyl?“ Pětr dale ryczesche.

„Né, ale ja to nevraju!“ rjelný Handrij.

„Schn to abo ja so rošskobju!“ falschiaja Pětr.

„Ty sy džiwny člowej“, praji Handrij, „škowezlo to ro-
sleži.“

„Ale ja chzu je hízhe jedn ras mot Lebje gthyfet, hí-
zhe jedn ras!“

„Schtyrikath je lepsche, hac̄ řuloje“, w tutym wolum-
njenju jedn druhí hólz sawoka. Vědy pak bě Pětr tele řkowa
sa hlyščak, jako tež na měsce jedn kota, sa kotaž bě schtomil
pschi puczu pschivjasaň, khetſje wuttorhny a s nim Handrij
prahny, so tón l semi padje.

Na to so wulle halekanje, bice a řakovaniye řapocža, so
bě do wšy gthyfet. Rózny stražnik so tam poda, so by sa tež
haru pohladač, ale, jako so blízecche, dha hólz roščeklachu. To
pak jim nježo njeponhásche, pschetož naſajtra bě řebla hízom po zykej
wšy řnate, schtò je so bě řebla hólz bě řukli řapocžak. A
hdyž bě stražnik tu wěz gmejnemu přjódłstejerjej wosjewik, dha
dyrbachu praslečanský hólz psched nježo pschinc, pschetož Biba-
stez Handrij bě so na nich, wořebje pak na Bimpolakez Pětra
wobcejowak. Pschi tym Pětr do džiwnych řakovow pschindže.
Mjeleniž jako so jeho gmejniski přjódłstejer praschesche, cjeho dla
je so řukami do Handrija dač, dha wón to na žane waschnje
prajic nočyfet, ale wutrczowasche so doho s tym, so je jeho
Handrij s někojším řkowom na čeſci ranik. To pak jemu nježo
njeponhásche, pschetož gmejniski přjódłstejer na tym wosku, so dyrb
to řkovo řhonic, dokež budže psches to Pětrowa řchrafa mijeksha.
Tón pak mijelčesche a mijelčesche, tak so so gmejniski přjódłstejer
slonečnje na tých druhich hólzom wobroči, mot kotaž jedn po
druhim s woschejerjenjom to řkovo „Schtyrikath“ wupraji.

Jako pak chýhke je gmejniski přjódłstejer řapišac, dha Pětr
wchón njemdry wořasche: „Né, tole wudmo do protokolla nježm,
pschetož potom je džé na wěžny čaš wulhowane a wobtvoř-
djene; wone so ani wuprajej nježm, to ja nječerpju, a jeli so
sapishe, dha smje žyka gmejnista rada so mnu činicz.“

Ale wón dyrbiesche to čerpicž a hízhe protokoll podpisac, w lotrymž bě prajene, so je Pětr Handrija teho dla bě, dokež
je jemu tón wudmo „Schtyrikath“ dač.

Pětr bě řebla pschěrak a hózdy jemu to woscha; pschetož hózdy
bě řebla wot jeho nadutoſče a woralawosche mjenje abo bôle čer-
picž měl. A řkovezlo „Schtyrikath“ so na jaſtu Praslečanow
tak řashdli, jo mjeno „Pětr“ wuejſchča. A wón dyrbiesche řebl
to lubicž dac̄, pschetož řtajnje so tola s lubjimi biež abo l gmejn-
stemu přjódłstejerjej wobdžic nježm. Tež Hilžbjeta wot nježo
wotvany a nočyfet jeho lubosć wjazy ſmjeſč; pschetož wona bě
po čašu sa tym řchisčka, so jeho lubosć dale nježo njeje, hac̄
cječe knjeſtivo. To bě Bibaſez Handrij tola zyłe hínascheho
waschnja, ſo řeblí wena to řama wulkadowasche: tak pěkný, tak
duſčný a ponížný, počný řjanyh řkowow a ſwjeſelozych pěknic-
hōw. A tak so jeho wobležo řwěčesche, hdyž jemu wona psch-
eſzelníwe řkowezlo rjelný abo s milým móčlom na nježo pohladny.
Vornjo njemu bě Pětr ienož tyran a taſli člowej, liž chýhke
jenož s njeležnimi řkowami a s hrubosću nad nježo knjeſtiv; —
ton wo lubosnoſci nježo njevježdžiſche, řajku ju Handrij řtajnje a
wchudze polasowasche.

A Pětr dyrbiesche řeblí lubicž dac̄, so Handrij pschego hu-
ſežiſche do noweje korečny řhodžesche, pschetož gmejniski přjódłstejer
bě jemu pschi wulšej řchrafie wšcho řadžeranje s nim řakaf. A cjm lubosniſchó so Handrij pschecžiwo Hilžbjete řadžerža, cjm
hrubsti so Pětr polasowasche, hac̄ jemu řkonečnje Hilžbjeta jenu
njedželu rjelný, so nježo wjazy wo nim wježdžet nočze, a ſo je
so ř Handrijom řlubia. Pětr drje pschi tychle řkowach na řhovilu
zyłe womjelnu, ſebra pak so bě řebla a rjelný ſmjeſč, so je hízhe
holyzow doſč na řwěče, bjes lotrymž mōže řeblí w řwojim čašu
najrjeſtšu wutwolici. Težo pak ta wěz tola ſara mijersasche; —
wón pak so pschewiný a taſle mijersanje nikomu ſpōſnač njeđa.
A jako jeho tydžen posdžiſchó pschi rekrutirowanju do wojskow
wšachu, dha bě řebla jemu řkoro řubo, so by so ta naležnoſež řtalle
ſlonečnka a wón teho dla tón djen. jako měſečne Hilžbjeta ř řan-
kach, na pschym řonju psched ſeju wosom ſeħasche a to
w nowym bantatum řkobuku, kotaž bě řeblí w měsce řapocža na
ſwoju řkowu džekac̄ dač.

Zokorkej bě bjes tym jeho wobſtarna mandželska wumrjeka
a wón bě řeblí, hac̄ runje bě w běhu čaša tež troču ſefarie, řhudu,
ale rjanu holzu ſa ſonu wſak. A jako pōſtniž wježný
hólz na jenym wosu psches wjeh jebječu a tak mjenowaný „ſta-
rožonjazh mlyn“ přjódłſtajachu, dha bě ſo Pětr jelo řtara Zokor-
lowa řchetrojſk, a wježdžiſche jeje žyke waschnje ſak řwěru wospje-

towacj, so ho zyka wjez nad tym wjezelesche. A jako jeho drugi hóly, tiz bêchu sôbu na wosy, potom pod sylnym wokanjom a smiechom do mlyna cijznyli, dha wón na drugim soku jiko mloka, pełna Zolorskowa wulese. Tale pak s wótnom hladajo, so radosnie smiejesche, Zolort kam pak so widzecj njeeda. A popielnu brzedu mjeesche Petr tu throboscj, so tam po pałcik tobaka pchindje. Na Zolorskowej njebe pak widzecj, so je tón iort sa sło wsata; wjele wjazy bê wona jara powiedata a pshczelniwa s Petrom, so tón skonczenie s wéstym faczuchom dobreczwoceje s njej rjeln: „Njezaparaj so tola s tudomnymi hólyami, potom mózesch, hdz so Twój starý nêhdy minje, wuswolicej, kohož dzeſch.“
(Wokraczwanje.)

Nowy dochodny dawł.

Dolezj je so w tu chwilu sapišanje wschitlich dochodow (Einnahmen) w Sakskej psches wëste, s temu postajene komisjije stało abo so bôrsh stanje, dha drje wo wotschazowanju dochodow wjele prajicj njeje. Wjele bôle hlysci so nêk to praschenje, hacj tola s teje wëzj schto budje a kajla wona budje.

Nastupajo prénje praschenje, dha njemózemny nikomu wobkruejcz, so nowy dochodnodawski salon (Einkommensteuer-Gesetz) wo prawdje do žiwjenja stupi, ale je tež mögno, so ta zyka wëz, jeli su dochody tak niske, so so wot nich pshemakto dawla nawda, zylo lejo wostanie a su pjeniesy, na nju wazene, podarivo wudate.

Hinal ma so pak s drugim prascheniom a mözemny w nastupaju teho s wëstoscju prajicj, so je ta wëz dobra a woszbie wjele prawischa, hacj dotalne dawlidawanie.

Hdz pak so meni, so budje so dochodny dawł (Einkommensteuer) jako nowy pornjo dotalnemu dawaniu dawacj a tak dwoje dawanie nastanie, dha je to njemózne. Wljenijszy salon wo dochodnym dawku (wot 22. decembra 1874) ma hnydom w hwojim titlu to napiżmo, so ma so jenož wësty dżel dotalnego dawania psches dochodny dawł nawdacj. To rëla, wón dyrbi wësty dżel tych pjenies, kotrej so hacj dotal psches tak mjenowany direktyv dawł nawdacj — to je lëtne nêhdy 3 milliony tolet — a to znadz nêhdy połdra miliona wunjesz a runje tak wjele ma so psches dotalny dawł nawdacj, tak so by ratař mesto dotalny 9 nowych pjenieslow wot jenosze (Einheit) jenož nêhdy 4 — 5 np. lëtne dacj mëk. Wobaj dawakaj byschtaj teho dla tež jenož 3 milliony wunjeskoj.

Rajki dżel zykleho dawania pak so wo prawdje psches nowy dawł nawdacj swieje, njemóže dotal nikton, haj tež niz wyskocz jama prajicj. To wotwizuje wot wyskocze summy wschitlich, psches wotschazowanje namakaných dochodow a wot wobsankujewaja krajneho sejma (Landtaga). Je summa wschitlich dochodow dosz wysoka, dha je mögno, so ho dwie tsecziny krajneje potreby psches nowe dawanie nawda. S tym hlyku na dawaku jenosz (Steuer-Einheit) jenož nêhdy 3 np. pshiszcze a w tej mierze by so tež rjewjesci a parshonsli dawł ponizjek. A to by woszbie sa ratařa dobre bylo; pschetož cim wjazy so psches dochodny dawł nawda, cim mjenje ma ratař dacj. Runje tak maje pak ta wëz tež nawopak wupanycj, jeli so dochodny kapital psheniski namala; jenie pak njemóže gruntsli dawł pornjo rjemjezemu dawalej wyschisci bycz hacj detal, dolezj dochodnodawski salon jenož na to dżeka, so by so ratařiwi a mjeeschemu rjemjezemu dawanie poszido.

Zeli so pak summa wschitlich dochodow dosz wysoka naliczj, tak so mohlo so wot dotalnego dawania pshichodnie zylo wothladacz a wscha krajna potreba so psches dochodny dawł nawdaka,

by to sa wjele dawlidawarjow wjele lepje bylo, tež sa mjeeschego abo wjetshego ratarja, woszbie hdz ma wjele renty, wumienka abo tež danje pshacj. Tola pak tež sa mjeeschich rjemjeznikow, tiz mjeachu dotal malu warbu a sa to wusli dawł, by dawanie po nowym waschnju prawischa bylo, dokež bych czi jenož wot teho dawł dali, schtož wo prawdje saßkujicu.

Jenož wulzy fabrikantojo, pshelupy a pjeniegnich njeveshela so na dochodny dawł, derje wjedzo, so swieja woni tehdom, hdz so sawjedje, 10—15 haj někotsi 20 króz tak wjele dacj, kaž dotal, hacj runje njebych u wot 100 tolet dochodow ani nowy pjezejk wjazy dali, hacj ratař abo mjeeschi rjemjeznik.

(Skonczenje.)

Swétne podawki.

Němske khêzorstwo. W Olbersdorfje sta so 29. julija to njebože, so 18letny wotroczk Petr Honsek pshci domojwiesenju žita pshed wosom panu, hdz hnydom jedyn kón na njeho stupi a jemu jene koko hlowu roslemi, tak so wón hnydom morw wosta.

Djeħaczelny hólzej Ernst Glaser s Khróstawu bu 27. julija w tamnichim kniežim lëgu morw namakan. Kaž je ſwoju ſimjeriž namaka, njeje so dopokasacz hodžiko, a ranjeny abo wobħchlodjeny tež njebeſte.

W Niederruppersdorfje su so sandżenu njeđelu wjecjor Kessnerez domiše s bħysloċi wotpaliċi.

We Wendischfährje pola Schandawu je so 30. julija Wiedemannez dwór wotpalič, jako hospodač a hosposa doma njebeſta. Wohen su pječja džejzi někak samisħtrike.

W Radebergu sta so 28. julija w tamnichim papjernilu žakożne njebože. Sobu wobħedżerjej tuteje fabriti, Wylem Rönsch a jeho syn Hugo Rönsch, někotrych knieži, tiz bêchu na wophantanje pshisħli, runje po fabriġ woloħo wobħejħtaj, jako so njejabzy w mjenischim parnym kóttle rokji pułnijcu. Dolezj wobaj runje w tal mjenowanej kotoñnej khēzi (Kesselhaus) pshewywaħħtaj, busħtaj wona jistrasjone woparienaj. Młodski Rönsch je naſajtra rano pod żakħsnijmi boloċċem wumriek, starschi Rönsch pak wjecjor teho sameho dnja. Brēnschi je 28 a poħleħi 55 lèt starý. Djeħacżej, tiz sôbu w kotoñnej khēzi bēħħe, je hisħċe ċażha dosz cżelnejt a teho dla jenož znadnje wobħchlodjeny. Wuċċejza para je w kotoñnej khēzi tež wskhé wólna wuraġġa a tež jenu murju pomaika. Čeħeo dla su te rokji roslaqi, njeje hisħċe wusħledżene.

Tak mjenowanu ptačju kulu w Draždjanach je tež lëtħa wjele ludzi wodħtalo. Jenož te parne kōdje, tiz po kōbju jēsħja, su prénje schyri dñi nêhdy 100,000 ludzi na ptačju kulu pshiwjekse a wot tam wotwieske.

Kralowa Karola a prinz Jurij chwilu w Schwajcarjej pshewywaħħtaj a to w mëseje Luzernje.

Krajni kralowa je so 4. augustu se Schwajcarjej do Draždjan wróċiła a so wot tam bôrsh do Pilniz podaċa.

Na jelejnij pola Wurzena 28. julija jedyn ċażi s kolje wusłocji, pshci ċażiż bu 9 lowrijow pak rostrażenjek pak wobħchlodjeny. Tež je jedyn bremiż cjejjżi ranjeny.

Profezor Dr. Overbeck je jako rektor lipške universiteta sa pshichodne universitetske lèto wuswoleny a je jeho woszka wot krala pshiposnata.

W Lipstu 31. julija jena pokpjata lèta stara holčka s jenož wólna tseczeho posthoda do dwora dele padże a tam s rostrażenjek hlowu morma lejo wosta. Jeje macj bê jenož na někotie minuty se jistw wusħċa a tu holčku, lotraž s mērom we kożu

ležesche, žamu ležo wostajka. Ta pak bě potom hnydom wotučila, na wókno saléška a s ním won wupanyka.

Wn̄ smy husto na to posłowali, so je to jara straschné, hdz̄ jedyn petroleum do lampy lije, tak dokoła hac̄ so ta zwęczi, haj, tež tehdy wona lohlo roslej, hdz̄ drje je zwęza wuhaska, lampa žama pak hiszczę horza. Njewobledżbowanie tehole prawidla staj wóndano sało dwaj c̄lowieskaj slē wotpolezic̄ dyrbja-koj. Mjenujzy jało draschler Wittig w Olbernhawie petroleum s blesche do lampy lijesche, jako so ta zwęczešche, dha so petroleum, s blesche bęzaz̄, sapali, blesku rospukn̄ a niz jenož Wittiga, ale tež jene tſiletnie dżeczo straschnje wopali. Tuto dżeczo je bōr̄y wumrjec̄ a hac̄ Wittig pschi živjenju wostanje, je tež njewęste.

Jało wotročki Müller, na Beschwic̄ ſörbarku w Dittersdorſie poła Hainichena ſtužazy, se kynejne maschinu 26. juliya žito kyczęſche, dha so jemu konje ſploscheschtaj, pschi c̄zim̄ wón se swojego ſydko dele padze a to tak njewobogownje, so ložn̄ na njeho trętichu a jeho tak straschnje wobſchłodźic̄, so dyrbjesc̄ bōr̄y wumrjec̄.

Pięcioletna holza Minna Graubnerz se Schönesfelda poła Anneberga bu wóndanjo pschi ſchęipanju jahodow w ležu wot jeneje ſunijzy do nohi lužnjenia a dyrbjesc̄, hac̄ runje ſekarſku pomoz pytaču, tola sa tydžen̄ wumrjec̄; pschetož ſekarja bęchu poſdze ſawokali.

Rhēzor Wylem pschebiwa hiszczę pschi dobrej ſtrwoſci w Gasteinie. Won so wot tam 7. augusta (ſobotu) na domojpuč poda a budje w Salzburgu nozowac̄, njedželu wot tam psches Mnichow hac̄ do Egera pojedzie, hdz̄ psches nōz wostanje, a pón-dżelu hac̄ do Barlina pojedzie. Do Italije dže so won kónz septembra abo w ſapoczątku oktobra po wulſich manövram podacz, jeli budje jeho ſtrwoſc̄ tehdz̄ i temu doſez̄ kmana.

Barlinz̄ twarszy miſchtrjо ſebi nětlo twarskich džekaczerjow s Franzowskej pschitn̄ dawaja, doſelz̄ c̄i ſlepje a tunischo džekaja, džili barlinz̄ twarz̄. To ma so woſebje pschi twarbie wulſeho hrodu tak, kotrež ſebi wjerch Plež w Barlinje twaric̄ dawa. Haj, jało so wo to jednaſche, so bychū ſo nětore wotdželenja tſeči ſe ſeleſa pschihotowali, dha je twarski miſchtr, kiz bē to na ſo wſak, tak derje w Barlinje kaž tež w Franzowskej tajlich ſtar-ſte ſytač, kiz bychū jemu te ſeleſne kruchi wudžekali. Słončnjenje je ſebi je s Franzowskej pschitweszc̄ dak a hac̄ runje dyrbjesc̄ tež pschitweszenje ſapkačic̄, dha bē ta węz pschego 5000 toleť tunſcha, hac̄ hdz̄ by te kruchi w Barlinje kupil.

W Stuttgartu, württembergskim hłownym měſeje, je ſo tón tydžen̄ tak mjenowane wulſe němske tſělenje wotdžeržako, a bē ſo tam i temu wjazh džili 5000 tſelerjow ſhromadžiko. Wſchelaz̄ němszy wjerchojo, němske města a towarzſtwu ſu ſa najlepſich tſelerjow rjane a drohe c̄zegne myta wuſtajili. Myto württembergſkeho kraja je 3000 markow hōdne a ſhtož němski rhēzor da, njeje hiszczę ſnate; tola može ſebi kōdžy myſlič, ſo to žana tu-nja węz njebudze.

Italskemu knježerſtwu je dowolene, w Němzach konje ſupo-wac̄, Franzowsam pak to hiszczę dopuszczenje njeje. C̄i teho dla nětlo jara wjese koni ſa franzowske wójsko w Ruzowſkej ſu-puja a ſa nje doſez droho placiega.

Pruske knježerſtwu je ſakalako, ſe Schlesyńska do Čzasto-howę w Poſlnej na wotpuſk hicz̄.

Po nowſich powjesečach ſo tež kral Albert i manövram poda, kotrež ſo w ſeptembri w Schlesyńskiej ſměja.

Austria. Sſerbſki wjerch Miklan je do Wina pschijek a blesku audijenzu poła rhēzora Franza-Josefa mēk, teho runja ſu Mikana awſtriski kanzler hrabja Andrasch, russki poſkhan Novikow a němski poſkhan Schweinitz wophthal. So je Miklan do Wina pschijek, na tym nižo druhe wina njeje, hac̄ revoluzija, kotraž je w Herzegovinje bjes tamniſchimi ſcheschijanami pscheczivo Turkam wudhrita. Turbojo tam kaž prjedy, tak hiszczę wjese bole w nowiſkim czaſu ſcheschijanow na wſche wachnje pscheschje-haču, wurubjaču a po ſpodobanju ſabiwaču a žana turkowſta wychnoſej jim to njewobarasche, tak ſo ſebi tuczi ſcheschijenjo hinal pomhac̄ njemžaču, hac̄ ſa brón hrabnchhu a pscheczivo Turkam poſtančhu. Wení ſo ſ nimi hizom nětore njedžele bīja a doſelz Herzegovina ſe Sſerbiju mjesuje a doſelz ſu herzegowinſky ſcheschijenjo tež Sſerbija po narodnoſci, dha žadny džiw njeje, ſo džedža jim wobndlerjo Sſerbije rad pomhac̄. Wjerch Miklan pak, kaž ſo ſda, tak prawje njewě, ſhto by c̄inik; pschetož hdz̄ wón ſwojemu ludej dowoli, ſo na herzegowinskej revo-luziji wobdželic̄, dha ma tež hnydom wójnu ſ Turkami na ſchit; jeli pa ſwojim Sſerbiam njewotpuſčeji, herzegowinskim Sſerbiam pomhac̄, dha može ſo lohlo ſtač, ſo jeho wobndlerjo Sſerbije ſ kraja wucžerja. Duž je Miklan najſkerje teho dla do Wina ſchot, ſo by tam ſtyskač, ſhto i jeho wobſtejenjam awſtriske, ruske a němske knježerſtwu měni. Je-li jemu tute ſhobodnu ruku woftaja a jemu dowola c̄inic̄, ſhtož dže, dha wón węſče bie-wſcheje bojosc̄ ſ Turkami wójnu ſapocňne a ſich tež naſkerje do c̄jſta-roſbije; pschetož Sſerbija ma ſwoje wójsko w dobrym porjadku a Mikanej bychū tež hnydom Čzornohorzy a Rumunojo i pomozh pschitſhli a Sſerbija w Bóžniji bychū jemu tež bōr̄y pschitpanli. Teho runja bychū Volharojo pscheczivo Turkam poſtančli a ſnadži tež Grichojo a Albaneſojo, a moſli my węſci bycz, ſo bychū Tur-kow ſ Europę wuhnali — jenož hdz̄ bychū Austria, Rusla, Němska a woſebje ſendželska Mikanej dowolika, wójnu Turkam pschitwosyedžic̄. Njech ſo potom Sſerbija, Volharojo, Grichojo a Rumunojo po tym, hac̄ ſich narodnoſc̄ dohaha, do Turkowſteje džela. S tym by jim wſchitlim pomhane bylo a njeby ničton, ſhlobodowak, hac̄ Turbojo, tuczi njewlechi, kiz ſu tak dokoła, hac̄. w Europje bydla, ſcheschijanow jenož pscheschjeali a krjudowali.

W Belgradje (ſerbſkim hłownym měſeje) je ſo towarzſtwu ſakoljko, kotrež vjenjesh a brón ſa Herzegovinow ſhromadžuje. Tež hotuje ſo w Sſerbiji wjese ludzi na to, ſo bychū herzegowinskim ſcheschijanam i pomozh c̄ahnysi.

Teho runja ſo ſa nich wot awſtriskich ſekowjanow vjenjesh hromadža, a ſ Dalmazije je tójskto tamniſchich derje wobronjenych ſſerbów do Herzegovinę pschestupiko, ſo bychū tamniſchim Sſerbiam pomhali.

Turkowſka. ſ Herzegovinę ſ poſlenskich dnjom žane węſte powjeseče ſnate njeſſu, tola je tak wjese węſte, ſo revoluzia dale, bole pschibjera a ſo Turbojo hac̄ dotal žane dobyče ſc̄inili njeſſu.

Ze ſerbów.

S Buduſčina. Pschi tudomnym pólverniku ſta ſo 4. augusta to njewoſe, ſo jena pólverowa rhēzla roslejza a pschi tym džekaczer ſchmidt živjenje ſhubi.

— Dwieletna džowcžic̄la poſoneča Austeria, pod hrodom bydlazeho, je 28. juliya ſ pscheladanja do rēli Sprjewje pančka a ſo tepiła. Hac̄ runje ju bōr̄y ſ wody wumoz̄ pytaču, dha ju tola halſe po ſchwořczhodžinje wucžahnchhu. Lekar ſu potom tež wožiwigz njemžesche.

— Šahrodnik Thomas, kotrež w tudomnej ſwójbje ſ Otto

psches 30 let w skuzbie steji, je wulku sklebornu medaillu „sa dočho-lētnu, swērnu skuzbu“ wot ministerstwa doštač.

Se Židow a. Pohonč, kotrež bu tudy wondano wot swojego ſamžneho woſa morjeny, reča Mječež a běſche woženjeny.

Se Debrz. Podvralétna džowcijela tudomneho ſtežnika Matija Nyčtarja 24. juliya w ſahrodze do ſtudnje panu a ho tam ſatepi.

Se Hodžija. Politiejalétna džowcijela tudomneho podrožnika Schott je 30. juliya do jeneho tudomneho haka panyka a ho tam ſatepi.

Se Delnjeje Hórk. Jalo 20. juliya ſkužolna džowka Honka Höhniz w ręznej ſchath machasche, dha ho někak pſchelada a do wody pany. K teulenu ſbožu bu pał wot njebojaſneje ſchwalcze Mladeny Naumannowej živa ſe Sprjewje wucjehnjena.

Se Njechwacjida ſu redaſziji „Serbičich Nowinow“ l na-wiedzenju dali, ſo jej wopisanje powitanja knjeſa hrabje, taž tež roſprawu wo ſchulſkim ſwiedzenju l wotcijichcjenju poſcežeku.

Se Wojerež. Se tudomneho jaſtwa je w nozg wot 24. l 25. juliya paduč Nowak čeſnyk a njeſhu jeho hacj dotel ſožo doſahnigli.

Se Hróda. Tudy ho 21. juliya jena žónſta na koſiju jeleſniča lehny, runje jalo czaž pſchijedje a namaka taž phtanu ſmjerč. Žeje čežlo bu do ſhdom ſručow roſtorhane.

Se Žyłowka w Delnjej Xuzig „Jačnik“ piſche: „Kak je tudomny woheń (tydzenja tež w „Serb. Nowinach“ naſpomnjeny) wuſchoł, njemože ho wuſledić. Někotsi hódaja na dwoju zufeju „lapſow“, kotrež ſtaj psches wjež ſtekoj a ho potom ſa Žyłowkom ſtajne woſladowatoč. Druži džecžem winu dawaja, ale dopoſlaſciž ho to njeđa. — Dwaſ muzej běſchtaj pſchi tymle wohnju w ſmjernym ſtreſche; jedyn wotrocik ſhysche ſwoju kſchinju ſ twarjenja, we wohnju ſtejazeho, wutorhnež, ale wón mož ſhubi a nuteſla lejo woſta. Jalo ludžo widzehu, ſo wjazg won nje-pſchinje, wobali ſebi jedyn Strobicjan moſtry měch a jeho won pſchinje. — Jedyn hóſpodař pał ſwoju domjazu nadobu do piazy noſteſche a woſta pſchi taſlim džele tał dočho, ſo wjazg won njeſožeſche. Psches jeho jaſočjenje ludžo wonka halle jeho ſtraſchnoſež ſpoſnachu, počaſchu teho dla ſ možu na to město wodu lež a jeho iez ſbožomnje won dobuču.

Přílopk.

* W jených ſamjeントuhoſlowych podlopkach bliſko Koſky (na Morawie) ho 21. juliya wječor ſky powětr ſapali a 14. hewo-rjow ho ſadužy a jaſočnje woſali.

* W Bonnje budje ho 12. augusta a ſledowaje dnž na namjet někotrych tał imenowanych starokatholikow ſhromadžiſna pſcheczelow na boženſleje uniſe, to je, ſhromadžiſna taikich ludži wotdherzecj, kotrež ſa tym phtaja, ſo byku ho wſchitn ſteſcijenje w jenym a tym ſamym wěruwoſnacju ſienocjili. Taſte ſienocjaze wěruwoſnacje chedža někto wunamalač a ſu teho dla duchovných wſchec někotrych ſteſcijanſkich wěruwoſnaczow na tu ſhromadžiſnu pſcheprohylki a hewoł ſme ho tež ſójdy na njeſ wobdzelič, kž wo tule naležnoſež rodži.

* Se Konstantinopla piſaja, ſo je w tamniſkim pſchedměſcie, Pera pomjenowanym, woheń wudyrk a 20 domow ſ jich pôdlanski twarjenjem do procha a popjeka pſchewobroczif.

* W Venedželskej ſu wulke deſteče, kotrež wulke ſruči kraja powodžiſtu a jně jara polaſychu, tejko ſchłodn načinili, ſo ho tam jina ptečiſna křečko ſběha a je jito hijom tójskto dróžſhe.

* Hacj runje ſu ſchpahu křečiſkeho ſwona, dokež do ſwona

njebiſeſche, pſchedželacj dali a ju ſ nowa ſapoſjnyli, dha wona-tola tež pſchi wopjetowanym ſwonjenju do ſwona njebiſeſche, njeſ ſebi tež prózu dawachu, tał wulku hacj chýchu. Někto na thym ſtudiruju, ſhoto je tola wina na tajſej ſvjetciwoſczi.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Wondano psches jenu wiesku džech, tam ſebi taſle ſpěwachu:

To miersaze je,
To miersaze je,
To tawſyntſhaknenje miersaze je,
So ho jedyn pomjenowany ſid
Taž jara hněwa na theater,
Kž te wſchelake woſknjeſchla ma,
So ſnadž wón bóřj wozkouje.

Mots Tunka. To drje ſowku w Nebraske w Ameriž-měnja, hdyž měſachu mulerſle hamorj jemu pſchi poſturejwanju blaſhownu tſežku pſcheteptacj.

H. D. Browje masch, bratſje, ale tón mužil ſo ſ zjeka hněwacj njeſtrjeba, pſchetož do teho jeneho woſna budje ſtajena wulka ſhnuptobalowa týſla i čornym tobakom, ſo móže ſebi wón, hdyž budje wſerbu woſhadowacj, dobru priſlu woſacj.

M. T. Cjeho dla dha priſlu? Ty tola njeſeníſch, ſo by pſchi tym kuſl wjazg hejduski uadeſchok.

H. D. Raſtu hejdusku? Sſnadž tajſku, ſo by potom móže minister byc̄ abo zokorpjekat; tał mudry wón dže je.

M. T. Dha wón wjaz njeſtrjeba miersathy, miersathy, miersathy byc̄.

H. D. Kileklihi!

H. D. Pſchi kilekach nowe twarjenje twaricj, to je jara-pěkna wěž.

M. T. Kak Ty to měniſch?

H. D. To džu Čeji wopojedacj. Hdyž Ny palez Hans w Nowych Poſchlezač hajniſlu křeču twaricj, dha wón křečras, hdyž woſlada, ſo čežliſti miſčtr dje, do kilekow wuběja a ſo po křečiſtu, hdyž bě čežliſti miſčtr woſtak, ſažo ſ kilekow wročzi. Tał wón ſtajne ežinjeſche a jako wón junu jačlo ſažo-

či twarbie pschijna, dha so ludje nabojaču, dokež mějaču, so w řešu jene bjiwoje ſwinjo hanja.

M. L. Dha drje tón Rypalez Hanž rad s běhanjom žorty čini?

H. D. To ja tež ſa to džeržu.

Cyrkwienske powjesče.

Wěrowani:

Michałska zyrkej: Ernst Hendrich Starka, ihézer pod hrodom, s Friederiku Emiliju, njebo Franza Bohla, schtr̄mparja na Židowje, wudowa.

Křčení:

Michałska zyrkej: Korla Ernst, n. ſ. na Židowje. — Jan August, Ernsia Halsi, ſahrodnika w Bobolzach, ſ.

Zemrječí:

Džen 23. julija: Jan Vjedrich, Jana Powki, wobydlerja, ſ., 12 l. 8 m. 21 d. — 24., Augusta Louisa, Korle Bohumila Augusta Dittricha, ihézerja pod hrodom, dž., 1 l. 10 m. — Hermann Marczin, Eduarda Handrija Bodlinska, jelesolijerja pod hrodom, ſ., 4 m. 2 d. — 25., Handrij Donath, ihézer a ſotka na Židowje, 55 l. 11 m. 22 d. — Jan August, Handrija Bohuwera Pjetški, ſahrodnika w Žyjezach, ſ., 1 l. 5 m. 24 d. — 26., Hanža Šidona, Hendriča Bohutr̄eva Wesera, kowarja-wobſedjerja w Mathezach, dž., 5 l. 7 m. — Ferdinand Kurt, Korle Ferdinand Boigta, mlhka-najenka w Mathezach, ſ., 1 l. 5 m. 24 d. — 27., Jan Bohumil Reimann, měščjan a pschekupz, 36 l. 7 d. — Gertruda rodžena Ryczkez, njebo Michala Pjetški, wumjenkarja w Šrešchinje, wudowa, 72 l. 3 m. 13 d. — Maria Augusta, Augusta Kaspera, ſahrodnika w Hněwězach, dž., 6 l. 7 m.

Placíjsna žitow a produktow w Budyschinje

31. julija 1875.

Žitowý dovoz:	3275 měchow.	Na vikach		Na burſy	
		wot mл. np.	hacž mл. np.	wot mл. np.	hacž mл. np.
Pſcheniča	50 kilogramm	10 57	11 91	10 71
Rozžla	=	8 73	9 33	9 2
Jecžmjen	=	7 97	8 52	7 97
Wovž	=	8 —	8 75	8 50
Gróch	=	—	—	—
Woka	=	—	—	—
Raps	=	—	—	—
Jahň	=	16 —	—	—
Hejdusčka	=	19 70	—	—
Bérüh	=	—	—	—
Butra	1	2 10	2 50	—
Šehno	50	6 —	6 50	—

Kóz pſcheničy po 170 punt.: 17 markow 96 np. (5 ll. 29 mл. 6 np.) hacž 18 mл. 61 np. (6 ll. 6 užl. 1 np.). — Kóz rožli po 160 puntach: 13 mл. 96 np. (4 ll. 19 mл. 6 np.) hacž 14 mл. 92 np. (4 ll. 29 mл. 2 np.). — Kóz jecžmjenja po 140 puntach: 11 mл. 15 np. (3 ll. 21 mл. 5 np.) hacž 11 mл. 92 np. (3 ll. 29 mл. 2 np.). — Kóz wovža po 100 puntach a po starom cijfle: 2 ll. 20 mл. — np. hacž 2 ll. 27 mл. 5 np.; raps: — ll. — mл. — np.; jahň: 5 ll. 10 mл. — np.; hejdusčka: 6 ll. 17 mл. — np.; bérüh: — mл. — np.; butra: 21 hacž 25 mл.; šehno po 100 puntach: 2 ll. — mл. — np. hacž 2 ll. 5 mл. — np.

Telegrafiski bureau w ſadnym twarjenju poſta na bohatej hafn je kóz džen wotewrjeny wot rano 8 hacž vječor 9 hodžinow.

Manufakturowe a modotworowe ťlamy

Jan Jurij Pahn

na torhovsčežu pódla hłowneje stráže (Hauptwachti)

porucja we wulkim wubjerku

drobnjeſmuhaté ſibzane tkaniny,	tohcž 10 mл.	a drojſčo,
5/4 czorný taſt,	= 20	= =
5/4 = gros cachemire (rips),	= 25	= =
5/4 ſcheroſi ſida-homot k jaſetam,	2 ll. 15	= =
5/4 dwójny lustre,	tohcž 3	= =
5/4 long-rips k drastam	= 6	= =
5/4 plat teho runja	= 4	= =
8/4 plaids dobreje dobroſeże	= 9	= =
10/4 ſcheroſi czorný rips	= 12	= =

Měſchežanska haptynka w Budyschinje

Max Schünemann.

Dr. Wightowa wodžicžka ſa wocži, originalna blescha 100 np., universalna ranh-hojaza žalba, žerdla po 20 np., Mohrenthalſka žalba, ſchachtlicžla po 15 np., pólver pſche kólkı a wujitkovy pólver, paſčik po 50 np., mlókowy pólver, butrowy pólver, paſčik po 50 np., Dr. Meyerowý běly bróſtſyrop, blescha po 75 np., ſenclomjedowy extrakt pſche bróſt a ſchijubolenje, blescha po 75 np., aromatička wicžna wota, w paſtach po 60 a 40 np.

Krejcžiſežaze pille, ſchachtlicžla po 25 np., Romershauſenowa eženza ſa wocži, blescha 75 np., Eiſenowý a Bergnerowý parny žiwjeniſki thej, blescha 65 np., pleſtyrk pſche kurjaze woka, žalbu pſche kule atd.

Ratařſte.

(Młocžaze maschin.) Wone ſo ſda, ſo ſu ſo nowe mlocžaze maschin firmy: Ph. Mayſarth & Co. w Frankfurcie n. M. jara dobre wopofaſale, pſcheſtož wobſedjerio raiſich maschinow wo nich jenož ſ hwlalbu rycža.

Špěchne a wulke roſſcherjenje dawa hížom najlepſe ſte ſwědcjenje ſa ſich dobreju a wujitnoſci, pſchetož, kaž my ſkloſimy, je ho reiſcha firma w ſečce 1873 pſches ſchtr̄i thřazh a pječi ſtow rucžnych mlocžazých maschinow a jenož abo dwaſlouſlých goploſdých mlocžazých maschinow pſchedewa.

Placíjsna je vječza jenož 180 hacž 198 markow franko hacž na dwórnſtečjo ſeleſniz. Dla wſchego druhego výžyl ſo kóz dírektne na horejſchi firmu wobroczic̄.

Na prjodſtejaze džiwojo ja poruczenja na maschin horejſjeru a wukasanie dawam: ſobotu w ſorčimje ſnjeſa Wintlera (prjedv Justa) na žitnych vikach.

Chr. Höhna w Koſlach.

Dicowa fonceſionirowana daloko wuwołana ſpodžiwnie hojaza žalba,

kotraž je ſo nojbóle kóz ras jalo dobra wopofaſala, porucja ſo w žerkach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodoſkeje haptynki.

Vschewſacze fhamow!

Ś tutym najpodozwolniščo k navjedzenju dawam, so šym w tudomnym měscie na bohatej hasz̄ kħwolobnje snate kolonialtworowe kħlamy a spirituosa detailnju pshedawarnju knjesa Augusta Röninga, schtož w swoim času knjeg Ernst Hämisch dżerjesħe, s dženħniščim dnjom na zo wħaġ a pod firmu

Richard Müller

na moje skamiane sliczbowanie dale powiedz.

Moje przowanje kogd \acute{y} c \acute{z} as na to p \acute{o} ndze, tymle k \acute{h} lamam tu dobru k \acute{h} walsu s \acute{w} erjec \acute{z} , k \acute{o} tru \acute{z} su wot swojego
stażenja m \acute{e} le, a podpjeram zo ja na dow \acute{e} rjenje, k \acute{o} treż njech zo mi se w \acute{s} chęt stronow dostańce a k \acute{o} tremu \acute{z} budu ja staj-
nie doszcz c \acute{z} inic \acute{z} pytac \acute{z} .

W Budysfinje, 27. julijsa 1875.

S poczęstowaniem

Richard Pawł Müller.

Wschitke družiny dobrých palenzow,

każ też wubjerny żitny palenç, liter po 18 np., porucza jako snatu dobru tworu

J. E. Glien
psychi xitnych wifach 634.

Sastawno = pożczeńia.

— Sa marku 5 np. danje měšťacze. —
Gostajenie a mysludzenie bies lomdzenia a mieścia.

J. Bächmann.

Kościowa muka na psychodan.

W mlynje w Huczinie stej wot dżenśnischego dnja stajnje dwę družinje Wo-
śczoſeje muli po najtunisčej placisnje a pod rukowanjom dobroscie k prijod-
stejazym našymslim wuſywam na pſchedan, ſtož knjesam ratarjam najlepje porucza
W Huczinie. 5. iulija 1875. Robert Wilz.

W Hucjinje, 5. julija 1875. Robert Pilz.

August Grützner w Budyschinie

W khlamach ſo kerbſli ryčzi!

Prawdziwa Glödnerska ręchnica a hojza żalba*) (żadny tajny skrót) ma
na schachtlicznych **M. RINGELHARDT** sformułowanie pruhowaną a pończyna psche: wieđ,
schtemper, drjenje, salch, lischawn, furjaze wola,
wosabjene, psche wszech wotewrjene, rosdzajomne, rosdżelomne, wosabite, wo-
palene ręczpienia, bolaze lezenje, sahorjenja, farzellijnu atd. a je bo pschi
wschitlich thckle khorhosczach psches swoju spěšchnu, wěstu hojazu mož na noj-
lěvje dopokasala.

^{*)} Dostacj w schachtach po 25 np. w budyskoma i haptylem, taż też w haptylech w Biskopizach, Ralezach, Scherachowje, Hirschfeldze, Bjernacjizach, Wodzisławu, Herrnhucie, Neugersdorfe, Großschönawie, Nowosalzu, Seifhennersdorfsie a w fabryk w Gohlisu poła Lipska.

NB. Вис коріння письмові схеми їх використання неє.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, natskhod pschi theatrie
a f lotokneje habs.

Włosoczerwazym

należne poruczenie:

Molisie, balsam i pomadki niemoga pschi wschem wskwalemju żenie wloshy plobzicj. Jenicke, sktoż wote wschitkich snathich kredkow pomha a sa kotreż wunamak rukuje, je wo prawdze spobżivna wloshom plobzaza tinctura Paul Kneisela, kotreż w Drażdzanach, hdzej je namakana, wiele ryczow czini. Psches nju so na mēscie khorowatoscę hlowineje loże wotstroni, czerza mōz wloshowych koruscikow, pola wlosoczerwazych najbole jenoż drēmaza, so k prawej dzelawoscji wubdzi a so psches jeje, wloskowe korusciki moguće žiwioże wutki, bohata wlosopolscę plobz. Huj, wschelazh wjeletemi pleszacze psches nju, kaž to polizajszhy wobtwerdzene wopisima wobtwerdzę, hwoje połne wloshy saho dostachu.

Jenicki skład tejle tintury ma w Budyschinje Heinr. Jul Lineka w bleschach po 1, 2 a 3 ml.

Wot najwjetšej wažnoscje sa **woczi kozdeho**. Prawdziwa Dr. vdzicza wot Traugotta Ehrhardta w Grossbreitenbachu w Thüringsskiej je wot lēta 1822 swetošlawna. Skasania à flacon po 1 marku pōsciele mi budyska hrodowska a raleczanska haptka.

Aromatisku wicjnu watu: 50 np. a 80 np., senfblomjedowy extract: bleshu 50 np., bely brōstyp: bl. 75 np., schirkojehlinowy aether: bl. 30 np., sulzbergsske flużowe krepki: bl. 56 np., schwablowe mydlo, smołomydlo, glycerinomydlo atd.

porucja hrodowska haptka w Budyschinje.

Niedzela, 15. augusta, popołdnju wot 3 hodzinow budje so w rybłowym mīkniye pola Niedzornja wschelaka żonjaza drasta sa hotowe pjenišy na pschedzowanje pschedawacj.

W Muñilezach je khejnska živnosć dwemaj kōzomaj pola a se hadowej sahrodu na pschedan a je wscho dalsche štonicj pola kowaria w Maleshezach.

Hollandski mlokowy psłver.

Tulon, se starodawnych czaſow dopolski, s nojslepich felow a krenjow pschihtowany pōlver, po jenej abo po dwemaj kōzomaj wschedznie kruwom abo wokam na prenju pizu našípanh, pschisporja wobżernoscj, plobzi wiele wloška a sadżewa jeho wokisnenje. Pakcij placzi 40 np. a je k dostaciu w hrodowskej haptce w Budyschinje.

Wschtke tak mjenowane

helle schicze, jako kochle atd., kaž tež wschiwanje mjenow so derje a tunjo wobstara w Budyschinje w mniszej zyrkwi (Mönchskirche) čzo. 250.

Bernh. Haupt w Budyschinje

porucza i naletnemu časie hwoj wuli wubjerku wschem wobucja.

Dzeczaze wobucze jara lmane a derje dzierzaze.

Dobry eilenburgski kattun we wulkim wubjerku, mōdre cziszejenje, plak a pošleszejowe na wobleczenja, nětore sta plakowych reſterow po najtunisich placzisnach porucza

W khamach so herbski ryci.

Ernst Peč
na žitnych wiskach.

Skład czaſnikow

wot

J. G. Schneidera

na snutskomej lawskiej haſh, pōdla torma.

Wulki wubjerk w schēch druzinow czaſnikow (segerjow) po najtunisich placzisnach.

Jenož derje wotczehnjene czaſniki so pod twierdym rukowanjom pschedawaja.

S dobom porucjam prawdziwe ſkēborne ryczaski, prawdziwe talmisłoczane ryczaski a poſloczane ryczaski we wulkim wubjerku, teho runja prawdziwe ſkote ryczaski, medaillon a kluczki.

Hevak pschisponinam, so tym herbskeje rycze mögny.

R hermankej
porucza **Paul Michaelis, fnihiwjasar**

na jerjowej haſh 266

hwoj wuli wubjerk galanterijowych a luxusowych tworow, kožanhých a papierjaných tworow, kijow, cigarow, cigarrowych a kurjeńskich utensiliow po najtunisich placzisnach.

W khamach so němksi a herbski ryci!

Kožowe khamy
R. Lindau w Budyschinje

pschi mjažowych hētkach 351

poruczeja hwoj skład nakołenzow, naręzow a wschē druziny hornjeje a spodneje kože w zylym a w jenotliwym po tunich, ale twierdych placzisnach.

Hamburgsko - amerikanske parolodzne aktijske towarzystwo

w sjenoczenju s hodlerskej liniju.

(Hamburg - Amerikanische Packetfahrt-Aktien-Gesellschaft.)

Direktne poſtsle parolodzne siedzenie bies

Hamburgom a New - Yorkom

via Hâvre, na ſławnych a ryſonyh němſkich poſtskich parolodzach
Cimbria, 4. augusta | Frisia, 18. augusta | Pommerania, 1. septembra
Klopstock, 11. augusta | Wieland, 25. augusta | Suevia, 8. septembra

a dale porjadnje kōzdu h̄ jedu.

Pschewjesne placzisny: I. kajuta № 495, II. kajuta № 300, ſredzisny kryw № 120.
Podrobne wukasanie dla ſracata a pschewjesenia dawa generalny połnomoznik

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.

33/34 Admiralitätstrasse. HAMBURG.

Hdyž hym někto lokalitě mojich pschi žitných vilach čjo. 634 ležazých kolonialtworowych, tobakowych a cigarowych kylamow, kaž tež moju destillaziju spodobnije powiększył a srijadował, poruczam te same czesczenym Sserbam Budyschini a woklucieze i dobrociwemu wobledżbowanju a lubju ja kóžemu najlepšemu tworu pschi wschomozno najtunisich placzisnach, kaž tež sprawne požlużenie.

J. Z. Glien.

Mallini'a pschenoschny theater

na theatrowym torhoschczu.

Wschitke tsi hermansle dny ho wjazh prodestajenow da.

Słowne prjodkstajenie wjeczor runje w 8 hodzinach.

Prěni króč tudy a ma ho teho dla wožebje wobledżbowacj: **The Fakir a spiza Shylphida.**

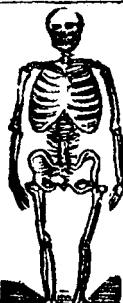
Minjenje s prjodkstajenischca.

Koncert na 20 hudybne shkołowanych bubenach.

Skončenie: **Popelawka (Aschenbrödel).** Fantasticka bajka w 10 wobrasach.

S poczeczowanjom

Mallini, nadworný wumelz.

J. Winklera

świetoźławny anatomiski museum

po waschnju Pränschera

je sa čas něcžscheho hermanka na žitnych vilach jenož sa doroszene parshony letrež su 16 let stare, wotewrjeny.

Tutón museum woschija najwjetše mishteske wubjekti nowscheho časa a wobsteji se ſberli

naturskich a khumschtynych präparatow.

Dla dobreje kwaliby, kóž mój museum ma, a dla wujitnosće w anatomiskim nastupanju ja bohatemu wopytowanju pschepróskuju.

Sastup sa parshonu 25 ap. — Museum je wotewrjeny rano wot 9 hacj wjeczor do 10 hodzinow. — Präparatow ho wjedziezsy wkožuza.

Nutshod je s noweje hasti do přenjeje budý na prawizu.

Djiwočanskie herbsle ev. luth. misjonsle towarzstevo sňeže jutše — 8. augusta — połdnju w týdzie po nyskporje shromadzisna.

Petr Mlóal.

Kedžbu!

Zutse, n jedzelu, koldashywnulenje w Bönjezach. Hoffmannu.

Ssředu, 11. augusta,
ſkótne wili w Minafale.

J. Wörba.

Wosjewjenje.

S tudy najpodwolnišcho i najwiedzenju dawam, so hym ho w Starých Pschizach jako bětnar sakypdit a ja wsče, do bětnarswa klušchaze džela derje a tunja wobstaran. Porjedczenja ho sprawnje a spěšnje stanu.

Otto Mösa, bětnarski mischtr.

Wschitlich, kóžm hym sňihi i za-
prošku, so býchu mi je dobrociwje borsy safo-
daci džyli. Paul Mickel w Kettisach.

Starý pjerowý worzel a altowa papjera ie tunjo na pschedan w Budyschinje na Höschiz hach (Goschwiß) 703.

Jena stwa s všichluskheñstwom a drjewjeñzom, sa jeneho rjemjeñsila ho hodzaja je na pschedajecje a móže ho byndom wobzahnyć.

Jan Mickel w Kettisach.

Jena ródzna džewka pyta ho k nowemu létu 1876 sa dobru msdu na knježi dwor do Nadanezach pola Budyschini.

Na rycerkluble w Splošku pola Budyschini ho k nowemu létu 1876 jedyn, w kóždym nastupanju kmany ženjeny preni rolny vohonež pyta. Wón dostanje darmotne wobydlenje a nashoni blijsche wumienjenja pola Oslora Schneidera, najeńla tam.

Létuschi hadowy a wojechowý wujitk na rycerkluble w Splošku je na pschenajecje.

Jena holza s kraja, kóraž ma luboscj k džecjom, móže w kotołnej hach čjo. 119, do skuzb stupicj.

Pyta ho

sa tubomnu a draždjanstu wokolnosći gratdžesarjo, wulžh a malí wotrocžy, kréulojo, domsle a hródzne džowlí, teho runja tež zwinsle a domsle holžh psches pschistajazu žonu Heynoldown.

Jeneho wuczcznika, syna sprawných starskich, kóryž dže konditarstwo na wuknycz, pyta A. Pannach na mjago-wym torhoschczu w Budyschinje.

Knjesej Traugottej Erhardtej w Grobbreitenbachu w Thüringslej. Niedziwajecje, hdyž hym tak krobky, so na Wasz wobrocej dla Waschje świetoźlawneje p rawdzięteje Dr. Wichtoweje wodziežki, kóraž je mie wot mojeje holoseje we woczomaj wuž w obodžika, sa čož mam ho pôbla Boha Wam džakowacj, a teho dla sa swoju pschitkuchosć džerju, ju wschein na woci i bědnym porucjicj. Chaux e de Fonds w Schwajcarstej, 30. julija 1874. Jos. Broghamen. Dale: Za proshu Wasz (skasanje) wo Waschju prawdziwu Dr. Wichtowu modzicžku, kóraž je ho psched kóšlik pschi mojej žonje tak spodžiownje dopolašata. Grunewald p. Reinerza w Sch., 23. aug. 1874. Ig. Kreisel.

„Lužičan“ čo. 8 je wušol.

Wopriječe: Kalenki. Jědnata džesatnja. Spisał, Radyserb. — Iwan Mazepa a Matrona Kočubejowna. (Skónčenie.) — Rudin. Wot J. Turgenjewa. Z ruskeho přeložil J. Pjech. — Luboscinska skérba. Wot E. Muki. — Dwaj listaj Josefa Dobrowskeho na duchownego J. F. Fryca. Prěni list. — Z Budyšina a z Lužicy. — Słowjanski rozbled. Podawa M. Hórnik.

Wot redakcije.

Czesczenymaj herbslimaj krajanomaj J. Schneiderej a J. E. Holanej w Neuriedze najpodwolnišcho i najwiedzenju dawam, so je najlepje, hdyž hebi „Serske Nowiny“ na tamních pôsede slasataj a tam sa měšaži julij, august a september 1 marku 15 nowych pjenježlow sapčacitaj. Hdyž pak chzetaj po nje hamaj na pôst klobjicj abo skacj, dha trjebataj na 3 měšažy jenož 1 marku placiecij.

Palenž.

Najlepši čistý palenž, prawdziwy žitny palenž a wschitke družini salistik palenzow kniesam kylamarjam a krczmarjam po jara tunich placzisnach poruczataj

Ginzel & Ritscher.

na swonkej lawskiej hachy a na wulkej bratrowskej hachy.

Jena nowa, hisczeje niewutwarjena kheža i 1 kóžom ležomnoſeje je tunjo piši 200 tolerach napłaczenia na pschedan psches krczmarja Renča w Nowych Maleczijach.

Štvortlétne predplata
we wudawafni 80 np.
a na němskich póstach
1 M., z přinjesonjom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde čísto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakladnik: J. E. Smoleř. — Ciácer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawafni „Serb.
Nowin“ na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čísto
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Co. 33.

Sobotu, 14. augusta

1875.

Schtyriróžsaty Pětr abo amerikanski křižecil.

(Powiedanczlo se wóz.)
(Volracjowanje.)

Jako Pětr do wójsla sastupi, hubjenstwo s jeho hlowu ho s nowa sapocja. Feldwebel hlowasche a selesche, dokelž ho Pětrej žadyn helm na hlowu njechodusche, a wurasz slonečnje te słowa: „Toule helsli rekruta ma džé schtyriróžatu hlowu, kiz je wjetša, dyžli žana bomba!“ S tym bě tež w kaserne jeho wudmo hoto we a woni mjenowatku jeho w sapocjatu rekruta se schtyriróžatej hlowu a potom pak schtyriróžla. Wón ho s woprjedka žakožne na to miersasche, ale posdžischo ho s tym wulzy cjiniesche, so běchu sa njeho dvrbeli wožebi helm wudžekac. To ho jemu jara spodobasche a dočko njetrajesche, dha ho jemu wojerstwo lubjesche; pschetož kruhy, twerdý porjadk, kiz we wojerstwie knieži a kotrež nichotn pschepstupic nježmě, w jeho wozjomaj tajku wažnosć dobu, so jemu bórsy pschivulny, hacž runje ho předy na wóz nježbe nikoho pschilasni podcigisnječ chyzk. A jako ho jemu radži, so jeho do signalistow (piskarjow) wsachu, dha bě wón zyle s položom. Jemu ho njevalo spodobasche, jako mōžesche wonka w jených křežlach psilacj wulnyc, a wjele bóle ho jemu hiscze lubjesche, hdźj se ſwojimi towarzchemi-signalistami psched wojakami marschirowasche a jim pěkne kuski pislache.

Pětr bě lebý leto pschi wojakach, jako jeho nan wumrje. Wón běchu teho dla na někotre dny wuprošy, so bn móh domoj po hladac. Tam ho wón se ſwojim bratom, kiz bě po nanowej woli kubko na ho wsał, tak rofestaji a sjedna, so mējesche jemu tón sa to, so žane dalsche žadanje na kubko nječiniesche, něhdže 1000 toleri wulnacj. Jeho bratr ho potom woženi a teho runja tež jeho žotra. A hacž runje běchu jeho na wobaj kwažaj pscheprošyli, dha ho jemu tola wojskje žiwojenje tak lubjesche, so wón na žadyn kwas njeſchindže.

Pětr běše ſwoje ſchěscj lěta wulnacj a chyzsche jako sastupječ dale ſlužic, pschetož tehdy mōžesche ho kóždy sa 300 toler s wójsla wulupic, kotrež potom tón dosta, kiz jeho we wójsku sastupi a tam sa njeho ſlužesche. Ale s tajkim sastupječtowm nježo njebu, pschetož nowy salon wundže, po kotrejž mējesche někto kóždy sam wojak byzej.

Duž ho Pětr domoj poda a bydlesche pola ſwojeje macjerje na wumrje, tola nochyjsche ho jemu jako wotrocž pola bratra Hendricha sastupic, ale wón bě bjes pschewyžlenja žiw a bě ho bórsy ſaž do nowej křemjy na wuchacj, hdźej ho jemu druha džowka křemarja, kiz Hanla relasche, jara spodobasche. Wón běchu do hlowu staji, so dyžbi někto, hdźj předy křemarjež Hilžbjetu doſtač njeje, tola wěsche Hanlu doſtač.

Nowy křemar jezdžishe pak Pětra ſažo tak na wuchacj, so tón ſtajnje sa njeho džekasche a mējesche wón na nim ſažo wotrocža darmo, kaž bě jeho tehdy mē, jako běše jeho starscha

džowka Hilžbjetu doma byla a ho Pětr wołoko tuteje schmyrač Ludžo drje teho dla na křemarja křemarju a Pětroweho bratra Hendricha napominachu, so by Pětrej tola taſku hlupoſc ſakasak abo tola křemarja na wabik, so by jemu sa jeho džeku tež někemu ſdu dawać. Ale Hendrich njemžesche Pětrej žane křemive ſkomo prajic a jako chyzku ludžo jeho macj na Pětra naſtehuwacj, dha ho to tež njeradji a tón běše hlyom leto wot wojakow a pschego hiscze křemariej darmo ſlužesche. Temu ho mjenujy to jara lubjesche, so mōžesche ſa křemarja, kiz bě ſebi wós a konje kripk, ludži a wězg do bližscheho města wosyč. Viši tajkim woženju wón mjenujy na ſignaliskim róžku, kotrež běše wot wojakow ſobu pschinječ, wjeſele pislache, wožebje hdźj psches nělaku wiesje džesche a ho jemu jara ſpodbobasche, hdźj wſchitzu ludžo s dworom abo s wolnom na njehn hladachu.

Bjes tym běše křemar Zolork wumrječ a bě wudowu ſawoſtajk, kotrež bě hiscze doſc ſchitowana. Se wſchich ſkow jeſi nawoženjow podtykowanemu, pschetož ludžo ſebi myſlachu, so ma křemarnju w dobrym rjedze a ſnadž tež hiscze wysche teho pělku ſummu pjenjes. Ludžo wjele wo wudowje Zolortowej ryčachu a to naibóle w nowej křemj, a hódačku tam a hem, koho ſebi wona wosmje. Křemar je tež do taſlich ryčow měſchesche a rjelny junu, so by to ſa Pětra dobra ſkadnosć byla a ho by ho tak do czopkeho hněda krynyč mohe, a ſlonečnje wón to Pětrej do wozow praji a radžesche jemu, so by ho wo Zolorku pržowat. Pětr pak, kotrež někto njejabž ſacžu, so je jeho nowy křemar ſ Hanlu runje tak ſa bkaſneho mē, kaž předy ſ Hilžbjetu, nježo na to njevotmolwi, hacž runje móh ho s hněwom putnyc. Wón pak tola hiscze do nowej křemjy křodžesche, hdźej druhdy po dňa ſ měrom ſedžesche a pschego na taſku hladasche, hdźej bě jena kóži wotmowanana, pod kotrež bě napižane, so tón a tón agent wuezahowarjow do Ameriki wobſtar. A jenu nježelu, jako běſe runje wjele ludži w nowej křemj ſhromadženych, dha wón pschede wſchickim ſjawne a wózje rjekn: „Ja tež do Ameriki wuezahnu!“ (Volracjowanje.)

Nowy dołhodny dawł.

(Słownjenje.)

So pak bydmy wuljili, kaž ho nowy dołhodny dawł pschedzivo nětežischemu dawanju ſkoži, chzym to ſ wěstym pschirunajom dopokacj ſpytać.

Hdy by w tu křemilu někton wot ſwojeho rataſleho wobſedženſta něhdže 21 toler gruntsleho dawła dacj mē, dha by t temu 700 dawſtich jenosćow muſne bylo, kotrež móhke na kuble, 70 kóžow abo někto wiažy křetro dobroch polow a kubow wopschilazym, ležecj. Tajke kublo by komižia ſa tym, hacž ſu pola a kuli dobre, bliſke abo dalose, abo tak wiſate, so ho jito rad lehnje, abo hacž hospodarjej doſc pjenjes

I tuż stiej, so by s leżomnoścjom hacz najwyższych wojstki dozpił, abo hacz knadż je śudy a ma so s walkim dołhom bieżic, tak so ma jwoj a mortw inventar w hubienym porjadku, schtož wójtstko hacz najwyższych dolhodam sadżewa, abo hacz je hospodař intelligentny (roshladny) mui a swoje hospodarstwo rządnicze (mudroroformne) wiedże, — to wósho ma so wot komisji swemu wobledżbowac.

Wy komisja tajke ludo tež hacz najwyższo wotschazowaka, dokelž je knadż wósho na wyżoki wunojsat pschi prawene, tak so by to żamo do 12. klaszty stanene było, dha by wobledżec na jednorę dawku (einfacher Steuersatz), lotrychž mohę pak wyżnosć lětnie dwajecji kroč sběhac, 3 ml. 25 np. (1 tl. 2 nbl. 5 np.), na 10króczny 32 ml. 50 np. (10 tl. 25 nbl.) a na 20króczny lětnie 65 ml. (21 tl. 25 nbl.) dawania w dwemaj termijomaj dacz měk, a to by 2 marzji wjazd było, hacz dotal na dawkuje jenosce (Steuererhöhungen).

Pozłonšci wyżoki dawku mohę so pak jenož w najwyższych krajinach pjenieżnych rufach sběhac, hdez by so na dawkuje jenosce tež wěsce s najmniejszą 12 np. dacz měk, schtož by horla spomnijene 21 tolet na 28 tolet powyżsicho.

Na tak wyżoki, to je, 20króczny nowy dawku pak niktón nijemyśli, wjele bole dje wósho na to, so by hžom 10króczny dołhodny był, jeliż so dołhodna licžba zykiego kraja jenož trochu kmana naliczi. Tež by wotschazowanje lubečka, dotal s 21 toleremi dawka wobczegeneho, do 12. klaszty hžom pschi najlepšich wobstajenjach dość wyżsote było, wjele bole budže drje so tajke lubečko do jednateje abo džezateje, haj, jeliż ma rójskto danje, wuměniu a wyżoku rentu snieszc, do 9. klaszty pschebžac, hdez by dawku wot 65 markow na 34 ml., to je wot dotalnych 21 tolet na 11 tl. 10 nbl. ponizi.

Pschi dołpołnym snaczu wójtstkich postajenjow nowego dawki dawania je bjes wuměniu widzec, so je waschnie, po lotrymž ma so dołhodny dawku dawac, sa wójtstkich dawki dawarjow wjele prawischi, hacz dotalne waschnie, dokelž nijedyri niktón wot teho, schtož wo prawdze nima, tež dawku dacz, laž je to hacz dotal było. Wožebje maja so pschi nowym waschniu dawki dawania ratarstwu polženja stac, dokelž je dość na dość dopolasane, so ratarstwo wot swojich dołhodow wjele wyższych dawku dawa, hacz pschebžstwo a wulka industria.

K spodžiwanju, haj, mohę rjez, k hněwanju je teho dla, hdyž so żamo w ratarstwach wuch, tak je nowy dołhodny dawku tola hubieny a so tola žanemu ratarzej hōdno njeje, swoje dołhody dellaritowac (zam napisac), dokelž to wěsce po kojza ratarjow sprawuje cžiniež njebudje a by po tajkim blesnosć była, hdy by druha po kojza to cžiniež chybka, a so žadyn ratač s zyka swoje nutspisħindzenje tak njeſtajje, so by je wěrnje napisac mohę. Dale: So by tež wožebje spodžiwe było, hdy by něktón swoje dołhody sprawuje siewik a tak wot swojego samobženja, laž wjele jeho wo prawdze wobledži, dawku dawak, a so manu pschi tym wóshem wot Franzowow wulnyc, totiž tajke naležnosće hinal wobhladuja, hacz to dołhodny dawku žada.

Alle hinal, hacz tole runje naspomnijene wuczenje wudawa, haj, zyle hinal ma so zyka naležnosć dołhodnych dawku wobhladac, dokelž ta žama tež zyle hinal leži a by jenož w lóžnym nastupanju derje było, hdy by wotschazowanje dołhodow tak wupanyto, so by so dołhodny dawku sawieszc mohę. H. K.

Pschi spomnjenje redakcije. Po sc̄imienym wopraschenju, je nam knies H. K. prajit, so je na žadanje lubjerad hotowy, extnie a pišnje wo dołhodnym dawku wukōjenje dacz.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. W Starym Cibawie je saudženu žobotu wojecior $\frac{1}{2}$ 10 hodžinow w bróžni sahrodnika Knoblaucha wožen wuschoł a tule, laž tež bliske domsle a hródź do procha a popjeka pschewobročil. Knoblauchej je so pschi tym dželba wuměženeho a 14 lop njewoměženeho žita, wschelaka piza a domjaza nadoba spalika.

Němski khějor je so 9. augusta psches Vajersku a Saksu s Gasteina do Barlina wróćik a bě jemu teho dla kral Albert hacz do města Plauen na pschecjivo jē. Tako tam pošlenski w 10 hodžinach dopoldnia pschijedž, bu wón wot shromadženeho luda se bylnym skamuwołanym witanym a doho nietrojescie, dha hřimot lanonow pschipowjedasche, so so khějor bliži. Na dwornischem, hdez kral Albert na njeho časach, čas hasta a jako bě khějor s wosa wusupi, so wobaj lubońnie witasčataj a loschecat. Potom plauenšti měščjanosta wustupi a khějora w mjenje města poſtrowi a tiskrócznu žławu na wobeju wječhow wunješe. Khějor so fa tajke poſtrowenie pěknje džałowasche a so k kralej Albertej wobročiwschi te žlowa pschiftai: „Hdyž mam taſtiche towarzchow, dha mohem na wěste wobstacze němského khějorstwa wotčakowac!“ Bjes tym so so awstriiski wós, w lotrymž běsche khějor pschijel, s druhim pschemenjeſche, so wobaj wječhaj do ſtvy, ja njeju pschihotowaneje podaſtaj a so tam khwili pschecjelinově roſryčjowaschtaj, pschi cžimž khějor tež hřečež někotre žlowa k plauenštemu měščjanoscje rjelny. Pod wunježenjom tiskróczneje žlawy, khějor a kral w hromadze do Lipska wotjedžeschtaj, hdez so roſzhownaschtaj a khějor Wylem do Barlina, kral Albert pak někto poſdžiſho do Draždjan wujedzie.

Nowy budyski tachant, knies Bernert, mějeſche 7. augusta, jako běsche jeho wosba předy wobtwierdžena, w Pilnižach psched kralom audienzu. Na tutej audienzy wobdzeli so tež deputacija budyskeho tachantswa, se seniora k. Hofmanna a s konſistorialnacho ažezora k. ryeznika Seyfert wobstajoza. Knies tachant a deputacija mějeſche cžesč, něhdje po k hodžinu psched kralom bycž a so potom tež kralowej Karoli přjódłstaji.

W Draždjanach je so 7. augusta wo počnozy 110 kóhęjt. dokha těcha domu spalika, w lotrymž je wuczernja se baby a tež spomožernja sa porodzaze žonske. Dokelž běsche borsy wjele pomozg, dha so jenož naspomnjenia těcha spali, tola so škoda na 30,000 tolet woblicja. Wyżołogamodruhe žonske (jich bě 64), kotrež tam pschewywat, buču do jeneho druheho domu pschegadžene a njeje jim to, laž so sda, nicžo škodžilo, hacz runje dwě w tež žamei nožy porodžiſtej.

Kralowa Karola je wobydlerjam Bertsborfa, wot wuljeje wodn wobškodženym, 300 markow darila a sawostajenym željnichneho dohladowarja Liberta w Leitelshainje 40 markow.

Pschi lětnej shromadžisne salſkeho kłowneho gustav-adolſſeſkeho towarzswa, lotraž so tamón tydžen w Lubiju wotdžerža, džeržesche tajny zyrtwinski radžizel Dr. Zapff s Draždjan žwiedženstu rycz, lětnu roſprawu je pak k. duchowny Klaus s Draždjan přjodležitač. Kollektu, lotraž so po slónčenju Božje ſkulžby shromadži, wunjeſe 373 markow.

Barlin. Khějor Wylem je so s Gasteina do Barlina wróćik a poda so w tychle dnjach do Detmolda, hdez budže 16. augusta wulki žwiedženj k cžesči wotkryja wožebneje statuy Němza Arminija abo Hermana wotdžeržany, lotryž je w swojim času rowne wójsko sbit. Tuta statua je psche-wóshu měru wulka a je so wěsty k. Bandel wjazd hacz po kojzu swojego živjenja wo wubžekanju a postajenje tuteho pomnila starak a pržowak, hacz je

so jemu jeho dokonjenje słoneczne radziko. Se wszelkch Němow goszco a pschiładowarjo i tutem kwyedzenju pschiłejdu a mōže byz, so ho jich tam na 20,000 sendze. Też ho tójskto němskich wjerchow na tej węzy wobdzeli abo tam tola kwojich sastupjerow poszczele.

Ga wulke němske tselenje, kotrej ho wondano we württembergskim kownym měscie Stuttgartze měsce, je němski khjor rjany klebony a posłoczany polak (khelik) jako čechnie myto datit. Wjerische pokale staj ſebi tam bjes druhim tež i. pschelupz. Siems a i. murjetki mischr ſeba i. Budyschina wutschlikoj.

Schlesinski manövrow dla khjor Wylem 9. septembra do Wratislawia (Breslau) pschiłejde a w tamniškej stronje 10. septembra se schestym armeekorpsem wulku paradu a dzen posdžischo korpsmanöver wotdżerji. Pjatym armeekorps smjeje 13. septembra paradu a nasajtra korpsmanöver. Khjor he 18. septembra ſa do Varlina wróci. K tutym manövram wjsche ſakſkeho kraja a prynza Jurja tež pruski krónprynz a jeho knjeni mandžielsku a tójskto němskich wjerchow, jendželski prynz Arthur, awstriiski prynz Albrecht atd. pschiłejde. Pschi manövrač abo tola i. najmjeñsha pschi parabje budze pruska krónprynzehyna kwoj regiment ſama Commandiriowacj.

Nětore nowiny powiedaja, so je tseczji dżel wjskich nowobitich němskich skothich pjenies mot wuldraja wokupjenych a tam roſeſčkrjenych, so bychu ſo i. jich skota tamniške skote pjeniesy bili. To ſu we wuldraju teho dla tak cjinili, dokež ſu ſo nowe němske skote pjeniesy tunsko kupovali hodgeili, hacž skoto w druhich krajacj, a so ſu teho dla jich kupowarzlo ſ tym khetro wulki dobytki ſchinili.

Awstria. Revoluzia, lotraž je w Herzegowinje pschięzjivo Turkam wudyrka, je wina, so je awstriiski kanzler hrabja Andraſhi (praj: Andraſhi) we Winje wostac, teho runja ſu tam tež wjszelazy ſastojniz ministerſtwa ſtronkownych naležnoszow wostacj dyrbjeli, lotrž džyghu w tydzie dnjach na nětory cžas zapuczo-wacj. Woni dyrbja teho dla we Winje wostacj, dokež herzegowinska revoluzia tak pschiłjera, so budja tule naležnosz najſlerje tež we Winje do wuradžowanja wiacz mēc.

Schto je herbski wjerich Miklan w taſlim nastupanju pola awstriiskeho khjora wuczinik, njeje ſnate. Najſleršcho ſo to poſaze, tak bōrži hacž ſo wón do herbskigo kownego města, do Belgrada (Bělohroda) wróci. Wón je ſo we Winje i. jenej rumunskej kniejnu, lotraž je w Rukowoskej wotzehnjenia a w Odezy bydliska, klubik. Jeże nan je njebo general Keczlo a jeje hiszczę ſiwa macz, je džowka prijedawskiego rumunskeho wjericha Stourbzy. Samoženje njevěsty wjericha Miklana nědže 6 millionow rublow wopschija a jeje kubka ſu i. wjericha w połodniškej Rukowoskej.

Herzegowina. Kscheczijenjo-Serbja, kij ſu w teſle turkowskej provinzy pschięzjivo Turkam poſtanly, dokež jich pschięzehanje dléhe ſniesz njezdachu, ſo i. Turkami kylnje bija a ſu jich hizom nětory króz ſibili. Gjorneje Horz a tež ſe Serbijs, kaž tež ſe ſužodneje Dalmazije je jim tójskto ludzi i. po-mozg pschięzahnyko a bjes awstriiskimi ſekowjanami ſa nich pjeniesy shromadžuju. W nowychim cžazu ſu woni město Trebinje, woi Turkow wobkadjene, krucze woblehnly a ſda ſo, so je tež dobudža. Turkowſki sultan je pschiłasak, ſo ma ſo wulke wójsko na herzegowinskich poſtanow poſkacz; ale tajke wójsko njebudže teho dla wjèle wuſtlowacj móz, dokež je kraj, lotrž ſu Kscheczijenjo wobkadjili, tak horaty a ſchlakobaty, ſo tam żane wójsko ſukturacj njemožę.

Shromadžish a towarzstwa.

Tam, hdez ſo duchę shromadžuju,
We kothch, Jezu, žiw h,

Na twoju ſmiercz ſo ſalojuja,
Te ſ twojim duchom noſyſh th;

Haj, te wſchē twoj duch wobdawa,
Kak duchow žadoscj dopjelnja.

Kak ſbōźna ſo tam duchę czuja,
Hdzej ſ luboſcu ſo požohnia.

Haj, hdez, moj Jezu, w twojim mjenje
A w luboſci ſo shromadža,
We taſlim towarzſtwie je rjenje,
Tam, tam ſo hori wutroba,
Tam ſpewaju ſo kherlusche,
Sso i. Bohu modla nutruje,
Tam ſbōźna we kriedzi maja,
Tam bōſki mēr, troſtli wužiwaja.

Hdzej njeſhu ſo tež ſenje ſnali,
Haj, ſamo ſa cžas ſiwmjenja
Sso předh ſenje woſladali,
Dha wſchal ſo tola lubuſa;
Twoj duch we ſprawnej luboſci
Je wobwjeje a ſahori,
Sso i. hreſčnoh ſpanja ſetowaju,
Sso i. twojim wozjam pschiſankoj.

To luboſne je poſtrowjenje,
Kij mot wutroby kōdom' dje,
Hdzej kōda duchu ſiawnje, rjenje,
Moj Jezu, tebie poſnoje.
Tam wutroby ſo wotewrja,
Tam rħezi ſo mot ſbōźnika,
Mot ſwojej hreſčnej hubienoſcje,
Mot Bożej hnadi — ſcjerpliwoſcje.

S cžim wutroby ſu napjelnjene,
To kōdemu tež psches ert dje,
A wſchitzh ſu we tym psches jene,
So ħeveda tam, hdzej Jezu ſe.
Tam jeho luboſci ſaczuja,
Tam ſwiaty Duch jich wobdawa,
Tam ſprawne duchę ſaczuwaju
Tón bōſki mēr a wužiwaju.

Duž ſdżerž, moj luby Jezu, ſwēru
Wje dale w taſlim towarzſtwie!
Kak ſbōźny je, ſchtōj ſow psches mēru
Zno ſ tobu ſtowarſcheny je.
Ah, cži mje prawje pobōžnoh,
So tajke dobre towarzſtwo
Ja pschezo ſwēru wopſtuju,
Je njeſtrebawſki njeſlombžuju.

Ah, wērybratsja lubowani,
Kak liwžy hiszczę we tym ſimb,
Hdzej ſmy i. najmjeñshim ſabżewani,
Dha do towarzſtwa njeſtžemv.
A hlaſ! hdzej cželna warba je,
Ah, tam ſo pschezo ſterje dze,
Tam ſabżewki b'dža wotſtronjene,
Hdzej runje pschińdu ſjednocjene.

Hlaj, cži, kij w klužbje cžerta ſteja
A cželne lōſtch lubuſa,
Kak ſwērnje ſo cži ſhromadžeja
A žanu ſkladnoſcj njeſlombžuju,
Sso huzom i. cžaſom wobhōnja,
Hdzej budze klužba ſa cžerta,
Tam žyle nozg pschiſadžeja,
Sso bjes ſpanja — ſo pschepocjeja.

Kak cži ſo hewak naprascheja:
„Schto budze ſa to naſcha ſba?“

U, hdz̄ na nōzne džēlo djeja,
Uškrćenju sdu hči jadaja.
A hčaj, tam darmo, s luboſcju
Tom' čjertej čjinja robotu,
Sa žanej sdu go njeprascjeja,
Nč, lubjerad a darmo djeja.

Tón čjekn̄ wěnz, hdz̄ 'schcze jón maja,
Dje bôrsh ſobu ſhubjenh,
Tež ſtrowoscj, lotruž wužiwaja,
A wjſche teho pjenjeſy,
Kij we tym gylim thdženju
Scej cježž ſaſkužili ſu,
Te w frôlikim cjažu roſmjetaja,
Hdž̄ cjelne loſchty lubo maju.

Duž, lube dusche wſchitke rjenje,
Kij ſeje wot Boha ſbalene,
Ja proſchu waſ we Khrysta mjenje:
Ach wopomnje — ach wopomnje,
Schto budje junu waſcha ſda,
Hdž̄ pſched tob' prawoh' ſudniſa
Bo waſchej ſmjerći ſtupicj macje,
Hdž̄ něk job' huklo roſhněwacje.

Petr Mlonl.

Ze Serbow.

SKaſarjez. Ssrjedu rano w 1 hodžinje tudy woheń wudzri a domſle, kaj tež bróžen a wumjeń ſkéjnika Handrija Heinj do proča a popjeka pſchewobroči. Domſhowane jne ſu ſo zjke ſpalike, teho runje je tež wjetſki džel domjazeje nadobu a hospodarskeho gratu wot pkomjenjow ſančenjy. Člowjes, kij je woheń ſakozik, ſedji.

* Na dnjach 3., 4. a 6. septembra budja bjes Lubijom a Nowoſalzom wot 1. infanterie-brigady, pola Herrnhuta a Bjer-nacjiz wot 2. brigady čjo. 46, wot 7. hacj 14. septembra woſko Lubija wot 1. infanterie-diviſije čjo. 23 manövry wuwjedzene. Zbrobu mužstwa a konje ſ magazinow doſtanu, ſ wuměnjenjom tych dnjow, hdž̄ ſu na marſhu.

W. S. Bulez. Saňdženu pónđelu, 9. augusta, bu pod wulkim dželbranjom ſ bliſka a ſ daloka I. rycerlublet rycznik Schenl nad Žornoſylami na tudomniſche pohrebniſchejo i rowu pſchewodzany. Wón bě 6. augusta po dleſnej khoroszej w ſwojich lubowanych Žornoſylach, hdž̄ pſchez tak radu pſchewywashe, wumrjeſ. Pónđelu w ſchwörtej hodžinje ſo dohki cjeln̄ cjaž ſe Žornoſyl do Bulez naſtaſi. Prjedy a ſadu cjelneho woja bu wjſle palinowych hakow a wſchelatich wěntow njeſených, tež jaſkužbm̄ rjad, kotrj njebočiſki wobſedziſhe. Sa kaſtejcom džesche wulka mnohoſci wježnych a woſadnych, ſa a po nimi jebjische wjſle woſow, woſebje ſ krajzimi ſ Budyschina. W Bulezach ſaſh wjſle knježich ſ Budyschina na cjeln̄ cjaž wotečakowashe, tež běſche ſo wjſle druheho luda ſhromadžiko. Na poſrjebnischemu najprjedy naſch I. duchovnym Zahoda rycer djerzeshe, w ſotrejz na ſemrjeteho wulke ſaſkužby jako krajny ſapohlanz, ſobuſtar ſyrlwineho prōdſtejerſtwa a krajneſe synody ſpominasche, kaj tež na to, ſo je wſchudžom pſches ſluk a radu ſo po wóžnoſci pomožny woſak a wjſle dobroho ſlukowat, woſebje tež wo ſoudzenje a ſdžer-zenje nabožnoſcje a vobožneho žiwenja bjes ludom ſo ſtarak. Ma to rycerſte hiſčeje pſchedyda woſkjeſneho ratarſteho towar-ſtwa, I. rycerlublet Pfannenſtiel nad Nowej Wſhu, a w ſwojej ryczi njebočiſkem ſaſkužby wo ratarſtwo jako ſekretar ſpominjenego towarſtwa, ſchtož běſche dwaj a dwazeſi lét był, wuſbchowashe. Potom hiſčeje I. rycznik Höckner ſ Budyschina w mjenje ryczniskeho ſiednocjenſtwa, i ſotrejuž ſemrjetu pſchitkujſeſhe,

bjak woſpraj a božemje pſchiwoſa. Po wuspěwanju nělotrych ſkertuſhovych ſchueſtow a po požohnotowanju bu něk laſhcz do rova puſchzeny a ſ hčodnej ſemju poſtryte. Njebočiſki běſche tež pſcheczel ſerbowſtwa a je tež pſchi ſkadnoſci podpjeracze. Wón derje ſerbzy roſyjieshe, běſche tež někto rycerſtwa na wulky a druhdy ſerbſke knihy, woſebje macjicne, w Žornoſylach džecjom a tež druhim wudželacze. Dokho budje ſo na něho ſ luboſcju ſpominacj woſebje tež w Žornoſylach, ſotrejz maja ſo jemu wjſle džakowacj, pſchetož ſa tutu ſwoju wjež je wón wjſle dobreho ſlukowat a wuwjedz a ſo woſebje tež ſmiln̄ pſcheczielo khdym, khorym a potriebnym woſokaf. Čjeſz jeho wopomnjenju!

SKoſchle. Wutoru, 3. augusta, ſta ſo pola tudomniſche bura Turza ta njeſbože, ſo wot dweju hoſzow, ſotrejz mědžazu maſchinu wjercheschej, ju jena ſ prawej ruku někak woſaki woſchimy, jako čjyſtaj ſu ſaſtajez, a ſo bu ruka pſches to tak ſtrachne woſchlodžena, ſo dyrbjeſche ju poſdžiſho knes lěkaf Dr. Hausmann ſ Niſkeje wotřeſacj.

SE ſmječkez. W tudomniſch kujjelach běchu 7. aug-wjecjor jemu džeru w kheji ſmilu wotwřenju woſtajili, ſ ſotrejz ſo woda won puſchza, hdž̄ ſu ſo ſtwy cjeſcjeſe a myke. Do tuteje džery je na ſpominjenym wjecjoru mandjeſla ſamjenſleho měſchciana Gierischha panyka a ſo pſchi tym tak woſchlobjita, ſo dyrbjeſche bôrsh wumrjeſ. Wona běſche 73 lét ſtara a bě do naſkich kujjel pſhiſeka, ſo by tudy ſwojeho koreho muža woſhadowaka.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanž Depla. Njeveřej pak djenja ničjo noweho, Mots?

Mots Tunka. Nicjo dale Tebi prajez njeſožu, hacj ſo tam w Židezach powjedachu, ſo knes ſowka tola njeſtřebat na twarza tamniſcheho theatra tak hróſenje hrimacj, ale ſo jemu ſterje džalowacj.

H. D. Čeſho dla to? Je wón jemu někaſlu ſeužbičku cjinik?

M. T. Nč, to niz, jenož to, hdž̄ jeho pſchichodny syn, Ketzeg Janek, tam w ſymje džekashe, hdž̄ hewal žane druhe džeko njebe, bě ſo wón tak woſik, ſo je potom poč dnja w „hubelschpenach“ pſchelęſak. Drufy pak radsko domoj džechu; pſchetož

sa nich by hantka byla, kdy by nechtón jistý píštičkou a tažeho vobebného ptacíka ležo viděla.

D. Dha mohé žo knes Ssowka tola wjele bole na Relež Danka hněvaci!

M. L. Haj, to bych ja tež měnil.

Cyrkwinske powjesce.

Wérowani:

Nichalska zbrkej: Adolf Julius Vär, formar na Židovje, s Augustu Handrikez tam.

Křčení:

Petrovska zbrkej: Ernst Emil, Pětra Augusta Rencža, dželacjerja w piwarni, ž. — Bertha Martha, Jana Augusta Schöbeta, cížešte, dž.

Nichalska zbrkej: Emma Rosalia, Augusta Wagnera, dželacjerja w říši vobydlerja w Dženisezach, dž. — Franz Oskar Richard, Biedricha Kortle Schwarzy, cigarrydželacjerja na Židovje, ž. — Marja Helena, Jana Ernst Scholty, murjerja na Židovje, dž. — Ernst Hermann, Handrija Bohuwéra Augusta, pohoneža pod hrodom, ž. — Ernst Bohuwér, Kortle Augusta Nowaka, fabrikského koprniškého kowarja w Debruschi, ž. — Hermann Moř, Jana Krawza, wobydlerja na Židovje, ž.

Zemrješi:

Džen 28. julija: Marja Augusta, Handrija Bohuwéra Augusta, pohoneža pod hrodom, dž., 1 l. 11 m. 20 d. — 31. Marja Selma, njebo Kortle Moritz Kubly, wobkydneho měschčjana a škónama, dž., 23 l. 11 m. — 1. augusta: Ernst August, Hendricha Bohuwéra Wesera, kowarja-wobžedžerja w Małkészach, ž., 2 l. 7 m. — 3. August Koplansti, wobkydler, 56 l. 3 m. — 4. Jan Schmidt, dželacjer w pôlverniku, 29 l. — Hana swudomjena Ackermannowa rodzena Kowarjez, wumjenšarka w Hrubělczech 74 l.

Telegrafisski bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatce hažn je kóždu džen wctewreny wot rano 8 hažn wjecžor 9 hodžinow.

Placínsna žitow a produktow w Budyschinje

7. augusta 1875.

Žitowy dowos: 3457 měchow.	Na vilač		Na burſy	
	wot	hažn	wot	hažn
	mf. np.	mf. np.	mf. np.	mf. np.
Pscheniza 50 kilogramm	10	71	12	50
Rozla	9	2	9	49
Ječjmjen	7	97	8	52
Wows	7	50	8	50
Hroč	—	—	—	—
Wola	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Jahly	16	—	—	—
Hejdusčla	19	70	—	—
Běrný	—	—	—	—
Butra 1	2	30	2	50
Sýno 50	5	80	6	25

Kóz pscheniz po 170 punt.: 18 markow 20 np. (6 tl. 2 ngl. — np.) hažn 20 ml. 25 np. (6 tl. 22 ngl. 5 np.). — Kóz rožli po 160 puntach: 14 ml. 72 np. (4 tl. 27 ngl. 2 np.) hažn 14 ml. 98 np. (4 tl. 29 ngl. 8 np.). — Kóz ječjmjenja po 140 puntach: 11 ml. 15 np. (3 tl. 21 ngl. 5 np.) hažn 11 ml. 92 np. (3 tl. 29 ngl. 2 np.). — Kóz wowska po 100 puntach a po starym cížile: 2 tl. 15 ngl. — np. hažn 2 tl. 25 ngl. — np.; raps: — tl. — ngl. — np.; jahly: 5 tl. 10 ngl. np.; hejdusčla: 6 tl. 17 ngl. — np.; běrný: — ngl.; butra: 23 hažn 25 ngl.; sýno po 100 puntach: 1 tl. 28 ngl. — np. hažn 2 tl. 2 ngl. 5 np.

Lipšlo burſa 12. augusta.

Austríiski papjeriany schégnak 1' ml. 83 np.; austriiski šleborony schégnak 1 ml. 85 np.; ruska jenorublowa bankowka 2 ml. 81 np.

Sa wejerautskím placínsche w Barline:

spiritus 56,8—56 ml.; pscheniza 192—226 ml.; rojla 161—182 ml.; ječjmjen 165—168 ml.; wows 129—190 ml.; hroč jědžny 177—233 ml.; pizny 167—183 ml.; rěpitow wolijs (swěcenje) 58 ml.; lam̄ wolijs 58 ml.

Cjahi po železniz.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Botjěšd se Šhorjelza	140	30	525	788	1115	245	515	715	1025
Lubija	25	335	65	840	125	335	550	80	115
Budyschina	235	45	645	915	1240	410	620	825	—
Vískopizy	spřichy cíž 480	720	950	115	445	645	910	—	—
Radeberga	—	50	750	1025	120	520	715	945	—
Pschijskdo Draždjan	345	525	820	1050	215	545	740	1010	—

Se Draždjan do Šhorjelza.

Botjěšd s Draždjan	—	650	915	1210	340	50	80	1115	1215
Radeberga	—	75	955	1245	415	535	830	1145	sp. cíž
Vískopizy	—	740	1030	120	445	615	95	1220	—
Budyschina	—	815	115	20	520	650	945	1255	145
Lubija	60	90	1145	240	60	730	1025	120	215
Pschijskdo Šhorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	245

Se Radeberga do Kamjeneža.

Radeberga 750	950	210	550	115	Kamjeneža 525	845	1145	40	540
Pokojniža 840	1015	240	625	1180	Pokojniža 545	95	125	425	60
Kamjeneža 840	1040	30	650	120	Radeberga 615	955	1232	50	634

Se Lubija do Žitaw.

Lubija 610	910	1250	40	88	1110	Žitawa 450	715	1020	220
Herrnhut 640	940	10	420	850	1140	Herrnhut 550	755	1055	255
Žitawa 715	1020	14	510	95	1215	Lubija 555	820	1125	325

Tucne licžby wosnamjenja cíž wot 6 hodž. wjecžor hažn 5 h. 59 min. rano.

Cjahi hornolužiskeje železniz.

Se Kohlfurta do Šsokolžy.

Kohlfurt	3150	135	415	Šsokolža	11	104	10	820
Hörla	4	52	4	52	11	31	427	855
Nišla	430	212	513	Wilow	11	47	440	932
Milow	455	224	528	Müdenberg	12	125	010	3
Wujesd	535	242	555	Ruhland	830	12	345	161026
Eas	6	0253	611	W. Bulow	855	12	51	529
Wojerezy	640	3	9	635	Wojerezy	935	117	554
W. Bulow	720	327	7	0	Eas	10	3	137610
Ruhland	635	830	343	Wujesd	1030	154	6241	—
Müdenberg	654	858	356	Milow	11	5	223	6441
Wilow	720	939	414	Nišla	1135	242	658	—
Hörla	739	10	8428	Hörla	1154	2547	7	—
Šsokolža	8	010	35443	Kohlfurt	1245	335	735	—

Tucne licžby wosnamjenja cíž wot 6 h. wjecžor hažn 6 h. 59 min. rano.

Na letnjanské fastawje te cíži fastanu, liž 3 hodž. 15 min. a 4 h. 15 m. s Kohlfurta, 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. se Šsokolžy wotjebu. Wilow je Elsterwerda, Ruhland je Liebenwerda a Šsokolža je Falkenberg.

Se Šhorjelza popočdnu 4 hodž. 30 min. wotjewski móžesčí tón hamón džen psches Hörku (5 h. 2 m.) po hornolužiskej železniz hažn do Ruhlanda (7 h. 16 m.) dojčej, dale pak cíž tón džen nejedžje; s Ruhlanda dopočdnu 8 h. 30 m. wotjewski, móžesčí psches Hörku (11 h. 54 m.) hžom 12 h. 45 m. w Šhorjelzu býč. — Hdyž čžesčí s Budyschina psches Šhorjelz na hornolužiskej železniz, dha maſč tam rano 6 h. 45 m. wotjecz psches Radeberg (rano 7 h. 50 m.), Kamjenež, řeckal rano 10 h. 50 m. wotjewski do Wysokoleho Bulowa 11 h. 21 m. pschijsedžesč. Hdyž pak s Budyschina popočdnu 12 h. 40 m. wotjedžesč, dha 4 h. 8 m. do W. Bulowa pschijsedžesč.

Hdyž čžesčí s Budyschina psches Radeberg, Kamjenež do Barline, dha maſč s Budyschina rano 6 h. 45 m. wotjecz a pschijsedžesč do Barline popočdnu 2 h. 11 m. Abo ty móžesčí s Budyschina tež počdnu 12 h. 40 m. wotjecz a budžesč pop. w 9 h. 35 m. w Barlinje.

Sakske wóhen sawesczaze sienoczenstwo.

Konkurrenza so njehaabuje, jedyn nadpad, w swoim czasu w jenych barlinskich nowinach na nasz sczinjeny, w formie leczazyc listow na agentow a publicu rozwadacj, na wotmowjenje, wot nasz w swoim czasu date, s zyla njedziwajo.

My tajke wustupjenje sa hanibny konkurrenzny manöver wosjewjamy a proshymy nasche bobustawu a publicu, to smierowanje pschijec, so nasche prjodkswacze i żanej njewestosczi winu njedawa, ale so wjele wjazy stajnego pschijeranja swieszeluje a so budze sarjadniesto pschi wschem woskim hniewanju konkurrenzy kaž dotal postrzowacj, sasdam praweje wsajomnosze swerne wostacj.

Wysli nasche wobstejenja tajke byle, kaž so w horka spomnjeuych nowinach wopiszuje, dha njebydu tamne lubosne, nam derje snate alkijowe towarzstwa trjeba meli, ludzi psched nami warnowacj, ale n! bojosej psched naschej sahadu, kotaż, kaž jene wulke towarzstwo psche, jim poczina wobczezna byc, czeli jich i tajkim hanibnym a hrotnoscze pełnym pakoszenjam.

Egi ham, kiž chzedja wo tajkim konkurrenznym wustupowanju wsho blijsche nawjedziej, chyli so teho dla na podpiszanu direkciju abo na agentow wobrocziej.

Chemniż, 5. augusta 1875.

(V, 64 a.)

Direkcija.

Powschitkomna assefuranza w Triescze

(Assicurazioni Generali.)

sawesczujec pschi rukowanym fondsu wot

39 millionow 373 tyżaz 922 schéznakow 6 krajzarjow

a) twory, mobilije, žinejsle płydy a t. d., kaž też hdyż to krajowe salony do woluja, kwarjenja wszych družinow psche wohnjow schodu;

b) posliczujec sawesczenia na žiwjenje čłowiekow na naswchelascze waschnie sa najtrudne twjerde pramie a wustaja polich po nemskim rukowanym ejzile.

Towarstwo wuplaćci w lécie 1873 so 14130 schłodowanjow summu wot

5 millionow 962 tyżaz 486 schéznakow 21 krajzarjow.

Na lódemu wulasanju a i wobstaraniu sawesczeniom porucza so jako agentojo:
hamtski skotolekar Ernst Walther w Budyschinje.
Adolf Bamert w Ramenju.

Wschatke družiny dobrych palenzow,

kaž też wubseruy žitny palenz, liter po 18 np., porucza jało suatu dobru tworu

J. Z. Glien
pschi žitnych wilkach 634.

Roszowa muška na pschedan.

W mlynje w Huczinje stej wot dzenznișcheho dnia stajnje dwie družinje koszoweje muki po najtrudnej placzisnje a pod rukowanjom dobroscze i prjodk-stejazym nashymskim wuszywanu na pschedan, schtož kniesam ratarjam najlepje porucza

W Huczinje, 5. juliya 1875.

Robert Pilz.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutshod pschi theatru a i fotoesnej hafy.

Wo Paul Kneiselowej wložowej tinturje.

Nowy wložowy rost saložic, to wolisje, balsam i pomady s zyla tež pschi wschem wulhwalenju żenieje njemoža, schtož pak i horka pomjenowanej (pod lekarstwem autoritetom nastatej) w kózdom nastupanju wubsernej tinturu swoje wložy jało njedostanie, lepiej czini, szebie swoje pjenjeh skhowacj, pschedotuż taſtemu mózgemu węste rukowanie dacj, jo jemu żudhy przed na żwercze, njech ma mjenno, kajež chze, pomhacj njemoža, dokelž je wschatko, schtož je wedomosc a nashonjenje na tutym polu wudobhylo, w tutym se wschem njeſeklonym ſredku ſiednoczene. Sami pléchacze dołich lét su, kaž wopiszu, polizajdu wobwierdzene, wobzwedzca, psches tule tinturu swoje połne wložy jało dostali a je wona tež sa žonſte niz jenož młodne, wložy plodžy, ale tež jara lubosny ſredk. Pschi stajnich jebajnacj, kotrejz je čłowieksto i wložowymi ſredkami pschedo hiszceje wustajene, mózgemu so jenož na woszibite nashonjenje a poruczenie nashich czesczenych wotbjerarjom spuszczej. — Sklad tinturz ma w Budyschinje Heinr. Jul. Lineka w bleschach po 1, 2 a 3 ml.

Najlepschi wobżerny pólver sa hwinje, pakiet 50 np.,
saklowy pólver a kolkowy pólver sa konje, restituzionski pólver sa konje atd., ff. korjeniſki woli i citronowy woli, točzene korjenje a safran atd.

porucza headowска haptika w Budyschinje.

Palenz.

Najlepschi czistý palenz, prawdziwy žitny palenz a wschatke družiny salfskich palenzow kniesam kłamarjam a korezmarijam po jara tunich placzisnach poruczatoj

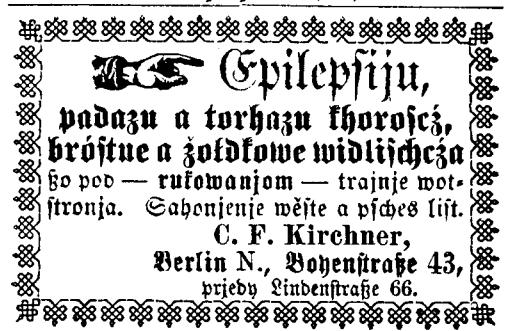
Ginzel & Ritscher.
na swonknej lawskiej hafy a na wulkej bratrowskej hafy.

Dena nowa, hiszceje njewutwarjena hęza i 1 kózom lezomnoszeje je tunjo pschi 200 tolszych napłaczenja na pschedan psches korezmarija Renča w Nowych Maledzjach.

W Plužnilezach je hęzniſka žiwnosz f dwemaj kózomaj pola a je hadowej hafrodu na pschedan a je wsho dalshe hafnicz pola kowaria w Maledzjach.

Epilepsiſju

(padazu hkoroscj) hoji listnje specjalny lekar Dr. Killisch w Draždjanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (prjedy w Barlinje). Sahojenja po ſach!

 Epilepsiſju, padazu a torhazu hkoroscj, bróstne a żoldkowe widliſcze, so pod — rukowanjom — trajnje wotſtronia. Sahojenje wěste a psches list. C. F. Kirchner, Berlin N., Bohrenstraße 43, prjedy Lindenstraße 66.

Meschwarzanska haptika w Budyschinje Max Schünemann.

Dr. Whigtowa wodzicza sa woczi, originalna blescha 100 np., universalna rany-hojaza zatka, zerdla po 20 np., Mohrenthalaska zatka, schachtliczka po 15 np., polver psche kolk a wuzitkowy polver, paczki po 50 np., mlotkowy polver, butrowy polver, paczki po 50 np., Dr. Meyerowu bely brostskrop, blescha po 75 np., fenchlomjedowy extract psche brost a schijubolenje, blescha po 75 np., aromatijska wiejna wota, w paltach po 60 a 40 np.

Krejciszaze pille, schachtliczka po 25 np., Romershausenowa ezenza sa woczi, blescha 75 np., Eisenowu a Bergnerowu parny zivenski thej, blescha 65 np., plestyriki psche kurjaze woka, zatku psche kule atd.

Manufakturowe a modotworowe khlamy Jan Jurij Pahn

na torhoschezju podla hlowneje straze (Hauptwache)
porucza we wulkim wubjerku

drobniejszemuhatate zidzane tkaniny, kochz	10	ngl.	a drozsho,
5/4 czorny taft,	20	=	=
5/4 = gros cachemire (rips),	25	=	=
5/4 scheroiki zida-komot k jaketam,	2 tl.	15	=
5/4 dwojny lustre,	3	=	=
5/4 long-rips k drastam	6	=	=
5/4 plak teho runja	4	=	=
5/4 plaidy dobreje dobroscze	9	=	=
10/4 scheroiki czorny rips	12	=	=

Pschedeschezniki

we wulkim wubjerku porucza
pschedescheznikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Minck

w Budyschinje, na swonkej lawoskej hash 819.

Porzedjenja derje a tunjo.

Hdyz bym nětko lokalitatty mojich pschi žitnych wilach czo. 634 ležazych kolonialtworowych, tobakowych a cigarowych khlamow, kaž tež moju destillaziju spodobnie powjeteschil a sradowat, poruczam te same česczenym Sserbam Budyschima a wokolnoseje k dobrozjewemu wobledzbowaniu a lubju ja kózdemu najlepschu tworu pschi wsdomozno najtunischiich placzisnach, kaž tež sprawne pošlużenie.

J. Z. Glien.

Bernh. Haupt w Budyschinje

porucza k naletnemu časzej swój wulkim wubjerku wsczeho wobucza.

Dzecjaze wobucze jara kmane a derje dzecjaze.

Dobry eisenburgski lattun we wulkim wubjerku, mōdre cziszczenie, plak a pošlejzowe nawoblerzenja, někotre sta plakowych resterow po najtunischiich placzisnach porucza

W khlamach so herbsti rhezji.

Ernst Pech
na žitnych wilach.

Kožowe khlamy R. Lindau w Budyschinje

pschi mjašowych hētach 351

poruczeja swój sklad nakolenzow, naręzow a wshe družiny horużeje a spodejne kože w zylym a w jenotliwym po tunich, ale t w jerdych placzisnach.

Niebelu, 15. augusta, popołdnju wot 3 hodzijow budje so w ryhlowym miunje pola Riehornja wschelaka żonjaza drastu sa hotove pieńiemy na pschedadżowanje pschedawacj.

Gjorne a pihanie lüster, dwójny lüster, kaž tež zjko- a polwomjane tkanin k drastam najtunischiu pschedawa

Ernst Pech
na žitnych wilach.

Jedyn rjany wsczeresski poš, kij so tež t hontwie hodzi, scherz pudelk a 3 lata starh, je na pschedan. Hde? to je šponcze we wudawarni „Serb. Nowinow.“

Watirowane kukuje, trajne dzekane, najtunischiu vorucza

R. Neymann.

W budje na hlownym torhoschezju blisko lupniz (Gewandhaus).

Jena hisczie zgle dobra kara je na pschedan pola Roberta Adama na swonkej lawoskej hash 691.

Młocjaze masziny so tak rucze rospchesczeraja, so mózelsk skoro w kózdym krénim a mjenischim hospodarstwie jenu tajku nadencz.

Jako wošebje derje konstruiowane a twjerdze twarjene so młocjaze masziny zwetošlawneje firma Ph. Mansarth & Co. w Frankfurze nad M. khwala, kótrych młocjaze masziny su pječza w wjazh dyžli pjanuacze tkaz egemplarach rospchesczerane. Hizom sa 180 markow je dospołna młocjaza maszyna dostacz, katraž kózde žito jenak derje a čiscze wumloczji a žaneho sornjeschla nje-rošash. Pschipošlanje stanje so franko. Kózdy móže so s listom na fabriku wbrocicz abo na jeje agenta, t. Christ. Höhnu w Kóslach pola Budyschina.

Na wěſchti

Serbiske Nowiny,
Fliegende Blätter,
Kladderadatsch,
Berliner Tageblatt,

(23,000 abonentow),

kaž tež sa wshe druhe nowiny tulraja a wukraja wobstara wschednje porjadnje a po najtunischiich placzisnach

Rudolf Mosse

w Lipsku,
Grimm. Straße 2,
w Drodžianach, w Chemnitzu,
Altmarkt 4. Kož- u. Holzmarkt-Ecke.

Jena ródzna dżewka phia so k nowemu létu 1876 sa dobru mśdu na knježi dwor w Nadejanezach pola Budyschina.

Hermank a skotne wiki w Wullich Sdżarach pola Wojserez

prjedu, 18. augusta,

na czož najpodwolniščo pscheproschuje

hermannski wubjerl.

204 na wulce bra-
trowskej haſy.

Sastawno - požeženja.

204 na wulce bra-
trowskej haſy.

— Sa marku ſi np. danje měřacze.

Sastajenje a wukupjenje bjes komženja a mjeležo.

J. Bächmann.

Nóže, kaž tež pletwa

sa njewjests a kmotrow ſu rjane a tu-
nje na pschedan w schrymparskich thla-

mach hauensteinskeje abo butrowskeje haſy.

Kedžhu!

Jutije, nježelju, kolbawhululenje w
Rodezach pola Wojserez.

Dickowa koncezjoniowana
daloko wuwołana svodžiwnje
hojaza žalba,

lotraž je ſo najbole ſožd ras jalo dobra
wopolasala, porucja ſo w žerdach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodoſteſkeje haptvki.

Schyschni woli

wot haptvki G. Chopa w Hamburgu ſa-
hoji hluhoscj, hdyž pschinorodzena njeje a wot-
wobrocja węſcze wſchitke ſ cjezlikim hlyſchenjom
ſjenocjene njeſpodobnoſcje; ſlacon ſa 1 marku
80 np. ma na pschedan w Budyschinje Heim.
In. Lindo.

Jena herbska poſtila je we wudawarni
„Serb. Nowin“ na pschedan.

Jena maživna hleža a brožen ſe ſadowej
a ſolotowej ſahrodū, pol hodžin wot Budys-
chini, je ſe ſwobodnej ruki na pschedan.
Dalsche je we wudawarni „Serb. Nowin.“
ſhonicz.

Jena ſiwa ſi pschisfuscheinſtowom a drjewjeſenom,
ſa jeneho rjemjeſniſta ſo hodžaza je na psche-
najecze a móže ſo hnydom wobczahnyč.

Jan Michel w Němkejach.

Na rycerſtwe w Sploſku pola Budyschini
ſo l nowemu lētu 1876 jedyn, w kóždym na-
ſupanju kmanj ženjeny přeni rolny pohoneč
pyta. Wón doſtanje darmotne wobydlenje a
nashoni bližſche wuměnenja pola Oskara
Schneidera, najenika tam.

Hólczez, lotraž chze pjelearſtwa nauknych,
móže boryš abo na Michała město doſtač w
Budyschinje na herbskich hrjebjach 548.

Tón, lotraž je mój pschedesheznič (Regen-
ſchirm) w koreznič l. Balkaria na ſamjentej
haſy ſobu wſak, njež jón tam boryš woteda,
hewal budje ſudniſzby pschegiwo njež ſa-
kročene.

S tutym knjesej droguijſtei F. Bollmannowej
w Barlinje, Schönhauser Allée 147 a, ſjawnje
najwyhſcje pschipoſnacje jeho wubjernego
ſredka psche „wopitſtwo“, psches lotraž ſmy
ſbože naſcheho žiwenja a domjazy mér ſaſo
doſtali. Jemu budž ſa to naſch czažjiwjenſki
džak. Henrich w Barlinje, Klosterstr. 64.

Sjawni džak.

Šruboda běſche wo prawdje wulſta, ketruiž
je nam moheň pschihotowan, ſiž ſobotu, 19.
septembra 1874, rano 1/4 hodžinow wudhri
a nam wſchitke naſche twarjenja, zhe domoj-
ſhowane žně, wſchu domjazu noboru a ho-
ſpodařſki grat do procha a popjeka pschewo-
brocji, tak ſo na ranje wote wſchego, ſtož
džen předh woloſo ſo wibzachny, njež wiažy
njeſeſachny. A wysche teho běſhu nam ſu-
rowe plómjenja tež konje a wſchitkón dróbný
ſtot ſahubík! My běſhny ſawěrnje wjele,
jara wjele ſckodowali a naſha wutroba bě-
ſche nam teho dla jara cjezka a naſha my-
bliczka wulžy tylchniwa. Tola tón Enjeſ,
liž ranj biše, wé ie tež ſo ſo ſahoſicj. To
ſimy tehdom boryš naſhoniſi a to naſhoniſach-
ny potom tež ſ kóždym dnjom bôle; pschetož
ſe wſchěch ſtronow ſo nam ſmilne rufi wo-
terwrich a ſe wſchitkých boſow nain pomož
wopolasowacu.

Duz prajimy nětko, hdyž ſmy ſ Bozej a
dobrých ludži pomožu do noweho domu ſa-
czažnýli, naſluboſniſci a naſhoržſci džak
najpriódz ſahrovnicej Augustej ſelanzej a
jeho cjeſczej mandjelskej ſa dobrociwhe ho-
rjewſacie, dale cjeznej wadowſkej gmejnje a
tym wſchém, liž ſu naſch ſloti ſaſtarali, roli
pomhali dželocj a pschi wuſhwje pomožni
byli, kož tež wſchitkím ſ Wadez a wokolno-
ſcje, liž ſu nam pschi twarbie ſ rucznym
dželom a ſ ſoram i pomežy byli, nam ſy-
mjo ſ wuſhwam a hewal dary teje ſuboſcze
dobrociwhe ſobudželiſti.

Tón pal, psches lotraž ſloſinu ruku je
taſte horjo a taſta ſtarocj na naſh pschisbla,
njež tola w prawnym časzu ſ ſpoſnacju ſwo-
jeje hroſnoſcje pschitndje, předy hacj ſo jemu
poſlenja hodžinka pschibliži.

Wysche teho prajimy hyscje murjeſkemu
miſchtrej l. Indingerej ſ Wóſporta a jeho

poliromoj l. Nječazh ſe Ždjara a l. Žowž
ſ Kriebje, teho runja tež czeſliſtemu miſch-
trej l. Schymauej ſ Ketonja a ſepjerskemu
miſchrej l. Rünpelej ſa jich roſhladnoſcje a
ſtradowanja naſlepschi džak a džalujemy ſo
tež wutrobiſe wſchitkim jich ludžom ſa jich
pilne a sprawne dželo.

Bóh luby Enjeſ ſchyl wſchitkim, liž ſu
nam w tutym časzu pomožni a wužitni byli,
to wſcho bohacje ſarunacj a jich ſ cjažnymi
a węčnymi ſubkami miſoſciwje ſohnowacj.
We Wadezach, 8. augusta 1875.

Jan Pſuhl a mandželska.

O Bojo! laſka ſtyſtniwa
A ſrudna nož to běſche,
Hdyž džewjatnatoh' ſeptembra
Tu moheň horje džetče
A nam te naſche twarjenja
Wſchě do priocha a popjela
Wſchak tehdž ſchewobroči.

Haj wſcho, ſchtož w naſchim domje bě,
To wſcho ſo ſobu ſpali,
Te bohate a rjane žně,
Kliž běſhny domoj ſbrali,
To wſcho, hdyž rano ſchwita,
Bě jeno horſka popjela! —
O laſke ſrudne ranje!

A hdyž na žylém ſwěcje tu
Nětk nježo njeſeſachny
A ſtyſtniwe, ſe ſrudobu
Tak l Bohu ſchewobroči,
Dha ty naſh, Bojo, wuſhyscha,
Nam troſcht a pomož pschipoſla
Psches dobrociwych ſudži.

Duz dženža ſ džaknym wjeſelom
Czi, Bojo, hlyſalbu damy,
So ſaſo nětk naſch ſubh dom
A wobydlenje many;
So nětk po cjezkej ſrudobi
Nam ſchwita džen ſražniſci
Po tamnej ſrudnej nož.

Tež dale budž džak wutrobiſ
Wſchém, liž po naſh na dželi,
Hdyž ſaſo horjetwarjachny,
Gnu žyle darmo byli,
Kliž ſe ſtotoſ a ſ wosami
Gnu nam tež darmo wosyli
Wſcho, ſchtož my potrjebachny.

Kliž ſeje, hdyž nam ſo ſtyſhlaſche,
Naſh ſaſo troſchtowali
A dary ſeje ſuboſcje
Tak bohacje nam ſtali.

Bóh ſaplačj taſku dobrotu,
Nam njeſbožomnym cžinjenu,
Wam ſtoſkocj wſchitkim ſaſh.
Bóh ſwarnaj Wam Wasch luby dom
A tež naſch nowy nětko
Pſched tym a druhim njeſbožom
A ſohnui wſchudžom wſchitko;
Nječ mér a ſbože we nich leže,
A hdyž naſch cjaž tu wuſhok je,
Wſmi ſ ſebi dom naſh, Bojo!

Jenotliwe cjeſla „Serbſkih Nowinow“
placja nětk 8 np. a ſu tež doſtač pola l.
pſchekupza Herm. Kunada na bohatej haſy
a pola l. pſchekupza G. Purſhe na Židowje.
Redakcia.

Štvortlētna předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských póstach
1 M., z přinjenem do
domu 1 M. 15 np.
Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Nakladnik: J. E. Smoleř. — Ciščer: L. A. Donnerhak w Budysinje.

Za nawěštki, kiž maję
so we wudawařni „Serb.
Nowin“ na rózku zwon-
neje lawskej hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Čo. 34.

Sobotu, 21. augusta

1875.

Schtyriozkath Pětr abo amerikanski laschcžil.

(Pomjedancjo se wby.)

(Počrakovanie.)

Hac̄ runje bě Pimpolalez Pětr prajík, so do Ameriki wujehnje, dha tola někotři njewěrjaču, so je to wo prawdje jeho wotmýslenje.

„Wy mje wšak tola snajecže, so ho to, schtož hym prajík, tež stanje!“ rjelny Pětr. To kłowo bě s hubu won a wón někto wjedzesche, schto cjinicž, žana njewětoscž jeho wjazy njecžwilowasche. Ale pschi wšchem tym rón po žadaniu swojej macjerje cjiniesche, kotrež jeho napominasche, so by hſchcze khlisu wo wby wostač, knadž so bjes tím někto namaka, schtož jeho doma sdžerži. Wón dyrbješče po taškim jara s cijha wotmowljecž, hdž jeho ludjo prasňachu: Hdž dha prjež poczehnjeſch?

Běſche to jene popođenje po žnywowych žnjach, jalo Pětr je dyn nowy laschcžil s jědloweho drjewa s města pſčivjese. Wón fastawasche a dasche so wot ludži prasňecž, k čomu tón laschcžil budje, so by jím prajík mohť, so je to jeho amerikanski laschcžil, wukložowajo, so je runje počdra kóheja wýkoli a počdra kóheja scheroli, pſchetoz tajše dyrbjeli tele laschcžili býcž, so byku na kódži swoje město, kóž so klučha, dosiali. Jeho macž pčalaſche, ale wón ju trosčtowasche, prajík, so wšak so ta wěz někto wjazy pſheměniciž njehodži.

Wot stareho tyc̄herja Blidala da ſebi wón potom na jeho dworje, tak so mōžesche to kóždy derje wídžecž, tón laschcžil mōdrje wobarbičž. Potom da wón na njón s cjerwonej barbu napišacž: „Pětr Pimpolak w Newyorku.“ Jalo ho tónle ſlukl ſta, pſcherzo wjèle džecži pſčihladowasche, a wjèle klučkamanja to Blidalej cjiniesche, jalo Pětr žadasche, so by tež s kóždeho boka jeho mjeni jedyn signálki róžl namolowač. Sklončnje Pětr na žane macjerne napominanje wjazy njepožlučasche, ale džesche k agentej, hdžez pſchewjenje pſches morjo ſaplači a kvitonku na to doſta.

Na domojpueju wón nimo Zolorkę khlamarnje džesche a ſaſtuji tam, so by ſebi pačkžil tobala kúpič. Swudowjena Zolorkowa jeho jara pſcheczelniwo witasche a jemu žortniwo wumjetowasche, so ju tola gýle ledžbu měk njeje, a so je ho jemu wona tola radž džakowacž chýka. Pſchetoz, káž je wón teždy prajík, tak je ho wona tež ſadžeržaka, tak so chze ju někto teſio muſlik ſa žonu měč, so by jich ſkoro doſč wobrujej njemöže. Ale so ſebi wona dwójž rošmýslí, wona dale powſedasche, předn̄ hac̄ wobſanknie, jeneho do počneho domu wſacž, w kotrymž wjazy tež, hac̄ ludžo měnja, a so je to wško ſe ſwojim starym cježko dojež ſaſkujej dyrbjaka.

Pětr so se spodobanjom w domje wohladowasche, a jalo runje jeno džecžo po zolor, druhé po kħoſej a jedyn muž po tohat pſčindje, dha Zolorkowa Pětra dowěrnje nufowasche, so by

tola bjes tím, so wona ſupzow wobſtara, do jstwych ſaſtupit. Pětr to čhyjo nječyjo ſejni a ho jemu wo jstwje doſč duchňne ſdasche. Džedowſki ſtôz njeſdalo ko khlachlow ſtejſeſche a jabuka, kotrež ho w róli praſaču, ſtuu ſ pěknej wonju napielnjaču. Véke cjerwjenosmužate wólkowe ſawěſtli, poſtrowana, ſ worjeſchino-veho drjewa běčana a ſe kwečatym možafom wobbita ſommoda, poſtrowane ſtoly, to wſchtlo ho jemu jara ſpodovalasche. A pschi tím knejesche tajka cijchina, kotrež niežo njeſcheterhovasche, hac̄ ſcherlanje čoſnilla a ſynchjenje muſhov, wſcho bě tak měrne a, mohť rjez, wutrobu wolschewjaze. Wſcha domjaza nadoba, hac̄ runje hižom trochu wuſkužena, bě tola cijſta a na ſwojim měſeje ſestajana, a njeběchu tu žane džecži, kotrež wěžnje njeměr a njeporjadk nahotuja. Pětr někotre rafy ſ kluwu kluwy, jako by čhyk prajík: „To wšak tak njeknežomne njeje. Někajše mjehe ſaſkuwanje bě na njeho pſčiſtlo. Kvitonka na pſchewjene pje-nejſy, kotrež jemu w dybſalu ſarjapota, jeho dovoomi, so tudy ſa njeho žane wobſtajne město njeje, ale so wón někto do dalo-keje Ameriki kluſha. Wón ho w tu khlisu ſkoro pſched Zolor-koſej ſrachowasche, wón běſche ſebi trochu wjele dowěrk; wobſtanje ſupowarjow doſko traſeſche a pſcherzo ſaſo novi pſčiſtla-žach. Jemu ho ſeſda, so by naſlepje bylo, na měſeje wotenej a na Zolorkowu dale nječzalacž. Ale hdž by někto wotefchok, kák byku ſupowarjo na njeho kladali a ſchto byku ryčeli, so je tak doſko wo jstwje był. A Zolorkowu by to tola tež mjerak a to wona tola ſa ſwoju pſcheczelniwoſci ſaſkujejka njebe. A tak wón w myſličlach, na pſchecziwo ſebi woſowazych, wo jstwje wosta. Wón ſebi ſlonečnje trubku naryla a ſapali a ſhyň ſo do džedowſkeho ſtôza. „To wšak žane hubjene město njeje“, ſebi wón pomylili, tola paſ jeho tam doſko nječerpiesche a wón k wólknu ſtupi a ſ nim won kladache, so by wídžat, ſchto pſči-ža a wotendje; jalo paſ nowych korchmarjež Hanka ſ khlamow wuſtupi a ſo wohladny, dha wón khlęſſe rucze wot wólna ceklny. Napoſledku wón ſaſkuje, ſo ſo khlamowu durje twjerdze ſaſ-niču a doſko njetrajeſche, dha Zolorkowa do jſiu ſtupi a rjelny: „Talle, někto khlamarka wjazy doma njeje. Schtož ſebi po klu-ko a woli pſčiſtlo njeje, nječ ſebi ſwoju kolutej ſ wodu ſa-činju. Ty njewěrſiſ, ſchto mam ſa robotu, hdž dyrbju ſa-činju. Gáſkujeba je dobra, to dyrbju prajík; ſtaſnje drje jenak wulka njeje, ale hdž ſo tež deſčecž njelje, dha tola bjes pſcheczelja ſapa a kroſčk ſo k kroſčk, ſlěborny k ſlěbor-nemu a ſkonečnje tolet k tolernej ſtowarschi. To je pěknje, ſo by ſebi trubku ſapaliſ; ja tobał tak radž cijuju a mój starý Janeho njekurjeſche. Ale praj mi, je dha wo prawdje wérno, ſo naſ ſaſkujej pſčiſtli?“

Pětr, niežo njewotmoſwiwski, jenož kvitonku wučeje a ju jej volasa, pschi tím prajík: „Běda na nowego korchmarja, tón je na wšchem wina. Objekt nječ ſejni to ſaplač!“ A wona tež ſpěchne pſčiſtai: „Haj, běda ſejni, pſchetoz jenož tón je

Tebje na njesbojownu myßličku dowiedeš. Hdy by čert po njeho pschičk, dha čyka rad fóra sa njeho sapłachic!

„Ty by mótra a mudra!“ Petr smělotažo džesche a Zolorkowa ho tej smělotaſche. Wobaj běchtaj jeneje myßle a na ſebje runje hroſnje njeshladowaſtaj. Ale kojka je to pschejenosć, hdyž ho dwaj člowjelaj w tajkim ſym myßlenju ſjenocitaj? Schto dobreho může s teho naſtač?

„Haj“, rjeſny wona, „nowy kozjmař je Tebje ſa bkaſna měk a Tebje tak ſeboko do běcta ſawjedě, ſo wjazy wjedziec njeſky, kaf ſ njeho wubrodječ — a něk ſo Či hiſchje ſměje, kaf to ja ſa wěſče wěm. Ach! a ja ſym tola pschezo prajka, Ty by tajki duſchny člowjek, haj psches měru duſchny. To wſchak njeje nihdý ſchyscheč byko, ſo by člowjek kaž Ty a ſ tajkleje naſladneje ſwójsky do Ameriki wučahnyt. To ma wſcho nowy kozjmař na ſwědomnju. Mi je jenož Twojeje dobreje, sprawneje macjerje jel, ta ſebi wocji wupkaſa, hdyž ju wopuſtečiſiſ, a tola žana lepscha žona na ſwěſče njeje!“

Petr drje ho lubjeſche, ſo jeho Zolorkowa tak ſhwalesche, dakež tajkleje ſhwalebý hiſchje ſenje ſkyſhak njebe, ale wjeli bôle ho jemu ſpodobaſche, ſo wona na noweho kozjmarja tak ſurowje ſwarjeſche, kotrehož wón wot někotreho čaſha ſe wſchaj duſchu hiſchjeſche. Wona wupraji, ſtož bě ſebi wón ſam hiſom myßlik. Petr bě jej ſa to we wěſtej měrje džakowny a měnjeſche, ſo dyrbí teho dla ſ njej rjenje čjinic. Wón ju teho dla ſhwalesche, teho runje tež jeje hospodarſtwo, jako jeho wona potom wſchudzom woloſko wodjeſche.

„Ty mójeſch ſebi myßličk“, praji wona, „ſo mi na tajlich njeprobračhuje, kif byku wje lubjerad ſa žonu wſali; ale ja žaneho nočzu, kotrehož možu w tuž roſmjeſch. Tebi ſměm wſchak prajic, ſo ho lohlo roſhorju a ho ſ wótrym ſkowam ſawjeſch dam, ale ja ſym tež bory ſaſko dobra. A runje teho dla čizu ja tajkeho ſa muža měč, kif je wěrny knies w domje, kif je prawy muž a ho psched žonu njeboji. Sa žonu ſkufcha, ſo je poddana, a tajla můžu jenož pschečiſto temu byc, psched kotrehož mam reſpekt, a kif twjerdze ſteji.“

Petr bu wot tajlich ſkowow wſchitlón wjerczatý we hčowje a jeho ſkowa, kotrej dyrbjeſche tola tež druhdy pschiftajic, běchu teho dla tež tajke, ſo móžaſhu „haj“ abo tež „ne“ rělač. A wo prawdje, wón ſam tež hiſchje doſč prajic njemójeſche, hac̄ ſo jemu Zolorkowa lubi abo niz.

A hac̄ runje jeho wona nufowaſche, jako běchtaj napoſledku hródž wobhladowačoj, ſo by ſo ſ njej ſaſo do jſtwy wróčik, dha wón tola ruče „w Bože wje“ praji a přejec čerjeſche, kaž by čekat. Vjes tym bě ſo wjecjor pschiblizk a na dompučju ſebi wón ſam ſlubi, ſo ho nočze wjazy tak wot Zolorkowej lepič daci. To bě ſo junkrōč ſtak a ho jeneje wjazy ſtacj njekmjeđiſche. Wſchak bě wón wulkeho bura ſimpolaſa ſyn, kif ſ tajke wotliſanej wudowu ſa lubo bracz trjeba njemójeſche. A ſo wona jeho macz taſ ſhwalesche, to tola niejo druhe na ſebi měč uje-mójeſche, hac̄ ſo čazgjeſche ſo do tajkleje naſladneje ſwójsky ſaženic. Né, to ſo ujehodjeſche. Ale, kaf dha? w Ameriku džé jeho naſladnoſć tež niejo njeplacjeſche. To drje bě wěrno; ſo pak wjaz pscheměnic njemójeſche.

(Wſtracjowanje.)

Gjeſčenih knjeg redaſtoro!

Dokelž je po pschispomnjenju čiſka 33 „Serbskich Nowin“ dowolene, ſo hčuje a bliže ſa tym prascher, ſtož je tam w naſtupanju noweho dawka wot knjesa H. K. wukadowane, dha bych ſebi dovolik, teje naležnoſće dla tež někotre ſkowa prajic.

Hdy by temu tak byko, na čjož je wotpohlaſanje krajneje wjſhnoſće wot predka ſklo, dha by ta wěz jara ſhwalebna a wjedkeho witanja hódná byta, ale wona ſo, Bohu žel, tak jara do wſchitlích bołów wije.

Ta čizu jow jenož na tak injenowane dellarirowanje ſpomicj a kaf ſu pschi tym ratarjo ſa nôž woloſko wodžen. Mle-nujz hdyž po ſwojim pschehwědczenju a dobrym ſwědomnju wſchitlō ſpiſachu a wulczičku, ſtož jich leſomnoſće wunjeſchou, dha buchu ſ tym pola wokrjeſhneho bětli jara ſucho wotpolaſani a mějachu hukto pschečiſto ſwojej woli junktroč wjſche napisac, hac̄ wo prawdje jich žiwnoſć abo ſuklo njegeſche.

Ale ſto ſta ſo wot diſtriſtneje komiſiſe? Schtož bě hiſchje njeje pschifchot, hac̄ woni, tómu bu dellarazija ſacjibjenia, ſtož je na předawſche nuczenje wjſche dellarirowač, tón bu pschi tym djerzony. Prajeſe, je dha to prawdoſć a runoſć?

A dale, kojka je to njerunoſć, hdyž jedyn něhdje milu wot Budyschina l' Lubijej něhdje tsi diſtriſty pschiruna. W prénim ſo jenoſć (Einheit) 2 marž a 40 np. na körz pola počoſti. To by něhdje bjes druhim někotremu na körz pſwifchto 7 ml. 20 np., dakež je wulka ſicjba körzow ſ ſeklow l' polam ſcjinjenych a maja jenož 3 jenoſće. W druhim bu körz wot 25 hac̄ do 30 ml. wſath, w tſecjim bu pak hac̄ do 90 ml. wotschazowanj.

Hdje jow něk ſunoſć wofstanje?

Dale bu w naſtaſku čiſka 33 prajene, ſo ſo pschi wotschazowanju intelligenza a razionalne ſrjadowanje pola ſkýdeho wobledžuje; ale dha to tola pola tých, kotsiž buchu po jenoſčach wotschazowani, byc̄ njemoſje!

My čzemy wſchitzu ſa tym ſtacj, ſo by ſo w naſčim ſalſkim kraju nowe ſprawniſche dawkičowanje ſrjadowačo, ſ najmjeſča ſa ratarjow. Ale hinaſcha runoſć dyrbí pschi wotschazowanju. Byc̄, hac̄ ta prěnſha běſche a je jara l' žadanju, ſo byku ſo njeſtoſtati, wot naſ naſpomnjenie, wotſtronke. P. A.

(Wſtracjowanje.)

Swětne podawki.

Němske ſhejzorſtwo. W Eberedorſje pola Lubija je 11. augusta wjecjor belyſt do domſkich ſublerja ſerna dyrik a je do pročha a popjeka pschewobrocik. Wot domjazeje nadobu mójeſche ſo jenož malo won wunjeſch a je ſo tež 30 tolet pjenjes ſpalito.

W někotrych wólbnych wokrjeſach maja ſo ſapókhanzy ſa ſakſli ſejm wuſwotic a je tajla wólba na 14. ſeptembra poſtajenia. Sa 8. wólbny wokrjeſ, do kotrehož wuſwotero ſamjenſkeho, kinebórkſkeho a předawſcheho raleczanskeho hamta ſkufcha, je ſamjenſki hamtski hetman, knies Schäffer, jako kralowſli wólbny komiſkar poſtajeni. — Kóždy wuſwotec ſ předawſcheho raleczanskeho ſudniſkeho hamta ſmě ſebi porjeđenje wólbneje liſty, jest ſo jemu njeprawa ſda, pola gmejnſkeho přjódſtejerja žadacj a gmejnſzy přjódſtejerjo maja tajke žadanja a liſty ſame pschi 15.-markſkej ſchrafje hac̄ do 23. augusta na budyskim ſudniſkim hamce wotedacj.

We Walkerdorſje pola Schandawu ſu ſo 8. augusta wjecjor tainiſche herbſte grybky, kaž tež twarjenja Hantschlež ſukba, teho runja tež twarjenja tainiſcheho ſowarja a jene ſenotliwe domſke wotpaltke. Pschi tym je ſo wjeli žita a ſyna ſpalito, ſtot bu pak ſ wjelscha pěomjenjam wutorhneny.

Vrhuz Jurij a vrhuzhyna Jurjowa ſtaj ſo 11. augusta ſe ſwojej prymezhnu-djowku Mathildu ſe Schwazarskeje do Draždjan wróčikoj.

W Draždjanach je 81 wſchelalich ſchulow, w kotrej 12,078

hózow a 13,315 hózow — po tajkim 25,383 schulerjow a schulerkow — wot 951 wucherjow wuchbu dostawaja.

W Draždanzač je 4. augusta tajny radžicel C. W. Gernbert wumrječ. Wón hó ſejmſli a předy tež rajchtagſki ſapóštanž.

Prynz Vjedrich August, syn prynza Jurja, je ſo ſ mórflič ſupiel, hózej bě ſo w měſazu juliu podač, ſaſo do Draždanza wročiſt.

Sakſke hózne bibliſte towarzſto budže ſwój lénny ſwiedzeñ ſetka 7. ſeptembra w Draždanzač ſwjeczicž, 8. ſeptembra budže tam pač lénny ſwiedzeñ hózneho miſioniskeho ſwiedzeñia a tón ſamn džen tež draždanzač ſtaſtoralna konferenza wotdžerzana.

Džekarječ J. G. Berndt na knejim dworje w Mittel-Oberwitu mějeſte 14. augusta popołdnju to njeſbože, ſo pſchi domoſtveſenju džecjela ſ woja, na kotrež bě ſo ſyňk, dele paný a bu tak ſtraſhne pſchejědzeny, ſo na měſce morwy ležo wofa. Wón bě 63 lét starý.

W Großgraupe ſu ſo 10. augusta w nožy wſhē podlaſtske twarjenja tamniſcheho kralowſkeho rycerſtubka, taž tež wſhelaſe wjeſte hózne wotvalile. Hród je ſtejo wofa.

W Počaplu poła Draždanza je ſo 7. augusta rano prénja ſopacj ſemje dla ſapokoženja ſaklada ſa tamniſku nowu zyrke wuryka.

W Lipſtu je wot 3.—5. augusta 23 kandidatorow duchoſtwa pruhowanje pro venia concionandi wobſtačo.

W Kenauthainje poła Lipſta bu 16. augusta 30letna džowka wumjentarka Bartmuža ſ pſcherějnjeſ ſchiju we koju morwa namalana. Zeje nan mějeſte tež narěſnjenu ſchiju, běſte pač hiſeje ſiwy.

Na ſakſko-bajerskej želeſnicy padje 12. augusta ſchafnar Šack ſ wofa na koliu a bu jemu hózwa wot kofezow wotmjeſzena.

Woſtryče ſtatuz abo poſtaču něhduskeho němſkeho woſtowodžera Armina abo Hermana, kotrež je w čaſu romſkeho hózora Auguſta jene romſke woſtlo w Němzach ſbič, je ſo 16. augusta nědaloko měſiachka Detmolda na ſwiedzeñ ſaſtupjeſtalo. Něhdje 15,000 (po někotrych piſmach 40,000) pſchiſladowarjow běſte pſchitomnych, bjes kotrejmiž běſte wjèle wojerſkich a ſpěwanſkich towarzſtow, taž tež turnarjow. Wjérch Lippe, kž je kujes detmoldſkeho kraja, běſte wſhlikh němſkich wjerchow na tón ſwiedzeñ pſcheproſyk, tola běchu ſ wjericha wſhitzu jenož ſwojich ſaſtupjeſtow poſtali, jenož němſki hózor bě tola pſchijer. Šaſtupjeſt němſkeho luda, to rěla: ſapóštanž němſkeho rajchtaga ſ zyla pſcheproſcheni njebečnu, ſchtóž budžiſche wſhak cíim bôle ſkuſhako, dokež je runje němſki lud ſ shotowjenju Arminijoweho pomnika ujmjuju pjenies ſawdač.

Zalo němſki hózor 15. augusta do Detmolda pſchijedze, jeho tam jara puſhne a radostne witaču. Wón w tamniſkim hrodze wotſtupi, hdež buchu jemu ſaſtupjeſt druhich němſkich wjerchow prijödkſtajeni. Wjérch běſte jemu wulki ſakſowý čah wuhotonaných a ſpěwanſkich towarzſtwa jemu pělne ſaſtaniczlo (Ständchen) muſpěwacu. Nasajtra hózor najpródy ſ 55. infanterieregimentom, kotrež tam ſteji, parabu wotdžerža a ſo pſchipečenju na wýſchinu, Grotenburg pomjenowanu, poda, hdež je tón pomnik poſtajeny. Generalny ſuperintendent Koppen ſwiedzeñ ſte predowanje po knihač hózniſtow 33, 8 wotdžerža a tajny radžicel Preuſ ſwiedziuſtu ryc. Potom radžicel Lüders ſ Hannovera pomnik hózorej pſchepoda a tón jón ſa wobſedzeñiſto němſkeho luda wupraji. Potom ſo hózor ſoko woſoko pomnika wjeſte a ſedjeſtaj w jeho woſu tež wjérch Lippe a kujes Bandel, kotrež je tón pomnik wumyſlit a tež ſhotowit abo tola ſ džela ſhotowicž

dač. Pjeniesy ſ temu je wón najbole w němſkim luda naſberač a ſlonečne pola němſkich wjerchow naproſyk.

Dokež je ſo ſtrowoſč němſkeho hózora gýle wobtwerdžika, tač ſo je wón w tu hózili dospołne ſtrowy, dha drje je lohko možno, ſo wón po ſlonečnych wulkih manövrah a po pſchebyču nětoreho čaſha w Baden-Badense w ſapochatku měſaza oktobra do Italije poſeđe, ſo by tamniſcheho krala wopytač.

Bajerski prynz Karlo je 16. augusta w Tegernſeju ſ konja panýk a ſo pſchi tym tač wobſchložit, ſo dyrbieſche bóry wumrječ. Wón bě 7. juliua 80 lét starý a je syn njebo bajerskeho krala Maximiliana a bratr ſakſkeje kraloweje macjerje a ſakſkeje kraloweje Marie. (Prénscha je wubowa njeboheho krala Vjedricha Augusta. Pruska njeboha kralowa Hilžbjet a tež jena ſotra a teho runja tež macz nětciſcheho awstrijskeho hózora.)

Někotre nowiny powiedaja, ſo je poſnaňskemu arzbiflopcu hrabi Ledochowſtemu jene lěto ſchraſy ſpuſtežene, tač ſo budže wón jenož dwě lěče, to je, hač do 3. februara 1876 w jaſtwie ſedječ dyrbieč. — Wſhitzu katholſzy duchoſtui poſnaňskemu arzbiflopcu, kotsiž teho dla w jaſtwie ſedžachu, dokež prajicž nočyku, ſchtó je potajny arzbiflopowý ſaſtupječ, ſu w tychle dnjach ſ jaſtwa puſteženi, dokež je wuſlědzeny, ſo je poſnaňski tačantſki kujes ſ imenom ſeurowſli tajke ſaſtostniſto potajne wjedě.

Ša pſchebywanja hózora we Wročławje (Breslau) pſchi ſkadnoſči tamnyh wulkih manövrow ſo wulke pſchihoty činja a ſu ſaſtupjeſt měſta Wročławia 30,000 markow ſ temu pſchiſwolili.

Šromadžina, kotrež w Bonne ſa uniju křeſcijanſkich wěruwſnaczow, to je, ſa někajte ſienoczenje tych ſamnyh wurađowanja w tu hózili džerži, je hízom někotre punkty wuſednaka, w kotrejž ſo ſuadž tajke ſienoczenje ſtač mohlo. ſsu tam woſebje duchoſtui starolatholſkeho, anglikskeho a gricholatholſkeho wěruwſnacza ſhromadženi. Romſkolatholſzy a evangeliſzy tam, taž ſo ſda, ſ zyla pſchischi ſjeſtu a po tajkim tež najſkerje ſ teje wězny ničo zyko njebudže.

General infanterije, Zajtow, kommandeur 1. ſchlesyjskeho grenadierregimenta No. 10 je 12. augusta wumrječ. Wón w němſko-françowſkej wójnje 7. armeekorps kommandirowacše.

Awſtria. Křežor Franz Josef w tu hózili w wojerſkim lěhwje bliſko Brucka pſchebywa, ſo by tamniſche manövry woſtla wobledžbowac. — Žadny regiment je poruczoſč doſtač, ſo na dalmatsko-turkowſke mjeſty podač. To je ſo dla revoluzije ſtač, kotrež je, taž hízom ſnajeum, w Herzegovinje pſchecžwo Turkam wudyrka.

W Praſy tamniſki arzbiflop a kardinal wjérch Schwarzenberg ſwój 25letny arzbiflopſki jubilej ſwjeczſe. Wobdželenje měſtečjanow bě jara ſyline.

Galizijski hózorowý naměſnik (Statthalter), hrabja Gołuchowſki, je tamón tydžen wumrječ. ſchtó na jeho měſtu pſchilidze, njeje hiſteče wěſte.

Madžaram a awſtriskim Němzam je jara njeſlubo, ſo poſtanje křeſcijanſkich ſerbow w Herzegovinje dale bôle pſchibjera, pſchetož ſpomnjenym Madžaram a Němzam wſho ſimierdzi, ſchtóž by ſklowjanam jenož mohlo nětak ſ lepſhemu ſkuſiſ. Teho dla tež žadny dživ njeje, ſo je Turkam dowolene, ſo ſimierdzi nědaloko ſlela pſches awſtriski kraj marſchirowac a tač poſtanjam do hribjeta panycz.

Ružowſka. Škoro žadny tydžen njeſańdže, ſo bydu nowiny powieſcz wo ſakſowja noweho gymnaſija, ſeminara, realneje abo někajte druhéje ſchule njeſchiniſeče. Ministerſtwo je tež wobſedžerjam ſabrikow pſchilaſač, ſo maja ſabrikſle ſchule ſakſ-

jič, w kotrymž bydu dječki fabrikskih dječacjerjow abo mlobzi dječacjerjo školsku mučžbu dostawali.

W Katlašu a to w stronje, kotaž ho Swanezija imenuje, bě někajti sběl' wudhrík, je pak híjom saho podezřený.

Turkowska. Revoluzia Ischecijanow w Herzegowinje dale a bôle pschižbiera a hac̄ dotal Turkijo pschežiwo nim nještu nicž wudobyc̄ moħli; haj sběžlarstvo je tež w suhodnej Božniji wudhrík a te bjes Koſtajnizu a Dubizu, hdež sběžlarjo turkowsku stražnizu (Wachhaus) nadpančku, dwoju wojsakow fabichu a dwoju se wschelakej dobylej bronju jateju wotwiedzechu.

W Herzegowinje su powstanzy maku twjerdžisnu Goransko dobyli a wschéh turkowskich wojsakow lotfij tam bědu, morili. Teho runja je jim městaško Metokija do ruli panjko.

Turkowsli sultan čže, kaj turkowske nowiny wudawaia 40,000 wojsakow na powstanzy w Herzegowinje a Božniji požlač; hac̄ dotal ju pak jena kódž jenož 200 muži pschižweska a pola skela na kraj wužadžika.

Sserbia. Dokelž je ho sa bližši hejm (slupschežinu) wjazy taſtich mužow sa ſepožlanzow wntwoliko, lotfij su pschežiwo nětčiščemu ſerbskemu ministerstu, hac̄ taſtich, kiz su sa nje, dha je dotalne ministerstu se ſkuzbý ſtupiko. Wjeh̄ bôršy taſtich knježic̄ sa ministrow poſtaſi, lotfij su s wjetšinu hejma jenajšeho ſmyšlenja. Tuta wjetšina budje pak naſslerje na to cijichcež, so by wjeh̄ Miklan ſerbske wójsko Sserbam-Ischecijanam, kiz su w Herzegowinje a Božniji pschežiwo Turklam poſtaſnyli, k pomozu poſtaſ.

Schpaniſſa. W nowishim cjažu su bjes ſkalowſkimi wojskami a karliſtami saho wojoوانja byle a ſda ho, so su ſkalowſzy dobywali.

Ze Serbow.

S Buduſčina. Pschedžyda ſakſkeho krajucho konfitorſta, t. tajny radžic̄el s Könneritz je 12. augusta na swoim ryezertuble we Wuhancižach njejabžu wumrjek; Bože ruczka je jeho ſajaka. Wón bě gremy a mudry ſaſtojnīk a wot lēta 1844 hac̄ do lēta 1861 kraſli direktař w Buduſčinje. — Jeho ſhowanje ſta ho 16. augusta rano w 7 hodžinach a to po jeho ſamžnej woli we wſčej cijichcež.

— Wohen i kotrymž ho 11. augusta rano w 1 hodžinje domsle, brožen a wumjek hčžnička Heiný wotpaliču, je pječza wěſty Pejbold ſaſtojkt a ho teho bôršy tón ſamy djeñ wuſnak. Heinā je psches tónle wohen wſčho ſhubik a bě tón ſamy wječor halle žně domoj dowosyk. Wón je, dokelž jeho wěž ſkomjaneje ſčeli dla žane ſawěſzenje towarzystwo do ſawěſzenja njeſwa, psches tole njeſbože do wulſkeho hubjenſta ſapaný a myſlimy ſebi, so je wón jako sprawny a dječawý muž derje hódný, so bydu jemu tajz, kotrymž je Boh tón knjez wjazy wobradžit, něčto ſe ſamſnej ruku ſobudželic̄ čhyli.

— Saňdženu ſobotu je druhí, hewal w Kamjenizu ſtejazg bataillon tudomneho infanterieregimenta do budyskeje bliſloſeže pschičzahný a ſwoje kwartiry w Sczijezach, Katarjezach, Czichonzech, Vörku, Delnię Rinię, Nadžanezech, Hownjowje, Wurzach a Tselianach wobežahný a je ho 16. augusta tak mjenowane regimentske exerzitowanje ſapocžako, kotaž hac̄ do 23. augusta traje. Na ſledovozym dnu ſo zyka regiment do ſitawſkeje stronu poda a tam kwartiry doftanje. Brigade-exerzitowanje tam hac̄ do 31. augusta traje. Potom budje zyka 23. diviſija wokoło Lubija, Herrnhuta a Bjernacjiz manövrirować. Budyskej bataillonaj ſo 15. ſeptembra wróćitaj, kamjeniſki pak djeñ poſdžiſho domoj pschiūdže. —

Prýnž Jurij je wejera, 20. augusta, ſem pschižet a ſebi tudomny regiment priodſtaſiež dat.

S Delnjeje Hórkli. Tudomna Madlena Neumannowa je ſa to, ſo je džowku Hanu Höhniz s rěki, něhdje 10 kohci hruſoleje wužahnyka a tak psched ſatepjenjom ſwarnowala, wot budyskeho kraſleho hetmanſta ſjawne počhwaljenje a pschiipoſnac̄e doftala.

S Tumiz. Tudy bu wónano jenemu wotročlej noha rosmjezena, ſi kotaž běſche někak do mrežazeje maſchinu pschižhot.

S Pschidoka. W tudomnym hac̄e je ho 12. augusta 19letny žukelnitski Dittos pschi ſupanju tepik.

S Zolowa. W noži ſi 14. augusta bu tudomny ſiwnoſežet Šchokta, kiz běſche pomozny nôzny dohladowat na jeleſnicy, wot ſpěchneho czaža pschejedženy a na kruchi roſtorhaný. Naſſlerje je wón prjedy wužny a njeſe potom ſahe doſez na ſtronu ſložic̄ moħt. Wón běſche hewal ſtróſy a dječawý cžlowječ.

S Wulſkeho Wožyla je naſ ſa ſrudna powieſc̄ doſčka, ſo je tam tamniſchi ryezertubler, knies Jan Jurij Mučka 16. augusta w ſwojim 51. lětze wumrjek.

Přílopk.

* W Kamenizu je wónano tamniſchi knihwajar ſ. Robert Kilian wumrjek.

* W Draždjanach je wěſty Begand ſ Marktstadtia wónano ſwoju předawſku lubku, wěſty Burschez ſ Lipska, ſatſelic̄ pýtal. Wón je ju tež trječik a do praweho boka cježlo ranit. Ma to čhyſche hčětſje cježný, bu pak dožahujený a pschi nim dvě pistoli ſama lačku.

* Němſki hčžor je knjeſej Vandelej jako wumuſlerjej a ſhotowarjej Arminijowje poſtaſow krónski rjad tſeežje rjadowonje ſpožc̄ik a jemu lětnu ſdu wot 12,000 markow wuſtajk a jeho manželska, jeli Vandel prjedy njeſe wumrje, potom jako wudowaljenje 600 m. doftanje.

* Š Kreuznacha pišaja, ſo je wónano ſatrafchý ſlivl wjež Kirm nimale zyku ſahubit. Woda tak ſpěchuje pschižerac̄e, ſo jej wjele wobydlerjow wuželnyj nježběſche. W jenej ſenicek hčži, kotaž ſokny povalichu, je 19 cžlowjekow wo ſitwenje pschiſko a hac̄ do 7. augusta bě ſ zyka 32 cžlowjekow ſama lačku. Počoza twarjenjow je ſpovalaných a druha počoza tak ſlažených, ſo budja ſo pschetwaric̄ dyrbječ. Skót je ſo nimale wſchitkón ſatepit.

* Šlonečnje je ſo ſwonylijeſkemu miſčtrej Hammey radžito, taſku ſchpahu wudžekac̄, ſo ſo tak mjenowaný hčžorſt ſwón a Rödne ſi njeſ ſwonič ſodži.

* W Brjanslu (w Ružowſlej) je 20. julijsa jara wulki wohen byl, psches kotaž ſo na 600 twarjenjow, 5 zyktwów, někotre ſchule, haptyla atd. wotpaliču.

* Ta ſhromadžina, kotaž čhyždu we Wrótkawje tak mjenowaný ſtarokatholikojo 20., 21. a 22. augusta wotdžerječ, je hac̄ na dalsche wotſtorežena.

* Blisko Tuchla běſche psched dleſčim čažom wěſty Wiesa wumrjek a běſche něhdje poſt milliona tolef ſamōženja ſawostajk; tola njebe ſnate, hac̄ ma žanyč herbow. Duž ſu jeho ſmjeru w nowinach wossewili, po čimž ſtaj ſo dwaj herbaſ ſama lačkoj, jedyn kubler w Schumionzh a jedyn reſniſki miſčtre w Tuchlu, wot kotaž ſo ſo 250,000 tolef doftak.

* W Delowje w Cjechach je 8. augusta jena žona wumrjek, kotaž bě 115 lět ſtara.

* Węsty Gädler s Neudorf-Laubn bu 6. augusta wot budysteho wokrjechnego žuda k 2 lětomaj 4 měsazam khostarnje wotkudženy, dolež běše w Schopenkez hospčenžu w Koprzač a hewak tež w Kumbwaldje wschelake wěžy kranže.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanž Depla. Młoj Motsko, hdje dha pak by řhodžit, so by tak struchý?

Mots Tunka. Ja běch w swérinarni, kotež druhý tež „Thiergarten“ mjenuju, a widžach, tak ludžo wote mře du. Duž ſebi domyſlith, pěknaje je ke mřchi hicz, ale na jene dobo ſo wulka hara ſbeže.

P. D. Lola niz bjes ſemſchazymy ludžimi?

M. T. Haj, haj, a to hřeheze bjes žonami. Wěſta Mu-dračowa mandželska bě tak hawolutač počaka, ſo ſebi druhé my-flachu, ſo je ſo ſchcipala řhetro natuſkala. Wona s rulomaj machasche, ſo ſebi myflach, ſo budže ſchomý podtorhovac, a wočasche: Młoj Liba je wulki muž, tón može činic, kaž hče, wón ma wſcho „über“, wſcho, wſcho — — !

P. D. Je dha jeje mandželski wo prawdže tak mudry muž?

M. T. To ja njevém, ale tak wjèle wém, jo wón, hdny jeho wondanjo ſe „Sserbſkimi Nowinami“ w ružy widžach hicz, jenož tak wołoko ſebje pjerſesche a pſchi tym pſchego ſwarjeſche: ſjerbl rapall! a druhé taſke ſkowa, ſo ſo nabojač a ſhetsje ruce ſa rěblowu řhenu ſločiň a ſo ſhovac, hewak bych ſebi móhle puli doſtač.

P. D. Dha drje ſebi muž a žona w taſkim ſlutku pom-hataj?

M. T. Haj, mi ſo zjle tak ſdasche.

Cyrkwienske powjesće.

Wěrowani:

Pětrowſka žyrkej: Jan August Hofer, počonež w hospčenžu k bělemu konje, s Gerschu Theresiju ſwudowjenej Šyman-kowej rodženej Žyžez. — Jan Hendrich Krumholz, měſchčjan, řežer a ſtrahypotworowých fabrikant, s Mariju Madlenu Langez.

Křčení:

Pětrowſka žyrkej: Vjedrich August, Michala Kruschwitz,

měſchčjan a řežer, ſ. — Jan Richard, Jana Bohumila Tro-dlerja, maſchinuwierjerja w papieriku, ſ. — Jan Wylem a Mar-ežin Vjedrich, Pawela Roberta Viſchli, měſchčjanſkého diałona w Plauenje dwójniſtaſ ſynaj.

Michał ſla žyrkej: Větr Paweł, Bernharda Valkarja, džec-kočerja pod hrodom, ſ. — Paweł Moř, Jana Milanje, dohla-dowarja na jeleſnizy pola Číšan, ſ. — Křchrſliana Minna Hebwiga, Hendricha Oskara Hanscha, ſamkarja pod hrodom, dž. — Maria Emma, Jana Mikulowicha, počoneža pod hrodom, dž. — Hana Selma, Handrija Mitascha, wobydlerja na Židowje, dž. — Katholicka žyrkej: Michał Jakub, Jana Almera, wobydlerja, ſ.

Zemrjeſi:

Džen 5. augusta: Hana Amalia, Jana Scholty, ſahrodnika w Číchońzach, dž., 9 m. 19 d. — 7., Ernst Edwin, Ernst Eduarda Černka, wojnarja w Šruboczizach, ſ. — 11., Větr Handrij Žybla, wumjeňkar na Židowje, 91 l. 1 m. 22 d. — Jan Jurij Wiązka, wumjeňkar w Křelnje, 65 l. 8 m. 18 d.

Cjahi po jeleſnizy.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Wotjehd ſe Šhorjelza	140	30	515	755	1115	245	516	715	1028
Lubija	25	335	65	840	1225	335	550	80	115
Budyschina	235	45	645	915	1240	410	620	835	—
Biſtopižy		spěchý cjaſh	430	720	950	115	445	645	910
Radeberga	—	50	750	1025	160	520	715	945	—
Pschyjehd do Draždjan	345	525	820	1050	215	545	740	1010	—

Se Draždjan do Šhorjelza.

Wotjehd ſ Draždjan	—	630	915	1210	340	50	80	1115	1225
Radeberga	—	75	955	1245	415	535	830	1145	sp.cjaſh
Biſtopižy	—	740	1030	120	445	615	95	1220	—
Budyschina	—	815	115	20	520	650	945	1255	145
Lubija	60	90	1145	240	60	730	1015	130	217
Pschyjehd do Šhorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	248

Se Radeberga do Ramjeňza.

Radeberga	750	950	210	550	115	Ramjeňza	525	845	1145	40	540	725
Počejniza	820	1015	240	625	1140	Počejniza	545	95	125	435	60	750
Ramjeňza	840	1040	30	650	120	Radeberga	615	935	1232	50	634	825

Se Lubija do Žitawy.

Lubija	610	910	1230	40	85	1110	Žitawa	450	715	1020	220	65	95
Herrnhut	640	940	10	430	830	1140	Herrnhut	530	755	1055	255	615	950
Žitawa	715	1020	140	510	95	1215	Lubija	555	820	1125	325	715	1015

Tucne ſicby woſnamjenja cjaſh wot 6 h. vječzor hac̄ 6 h. 59 min. rano.

Cjahi hornolužiskej jeleſnizy.

Se Kohlfurta do Škololžy.	Se Škololžy do Kohlfurta.							
Kohlfurt	315	135	415	Škololža	11	104	10	820
Hórla	4	52	4	52	—	11	31	427
Niſla	430	212	513	Wilow	—	11	47	440
Wilow	455	24	528	Mückenberg	—	12	125	010
Wujesd	535	242	555	Ruhland	830	1234	516	1026
Eas	6	0253	611	W. Wilow	855	1251	529	—
Wejerežy	640	3	635	Wojerežy	935	117	5154	—
W. Wilow	720	3	27	Eas	10	3	137	610
Ruhland	635	830	343	Wujesd	10	30	154	624
Mückenberg	654	858	356	Wilow	11	5	223	644
Wilow	720	939	414	Niſla	11	35	242	658
Ruhland	739	10	8428	Hórla	11	54	254	77
Škololža	8	010	35443	Kohlfurt	12	45	335	735

Tucne ſicby woſnamjenja cjaſh wot 6 h. vječzor hac̄ 6 h. 59 min. rano.

Na Němjanſkej ſastawje te cjahi ſaſtoni, liž 3 hodi. 15 min. a 4 h. 15 m. ſ Kohlfurta, 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. ſe Škololžy wotjehdu. Wilow je Elſterwerda, Wilow je Liebenwerda a Škololža je Falkenberg.

Se Šhorjelza popoſdonju 4 hodi. 30 min. wotjehuji mňoſech tón ſhamón džen pſches Hórlu (5 h. 2 m.) po hornolužiskej jeleſnizy hac̄ do Ruhlanda (7 h. 16 m.) doječ, daſe pak cjah tón džen njejevje;

z Ruhlanda dopołdnja 8 h. 30 m. wotjewski, mózgach psches Hörlu (11 h. 54 m.) hizom 12 h. 45 m. w Shorjelu bycz. — Hdyż dżesč s Budyschina psches Shorjel na hornolužisku železnizu, dha masč s Budyschina najposdžischo popołdnju 2 h. — m. wotjecz; jeli s Budyschina s drugimi čahami wotjedžesč, dha dyrbisč hacz do Kohlfurta doječz, so by na hornolužisku železnizu pschischt.

Hdyż dżesč s Budyschina psches Radeberg na hornolužisku železnizu, dha masč tam rano 6 h. 45 m. wotjecz psches Radeberg (rano 7 h. 50 m.), Kamienz, swotlal rano 10 h. 50 m. wotjewski do Wysokiego Bułowa 11 h. 21 m. pschijedžesč. Hdyż pal s Budyschina popołdnju 12 h. 40 m. wotjedžesč, dha 4 h. 8 m. do W. Bułowa pschijedžesč.

Hdyż dżesč s Budyschina psches Radeberg, Kamienz do Barline, dha masč s Budyschina rano 6 h. 45 m. wotjecz a pschijedžesč do Barline popołdnju 2 h. 11 m. Abo ty mózgach s Budyschina tej połdnju 12 h. 40 m. wotjecz a budżesč pop. w 9 h. 35 m. w Barlinie.

Shtož pal s Kamienza hizom dopołdnja 6 h. 40 m. wotjedże, budżesč popołdnja 11 h. 20 m. w Barlinie. S Barline wujewski do połdnju 7 h. — m., popołdnju 12 h. 45 m. a 3 h. 10 m. mózgach na tym samym puczu a tón samy dżen popołdnju 2 h. — m. a 9 h. 45 m., abo w noz̄ 12 h. 55 m. do Budyschina, pschijecz.

Lipka bursa 19. augusta.

Awstrijski papierjaný schégnak 1 ml. 83 np.; awstrijski głéborný schégnak 1 ml. 85 np.; russa lenorublowa bankowla 2 ml. 81 np.

Ca weżerawshim placjesche w Barlinie:

spiritus 56,8—56 ml.; pschenza 192—226 ml.; rojla 161—182 ml.; jeczmien 165—168 ml.; wowl 129—190 ml.; hróč jédzny 177—233 ml.; piżm 167—183 ml.; rępitowh woli (kwęczenie) 58 ml.; tanh woli 58 ml.

Telegrafisski bureon w sadnym twarjenju pôsta na bohatej hafy je kóždý džen wotworený wot rano 8 hacz wiecior 9 hodzinow.

Płacjenna žitow a produktow w Budyschinie

14. augusta 1875.

Žitowh dwoś: 3457 měchow.	Na wikač		Na bursy	
	wot ml. np.	hacj ml. np.	wot ml. np.	hacj ml. np.
Pscheniza 50 kilogramum	1171	1280	1131	1250
Rožla	918	949	918	949
Jeczmien	797	855	815	852
Wowl	750	8—	8—	850
Hróč	—	—	—	—
Wola	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Jahly	16	—	—	—
Hejduschka	1970	—	—	—
Berąk	—	—	—	—
Butra 1	250	275	—	—
Šyno 50	580	6—	—	—

Kóz pscheniz po 170 punt.: 19 markow 90 np. (6 tl. 19 ngl. — np.) hacj 21 ml. 76 np. (7 tl. 7 ngl. 6 np.). — Kóz rojla po 160 punktach: 14 ml. 68 np. (4 tl. 26 ngl. 8 np.) hacj 14 ml. 98 np. (4 tl. 29 ngl. 8 np.). — Kóz jeczmienja po 140 punktach: 11 ml. 15 np. (3 tl. 21 ngl. 5 np.) hacj 11 ml. 97 np. (3 tl. 29 ngl. 7 np.). — Kóz wowlka po 100 punktach a po starym cijfle: 2 tl. 15 ngl. — np. hacj 2 tl. 20 ngl. — np.; raps: — tl. — ngl. — np.; jahly 5 tl. 10 ngl. — np.; hejduschka: 6 tl. 17 ngl. — np.; berąk: — ngl.; butra: 25 hacj 27 ngl.; jyno po 100 punktach: 1 tl. 28 ngl. — np. hacj 2 tl. — ngl. — np.

We wudawarni „Serb. Nowin” je ſ dostacju:

Napoleon I. a jeho, wojuy. Spišak J. A. Pohoncz. 50 np.

Oberlin. Jeho žiwjenje a skutkowanje. I. 25 np.

Aschiżne w ójny. 25 np.

Nappad pola Bułez. 25 np.

Jakub abo Boże słowo dyrbi w ciałowisku žiwjenje dostacj. Wot R. Kulmana. 25 np.

Genovesa. Rjane powiedanczko se stareho czaſa. Sa herbske maczterje a dżeczi pscheskoj M. Hornik. 50 np.

Robinson. Rjane powiedanczko, woszepie sa młodych ludzi. Wot R. Kulmana. 50 np.

Sahrodniſtwo. I. džel: „Sadowa sa-hroda.” „Rostwuczenje wo plahowaniu hadowych schtomow a t. tlow.” Spišak M. A. Kral. 60 np.

Hrod na shorjelskiej horje Landskrona je abo Boże wodżenia su dżiwne. Powiedanczko se starzych czaſow wot J. B. Muczinska. 25 np.

Szwernaj ſu ſu baij. Powiedanczko se herbskeho žiwjenja wot J. B. Muczinska.

S pschibawkom: „Straschna kwartira w Franzowskej.” 30 np.

Spewy sa herbske ſchule. Prěni ſechiwk. Shromadzene wot R. E. Piekarja. 25 np.

Bibliske ſtawisn abo historijski wuczawki se stareho a nowego testamentu. 1 ml. 25 np.

Wenczki ſiakkow abo ſbérka moich powiedanczow. Wot J. B. Muczinska. 30 np.

Kryjstof Kolumbus abo namakanje Ameriki. Wot Dr. Somera. 25 np.

Sserbske bašnje, swojemu wulzy lube-mu ludej podate i wujitkaj a fabawenju wot H. Seilerja. 25 np.

Selenka a jeje wobhlerjo. Wot R. A. Jencja. I. džel 55 np. II. džel 55 np.

Boža kráknosz w stworbi. Wot J. B. Muczinska. I. a II. džel, kóždý po 25 np.

Cjorny kóš a drósnia. To ſu: herbiske spewy sa młody, wieskoły lud. Prěni ſbér 10 np. Tego runja drugi ſbér 10 np. a třeci ſbér tež 10 np.

Sahrodka kwětkoja. To je dwójz dwa-żecji herbskich spewow sa pełne dżeczi. 10 np. — Tego runja: Druha wjetſcha sa-hroda kwětkoja. 10 np.

Borcžate, kalate a palete cžmješy, wosz a ſchershene. Prěnia wobrada. 10 np.

Serbski wustojny pežołat abo ſak dyribisč w herbskim kraju pežoły plahowacj, so by najwjažh wujitka wot nich mél. Wot R. Kulmana. 75 np.

Gustav Adolf. S jeho wobrasom. Wot R. Kulmana. 75 np.

Boże dżeczjo. Hodowne rosrhczenje Božego dżeczja i njebjeslimi wobhlerjemi. Wot R. Kulmana. 15 np.

Bohumil. Rjane powiedanczko ſ třicetiletnje wojny. Wot R. Kulmana. 25 np.

Bonifacjus. Žiwjeniſki wobras se ſastarſkich czaſow. Wot R. Kulmana. 25 np.

Chwalba Boža. Pjatnacje hymnow. Wot hrabinki Amalije Niesch w Rjezwanicidle. 30 np.

Ptaci ſkwaſ ſ mandzelstwom. 5 np.

Wuherski kherlus. 5 np.

Kſchecjna. 5 np.

Rajnowscha a najlēpscha punktirkižka. 10 np..

Lampertowy ſlawny balsam psche-wicz so hizom nimale 100 lét nakožuje psche rheumatismus — bolazu wicj — drjenje w ſtawach — bol w plezach — kribjetbolene atd. — Se ſnatym ſelenym wukozowanjom doſtacj sa 1 a 2 maržy we wſchek hapt-ſtach Salikeje.

Na wěſchti

Serbske Nowiny, ſliegende Blätter, Kladderadatsch, Berliner Tageblatt, (23,000 abonnentow),

kaž tež ſa wſhē druhe nowiny tuſraja a wukraja wobſtara wſchedne porjadnje a po najtunischiſtich placzisnach

Rudolf Mosse

w Lipsku, Grimm. Straße 2.
w Draždjanach, w Chemnitzu,
Altmarkt 4. w Rosz- u. Holzmarkt-Ede.

Epilepsi

(padazu khoroscj) hoji litinje ſpecialny lekar Dr. Killisch w Draždjanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (prędy w Barlinie). Sahojenja po ſtach!

Dobry eilenburgski kattun we wulkim wubjerku, móbre cziszczenje, płat a posłeczeowe na wobleczenja, někotre sta płatowych resterow po najtunischich placzisnach porucza
W khamach ko herbski ryczi.

Eust Pech
na žitnych wikaх.

Kořowe khamy R. Lindau w Budyschinje

pschi inkażowych hětach 351

poruczeja swój skład makolenzow, narczow a wsche družiny horujeje a spodneje kože w zylym a w jenotliwym po tunich, ale t w jedych placzisnach.

Hdyž hym netko lokalitety mojich pschi žitnych wikaх czo. 634 leżajych kolonialtworowych, tobakowych a cigarowych khamow, laž tež moju destillaziju spodobnje powjetshil a sfradowat, poruczam te same czesczenym Serbam Budyschyna a wokoloſce ſ dobrociwemu wobledzbowanju a lubju ja födemu najlepschi tworu pschi w schomožno najtunischich placzisnach, laž tež sprawne poſluženie.

J. E. Glien.

Meschwarzka haptika w Budyschinje Max Schünemann.

Dr. Whigtova wodzicza ſa woczi, originalna blescha 100 np., univerſalna rany-hojaza žalba, žerdla po 20 np.,

Mohrenthalſka žalba, ſchachticza po 15 np.,

polver psche kólkę a wuzitkovy polver, palecik po 50 np., mlókovy polver, butrový polver, blescha po 50 np.,

Dr. Meyerowiy bely bröſthrop, blescha po 75 np., ſenčlomjedowy extract psche bröſt a ſchijubolenje, blescha po 75 np., aromatiſka wiezna wota, w paltach po 60 a 40 np.

Krejcziſzaze pille, ſchachticza po 25 np.,

Romershausenowa ephenza ſa woczi, blescha 75 np.,

Eisenowy a Bergnerowy parny žiwjenſki thej, blescha 65 np., pleſtyrki psche kurjaze woka, žalbu psche kule atd.

Manufakturowe a modotworowe khamy Jan Jurij Pahn

na torhoſteju podla hłowneje straže (Hauptwach)

porucza we wulkim wubjerku

drobnjeſtmuhate židzane tkaniny, kóhcz	10	nfl.	a drózſcho,
5/4 czorný taſt,	20	=	=
5/4 = gros cachemire (rips),	25	=	=
5/4 ſcheroſki žida-žomot k jaketam,	2 fl.	15	=
5/4 dwójny lustre,	3	=	=
5/4 long-rips k drastam	6	=	=
5/4 plát teho runja	4	=	=
8/4 plaidy dobreje dobroscze	9	=	=
10/4 ſcheroſki czorný rips	12	=	=

Aukzia oldenburgskeho dójneho ſlotu.

Sobotu, 28. augusta, pschipoſdnju w 11 hodzinach dany w Budyschinje w przedawſzej Förlar jez lezomnosci (w dworze podla wudawarnje „Serb. Nowinow“) na lawſtich hrębjach wulku dželbu rjaneho wypoloszczelneho dójneho ſlotu a młodych bylow na pschebadzowanje pschedawacj. — Wscho bližsche psches k. H. Meihela w Budyschinje.

Eſenshamm w Oldenburgskej.

Achgelis & Detmers.

Palenz.

Najlepschi czisty palenz, prawdziwy żitny palenz a wschtke družiny ſakſkih palenzow kueſam khamarjam a korezmajarjam po jara tunich placzisnach poruczataj

Ginzel & Ritscher.
na ſwonkej lawſkej haſzy a na wulkej bratrowskej haſzy.

Zena maſkowna ſheža a brójen ſe ſabowej a ſolowej ſabodu, poł hodziny wot Budyschyna, je ſe ſwobodneje ruki na pschedan. Dalsze je we wudawarni „Serb. Nowin.“ ſhonicz.

Zena herbska poſilla je we wudawarni „Serb. Nowin“ na pschedon.

Epilepsiju,
padazu a torhozu ſhorocze, bröstne a žoldkowe wiſliſchrza ſo pod — rukowanjom — trajne wotſtronja. Sahonjenje weste a psches liſt.
C. F. Kirchner,
Berlin N., Vothenstraße 43,
prędy Lindenstraße 66.

Wo B. Kneißelowej włoſzowej tinturie.

Pomjenowana, wot najklawniſtich lekarjow (widz wopiskmo) najlepſe poruczena tintura, dopóſtnuſt najlepſhi włoſzowy ſred, ma w bleschach po 1, 2 a 3 markach na pschedan Heinr. Jul. Lincka w Budyschinje.

Młoczaze maschinu

nowſcheje dopolaſaneje konſtrukzije, wumocza ſa hodziniu tejko, laž 3 mloczazy ſa džen, wot 180 markow a drózſho franko na jeleſniyu pod rukowanjom a ejaſom na pruhu.

Ph. MayfARTH & Co., maschinowa fabrika w Frankfurtie nad Mainem.

Agent: Injes Chr. Höhna w Koſlach pola Budyschyna.

Sastarazyj bureau

(Versorgungs-Bureau)

w Šorjelu, Demianiplatz Nr. 9, porucza ſo wypolim injeſtwam, prinzipalne a mestoplatzny ſ dobrociwemu wobledzbowanju. Bytaſa ſo hospoſy, kucharki, holzy ſ podpjeſe ſtjenje, bonny, wotlubkarnizy, wucekki, pschedawarki, towarzchizy, ſlonomizy, inspektorjo a ſchozarjo, hajnizy, komoratky, ſtužbniſy, pschedupny, pinčniſy a palenz-palerjo.

Knjeni Wilhelmina Holke.

Róže, kaž tež pletwa sa njewiesty a kmotrow žu rjane a tu-
mač hauensteinskeje abo butrowskeje hašy.

Photographia E. Pofeldt w Budyschinje, nutekhod pschi theatrie
a ſ lotosnej hašy.

Wschitke družiny dobrých palenzow,

kaž tež wubjerny žitny palenz, liter po 18 np., porucza jako snatu dobru
tworu

J. Z. Glien
pschi žitnych wikach 634.

Wossjewjenje.

Dla sminjenja pschemenjenjow ja ſ tutym mojim czesczenym wobejjerjam
k nawiedzenju dawam, ſo ſo moje, hizom 28 lét w tudomnym měscie wobstajaze
klamy ſa pschedawanje czasznikow (segerjow) a jich porzedzenje kaž
prjedy tak tež nětko w domje knjesa tyšerskeho mischtra Lukza na žitnych wikach
a ſchulſkih hrjebjach čzo. 651 namakaja.

W Budyschinje, 21. augusta 1875.

August Scholta,
czasznikarski mischt.

Š tutym dowolam ſebi najpodwołniſko wossjewicj, ſo ſygm dženſa na
ſmuntſkomuej lawſkej haſy čzo. 120

atelier ſa khumſchtne ſubn,
ſubowe operaziſe, plombirowanie, cziszczenje, ſahnacze boleńſa
ſubow atd. atd.

wobewrak a budje ſtajnie moje najpiłniſko prözowanje, wſchitkim, w tajſim na-
ſtupanju na mnje czinjenym požadanjam, najlepje doſc̄i czinicj. Š poczeczo-
wanjom

W Budyschinje, 15. augusta 1875.

Gustav Joachim.

Kalmus

beleny, zylk a bělisy kupuje kózdu
dželbu po najwyšších placíſnach

Otto Engert.

Žena kheža w jenej zyrkwiſkej wby, ſe
4 ſtware, ſ brožnu a hródzu, kaž tež i
wulkej ſahrodu je pod ſpodochnymi wuměnje-
njemi na pschedanu. — Tež čze učtón
jenu khežu ſ polom abo ſahrodu w bliſkoscje
Budyschinia kupicj. — Wſho dalshe po-
wiedzi E. May na blejsche niže budyskej
tsleńſje.

**Rapſowe woſkutki a rapſowu
mułku ma ſaſo na pschedanu**

Adolph Krüger
na hornčerſkej haſy.

Šti ſchrotomjetaze ſyjaze maschinu ſu
poła podpiſaneho na wſchedanu.

Adolph Krüger
na hornčerſkej haſy.

Aufzīa.

Bondželu, 23. augusta 1875, rano wot 10
hodzinow budža ſo wot Jana Kilianno-
weho lubka w Kamjenej poła Matko-
Wjelowa
polne,
kuczne, | parzelle
drzewowe a ſtanjowe |
a reſtuklo ſ nowymi twarjenjemi bjes-
wuměnka a hospody na pschedadzowanje
pschedawacj. — Wuměnjenja ſo psched aufzīu
wossjewia.

Šromadzisna w hofczenzu w Kamjenej.

Jan Schneider.

Čjorne a pišane lüſtr, dwójny lüſter,
kaž tež zylo- a połwomjone klaniny k dra-
ſtam najtunischo pschedawa

Eruſt Peč
na žitnych wikach.

Devhny rjany wowejerſki poſ, ſiž ſo tež
k hońtwe hoži, ſchérh pudelk a 3 létu starý,
je na pschedanu. Hrđe? to je ſbonicj we wu-
dawarni „Serb. Nowinow.“

Zencho

pjekarskeho
vnya Aug. Bahličsich,
pjekarski mischt na žitnej haſy.

Hölcejz,

liž čze pjekarſtwo nauknyč, može pod
ſpodochnymi wuměnjenjemi poła podpiſaneho
do wuežby ſtupicj.

Aug. Bahličsich, pjekarski mischt
na žitnej haſy.

Holzu

ſa pjekarnju vnya Aug. Bahličsich, pjekarski mischt
na žitnej haſy.

Hölcejz, kotryž čze pjekarſtwo nauknyč,
može bory abo na Wladičala měſte doſtacj w
Budyschinje na herbskih hrjebjach 548.

Kedžbu!

Sberbszy hólzy a verbſke holzy, wulzy
a mati wotrocžy a džowki, liž čze hzedža
k nowemu létu do Němzow czahnyčz,
čyli ſo jutſje, njedželu, dopołdnju wot
8 hodzinow hacj do $\frac{1}{4}$ hodzinow po-
połdnju w hofczenzu „ſtotej hwěſdze“
w Budyschinje ſromadzicj, hdež teho
dla tehdoin wſchelazy ſublerjo ſ pirna-
ſkeje woſlovnocje pschińdu. Města ſu
dobre, ſda wyżoka a wobkhadzjenje pěkne.

K nowemu létu 1876 ſo 1 ſtmano kuchin-
ſka džowka, 2 ſylnaj hródznej džowzh, 2
ſylnaj konjazaj wotrocžlaj a 2 woſožaj
wotrocžlaj vſchi wſholej ſdže pytaſa do
ſlužby na knježi dwór w Hucjinje.

Na jene wjetſche ryczerſkuſlo poła
Draždjan ſo pschi wyſkoje ſdže k no-
wemu létu 1876: 1 konjazy wotrocžl,
2 woſožaj wotrocžlaj, 1 wulka džowka
a 2 džowzh do ſlužby pytaſa. Ženož
tajzy, liž maja dobre wopřima, njeſt
ſo njedželu, 29. augusta, popołdnju w
2 hodzinomaj w hofczenzu k „ſtotemu
ſlónzu“ w Budyschinje pschiwujedža.

Dweju rulueju poſhodzow pschi
zyrobje a tydženskej ſdže wot 4 markow
50 np. vnya

ryczerſkuſlo we Wjeleczinje.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawar J. E. Smoler.

Co. 35.

Sobotu, 28. augusta

1875.

Wot redakcije.

Dokelž ſmy ſebi ſami cijichczeńju wobstarali, ta pač hiſcheje zyle ſrjadowana nije, dha njemožemy dženja ničo druge wudacj, hacj jenož najnuſniſche naſeſchi. Pobrachowaze pſchichodnje wſcho ſarunamy a proſzymy bjes tym wo wotpuſhczeñje a wodacje.

Redakcia.

Krajnoſtaſſki bank.

Wobliczenje danje pſchi nalutowarni na prijedkſtejazu michalſtu termiju ſmaje ſo
wot 8. hacj ſobu 30. ſeptembra t. l.

W tutym czaſu ſo nalutowarske knižki expedirowacj njemoža.
Wſchē druge džela banka ſo bjes pſchetornjenja wobstaraja.

W Buduſchinje, 26. augusta 1875.

Direktorium krajnoſtaſſkeho banka kralowskeho ſakſkeho hornoluziskeho markhrabinstwa.

Wulke wuschedawanje.

Wuschedawanje mojich, w placzisne jara poniznych wurjadowanych tworow ſmaje ſo
pondzelu a wutoru 30. a 31. augusta.

Wuschedawacj budža ſo bjes druhimi wſchelatimi tworami woſehje
wołmjane, połwołmjane a požidżane tkaniny i drasče, taž tež kattuny, jakonetty pikeje,
ſchawle a buſtiny.

W klamach ſo ſerbſki ryczi.

August Grützner.

A u f z i a oldenburgiskeho dojneho ſkotu.

Ssobotu, 28. augusta, pſchipoldnju w 11 hodzinach damy w Buduſchinje w prijedaczej Förfstarjez ležomnoſci (w dworje pódla wudawarnje „Serb. Nowinow“) na lawſkich hrjebjach wulku dželu rjaneho wyżokoſezelnego dojneho ſlota a młodych byłow na pſchedadżowanje pſchedawacj. — Wſcho bližsze pſches i. S. Meisela w Buduſchinje.

Eſenſhamm w Oldenburgſkej. **Achgelis & Detmers.**

A u f z i a.

Pondzelu, 6. ſeptembra 1875, dopoldnja w 8 hodzinach budże ſo
trawa i wotawje na lukač, i majoratſtemu kniçjstwu w Nježwacziidle ſkuſchazych, na pſchedadżowanje pſchedawacj.

Wuměnjenja ſo pſched ſapocžatkom aufzije woſjewja.

Šromadžiſa: pſchi parkowym moſeje w Nježwacziidle.

W Nježwacziidle, 26. augusta 1875.

Grabinſke hojniski a rentowy hamt.

Wyschſchi hajnik

Schulza.

Rentmihctr

Bretschneider.

Kalmuſzowy ſorjen
beleny kupuje w kózdej dželbje
J. E. Schulza na ſnuteſnej lawſkej
haſy 137.

Wotawa na něwžecžanskej
gmeinskej lužy budže ſo njedzelu 29. augusta na pſcheda-
dżowanje pſchedawacj. Sapocžatki po-
poldnju $\frac{1}{2}$ hodžinow.

Pſchedadżowanje ſkaln.

Pſchichodny ſchtwórk 2. ſeptembra
popoldnju w 2 hodzinomaj budże ſo
wulka ſtara ſkała, i Sturmęz kuble w
Horniej ſkinje ſkuſchaza, na pſchedadžo-
wanje pſchedawacj. Wuměnjenja ſo
pſched aufziju woſjewja a ſu tež priedy
pola wobſedjerja ſhouicž. Šromad-
žiſua w Sturmęz restauraziſi i 2
lipomaj.

S tutym dowolam ſebi najpodwoſniſcho waffewieſz, ſo hym djenſha na ſunckomnej lawſlej haſku czo. 120

atelier ja khumſchtne ſuby,

ſuboſe operaziſe, plombirowanie, cziszczenje, ſahnacze bolenja ſubow atd. atd.

wotewrif a budze ſtajnje moje najpiſniſche prozowanje, wiſchitkim, w tajkim naſtupanju na mnje czinjenym požadanjam, najlepje doſej czinicz. S poczeſco- wanjom

W Budyschinje, 15. augusta 1875.

Gustav Joachim.

! T h e a t e r !

poſta hoſczenzaria Israela w Buſezach.

Niedzelu, 29. augusta: Gustav Adolf psched Minichonem abo rowova njevjeſta. Bzinohra w 5 jednanjach, ſapocžatt $\frac{1}{2}9$ Hoogzinow.

Wo bohaty woppt prožy

Blizſche prjodſtajenje wutoru — ſchtrótk atd.

A. Gruhl.

Wer

hat noch kein

Microscop

to reka: Schtó nimia hiſchčeže žadyn mikroſkop? mjenujzy naporjad, kiž najdrobniſche wežki tak powjetſchi, ſo možesči infuſoriſe we wodze, trichiny w miſku a wiſče druhe drobnoſtiſki ſjawne wiđeeč. Płacziſna jenož 3 marki.

Jenož hiſchčeže djenſha a jutſje rano w nowych khamach czo. 123 ſady noweho theatra.

A. Amrein

optikar a mechanikař ſ Gensa.

!! Pschedawane kufarniſkih apparatow, žortnyh a veyirowa- znyh artiklow ſo w tych ſamych khamach hac̄ do póndzele wjeczor stanje.

Bjes Bónjezami a Lubježom budze ſo póndzelu 6. septembra popoldnju w 3 hodžinach jena rjana kuča, 1 akt 40 kwadratnych prutow wopſchijaza, ko- traž ſo powodžicž hodži, ſjawne na pſche- ſhadzowanje pſchedawac̄. — Shroma- džiſna w forezmje Bónjezach.

„Scholta w Mjeſchizach.

Weschczanſta haptka w Budyschinje.

Max Schünemann

fuſuje kózdu dželbu

ſporuſchka, kalmuſka, kowajdy, ſoprila a druhe ſhymjeschka a ſela.

Na jene wjetſche rycerkublo poſta Draždjan ſo pſchi wyſkoſi ſdže k no- wemu lětu 1876: 1 konjazy wotrocž, 2 wolaſaſk wotrocžkaj, 1 wulka džovka a 2 džowzy do ſkužby pýtaja. Jenož tajzy, kiž maja dobre wopíſma, njech ſo niedzelu, 29. augusta, popoldnku w 2 hodžinomaj w hoſczenzu k „ſlotemu ſlonzu“ w Budyschinje pſchipowjedža.

Hólczež, kotyž čze pſekarſtwo na- wuknyč, móže bórſh abo na Michała město doſtač w Budyschinje na ſerbſkih hrjebjach 548.

Dweju rolneju poſonezow pſchi zyrobje a tydženſkej ſdže wot 4 markow 50 np. pýta rycerkublo we Wjeleczinje.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Co. 36.

Sobotu, 4. septembra

1875.

Schirirózkaty Pětr abo amerikanski řaschcíř.

(Poviedanczo se wžy.)
(Pokraczowanje.)

Jako bě šo Pětr wot Zokortoweje domoj wróčzit, wón ſwoje macžeri nicžo wo tym njeprají, ſo je pschewjchne pjených do Ameriki hžow ſaplačzil. Wona to hakle wjecžon wot Zokortoweje ſhonij kotařž běſche, kaž prajeſche pschichla. Pschi tym Zokortowa powje- dasche, ſo wſchak wě ſak ujerad Pětr pojecž dže a ſo by tu najra- dſho woftař, dokelž nětne wě, hdže by ſwoj dobrý pscheyt namakař. Ale wón dyrbjal ſo na někajke waſchnje k woftacžu nuſowacž; to by po jeho myſli bylo a wón mohl potom psched lndžimi rjez, ſo to jeho wina rjeze, hdže je tudy woftař.

Pimpolakowa, kotrejž wſchak ſo ta nowa pschichodna džonka tak prawje ſubicž nochžyſche, bě tolū wjeſoła, pomyliliwſhi, by Pětra domoj wobkhovacž mohla, hdže by ſebi Pětr Zokortowa ſa- žonu wſal.

Tón bě pak tón ſamý džen k gmejnſkemu prijódſtejerjeru pschi- ſtoř, žadajv, ſo bydhu jeho ſ zmejný puſchczili. Gmejnſki prijódſtejer jemu rycěſche, ſo jemu ſ zyla trjeba njeje, ſ zmejný waſtu- picž, ale ſo doſaha, hdže ſebi tak ujenowanym pař dacž da; pschetož potom bydhu jeho, hdže ſmadž ſo jemu w Amerizh njeſlubi a ſo wón ſařo domoj wróči, bjes hadžewka ſařo do gmejný horje- waſcz dyrbjeli. Tola Pětr ſo nad tajkej radu ſmějeſche a ſebi ežim bola puſchczjenje ſ gmejný žadacše.

„Hdže to ſ mozu chžesč“, rjetný gmejnſki prijódſtejer, „dha wſchak móžu to bóry wyschnoſci ſoſjewicž, ale ja eži radžu, ſo by ſebi tu wěz tola hſchcze junfróčz pschemyſlil“.

„Moje pschemyſljenje ja hžoum dawno hotove a ja přječ póndu“, wotmolwi Pětr.

„Tamoň pak ſ nowa napominasche a džesche: Pětre, mi ſo ſda, ſo ſebi porſt wobaleſh, kž Tebe nebolí“.

„Ja ſam wěm, hdže me boli. Budžeze tu ſ Bohom!“ Tak Pětr wotendže.

„Hm, hm“ džesche burſki roſkaſowani, nemože li woſoł měr dlehe wutracž, dha běži na lóđ a ſlacže — a ſebi tam nohu ſleui. Ale Pětrowa twerda hlowa ſo wſchak tež predy roſnaſy, hacž wón ſam měni.

Pětrowa wutroba nebě doſho tak throbla, kaž ſo ſ wonka ſdasche, ale wón ſo tola ſařo macžeri pschecziwſche, kž jemu na druhí džen Zokortowu brachczeſche a wón wotmolwi: „Kaž móžecže mi tule žonu khwalicž? Tutu mam ſebi wſacž? Ně, to ežinicž wolu nimam.“

Něchtco ežaža tan někak džesche; Pimpolakowa Zokortowa, Zokortowu khwalesche, Pětr pak k temu mlečeſche, tola druhdy ſ hubu ſežahowasche; ale pschi wſchém ſo ſkradžu weſeleſche, ſo macž

tař na žentwu cžiſhczesche. Po khwili Pimpolakowa ſařo ſe wſchel- ki mi ſlowami žentwu wukhwawasche, hdžež poſoł wulki líſt pschinezhe, kž poſasowasche, ſo je gmejna Pětra pschczila. Pimpo- lakowa to naſedžiloschi pocža hórkó plakacž. Poſoł tam wofsta a Pimpolakowu troſhtowasche, wobtverdžujo, ſo budje žentwa ſ Zokortowej wulke ſtože ſa Pětra a ſo budje ſo korežmar nemalo na to mersacž, ſo ſo Pětra, kotrehož běſche hewař ſazpit, někto do tař pěkneho khamarſtwa woženi; a ſo budje korežmar helsno na to hněwacž.

Hdže wſchē druhe rycze njebechu nicžo pomhaře, dha tele pomhařu. Noweho korežmarja mjeracž, to bě po Pětrowej myſli a wón njekný, „hdže Wy prajrcze, ſo by jeho to miersalo, dho vych tu ſnadž woftař“. Duž Pimpolankowa Pětrowemu bratnei Hendrichej něſhito do wucha ſchepny, po čimž tón woteidže a dolha njetrajeſche, ſo wón Zokortowu pschinjedže. Wona najprjódžy Pětrej ruku da a jeho macž tež hinač njeſozesche, hacž ſo ju wiſaſche a po ſdacž ſ wjeſołym hložom rjetný: „Džakowano Bohu, ſo nžtko Pětr tudy woftanje“. A gmejnſki prijódſtejer a bratr Hendrich Pětrej a Zokortowej k ſlubej ſbožo pscheyachu.

Pětr bě po tajkim nauženja, ale wón po prawym njeve- džesche, tař bě to dozpit.

(Pokraczowanje.)

Swětne podawki.

Němske khžorſtvo. Kral Albert je 29. augusta ſ generalnym polnym marſhalom generalinspektorum 3. armeeinspeckzije, pruſkim prynzom Bředrichom kroli, taž tež ſ prynzom Durjom twjerdžiſnu Königstein wopýtař a ſo naſajtra ſ woběmaj tutymaj prynzomaj do Žitarwy potal. W tamniſchej wokolnoſezi woni druhu infanterie- brigadu wobhladowachu a ſo pschipoſdnju w 12 hodžinach po ſeleſnizy ſařo do Draždjan wróčzihu. Wot tam ſu ſo 31. augusta do wokolnoſeze města Riesa podali a tam karaleriedirſiju a jeje manövry wobhladowali. Wjeczor ſo wſchtzy do Draždjan wróčzihu, ſwotkal 1. ſeptembra ſařo dla dalsheho wobhladowanja naſpomijeneje kavalerieowisſije do Riesy podachu, hdžež kral Albert po dokonjanych manövrach na někotre dnj na hród Wermisdorf wujedže a prynz Bředrich kroli ſo do Barlina wróči.

Sańdženy ſchtórtk 2. ſeptempra je ſo w městach taž tež na wžach ſedanski ſuſedžen na bora abo ujenje pschene waſchnje wobeſhoř a w ſchulach ſo na to ſpominasche, ſo na tutym dnju 1870 němske wójska franzowſke wójsko we wokolnoſezi města Sedana ſbile a ſo je ſo tehdý prijedawſchi franzowſki khžor Napoleon III. tehdomniſhemu pruſkemu králej, nětžiſhemu němſkemu khžorej jako jaty poddařz dyrbjal.

W Niederlungwižu je ſo 29. augusta tamniſchi hoſejenz wotpalit.

W Eisenbergu poſa Moritzburga ſu ſo 27. augusta w nozny twarjenja tamniſcheho kublerja Rotzſcha wotpalike. Pimperja tař

spěšnje wokoło šo hrabachu, šo šo ž. krumow a tójskto pjeriny spali.

W Fischbachu sta žo wóndawo to njeſbožo, ſo bu 23-létny ſyn hosczeńzara Pechki w Stolpniu wot čeſkeho woſa pschejedžený a psches to tak wobſchodzienny, ſo na měſeče morwý moſta.

W Frankenthalu je blysk 19. augusta do domskich tamnischescho
kublerja Beyern dyrik a sru so te potom zjile wotpalite a we Wer-
narjezach bu tón žamý džen 14letnm týscherški holz na sjawnej
drošy wot blycka haraženy.

My během výdání povídali, že tu v Čenauthainu pola Lipska domízal džóku wěstho Bartmuša s pscherešejenej namanuli. Swopnědnu řebla myšlachu, že tu to rubježnizy scžinili, ale po nových povídčach řebo řebla, že je Bartmuši tuždášku řam skončoval a že řam tež trochu ranil, že by řebo ſa druhimi ludžimi řebležilo. Won je do jafstva řadžený.

Wóndano bě w Ehrenbergu syn¹ kublerja Hantscha na poln a dželaczerjo wokoło njeho, kij tam s nim dželachni, jako ho jahrima a wschě k semi padzechu. Po khwiti ludzo stanichu, teho mlo- dženjza bě pak blysa morit.

Š Varlina pišaja, so wojažy wot manövrow do ſwojich garniſonow marschirowac̄ njebudža, ale so bndža, hdžej ſo to někaf hodži, po želesnizy domoj poſklami.

Przeci w növbrach, kiz budža w Schlesyjskej wotdżerżane, budże
něhdze 100 woſebnych hōſejow, bjes nimi tež ſakſki kral a awſtriſki
arjwóſwoda Albrecht, jendželſki prynz Arthur, ſakſkoweimarski a
mellenburgſki wjelwóſwoda, pruſki krónprynz a prynzej Albrecht a
Bjedrich Korla.

W Aachenje je 12. augusta satraschnie krupobicze jerož na wołnach psches 20,000, toler sħekodji nahotowało. Njewjedro jencz tsi minuthx trajesche, ale krupy też psches pol punta ważadju.

Po létuščích manžírach vjaz mužtowor na „urlaub“ budže, kaž někotre nowiny powiedaja puščenyc, dvyzlí druhé lěta.

Pruski krónprynz 29. augusta do württembergského hlowneho mesta pschijedze a nasajtra vón někotre wodželení württembergskeho wójska inspirowaſche, potom wóz krala d' kralowu w Friedrichshäferje wopyta a ho wot tam do Bějerskeje podařilo by tamuſiche wójsko wobhladowat.

Někotré barlinské novinky s možu k temu radža, so by Áustria Božniju annektirowala. Bone tehó dla tak radža, dokelž řebskemu wjenčej Milanej tutón kraj njeopischeja. Nam pak so ſda, so je tuta rada tak dolho njevízchna, hdyž nictón ně, tak mahla wójna bies Turkami a turkowskimi voddanymi wuvanej.

Austria. Chrowatſki ſejm je po d. 23. augusta wot bana Mažuraničza wotewrili.

S Herzegovinu a Bošnije žony, džeczi a starí mužojo s hromadami do Avstrije cželaja a je jich hižom něhdje 20,000 pščes avstrijske mjesy stupilo, hdjež vola tamništich Ššlowjanow hospodu namakaja. Młodzi herzegowinszy a bošnijszy mužojo jich hacž na mjesy pšchewobžeja a potom so vrčeža, so býchu na Turkow cžahnyli.

Awstriske kniežerstwo je drje Turkam vdrobilo, w skleku
swojich wojskow s łódzow na kraju wuśadzecz, ale wonie też nje-
sakaſuje, so ſo bjes awstriiskimi Sſlowjanami ja herzegowinskich
a boſnijskich Sſlowjanow mjenyesh atd. ſherouladzaja. Hac̄ dotal
je ſo ſa nich jenož wst wudewariniow wſchelakich ſlowjanskich
nowin na 18,000 ſchęznakow, nahromadzilo a je to w nowinach
łodzi mjenowanym, kotrejž je neschto dał.

Ludžo, kij su i Herzegowinu do Austrije a to do tak imjeno-
vaneho banata a do gradisteško distrikta četli, biti 11,000 horvadjura,
9950 kuni, 5700 švini a 2000 wozjorb žobru pschiwjeti.

S Merana so byšče, so tukti w měsazu septembru sakska swidowjenja kralowa na tamnišči hród k arzwojvodže Karli Ludwigej pschijudže a něshto pjdžiščo tež saksi kral.

Khejzor Franz Josef je 31. augusta wuherški ſejmí wpteví.

Schaniska. S Perpignana ho vische, so su ho karlistojo.
w twjerdzjne. Seu d' Ugel lezazy, wójsku króla Alfonsa poddali.
Wont 29. truzista s urotani won dżechu pod wiedzeniem grodzo
generalu Lizaraga a tamnischeho biskopa. Alfonsistam na tole
waschnie 700 karlistickich wojskow i 100 offiicerow, někotre nowsche
a 20 starskich kanonow do ruky panu. Provincia g. murzijie h
tam mala; a karlistojo ho teho dlat poddachu, dołek, daju z wodu
wiaz wjensejachu.

ngos Serbijas. Wjech Mikam je nowe ministerstwo o poštaji; a može być, so wone serbskemu budu, tu, woli, sejini a Turkami, wojnu pschiowiedzi, jeli so Turkowi priedy, s Herzegovinami, a Bosniakami njesednaja abo ich zgle, pobje, h, Serbiie, t, h, i, z, o, t, o, s, c, t, o ludzi s bronju w ruzi do Bośnijsce pschestupilo, so bydu tam, w, y, m, pomhali, kolsiz so s Turkami, h, i, z, o, o, D, s, T, y, h, d, a, j, e, p, o, p, o, g, s, t, a, n, z, h, srožomne wojoachu a Turkow porządowachu, ale, niesko, sū, Turkijo s wulej mozu pschiischli, tak so, sū, Herzegovinisz, a, Bošnjicom, na niektórych stronach zofali. Tola, g, r, a, d, z, s, o, j, i, j, u, p, s, c, e, z, o, d, o, b, y, t, k, d, o, s, t, a, n, j, e, h, d, y, j, i, m, serbske wojisko, k, p, o, m, o, j, h, p, s, c, h, i, d, z, e, j, o, s, i, l, o, j, e, m, o, j, o, n, i, e, t, s, i, e, m, j, m, o, r, s, i, d, z, i, e, .

Widoczny jest tutaj wzór Serbowie si' pod sijekę w
Województwie Włoszczowskim, województwo Śląskie, województwo opolskie.

Z r u v i b i j a . " Za salutacj je mych nauch obuclu mohoty dostoynjy k. kaplon Handrij Duežman , kij posle sebe uze swoim 14 letnym skutkovaniom pschi naš wernu kubočę wschěch wosadnych dobyk . "

S Kjewacjida. Kaz styschtsy, běst nash t. kantot Herzog po dohodejnej žwérnej kluzbje^{of} novymu letom 1876 emeritirowanje žada. Dokelž nashodrili uticjeti, t. t. Billig, nahtihlneje chorowatoseče dla zyrtuumi blazbu neprichodilne, dha je ho město tilbomněho zyrtuumského rouchek se vypřhalo. Dohody trateho, t. j. přenje lata kluzi, wópschaja 1440 maturam rola rež schillsta gmejna temu, tiz je hzozat v abo 10 let hruži, t. j. po pto zadánsa lubserad powjetchi.

S Barto. Tudy ſu ſo 27. augusta wjezor po 7 hodzinach domſke, broženii a kolnja ſwidowjenie Thęźniłoweje Scholezin y wotpalile. Wohen je w brózni wuschat, ale tak? to njeje hiszczę węste.

S Boſchz. W noz̄y 1/29. augusta wjeździec 1/212 hodzinow
w bróžni tudomneho polsenka Augusta Kachlizy wołen i wudirz,
tjż wschitke twarjenja tutcho kubka, mieniujzg domiske, konjemz, kru-
wariju, dwę kolni, brožen a świniaze chlebów proshata i popjela
pschewobrocze. Dale wotpalichu so domiske i krawarja i brožen a
kolnia schrodnikoweje wudowy Moszgorweje a domiske, hródze a
brožen schrodnina Zana Szworty! Domagała nadoba so poła
Kachlizy a Moszgorweje i dżela wiatry, Szwora pat wschitkiby.
Hospodarski grat, žito a maschinę su so wschitem spalile, Mosigo-
wej tež 2 koſcię mżłokom a chłomagie, miera.

S rafecžanske je wokolnoſcje. Wulka dželba gmejnskich prjodkſtejerjow (prjedawſcheho) rafecžanskeho žudniſkeho hamta je wobsantnyła, czeiſčenym wiſwolerjam woſmcho

wolbnego wotrježa tujesa kublerja Michała Wagnera w Smolizach pola Budyschina k temu poruczic, so bychu jeho 14. septembra t. l. sa sapozłanza druheje komory wuswoili. Czeho dla jeho k wuswolenju poruczeja, to budze w tychse dniach w budyskich němskich a potom w tutvch Serbskich Nowinach wosjewjene.

Přechispomnjenje. Do 8. wolbnego wotrježa ſluſcheja wžy raleczanskeho, kamjenskeho a kinsbórkſkeho hamta.

Z Delnich Lužic

píše „herbski bramborski zožmit“ a to takle:

Sachotžebusa: Ta ſchłoda, kotruž tu 12. augusta krupy načinichu, bicži ho na wjele tyħas (tawsyn) tolet. **S**woknow, kotrež k wjezoru věchu, ujeje ſkoro žane zylo wostalo. Sedyn pſchelupix je na rosbitych ſchlezenach 130 tolet ſchłodowaſ. Krupy věchu wjechše, dyžli holkaze jeſala tak ſylnje dele padachu, so tež zyble na třechach roſleczowach. Rabithch wroblow ſu wjele na malakſi. **S**o gđolowat: Šchłoda, ſchłoda wo naſch rjany ſad, kotrež věchu ſchłomu tak polne, so ho halosy ſhibowachu. Schtož jich njebu wotraženych, ſe ſit tak nabite, so netko hnija.

SMdlejet: Krupy ſu ſchłowat 12. augusta naſche pětne, radžene jahly na polu zyble rumkocile a kat a kulirépu na kruchi ſbile. Schtož bě womha, to je tež žaložnie ſchłodowaſ.

SWjerbna je ſkyhcež, so buchu tam huky, holkje a kurotnje a ſchtož, bě ſewak pjeriny na polu a ſo ſchowach nje možeshe, wot krupow ſabite.

Ser. Zylow a ſo powjedaj, so ſu tam ludžo, kij věchu ſchłowat na polu, ſi krawjazym woblecžom domoj pſchischli. Nekotre krupy, kotrež wažachu, věchu pſches poſ punta cježka. Duz žadyn tživ, so buchu tež zyble roſbite a ſo bu khójnau wcho jehlina ſbita, tak ſa netko kož khoschějſcheja ſteja.

SQubujowa. Šchtort 12. augusta popoldniu w 6 hodžiach bu naſche město wot straschnego kropobicža damapytane. Krupy, kož kuryaze jeſa, ſi nročejlow dele padachu. Wſchitke, k wjezoru wobroczenie wokna buchu ſrosbite a gardiny wot krupow kož pſchetselane. Nascha tſelernja je wopravdje kož pſchecželenia a to zyple twarjenje je ſtažene. Tawsyny wroblow a druhich ptacžow ſu ſaraženy abo khetro wobſchłodžene. Mózny wětr ſchłomy ſlemi a woſebje wjele topołow powali. Konje, kij věchu na drošy, ſu ſo ſpôſheli, wcho roſtorhali a potom cježkali. Kórki a druhe plody, kotrež tu plahuja, ſu do cjiſta roſbite a ſchłoda ſo na 20,000 tl. woblicža. Naſſrudniſche je, ſo ſu krupy dwě džesecž ſabite. Knežeti pohonč tehdom ſ proſinym wosom domoj jěžeshe, jako jeho na drošy njeſwiedro ſazlabny; k njeſbožu panu topoł na teho podžobnika a jeho ſabi; pſches to dyrbieshe tón druhi tež ſtejo wostacž a bu wot krupow ſabite. Bohonč bu tež jara wobſchłodženy a netko khory leži. — Na paſtmíſhczu buchu tsi kruwych ſaražane a w krotach (Spreewald) je wſcha wotawa zyble hažena.

Wobſankjenje žniow.

Žnjenſke ſyky pſchiblizujmy
Netko ſo k Bozej ſwiatnicy:
W jenym duchu poſběhujmy.
K njeſju džak a modlitwy.

Wérjazy, hdyž wobſankjenje
Nemſke žně a ſtrony je,
S wjeſekofežu k městu khwata,
Hdžež b'vže Bohu khwalsa data.

SBozej hnady dokonjane
Gsu netk ſaſo jene žně,
Szyrobu je ſastarane
Wſchitko, ſchtož ma ſiwenje;
Shnađnje je Boh ſwarnowaſ
Wlody, kij je narofež daſ:
So by naſ ſ tym k ſebi cžahný,
Bud, kij je do hréchow pamyl.

Dokelž Bohu ſrudžby wjele
Masche hréchi načinja,
Dha pſchey huſčiſho wón ſczele
Na ſwet nahle ſudženja.
Rajka je tam khudoba,
Hdžež netk niežo nimaja,
Dokelž wody ſanicžichu
Zně, kij domoj khowacž chžichu.

Hdyž je Boh tak doma pytaſ
Ludy, kotrež druhdze ſu,
Njeje wón tež ſham k nam ryežaſ:
„Cžinče, cžinče pokutu!
Cželajče pſched njevěru,
Staraječe ſo ſa duschu,
Wopočažeče ſmilnoſež ludžom,
Kotrychž ſapomni ſwet wſchudžom.“

Hnađnje je Boh wobarnowaſ
Naſ pſched tajkum njebožom,
Bohače naſ požohnowaſ:
Je netk kóždu ſ pokojom?
Njeje ſnadž tež k ſkyhchenju,
So žně ſežha khude ſu?
Njeje město džakowanja
Sskyhcež wjele morkotanja?

Hdyž je dolho pſchihladovaſ
Boh knjes na ſtuk ſrēchenja,
K pokucze lud wubudžowaſ
Pſches podawki, ſnamjenja,
Dha wón w ſwojim ſudženju
Mahle ſtupi na ſemju,
So by hréchi poſchrafowaſ,
Druhich k pokucze ſem woſat.

Tak dha ſtupny bjes komdženja
Dženž pſched Boje woblecžo,
S placzom knjeſej wobhnadženja,
Naſche hréchi wotproſcho;
Proſhmy, ſo by ſwarnowaſ
Dale nam, ſchtož je nam daſ,
So, hdyž muſných wohladamy,
K podpjeranju dary mamý.

Wjele, kotsiž roſhywachu
Sswěrňje ſymjo na pola,

Zanyh žnjow s nich njenjachu:
Bóh jich předy wotwola.
Woni maja někto žně
Na polu tež węczoſeſe,
Ssu něk s wieslom napjelnjeni
Abo straschnje ſastorčenji.

Kenjeze daj, so njeſkomidžimy
Hnadmny czaſ tu k wuſycej:
My wſchak wſchitzu polo manu, ođe oguſtſk
Maschu hruſhnu wutrobu.
Ty naui ſymjo podawasch,
Swoje ſłowo ſklyſhcz dafch:
Rjech twój Duch naš k prawej wuri
Stajnje k dobromu tu cžuri.
A hdyž těžen bđe dokonjanu
A ho wjeczor pschibliža,
Saſtočnik bđe wotwolanu
S doverjenoh ſastojuſtwa:
Teždom jemu s hnady daj
Prawo na twój ſbóžny raj,
So, hdyž tu je ſklyſy plakal,
By tam s wjehewoſežu ſtakal.

S. B.

We kotrež žana hordosę rjeſi, I.
So bychu ſjednoczeni w hromadži
Sso w ſwiatym templi k Bohu modliſi.

Bóh njehlada pak na draſtu
Wón hlađa Čzi na wutrobu.
Duž klydu bratſje, kij kij Ty
Tak njenozesč, kaž bohaty
Do rjanej pschnej draſty ſwoblekač; l. ſtom ſz. ſz.
Bóh budje tež Čze s hnady horjebracž.

Dženſ wostaj džela wſchedniſaze

A dželaj dželo njenozesče,
To je: na ſwojej wutrobiu ođe ořidžlič ořitoku
A pschihotuj ju k węczoſeſi,
So jumu hdyž to ranje poſtlenie
Nam ſapwita, Twój duch tež k njeſiu ořidž
Cžip' načkhwiliu netř do boſta ſmjeru o ſtimu ſtadu
Wſchu staroſež, kij Čze wobčeſtvo i ſtunjet, o ſtimu ſtadu
Na Bože ſłowo poſluchaj
A w wutroby je poſtkhovaj:
To wjedze naš k tej węczoſeſi ſpožnoſeſi,
Hdyž jum naš tu wſchitko, wopuſteſi,
Haj pschindž, hdyž Težje njenželu ſtadu ſtadu o ſir kři
Kaž tež na druhim ſwiatym dnu
Težwony lubje wołaja, ſtadu ſtadu ſtadu
Tež poſluchačz na predaſja ſtadu ſtadu ſtadu
A po tym ſłowie, kij Ty ſklyſhchotu,
Sso ſadžerž potom w zjlym thozenu.

Haj, wjele tawſynt tawſyntow
Je hužom modliſo ho jow,
Kij netř psched Božim thronom tam
Sso runaja tym jandželam.
Zich rowy, hdyž jich cžela cžiſche ſpja,
Naš hiſhczé tudy na nich dopominja.

Tež jich te ſwonu něhdý tu
Do Božoh domu wołachu,
Zim ſwonjachu te ſwonu tej
K jich wobjedu a ſwiatokoj,
Zich pschewodžachu něhdý do rowa.
Zich, kij tu dawno khlobneſ ſemi ſpja.

Duž, hdyž te ſwonje ſaſwonja,
Rjech noš tež na ſmjerč dopominja,
So bychmy byli hotowi,
Hdyž ſmjerč ho tež k nam pschibliži,
So bychu tute ſwonu jumu nam
Tež wſpitkim móh ſwonicz k njebjebam.

Petr Mlonk.

Přílopk.

* Konikupz Iwer Jordt s Altony běſche, hdyž tež je pschedawanje koni do wukraja ſakafane, dweju konjow do Danskeje pscheda, a njebe pschi tym žane zło wot nich daſ. Sa tym běchu pak pschihli, a jako wýn ſaſo domoj pschindže, dha jeho džeržachu. Dokelž teju konjow 570 markow wotſhazowachu, bu wón do ſchraſy wot 3320 markow wotſhazeny.

* Wondano bu w jenym reytru w Zendželskej jedyn dypak běleje barby třeleny. So ho druhdy běle wroble a ſaſtojčki widža, to je ſnate, ale ho ſu druhé ptaki běle, to je redko.

* W Koſſeringu ho 24. augusta 4 burske dwory motpalichu a to ſe wſhem, ſchtož w nich běſche. Ludžo plomjenjam wuńdžechu, ale rohatcho ſkotu ho 36 ſchtuk ſpali.

Swonjenje.

(Po hlađu: Za ho na ſabbath hotuju.)

Kak rjenje a ſak luboſnje
Tych ſwoňow ſynki někto mje
K tom' rjanom' domu Božemu,
Moj kſheſčijano, wołaju:
Dženſ ſwiaty džen, džen teho Kenjeſa jo,
Duž, wěry bratſje, poj a njeſkomidž ſo.

Hlaj, duž k tom' domu Božemu
Wot wſchitkich boſow klywataju
We rjanej draſeſe ſemſhazej,

Cyrkwińskie powięscie.

Wrówanie:

Piotrowska gryfka: Herman Paweł Kiełtaś, kowaleńca w Delnej Hórzni, i Maria Theresia Pelz. — Korla Ernst Pietschla, zeglowiec we luksusowej maszynowej fabryce, i Henrietta Wilhelmina smudewejnej Rüdrichowej rodzonej Hölzer.

Michałska gryfka: Franz Abin Dehma, wobydler we Wünschendorfie, i Hanu Krysztofina Kiełzianka tam. — Wiedrich Louis Lindner, żelaznik w Drążdżanach, i Krysztofina Scholez, i Horwajowa. — Korla August Schrama i Kiełna, i Maria Scholez tam.

Kszyżenice:

Piotrowska gryfka: Emma Hilžbieta, Jankiela Renča, cęgla, dż. + Maria Hilžbieta, Jana Ernstia Schuberta, położona, dż. +

Michałska gryfka: August Herman, n. b. na Gidowie. — Ernst Herman, Jana Bohuwera Seilerja, wobydlerja pod hrodem, b. — Hanu Augusta, Handrija Grössche, wulkosahrodnika w Toruńcach, dż. — Korla Bohuwera, Jana Wiedricha Blasjaja, żonoczerza w Brzeźnicy, b. Antonia Bertha, Korle Bohuwera Wieczęja, tublerja w Bischkejach, dż. — Ernst Maz, Michała Ostoka, wulkosahrodnika a korejmarsza w Jedlęzach, Martha Hedwig, Augusta Güberlich, restauratorka w Eichholzach, dż.

Semijerzy:

Dnia 13. sierpnia, August Woleń, Ernst Wiedricha Voigta, leżemnośczerja na Gidowie, b., 5 m. 8 d. — 15. Handrij Ačio, Handrija Lorenza, miecheciana, thężerja a pschelupza, b. 8 m. 21 d. — Hanu Maria, Korle Augusta Wagnera, wobydlerja pod hrodem, dż., 2 l. 3 m. — 16. Walter Konrad, Otto Reichharda Gräf, rzecznikulstwego naienia w Madżanezech, b., 6 m. 13 d. — Ernst August, Jana Čewery, kamieniarzarka w Maischoncu, b., 11 m. — Maria Augusta Jankiela, ślużobudowa dżowka i Budęsz 22 l. 6 m. — 18. Augusta Idv, Juaja Wientla, wobydlerja pod hrodem, dż., 1 l. 3. m. 3. d. — 19. Maria Amalia, Korle Wilejma Walwika, wobydlerja na Gidowie, 1 l. 10 m. 14 d. — Korla Bohuwera Bartuš, korbier na Gidowie, 37 l. 8 m. 12 d. — 24. Handrij August, n. b. w Delnej Kinie, 1 l. 10 m. 21 d. — Hanu Madlena Wieczęja, wumienielska w Toruńcach 70 l. 15 d.

Telegrafiski biureau w sadnym twarzeniu posta na bohatej hafy je kózdy dżen wot rano 8 hacj wieczor 9 hodzinow.

Placisna žitow a produktow w Budyschinje.

28. angusta 1875.

Błtowy dowos:	3380 miedzow.	Na wiechach		Na bursh	
		wot	hacj	wot	hacj
mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.	mł. np.
Pscheniza	50 kilogramm	10	42	12	50
Roża	=	8	54	9	18
Zeczmen	=	7	43	8	52
Worbs	=	7	80	8	25
Hroch	=	—	—	—	—
Woka	1000 gram i gry dui	—	—	—	—
Raps	=	—	—	—	—
Jahly	=	—	—	16	—
Hejdusicha	=	—	—	19	78
Berny	=	—	—	—	—
Butra	1	—	—	2	90
Ghyno	50	—	—	5	580

Kóz pšchenizy po 170 puntach 17 marlow 71 np. (5 tl. 27 nřl. 1 np.) hacj 21 ml. 25. np. (7 tl. 2 nřl. 5 np.) — Kóz roži po 160 puntach: 13 ml. 66 np. (4 tl. 16 nřl. 6 np.) hacj 14 m. 68 np. (4 tl. 26 nřl. 8 np.) — Kóz jeczmienia po 140 puntach: 10 ml. 40 np. (3 tl. 14 nřl. — np.) hacj 11 ml. 92 np. (3 tl. 29. nřl. 2 np.) — Kóz worba po 100 puntach: 2 tl. 18 nřl. hacj 2 tl. 22 nřl. 5 np.; hroch: — tl. — nřl. — np.; woka: — tl. — nřl. — np.; jahly: 5 tl. 10 nřl.; hejdusichy krupy: 6 tl. 17 nřl. — np.; berny: — nřl.; butra: — tl. — nřl. hacj — tl. — nřl.; ghyno po 100 puntach: 1 tl. 20 nřl. — np. hacj 1 tl. 28 nřl. — np.

Nawěštnik.

Nunje wundże a je dostacz w Lubiju w kniharni kniejsa Göde a kniejsa Flemminga, taž pola knižnicoho kolportera kniejsa Knežla we Woleschnicb, w Budyschinje pola knižnicza Rösgera a pola knižniczarszego Gelby kniejsa: **Die Abendröthe** abo je Kryształ Boži hyn, i warncowazym hlošom na wschitich wobydlerzow semje. Placisna 5 4 listna jenož 12 np.; teho runja też uemste předowanje, dżerzany potutny dżen 6. februara 1875 wot kniejsa profesjora Otto Kaniga w garnizonie gryfki w Budyschinje, i budżazym hlošom: „Haj, ja steju pchęd durzieni a wchitzy salapaja.” — Placisna ja 3 listna jenož 10 np.

Staršchi, kiz su bmyßleni, bwoje dżowki i nauklijenju żomskich dżekow do mesta dacj, moga wobydlenje sa nje našhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Wopilstwo

Bo se kredkom, wote mnje wunamakantym a strowojezi njeschtsdonym kredkom, i wiedzeniom shoreho a bjesnego, dozwolne faceri, schtož dostatek dżakne wopilima wopilasa. Schtož wo to rodzi, džyli bo i do wierzeniom na Chemiker H. Hartmann Grünberg i Sch. Niederstr. 70" wobroźicj.

Ghylny hólcez-běħat ſo do ſozijeteta w Budyschinje pyta na swonknej lawſkej hafy čzo. 749.

Prawdziwu pirnaſku bymje ūtnu rožku ma na pschedan.

Trangott Dietrich w Barcze.

Hólcez,

kiž chze pjekarſtwu nowuknycz móže pod spodobnymi wumenjeniem pola podpiżaneho do wuciby stupicj.

Aug. Pahlitzsch, pjekarſki mischtur na žitnej hafy.

We Lupoj je kheža čzo. 13. i dwemaj körzomaj pola a se sahrodu na pschedan. Wscho dalsche je pola gmejnskeho prijódkeſtejerja tam shonicz.

Aukcja.

Bondzeliu, 6. septembra 1875, dopoldniaju w 8 hodzinach budżet ho trawa i wotamje na latach, i majoratskemu kniejsztwu w Njezwacziidle kłuskazych, na pschedazowanje pschedawaj.

Wumienjenja ho psched sapoczakom aukcije wosjewja.

w Schromadzinsa: pschi parkowym mosze w Njezwacziidle.

W Njezwacziidle, 26. augusta 1875. Grabiniski hajniski a rentowy hamt.

Wyschischki hajnik Schulza.

Bretschneider.

Aukcja falib.

Wotowa na latach, pschi Sprewi leżazch i pschedazowanje. Kolbeza a Schenck, wojerowskiego wotkiesa a i ratczanskiemu kniejsztwu kłuskazych budżet na gledowazych dniach rano wot 9 hodzinow na pschedazowanje pschedawacj:

póndzeliu, 13. septembra t. l.

w Kolbizu, sapoczak pschi hrodze;

wntoru, 14. septembra t. l.

w Schenzenzy, sapoczak pschi kolbiczańskim kniejszim mlynje.

W Rakezach, 3. septembra 1875.

R. Pelz,

wyschischki hajnik.

Pschedeschézniki

we wulkim wubjertku porucza pschedeschéznikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Rincke

w Budyschinje, na swonknej lawfkej haſy 819.

Vorjedzenja derje a tunjo.

Różowe Wires,

taž tež zyle kože porucza we wulkim wubjertku po tuncy ale zyle twierdyh placzisnach

R. Lindau w Budyschinje

pschi mjažowych hettach.

Misionski zwiedzen

w Hornym Hbjelsku

swjeczym — dali Böh — piatt, 10. septembra t. l. Szerbam budżet popoldniu w 2 hodzinomaj l. duchownym During i Kasa, Nenzam pak duchownym Lehmann i Deutsh-Osiga pola Schorjelza popoldniu w 4 hodzinach przedowanje dżerzej. Rosprawu wo misioniskim swjatyń dżele ho hiszceje i temu podawa. Tole dawam pschedzelam Bożego kralestwa we najszej wolności i wobecu stronow prusko-saskich mjeſcow i nowiedzenju.

W Hornym Hbjelsku, 31. augusta 1875.

J. B. Kruszwiza, farat.

Misionista haptka w Budyschinje.

Max Schünemann

kupuje kózdu dzělbu

sporuſhla, kalmuſha, kowajdh, koprila a druge ſhmijescha a ſela.

Hólejz, kornj, iho psedarstwo na wukuej, može borsz abo na Michala město dostacj w Budyschinje na herbskich hrjebjach 548.

951

Petroleum

načszych amerekanſti, punt po 16 np. porucza

J. T. Glien

na žitnych vilač 634.

Kalmus

beleny, zby a velisny kupujenje dzělbu po najwyszych placzisnach vyslomou

Otto Engert.

Rapsowe wožuchi a rapsowu muku ma ſažo na pschedan

Adolph Krüger

na horiczerſtej haſy. Tři schetovničaze v yjaze maschinu ſu pola podpihaneho na pschedan.

Adolph Krüger

W Budyschinje je jedyn hosczenz, w kotrymž jara derje bže, pod spodobnymi wumienjenjem ſa 4000 tolet na pschedan. Teho runja je tam jena kheža i restauraziu hředz města a w najlepšim położenju; kotraž ho derje dami, na pschedan; taž tež jena kheža na Židowje, ja kózdu možn ho hodzoza, ſa 3800 tl. i 1000 tl. napłaczenja.

Tež ma vjenjesh po vjetech a mjezdželbach na wypożyczenie poruczane.

C. May

na blejſche pola gadownej kózde třeleruje w Budyschinje.

Koprovitriof

i načinjenju pschenzy najtunischo porulža

Otto Engert,

drogneriſhowe ſklamh na ſmukſtej Cawſtej haſy 122.

Epilepsiju

padazu a torhaza rhosez, bróstne a žoldkowe wiſliſtej ho pod — rukowanjom trajne wotkronja. Sahonjenje wěste a psches list.

C. F. Kirchner

Berlin N., Bohemstraße 45,
prieh Lindenstraße 86.

Kalmuſhown Corjen

beleny kupuje w kózdej dzělbi

J. T. Schulz na ſmukſtej lawfkej haſy 137.

Krajnostawski bank.

Wobliczenie danje pschi nalutowarni na prjodkstejazu michalsku termiju smieje so

wot S. hacz zobu 30. septembra t. l.

W tutym czaszu so nalutowarske knizki expedirowacz ujemoza.

Wszelke druhe dzela banka so bjes pschetornjenja wobstaraja.

W Budyschinje, 26. augusta 1875.

Direktorium krajnostawskiego banka kralowskiego sakskego hornolujskiego markhrabinstwa.

Pschedowacie khlamow.

S tutym dowolam hebi najpodwolnisscho sjawne k nawiedzenju dacz, so bym dzenzni-
schi dzen

Kolonialtworowe, tobakowe, cigarrowe a spirituosowe khlamy.

hacz dotal kujesey I. C. Reimannej khuszaze, kupil a te same polda mojich hijom wob-
stejazchig cigarrowych a winowych khlamow po dotalnym waschniu dale powiedu.

Czesczenym Szerbam Budyschima a wokolnoze moje nowe prjodkunecze k dobroczi-
wemu wobledzbowaniu najlepje poruczejo, budu so tez dale proxowacz. so vych wschitkim,
na mnie stajenym pozadanjem kozdy czasz osej czinicz mohl.

Budyschin, 1. septembra 1875.

S poczescowanjom

G. A. Dietrich

s napschezha theatra.

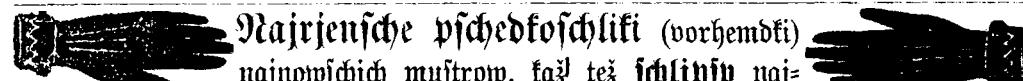
S tutym dowolam hebi najpodwolnisscho wosjewicz, so bym dzenzha na
sunckomnej lawskiej hazy czo. 120

atelier sa khumschtne suby, subowe operazije, plombirowanie, czisczenje, sahnacze bolejnia subow atd. atd.

wotewrik a budze stajne moje najpilnissche proxowanje, wschitkim, w tajkim na-
stupanju na mnie czinemym pozadanjem, najlepje doszcz czinicz. S poczesczo-
wanjom

W Budyschinje, 15. augusta 1875.

Gustav Joachim.

Majrjensche pschedkoschlifi (vorhemdk) najnowszych mustrow, taż tez schlipsy naj-
tunisscho pschededawa rukajzowym fabrikant **Karl Vogel** na suncknej lawskej
hazy. — Psched khlamami wulka czerwiena rukaja wiży.

Sklad czašnikow wot J. G. Schneidera

na sunckomnej lawskiej hazy, polda torma.

Wulki wubjerk w schech druzinow czašnikow (segerjow) po najtuni-
schich placzisnach.

Zenož der je wotczehnjene czašniki so pod twjerdym rukowanjom
pschedawaja.

S dobom poruczam prawdziwe śleborne rjeczaski, prawdziwe talni-
stoczane rjeczaski a posloczane rjeczaski we wulkim wubjerku, teho runja praw-
dziwe skote rjeczaski, medallony a kluczki.

Hewak pschispominam, so bym herbskeje rycze mózny.

S pišmitami Smolerjez czischernje w Budyschinje czischéjal Hellmuth Henller w Draždjanach.

Wot najwjetshce wažnoze sa
wonezi kozdeho. Prawziva
wodziczka wot Traugotta Chrhardtta
w Großbreitenbach w Thüringskej je
wot lata 1822 zwetoflawna. Skasana
a flacon po 1 marku pösczele mi budyska
dowira a raleczanska haptka.

Sjawny dżak.

Jako loni we Lupoj po wobjedze na pola
won jędzechmy, dha bechmy dobreje myzle
a niebojachmy so, so naš nešto schłodne
wobendze. Ale po nekotrym czaszu wo my
strach hrožaz fur horje stupasche a my
strzeleni domoj kchwatachmy. A hdz ja do-
moj pschitidzch, dha so hijom kusadowe
twarzienia paluchu a plomjenia so tez bory
na moj dwór rozscherich a twarzienia a schtož
tam žita, byna a drugich węzow w nich
bęsze, do procha a popjela pschedwobroczych. Si naš bę nashe wobydlenje sahubjene a
wicho schtož bęsze s wilkej prózzi domoj khowal, bę skazeny. Nascha wutroba bę kru-
doby połna a my njewiedzachmy, hdze bychmy
hlowi woložili a kwoj skot pod třechu stajki.
Tola Boh a dobrli ludzio so nad nami zmi-
lichu.

Duz ja oětko, hdz bym nashe nowona-
twarzene domske wobczahyli najwutrobnisschi
dżak praju kujesey hrabi Einsiedel nad Mi-
nakalom atd. a kujesey ryczertublerskemu na-
jencyj Schusterzej a jeho kujejni mandželskej
we Lupoj, požleñschemu ja to, so je mi wo-
bydlenje a mojemu skotu pschedbyt spožezil,
preſchemu pak ja to, so je to pschiswolit.
Hewak pak so ja hischeje wschitkim statym,
pschedzelam a kusadowam, kiz by mi s darami,
s rucznym oželom a fórami k pomozn boli,
taž tez skonczenje kujejni czeledzi ja pěkne wob-
wochadzenje nanaſležnisscho džakuju.

Boh luby kujes chzyt to wschitkim bohacze
sarunacze a kozdeho psched njesbožom huadnje
swarnowacze.

We Lupoj 28. augusta 1875.

Jan Parenz,

taž tez mandželska a džeczi.

Rublerjam we Wulkich Sdžarach, kujesam
Matijej Heinzy, Janej Berganej, Korti No-
wak, Bohuwerej Paulej a Jurjej Tauschej,
kotsiz tamnisschemu wojskemu towarzstwu 8.
augusta t. l. fóry darmo stajichu, wutrobnym
dżak a hrinotazu klawu wot

wojskowego towarzstwa
we Wulkich Sdžarach.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Co. 37.

Sobotu, 11. septembra

1875.

Schmierozkath Vetr abo amerikansti kaschczi.

(Poviedanečko se wšy.)
(Pokraczowanje.)

Žako běchu wschitzny woseschli, Petr s Zokortkowej pola swojeje maczerje wosta; wón chzoscze, so by ho powjesz wý jeho ženitwo najpriechy wo wshy rosscherila, předy hacž so wón se swojej ujewiestni sjanje počaze. Duž tež jí wón njepchewjedzsché a wona dyrbjesché řama domoj hiz. Petr pak potom zlyh dzei na swojim amerikanskim kaschcziku ředzsché a hladasche na tu kvitonku, kouz běsché po saplaczenu pschewjescnych pjenes dostal, hacž so sfončuje wsho psched wocžomaj módriesche. Hafle na ſměrkach, jako bě jemu macž dolho ryežala, džesché wón swoju njewiestu woprytacž. Na pucžu jemu wschitzny, kiz jeho ſetkachu injeuje abobole k lubu ryežachu a jedyn ho praschesche, hacž je s Ameriki hizom řaſo domoj, druzh jemu se ſměchami k ženitwo sbože pschejachu.

Zokortkowa jeho khetro ſuchu witasche, so wón tak posdže pschindže a wón dyrbjesché, so by ju spoločit, rjeuſcho s njej cizniz, hacž so jemu po prawhui chzysche.

Žako běsché tam Petr ſwój čaz pobył, džesché wón řaſo domoj, kupy ſebi pak předy pakcžik tobaka ſa dwoj ſlěbornaj a jón tež saplaczí, hacž runje wona pjenesz bracž nochzysche. Pschi tym jemu jeho njewesta hischcze jedyn pakcžik pschirwa, prajiz: „Spytaj tónle, wón jenož počoju khotchtuje a budže Tebi tak derje ſlodečz, kaž tón dwaſlěborniſki. Kur je kúr!“ Na to jej Petr ſa wuſměchowazym počhwalenjom rječny: „Až, Ty džé ſy prawje ſlutniwa,“ ale ſintaska jeho na tafu ſpricž ſatraschnje mjerſasche.

Na to tež Petr doma maczeri ſkoržesché, ale ta jemu wotmoltwi: „Wona wſchak je ſmierzchuda holza byke a teho dla na kózdy pjeniez ſtverdže hladac̄ dyrbjała a potom je teho nahrabneho Zokortka měla, hdyž je hischcze bola ſlutniwoſezi pschirwuknyla. Budž wjeſohol, so ſlutniwu žonu doſtanjesch, pschetož žona može jaw wjele pschecžinisch, a twoja hischcze to waſchnje tež naukuſni, kajez ſo ſa luži ſa burskeho ſubka hodži.

Ale Petrrowa žoua pschi ſwojim waſchnju wosta a ua tym njebesché doſčž, pschetož wona chzysche we wſhem knies w domje byz, hacž runje běsché předy prajila, ſo ſebi runje wón teho dla Petra ſa muža žada, dokelž je wón zlyh muž. A nětko bě to zlyh ſinač. Petra, kiz bě, tak rjez, zlyku wjež wobknježil, njemožesché knjeſtvo nad ſwojej žonu dozpicž, a město luboſče, kiz by hjes nimaj byz dyrbjala, ſahnědži ſo hjes nimaj morkotanje, ſwarjenje a hidženje, kotrež ſ kózdy dnjom pschibjerasche. Schtož wón chzysche, temu ſo wona pschecžiwesché a schtož wona ſa prawe džeržesché, to wón ſa njeptawé ſpoſna. Kunkotanje ſ jeje ſtrony a bōreženje ſ jeha boka zlyh dzei njefasta. To pak Petrej tola pocža wostudek byz a wón, hdyž žona ſe ſwarjenjom njefasta, wsho ſtejo a ležo

wostaji a džesché — do korežmy. Tam wón drje malo rycžesché, pschetož jemu bě hanba, ſo wiſnacž, ſo je jeho ženitwa tak njesbožomna, ale druhdy ſo tola ſdžeržecž njemožesché, ſwoju žonu wobſtoržowacž, ſo by ſebi wutrobu polohcžil. To pak tež bory ſuňekachu a woua potom cími bola na Petra ſchecžowascahe.

A běſche Petr najprjedy jenož druhdy do korežmy cíekný, dha wón to bory ſkýdy džen cíjniesche a ſo jemu tam jedyn toleř po druhim wot tych pjenes miny, kotrež bě wot ſwojeho bratra ſ ſubka doſtal. To njemožesché ſinač byz, wón džé nicžo njecžinisch a tež teho dla ſaſkužicž njemožesché.

A dokelž žadyn njenočowascahe, Petrrowa žona ſe ſlobjeniom njepuſchežo, dha běſchtaj wobaj maudželskaj po čaſhu, kaž pož a ſkýka pschecžiwo ſebi k lubu cíjnieschtaj, hdyž a kaž jeno to možecchtaj.

Petr běſche ſwoje ſinachi w tym amerikanskim kaschcziku ſ Zokortkowej pschivjeſl, jako bě ſo ſ njej woženíl, a je tež w nim wostajil, prajiz, ſo wjedzecž njemož, hacž ion junu trjebacž njebudž. Duž jeho žona na tutón ſaschczi kara ſchivje hladasche, wón pak cími wjetſche ſchutki do neho džeržesché. To jeho žonu na myſlicžku pschivjeſe, jemu m naſtupanju tuteho ſaschcziku tak yrawje klubu ſežiniež. Wona wſa teho dla ſekru a džesché, ſo by tón ſaschczi na drobne kruchi roſrubala. Ale jako jón wuhlada, dha ſo jej tola tak prawje njehasche, jón ſanicžicž, dokelž běſche wſchak hdyž pjenesz khotchtowal. Wona teho dla jenož Petrrowe mjenio wuſchkraba a wsho druhe, ſchtož bě tam namolowane, a hdyž bě to ſežinila, dha ſo hizom do předka wjeſelesche, kaž budže ſo Petr mjerſacž, hdyž tu wuſchkrabanku wuhlada.

A jako Petr domoſ pschindže a widžesché, kaž je jeho amerikanski ſaschczi konyjeſeſem, dha ſo wón žaſložnje roſnjemidri a poſběhny ruku, ſo by žonu pschermofskal. „Ale ně,“ rječny wón, „kyn ſa wulkeho burskeho ſubka ſo ſe žonu njebije; - pocžakaj, Tebi ja ſinač ſaplaczú!“ Jemu bě mjenujah ta myſlicžka w hlowje ſabkfstnyla, ſo budže najlepje, hdyž žonu wopuſheži a ſo do Ameriki pschecžydl. „Pocžakaj, Tebi ja ſinač ſaplaczú,“ wopjetowascahe wón, „a ſwój ſaschczi hischcze k čeſczi pschirwuzu.“ Petr tón ſaschczi won na kara donjeſe a ſ nim ſa maczeri pschijedže, hdyž potom bydlesche.

Ale to tak lohko njebě, žonu wotbyz, hacž runje wona tež na to cíjerjesché; pschetož to bě předy wſchelake wopomnicž a wobaj dyrbjeschtaſ najprjedy k knjeſi fararjej ſjednanja dla pschecž a potom hischcze někotry króz ſ uimaj na ſudniſtwe jednach. Ma poſledku jeju wot blida a ſvága dželichu, kaž ſo by wjazy woženicz njebmiedžiſchtaj. A Petrrowe pjenesz běchu nimale wsho ſe ſtudie wudawané a jemu ſich jenož težko wſchec, ſo možesché ſo tak někak do Ameriki pschewjescz dač. Tola to jeho njemoleſche, jemu bě nětko wsho jeno, jenicež to běſche jemu wutrobnje žel, ſo by jeho

macz tak jara nad jeho wuczeñjenjom rudzeſche. Ale tež tole won pschewinu a pschi ſwojim wotmyſlenjom twierdze ſtejo wosta. Won da ſwoj amerikanſki kaſečik ſ nowa módry wobarcic ſ a wcho na njón napiſac ſ, ſhtož bě tam předy piſane bylo. A jako bě tež wcho druhé wobstarane, dha won rječny, ſo na nowy tydžen wotjedze.

A hdyž tež bě to wot njeho wobſantknene, dha tola žona prawa ſpokojnoſć do jeho dufche njepſchinje a won khodzeſche, kaž bludny po wžy, hdyž jeho wot njeho dželenia žona na njeho bjaſeſche, macz pak jeho ſe žaloſcjeniom nad jeho wotkhoodom wobezežownſche.

Jeho woblečo ſo hafle potom trochu roſjaſni, hdyž jemu forman prajic ſchindje, ſo jeho jutſje rano wotwjeſe a ſo ma Petr do teho čaſa hotowy hycz.

(Skončenje ſa tydžen.)

Swětne podawki.

Němske khějorſtvo. Kral Albert je ſo 9. septembra k wóſku, wokoło Lubija a Bjernaciz manövrirowazemu, podaſ a pschi manövrach pschitomu był. — Won ſo naſajtra wjecžor do Pilniz wróci a 15. do Lignizy pojedze, hdyž je jeho němski khějor k taminſkim manövram pscheproſyl. — Budyske wójsko ſo 15. a kamjeniſke 16. septembra do ſwojich měſečjanſkih kwartirów wróci.

W Biskopizach ſu ſo wondano w nozy paduchi pola jeneho čaſhnikarja nutſlamali a někotre duzenty ſlotych a ſlebornych čaſhnikow, ſlotych pierschězenjow, kaž tež někotre ſlote rječzaſti a druhé drohe węzyl franyli.

Bjes regimentom, kotrež w Žitawje ſteji, je khoroſež trichinosa wudyrila a je 23 podwysklow a 24 wojaſow na njui ſkhorjelo. Teho runja ſu tež někotſi druny ludžo ſa trichinu khori a jich něhdze 70 do hromady. Woni ſu koſbaſy, ſ ujaſka jeneho trichinateho ſwinjecza dželane, jědli a je jena žona hžom na tu khoroſež wumrjela. — Tež w lubijskej wokolnoſeſi je trichinosa w někotrych wſach wudyrila.

Na generalne komanda pruskeho wójska je wot krala wukas wuſchoł, w kotreym ſo to wotcakowanje wupraji, ſo budža ſo podwysklojo, feldwebljo atd., hdyž ſu předy ciwilne do mandzeſtwa ſtupili, tež potom wěſče hiſceče zyrtwinzy werovalc.

Pruski króuprynz je ſo wot wobhladowanja bayerskeho wójska 7. septembra do Barlina wrocžil.

Rjebo bayerski prynz Karla je psches 100,000 ſchěznakow hospitalam, dobrocziwym towarzſtwam atd. wotkaſal.

Wjerch Bismarck najſkerje ſ khějorom do Italije pojedze, hdyž ſo tam tón poda.

Awſtria. W awſtriskich nowinach ſo w tu khwilu wjele wo božniſkim a herzegowinſkim powstanju powjeda a wjele jich měni, ſo dyrbja ſo wobſtejenja tamniſkich wobydlerjow na kóždy ras polepschic ſ, njech tež wójna wupanje, kaž chze, a ſo maja ſo w tajke polepschenje wobſebje ruske, awſtriske a němske knježerſtwa staracj.

Franzowska. W městaſku Lourdes je žótko, kotrejež woda, kaž katolikſke nowiny piſaja, psches ſtukowanje ſwiateſteje Marje, maczerje Khryſtuſowej, je hžom „wjele hubjenſtow polóžila a wſchelak ſchijiki wotewſala, hdyž ſo ſ domérku trjebasche.“ Tam je nětko ſ krajow němskeho khějorſtwa pod nowjedowanjom k. hrabje Stolberga ſ Worklez prozeſion pschischoł, ſo by tam rjanu khorhoj pschinjeſzl. Bjes thni, kiž ſo na tutym prozeſionje wobdzeliſku, ſu tež ſedmijo ſ Lužiſy.

Turkowska. Wojowanja bjes Turkami a tymi kſcheczijanami, kiž ſu w Božniji a Herjegowinje pscheczivo Turkam poſtanly, dale traia a ſtanu ſo ſtora wſchedniſe bitwieſti bjes nim, hdyž pak ta pak druhá ſtrona dobuđe.

Ze Serbow.

S Budyschina. Blížſe poſebženja tudomneho pschiszažneho ſuda ſmeja ſo wot 20. hacž do 25. septembra a ſmeje ſo hlowne ſudniſke jednanje 20. septembra pscheczivo Khryſtianje Nowakez ſ Polpiz dla wohensaloženja, pschi cžimž cžlowjekojo wo živjenje pschindžechu; 21., pscheczivo Madlenje Wünschowej rodženej ſchizantez ſ Mjeſchiz dla wopacźneje pschisza, a pscheczivo Hanje Auguſeže Brodowej rodž. Žukerez ſ Mjeſchiz dla nawabjenja ſ wopacźnej pschisza; 22., pscheczivo ſublerzej Handrijej Gudž ſ Porschiz dla wopacźneje pschisza; 23., pscheczivo Hanje Hediwiſh Antonioweje rodž. Frischez ſe Žitarw dla džezoſkónzowanja a 24. a 25. septembra pscheczivo ſahrodnicej Janej Bohuwrej ſchubertej ſ Malecžiz dla ſpylanego ſkonzowanja.

— Sańdženu póndželu dopołdnja ſta ſo w tudomnej maschi nowej fabrizy ſleďowaze njeſbože. Schkrejen Jan Haſcha ſ Hruhjelcžiz chyzſe ſ někotrymi dželacžerjemi poſoju jeneho wulkeho želesneho maschinoweho kola ſ lijernje, do dwora transportirowac, jako psches ſawjaſnenje jeneje walžy do ſemje ſo kolo na bok ſhilili a padze; wſchitzu dželacžerjo ſahe doſež na ſtronu ſkocžichu, ſhtož chyzſe Haſcha tež ſežnicž, tola pak pschi tym padze a bu wot teho, něhdze 25 centnarjow czeſkého kola tak wobſkłodženy, ſo dyrbjachu jeho do měſečjanſkeje hojeſnje dowjeſcz hdyž naſajtra rano wumrje.

Nawěſtnik.

Hdyž bym nětko lokalitāty mojich pschi žitnych wifach cžo. 634 ležazých
kolonialtworowych, tobakowych a cigarowych khlamow,

kaž tež moju **deſtillaziju**

spodobnuje powjetſhik a ſrijadowal, porucžam te ſame czeſczenym Sſerbam Budyschina a wokolnoſeſe k dobrociwemu wobkledzbowanju a lubju ja kóždemu najlepſhu tworu pschi wſchomoziu naſtuniſkich placzisnach, kaž tež sprawne poſluženje.

J. E. Glien.

NB. Schtóž pola mje twory kupuje, dostanje 1 Serbske Nowiny darmo jako pschidawſ.

Niedželu 12. septembra
domkhowanka a reje
popołdnju wot 5 hacž wjecžor do 11 hodžinow, na cžož najpodwołniſko pscheproſchuje Heinrich Dietrich w hoſczeňzu we Worzyńje.

Měſečjanſka haptka w Budyschinje.
Max Schünemann
kupuje kóždu dželbu
ſporuſhka, kalmuža, ſorwajdh,
koprika a druhé ſhymjeſhka a ſela.

Aukcja wozów.

Na fórbartku Brzegu, krajstwu w Delnej Horzy 30 sierpnia, budżet 30
wintoru, 21. septembra t. l.

popołdnju wot 2 hodzinow
nichdże 250 schtuk na pastwje wukormijenego wozewego skotu pod wumienjenjemi, psched
aukzjiu wosjewomnymi, sianie na pschedadżowanie pschedawacż.
Krajstwo w Delnej Horzy, 10. septembra 1875.

Nicolai, inspektor.

Aukcja traw.

Srzedni, 15. septembra t. l., budżet 30 stojaza wotawa na lufach
pschi ręzi Sprewi leżazych a ryżerkubli w Hermancezach 30 sierpnia po lożach sa hoto-
we pjeniesy na pschedadżowanie pschedawacż.

Bliższe wumienjenja 30 psched aukzjiu wosjewa.

Shromadżsna pschi hermanczańskim mlynje, dopołdnja w 9 hodzinach.

Zeli żane loży wysche wostanu, dha 30 te żame saturday, 16. septembra,
na pschedadżowanie pschedadżo.

Schimmrigk.

Aukcja trawy.

Wotawa na lufach, pschi Sprewi leżazych a ryżerkubli Kolbiza a
Schczeniży wojerowskiego wokreja a k rafečzańskiemu krajstwu 30 sierpnia budżet
30 na śledowazych dnjach rano wot 9 hodzinow na pschedadżowanie pschedawacż:

wintoru, 13. septembra t. l.

w Kolbizu, sapoczątku pschi hrodze;

wintoru, 14. septembra t. l.

w Schczeniży, sapoczątku pschi kolbiczańskim krajem mlynje.

W Rafečach, 3. septembra 1875.

R. Pelz,

w Hirschbachen.

Kožowy wureš,

kaž tež zyle kože porucza we wulkim wubjerku po tunich ale zyle twier-
dyh placzisnach

R. Lindau w Budyschinje

pschi mjażowych hętkach.

3 tutym dowolam żebi najpodwolniżho wosjewicż, so żyni dżenja na
suntsko mnej lawskiej haſzy czo. 120

atelier ja chumſchtne ſuh, ſuhowe operazije, plombirowanje, eziężezenje, ſahnacze
boleńja ſubow atd. atd.

wotewrak a budżet stajnie moje najpiłniżche prózowanje, wiſhitkim, w tajkim na-
ſtupanju na mnie ežinjenym požadanjam, najlepje dozej ežinicż. S poczeczo-
wanjom

W Budyschinje, 15. augusta 1875.

Gustav Joachim.

Nowane żeleſo, blach a starý piero-
worzel pschedawa najtunischo

Joachimsthal
w Haſchiz haſhy 703.

Tsi ſcherokonijetaze ſyjaze maschinę

bu pola podpisaneho na pschedau.

Adolph Krüger
na horuczeńskej haſhy.

¶ ſhinsfeniu wiſzhwej
poruczą ja kraj w ratarjam mój ſkład
ff. parjeneje koſezonuki,
„ ammoniak, ſuperpoſſat,
„ menjilloniski guano-poſſat
pod rukowaniem jich wukow po najtunisich
placzisnach.
W Woporku w septembra 1875.

C. Wirsig.

Nowe polnojerje,

choſci pt. po 100—160 np.
petroleum pt. po 16 np.

porucza

Heinrich Lindner

destillazia, materialworoje a cigarowe
kłamy w zyliu a po jenotliwym.

Kedźbi!

Zutje njeđelu kolbaſhywukulenje w
Trzebieniż.

Nowe warsztath

(Hobelbante)

sa tycerjow a wojnarjow ma stajnie na
pschedau

Joh. Aug. Paul, wojnar
w Haſchiz haſhy (Goschwitz) 698.

Petroleum

najlepshi amerekański, punt po 16 np.
porucza

J. T. Glien

na žitnych wilach 634.

Koprovitrios

na nacjienju pschedu najtunischo
porucza

Otto Engert,

droguerijowe kłamy

na suntskiej lawskiej haſhy 122.

Rujię wurdże a je dostač w Lubiju w kuiharni
kuija Göde a kuija Klemminga, ſaž pole kui-
neho kolpoteura kuija Ćenježka we Woleschnizy,
w Budyschinje pola kuihupza Rößgera a pola
kuihwasaria Gelb huiža: **Die Abendröthe**
abo je Chrystus Boži syn, ſi warnowazym hložom
na wiſhitzkih wobydlerjoni ſemje. Placjina ſi 4 listna
jenoz 12 np.; tež runia tež němſte pre dōwanje,
dżerzany potutym dżen 6. februara 1875 wot kuija
profesora Otto Kaniga w garniſonſkej zyrku w
Budyschinje, ſi budžazym hložom: „Haj, ja ſieju psched
durjeni a wiſhitzki ſoklapaja.“ — Placjina ſi 3 listna
jenoz 10 np.

Rapsowe woszuchi a rapsowu
muku ma ſažo na pschedau

Adolph Krüger

na horuczeńskej haſhy.

Prawdziwu pirnaſku ſympietnu
rožku ma na pschedau.

Erangott Dietrich w Barze.

Wot redakzije.

Hakle sa týdženj so porjadne wudawanje Serbskich Nowin sapočnje. Wscho, schtož pschi č. 35 a 37 na wulkoſći pobrachuje, so pschichodnje s pschitohami saruna.

Na wuswoſerjom 8. wolbneho wokrjeſa.

We woſnym wolbnym wokrjeſu, kotryž wžy ſamjeniſkeho a kinsbórkſkeho žudniſkeho hamta, kaž tež wžy předawſcheho radečjanſkeho hamta wopſchija, směje ſo wutoru 14. ſeptembra wolba ſapočlanza ſa druhu komoru ſatſkeho ſejma. Dživajo na to, ſo ſu wobydlerjo pomjenowanego wolbneho wokrjeſu, a to tež rjeujiſnižy w nim, wſbitzy zyle abo tola po wěſtej měre ratarjo, dha drje by najlepje bylo, hdv by ſo wot nich mnž ſa ſapočlanza wifwolil, kotryž by pôdla ſpravných žadanjow zjeho kraja, woſebje ſa ſépsche ratarſta ſtuklowac̄ wjedzil. Jako taſkeho muža ſnajemy knjeſa kublerja Michała Wagnera ſe ſmoliz pola Budyschina a dowolam ſebi, jeho wuswoſerjam 8. wolbneho wokrjeſa ſi wuswoſenju přjódſtajic̄. Knjeſ Wagner njeje jenož ratarſkih wuzbów ſhwedomy, wón je tež ſam naſhonjeny praktiſki ratař, jemu je tež dar ryečniwoſče ſpožegeny, kaž budže ſo kóždy, kž je jeho pschednoſcki we wſchelakih ratarſkih towarſtvač ſkliſkař, rad wobſwedčeſz.

Pschi ſkonečnym wobtvořdzenju noweho waschnja dawkiſdawana a jeho načožowanja na ratarſtwo, budže wón wěſče ſobu najlepje radu ſkładowac̄ a ſi wužitku ſwojich wuswoſerjow ryečec̄ wjedzic̄, dokelž wſchě wobſtejenja, ſem ſluſhaze derje ſnaje.

My dwolam ſebi teho dla, wuswoſerjam 8. wolbneho wokrjeſa najpodwolniſkho proſbyč, ſo bych ſo 14. ſeptembra na wolbje bohac̄e wobdžili a knjeſa kublerja Michała Wagnera w ſmolizach pola Budyschina (Herr Gutsbesitzer Michael Wagner in Schmole bei Baunen) ſa ſapočlanza druheje komory wuswoſili.

H. Kreczmar, gmejnski přjódſtejer w Sarežu. J. Mlynk, rychtar tam. J. Schulza, wychſchi hajnik w Rießwac̄idle. J. Scholka g. p. tam. J. Skop, kubler tam. J. Schibak, g. p. w Komorowje. J. Wukasch, kubler tam. Lipicž, r. tam. J. Blažij, g. starski tam. Schelzig, kowarski miſcht tam. J. Göſchik, ſahrodnik tam. J. Michalk, g. p. w Scheſtvoře. J. Scholka, g. p. w Wulkim Pschesdrenu. J. Heydan, g. p. w Lufy. E. Sahrobnik, r. w Banegach. J. Höhna, g. p. w Böschizach. B. Turſch, g. p. w Banegach. J. Henka, g. starski w Lufy. K. Tranja, g. starski w Kronsž. J. Parencz, g. p. we Lupej. J. Miklušch, g. p. we Komczi. A. Namch, g. p. w Rieſej Wžy. J. Mjecž, r. tam. H. Schibak, g. p. w Zitku. H. Pjetſchla, r. tam. H. Scholka, g. p. w Trupinje. J. Scholka, r. tam. J. Mörba, g. p. w Minatale. H. Wanč, g. p. we Wezelu. H. Šuſčko, g. p. w Lipcizu. J. Blankenstein, g. p. w Psowjoch. H. Zawník, g. p. w Drobach.

Cžornu židu jaſo rips, croisé a tafet

jaſo jara woſebne tunjo porucža

H. Kayſer

Firma J. Hartmann na žitnej haži 52.

Wolmjane ripsy, merino, croiséje a wolmjany atlas

najlepſich dobroſežow tunjo porucža

H. Kayſer.

Wulku dželsbu židžaných a wolmjanych rubischežow
hiſcheže w najrjeñiſkých muſtrach po ſnathých tunich placžiſnach pschedawa

H. Kayſer.

Tſirožkate platowe žitne měchi

jara tunjo porucžam.

W khlamach ſo herbiſti rycži.

H. Kayſer.

Zena we Wulkej Dubrawje nowonatwar-
jena thěža ſ $\frac{1}{2}$ kózom pola je ſa 470 toleř
pod ſpodoňmi wuměnjenemi placženja na
pschedaní abo na měnjenje psches C. Maň
w Budyschinje na bleſſe niže třílernje bliſko
papjernika.

Pola Korle Schandy w Skanezach pola
Barta je něhdžé 50 ſichtomov ſratkých ſlo-
wów po jenotliwym na pschedaní.

Hóležez, kotryž chze třiſcherſtwo na-
može borsy abo Michała město doſtačz w
Budyschinje na herbiſkých hrjebjach 548.

Hóležez, kotryž chze třiſcherſtwo na-
može borsy abo Michała město doſtačz w
Budyschinje na herbiſkých hrjebjach 548.

Šubiza, třiſcherſki miſcht
na žitných wifach, ſchulſkih hrjebjach 647.

Cžiſhcz ſmolerjez tnihičiſleženje w macziežnym domje w Budyschinje.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čo. 38.

Sobotu, 18. septembra

1875.

K n a w j e d z e n i u.

Czi ſami czeſczeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow”, kotiž chzedža ſa nje na ſchtwórtle ſchtwórtleto 1875 do předka placzic, njech nětko 80 np. we wudawařni „Serbskich Nowinow” woredadža. Czi, kotiž ſebi „Serbske Nowiny” pſches poſt pſchinjescz dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórsh ſtaſacz. Na ſchtwórtleto ſaplaczji ſo ſa „Serbske Nowiny” na ſakſkih a pruſkih poſtach, kaž tež w druhich krajach němſkeho khežorſtwa 1 marka a ſ pſchiuſezenjom do domu 1 marka 15 np.

Reditia.

Schirirózatny Pětr abo amerikanski kaſchežit.

(Povjedanczo ſe wžy.)

(Skonečenje.)

Ranje bě ſo ſkonečnije pſchiblizito, na kotrymž Pětr wotjedže. Wón běſche ſo pódla ſwojeho módreho amerikanského kaſchežita ſtupil, ſe ſignaliskim róžkom w ruzy, ſo by na nim ſapiſkal, hdyž po wžy pojedže. Ale jako jón k hubje ſaſtaji, dha jemu dých ſaſprají a wón rož ſaſo wotſtaji; pſchetoz ſ teho a druhého dworu tón a druhí ſnaty pſchinidže, ſo by jemu ruku dał a w Bože mje praſit. A ſriebž wžy pſchi pucžu Zokorkowa ſtejſe. „Ty, lehn ſo pſched koło, ſo možu pſches Tebje jecz,“ Pětr na nju ſawola. Wona pak ſo kaž džiwja wahladny, hrabny wulk ſamjen a cžibny jón ſa Pětrom. Tón ſameň ſlečza na amerikanski kaſchežit a tam Pětrowe mjeno wumyrny. Pětr pak wotčini kaſchežit ani ſkowa njeptnýwſhi a poſloži ſamjen do njeho Zokorkowa, to widžiwiſhi, nětko na kolena padže a woſaſche: „Wostań tu! Wodaſ mi, ja Cže ſ wupſchestrjenymaj rukomaj proſchu; wodaſ mi! Ža nětko widžu, ſhoto ſhym cžiniša; wostań tu! Ty ſhym muž, ja chzu wſchitko ſaſo ſ dobrým ſarunacž!“ Pětr do ſmijere ſbledný, ale wón jenož mjeſczo ſ hlowu ſatſchaſny a jědžesche dale. Zokorkowa pak domoj khablaſche a hiſchež doſho ſ placzitnymaj wocžomaj na proſhy ſwojeje kheže ſedžesche, hacž ludžo pſchinidžechu a ju nuts dowjedžechu.

Pětr běſche bjes tym ſe wžy won wujel. Wonka bliſto ſečhowa jena žónſka, pſchi drósh ſedžaza, poſtaný, jako bě ſo wón pſchiblizit. Běſche to jeho macž, kotrejž běſche wſchak hijom w Bože mje praſit. Wón pak tola ſ wosa ſkocži a jej ruku da. A wona džesche: „Pětře, njebuž džiwny a wostań doma; wostań pſchi mni ſamej abo hiſchež ſlepje, wrócz ſo ſ Twojej mandželskej! Hdyž tež maſch jene abo druhé ſnjeſcž, dha ſebi pomylſli, ſo ſhym tež na wſchelkym wina. Wohladaj, tamle na ſečhow mje ſkoro poſwža. Wrócz ſo a Tebi ſo wěſče derje poſndže, hdyž po proſtwje Twojeje macžerje cžinisch!“

A přeni króč ſidžesche macž Pětra hórkó plakacž a ſ poſběhnenymaj rukomaj wón praſit: „Macž, ja Wam pſchibaham pod hoſkym njebjom, ſo bych ſo ſ luboſeze ſ Wam wróczí, hdyž bych

mohl. Ža budžich ſebi dawno ſiwiſe wſal, hdyž byſheje Wy njebyli. Ža chzyl ſwoje ſiwe dny ſamjenje na drósh ſlepacž, hdyž bych jenož pola Waſh wostacž mohl. Ale to njenidže, to ſo nje-hodži. Macž, ja dyrbju přjecž. W Bože mje, Bože mje, macž!“

A wón ſkocži na wós a wotjedže, jeho macž pak ſrudna domoj džesche.

A po několých dnjach Zokorkowa ſtarej Pimpolakowej pſchinidže, kotrejž ſo njeſmało na to džiwaſche. Ale tajte džiwanje ſo bórsh miny, hdyž jej Zokorkowa povjedavše, ſo je ſ pſchipoſnacžu ſwojeje njeprawdy a ſwojeho njeſmaneho ſadžerženja pſchecžiwo mužeſ pſchischa. A pſchi tym bě wona tak ponižna pſchecžiwo Pětrapej macžeri a tak luboſna, ſo bě ſjawnje widžecž, ſo jej to wo prawdze wot wutroby dže.

Duž tež doſho njetrajeſche, ſo ſo Pimpolakowa zyle ſ Zokorkowej pſcheydli a ta jej wſcho ſ luboſezi cžinieſche, ſhoto jenož možesche jej na wocžomaj wothladacž.

A tak běſhtaj něhdže tſi lěta w hromadže ſiwej a ludžo ſkoro wjazy na Pětra njeſpominachu. Ženu ſobotu wječor pak w ſapocžatku naſhym pſchiblizowasche ſo ſ wžy jedyn muž na kribjecže ſi někajkim noſhydkom. A jako wón ſ kerchowej pſchinidže, ſtaji wón noſhydko na ſemju a ſhlađowasche proſeže na módry kaſchežit, kiz bě na tym noſhydku pſchivjafaný. A na wěku teho kaſchežita ſtejachu, hacž runje trochu roſdrapane, te ſkowa: Pětr Pimpolak ſ New-Yorka. Haj, Pětr to bě, kotriž ſo ſaſo domoj wróczesche. Wón běſche hiſchež ſcheroſi a ſhlym, tola pak ſiž běſhtej jemu ſapadnyſej. A jako wón na wjeſh dele poſhlada, hdyž ſo ſe wſchech woſkow jaſnije ſwěžesche, dha ſo tež na jeho woblecžu jaſna pruha radoſeze poſkaſa. Potom ſo wón na mjeſu ſhym a ſwoje woblecžo ſ temu kaſchežitej pſchitlocži, w kotrymž ſo něſhto tak džiwnje kuſeſche, hdyž ſo trochu ſatſchaſny.

Posdže w nožy nechtón wo durje Zokorkowej klapasche a jako wona durje wotčini, běſche ſhym ſakſhik ſhyshečž. . . .

Wo jſtwje pak hiſchež doſho po poſnožy Pětr a jeho žona ſedžeschtaj a nichtón njeje ſhyschah, ſhoto ſtaj ſebi povjedaſo, kriba měſacž, kotrehož pruhi do jſtwy ſwěžazhu.

„Kaž doſho je, ſo ſhym tam přeni króč ſedžat,“ rjetny ſkonečnje Pětr, na tón ſtary džedowſki ſtol poſkaſuje.

„W tym nětko Twoja luba macz wotpoczuje,“ wotmowlmi jeho mandželska. „O, ta je pschezo do Tebje wěrika. Derie, so spi, mój dyrbimoj jej tu wěz jutſje s cžicha wosjewicž. O, ta s nowa wožiwi!“

„Ja chyłt ju nětko jenož w jeje ſpanju wuhladacž,“ džesche Petr.

„Ně,“ rjetný žona, jeho twjerdze džeržo, „wona mohla dže s wježelosze wumrječ, hdźż wotueži. Budź ſczerpliwy.“

„Haj,“ wotmowlwi Petr, „ja ſym ſczerpliwoſć naruknuł, herwaſ njebudžich ſo wróczil.“

A po khwili ſo durje wotewrichu a mnž a žona won wustupiſtaj a cžiſche po wžy džeschtaj. Petr něſhto w rukomaj njebeſche.

„Daj mi njeſč,“ jeho žona proſcheſche. „Ja ſym wina, ja ſym tón hréch wobeschla.“

„Dha, wsmi,“ wotmowlwi Petr. „Ja běch ſebi wotmihſlik, ſo ſe ſczerpliwoſć ſmježu, kaſkož by Ty tež byla; ale ja widžu, Ty možesč dobra bycz a dobra wostacž. — Mój ſo nježmoj žadyn ſhibowacž chyłkoj, duž je ſo kamacž dyrbalo. O tak ſbožomnje budžichmoj živoj bycz moħloj!“

„A nětko,“ rjetný jeho žona, jako běchtaj wobaj pschi hacze pſchede wžu ſastałoj, a wona poſvěhny tón kamjen, kotryž bě něhdyn ſa Petrom cžiſla a won ſ Ameriki ſažo pschinieſlik, „a nětko ſatepimoj ſ tymle kamjenjom wſchē přjedawſche hubjenſtvo a wſchu přjedawſchu ſwadu do hľubiny wodh!“

Kamjen do wodh kluſny a wonaj ſo ruku w ružy domoj wrócziſtaj.

* * *

Najſtra drje ſo ludžo džiwaču, ſo je ſo Petr ſ ſwojej žonje wróczil, a po čaſu ſo hisheže bole džiwaču, ſo je ſ njeſ tak pěknje živ. A hlaſ, wot teho čaſa ſo jeju ſvojo ſapocžinacze a jimaj ſo ſ kóždym dnjom na ſwěcze ſlepje ſpodobaſche; pſchetož njejednota kaſy, ale pſchelenoſć cžini ſbožomných.

Swětne podawki.

Němske khějorſtw. Pöndželu a wutoru je kral Albert w kralovſkych ležach ſchandawſkeje wokolnoſeže na hořitwje był a tam bjes druhim tſi ſylne jelenje tſeliſ. Sſrjedu ſo won ſ manövram, kotrež ſo wokolo Liegniza wotdžeržu, poda. Š nimi jěžesche tež minister wójny ſtřies ſ Fabrice, generalleutnant Krug ſ Nidda a major Minkwiz.

Sakſki ſejm ſo po powieſtach draždžanskich nowinow najſterje hijom 4. oktobra ſapocžnje. — Tak ſu dopjelnjowaze ſejmſke woldy 14. ſeptembra wuſpanyle, to wěny w tu khwili najbóle jenož ſ měſtečjanſkich wolbných wotrjeſhov. W tychle wotrjeſhach buchu najbole poſtracžowarjo (Fortschrittler), potom nazionalliberalni a ſkonečnje tež někotſi konſervativni wuſwoleni, a bjes nimi, jeli ſo nje mylmy, tež přjedawſchi budýſki ſudniſki hamtmam ſ. Bodel. — Š wježnych wolbných wotrjeſhov wěny hacž dotal (ſchwört) jenož ſ wěſtoſežu, ſo je ſ. Dr. Pfeiffer ſažo wuſwoleny.

Kamjeniſka, lubijska a žitawska diöceſa po wſchelakich teho dla ſežinjenych proſchenijach a po pſchijwolenju krajneho evangeliſto-lutherſkeho konſistorſtwa lětſa žane diöceſanske ſhromadžiſu njeſmeja.

Nowy japoſchtoſski vikar ſ. Bernert je wondano 24. augusta ſwój prěni paſthyrſki liſt wudał, w kotrymž bjes druhim na to ſponni, ſo ſo jubilej, po wjeſtowſlětnym waschnju wot bamža lětſa pſchipowjedzeny, 8. ſeptembra ſapocžnje a 31. decembra t. l. ſkonečni.

Sakſke hłowne mižionſke towarſtvo ſwježesche 8. ſeptembra w Draždžanach ſwój 56. lětny ſwiedžen. S roſprawy bě ſpoſnacž, ſo je tuto towarſtvo ſańdžene lěto na mižionſtvo w Indiji pſches 12,000 tolet wažiž moħlo. W Indiji a to wofeſeje bjes tamniſchimi Tamulami je 21 europiſkih mižionarow a 6 tamniſchich předarjow, wyshe teho 2 tamulſkaj kandidataj duchownſtwa, kaž tež 68 katechetow a 111 wucjerow. Bjes Tamulami bě loni 8172 lutherſkih ſchecžijanow.

Sa čaſu pſchebýwanja němskeho khějora pſchi manövrah, kotrež ſo we wokolnoſeži Brótſławja wondano wotdžeržachu, běſche 11. ſeptembra wulka a pſchna hoſčiu w kralowſkim hrodže, na kotrež běſche khějor 240 hoſči pſcheprožyl, kotsiž w tſjoch ſalach wobjedowachu. Khějor ſedžesche bjes pruskej krónprežezyny a avoſtriſkej arzhywójwodku Albrechtowej, arzhywójwoda Albrecht pak pödla krónprežezyny. — Khějor je ſ tym ſtukowanjom, kotrež ſu wojazy hacž dotal pſchi manövrah wopokaſali, ſwoju polnu ſpoſtojnoscž wuprajit.

Khějor a jeho wyžozu hoſčo, bjes nimi tež sakſki pſhynž Jurij, ſu 13. ſeptembra do Liegniza a wokolnoſež pſchijeli, ſo bydu ſo na tamniſchich manövrah wobdželiſi. Woní ſo najprjódzy do wokolnoſež města Hajnawa podachu, hdźż ſo ſ 5. armeeſcorpsom wulka parada wotdžerža. Pruska pſhynzežyna bě w uniformje 2. leib-huſarenregimenta No. 2, kotrež cžezný oberſt wona je, a tutón ſwój regiment wona khějorej dwójz pſjodkwojedžesche, prěni ras pomalu druhí ras pak ſaſtał. Kóždy ras ſo derje radži. Po paradze ſo khějor do Liegniza poda, hdźż 15. ſeptembra tež sakſki kral pſchijedže.

Na ſpomnjenych manövrah ſu ſ dorolnoſežu khějora offizierojo ſe wſchitkých europejſkých krajow jako pſchihladowarjo a to tež, ſchtož je džiwno doſež, ſ Franzowſkeje. Wot tam ſu ſo mjenujž ſchefezo wychzhy do Liegniza podali a ſańdženu nježelu po ſakſko-ſchlesynſkej ſelesniſz pſches budýſte dwórníſchežo dale jědžechu. Běchu to jedyn franzowſki oberſt a 5 majorow.

Każ wſchelake němske nowiny powiedaja, budże ſo ſa němske wójsko něhdje 10 millionow markow wiaž, hacž dotal. Wot němskeho rajchſtaga žadacž, ſo by je pſchijwoliſ.

Jedyn polſki duchowny, farař ſſuſchęžiſki, je wosjewit, ſo chze ſo woženicz a je teho dla, kaž někotre nowiny powiedaja, ſwoje duchowne ſaſtojnſtvo ſložiſ, po druhich powieſtach, te ſame pak wobkhowaſ. Krajne knježerſtvo jeho pſchi tym ſafituje, ale jeho wožada ſ tym ſ ſokoſom ujeje. Won je w tu khwili w zufbie a ſo tak prawje domoj ujeſwazi.

Jena džowka wjeſcha Biſmarka je ſo ſ młodym hrabju Eulenburgom ſlubila.

Każ jene barliňſke nowiny piſaja, maja rekrutojo lětſa w čaſu wot 1. hacž do 6. novembra do wójſka ſaſtupiež.

Zene rheinske nowiny ſu ſebi tu prózu wſale, te pjenježny ſchtrazy w hromadu ſlicžicž, kotrež ſu po ſaſtupienju tak mjenowanych měſtſkych ſalonow duchowni trierſkeho biſkopſtwa hacž dotal ſaſlaczicž měli. Tele ſchtrazy wopſchijeſa ſumu wot 80,925 markow abo 11,074 dnjow jaſtwa.

Na morju bliſto Rostoka budže wot 19. hacž do 22. ſeptembra ſ němskimi wójſkimi lōdžemi, teho runja tež na kraju ſ 9. armeeſcorpsom manövry wotdžeržaue. Khějor a wſchitzu zufy hoſčo budža tam pſchitomni.

Němski khějor je ſo 15. ſeptembra do ſchleſynſkeho Kamjeniza podał, ſo by tam pruskeho pſhynž Albrechta a jeho knjeni man-

dželisku wopytał. Po wróćenju do Liegnitzu bě won pola sakskiego krala, kiz pola měschčanského radžicžela Pragera bydli, na wjeczeri.

Austria. W Czeczech a drugich člawnickich krajach austrijského khějorstwa sa Božnijskich a Herzegowinskich žylne pjeniesy skladuja a ſu hižom jenož częſte nowiny ſa nich psches 10,000 ſchěznakow naprobyli a pschezo ſo jich redakcijam hřečce wſchēdnie dary ſa božnijskich a herzegowinskich Sserbow ſczeļu, kofiz pschečzivo Turkam wojwu. Wjesci džel tajſich narwathych pjenies ſo na nich žony a džeczi nałozi, kotrež ſu do ſužodnych austrijskich krajow wuczeſke. Tich je tam psches 40,000 a dokelž je w nowšim czaku tež tōjskto ranjenych Sserbow psches austrijske mjesy pschiscklo, dha ſo tucži nětko tež ſ lekarjeni wobstaraja, tak daloko hacž je to možno. Tež do Čzornohorskéje, hdzej je tež wjese herbſkých žonow a džeczi wuczeſklo, nětko austrijske khějorſtwu zyrobni ſczele, dokelž by tam hevák hłoda wnwirjeſz móhli.

S zyla powstanie, kotrež je ſo w Božniji a Herzegowinje ſtało, kędznoſeſz wobydlerjow Austriaje jara na ſo czehnje, pschetož tak wjese je ſjawnie, ſo wone njewotebjera, ale wjese wjazy pschibjera, a ſo ſu wuhladu ſa nje ſepſche, hacž hdý předy, hdzej tu abo tam turkowszy křeſcijenjo pschečzivo Turkam poſtanymu.

A je tež lohko móžno, ſo tež wójſko herbſkého wjercha Milana a ſkonečnje wſchón jeho wobronjeny lud — a teho je 120,000 muži, ſkonečnje na Turkow poczehnje; ſ najurjenſcha je hižom 50,000 muži pod bróni powołanych a na turkowske mjesy ſtajenych, hdzej ſu Turkojo tež khětro wulke wójſko poſtali.

Austrijska khějorka je ſańdženu ſobotu bliſko Saſetota w Franzowskej, hdzej w tu khwili pschebywa, ſ konja panyka, njeje ſo pak ſtraſchnje wobſchódźila. Wona pak tola w ſužu leži a jej lód na hłownu kladu.

Rušowska. Khějor je ſo do Lividije na Krymje podał. — Na noweho khokanskeho wjercha je ruſke wójſko požlane, dokelž won ruſke mjesy pschekrocžuje a potom rubi.

Turkowska. W poſteñszych dnjach ſu božniſzy a herzegowinſzy powstany khětro ſbožownje pschečzivo Turkam wojovali; pschetož jako kommandant twerdžiſny Trebinje dwaj bataillonaj pschečzivo nim poſbla, dha buſhtaj wobaj tak ſbitaj, ſo dyrbjeſchtaj czekacž, pschi czimž jedyn psches 50 muži ſhubi a druhí bu zyle roſehnath.

Ze Serbow.

S Budyschinia. We 8. wolbnym wokrjeſzu, hdzej je ſo 14. septembra ſapožlanz 2. komory wuſwolat, je bjes druhim w miniatuſkim wotdželenju doſtał t. kublet Wagner ſe ſsmoliz 77 hłobow, t. rycerz kublet Lindner nad Horu 24 hl. a dotalny ſapožlanz t. Beeg 1 hłob; we Budworju ſe ſsmijecžezami doſta t. Wagner wſchě hłobu, mjenujž 37, w Worklezach teho runja wſchě a to 76 a w Khróſcžinach tež wſchitke a to něhdže 50. W Rakezach je t. Lindner najwjaſy hłobow doſtał. — W Panczizach a Kutowie je t. Wagner pječza 80 hłobow doſtał, tola ſu ſo hłobu w kamjeniſkej a kinsbórkſkej wokolnoſeſzi lohko doſcz jelí niz wſchitke, dha tola ſ wjetſcha t. Begej doſtali. Kunes Wagner móžesche wěſeſe dobycž, jelí předawſki raketčanskí hauſt a kłoschtrſka ſtrona ſa njeho hłobowaſche; dokelž ſu pak w tymaj ſtronomaſ tež žylne doſcz ſa t. Lindnera hłobowali, dha je ta wěz nětko ſa wobeju njewěſta a t. Beeg czim ſkerje dobiudže. Beeg doſta 1313, Wagner 757 hłobow.

— Šańdženu njedželu pryz Jurij a portugifſki pryz (wójwoda Coimbra) na ſwojim pucžawaniu do Liegnitzu khwili na budyskim dwórniſhcežu ſastaſchtaj.

— W tudomnym měſeſe Budyschinje budże hižom lětža ſymska ratarſka ſchula ſaložena. Do njeje moža mlobži ludžo, kofiz ſu 2 lěče ſak mjenowanu dopjelnjowazu ſchulu (Fortbildungſchule) wopytali, ſtaſtupicž (w prěnſkich lětach tež tajzy, kiz do pomjenowanej ſchule njeſkobžachu, dokelž žana njebeſche. Wuzba ma ſo 1. novembra ſapoczeſz a 31. měrza ſkónčzieſz. Ministerſtwo je teſte ſchuli, katraž je přenja tajſeje družin w Sakſkej, lětnu podpjeru wot 3000 markow wuſtajilo.

— Draždanske nowiny „Dresden Preſſe“ pižaja: „Pſched někotrym czaju ſo věſche jedyn herbſkeje rycze mózny ahejor (t. Wehla), kiz bě ſo jeneje czelneje bědnosće dla pensionurowacž dacž dyrbjał, ſo na ministerſtwo prawdy ſ tej proſtrwu wobrocžil, ſo by ſo jemu advoſatura (rycžniſtwo) ſe ſydlishežom w Budyschinje pſchiswoliła. Won bě ſwojej proſtrwu petiziju, wot 419 gmejnſkich prjödkſtejerjow, 277 wjeſných rychtarjow a starſkich mužow, 83 duchovnych a wncžerjow, wjese ſton ſublerjow a žiwnoſeſerjow, kupzow a rjemjeſnikow atd. podpižanu, pſchipožoſil, w kotrež bě na potrieboſe ſokajane, katraž móže ſo jenož na to waſchnje wofſtroniež, hdž ſo jedyn, herbſkeje rycze mózny rycžnik w Budyschinje ſaſydiſi, ſo by herbſkim ludžom w prawniſkich naležnoſeſzach k pomožy byſ. Ale ministerſtwo je pſchi wſchěn tym tule proſtrwu wotpoſaſoſo. —

S Radwora. Nasch nowy farař, knies H. Ducežman, je ſandženy ſchitwórk w Budyschinje wobtvjerdženje doſtał a budże jutſje njedželu wot kniesa kanonika Kucžanka do ſwojeho ſaſtojnſtwa ſwiedženſzy ſapokaſany.

S Lipicža. Šańdženu póndželu rano $\frac{1}{2}$ hodžinow tudy w domiſkich žiwnoſeſerjia Michała Měrſcha wohén wudyrí a je ſ pódlaſki mi twarjenjemi, ſ wumſacžom bróžnje, do pročha a popjela pſchewobrocži: dale ſo ſahrodnicej Domaschzy wſchitke twarjenja a ſahrodnicej Lahſerej tež wſchitke, ſ wumſacžom bróžnje, ſpalichu. Hawek ſu ſo wſchě twarjenja mlynska-wobſedžerja, wotpalile, kaž tež domiſke knježeho hajnika Bergera. Mlyneſej je ſo tež 1500 toleř pjenies, kotrež chyſche tón džen ſa kupjenu ležomnoſeſz wuplačzicž, ſpalito a wjſche teho hřeče ſa 500 hl. drjewa. — Měrſchowa běſche do hródze běžala, ſo by ſkót wupuſchěžala, ale jako chyſche ſ hródze ſtupicž, bě ſo runje paſala ſlomiana khějra dele ſyphuſla, pſches czož bu wona tak ſtraſchnje wopalena, ſo ſo ſa jeje žiwenje bojachu. Žena kruwa je ſo ſpalila. Powjeda ſo, ſo je tón wohén wot jeneho hólza ſamichkrjeny.

S Korfymia. W nožy t 13. septembra bórſy po 12 hodžiach je w bróžni tudomneho herbſkého korežmarja Korfle Gröſchela wohén wudyrí a je ſo pſches to tuta bróžen wotpalila. Dale buchu do pročha a popjela pſchewobrocžene domiſke a ſoluja khějera Lischki, domiſke a pſchitwarjenia bróžen khějera Hohſfelda, kaž tež domiſke khějera Paula. Skót ſu wſchitkon plónijenjam wutrohnyli, domiſaza nadoba je ſo pak ſ wjetſcha ſpalila.

Přílopk.

* Pſchi rejach na tak mjenovanym Waldhoffje pola Kamjeniza pukti naſtachu. Hoſeženžař chyſche ſwadnikow ſjednačz, bu pak pſchi tym wot jeneho ſamkarskeho ſ Njeđižhowa dwójzy do bróſta ſkoty. Tón ſkotnik je nětko w jaſtwje.

* W měſeſe Paderbornje je ſo 12. septembra 117 twarjenjow wotpalile, bjes nimi 97 domiſkich a 220 ſwójborow je pſches to wobydlenje ſhubilo.

* Wtych 65 wojakow, kiz běchu w Žitarwje na trichinoſu ſkhorjeli, ſu wſchitzy ſaſo wotkorili hacž do 15, ſ kotrymž tež dale ſtraſchnje njeje.

* Wot draždžanského pſchíjažneho ſuda bu wotročk B. F. Seifert ſ Großerhörsdorfa k tſjou létam khostarnje wotřudžen, dokelž je woheň ſaložit.

* W Taborje věſtih Schaner, ſiž bě ſaſtojnīk pſchi tamníſchej naſutovareni, tule w 2 létomaj ſ někotrymi měſečjanami wo 20,000 ſchěňnakow wujebal. Dokelž pak to někto pocža na ſwětlo wuſtu-powac̄, dha je wón wondano ſwoje tſi džecži, ſwoju žona a ſameho ſkózovat.

* Hamburgska pōſtſka parna ſódž „Pomerania“; kapitan Schwenzen, kofraž je 1. ſeptembra ſ Hamburga a 4. ſ Havre wotjela, je po jara ſpěchňuji jěſdje ſa 9 dñiwo 20 hodžinow 14. ſeptembra w 11 hodžinach dopoldnia ſbožomuji do New-Yorka pſchijěla. — Hamburgska pōſtſka parna ſódž „Gellert“, kapitan Barends, expedirovana pſches knjeſa Augusta Boltena, Wm. Millers Nachfolger, je ſ pōtom, paſažirami a tworami 15. ſeptembra via Havre do New-Yorka wotjela.

* W Starym Berunje je 13. ſeptembra jene wotředěnje tamníſcheje dynamitoweje fabriki roſbuchnyku a ſtaj pſchi tym direktar fabriki a jedyn dželac̄er živjenje ſhubitko.

* W jených kamenitowuſlowych podkopkach bliſko Shropſira (w Jendželskej) je ſo ſańdženu ſobotu jěvnac̄e hewjerjow wot ſleho powětra ſadu ſylo.

* Pſchi naſotwarbje hrodu w Schönesfeldze pola Lipska ſo njejabžy roſchty ſvalichu a pſchi tym tſjo murjerjo a jedyn dželac̄er wýšoko dele padnichu. Žedyn wot nich morw wosta, druſy pak buchu mjeuje abo hole wobſchloženi.

* Graja Schaffgotsch w Schlesynſtej je wondano jeneho jelenja ſatseliš, kofrž wucžiſený bjes rohiſnow 339 puntow, ſ rohiſnami pak 354 puntow wazesche.

* W Otterslebenje ſo jena ſlónic̄na róža poſkaſuje, kofraž poſkeda ma puntow cježka a 16 a poł zola w pſhemérje a 2 ſoh-eje we wobſhahu.

* Na železnicy bjes Chemničom a Freibergom dyrbjehče cžah na khwili ſaſtač, dokelž běchu kolije wot huſanzow, ſia nich roſmjecženych, tak ſmykle, ſo kola wjazy pſchimac̄ nočnichu. Kolije dyrbjachu ſo teho dla ſ pěſkom poſypac̄, ſo buchu ſchropawoſc̄, ſi jěſdženju potřebnu, doſtate.

* W ſlěbornych podkopkach w Pſchibranije w Čechach je jedyn, runje do ſemje dele wjedžaz̄ ſchacht hľubokos̄ wot 1000 metrow doſhahnyk, tak ſo je někto najhlubſchi ſchacht w Evropie. W lécje 1779 bě tónile ſchacht jenož něhdje 21 metrow hľuboki. W 149 létach, to je wot 1726 hac̄ 1874 ſu pſchibranske podkopki nimale ſa 14 millionow ſchěňnakow ſlěbora wunjeſké.

* Do rumunſkeho měſta ſchka Buczežy wondano jedyn wjek pſchiběža a tam 18 cžlowiekow ſkuſa. Wot nich ſu tſjo wumrjeli a je mało nadžije, ſo cži druſy pſchi živjenju wostanu, dokelž bě tón wjek ſkaſeny.

* Na tharandſkim dworniſcheju 6. ſeptembra wotřidowar Seifried wo živjenje pſchindže. Wón chýſche mjenujzy pſched jenej ſotryju, kofrž dželac̄erjo dale ſuvačhu, hiſcheže khetſje pſches koliju ſkocžic̄, padže pak pſchi tym a bu wot kofezow tak ſtrachnje wobſchloženy, ſo dyrbjehče na měſeče wumrjec̄.

* Dako w Langensalzy 2. ſeptembra ſedanski ſwiedžen ſwječachu, chýſche ſo jedyn ſchyrnac̄zelētnje hólz tež na ſwoje waſchnje na tajſkim ſwiedženju wobdželic̄. Wón bě mjenujzy kruh gasoweje roky wſal a pocža ſi nej tſelerž, ale doſkho njetrajeſche, dha roka roſlečza a jemu brodu a ſchiju tak žaſožuje roſraſy, ſo bě wón ſi někotre wokominkenja morw.

Cyrkwinske powjeſće.

Wěrowani:

Pětrowiſka cyrk: Eduard Herman Bětmar, murjer pod hromom, ſ Hanu ſebastianež. — Gustav Adolf Pietasch, třeher, ſ Mariu Schüzež.
Katholicka cyrk: Michal Michal, wobydleſ pod hromom, ſ Hanu Strachocžiz.

Kſchczęni:

Michałska cyrk: Amalia Maria, Jana Roberta Franki, restauratéra w Dobřiſti, dž. — Maria Martha, Vjedricha Wylema Grellmana, garbaria na Židowje, dž. — Jan August a Hana Ernestina, Jana Augusta Nowaka, mlynſteho miſchtra w Brzozowje, diwojistkej džecži. — Jan August Jurij, Karel Augusta Hempela, ſhězera a polerja na Židowje, ſ. — Kora Augusti, Jana Koral Langi, wulkohajhodniſa w Hrubocžizach, ſ.

Katholicka cyrk: Hana Madlena, Michała Krala, cigarvydželarja pod hromom, dž. — Martha Antonia, Handrija Gudž, ſublerja w Hornjej Šenje, dž. — Jan, Michala Rencži, polizaja, ſ. — Maria, Jana Schpitanta, murjerſteho polera, dž. — Jan August, Miliawitscha Schewza, hofzeiſarja-wobſedžerja w Běležezach, ſ.

Semrjecži:

Džen 24. augusta: Hana Donatowa, 82 l. 7 m. — 26., Hana Chrystiana rodž. Scholcži, Jana Małcharja, ſhězera a polerja na Židowje, manželſta, 35 l. 3 m. 6 d. — 30., Jan August Piwarz, wobydleſ na Židowje, 25 l. 10 m. 14 d. — 31., Jan Jurij Kumiš, ſhězér na Židowje, 48 l. 7 m. 23 d. — 31., Hana Martha, Jana Bohuvera Wiczęzla, ſublerja w Pſchiszechach, dž. 3 l. 9 m. 11 d. — 2. ſeptembra, Vjedrich Pawol, Karel Augusta Bartučha, murjerja pod hromom, ſ. 2 m. 13 d. — 3., Vjedrich Wylem, Jana Piekarja, wobydlerja na Židowje, ſ. 3 l. — Hana Maria Emilia, Vjedricha Ernsta Lebrechta Puriche, pſchekuſa na Židowje, dž. 1 l. 2 m. 18 d. — Selma Hedwiga, u. dž. w Běležezach, 3 m. 4 d. — 4., Jan, Michala Rencži, polizaja, ſ. 4 hodžiny. — Ernst Willy, Gisława Ernsta Hencža, ſublerja na Židowje, ſ. 1 l. 1 m. 10 d. — 6., Hana, njebo Jana Pieča, wumjentaria, wudowova ſ řamjeneje. — Maria ſwidomjena Dejtowa, wumjentarka w Běležezach. — 8., Handrij Ramsch, murjer a wumjentarka na Židowje, 65 l. 1 m. — 9., Kora Ernst, Jana Kopacža, wobydlerja na Židowje, ſ. 1 l. 1 m. 2 d.

Jutſie (njeđelju) dopoldnia w 11 hodžinach ſo w draždžanskéj ſchizuej zyrfi herbiſka Boža ſlužba ſa evangeliſto-lutherſkich ſſerbow wotředženji. Spomjedni ryc̄ ſuje ſ. farar Žimíšk ſ Hodžiha a předowanje ſ. farar Kórdin a ſ Mínačka.

Njeđelu ſa thdženj (26. ſeptembra) budže w draždžanskéj katholickéj dworskéj zyrfi herbiſka Boža ſlužba ſa katholickich ſſerbow wotředženja.

Placžisna ſitow a produktow w Budvſchinje.

11. ſeptembra 1875.

Žtowy dowos: 3527 měchow.	Na wikač wot hac̄ mf. np. ml. np.	Na bursy wot hac̄ mf. np. ml. np.
Pſcheniza 50 kilogramm	9 97 12 37	10 42 11 91
Rožka = =	8 73 9 18	8 54 8 86
Ječmeni = =	7 61 8 15	7 97 8 69
Worž = =	7 60 8 20	7 60 8 20
Hroč = =		
Woka = =		
Raps = =		
Jahly = =	16	
Hejduschka = =	19 70	
Berny = =		
Butra 1 =	2 60 2 80	
Ssyno 50 =	5 50 6	

Kóz pſchenizi po 170 punt.: 16 markow 94 np. (5 tl. 19 nžl. 4 np.) hac̄ 21 ml. 2 np. (7 tl. — nžl. 2 np.) — Kóz rožki po 160 puntach: 13 ml. 96 np. (4 tl. 19 nžl. 6 np.) hac̄ 14 m. 68 np. (4 tl. 26 nžl. 8 np.) — Kóz ječmenia po 140 puntach: 10 ml. 65 np. (3 tl. 16 nžl. 5 np.) hac̄ 11 ml. 48 np. (3 tl. 24. nžl. 8 np.) — Kóz worža po 100 puntach: 2 tl. 16 nžl. 22 nžl. — np.; hroč: — tl. — nžl. — np.; woka: — tl. — nžl. — np.; jahly: 5 tl. 10 nžl.: hejduschka truph: 6 tl. 17 nžl. — np.; berny: — nžl.: butra: tl. — 26 nžl. hac̄ — tl. 28 nžl.; ssyno po 100 puntach: 1 tl. 20 nžl. — np. hac̄ 2 tl. — nžl. — np.

Telegraſſki bureau w ſadnym twarjenju pōſta na bohaté ſchy je ſkózdy džen wotwřeny wot rano 8 hac̄ wjecžor 9 hodžinow.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Hdyž jedyn takle po kraju wokolo hodži, dha jedyn druhdy wjele szkodni, ale mało roshimi.

Mots Tunka. Schto dha by to skoschat?

Hans Depla. Hlaj, wondano trzechich dwie žony, kotrejž běschtej na domkhowanzy pobylej a ſebi wſchelak powjedachcej,

bjes druhum tež to, kaf ſtej widžalej, ſo je jedyn khaponek ſ Drobnych Pepez ſa tñjomi kofoschkiami běžak a ſo tak na nje napjerať, ſo ſu ſo jeho ſedom wobruež mohle.

Mots Tunka. Ze dha ſnadž tónle khaponek na pſchedan?

Hans Depla. To ja njewem, ale ja měnu, ſo ſo tón njeby hněval, kif by jeho kupil.

Nawěštnik.

Rožowy wureš,

kaž tež zyle kože porucza we wulkim wubjerku po tunich ale zyle twjerdych placzisnach

R. Lindau w Budyschinje
pſchi mijsowych hettach.

Hamburgſko-amerikanske porolodžne akzijske towarzſtvo

w ſjenoczenju ſ hodlerſkej liniju.
(Hamburg-Amerikanische Paketfahrt=Actien-Gesellschaft.)

Direktne poſtske parolodžne jězdzenje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via Havre, na ſlawnych a výſhnych němſtich poſtskich parolodžach
Gellert, 15. ſeptembra. Klopstock, 29. ſeptembra. Wieland, 13. oktobra.
Hammonia, 22. ſeptembra. Frisia, 6. oktobra. Pommerania, 20. oktobra.
a dale porjadnje kózdu hrjedn.

Výchewjeſne placzisny: I. kajuta M. 595, II. kajuta M. 300, hrjedzisny
kryw M. 120. — Podrobne wukasjanje dla frachta a pſchewjeſenja dawa generalnym po-
knomóznik

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
33/34 Admiralitätsstrasse. HAMBURG.

Sklad czaſnikow
wot
J. G. Schneidera

na ſmutskomej lawſkej haſy, pódla torma.

Wulki wubjerk w ſchěch družinow czaſnikow (ſegerjow) po najtunich placzisnach.

Zenož derje wotczehnjene czaſníki ſo pod twjerdyh rukowanjom pſchedawaja.

S doboſ porucžam prawdziwe ſlěborne rjeczaſki, prawdziwe talmiſtočane rjeczaſki a poſtočane rjeczaſki we wulkim wubjerku, teho runja prawdziwe ſkote rjeczaſki, medaillon a kluczki.

Hewak pſchispominam, ſo ſym ſerbſkeje rycze mózny.

Pſchedeſchežniſki

we wulkim wubjerku porucza
pſchedeſchežniſkowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Rincké

w Budyschinje, na ſwonknej lawſkej haſy 819.
Porjedzenja derje a tunjo.

Měſchežanska haptvka

w Budyschinje porucza:
toprovitriol ſ nac̄injenju pſchenicy.

W Kołwaſy je jene wobydlenje, kotrej ſo tež ſa jeneho wojnarja hodži, ſ polom abo tež bjes pola na pſchenajecze. Wſcho dalshe je ſhonicz pola J. Rabowſkeho tam.

Wosy na pſchedan. Jedyn nowy rjany woknath wos, kaž tež jedyn trjebany wutrajny korbomos a jedyn zyle tuni plomwos, kif je hřeſeje w dobrym rjedze, ma na pſchedan

J. Cimburek

na hornicēſkej haſy w Budyschinje.

Konjazy a wolazhy wotroczny, hródžne džowki, kruvarjo atd., wſchě ſ dobrým wopiszmami, dostani na rycerſkublach draždžanskeje a čenuniſkeje woſolnoſce pſchi jara vyškolej ſdže pak hnydom abo ſ novemu lětu 1876 dobre ſkluzby

pſches ſkluzbu dopokasowazhy bureau na mijsowym tohorsceju 43 delta, abo na žitnych wikaſ 634 po 1 ſthodze pola wudowym Kleinstückowje.

Zena we Wulkej Dubrawje nowonatwarjena thěza ſ 1/2 kózdom pola je ſa 470 tolej pod ſpodobnymi wuměnjenjemi placzenja na pſchedan pſches C. Ma y w Budyschinje na blejſe niže thělernje bliſko papernika. Wona budže ſo njeđeli ſa tydžen 26. ſeptembra popoſdnju w 2 hodžinomaj we wulcodubrawſtej ſorčenje na pſchežadžowanje pſchedawacž.

Epilepsiju,

padazu a torhazu khoroscej, bróſne a žoldkowe widliſcheža ſo pod — ruſowanjom — trajne wotſtronja. Sahojenje wěſte a pſches list.

C. F. Kirchner,
Berlin N., Bohrenstraße 43,
prjedn Lindenstraße 66.

Wopilſtwo

ſo ſe ſredkom, wote minje wunamakym a ſtrowoſci ujeſtſlodym ſredkom, ſ wiedzeniom khoroho a bjes njeho, doſpolnje ſacjéri, ſchtož doſlate džalne wopisza wopolasuju. Schtož wo to rodži, chyž ſo ſ dowérjenjom na „Chemiker B. Hartmuth Grünerberg i Schloß Riederstr. 70“ wobročicž.

Starſchi, kif ſu ſmyžleni, ſwoje džowki ſ nac̄injenju žonſtich dželov do města dacj, móža wobydlenje ſa nje naſhonicz we wudawarni Serb. Nowinow.

Wjedzeńske wuprajenje wo Glöcknerskej čehnitez a hojatej žalbje*) fujenje Mathildy Ringelhardtowej rodz. Glöcknerz w Gohlisu pola Lipska.

Ja ſzym tule žalbu podrobnemu analitisko-chemiskemu pruhowanju podežiſnyt a pschi tym namakat, ſo je wote wſchēch ſchōdnych, wótrich a ſahorazych wutkow doſpotuje proſna. Tuta žalba wobſteji wjele wjazj jenož ſ zyle njeſchōdnych, miłych womjehęznych, ſmērowazych, roſdželazych a hojazych wutkow, kotrež w ſwojim ſjenozjeniu, kaž ſo tudy ma, po wuprajeniach w piſmach wſchēch wulkich a ſławonych lekarjow pschi najwſchelakſich czeſpjenjach a khorofeſzach wot wulkeje hojazeje mozy a ſuklowanja;

jak o. p. pschi rheumatiskich, wiežnych, podograifich a druhich teho runja czeſpjenach pschi drjenju w ſtarach, w ſhibadlach a w kſchizu, pschi ſaſkoczenju, boloſci ledžbow atd., pschi ſaczelisnach, wotewrjenych ranach, jědmjenjach, czornych ranach, wosabjenju, kſcęzu a ſčelenju atd.

Hdyž ma někta jedyn ſtrwotny ſredk tajſe woſebne kajkoſeje kaž Glöcknerska hojata a čehnita žalba, dha wſchēm wjedzeńskim požadanjam doſez czini a ſaſluži teho dla ſ polnym prawom, ſo ſo jako wubjerny domiſazy a hojazy ſredk ſjawnje woſewja a pschezo teho dla porucza a roſpſcheszera, ſchtož ja tudy po wutojnoſci na njestroniske waſchnje jenož po wědomnoſci wobtwierdzam a pschipoſnarowam.

W Barlinje, w haperleji 1872. (L. S.) Dr. **Hess**,

fral. pruski approbirowany haptyskar I. kſaſy.

Dokelž ſu tež mi dobre ſuklowanja Glöcknerskeje hojateje a čehnitez žalby jara derje ſuate, dha móžu ſo prjódſtejazemu wjedzeńskemu roſtajenju a wuprajenju jenož ſ polnym pschehwědczenjom pschihankmcz, ſchtož ja ſ tutym tež wobſwědczam a wobtwierdzam.

W Barlinje, w haperleji 1872. (L. S.) Dr. **Johannes Müller**, medicinalny radžiczel.

W ſledſtrwie horka naſpomujenych pschiczinow mam ja prawo, tutej žalbje pschimieno „wubjerna“ dacž.

Direktor polytechniſkeho inſtituta a chemiskeho laboratorija.

Dr. **Theobald Werner** w Wrótſlawju.

*) Praw-
džiwa ſe (M. RINGELHARDT) na ſchachtliczv ſ dostaczu w ſchachtach
ſchtemplu: tyłach w Biskopijach, Ralezech, Schera-
chowje, Hirschfeldze, Bjernacjizach, Woſtrowzu, Herrnhucje, Neugersdorſje, Groſ-
ſchörkawie, Karwoſalu, Seiſhennersdorſje a w fabriky w Gohlisu pola Lipska.
NB. Bjes horka wuziſhczaneho ſchtempla žalba prawdžiwa nijeje.

A ſymfemiu wuſhiwej
porucžam ja kniesam ratarjam mój ſtad
ff. parjeneje koſczomuki,
„ ammoniat, ſuperpoſſat,
„ menjillonſti guano-poſſat
pod rukowanjom jich wutkow po najtunisich
placziſnach.

W Wopſorku w septembra 1875.

C. Wirſig.

Petroleum

najlepſchi amerikanski, punt po 16 np.
porucža

J. T. Glien
na žitnych wilach 634.

Woſjewjenje.

Ja ſ tutym najpodwolniſcho ſ navjedzenju dawam, ſo ja w pschemenjenju niz jenož kaž dotal 1 punt khléba ſa 1 punt žita po ſkanju pjetu, ale tež ſtajnie pschihotowaný džeržu a dokelž je wón dopoſnata dobra twora, dha to dobročiweniu wobledžbowanju porucžam. Ja mam tež někotre ſta centnarjow rjanych čiſtých rjanych wotrubow po tunich placziſnach na pschedan.

Teho ruuja ja ſeidenbergſke pjezowe platty a wjeblowe zyhle, kotrež ſu dopokaſany najlepſchi material ſa pjezy po fabriſklich placziſnach pschedawam.

J. Kögler, pjekarſki miſchtr na žitnych wilach.

Wloſzowa tintura

wot uajſlawiſkich lekarjow (čítaj wopřima) jako wo prawdže ſuklowaza wſchēm wloſzowczejpazym porucžena, hdyž tež žadyn druhi ſredk nejpomha, ma w bleschach po 1, 2 a 3 markach ſtajnie na pschedan Heint. Jul. Linck w Budyschinje. Wſho nusne ſo we wopřimje wulaze.

Palenz.

Najlepſchi čiſty palenz, prawdziwy žitny palenz a wſchitke druzin ſaſkich palenzow kniesam kſamarjam a korezmarjam po jara tunich placziſnach porucžataj

Ginzel & Ritscher,
na ſwonkej lawſkej haſy a na wulkej bratrowskej haſy.

Zena, ſ dobrymi wopřimami ſaſtarana domiſla dziorka a pěſtoncza ſo ſ 1. oktoberj do ſklubžby pyta wot pjekarſkeje miſchtrki Herzogowej na ujazhowym torhochęzu.

Pola Korle Schandela w Skanezach pola Barta je něhdž 50 ſchtonow ſaſkich klo-
wów po jenotliwym na pschedan.

Manufakturowe a modotworowe kſlamy

Jan Jurij Pahn

na torhoschęzu pôdla kſlowneje ſtraže (Hauptrwach)

porucža we wulkim wubjerku

drobnjeſmuhaté židžane klaniny,	kóhę	10 nſl.	a drožſho,
5/4 ežorný taſt,	=	20	=
5/4 gros cachemire (rips),	=	25	=
5/4 ſcheroſki žida-homot ſ jacketam,	= 2 tol.	15	=
5/4 dwójne luſtre,	=	3	=
5/4 long-rips ſ drastam	=	6	=
5/4 plát teho runja	=	4	=
8/4 plaids dobreje dobroſeże	=	9	=
10/4 ſcheroſki ežorn rips	=	12	=

Woſjewjenje.

Dla ſminjenja pschemenjenjow ja ſ tutym mojim čjeſczenym wotbjerjam ſ navjedzenju dawam, ſo ſo utoje, hždom 28 lét w tudomuñm měſeje wobſtejaze kſlamy ſa pschedawanie čzaknitor (hegerjow) a jich porjedzenje kaž předy tak tež někto w domje kniesa thſcherſteho miſchtrki Luža na žitnych wilach a ſchulſkich hrjebjach czo. 651 namakaja.

W Budyschinje, 21. augusta 1875.

August Scholta,
čzaknitorski miſchtr.

Czornu židu jako rips, croisé a tafet jačo jara wožebne tunjo porucža

H. Kayser

Firma J. Hartmann na žitnej hažy 52.

Wolmjanie ripsy, merino, croiséje a wolmjanij atlas

najlepšich dobroščow tunjo porucža

H. Kayser.

Wulku dželbu židzanych a wolmjanych rubishežow
hišeže w najrjenjich mustrach po snatych tunich plaežinach pshedawa
H. Kayser.

Tirožkate platowe žitne měchi

porucža najtunischo

J. Kayser.

Jacquety a pasefoty

žamžneho fabrikata

ſ doubla a tricoa, módre, čorne a brune, kotrež ſo tež po měře ſa krótki čjaž ſechija,
porucža po najtunischo plaežinach.

— W klamach ſo herbsti ryci. —

H. Kayser.

firma: J. Hartmann na žitnej hažy.

Mý porucžanu naſche najlepje konſtruirowane a wožebje wudželane ratarſke
maſchinu wskech družinow a pſchede wschtikui ſedžbne čjiniu na naſche rnežne
mloczaze maſchinu, ſa ruku a gopel ſhotowjene, ſa tſchahadlo a bjes njeho,
dale goplowe mloczaze maſchinu a gopel ſa 1 hacž 4 konje, ſcheroke mloczaze
maſchinu, pſchenježne parne mloczaze maſchinu a lokomobile, pizu rēſate,
czilezate, hñjate, bérny wusbehovaze, bérny ſortirowaze, bérny a repn
mloczaze maſchinu, rnežkowalzh ſ wjeſinym hñdlo a bjes njeho, ſchrótowe
mloczaze maſchinu, ſa ruku a gopel, rjezaſne a dwórske plumpn atd. atd., dale porucžanu
naſch ſelesolijeriju k wobstaranju ſelesnych hródznych a tſehuých woſknou,
ſtokow a noscherjow atd. Mý dawamy poſte ſuklowanje ſa dobrý material a
lubimy ſpeſame a ſprawnce poſlužujeſe.

Zelesolijerija a maſchinowa fabrika Goetjes & Schulze.

Aukzia wowzow.

Na ſorbaku Bréhynzy, knjeſtwwu w Delnjej Horzy ſkuſchažym, budže ſo

witoru, 21. ſeptembra t. l.

popoſdnju wot 2 hodžinow

něhdyje 250 ſchitk na paſtwe wuformjenego woſkeweho ſkotu pod wuměnjenjem, pſched
aukziu woſjewjomiymi, ſhawije na pſchekadžowanje pſchedawacž.

Knjeſtwo w Delnjej Horzy, 10. ſeptembra 1875.

Nicolai, inspektor.

204 na wulkej bra-
trowſkej hažy.

Saſtauno - počežerija.

So marku 5 ny. danje měſacjne.

Saſtajenje a wufupjenje bjes komđenja a mjeležo.

J. Bächmann.

204 na wulkej bra-
trowſkej hažy.

Nowe herbſte ſpěwarſte
najlepſcheho džela

ma na pſchedan

P. Michaelis
na jerjowej hažy 266.

Pſcheměnjenje woſhdlenja.
Egeſčenym ſſerbam Budyschina a woſko-
noſeže ſ tutym najpodwoſniſho k naſiedzeniu
dawam, ſo wjazy pola kožtarſkeho miſchtra
Truleha njebydlu, ale ſhym do kheze, předy
njeboh knjeſej Radlerieſ na ſchulſkej hažy
čzo. 4 pſcheczahnyl. Ta proſchu, ſo by ſo
mi tež tam dotalne doverjenje doſtało.
Moritz Lang, ſchewski miſchtr.

Tež móže tam hóležez, kiz dže ſchewſtwo
naukuhyc do wučby ſtuvič.

Jena luka, pſchi woſporſkim ſchufjezu
wot Nadžanez k Boschezam, 137 kwadrat-
nych prutow wulka, je hnydom na pſchedan
a je woſho dalsche pola Jana ſſwory w
Boschezach ſhonicž.

Koprovitriol, grünſpan

porucža k načinjenju pſchenyj naſtunischo
hrodowska haptika.

Jena kheža ſe ſahrodi a poſkvorzom pola
je k 1. oktobra w Gaffjobu na pſchěnaječe.
Dalsche je ſhonicž pola Jana Schüſtera tam.

Wozje w jenje.

Ssmołerjez knihičiſchczerňa

w maczicznym domje w Budyschinje dowola ſebi, čeſčenym ſherbam najpodwólnischo f na-
wiedzenju dacz, ſo wona ſpěchnje, tunjo a f rjanymi nowymi piſmikami wotcziszczezenje wſchit-
ſich tych pſchedomjetow w perſkej, kaž tež w němskej ryczi wobſtara, fotrež ſo w kafkejſkuliz
žanej druhej knihičiſchczerňi wotcziszczeza. Wona prožy teho dla, ſo bychu ſo pſchi potrjebje
na nju wobročicž chyli, a može jim rukowacž, ſo mot njeje wěſce dobre a rjane dželo doſtanu.

Thuringia,

ſawěſčaze towarſtvo w Erfureze.

Sakkadny kapital: Dziewiecž millionow markow, ſotrychž M. 6,750,000. — np. podatych.
Dochody f prāmijow 1874: = 4,722,229. 62 =
= 6,481,008. 76 =

Rejervy:

S tutym f ſawnemu nawiedzenju dawam, ſo je ſaſtujenje horneho towarſtwa ſa
Budyschin a wokolnoſej

Injes pſchekupz **W. Mattheis** w Budyschinje
poruczene doſtaſ.

W Lipsku, w auguſcę 1875.

C. Schneider,

generalnoſpolnomožnem Thuringije.

Dživajo na prijodekſtejaze wosjewjenje poruczam ſo f wobſtaranju woheňſawěſčenjow
wſchich družinow po tunich twjerdyh prāmijach, bjes doplacowanjow, a bym f wudželenju
kóždeho požadaneho wułożenia rad hotowy.

W Budyschinje, w auguſcę 1875.

W. Mattheis.

Gustav Joachim, atelier ſa thunſchtne ſubowe opera-
zije, plombirowanie, čiſezenje, ſa-
huacze ſubhlenja atd., w Budyschinje, na ſmutskej lawſkej hažy 120.
K ryczam wot 6 do 9 hodžinow.

Aufzia.

Na Michała 29. septembra popołdnju
1/2 hodžinow ſměje ſo aufzia na diaſko-
nacze w Rježwacžidle. Na pſchedanu pſchindu:
knihi, wobražy, móble, hoſpodarska a dom-
jaza nadoba, bjes druhim jedny wulki kni-
howny abo aktowny khamor, jene wulke wuczebnite
a jene pižne blido (1 Auszieh- 1 Schreib-
tiſch), kaž tež wſchelake druhe blida, jena du-
bowa ſchatowa róla, jena plokaſa maſchina
a jedny nowy koprwy plokaſki fotoſ.

Tón čeſčený čežblíſki miſchtr, kotryž pſched
někotrymi njedzelemi pſchi ſběhanju jeneho
twarenja w Budetechach rycž džerjeſche,
chyk tolá tak dobrý bycz a tule rycž wot-
čiſhczecž dacz, dokelž je tak jara jadriwa
byla, a bychu ju tažy, kotſiž ju ſtyshecz
njenižachu, potom tež nawiedzicž možli.

Jena pjenježna toſchka ſ pjenjeſami bu ſo-
botu namakana. Saſo doſtaſ na žitnych
wilkach čzo. 643.

Lužičan čo. 9 je wuſoł.

Wopřječe: Kalenki. Spisał Rady-
ſer. — Rubježne roſtliny. Wot
M. Rostoka. — Za 25-lětny jubilej
budyskeje Bjesady. K. A. F. —
Rudin. Wot J. Turgenjewa. Z ru-
ſkeho přełožil J. Pjech. — K do-
pomnječe na H. Sejlerja. Wot H.
Jórdana. — Spomnjeſki na H. Sej-
lerja. Wot M. Hórnika. — Dwaj
listaj Jozefa Dobrowskeho na du-
chownego J. F. Fryca. — Slowjan-
ski rozhlad. Podawa M. Hórnik.

Soc. Lus. Sor.

K swojemu, pónđelu 27. septem-
bra w Budyschinje wotdžeržomnemu
nazymskemu konventej podpisane to-
warſtvo swoje česne sobustawy, sta-
rych knježich a přečelow najpodwol-
nišo přeproſuje.

Prěnja ſkhaďowanka wokoło 11
hodžinow w Thiermanec restauraciji.
Lužiske předarske towarſtwo

w Lipsku.

Ed. Zimmermann, t. č. senior.

Wola knihikupza Eduarda Rühl'a w Bu-
dyschinje ſu wuſchle a tam ſa 5 np. doſtaſ:

Reductions-Tabellen
für Getreide, Sämereien und Häſenfrüchte.

Wot L. Behra.

S pomožu tuteje knižki možes hýdny čež
hýdom widžecž, fakt wjete 170 pt. pſchenzy,
160 pt. rožki, 140 pt. jeczmenja, 150 pt.
rapſa a 180 pt. druhich kushezinatych plo-
dow placži, hdyž 100 pt. (50 kilogrammow)
tejko a tejko khotſtuje.

Na diakonacže w Rježwacžidle je jene
hiſceže khetro nowe, jara derjeſtinečaze
pianoforte, ſ praxdžiweho jakandra-dřewa,
na pſchedanu.

Sahrodnik Jan Schönberg w Nowej Schezenuy
poła Rakez je ſobotu 11. septembra popo-
dnju na pucžu ſ Budyschyna do Schezenuy
liſtownu (Brieftasche) ſe 40 tl. papierjanych
pjenies ſhubit. Tale liſtowna ma čerwjenu
wobalku a chyli ju ſprawnu namakar Schön-
bergej ſa dobre myto wotedaſ.

Wutrobný džak.

Budž horžy džak a wutrobný
Tom' werybratrej Matizy
We Lubuſchu po' Wojerez,
Kiz ſpomina ſchaze na minje pſchez!

Tež lěſta, haj dženž tydženja,
Ta ſtara ſprawná wutroba
Mi bohaty dar luboſeze
Wón ſaſo ſ uowa daril je.
Bóh žohnuj ſa to bohacze,
Mój ſprawný luby bratſje, Če;
Wón ſpožę Če ſtrowoſcž wobſtajmu
We Twojim ſbytknym živjenju.
A hdyž Twój čež tu na ſwěcę
Tež jumu zyle wuſchoł je,
Rječ ſbóžna ſmjerč Če pſchewodža
Tani horje domoj do njebla.

Petr Mlonk.

Čeſčeranaje a kſhiwdu činjaze ſłowa,
pſchecživo ſublerzej f Čečeſeſi ſe Scheſhová
wote minje wuprajene, woſmu tudy ſawnje
jaſo njevérne ſaſo naſpiet.

Jan Henig w Saryczu.

Wot redakziije: hermark a ſkotne wiſi w ſu-
činje niz 4. ale 7. oktobra.

Serbske Nowiny.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 39.

Sobotu, 25. septembra

1875.

K n a w j e d z e n j u.

Czi ſami čeſčenii wotebjerarjo „Serbskich Nowinow”, kotsiž chzedža ſa nje na ſchitwórtſte ſchitwórtſte 1875 do předka placzicž, njech někto 80 np. we wudawařni „Serbskich Nowinow” wotedadža. Czi, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny” psches póst pschinjeſez dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bōrſy ſkaſacž. Na ſchitwórtſte ſaplačzi ſo ſa „Serbske Nowiny” na ſatſtich a pruſtich póstach, taž tež w druhich krajach němſkeho khežorſtwa 1 marka a ſ pschi- ujeſzenjom do domu 1 marka 15 np.

Redařzia.

T a r t a r ſ k a b i t w a.

Powiedanečko ſ leta 1241.

Sylny wětr ſchumijesche wjeczor psches ſchlesynſte ležy, ſo kawki, wot njeho wubudžene, ſchfewrjo wokoło hrodu lětachu, kotrež Čerwjenz rěkaſche. Tam pak wo jſtrwje rjana knjeni Hilžbjeta ſedžesche a ſa ſwojeho knjeſa mandželskeho rjany ryczerſki ſabat wuſchiwasche. Pschi ſchleicžanhych durjach pak, kotrež na wutwark won wjedžechu, hdžej možesche jedyn psches dwór do dalokoſcze wi- džecž, ſtejſeſche Selimko, czerwjenſkeho rycerja panoscha a pohladny druhdy ſ džironym pohladnjenjom na tu knjeni, kiz mějeſche jeno na ſwoje dželo myſle. Wón bě ſyn bohateho Turki, kotrež bě ſeſche nan czerwjenſkeho knjeſa ſ nim ſ wójny jateho domoj pschi- wjedž. Turka bě ſeſche po krótkim čzaſu wumrjeſ a jeho ſyn Selimko, kiz bě hakle 8 lět ſtary, jako jeho ſ jeho nanom do Schleſynſteje pschiwiedžechu, bōrſy na ſwoj narod ſabu a ſo k kheſcji- janſtej wérje wotecžahn. A dokež bě ſeſche pěkný hólz, dha jeho czerwjenſki pan ſa ſwojeho panoschu wuſtwoli a jeho nimale džer- jeſche, taž ſemjanſkeho knjeſta. W Schlesynſtej bě pak tehdý hifchče ſkoro wſcho polſte a jenož něktoſi rjemjeſnizy w městach a wſche- lazy rycerjerjo na knježich dworach, wot ſchlesynſkich polſkich wójwo- dow do kraja powołani, bjes ſobu njemſzy rycžachu.

Czerwjenſki knjes bě tón džen do wokolnoſcze měſtaſhka Ro- weho Města jehaſ a dokež bě ſeſche wjedro tak hroſne, dha ſo knjeni Hilžbjeta wo njeho bojesche.

Selimko pak bě na wutwark won wuſtupiſ, wudawařo, ſo by móhlo wot tam knjeſa ſterje wuhladacž. Ale wón do dalokoſcze nje- hladasche, ale bě ſwojeho wocži do jſtrw wobrocžil a psches ſchleicžane durje ſe ſahorjenjom na knjeni Hilžbjetu pohladowasche. Ta pak pilnje dale dželaſche a jenož druhdy ſdychny, dokež ſo mandželski pschezo hifchče njevrocžesche. A jako ſo wona ſtönečnje ſa Seminkom wohladny, dha ſo tón runje proſeže tak žehliwje ſ wocžomaj na nju měrjeſche, ſo ſo wona poſtróži a hněwne po- ſtany, ſo by ſtu wopuſchczila. Selimko pak, kiz čjujeſche, ſo je knjeni Hilžbjeta jeho ſle žadanje phtnyka, ſo teho njehanbowasche, ale ſaſakloſcž a twjerdoſcž jeho pschewſa, tak ſo ſo wón ſadze- ſeſche, taž čzlowjek, kiz je ſo wſcheho kheſcjijanſtra wuſleſek a

a ſebje ſameho ſa ſwojeho Boha džerži a teho dla wſho ſa prawe ſpoſnaje, ſchtož ſo jemu ſamemu ſeſze.

A wón pschi ſebi rjekny: Hdžy wona moju luboſcž nočze, dha njech moje hidženje woſmije. Tak wjele ja hifchče arabiskeho piſma roſhmu, ſo munamkam, ſchto na tej papierje ſteji, kotrež ſy whole Hilžbjecze ſtradžu wſal.

A wón džeſche do ſwojeje komy, wſa tu papieru ſe ſwojeje kſchinje a pytaſche roſeſnacž, ſchto je w njej ſ arabiskimi piſmikami napiſane. Sdashe ſo to bycž někajſe wopisimo, ale wón ſebi ničo praweho ſ njeho nacžitacž njemožesche. Jenož to wón jaſnije ſpoſna, ſo je w nim wo žónſkej rycž, kotrež „Adelma“ rěla, a ſo je to wopisimo ſ mjenom „Batu“ podpiſane.

„Hm, wſhak móžu ſnadž ſ tutymaj mjenomaj knjenju Hilž- bjetu do stracha ſtajicž“, Selimko pschi ſebi praji, połoži tu pa- pieru do kſchinje a wróži ſo do hrodu. Tam wón hifchče ſe, ſo je knjeni Hilžbjeta do dwórkę ſchaplaki ſchla, ſo by ſo tam sta- remu minicej Čzaſlawej ſpoſvedala. „Dobre“, rjekny wón, „ja chzu ſpytač, taſlu móz tej mjenje matej, kotrež ſy whole w tym piſmje namalaſ. Za chzu počkačacž, hacž ſo wona wot ſpoſiedze wróži a ſo potom na nju wobrocžicž.“

A doſho njetrajeſche. dha wona ſ ſchaplaki pschiadže a ſo ſažo do ſwojeje jſtrw poda. Wón pak bōrſy ſa njej džeſche, ſo po- nižne prashejo, hacž njeby derje bylo, hdž by wón knjeſej, kiz je tola dženža domoj pschińcž chžyl, napschecživo jehaſ. Wona pak ani na njeho njepohladny a jenož wotmolvi, ſo to trjeba njeje. A jako ſo wón dale prasheſche, hacž wona žanu pschilaſnju nima kotrež by wón dopjelnicž měl, dha wona rjekny: „Ja ſa Žebje žanu druhu pschilaſnju nimam, hacž tu, ſo by mi psched wocži njeſchischoſ, hdž mój knjes mandželski doma njeje. Duž dži ſwoju ſtronu!“ A ſtoscž a ſloba jeho pschewſa a w njemdroſeſi wón wudyri:

„Aj tak pětnje, miloſciwa knjeni! Wý nočyče moju ſu- boſcž, dha wſmice moje hidženje, Adelma!“

A wona, tute mjeno wuſhlyſhwiſhi, ſe ſtolza ſlocži a proſeže na Selimka pohladnywſhi, hubu wotewri, jako by někto prajicž chžyla. Ale prjedy hacž ſo ſlowežko wutlocži, dha ju njemo-

pschewsa a wona kaž morwa na schpundowanje kležin. Jeje kniežny a šlužbničy, padnjenje saškyschiwski a s pôdlańskieje stwy k pomoži pschiběžanskji ju se žaloščenjom na kožo počožichu a so prozo-wachu, kaž býchu ju ſaſo do živjenja wrózile. Selimko pač, ſo czertowſzy woſčerjer, praji pschi ſebi: „Hlaj, hlaj! Mjeno „Adelma“ je knienju Hilžbjetu pokorilo, ſnadž mieno „Batu“ knieſa ryčerja ponizi. Wéro je, na hrodzi Čermjenzu ſu mije ſi luboſežu wotczahnyli; ale tajkeje luboſeže nježadom, hdyz ſu mije prjedy ſi wótzneho kraja wumrjeli a nana jateho džerželi, hacž je wumrjel. Počzakajež jenož! Ja Wan a Waschemu krajej wach ſluboſež, jeli jenož možno, po turkowſku tak ſaplačzu, ſo budžeže wěſeže na to ſpominacž. Ale ja tu dlehe wostacž njemóžu; duž prjecž ſi tuteho ſatamaneho hrodu!“

A wot tuteho dnja jeho tam wjazy wuhladali njeſzu.
(Pokraczowanje.)

Nowy dokhódnny dawk.

Knies P. A. je w cziſle 34 tychle nowinow, džiwajo na naſch naſtaſk, w cziſle 32 a 33 wotczichęzam, hluſche a bližſche praſchenja wo dokhodnym dawku ſtají. My po naſchim ſluhjenju ežim radſcho na nje wotmolwimy a moženiy to w najkrótskich ſluwach čzinicž, dokelž je wſchaf t. P. A. ſ tym, ſhtož ſakonſe poſtajenje naſtupa, ſi nami zyle psches jene. Wón to hnydom w přenich ſłowaſch ſwojego naſtaſka praji. Jenož na ſkutkowanje wotkjeſneho bérki a diſtriktneho komiſijow wupraji wón ſwoju najwjetſchu njeſpočojnoſež a džerži w tym to a druhe ſa njeprawdu.

Ale dokelž tola naſcha wěz býcž njeſuže, runje ſpomijene ſkutkowanje pschepytacž a roſkudžicž, dha možem ſi jenož někotre ſłowa w poſchitkomnym wo tej zytle naležnoſeži ryčecž, roſkudženja jenotliwych padow pač ſo zyle wostajicž.

Shtož nětko ſlóžbu knieſa P. A. na wotkjeſneho bérku a diſtriktne komiſije naſtupa, ſo deklarazije „po ſwojim pschewſwědčenju a dobrym ſwědomiu woblicžene“ horje njeſuſahu, ale je pschemenichu a poවyſchichu, dha wſchaf je tajke ſadžerzenje, wo ſebje wot přenich, wobužna wěz. Wjeleſtronſke naſhonjenja pač wucža, ſo mjesy ſwědomiu drje lohko pschi ničim tak ſcheroke njebečhu, kaž pschi deklarazijach. Běchu dže wobzedžerjo 70—80 kózow dobrych ležomnoſežow, bjes wumjeneſka a danje, lědom 300 markow ſčetne ſa ſwoju ſwójbu doroszennych džecži naſicžili, bjes tym ſo bě wotrocž ſam w tym ſamym čaſhu runje tak wjeli pschejedl. — Dale bě jedyn ſubler ſe 74 akrow dobrych polow a ūkow a ſi danje, kótrež doſtawia, wſchaf do hromadny jenož něhdž 1500 markow dohoda (niutspsiſhindženja) deklariroval. Tež tajke deklarazije běchu po najwjetſchej ſwědomniwoſeži napiſane, kaž bě to na konzil deklarazije atteſtirovane. My njeſuemy, hacž ſebi knies P. A. žada, tež tajke po ſwědomiu ſestajane deklarazije pschijecž a ſa prawe horjewſacž. Nam ſo ſda, ſo by to njeprawda byla. Wſcho tole nima pač ſo ſtej woli pschipiszacž, ně, to ma ſo njeſuſanju zykle wěz ſchilicžicž abo ſnadž bojoſeži psched wuſkofim dawanjom. Wěſeže wſchaf ſu deklarazije, hdyz jenož někaf ſi licžbu wotschazowanſkeho pschedmjeta (objekta) psches jene pschividžechu, wot komiſije lubjerad pschijate.

S zyka je ſarvěſež ſpodžiwna wěz, hdyz je něchtón ſwoju deklaraziju po pschewſwědčenju a dobrym ſwědomiu ſu napiſal, ſo ju potom ſi woli wotkjeſnho bérki junfróz wysche naſiſche, kaž je ſo to po prajenju knieſa P. A. ſtało. Uni 10 wotkjeſnych bérkow njeſuſlo podpiſaneho ſi temu nanučicž.

H. K.

(Skončenje pschividženje.)

Swětne podawki.

Němske khězorstwo. Kral Albert, prynz Žurij a jeho ſwaf, portugisſiſti prynz wójwoda Coimbra ſu ſo 18. ſeptembra ſe ſchleſyňſkih manövrow do Draždjan wrózili.

Lipſki krajski hetman, knies ſi Burgsdorff, je w Karlsbadze njejabzy wumrjel. Wón bě tam panýk a ſo pschi tym ſi nutſka tak wobſchlodži, ſo dyrbjeſche bérky wumrjecž.

W Berthelsdorfje mějeſche 15. ſeptembra 15létne Heinzez holza to njeſvože, ſo ſi ſory wotawu dele padže a ſo pschi tym tak wobſchlodži, ſo naſajtra wumrjte.

Ministerſtwo je dželaczerzy Schildowej, kotaž je hžom 27 ſet motarka w bawmupschedzazej fabrizy w Koſdižu w pschipoſnacžu jeje dohloſtneho ſwěrmych ſlužbow wulku ſlěboru u medaili ſpožejivo.

Sapocžatki ſakſkeho ſejma hiſhcze zyle wěſeže poſtajeny njeje, tola ſo ſejm naſſkerje w oktoberu wotewri.

Pschi lětuſkih manövrad ſakſkeho wójſta ſo žane njeſvože ſtale njeſzu, jenož ſchyrjo wjazy buchu lohko wobſchlodženi.

Němſki khězor je ſo 18. ſeptembra ſe Schleſyňſkeje do Barlina wrózil a ſo nježelu dopoldnia ſi manövram do Meklenburgskeje podal. Pruski krónprinz a hrabja Moltka ſi nim ſobu jědžeschtaj.

Wſchelake němſke nowiny poſjedaja, ſo budža w němſkim khězorstwie někotre nowe dawki ſakložene a to teho dla, dokelž pjenyesy, ſa němſke wójſko wujſtajene, wjazy njeđoſzahoja a je na kózde ſeto ſi najmjeniſha 2 millionaj tolet wjazy trjeba. Duž chžedža dawk na pjenjeſne ſkutkowanje na tak mjenovaných bursach (börſach) po ſkyci a dawk na piwovarjenje podwojicž.

Pruszy wučjerjo chžedža ſo na bližſhi pruski ſejm wo po mož wobrocžicž a to teho dla, ſo by ſo penſija wučjerſkih wudo-wow poſjedchiſta. Hacž dotal doſta tajka wudowa jenož 50 tolet na ſeto a njehodži ſo wopſchijecž, kaž može wot teho živa býcž, wobſeſje hdyz je ſtara a ſlaba.

W němſkej khězorskej radze, w kotrejž ma kózdy němſki kraj ſwojich ſaſtupjerow, je ſo wónzano tón namjet ſtají, ſo býchu ſo tež w druhich němſkih krajach po tym ſamym waſhijnu kloſchtry horjeſběhnyli, kaž ſo to w tu khwili w Pruskej ſtawa. Ale dofelž běchu ſaſtupjerjo Bajerskeje, Saſkeje a Würtembergskeje pscheciwo temu, dha ſo tónle namjet tón kroč ſacžiſhny.

Bajerski prynz Adelbert, ſtarſki wuj něčiſtſeho bajerskeho krala, je wónzano wumrjel.

Austria. Tak mjenowanej delegaziji, to je, wotpoſkani wiſkeho rajchſratha a wiherſkeho ſejma, ſtej ſo ſhromadžilo, ſo býchtej ſa te naležnoſež, kotrež wobej poſložy awſtriskeho khězorstwa naſtupaja, pjenyesy pschijewolicej. A temu ſluſha tež podpjera ſa tajkich, kiž ſu ſi Božniji a Herzegowinu psched Turkam do Awſtrije czechyli a jich je psches 50,000 ludži.

Khežorka je wot paueju ſi konja, hdžez bě ſo khětro do hlowy prahyyla, ſaſo zylje wotkhorjela.

Božnija a Herzegowina. Wojowanje bjes kſcheczijanami a Turkam hiſhcze dale traje. Bjes navjedowarjemi kſcheczijanow ſtaſi wěſty Lubibraticž a pop Žarko ſe ſwojimi ludžimi Turkow někotry kroč ſbilej.

Zene wuherſke němſke nowiny piſaja: Dawki khudeho kſcheczijanského hospodarja w Božniji a Herzegowinje ſo ſetoje na 90 hacž 100 tolet woblicža. Pschi tym pač žana wěſta měra njeje, pschetož knies wſh ſebi kózdy čaſh, hdyz ſo jemu ſeſdanie, pač mjenje pač wjazy pjenyes abo žita abo roboh žada. A hdyz je-

dyn na měsće saplaczicj nijemóże, dha jeho tak dołho bija a psche-
sczehaja, hač požleni kruch skotu pscheda a wuwikowany pjenjes
szwojemu pscheszeharjej da. A hdyz Turkia jeneho kchesczijana sa-
rasy, jemu khęzu wotpali, żonu abo dżorku wotwiedże, so by ju
sa swoje sę lóschty trjebał, dha jemu nichón nieżo njepraj a won
bjes schrafy wostanie. A jeśli kchesczijan na hud pschiindze, so by
tam Turku wobskoržk, dha so jemu wužmęja a jeho, hdyz s tym
s pokojom njeje, hiszczę nabija. Duż żadny dżiw njeje, so tam-
nišci kchesczijenjo nochzedża dlęhe tak živi bycz, a je po prawym
hauiba, so kchesczijanske kniežerstwa Turkam tajke nješafanstra
nješafasaja.

Tute kniežerstwa ſu drje mužow požlali, kiz maja bjes Turkam
a kchesczijanami jednacj, ale schto móže tajke jeduanje pom-
hacj, hdyz kchesczijanam tu wěstoſcij njeprchinjeſu, so jich wot
szamopaschnoscze Turkow na wšchou czaſ wumoža. Tajku móz
tuezi mužojo nimaja a je teho dlo bkaſnoscze, wot jich skutkowanja
někajki dobry plód wotczakacj.

Sserbia. Sserbiski ſejm je so ſhromadžik a myſlachu ſebi
někotſi, so won wójnu pscheczivo Turkam wobſankne. To pak ſo
stało njeje a ſo tež s czeſka stanje, jeśli Ružowſka a Awstrijska
prjedy njeprajtej, ſo chzetaj Sserbiji pschi tym ſhobodnu wolu-
dacz. Wo tym pak hač dotal niežo klyſhcz njeje, wjele wjazn
so ſda, so Sserbiji k měrej radžitej.

Schpaniſka. Tež w požleñſkim czaſu ſu wojazh krała Mi-
fonſa karliſtow w někotrych bitwiczkach ſibili, ale, ſo by ſo wójna
k konzej bližila, to hiszczę widźicj njeje.

Ružowſka. S Odeſzy piſhaja, ſo je tam khęzor Alexander
15. septembra wójſta tamniſcheje wołolnoſcje wobbladował a potom
na kóži „Livadia” do Salty wotjēl.

Ruſke wójſko, kotrej bu wondano na Schokanow jich rubjež-
niſta a dla požlane, je jich ſbiło a ſu woni wo mér a hnadr
proſyli.

Nižnjonorogorodſka maſha, na totrej ſo něhdże ſa 155 milli-
onow wſchelakich tworow pscheda, je ſo ſetka wožebje derje radžila.

Ja pak tež kóždoh' ſubuju,
Njech ma tež drugu wěru,
Na ſbožu a jich njeſbožu
Džel ſhobu bjeru ſhwěru,
Haj, we tym ſenjeſu Chrystužu
Tež woni moji bratſja ſu,
Njech ſu tež druhej wěry.

A jeśli w tutych knihach jo
Schto napſhczimo Bohu,
Dha proſchu, lubi pscheczeljo,
To podteptajce ſi nohu;
Haj, je w nich něchtu njeprawe,
Schtož mi pak njeje ſnajomne,
To porjedječe wſchak ſi hnady.

Ja wſchak ſym, kaž to ſnate je,
Tu hnydom wot mívodſcze
Muž khudj ſi kłęzki maleje,
Bjes wſchaje wuženoſcze.
A hdyz ſchto w tutych knihach je
To tola njeje ſawěſcze
Plód žanej' wuženoſcze.

Ně, to je dar, kiz mój Boh mi
Psches ſhwojoh' Ducha daſhe,
Hdyz mój duh w horzej modlitwi
Sso k njebju poſbehacze,
A tak, hlaſ, zyke rynki tu
Tych wſchelakich ſchuczlow naſtachu,
Kiz w tutych knihach ſteja.

A tak ſu jich psches tſi ſta jow
Hač dotal napřane,
Bjes kotrymž ſchecz kherluſchow
Ssu i němſkoh' pschelozane,
A ljes nimi tež tam a tu
Sso němſte ſhobu namikaju,
Tež wot mje ſestajane.

Dich wjele w czeſkej ſrudobi
Ssu Bohu ſaspěvane
A ſ modlitwu, ſe ſylſaini
Do knihow ſapižane,
Hdyz kchiz a czeſka ſrudoba
Bě mje a mojich wobblala,
Dha ſym je ſi placzom ſpěval.

Haj, ja ſym ſhonit ſawěſcze,
Kať wěrny kchesczjan tudý
Ma hicj psches wjele žaloscze,
A kať won pschi tym druhdy
Ma ſbōžne wołomiknjenja,
Hdyz jeho duſcha poſbehacze
We modlitwie ſo k Bohu.

Tež w ſbōžnych wołomiknjenjach
Ssym ja je ſpěval ſebi,
Hdyz mój duh w horznych modlitwach
Sso poſbehacze k tebi.
Kať ſanidže staroſcz, ſrudoba,
Hdyz mój duh ſebi ſaspěwa
Wot Božej wečnej hnady.

O, ſo by, lubi ſbōžniko,
To hiszczę proſchu ſebi,
Wſchak psches nje jena duſcha ſo
Tež wobrocziła k tebi:
O, kaſke bych měl wjeſele,
Hdyz hréſčnik psches te kherluſche
By pschischoł k Božej hnady.

Tak, hdyz ja někto wobſankam
Te knipi w Božim njenje,
Dha, Božo, tebi porucžam
Ja we nich wſchitko rjenje
Te ſpewy a te kherluſche,
Kiz wote mije ſu ſpižane
Do twojich ſhwiatych rukow.

Na ſaložk ſłowa Božego,
Kaž biblija jo wučzi,
Ssym, hdyz ja piſach, — pscheczeljo! —
Sso piſežo džeržaſ ſrucke;
Mi prawa wera jeniczka
Je evangeliſto-lutherſta,
Ta, ta je moja wera.

Te nej ſym we zylym živjenju
Sso piſežo ſpōſnaſ ſhwěru,
Tež junu ſbōžne wumirjecz džu
Na tutu ſhwatu wěru.
Haj, Bože ſłowo ſawěſcze,
Kaž je nam Luther wučezche,
Je prawe, werie, ſhwjate.

A napožledk, moj Sbóžniko,
To horžy prošku ſebi,
Sdžerž ty mje tola ſwérneho,
Hac̄z póndu w ſmijereži k tebi:
So hdyž ta ſmijerež mje wotwoła,
Móhl czahnyčz k tebi do njebla
A ſ hnadi ſbóžnoſćz doſtačz.

Tam jenu ſ wýſhchim hložom cže,
Mój Sbóžniko, džu khwalicž,
Pſches rjeňſche pſalmy — khérliſche
Cži džakn wopor paſicž:
Haj, i tajkej rjanej nadžiju
Ja nek te knihi wobſauknu
We Chrýſta mjenje. Hamjen!

Petr Mlónk.

Ze Serbow.

S Budyschina. Pſchi létuſchej tſeczej Bożej ſlužby, w draždžanskiej kſhiznej zyrkwi ſa evangelfo-lutherskich ſſerbow Draždžan a wokolnoſće wot k. fararja Kórdinu ſ Miuaſala a k. fararja Imiſcha ſ Hodžija ſandženu 17. njedželu po ſw. Trojiſy wotdžerjanej, bě ſo tam ſaſzo wjèle nutrnych kenscherjow ſhromadžilo. Spowiednych ludži běſche 338 a to 166 muſtich a 172 žónſtich. — Blízicha tajka Boža ſlužba ſměje ſo 2. njedželu adventa 5. decembra t. l.

Draždžanske nowiny „Dresden Nachrichten“ ſandženu njedželu, powiedachu, ſo je wónano do Arnſdorfa pola Stolpnja pſchiſtojnje ſwoblekanž mlody cžlowiek pſchiſchoł a ſo ſa njeſhwac̄zileſteho wýſhſcheho hajnika wudawał a ſyna tamniſcheje babi do ſlužby naſał. Wot tam je ſo do Fisichbacha podał a tam jako njeſhwac̄zileſti wýſhſchi hajnik pola jeneho kublerja powiedał, ſo je je jemu žona wumrjela a ſo by ſo ſaſzo woženil, hdy bydhu jemu jemu njeſamožitu holzu wukasac̄z mohli. Duž ſu jemu tam jenu, w kuchni ſlužazu džowku ſbrashežili, ſ kotrejž je tež bórſy ſlub wotdžeržal. Potom je po wý ſhodžil a tam jeneho muža jako podhajnika pſchiſtaſit. Taſko bě ſo k ſwojej njewjeſče wróčil, poſtaſa jej, ſo je jemu pož kholowy róſdřet, a praji, ſo je jemu to jara mjerſaze, dokež doſčz pjenjes ſobu nima, ſo by ſebi na mjeſze nowe kholowy kupil. Njeviesta jemu k temu 5 toleč da, ſ kotrejž do Stolpnja woteńže — a ſo njewróči. Njeviesta je paſ njedželu do Budyschina jěla, dokež bě jej to pſchiſkaſ, prajiz, ſo tam ſ Njeſhwac̄zidla po nju pſchiſejde. So je ſo wona ſaſzo wróčiež dyrbiala, to móže ſebi kóždy myſlícž. — Tón cžlowiek je ſo potom w jenej druhej wý ſ jenej wudowu ſlubiež džyl. Tam ſu jeho paſ hadžili a je ſo wuſlēdžilo, ſo je to wěſth Jan Runař ſ Polpižy.

S Radworja, njedželu 19. septembra. Dženſniſchi džen běſche wažny ſa naſchu wožabu, pſchetoz dženža doſta naſcha, po ſmijereži wjeleſaſlužbneho ujebo knijesa fararja Nowaka wožyczena wožada ſaſzo noweho paſtyrja. Naſch wýſhkočeſeženy knijes hrabja Klementa ſ Giusiedel je, kaž bě hijom w Serb. Nowinach powiedane, jako kollator naſheho Božeho domu, dotalneho tuđomneho kaplana, knijesa Handrija Ducžmana ſa fararja tudy poſvoila a bě tónle ſandženy ſhwtórk na tachantſtwje w Budyschinje pſchiſhahu jako tajki wotpoſožit a mjeſeſche ſo dženža jeho ſhujedženſke ſapokaſanje do farſkeho ſaſtojnſtwa ſtačz.

Hijom někotre dny prjedy cžinjachu ſo wſchelake pſchihoty, ſo by ſo wſchitko prawje cžefcownje dokonjało. Njeđelu rano w wožmich hodžinach ſo cžah na wucžerni ſrjadowa a poda ſo pſched

faru, kotrež bě ſ wonka a ſ nutſka ſ pletwami a wěñzami jara krafzne wudebjena. Tam knijes farat do cžaha ſaſtupi a tutón poda ſo ſ nim nětko pſched wjeſ, ſo by budyskemu knijesu kanonilej kantorej ſuečzankę ſapokaſanživo ſchoł, kž bě wot duchowneje wýſhnoſće porucžnoſćz doſtač, ſo by naſchego noweho fararja ſapokaſal. W předku njehedu ſo khorojo, ſa nimi džechu ſchulečke džecži ſ k. wucžerjemi a na to 9 ſchulerkow jako družki ſdraszczené, ſa tutymi paſ ſ druzkow ſ wožady, a dwě běloſdraszczené malej ſchulerzy na pucž kweſki ſeſeleſtej.

Taſko bě wýſhokodſtojný k. kantor ſuečzank pſchijet, ſtupi wón do cžaha a ſo w proceſſionje a pod ſwonjenjom ſwonow pſches wjeſ do zyrkwe wjedžesche. — Šſrjeđa Schpihelezow a Hórnikežow ſtejachu přeje rjane cžefzne wrota a pucž hacž k kerchowſkim wrotam bě ſ wěñzami a ſelenymi bréſami wudebjeny. Pſched kerchowſkim durjemi ſtejachu paſ hiſcheze krafzne wrota na wjerschku ſ rjanyh kſhizom. Pſched wupyſhentym zyrkwinym durjemi k. hrabja Einfiedel noweho fararia poſtrowi a jeho hacž k woltarjej dojedže. Tov džeržesche potom wýſhokodſtojný k. kantor ſuečzank jadriwu ſapokaſanskru ryež, na cžož bu khérliſch „Veni sancte spiritus“ (Pſchiſtž, ſwiaty duch, k nam) wot noweho k. fararja ſanjeſený a wot wožady doſpěwaný.

Po tym ſapocžachu ſo njedželske Bože ſlužby, hdjež knijes farat Ducžman ſwoje naſtupne předowanje džeržesche, w tym wožebje ſpominajo na starodawne cžaſhy naſcheye wožady kaž tež na ſtoletne ſhlyne wichory, kž ſu naſchi předownizy khwalobne pſchetalſi; hewak ſpominasche wón tež na předawſich ſararjow a jich ſaſlužby wo wožadu w běhu 600 lět hacž do tuſeho cžaſha atd. S khérliſchom „Te Deum laudamus“ (Cže Boža khwalimy) ſo ſwiatocžnoſćz ſtouči.

Kaſku luboſcž je ſebi k. farat Ducžman pſchi ſwojim tudomnym 14 lětnym kaplanskim ſtukowanju hijom dobyſ, wo tym ſhwědcža te krafzne dary, kotrež je pſchi tutym ſwjetdženju doſtač. Vjes tutymi darami ſpominamy na krafzne blidove wodžežo, darjene wot tych cžefznych druzkow, na dwě jara krafznej wulkej vash a na dwě mjerſhcej ſ rjanyh kweſkami, ua jedyn ſhadokorbik ſ bréſkami a druhimi plodami, wožebje njenjenowajo wjèle druhich darow.

Pſchiſoldnju ſienocži ſhwědženſta hoſcžina na ſarje k. wucžerjow a ſaſtupjerow zyrkwe a ſchule, kaž tež wjèle druhich pſchecželow a ſnatych naſchego k. fararja, tak ſo bě pſches 70 hoſcži pſchiſtomnych. Pſchi hoſcžinje ſo wſchelke pěkne ſlavny wunjeſechu a wjecžor radworszy herzy k. fararjej rjane ſaſtaniczko piſtachu.

Tutón džen wěſeſe doſko w radoſtym wopomnjenju radworskeje wožady a cžefcownych hoſcži woſtanje, a Boh luby knijes hijyl ſpožcicž, ſo by naſch k. farat Ducžman doſke cžaſhy w naſchey wožadži ſbožomnje a ſe žohnowanju ſtukowaný.

Kr.

* * S Wjeleczina. Kóz ſtobrak cže ſo naſch wýſhokodſtojný knijes farat Jan Wieža ſ emeritirovač daz. Wón je 1803 w Cſelanach rodženy, běſche tſi lěta kaplan w Njeſhwac̄zidle a potom wot lěta 1830 tudy farat. Wón ma ſe wſchitkých ſtronow khwalbu a cžefz ſhwěrneho a duchapolneho a jara woždarjeňeho předarja. — Wo jeho naſleđniku, kž ma, kaž ſo ſhamo roſyml, herbſkeje ryeže mózny byč, hiſcheze nicžo wěſte njeje; kollaturſtwo je budyske tachantſtwo. Wjeleczin ſlužha k ſakſkim herbſkim kram a teho dla móže jenož tajki duchowny to město doſtač, kž je hijom pſched 5 lětami pruhowanje woſbokmanoſće woſtač.

S Woſporka. W hoſcženžu k. L. Gutsche tudy je jedyn kyrbs (banja) widžecž, kž 75 puntow waži a ma něhdže tſi kóhcze we wožahu; wón je w ſahrodže k. mlynka-wobſedžerja ſuečzmarja narost.

W sahrodje ū. pschekupza A. Benady je pak hovrška kórkta na rostka, tij je něhdžje poltsecza kohcza dolha.

Še hočma pola Niškeje. Nasch kantor a wucžer ū. Suſchko čze ſo do Sakskeje pschewyhdlicz. Psches jeho wotkod njeſhubi niž jenož roſbórski wotkod jeneho ſwojich najlepſich wucžerow, ale woſebje budže jeho wotkodlenje naſcha ſchula a woſada wobžarowac̄. Porjadk, do kotrehož ſu džecži pod nim pschiwukle a wędomnoſče, kotrež ſu pſchi nim narukli, ſu jemu w zykiej ſchulſkej gmejnje wulku luboſcz dobyły, tak ſo je jeho wucženjenje wſchitkum jara njeſlube. — Syewy, pod uawjedowanjom ū. Suſchka ſe ſchulſkimi džecžimi w zytki huto ſpewane, a czitanje herbſkich pre-dowanjom, kotrež ſo wot njeho kózdu njeđelu ſta, ſu ſo jara ſpobiale a by jara ū. wobžarowanju bylo, hdy bychu pſchichodnje ſastacz dyrbjale.

Wo thm, hdy noweho duchowneho doſtanjem, hiſcheje pſchezo ničjo ſlyshecz njeje.

Nekotsi cēitarjo Serb. Now in.

Š Horneha ſbjelſla ſmū roſprawu wo tamniſchim miſionſkim ſwjedženju doſtali a ju ſa tydžen wotcžischcimy. Besy tym najluboſniſchi džak!

Red.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Nô, Mots, njeſhy dha w Židach khodžil.

Mots Tunka. O haj, ja tam wóndano pobych.

Hans Depla. Schto pak ſy tam noweho ſlyschał?

Mots Tunka. Tam ſtej dwē jara pobóznej a ſprózniwej starej žonje.

Hans Depla. Pak dha rěkatej?

Mots Tunka. Žena rěka Pamprikowa, druhā pak Holdzina. Wonej wſhē pucže jara cjiſte djeržitej, tak ſo byſchtej ſo ſa ſchuſkejowych woſlavowarow pſchihodžilej. A w nozy tež ſahrody wu-čiſcitez, tak ſo je tam rano wſchitko cjiſte, hdyž ludžo ſtanu.

Hans Depla. To ſtej tola duschnje žonje!

Mots Tunka. Haj, ſchtóž jeju njeſnaje, ſebi tak myſli: pſchetož woſebje Holdzina ludžom ſ kleſkami a pſchizloženjom jara holduje.

Hans Depla. Ach tak, nô to duschnje njeje.

Mots Tunka. Nê, a Sirach praji: Hladai ſo pſchec pſchizložnej hubu! A dale praji wón: Pſchizložnik je hórfchi dyžli paduch.

Hans Depla. Haj, to je ſawérnje wérno a ſa tajku staru žonu je to tola tež haňba.

Cyrkwinske powjesće.

Wierowani:

Michałska cyrkej: Jan Koſla Wicjaś, wobydler, ſ Hanu Šektoriz ſ Małcho Wjellowa. — Jan August Poleñk, dželacžer w Dobruschi, ſ Hanu Kryſtijanu rođenej Haſidorze ſwidowjenje Michalkowej.

Aſcheczi:

Péterwska cyrkej: Ernst Gustav, Koſla Augusta Ponicha, wobydlerja, ſ. — Ernst Bernhard, Koſla Augusta Wicjaſa, niſiečzana a wobkodherja, ſ. Michałska cyrkej: Péter Ernst, Jana Augusta Škravza, ſamjenjenubarja w Ženkezach, ſ. — Louisa Emma Franziska, Jana Vjedricha Maſlera, cigar rydželacžerja na Židowje, ū. — Emma Augusta, Adolfa Jakuba, ſherwa na Židowje, dž. — August, Matija Žiga, wobydlerja w Wulfim Wjellowje, ſ. — Koſla Ota, Jana Mlynika, khežlarja w Kehleinje, ſ.

Semtjerzí:

Djeń 7. septembra: Jan Haſčka, ſchrejerſki pomoznik w lužiskej maschi-nowej fabriky, 32 l. — 11., Louis Pawol, Ernstova Louisa Vářscha, wobydlerja w Dobruschi, ſ. 1 l. 9 m. 6 d. — Hana Kryſtijana rođena Kernes, Han-drija Hoffmannia, khežlerja w Ženkezach, mandželka, 74 l. 7 m. 3 d. — 12., Max Pawol, Han-drija Polnitsa, pomjenowanehe Dubſteho, wobydlerja, ſ. 11 m. 25 d. — 14., Hana Radeka rođena Märtigez, Vjedricha Augusta Dörfela, ſchewza na Židowje, mandželka, 53 l. 9 m. 20 d.

Placisna ſitow a produktow w Budvſchinje.

18. septembra 1875.

Žitowy dowos: 3601 měchow.					Na wikaſ		Na burſy	
	mot.	mf. np.	hacž	mf. np.	mot.	mf. np.	hacž	mf. np.
Wſchenza	50	kilogramm	.	.	10	12	12	5
Rozka	=	=	.	.	8	73	9	2
Zeežmen	=	=	.	.	7	97	8	25
Worbz	=	=	.	.	7	60	8	—
Fróch	=	=	.	.	—	—	—	—
Woka	=	=	.	.	—	—	—	—
Raps	=	=	.	.	—	—	—	—
Jahly	=	=	.	.	16	—	—	—
Hejduschka	=	=	.	.	19	70	—	—
Berny	=	=	.	.	—	—	—	—
Butra	1	=	.	.	2	30	2	50
Gózno	50	=	.	.	5	50	6	—

Kóz pſcheyz po 170 punt.: 17 markow 20 np. (5 tl. 22 nſl. — np.) hacž 20 mf. 48 np. (6 tl. 48 nſl. 8 np.) — Kóz roži po 160 puntach; — mf. — np. (— tl. — nſl. — np.) hacž 14 ml. 68 np. (4 tl. 21 nſl. 8 np.) — Kóz jecžmen po 140 puntach: 11 ml. 5 np. (3 tl. 21 nſl. 5 np.) hacž 11 ml. 58 np. (3 tl. 25. nſl. 5 np.) — Kóz wowſha po 100 puntach: 2 tl. 16 nſl. hacž 2 tl. 20 nſl. — np.; fróch: — tl. — nſl. — np.; woka: — tl. — nſl. — np.; butra: tl. — 23 nſl. hacž — tl. 25 nſl.; gózno po 100 puntach: 1 tl. 20 nſl. — np. hacž 2 tl. — nſl. — np.

Telegrafiski bureau w ſadnym twarjenju poſta na bohatej haſzy je kóz džen ſotewrjenj wot rano 8 hacž wjedzor 9 hodžinow.

Čžahi po želesnižy.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Wotjed ſe Šhorjelza	140	80	525	755	1115	245	515	715	1025
Lubija	25	355	6	840	125	335	550	80	115
Budvſchina	255	45	645	915	1240	410	620	83	—
Biflopoz	ipſeſhny	cžah	430	720	950	115	445	645	910
Radeberga	—	50	750	1025	150	520	715	945	—
Wſchijed do Draždžon	345	525	820	1050	215	545	740	1010	—

Se Draždžan do Šhorjelza.

Wotjed ſ Draždžan	—	630	916	1210	340	50	80	1115	1227
Radeberga	—	75	955	1245	415	535	830	1145	sp. cžah
Biflopoz	—	740	1030	120	445	615	95	1220	—
Budvſchina	—	815	115	20	520	650	945	1235	148
Lubija	60	90	1145	240	60	730	1025	130	21
Wſchijed do Šhorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	24

Se Radeberga do Řamjenza	—	630	916	1210	340	50	80	1115	1227
Radeberga	750	950	210	550	115	350	845	1145	40
Poležnizh	820	1015	240	625	1140	545	95	1225	6
Řamjenza	840	1040	30	650	120	520	935	1232	50
Radeberga	750	950	1030	220	350	845	1145	40	750

Se Řamjenza do Radeberga.

Se Řamjenza do Radeberga	—	525	845	1145	40	750	—	—	—
Radeberga	750	950	210	550	115	350	845	1145	40
Poležnizh	820	1015	240	625	1140	545	95	1225	6
Řamjenza	840	1040	30	650	120	520	935	1232	50
Radeberga	750	950	1030	220	350	845	1145	40	750

Se Řitawy do Lubija.

Se Řitawy do Lubija	450	715	1020	220	65	95	—	—	—
Herrnhuta	540	940	10	430	850	1140	555	755	645
Řitawy	715	1020	140	510	95	1215	815	1125	1015
Lubija	555	820	1125	325	715	1015	95	1125	1015

Tucze liczb wofnamjenja cžah wot 6 hodž 5 h. 59 min. rano.

Čžahi hornolužiskeje želesnižy.

Se Ššokolž do Koſhfurta.					
Koſhfurt	315	135	415	515	1110
Hórla	45	24	52	212	1131
Niſla	430	212	513	Wilkow	427
Mitow	455	224	528	Mükenberg	932
Wujed	535	242	556	Ruhland	1212
Gas	60	0	253	W. Wilkow	516
Wojerezy	640	39	635	Wojerezy	1026
W. Wilkow	720	327	70	Gas	529
Ruhland	635	830	343	Wujed	624
Mükenberg	654	858	356	Mitow	115
Wilkow	720	939	414	Niſla	223
Wilkow	739	108	428	Hórla	644
Ššokolža	80	1035	443	Koſhfurt	658

Tucze liczb wofnamjenja cžah wot 6 h. 59 min. rano.

Na řečijskej ſtawie te čžahi ſtaſtu, tij 3 hodž 15 min. a 4 h. 15 m. Koſhfurt 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. wotjido.

Wilkow je Elsterwerda, Mitow je Liebenwerda a Ššokolža je Falkenberg.

Czoruń zidu jako rips, croisé a tafet

jako jara woźebne tunjo porucza

H. Kayser

Firma J. Hartmann na żitnej haſy 52.

Wolnijane ripsy, merino, croiséje a wolniany atlas

najlepszych dobroścżow tunjo porucza

H. Kayser.

Wielki dżelbu židzanych a wolnianych rubiszeżow
hiszeże w najpiękniejszych mustrach po śnatych tunich płaciszach pschedawa

H. Kayser.

Jacquety a paletoły

ksamienneho fabrikata

ſ doubla a tricoa, mōbre, czorne a brune, kotrež ſo tež po mērje ſa krótki čaſ ſechiſa,
porucza po najtuniszych płaciszach.

— W chlamach ſo herbſti ryczi. —

H. Kayser.

firma: J. Hartmann na żitnej haſy.

Thuringia,

sawesczaze towarzſtwo w Erfurcie.

Składny kapital: Dziewięć millionow markow, ſotrych M. 6,750,000. — np. podatych.
Dochodny ſ pramiſow 1874: = 4,722,229. 62 =

Rejervy: = 6,481,008. 76 =

Štutym ſ hawnemu nawiedzenju dawam, ſo je ſaſtujeſie horueho towarzſta ſa
Budyschin a wokolnoſcž

knies pschedekupz **W. Mattheis** w Budyschinje
poruczene doſtał.

W Lipſku, w auguſce 1875.

C. Schneider,

generalnopoloſomózniemy Thuringije.

Dziwajo na prijódkeſtaze woſſewjenje poruczam ſo ſ wobſtarauju woheſawęſzeniow
wſchęch družinow po tunich twierdnych pramiſach, bjes doſlačowanjow, a ſyń ſ wudželenju
tóždeho požadaneho wuloženja rad hotowy.

W Budyschinje, w auguſce 1875.

W. Mattheis.

Mly poruczam nashe najlepje konſtruowane a woźebje wudželane ratarſke
maschinę wſchęch družinow a pschede wſchitkim kędżne czinimy na uſche ruczne
mloczaze maschinę, ſa ruku a göpel ſhotowjene, ſa tſhahadłom a bjes njeho,
dale göplowe mloczaze maschinę a göple ſą 1 hacz 4 tonje, Scherote mloczaze
maschinę, pschenjeſzne parne mloczaze maschinę a lokomobile, piſu ręſate,
ejiſeſate, ſhjate, běrnę wusbehovaze, běrnę fortrowaze, běrnę a rępu
mlyzaze maschinę, rynęſtowalzy ſ wjesnymy khdłom a bjes njeho, ſchrótowe
mlyny, ſa ruku a göpel, rječzaſne a dwórfte plumpy atd. atd., dale poruczam
naschę ſelesoliſeriuju ſ wobſtaranju ſelesuňch hródzinyh a tſehuňch woſnow,
ſtolpow a nosherjow atd. Mly dawamy polne rukowanje ſa dobry material a
lubimy ſpěſzne a sprawne poſkuženje.

Zelesoliſeriuja a maschinowa fabrika Goetjes & Schulze.

204 na wulkej bra-
-trowſkej haſy.

Saſtaſtvo: požežeriuja.

204 na wulkej bra-
-trowſkej haſy.

So marku 5 np. danje měkacznje.

Saſtaſejenje a wukupjenje bjes kündzenja a mjelečzo.

J. Bächmann.

Woſſewjenje.

Ja ſ tutym najpodwołniſcho ſ nawiedzenju
dawam, ſo ja w pschemenjenju niž jenož kaž
dotal 1 punt khléba ſa 1 punt ſita po ſta-
fanju pjetu, ale tež ſtajnie pschihotowaný
džeržu a dokelž je wón dopofnata dobra twora,
dha to dobroczwemu wobledzbowanju poru-
częam. Ja mam tež někotre ſta centnarjow
rjanyh čiſtých ržaných woſrukow po tunich
płaciszach na pschedan.

Teho ruija ja ſeidenbergſke pjezowe platty
a wjeblowe zbytle, kotrež ſu dopokaſany naj-
lepschi material ſa pjezy po fabriſklih pła-
ciszach pschedawam.

J. Kögler, piekarſki miſchtr
na žitnych wiſach.

Petroleum

najlepschi amerikanski, punt po 16 np.
porucza

J. T. Glien
na žitnych wiſach 634.

Aukcia.

Na Michala 29. ſeptembra popoſčenju
1/2 hodžinow ſmieję ſo aukcia na diako-
nacze w Njeſzwacžidle. Naſchedaný pschihodu:
knihy, wobraſhy, móble, hospodarska a dom-
jaza nadoba, bjes druhim jedyni wulki kni-
howy abo aktowy khamor, jene wulke woſczeſhniſe
a jene piſne blido (1 Auszieh= 1 Schreib-
tisch), kaž tež wſchelate druhe blida, jena du-
bowa ſchatowa róla, jena plokaſa maschinę
a jedyni nowy koprówy plokanſki kotoſ.

Sserbske knihy.

Na wschelate naprashowanja dowolam ſebi woſjewic̄, ſo je poła mje doſtačz
 sa ponizene placzisny:

Lužičan. I. lētn. (1860) čo. 2—6; II. lētn. (1861) čo. 6—12);
 III.—X. lētn. (1862—69). Wšo hromadze 7 m. 50 np.
 I. lētn. jenož 6 číſlów wopſchija. Pobrachowaze číſla tuteho fož tež II. lētn.
 ſu doſpolne roſebrane. S zyka ſu wot tuteju lētnikow tak mało ekſemplarow
 wych, ſo ſo jenož tym wotedawaja, kiž doſpolny rjad hacž do X. lētn. woſmu.
 III.—X. lētn. 6 m.

Zenotliwe lētniki (wot III.—X.) po 1 m.

Zenotliwe číſla, tak daloko hacž ſu hiſcheže doſtačz, po 10 np.

Sserbske čeſhliſke rheže.

10 np., 10 eſſ. 75 np.; 25 eſſ. 1 m. 20 np.

Wſchaſna Sabawa: 1. Wuherſki kherluſch. — 2. Ptaczi kwaſ. Róža ſa-
 ronſka. — Žeūtwa. Mländzelſtwo. — 4. Wandrowſki kherluſch. Lubka lilija.
 Mój ſtatok. — Wóſporſki hermant. Kóžde číſlo po 3 np., 25 eſſ. měchane
 (wot kóždeho číſla 5) abo njeměchane (wſchě wot jeneho číſla) 40 np.;
 100 eſſ. 1 m.

NB. Schtóż by mi wot „Wſchaſnej Sabawy“ a „Čeſhliſkich rhezow“
 žly ſkład k ſaſhyschedawanju wotkupic̄ chył, temu bých iara
 tunju placzisnu ſtajil.

Bibliſke ſtarwiſny (sa pruſke ſchule). Galožk Wupperthalſteho towarſtiwa.
 Wſchě 65 np.

Wſchě 13 eſſ., kiž wobſedžu, na dobo wſate 6 m. 50 np.

Smolerjowa Mała serbska ryčnica	60 np.
„ Měſtne mjena	50 np.
„ Kajka je wučba etc.	50 np.
„ Pěſnički Hornjo- a Delnjolužiſkih	
„ Serbow. 2 rjanaj wulkaj zwjazkaj z wobrazami a khartu. Město 35 m. 21 m.	

Hdyž chzetaj ſamožitaj ſerbskaj ſtarſchej ſwojeho ſtudowazeho ſyna k na-
 rodnomu dnju, k božemu džěſcu abo pschi druhéj ſtađnoſci ſi nahladnym a wužit-
 nym darom ſwježelic̄, dha ſo k temu uicžo lepſche poruczic̄ njemöze, hacž ſpo-
 njene „Pěſnički“, tale parla ſerbskeho piſmowsta! Tež k čeſhnym daram pschi
 kwaſach, jubilejach atd. ſo ta kniha derje hodži.

Hórnikowa Čitanka. Mały wubjerk z nowiſeho serbskeho pi-
 mowsta. Ze ſerbsko-němskim ſlovníkem. 1 m. bjez ſlovníka 60 np.

We wjetſchich dželbach ſa k. gymnaſiaſtow, ſeminariftoſ atd. hiſcheže tuňſcho!

Pfulowa Ryčnica (Laut- und Formenlehre etc.) 2 m.

Schtóż ſebi wot ſpominjených wězow něſhto pscheje, njech ſo dobrocžinje na
 minje direktnje wobrocži pod adreſu: Herrn Buchhändler T. Pech in Leipzig, Tau-
 chaerstraße 18, a k temu placzisnu ſa žadane wězy w hotowych pjeniſach abo poſt-
 ſich markach pschi poſtoži. Hdyž pjeniſy pschi poſtožene njebudža, dha ſi uiojeje ſtrony
 ſo pschi wotpoſlanju Poſtworschuh wſchě.

Wutrobne poſtrowjenje wſchěm pschezelam a ſnatym w Sserbach!

W Lipſku.

Jan B. Pjech.

Gustav Joachim, atelier ſa kumichtne ſubowe opera-
 zije, plombirowanie, čiſczenje, ſa-
 hnacze ſubhlenja atd., w Budyschinje, na ſnutſkej lawſkej haſy 120.
 K rhežam wot 6 do 9 hodžinow.

Jena Luka, pschi wopſorſkim ſchuſejem
 wot Radžanez k Boshezam, 137 kwadrat-
 nyh prutow wulka, je hnydom na pschedanu
 a je wſchó dalsche pola Jana ſchwory w
 Boshezach ſhonicz.

Holežez, kotryž chze thſcherſtwo nau-
 kyc̄, može pola podpiſanego pod ſpodob-
 nyimi wuměnjenjemi do wuežby ſtupic̄.
 Kubiza, thſcherſki miſchtr
 na ſitnych wulka, ſchulſkih hrjebjach 647.

Palenz.

Najlepſchi čiſty palenz, prawodžiwy ſitny
 palenz a wſchitke družin ſakſkih palenzow
 kniesam khlamarjam a korežmarjam po jara
 tunich placzisnach poruczataj

Ginzel & Nitscher,
 na ſtronkej lawſkej haſy a
 na wulkej bratrowſkej haſy.

Jena, ſi dobrymi wopſzami ſaſtarana
 domiſka džowka a peſtonęza ſo k 1. oktoberj
 do ſklubžby pyta wot pjekarſkeje miſchtrki
 Herzogowej na miſhownym torhochcežu.

Šepprovitriol, grünspan

poruczka k nacžinjeju pſchenicy najtunischo
 hrodoſka haſy.

Jena kheža ſe ſahrodru a poſkózom pola
 je k 1. oktobra w Zatſjobu na pſchenajecze.
 Dalsche je ſhonicz pola Jana Schüſtera tam.

Nowe ſerbske ſpěwarſte
 najlepſchego džela
 ma na pſchedanu

P. Michaelis
 na jerjowej haſy 266.

Wosy na pſchedanu. Jedny nowy rjany
 woknath wós, kaž tež jedyn trjebaný witrajny
 torbowós a jedyn zyłe tuni plonwós, kiž je
 hiſcheže w dobrym rjedze, ma na pſchedanu

J. Gimbut
 na hornczeſkej haſy w Budyschinje.

W Koſwazy je jene wobvydlenje, kotrež
 ſo tež ſa jeneho woſnarja hodži, ſi poſom
 abo tež býes pola na pſchenajecze. Wſchó
 dalsche je ſhonicz pola J. Rabovſkeho tam.

Pola knihi kupza Eduarda Rühlala w Bu-
 dyſchinje ſu wuſchle a tam ſa 5 np. doſtačz:

Reductions-Tabellen
 für Getreide, Sämereien und Hüſtenfrüchte.
 Wot L. Behra.

S pomožu tuteje knižti možejch kóždy čaſh
 hnydom wižec̄, kaž wjeli 170 pt. pſchenicy,
 160 pt. rožki, 140 pt. jecžmenja, 150 pt.
 rapsa a 180 pt. druhich kushežinatnych plo-
 dow placzis, hdyž 100 pt. (50 kilogramow)
 težko a težko khotſtuje.

Pſcheniěnjenje wobvydlenja.

Čeſzczennym ſerbsam Budyschinia a wokol-
 noſeče ſi tutym najpodwoſniſho k nawiedzeju
 dawam, ſo wjazh pola kožkarſkeho miſchtra
 Truleya njebydlu, ale ſzym do kheže, předy
 njeboh kniſej řadlerieſ na ſchulſkej haſy
 kluſchazej čzo. 4 pſchezahný. Ža protichu, ſo
 by ſo mi tež tam dotalne doverjenje doſtačz.

Moritz Lang, ſchewſki miſchtr.
 Tež móže tam holežez, kiž chze ſchewſtwo
 na wuežby ſtupic̄.

Holežez, kotryž chze pječarſtwo nauwuknyc̄,
 može býs abo Michala město doſtačz w
 Budyschinje na ſerbských hrjebjach 548.

Wozjewjenje.

Ssmošerjez knihicžisħcžernja

w maczicžnym domje w Budyschinje dowola ſebi, čeſčenym ſſerbam najpodwolniſcho f na-
wiedzenju dac̄, ſo wona spēſchnje, tunjo a ſ rjanymi nowymi pižmikami wotczisħcezenje wſchit-
fich tħix pſchednijetow w ſerbſkej, kaž tež w němſkej ryczi wobstara, fotrež ſo w kafkejżkuliz
żanej druhej knihicžisħcžerni wotczisħceza. Wona prožy teho dla, ſo bħixu ſo pſchi potrjebe
na nju wobročići chyli, a móže jid rukowac̄, ſo wot njeje węſče dobre a rjane dželo doſtanu.

Driewowa Aukzia.

Wntor, 28. ſeptembra, dopoldnja 9 hodžinach budža ſo na mina-
taſtim reviru w kħiżiżnym haċże

90 Rm. dubowych schezepow a pjenkow na pſcheħażowanie pſchedawac̄.

Grabinista Ginsiedelska inspekcja.

Aukzia w Rakezach w hoſčenzu f hwesdze.

Serjedu, 29. ſeptembra 1. l., dopoldnja w 9 hodžinach budža ſo 3 konje, 2
ſrēbzaj, 4 kruwy, 1 jałoža, 3 ranzy, bjes nimi dwie ſ proħatami, 2 hospodarſtaj wosaj
a 1 plomwos a druhji hospodarſti a polny grat na pſcheħażowanie pſchedawac̄.

G. S.

**Sahojenje klepocze, po najwęſcišim, bjesboſloſnym a bjes-
operiowanych. Wocżolętar Dr. K. Weller sen. w Dražđanach (Victoriastraße 4).**

Wozjewjenje.

Pſchichodnu kředu jako 29. ſeptembra
t. l. budža ſo na Hancžlez žiwnoſczi čo.
14 w Huczinje wſchitkón ſkót, grat, kaž tež
domoſthowane żne jako rožla, pſchenza, jec-
mien, wosb, hyno, wotawa, teho runja
bērny, kał a runkliz, na polach hiſceže
ſtejaze, a na klepoczym duju 30. ſeptem-
bra pola a ūki, f žiwnoſczi klinshaze,
na pſcheħażowanie pſchedawac̄.

Koſħa a Pawlik
i Rakez.

Dla haſtupjeneje khorocze pyta hnydom
jenu kmanu klužobnu džonku
Injeni pſchekupzowa Michnarla
na kołonnej haſy.

Męſchežanska haptyka
w Budyschinje poručja:
Koprovitrol i načinjenju pſchenzy.

Sa spēſhne a koulantne ſlicžbowanie a
wuplaczjenje mojego wohnjowejho ſchłodowania
praju ja ſ tutym „Povſchitkomnej akefuranzy
w Trieſeje — triestſtemu woheňawęſczazemu
towarſtwu — ſ tutym ſtarony džak; pſchetoz
pſched 3 mjeđelemi ſhim ſo wotpalik a
dženža mam hijom ſarunaze pjeniſy wu-
placzene. Teho dla móžu tole towarſtvo
klužemu ſ dobrym ſwēdomnjom porucjez.

W Koſħezach, 18. ſeptembra 1875.

Mosig.

Khofej

derježlodžazy, punt po 11, 12 a 13 n̄i.
poručja Richard Müller
na bohatej haſy.

Rajs,

rjany a wulkosornath, punt po 10, 20, 24
np. pſchedawa Richard Müller
na bohatej haſy.

Petroleum

najlepſchi amerikanski, punt po 16 np.
poručja Richard Müller
na bohatej haſy.

Kedžbu!

Koħoż budu na mojich ležomnoſcžach, na
brēſanskiſtch kaž na hucžanskiſtch, ſe ſkotom abo
na kranjenju ſaħlapac̄ abo ſchūž budže mi
pſcheradžen, teho dam po ſalonjach kħostac̄.
Għilbenz, kublet w Huczinje.

Kedžbu!

Jutſje mjeđelu kolbaħxwunkulejje
w Koſħezach.

P. Kneifelowa ħlošowa tinktura.

Tale wot najrenomnirowanistich lekarjow
(pſchirunaj wopizma) najnaležniſcho poručena
tinktura, dopoñnaty najlepſchi wlošypložażu
frekt ma w bleſħkach po 1, 2 a 3 mar-
ħax stajnje na pſchedan Heinr. Jul.
Lindu w Budyschinje.

Lampertowy bławny balsam pſche
100 let nałożuje pſche rheumatismus —
bolazu pici — drjenje w ſtawach — bol
w plezach — kribjetbolenje atd. — Se sna-
tym felenym wložowanjom doſtač ſa 1
a 2 marži we wſchek haptykaſ ſalſleje.

Najlepſchi wobżerny pólver ſa ſwinje, pa-
ćejk 50 np.,
ħalxowy pólver a koſtowy pólver ſa konje,
reſtituonisti pólver ſa konje atd.,
ff. körjeniſti woliſi a citronowy woliſi,
toſčenje körjenje a ſafran atd.
poručja hrodowska haptyka
w Budyschinje.

Zena holza

po f 1. oktobru abo poſdžiſho do klužby pyta
w Budyschinje na garbarskej haſy 373.

Sa moje kolonialtworowe kħlamu
pytam ja jeneho wucžomnila, liž móže hny-
dom haſtupic̄, pod jara ſdobjnymi wum-
njejujem. J. T. Schulz
na Smutskiej lawtej haſy čo. 137.

100 körzow mydlarſteho popjela ma
dla mjeđoſtakta města tunjo na pſchedan
Hermann Lehmann
mydlar pſchi laſernje.

Serjedu, 29. ſeptembra ſpewu koncert
w hoſčenju w Pancežiach. Xhróſčjanſte
ſpewanske towarſtvo „Jednota“ budže pſchi
tym z džela ſerbſke z džela němſke ſpewu
pſchedawac̄, a t temu najpodwolniſcho pſche-
proſhuje.

Sapocžajk wjecžor 6 hodžinow. Għastup 30 np.
Serbske ſpewanske towarſtvo „Jednota“
Bernhard Berger
hoſčenċat.

Štvortlétne predplata
we wudawařni 80 np.
ana němskich postach
1 M., z přinjescenom do
domu 1 M. 15 np.
Kózde čílo pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki kiž maja
so we wudawařni Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedač, pláci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 40.

Sobotu, 2. oktobra

1875.

K n a w j e d ž e n j u.

Czi ſami czechzeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow”, kotsiž chzedža ſa nje na ſchtwórtce ſchtwórtlēto 1875 do předka placicž, njech nětko 80 np. we wudawařni „Serbskich Nowinow” wotedadža. Czi, kotsiž ſebi „Serbske Nowiny” psches poſt pſchinjesez dawaja, njech tola njeſapomnja, ſebi je tam bórsh ſtaſacž. Na ſchtwórtlēto ſaplačzi ſo ſa „Serbske Nowiny” na ſaffſich a pruſſich poſtach, kaž tež w druhich krajach němskeho khězorſtwa 1 marka a ſ pſchi- uježenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakcia.

Tatarska bitwa.

Powiedanečko ſ leta 1241.

Tón ſamy wjecžor, hđež bě Selimko hród ſwojeho knjeſa wopuſčejit, ſedžetche tón w Nowym Měſeče w hoſczenzu ſa blidom a wſchelake myſlīcžki jemu psches hlowu džechu. Sa jenym druhim blidom ſedžechu někotſi měſchzenjo, kž tam piwo pijachu a ſebi pſchi tym to a druhe powjedach. Čzervjenſki rycer̄ naipredy na nich njeſpoluchasche, ale jeho ledžblivosć bu hakle wubudžena, jako jedyn měſchzan k hoſczenzarjej rjekny: „Emotsje, ja Waž njeſpuſčezu, Wy dýrbicze nam dženža wo tej poſanskej prynzeſhynje powjedacž. Ja běch tehdý runje w zuſbje. Tačo ſo domoſt wročiž, ſhym wjele wo tym ſkyſhač, ale ničo doſpolne. Duž naliſeže nam khany ſ nowa a potom pěknje powjedacže, pſchetož Wy móžecze hlowa tak pěknje ſtaſež, kaž ſtudowaný muž.“ Powiedaječe, powiedacže! woſachu tež druh hoſczo, tak ſo hoſczenzač, jako bě khany ſ nowa naſač, ſkončenje do powjedania ſwoli.

Wón džesche: „Pſched dwěmaj měžazomaj je runje ſchtyri ſeta bylo, jako jene ranje jedyn zufy jěſdny ſe mni do ſtvoř ſtupi a ſa mandželsku jeneho woſebneho tatarskeho wjercha a jeje ſkužobnikow a ſkužobnizy nimale moj zyl dom wotnaja. Jeho brune woblečzo, kaž tež jeho džiwna draſta a ſamana rycz mje naiprjódzy traſhesche; ale dokelž mi wón na zyl tydžen wſcho ſ blyſtežatymi wuherskimi čerwjenymi ſlothmi do předka ſaplačzi, dha ja do teho ſwolich a dach zyl dom hnydom ſa tajku woſebnu knjeni pſchihotowacž. Gſloučko ſo runje khowaſche, jako zyla hromada koni a woſow pſched mojim hoſczeniom haſta. Žena wyſočka knjeni, do hustych ſchlewerow ſawobalena, ſ wosa ſtupi a ſo bórsh do mojeje naiprjedſche ſtvoř poda. Sa njej džechu hiſchež ſi žónſke, kotrež běchu naiprjedje jeje ſkužobnizy a ſa nimi pſchihodžechu někotſi hroſni murojo, kž jara czechko ryczachu. Delka do ſtvoř ſacžahnym woſebnym, rjenje ſwoblekanym pohan, kž ſo Myrsa mjenowasche, a tójſichto jěſdnych běſche pſchi nim. Wſchitý běchu pola mje kražnje žiwi a pjeniſh njeſutowachu, ſchtož ſo mi cžimbole lubjeſche, dokelž wſcho na měſče placzachu. Maſajtra mi jedyn mur rjekny, ſo mani k tej knjeni pſchihicž. Ja do teho ſwolich a wón mje k njej pſchihodže, kotrež na kražných tepichach na ſemi ſedžesche. Wón němſki tak rycesche, kaž je to wot Polakow ſkyſheč, ſchtož paſ pſchi njej jara luboſnje klinčesche.

Wona doſko ſo mni rycesche a ſo wobhonyſche, kaiſki lud tudý je a kaiſe ma waſchnje.

Wona bě tak mila a pſchecželna, kaž janbžek, a jako jej wo naſchich rjanych zyrkvach a Božich ſkužbach powjedach, dha bě wona hnuta a ſdaſche ſo mi, kaž by plakača, ſchtož paſ ſjawnje widžecž njemožach, dokelž bě wona ſtajnje ſe ſchlewerjom pſchifryta. Potom dyrbjach jej wo waſchnach naſchich ſemjanow powjedacž a tak pěknje woni ſe ſkvojimi žonami wobkhadžea a tak wyſoko ſebi je waža. Pſchi tym wona někotry króž hlučko ſdyhny, potom paſ tola tež ſ wježołym hlučkom praji, ſo ſo jej to jara lubi. Na to mje wona wot ſebije puſčeži, jako bě prjedy pſchikafala, ſo by mi jena jeje ſkužobných holzow ſlotu bleſhku kražneho róžoweho woliſa dala.

Tón ſamy džen dwaſ cžlowjekaj ſe mni ſaſtuviſchtaj, kotrejuž woblečzo ſo mi njeļubjeſche, pſchetož ja wjedžach, ſo ſtaſ hewak rubježnemu rycerjeru Rupartu ſkužilo. Wonaj ſ tými pohanami wjele bledžeschtaj a daſchtaj ſebi wot nich wjele powjedacž. Mi ſo to njeſpodobasche, pſchetož po mojim ſdacžu chvifſchtaj wonaj jenož někajtu ſkladnoſć namakacž, ſo byſchtaj ſnadž ſte wotwysłenje wutwysči mohloj. Ja chžich to najradſho wyschnoſeži woſjewicž, ale ja jenož ſo pſched Rupartow bojach, kž by mi wěſče khěžu ſapaliſt, hdy bych jeho ludži pſcheradžil. Prjedy hacž běch něſhto wěſte woſankuſk, běſchtaj taj cžlowjekaj prjecž, a dokelž ſo tón džen dale ničo njeſta, ja ſpojoniſje ſpacž džech.

Wo poſnožy mje ſatraficha hara wubudži. W mojim hoſczenizu ſo bijachu a rubachu. Čzrjóda rubježníkow bědhe tych pohanow nadpanuſla a cži ſo twjerdze woſarachu. Ja ſe ſtrachom ſ durjemi won ſkocžich. Tam běſche Rupart na konju a ſ nim tójſichto jěſdnych. Měſchzenjo ſo wobronjeni ſhromadžowachu, ſo bych ſu rubježnemu rycerjeru Ruparta a jeho ludži wubili. Wón paſ na nich woſasche, ſo ſ nimi ničo cžimcž nima, ale ſ pohanami, a ſo dyrbja pěknje ſ měrom woſacž, hewak by wón město na wſchech rožkach ſapaliſd. Duž ſo měſchzenjo do ſwojich domow wročižu, jěſdni paſ ſ wjetſcha ſ konjow ſleſechu a ſ wuežehnjenymi mječzami a teſfakami ſo do khěže cžiſtežachu. Netko doſko wjazý njetrajeſche a běſche nutſka wſcho cžicho, rubježnizy paſ khěžu wopuſčejichu ſe wſchém dobytkom, kž běchu tam ſežinili, haj woni tež te pohanſke ſkužobne

hoszny ſobu wſachu. Jako běchu město wopuſtečjili, dha ſo ja ſaſo do mojeho domu ſwazich, ale tak tam wonhlaſaſche, to ſo wopiuſac̄ njeſeſci. Wſchudže morwi abo tola mřejaſy pohanjo ležachu a běchu wſchē ſtwy ſ krvju poběžane. Ja jenož ſa tej pohanſkej prynzeſhymu pvtach, pſchetož ja wjedzich, ſo ju rubježnizy njebečhu ſobu wſali. Duž myſlach ſebi, ſo ſu ju ſkonízowali, ale jako do jeje ſtwy ſtupich, dha tam pſchi durjach jenož dweju ſabiteju murow wohlaſach, wona pak tam njebečhe. A ja ſo teho dla po wſchē kheži dale roſhlaſowach, njenozach pak ju nihdže ani žiwi ani morwu namakac̄. Jako pak uapoſleſku wuhlaſach, ſo ſu ſa kſchij zeneho ſadnjeho wokna wſchelake plachty pſchimjaſane a hač na ſemju dele bimbaja, dha ja pytnych, ſo je ſo wona najſkerje po tychle plachtaſe dele puſtečjila a tak czechla.

Ja ſa nju někotre wotzjenasche wuſpěwach, dach ſiwoj dom wot horka hač dele wumyž a wubělic̄, a hlaſach, tak bych tón podawſ ſabył. Š tuteho čaſha bě čorný Rupart ſe Schlesynſkeje kaž wuđutý, a je ſe ſwojej bandu, kaž ſo powjedaſche, do ſkužby polſkeho krala ſtuſil a pſched dwémaj ſetomaj pſched Krakowom w bitwie ſ Tatarami panýl.

Pſched tjomni ſetomni ſta ſo pola mje tež dživna wěz, kouruž džu jenož bóřſy ſobu wupowjedaſz, dokež ſ přeſiſhej w hromadži wiſhy. Tehdy mje w nozy jedyn zuſnik wubudži a žadaſche, ſo bych jeho w jenej ſtve woſebje hospodowal. Jako běch jeho do teje ſtwy dowjedl, wón durje ſ mitska ſaſhuny, mantel wón wotpozoži a ja ſ poſtroženjom do jeho bruneho woblecža poſladach, ſ kotrehož dwě blyſtečjatej čornej wocži na minje ſhlaſowaſchtaj, kaž byſchtej mje ſapalic̄ džyſej. Dego žoſtožidžamu ſuňnu ſločjanu paž paſhaſche, ſ kotrehož rjany ſ dejmantami wuſhabžanu teſak wiſbaſche, a wſcha jeho draſta hač do žoltych, rjenje wuſchitych ſchlořnijow ſe ſložmi wotrohami mi poſaſowaſche, ſo jedyn jara woſebny tatarski knjeg pſchede mnu ſteji. Wón wucže teſak ſ nožnjovu a ſebi hižom myſlach, ſo chze ſwojich, w mojim domje ſabitých krajanow nade mnu wjecžic̄. Ale wón teſak na blido pozoži a ſ temu můſteň ſlotu. Ga wěroſcž ſlotu ſa ſku teſak! wón rjeku a někto mi poſjedac̄, tak je ſo ſ tym njeſbožom mělo, kotrež je ſo ſ Tatarami we waſchim domje ſtało. Ja jemu wſho najpođrobiňſho wupowjedaſch a wón ſkonečnje praſi: „Město je njewinowate; pſchetož ſo ſeže Wy wſchitzu bojaſni ſlepzy byli, ſa to Wy njeſožecze.“ Rubežnika ja pak hiſčeje namakam; wſhui tole ſlotu jako ſarunanje ſa tamiňſhi a něcežiſhi strach.“ Po tutym ſlovami mje wón wopuſtečji.

A wo tej wbohej knjenje njeſeſe nicžo wjazy ſbonili? prasheſche ſo rycerž ſ čerwjenſkeho hrodu. — „Ně, ja ju ženje wjazy wuhlaſak njeſbym,“ wotmoluvi hoſejenzař. — A jeje woblecžo njeſeſe widželi? — „Ně,“ džesche hoſejenzař, „ale rjana je najſkerje byla, pſchetož rjone čorne kudžerje ſo ſpod ſchlewjerja won wjachu.“ A kajfa bě jeje draſta? ſo rycerž dale prasheſche. — „Selena židžana ſuňna, do kotrejež bě ſlotu liſeje ſatkanu,“ rěkaſche wotmoluvenje.

Člowjecze! ſhoto Wy rycerž? wuraſy rycerž, potom pak pſchikafa ſwojim wotrocžkam, ſo bychu konje ſedlali a ſ nim domoj jechali.

(Poſtracžovanie.)

Swětne podawki.

Němske khežorſtw. Š Draždjan piſaja, ſo je ſo kral Albert 30. ſeptembra na awſtriskeho khežora hród Schönbrunn poſa ſtwa podal, a ſwidowjenia ſafſka kralova Marja je do Tyrolſkeje pſchijela.

Safſki ſejm ſo po powjesczach draždžanskich nowinow ſ wěſtoſežu

wutoru 12. oktobra ſapocžnie. — Sa pſchedžydu prěnjeje komory je komornik ſ Zehmen nad Stauchizami ſaſo pomjenowaný.

Š Barlina piſaja, ſo němski khežor najſkerje 10. oktobra do ſtaliſe wotjedže, ſo by tamniſcheho krala wopýtał. Š nim budža tež wjereh Bismarck, hrabja Molika a tójskto generalow a wſchich offizierow. — Khežor je ſo po manövrah wójska w Meklenburgſkej a po manövrah wójnskich ſoldow na morju do Barlina wrózil a ſo 28. ſeptembra do Baden-Badena ſ khežorzy podał, ſo by tam jeje narodny džen ſobu ſwjeczil. Wón je pſchi najlepszej ſtrowoſeſi a ſo najſkerje w Milanje (Miland) ſ italskim kralou ſetka; ſ najmjeňſha je tam jedyn kralowſki hród ſa njeho jara pſchijje wuhotowaný. Duž ſo ſda, ſo wón do italskeho hłowneho města, mjenujz do Roma njepóniže.

Dotalny němski generalpoſtſdirektor nětko, hdyz ſu pódla pôſtom tež telegraſy pod jeho roſkaſowaniſe ſtajene, pomjenowanje „generalpoſtmischt“ doſtanje a via tajke pomjenowanje pječa tu ſamu wažnoſcž, kaž pomjenowanje ſtatneho ministra.

Š pruſich kloſchtrow ſo nětko jedyn po druhim wuprōſni a jich wobydlerjo a wobydlerki ſmeđa ſo druhđe pſcheydydlicz abo w penſiji živi byč, pſchetož jím je wěſty lětne pjenies wuſtajeny.

Awſtria. Do tuteho kraja je hižom, kaž je ſam kanzler Andraſch ſo wondano praſit, na 100,000 ludži ſ Herzegovinu a Boſnije pſchepuſilo; ſu to najbole žony, džecži a ſtari mužojo, fiž žanu bróni wjazy noſyčz njemóža.

Š ſerbia. W tutym kraju je kóždy ſtovy člowjek wojak a maja tamniſchi ſſerbia tež kóžde lěto ſwoje manövry. Dokelž ſo turkowske wójsko bliſko ſerbſkých mjeſow dale bole powjetſcha a ſu Turkojo na ſerbſkých mjeſach wondano dweju ſerbſkeju offizierow ſatſeliſi, dha je njeſpođojoſcž pſchecživo ſerbſkemu ministerſtwu teho dla jara wulku móz dobyla, dokelž ſo tole ſ tym, ſo by lud pod bróni powoſalo, pſchetož hiſčeje komdžesche. Wone je pak to pječa nětko ſejiňlo a po tajſim něhdže 160,000 ſſerbow pod bróni ſtupi. Duž je lohko móžno, ſo ſo w bližšim čaſhu w tamniſkih ſtronach ſjavna wójna ſ Turkami ſapocžnie. Zeli ſo to wot ſſerbiye ſtanje, dha ſo tež Čzornohorjenje wěſcze na njej wobdžela a Rumunſka drje tež doſko ſ voka njewoſtanje, ſhotož je ſ teho widžecž, ſo je tež tam wſhón wojerski lud pod bróni powoſalo.

My ſebi myſlimy, ſo tele kraje, hač ſunje ſu doſež male, wójnu pſchecživo Turkam ſvožomne ſkonečja a božniſkim a herze‐goviňskim kſchecžijanam lepſche čaſhy wudobudu.

Hač dotal ſo tuciž kſchecžijenjo ſ Turkami hiſčeje pſchetož twjerdže biſa a jich móz dale a bole pſchibjera. Woni ſu ſaſo we wſchelakich malých bitviczach dobyvali a Turkam njewaſlo ſkodny načiniſli.

Pſchijazný ſud w Budyschinje.

= Zańdženy thđení zbrromadžihu ſo wuzwoleñi pſchijazni w Budyschinje, zo bychu we wěſtých khežorſtſkých padach wuprajili, hač je wobſkorženy winowatý abo njewinowatý.

Bohuzel widžachny prěnje ſi dny jenož naſhich ſerbſkých ſobu krajjanow na ſawey, hdzež wobſkorženym měſta pſchijopkaſzaju. Pónđelu 20. ſeptembra dyrbjeſche ſo pſched tutym pſchijaznym ſudem zamořwecž ſlužobna džowka Khrystiana Nowakę z Luczą, dokelž běſche wobſkoržena, zo je 21. julija teho lěta domiſke zwu‐doweneje Puſcžinoweje w Polpich zapalila a zo ſtej pſchi tym dwě džeszeji mjenowaneje Puſcžinoweje w ploſmienjach ſinjercz namakaloj.

Zrudny podawki běsche kladovací: Wohlförzena Nowakowa wobkhadzene hžom dležhi čaž z wotročkem Turkom, z kotrymž wot 1. januara teho lata na knježim dvorje w Połkach sluzeše. Tuto wobkhadzowanie njewosta bjez sežerów; tak zo je Nowakowa nětk samodruha. Wona so nadžijsche, zo sebi ju Turk za mandželsku wozmije; ale, Bohu žel! dýrbjese boryž něšto hinašche nazhonicz. Město teho, zo by ji Turk swérnu lubočz wopokazał, stupi wón do blízkeho znajomstwa z hžom pomjenowanej wudowou Puſcžinowej. Kózdy, kotryž je hžom trochu do čłowjesczego živjenja po-hladał, móže sebi myslisz, zo drje wschelake hněwne myslle we wutrobje pomjenowanej Nowakac naftachu. Wona sledžesche wschudzom za Turkom, proschesche jeho kaž tež zwudowjeniu Puſcžinowu, zo vyštať ju njezbožownu njeſčinilou. Tola wschtiko podarmo. 21. julija teho lata běsche wona do komory, hdžez Turk pschenocwasche, zaſtupila. Dokelž pak jeho tam njenauka, myslsche sebi hnýdom, zo je k zwudowjenie Puſcžinowej zaſchol. A wo prawdze, tute myslle ju njebečnu zjebale. Pschischedschi k domu zwudowowanej Puſcžinowej trjechi tam Turka. Połna žarliwoſće tkliu zapalem kruch skomu do třechi jeneje kólne. Wohen so boryž rozpschestrje, a pschewobroczi w krótkim twarjenja, Puſcžinowej pschisluſhace do procha a popjela. Pschi tym pak namakaſtaj dwě džesczí Puſcžinowej w plomjenjach zrudnu ſmijercz. Tutej džesczí njeſpaſchtej mjenujich w domskim pschi maczéri ale we brózni. Čežho dla to? Zaryežowat Chrystiany Nowakec kniez advočat Höcknai, prajesche we swojej ryczi, „zo je Puſcžinowa jenož teho dla džesczí do brózni k měrej počožila, zo by žaných swědkow njemiela ale w uérje z Turkom wobkhadzecz možla.“ Želi temu tak — cžim zrudnisko! Nowakec Chrystiana wěſče to wotpohladzanie měla njeje, zo matej džesczí w plomjenjach ſmijercz namakač. Chrystanski zakon pak je w tym jara kruth; wón praji, zo ma so tón, kiz je twarjenje zapalit, tehdom, hdžez je pschi tym čłowjek wo živjenje pschischoł, z najmienšcha k džesacžlētnej chostarni wothudzic̄. Zakon teho dla na wolu teho njehlada, kiz zapala, ale jenož na to, hacž je řchtó wo živjenje pschischoł abo nic.

Pschisazni wuprajichu, zo je Chrystiana Nowakec z dobréj wolu a pschemyslenjom twarjenja Puſcžinowej pschisluſhace zapalila; a zo stej pschez to dwě džesczí wo živjenje pschischoł.

Sud teho dla wupraji najnižsche chostanje, kotrež je zakonisch dowolene; mjenujich 10 lata cžezku chostarnu.

To je furwe wuprajenie; někotrehžkuliž ſnadž boli, zo druzy do teje wěch zapleczeni bje wſchego chostanja woteidu. Ale zakon je zakon; a swětny ſudník njemože hinač ſudžic̄, kaž tutón praji.

21. septembra widžachny jako wohlförzenych woženjenu Würschowu a woženjemu Gudžinu z Mějeschiz. Brěnſchej so k winje pschiespijeſche, zo je wopacžnie pschisaha; a druhzej, zo je Würschowa k wopacžnej pschisazh nawabila a hſchče někotrych druhich za to dobycz ſpýtała, zo bychu psched ſudom kž a wopacžnoſće wuprajili. Pschisazni wuprajichu wobej zanjewinowatej. Cyla wěc běsche jenož za teho zajimawa, kotryž móžesche temu jednanju pschisostuchac̄. Tam jedyn widžesche z kajeck hrobkoſcžu někotryžkuliž tež psched zjawinym ſudom kž ryczecž ſebi zwěri. Nježamý pschephtowac̄, řchtó je ſkal, hacž wohlförzenej abo někotsi ſwědry. Jenož na to ſpoumniny, zo někotři ſwědry tak daloto we swojich wuprajenjach rózno džechu, zo jich ſudniſtvo k pschisahy pschiespijeſche, njemožeſche, dokelž bě zjawne widžecž, zo by traž tón abo tamón wopacžnu pschisahu wotpožil. — To je zavějež zrudny znamio!! —

22. ſeptembra njebě zjawne poſedženje. My teho dla tež dale

níčo zjewicž njemoženy, hacž zo bu wopacžneje pschisahi dla kubler Handrij Guda z Porschic k 3 létam cžezkeje chostarnie wothudzene. Khróſčan.

Ze Serbow.

S Budýschina. Wot pschisazněho ſuda bu 27. ſeptembra dželacžet Pežold s Ratarjez ſapalenja dla k 6 létam chostarnie (Buchthaus) wothudzene, žinnoſczer Ž. T. Schubert s Malecžiz k 12 létami chostarnie, dokelž běsche k jědom ſawdacz ſpýtał. Wobſchernu roſprawu ſa thždení podany.

S Hornejeho Wujesda. Sa tudomineho noweho kantora a wucžerja bu wondano k. Vjar, dotal kantor a wucžer w Budýschinku wuſwoleny.

S Luhá, 26. ſeptembra. W naſchej ſchuli ſta ſo wucžera ſrudny podawki. Žako mjenujich tudomny k. wucžer jene wotdželenje ſchulerjow roſwucžesche, padže 7lětny holkę, ſynt knježeho ſlužownika Vogta k Chabzowa, pod ſawku. Man je w tu chwilu k knježtwom w Gießmannsdorfje w Schlesynskoj. Saſtržený ſkocži wucžer hnýdom k temu hólzej, ſadži jeho na ſchobženík ſrježd ſawkov a jeho ſtarší bratr mějeſche jeho džeržecž. Na to bu wón to bydleníſteje ſtry dele nježený a wucžer počoži jebo na kanapej. Dokelž wón ſa to džeržesche, ſo ſu to jenož wiſliſhčja abo ſo je to njemóz, buchu hnýdom wſchě móžne ſředki načožene a ſo tež po lekarja pôžla. Tutón boryž pschisudz, ale boryž ſpōšna, ſo je hóz hžom moriv, a ſo je najſkerje hžom tehdy wumrjet, hdžez je pod ſawku panýl, dokelž je jeho Boža rucežka (Herz- und Gehirnſchlag) ſajała. Po wuprajenju maczerie ſteho hózla, je wón hžom někotre dny chorowath był, tu nót předy khetro wróžał a rano na hlowibolenje ſkoržil. Strožele wucžerja a jeho ſwójby, kaž myſlizka, ſo ma ſo cželko ſentřeteho hózla jeho maczeri, kiz haſle popołdnju ſměsta domoj pschisudz, pschepodac̄, njedaja ſo wopisac̄. K.

H. Se Semiz, 27. ſeptembra. Saňdženy pjak popołdnju pschisazni cžerwjenonofliſki kubler Ssmolek k nam, ſo by ſebi wós ſamjenjow wotwiesk, dokelž chyzsche ſebi mločazu maſchinu ſtajicž dac̄. Žako domoj jědžiſche, mějeſche pschi ſadku wosa něšto wobſtarac̄, pschi cžimž ſo wobſumy a tak njezbožomnje padže, ſo jemu wós jemu nohu jara ſtrachnje ſlamu.

— Psched krótkim móžesche ſo tudy wjetſche njezbože ſtac̄, njebudžiſche Boža ruka jeneho muža ſe Žicženja ſakitała, kotryž chyzsche ſo wot naž na ſelesnuzh domoj podac̄. Wón běsche ſo trochu ſakondžik jako cžah k Biskopiz pschisudz a ſaſta. S chvatkom chyzsche wón psches přenju cžer na druhí boł, hdžez parſchonowym wós ſtejeſche. We wſchém pschisahu na ſoliu, kotruž bě wobſtupił, druhí cžah k Budýschina, kotryž wón předy widžał njebečhe. Wón ſkocži k chvatkom na druhí boł, pschi tym pak padže, a ſebi hlowu khetro jara ſrani, tola k ſbožu ſmijerczí wucžekum. Žeho živjenje wiſasche tudy na malej nitzy, a hdžez ſo jemu pschekroženje cžerje ſi dobom njeradži, bu morjeny. Tež pschi panjenju mějeſche wulke ſbože, pschetož wón budžiſche možl wo cžile ſtawu pschisudz, budžiſche ſkif hinač panýl.

— Dokelž je naſch knjeſ ſarat ſhwoje pschedbýdſtwo w ſchulſkich naležnoſczech pola naž ſkožil, ſo naſch ryhtař a wobſedžer granitowych ſkalow, k. Frenzel ſa pschedbýdu wuſwolil.

— W Ssmilnej je ſo wjele džesczí dla, — ſu tam na 230 w ſchuli — we wucžerni pschisah ſtał, ſo móže ſo druhí wucžer poſtajicž. Najſkerjho budže wo koło hóz tuto město wobſadžene.

— Psched krótkim běch u ſo tudy na restauraziji wucžerjo vi-

stopiskeho wuczeriskeho towarzstwa luziskeje strony a nětotsi drugi s wokolnoſeſe ſhromadzili, ſo bych u wo porjedzenju němskeho prawopisza muradzowali. W poſzedzenju něhdze 4 hodziny trajazym běſche tež wokrejsny ſchulski inspektor t. Dr. Wild ſ Budyschini pſchi tomny.

— Ssad je ſo pola naſ ſetſa derje radžit, je pak wjele czerwjeſho pódla. Tež ſlowkow je wjele a ſu derje ſefrawile. Poſdnie a móbre wino ſo rjenje barbi, ma krafne a wulke kicze a pſches ničnu wjele. Tola ſažne je hizom tu a tam pſches nôzne ſmijeski ſchłodowało. We kali ſu huſanzy domkhowanku džeržale a ſkotu a ludžom mało wylche wostajite.

S Njeſ wa cžidka. Ssobuſtaſy zyrfwinſkeho prjódſtejerſtwa naſheje woſhadu ſu ſlédowazy knježa: rycerſtveleř Höcker nad Zahowom, naměſtnik pſchedhdy; rycerſtveleř Fiedler nad Saręcžom; wuczer Bjar w Böschizach; ſahrodnik a gmejnſki prjódſtejer Jan Scholka I. w Njeſwacžidle; ſahrodnik Jan Keroſch k w Scheſchowje; ſahrodnik Ernst Saſrodnik w Banizach; khežnik a gmejnſki prjódſtejer Jan Čech w Nowej Wžy; khežnik Jan Scholka II we Kuſy; ſahrodnik Michał Kravz w Wulkim Pschesdrénju; tyſcher a rychtar Jan Mlynk w Saręcžu; korežmar a rychtar Jurij Galant w Khoſlowje; khežnik C. G. Fuſtař w Nowej Taſenzy a ſarař Jurij Jakub jako pſchedhdy.

S Budyschinku. Ssobuſtaſy zyrfwinſkeho prjódſtejerſtwa naſheje woſhadu ſu ſlédowazy knježa: krawſki miſchtr Jan Vogel w Budyschinku, ſahrodnik Handrij Mikana w Budyschinku, živnoſcer Jurij Grünau w Pschiwacžizach, živnoſcer Korla Zippel w Pschiwacžizach a ſarař C. Rěſbark jako pſchedhdy.

S Horneho Hbjelska. Pjatki, 10. ſeptembra t. l., běſche pola naſ miſionſki ſwjedzeň. Hacž runjeſ woſhadu hakle poſhlenju nježelu do tuteho dnja ſ wěſtoſeſu ſhonila běſche, ſo ſmejemy tajki žadny a wažny ſwjedzeň, njebeſche tola napominanje naſheho t. duchowneſho, t. pſchihodnemu wudebjenju woſhadneho Božeha domu wubudžaze podarmo bylo. Señdzechu ſo někotre wjeczory czeſne mlody holzy woſebje w Hbjelsku, ale tež w někotrych pſchiharowaných wžach, ſo bych ſelenu a piſhanu pſchu nawile, we wjele domach běchu tež na to dželawi a pózlaču ſwoje wěnzy pſches ſchulſke džecži. S pilnej ruſu a na wuſtojne waſhniſe tudomniſki khlamar Petr Janach pſchihotowane pletwy a wěnzy napojscha. Hornjo-Hbjelschčanski knjeſ poſtieži wuſkołopjenjate roſtliny t. woſobnije nahladnej pſchr woſtarja a žadne ſahrodniske ſchomiki, ſ kotrejnicž ſo woſtarma woſkolnoſć woſtajecž hodžeſche. Škoda, ſo naſha jeniežka woſtarma plachta, kiz je kuf blakata a khetro wot ſkonežka wuczeſhnenju barbu ma, ſo mało tajkej pſchě pſchihodži. Ale njehladawſhi na tole běſche ſwontonine wudebjenje ſnutſkoumoſće naſheho Božeho domu ſo jara derje radžilo anſak. Taſhne ſkonežne wjedro woſradzi Boh luby ſenjes t. ſwjedzenſkemu dnjej. Zyrkej běſche wot herbskich kemscherjow poſta, hdyž tež wot zuſy pſchiharjow telko pſchihichlo njebe, kaž hevak pſchi tajkich ſkladnoſćach; tola běchu ſo nětotsi ſuſodni wuczerjo a mjeſ 6 duchownymi tež dwaj ſakſkaj ſechli. Po dwemaj hodzinomaj ſapocža ſo herbske kemschenje, pſchi kotrejnicž naſh t. duchowny B. Kruschwiza woſtaru Božu ſlužbu woſtara a ſ japoſchtoſkimi wěruwuſnacžom — kotrež pola naſ ſóždu nježelu po ſtarym ewangeliſkim waſhniſu ſo ſ woſtarja prjódſtejerſte — ſkoneži. Šswjedzeňſte pređowanje njeſeſhe t. duchowny ſturing ſ Vaſa a ſloži ſo wón w tym ſamym na Pj. 22, ſcht. 28; wón wuſkowalaſe wo pſchihuſhnoſćach t. miſionſkej dželawoſći a wo jejnych ſwokomnych a ſnutſkounnych plodach. ſenjes ſarař D. Mroſak ſ Maſeſchez wuſpewa t. woſanknjenju kollektu a wudželi

požohnowanje. Čaſ tuteje Božje ſlužby běſche ſo nam jara rucže minyl; pſchetoz wona njebeſche hiſehe ſak doſlo trała, kaž hevak ſóžda nježelska Boža ſlužba. Kollektu t. lepschemu wupſchesczeraſja Božeho kraleſtwia, mjeſ pohanami, wot někotrych duchomnych pſchedzyrkwinymaj džiomaj ſbérana, wěneſe paſ tola 21 hrinow a 1 np.

Sa němſku woſhadu ſwjeczeſche ſo kemschenje wot 4 hacž do 6 hodzin. Po poměrje woſhadu běſche ſo tež tu doſež kemscherjow a mjeſ nimi wjazori hoſežo ſ zuſy woſhadow ſhromadzili. Pređowanje džerzeſche t. duchowny Lehmann ſ Deutsch-Öſiga pola Šhorejela a woſebje možnije ſapſhimowazu roſprawu wo miſionſtvoje poda ſekretar naſchego „pobocžneho miſionſkeho towarzſta na ſewym brjoſy reki Niſy,“ t. duchowny Meißner ſ Warnacžiz. Tež Němžy poſložichu ſwoje dary ſa miſionſtvo do ſchlikzkom pſched zyrfwu, a dokelž běchu někotre dary khetro wulke (n. pſch. doſtachny wot jeneho knjeſa 7 tl.), dha ſhromadži ſo wot wobeju woſhadow ſ zyka něchto wjazy hacž 92 hrinow.

S Woſerez. Landrath tudomneho woſkrieža, t. ſ Götzdale t. ſuperintendent Karaž tudy a woſkriežny depurita a hamtski prjódſtejer baron ſ Löbenstein nad Vaſom atd. ſu rjad czerwjeneho hodlerja ſchwörteje klaſh vofſtali. Teho runja je krajny ſtarſchi pruſkeje Horneje Kuſizy, t. ſe Seydewitz tón ſamym rjad druheje rjadomny doſtak.

Cyrkwinske powjeſče.

Werowaní:

Michałska cyrkej: Ernst Eduard Hartmann, ſ Hanžu Kravz ſ Haněvſez — Korla Bohuwer Weindner, wuhuierſi pod hrodom, i Wilhelmīnu Hanžu Langz ſe Židova. — Handrij Wičaš, woſyder w Dobruſki, ſ Madlenu ſavoriz ſe Židova.

Kſtřeženi:

Pětrowſla cyrkej: Gustav Richard, Handrija Merczina, woſyderia, ſ. Michałska cyrkej: Maria Gertruda, Gustava Hermanna Hilbriga, wiczerja we Wulkim Wjelbowje, dž. — Edmund Eugen, Korle Augusta Henriga, ſollektora na Židovje, ſ. — Korla Max, Jana Korla Bodnarja, čeſke ſa Židovje ſ. — Hana Marja Bertha, n. dž. ſ Ždžnikez. — Hana Marja n. dž. ſe Židova. Katholſla cyrkej: Michał, njebo Žana Merczinka, živnoſcerja w Bělcežach, ſ. — Korla Max, Petra Viſki, ſkouoma ſ. — Margaretha Hedwig, Žana Žilimija, krawza, dž.

Smrječji:

Djeń 19. ſeptembra: Maria Selma, Jana Korle Homole, woſyderia na Židovje, dž., 6 m. 7 d. — 20. Jakob Nowak, emeritirowany tachanſki ſwoák, 71 l. 7 m. — 21. Žana Kryſtiana rodž. Sieberjez, Hendricha Bohuvera Weſera, kowaria-woſyderia w Maſzezech, mandželska, 35 l. 4 m.

Placžiſna ſitow a produktow w Budyschinje.

25. ſeptembra 1875.

Šitowy dowos: 365 měchow.				Na wiſach	Na burſy
	wot	hacž		wot	hacž
	mt.	np.	mt.	np.	mt.
Wſchenza 50 filogramm	.	.	10 12 12 5	10 12 11 31	
Nožka	=	=	8 73 9 2	8 70 8 86	
Ječmeni	=	=	7 83 8 15	7 97 8 69	
Worž	=	=	7 80 8 20	7 60 8	
Hroč	=	=			
Woka	=	=			
Naps	=	•			
Zahly	=	=	16		
Hejduschka	=	=	19 70		
Berny	=	=			
Butra	1	=	2 30 2 50		
Šzno	50	=	5 50 6		

Kořz pſchihy po 170 punt.: 17 marlow 20 np. (5 tl. 22 np. — np.) hacž 20 mt. 48 np. (6 tl. 48 np. 8 np.) — Kořz rožti po 160 puntach: — mt.

— np. (— tl. — nbl. — np.) hacj 14 m. 68 np. (4 tl. 26 nbl. 8 np.) — Körz ječmjenja po 140 puntach: 10 mf. 96 np. (3 tl. 19 nbl. — np.) hacj 11 mf. 31 np. (3 tl. 24. nbl. — np.) — Körz wonka po 100 puntach: 2 tl. 18 nbl. hacj 2 tl. 22 nbl. — np.; broch: — tl. — nbl. — np.; woka: — tl. — nbl. — np.; jahy: 5 tl. 10 nbl. hejduschny krupy: 6 tl. 17 nbl. — np.; beryny: — nbl. butra: tl. — 23 nbl. hacj — tl. 25 nbl.; syno po 100 puntach: 1 tl. 20 nbl. — np. hacj 1 tl. 25 nbl. — np.

Telegrafistki bureau w sadnym twarjenju pôsta na bohatej haſy je kózdy džen wotewrjeny wot rano 8 hacj wieczor 9 hodzinow.

Czahi hornolužiskeje železnizy.

S Kohlfurta do Ssokolzy.				Se Ssokolzy do Kohlfurta.			
Kohlfurt	3 15	1 35	4 15	Ssokolza	—	11 10	4 10
Hórfka	4 5	2 4	5 1	Rukow	—	11 31	4 27
Niſta	4 30	2 12	5 13	Witow	—	11 47	4 40
Mikow	4 55	2 24	5 28	Mückenberg	—	12 12	5 0 10 3
Wujesd	5 35	2 42	5 55	Ruhland	8 30	12 34	5 16 10 26
Gas	6 0	2 53	6 11	W. Witow	8 55	12 51	5 29
Wojerezy	6 40	3 9	6 35	Wojerezy	9 35	1 17	5 54
W. Witow	7 20	3 27	7 0	Gas	10 3	1 37	6 10
Ruhland	6 35	8 30	3 43	Wujesd	10 30	1 54	6 24
Mückenberg	6 54	8 58	3 56	Mikow	11 5	2 23	6 44
Witow	7 20	9 39	4 14	Niſta	11 35	2 42	6 58
Rukow	7 39	10 8	4 28	Hórfka	11 54	2 54	7 7
Ssokolza	8 0	10 35	4 43	Kohlfurt	12 45	3 45	7 35

Tuczne liczbys wojnamjenja czah wot 6 h. wieczor hacj 6 h. 59 m. rano.

Na kletnianiste ſastawje te czahi ſastanu, tig 3 hodz. 15 min. a 4 h. 15 m. Kohlfurta 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. wotjedo.

Witow je Elsterwerda, Rukow je Liebenwerda a Ssokolza je Falkenberg.

Czahi po železnizy.

Se Shorjelza do Draždjan.							
Wotjedz se Shorjelza	1 ₄₀	3 ₀	5 ₂₅	7 ₅₅	11 ₁₅	2 ₄₅	5 ₁₅ 7 ₁₅ 10 ₂₈
Lubija	2 ₅	3 ₅	6 ₅	8 ₄₀	12 ₆	3 ₃₅	5 ₅₀ 8 ₀ 11 ₅
Budyschina	2 ₈₅	4 ₅	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	6 ₂₀ 8 ₃ —
Bistropiz	speschny czah	4 ₃₀	7 ₂₀	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₅	6 ₄₅ 9 ₁₀ —
Radeberga	—	5 ₀	7 ₅₀	10 ₂₅	1 ₅₀	5 ₂₀	7 ₁₅ 9 ₄₅ —
Pschijed do Draždjan	3 ₄₅	5 ₂₅	8 ₂₀	10 ₅₀	2 ₁₅	5 ₄₅	7 ₄₀ 10 ₁₀ —

S Draždjan do Shorjelza.							
Wotjedz s Draždjan	—	6 ₃₀	9 ₁₅	12 ₁₀	3 ₄₀	5 ₀	8 ₀ 11 ₁₅ 12 ₂₇
Radeberga	—	7 ₆	9 ₅₅	12 ₄₅	4 ₁₅	5 ₃₅	8 ₃₀ 11 ₄₅ sp. czah
Bistropiz	—	7 ₄₀	10 ₃₀	1 ₂₀	4 ₄₅	6 ₁₅	9 ₅ 12 ₂₀ —

Zožcerňja a ſutowarnja ſa Bart a wokoſnoſć.

Sapiſane towarſtvo.

Wot dženſniſcheho dnia ſo do Budyschina jena īmana **džowka**. Wot popoldnja 1 hacj 3 hodzinow w dotalnym pschebyku towarſtwa expediruje.

W Barcze, 1. oktobra 1975.

Holczez

sprawnych starskich, tig chze **fedlarſtwo** a **rjemjerſtwo** nauknych, móže pod spodobnymi wuměnjenjemi do wuczby ſtupic̄. Wscho dalsche je ſhonicz pola

A. Benedicta

na lawſich hrębjach č. 688.

Whta ſo do Budyschina jena īmana **džowka**. Wscho dalsche je ſhonicz pola vyla pschistajernicze **Hejnoldoweje** w Budyschinie.

Kosaze kožki

kaž tež wſchitke družinu njeharowaných kožow kupuje po najwyschich placzisnach

Gustav Maucka

na garbarskej haſy č. 426.

Wojerske towarſtvo

w Klufſchu.

Štowna ſhromadzjna njedzelju 3 oktobra t. l. popoldnju w 3 hodzinach w hosczenju w Lichanju.

Wtſredu a ſchwartk budža ſo w hosczenzu tſjom hwěſdam wjetſche dželby pscheniczej, ržanej a wóznej ſłomy pschedawac̄.

Riemer.

Kalmus

beleny, zym a běliſny kupuje koždu dželbu po najwyschich placzisnach

Otto Engert.

Budyschina

Lubija
Pſchijed do Shorjelza

— 8₁₅ 11₅ 2₀ 5₂₀ 6₅₀ 9₄₅ 12₃₅ 1₄₈
6₀ 9₀ 11₄₅ 2₄₀ 6₀ 7₃₀ 10₂₅ 1₃₀ 2₁
6₄₅ 9₄₀ 12₂₅ 3₁₅ 6₄₀ 8₁₀ 11₅ 2₁₀ 2₄

S Radeberga do Kamjenzia
Radeberga 7₅₀ 9₅₀ 2₁₀ 5₅₀ 11₅ Kamjenzia 5₂₅ 8₄₅ 11₄₅ 4₀ 5₄₀ 7₂₀
Poležniſy 8₂₀ 10₁₅ 2₄₀ 6₂₅ 11₄₀ Poležniſy 5₄₅ 9₅ 12₅ 4₂₅ 6₀ 7₅₅
Kamjenzia 8₄₀ 10₄₀ 3₀ 6₅₀ 12₀ Kamjenzia 6₁₃ 9₈₅ 12₃₂ 5₀ 6₈₄ 8₁₅

S Lubija do Žitawy.

Lubija 6₁₀ 9₁₀ 12₃₀ 4₀ 8₆ 11₁₀ Žitawy 4₅₀ 7₁₅ 10₂₀ 2₂₀ 6₅ 9₅
Herrnhuta 6₄₀ 9₄₀ 1₀ 4₉₀ 8₃₀ 11₄₀ Herrnhuta 5₅₀ 7₅₅ 10₆₅ 2₆₅ 6₄₅ 9₅₀
Žitawy 7₁₅ 10₂₀ 1₄₀ 5₁₀ 9₅ 12₁₅ Lubija 6₅₅ 8₂₀ 11₂₅ 3₂₅ 7₁₅ 10₁₅

Tuczne liczbys wojnamjenja czah wot 6 hodz. wieczor hacj 5 h. 59 min. rano.

Se Shorjelza popoldnju 4 hodz 30 min. wotjewſchi mózejch tón ſhamón džen psches Hórfku (5 h. 2 m.) po hornolužiskej železnizy hacj do Ruhlanda (7 h. 16 m.) dojec̄, dale pak czah tón džen njejedze; ſ Ruhlanda popoldnja 8 h. 30 m. wotjewſchi, mózejch psches Hórfku (11 h. 54 m.) hijom 12 h. 45 m. w Shorjelzu vyc̄. — Hdyž czeschi ſ Budyschina psches Shorjelz na hornolužisku železnizu, dha masch ſ Budyschina na japoſdziszu popoldnju 2 h. — m. wotjec̄; jeli ſ Budyschina ſ druhimi czahami wotjedziesch, dha dyrbisich hacj do Kohlfurta dojec̄, ſo by na hornolužisku železnizu pschijeschi.

Hdyž czeschi ſ Budyschina psches Radeberg na hornolužisku železnizu, dha masch tam rano 6 h. 45 m. wotjec̄ psches Radeberg (rano 7 h. 50 m.), Kamjenz, ſwotkal rano 10 h. 50 m. wotjewſchi do Wyſokeho Bukowa 11 h. 21 m. pschijedziesch. Hdyž pak ſ Budyschina popoldnju 12 h. 40 m. wotjedziesch, dha 4 h. 8 m. do W. Bukowa pschijedziesch.

Hdyž czeschi ſ Budyschina psches Radeberg, Kamjenz do Barlina, dha masch ſ Budyschina rano 6 h. 45 m. wotjec̄ a pschijedziesch do Barlina popoldnju 2 h. 11 m. Abo ty mózejch ſ Budyschina tež popoldnju 12 h. 40 m. wotjec̄ a budžeschi pop. w. 9 h. 35 m. w Barlinje.

Schtož pak ſ Kamjenz hido popoldnja 6 h. 40 m. wotjedze, budže popoldnja 11 h. 20 m. w Barlinje. ſ Barlina wujewſchi popoldnja 7 h. — m., popoldnju 12 h. 45 m. a 3 h. 10 m. mózejch na tym ſhamym puczu a tón ſhamy džen popoldnju 2 h. — m. a 9 h. 45 m., abo w nozy 12 h. 55 m. do Budyschina pschijec̄.

P. Kneifelowa wloſzowa tintura.

Tale wo prawdze ſpodyzna tintura, tig wſchudzom nahladnosć dobywa a ſa fotruž jeje wunamakař ſ wěſtoſcu połnje rukuje, je drje to jenice, ſtož ſo bjes wſchitimi ſratymi ſrédzami w ſtutku dopofaže, kaž wſchak wſchē woliſe, balsamy a pomadu pschi wſchej reklamje ſenje nowe roſczenje wloſow wudobhez njemoža. Psches hornje, wot wſebivych leſtarjow naležne poruczena tintura ſo na hlowje ſhorowatoſež kože ſac̄eri, czerjaza mož, pschi wloſozjerpiazych ludzoch husto doſez jenož drémaza, ſo ſ porjadnemu ſtukowanju wubudzi a psches ſwoje, wloſowe korjenje ſylije ſiwiſaze wutki najwjetſhu połnoſć wloſow plodži. Haj wjeleſtni pléchacze ſu, kaž ſo polizajſy wobzvědeči, ſwoje połne wloſy ſaſo doſtali. — Ma pſchedan ma ju jenož Heinr. Jul. Linta w Budyschinje w bleſchach po 1, 2 a 3 markach.

Kalmuſowy korjen

beleny kupuje w kózdej dželbje
J. T. Schulza na ſmitknej lawſkej haſy 137.

Wozjewjenje.

Ssmosserjez knihiczi schczerňa

w macicznym domje w Budyschinje dowola ſebi, czescenym Sſerbam najpodwolniſcho k na-
wiedzenju dac̄, ſo wona ſpēchuje, tunjo a ſ rjanymi nowymi piſmikami wotezischtzenje wſchit-
lich tych pschedmjetow w ſerbſtej, kaž tež w němſkej ryczi wobſtara, fotrež ſo w fajfejzkuſiž
žanej druhej knihicziſchezerni wotezischtzenja. Wona proſy teho dla, ſo bychu ſo pſchi potrjebje
na uju wobrocziez chyli, a móže jin rukowac̄, ſo wot ujeje wěſcze dobre a rjane dželo doſtanu.

Sklad czaſnikow wot J. G. Schneidera

na ſnitskomnej lawſkej haſy, pódla tórmu.

Wulki wubjerk wſchich družinow czaſnikow (ſegerjow) po najtun-
ſich placzisnach.

Zenož der je wotezehujene czaſniki ſo pod twjerdyム rukowanjom
pschedawaja.

S dobom porucžam prawdziwe ſlěborne rječaſki, prawdziwe talni-
ſloczane rječaſki a poſlovene rječaſki we wulkim wubjerku, teho runja praw-
dziwe ſkote rječaſki, medaillonu a klucziki.

Gewak pſchispominam, ſo ſym ſerbſkeje rycze mózny.

Prawdziwa Glöcknerſka czechnita a hojaza žalba*) (žadyn tajny ſredk)
ma na ſchachticzy (M. RIMGELHARDT) hastojuſtowow prihovana a poruczena
ſchtempel pſche: wič, drjenje, ſalſy, liſchawn, kurjaze woka, wosabjenje, pſche wſchē wotewrjene, roſdžajomue, roſdželomue,
wosabite, wopalene čerpyjenja, bolaze leženje, ſahorjenja, ſacžekliſmu atd. a je
ſo pſchi wſchitlich tychle khorhoſezach pſches ſwoju ſpēchmu, wěſtu hojazu móz
na najlepje dopokafala.

*) Dostac̄ w ſchachtach po 25 np. w budyskomaj haptykomaj, kaž tež w
haptykach w Biskopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirſchfeloze, Biernac̄zach, Wo-
ſtrouzu, Herrnhuc̄ze, Neugersdorfje, Groſſ Schönawje, Nowoſalzu, Seifhennersdorfje
a w fabrizy w Gohlisu pola Lipska.

NB. Vjes horſa wueſtischtanego ſchtempla žalba prawdziwa ujeje.

My poruczamy naſhe najlepje konſtruiowane a woſelje wudželane ratarſte
maschinu wſchich družinow a pſchede wſchitkim ſedźbne czinimy na naſhe ruczne
młocjaze maschinu, ſa ruku a göpel ſhotowjene, ſi tchashadlon a bjes ujeho,
dale göplowe mlocjaze maschinu a göple ſa 1 hac̄ 4 tonie, ſcheroke mlocjaze
maschinu, pſchenjezne parne mlocjaze maschinu a lokomobile, pízu rěſate,
czisezate, khyate, bérny wuſbchowaze, bérny ſortirowaze, bérny a rěpu
mlocjaze maschinu, rhynežlowaln ſi wjeſtym ſydlom a bjes ujeho, ſchrótowę
mlynu, ſa ruku a göpel, rječaſne a dwórfke plumpn atd. atd., dale poruczamy
naſhu želeſoliſcienu k wobſtarauju želeſnych hródznych a třeſčnych woknow,
ſtolow a uoſcherjow atd. My dawamy polne rukowanje ſa dobrý material a
lubimy ſpēchne a sprawne poſluženje.

Želeſoliſcienu a maschinowa fabrika Goetjes & Schulze.

Sahojenje ſlepocſe, po najwſeſiſkim, vjesboſojim a vjes-
operiowanych. Wocžolékar Dr. K. Weller ſen. w Draždjanach (Victoriastraße 4).

Hollandski mlókowy pólver.

Tutón, ſe starodawnych czaſow dopokafany, ſi najlepſich ſelow a körjenow pſchihotowanym pólver, po jenej abo po dwémaj ſzizomaj wſchēdne ſtruwom abo woſlam na prenju pízu naſhypany, pſchisporja wobžernoſež, ploži wjèle mlóta a ſadžewa jeho wokipienje. Pakęzik płaci 40 np. a je k doſtaču w hrodowſkej hapthy w Budyschinje.

Dickowa fonceſzionirovana daloko wuſvolana ſpodziw- nje hojaza žalba,

koſraž je ſo najbóle ſózny ras jako dobra
wopokaſalo, porucža ſo w ſerdkach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowſkeje hapthy.

Wot najwjetſcheje wažnoſež ſa
wocži kózdeho. Prawdziwa
wodzieſka wot Trangotta Ehrhardtta
w Groſſ breitenbachu w Thüringſkej je
wot lěta 1822 ſwetoſławna. Skafana
a flacon po 1 marku pýſcele mi hrodyska
hrodowſka a rafezanſka hapthy.

Prawdziw Lampertowý ra-
nowy, hoſath, czechnith a ſpolo-
jaze pleſtr ſe ſnatym ſelenym wu-
kaſowanjom je ſebi ſa 96 lět naj-
wjetſchu kvalbu dobył, je ſekarſy
prihovany a poruczeny pſche wič,
drjenje, ſalſy, liſchawn, kurjaze woka,
wosabjenje, pſche wſchē wotewrjene,
pſchedžewaze, roſdželaze, wopalene,
ſmijerſle boſoſeze, roſleženje, ſahorjenje,
ſacžekliſmu atd. a je ſo pſchi
wſchitlich tychle khorhoſezach pſches
ſwoju ſpēchmu, ujefaprajazu hojazu
móz najkraſniſcho dopočaſal.
Dostac̄ ſa 25 a 50 np. we wſchich
ſatſich hapthyach.

Holežez, kotrež ſe třeſčerſtwo nau-
kujez, móže pola podpiſaneho pod ſpodo-
nymi wuměnjenjemi do wueſtby ſtrupic̄.

Hubiza, třeſčerſki miſchir
na žitnych wilach, ſchulſkich hrjebjach 647.

Hamburgsko-amerikanske porolodzne akcijiske towarzstwo

w sienoczenju s hodlerskej liniju.

(Hamburg-Amerikanische Packetfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktne postne parolodzne jedzjenje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via Hâvre, na slawnych a pszychnych nemskich postnych parolodzach
Klopstock, 29. septembra. **Wieland**, 13. ottobra. **Suevia**, 27. ottobra.
Frisia, 6. ottobra. **Pomerania**, 20. ottobra. **Geliert**, 3. novembra.
 a dale porjadnie kózdu frjedu.

Pschedzisne placisny: I. kajuta M. 595, II. kajuta M. 300, przedzisny
 frch M. 120. — Podrobne wukasanie dla frachta a pschedzenia dawa generalny po-
 imomoznik

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
 33/34 Admiralitätsstrasse. HAMBURG.

Gustav Joachim, atelier sa khumshchne subowe opera-
 zije, plombirowanje, cziszczenie, sa-
 hnacze subyholenja atd., w Budyschinje, na smutskiej lawskiej hafzy 120.
 E ryzejam wot 6 do 9 hodzinow.

Drjewowa antzia.

Pondzeln II. ottobra t. l., dopokonja wot 9 hodzinow budze so w hospiczu w Huszy:
 s druzeczanskiego rycerzkublerskego leža, wot dweju drjewnischow pola Bréshnki a we
 wotdzelenju koczinskoj haj:

208 Rm. mjełkikh pjenikow,

5 dolkich hromadow lisczoweho drjewa,

37 dolkich hromadow jehlinateho drjewa,

s huczanskiego rycerzkublerskego leža, wot drjewnischaja pschi šlebrowej luszy a wot wu-
 lebowaneho drjewa a ſuchich drjewow we wotdzelenjach ſkala a jesor:

20 Rm. twjerdych pjenikow,

113 = mjełkikh pjenikow,

6 = twjerdych kliplow,

57 = mjełkikh kliplow,

5,40 schtuk mjełkikh ſyntkowych walczkow

a wot drjewnischaja w demjaniskim rycerzkublerskim ležu we wotdzelenju dżeczelowe kerki
 92 Rm. mjełkikh pjenikow

pod wumienjeniom naſhadzenja a sa hotove pjenieſh na pschedzadzowanie pschedawac̄.

Rupowarjo so proscha, ſebi drjewa prjedy wohladacz a so teho dla ležoweho wob-
 ledzbowarja w hajniskim domje pola Huski wobroeſic̄ abo so bjes dalschego do pomie-
 nowanych ležowych mestow podac̄.

Grabinske Schall-Riancouriske hajniske farjadnistwo w Huszy.
 Hugo Opelt.

Pschedeschežniſi

we wulkim wubjerku porucza

pschedeschežniſowa fabrika (Schirnſabrik)

Richard Rinck

w Budyschinje, na swonknej lawskiej hafzy 819.

Porjedzenja derje a tunjo.

Wosy na pschedanu. Jedyn nowy rjany
 woknath wosz, kaž tež jedyn trjebany wutrajny
 torbowos a jedyn zyle tuni plonwos, kiz je
 hisceže w dobrym rjedze, ma na pschedanu

J. Cimburek
 na horneželskej hafzy w Budyschinje.

Wuczomnik pytany.

Sa moje kolonialtworowe, delika-
 tadowe a winowe klamy ja jeneho
 wuczomnika pytam, kiz može hnydom
 fastupic̄.

Joh Waruač.

Palenz.

Majlepschi czisth palenz, prawdziwy žitny
 palenz a wſchitke družiny ſakſich palenzow
 kniesam kamarjam a korezmarjam po jara
 tunich placisnach poruczataj

Ginzel & Ritscher,
 na swonknej lawskiej hafzy a
 na wulkej bratrowskej hafzy.

Khofej

derjeſłodzazy, punt po 11, 12 a 13 n̄l.
 porucza **Richard Müller**
 na bohatej hafzy.

Rajs,

rjany a wulkoſornaty, punt po 16, 20, 24
 np. pschedawa **Richard Müller**
 na bohatej hafzy.

Petroleum

najlepschi amerikanski, punt po 16 np.
 porucza **Richard Müller**
 na bohatej hafzy.

100 forzow mydlarskeho popjela ma
 dla njedostatka města tunjo na pschedan
Hermann Lehmann
 mydlar pschi kafernje.

W Kołwasz je jene wobydlenje, kotrež
 ho tež ſa jeneho wojnarja hodzi, s polom
 abo tež bjes pola na pschenajecze. Wſcho
 dalsche je ſhonicz pola J. Rabovskeho tam.

Pola knihupza Eduarda Rühla w Bu-
 dyšchinje ſu wuſhle a tam ſa 50 np. dostac̄:

Reductions-Tabellen
 für Getreide, Sämereien und Hülsenfrüchte.
 Wot L. Behra.

S pomozu tuteje knižki možes hnydom
 hnydom wuſhcz, kaf wjelle 170 pt. pscheny, 160 pt. ružki, 140 pt. jeczmenja, 150 pt. rapsa a 180 pt. druhich kuchyňatych plo-
 dwow placis, hnyž 100 pt. (50 kilogrammow)
 tejko a tejko khotſtuje.

Holczež, kotrež chze pjekarſtwo nauknicz, može
 borsy abo Michała město dostac̄ w
 Budyschinje na ſerbſich hrjebjach 548.

Epilepsijs.

padazu a torhažu khorosež, bróstne
 a žoldkowe widlisheža ſo pod — ru-
 kowanjom — trajnje wotſtronja. Sahojenje
 wěste a psches list.

C. F. Kirchner,
 Berlin N., Bohrenstraße 43,
 prjedy Lindenstraße 66.

Holczež, kiz chze ſchewſtwo nauknicz, može
 do wuczby ſtupic̄.

Moritz Danga, ſchewſki miſchtr.

Ratařska římska škola w Budyschinje.

Prěněho novembra t. l. votewri podpižane tamovstvo s psychiwolejoum kralovského ministerstva finitských maležnosčow římsku školu sa ratarjov kózdeje starobý po dokonjanym 14. lécze.

Wucžba sapocžuje bo w sapocžatku novembra a slónceži bo w sapocžatku haprleje psychichodneho lěta.

Sa dirigenta tuteje škole je jena dohločenje dopokashana móz we wožobje knjeza Bruggera, dotalného direktarja římskej škole w Freiburgu a. V. dobyta a bo wucžba w tej ſamej wot wězynwstýchnych wucžerjow podanu.

Wucžba pak bo: Němska rycz, licženie, geometrija, polomerstwo, psychirodoplyt (physika a chemija), naturske ſtavíšny (wucžba wo ſamjenach, wo pódze, roſtlinach a ſvérjatách), roſtlinotvarba, ſkótublání, ratarſka dělowstvojnosč (číſtý dobyt, ſapižovanje, plodorjad atd.), ſkotolekarska wucžba, a bo tele wucžbý tydženjy na 34 hodžinow roſdžela. Dželarske hodžiny, bo k wucžbje psychifantaze, dirigent wožobje rjáduje a woředžuje; wucžbý plan bo s psychiwolejoum kral. ministerstva finitských maležnosčow postaji, jako dohlađovaza rada budžet pschedzydlovo podpižaneho wořežneho towarſtwa.

Zako dořahaza pschedběžna wucženosež ſa ſaſtujiacych bo w tu khwili tajla ſpoſuaje, kotař je w ſudowej škuli ſ dokonjanym 14. lětom dobyta.

Sdobne je, ſo czi ſchulerjo dwaj ſyntſaj kurſaj ſa ſobu wophtaja a bo vſchi dořahazym wotdželenju hiſhče druhá ſlaža ſaſtuji.

Schulski pjenjes ſa jedyn kurſ je na 20 markow postajeny; tunje wobydlenje ſ zyrobu bo woſtara. Samoſvjenja nětko hiſhče bjes ſaſtupeho pruhovania hacž na dalsche knjez hamtski ſkotolekar Walther, kotremuž bo tež wobydlenja woſjewjeja, dobročinje horjevjerje.

w Budyschinje, 25. ſeptembra 1875.

Ratarſke wořežne towarſtvo ſa kral. ſakſke hornolužiske markhrabſtvo.
Pfannenſtiel.

Wotewrjenje fhlanow.

Czesczenym ſſerbam Budyschyna a wořolnoſeže dovolam ſebi ſ tutym najpodwołniſcho k navjedzenju dacž, ſo ſhym ja dženža tudy pod ſirmu

Gustav Pinthus

na hlownym torhoſhczu čzo. 94 ſ napſhecza hlowneje ſtraže

pschedawaruju mužazeje a hólčazeje draſti

ſjenocženu ſ wureſom ſukna wotewrik a porucžam ja vſchi potřebje mój ſnamjenith ſklad woblečenjow, ſyntſich nadwořekarjow, hontſkých jopow, ſchlaſtrokow, džerzazeje draſti atd. po najtunischiſch placenjach.

Vſches ſbožomne nakupowanje a wulku wubjerk je mi móžuoſež data, tuniſho hacž žadyn konkurrent pschedawacž, wo kotreymž móža bo czi, kiz mje wophtaja, lohko pschedawacž.

S požecžowanjom

Gustav Pinthus.

A u f z i a

oldenburſkeho dójneho ſkotu.

Ssobotu 9. oſtobra, pschedawaruju w 11 hodžinach damy w Budyschinje w předawſchej Förſtarjez ležomnoſczi (w dworje pódla wudawarnje „Serb. Nowinow“) na lawſkých hrjebjach wulku dželbu rjaneho wýzkoſčelného dójneho ſkota a mlodých bykol na pschedawaz. — Wſcho bližiſche vſches k. H. Meissela w Budyschinje.

Egenſhamm w Oldenburgſkej. Achgelis & Detmers.

Czesczenym ſſerbam ſ tutym k navjedzenju, ſo budžetej wobej tudomnej hapthy wot dženžniſcheho dnja w 9 hodžinach ſaſnijenej.

Pschedawanie ſeſkarſtow w nôznym čažu vſchi tym žane pschedemjenje nječerpi.

w Budyschinje, 1. oſtobra 1875.

Měſchečanska hapthka. Hrodoſka hapthka.
Max Schünemann. E. Menzner.

Enjeſej Trangottej Chirhardtej w Grob-reitenbachu w Thüringſkej. Ža bo jara wjeſelu, ſo možu Wam piſacž, ſo je mi Waſcha prawdziwa Dr. Whitowa wodžicžka jar a dobru ſlužbu čzinila atd. Erichſfeld b. Loveno 11. oſtobra 1874. C. Zimmermann. Dale: Ža Waſch proſchu, mi wot Waſcheje mi tak lubeje prawdziweje Dr. Whitoweje wodžicžki (kaſanje) poſlacz, dofelž jenož jenicež wona mojej holaze wociž ſahoj. Halberſtadt, 4. oſtobra 1874. F. Hoffmann, ſchachtischtr. — Dale: Poſczeleže mi (Kaſanje) Waſcheje prawdziweje Dr. Whitoweje wodžicžki. Ža ſhym naſhonil, ſo wona w koždym padže jara dobru ſlužbu čzini. Oſuabrück, 22. oſtobra 1874. C. R. Schlüter, ſyn.

Jedyn derje džeržany, kryth ſchtyri ſydlaty kucžow wos je tunio na pschedau pola towarſkeho miſchtra Hellbiga w Delnej ſkinje.

Czjich ſmolérjez ſníhigjihcježenje w macžicžnym domje w Budyschinje.

Štvortlētna předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských pôstach
1 M., z přinjenem do
domu 1 M. 15 np.
Kózde číslo pláci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki kiž maja
so we wudawařni Serb.
Nowin'na róžku zwonkne
je lawské hasy číslo
688 wotedač, pláci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleń.

Čo. 41.

Sobotu, 9. oktobra

1875.

Wosjewjenje.

Po namjecje herbow njebo Petera Lehmanna w Džiwocžizach ma ho k jeho sawostajenstwu břuschaža, wježnogrychtz̄y na 7211 M. 50 np. woschazowana

sahrodniska živnost

Cat. No. 12/11, fol. 11 gruntskich knih sa tutu wjež

19. oktobra t. l. dopoldnia w 11 hodžinach

na tudomnym ſudniſkim hamicze na dobrowolne waſchnje na pschedadzowanje pschedawac̄.

Bokazijo na pschibytki na tudomnym ſudniſkim měſcze, kaž tež w korezmie w Brastowje ſo tole ſ tutym wosjewjuje a ſo tež ſ dobom k hawnemu namjedzenju dawa, ſo budža ſo džen poſdžischo, 20. oktobra teho lěta, inventar k Lehmannowemu sawostajenſtu břuschažy, bjes kotrymž ſo wožebje ſedžvne čzini ua 2 kruwoje, 1 koſu, 1 hospodarski wós, rólny grat atd., dale hewaschi mobilair kaž tež ſarady w domje njeboheho psches wježne grychty w Džiwocžizach ſa hotowe pjenjesh na pschedadzowanje pschedawac̄.

Sapíš hibitých pschedmjetow, kijž maja ſo na pschedadzowanje pschedawac̄, budže w korezmie w Brastowje wupowěžnjeny.

Kralovski ſudniſki hauit w Budyschinje, 23. septembra 1875.

Schlusswerder, lož. radžiczel.

Mſi r.

Tatarſka bitwa.

Bowiedanežto ſ lěta 1241.

Najatra hžom džen ſmitaſche, jako ſo cžerwjenſki rycer do ſwojeho hrodu wrocži. Zeho knjeni, kijž běſche žlu nőz na njeho cžakała, jemu do dworu napshecživo khwatasche, ale wona ſo poſtroži, ſo wón tak luboſnje na nju njepohlada, kaž hewat. Moj knjesh mandželski, cžeho dla ſeže tak pothmurjeny? praschesche ſo wona.

Ja hžom dživne powjescze břuschał wo rubjenju a kónzorjanju a wo falschnym žónskim waſchnju, wotmoſwi rycer.

Wy ſeže ſe Selimkom ryceli? wona strachocživje rjekny.

Se Selimkom? praschesche ſo cžerwjenſki rycer. Ja jeho njeſtym widžał. Njeje wón na hrodže?

Zeho mandželska, kotrež běſche ſwoju strachocživoſć trochu pschewinyka, džesche: Zeho dživne ſadžerženje mi na to poſkoraſche, ſo w hlowje wjazy prawje mudry njeje, a prjedy hacž móžach poručicž, ſo bych ſtrucže ſa nim hladali, je wón hród wopuſteži; pschetož wrótnik mi powjedaſche, ſo je widžał, ſo je kaž wrótny ſ wrotawiu won jehaſ.

Dživne! ſaborbota rycer a dželše ſe ſwojej knjenju do hornjeje ſtwy. Tam wón psched nju ſtupi a wótrje na nju poſladawſchi proji: Taſo Waſ psched ſchtyrjomi lětami w huſcžinkach mojeho lěža namakach, ſo Wy ſa polſtu knježnu wudawaſcheze a ſo ſeže teho dla cžekyla, dokež chžychu Waſ ſ njeļuboſnym nawoženju woženicz abo Waſ do klóſchtra tyknež. Wostanječe Wy híſhce dženža pschi tutej bajzy?

Ně, ſchepny wona a pschi tym psched njem na ſolena padže.

Dha ſeže Wy ta tatarſka knjeni, kotrež psched ſchtyrjomi lětami Rupartowymaj rubježnymaj rukomaj w Nowym Měſcze cžekny? praschesche ſo wón dale.

Haj, wona ſ cžicha wotmoſwi a pschi tym ſolena ſwojeho mandželskeho plakajza wobja.

Miloſćiziv Božo! ſawoła pschi tym rycer, dha je jena pohanka, jena hžom woženjena ſakrament mandželſtwa wonjecžesčila a moje rycerſte ložo ſahaňiba!

Pschi tutych ſłowach paſt wona poſtaný a jemu throbile do wocžow hladajo, rjekny: Ja ſo niwam žaneje winy wuſnac̄, dyžli tej, ſo Wam bórsy neprajich, ſchtó hžom. Tón rubježniſki knjesh, kotryž mje mojej macžeri rubi, ua mni žone prawo njemějſche a ja hžom jemu cžekla, prjedy hacž móžesche mje k temu nuſowac̄, ſo bych jeho žona byla. Taſo naju doſtojny Čaſław wérowatſche, běſche mje hžom prjedy wuſchęſiſt. Psched Wami ja mjeležach, ſo bych Waſ, ſo kotrehož moja wutroba hnydom luboſez ſacžuwaſche, wote mne njewottraſhila. Čaſławarzej jako mojemu ſpojedníkemu hžom ſo wſcheho wuſnała a wón je mi w Božim mjenje wodaſ, jeli žana wina w mojim cžinjenju byla. Psched njeſtym ſudnikom hžom teho dla wuſprawnenia a nadžijam ſo, ſo mi tež Wy, jako moj ſemſki ſudnik, ſ luboſezu wodaſe, hdyž hžom ſ luboſeſe ſmolila.

Alle ſchtó je tón pohan, kijž ſebi prawo nad Wami pschizpiwa, praschesche ſo cžerwjenſki rycer, a ſkóſez pocža jemu ſ wocžow ſaſpac̄, ſchtó je wón, ſo bych jemu napshecživo ſtupiſ a jemu ſ mječom dopokaſaſ, ſo mam jenož ja prawo nad Wami.

Zeho mjeno, o moj mandželski knježe, je potajnſtvo kotrež, hžom tež mojemu ſpojedníkemu ſamjelczala, a dyrbí tež potajnſtvo woſtač, dokež mohlo, hdyž by wón ſhonil, ſo hžom ja tudy, ſ teho njeſbože ſa kraj a lud naſtač.

Sprawna žona njeſtme ſwojemu mužej niežo ſamjelczec̄, rycerſte rycer. Ta, kijž je hžom junkrōz ſkut ſamjelczala, dyrbí nětko wſchō wupowjedač, jeli mam do wěrnoſće jeje roſkacža wěrię.

Mórcze mje, knieže, ale jeho mjenowacž nijemožu! wona praji, so psched nim pošlaknyschi.

Wón njerjedžische, schto cžinicz, jako so durje wotewrichu a pěstoneža s malym Božidarkom, jeju žynkom do ſtrvych ſastupi. Hdyž tón macž klečzazu a plakazu wuhlada, dha wón k njej pſchiběža a ju s prawizu wokolo ſchije wsa a lěwizu podawasche nanej, kaž by jeho s macžerju ſjednacž chył.

Tuteho lubosneho hólza dla, kotrehož Wam dach, mi wodajče, rjekny wona k rycerzej. Woftaježe mje pſchi mojim mijelczenju, pſchetož ja jenož s luboſeže k Wam mijelču.

Za wodawam, rjekny wón, pſchetož we Waschej cžistej duschi njemóže žana nječiſtoscž bycž.

Mój wyžołocžeczeuñ knies mandželski, wercze mi, so tak je a mječe džak fa to! wona džesche, tón holcjez pak wobeju fa jenu ruku wsa, kaž by to ſnamjo bylo, so ſtaj ſažo ſjednanaj.

(Poſtracžowanje.)

Nowy dokhodny dawk.

(Sloneženie s čížba 39.)

Schtož pak so w dopisu knjesa P. A. na njerunosež wotschazowanja w tjoſch diſtriktaſtach ſtorži, dha njerunosež wjele wo prawdje abo njeraprodje rycerje, pſchetož k temu ſluſcha hacž najdrobnishe ſnacze pſchedmjeta (objekta), darkej podežižnjeneho. Šewa k pak mōžemy tež na to poſkaſacž, so w tamnym diſtriktu, hdžez bu körz hacž do 90 markow wotschazowaný, so tež körz jenož po 18 markach wotschazowa, na čyož pak w naſtavku k. P. A. ſpomnjenie njeje. Tajke wotschazowanje je wěſcze wulka ujerunosež, njeje pak hiſteče žana njeraprodje, ale wěſte ſnamjo, so so po jenosežach a körzach ſchazowało njeje.

Dyrbjale pak komiſiye wo prawdje jenicžy po dawſkých jenosežach abo körzach wotschazowacž, dha by to pſchecživo wotpohlađanju ſakonja bylo, pſchetož tajke ſchematiſke wotschazowanje je runje ſakasane, pſchikasane pak to wiſhiko, na čyož žny w čížbe 33 ſpomnili, jenož i tym roſdželom, so tam praſili nježimy, so so intelli- genza a razionalne ſrjadowanje pola kördeho wobledžbuje, kaž to k. P. A. praji, ale so ma wobledžbowacž. To pak so ſameſeže njeſtanje, hdžez komiſiye tak ſkutkuja, kaž nam to k. P. A. wopſche. — Ale tež tole wſcho ma so i tym ſamolwicž, so je zvle ſkutkowanje nowe, mało ſnate a hiſteče ujenje ſapschijate; pſchetož tajke wotschazowanje je wo prawdje cžejka wěž dla teje wulkeje wiſheloſež, katraž pſchi tym knieži.

Wot dwieju kubłów jeneje dobroſeže a wulkoſeže da druhy prensche 2 abo 3 haj 4 kroč tak wulki wunoſch, hacž to druhe. Žena a ta ſama restaurazia móže w druhej ruzy dwójzy tak wjele wunjeſež, hacž je w přenjeſe ruzy wunjeſhla. Tak ma so tež ſabrikami a najwjetſhimi pſchekupſkimi domami. Ma to dživavojo je wotschazowanje po ſtronkym napohladze w köržym naſtupanju (tež po körzach a jenosežach) komiſiam ſakasane, a ma so jenož wunoſch kördeho pſchedmjeta do katastra ſapišacž.

Pſchetož hdžez je wěſta a wuzinjenja wěž, so tež najlepſcha ležominoſež (ſemja) bjes nałożorwanja dželawewe možy a kapitala ani pjeniežek dobytko njeda, dha je runje tak wěſte, so wyžokoſež dobytko wot teho wotwiſzuje, w kajkej ruzy ta wěž leži. Se wiſchego teho je wiđeje, so so körz po körzu abo dawſka jednoſež po druhej wotschazowacž nježimy ſebi, so, hdžez k. P. A. wo rnoſeži rycerji, wón to w tym ſamym roſomje měui a niz tak, so bychu wſchě körz a jenak wulke khlamarſtwa abo korcžmarſtwa tež

jenajki wunoſch k dale, ale so by so köržy, darkej podežižnjeny pſchedmjet po ſwojim wopravdžithym wunoſchu wotschazowanu a ſ dawanjom wobcežiſt. A w tymle žadanju ſmty ſ kniesom P. A. zyłe pſches jene.

H. R.

Swětne podawki.

Němske khězorſtvo. Sa tych, kofisž chzedža jako jenolétni dobrovolnícy do wójska ſtupicž, ſu nětko pruhowanju cžesche, hacž prjedy. W Lipsku je wóniano 51 mlodych ludži tajke pruhowanje cžiniſo, ale 38 je jich pſchi tym pſchepanylo.

Kral Albert je F. E. Voitzej, wojakej 3. kompanije 3. infanterieregimenta No. 102, kotrež je ſe ſamym ſtrachom živjenja ſeue džecžo wot ſatepjenja wumohk, ſlěbornu medaillu, ſ prawom ju noſhej, ſpožecžit.

Nowy, bliſko Pirnu pſches Kobjo natwarjeny móſt bu ſańdženu njedželu ſwjetzneſſy wotworyny.

W Žitawje je so 1. oktobra vicesfeldwebel Günther wot 4. kompanije regimenta No. 102 ſatſelit, jako běſte 11 ſtlužiſt a buďiſche na tutym dnju ſe ſlužby ſtupicž měl. Najſterje je jeho wjele dolha k tajkemu pſchepupjenju ſawjedko.

Pola Obersohlanda bu 1. oktobra popoſdnju rěſnik Vogel ſ Hainspacha na jenym pucžu morwym namakauj. Wón běſte nōz prjedy pjanu pod holkym njebjom ležal a je jeho Boža ruczka ſajala.

W Draždjanach je 4. oktobra 150letny jubilej wobſtacža tak mjenowaneho kabettſkeho domu na ſwjetzneſſe waſchnje wobenidze.

W jenyh zwidauſtich komjenitowuſlowych podkopkach ſtaj ſo 28. ſeptembra dwaj cžehli wot ſleho powětra ſaduſhly. Wonaj rektataj wobaj Müller a köržy wot njeju wudowu ſe ſchtyrjomi džecžimi ſawostají.

Želesniſa ſ Pirnu hacž do Arnsdorfa pola Radeberga je nětko hotowa a dokež ſo wona ſ tej ſelesniſu ſjednocaž, katraž do Kameniža wjedže, dha budže pirnſko-kamieniſku ſelesniſa rěkač. Wona ſo 15. oktobra t. l. wotwerti.

S pôſtſkeho wosa, kž 4. oktobra wjecžor ſe Žitawu do Woſtrwza jědžeſche, buchu tehdy tſi móſchnje ſranjeue, w kotrež běchu něhdze 3000 markov pjenes. Paduch bě je na tym kruhu pucža ſraný, hdžez dyrbjeſche wós na horu horje pomaku jěcž. Žitawskemu polizajſkemu inspektorjej ſadankej je ſo radžilo, paducha wužledžicž. Je to wěſty Depold ſe Schleihnskej, kž pak w Žitawje bydlí. Pſchi nim 2800 markow namakau, kotrež běſte ſ wjetſhja do ſwojeje drasty ſaſhik.

S Barline píſhaja, ſo němſki khězor ſwoje pucžowanje hafle ſo botu 16. oktobra, wjecžor naſtupi. Wón njedželu rano w 5 hodžinach do Mnichowa, do Innsbruka w 10 hodžinach pſchijedže a tam 2 hodžinje wotpočźne. Do Trienta ſo wjecžor w 6 hodžinach pſchiwjeſe a tam pſches nōz wotstanje. Wónđzelu rano dale pojedže a popoſdnju w 4 hodžinach do Milana (Mailand) pſchijedže, hdžez jeho italski kral poſtrowi. — Khězor w Italiji najſterje 12 dnjow wotstanje.

Tež w Pruskej wjcle mlodych ludži w pruhowanju wobſtalo njeje, kotrež cžinjachu, ſo bychu jako jenolétni dobrovolnícy (Freiwillige) do wójska ſtupicž ſmeli. W Kölne wot 140 jich 105 pſchepadže.

Austria. Jedyn awſtriski offizier ſ mjenom Uchatiuš (Uchacž, Buchacž) je kanonu wunamakał, katraž je runje tak dobra, kaž němſka worzelowa kanona a pſchi tym wo wjelc tunſcha. Tak mje-

nowanej delegaziji stej pjenjes i temu pschiwolitej, so by ho jich tak wjele shotorwilo, kaž jich wójsko trjeba. Pjenjes sa to je ministerstwo wójny 17 millionow schéznałow žadało.

W Czernowizach (w hłownym měsce Bukowinę) je so saniđeny thđený nowy universitet wotewrili. W Bukowinje bydla najbole Małorusjo, Rumunojo, Polazy a tež něčto malo Němuzow.

Rusowska. Turkestanske nowiny pišaja wo dobyczu twierdziszu Machrama: Ruske wójsko je najprjedy wobtwjerdżenja psched twierdziszu a potom twierdziszu hamu schtormowało a dobylo. Wobtwjerdżenja dobychu tsi prénje kompanije druheho bataillonu tsélzow a twierdziszu prénji bataillon. Po dobyczu twierdziszu kofaktojo 15 wjerstow (7 wjerstow je mila) sa czekazimi njepscheczelami czérjachul pschi cžimz oberstleutnant Choroschin padže. W twierdziszu bu 30 kanonow dobytych.

Sserbia. Sserbia drje s hromadami psches mjesy chodža, so bychu bośniiskim a herzegowinskim scheszijanam pscheziwo Turkam pomhali, ale herbisi wjerch do teje wězy sjanje njepschima a nje-hodži so prajicž, hacž to szcini abo njesczini. To je w tu chwilu cžim bole njeweste, dokelž je dotalne ministerstwo słužbu složilo a hiszczje žane nowe pomjenowane njeje.

Bośnia a Herzegovina. Scheschijenjo drje nimale stajnje w tych bitwiczach dobywaja, kotrež s Turkami maja, ale so bychu jich tak prawje dospołne sbili, i temu dość sylni njejszu. Tola je to hijom, so ho tak twierdze džerža, sa nich wulki dobytk, pschetoz cžim dlehe wojoowanja traja, cžim sferje jim turkowſti sultan jich požadanja dopjelni.

Pschihažnih sud w Budyschinje.

W nožy wot 10. i 11. augusta w bróžni žiwnoſczerja Handrija Heyny w Katarjezach woheń wudyri a tule, kaž tež jeho domske a wumjeník do procha a popiela pschewobroczi. Woheń tak speschijne wokoło ho hrabasche, so móžesche Heyna ledy swoje džeczi a swojego, we wumjenku spizeho, nana, a wot swojego wobkzedżenstwa jenož jenu krunu a jene swinjo s plomienjom wutorhnyč. Hijom naſajtra dželaczer Pétr Bežold s Katarjez wosjewi, so je wón ham tón woheń saložil. Ssudniſke pschepytanie dopokaſa, so je Bežold 6. augusta někajtu swadu s Heynu měl, w kotrež w tón bjes druhim w pschitomnoſci druhich ludzi prajik, so dže je Bežold we wokrjeñnym dželarskim domje (Bezirkssarbeitshaus) pobyl. To je teho tak rosmiersalo, so je wón, na wjedzenie myſklo, kaž blidny schytri dny wokoło chodžil a ho tež w nožy domoj njewróčil a skončzne wobsanknył, vola Heyny woheń saložicž, schtož je tež w horke spominjenej nožy sežinil. Wobſtorženy, kiz ho wſchego teho woſna, bu wot pschihažnych sa winowateho woheňsaloženja wupravjeny a i 6 létami chostarnje (Buchthaus) wotkudženy.

** W měru 1871 wé Handrij Kowar (Schmidt) w Malecizach swoju žiwnoſc Žane Bohuwerej Schubertej s Khorez sa summu wot 2350 tolej pschedał s wumjenjom wobhdenja a wſchelaſe zhyroby. Wón teho dla se swojej žonu na wumjenku tuteje žiwnoſcze bydlesche. Schubert, kiz wé hebi najprjedy jako murjer ſwoj chleb ſaſluził a hebi i malemu herbſtu a pomozý ſwojeje žony tejko nahromadžil, so mějescze někotre sta hotowych pjenjes doma a na tej kupjenej žiwnoſczi jenož 700 tolej dolha. Wón se ſwojej žonu a 8lennym hólzom w domskej bydlesche, Kowarjez mandželskaj pak na wumjenku tak cžiche žiwjenje wjedžeschtaj, so nicžo bycz njemóžesche, schtož by měr kaſhez móhlo. Saložit i njepokojej pak ho namaka, pschetoz Schubert na tym wobstejescze, so

je jemu kruch sahrody, kotrež k rycerkublu ſkulchesche, wóbu pschedaly, schtož pak kowar prejescze. Schubert dyrbjeſche teho dla tónle kruch, kotrež běſche po jeho měnjenju 70 tolej hódný, tež wo prawdze wotſtupicž. To jeho jara mjerſasche a wón teho dla wulki hñew pscheziwo Schubertez mandželskaj saczuwasche. Wón pocza jara njeļuboſny pscheziwo nimaj bycz a jimaž to, schtož mějescztaj po wuczinenju doſtačz, jara hubjene dawacž, njech bě to žito abo mloko atd. Wón tež wo wězy powjedasche, so je jeho žiwnoſcze teho wumjenka dla droha, dokelž taj staraj čłomjekaj wumrjecz nochzetaj, hoj so budžetaj wonaj, dokelž žaneje starosče nimataj, dlehe živaj, hacž wón; taj staraj sczerbaj mataj wěczne žiwjenje woſebje Kowarjowa, katraž dyrbjala ho runje won satſelicž. Tajke a hiszczje hiszczje rycze wumjenkarja a jeho žonu tak do stracha stajichu, so nicžo njeprajiscztaj, hdź tež najhubjensche žito a mloko doſtaſchtaj. Wonaj staj to schyri lěta sczerpilive ſnjekloj. Szobotu 8. meje Kowarjowa ſchorje a běchu ſnamjenja khoroscze tajke, so lěkar Glück s Wosporka praji, so je jej s jedom a to s arſenikom sawdate. Wona bě mjenujený něhdże 15 ſchalskow khorocja wupiſla, do kotrehož běſche mloko, wot Schubertez doſtate, pschiliwała. Duž da wón tole mloko, kaž tež Kowarjoweje bluwanti atd. ſanktue a psches starſteho muža na wýſchnoſcze poſbla, katraž wſchitko pschepytacž da, pschi cžimz ho poſla, so je w nim arſenik. Pschi tym borys ua Schuberta tukachu a teho dla pola Schuberta wupytowachu. Tón pak prejescze, so by jěd wobkzedžil, -- ale w pschilopku jeho kschinje pakcžik arſenika namakachu. Po tajkim Schuberta do jaſtwa wotwiedżechu a ludžo powjedachu, so je wón někotre rasy wo ſtukowanju jeda ryczał a so je bjes druhim prajik, so je lohka wěz, čłomjeka moricž. Hdź ho kust jeda do jědže abo picza połoži, dha wón do ſmierzce woſlabnje. Tež bě wón w naſtupjenju Kowarjez pscha prajik, so je jenož trjeba, temu sczerebej kust jeda dacž, dha je borys prjecž. Borys potom bě tón tak ſchorje, so běchu jeho satſelicž dyrbjeli. Šako bě Kowarjowa ſchorjela a mloko atd. na wýſchnoſcze poſlane, pocza Schubert, kaž ludžo pytnychu, jara njeſerhny bycz a ſdasche ho, so ho psched něczim strachuje, a tež wſchelake druhe ſnamjenja na to poſladowachu, so je tón jěd wot njeho do mloka ſežinjeny. Po pscheshlyčenju 19 ſwědkow pschihažui Schuberta sa winowateho ſpoſnachu a bu wón wot ſuda i 12 létam chostarnje a i 500 markow ſarunanja sa Kowarjowu wotkudženy.

Ze Serbow.

3 Budyschina. Kath. Posol piſche: Njeđelu do sw. Michała běſche w draždanskej kralovskej dwórkowej cyrkwi serbske predowanje, tón kročz wot f. fararja Hórnika z Budyschina džeržane. Hacž runje je w Draždjanach wot přjedawſkich časow psches pschiležnoſcž, zo móža so Serbia serbske ſpowjedacž (wot lěta 1854 je tam f. präſes Bul), dha je tola serbskich ſpowjednych ludzi z časami pschewjele, hacž zo mohl jedyn duchowny wſchitkých wſpovjedacž; a i tomu je wužitne, zo jo Bože ſlowo w maczeřnej ryczi ſlyschi, byrnje něčto wſchēdnu němſku rycz rozemil. Dokelž někotryžtuli njewě, hdź ſu serbske predowanja w Draždjanach ſo zapocząale, chcemy to z kročka prajicž. Hijo we wulkej serbskej peticji wot 26. julija 1848, w kotrež Serbia pola ſakskoho krala a ministerſtwa za prawo naſožowanja serbskej rycze w ſchulach, w cyrkwiach, psched ſudom a psched zaſtojnſtwami proſchachu, ſta ſo bjes druhim ſzawnia proſtwa, zo by ſo w Draždjanach serbska boža ſlužba za evangeliſkich a khatolſkich Serbow wobſtarala atd. Za přenſtichich, kotrejž tam a we woklonoſczi wjaczy pschewywa, bu proſtwa hijom z wu-

każom wot 18. septembra 1848 wuslyschana a 2. njedżelu adventa 1848 přeni krócz serbska Boža služba dżerżana. Dla katholickich Božich službow wobročzi so najprjedy ministerstwo samo na japoščotolski vikariat w Draždjanach. W započatku 1849 pôšta ralbičanske serbske towarzystwo próstwu na tehdomnischoho k. tachanta biskopa Dittricha, kiz běsche tež japoščotolski vikar. K tutej próstwie psichizanku so tež khróscianke, njebjelčanske a radwortske serbske towarzystwo. Biskop da potom ralbicžanskemu towarzystwu wotmowljenjo, zo so próstwa katholickich Serbow po móžnoſći býrzy dopjelni. Hízo 2. njedżelu adventa 1849 bě prénje serbske předowanjo a bútajke wot tohole časa pščez duchownych z Budyschina schytri krócz za lěto w kralowskej dwórskoj cyrkwi džeržane. Wot wjele lět su tute schytri njedžele za serbske předowanjo wot $\frac{1}{4}$ 10 dopoldna kruče postajene: 1. njedżela adventa, 1. njedżela poſta, 6. njedżela po justrach a njedżela pščed s. Michalom. Najprjedy wobstara serbske předowaujo tehdomy k. tachantski vikar Žur (nětko farár w Scheradzowje), potom k. kaplan Nowak (pozdžischo farár w Radworju) wjele lět hac̄ do 1858, potom njeboh k. senior Pjeh někotre lěta, a najdleje k. kanonikus kantor Kucžan.

M. S. Huski, 29. septembra. Dženža popoldnu džeržesche Gustav-Adolfsski wustaw s Budyschina tudy swoju lětnu šromadžinu pščes nemšku a serbsku Božu službu. Pščed zyrkwi stejachu rjane čežne wrota a wokoło woltarja rjane selne roſtliny. Kraſny čah s khorhojemi atd. běsche so ſradował a čežniſche wokoło 2 hodžinow do zyrkwi, hdžez najprjódzy profesor Kanig s Budyschina nemške jadriwe předowanje po jap. ſtuf. 2, 42—47 džeržesche. Nashe spěvne towarzystwo a wysšske wobželenje ſchule 2 spěvaj spěvaſchtaj. Woltarnu službu wobstara k. duchowny Šyłkora se ſsmilneje a prof. Kanig s Budyschua. Jako bě knies ſyłkora jene džeczo s Noweje Wžy wulſtečzik ſapocžu so serbska Boža služba, pšči kotrej k. duchowny Mrošak s Maſeſchez kraſne serbske předowanje po 1. Kor. 12, 24—28 džeržesche, w kotrejž wón pokaza: Nak maja so te ſłowa: Chryſtus ta hłowa, my te ſtawu na G. A. wustawu naložic̄. Wón pokaza we hladkej, wutrobnej serbskej ryci 1) ſhto to rěka a 2) k čomu dýrbi naſ to wabic̄. — Pšči woltarju ſlužebtaj kniesaj duchowny Imiſč s Hodžija a Ženč s Palowa. — Pšči zytkwinſkej koſelcze běchu pšči nemškej Božej ſlužbie 99 hrivnow a pšči serbskej na 60 sa G. A. wustawu nawiadi. — Bě to kraſny ſwodženj, pšči kotrejž kózdy ſchulski wokrjes hudžbu a rjany čah mějſeſche, w kotrejž so khorhoje ma hovac̄u a so pěknje wudebjena młodosej blyſtac̄esche.

S Wjeleczina. Ssrjedu, 29. septembra wjecžor po 11 ho-

džinach je tudy wohē wudýrit a broženj sahrodnika C. M. Henchela, kaž tež hródž a broženj sahrodnika Jana Herolda s zlymi žujemi do procha a popjela pſchewobročiſt. Nak je wohē wuschoł, njeje ſuate.

S Lubija. Bětnarski P. tudy bě wondano k ſwojej lubej ſchol, kofraž w jenym mějchęzanskim domje ſlužesche. Wokolo 11 hodži uow wjecžor knieſtvo domoj pſchińdže a hoſpodař tu ſtu, w kotrej je ſo luby teje džowki ſchowal, ſankne a kľue ſobu woſmije. Tón mlody čloujek potom w noz̄ ſe ſtracha ſ tſecžeho poſkhoda na haſzu dele ſkocži a ſo pſči tym tak ſatraschnje wobſchodzi, ſo je hiſhče tón ſamý dženj pod žaſloſnymi boſoſzemi wumrjet.

S Budyschina. Knies J. Leidler s Khróſčiz, hac̄ dotal akceſzist na budyskim ſudniſkim ſameſze je jako referendar do Šaydy w rudnych horach pſchewadženy.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Někotry čloujek je tola jara džitvije ſtvořeny, to ſuny na Michała na mažovskich žonach wibželi.

Mots Tunka. Po mojim ſvacžu te tola tež nicžo hinashe njeiſu, hac̄ druhe žony.

H. D. O haj, hinashe ſu, pſchetož wone ſo wot bouillonu wopija.

M. T. Šhto dha to je: bouillon?

H. D. To je po prawym juschka ſwarjeneho howiaſeho mjaſha.

M. T. Hm, wot teje ſo tola hiſhče ſwoje žive dny nichtón wopit njeje!

H. D. Haj to je w starých čažach tak bylo, ale nětko matka juschka wjele wjetſhu míož, pſchetož wot 32 žonow, kiz běchu tehdomy běrny ſberale, bě ſo jena wot teje juschki tak wopila, ſo rjeky jako chyſiche pſches jenu ſawu hic̄: „Czepla tola, ſhto jenož to je, pak je ta ſawa wuska pak ſchiwa“, ale lědom bě te ſłowa wuprajka, plawz! dha w pſchérowieje ležesche a njemóžesche ſ njeho won, tak ſo býrbiachu ju wucžahnyc̄.

M. T. Hm, hdž by tehdy ſe niſci ſchla, dha drje jej to njebudžische „požirowało“.

Kóz pſchenzy po 170 punt.: 17 markow 20 np. (5 fl. 22 nſl. — np.) hac̄ 20 mt. 48 np. (6 fl. 48 nſl. 8 np.) — Kóz roži po 160 puntach: 13 mt. 77 np. (4 fl. 17 nſl. 7 np.) hac̄ 14 m. 17 np. (4 fl. 21 nſl. 7 np.) — Kóz jecženja po 140 puntach: 10 mt. 65 np. (3 fl. 16 nſl. 5 np.) hac̄ 11 mt. 21 np. (3 fl. 22. nſl. 1 np.) — Kóz wotwra po 100 puntach: 2 fl. 20 nſl. hac̄ 2 fl. 23 nſl. — np.; brož: — fl. — nſl. — np.; woka: — fl. — nſl. — np.; jabł: 5 fl. 10 nſl. — np.; hejdushny trup: 6 fl. 17 nſl. — np.; běrny: — nſl. — butra: fl. — 25 nſl. hac̄ — fl. 28 nſl; ſyno po 100 puntach: 1 fl. 20 nſl. — np. hac̄ 1 fl. 25 nſl. — np.

Stajnetrajazh ſkład tworow, w placzisnje jara ponížených.

Jan Jurij Bahm na torhoschęju pódla hłowneje Straže.

Jerje, kopy ſa 1 m. 18 np.,
petroleum, pt. po 16 np.,
kwěczenje, ſchlesynski fabrikat, pt. 40 np.,
rhofei, pt. wot 100 np. hac̄ 150 np.

„ **paleny**, pt. wot 130 hac̄ 200 np.
zolor, zlyk a mléty po jara tunich pla-
cžisnach porucža

Heinrich Lindner.

Šuſzohi wſchech druzinow ſym ſaſho doſtał a porucžam te ſame kniesam ſaſho-
pſchedawarjam w 1punktow ychpakeſitach po
tunich tworzych placzisnach.

W Budyschina je na bohatej haſy
ſ napſchecza winowej kicze.

J. G. Nachlik, klempnář.

Strone hólzy, kiz džebža jako dójki
čahnyč, njech to woſjewja poſa pſchistaja-
je ſe žony **Termiſkoweje** na ſídowje.

Majlepſchi wobžerny pólver ſa ſwinje, pakeſit
50 np.
ſalkowy pólver a koſkowy pólver ſa konje,
reſtituſionſki pólver ſa konje atd.,
ſſ. korenjenſki woliſ ſa citronowy woliſ,
tolčene korenje a ſafran atd.

porucža **hrodowska haptka**
w Budyschine.

Khofej pt. po 1, 10 np. 1, 20 np. 1,
30 np. 1, 40 np.,

rajs pt. po 16, 20, 24, 30, 36 a 40 np.,
bruchnudle pt. po 28 a 30 np.,

petroleum pt. po 16 np., pšči wot-
fupjenju 10. puntow tunſho,
porucža

H. Kulisch
na mjaſowym torhoschęju 40.

Wulki skład hotoweje mužazeje draſth wſchęch družinow.

Watewrjenje fhlamow.

Czeſczenym ſſerbam Budyschina a woſknoſeje dowolam ſebi ſ tutym najpodwoſniſcho
ſt naſiedzenju dacz, ſo bým ja býenſa tudy pod ſirmu

Gustav Pinthus

na hlownym torhoschzu čzo. 94 ſ napſhecja hlowneje ſtraže

pschedawarňu mužazeje a hóležazeje draſth
ſjenoczenu ſ wureſom ſutna wotewrili a poruczam ja pschi potriebje moj ſnamienith ſkład
woblečenjow, ſhniſtich nadwoblekarjow, hoúſtich ſopow, ſchlafrokoſ, dzecžazeje
draſth atd. po najtunischiſtich placziſnach.

Psches ſbožomne nakupowanje a wulki wubjek je mi možnoſcz data, tunischo haę
žadny konkurrent pschedawacj, wo kotrymž móža ſo čzi, kiz mje wopytaja, lohko psche-
hwedežicj.

S poczeſczeniom

Gustav Pinthus.

Bohath ſkład tu- a wuſrajiwych tkaniñow.

Spěſhne a elegantrie ſtaſanje po měře.

We wipſchedawanju

na mjaſhowym torhoschzu pola k. Bläſche

ſu ſ nowa doſchle we wulkih dželbach:

- 8. farrirowane czeſke glaceje k draſtam, starý lohcž jenož 9¹/₂ nſl.,
- 5. dwójne lüſtry starý lohcž jenož 3 nſl.,
- 4. ſcheroke farrirowane diagonale (werna hodnoſcz 10 nſl.), starý lohcž jenož 6 nſl.,
- 5. blidke farrirowane glaceje (werna hodnoſcz 8 nſl.), starý lohcž jenož 5 nſl.,
- 5. dwójne mohairy (werna hodnoſcz 10 nſl.), starý lohcž jenož 6 nſl.

Dale:

ložowe deſti, ſchtuku po 20 nſl.; ¹⁰. plüsche, starý lohcž 25 nſl.;

1. woſmjaný móblowy rips, starý lohcž 22¹/₂ nſl. atd. atd.

Kattuny, pikeje, blidowe ſchaty, trjeňſchęza, ſchirtingi, gardiny, blidowe deſti a wjele druhich
artiflow po ſnatych baſſy tunich placziſnach.

B. Berju.

A u f z i a

oldenburſkeho dójneho ſkotu.

Ssobotu 9. oktobra, pschipoldnju w 11 hodzinach damy w Budyschinje w předawſchej Förſtarjez ležomnoſci (w dworze pôdla wudawarnie „Serb. Nowinow“) na lawſtich hrjebiach wulku dželbu rjaneho wyžokoſczielneho
dójneho ſkota a mlodych byłów na pschedawacj. — Wſcho
blížiſte psches k. H. Meisela w Budyschinje.

Eſenſhamm w Oldenburgſkej.

Achgelis & Detmers.

Heinrich Lindner

w Budyschinje
porucza ſwoje

destillationske spirituosowe
khlamy

ſ pschispomrijenjom, ſo ſu fabrikaty jara dobré
a placziſny jara turje.

Serbiske knihy.

Na wschelake napraskowanja domoslam ſebi woſjemicz, ſo je poſla mje doſtać
===== ſa ponizene placzisny: =====

Lužičan. I. lētn. (1860) čo. 2—6; II. lētn. (1861) čo. 6—12);
III.—X. lētn. (1862—69).] Wſo hromadze 7 m. 50 np.

I. lētn. jenož 6 čiſkow wopſchija. Pobrachowaze čiſka tuteho taž tež II. lētn.
ſu doſpołne roſebrane. Szylia ſu wot tuteju lētnikow tak mało ekſemplarow
wyſche, ſo ſo jenož tym wotedawaja, kiž doſpołny rjad hacž do X. lētn. woſmu.
III.—X. lētn. 6 m.

Genotsliwe lētniki (wot III.—X.) po 1 m.

Genotsliwe čiſka, tak daloko hacž ſu hiſheže doſtać, po 10 np.

Serbiske czekliſke rheže.

10 np., 10 eſk. 75 np.; 25 eſk. 1 m. 20 np.

Pſchaſna Sabawa: 1. Wuherski kherluſki. — 2. Ptaczi kwaſ. Róža ſaroniſka. — Žeitwa. Mandzelſtvo. — 4. Wandrowski kherluſki. Lubka liliya. Wój statof. — Wóſporſki hermank. Kožde čiſko po 3 np., 25 eſk. měchane
(wot koždeho čiſka 5) abo njeměchane (wſchē wot jeneho čiſka) 40 np.;
100 eſk. 1 m.

NB. Chtož by mi wot „Pſchaſnej Sabawy“ a „Czechliſkich ryčow“
žyln ſkład i ſakypſchedawanju wotkupicž džył, temu bych ja ra-
tunju placzisnu ſtaſil.

Bibliſke ſtatwiſny (sa pruſſke ſchule). Sałožl Wupperthalſkeho towarzſtwa.
Wjasane 65 np.

Wſchē 13 eſk., kiž wobſedžu, na dobo wſate 6 m. 50 np.

Smolerjowa Mała serbska ryčnica	60 np.
” Měſtne mjená	50 np.
” Kajka je wučba etc.	50 np.
” Pěſnički Hornjo- a Delnjołužiskich	
” Serbow. 2 rjanaj wulkaj zwjazkaj z wobrazami a khartu. Město 35 m. 21 m.	

Hdyž džetaj ſamožitaj ſerbskaj ſtarſchej ſwojeho ſtudowazeho ſyna i na-
rodnemu dnji, i božemu džeſežu abo pſchi druhej ſkladnoſci ſ naſladnym a wužit-
nym darom ſwježelicz, dha ſo i temu niežo lepſche porucicž nemože, hacž ſpom-
njene „Pěſnički“, taſe parla ſerbskeho piſmowsta! Tež i czechnym daram pſchi
kwaſach, jubilejach atd. ſo ta kniha derje hodži.

Hornikowa Čitanka. Mały wubjerk z nowiſeho serbskeho piſ-
mowsta. Ze serbsko-němskim ſłownikom. 1 m. bjez ſłownika 60 np.

We wjetſhich dželbach ſa ft. gymnaſiaſtom, ſeminariſtom atd. hiſheže tuſiſho!
Pſulowa Ryčnica (Laut- und Formenlehre etc.) 2 m.

Chtož ſebi wot ſpominjenych węzow něchtu pſcheje, njech ſo dobročinje na
mnie direktnje wobroči pod adreſu: Herrn Buchhändler T. Peck in Leipzig, Tau-
chaerstraße 18, a i temu placzisnu ſa žadane węzy w hotowych pjeniesach abo poſ-
tſich markach pſchipoloži. Hdyž pjenesy pſchipoložene njebudža, dha ſ mojeſ ſtrony
ſo pſchi wotpožlanju Poſtvoſchuſ wofinje.

W Lipſku.

Jan B. Pjech.

Czechzenym Sſerbam ſ tutym i naſiedzenju, ſo budzetej wobej tudomnej
hapthyzy wot dženbiſhieho dnja w 9 hodzinach ſaknjenej.

Pſchedawanie lekarſtwow w nōznym čaſu pſchi tym žane pſheměnjenje
nječerpi.

W Budyschinje, 1. oktobra 1875.

Měſchczanska hapthka. Hrodowſka hapthka.
Max Schünemann. E. Menzner.

Holczeſ

sprawnych starſchich, kiž chze kedlarſtvo
a rjemjenjeriſtvo naukuſnycz, móže pod
ſpodoſtymi wumienjeniem do wučby ſtupeſz.
Wſcho dalshe je ſhonicz poſla

R. A. Benedicta
na lawſſich hrjebjach čo. 688.

Koſaze kožki

taž tež wſchitke družiny njeharowanych kožow
kujuje po najwyszych placzisnach

Gustav Nauča
na garbarſkej haſy čo. 426.

Wučzomnik pytan.

Sa moje kolonialtwarowe, delika-
tekowe a winowe khamy ja jeneho
wučzomnika pytam, kiž móže hnydom
ſaſtupicž.

Zoh Warneſ.

Palenz.

Najlepſhi čiſty palenz, prawdziwy ſitny
palenz a wſchitke družiny ſaſtich palenzow
kniesam khamarjam a korezmarjam po jara
tunich placzisnach poruczataj

Ginzel & Ritscher,
na ſtronknej lawſſej haſy a
na wulſej bratrowskej haſy.

Wódry vitriol

i wuſhywej pſcheńzy, czechzenym ratarjam jara
tunio porucza

Carl Roač.

P. Kneiſelowa wloſhowa tintura

wot uajſlawniſkich lekarjow (cžitaj wopříma) iato wo prawdoje ſkutkowaza wſchem wloſh-
czerpajzym poruczena, hdyž tež žadny druh
ſredk njeponha, ma w bleſtach po 1, 2 a
3 marach ſtajnje na pſchedan Heim. Jul.
Pindka w Budyschinje. Wſcho nuſne ſo we
wopřimje wukaze.

Epilepsiju

(padazu khrpoſcž) hoji liſtne ſpe-
cialny lekar Dr. Killisch w Draž-
djanach, Wilhelmsplaß Nr. 4 (pryedy
w Barlinje). Sahojenja po ſtach!

Lampertowy ſlawny balsam pſche
wiež ſo hijom nimale
100 ſet nałożuje pſche rheumatismus —
bolazu wiež — drjenje w ſtawach — bol
w plezach — kribijebolenje atd. — Se ſna-
tym ſelenym wučzowanjom doſtać ſa 1
a 2 marz w wſchich hapthyach ſakſteje.

Zena to ſchka ſ dželbu pjenes bu w bliſtoſeſi
Bręſowa namakana a je ſaſo doſtać poſla
Zana Lehmanna w Bręſowje.

W Budyschinje w hościenzu t sloty hwędze.

Na wulke tunje pschedawanie, kotrež so śrijedu 13. septembra w Budyschinje w hościenzu

t sloty hwędze po 1 schodze

sapocjne a jenož někotre dny tracj budze, dowolany ſebi naipodwoſniſho fedzne cjiniež; wulki ſtad bantow ſe homota, židu, a ripſa, homoth a židzane tkaniny, filzowe a homoczane uobuki hijom ſa $7\frac{1}{2}$ nſl., baſchliki ſa 15 nſl., ſchörzuchi ſa 6 nſl., mulle, tülle, zanki, dybsaezne rubiſhla, bělotwory, wuſchiwanja a wſchē druzinę pñſchenſkih artillor atd. atd.,

žonjaze ſuknje po 27 nſl.

židzane rubiſhla ſa muſtich 15 nſl., běle, piſane a wołmiane ſwjerſhne koſhle; ſtulpy a ſchlipſy.

Gardinę wſchēch druzinow.

Czorne lyonske židzane tkaniny.

Woſzebje ſpodobne ſa ſazopschedawarjow.

Drjewowa aufzia.

Pondzelu 11. oktobra t. l., dopoldnia wot 9 hodzinow budze ſo w hoſcienzu w Huszyn: ſ druzteczanskeho rycerkuſlerskeho leža, wot dweju drjewniſchežow pola Bręzyńki a we wotdželeniu kočzinsſki haj:

208 Rm. mjeſtich pjenikow,

5 doſtich hromadow liſčoweho drjewa,

37 doſtich hromadow jehlinateho drjewa,

ſ huſcianſkeho rycerkuſlerskeho leža, wot drjewniſcheža pſci blěbowej ſuzi a wot wu- ležowaneſho drjewa a ſučich drjewow we wotdželeniach ſtała a jeſor:

20 Rm. twjerdyh pjenikow,

113 - mjeſtich pjenikow,

6 - twjerdyh ſliplow,

57 - mjeſtich ſliplow,

5,40 ſchtuk mjeſtich ſbytlowych valcžlow

a wot drjewniſcheža w demianskim rycerkuſlerskim ležu we wotdželeniu džeczelowe ſerki
92 Rm. mjeſtich pjenikow

pod wuměnjeniom naſadzenja a ſa hotowe pjeniſh na pſchedawanie pſchedawacj.

Kupowarjo ſo proſcha, ſebi drjewa předy woſladacj a ſo teho dla ležoweho wo- fedzbowarja w hajniſkim domje pola Huski wobrocicj abo ſo bjes dalsheho do pomie- nowanych ležowych mestow podacj.

Grabinſke Schall-Riaucourske hajniſke ſarjadniſtwo w Huszyn.

Hugo Opelt.

Powſchitfomna afſekuranza w Triesczi

(Assicurazioni Generali.)

ſawěſcjuje pſci rukowanſkim fōndſu wot

39 millionow 373 tyžaz 922 ſchēznaſkow 6 frajzarjow

a) twory, mobilije, žijenske plody a t. d., kaž tež hdyž to krajowe ſakony do- woluja, twarjenja wſchēch druzinow pſci woſhujow ſakodu;

b) poſtejzuje ſawěſcjenja na ſiwenje eſlowiekow na najwoſchelatſche woſhniſe ſa najtunishe twjerde prämije a wuſtaja po němſkim rischkim eſible.

Towarſtvo wuptacj w lécze 1873 ſa 14131 ſchłodowanjow ſummu wot

5 millionow 962 tyžaz 476 ſchēznaſkow 21 frajzarjow.

Še kózdemu wuſtanju a t wobſtaranju ſawěſcjenjow porucza ſo jako agentojo:

hamſki ſlotolekar Ernst Walther w Budyschinje.

Adolf Bamert w ſamjeńzu.

Sahojenje ſlepocſče, po najwesczishim, bjesboſloſnym a bjes- operirowanych. Wozjolekar Dr. K. Weller ſen. w Draždjanach (Victoriastraße 4).

Ahěža njebo khežkarja Petschki w Trebjeñzach budze ſo pondzelu 18. oktobra herbſtvoſdželenja dla na pſchedadžowanje pſchedawacj a ſo na kupjenje ſuňkleni t temu pſchedroſhuja.

W Trebjeñzach 7. oktobra 1875.

Herbia.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tutón, ſe starodawných čaſhov dopolaſan, ſe najlepſich ſelow a körjenow pſchi- hotowanym pólver, po jenej abo po dwemaj ſzízomaj wſchědiuje kruwom abo woſlam na prenju pizu naſhypany, pſchisportja woſžernoſć, płodži wjele mlóta a ſadžewa jeho woſk- njenje. Paſcžik płacj 40 np. a je t dostacjū w hrodowſkej haptnej w Budyschinje.

Dickowa konceſzionirowana daloko wuwołana ſpodziw- nje hojaza žalba,

kotraž je ſo najbóle kózdy ras jako dobra woſokafalo, porucza ſo w žerdłach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowſteje haptki.

Pola knihikupza Eduarda Rühla w Budyschinje ſu wuſhle a tam ſa 50 np. dostacjū:

Reductions-Tabellen
für Getreide, Sämereien und Hülsenfrüchte.
Wot L. Behra.

S pomožu tuteje knižki možes hdyž čaſh hnydom wiđecj, kaž wjele 170 pt. pſchenicy, 160 pt. rožki, 140 pt. jecžmenja, 150 pt. rapsa a 180 pt. druhich ſuſhčinatych plo- dow placj, hdyž 100 pt. (50 kilogrammow) tejko a tejko kſoſchtuje.

Džiwoſcanske herbſte ev. luth. miſioniske towarſtvo ſmeje juſje nježelu — popo- duju w dwemaj ſhromadžiſnu.

Petr Alónk.

Romoscze

sa nasymski a symski čas su dospoluje doschle a poruczam, psches spodobne unts-kupowanje w možnosći jara tunje placisun stajecz:

draſtne tkaniny, polwołmjane, wołmjane a židzane, hladke, szmuhate a farrirowane, steppowane-moire-jowe szuknje a schorzuchi, mantle, paletoty, jaqueth a jasi, drasty, manfse atd.

po po mérje po najnowischiach faconach rucze seschija.

Jan Jurij Pahn

na torhoschczu pódla hlowneje straže.

Wotewrjenje khlamow.

Česczenym Sserbam Budyschina a wołnoscze s tutym najpodwołnischim nařjedzenju dawam, so tym tudy na lawskich hrjebiach s napshecza noweje měschčanskeje schule, sklad mojich

schatowych fabrikatow

wotewrit.

Moje stajnie prózowanje budże, wschem, kotiž ke mni pschiadu, najspeschischho a naisprawnischho poſlužecz, a poruczam ja moje pschederowacze s dobrocživemu wobkedybowaniu.

S poczesczowanjom
Julius Langa.

Sa moje kolonialtworowe khlamy (prjedy Libuschez) pytam ja pod jara ſdobnymi wuměnenjenimi jeneho wucezomnika, kiz može hnydom ſastupicz.

Richard Müller
na bohatej haſzy.

Prima amer. ſwinjazy ſchmalz,
" ſuſcheny polcz
porucza " H. Kulisch
na mjaſhowym torhoschczu 40.

Szelowy ſklad
Ernsta Semiga
w Budyschinje
na mjaſhowym torhoschczu.

So bych požadanjam mojich česczenych wotebjerarjow doſz cziniš, tym myſcie do-talneje durrenbergiskeje warneje a ſtöneje ſele tež jedyn transport ſtaffurtiskeje ſtöneje ſele a lishanskich kamienjow dostat, wot kotrychž ja prěnštu po centnarach s měchami a bjes nich najtunischho pschedawam.

Eruſt Semig.

Wſchitkim tym, kiz su nam pschi naſchim pschezydlenju s Neſzwaczidla do Budyschina luboſez a pscheczeloscz wo-pokasali, s tutym wutrobnje „Božemje“ pschiwołamy. Boh luby knies njech wſchitkich sa to bohaceje žohmije!

Hańza ſwidowjena fararka
Ryhtarjowa rodz. Hattabęz.
Minia a Bertha Ryhtarjez.

Pschemenjenje pschebytka.

Pschedescheznikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Rincke

je wot 1. oktobra.

na bohatej haſzy 70.

s napshecza hôtelala s flotej winowej kiczi.

Gustav Joachim, atelier sa thumichtne ſubowe operazije, plombirowanie, cziszczenie, ſahacze ſubhlenja atd., w Budyschinje, na ſmutskej lawskej haſzy 120. A ryczam wot 6 do 9 hodzinow.

Cziszcze ſmolterjez knihiczhcezne w maczicznym domje w Budyschinje.

Štvrtilétna předplata
we wudawarini 80 np.
ana němských póstach
1 M., z přinjenem do
domu 1 M. 15 np.
Kózde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki kíž maja
so we wudawarini Serb.
Nowin na róžku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 42.

Sobotu, 16. oktobra

1875.

Wosjewjenje.

Po namięcie herbow njebo Větra Lehmanna w Džiwocžizach ma so k jeho sawostajeniu ſluſchaza, wjeſnogrychtz na 7211 M. 50 np. wotſchazowana

sahrodniska živnoſć

Cat. No. 12/11, fol. 11 gruntskich knihy sa tutu wjeſ

19. oktobra t. l. dopoldnja w 11 hodžinach

na tudomnym ſudniſkim hameže na dobrowolne waſchnje na pschedawac̄z.

Pokazujo na pschibytki na tudomnym ſudniſkim měſeče, kāž tež w koreźnije w Brastlowje ſo tole ſ tutym wosjewjuje a ſo tež ſ dobom k ſjawnemu najeſdzenju dava, ſo budža ſo džen poſdžiſho, 20. oktobra teho lěta, inventar k Lehmannowemu sawostajeniu ſluſchazy, bjes kotrymž ſo woſkhe ſedžbne czini ua 2 kruwje, 1 koſu, 1 hospodarski wós, rólny grat atd., dale hewaſki mo- biliar kāž tež ſarady w domje njeboheho psches wjeſne grycht w Džiwocžizach ſa hotowe pjeny na pschedawac̄z.

Sapiš hibitcky pschedmjetow, kíž maja ſo na pschedawac̄z, budže w koreźnije w Brastlowje wupowěžnjeny.

Kralovski ſudniſki hamit w Budyschinje, 23. septembra 1875.

Schluckwerder, koſ. radziczel.

Mſtr.

Tatarſla bitwa.

Powiedanežto ſ lěta 1241.

(Poſtracžowanje.)

Wjeſkeho Božidarka na kolenje čzumpajo, czerwenski rycer̄ pódla ſwojeje mandželskeje ſa blidom ſedžesche a ſměrniye wino pi- jelše, jako mnich Czaſław ſ kijom ružy do jſtvy ſtupi, ſo by knjeſtrvu Božemje projil. ſso džiwajo praschesche jeho rycer̄, hac̄ ſo jemu wjazy na hrodze njeſubi, dokelž chze jich tak rucze wopuſczejic̄.

Pschi dobrych ludžoch ſym ja ſtajniye rad, wón wotmolwi, ale pschiblusknoſć mje do mojeho klóſchtra žada. K ranju ſo ſtrachne njeſedro w hromadu czechne a jeho ſchłodne ploomjenja ſohko dotež tež Schlesynſku wupuſcja. Duž je moja pschiblusknoſć, ſo ſo do Wrótſlawja (Breslau) wróčzo, ſo bych tam ſ mojimi bratrami mnichami dželał a radžil.

Hm! Wy drje měnieže, ſo ſo Tatarjo do Schlesynſkeje wala, džesche rycer̄, ale teho ſo ja njeboju. Wſchak je Vladimír, krafowski wójwoda, pod Turſkom konske ſlěto wopokaſał, ſo ſo tež tuczi pohanjo ſbic̄ hodža. Poſzly knježa ſu ſo ſ nowa pscheziwo nim wobronili a jeli Tatarjo ſ nowa pschicžahnu, dha budža ſ krawymi hlowami domoj poſklani.

Derje by bylo, hdý by tak bylo! wotmolwi Czaſław, ale po najnowſkich powjeſczach je Vladimír bitwu pschěhrał a Tatarjo ſu Krakow ſpalili.

Sastróžany rycer̄ ſe ſtolza ſkocži a proſeže na mnicha hla- daſche, jeho knježi pak ſo ſtrukywschi ružy modleſche. Haj, tak je, pschibluzi! Czaſław; mezeže ſo derje a wſměže miší najwutrobnitski džak ſa bych u mi wopakaſanu dobrocžiwoſć. A jeli ſo ſtrach tež hemi pschiblizuje, dha poſczelcze to, iſtož je Wam najlubſche, te

mi do klóſchtra ſwjateho Wójczechu we Wrótſlawje. Ja budu ſo ſa to starac̄, ſo Waschi najlubſhi tam abo tež na někajkim drugim měſeče pschede wſchitkim strachom wobwarnowani wostanu. A wón knjeſej a knjeni ruku da, maleho Božidarka ſe ſnamjenjom kſiža požohnowa a ſpěchnje woteindže.

Na czerwenskim hrodze nětko doſč hary naſta. Woyerszny wotrocžny bory do wokolneho kraja jechachu, ſo bych ſchitkých powokali, kíž mějachu w cjaſhu wojny pod roſkaſowanjom czerwenskeho rycer̄a k wojowanju pschihotowani bycz; pschetož tehdž hi- ſchaze žanhych wojakow njemějachu, ale kóždemu rycer̄ej bě ſa wſche padý pschilaſane, kaf wjele wobronjenych ludži dyrbí k krajnemu wjeſcej pschilwescz, hdýz tón to žada. Duž ſo po pschilaſni czerwenskeho rycer̄a bróni wſchudže, hdžez mějſeche wón roſkaſowac̄z, do rjadu ſtajſeſche a konje ſo w hromadu wodžachu. Murje woko hrodu ſo ſ wulkimi kamjenjemi poſkadowachu, ſo bych ſo njepſcheljo ſ nimi powitali. Ženi konje wojerszy kholđic̄ wuežachu, druzh ſ prokom thlecz wulknychu; pschetož tehdž hiſchaze žadyn pôber a žana ſlinta abo ſauona njebeſche. Wysche teho bu hrod hiſchaze bole wobtwjerdženy, ſo by nadpady njepſcheczelow ſkerje wudžeržał.

Tak bě ſo tydženj minyl, jako Klimant, roſkaſowat na glo- gowſkim hrodze na czerwenski hrod pschijech. Se ſpodžiwanjom wón na te wójnske pschihoth hladashche a k rycer̄ej, kíž jeho pschedeſelnje witashche, rjeknij: Ja ſe ſrudobu widžu, ſo macže ſ někajkim ſužodom ſwadu, hdýz Waſ ſunje wotzny kraj muſnje trjeba. Pschetož to tola móžno njeje, ſo Wy hijom wejeſe, ſo ſo Tatarjo pschiblizuja, dokelž ſym to halle runje na dworje knjeſa wójwody w Liegnitzu ſhonili.

Ja ho pschecživo Tatarom hotuju, wotmolwi čerwjenſki rycer, ale ſchto Wy wo nich wěſeže?

Woni ſu wójwodou Wladimira bliſko Chmelika ſibili a Krakow ſpalili, džesche Klimant. Po pohanskim waschnju ſu wſcho wupuſcili a je ſtrach, ſo na Schleſynsku pschicžahm. Opolſki wójwoda Mjecžiſław je ſo teho dla hižom ſe ſtwojim wójſkom na puež po- dał, ſo by njeſcheczelam psches rěku Odru njeſdał. Nasch wójwoda tež wójſke pschihothy cžini a dawa Waſh proſhez, ſo býſchče ſe wſchěmi Waſhimi, kiz móža bróni noſhcz, k jeho wójſku pschicžahnyli. Waſh hród njech proſny a puſty wostanje. My ludži, wjele ludži jara nuſnje trjebamy, ſo býchmy njeſcheczelam wonka na polu napschecživo ſtupicž moħli, pschetož tych je tak wjele, kaž pěſka pschi morju.

Wójwodowa wola je mi pschikafnia, rjekny čerwjenſki rycer. Po powjeſczi, ſo ſu Polaz̄ ſbicži, þym ſo ja wójnszy pschihoto- wał a móžu teho dla hižom ſa jutſiſhim ſ mojimi ludžimi do Liegniža pschijechac̄.

Hdze paſ Waſchu knjenju mandželsku ſe þynkom wostajicze? prasheſche ſo Klimant. — Ja þym wotuhyſleny, wobeju do Wrót- ſławja poſkac̄, hdvž ſo ſtrach pschiblizuje, wotmolwi rycer. — Ale k temu tola njebych radží, ménjeſche Klimant, pschetož na tole město Tatarjo wěſeže najpredy pocžahnu a ſuate je, ſo woni tež nojtvojerdsche město dobycž wjedža. Liegnižski wójwoda Hendrich chze ſwojich teho dla k wjeſzoru, mjeniujy do Šeruſyna poſkac̄.

Pſchijnidže cžaſ, pſchijnidže rada! rjekny čerwjenſki rycer; wſchak hiſchče Tatarjo w Schleſynské njeſbu, a jeli tež pſchindu, dha budže potom Hendrichowe a Mjecžiſlawowe wojſko pschecživo nim ſjenocžene ſtač a na tajkej ſjenocženej možy ſo tatarſka móž wěſeže roſraſy.

Haj wſchak haj, pſchiftaji Klimant; wone ſo jenož prascha, hac̄ budže ſo Mjecžiſław pod roſkaſowanje Hendricha ſtajicž dac̄. Hendrich je Němz a Němzow Mjecžiſław hidži a je teho dla czežko wěriez, ſo budže Němzej poſkuchac̄ chzycž, hdvž jeho najwjetſha nusa k temu njeſceri.

Wy ſebi to wſcho jara ſlē myſylie, ſnapſchecžiwi rycer. Woſtajny myſle! Pſjeſe radscho ſobu do ſale mojeho hrodu, ſo býchmy ſo tam k hróſbnemu dželo ſ dobyrny winom poſylnili.

Bjes tym bež knjeni mandželska čerwjenſkeho rycerja ſ Boži- darkom pſchiftupila a knjeda Klimanta pschecželuſje witasche, ko- trýž jej na to powjedžasche, cžeho dla je ſem pſchijechat. Pſhi tym ſo jeho wona woprascha, hac̄ wón njevě, ſchtó tatarſke wójſko narweduje. — Chan Batu, wotmolwi Klimant, tola pſhi tym nje- pytnio, ſo ta knjeni pſhi tutym mjenje wſcha wobledny. Ale Batu je pſchiftaji wón, pječza do Wiherſteje čzahnyl a ſbyt jeho wójſka w Polſkej Peta Chan narweduje.

(Pofracžowanje.)

W u ſ u d z e n j a.

Pſched budýſkim wokrjeſnym ſudom ſudžachu ſo 30. ſeptembera a 1. oktobra pječzo dželac̄erjo ſ Čeſkeje, kotrymž ſo wina da- waſche, ſo ſu 9. meje pſhi pukach pódla byli, w kotrychž bu 23- lětny dželac̄er Proſt ſ Lěvalda ſarazeny. Wobſkorženi wěchu: Anton Künzel, Franz Němz, Wjaz̄iſław Pieschel, Jan Benesch a Josef Neumann. Ta wěz běſehe ſo takle měla: W Schimkez korež- mje w Šeruſymje běſehe nježelu 9. meje wjele ludži, najbole džela- c̄erjow pſhi twarbie ſeleſnizy. Woni tam ſpěwachu a hrajanu a wulku haru čerjachu a tež þylne piſachu. Někotiſi hračky ſo na tu haru wobcežowachu a cžichotu žadachu, ale hara bu cžim hóřſha.

Duž pocžachu na to ſwaricž a ſ teho ſwada naſta. Proſt ſo tež do tuteje ſwady měſchesche a běſchtaj jeho dwaj jeho ſnataj ſ korežmy won wuwjedloj, dokelž wjedžeſtaj, ſa ho rad bije a wadži. Wón pak wonka ſ nimaj hicž nochzysche, ale bě nôž wuežahnyl a ſ nim wokoło ſo machaſche, wołajo, ſo chze ſo do tych Čezechov dac̄. Jedyn wot nich, kiz bě to þlyſhał, teho dla nutš ſawola, ſo ſu wonka tſjo Němzy kiz na nich ſakaja, a běchu potom někotiſi Če- chojo won wuběželi, ſ jeneho plota ſ tycžkow wotlamali a ſo ſ Proſtom bliſko moſta, psches rěku wjedžazeſho, bicž pocželi. Dokho tež njebe trało, dha bě Proſt k ſemi padnyl a bu tam bóřſy ležo namakany. To wſcho bě ſo po jednačzich hodžinach wjeſzor ſtało a běchu ſebi cži, kiz běchu jeho namakali, cžmy dla po latarnju hicž dyrbjeli, běchu jeho potom do Schimkez korežmy donjeſli. Tola bě Proſt hižom morwy, jako jeho tam pſchinjeſehu. Po wupra- jenju leſkarjow běchu puk ſina jeho ſmijercze byli.

Schtó nětko wobdželenje tych pječzoch wobſkoržených na pukach a bicžu naſtupa, dha ſo njehodžesche dopokafac̄, ſo ſtaſ ſo Benesch a Neumann na nich wobdželkoj, wobdželenje Künzla, Němza a Pieschla bu paſ jako dopokafane pſchipoſnate. A dokelž je wot ſakona po- ſtajene, ſo teho wjetſcha abo mjeniſcha ſchtraſa potrjechi, kiz je ſo na pukach wobdželil, wot kotrejž je nechtion wo živjenje pſchischoł, dha bu Künzla a Němzej k 11lětnemu a Pieschlu k 1½ lětnomu jaſtrwu wotſudžený.

Němze, jako tajke wuſudženje ſaſkyscha, poča hórkо platač a tak ſtrachyne žaſteſcječ a ſtwoju njevinowatoſeč wobkrueſec̄, ſo poſlucharjam ſel cžinjeſche.

K nawjedzenju!

Dokelž je nětko wulka njeveſtoſeč, kotre papjerjane pjenesy pſlacža abo njeplacža, dha po požadaju wjele naſchich cžitarjow te papjerjane pjenesi, kiz hižom nježo njeplacža abo po někotrym cžaſhu nježo wjaz pſlacžieč njebudža, ſ tutym wosſewjam. A do- kelž maja wone němſke napiſma, dha dyrbimy tež ſich němſke po- mjenowanja tudy wotcžeſeč dac̄. W předku je projene, do kotrehož dňa hiſchče pſlacžidu abo hiſchče pſlacžicž budža, a po- tom je pſchiftajene, kaf rčiſja:

1875.

- Aug. 5. Weimarer Bank-Noten à 10 Thlr.
- Sept. 1. Preuſ. Bank-Noten à 25 Thlr.
- Sept. 15. Würtemberger (Noten-) Bank à 10 fl.
- Okt. 1. Badiske Bank à 10 fl. und à 50 fl.
- Dec. 1. Oberlausitzer communalst. Thlr.-Banku.
- Dec. 15. Württemberger (Noten-) Bank à 35 fl.
- Dec. 31. Anhalt-Dessauer Landesbkn.

Badiske Staatspapiergeſeld. — Baužener Landſtānd. Bank-Noten. — Bayeriske Staats-Caffenanweſungen à 2 fl., 5 fl. und 50 fl. v. 1866. — Bayeriske Hypothek- und Wechſel-Bank-Noten à 10 fl. und 100 fl. — Bremer Bank-Noten à 10 Thlr. und 20 fl. — Danziger Privatactienbanknoten. — Darmštadter ſüddeutsche Bank-Noten. — Frankfurter Bank-Noten. — Geraer Bank-Noten. — Hannoverſche Bank-Noten à 10, 20, 50 und 100 Thlr. — Hessiske Staats-Caffenſch. — Hamburger Landesbanknoten. — Kurhessiske Caffenſch. à 1, 5 und 20 Thlr. — Leipziger Caffenvereinsſch. — Leip- ziger Bank-Noten. — Lübecker (Commerz.) Bank-Noten. — Magdeburger Privatbank. — Mecklenburg-Strelizer Rentei-

Cassascheine. — Meininger Staatscassenscheine. — Nassauer Landesbanknoten. — Nassauer Landes-Creditb. à 1, 5 u. 25 fl. — Oldenburger (Landes-) Bankn. — Pommersche Rittersch. Privatbanknoten. — Posener Provinzialactienbanknoten. — Preußische Darlehens-Cassenscheine à 1, 5 und 10 Thlr. — Preußische Bank-Noten à 50 Thlr. — Preußische Cassen-anweisungen à 1 und 5 Thlr. (vom 2. Januar 1835). — Neuß (j. u. ä. Linie) Thalerscheine. — Rostocker Bank-Noten. — Sächsische (Dresdener) Bank-Noten. — Sächsische Cassen-billets wot l. 1867. — Schaumburg-Lippe'sche Kassenanweisung. Schwarzburg-Rudolstädt. — Süddeutsche (Darmstädt) Bank-Noten. — Weimarer Bank-Noten à 20, 50, 100 Thlr. — Wiesbadener Landesbanknoten und Landescreditcassenscheine. — Württemberger Staatspapierscheine à 10 fl.

1867.

März 31. Anhalt-Dessauer Thalerscheine.
Juni 30. Altenburger Thalerscheine.

Braunschweiger Bank-Noten à 10 Thlr. — Bückeburger(nieders.) Bank-Noten. — Gothaer Privatbanknoten. — Meininger Cassenanweisungen. — Mitteldeutsche (Mein.) Creditb. à 10 Thlr. — Thüringer Bank-Noten. — Weimarer Cassen-anweisungen à 1 und 5 Thlr.

Juli 1. Schwarzburg-Sondershäuser. — Herzogl. Braunschw. Kassenscheine à 1 und 10 Thaler à lata 1858.

1877.

Dec. 31. Badische Darlehenscassenscheine der allg. Versorgungs-Anstalt wot 30. Juli 1870.

1878.

Mai 10. Bayerische Hypotheken- und Wechselbanknoten.
Juni 30. Coburgische Cassenscheine. — Gothaer Cassenanweisungen.

Nowy dokhodny dawk.

(Potraczowanie nastawka w cz. 34.)

Krzes H. R. je w nastupanju mojego nastawka, w czisze 34 wotcziszczenym, w cz. 39 a 41 wotmowljal. Za dowolam ſebi, à temu nekotre pſchiſpomnjenja ſeſiniež.

W czisze 33 bęſche wot k. H. R. prajene, so ſo pſchi nowym dokhodnymi dawku tež renta wotliczi, ale w naſchim diſtriktu njeje ſo jeje dla ani czerwoneho pjenježka wotlicžko. — So je ſo pak na khorosz džiwało, wo tym je mi něčto ſnate, pſchetož ja wěm, ſo khorosz kōžemu ſamowarbu (Selbstverdienſt) pſchirkotschi. A ſo je ſo pſchi deklarowanju wjele ſmolkow ſtało, w tym ja k. H. R. dam zyle prawje bycz, prascham pak ſo pſchi tutej ſkładnoſci, hacž tež kommiſji žaneho ſmolla njeſežinichu, ale zyle inſallibelnje ſtuklowachu.

Wi ſo ſda, ſo to we wſchelakich diſtriktach, Bohu žel, tak bylo njeje, a chzu moje měnjenje w blēdonawym roſjaſniciež.

Zedyn kubler, ſiž ma na 100 kózow ležomnoſćow ſ nimale 1000 dawſkimi jenoſćemi a je bjes do kha a bjes renty, kaž tež bjes wumjeńka, bu do 11. klasz wotchazowaný. — Tón druhí, zyle w bliſtoſci prěnjeho, ſiž ma 250 dawſkich jenoſćow mjenje a je drje bjes wumjeńka, ale ma lětnje 50 toler renty wotdedacž, — tež tón bu wot teje ſameje kommiſji do 11. klasz thřinjen. — Pſchi tym kommiſji njeje žana khorosz wabicz móhla, pſchetož wobaj kublerzej ſtaſ ſ Boha ſtrowaj a jeſu ſwójbje tež.

À tñthmaj pſchikkadomaj móžu hiſhcze ſteči pſchistajiež. W tej ſamej wby je jedyn, liž ma nědže 100 kózow ležomnoſćow a něčto pſches 1000 dawſkich jenoſćow. Ale wón dawa lětnje 50 tl. renty a à temu hiſhcze 400 tl. wumjeńka a tola bu wón wot kommiſje do 14. klasz ſtajem.

F. A.

(Skončenie ſa tñdžený.)

Swětne podawki.

Němske khějorſtw. Kral Albert je kommandeura 3. bataillonu 4. infanterieregimenta 103, majora Baumgartena w Budyschinje ſa obrifleutnanta a portepeefähnricha ſ Walter-Geschki ſa ſekondeleutnanta 1. regimenta jěſdných w Draždžanach pomjenoval.

Nova žitavsko-shorjelska želesniža bu wcžera jako 15. oktobra ſwjetžený wotewrjena.

W Rnauthainje je woprawdžity tajny radžiczel a ſobuſtar 1. komory, hrabja Hohenthal wumrjet.

W Groſenhainje ſu 8. oktobra nowu radnu khěju ſběhal. Stara je ſo w lěče 1872 wotpaliſa.

W Draždžanach bu 6. a 7. kongreſ ſa ſnutſtonne miſionſtwo wotdžerjaný. Se Sſerbow tam tež hodžijskeho ſararja k. Imišha widžachmy.

Kral Albert je ſo 7. oktobra ſ Awiſtrije do Draždžan wróćil a ſo bory na ſwoj lětni hródk w Strehlenje podał.

W Stołpiju čħedža tamniſchu hľuboku, pſchi hrodze ležazu a 150 kohézow hľuboku, ale w tu hľuſtu khětro ſamjetanu ſtudžen wucžiſežicž a nadžiyeja ſo, ſo tam wſchelake węžy namakaja, ſ najmjenicha tola tójskto ſanonow, kotrež buchu tam w 7lēnej wójne ſmjetane.

Sswjetžený ſotewrjenje ſakſkeho ſejma je ſo ſandžený ſchtwórt pſchipoldnju w 1 hodžinje wot krala Alberta ſtało. — Sa pſchedždu 2. komory bu měſečjanosta ſaberkorn ſe Žitavu wuſwoleny, ſa prěnjeho naměſtnika Streit a ſa druheho Dr. Pfeiffer. Prěnſchej dwaj ſluſchataj k konſervatiuej ſtronje, poſleňſhi pak k nazional-liberalnej.

S Barlinia piſhaja: Němski khějor, liž ſobotu 16. oktobra do Milana wotjedże, ſo by tam italskeho krala wophtal, ſo wot tam najſkerje 24. oktobra do Barlinia wróćil.

Kralowſki ſud ja zyrtwinſke naležnoſće je 6. oktobra wrótſlawſkeho wjerchbiſkopa Dr. Förſtera dla wſchelakich pſchecupjenjow pſchecjivo tak mjenowanym mejkim ſalonam wot jeho biſkopſtwa wotkadžil.

Němski rajchſtag ſo najſkerje kónz oktobra ſapocžnje, tola njeje džen hiſhcze zyle wěſcje poſtajeny.

W Barlinje je ſo wulkı džel tamniſcheho najwjetſcheho hoſceženja 10. oktobra wotpaliſt. Tutón zyle nowy hoſceženž, „khějorſki dwór“ pomjenowany, bęſche hakle 10 dnjow predy wotewrjeny. Tež twarba a wuhotowanje ſtej nimale 3 milliony markow khoroshtoſtej a je dom ſ domiajež nadobu tež tak wýžoko pſche wohni ſaweſczeny. Šchtwórt poſkhod je ſo zyle wotpaliſt a potom jedyn rožk wot horka hacž do delneho poſkhoda. „Khějorſki dwór“ mějeſche 262 wjetſkich a mjeſtſkich ſtrowow a hewak wſchelake ſale. Nědže třecina tychle ſtrowow je ſtažených.

Awiſtria: Delegaziji ſtej nimale wſchitke pjenjeſy pſchiswolilej, kotrež ſebi minister ſa wójſko žadache.

W Čechach ſu pak ſožo junu ſapoſlanzow do wiſkeho rajchſratha wuſwoleni. Pſchi tym bęſhu tak derje tak mjenowaní Staročechojo, kaž tež Młodoczechovo ſwójich kandidatorow k wuſwolenju

prjódsktajili. S młodoczeńskich kandidatow bu pschi wježnych wolbach jenož jedyn, imenujzy k. Śladkowskij, wuswołeny. Pschi wolbach w městach so ani jedyn Młodoczeńch sa sapošlana wuswołik njeje. Pschi przedawskich wolbach běsche wjazy Młodoczeńchow wuswołených a je teho dla widzecz, so w nowšim čaž čežki lud wo młodoczeńskéj stronje mało rodzi a je so ſaſo bole k ſwojim starym wobderjam, k Palazkemu, Riegerej atd. pschiwobroczi.

Szpaniška. Karliſtojo ſu drje San Sebastian ſ nowa woblehnysi a na tuto twjerde město ſylnie doſč třeſela, ale jich móz, kaž ſo ſda, wjazy tak ſylna njeje, kaž předny a woni pak tu pak tam pschehraja. W nowšim čažu ſu někotři karliſtiſy offizierojo do Franzowskeje pschestupili.

Sſerbia. Dotalne ſherbſke ministerſtwo je drje ſe ſlužby stuſilo, ale žane nowe hiſceje poſtajene njeje; pschetož wone wſchak tež wjele hinaſche bycž njemóže, hacž předawſche — to rěka, wone dyrbi tež na wójnu ſ Turkami myſlícž. Wjeth Milan drje tež hinaſcheje myſle njeje, ale wón měni, ſo je lepje hacž do naſleta docžakacž a ſo bjes tym derje pschihotowacž. W tu ſhwinu hížom tójskto Sſerbow herzegowinskam a božniſkam kſchecžijanam pschećivo Turkam pomha. — Hacž dotal Turkijo ničjo dobyli njeſku, ale ſkoro kóždy ras, hdž ſo ſ powſtanžami bija, wjazy abo imenje ſudži ſhubja. Kſchecžijenjo ſu jím ſańdžený týdžen malu twjerdžiſmu Lubinje wotdobyli. Wona ſa nich jara derje leži.

Ruſowska. Tudy ſ wulkej horliwoſcu ſa božniſkych a herzegowinskych kſchecžijanow a ſa jich, do Awstrije, Sſerbije a Čzorneje ſory pschecžijenje ſhwójby pjenesy ſkladuju. Sſlowjanſki wubjerk w Petersburgu je 3000 tolér daril.

Turkowska. Turkowske knježerſtwo dale bole do nuſh leſe, dokelž jemu ničton wjazy pjenesy požčowacž nochze. Duž je w tyčle dnjach wosiemvo, ſo budže pschichodne pječ ſe lěta jenož požgu danje placicž, a lubi, ſo potom ſaſo daň wotwiedže, kaž ſo ſluſcha. Ale tajke ſlubjenje jemu ničton njevěri.

Ze Serbow.

S Budyschina. Tajny zyrkwiſki radžicžel, k. Zentſch, je ſa konſistorialneho radžicžela pomjenovaný a ſo 1. novembra do Dražjan pscheydli.

S Hornjeho Wujesda. Pschichodnu wutoru, 19. oktobra popoldnju w 9 hodžinach budže tudomna nowa ſchula poſwyczena.

Se Schibuje. Tudomny kralowſki hajnik k. Wieſner bu wondano w ſwojim reviru morwy namakany.

S Džěžnikuz. Jako běchu tudy wondano reje pola tudomneho korezmarja k. Paňna, dha na ranje jedyn mlynski ſ Brěſowa ſkradžu do teje komory ſaleſe, hdžej Paňn ſwoje pjenesy ſhowa. Tón ſo jeho pschi poſteženju dožahny, ale tón mlynski ſo twjerdže wobarske a ſo ſ Paňnom ſylnje naſhadžowacž, tak ſo by ta wěz ſa tehole lohko doſč straschnje wupanycž mohla, hdž byču jemu druhý ſ pomozhy njepſchichli. Tón mlynski bu potom do jaſta wotwiedženy.

S Hrodžiſčeja. Tudy 6. oktobra popoldnju w 4 hodžinach w brózni kublerja Triedy woheri wuńdže a ſa krótki čaž wſchě druhe Triedez twarjenja, kaž tež twarjenja khežnika Mikanię a ſahrodnika Kſchizanka, hewaſ ſak tež Ducžmane z wumjenk ſapony a do procha a popjela pschiwobroczi. Wysche teho ſo khezro dale a to bjes ſchulu a knježim dworom ſtejaze twarjenja Mikaniž ſahrodniskeje živnoſće ſ lětažym wóhnjom wotpalichu.

S Mjeſhwacžidka. Wobſedžer tudomneho knjeſtwa, knjeſ hrabja Peralta-Renaud-Riesch je ſa turnowanje ſchulſkich džecži

finane měſtno, kaž tež pěkný pscheyt ſpožđit a wſcho na ſwoje kheſth pschihotowacž dał, tak ſo móžeſche ſo 30. ſeptembra turnſka wucžba ſapocžecž. Tule wón hacž do lěta 1878 ſam placži.

S Wjelécina. Džekacžer E. F. A. Pallmer ſ Noweho Kemberka je pschi twarbie tudomneje železnicy 6. oktobra ſ jených roſchtow panyk a ſo psches to tak wobſchodžit, ſo dyrbjeſche bóřh wumrjecž.

Z Čzornec. (Kath. Posol.) Wc wobydlenju tudomnoho k. wucžerja ſu banka běſhe na ſ. Mateja popoldnju ſeſticha ſhromadžina wubjerk za cyrkę w Čzornecach abo w Vacžonju. Žhromadžiznu, na kotrež běchu wubjerkownych z Budyschina, Čzornec, Libonja, Vacžonja, Čjeſchkec, Šukſhce, Wotrowa, Radworja, Huňjowa, Kanec a Budworja, wotewtri a wjedžeſche wysokodostojnoj k. kan. kantor Kuežank z Budyschina. Wón ſponini, ſchto je ſo w běhu pječiž lět ſtało wot wubjerk a wot dobročerjow, kij ſu wjetſche wopory woprowali hiez wſchitke ſebičnoſće t. r. hako daſto pscheywach abo hako bližiſhi njewjedži, hacž budže pschichodna cyrkę w Čzornecach abo Vacžonju. Tež napominaſche, zo byču pschitomni a njepſchitomni wubjerkownych dale ſtukowali. Na to rožetaja poſkadiſ ſarac ſhórnik z Budyschina, kij město piſma wjedžerja tež protokoll piſaſche, tak wjele ma wubjerk za ſwoje wotpohladanjo hížo w zamoženju. Zamoženjo wopſchija 8,400 toleri. Daj Bóh, zo byču ſa ſe ſtati a na hromadžili, ſo móhli z hotovymi 10,000 tolerymi ſkonečnje, kaž je ſo na ſhromadžizne w lěze 1870 wucžiniko, twarbi ſapocžecž w nadžiji na potom piſniſhu pomoc w pjenjeſach, w džele a w twarskim materialu. Po wſchelakich wurađowanjac̄h bu k. kubler k. Renč z Čzornec za ſobuſtava wubjerk wužwoleny. Radwoſki ſarac k. Ducžman wupraji ſkonečnje proſtu, zo by ſo wot pschitomnyh k wopomnjeſu ſhromadžiznu za cyrkę dar ſkadowal. Tónle ſkla wuňje ſe 12 tol. 2 nsl. Na to bu ſhromadžizna wot k. pschedsydž z nadžiju wubudžacym ſlowami ſkonečna. Bóh dojeſli wuprajene uadžije!

M. H.

(Pſchipoſkane.)

Ratarſka ſhynſka ſchula w Budyschinje.

Ratarſke wokrjeſne towarſtvo ſa kralowſke ſafſke hornolužiſke markhrabinstwo ſapocžat k novembra t. l. w Budyschinje ſchulu do ſtukfa ſtaji, kotrež budže mlodým ſudžom ſhředžneho a mjeſtſkeho ratarſtwa ſklaſnoſće dawacž, ſebi te wědomnoſće dobycž, kotrež ſu nuſne, hdžej chze ratař ſ dobyrhem wužitkom hospodaricž. Tale ſchula budže ratarſka ſhynſka ſchula, kotrež wucžbu w novembru ſapocžnje a w haperleji ſkonečni. Wucžba ſo teho dla w tajſim čažu ſapocžina, hdžej ſu polne džela najbole ſkonečne, traje psches ſhynu, hdžej moža mlodži ſudžo doma najložo woteńč, a wona ſu ſkoneča, hdžej ſu woni doma ſaſo triebaja. Duž je ratarjam jara lohko ſežinjene, ſwojich ſhynow ſ pomozu tuteje ſchule ſ nuſnymi wědomnoſćemi wuhotowacž dacž.

Schulerjo, kij ſaſtupia, dyrbja ſ najmjeniſha 14 lět ſtarí bycž, tola pak ſo tež rad tajſi horje bjeru, kij ſu hížom 20—30 lět ſtarí, kaž ſo to pschi wſchitkých tajſich ſchulach ſtarva.

Wucžba ſo wot pječiž wucžerjom podawa a wucža ſo te wědomnoſće, kotrež ſu na ſtr. 308 Serb. Now. 40 cžiſla w naſeſtiku ratarſkeho wokrjeſneho towarſtwa wosiemvjenye.

Wědomnoſć a praktika ſtej w poſleſiſkim čažu w ratarſtwe wjele polepſchenjow na wucžilek a žadýn ratař ſe ſwojeje ležomnoſće poſlný wužitk wudobycž njemóže, jeli ſebi předy tajku wědomnoſće njenadošudž.

Sa rycerzkublerjow ſu teho dla hizom dawno ratarſke akademije ſaložene, a je to jara ſaſlužbne, ſo je ſakſke hornolužiske ratarſke woſtrjeſne towarſtvo tež ſa ſrijedźnych a nijeniſtich ratarjow tajkule ratarſku ſchulu ſaložilo.

Duž knjesam ratarjam radžimy: Wuziſcze tu nowu ratarſku ſchulu w Budyschinje a daje ſo ſwojim synam pravje bohacze na njej wobdzelicz.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Derje derje, ſo je kermuſchny ejaz nastupil!

Mots Tunka. Szy dha Ty tak jara jedziwy ſa kermuſchami?

H. D. Ně, ja niz, ale w Muczeſzach ſebi jara ſa kermuſchu žadachu.

M. T. Czoho dla pak?

H. D. Tam dže ſu hospodarjo lětſha na domkhowantku ſapomnili.

M. T. Haj tak! Dha wſchak žadyn džiw njeje, ſo ſebi czeledž ſterje a ſlepje někajke ſarunanje žada.

M. T. Praj wſchak, hdy kruwa najlepje deſi?

H. D. Nô, potom hdyž je ſo woczelila.

M. T. Hm, to ſym ſebi tež myſlik; ale to wiaz njetrjechi.

H. D. Njeboj tola dživnje!

M. T. Ja dživnje njeboju, pſchedož w Koſkocjeſzach je jedyn hospodař druhemu kruwu pſchedal, pod kotrejž czeło ſtejſeſche, ale jako ju tón domoj pſchihna, dha wona tola žakoſhne hubjenje dejeſeſche. — A poſbzíſho tamny hiſhče jenu tajku pſcheda, ta pak tež wiazny mloka nadejila njeje, hacž jeho do tobakoweje hlojeſki dže.

H. D. Hm! dha je pak ta kruwa pak to czeło wopaczne bylo. Aw jaw tola!

Cyrkwiſke powjeſće.

Werowanī:

Pětrowſta cyrkſeſt: Ernst Wylem Piloy, diatist na dwórnishežu, ſ Au-

gustu Helenu Teutſchereſ.

Michałſta cyrkſeſt: Handrij Bohumér Kasper, ſahrodnik w Krakezach, ſ Marju Helenu Mitashez ſ Ženkez. — Adolf Julius Mantuſſel, wychiſhi wężeſer na měſczejanſkej ſchuli, ſ Dorotheju Henrietu Adolfinu Annu Bütez ſe ſidowa.

Aſchjezeni:

Pětrowſta cyrkſeſt: Jan Pawol, Jana Ernsta Petrika, murjerja, ſ.

Marja Emma, Jana Augusta Baſzarja, měſczejaná a khežerja, dž. — Marja, Jana Wieczasa, wobyleria, dž. — Korla Augusti, Handrija Domascha, czeble, ſ.

Michałſta cyrkſeſt: Selma Paulina, Hendricha Bohumera Weſera, towarzſkeho miſchtra w Maſkezach, dž. — Gustav Bernhard, n. ſ. na Židowje. — Marja Ernestina, Jana Augusta Nowaka, khežlarja w Gajdowje, dž. — Alwina Paulina, Korle Hermanna Streble, khežlarja w Dobrusci, dž. — Max Emil, Korle Hendricha Ernsta Reibetanza, wobyleria w Ženkezach, ſ. — Hana Helena, Korle Hendricha Kloha, mlyneſteho miſchtra w Bręſowje, dž.

Smrječzi:

Džen 19. ſeptembra: Marja Martiha, Korle Augusta Wieczasa, měſczejaná a ležomnoſeſerja, dž., 12 l. 9 m. — Marja robi. Mičko, njebo Jana Kieſhi-žanta, wobyleria na Židowje, wudowa, 49 l. 6 m. 5 d. — 25., Max Clemens, Jana Ernsta Petrika, měſczejaná a ležomnoſeſerja, ſ., 1 l. 2 m. 21 d. — 26., Jan Bohumér Garbar, ležomnoſeſer na Židowje, 66 l. 6 m. 10 d. — 27., Hanža rođena Lukasz, Michala Lipicza, wobyleria, mandželſta, 72 l. — 1. ſeptobra: Pawol Immanuel, Handrija Kapacza, wobyleria, ſ., 5 l. 9 m. 21 d. — Marja robi. Nedowez, Handrija Augusta Petrika, rěſbarja na Židowje, mandželſta, 39 l. — Salomena rođena Teihez, njebo Jana Juria Kubisz, woczeſkeſteho miſchtra w Delnjej Ŝinje, ſowataſne wudowa, 64 l. 7 m. — 5., Jan Schiewbs, wobyleria na Židowje, 79 l. 7 m. 7 d. — 6., Marja rođena Holbjanez, Jana Bohumera Klugi, kublerja w Ghezach, mandželſta, 68 l. 6 m. 1 d. — Korla, Ernst i Wylema Schleiferja, wobyleria w Hrubjeſczech, ſ., 11 m.

(Sapoſdžene.)

Łasowske ſtawske ſaſtojnfwo.

Ženjenaj: Korla Zahoda we Euseżu ſ Marju Scholeſz ſ Viedrichesz.

Nawěſtnik.

Gustav Zinthus

na hlownym torhoſhczu ſ napſhencza hlowneje ſtraže

porucza ſwoj wulki ſkład hotoweje mužazeje a hólcjazeje drasth, woſbeſje pak na moj wobſherny ſkład ſymſkih nadwoblekarjow w placzijne wot 6 tl. a drožiſho, ledžne ežinju.

Staſanja po mérje ſo derje a najtunischo wobstaraja.

Hólcjez, liž dže Klempnarſtwo nauknež, móže poſla podpiſaneho hnydom do wuczby ſtipicž.

Gustav Lehmann, Klempnarſki miſchtr pſchi nowej měſczejanſkej ſchuli.

Jena ſylna domſta holza ſo ſa jene knjeſtvo pyta, kotrej hem pſhicjeſhnie. Wſcho dalshe je poſla podpiſaucho ſhonicž.

Walther, hamſki ſtatoſeſkar w Budyschinje.

Šitny palenž.

taž tež wſchē družin ſlódkich palenžow moj knjesam ratarjam a ſaſhopſchedarvarjam w dobrej tworje najtunischo poruczamoi.

Ginzel & Ritscher, na ſwonkej lawſkej haſhy a na wulkej bratrowſkej haſhy.

Pyta ho k 1. januarej 1876 pſchi dobrej ſdje jena ſylna domſta džowka wot knjenje hauptmannoweje Fränzeloweje w Kamjenizu.

ſſuknowy a bukskinowy ſklađ
Otto Fendler w Budyschinje
na ſotolnej haſhy 115
porucza wulki wulker ſheryh, cžorayh, módryh, jahno- a cžemnoſeleſuyh ſſuknow, cžorayh bukskinow, trikotow, ſatinow a kroſeſow, cžemnyh taž tež jahnyh ſetrich, ualymſkih a ſymſkih tkaniow, teho runja jacquettowych, paletowych a ſymſkonadwoblekarſkih tkaniow w doubleju, eſkimor, ratineju a ſkokeneju cžorneje, bruneje, ſchereje a módręje barby.

Placzijny ſu jara niſle. Wot wſchitkikh artiklow ſu najtunishe a najdrožſhe na ſklađe.

Romofscze

sa uashmiski a symski časž ſu dospoluje doschle a porucžam, psches spodobne nits-kupowanje w možnosći jara tunje placzisny ſtajecz: **draſtne tkaniny, poſwołmjané, wołmjané a židžane, hladke, ſmuhaté a farrirowane, ſteppowane=moire=jowe ſuſnje a ſchorzuchi, mantle, paletoty, jaqueth a jasi, drathy, manſle atd.**

ſo po mérje po najnowischiach faſonach rucze ſechija.

Jan Jurij Pahn

na torboſchežu pódla hlowneje Straže.

■ Epilepsia, ■

padaza khoroscz, bróstowe a żoldkowe widliszeža
ſo — pod rukowanjom — trajnje ſacžeria.

C. F. Kirchner, w Berlin je Jerusalemerstraße 9.

Wo C. F. Kirchnerowym ſahojenju psche w 5. lětniku wukhadžazy žurnal
wot 28. oktobra 1874:

■ Pilsener Reform. ■

Hdyž nějšto k dobremu živjenju pomha, dha je to cíloſeč, ſtrwoſeč. Bjes ſtrwoſeče žane živjenje, žana radoſeč. Wo tym wiedzischi tež jedyn najnowischiach finanztowych ſtaſtojnifow powiedacż. Wón czerpjeſe hižom wjele lét na epilepsiju, tule ſatraschnu khoroscz, kotaž běſe ſa njeho cíim ujelubniſtha, dokelž ſa měſaz ſ najmjeſicha jedyn króč ſaſtuſi a jeho husto doſež frjedž džela, bjes jeho kollegami, nadpaný a jeho, kotaž bě priedy tolky a ſylny, do ſucheho člowjeka pschewobroci. A tola ſo tónle muž — wón je mjeniſzy wudowoz — w ſapocžatku novembra ſ pěknéj knježnu woženi, pschetož — wón je tu khoroscz. tak rjez, ſ jenym wotmachom ſahnal. To je ſo pak s Barlinu ſtało, hdzej je jedyn w tajich khorosczach wožebje naſhonenjy lekar, ſ mjenom C. F. Kirchner, hižom wjele ſtom ſahojit, a tež naſpomnjeneho wožekho ſtaſtojnika wot epilepsije wumó. Ta ſebi myſl, ſo někotreñkuliž ſpodoſnoſeč wopokaſam, hdyž adrežu tuteho ſławneho muža pschiftaju. Wón je: Berlin, Jeruſalemer-Straße 9.

Glöcknerſka hojata a cžehnita žalba*) je psches ſwoju ſpěchnu a kořenku pomož moje wbohe džecžo wot jeho hluhokeje bolesze ſumohla a cžuju ſo ja nuczeny, to woſjewicž. Moj 12 lét starý ſyň běſe poſne lěto na koſczožer khor, wſchě možne pleſtry a žalby ſyň bjes pomož naſožoval. W krótkim čaſhu pak ſu moje džecžo psches Glöcknerku žalbu doſpołnje ſahojene. Mi je bolaze nohi ſahojila, wot daloko hicža ſaboliwiche, ſa dwaj dnjaj. Ta možu teho dla foždemu tule žalbu jako jemcžy dobru naſnaležnichho porucžicž.

Friedr. Wilh. Müller, rentier.
Neujohndorf b. Leipzig, Eisenbahustr. 7, parterre.

*) Praw- (M. RINGELHARDT) dživa ſe ſchtemplom: na ſchachtlicžy k doſtaču w ſchachtach po 25 np. w budystomaj haptylek, taž tež w haptylekach w Biſkopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirschfelde, Bjernaczizech, Woſtrouzu, Herrnhuze, Neigersdorfje, Grubſchönauje, Woſoſalzu, Seiheňnisdorfje a w fabrizy w Gohlisu pola Lipſta.

NB. Bjes horka wuziſhczaneho ſchtempla žalba pravodžiwa njeſe.

Holczež

sprawnych starichich, ſiž cze ſedlarſtwo a rjeſenjerſtwo nauknež, može pod ſpodoſnymi wuměnjenjemi do wuežby ſtupicž. Wſho dalshe je ſhonię ſola

A. A. Benedicta
na lawſtich hrębjach čj. 688.

Pscheměnjenje pschebytka.

Pschedeſchežnikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Rincke

je wot 1. oktobra.

na bohatej haſhy 70.

ſ napſchecza hôtel a ſlotej winowej ſiczi.

W Budyschinje w hoſczenzu f ſlotej hwēſdze.

Na wulke tunje pſchedawanie, kotrež ſo hrjedu 13. ſeptembra w Budyschinje w hoſczenzu

f ſlotej hwēſdze po 1 ſchode

ſapocžne a jenož někotre dny tracž budže, dowolany ſebi najpodwołniſho fedžbne cžiniež: wulki ſkład bantow ſe ſomota, židv a rypa, ſomoty a židzane tkaniny, filzowe a ſomoczane klobuki hžom ſa $7\frac{1}{2}$ nſl., baſtliki ſa 15 nſl., ſhōrzuchi ſa 6 nſl., mulle, tülle, zanki, dybſacze rubiſhka, bělotwory, wuſchiwanja a wſchē druzinę pſcheniſkich artiklow atd. atd.

žonjaze ſuknje po 27 nſl.

židzane rubiſhka ſa muſkih 15 nſl., běle, pižane a wołmiane ſwjetſhne koſhle, ſtupty a ſchlipy.

Gardini wſchēch druzinow.

Čorne lyonske židzane tkaniny.

Wozebje ſpodobne ſa ſazopſchedawarjow.

Hamburgſko-amerikanſke parolodžne akzijſke towarſtvo

w ſjenocženju ſ hodlerskej linii.

(Hamburg-Amerikanische Pacetfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktne poſte parolodžne jěſdzenje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via ſâvre, na klawnych a pſchynych němſkih poſtskih parolodžach

Wieland, 13. oktobra. Suevia, 27. oktobra. Goethe, 10. novembra.
Pomerania, 20. oktobra. Gellert, 3. novembra. Klopstock, 17. novembra.

a dale porjadnje kóždu hrjedn.

Pſchewjeſne placziſh: I. kajuta M. 595, II. kajuta M. 300, hrjedzimy
tryo M. 120. — Podrobne wukafanje dla frachta a pſchewjeſenja dawa generalnym po-
kromóznik.

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
33/34 Admiralitätsstrasse. HAMBURG.

Stajnetrajazyj ſkład tworow, w placziſhne
jara ponížených. **Jan Jurij Pahn**

na torhoſceju pôdla hłowneje straže.

Sahojenje ſleposcze, po najwěſciſhym, vlečboſložnym a bjes-
ſtrashnym waschnju. Něhdze 300 ſbožomnie
operirowanych. Woſzolektar Dr. K. Weller ſen. w Draždaniach (Victoriastraße 4).

Gustav Joachim, atelier ſa khuschtue ſubowe opera-
zije, plombirowanie, cziszczenie, ſa-
hnacze ſubholenja atd., w Budyschinje, na ſmutsknej lawſkej haſhy 120.
K ryczam wot 6 do 9 hodzinow.

Wſchudžom wulku fedžbnoſez wubudžowaza
w ſaneſelowa

wloſzowa tintura

wot lekarjow jako sprawuj ſredk naležne po-
ruežena, ſamože tež na hoſchich mestnach no-
wu brodu a wloſzow roſwiwacž a tež wupa-
danje wloſzow ſadžewacž. Na pſchedanju ma-
ju Heinr. Jul. Linck a w Budyschinje, w
wloſzach po 1, 2 a 3 M. — Wſcho dalsche
we wutožowanju.

Wopilſtwo

po pſches moj wunaukam, ſtrwoſeži nje-
ſekodny ſredk, ſ wjedzenja thoreho doſpołnije
ſahoji, ſhtož doſtate džakne piſhma wopoka-
ſaja. Tola ſredbuji kóždu ſwēru na moje
imeno, dokelž w nowſhym ludžo tež ſredki
wukhwaluja kiz niežo njeponhaja. Wo-
bleſhach po 1, 2 a 3 M. — Wſcho dalsche
Peltmann in Guben N/Z.

Koſaze kožki

kaž tež wſchitke druziny njeharowanych kožow
kujuje po najwyschich placziſhach
Gustav Mauck
na garbarskej haſhy čzo. 426.

Nódry vitriol

w wifzywej pſcheniſh, czeſczenym ratarjam jara
tunjo porucza

Carl Noack.

K hža njebo thěžkarja Petški w
Trjebenžach budže ſo pondzielu 18. oktobra
herbſtwdzelenja dla na pſchedawanie pſche-
dawacž a ſo na kupjenje ſmyžleni f temu
pſcheproſhuja.

w Trjebenžach 7. oktobra 1875.
herbia.

Egerſtwe

ſwinjaze plez̄y

kujuje Joh. Wannack
na ſchulerſkej haſhy.

Brawdziwy Lampertowym rano-
wn, hoſath, ezechuith a ſpokojoſy
pleſtr ſe ſnatym ſelenym wukafowanjom
je ſebi ſa 96 lét najwjetſhnu kħwalbu do-
był, je lekarſz ſruhovaný a poruczený
pſche wiež, drjenje, ſalſy, liſchawu, kurjaze
woka, wosabjenje, wſche wſchē wotewrjene,
pſchedźwaze, roſdželaze, wopalene, ſmjerſſe
wolosze, roſleženie, ſahorjenje, ſacžekliſh
atd. a je ſu pſchi wſchitkach tutych kħo-
roſežach pſches kwoju ſpēchunu, njeſpra-
jazu hoſazu móz najtražaiſhgo dopokafak.
Dostacž ſa 25 a 50 np, we wſchich
ſalſich haptylek.

Pytaja ſo f nowemu lětu na jene kublo
poli Miſchna: 1 dželacžerſka familia, 1 ſrent
a tutón ſa ſdu wot 210—240 markow, do-
ſtanje tež puež ſaplaženy. Wſcho dalsche
praji

E. Hempel
na ſerbſkych hrjebjach 548.

Krajnostawski bank.

Wosjewjenje, powyschenje danje pschi nalutowarni nastupaze. S tutym ſo k fijawnemu navjedzenju dawa, ſo ſu wſchitke, w krajnostawskim banku ſo namakaze $3\frac{1}{3}\%$ ſkladki wot 1. oktobra t. l. hac̄ na dalshe na

3 $\frac{1}{2}$ procenta

powyschene a budža teho dla wot tuteje termije ſapoczejo 12mēsacznemu wypowiedzenju podležaze nalutowarske ſkladki
wot 1. hac̄ 1499 M. ſ 3 $\frac{1}{2}\%$
wot 1500 M. a wjazy ſe 4%

sadanjene.

W Budyschinje, 12. oktobra 1875.

Direktorium krajnostawskeho banka kral. ſakſt. hornolužiſkeho markhrabinstwa.
Ehrig. Dukardt.

Krajnowski bank w Budyschinje.

Nutſezhnenje hornolužiſkich džesacztolerſkich notow naſtupaze.

Poſkujo na naſche wosjewjenje wot 17. julija t. l., ſo wobkredzjerjo tych na tolerſku placzisnu wustajenych notow krajnostawskeho banka ſo tutym wospiet k jich wotedaczu pschi kaſy naſcheho banka tudy abo pschi naſchej filiali w Draždjanach (Victoriastraße 2, I.) dla jich wukupjenja resp. pschemenjenja ſa 100markowske noty, napominaja, dokelž wſchitke hac̄ do 1. januara 1876 niewotedate, na tolerſku placzisnu wustajene noty pomjenowanego banka potom niež wjazy hōdne njevidja.

W Budyschinje, 6. oktobra 1875.

Direktorium krajnostawskeho banka kral. ſakſt. hornolužiſkeho markhrabinstwa.
Ehrig. Dukardt.

Reinhold Truöl

51 na žitnej hassy 51

porucža ſwój, na maſhy derje naſrjadowaný ſklad hukna, bukſkinow, doublow, ſama atd. k dobrocživemu wobkredzbowanju.

Sažopschedawarjo doſtanu ſpodobny rabatt; tež ſo dželba na bot ſtajenych tworow tunjo wupſchedawa.

Droguerijowe khlamy

Otto Engert

porucžaja najuniſcho po jednolivym, kaž w zylém:

kampferpiritus
arnikaſpiritus
Hoffmannſki duh,
boleszhojazh spiritus,
baldrjanowe krepki,
czekazh limiment,
ſeunſowe ſopjena,
ſalmiaidduh,
kremor tartari,
ſtony ſamien,
ſchwablowy kwět,
ricinuswoliſ,
althejowy forjen,
ſłódke drjewo,
venezianske mydlo,
žonopowu muku,
ſſ. myjne ſchwamphy,
maleniu,
glyceriu,
benzin,
chloralk
I^a dorschojatrowy thran,
dwójny wuhlotiſzały natron.

Wosjewjenje.

Mojim czesczonym wotebjerarjam ſo tutym ſo navjedzenju dawam, ſo wot 10. oktobra t. l. we Worzynje bydlu a proſchu, ſo bychu mi dowerjenje, hac̄ dotal ſpožejene, tež tudy na minje pſchenjeſli, dokelž budu moje rjemjeſlo jako ſedlat a tapezirat kaž hervat, tak dale wobstarac̄.

S poczeczowanjom

Heinrich Dietrich.

W oſſe w j e n j e.

S tutym ja najpodwoſniſcho ſo navjedzenju dawam, ſo ſzym tudy khlébowu pjeclaruju, kaž tež mukowu, pizowu a warjenjowu pſchedawarnju ſaložil a k dobrocživemu wobkredzbowanju porucžam. Kublerjo a ležomnoſcerjo moža ſebi khléb ſa žito wuměnjeſ abo ſo dla pſchedawania žita na minje wobrocžieſ.

Dokelž budže moje ſtajne prózowanje, tym kaž te mni pſčinu jenož ſo dobrej sprawnej tworu požlužec̄, dha proſchu wo dobrocžive wobkredzbowanie.

We Wulkej Dubrawje.

G. Adermann.

Kedžbu!

Zutje njedzelu klobazh wukulenje w Rođezach pola Pomorez.

Najwntrobnischi džak

Wam, lubym pſcheczelam, kaž ſeze nam pschi wohenjowym njebožu tudy w Grodzischem ſrjedu, 6. oktobra, k pomozy pſchischli a dalschemu wupſchedztrjenju wohnja wobarali.

Wutroby džak tež czesczonymu knjeſej naſenjeſi ſlchuej w Worzynje a knjeſej inspektorzej Gotschej w Barce, kaž tež knjeſej naſenjeſi Güntherej w Grodzischem ſrjedu a lubym pſcheczelam, kotsiz ſu ſo worzynſkej a bartſkej ſkłaru tak pilnje dželali. Wam, lubowani, je ſo pomozu lubeho Boha móžno bylo, moje domſke, kotrež wot ſužodnych twarjenjow, w plomjenjach ſtejazh, jenož wo někotre krožele ſdalenę ſtejachu a ſo wjazy króz ſapalicz hrožachu, jako wopofaſanje Božeho wulſeho ſwarnowanja njewoſchłodzene ſdžerjeſ.

Teſto dla wſmicze, pſcheczeljo, mojeje wutroby najſniuſkiſchi džak; wón ſluſcha tež Wam wſchitkim, kaž Wy w tak wiſkej miſy ſo pomozu k nam khwatascheze a naſchu domjazu nadobu pſched ſpalenjom wobarnowac̄ ſo prózowascheze.

Boh luby ſenjes Waž wobarnuj a ſakho-

waj pſched tajkej strachotu! Sa to proſhy

Waſch

džakowny

Jan Khejor,

ſchewſki miſcht w Grodzischem ſrjedu.

Wutrobnij džak

praju wſchitkim tym, kaž ſu mojeho njeboheho mandželskeho ſo luboſče wobdarili, kaž tež tym jeho towarscham, kaž ſu jeho wot doma hac̄ k rowu njeſli. Ja proſchu Boha, wón chybi to wſchitkim jow čeſnje a tam wěčnje ſarunac̄.

W Madžaneza, 14. oktobra 1875.

Maria

njebo Jana Christinka wudowa.

Štowrlętna předpłata
we wudawarni 80 np.
ana němskich póstach
1 M., z přinjesenom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěstki kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin'na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čísto
688 wotedać, płaci so
wot rynka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 43.

Sobotu, 23. oktobra

1875.

Wosjewjenje.

Na namjet pschedźydstwa požčjerńje a lutowarnje ſa Bart a wołknosć, ſapišaneho towarſtwa w Barcze, wot 2. teho měřaza ſo k doſpolnjenju wosjewjenja, wot prjedawſcheho Kralovſkeho ſudniſkeho hamta we Woſporku pod 22. haperleje 1871 wudateho, ſapíhanje tuteho towarſtwa na Fol. 2 registra pschi prjedawſchim woſporskim ſudniſkim hamce naſtupazeho, netko poſdžiſcho k naſte-
dzenju dawa, ſo je liczba ſobuſtarow tuteho towarſtwa a jich rukowanska pschiſluſhnoſć niewobmjeſowana, ſo dyrbi kóždy tych hamch
ſichtowowu dželbu wot 30 markow ſnjecz, kaž tež, ſo ſu tuhwiſni ſobuſtarow direktoriya

Enjies Franz Julius Wiedemann, direktar,
„ Karl Hermann Robert Räda, piſmanojedzér,
„ Traugott Dietrich, faſirar, — wſchitzh w Barcze.

Wo tym ma ſo ſlědowaze wosjewicž.

Wujednanje towarſtwa datiruje wot 12. decembra 1870, jene porjedźaze pschiſpomjenje je wot generalneje ſhromadžiſny 20.
měrza 1872 wobsanknjenie.

Firma towarſtwa rěka „Spar- und Vorschußverein für Baruth und Umgegend, eingetragene Genossenschaft“, jeje ſydklo je w
Barcze, jeje wotpohladanje, psches ſhromadny kredit ſwojim ſobuſtarowm hotowe pjenjeſne ſredki, k podpjeranju jich powołanſkeho
ſtutkowania wobſtaracž a wjeſnemu wobyldeſtrwu ſkładnoſć ſo lóžſchemu ſapołożenju a k wſchomožno wýzokemu ſadaneju jeho wu-
ſyktowaných pjenies dawač.

Wosjewjenja, wot towarſtwa wukhadžaze, maja ſo w „Baužener Nachrichten“ a w „Serbſtich Nowinach“ a po dobroſvaczu
direktorija tež w druhich nowinach ſ podpiſnom „Vorschuß- und Sparverein für Baruth und Umgegend, eingetragene Genossenschaft“
wufuktowanč a wot direktorja (pschedźydstwa) podpiſacz.

Wudate dožne liſty wo požčonkach, w mjenje towarſtwa wot zuſyč kreditorow horjewſathch, potrjebuja k ſwojej placžitoſci
teho runja piſmo wſchech ſobuſtarowm towarſtwa, kaž tež pschičiſchezenja ſyglia towarſtwa.

Šapiš ſobuſtarowm towarſtwa móže ſo kóždy čžaſ poła podpiſaneho ſudniſkeho hamta narjedžicž.
W Budyschinje, 4. oktobra 1875.

Kralovſki ſudniſki hamt.
Michler.

Tatarſka bitwa.

Powjedančo ſ leta 1241.

(Pofracžowanje.)

Klimant a czerwienſki rycerz potom wo wſchelakich druhich wě-
zach powjedacz pocžeschtaj. Jeho knjeni teho dla Božidarka pěſtonęſi
pschedepoda, ſama paſ poſtaný a džesche do sahrody, ſo by tam w
hamtoſnoſci ſwoju wutrobu ſměrowała, koſraž věſche wot teje po-
wjeſče, ſo ſo Tatarjo bliža, ſylnie naſtróžana. Wona po sahro-
dze horje a dele koſdžesche a bě ſo bjes tym džen minyl a ſo
ſahměrkało. Na jene dobo ſo w ſeřčinje ſaſchrótowa a ſa jene
wołkominkuje Selimko psched njeſ na koſenomaj ležesche.

Wón rjekuj: Hnadna knjeni, wodajče mi, wſmiceje mje ſaſo
k hnadze horje; ja ſzym ſ wutrobu, połnej ſawieſče a njeſcheczel-
noſeſe pschedzivo Wam wotefchoł a ſzym jenož na to myſlit, kaf
ſo nad Wami wjeſciež. Ja to netko derje wěm a w mojej mozy
leži Waſ a wſchu Schlesyňſku ſahubicž. W liſcje ſteji, ſo ma ta-
tarſki Khan Batu prawo na Waſ a wot jeneho rycerja, kij je psched
pječimi lětami ſ poſteſtowom a Kijowje był, ſzym ſhoml, ſo je ſo

tehdy wot tam ſe wſchelakini ludžimi knježna ſhubila, koſruž věſche
ſebi Batu ſa mandžeffku wſacž džył. Wón je teho dla wſchudžom
ſa tutej knježnu pytacz daſ a pschižahaſ, ſo temu, kij jemu dopo-
kaže, hdže wona pschedbywa, muſke myto da, a ſo paſ budže ſo tež
na kraju a ludžoch wjeſciež, kij ſu jej wucžek ſpožčili. A wěſče
Wy, rjekny hiſhče Selimko k tej knjeni, wěſče Wy, kaž ta knježna
rekaſche? Jeje imeno je Adelma a Adelma ſeže Wy a žana druha.
Duz Wam radžu, ſo ſebi dacže moju luboſć ſpodbacž, hewak
Waſ a Waſhich ſkažu!"

Mandželska cžermjenſkeho rycerja drje ſo najprjódzy žaſožnje
ſtróži, jato Selimka ſpōſna, ale cžim dlehe wón rycerſche, cžim
wjeſtſha koſtrosce ſo do jeje wutroby wróčesche. Wona ſawoła:
Prjecž ſ Tobn, Ty ſawjedniſto! Dži ſwoju ſtronu a njeſchiniſdž
wiažy ſam. Wſcho w Božej ružy wotpočjuje, hdž Bóh dopuſtacž,
ſo horjo a hubjeſtvo psches tebje na lud a kraj pschiūdže, dha
budže twoje imeno ſaklate a twoja duſcha ſatamana. Dži a wo-
ſtaj mje na poſto!

Selimko pschi tajſich ſłowach ſe ſubami kſhipjeſche a wutorcze

mijeczík, so by ju s nim ſakioł. Ale na ſchodzienskach, kotrež ſ hrodi do ſahrody wjedziechu, ſo ludžo poſkaſowachu, a won teho dla khétsje do kerčow ſkočzi, jako bě te ſkola wuſtořežil: Počkaſajeze, Vatu budže mje wjeczic.

Na runinje pola Liegnitza ſo rycerjo a wobroujeny lud ſhromadzowasche, kotrež běſche liegnitzki wjerch Hendrich ſ ſakitanju kraja pſched Tatarami powołał. Jedyn ſ přeňich, kij tam ſe žwojimi ſudžimi pſchiidže, běſche czerwienſki rycer a won bě ſwoju mandželsku a ſwojego ſynka ſkobu pſchiwjedl, pſchetož jeho knjeni ſama na hrodze woſtač ſochajſche. Kliuant ſ Glogowa tež bóry pſchijeha a dolho njetrojeſche, dha Bolesław, ſyn morawſkeho wójwody, ſ kſhijerjeniu pſchižahnu, kotsiž běchu po bamžowym napominanju ſe wſchelakich krajow pſchijehli, ſo bychu pſchecžiwo pohanam wojovali. A ſ poňozu pſchicže Popo oſterofſi ſ wulſkim wotdželeniom kſhijenych rycerjow a ſe wſchech ſtronow ſo wokoło Liegnitza tejko wojerſkeho luda ſhromadži, ſo bě nadžija, ſ nim Tatarow pobicz.

Duž wjerch Hendrich pſchikala, ſo by ſo wſcho wójſko ſrijadowalo, dokelž chze je wobhladowacž. To ſo ſta a won ſ města ſ pſchijnym pſchewodženſtowm kroblnych rycerjow w kſhicejate draczeji pſchijeha. A jako bě ſo wójſko wokoło njeho ſhromadžiko, dha jimi won ſ horliwej ryczu roſtejaja, ſo je trjeba, živjenie ſa kſhesczianſtvo ſaſtajicž a je, hdvž hinač bhež njemóže, ſa kſhystužowu wucžbu woprowacž. A won ſlēje ſ konja a kraczefche ſ woltarzej, hdvž ſo wrótſlawiſki biskop ſ mnohimi duchownymi mdeſche. A jako bě ſo tam pſchiblizil, dha biskop ſ njemu pſchistupi a jemu czerwieny kſhijž na lewe ramjo pſchicžini, ſ ſnamjenju, ſo chze ſwoje živjenie na to wažicž, ſo by kſhesczianſtvo pſched ſtym tatarſkim njeſtcezelom wobrui. A kaž wjerch Hendrich wot biskopa, tač wſchitzy druzh wot tych druhich duchownych czerwene kſhijzki doſtachu.

(Poſraſzowanje.)

Nowy dokhodny dawk.

(Stončenje.)

Dokelž t. Š. Š. w 39. čiſle dale praji, ſo ſwědomnja nihdžo tač ſcheroke njeběchu, kaž pola deklarazijow, dha ſo tola tež po naſchim dopokaſmom w cz. 42 někotre poſtajene ſ. komiſſije jara wuſkeho ſwědomnja poſkwalicž njemóža.

Dajeſe nam hiſcheze raſ na rjemieſnikow poſladacž, hdvž jedyn druhdy runje won džiwinie wěžy wuſlada. Mam tež tudn pſchiklad. Hdvž jedyn tajki rjemieſnik, kotrež pola jeneho, wulſke kublo poſkewazeho hoſčeñzara bydli, to rěka, na hoſpode je, runje tón ſamy dawf dacž dyrbí, abo w tej ſamej klasz̄i je, kaž jeho knjes hoſpodař, dokelž ma poſleni něchtō dolha; dha ſo mi to zlyle prawe bhež njeda. Pſchetož, hdvž ſebi jedyn tu wěž bliže wobhlada, dha je tón wbohi rjemieſnik dwójz ſchwifany a husto jara ſ wobzarowanju. Poſladacze jeno na jeneho kowarja, wojnarja, rymaria, tež tón dželka husto ſ zufymi ponjeſamii, a dyrbí potom na mſdu jara dolho čzakacž; a ſ tomu hiſcheze ſo jenni jeho dólh na žane waſchnje njeſkróthi; kaž ratarjei, kotrež ſo husto ſ njeſaplaſzenym gratom w ſwěcze widžicž da, bjes tym, ſo tamny w poczi ſwojego woblicža, ſwoje kroſki ſ Božemu khlébej a ſ dani trjeba. Tntaj člowejekaj ſtaj w klasach pſches jene, dokelž ſo tón ratai ſchróbli, wjele dolha napoſaſacž, kij jeho wot dawaſna wužwobodži; tón rjemieſnik pak može ſwój dolh ſ wjerelu měcz.

Tute a teho runja wěžy pſchišuvu hiſcheze prjódſ, a te, ſo mi ſda, ujemóženym hiſcheze ſa tač jara ſboženine kſhwalicž.

P. A.

Sejmski dopis.

Dokelž je ſo ſakſki krajny ſejm 12. ſtokobra wot krala w hromadu powołał, bu won 16. t. m. ſhwedzienſzy wotewrjeny, pſchičim běſche hewaſ wſcho nimale po hewaſiſhim hacž najpſchimijim waſchnju ſrijadowane. Na diplomatickej tribunje běſche pak jedyn žadny hóſcž, kotrehož tam hewaſ widželi njeſku, njeniujzy jedyn Turka ſ wjeuom Murad Effendi. Won je poſlanz a bě w połnej turkowſkej dracze a ſ težakom, khetro kſhivnym, widžecž. Na hwojje njeſeſche czerwienu, khetro trjebam mězu ſ wulſkim czećom. Tale měza ſo „ſeſ“ njeniuje a je něhdže tač wyžoka, kaž ſerbſkeje njeſteſty mała borta. Napohlad Turki bě jara kruhy a bě won czeſnnobruneho woblecža. Won bě hewaſ ſ 5 ordenami (rjadami) pſchentu a w dracze, ſe ſlotom wuſchitej. S zylą je hewaſ ſe domu hdže na muſtej dracze tejko pſchi widžecž, kaž pola tajkich poſlanzow a konsulow, kij zuſych wjerchow na kralowſkim dworje ſaſtujuja. Tač njeje, na pſchiklad, wot khetro dolheje ſelenoſarbneje draczy wulſkeho (italiſkeho) poſlanza ſprędka wot horka hacž dele nimale žane ſukno a wot hacž dele nimale žane ſukno a wot ſady jenož jara mało platu widžecž, ale je wſcho ſ porſtolſtym ſlotom wuſchite a njemóže tajka draſta teho wjele ſloteho dla hinascha hacž jara czežka bhež.

Bo wotewrjenju ſejmja bě potom popoſdnuj w ſ hodiſinach w kralowſkim hrodze pſchyna hoſežina, na kotrež ſo wěſče poſkewortu ſta hoſcži wobdzeli. Ma njej ſo jědnacze wſchelakich jědžow podawajche a ſo ſydom družinow najlepſcheho wina pjeſche. Blida běchu ſe wſchelakim ſlotym a ſlěbornym ſudobjom a druhzej pſchu tač bohacze wudebjene, ſo ſo wot teho, moħl rjez, ſhibowachu. Kral na kraj a krajne ſtaroy ſlawu wuſjeſe, pſchedzhyda prěnjeſe komorę pak na krala a pſchedzhyda dracze na kralowu a kralowſki dom.

W ſejmje ſamym bu w druhzej komorje ſitawſki měſhczanosta Haberkorn ſa pſchedzhydu wuſwoleny, ſa prěnjeſo měſtopſchedzhydu měſhczanosta Streit a ja druhego rycerſkubler Dr. Pfeiffer.

Bjes kralowſkimi dekretami, kij ſu ſejmiskim poſlanzam ſ wuſradzowanju abo wujednanju prjódpołozene, je tež dekret wo nowym dokhodnym dawku. S teho je widžecž, ſo je wſchech pſches, wotſchazowanje namakanych doſhodow w Sakskeje 1,021,516,945 M., to rěka, tawſhynt a jedyn a dwazyjeſi millionow 516 tawſhynt 945 markow, wot kotrež chze wyschnoſez jednory (einfach) dawf ſa ſe džewjecz krócz ſběhacž, tač ſo by tón, kij je do prěnjeſe klasz̄ ſtajenj, 9 krócz 10 np. (to je: 9 nžl.) dacž měl a to w dwémaj terrijomaj, a we wyschich klasz̄ach teho runja 9 krócz atd.

Wot dawfkeje jenoſeſe (Steuereinheit) by ſo ſeſtne 5²/₅ np., tač ſo by ſo februari 3 a w augustu 2²/₃ np. wotedalo. S teho može ſebi kózdy pſchelicžicž, hacž ſmeje pſchichodniye wjazhy abo njeſeſe dawacž, hacž dotal. Hdvž tež ma ſejm tu wěž ſnadž pſchemicž, pſchipoſnacž abo w njei někajke wuſtajenja cžinieſ, dha drje tola wjele hinasche roſdželenja cžinieſ njebudže, kſiba ſo ſnadž jedyn ſimplum (dawf) njenje pſchiswoli.

Wot rjemieſnueho a parſchonkueho dawka ma ſo 6/10 ſběhnyeſ, ſchtóž ſebi ſaſtupjerjo induſtrije (pſchekupſtrwa, rjemieſnikſtrwa) někak ſubiež dadža. Jenoz na dokhodny dawf ſu, moħl rjez, roſſlobjeni, dokelž widža, ſo maja wjerchne města dwě ſtečźinje direktnego dawka ſame naradacž a jenu ſtečźinu halle ratarſtvo narwa. Wonu bychu teho dla zylemu ſalonjej najradſho do živjenje ſtupicž njedali. S

deho je pak sjanje widzecz, tak wyżoki dawk je ratać hac̄ dotal dawał, dokež mjeſeche połoju wſchęch direktnych dawków ſuječz.

Handrij Kerk (Strauch)
ſapoflanz 2. komorn.

Swetne podawki.

Nemske khejorſtvo. Sakska. Szrijedu 10. novembra budze lętuſcha ſhromadžiſna bu dyſke je diöceſy pod wjedženjom k primariuſa Kuha.

Kral Albert je molerzej na ſchleſzy, k. Türkę w Žitawie drohotny pjerſchczeſi i brillantom daril.

Na 15. t. m. bu želesniza wot Žitawy do Nikriſha wotwrena, tak ſo ſo nětko i preniſchoho mięsta do Šhorjelza jeſdzieč hodži. Tež želesniza wot Kamjeniza do Pirny je wotwrena.

Ministerſtvo je k. Uhde, direktora we ministeriju finanzow ſa pſchedždu evangeliſteho-lutherſteho konſistorija wuſwolilo; ſa noweho porjadnega radzicza je dotalny budyſki cyrkwinj radzicel k. Tentsch pomjenowan.

W tutym lęče bu w Draždānach 120 nowych khejow natwarjenych.

Kral Albert a prynz Jurij staſt tón tydženiu w Sibylleortu w Schlesyjskej na hońtwje pobyojo.

Na ſakſkim ſejmje ſo pińnie jedna a wuſradžuje we wobémaj komoromaj. Majpredy pak buchu wſchelake po ſakonju poſtajene deputazije wuſwolene. Majwažniſche ſu tón a pſichodny tydženiu wuſradženja wo finanzech a pjenježnych frajnych naležnoſczech.

Kamjeniſke hamtske hejtmaniſtvo warnuje pſched kupowaniom khorých ſwin; pſchetož khorosz je ſo pola někotrych pſchihnatych črōdow poſkaſala.

We wſchelakich ſtronach Sakskeje je 18. t. m. ſuńeh ſchoł.

S Barlinia pižaja: Nemske khejor je 18. oktobra popołdnju 1,5 do Milana ſbožownie dojel. S nim ſu pólny marſchal i Moltke (wjerch Bismarck njeje dla khorowatoſcze ſobi), wyschſhi dwórfki marſchal hrabja i Rückler, general i Gotz, minister i Bülow, a druhy wyžozy buchu wot italiſkeho krala, kralowſkich prynzow, ministrow, generalow a drugich krajuſzych a mjeſečanickich wjehuſoſzow ſwiedżeiſzy powitanie. Město bě wuſyſhene a wjeczor wulfotuje požwielene. Naſajtra běſthe wulka parada, na kotrejž ſo 22,000 woſakow wobdzeli. Tež běchu ſwiedzeiſke hoſežiny a hońtwy. Khejor ihze 24. ſapu wotječ.

Nemske reichſtag ſapocžnie ſo 27. oktobra.

Groß arzybiſkopa w Kölne bu 17. t. m. ſa ſiekuſ wobſadženy a tam dželba Stražnikow poſtajena.

Redaktor nowinow „Germania“, k. Laube bu do jaſtwa wotwiedzenych, hdež ma pječ ſiebzazow ſedzeč. Teho runja bu k. kanoniſus Kurowſki i Pojnanja, kotrehož njeſtarino jako banižoweho delegata na dwie lęče jaſtwa wotſudžiſtu, do Koſmina wotwieseny. S zyka buchu dotal w Bruskej katholiſzy biſkopja, duchowni a redaktorjo dla mjeſtſkich ſakonow něhdje 2,200,000 markow pjenježnoho khostanja abo k 50,000 dnjam jaſtwa wotſudženi.

Grabja Arnim, kotrejž bě ſo dla ſwojego wotſudženja hiſtore na najwyſhſi tribunał powołał, bu wotpoſkaſany a k nowym khejstam pſchisudženy. Prěnje wotſudženje doſta poſtakim prawnu móz. Wažne ſu powjescze i Bajerskeje. Na ſejmje ma patriotska a katholika, tak mjenowana ultramontanska ſtrona wjetſchinu tſjoch hloſhow t. r. liberalnych a ſa dalishe ſjenocženje Bajerskeje i Nemskej dželaznych mužow je tſjoch mjenje; duž je pižmo na krala abo

wotmoſljenje na trónku rycz tež w myſli wjetſchine ſpižana a wupraja ſo pſchecžiwo dotalnemu liberalnemu ministerſtwu. Kral pak njeje tute ſejmiske pižmo pſchijat a nočze ministerſtwo wot ſo puſtcežir. To bu tež ſejmje wofſewjene a ſuńeh tehodla na dalshe podatki w Bajerskej wczipni.

W ſchlesyjskim wěſcze Grottai, hdež wondy ſnaty němſko-fatholſti predař Ronge na radnej kheji pſchednoſchf džerjeſche, naſta hara a buchu jenemu liberalnemu redaktorej wokna wubite.

Awſtrija. Awſtrijſka a wuherska delegazija ſtej ſwoje wurađenja ſkonežiſlo.

W Awſtriji hromadžeja ſtowjenje ſa wbohich kſcheježanow, ſa ranjenych a ſa tych ſamych, kiž ſu do Rakuskeje pſchicžahnyli. Gorliwy a ſławny khowatſki biſkop Strožmayer je 10,000 ſchępnaw ſa tychle kſcheježanow daril.

Wiele ludzi w Awſtriji dybri nětko pjenjeſy pſchijadžic, dofeſz ſu Turkowje dan ſwojich papjerow ponyžili a płaczenie ſpoſozh na 5 lét wotſtorčili.

Na němſkej uniwersiteće w Černjowicach je jara mało ſchudentow, mjenujz 76 jurijſow, 33 filoſofow a 40 theologow, ſa kotrejž bě tam hižo dotalna duchowna akademia.

Sſerbska. Wjerch Milan bu 17. t. m. ſwiatocžnje w Belgradze ſwerowaný. Kumi (kwaſny knótr) běſche rufi khejor (jeho ſaſtupnik hrabja ſumarokow), prěni ſwat (star) awſtrijſki khejor a druhi ſwat (džewjer) khejor Wilhelmi. — Sſerbia pak ſu nětko jara njeſpokojni i Milanom, ſo wójnu i Turkami njeſapocžanje. Turkojo, kiž na mjeſach wjerchowſtwa ſteja, pſchekrocža druhy mjeſy a 219. t. m. bě tohodla bitwiežka bjes herbiſki a turkowſki wojakami. Sſerbow padje 8; tak wiele Turkow, je njeveſte.

Turkowska. Wojowanje kſcheježianow i Turkami wjedže ſo ſurowje dale. Wſchitke jednanja ſuńych konſulow ſu podarmo a tež wſchę ſlubjenja Turkow. So Turkowje ſlubjenja nježerža, je ſo ſuowa poſkaſala; predktejerjo 7 wžow, kiž běchu ſo na taſke ſlubjenja wondano Turkam dobrowólnie podczijili, buchu ſkónzwaní. Bitwiežki w Herzegowinje a na wſchelakich ſtronach Božnije njeſpjeſtawaja. Tež dowoleja ſebi Turkojo awſtrijſke mjeſy pſchekrocž a tam kſcheježianow pſchicžehacž; wohi pala a morduja, wonječeſe ſa ſuńe a cžinja wſchelake hoſiwoſeze. Čzorna Hora insurgentam po možnoſći ponha. Powjed i ſo, ſo je jedyn i nje pſchecželow, pop Žarko, w Belgradze a ſo tam i wójnzy ſuſklenymi Sſerbami jedna. Kſcheježijeno chzedža tež w ſymje wójnu dale wjescz. Wiele drje ſo w ſymje njeſodži dokonječ; tola je možno, ſo budža potom tež wulke europiſke možy ſa kſcheježianow ſtukowacž a ſo wožebje ſuadž Sſerbiji a Čzornoherjanam ſjawnje ſuživoſowanje dowola.

Ze Serbow.

S Korſymja. W kólni khejkarja Dr. Müllera wudvri 16. t. w. wjeczor jědnacžich woheň a ſpali ſo ta ſama. Spěchna a roſhlađna pomož ſadžewaſche dalischemu njeſboži.

S Nemskej Paſſicž. W ſpočatku měžaza je tudomny k. wuečer ſcholka do pensiona ſaſtupil; wón bě nimale 40 lét wuečer, i tych 23 pola naſ.

S Horneho Wujesda. Sandženu wutoru, 19. oktobra bu naſha nowa ſa 24000 hrinow natwarjenia ſchula ſwiedzeiſzy po ſhwiecženja. S Budyschina bu k tomu k. ſchulski inspektor Dr. Wild pſchijet a wulka ſywa woſadnych, kaž tež ſubi hoſežo ſe ſužodnych woſadow běchu ſo hromadu ſeſčli, dopołdnia 9 ſrjadowa ſo ſe

schulerstich džeczi wschitkikh klassow dolhi hvidženski čzah, s' khorojemi a s' wenzami wupuscheny, kotrejuž bo na fari t. schulski insp., t. farar Dr. K. Kalich, pscheprroscheni hošjo, schulszy a zyrkwinzy prijodkstejerjo a t. d. pschisanknichu a kiz bo na to t. nowej schuli poda, t. schulski insp., kotrejuž bu jom wot t. fararja klicz a pschedath, nowu schulu wotewri a wulzhu a maki czechnicu na to nutz do rjantich, wulich rumow noweho twarjenja. Po wuspěvanju němskeho khrluscha ryežesche t. schulski insp. Dr. Wild wo tymi, kaf ma tuta nowa schula wobydlenje hvidžka bycz a hvidžlo rosschérječ a sponuni pschi tymi tež na to, kaf je ministerstwo nowu schulu s' rjantym physikaliskim apparatom wobdarilo, kotrež bě wón bohu pschinješl a kiz bě wustajeny. Po skončenju hvidženskeje ryeže t. inspektorja wuspěwa bo žerbški khrlusch a t. duch. Dr. K. wulkado-wasche na to w žerbškej ryeži napřimo wsche durjow w noweje schule: „Bohaty se schule, chmany sa živjenje“ a poživježi potom nowu schulu se žohnowanjam a s' modlitwu. Zako běchu na to schulerstie džeczi khvalobny spěv wuspěvale, postronci t. dobremu konzere hischere t. duch. Gärtnar s' Porchowa s' pschedzelnym hlowani w mjeni žuhodnych wožadow wujedžansku schulsku gmejnou a wnprajci swoje a žuhodnych wožadow najrjenische pscheža. S wuspěvanjom khrluscha: „Rjež Bohu džakuje, s' wotzenaschom a s' požohnowanjom bu napožledku zyla hvidžatožnož skončena a wosta potom nowa schula hacž do 1 wotewrjena, tak so možesche řebi ju kóždy we wschitkikh jejich rumach wobhladacž. (W jenej bě hvidženska hošžina sa hošžiow, schulskich prijodkstejerjow atd.)

Přílopk.

* (B. §. 3.) Bože pucze ſu husto dživne. Rano 30. řepetembra bo ſta, ſo bu 51letny herjer Beier s' Deubena pschi hwojim džele w kamjenitouhlovych podkopatich ſažypnjeny — a wutoru 5. řekobra bu wón — tak rjez — ſe hwojeho rowa čily a ſtrowy wucžehnjeny. Połnych pječ dñjow běſche wón bjes zyrobý w ſemi težak a njebe hłodu wumirjet. Zako čzi, kiz jeho wurywachu, pónđzelu popoldniu w 4 hodžinach ſpořnachu, ſo je tón ſažypany hischere živý, dha jeho žonu a džeczi ſamolachu. Čzi na to zylu nôz pschi tej jamje wostachu, hacž bo naſajtra rano w 7 hodžinach jich nadžija dopjelni a Beiera živeho won wucžahnichu. Wón hwojnej žonje wočko ſchije pany a wobaj plakaschtaj. Schtó može jeji wježele wopřazč! — Prěnje, ſchtož řebi wón po wucžehnjenju žadash, běſche piwo. Hacž runje bě wón 122 hodžinow kjes jědže byl, dha mějesche tola hischere težko možy, ſo možesche ſam domoi hicž a hwoju mňotku njeſez. Zako bo jeho praschachu, kaf je to tola možno, ſo je pschi živjenju wostač, hdyž bo tola ſchacht ſažypny, dho wón wotmolwi, ſo je pschi rjeſkotanju, kotrež bo wot horka dele ſchycerž da, do jeneje pódanskéje kamjenteje džery ſkocžil, tak ſo žadyn kamjén na njeho paný njeje, hacž runje bu ta džera ſ kamjenjem ſawalena. Tam je bo najprjedy ſ volijom hwojeye lampy žiwík a potom je hłodny byl, hacž je pomož pschischa.

* W Peſchež ſeure ſondano Žana Petrowiczowa, 112 lét ſtara. Wona bě najprjedy ſchwalcža a potom hoſpoſa pola jeneho ſtareho knjeſa a napožledku proſcherka.

* W Krocžebuſu wumirje 18. řekobra mandželska knjeſa Bronišcha, fararja tamniſcheje žerbſkeje wožady. Wona běſche džowka t. fararja Mudry w Bižnju.

* W Hottensteinje pola Langerfelda ſondano jedyn herjer wježor pschi ſwěžy patrony džekasche, kafkež tam pschi roſtſelenju ſkaly naložuja. Wón mějesche 12 puntow polvera pschi řebi ſtejo,

kotrež na jedyn ras wubuchny a počožu hkeže powali. Wysche teho herjerja běſche jeho žona wo jſtwje a w komorje ſpadu tsi džeczi a 82lētna wortka. Wschitzy buchu straſchnje wobſchłodženi.

* Sažemem pjatt bu rubježník a mordar Schlorr w Gerje wot živjenja t. ſmjerči wotprawjeny. Tajke wotprawjenje ſtanje ſo ſe ſekeru a to na dworje jaſtwa, hdež ſu teho dla jedyn pjeňk trjerdze do ſemje ſtajili. Na tymi pjeňku kaf ſiibner ſe Saalfelda Schlorrej hlowu wotrubny.

* Bajerski ſejm je po poručnoſeži krala hacž na dalsche wotdženjeny (vertagt), to rěka, ſapoflanzy móža hakle potom dale jednač a wuradžowacž, hdyž jich kral ſažo w hromadu powoła.

* Žena romska uowina pschež, ſo je Bismark ilafskemu krajeſi t. vjedženju dał, ſo hischere w tutej ſymje do Roma pschijedže. — Hrabja Moltke bo hžom nětko do Roma poda, tak rucež hacž je hkežor Wylem bo ſažo na pucž do Barlina podal. Tón ſo pónđzelu rano do Barlina wróži.

* W Franzowſkej je rěka Vienna psches ſwoje brjohu wuſtu-pila a wočolny kraj powodžila.

* W Bresče (w Franzowſkej) je 21. řekobra w tamniſchim arſenalnu wulki wočen wudyrif a je jara wulku ſchodu načzinił. Wona ſo na jedyn million frankow woblicža.

* Jedyn koſak, kiz běſche pschi polkovniku Soſnowskim w Chineſiskej, je wot tam a to wot města Zantchowſu hacž do Zarſawy w Sibiriji na jenym a tym ſamym konju ſa pječdžežat dnjow pschijechal. Wón je pschi tym wulku puežinu Gobi a zylu chineſiskej Tatarſku pschijechal a jeho pucž je měhdze 2000 mil dolhi.

* Dvaj Chineſaj w tu khwilu po Europje wočo ſu puežijetaj a ſtare ſanony kupujetaj. Wona běſchtaj w požleſiſchim čaſu w Parisu a chyzdžtaj ſo wot tam do Wina podacž.

* Š Ameriki ſu prěni ras žive howjada do Žendžeskeje pschijeviſli. To je jara wažny ſtuk, pschetoz hdyž budže počraco-wanje tak dobre kaž tónle ſapocžatk, dha možem ſnaž dňažo něčto tunsche dostač. Tón króž bě 160 howjadow pschewjeſených a bě kóžde ſtrone wostało.

* W Ullersdorfje pola Žitawy je wónđano jedyn dželacžer ſi jenych, tsi poſkody wysokich ſwiflow dele panyk a njeje ſo pschi tym jara wobſchłodžil, dokož ranje do hluhokeho bledo ſlezja.

* Šakſe nowimy powiedaja, ſo chze hrabja Jan Harach hwoje jene knjeſtvo, do kotrehož tež město Šsklakov ſluſcha, bory ſchedacž. Wón řebi ſa nje pječa psches jedyn million ſchěb-nakow žada.

* W Kolmarje je ſo wónđano tamniſchi wobſchermi ſeminar zyle wotpali. Pschi tym bo herak hischere to njebož ſta, ſo buchu wot jeneje murje ſchyrjo mužojo ſaraženi, kotsiž wſchelaku domjazu nadobu won noſchachu.

* W Hocžebuſu ſondano Žana Petrowiczowa, 112 lét ſtara. Wona bě ſchwalcža a potom hoſpoſa pola jeneho ſtareho knjeſa a napožledku proſcherka.

* W Texasu je psched někotrym čaſu ſylny wětr psches 700,000 toleř ſchody načzinił.

* Psihi wulskich wětrach, kotrež tamón tydžen na morjach sa-khadžachu, je šo tójskto lódžow rošlamalo a podnurilo. Tež je wětr wjele wodn s morja na brjoh wuhnal, tak so ſu tu a tam ludžo wjele ſchłodowali.

* W Čechach ſu bliſko Hostina jene stare pohanske pohrjebniſchejo namakali. Blisko nich nadendžechu tež wjelbowane pjezki ſ spaljenju morwych a wschelake popjelnizy.

* W Indiji ſu wulke powodženie měli. Poſoža města Amé-dabad stejſe pod wodn a 20,000 ludži žaneho wobydlenia wjazy njenujeſeſe. Wulki nowy móſt bu powalem. Schtomy, ſkót, dom-jaza nadoba atd. po rězy dele płowachu a murje města Schajbagu je woda tak podmlela, ſo ſu panyle.

* Němíski rajchstag ma po porucžnoſći khězora 27. oktobra w Berlinje w hromadu ſtupi.

* Pola Mokreje Gory ſu šo 18. oktobra ſerbſzy a turkowſzy wojazh bili a powjeda ſo, ſo je psihi tym woſom Šerbow parhlo.

* Starſki muž Haudriji Häſer w Thürmsdorfje je wot krala Alberta ſlěboru, ſ albrechtſkemu rjadej ſkluſchazu medaillu doſtaſ.

* W Batillyu njedaloſto Meža je ſo wónzano 6000 ſkopow w bróžnach bliſko tamníſcheho dwórniſcheža ſpalito. Blisko nich ſtejſe dwanače württembergſkich woſow, kij věchu tež ſkopow poſne. Tele woſy ſo tež ſapalichu a ſkót, kotrež na nich běſhe, tež kónz wſa. Schkoda ſo na 60,000 toleř woblicža. — Wjehé tele ſkopu mějachu ſo do Paríſa pschedacž.

* Tón tydžen nějachu w Draždānach krénowy hermanſ. Pónđzelu věchu jeho tam ſa 10,000 hrivnow wſhivjeſli.

* W Gibenſtoču je wónzano ſněh ſylnje ſchók a w Plattenje, Gottesgabje, Fribuſu a Sauerſaku ſu je ſanjemi jěſdžili.

* Zako běſhe němíski khězor psched někotrym čaſhom w Liegniku, dha ſo tam ſ jemuji juſtupjerjom města roſrycžowasche. Khězor bjes druhim na to ſponni, ſo je to městu tola wjele khěſtow nacžinilo, ſo je wone jeho a wſchelakich woſebných knježich ho-ſpodowacž dyrbjalo. Na to jemu pak tón juſtupjer wotmoſwi, ſo to ſlē njeje, dokelž ma město wulki ſeſ, poſmilliona ſamóženja a maſto měſhčanſtſkich dawkow.

Cyrkwiſke powjeſće.

Wěrowani:

Michałſka cyrkej: Ernst August Schotta, murjer ſ Hanu Chrystianu Mučjeriez na Židowje. — Jan Broda, murjer w Ratariez, ſ Hanu Wilhelminu Pöthigez na Židowje.

Kſchězeni:

Pětrowska cyrkej: Žda Martha, Žana Kortle Kſchijanka, cžekle, dž. — Ernst August Hendrich, Michala Žofia, wobydlerja, ſ.

Michałſka cyrkej: Maria Eliša, Pětra Wiczasa, khězera ſ ſchewza na Židowje, dž. — Kortla Richard Kurt, Žana Ernstla Peſhy, ſantaria na Židowje, ſ. — Ernst August, August Kſchijanka, wobydlerja w Delnjej ſiňe, ſ. — Maria Hilžbjeta, Vědricha Erusta Teufchera, hôtelu ſ pod hrodom, dž. — Hanu Maria, Žana Augusta Krawza, wobydlerja w Hruboſižach.

Semrjeſzi:

Džen 7. oktobra: Madlena rodžena Reimannez, ujebo Jurja Sahrodiſka, ſhězka w Matym Wjetkowje, ſawoſtajena wudowa, 80 l. 2 m. — Ernst Emil, Pětra Augusta Krenča, dželacjerja w piwari, ſ. 2 m. 12 d. — Haudriji Kranz, korežmař, 38 l.

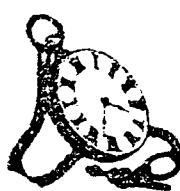
Placžiſna ſitow a produktow w Budvſchinje.

16. oktobra 1875.

Šitowy dowos: 3600 měchow.				Na wifach wot hacž mf. np./mf. np.	Na burſy wot hacž mf. np./mf. np.
Bičenža	50 kilogramum	.	.	9. 2 11.31	9.97 11.31
Rožka	=	=	.	7.73. 9. 2	8.70. 9. 2
Feezmeni	=	=	.	7.83. 8.33	7.97. 8.33
Wobſ	=	=	.	8. — 8.50	8. — 8.50
Hroč	=	=	.	—	—
Woka	=	=	.	—	—
Raps	=	=	.	—	—
Zahly	=	=	.	16	—
Hejduschka	=	=	.	19.70	—
Bérny	=	=	.	1.95. 2.23	—
Butra	1	=	.	2.50. 2.80	—
Ssyno	50	*	.	5 — 5.50	—

Telegraſki bureau w ſadnym twarjenju poſta na bo-hatej hacžy je kóždy džen wotewrjeny wot rano 8 hacž wjecžor 9 hodzinow.

N a w ě ſ t n i k.

Sklad cžaſnikow
wot
J. G. Schneidera

na ſmutskomnej lawſkej hacžy, pódla tórmu.

Wulki wubjerk w ſchěch družinow cžaſnikow (ſegerjow) po najtuniſchich placžiſnach.

Tenož derje wotczeſhujene cžaſnikiki ſo pod twjerdyml rukowanjom pschedawaja.

S dobom porucžami prawdziwe ſlěborne rječaſki, prawdziwe talmiſtočane rječaſki a poſtočane rječaſki we wulkim wubjerku, teho runja prawdziwe ſkote rječaſki, medaillony a klucžiſti.

Herakl wſhispominam, ſo ſym ſerbſkeje rycze mózun.

Najlepſchi wobžerny pólver ſa ſwinje, pakéžik 50 np.

ſafowý pólver a koſkowy pólver ſa konje, reſtitujiſki pólver ſa konje atd., ſf. korejſki woliſi a citronowy woliſi, tolčené korejenje a ſafran atd.

porneža hrodowſka haptika w Budvſchinje.

Dickowa koncezjirowana daloko wutwolana ſpodžiwnje hojaza žalba,

kotraž je ſo najbóle kóždy ras jako dobra wopokaſalo, porneža ſo w žerdkach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowſkeje haptiki.

Krajnostawski bank.

Wossiewjenje, powyszenie danje pchli na lutowarni nastupaze. S tutym ho k sjanemu nawiedzenju dawa, so su wshitke w krajnostawskim banku so namicze 3½% skladki wot 1. oktobra t. l. hacj na dalsze na

3½ procenta

powyszene a budza teho dla wot tuteje termije sapoczejo 12miesiecznemu wypowiedzeniu podlegaze na lutowarskie skladki
wot 1. hacj 1499 M. f 3½%
wot 1500 M. a wjazy se 4%

sadanjene.

W Budyschinje, 12. oktobra 1875.

Direktorium krajnostawskiego banka kral. sakst. hornoluziskego markhrabinstwa.

Ehrig.

Duckardt.

— Epilepsia, —

padaja choroscz, bróstowe a żołkowe widliścięza
ho — pod rukowanjom — trajnje saczera.

C. F. Kirchner, w Berlinie Jerusalemerstraße 9.

Wo C. F. Kirchnerowym sahojenju pisze w 5. lětniku wukhadzany žurnal
wot 28. oktobra 1874:

— Pilsener Reform. —

Hdyž něčto k dobremu živjenju ponuha, dha je to czikosz, strowośc. Bjes strowoścze žane živjenje, žana radość. Wo tym wiedzisze tež jedyn najwyjszych finansowych fastojnikow powiedacz. Wón czerpjelsche hizom wjeli lět na epilepsiju, tule jatraschnu choroscz, kotaž běsche ja njeho czim ujelubojsnicha, dokelž ja měhzaz i najmiejnicha jedyn krecz fastupi a jeho husto dośćz hředz džela, bjes jeho kollegami, nadpanu a jeho, kotryž bě předy tolsty a hylny, do kucheho czlowejka pschewobroči. U tola so tóule muž — wón je mieniujzy wundowz — w sapoczatku novembra i pěknnej kniežni wożenii, pichetoz — wón je tu choroscz, tak rjez, i jenym motnachom jahna. To je ho pak i Barline italo, hdzej je jedyn w tajich chorosczach wožebje nashorjeny lekar, i mienom C. F. Kirchner, hizom wjeli stow sahojil, a tež naspomnjenego wjeho fastojnika wot epilepsije wumó. Ja ſebi myſlu, so někotremuzkuliž spodobnoſe wopokasam, hdyž adrežu tuteho ſlawueho muža pschistaju. Wón je: Berlin, Jerusalemer Straße 9.

Gustav Joachim, atelier sa klinickne ſubowe opera-
zije, plombirowanje, cziszczenje, ja-
hnacze ſubhlenja atd., w Budyschinje, na ſmutsknej lawskiej haſy 120.
K ryczam wot 6 do 9 hodzinow.

Hamburgsko-amerikaniske

parolodzne akcijſke towarzſto

w ſjewoczenju i hodlerſkej linii.
(Hamburg-Amerikanische Paketfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktne poſtske parolodzne jēdzenje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via Gávre, na ſlawnych a prychnych němſkich poſtſtich parolodzach
Suevia, 27. oktobra. Goethe, 10. novembra | Frisia, 24. novembra.
Gellert, 3. novembra. Klopstock, 17. novembra | Wieland, 1. decembra.
a dale porjadne kózdu ſrijedu.

Wsjewjeſne placzisny: I. kajuta M. 595, II. kajuta M. 300, ſrijedzisny
kryw M. 120. — Podrobne wukasanje dla frachta a pschewjeſenja dawa generalny po-
knomoznik

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
33/34 Admiralitätsstrasse. HAMBURG.

Rudolf Scholz

na ſjerjowej haſy.

Zutor a kofej,
rózynki a mandle,
wiche ſorjenja čerstwe,
ſchmalz a polez,
blidna a kuchynka butra,
petroleum a rēpuj wolijs,
jejerje ſłone, marinowane a ſušene,
tobak a zigary,
jahly a rajz,
boki a hróch atd.

Zunje placzisny. Dobre twory.

Glöcknerſka hojata a czehnita
žalba*) je psches ſwoju ſpěchmu a ko-
rjenku pomoz moje wbohe džeczo wot jeho
hlubokeje hoſteje wumohla a czuju ho
ja nuczeny, to wosjewicz. Moj 12 lět
starý ſyn běsche volne ſeto na koſežoſer
thory, wſchē nůžne pleſtry a žalby bym
bjes pomozu nałożował. W krótkim čažnu
pak bi moje džeczo psches Glöcknerſku
žalbu doſpoluje ſahojenie. Mi je bolaze
nohi ſahojila, wot daloko hieža ſaboliwsche,
ja dwoj dnujai. Ja muzu teho dla kóz-
dennu ſule žalbu jako jenicžy dobru na-
naležnichho pořežicž.

Friedr. Wilh. Müller, rentier.
Menschönsfeld b. Leipzig, Eisenbahustr. 7, parterre.

*) Praw-
dživa ſe (M.RINGELHARDT)
ſchtemplom: na ſchachticzy k doſtačni w
ſchachtach po 25 ip. w budyskomaj
hauptkomaj, taž tež w hauptkach w Bi-
ſkovizach, Rakezach, Scherachowje, Hirsch-
feldze, Bjernacizach, Woſtrowzu, Herrn-
hucze, Neugersdorfje Großschönawje, No-
wojalzu, Seifhemersdorffje a w fabrizy
w Gehlizu pola Lipska.

NB. Bjes horſa wuežiſhczanego ſchtem-
pla žalba prawdziwa njeſe.

Pyta ho k 1. januarej 1876 pschi dobrę
ſdże jena kysna dom ſka džowka wot
knjenje hauptmannoweje Fränzeloweje w
Samjenzu.

Pondželu, 25. oktobra ma ſo partija restow, bjes tymi kruhi ſa drasty (flejdy) po twjerdych a tu nich placzisnach pſchedawac̄.

Jan Jurij Pahn.

**Ssuknowy a bukskinowy skład
Otto Fendler w Budyschinje**

na fotolnej haſy 115

porucza wulki wubjerk ſcherych, czornych, módrych, jaſno- a czemnoſelewych huknow, czornych bukskinow, trikotow, satinow a kroſejo, czemnych kaž tež jaſnych ſtelnich, naſymskich a ſymskich tkaninow, teho runja jacquettowych, paſetowych a ſymskonadwoblekarſkich tkaninow w doubleju, eſtimon, rafineju a ſokeneju czorneje, bruneje, ſchereje a módreje barby.

Blačisny ſu jara niſke. Wot wſchitich artiklow ſu najtunishe a najdrožſhe na ſkładze.

Reinholt Truöl

51 na žitnej haſy 51

porucza ſwoj, na maſy derje naſradowany ſkład hukna, bukskinow, doublew, ſama atd. k dobroczinemu wobledżowaniu.

Saſopſchedawarjo doſtanu ſpodobny rabatt; tež ſo dželba na bot ſtajenich tworow tunjo wupſchedawa.

Pschemenjenje pſchebytka.

Pſchedescheźnikowa fabrika (Schirmfabrik)

Richard Rincke

je wot 1. oktobra

na bohatej haſy 70.

ſ napſhecza hótelu k ſlotej winowej ſiczi.

Gustav Vinthus

porucza prjodkſtejazej ſymje ſwoj wobſcherny ſkład ſymſkich nadwoblekarjow, ſiopow, ſchlaſtrokow, dzejaznych drafezinow atd. po najtuniszych placzisnach.

Woſebje porucząm mój wulki ſkład hukna, buksina a drugich tkaninow.

Skafanja po mérje ſo derje a najtunischo wobſtaraja.

Skót a hospodařski grat na pſchedaní.

Na vředawſhim ſcholcziez ſuble w ſatſjobju budža ſo

vntoru, 26. oktobra 1875

rano wot dzejeczich ſemi 1 ſtou, 1 truwa, 5 jalovzow, 1 ſwinjo, kaž tež wſchelaki rataſti a hospodařki grat, 30 kop rožki a 40 centnarjow wotawh ſa hotowe pjenjetý na pſchebzadžowanje pſchedawac̄.

Müller.

Žitny palenz,

kaž tež wſchē družiny ſlōdkich palenzow mój kniesam ratarjam a ſaſopſchedawarjam w dobrej tworje najtunischo poruczamoj.

Ginzel & Ritscher,
na ſwonknej lawſkej haſy a na wulkej bratrowskej haſy.

Rosaze kóžki

kaž tež wſchitke družin ujeharowanych kožow kupuje po najwyjſtich placzisnach

Gustav Naucka
na garbarskej haſy čzo. 426.

Nódry vitriol

k wuſhywej pſchenicy, cjeſezenym ratarjam jara tunjo porucza

Carl Noack.

Czerſtwe

Šwinjaze pleza

kupuje **Joh. Wannack**
na ſchulerſkej haſy.

Na pſchedaní

je jena pjetarnja ſkoržmarjenjom a khalmarju, zyle nowa natwarjenia a w dobrym chodu. Wſcho daliſche je ſhonicz pola wobſedžerja **E. Kühna**, zyhelskeho miſchtra w ſchislowje pola Woſportka.

Jedyn žolty pincz, ma mieno „Minto“ poſluchaj, je ſo ſobotu 16. oktobra ſhubit. Sa dobre myto wotedac̄

na garbarskej haſy 426.

Hólczez, ſiž chze klempnarſtwo nauſneč, može pola podpiſaneho hnydem do wuežby ſtupic̄.

Gustav Lehmann, klempnarſki miſchrt pſchi nowej meſchežanskej ſchuli.

Pſchi ſwojim wotkalenju ſ Rachlowa wſchukim lubym pſchezelam najwutrobnischo božemje prajitaj

August Pawoł a Khrystina Albertez.

Krajnostawski bank.

Wobarnowanje a sariadowanje pjenjesow a pjenjeznych sapiżmow.

Podpisany bank s tym wosjewja, so kózdy czaś wot wyszczoszow, towarzstwov a jednotliwych ludzi pjenjes, eselty, dolne wopiskma tak derje t wobarnowanju (santnene) kaž tež t sariadowanju (wotewrjene) pschijima, w pożlenichim padze niz jenž na wulószowanje kredzbuje a wypłaczenie wulószowanych arzijow, prioritestow, sapiżmow, wypłaczomnych kuponow a dividendskich wopiskow atd. wobstaruje, ale tež wscie druhe pschichodne skasania a dżela po žadanju a t lepschemu deponentow wuwieduje.

Woteziszce wuměnjenow ſu na banzy doſtać
W Budyschinje, 19. oktobra 1875.

Krajnostawski bank.

Wotewrjenje khlamow.

Czeſczenym ſšerbam w Budyschinje a wokolnoſci najpodwolniſcho wosjewjam, so ſzym wscie mojich khlamow na mięſzowym torhoſchezu čo. 40 tež na ſchulerſtej haſy čo. 6

wulſtu pschedawańju czaſznikow

po najtunischiſch placzisnach a pod reellej garantiju. Tež poruczą ſwoj najwjetſki ſkład jendzelſtich a franzoſtich bijouterijow, pscheniſtich a fantaziowych artiklow. Teho runja poſkiczą ſo t wuwiedzenju reparaturow.

Wo dobroczynne wobkežbowanie proſy najpotorniſcho

Sölwander.

Přeprōſenje.

Schesta kłowna ſhromadzisna towarzſtwia ſa ſnutſkomne miſionſtwo Budyskeho wołrjezneho hetmanſtwa budze ſo, da-li Bóh,

ſrijedu, 3. novembra 1875

s pschedzeliwnej dowolnoſciu w auli Budyskeho gymnaſija djerzecz. Podpisane pschedzys্যtvo wscie towarzſtowe ſobuſtawu kaž tež wſcieh pschedzelow ſnutſkomneho miſionſtwo t temu podwolniſe pschedezroſduje.

Glowna ſhromadzisna ſo popoldnu w dwemaj ſapoczni. W njej ſo wo naležnoſczech ſeſzowazeho djeſtſkeho porjada ſedna. K temu ſo pschedzankne pschednoſtka t. pređarja Hikmana ſ Dreždjan wo ſobudželanju knienjow na polu ſnutſkomneho miſionſtwo.

W Budyschinje, 15. oktobra 1875.

B. ſ. Wagdorſ,
pschedzyna.

Djeſiński porjad:

- 1) wotewrjenje,
- 2) roſprawa,
- 3) powieſcz wo ſaloženju dječiwoſczeſtich ſjenoczeſtow,
- 4) wuradzenje wudawkom,
- 5) pschednoſtka t. pređarja Hikmana ſ Dreždjan wo ſobudželanju knienjow na polu ſnutſkomneho miſionſtwo.

Sahozjenje ſlepocze, po najwetſzichim, bjeſboloſnym a bjeſboloſnym wacznym. Něhdze 300 ſbožomnie operirowanych. Wocžolekar Dr. K. Weller ſen. w Dreždjanach (Victoriastraße 4).

Rheža na pschedan!

Napſcęzino Mörbihez mlynej ležaza maſ-ſivna kheža č. 40 na Židowje, ſ forezmarſtum prawom a derje ſaloženej hahrodu, ſwojego położenia dla ſa kózde wiſtowaniye ſo hahoda, je po ſpodochnym wuměnjeni ſhy-dom na pschedan.

Blízſche móže ſo ſhonicz w expediziſi tu-ty ch nowin.

S tnym wosjewjam najpodwolniſcho, ſo mam doſpolny ſkład brünnſtich tkannow ſa ſukne a tholowy, kaž tež artikle wſchitich družinow ſa kniesow, po ſprawnych a najtunischiſch placzisnach,

No woscze ſa ſerbſte pjeſle a jak, ſchorzuchi a ſukne teho runja poruczam.

W Kamjenzu. Karl Fiedler,
na torhoſchezu.

Zena najwjetſchich nemſtich fabrikow pschedzys্যpoda mi ſkład ſuknjarzych a pjeſzowych ſtupniow, runje tajkich ſelov w kózdej wulkoſci, kotrež runje kaž ſwoje knihiwjaſarske, papjerowe a galanterijowe twory najpodwolniſcho poruczam.

M. Weiser,
w Budyschinje na ſitnej haſy.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tutón, ſe starodawnych czeſkow dopokaſany, ſe najlepſich ſelov a koriſenjow pschedzys্যhotowanu pólver, po jenej abo po dwemaj kózomaj wſchēdnie kruwom abo wołam na prenju piwu naſypany, pschedzys্যporej wobzernoscz, ploži wſele mlóku a ſadzēwa jeho wokljenje. Psakcik placz 40 np. a je t doſtać ſu w hrodowskej haptlyz w Budyschinje.

Lampertowy ſlawny baſham pschedzys্যwicz ſo hižom nimale 100 ſet nałožuje pschedzys্য rheumatismus — bolegu wicž — drjenje w ſtawach — bo w plezach — kribjetbolenje atd. — Se ſnal tym ſelenym wulózowanjom doſtać ſa 1 a 2 marzj we wſcieh haptlykach ſakſteje.

Wola knihiwpa ſe Edwarda Rühla w Budyschinje ſu wulókhe a tam ſa 50 np. doſtać ſu Reductions-Tabellen für Getreide, Sämereien und Hüſtenfrüchte. Woſ L. Behra.

S pomozu tuteje knihi mojegh kózdy czaſh hnydom widzecz, ſak wſele 170 pt. pschedzys্য, 160 pt. rožki, 140 pt. ſečmenja, 150 pt. rapſa a 180 pt. druhich ſuſtezinatich pložow placz, hdz 100 pt. (50 filogramow) teſko a teſko kroſtutuje.

Štvortlétne predplata
we wudawařni 80 np.
ana němskich póstach
1 M., z přinjesonem do
domu 1 M. 15 np.
Kózde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki kíž maja
so we wudawařni Serb.
Nowin na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedač, pláci so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 44.

Sobotu, 30. oktobra

1875.

Tatarſka bitwa.

Powiedančto i lata 1241.

(Potraczowanje.)

Jako běchu rycerjo a jich wobrónjeni ludžo čerwjene kschijiski dostali a ſebi na ramjo pſchipnyli, k ſnamjenju, ſo chzedža, kaž je Khrystus ſa wſche cžlowejſtwo na kſchiju wumrječ, tak tež woni, jeli trjeba, ſa kſchecjanſtwo wumrječ, dha chyzsche ſo wjerch Hendrich ſe ſwojimi rycerjemi ſaſo na liegniſki hród podac̄. Ale jemu prajachu, ſo je ſ daloka cžrjodžic̄ka jěſbnych widzeč, kotsiž najſkerje k njemu pſchinu. Duž woni poczaň a bě bóřh widzeč, ſo woni ſasfak bliže čerja. Bě to Stanisław, ſmužiteho Wladimira bratr. Jako bě ſo ſe ſwojimi ludžimi k Hendrichej pſchiblizil a jeho cžesčomu poſtronil, woni k njemu rycerj: My ſmy, nadobny wjerch, pſchijechali, ſo bychmy ſ twojimi ludžimi naſch polſki kraj nad tým pohanau wjecželi, wot kothych dyrbi tajſku niſu a tajſe horio čerpice. A dowol, ſo cži nowu, wažnu powjescz praju. Wone ſo ſdasche, jako budžiſche Beta Chan po bitwie njeſdaloko Chmelnika tež do Wuherſeje cžahnyč chyz, hdžez bě ſo hróſvny Batu naſtají. Won ſo hžom na to hotowasche, jako, kaž ſym na ſtradžnych pucžach ſhonil, njenadžižy Batu k njemu pichijech a wſchón njemdry ſo ročesche, ſo chze lud a kraj w Schlesynskiej ſ křivu a wohnjom ſa to khostac̄, ſo ſu w Nowym Měſeče Tatarow morili a jemu wſali, ſchtož won ſubo měſeſche. Schto je poſlensche bylo, to ja wuhudac̄himožu, ale tak wjele ja wěni, ſo wjerch ſem pſchicžehnje, jeli jeho Bóh předy njesahubi abo jeho žolny rěti Obrý njepožreja. Wójwoda Měſečiſlaw ſmeje pak w tu khwili cžejke cžafy, pſchetož ja ſo boju, ſo je jemu Batu hžom do kraja panjil.

Jako bě wjerch Hendrich to klyſchal a wójwodu Stanisława wutrobnje powitał, won ſ nim a ſe ſwojimi najblawniſhimi rycerjem ſ radu ſkladowasche. A woni wobſankných, ſo by čerwjenski rycerj ſe ſwojimi ludžimi naſojtra do Wrótslawja abo hiſcheze dale jechal a ſo předy njevróčil, dyzli ſe wěſtoſe ſhonil, hac̄ ſo Batu wo prawdze pſchiblizuje a kaž je ſo Měſečiſlawej, opolſtemu wójwodze, bjes tym ſeſko.

Cžerwjenski rycerj bě ſ tym ſpokojny a wráži ſo ſ wjerchom Hendrichom na jeho hród, pſchetož tam jeho mandželska ſe ſyňkom pola wjerchomeje macžerie Hedwigie w tu khwili pſchebhvalſche.

Tam jej won bóřh wuporjeda, ſchtož běſhe ſhonil a ſchtož běſhe jemu poruczené, a proſchesche hñydom knjenju Hedwigie, ſo by jeho mandželska a jeho ſyňk pola ſyje wostac̄ kmeļo. Knjeni Hedwigie na měſeče do teho ſwoli, ale jeho mandželska, kotaž běſhe pſchi tých powjesczach kaž woněmjená ſtaſa, jemu na jene doho ſ nohomaj padze, a jeho ſ tſchepotathm hñydom pſcheshche, ſo by ju ſobu wſal. A jato wſchitkón pſchelapujeny, ſo pſcheshche, ſchtož

bjes tym ſ Božidarkom budže, dha wona wotmolwi, ſo budže wěſeje pola knjenje Hedwigie najlepje ſhowany, hdž by jeho ta pſchi ſebi wobſhovac̄ chyzla. Tale pak to hñydom ſlubi. Ale, rycerj čerwjenski rycerj k ſwojej mandželskej, cžeho dla chzech tajſe wobčeznoſeze na puežu a tajſi strach pſched pohanami wuſtač, hdž by tola tudy w dobrým měreje pſchebhvalac̄ mohſa. A wona wotmolwi. Njedopominich dha ſo na to, ſchtož namaj minich Čaſław rycerj, jako naju wopuſteči, mjenujz ſo dyrbimy k njemu do Wrótslawja pſchinu, hdž nam wot Tatarow strach hroſy. A neje to porſt Boži, ſo tam runje Lebje ſeſetu, podkotrehož ſafitanjom móžu najlepje do Wrótslawja pſchinu, wobſebje nětko, hdž je Božidark pod dohladowanjom knjenje Hedwigie derje ſastaraný! A jeje mandželski ſkonečnje rycerj, ſo chze jej jejnu volu ſeſinic̄.

Swonjenje ſwonow, wrijefotanje bubonow, ſchrjebotanje trumpetow, ſchęzerzeńje broni, holk ludži a ſkotu čerwjenskemu rycerzej napschecživo ſchumjeſche, jako won ſe ſwojimi ludžimi do města Wrótslawja nuts jěchaſche. S druhje ſtrony wójwoda Měſečiſlaw, kotrehož běchu Tataro ſibili, ſe ſytkom ſwojeho wójſka do teho ſameho města cžehnjeſche, ſo by tam někotre hodžimy wotpočynk a ſo potom k liegniſkemu wjerchej Hendrichej podaſ. Wobrónjeni měſeſzenjo pak pod ſwojimi natjedovarjemi na murje, město wobdawaze, khwatachu, ſo bychu nadpad Tatarow wotraſyč pſtali. Ale woni měſachu k temu mało dowěrjenja, dokelž běſhe wobſah města jara wobſherny. Duž chzyc̄hu ſo jenož tak doho wobarač, hac̄ jich ſony a džecži ſe wſchém kublom na tak mjenowane pěſti tamu ſtronu rěti Odry pſchekrocža, hdžez biftopſta zyrkej ſteji. Potom, kaž běchu wuzinili, chzyc̄hu město ſami ſapalic̄ a ſo tež na pěſti ſežahnyč.

S mulkej prózu ſo čerwjenski rycerj pſches ſud, na pěſti khwatajzy, k kloſchtrej kwyateho Wójwodę pſchecžiſche a na jeho praschenje, ſa minichom Čaſławom bu jemu prajeue, ſo je tón w zyrkwi. Won ſo tam ſe ſwojeh ſenjenju poda a trjechi Čaſław, jako tón cžichu Boži wſchu džerjeſche. Po dokonjanej ſhwatocžnoſezi wobaj k njemu pſchistupiſchtaj a won jeju wutrobnje witaſche. Ale předy hac̄ móžachu dale rycerj, dha ſo wſchelaki lud do zyrkwi wali, nad tým žalosežo, ſo dyrbi dom a dwor wotſajic̄ a pſched pohauami cžefac̄. A Čaſław k rycerzej a jeho mandželskej rycerj: Tež my tu wostac̄ njeſožem, pſchetož po wěſtých powjesczach ſu Tataro hžom bliſto. Duž mi, knes rycerjo, Waſchu knjeni khroble dowercze; ja jū ſ drohimi ſwiatym ſudoſiem, naſcheho kloſchtra ſobu na pěſki woſmu, a Wam ſa to rukuj, ſo budže tam derje wukhowana. Wy pak ſo njedlijeze, ale wročeze ſo bóřh do Liegnika, dokelž vyschče hejnak Tatarjam do ruky panjež móhli, hdžez vyschče tu dlehe wostali. Cžehnje ſ Bohom, a wojuječe ſe ſwojim dobrým mječzom ſa ſhwatu ſchęſijsansku wěru. Waſcha cžesč budže hiſcheze w pſchichodných ſet-

stotkach žiwa a budże ſo na Wasche ſzwérne ſtukowanje ſa Bože kraleſtwo hiſčče doſko ſ kħwalbu ſpominacż.

Ja chzu po Waschich ſłowach cžiniež, rjekny cžerwjenſki ryčeř a praji jemu a ſwojej mandželskej wutrobné božemje. Potom ſawola wón ſwojich ludži a cžerjeſche ſ mięsta. Tam wuhladaču, ſo ſo ſ ranju wjeli wjew palesche, kotrež běchu Tatarjo ſapalili.

(Poſtracžowanje.)

Ssudniſke jednanje.

(B. N.) W žudniſkim pſchepytanju pſchecžimo wěſtej Rumličowej atd. běſche rybač Michał Wórd a ſ Delnjeje Hórti ſlědowaze prajit a ſ pſchižahu wobtwjerdžil: Ja ſym Rumličowu na pomjenowanym polu běrný ſopacž widžil, jako ſo ſ daloka pſchi-bližowach, hewak je ſo tež pſched žandarmom a wjehným rychtarjom wuſnała, ſo je tón najmjeñſhi měch běrnov kranyla atd. Tole požleňſhe wuprajenje bě Wórd a tak daloko porjedžil, ſo je ſo to Rumličowa jenož jenemu teju pomjenowanemu, pak žandarmie paf rychtarjej teho paduchſtwa wuſnała. Wot teho, ſo je Rumličowa ſ temu ſtala, pak žane ſłowo wěrno njebe a bu teho dla Wórd a dla faſchneho ſwědečenja a pſchižahanja ſ njekedžbnoſeze pſched žud žadany a bu pſchecžimo njemu 22. oktobra ſjawne žudniſke jednanje wotdžeržane. Pſches ſhwědkow, jako pſches žandarim Libſchu a rychtarja Frenzela ſ Delnjeje Hórti, kaž tež pſches rychtarja Kunata ſ Dobroſchez ſo wopokaſa, ſo běſche Wórd a wo prawdze něſhto wopacžne wobpſchižahat. Wón to tež ſam praji, rjekny pak, ſo te ſłowa, kaž ſu w protokolle napíſane byle, prawje ſrošymit a teho dla myžlii njeje, ſo něſhto faſchne wobpſchižaha, woſebje dokelž běſche wot žandarmy Libſche ſkyſchał, ſo je tutón wuſlědžil, ſo tón najmjeñſhi třioch, na polu namakanych měchow Rumličowej ſluſha, ſ cžehož je potom to měnjenje w nim nastalo, ſo je Rumličowa wo prawdze na tym poli běrný kranyla. — Šzud drje praji, ſo je Wórd a něſhto wopacžne ſ pſchižahu wobtwjerdžil, wupraji jeho pak ſa njewinowateho, dokelž ſo njebe dopokacaz hodižlo, ſo je pſchi wotpołożenju pſchižahi njekedžbnoſež wopokaſa, ale ſo temu, ſchtož je ſo protokollitowalo a jemu prjódcežitało, dorosymit njeje a je teho dla w bludže ſajath byl, kž ma ſo ſamolwicž.

Nowy dokhodny dawk.

Dokelž je knies P. A. w čiſle 42 Serbſkich Nowin ſ nowa ſiwoje njeſpodobanje (ſ wuměnjenjom někotrych prascheniow) na wſchelakim ſtukowanju diſtriſtnych komiſijow wupraji, dha my w tajtum nastupanju na naſche wulkadowanie w čiſle 39 a 41 poſtaſujemy, po kotrejž ſo bjes doſpolneho ſnacža pſchedunjeta, wotſchazowanju podežižnjeneho, wjeli prajicž njeſhodži, hacž je do praweje klaſhy ſtajeny abo niž a nam tež ſ zylka tajke roſſuđenje njeſpchiſteji.

Schtož pak njemolnoſež komiſijow, kotrejž dla ſo ſ. P. A. prascha, nastupa, dha drje nihdže na tu ſamú poſtaſali njeſkmy, wjeli wjazy ſam w wſchelake, haj ſamo wopale ſtukowanje tých ſamych w čiſle 41 S. N. ſ tym ſamolwicž pytali, ſo je tež ſim wěz nowa, malo ſapſchiſata a cžegla byla. Jenož na to ſim w čiſle 33 S. N. ſpomili, ſak maja komiſijije po poſtajenju ſalonja ſtukowanje, a njeſkmy hiſčče namakali, ſo by tamne wulkadowanje njeſdokonke bylo.

Gdyž pak ſ. P. A. ſkorži, ſo ſo w jeho diſtriſtu renta wotčahnuła kieje, kaž ſim w čiſle 33 na to poſtaſali, dha pſches to poſtajenje w §. 19. 7. dokhodneho ſalonja, po kotrejž ma ſo

renta wot dokhodneje ſummy wotčahnučež, na žane waschnje horje ſběhnjene njeje. A hdyž ſ. P. A. wo ponijenjeni dawką pſches niždu klaſhu, do kotrejž bě nechtón khorosze abo hewak nečžeho druhego dla ſtajeny, ryci a chze to hiſčče pſchi 11. klaſhy nałożićž abo pſchirunacž, dha je to molenje, pſchetož tak daloko ſmilnoſež ſakonja njeſdže, ale pſchefstanje po §. 16 hižom ſ woſmej klaſhu; — wjeh ſyki ſtak ſo ſo w kždym padže poſku dawk dacž.

S zylka my pak tež lubjerad pſchidamy, ſo by ſtuk wotſchazowanja — woſebje wotſchazowanſke pſchedbystwo — tu a tam w ružy tak někotreho ratarja — wjeli doſpolniſho a prawiſho wuſjedženym byl, ale tón krócz wſho pſchi dokonjanym ſtuku wostanje. Móžemy pak ſ wěſtoſežu prajicž, ſo ſo pſchichodne wotſchazowanje po zyle hinaſhich, woſebje tež tunſhich podložkach a prawidlaſtane a ſo teho dla po wuprajenju ſ. ministra ſ Friesen nowe poſtajenja wuradža, po kotrejž by ſo pſchichodne ſchazowanje ſložowało.

H. R.

Se ſakſkeho ſejma.

So bychmy trochu poſtaſali, ſak ſo w krajnym hospodarſtwje wudawki a dokhody do předka woblicža, dowolamy ſebi ſobudželicž, ſo bu w ſetomaj 1872—73 5 millionow 656 tawſynt 311 toleř wjazy mutſwate, hacž bě do předka woblicžue a jenož 26 tawſynt 272 tl. wjazy wudate. Tajke nalutowane abo narwate milliony chze minister pſchi wurjadnych dawkach (ſa twarby atd.) pſchetrjebacž, ale wón dyrbjeſche w ſejmiſkim poſedženju tajkeho wotmyšlenja dla kžetro wótre rycje ſkyſheež. Pſchetož w druhzej komorje je to měnjenje, ſo maja ſo tajke, ſ džela pſches direktym dawk narwate pjenjeſy dawkidawarjam pſchi dotalnym abo dokhodnym dawkou ſ dobremu pſchilicžiž a je móžno, ſo ſo teho dla tydženja naſpomijene poſtajenje, ſo ma ſo 9 krózny dokhodny, 5½% gruntski a 6½% rjemiſniſki dawk dacž, hiſčče wjeli pſheměni.

S zylka je tón krócz w druhzej komorje mało ſwolniwoſež ſ temu widžecž, ſo ſo ministram jich žadania w nastupanju wudawki a dokhodow dowola, wjeli bole drje ſo w tym po možnoſeži pſchemiſenja ſ lepſhemu dawkidawarjow ſežinju.

Tara lohko by nam bylo, ſobudželicž, ſchtu krajey to abo druhje pſchiniſež abo tež kħoſtjuje, ale dokelž ſnadž cžescenii cžitarjo S. N. wo to njerodža, dha wot teho wothladamy. Jenož na to chzem ſpominičž, ſo ſu krajne ſeleſnizy 19 millionow 600 tħażiż markow wuſjeſe.

H. R.

Swětne podawki.

Němske kħejorſtwa. Na město ujebo knjeſa ſ Burgſborſa pſchindže dotalny krajſki hetman ſ Könneriž jako tajki do Lipſka. — Kral Albert je woprawdžiteho tajneho radžicžela, hrabju Seebacha nad Wujerju ſa ſobustawa prenjeſe komory ſakſkeho ſejma pomjenowanek.

W druhzej komorje bu wón danou ſalon wo nowym dokhodnym dawkui prjódpołożeny. Wſchelazj poſklańzy ſa njón abo pſchecžimo njemu rycžachu a ſda ſo, ſo budže w nim hiſčče to a wono pſchemiſenje.

S Barlina piſoja, ſo je ſo tam němski kħejor 25. oktobra popoldnju w 3 hodžinach wróćil. Krónprynz a prynz Biedrich Karl, kaž minister Kamek a druhý woſebni knježa jeho na dwórnichu witachu. Iako ſo wón ſ dwórnichu do hrodu wjeseſe, jemu lub na haſħač ſylnje ſlawu woſaſe. Dokelž je jeho pućowanje tola kžetro pſchimako, dha wón 26. oktobra na ſybedžen-

skim wotkrycju pomnika, k čeſeckému ministru Steina stajeneho, wob-
dželiſt njeje. Wón tež teho dla němſki rajchſtag ſam wotewriliſt
njeje, ale je ſo to wot podkanzlerja Delbrücka ſtało, dokelž wjerch
Bismarck hſchče ſ Varzina do Barlina pſchijel njeje a ſo tež ſnadž
na rajchſtagſkich wuradžowanach njewobdzeli, jeli ſo jeho ſtrouwoſz
njepolepschi. S rycze, kotrūž Delbrück pſchi wotewrjenju rajchſ-
taga džerzeſche, bě vjeſt druhim ſpoſinac̄, ſo k wurnanju thich wu-
dawkom, kotrež maja wſchitke němſke kraje ſhromadnie ſpaczic̄, 15
millionow markow pobrachtue a ſa mataj ſo teho dla dwaj
nowaj dawkaj napočzic̄, kotrāž byſchtaj tele pjeneyſh wunjeſhloj.
Taſle dawkaj budžetaj dawk wot piwovarjenja a dawk wot ſkutko-
wanja na tak mjenovaných burſach. — Hac̄ pak rajchſtag piwarski
dawk pſchijwoli, to ſo hſchče praſcha, pſchetož dawk, kiz je ſo
bě hac̄ dotal wot piwovarjenja ſpaczic̄, by ſo po nowym ſa-
fom podwojic̄ měl a kłedſtwo by bylo, ſo by ſo potom piwo
dróžſho ſpaczic̄ mělo. — Vjes tymi wudawkom, kotrāž dla
mataj ſo taj dwaj nowaj dawkaj ſawjeſc̄, je dodawk k wudawkam,
kotrež ſu wójſka dla trjeba a ſu te ſa lěto 1876 na 250 millionow
markow wobliczene, to je 7 millionow wjaz, hac̄ konſche ſlěto.

W Leschnje ſo wóndanjo tſjo ſapoſklańzy ſa pruski ſejm wu-
ſwolachu. Dokelž w tutym woſbnym woſkřeſu nimale teiko Pola-
kow kaž Němzow bydli, dha běchu ſo ſ wobeju ſtronow kandidac̄ji
k wuſwolenju prjódſtajili. Wuswolesche ſo wot ranja hac̄ do
wjeſzora w 9 hodžinach a to wot tak mjenovaných wuſwoleniow
(Wahlmännern) a buchu ſkónczniſe wſchitzu tſjo polſzy kandidatojo
ſ 251 hloſkami pſchec̄iwo 249 wuſwoleni.

S Bajerskeje piſhaja, ſo je wjetſchina tamniſcheho ſejma
adreſu na krala wuradžila, w kotrež na ſkutkowanje nětčiſcheho
bajerskeho ministerſtwa ſwarja. Kral pak deputac̄iju, kotrāž chyſche
jemu tule adreſu abo piſmo pſchepodac̄, pſched ſo pſchec̄iſt njeje,
ale je ministerſtu poruczil, ſejm wotdženic̄, to rěla, ſapoſklańzow
domoj poſzlac̄ a dalshe wuradžowanja ſastajic̄. Spoumjenia wjet-
ſchina njeje ſ tym ſpoſojna, ſo Bajerska pod němſke hſzorſtvo
hluſcha a chze teho dla nětčiſche bajerske ministerſtwa rad wotbyc̄,
dokelž to na ſtronje němſkeho hſzorſtva ſteji. Wysche teho ſo tež
tejle wjetſchinje nowe ſakony, w Bruskej w naſtupanju katholſkych
duchovnych date, njeſlubja.

Austria. Winske rajchſrath, to je: ſapoſklańzy awſtriskich
kraju, w ti ſtronu rěti Litawy ležajich ſu ſo tež ſhromadžili,
ſo buchu nowych ſakonow dla radu ſkładowali a dawki a dawanja
wuradžowali. Čeſzy ſapoſklańzy, kotrāž je 30, na rajchſrath
pſchichli njeſzhu a hžom wjele ſlět na njou njeſhodža, dokelž jón
ſo njepotřebny ſpoſnawaja; pſchetož, praja woni, naſch čeſki
ſejm ma to ſamto prawo, kaž winski rajchſrath. Naſhemu čeſfemu
ſejmej (landtagej) ſu drje tole prawo wſali, ale na winski rajchſ-
tag tola njepońdžemy a budžemy wjele wjazy tak dolho čatac̄;
hac̄ nam naſche prawo ſaſo dadža. — Polſzy ſapoſklańzy (Gal-
iſzije) chzeđa tež rajchſrath wopuſtcej, jeli jim to prawo, ſo
hmedža ſo galiziſke ſchulſke naležnoſc̄e jenož wot galiziſkeho ſejma
wobſtarac̄, wosmnu. Pſchetož jedyn němſki ſapoſklańz je na rajch-
rac̄e tón namjet ſtajil, ſo by tole prawo na winske miſtterſtvo
pſchec̄hlo.

Italia. Wopyt němſkeho hſzora je ſo po wopjetſzach wſchit-
kych nowinow jara derje radžit. W Milancie činjachu měſčezemjo,
ſchtož možachu, ſo buchu ſjawniſe poſkafali, tak wjazko hajſkeho wj-
ſkeho hoſc̄a čeſeča, a italſki kral ſe ſwojej ſwójbou tež na wſche
waschnje poſkafasche, tak lubo jemu je, ſo je němſki hſzor k njemu
na wophtanje pſchijel. Prěnje dny wophta bě ſtajne rjane wjedro

a duž možesche ſo wſchitko derje radžic̄, wophtaje pak pſchyna
parada 27,000 muži italſkeho wójſta. Teho runja běſche poſhwě-
czenje města Milana jara krafne. Poſhlenje dny pak je ſo rjane
wjedro pſheměnilo a mějachu tam, kaž myh tudy, ſtajny deſhcz, tak ſo
ſo wophtanje někotrych městow, kaž bě předy poſtajene, ſtac̄ njemozesche. So bě to wobydlerjam tutych městow, kotrež
běchu ſebi tajſkeho wophta dla wulſe khóſty činili, jara njeſlubo,
môže ſebi kóždy myſlic̄. — Němſki hſzor je wſchelatim
woſebnym italſkim knježim wjazke řady wudželiſt a italſki
kral je wjazke italſke ordeny tym knježim ſpožec̄it, kiz běchu ſ
němſkim hſzorom pſchijeli. Italſki kral je tež milanského měſch-
čanouſtu ſa hrabju pomjenoval, dokelž je wón dla wophta němſkeho
hſzora wſcho nanajlepje pſchihotowac̄ daſ.

Schpaniſka. Karliſtojo twjerde město ſebastian hſchče pſchec̄zo
we woblegenu džerža, ale je ſedom dobudu, tak ſo jich tſelenje
nižo druhe njewuſkufuje, hac̄ ſo domy měſčezanow dale a bole
ſahubi. Vjes karliſtami a kralowſtimi woſakami ſu ſaſo někotre
bitwički bylo, ale to jedyn ſhonic̄ njemozé, ſhoto je po pracnym
dobył, dokelž ſebi kóžda ſtrona dobyče pſchipikuſuje.

Ruſowska. Ruſojo ſu hac̄ dotal hžom wjele pjenyes ſa
ſwojby herzegowinſkich a božniſkich hſchec̄zjanow, kiz pſchec̄iwo
Turkam wojuju, nahromadžili. Město Moſkwa je jím ſamo 20,000
toleč poſkalo.

Buſhnia a Herzegowina. Turkojo, hac̄ runje ſu doſež wulſe
wójſko pſchec̄iwo buſhniſkim a herzegowinſkim hſchec̄zjanam poſkali,
tola nižo pſchec̄iwo nim wudobyc̄ njemozá, wjele wjazy wſchudžom,
hžez ſo ſ tamniſchimi hſchec̄zjanami bija, wulku ſchłodu čerpja.
A dokelž ſu woni a tež hſchec̄zjenjo koło wokolo wſchón kraj wu-
puſcili, dha dyrbja ſebi zyrobu ſ daloka poſzlac̄ dac̄. Tam pak
žane ſmiane pueže njeſzhu a duž ſo jim zyroba na mulach abo wo-
ſlach ſezele, ale dokelž to hſchec̄zjenjo hufio wotpaſku a jim zyrobu
wotbija, dha maja turkowſzy wojazy doſež nuſy čerpic̄. Pjenyes
jim ſ Konstantinopla tež njeſzčelu, tak ſo w nowychim čaſu tež
herzegowinſkim a božniſkim Turkam niz jenož zyrobu, ale tež pje-
pjes ſ gwaltom bjeru. So pak ſo tym to njeſlubi a ſo Turkojo
na ſwoje wójſko tež hſchitve hladaja, to môže ſebi kóždy myſlic̄.

Sſerbia. Skupſchec̄zina (ſejm) je po ſwojej wjetſchinje wob-
ſankuſla, ſo ma ſo Turkam wójna pſchipowiedzieſ, dokelž turkow-
ſzy wojazy ſtajnje do Sſerbijs ſadaja a rubja, pala a morduja.
Skupſchec̄zina je teho dla poſkelswo na wjerch ſeſtva Milana poſkala,
kotrež ma jeho proſhyc̄, ſo by wón wſcho k wójnje pſchihotowal.

Ze Serbow.

S Buduſhina. Rjane a buſhe wjedro, kotremuž běchmij
w běchu někotrych lět, mohł rjez, zyle pſchivukli, hac̄ runje druhdy
doſež na nje ſkoržachm, je ſo, kaž ſo ſda, zyle wot naſh wotpaſku;
pſchetož nimale dwě njedželi mamy luty džeshezkojty čaſ, kiz je
wysche teho tež doſež ſhymy; tak ſo bě tón tybžen hžom
žněh na lužiſkych horach wižec̄.

— Tudomna nowa ratarſta ſchula ma hac̄ dotal 15 ſchulerjow.
Vjes nimi ſu ſ naſheje bližſeje wokolnoſc̄e: Jan Schnieder ſ
Komſka, Gustav Klaus ſ Daliz, Jan Ernst Kasper ſ Delnjeje ſórk, ſ
Ernst Kurjo ſe Žarkow, Michał Domch ſ Koſarz, August Bär ſ
Wulkeho Woſeka. Ŝewak hſchče ſchtyrjo ſchulerjo na wuczbje
džel bjeru.

* S Nježwac̄zidla. W poſhedzenju ſchulſkych prjódſtejer-
jow džen 14. oktobra bu na město naſheho dotalneho zyrkwinſkeho

wucžerja knjesa Herzoga knjes wucžer Frenzel w Saryczu ja nascheho nowego zyrtwinskiho wucžerja, organistu a spěvarja wuswołeny, kiz nětko 2. dženja 1876 swoje nowe saſtojstwo nastupi.

Přílopk.

* W Žendželskej su w ſaintžených dnjach ſ nowa ſylne deſchę a wulke powodženja měli, tak ſo su w někotrych ſtronach poła zdalek ſlazene. Tež ſu wſchelake wzy a města na tvarjenjach jara ſchfodowate a tu a tam tež čowjekovo w torhazych žolnach ſwoje živjenje ſhubili.

* Vjes Tulu a Kurskom (w Rusowſtej) mějachu w noz̄y 18. oktobra tak wulki ſněhový mječel, ſo na ſeleſnižy, kiz do Moskwy wjedze, 6 hodžinow jefdžicž njemožachu.

* Ludžo, kotsiž čhzedža ſo na wjedro wuſtejcz, wěſchęza, ſo ſyua ſurowa njebubž, ale pſheměnja. Do hód budže ſo mjerſnjenje, ſněh a deſchę w krótich čzaſach wotměnječ, po hodžach pak w dleſhich. W decembru a januaru budža ſylne wětry.

* „Baſnič“ piſeč ſ Hròdka: Naſch wokrjeſhny wobjerk je wuſicžit, ſo je w měſeče Hròdku 100 a w bližšej woſkoňſeji 20 korežinow. Dokelž na město Hròdk 10,000 wobydlerow, dha pſchinidže pſchezo na 100 člowjekow jena korežma. Ale bjes thmi 100 člowjekami ſu tež žony a džecži, kothychž je ſtajnje tſi króz wjazy, hacž muſtich. Duž može jedyn rjez, ſo na 25 muſtich jena korežma pſchinidže. Rjeje to strach? Kaf wjele pjenies ſo njepſchepije!

* W Racžerowje (w Čechach) je ſo 18. oktobra jene ſublo wotpaliko, pſchi čzimž ſo tež pſches 300 huſ ſpalí.

* S Hirschberga pižaja, ſo ſu tam ſaintženy tydženj wulke wětry měli a ſo ſu bliſke horę hižom ſe ſněhom pſchitryte.

* Jedyn předawſchi ſakſki wyschł, knjes ſ Arnim, nětko rycerſtubler w Bajerskej, běſche wondano 22 ſakſkich offiſierow na hontwu pſcheproſyl. Woni tež hižom na poſtajemym dnju tſelachu, ſchtož na deindžechu, ale po khwili ſo jedyn žandarm pſchivoda a prascheſe, hacž maja knježa pſcheproſheni hotežo hontſke kartki. Žadyn žaneje njemějſe a woni dyrbjachu teho dla něhdje 700 bajerskich ſchepnakow ſchraſy ſaplačječ.

* W Frankfurcie nad Majnom je ſo wondano jena židowska ſamilia Kacžerječ dala. To je tam ſa krótki čzaſ hižom ſcečja ſwójba, kotaž je k kacžerjanſtwu pſcheproſyla.

* W Lipsku wějehše jedyn 3ſtěny hólz to njesvože, ſo hornz ſkopa powali a ſo pſchi tym tak wopari, ſo dyrbjehše rafajtra wunirječ.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Praj wſchal, Motko, je dha to dowolene, ſo ſenjeni mužojo holzy domoj pſchewodžea?

Mots Tunka. Ně, khiba ſo ſu Turkojo, pſchetož Turka ſmě wjaz hacž jenn žonu měčž.

H. D. Ach tak, ale pola naž tola žani Turkojo njeſku.

M. T. Kacžinjanſki nôzny majchtař to ſlepje wě, pſchetož jaſo mukoježanſky Turkojo ſ holzami pſchiczezechu, dha wón wolaſe: Čzincze, ſo ſe wzy pſchinidžecze, tudy žanyh Turkow njetriebamy. A Mukoježenjo dyrbjachu pſched nim zoſacž, kaž Turkojo pſched Herzegowinrami.

Cyrkwinske powjesče.

Wěrowanaj:

Michałſka cyrk: Jan August Hilbenz, polcenik w Bórkū, ſ Mariu Madlem: Michaljev ſe ſeſtjez.

Aſchježni:

Pětrowitska cyrk: Herman Ota Bruno, Jurja Miežka, měſchězana, khežer a cigarifabrikanta, ſ.

Michałſka cyrk: Ernst August, u. ſ. w Hornjej Šinje. — Anna Maria, Koral Augusta Pjetři, wobydleria pod hortlinom, dž. — Anna Maria, njebo Koral Bohuwera Barušcha, korbieria na Židowje, dž. — Maria Theresia, Anna Augusta Urbana, pohouča na Židowje, dž.

Smrječi:

Džen 14. oktobra: Jan Schmidt, khežer pod hrodom, 71 l. 7 m. 20 d. — 15., Koral Herman, Handrija Bohuwera Augusta, pohouča pod hrodom, ſ. 2 m. 20 d. — Koral August Nowak, ſaluwoſedžborař w paperniku, 65 l. 3 m. 22 d. — 17., Jan Dubki, khežar we Bultim Bielekowje, 54 l. — Adolf Pawol, Žana Probst, murieria w Dobruſci, ſ. 5 m. 6 d. — 19., Augusta Wilhelmina, Koral Augusta Schlezenzeria, wobydleria na Židowje, dž., 2 l. 2 m. 13 d.

Čzahi po ſeleſnižy.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Botjeſd ſe Šhorjelza	140	30	325	755	1115	245	515	715	1028
Ľubija	25	35	65	840	1225	335	550	80	115
Buduſčina	235	45	645	915	1240	410	620	85	—
Bijtopiž	spěchun czaſh	430	720	950	115	445	645	910	—
Raděberga	—	50	750	1025	150	520	715	945	—
pſchijed do Draždjan	345	525	820	1050	215	545	740	1010	—

S Draždjan do Šhorjelza.

Botjeſd ſ Draždjan	—	630	915	1210	340	50	80	1115	1227
Raděberga	—	75	955	1245	415	535	830	1145	sp. czaſh
Bijtopiž	—	740	1030	120	445	615	95	1220	—
Buduſčina	—	815	116	220	520	630	945	1235	121
Ľubija	60	90	1145	240	60	780	1025	130	28
pſchijed do Šhorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	84

Telegraſki bureau w ſaintženym tvarjenju poſta na bohatej hazi je kóždy džen wotwreny wot rano 8 hacž wječor 9 hodžinow.

Placžisna žitow a produktow w Buduſčinje.

23. oktobra 1875.

Žitowy dowos: 3714 měchow.	Na vikaſh wot ml. np.	Na burſy wot ml. np.
Pſcheniza 50 kilogramm . . .	9.82 11.31	9.97 11.31
Rožka = = . . .	8.73 9.2	8.70 9.2
Ječmen = = . . .	7.83 8.15	7.97 8.15
Worž = = . . .	8 — 8.50	8 — 8.50
Hořč = = . . .	— — —	— — —
Woka = = . . .	— — —	— — —
Klaps = = . . .	— — —	— — —
Zahly = = . . .	16 —	— —
Hejdusčka = = . . .	19.70 —	— —
Berny = = . . .	1.67 1.95	— —
Butra 1 = . . .	2.80 3.20	— —
Sýno 50 = . . .	5 — 5.50	— —

Kóz pſcheniza po 170 punt.: 17 markow 20 np. (5 tl. 22 nřl. — np.) hacž 20 ml. 48 np. (6 tl. 48 nřl. 8 np.) — Kóz rožki po 160 puntach: 13 ml. 77 np. (4 tl. 17 nřl. 7 np.) hacž 14 ml. 17 np. (4 tl. 21 nřl. 7 np.) — Kóz ječmienja po 140 puntach: 10 ml. 65 np. (3 tl. 16 nřl. 5 np.) hacž 11 ml. 21 np. (3 tl. 22 nřl. 1 np.) — Kóz worža po 100 puntach: 2 tl. 20 nřl. hacž 2 tl. 23 nřl. — np.; hořč: — tl. — nřl. — np.; woka: — tl. — nřl. — np.; Zahly: 5 tl. 10 nřl. hejdusčny kruhy: 6 tl. 17 nřl. — np.; Berny: — nřl.; butra — tl. 25 nřl. hacž — tl. 28 nřl.; sýno po 100 puntach: 1 tl. 20 nřl. — np. hacž 1 tl. 25 nřl. — np.

Möblowy magazin

na herbskiej hafii
č. 20.

wot Augusta Jannascha

na herbskiej hafii
č. 20.

fyscherskeho mischtra w Budyschinje

porucza swój wulki skład möblow se wschelakich drzewow, faž tež wěna (Ausstattungen) po najtunisichich placzisnach.

S tutoim wojewiam najpodwolnišcho, so mam dospolny skład brünnskich tkaninow sa

Kutuje a tholowy,

faž tež article wschitkich druzinow sa kujesow, po spravnich a najtunisichich placzisnach.

W Kameńzu.

Karl Tiedler,
na torhoschezu.

Wulki wubjerk lama, fiz so po pěkných muštach f drásczinami (flejdam) hodži, barchenty, faž tež barchenty f podschiwkam (futerbarchenty, tak mjenowany biber) ja w zylym a po jenotslym po najtunisichich placzisnach poruczam.

Sa žop ſchedawarjo doftanu je po fabrikskich placzisnach.

Ernst Pech
na žitnych vifach.

Muska aukzia.

Pondzeli, 1. novembra, dopoldnia wot 9 hodžinow budža
so pschi hosczeniu „zum Bollhaus“ w Ruhlandze
po wotwierzeniu ruhlandsko-lauchhammeriskeje železnicy psches lastacze mojego formanjenja
mi wjazy nijepotriebnych

**18 koni, 10 czecheskich woſow, faž tež wschitkou
f temu žlisczazym grat**

ſtawnje na pschebadžowanje pschedewacž.

Konje, bjes nimi 3 perſcherony, ſu wschitke mlode, ſylné a derje czechaze, woſy,
bjes nimi 7 ſchtuk 4 zolowych, w najlepšim rjedže, teho runja tež grat. Ma kupjenje
ſmykleni ſu pschezelniwie na to pscheproſcheni, f pschispomnjeniom, so ſo taſka dobra
kupna ſkladnoſež bory ſažo nijepoticež. **Gottlob Mansch**, formanski knies.

Drzewowa aukzia.

Schtvortk 4. novembra 1875 budže ſo na njeſhwacžiſkim reviru, we wotdželenju
24a, 23g, 22f, dopoldnia wot 9 hodžinow:

100 thójnowych wuležowanych hromadow,

8 ſtohow kusichizovych ſchęzepow,

135 ſylnych kusichizovych hromadow

na pschebadžowanje pschedawacž.

Shromadžisna dopoldnia $\frac{1}{2}$ 9 hodžinow na starej tulowskej droſy, hdzej ſo ſchewoſko-dubrawski pucž ſchizuje.

W Njeſhwacžidle, 26. oktobra 1875.

F. Schulza,
wyschisci hajnit.

Aukzia ſchęzepow na koperčanskim reviru.

Wutoru 2. novembra t. l. dopoldnia wot 9 hodžinow budže ſo na ſponnjenym
reviru něhdje 200 rammetrow mjechkeho, zyle ſuſeho ſchęzepoweho drzewa ſa hotowe pje-
njeſh a pod wuměnenjem, w aukziji woſewiomnym, na pschebadžowanje pschedawacž.
Egi, kiz wo to rodža, njeſh ſo tehdj pschi koperčanskej hajniſkej kheži w Horoňekach
ſhromadža.

Hajniſka kheža w Koperzach 23. oktobra 1875.

F. W. Hoffmann.

Sahojenje ſleposcze, po najweseſiſkim, bjeſbosloſnym a bjeſ-
operiowanych. Wozjelař Dr. K. Weller sen. w Draždjanach (Victoriastraße 4.) torhoschezu 149.

Kermuſha

niedželu 31. oktobra a pondzeli 1. novembra. Nowopjeczene tykanzy a reje w hoſezeniu we Wozryne.

H. Dietrich.

W wobfedžbowanju!

Kóždu ſobotu rano wot 8 hodžinow ſu pola mje cjopte ſolbaski a cjopte ſolbata (Knoblauch) ſolbaza punt po 80 np.
doſtač.

Gärtner, rěnik
na rožowej hafii.

Jerje, ſopu ſa 1 m. 80 np.,
petroleum, pt. po 16 np.,
kwěčenje, ſchleynski fabrikat, pt. 40 np.,
thoſci, pt. wot 100 np. hacž 150 np.
„palec“, pt. wot 130 hacž 200 np.
zofor, zylk a mléč po jara tunich plá-
cziſnach poruczā.

Heinrich Lindner.

Byta ſo f 1. abo 15. novembra pílna,
sprawna ſlužobna hafia na **III** mjeſcowym
torhoschezu 149.

Mrowoſcze

sa nashimski a ſymski čas ſu dospoluje doschle a poruczam, pſches spodobne mits-
kupowanje w možnosći jara tunje placzisny ſtajecz:

**draſtne tkaniny, polwolmiane, wolmiane a židzane,
hladke, ſmuhaté a farrirowane, ſteppowane-moire-
jowe ſuſnje a ſchorzuchi, mantle, paletoty, jaquethy
a jafi, draſty, mansle atd.**

ſo po mierje po najnowiſchich faconach rucze ſechija.

Jan Jurij Pahn

na torhoſczeju pódla hlowneje straze.

Přeproſenje.

Scheſta hlowna ſhromadzisna towarzſta ſa ſnutſkomne miſionſtwo Budyskeho
wokrjeſneho hetmanſtwo budze ho, da-li Boh,

Brjedu, 3. novembra 1875

ſ pſcheczelniwej dowolnoſczi w auli Budyskeho gymnasija džerzecz. Podpiſane pſched-
ſtwo wſchē towarzſtowem ſobuſtawym kaž tež wſchē pſcheczelow ſnutſkomneho miſion-
ſtwo k temu podwólnej pſcheproſchuje.

Hlowna ſhromadzisna ho popoldnju w dwemaj ſapocznje. W njej ſo
wo naležnoſczech ſejhovazeho dženiskeho porjada ſedna. K temu ſo pſchijankje pſched-
noſck l. předarja Hikmana ſ Drezđan wo ſobudželanju knjenjow na polu ſnutſkomneho
miſionſtwo.

W Budyschinje, 15. oktobra 1875.

B. f Waſdorf,
pſchedſyda.

Dženiski porjad:

- 1) wotewrjenje,
- 2) roſprawa,
- 3) powieſcz wo ſaloženju džeczimotczehnjeſtich ſjenoczeńſtowom,
- 4) wurdženje wudankow,
- 5) pſchednoſck l. předarja Hikmana ſ Drezđan wo ſobudželanju knjenjow na polu
ſnutſkomneho miſionſtwo.

Čeſeſzenym ſſerbam poruczam ſ tutym k prijodkſtejazei ſymje moj wulti
ſkład ſymſkih nadwoblekarjow po 6 tl. a drózſcho, pětne ſlokoñcjoſe
nadwoblekarje 12 tl. a dr., hóntske jopy po $3\frac{1}{2}$ tl. a dr., jaquethy 3 tl.
a dr., ſchlaſroki $5\frac{1}{2}$ tl., hólcze nadwoblekarje ſa hólzow wot 2—14 lét
2 tl. a dr., hólczu draſtu wſchē wulkoſczech po najtunischiſtich placzisnach.

Skafanja po mierje ſo derje a najtunischiſto wobſtaraja.

Gustav Zinthus

na torhoſczeju ſ napscheſza hlowneje straze.

Šitny palenž,

kaž tež wſchē družin ſlódkich palenzow moj
kniesam ratarjam a ſaſopſchedawarjam w
dobrzej tworje najtunischiſto poruczamoj.

Ginzel & Ritscher,
na ſtronknej lawſkej haſzy a
na wulkej bratrowskej haſzy.

Koſaze kóžki

kaž tež wſchē družin ſteharowanych kožow
kuſuje po najwyshiſtich placzisnach

Gustav Raucka

na garbarskej haſzy čzo: 426.

Na pſchedaní

je jena vjeſtarnja ſ korežmarjenjom a kha-
marju, zyle nowa natwarjenia a w dobrym
khodu. Wſcho dalsche je ſhonicz pola wob-
ſedjerja G. Rühna, zyhelfſteho miſchtra
w ſechiſhowje pola Wosporta.

Hólczeſ, kij chze klempnarſtwo nauſ-
nye, može pola podpiſaneho hnydom do
wnebny ſtupicž.

Gustav Lehmann, klempnarſki miſchtr
pſchi nowej miſchęzanskej ſchuli.

Na rycerkuſlo w Deluzej ſkinje ſo ſa
pſchichodne lěto hiſcheze někotri konjazy wo-
troczy trjebaſia.

Wobraſy (bildy) ſo do ſložanyh leſtow
ſaramuſia a pſched pſchihodom procha naj-
lepje wobarnuſia.

Gustav Rāmsdah, knihiſjaſer,
na ſtronknej haſzy 105.

Wotewrjenje khlamow.

Česeczenym Šerbam w Budyschinje a wokolnoſej najpodwolniſho wosjewjam, ſo bym wyshe mojich khlamow na mjaſowym torhoschzu čjo. 40 tež na ſchulerſkej haſy čjo. 6

wulku pſchedawańju czaſznifow

po najtunischiſch placziniach a pod reellej garantiju. Tež poruczam ſwoj najwjetſhi ſkład jendzelskich a franzoſſich bijouterijow, pſcheiſſich a fantaziowych artiklow. Teho runja poſkiezam ſo k wuwiedzenju reparaturow.

Wo dobrzeſiwe wobledzbowanie proſy najpotorniſho

Brawdziwa Oldomerska czchnita a hojaza žalba*) (žadyn tajny ſredk) na ſchachtſiezy (M. RIMGELHARDT) je wot najwyschſich medicinaliſtich ſchtempel ſaftoinſtrwów pruhowan a poruczena psche: wiez, drjenje, ſatſy, lischawu, kuraze woka, wosabjene, psche wſchē wotewrjene, roſdžajomne, roſdželomne, wosabite, wopalene czerpjenja, bolaze leženje, ſahorjenje, ſaczeklisun atd. a je ſo pschi wſchitlič tychle khorhoſczach pſches ſwoju ſpěchmu, wěstu hojazu móz na najlepje dopofaſaſ.

*) Dostacž w ſchachtlaſch po 25 np. w budyskomaj haptkomaj, kaž tež w haptkach w Bifkopizach, Rakezach, Scherachowje, Hirschfelze, Bjermaczach, Woſtrouzu, Herrnhucze, Neugersdorffje, Groſſchönawje, Nowosalzu, Seiffennerſdorffje a w fabrizy w Gohlisu pola Lipſta.

NB. Vjes horla wuziſtečaneho ſchtempla žalba prawdziwa njeje.

Sſnkuowym a bukſkinowym ſkład Otto Fendler w Budyschinje

na fotolnej haſy 115

porucza wulki wubjerk ſcherych, czornych, módrych, jachno- a czemnoselenych huknow, czornych bukſkinow, trikotow, ſatinow a kroiselow, czemnych kaž tež jachnych ſtrich, naſymskich a ſymskich tkaninow, teho runja jacquettowych, paſetowych a ſymkonad-woblekarſkih tkaninow w doubléjn, eſkimou, ratineju a ſlokenieu czorneje, bruneje, ſchereje a módręje barby.

Pſacjnym ſu jara niſke. Wot wſchitlič artiklow ſu najtunishe a najdržiſhe na ſkładze.

Reinholt Truöl

51 na žitnej haſy 51

porucja ſwoj, na maſy derje naſrijadowany ſkład hukna, bukſkinow, donklow, ſama atd. k dobrzeſiwej wobledzbowaniu.

Saſopſchedawarjo doſtanu ſpodoſny rabatt; tež ſo dželba na bok ſtajenych tworow runjo wupſchedawa.

No w o ſc źe

ſa ſerbſte pjesle a jaki, ſchörzuſhi a ſuſtne teho runja poruczam.

W Ramjeńzu.

Karl ſiedler,
na torhoschzu.

Stajnetraſazh ſkład tworow, w placziniſje jara ponizenhch.

Jan Jurij Bahň
na torhoschzu pódla hłowneje Straže.

Sölwander.

Prawdziwy Lampertowý rano-
wy, hojath, czehuith a ſpokoſaz
pleſtr ſe ſnatym ſelenym wuſaſowaniom
je ſebi ſa 96 lét najwjetſchu khwalbu do-
był, je ſekarſzy pruhowan a poruczeny
psche wiez, drjenje, ſatſy, lischawu, kuraze
woka, wosabjene, psche wſchē wotewrjene,
pſchedżewaze, roſdželaze, wopalene, ſmierſte
boſoſeje, roſleženje, ſahorjenje, ſaczeklisun
atd. a je ſo pschi wſchitlič tutych khor-
hoſczach pſches ſwoju ſpěchmu, njeſpraj-
zaju hojazu móz najkraſiaſho dopofaſaſ.

— Dostacž ſa 25 a 50 np. we wſchech ſakſkih haptkach.

Rubiſchča.

Wulki wubjerk wolmia-
nych rubiſchčow na hlo-
wu ja we wſchech wulko-
ſezach po najtunischiſch placziniach
poruczam.

Sa p ſch ed a w a r jo ſo
na to fedžbnych czinja, ſo tajke
rubiſchča pola njeje po fabrik-
ſkih placziniach doſtanu.

Ernst Pech
na ſitnych wifach.

Prima kólnska blidowa ſlutna butra

najlepscheho ſłodzenia a najwjetſcheje traj-
noſeje wobſtaran punt po 88 np. franko na
fózdu jeleſnicznu ſtajizu Saſteje. Kifka je
darmo.

A. Lutteroth
Cöln a. Rh.

Na prahu 9 puntowſte poſyliki po poſeſe
wobſtaran.

Niedzelu, 31. oktobra
budże ſo jedyn kruwazjy wós, kaž tež wſche-
ſaki rolny grat pola Jana Albeta we ſupoj
ſa hotowe vjenjeſy na pſcheſadzowanje pſche-
dawacž.

1 tonazh a 1 woſaz wotrocik ſo
na rycerſtublo Wutoleſiczy k nowemu létu
pytataj.

Koschle běle a pižame, chemisettij, manschetty, schlipsy a frawatij porucza

w Budyschinje

Julius Lange

na lawskich hrjebjach.

Vydavatelství vydávají

August Schönska

na hauensteinskej hašy

porucza wsché družin spěvarskich knih, do žomota a do kože wjasanych, pižne a schulske knihy, konta a wobkhodne knihy, knihy s wobraskami (bil-dami), kožane mapy, schulske ranzki, knjenaze toschki, portemonaije, cigar-rose etuije, fotografijove albumy a wobkuczki, listnižy, křičeňske listy, sbožopschejaze kartki, pižane wobrasky listna, wschelake papery, pižne po-trjebi atd. po tunich placzisnach.

Vydavatelství vydávají

Na knieži dvor do Lutobča pytaja ſo t nowemu lētu 1 hetman, 2 konjazej wo-trocžkaj a jena džowka.

Gustav Joachim, atelier ſa křumichtne ſubowe opera-zije, plombirowanje, cziszczenje, ſahnacze ſubybolenja atd., w Budyschinje, na ſmutskej lawskej hašy 120. K ryczam wot 6 do 9 hodzinow.

Pschedawanie wuzitloweho a twarskeho drjewa na ſoperečanskim rebiru.

Zedlowe, schirrékowe a ſchlowrjeńczo-drjewowe ſichtomy wot 14 hac̄ 35 centimetrow předzíneje toſtoſeže a hac̄ 25 metrow dohloſeže, kaž tež flozy kafkeježfuliž toſtoſeže a dohloſeže ſo po předy ſezinjenym ſtaſanju bory pſchihotuja a ſo po tudomnymi wu-nienjenjemi a taxowymi poſtajenjemi ſtajuje pſchedawaja.

Hajniška křeža w Koprezač, 23. oktobra 1875.

F. W. Hoffmann.

Zedyn ſchewski može pſchi dobrej ſdžě trajaze dželo pola podpižaneho doſtačz.

A. Bernhardt, ſchewski miſtr w Njeſhwacidle.

Wſchidžom wulku ſedžnoſć wubudžowaza w Kneifelowa

wložowa tintura

wot ſekarjow jako ſprawny ſredk naležnje po-ruezena, ſamože tež na hołych měſtnach no-wu brodu a wložy rožniwacž a tež wupa-danie wložow ſadžewacž. Na pſchedanju ma-ju Heinr. Jul. Linčka w Budyschinje, w bleſchach po 1, 2 a 3 M. — Wſcho dalshe we wložowanju.

Dickowa konfezjonirowana daloko wiwolana ſpodžiwnie hojaza žalba,

kotraž je ſo najbóle kóždy ras jako dobra wopokaſalo, porucza ſo w žerdkach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowskeje haptiki.

Najlepši wobžerny pólver ſa ſwinje, pafčik 50 np.

ſaffowy pólver a kolkowy pólver ſa konje,

reſtituzionski pólver ſa konje atd.

porucza hrodowska haptika

w Budyschinje.

Rudolf Scholz

na jerzowej hašy.

Zokor a kroſei, róžynki a mandle, wſché körjenja čerſtwe, ſchmalz a polcz, blidna a kuchinſta butra, petroleum a rěpny woli, ſejerje ſlone, marinowane a ſiſchente, tobak a zigary, jaħly a rajz, ſoki a hróch atd.

Tunje plaežisnij. Dobre twory.

K nowemu lētu pyta podpižana 2 nō-neju wajchtarjow, wulkich a malých wotrocž-kow, ſkrenkow a konjazych hólzow, hródźne a domske džowki.

Hejnoldowa w Budyschinje.

Epilepsiju

(padazu khoroszej) hoji liſtne ſpe-cialny lektor Dr. Killisch w Draž-dženach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (prjedy w Barline). Sahojenja po ſtach!

Pſchedženak.

Prothka ja ſerbow

na lēto 1876

budže ſa tydženj doſtačz po jenotliwym we wudawarni ſerb. Nowinow a po duzentach pola pſchekupza ſ. Zafuba na žitnych vifach.

Lužičan.

Dokelž je w Smolerjec ciſčeřni w ma-ciennym domje w tu khvilu tak wjèle nuz-neho džela, zo dyrbi ſo tam tež wječor hač do 11 haj 12 hodzinow dželač, zo bychu knihy a ſpisy, k ciſčenju porucene, w pra-wym času hotwe byte, dha njemožemy hinak, hač zo čo. 10 „Lužičana“ hakle w novembru wudamy. My teho dla čes-čenych wotebjerarjow „Lužičana“ wo wot-puščenje prosymy, wosebje tež teho dla, dokelž w ciſčeřni za wjac hač 7 ludži, tam nětko dželacych, měſtña njeje.

Redakecija Lužičana.

Wutrobnih džak.

Dla ſpěchneho regulirowanja a dobreho ſarunania ſchfodowanjow, kotrež ſu mye pſchi wóhnuju potřechile, džeržu ja ſa ſwoju pſchibljuſčnoſć, wohensawěſc žaze to wā-ſtwo Thuringia, ſaſtupjene pſches kniſea **W. Mattheiſa** w Budyschinje, ſ tutym najlepje porucjež.

W Kortymje, 16. oktobra 1875.

Carl Gröscheſ,
piwarzwoſhdežer.

Sjawnij džak

praju ja ſ tutym wſchitkim čeſčenym hofpo-darjam drobjaniskej gmejnem ſa pilne ſrumo-wanje mojich starých domſkig, tak ſo bě to dželo ſa jedyn dženj dokonjane, wofebje džakuju ſo pak gmejniskemu prjódſtejerjeſi Handrijej Zawnlitej a gmejniskemu starſhemu Janej Vanzej, døelž ſtaſi mi ſ ſoram i ručnym dželom pomoznaj, byloj, kaž tež lu-bemu ſužudej Handrijej Jurej ſ jeho man-dželskej a uanom ſa to, ſo je w čaſu no-wotwarby mojich domſkig mi a mojim wo-bydlenje ſpožejil a wſchelaku ſuboſć wo-poſkaſ.

Bóh ſuhy ſnies ſchýl to wſchitkim ſ čaſ-nymi a węcznyimi ſubklami ſartnacž.

W Dobrach, 23. oktobra 1875.

Jurij Šetmar
ſ žylnej ſwojej ſwójbu.

Štvortlétla předplata
we wudawáni 80 np.
ana němských póstach
1 M., z příjsemem do
domu 1 M. 15 np.
Kózde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški kiž maja
so we wudawáni Serb.
Nowin'na róžku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedac, płaći so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 45.

Sobotu, 6. novembra

1875.

Wucžerſſe měſto

w schuli w Saryczu, w kotrejž ma ſo wucžba w němſkej a ſerbskej ryczi wudželecž, ſo 2. januara wuprōſdki.

Wone nježe 900 markow, wyché ſvobodneho wobydlenja ſe ſahrobu, hđez ſo ſtudzeň ſi dobřej a dožahazej wodu ſi
picžu namaka.

Tez je hiſcheje ſklađnoſće data, psches wucženje w dalewjeđazajej ſchuli, kaž tež psches privatnu wucžbu, ſebi dobre pôdlaſke
doňhody ſhotowacž.

Cži knježa, kž wo tuto město rodža, chyli ſwoje ſamořwjenja na kralovſkeho wotrježneho ſchulſkeho inspektorja Dr. Wild w
Budyschinje abo na podpišaneho pschedkydu ſaryczanſkeho ſchulſkeho prjódſtejerſtwta tak rucze hacž móžno wotedacž.

W Saryczu, 2. novembra 1873.

Fiedler.

Tatarska bitwa.

Powiedancžko ſi lěta 1241.

(Počracovanie.)

Dolho ujetrajesche a tatarske wójsko město Wrótsław ſe wſchejmozu woblehný. Měſchezenjo ſo wobarachu, ſchtož možachu, ale Batu ſwojich ludži psches hrrebbe cžerjesche, kotrež měſchežansku murju wobdawachu, a njehladasche na to, hacž jich tam tybzayz kónz bjerječu. Hrrebbe běchu po ežazu ſi morwymi Tatarami napjelnene a po nich druži džechu, ſo býchu na murju ſaleſli. Měſchezenjo jich drje po móžnoſći wotražowachu, ale pschezo wjaz a wjaz Tatarow ſo na murje cžiſchcěſche. Pschi tym dně tatarskej ſastrasnej wójskej maschinje, Schepaw a Hopaw pomjenowanej, kamjenje a palaze kule jenož tak do města ſypaſhće, ſo ſo hžom tu a tam ſapalecž pocžinacše.

Bjes tym pak poſlenje cžrjódy měſchežanskich žonow a džecži psches rěku Odru na pěſki cžehnječu. Lědom běchu měſchezenjo ſpoſnali, ſo ſu jich ſwojby ſbožomine psches móſt ua druhu ſtronu doſchle, dha woni murje wopuſtežichu, na kózdej hažh někotre domy, ſi temu hžom pſchihotowane, ſapalichu a ſo pod ſmähowazym dymom w dobrém porjadku po moſče, ſi wužmolenymi wěnzami popoříchanym, na pěſki ſežahnychu a móſt ſadý ſo ſapalichu.

Jako běchu Tatarjo pytnuli, ſo měſchezenjo zofaja, ſo woni ſe wſchej mozu do města cžiſchcěſchu, ſo býchu tam rubili a kónzowali. Alle kaſki hněv jich ſapopadže, jako ſa tym pſchindžechu, ſo je wſcho wotnjeſene a ſo ſu wobydlerjo wucžekli. A pschi pytanju ſa rubjeñtowom ſo jich wjele ſadužh a druži buchu wot domow, ſo ſažypowazých, ſaraženi, tak ſo Batu ſnamjo ſi zofanju da, dokelž budžiſche hewak hiſcheze wjazh ludži ſhubit. Wón bě teho dla wſchón roſníjemdrjeny, ale jako jemu powječž pſchinježechu, ſo ſu wobydlerjo města na tamu ſtronu rěki ſežekali, dha woni pſchikala, ſo by ſo jeho wójsko tu ſtronu Odry ſhromadžilo, rěku pſchekročilo a hžem naſpomijene pěſki dobylo.

Na pěſkach běchu pak wſchě brjohi ſi měſchežanami derje wobronjenymi, ſylnje wobžadžane a wſchitzh ſo hotowachu, pohanow wotraſhcz, jeli by ſo tym radžilo, ſo ſi nim psches rěku pſchibli-

žicž. Žony a džecži ſe stracha žaloſczechu a ſkivlachu, Čažław pak ſe ſwojimi minichami-towařſchemi na kolena padže a ſo ſi Bohu wo pomoz modlesche.

S kózdym wokominkenjem ſo ſyla Tatarow na brjohu pſchiſporjeſche a ſdashe ſo, jako býchu na roſkaſowarja čakali, kž by jím poruežil, ſchto maja cžinicž. Bjes tym bě wětr, kž dale a bole pſchibjerashe, tolſte mročzele pſchihnał a pocžinacše ſo blyſtacz a hrimacz a ſylné wichory na rěku dyrichu, ſo wody teje ſameje wýſoke žolmy injetachu. Ma jene dobo pſchijěcha Batu ſe ſwojimi naſjedowarjemi wójska a da ſnamjo, ſo maja preňje rynki jěſdných na ſwojich konjoch rěku pſcheplowacž a ſo na pěſki po- dacž. Batu ſam ſi konjom preňi do rěki ſtocži, ale w tym ſamym wokominkenju blyſk ſi tajkej mozu pſched nim do rěki dyri, ſo ſo woda hacž na dno wotewri a potom ſo hnydom jako ſtolp poſběže. Čažław pak, tole wuhladawſhi, poſtaže a ſe ſwojatym kſchizom ſi njebju poſaujo, ſawoła: Boh je naſchn modlitwu wu- blyſchal, my ſamy muſoženi!

A wo prarđe! woni běchu wumóženi. Wot blyſkanja a hri- manja, wot ſchumjenja wody a ſchuczenja ſliwka ſo Tatarjam ko- neje ſploſchachu. Ssam Batu njeuóžesche ſwojeho konja wjazh wobknježicž. Wón ſo teho dla ſi nim ſažo ſi brjohu wobroči a kaž wrótun rejeſche: Nasad! nasad! pſchetož Boh kſchefcijianow dženž. ſam pſchecživo nam wojuje. A wſchitzh jeho naſjedowarjo wotlaſhu: Nasad! nasad! a wſcho wójsko ſo ſi rěki wróči a cžeh- ujesche pod hrimanjom a blyſkanjom do ſwojeho lehwa. Měſche- czenjo na pěſkach pak na ſwoje kolena paných a ſtyknýwſhi ruzh ſi džakownoſće: „Cže, Božo, kħwalimy“ ſpěwachu.

Wječor poſdže pak Batu w ſwojim stanje abo zelče na ti- growej kože ležeſche a běſche do hľubokich myſłów ponurjeny. Wón wužmjež njemožesche. Dwě ſmolanej ſakli jemu stan wobžwěczechtej a njebjě niežo dale blyſtacz, hacž pomažy, ſtajný ſtup jeho ſtražnikow, koſiž koło wokoło ſtana khodžachu. Wſchelske wobrasy bjes tym pſched duſchi jich hróſkneho krelacžneho naſjedowarja ſtu- pacu: hromadn ſabithých cžlowjekow, plomjenja paſazyh městow a

stonania czwiliowanych kscheczianow so psched nim sierwicu a jemu njepoloj do wutroby scheczepachu. Wón teho dla postany a runje tež jeho wojskowodżer Beta s młodym czlowiekom do stana stupi a jeho sa ruku psched swojego knieżera pschijewedże. Tutón kusk pa- pjery wuczeže a jón Batuwej poda, kotryž jene pišmo s kchinje wuczeže a tón kruchy papery s njemu složi. Sjawnje bě widzecž, so je tón kusk papery wot teho pišma wottorhnieny. Batu na to pohladny a bórsy Petje kwnje, so by swoju stronu schoł a jeho s tym młodženjom hameho wostajil. A temu wón pak rjeku: Ty by, kaž s tuteho kuska papery widžu, tón czlowiek, kiz by mi to pišmo, wot Lebje mojej něhduszej njewěcze Adelmine kranjene, po- źkał, a ja bym na tajke waschnie shonił, so je wona pschede mnú do Schlesynskeje cęcka a mi psches to psched mojim ludom wulku hanibu pschijotowala. Ja bym teho dla hem pschijahnył, so bych so na njej a na tym ludu wjeczik, kotryž je jej wuczeł spožejit. Ty by wěcze po twoje myto fe mni pschischoł; jowle je masch. Pschi tym jemu wulku mōschén, słothych pjenies połnu, pschede nohi czisny. Wsmi to a dži swoju stronu; pschetož hdyz tež pscherad- nikow derje placzu, dha jich tola w mojej bliskoſci rad nimam.

Běsche to Selimko, kotreñiż Batu tajke słowa praji. Ale tón jemu wotmolwi: Ja nicžo wot Wasj njebjeru. Hdyz Wam ſlužbu wopokaſam, dha ham swojej, po wjeczenju lacznej duschi ſlužu. Adelma běsche na wrótkawskich pěſach, jako so Wy wot hřeszcze hyskow wotdzerječz daszcze, tutón džel města dobycz. Nětko je so wot tam ſhubila. Hdze? to ja hřeszcze wuſlēdžił nje- bym, ale jeje mandželski je pschi wójsku liegnitskeho wójwody Hendricha. Hdyz kscheczianske wójsko ſahubicze, dha Wasch teſak drje tež jeho trzech, dokelž wón k tym cęſczelakomnym blaſnam ſluſcha, kiz radſcho wumru, hacž cękaja. Ja pónidu nětko k wój- wodze Mječziſławej. Ssnađ hizom w bližszej bitwie ſpōnajecze, kaf ja ja Wasj potajne ſkutkuju. Tola njespuchczejce so jeniczzy na wulkoſej wascheho wójsko; pschetož němzy rycerjo so tak lohzy pschewinycz njeſadža. Teho dla Wam radžu, so hřeszcze Wasche wohenpluwate maschinu w prawym čaſhu nałożili. Hdyz tež w ſjawnnej bitwie wjele ſchody njeczinja, dha tola čim wjetſchi strach bjes Němzami načzinja, kotsiž tajki naporjad hřeszcze njehnaja a teho dla wericz budža, so Wam čert se swojim heſkim wohniom pomha. Jeli so mi hřeszcze poradži, Adelmu wuſlēdžicž a doſah- nyč, dha ju Wam do waſcheje rufi pschijewedu, jeli niz, dha so hakle w heli ſaſo wuhladamoj, hdzež po prawom wobaj ſluſhamoj.

Batu, wot ſpodžiwanja nad ſaſakloſežu a khrobloſežu teho młodeho czlowieka ſojaty, so njehibaſhe a jako chyzsche ſa teſakom hrabnyč a temu njehanbitemu młodženzej hlowu wotczež, dha bě poſdże, pschetož tón bě stan khětſje rucze wopuſhczil.

(Potraczowanje.)

Nowy dokhodny dawk.

(Słowneženje.)

Hdyz pak knies P. A. w 43. čižle Serb. Nowin ſwedomniwoſć deklarantow a komiſijow pschiruna, dha drje je to tola trochu daloko hite. Pschetož hdyz deklarant swoje dokhody ham napishe, kaž chze, dha bych ſobustawy komiſije pschi wobenidženju nje- prawdy s wjedženjom swoje ſwedomnje jedyn druhemu k woli ſa- přečz měli, ſchtož drje tola nichtón njedocžaka.

S zyla wſchak so njehrobličny, so něhdze pschi naſchich do- piſach na ſwedomniwoſć deklarantow abo komiſijow powołacž, hdyz budžsche so t. P. A. w čižle 34 pschi někotrych deklarazijach

na tu hamu njepowolał. Wjele bole ſuny ſo ſtajne prožowali, to wſchelake haj hamo wopacźne ſkutkowanje ſ njeſnajomnoſću a nowoſću zykleje węzy ſamotwicž.

A naſhemu wulkemu wjeſelu je pak tež t. P. A. w ſpominje- nym čižle na rjemježnikow ſpomnił. My chyli pak pschi tym tola wjedziež, ſ ſajtich ſakonjow wón ſwoju nawiedžitoſć čerpa, hdyz wón praji, ſo ſo rjemježnik ſcheczijewo doſhodnym dawku jeho doſh k jeho ſpochem ſteſtach. My runje temu napschecžito- prajimy, ſo móže rjemježnik ſ tym ſamym prawom, kaž ratař (po §. 19 alinea 3) a to psches namjet pola gmejnſkeho prijódſtejerja, kaž tež ſjawnje pschi deſlaraziji abo mielčo bjes napiſanja ſwoj doſh wotczaſhycz a my dopokasamy to ſ postajenjow § 17 doſhod- nodawſkeho ſakonja, kaž tež ſ §§. 11. 12. 32. a 33. instrukcjiſe ſa komiſiji, pschetož po tutych paragrafach móže tak derje ratař a ratařski najení, kaž tež rjemježnik dan wot požeženych pjenies, jeho doſhod ſpomožacyh, wot doſhodow wotczaſhycz.

Hdyz pak ſo ſda, ſo bych ſomniſije pschi wotſhazowanju rjemježnika po měrenju t. P. A. tež wobledžbowacž měle, hacž ma tón ſwoje ſlicžbowanja (rachnonki) ſaplaſzene, dha drje by to wotſhazowanje hřeszcze cęſzche a njespokojoſć t. P. A. ſe ſkutkowa- nym komiſijow hřeszcze wjetſha naſtała, a bě teho dla wěcze derje, ſo komiſije na to ſabychu.

H. K.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Sa wychscheho měſchčanostu w Draž- džanach ba ſańdženu ſrjedu dotalny tamniſchi druhi měſchčanosta t. Dr. Hertel wuſwoleny. Wot 61 hložow 33 na njeho panychu. — Fletcherſki ſeminar, w kotreñiž ſu w ſwojim čaſhu tež někotſi ſſerbia jako wuczerjo ſkutkowali, je 1. novembra 50letuy ſubilej ſwojego wobſtacža ſwjeczik.

Kral Albert a kralowa Karola, kaž tež druhe kralowske knieža ſu ſwoje lětne pscheytik wopuſhczili a ſo ſaſo do Draždžan psche- ſydlili. — Šamjenſtemu měſchčanskemu radžiczelej Riehmje je kral Albert pschi ſkladnoſci jeho 50letneho jubileja rycerſki hſchij al- brechtskeho rjadu ſpožczil.

W Obersteinje pola Połecniſy je ja krotki čaſh wot 900 wo- bydlerow hacž do 19. oktobra 90 na čermjene běženje ſchorjeļo a 42 wumrjelo.

Džen 1. decembra t. l. budže pak ſaſo ſudliczenje w zylym němſkim khějorſtwo wotdzeržane a maja teho dla ſaſtupjerjo kóž- deje gmejný hacž do 20. novembra wěſte ſicžbne wokrjeſy poſta- jicž, kotrež pak 40 hoſpodarſtwow pscheturicž njehmiedža. Gmejnſzy ſaſtupjerjo abo gmejnſka ſicžbna komiſiji, kotrež móže ſo wot nich poſtajicž, ſa kóždy tajki wokrjeſ ſeneho licžerja (Bähler) po- mijenuja. Licžbne liſty ſo hoſpodarjam hacž do 30. novembra pschepodadža a maja ſo 1. decembra dopołdnja wupjelnicž a wot licžerjom tón ſamym a ſlědowazý džen ſhromadžicž. (Tón krotki budža tež rjemježniſke prascheſtske liſtna — Gewerbefragebogen — wudate a maja ſo te hacž do 15. decembra wupjelnicž.) Wsče- toſte papery dyrbja gmejnſzy prijódſtejerjo hacž do 10. januara 1876 na hamſkim hetmanſtwje wotedacž.

Nowy rector magnificus lipſkeho universiteta je profeſor Dr. Overbeck, kiz je 31. oktobra ſwoje jenolétnie ſaſtojuſtwo naſtupił. Na lipſkim universiſe je w tu khwilu něhdze 3000 studentow. — Draždžanska evangelska dwórska zyrkej ſo w tu khwilu porjedža a pschetwaruje. To budže 60,000 tl. khoschtowacž.

S Barlina piſaja, ſo ſmě khějor, kotrež běſche ſo na ital-

skim pucjowanju sajymniš, sažo swoka stwy pschebywacj, ale so ho wón na schlesyńskich a grunewaldskich hołtach, taz bę to przedy wotmyślone, njewobdżeli, dokelž móhl tam swojej strowości lohko schłodźcę.

Němski rajchstag je swoje wuradżowanja zapoczął a bu wobranknene, so ho nowe prawidła, po kótrymž maja żeleśnizy póstskie połyki darmo wobstaracj, wot jeneje, t temu wuswoleneje depuzije pschehladaja, przedy hacj so na rajchstagu wujednaja. Héwak buchu někotre należnoścę, Elsaß a Lothringelu nastupaze, wuradżeny. — Sa pschedzhydu rajchstaga je sažo t. s Forckenbeck wuswolene a sa mestopscchedzhydu baron Staaffenberg.

Němiske wójsko wopschija někto w mérje 418,671 wojałow, tola njejkü pschi tym wojerszy lękarjo atd. liczeni. Koní ma wójsko 79,893.

Awstria. S Dalmazije pižaja, so je wot tam něhdże 1000 derje wobronjenych muži turkowske mjeſy pschetroczilo, so bychu Božnjakam a Herzegovinam pomhali. Tako bę awstrijske kniežestwo shoniło, so su ſebi to wotmyślili, dha někotre bataillon wójska na mjeſy poſla, ale przedy hacj tam te pschinidżechu, bęchu Dalmatinszy hizom psches mjeſy.

W nowisitim czaſu je tež sažo tójskto kheſcijanskich familiow do Awstrije pschestupiło. Ta węz mjeſeche so taſ. W božniſkiej stronje, kotaž Popowo ręla, jenž romiskolatholszy Sserbia bydla, kotaž so na ſběžku grichisłokatholſkych Sserbow pschećjivo Turkam hacj dotal wobdżeli njejkü, ale su, móhl rjez, ſterje Turkam pomhali. Turkowi roſlaſowar Hüſein paſcha poſla ſa to dželbu wójska do tuteje strony, kiz mjeſachu poruczeńcę w 7 tamniſkich wębach gmejnſkich prjódſtejerow jatych wsacz a jich ſlónzowacj. To je so stało, po czimž wschitzu wobydlerjo tamneje strony ſe ſwojimi ſwojami do Awstrije roſcęſlachu. Mužojo su so wot tam někto ſ wjetſcha do Božnije wrózili a so ſběžkarjam pschifanknili, so bychu ſwojich njewinowacze morjenych gmejnſkich prjódſtejerow na Turkach wječili.

Schpaniſka. Karliſtojo drje wobtwjerdżene miasto San Sebastian hiſczeje pschezo wobležene džerža, ale w požleniſkim czaſu mało na nje tſelaſa. Kralowe wójsko pječza ſ dweju stronow na karliſtow marschiruje.

Ružowska. W Kokanje je ſ nowa ſběž wudyril a je węsta dželba tamniſkich wobydlerjow wječha, kotrehož bęchu Ružojo jim ſ familiie předadwſcheho wječha dali, wuhnała a wón je t Ružam czeſknejz dyrbjal. Ružojo su teho dla ſ nowa wójsko na kokanzow poſkali.

W Moskwe je jedyn bank teho dla bankrot ſčinił, dokelž bęſe ſnatemu Strouſbergej 7 millionow toleń požgili. Strouſberg bęſe ſa to wſchelake akzije a druhe papjery ſapołožił, te paſ ſu někto wschitke w płacjſiſje ſpanyle, ſo ſkoro ničo wjazy hódne njejkü, a to je wina teho bankrota.

W Ružowskej ſa božniſke a herzegowinske ſwojby, kiz ſu ſ wózneho kraja czeſke a někto na Czornohorach, w Sſerbiſſi a Awſtriji pschebywaja a tam wulku nusu czerpja, wjele pjenjes hromadža. Miasto Moskwa je ſamo 20,000 toleń dało, nowiny „Gołos“ ſu na 17,000 tl. nahromadžile, petersburgske ſlowjanske towarzſtwo wokoło 21,000 tl. a ſ druhich miestow a tež ſe wębor jim pjenjesy ſeſelu. Ruski thęzor je 30,000 tl. darił a ſobuſtawny thęzorſteje familiie tež kózdy někotre tyħaży.

Božnia a Herzegowina. Hacj runje je w tutymaj krajinomaj ſyma ſe ſylnymi deſtežami a na horach ſe ſynehom ſastupiło, dha kheſcijenjo tola dale pschećjivo Turkam wojuja a czi maja ſkoro

kózdy ras psched nimi zoſacj. Duž je ſo mienjenje w ſwecze roſschériko, ſo turkowske. Kniežestwo ani možy nima, tutych kheſcijenjanow ſebi ſažo podžiñycz. Nětcižiſhi njemér a krejpſcheleczce paſ tola tež dale tracj njemóže, a duž cze ſužowska pječza tón na mjet ſtacj, ſo drje matej tutej krajinje pod turkowſkim wſchichim kniežtowm ſarostacj a teho dla ſultanej kózde lęto węsty dawt poſlacz, ſo paſ žadyn turkowſki ſastojnik w Božniji a Herzegovinje ničo wjazj roſlaſowacj njeſmēje, ale ſo budža tamniſki wobydlerjo ſwoje węzj ſami wjescj — ſ jenym ſłowom: ſo budža wot Turkow wumóženi. Awſtriske a němiske kniežestwo je pječza tónle namjet tež ſa dobrý ſpoſnało.

Ze Serbow.

S Budyschina. Na tudomnej poſthaltarni mjeſachu 31. ſtolbra rědki, jara rědki ſwiedžen. Tutón ſwiedžen bęſe pječzem ſwérnym a dohōlētnym ſastojnikam a dželacžerjam pschihotowanym, kótrymž bę kralowske ministerſtwo ſnutſkomnych naležnoſcžow ſlěborne medaille ſ napiſmom „ſa ſwérnoſcž w džele“ ſpožcilo. Czi, kiz paſ kózdy tajke czeſne a czeſczaſe ſnamjo doſtachu, ſu ſyħelski miſchtr Jan Eſelt, kiz je 47 lęt w poſthaltarskiej ſyħelnicji na Židowje dželaſ, Handrij Pöthig ſ Dženilez a Jan Polan ſ Božnevez, kotaž ſtaj tam prenſhi 33 lęt a drugi 32 lęt dželaſoſ, kaž tež Jurij Rječka ſ Horvajowa a Handrij Scholka ſ Małbeze, kotaž ſtaj hizom 28 a 25 lęt dželacžerzej na kuble knieža poſthaltaria Pečha w Bóru.

Knies hamſki hetman bęſe pschischoł, ſo by pomjenowanym horka naſpomnijene czeſne ſnamjo pschepodaſ. ſo temu bę jedyn wjetſchi pschebyt na poſthaltarni rjenje ſ węzami a pletwami wuſpcheny a ſ wobrashami ſakſtich kralow debjeny a bęchu ſo tam tež ſ kniežom Pečhom wschitzu jeho druſy ſastojnizy, dželacžerjo a czeſladniſy ſhromadžili. Psched nimi t. hamſki hetman pětnu rycz džeržeſche a potom tym pječzem te medaille pschepoda. Hluboko hnuczi woni tele czeſne ſnamjenja pschijachu a na wschitſkich, kiz tam pódla bęchu, bę tež wutrobnia radoſcž widžecj.

Tako bę ſo to stało, wschitzu ſhromadženi hiſczeje někotry czaſ w hromadze woftachu, ſo bychu ſo na doſcz bohatym ſnēdanju, wot knieža Pečha a jeho knieženje mandželſteje wuhotowanym, radoſtneje wobdželi.

Bóh luby kniež džył dacj, ſo bychu wschitzu, kiz pschi tutej ſkładnoſcži tajku wſzoku czeſcž doſtachu, ſo hiſczeje doſlo tajkeje czeſcze ſradowacj móhli a ſo bychu tež druſy po jich pschikladze dohōlētneje ſwérneje dželawoſcze cžinili.

Pschispolnicz mamy hiſczeje, ſo je t. Pečh poſtillonej Schäffričej, kiz pschi nim tež hizom tójskto lęt w ſwérnej klužbje ſteji, na tutym dnju rjaku ſlěborny dybſacžny cžaſnik dariſ.

Hdyž wopomnity, ſo je ſyħelski miſchtr Eſelt 1828 do nětcižiſcheje klužby ſtuſił, dha je wón pod knieženjom ſchyrjoch ſakſtich kralow klužil, mjenujaz Antoka, Bředricha Augusta, Jana a Alberta.

— ſe czeſcji mjeninow (Namenstag) kraloweje Karole bu 4. novembra wot wojerskeje hudžby reveilla po mjeſce wotdžeržana.

— Knies faraſ Schmidt w Kolminiku je wot kralowskeho ministerſtwo ſa konſistorialneho radžicžela w Budyschinje pomjenowanym.

— Tako kollektu ſa wotpohladanje gustavadoſſkeho wuftawa bu w tudomnej mihailej ſyrlwi 40 m. 26. np. na wadtach.

S ſyħewħez. Tudy bę 1. novembra popołdnju na Lüſerez kuble psches njerodne wobkhadženje ſ popjetom wohén naſtaſ.

bu to sahe dość pytnjene a woheń sahašeny, tak so je jenož wo 1050 markow, wobydlenje w rjanej nowej schuli. Samokwjenja iſtwi hetmana schpundowanje ſ hrjadami, pod nim ležazmy, wo- maya ſo hacž do 20. novembra t. l. pola budyskeho schulskiego in- pasiko.

S Horneho Wujesda. Tudomne druhe wuczeſſke město na ſo wobſadziež a ma wuczeř, jeli možno, herbſki móz. Sda wudyri a ſo wſchě twarjenja kublerja Wicžaſa wotpalichu.

1050 markow, wobydlenje w rjanej nowej schuli. Samokwjenja iſtwi hetmana schpundowanje ſ hrjadami, pod nim ležazmy, wo- maya ſo hacž do 20. novembra t. l. pola budyskeho schulskiego in- pasiko.

S Brēſowa. Schtwarz 4. novembra wjeczor tudy woheń wudyri a ſo wſchě twarjenja kublerja Wicžaſa wotpalichu.

Gustav Pintus

na torhoschezu ſ napschecza hlowneje Straže porucza ſ hermankej ſwoj wulki ſklad inuſſich nadwoblekarjow, wobleczenja, houſke ſopn, ſchlaſtroki, hōleče wobleczenja a hōleče nadwoblekarje po najtunſich placzisnach.

S dobom ja na mój ſnamjenith ſklad drast- nych tkaninow ſedzne činju a ſo ſamol- wjenja po mérje najlepje a naſtunſcho wobſtaraja.

Rjany polny jecžmjeň ſ piwo- warjenju kupuje
piwarňa w Budyschinje.

Woſowa fabrika N. Gall

w Haſchiz haſy (Goschwitz) čo. 704 pôdla hamſkeho hetmanſtwa porucza woſy wſchě konſtrukzijow po jara tunich placzisnach. — Porjedzenja wſchitſich družinow ſo ſprawnie a derje wobſtaraja.

Ernst Richter

knihiwjasar

pschi měſczejanskej ſchuli na róžku ſmuts. laſtej haſy porucza we wulkim wubjerku liſtnizy, cigarowe etiue, portemonaije, kſceženske liſty, ſbožopschejaze ſhartki, ſchulſke potrjebý, protyki wſchěch družinow atd. po jara tunich placzisnach.

Sahojenje klepoſcze, po najwěſzisnich, bjesboſloſnym a bjes- ſtrachnym waschnju. Něhdž 300 ſbožomnje operirowanych. Wočoſeſtař Dr. K. Weller ſen. w Draždjanach (Victoriastraße 4.)

Koſaze kožki, naſymniki, ſajecze, tkhō- rjowe, mordarjowe (kunjaze) a liſhce ſo ſupuje po najwyschich placzisnach

Heinrich Ranga

w Budyschinje pschi herbſkej katholſkej zyrkwi.

1 konjazh a 1 woſazh wotrocž ſo na rycerſtublo Wutoležizy ſ novemu ſetu vptataj.

Swoj wulki ſklad mežow a piſkowych tworow porucza ſ dobrocziwemu wobkedy- bowanju

Heinrich Ranga

na bohatej haſy.

Na rycerſtublo w Delnej ſkinje ſo ſa pschichodne ſeto hiſcež nekoſi konjazh wo- troczny trjebaſa.

Sa knjenje!

Hacž do wtory 9. novembra ja w mojim ſkladze ežiſčewolmjanie a poſtvolmjanie tkanin ſa kleidu a dræſenja, wſcho dobru tworu po najtunſich, ale twierdyh placzisnach pschedawam. Gſo najlepje poruczejo w Budyschinje w hoſczeniu ſ lawei, w ſtve No. 4.

H. Lenk i Glauchawa.

Anjeſej Traugottej Ehrhardtej w Groſbreitenbachu w Thüringskej. Ja mižu ſam wo ſebi ſwědziež, ſo je Waſcha praw- djiwa Dr. Whitowa wodziečka ſa 3 dny moje dleſche bolenje wocžow ſahnal a druhim, tiz ju trjebachu, ſpěchne po- mož pschinjeſzla. Ja Wam w ujenje wſchěch najreñſhi džak praju. Loſenich 6. oktobra 1874. Thereſa Herges. Dale: Ja bych hiſcež rad wſat [Ekaſanje] Waſcheje praw- djiweje Dr. Whitoweje wodziečki; do- felž je uii a druhim pscheczelom jara dobru ſlužbu wopokaſala. Weihdorſ w Ba- jerſkej, 3. novembra 1874. Fr. Šendel.

Zenu ſlužbnu džowku pyta ſ 1. ja- nuaru knjeni Lehmannowa na bohatej haſy čo. 91.

Rožowaný ſtwjelzowy len kupuje po kóždej dželbje mechanika dželo- pschadowanja w Haſnizach.

Kheža na pschedaní!

Napschecživo Mörbižez uſhnej ležaza maſ- ſivna kheža č. 40 na Židowje, ſ forezmar- ſkim prawom a derje ſaloženej ſahrodi, ſwo- jeho položenja dla ſa kóžde wikowanje ſo hodžaza, je po ſpodobnymi wuměnjeni huy- dom na pschedaní.

Bližiſhe mižu ſo ſhonicž w expediziſi tu- tych nowin.

Jene nimale nowe ſtelesne kachle ſ wo- dowym čzopom ma tunjo na pschedaní

J. Nowak na rybjazej haſy čo. 883.

Na pschedaní je jedyn ſymski nadwoble- kar ſa jedyn ſonjazh piſelz [nowy] na wulkej bratrowskej haſy No. 206 p. 1 ſthodže.

Wopilſtvo

po psches moj wunamkany, ſtrowoſci nje- ſchfodny ſredk, ſ wjedzenja khoreho doſpolnje ſahoji, ſchtož doſtate džakne piſma wopokaſaja. Tola ſedzvuj kóždy ſwěru na moje mieno, dofelž w nowſhim ludžo tež ſredki wukhwaliua, tiz ničo njeponhaja. Wo- broczež ſo ſa dowerjenjom na „Chemiker Weltmann“ in Guben N/L.“

Möblowy magazin

na herbskiej hafy
ejo. 20.

wot Augusta Jannascha

na herbskiej hafy
ejo. 20.

typscheriskeho mischtra w Budyschinje
porucza swój wulki skład möblow se wsichelakich drzewow, kaž tež wěna (Ansstattungen) po
najtunisckich placzisnach.

S tuthim wosiewjam najpodwolnišcho, so mam dospołny skład brunniskich
tkaninow sa

Knkuje a cholowy,

kaž tež artikele wsichtickich družinow sa kniesow, po sprawnych a najtunisckich
placzisnach.

W Kamieńzu.

Karl Fiedler,
na torhoschczu.

Stajnetrajazb skład tworow, w placzisnje
jara ponizennych. Jan Jurij Wahn
na torhoschczu pódla hłowneje straže.

Drzewowe aukcije

1. na dubjaniskim revieru
wutoru 9. novembra t. l. dopoldnia w 10 hodzinach 200 R.-metrow suchich
kłójnowych pjenikow, a
2. na nowowesczaniskim revieru
śrzedu 10. novembra t. l. dopoldnia w 9 hodzinach 160 R.-metrow suchich
kłójnowych pjenikow.

W Barcze 1. novembra 1875.

Wiedemann,
wysschi hajnit.

Wulke wupschedawanie.

Dla saftacza mojich druhich kłamow, na żitnej hafy ejo. 56 chzu ja swój bohacze
wuhotowany skład

mužazeje a hóležazeje draſty
kaž tež wulki wubjert
knienjazych a holežich jaquetow,
so bych zyle s nimi wurumowal, tunsho, hacž mje sameho kłoschtuja, wupschedawacž.
W Budyschinje.

Jan Haasa.

Barbarnja W. Kellinga

w Budyschinje

porucza i nashymstemu čaſu sa knienjaze draſtowe tkaniny najnowsche barvy a mustry.
Tež ho noschena mužaza draſta w zylym barbi.

Jeli t. k. w nastawku, kotryž je w 39tym
čyſle Serb. Nowin. wudal, podpisaneho
meni, hdź tam bjes druhim praji, „so žu
wobħedżerjo wot 70—80 körzow dobrzych
leżomnoćzow lèdom 300 markow sa swoju
śwójbu dorosczenych dżeczi naliczili, bjes tym
so bę wotroczt runje w tym żamym čaſu
taf wjèle fjedl,” — dha ma żo tudy pschi-
spomnicz, jo je żo tola tónle ras někak mo-
lik; pschetoż hdźez je won widzit, so ma
wobħedżerja wotroczt 300 markow i sej-
wjenju, tam je tež widzit, so je sa jeho do-
rosczene dżeczi 800 markow wustajenych,
hdźez pak je sa wobħedżerja a jeho dorosczene
dżeczi deklariowane, tam njejżu 300 markow
naliczene, ale wjèle wjazy 1145 markow.

A tak hnadż niesy śwēdomnja pschi de-
klarazijach tak scheroke njebedhu, kaž to t. k.
w żwojim nastawku meni. Wschak tam wu-
stajeny wobħedżer wěscze wě żwoje sliczbo-
wanje psched kózdym żudom saſtupicz a hacž
runje psched tajsej komisjiju nieżo njeplaczi,
dha tola sawěscze psched kózdym sprawnym
żudom, hdźez prawo kłyscha a hdźez prawda
placzi. H. Kr.

Jeli żebi piżmiki H. Kr. prawje wu-
żimy, dha hnydom pschiſtajinu, so je nashe
pokasanje na wobħedżenistwa, 70—80 körzow
wulke, kotryž wobħedżerjo něhdże 300 m.
deklariowachu, tola jenož w powszitkomnym
měnjenie, dokoż tak drje tola rěka wobħe-
dżerjo a je tajkif deklarazijow a hisčeje
spodžiwnisckich doſč a na doſč.

S zyła je nam spodžiwnie, so je t. k. H. Kr.
nashe pokasanje na horfa spominjene dekla-
razije na żo nałožiż, hdźż tola jeho wobste-
jenja po jeho żamym rolestajenju żo s
horejschimi deklarazijami pschirunacż njeħoħda.
My bychmy żo wjèle bole w śwēdomniwosczi
t. k. H. Kr. wulżyschnje molili, jeli by won
pschi żwojnej deklaraziji to najmjeñsche żwo-
jich doħodorow s wiedżenjom samiecjal a tak
druhim sa żebje dawk placzicž dał.

H. Kr.

Mužaze

a žonjaze kóſſy, pucżowanske toſche,
schörzuchi, knienjaze toſche, paſy,
schulſte ranzki atd. we wulkim wubjertu
po najtunisckich fabriſskich placzisnach porucza

K. A. Benedict

688 na lawskich hrjebjach 688.

Nowoscze

sa nasynski a symski čas su dospolnje doschle a poruczam, psches spodobne nnts-kupowanje w možnosći jara tunje placzisny stajecz:

draſtne tkaniny, polwołmjane, wołmjane a židżane, hladke, szmuhate a sarrirowane, steppowane-moirejowe szuknje a schorzuchi, mantle, paletoty, jaquethy a jak, draſty, manfse atd.

Bo po mērje po najnowischiach faconach rucze seschija.

Jan Jurij Pahn

na torhoschezu pôdla hlowneje straze.

Wotewrjenje khlamow.

Czeſczenym Sserbam w Budyschinje a wokolnoſezi najpodwoſniſho wosjewjam, ſo bym wyſche mojich khlamow na miaſzowym torhoschezu czo. 40 tež na ſchulerſkej haſy czo. 6

wulfu pschedawarju čaſznitow

po najtunischiach placzisnach a pod reellnej garantiju. Tež poruczam ſwoj najwjetſhi ſkład jendželskich a franzoſskich bijouterijow, phieniſkich a fantaziowych artiklow. Teho runja poſticzam ſo k wuwiedzenju reparaturow.

Wo dobročiwe wobledźbowanie proſhy najpotorniſho

Sölwander.

Nowoscze

sa ſerbſke pjesle a jaki, schorzuchi a szuknje teho runja poruczam.

W Kameńzu.

Karl Friedler,

na torhoschezu.

Pschedawanie wuzitkowego a twarskeho drjewa na koperzanjskim reviru.

Žedlowe, ſchmirekowe a ſchlowrjeniczo-drjewowe ſchtomy wot 14 hac̄ 35 centimetrov ſpredzisneje tolstoſcze a hac̄ 25 metrow dolhoſcze, kaž tež klozy kajkejeſkuliz tolstoſcze a dolhoſcze ſo po predy ſczinjenym ſtaſanju borsy pschihotuja a ſo po tudomnimi wu-nienjenjem a taxowymi poſtajenjenii ſtajnje pschedawaja.

Hajniſka thęza w Koperzach, 23. oktobra 1875.

F. W. Hoffmann.

Gustav Joachim, atelier ſa khumichtue ſubowe opera-
zije, plombirowanje, czisezenje, ſahuače ſubybolenja atd., w Budyschinje, na ſmutskuej lawſkej haſy 120.
K ryčam wot 6 do 9 hodzinow.

Epilepsiju

(padazu khorosej) hoji listne ſpecialny lekar Dr. Killisch w Draždzianach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (predy w Barline). Šahojenja po ſtach!

Rudolf Scholz

na jerjowej haſy.

Zokor a kloſej,
roſyntki a mandle,
wſche körjenja czerſtwe,
ſchmalz a połcz,

blidna a kuchinska butra,
petroleum a rępuj wolij,
jerjerje ſłone, marinowane a ſchene,
tobak a zigary,

jahly a rajb,
ſoki a hróch atd.

Tunje placzisny. Dobre tworh.

Serbske knihi.

Na wschelake napraschowanja dowolam šebi wojsjewicž, so je pola mje dostacž

sa ponižene placzisny:

Łužičan. I. lětn. (1860) čo. 2—6; II. lětn. (1861) čo. 6—12); III.—X. lětn. (1862—69). Wśo hromadze 7 m. 50 np.

I. lětn. jenož 6 čížłow wopšchija. Pobrachowaze čížla tuteho kaž tež II. lětn. ſu dospołnie rozebrane. Szylka ſu wot tuteju lětnikow tak mało eksemplarow wychę, so ſo jenož tym wotedawaja, kž do dospołny rjad hacž do X. lětn. woſmu.

III.—X. lětn. 6 m.

Jenotsliwe lětniki (wot III.—X.) po 1 m.

Jenotsliwe čížla, tak daloko hacž ſu hiſčče dostacž, po 10 np.

Serbske čéžkliſke rycze.

10 np., 10 eſ. 75 np.; 25 eſ. 1 m. 20 np.

Piščasna Sabawa: 1. Wuherſki kherlisch. — 2. Ptaczi kwash. Róža ſaronka. — Žentwa. Mandzelſtwo. — 4. Wandrowſki kherlisch. Lubka lilija. Mój ſtatof. — Wósporski hermank. Kožde čížlo po 3 np., 25 eſ. měchane (wot koždeho čížla 5) abo njeměchane (wychë wot jeneho čížla) 40 np.; 100 eſ. 1 m.

NB. Shtož by mi wot „Piščasnej Sabawy“ a „Čéžkliſkich ryczow“ žlyk ſkład by ſahopſchedawajn wotkupicž džył, temu bñch ja raſunju placzisnu ſtazil.

Bibliſke ſtaſiſny (sa pruske ſchule). Saložt Wupperthalſkeho towařiſta.

Wjasane 65 np.

Wychë 13 eſ., kž wobſedžu, na dobo wſate 6 m. 50 np.

Smolerjowa Mała serbska ryčnica	60 np.
” Měſtne imjena	50 np.
” Kajka je wučba etc.	50 np.
” Pěſnički Hornjo- a Delnjołužiskich	
” Serbow. 2 rjanaj wulkaj zwjazkaj z	
wobrazami a khartu. Město 35 m. 21 m.	

Hdyž džetaj ſamožitaj ſerbskaj starſchej ſwojeho ſtudowazeho ſyna k naſrodnemu dnju, k božemu džesću abo pſchi druhej ſtaſadnoſći ſ naſladnym a wuzitnym darom ſwieſtelicž, dha ſo k temu ničjo lepshe poruczicž njemože, hacž ſpomnjene „Pěſnički“, tale parla ſerbskeho pižmowsta! Tež k Čeſnym daram pſchi ſwakach, jubilejach atd. ſo ta kniha derje hodži.

Hórnikowa Čitanka. Mały wubjerk z nowiſeho serbskeho pismowsta. Ze serbsko-němſkim ſlovníkem. 1 m. bjez ſlovnika 60 np.

We wjetſkih dželbach ſa ff. gýmnasiastow, ſeminaristow atd. hiſčče tuňſho! Pſulowa Ryčnica (Laut- und Formenlehre etc.) 2 m.

Shtož ſebi wot ſpominjenych wězow něchtio pſcheje, njech ſo dobročinje na minje direktnje wobroči pod adresu: Herrn Buchhändler T. Pech in Leipzig, Taučhaerſtraße 18, a k temu placzisnu ſa žądane wězy w hotowych pjenefach abo poſtſkih markach pſchipoloži. Hdyž pjenjeſy pſchipoložene njebudža, dha ſ mojeſe ſtronu ſo pſchi wotpoſkluju Postvorſchuž woſwirje.

W Lipsku.

Jan B. Pech.

Drijewowa aufzja.

Stejaze twjerde drjewo, na ležominoſčach Cat.-Nr. 14 we Huczinje ſo namakaze, budže ſo po ložach k wurodowanju

9. novembra t. I. dopoldnia wot 10 hodž.

kaž tež něhdže 50 hacž 80 centnarjow derje a rjenje domojkowaneho ſyna a wotawu pod někotrymi, pſched aufziju woſjewiomnymi wuměnjenjem ſjawnje na pſcheſbadžowanje pſchedawacž.

W Huczinje 30. oktobra 1875.

Wobſedžerjo.

Wulki wubjerk lama, kž ſo po pěkných muſtrach k draſčinam (klejdam) hodži, bar-cheny, kaž tež bar-cheny k podſchiwka m (futerbarchenty, taſk mjenowaný biber) ja w zpłym a pojenotliwym po najtuniſhich placzisnach poruczam.

Sa ſhopſchedawarjo doſtanu je po fabriſſich placzisnach.

Ernst Pech
na žitnych wifach.

Whta ſo k 1. abo 15. novembra pilna, ſprawna ſlužobna holza na **III** mjaſowym torhoschczu 149. **III**

Žitny palenž,

kaž tež wychë družiny ſłodkikh palenzow mój knieſam ratarjam a ſahopſchedawarjam w dobrej tworje najtuniſhcho poruczam.

Ginzel & Ritscher,
na swojnej lawſtej haſhy a
na wulkej bratrowskej haſhy.

Rubiſchča.

Wulki wubjerk wolmja-nych rubiſchčow na hlo-wu ja we wſchęch wulkoſčiach po najtuniſhich placzisnach poruczam.

Sa ſhopſchedawarjo ſo na to ſedźbnych činja, ſo tajke rubiſchča pola mje vo fabriſſich placzisnach doſtanu.

Ernst Pech
na žitnych wifach.

Prima fölniſka blidowa

ſlutna butra

najlepſiſeho ſłodzenja a najwjetſcheje trajnoſće wobſtaran punt po 88 np. franko na ſoždu ſeleſnicznu ſtaziju Sakskeje. Kifta je darmo.

A. Lutteroth
Cöln a. Rh.

Na prahu 9 puntowske poſytki po poſeſe wobſtaran.

Kosaze kóžki

kaž tež wſchitke družiny njeharowaných ſožow kupuje po najwyschich placzisnach

Gustav Raucha
na garbarskej haſhy čzo. 426.

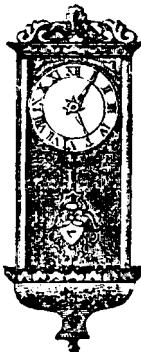
Ekanim ſa draſčim (klejdy), lama, wolnijane a židžane rubiſchka porucja we wulim wubjerku a po najtunischič placziſnach Eduard Hartmann na ſmutskej lawſkej haſhi.

Dospoſne wipſchedawanje.

Ja chzu mój ſklad

Šuknow, bukſkinow, ratinejow, floconejow atd.
horjedac̄ a pſchedawam ja tele artifle, ſo bych ſtoro ſ nimi wurumuwał, ſa jara niže pła-
cziſny, kaž mie ſameho kloschtujo.

W Budyschinje na bohatę haſhy 66.

Baldwin Scholta,
čaſnikar,
w Budysinje na Haſic hasy
(Goschwiz) 700.

Pſches tunje nutſkopowanie je mi možno, cylindrowe cjaſ-
niki [ſegerje] wot 5 toler a ankrone cjaſnikri wot 8 toler ſapo-
czejo pod dwieletnym rukowanjom pſchedawac̄; dale porucjam ſwoj
bohaty ſklad hrajadlow, regulatorow, woblikowych cjaſnikow,
totuliskich cjaſnikow, ſchwarzvaldskich ſczenowych cjaſnikow, cjaſnikowych ſlebornych a tal-
miſločaných rječaſkow po najtunischič placziſnach.

Porjedzenja ſo pod rukowanjom a pod pſhilubjenjom ſprawneho džela wobstaraja.
S poczeczowanjom

Baldwin Scholta (Scholze) cjaſnikar.

Sa kože potrjebnih!

Kožowe khlami

R. Lindau w Budysinje

w mjažowych hětkach 351

porucja ſwoj ſuamienith ſklad kože wšichc̄ druzinow po tunich, ale twierdych placziſnach.

Poruczenje.

S tutym čeſčenym ſerbam Budyschina a woſolnoſe ſe najpodwoſničko ſ nawje-
dzenju danam, ſo ſym tudy

pſchedawaju khumſchtuhch kwětkow

wotewrila. Ja po tajkim pſchi potrjebje najrjeſiſte klobuečne kwětki nowſhič muſtrow, buketh, njewjeſčinſte wěnzy, ſmijertne wenz, kſiže, ſrudne wjerby a wſchitke
druhe tajke wudželli po uajtunischič placziſnach porucjam. Skazanja ſo bórſy a po now-
ſhei modže wobſtaraja.

W Budyschinje 4. novembra 1875.

Anna Lehmannez na žitnych vikach 561 po 1 ſkodze.

W pſchedawari ſo ſerbſki ryczi.

Heinrich Preu.

Kermuſchu

na reje njedželu a pónđelu najpodwoſničko pſchedawaju

Ed. Sauberlich w Czichonzach.

Kermuſcha.

Njedželu 7. a pónđelu 8. novembra reje
w hoſczeniu ſ "ſchwane" w Koperzach, ſ
czemuž pſchedawaju pſchedawaju

C. Spenka.

Zena kheža je w Nakojdach ſe ſwo-
bodneje ruki hnydom na pſchedan a je wſcho-
dalsche čo. 16 tam ſhonicz.

Kheža čo. 50. we Wuježku pod Czorne-
bohom, ſe ſadowej a ſolotowej ſahrodu, je
na pſchenajecze a je wſcho dalsche pola wob-
ſedžerja tam ſhonicz.

W korezmje w Mjedžoſu pola Hufci je ſo
pſched dwemaj njedželomaj jedyn ſymſki nad-
woblefar (Leberzieher) pſhemeniſ. Tón pſche-
menjer chyl jón w ſpomnjenej korezmje ſaſo
bóřſy wotedač.

Wotwolijowaný kakao,
Dikowny ſpodiwny hojazu jaſbu,
Lampertowy pleſter,
Glöcknerſku jaſbu,
Mohrenthalſku jaſbu,
Liebigowy mjažowy extrakt,
Nestelowny dječazu muku,
Dr. Aetſchowny bruninowu tinkturnu,
ſhwajcarſke mloko,
žonopowu papjeru
porucza

haptyka we Woſporku.

Tyto lubym towarzham a ſinathym, kij ſu
mi pſchi mojim wotkhođe ſ Wulich Šdžarow,
jako mjeſach ſo na pucz ſ wóſku podac̄, nje-
dočzakanu luboſez a pſchedawaju wopo-
kaſali, kotaž mie tež hiſceče na ſeleſniu
pſchedawaju, praju ſ tutym ſwoj najlu-
boſnički a najwutrobnischi džak a budu ja
wěſče husto ſ džakownoſću na nich ſpomi-
nac̄.

Trangott Buſl.

Štvortlétne predplata
we wudawarni 80 np.
ana něnských póstach
1 M., z přimjenem do
domu 1 M. 15 np.
Kózde čisto placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin'na róžku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 46.

Sobotu, 13. novembra

1875.

Wucžerſſe město

w schuli w Sarhęzu, w kotrejž ma ho wucžba w němícej a ſerbícej ryczi wudželecž, ſo 2. januara wuprósđni.

Wone nježe 900 markow, wysche ſwobodneho wobydlenja ſe ſahrodu, hđež ſo ſtudjeň ſ dobrej a doſhahazej wodu k picžu namaka.

Tez je hiſhce ſkladnoſež data, pſches wucženje w dalewjedžazej ſchuli, kaž tež pſches privatnu wucžbu, ſebi dobre pödlanske dolhody ſhotowacž.

Cži knježa, kž wo tuto město rodža, chzylí ſwoje ſamoſvjenja na kralovſkeho wokrjeſneneho ſchulskeho inſpektorja Dr. Wild w Budyschinje abo na podpiſaneho pſchedžydu ſarhęzanskeho ſchulskeho prjódkeſtejerſta tak rucze hacž móžno wotedać.

W Sarhęzu, 2. novembra 1873.

Fiedler.

Tatarſſa bítwa.

Powjedanežko ſ lěta 1241.

(Poſtracžowanje.)

Bějše to rano džewjateje haprleje lěta 1241, pónđelu po Quasimodogeniti, jako čerwjenſki rycer do jistwy wójwody Hendricha ſtupi a rjekny, ſo konje hotove ſteja, kž by jeho k wójſtu, jeho macž a mandželsku pak do ſtrojyna dovjedli. Bohobojaſný Hendrich, hžom počnje wobroneny, ſo ſ wobjecža ſwojeje žony a ſwojich džecži wutorže a ſhili ſo pſched ſwojej macžerji, ju wo jeje požohnowanje proſcho. Š luboſčju a bovoſčju Hédwiga na njeho pohladný a ſwoju rufu na jeho hłowu položi. A jako wón džaknje k njej ſhadowaſche, dha džesche wona jako ſ duchom wěſchězenja: Schto žadaſh ſebi twojeje ſemiſkeje macžerje ſemiſke požadajne, mój Hendrich? Težje je njebeſti wóz hžom krafzne požohnował a tak wyžoko wobhnadžil, kaž móže ſmijertneho člowjeka jenož wobhnadžicž. Za hžom widžu wokoło twojeje hłowu krónu martrarſtwa ſo blyſčicž. Dha cžehn tam, wojuj a wumri ſa twojeho Boha a ſa twój kraj a pomhaj twojim k dobyčju a wumóženju. Bóryš twoja ſbožomna macž ſa tobni k njebeſkim rádoſčam pſchiindže.

Hanjen, rjekny wutrobiež wójwoda Hendrich, a džesche ſ ujekhablatymi krocželemi a ſchęzerczatymi wotrohami ſe jistwy. Sa nim khwataſche čerwjenſki rycer. Pſchi wrotach czakachu na njeho Stanisław, głogowſki Kliment a jeho ſlužobník Jurij. Hendrichowý kón ſylnje ſmorcžesche, jako chzysche jeho knjeſ na njeho ſlēſcz, a a ſo ſpjecžesche, ale tón ſ mozu na njeho ſkoži a jeho ſe ſelesnyj maj kolenomaj tak pſchitloži, ſo wón hnydom poſkłuſhnie dale džesche. Jego pucž nimo Marijneje zyrfwje wjedžesche; tam njezapzy ſ těch jedyn zybel pſched nimi dele pſchileča a ſo roſraſy. Směrniye Hendrich k těſche horje pohladný, Stanisław pak k njemu rjekny: Tónle hanjen je hubjene ſnamjo ſa waž, nadobny knjež, a jeli ſměm radžicž, bitwu na druhí džen wotſorečze.

Na to pak Hendrich wotmolwi: Mi je to žel, ſo vola tajkeho dobreho wójnſkeho rjeka tajku pſchivérnu namakam. Jeli móhł dele padažy zybel ſnamjo byč, dha móhlo ſo ſkerje praſicž, ſo

jeho njeſchfódné roſraženje na poraženie Tatarow poſkuſuje. Duž jehaſeje w dobrej nabžiji k wójſtu a pſchinjeſeze jemu moju pſchi-kaſu, ſo by ſo k bitwie ſrjadował. Stanisław po tajkich ſłowach khwatnje wotjeha a jako Hendrich ſa nim pſchijeha, wójſto hžom k bitwie ſrjadowane ſtejeſche. Dwě hodžiny ſo Liegniza, na niſkich hórkach, bějše ſo wójſto w pječich wotbželenjach ſrjadowalo a ſtejeſche ſ wobležom k ranju. Prěnje wotdželenje wopſchijesche tych wobronenyh, kótrhž bě morawſki wójwoda Boleſław ſem pſchijewdi, a jím bě ſo ſchěſz ſtom goldbergſkih hewjerow pſchijewdi. W druhim wotdželenju ſtejachu Polazh, kž běchu ſ chmelniſkeje bitwy ſbytni, a jinn roſtaſowaſche wójwoda Stanisław. Opolſki wójwoda Mječižław běſhe naujedowar ſejeſho wotdželenja. Schtvrte wotdželenje, wobſtejaze ſ pruſkih ſchijazkow, mjeſeſe jich bohot Poppo Osterniſki pod ſwojimi roſtaſowanjom. Piatte wotdželenje, najlepſich muži wopſchijaze, chzysche wójwoda Hendrich naujedowacž.

Tak ſtejeſche wſho wójſto we wotčakowaniu teho, ſchto budže. Na jene dobo poežachu ſo ſ daloka njeſcheczeljo mjerwiež a wſho ſcheroke, pſched nimi ſo roſpſchecžerjaze polo napjelnječ. Zyle ſady bě Batu ſe ſwojimi najlepſchimi wojaſkami, kótiž ſo ſe ſwojimi ſtoumi pažami wuſnamjenachu. Pohanjo běchu ſo tež do pječ wotdželenjow dželili a jako Mječižław jich njeſchewidnu ſyku wuſlada, dha wón wobſedny a ſo k Hendrichej wobročiwiſhi rjekny: Wy chzecže ſo po tajkim wo prandže bicž, mój wujo? Pohla-ſajeſe jenož na tych pohanow, jich je tak wjele, ſo naž ſacžiſcheža, hdyž tež žaneje brónje ujenaloža. Naſche wójſto je ſedom tſizeči tħbz uži ſylnje. Kózde tħbz pječi wotdželenjow, kž nam na- pſchecžiwo ſteja, je ſamo tak wulke, kaž naſcha zyka móz. Tudy je nadžija na dobyče bkaſnoſež a my najlepje ſežinimy, hdyž mu- drje zoſam.

Wy dwoje ſabywacže, wójwoda, wotmolwi Hendrich, najprjódžy, ſo ſym ja jako najwyschſhi roſtaſowar tuteho wójſtu ſam bitwu pſchikafal, a potom, ſo many móžnych pomožnikow. Wy drje jich ſ Waſchimaj čeſlňmaj wocžomaj njevidžicž, poſtracžowaſche wón, jako ſo Mječižław ſ dwělowanjom ſa nimi wohladowaſche,

ale běda Wam, jesoli jich blízkosć radoſtne we wutrobje ujesczūwacze. Naschu sprawna wěz to je a tón prawy wóz horka w njebjeſzach, kiz wojowarjam ſwojego ſyna njeda k hanibje pſchiučz. Duž pſchi mojej pſchilaſni wostanie. Wy ſe Stanisławom druhu nadpad ſznicze, a k czernienskemu rycerzej ſo wobrocziwſchi, wón pſchilaſa: „Děchaję k Bolesławowi, ſo by ſe ſwojim wotdželeniom bitwu ſapoczał. Myślez tam czeryſche a doſko njetrajeſche, dha ſo pod wołanjom „Bóh je ſi nami!“ Bolesław ſe ſwojimi ludźimi ſi tajke khrobloſcę na njepſcheczelow wali, ſo czi tajki ſtorf wutracz njemóžachu. Ale dalsza bitwa poſkaſa, ſo khrobloſcę bjes roſhlaſnoſcę wjele njepomha. Kſcheczjenio ſo ſpěchniſcho do předka cziſcęzachu, hacz bě dobre. Na jene dobo ſo czekaz Tatarjo wobrocziſhu a ſo po napohladze poſměchza roſpuſhczicu, tak ſo mjeſcze Bolesławowe wotdželenie njepſcheczelow už jenož w předu, ale tež k prawicy a k lewicy. Mróczel klokow a ſchipow Tatarjo na nje wutſeliču, tak ſo bu prěnje wotdželenie kſcheczjanſkeho wójska wot nich nimale zyle ſahubjene. Tsi klok ſo do Bolesławova ſarychua a wón ſmijertne ranjem ſi konja panu, a ſchumiaſe wylkanje pohanow tajke panjenie pſchewodzefche. Sahorjen wot hněwa nad njebjožom ſwojego towarzcha-wójwody, Stanisław ſa teſzakom hrabym a czeryſche na njepſcheczelow, ſa nim leczechu jeho lohko wobronjeni Polazy na ſpěchňich konjach, a pomalſcho Mjeczjiſław ſe ſwojimi horujoſhleſhynskimi ludźimi ſa nimi czechniſche. W nadži, ſo pſches dobýče tež ſwoj kraj wot tuteho ſurovoho njepſcheczela wurjedža, a ſi horzym požadaniom, ſo ſa chukelniske poraženje a ſa ſpalenie Krakowa wjeczic, Polazy hacz najlepje wojowachu a ſylnie do njepſcheczelow rubachu.

(Pokraczowanje.)

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Král Albert je ſo 6. novembra ſ toſkanſkim wjelwójwodni a prynzom Zurjou na moritzburgſki revier na hontwje podał a 8. novembra woni na hród Wermisdorf jědzechu, ſo bych u wamniſchej wokolnoſci někotre dny hontwje wotdžerželi. Na moritzburgſkej hontwje buchu tſelene 4 jelenje, 44 džinich ſwini a druga ſwérina.

Enješ minister ſ Nostitz-Wallwitz je ſo 9. novembra do Barlina podał, ſo by tam jako ſapoſlanz na wuradžowanjach němſkeho rajchſtaga džel brał.

Kral Albert je czekliſkemu Rößleru w Ebersbachu ſlěbornu medaillu „ſa ſwěrnoſcę w džele“ ſpožczil, dokelž wón hižom 54 lét pola czekliſkeho miſchtra Weise džela. Pola teho ſamněho miſchtra ſu wjſche teho pječzo czekliſzny, wot kotrých preni 48, druhı 41, tſeczi 38, ſchtwórtu 27 a pjatym 25 lét w jeho džele ſteja. — Dale je kral Albert fabrikemu dželaczerzej Langerej w Bröſenje ſlěbornu, k albrechtſkemu rjadej ſluzhazu medaillu ſpožczil, dokelž je wón 50 lét w jenej a tejkamej fabrizy ſe wjſche ſwěrnoſcę dželał.

Pſches to, ſo ſi tſelbu hraſkachu, je ſo pak ſaſo wulke njebjože ſtało. Wěſty Ronneberger w Kamjenicu ſ malej tſelbu, teſhink mjenowanej, žortujo na wěſteho Schneidera wutſeli, w měnjenju, ſo tſelba nabita njeje. Ale w tym bě ſo molik, pſchetož wón ſi kulfu, jenož kaf hroſchatko wulkej, Schneidera runje do wutrobj trjechi, ſo tón na mjeſce morwy k ſemi padže.

Wulki lóš ſakſkeje krajneje lotterije, to je: 500,000 markow je na cziſlo 60.543 do kollektive A. Kuntz w Dražbzanach paný.

W Glaſchwawje je 7. novembra jedyni piekarſki miſchtr pſches to wo živjenje pſchihchoł, ſo do lampy, kotaž ſo hiscehe ſwěczeſche, petroleum ſiſeſche. Lampa a bleſcha ſo ſi tym roſpuſtym, ſo ſo

tak mjenowanej petrolejowej gás ſapali, pſchi cziſiž bu tón njebjožomny ſi palazym petrolejom tak ſtraſhne polatý a wopalem, ſo dyrbjeſche po krótkim čaſu wumrjecz.

S Barlina piſaja, ſo ſe ſtrowoſcę khějora ſaſo derje ſteji a ſo ſo wón teho dla bórſy na jenej hontwje wobdzeli. — Schtož wjerchka Bismarka naſtupa, dha pak tón pſchezo hſchicze tak praſwie ſtrowy njeje a teho dla tež do Barlina njepſchijnidže, ale we Warzynje wostanje. Tež powjeda ſo, ſo chze ſwoje ſhorowatoſcę dla ſwoje ſaſtojnſtwo ſložic. Ale to je ſo hižom wjele króz powjedaſlo a ſo tola ſtało njeje; duž drje ſo tež tale poſjeſz tón króz njedopjeli.

Wrótklawſkeho wjerchbiſkopa ſu wotkazili, kaž ſu to hižom naſpominili, a jemu, kiz w tu ſhwili w Awſtriji na tamniſchim džele ſwojego arzbifkopſtwa pſchebiwa, tež pſches awſtrisku wjſchinoſcę to k naſwedzenju dali. Někto je wrótklawſke tachantſtwo wot ſwětneje pruſkeje wjſchinoſcę pſchilaſni doſtało, ſo by naměſtnika wjerchbiſkopa wuſwolilo.

Khějor je porjad, kaž ma ſo pruſka generalna zyrkwinia ſynda w hromadnu ſtaſtacze, hižom ſe ſwojim podpiſmom wobtwjerdzil. Wón tſizeži ſobuſtawow pomjenuje, druhé pak ſo wuſwola.

Grabja Arnim, kotrž bu po namjeſce wjerchka Bismarka wobſkoržen a tež k ſchtrajſe wotkazem, dokelž wěſte piſhma woteſak njebe, jako bě ſe ſlužby ſtipiſ, je knihu wudak, w kotrejž poſjeda, ſo je ſo Bismark woſebje teho dla na njeho hněwał, dokelž je wón (Arnim) wſchelake naſežnoſcę khějorej piſaſ a je Bismarck njewoſjewil. Tuta kniha je w Němzach někto ſakſana a poliſja ma poručnoſcę, ju wſac, hdžez ju nadeneidze.

Awſtria. Bankrot Dr. Stroužberga hſchicze pſchezo wjele rycerjow cziini a to tež žadyn džiw njeje, pſchetož wjele ludzi pſches to ſchtrajſe. To drje je wěrno, ſo ma wón teſko wulke kublow, fabrikow, podkopow atd., ſo ſnajdž ſu ſkoro 20 millionow ſchěnakow hōdne, ale někto je wſchho tuniſche, hacz pſched někotrym czaſom a hdžez ſo na pſchebadžowanje pſcheda, dha ſa to najboleje nož poſojni doſtanjesch, woſebje w tu ſhwili, hdžez ludžo pjenjeſam rad ſi ruci njedadža. A jeho bankrot je tež wjele dželaczerjam nufni pſchihotowal. Wón mjeſcze jich w ſwojich czekliſkych fabrikach na 5000 w džele a czi někto nimale wſchitzy dželo ſhubja. Wón ſam hſchicze w Moſkvi w jaſtwje ſedži, hdžez ſu wěričeljo (Gläubiger) jeho ſadžic dali. Pſches njeho je tež jedyn moſkowſki bank ſwoje džela ſkončil, dokelž běchu prjódſtejerjo banka Stroužbergej 7 millionow toleř požajiſli a ſa to akcije wot njeho braли, kiz někto nicžo njeplaſza. Tuczi prjódſtejerjo buchu wot wjſchinoſcę tež do jaſtwa ſadženi, dokelž běchu tak lohkoſmyſlenje wupožčowali, ſu pak někto ſaſo ſi jaſtwa puiſhezeni, dokelž ſu 100,000 toleř kawozije požajiſli.

Na tak mjenowanej franz-joſeſſkej želeſnicy w Czechach je ſo wondano pſches to wulke njebjože ſtało, ſo wosy pſchi ſpěchňym jědzenju po wjſkoch haezenjach ſi koliſe ſluzhach a ſo do hukumy dele kulfu. Pſchi tym ſo wjetſhi džel wosow na drobne kufy roſraſhy a je tež tóſchto ludži wo živjenje pſchihchoł, wjazy tych ſamnych je pak na czele jara ſi ſe wobſchtoženjach. Najprjedy ſe kaſche, ſo ſu ſkóſtñizh na tym wiua, dokelž ſu koliſu ſkaſhli, někto pak ſo powjeda, ſo ſu dželaczerjo na koliſi někto porjedzec měli, ſo pak ſu wotſehli, prjedy hacz běſche dželo hotowe, a ſo žadyn ſaſtojnſk ſa tym hlaſač njeje. Sjawnie je pak to, ſo je ſo to njebjože teho dla ſtało, dokelž na koliſi někotre ſchěny pobr' chowachu.

Wone drje tam se ſwojimi ſchrubami ležachu, ale pſchischrubowane njebechu.

Fauzowska. Franzowski ſejm je w tychle dňach jaſo w hromadu ſtupiſ a nowy wolny ſalon wnařadzowac̄ poczał. Zeli jón ſejm we ſłownych węzach ſa dobrý ſpoſkaje, dha miñiſterſtw, wot kotrehož je ſejmey prjódkoſtoženy, dale w ſlužbje woſtanje.

Iendželska. Miñiſter Diſraeli wónano w jenej ryczi tež na revoluſiju turkowſich kſcheſcijanow ſponni a mienjeſche, ſo drje budže ſo nekaſte waſtne wunamakac̄ móz, po kotreymž bych u tamniſchi kſcheſcijenjo wumóženje doſtali a ſo europiſzy kniežerjo wójny ſtinyli. — (Wón ſ tutymi ſłowami na to mierjeſche, ſo trjeba njebuđe turkowſkeho ſultana ſ brónju w ruzi ſ temu nuſowac̄, ſo by wón kſcheſcijanam w Božniji a Herzegowinje ſhwobodu dał, ale ſo tež žadny kniežer na to myſlicz njemóže, ſo by ſebi truch Turkowſkeje wſat.

Schpaniſka. Mač ſrata Alfonſa chze ſo rad do Schpaniſkeje wróćic̄, ale jeje ſyu a jeho miñiſtriſ to nochzedža, dokelž by tam pſches nju hiſtce wjetſcha měſcheriza naſtala, hac̄ tam hižom neko ſtneži. — Wo ſtukowanju karliſtow a kraloweho wójſta je mało blyſczeč.

Ružovska. Ruſke kniežerſtwo je wſchitkim europiſkim wjercham ſ nawjedzenju dała, ſo wone ſa ſwoju pſchisluſtvoſc̄ džerži, ſo po ſlowjanach horjebrac̄, wožebje po božniſtich a herzegowinſtich, ſ kotreymž je po wérje a narodnoſci hižom ſe ſtarodawnych čaſzow ſwiaſane. Duž chze ruſke kniežerſtwo europiſkim wjercham plan prjódkoſtožieč, po kotreymž by ſo niſy turkowſich kſcheſcijanow wotpomhało a Turkowſkej mało ſchložilo. Temnle planej je pječza tež hižom němſki a awſtriiſki khežor pſchitupiſ a wón najſkerje w tym wobſteji, ſo božniſzy a herzegowinſzy kſcheſcijenjo turkowſke kniežerſtwo ſ tym woſbudu, ſo ſultanej ſa to kózde leto wěſty pjenies ſaplača. Europiſke kniežerſtwo bych u pak ſwéru ſa tym hladale, ſo by Turkowſka kſcheſcijanow w Božniji a Herzegowinje na poſoj woftajila.

S Ružovſkeje ſo hiſtce ſtajnje wjele pjenies, ſchatow a draſty ſa kſcheſcijanske ſamilije ſeze, kiž ſu ſ Turkowſkeje czecknyc̄ dyrbjale. — Kſcheſcijenjo, kiž ſ Turkami wouju, ſu jaſo učkotre bitwic̄ki nad nimi dobyli a chzedža tež w ſymſkim čaſzu pſchec̄iwo nim woſowac̄.

Poſkyſtinenje.

Šlóž: Po krótkim bědzenju na ſwēče.

Po krótkim czerpjenju na ſemi —
Wy sprawni bratſja pobožni —
My budižemy tam ſ jandzelemi
We njebiu w wěčnej ſbóžnoſci;
Duž sprawna duscha poſkyli ſo,
Sſnadž bórſy twój běh ſkóneči ſo.

Tam horka, tam we Božim raju
Tam naſchi ſtari wótzojo
Nam kózdemu tak pſchivolaju:
Nam je ſo runje tež tak ſchlo,
Tež my ſuji ſchli pſches czerpjenje
Tu do tej wěčnej ſbóžnoſci.

Duž, bratſja! ičtož pod kſhijom kholđi,
Tón wěſeze bliże ſ Bohu dže,
Haj, kſhij a horjo ſ Bohu wodži,
Duž ſejerpliſwie wſho pſchec̄erpeče.
Bož we, o sprawna wutroba!
So kſhij cži njej bjes wužitka.

Hdyž by ſo nam na ſwēče tuđy
Taſ ſchlo, kaž ſebi žadamy;
Hdyž njeby Bóh nam požlaſ druhdy
Tón kſhij, kiž je nam wobcežny,
Dha bychmy ſebi myžili,
So many njebo na ſwēči.

Dha ſkicžny, bratſja, ſwojeſ ruzg
Šſej na tym puežu ſ wěčnoſci,
So njewoſlabne žadny dužy,
Hdyž wſchelake joh' potrjechi:
Ta ſda toh' naſchoh' bědzenja
Ta budža tam te njebeža.

Petr Mlouk.

Ze Serbow.

S Budyschina. Sa wſchelake ſtawiske woſkrieſy ſu hižom ſtawniſy (Standesbeamten) pomjenowan. Kaž ſ wěſtoſežu blyſchimy, je ſa Rakeži knieži rendant ſ. Khežor jako ſtawnik pomjenowany, ſa hodžiſke wſhy budyskeho ſudniſtwa ſ. rycznik Klahra w Hodžiju, ſa hodžiſke wſhy biskopſkeho ſudniſtwa ſ. kubler Kozor w Spytezech. Sa ſtawnika horniowujeſdžanskeje woſady biskopſkeho ſudniſtwa je ſ. kubler Wicžas w Hornim Wujesdže pomjenowany a ſa horniowujeſdžanske wſhy kamjeniſkeho ſudniſtwa je ſ. ryczertubleſki naſenik Möbius w Želzy wuſwoleny. Štawnik huſčanskeje woſady budyskeho ſudniſtwa budže pječza hrabinski ſekretar w Huſzy. Tej wſhy huſčanskeje woſady pak, kiž pod biskopſke ſudniſtwa ſluſhatej, ſmejetey ſ. kublera Kozora w Spytezech ſa ſtawnika. — Totalny ſtawnik pruſkih wſhow rafečjankeje woſady, ſ. ryczertubleſt Tholuck nad Wyhokej chze ſwoje ſtawniſtvo ſložic̄ a budže na jeho město ſ. wucžer Hórliza w Hermanezech poſtajeny, jeli to duchowna wýſhnoſc̄ pſchiswoli.

— Najwyjſtſha ſakſta zyrkwina wýſhnoſc̄ je ja tych, kiž chzedža ſo lětža hiſtce bjes ſobuſkuſowanja ſtawniſtwa jenož zyrkwinsz wěrowac̄ dace, dowolita, ſo ſmeđa ſo tež w advenſkiem čaſzu pſchipowjedac̄ a wěrowac̄.

— Šakſte hornolujſke provinzialne towarſtwa ſa ſnutſkomne mižionſtvo mienjeſche 3. novembra tuđy ſwoju lětſhmu generalnu ſhromadžiſmu, w kotrejž bjes druhiſi ſ. farař Imiſch ſ. Hodžija wo tym wotdželenju towarſtwa ryczec̄, kotrež ſo ſa to ſtara, ſo bych u wopuſhczene džec̄i w ſwójbach, ſo ſ temu hodžazych dobre wotczehnjenje doſtale.

— Šanđienu wutoru wječor $\frac{1}{2}9$ hodžinow na tuđomnej Haſhiz haſhy woheň wudry a to w jenej třeſhnej ſtwe doma, wudowje Brühlowej blyſchazeſho. Dokelž bě tónle dom ſ kſhindželemi kryty, dha plojenja ſpěchňuje woſolo ſo hrabachu a ſužodnaj Dužmanez a Wobſtez domaj, kiž běſchtaj tež tak krytaj, kaž tež Brühloweje druhi ſajku khežu a Bulnheimez bróžnu bórſy ſapopadnyhu, ſo ſo wſchitke tele twarjenja ſa krótki čaſh zyle ſpalichu. Dokelž pſchi doſež ſylnym poſodniſhym wětrje ſchře daloko ſetachu, dha dyrbjachu ſo na druhej ſtronje haſhy ſaliwac̄, ſo tam njebych ſapalile, a bu tež ſa niſne ſpoſnate, jemu ſyklawu pſchi menažeriji, na ſitvnych wifach ſtejazej, poſtajic̄, ſo by ſo jeje platoſtwa třeſha njeſpatila. So běch u měſchežanske ſyklawu wſchitke džekſtare, ſo ſamo roſyml, a běch u tež wſchelake ſe wſhy pſchijele; ſidovežanska bě jara rucze horka w měſce.

— Wyhokeje pola Čjornobohu. Njeđelu wječor 7. novembra po 10 hodžinach w bróžni tuđomneho kublera a gmejuſkeho prjódkeſtejerja Jana Ruſle woheň wundža a wſchē jeho twarjenja do procha a popječa pſchewobrveži.

S Bręsowa. Wóhen, kotryž je, taž byny tydženja hížom našpomnili, tudy schtowrtek 4. novembra wschitke twarjenja kublerja Wicžasa sahubil, je w 8 hodžinach wječzor w brózni wischol. Tak? to njeje snate.

S Wjeleczina. Nasch wyżłodostojny farař f. Wicžas mjeſečne 9. novembra wožebje ważny džen, pſchetož na tym samym jemu ryzeſki hížiž albrechtſki rjada, wot kraſla Alberta ſpožeczeny, budyski hamtſki hetman f. se Salza na zwiedzeſke waschnje pſchepoda. Pſchitomni běchu f. ſuperintendent Zichucka ſ Biskopiz, ſaſtupjeſt kollaturſta ſ. kapitular Kucžank ſ Budyschina, f. žudniſki hamtſan ſeyfert a f. ažezor Lehmann ſe Scherachowa, f. wučerjo, zyrkwiſzy a gmeinſzy prjodkſtejerjo. R. farař Wicžas je 48 lét duchowny byl a ſo nětko emeritirowacž dal. Schtó na jeho město pſchińdze, nam hiſhce ſnate njeje.

S Bučež. Nasch předawſhi farař f. Möhn je 7. novembra, 82 lét ſtary, w Draždjanach wuwořel.

S roſborſkeho wokrježa. Tudy ſo powjeda, ſo je w tychle dnjach mandželska Dr. Straußberga ſ pječimi džeczimi na knieži dwór do Wuhelza pſchijela. Tutón jej mjenujzy ſluſcha.

Přílopk.

* „Baſník“ pſche, ſo je wondano w Bzniſju předawſhi liſhkojſki farař f. Bimmermann wumrjel. Jego byn ſtuđuje w Lipſku a je tam pſchedbyda kužiſkeho předarſkeho towarſtwa.

* Kaž wſchelake nowiny powjeda, dha Straußbergowy bankrot na 20 millionow ſchěžnakow wopschija.

* Blisko Radeberga ſobotu jedyn pohonež ſ woſom překti pſches želesniſu jědžesche, jako jedyn cžah po želesniſy pſchilecža a ſadny džel wosa wottorhny, i přením pak konjeſ ſploſchenaj do město ežerjeſchtaj, hdzej jeju ſvožomnje ſaſtajichu. Pohonež, kotryž pſchi ſtorku na ſemju dele ſlečza, je mało wobſchodzienny a wón bě teho dla khroble pſches želesniſy jěl, dokelž ta ſaſhlahowana njebeſche.

* S Toulouſy (w Franzowſkej) piſhaja, ſo je ſo tam cžwiza polvera ſapalila, jako ju próſvňačku. Bzhi tym ſchtyrio woſazhy živjenje ſhubiſhu, dwaj pak a jedyn bětnař ſu jara wobſchodiženi.

* Wondano chýſche ſebi w Neviſeu jedyn cžlowieſ ſiženje wſacž, to pak jemu jeho ludžo njeſchidachu a polizia jeho do jaſta ſadži. Tam pak wón woſno roſraſhy a na tych ſchleicžauých powoſtanckach tak doſho ſe ſchiju tam a ſhem jědžesche, hacž ſebi ju pſcherēſny. Potom ſo wuſrawi a bu rano morwy namakany.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Nefotre holzy maja tola njeſbože!

Mots Tunka. Hm, holzy wſhaf tež. Ale kajſe holzy dha měniſh?

H. D. Nô mucžecžanſke. Te džechu jumu na knieži dwór do Derauez a piſachu tam piwo, ſchtož ſte wudžerža. A ſchto bě naſajtra? Hłowa jich bolesche. A jena mjeſečne hiſhce wjetſche njeſbože; pſchetož, jako bě wona na piwie, dha bě nawoženja ſ města do Mucžez na konju pſchijechal a wona naſajtra hórkę ſylſy plakſche, ſo běſche jeho pſchepaſbla.

M. T. Ach to njebožatko tola!

H. D. A druhi ras běchu do Blynečkež wuſhle a ſo tam tak ſchęgiaka najedke, ſo dyrbjachu je burja domoj dorjefcz. A jako naſajtra jena wotuči, dha we wulkej hromadze pluwoř ležesche.

M. T. Arw jaw jaw!

H. D. Hacž ſo ta žentwa radži, kiž je ſo wondano w Židku ſtala, to ſo tola tež hiſhce prafcha.

M. T. Čežho dla to?

H. D. Nô hlaj, jena holcžka chýſche jeneho měčz, ale jeje ſaſtarač džesche ſ ranju a wubra jej druheho, a hacž runje běſche ſrudna a plakſche, dha dyrbjehce ſebi jeho tola bracž.

M. T. Ale čežho dla ju ſ temu uſowasche?

H. D. Ludžo měnja, ſo je ſnadj poł ſta czuł.

M. T. Hm hm!

Cyrkwinske powjesće.

Wérowanaj:

Petrovſka cyrkej: Korla Ernst Graf, murjeſki polier, ſ Helenu Khriftianu Klimentez, Ernst Novak, wobledžbowar we wokrjeſnej dželarni na Židowje, ſ Mariju Khriftianu Rydtarjez. — Handrij Kopco, wobydler, ſ Emmu Emiliju Wehingercz.

Michałka cyrkej: Korla Augusti Broda, knieži pohonež w Radžanezech, ſ ſamu Mariju Madlenu Wuhlez tam. — Bernhard Bruno Sommer, thěžer w Berhetſdorfe poła Freiberga, ſ Paulini Augustu Pſchlež i Radžanez. — Ota Biedrich Leſka, krawz, ſ Mariju Madlenu Krenčez i podhrodu.

Kſečenji:

Michałka cyrkej: Jan Ernst, Jana Wicžasa, wobydlerja na Židowje, ſ. — Emil Pawoł, Ernsta Bohumíra ſolaufa, wobydlerja w Dobruſhi, ſ. — Marija Martha, Handrijka Wuhležka, thěžerja na Židowje, ſ. — Jurii Maž, Jana Augusta Lorena, wobydlerja na Židowje, ſ. — Herman Julius, Jurja Schmidta, thěžerja a krawza w Žeſtezech, ſ. — Paulina Verha, Vjedricha Wylema Gramotki, maſchinuwjedzerja na Židowje, dž. — Ida Amalia, Korle Moriza Müllera, wobydlerja na Židowje, dž. — Maria Theresia, Jana ſyfony, kořzmarja-najenſta w Khejlici, ſ.

Petrovſka cyrkej: Jurii Maž, Jana Ernstia Mułanſkeho, ſahrodnika, ſ.

Katholicka cyrkej: Hana Ottilia, Mittawicha Müllera, tublerja w Szloſnej Borjeſci, dž. — Gustav Hendrich, Josefa Brücknera, ſchewza w Želaniach, ſ. — Šarža, Jakuba Röthiga, wobydlerja, dž.

Šemrjeſći:

Džen 21. ōktobra. Jan Kalich, wobydler w Szloſnej Borjeſci, 61 l. — 26., Michał Riejska, wumjentat na Židowje, 75 l. 24 d. — Helena, njebo Michał Měta, wobledžbowar ſelegniſu w Arnsdorfje poła Radeberga, wudowa na Židowje, 35 l. 9 m. 15 d. — 1. novembra: Emma ſanža, Jurja Maſdalala, wobydlerja pod hrodom, dž., 1. l. 1 m. — 2. Emma ſelena, Jana Petrika, thěžerja na Židowje, dž.

Placziſna ſitow a produktow w Budyschinje.

6. novembra 1875.

Bitowy dowos: 4393 měchow.					Na wiſach	Na bursy
	wot	hacž	wot	hacž	wot	hacž
	mł.	np.	mł.	np.	mł.	np.
Pſcheniza 50 filogrammi	.	.	9 52	11 31	9 82	11 31
Rozka	=	=	8 73	9 2	8 70	9 2
Ječzmen	=	=	7 97	8 33	7 79	8 15
Worž	=	=	8 —	8 50	8 —	8 50
Hořč	=	=				
Woka	=	=				
Raps	=	=				
Jahly	=	=	12 66			
Hejduszhka	=	=	19 20			
Berny	=	=	1 67	1 95		
Butra	1	=	3 —	3 20		
Syño	50	=	5 —	5 50		

Kórz pſcheniza po 170 punt.: 16 markow 20 np. (5 tl. 11 nſl. 8 np.) hacž 19 ml. 22 np. (6 tl. 12 nſl. 2 np.) — Kórz rozki po 160 puntach: 13 ml. 96 np. (4 tl. 19 nſl. 6 np.) hacž 14 m. 72 np. (4 tl. 27 nſl. 2 np.) — Kórz ječzmenia po 140 puntach: 11 ml. 15 np. (3 tl. 21 nſl. 5 np.) hacž 11 ml. 66 np. (3 tl. 26 nſl. 6 np.) — Kórz worža po 100 puntach: 2 tl. 20 nſl. hacž 2 tl. 25 nſl. — np.; hořč: — tl. — nſl. — np.; woka: — tl. — nſl. — np.; jahly: 4 tl. 26 nſl. hejduszhny krupý: 6 tl. 22 nſl. — np.; berny: 16 nſl.; butra 1 tl. — nſl. hacž 1 tl. 2 nſl.: syño po 100 puntach: 1 tl. 20 nſl. — np. hacž 1 tl. 25 nſl. — np.

Nawěštnik.

Sa fože potrjebnych! Kožowe khlamij

R. Lindau w Budyšinie
w niażowych hętfach 351

porucza ſiwoj ſnamienity ſkład kože wſchędnych družinow po tunich, ale twierdyh placzinhach.

Wopisni.

Wjele lęt mějach drjenje we wſchitkach ſtamach; ja ležach 2 lęcze w kožu tak proſty, ſo ujemžach ruku k hubje hiburyz; pſchi tym boleſež wſchęduje pſchitjerach. Zako běchu mi pat **Glöcknerſku czehnitu a hoſatu žalbu**^{*)} porucili a mi ju ſylije ſarchowali, ſym nětko po krótkim čažku tak daloto, ſo móžu hižom pola kowarja dujawni czahac̄ a ſchwórhodžim daloko hicz, a wérji, ſo móžu ſebi nětko ſaſko, hac̄ runje w mojim 63. lęcze, ſi lohkim dželom moj khléb ſaſluječ.

Da ſo nieženy čzuju, tule wubjerni Glöcknerſku žalbu wſchém tak czerpazym naležnie porucieč.

Wilhelm Müller w Röderawje pola Riesy.

Prjódſtejaza wérna naležnoſć ſo ſ tutym we wſchitkim wobſwedeča.

Röderau pola Riesy, 5. meje 1875.

G. A. Kaul, gmejnski prjódſtejér.

*) Pravdžiwa je (**M. RINGELHARDT**) na ſchachtliczny k doſtaču w ſchtemplu: ſchachtlach po 25 np, w **budźiskim haptkomaj**, kaž tež w haptkach w Biskopizach, Rakezach, Schera-chowę, Hirschfeldz, Bjernacziach, Woſtrowz, Herrnhucze, Neugersdorfje, Grožiščonawje, Novoſalzu, Seifhennersdorfje a w fabrizy w Gohlisu pola Lipsia.

N.B. Warnowanje. Czeſezem publiki woſebje na to kedžbnu czimimy, ſwérū na horni ſchtempel kedžbowac̄, dokelž **Glöcknerſku žalbu** w nowychim čažku falschuja.

Hamburgsko-amerikanſke parolódzne akzijſke towarzſtvo

w ſjenoczeniu ſ hodlerskej linii.

(Hamburg-Amerikanische Paketfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktne póstske parolódzne jěsdženje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via Havre, na ſławnych a pſchynych němſkich póstſkich parolódzach

Herder, 10. novembra
Klopstock, 17. novembra

Frisia, 24. novembra
Wieland, 1. decembra..

Pommerania, 8. decembra.
Suevia, 15. decembra.

a dale porjadnje kóždu hrjedn.

Pſchewjeſne placziny: I. kajuta M. 495, II. kajuta M. 300, ſrjedžiſni pſchewjeſne M. 120. — Podrobne wukafanje dla frachta a pſchewjeſenja dawa generalnym po-knomoznikiem.

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
33/34 Admiralitätsstrasse. HAMBURG.

Gustav Joachim, atelier ſa khlamitne ſubowe opera-zije, plombirowanie, cziszczenie, ſahacze ſubhlenja atd., w Budyschinje, na ſnutskiej lawſkej haſz 120. A ryčam wot 8 do 6 hodžinow.

Epilepsiju,

padazu a torhazu khorosež, brōſtne a zoldkowe wiſliſcheža ſo pod — ru-kovalanjem — trajnje wotſtronja. Sahojenje wěſte a pſches liſt.

C. F. Kirchner,
Berlin N., Boyenstraße 43,
předn Lindenstraße 66.

P. Kneifelowa wložowa tintura.

Tale wo prawdje ſpodžiwna tintura, kž wſchudžom nahladnoſć dobywa a ſa kotruž jeje wunamakař ſ wěſtoſču połnje rukuje, je drjeto jeniečke, ſchtuž ſo bjes wſchitkimi ſnatymi ſredkami w ſkutku dopokaže, kaž wſchak wſchę wolje, balsam i pomady pſchi wſchej reklamuje ſenje nowe roſeženje wložow wudobycz nje-moža. Pſches hornje, wot woſebnych lekarjow naležuje poruczena tintura ſo na hlowje khorowatoſć kože ſacžeri, czerjaza mož, pſchi wložoczerpjazych ludžoch husto doſež jenož drěmaža, ſo k porjadnemu ſkutkowaniu wu-budži a pſches ſwoje, wložowe korjenje ſylije ſiwiſaze wutki najwyjetni połnoſć wložow plodži. Haj wjele-lětni plēchacze ſi, kaž ſo polizajſan wobſwedeči, ſwoje połne wložy ſaſho doſtali. — Na pſchedan ma ju jenož Heinr. Jul. Kintka w Budyschinje w bleſtach po 1, 2 a 3 markach.

Hollandski mlókowy pólver.

Tutón, ſe starodawnych czažow dopokaſany, ſ najlepſich ſelow a korjenjow pſchi-hotowanym pólver, po jenej abo po dwemaj ſzizomaj wſchědnje kruwom abo wokam na prenju pižu naſypam, pſchisporja wobžernoſć, plodži wjele mlóka a ſadžewa jeho wokižnjenje. Pakęži placz 40 np. a je k doſtaču w hrodowskej haptzji w Budyschinje.

Wſchém na žoldk khorym

hdžez khorosež ſ boleſzemi w jatrach, ſ tlo-čenjom, wiſliſchežami, horjeforfanjom, ſi-kaſoleſci, wožolnjeniom, wróženjom, ſyuzi, hroſnowonjazym dychanjom, kaſhelnou, jaž-wanjom a twierdyh ſiwoſtom wuſtupi, jěcz w žoldku abo na nim ležo wostanje, wěſti pomož pokaze: Velfman u Chemiker in Guben N. L.

Pola knihkupza Eduarda Rühma w Budyschinje ſu wuſchle a tam ſa 50 np. doſtač:

Reductions-Tabellen
für Getreide, Sämereien und Hülfenfrüchte.

Wot E. Behra.

S pomožu tuteje knižki možesč kóždu čaž hnydom widžec, kaž wjele 170 pt. pſchewjeſny, 160 pt. roži, 140 pt. jecžmenja, 150 pt. rapsa a 180 pt. druhich kſiſčeniatych plo-dow placz, hdž 100 pt. (50 kilogrammow) tejko a tejko khlachtuje.

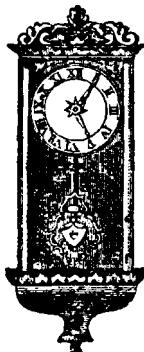
Ekauimy ja draſeziun (klejdy), lama, wolnijane a ſidzane rubiſchka porucza we wulim wubjerku a po najtunischiſich placziſnach Eduard Hartmann na ſmutskej lawſkej haſy.

Dospolne wypſchedawanie.

Ja chci moj ſklad

ſuknow, bukſkinow, ratinejow, ſloconejow atd.
horjedac̄ a pſchedawani ja tele artikle, ſo bych ſkoro ſ nimii wurumuwaſ, jara niže pla-
cziſny, kaž mje ſameho kloschtujo.

W Budyschinje na bohatej haſy 66.

Baldwin Scholta,
čaſnikar,
w Budyschinje na Haſic hasy
(Goschwitz) 700.

Pſches tunje nutſkopowanje je mi možno, cylindrowe čaſ-
niki [ſegerje] wot 5 toler a autrowe čaſnikli wot 8 toler. Čaſ-
niki pod dwieletnym rukowanjom pſchedawac̄; dale poruczam ſwoj
bohaty ſklad hrajadłow, regulatorow, woblikowych čaſnikow,
ſtolinkich čaſnikow, ſchwarzwaldfskich ježenowych čaſnikow, čaſnikowych ſlebornych a tal-
miſloczanych rječaſtow po najtunischiſich placziſnach.

Porjedzenja ſo pod rukowanjom a pod pſhilubjenjom ſprawneho džela wobstaraja.
S poczeſzowanjom

Baldwin Scholta (Scholze) čaſnikar.

**Rjaný polny jeczmiení k piwo-
warjenju kupuje**
piwarňa w Budyschinje.

Woſowa fabrika
N. Gall

w Haſchiz haſy (Goschwitz) čzo. 704 pódla hamſkeho hetmanſta porucza woſy wſchęch
konſtrukzijow po jara tunich placziſnach. — Porjedzenja wſchitkich družinow ſo ſprawne
a derje wobstaraja.

Ernst Richter
kuihiwjasar

pſchi měſchczanskej ſchuli na róžku ſmuts. Lawſkej haſy porucza we wulkim wubjerku ſiſtiſny, cigarrowe etüje, portemonaije, kſchezenſke ſiſty, ſbožopschejaze
khartki, ſchulſke potrjebny, protyki wſchęch družinow atd. po jara tunich placziſnach.

Heinrich Preu.

Kožowanym ſtwjelzowym len
kupuje po kóždej dželbje mechanika dželopſchedowania w Haſnizach.

Swoj wulski ſklad mězow a pjeſzowych
tworow porucza k dobroczinemu wobfedz-
bowaniu

Heinrich Ranga
na bohatej haſy.

Wulski wubjerf lama, fiž po
po pěkných muſtrach k dra-
ſezinam (klejdam) hodži, bar-
chenty, kaž tež barchenty k
podſchiwkam (ſuterbarchenty),
taf mjenowanym biber ja w zplym
a po jenotliwym po najtunischiſich
placziſnach poruczam.

Sažo pſchedawarjo doſtanu
je po ſabriſkych placziſnach.

Ernst Pech
na žitných vifach.

Žitny palenž,

kaž tež wſchē družiny blódkich palenzow moj
knejšam ratarjam a ſaſhopſchedawarjam w
dobrzej tworje najtunischiſo poruczam.

Ginzel & Ritscher,
na ſwoneknej lawſkej haſy a
na wulkej bratrowskej haſy.

Koſaze kóžki

kaž tež wſchitke družiny njeharowanych kožow
kupuje po najwyſchich placziſnach

Gustav Rauch

na garbarskej haſy čzo. 426.

Zena ſchwinda ſe 4 pſchimadłami je ſo
je herbſteje haſy hacž do Rahe ſhubila.
Sprawny namakar chžyl wo ujeſ do wida-
waruje ſjewicz, hdžez myto doſtanje.

Riwosćze

sa nashimski a symski časž su dospolije doschle a porucžam, psches spodobne unts-kupowanje w móžnosći jara tunje placžiñ stajecž:

draſtne tkaniny, polwołmiane, wołmiane a židžane, hladfe, szmuhaté a farriowane, steppowane-moirejowe szufuje a schorzuchi, mantle, paletoty, jaqueth a jasi, drasty, mansle atd.

Bo po mérje po najnowišich faconach rucze seschija.

Jan Jurij Pahn

na torhoschezu pôdla hlowneje straze.

Wulke wupschedawanie.

Dla fastacža mojich druhich khamow, na žitnej haſy čo. 56 ažu ja ſwoj bohacževuhotowanym ſklad

**mužazeje a hóležazeje drasty
kaž tež wulki wubjerk
knienjazych a holežich jaquetow,**
so bych zyle ſ nimi wurumowal, tunscho, hacž mje ſameho kloschtuja, wupschedawacž.
W Budyschinje.

Jan Haasa.

Barbarnja W. Kellinga w Budyschinje

porucža ſ nashimskemu čaſu ſ a knienjaze draſtowe tkaniny najnowsche barby a muſtry.
Tež ſo noſchena mužaza draſta w zylkym barbi.

**Stajnetrajazh ſklad tworow, w placžiñje
jara ponížených.** Jan Jurij Pahn

na torhoschezu pôdla hlowneje straze.

Sahojenje klepoſcze, po najweseñiſhiem, bjesboſloñym a bjes-operitowanych. Wočzolekář Dr. K. Weller sen. w Dražžanach (Victoriastraße 4.)

Rubiszcze.

Wulki wubjerk wołmianych rubiszcžow na hlowu ja we wszech wulfszcžach po najtunischiach placžiñach porucžam.

Sa ſ o p ſ ch e d a w a r j o ſ o
na to fedžbnych czinja, ſo tajke
rubiszcze pola mje po fabrik-
ſtich placžiñach doſtann.

Ernst Pech
na žitných wifach.

Prima kolińska blidowa ſlutna butra

najlepſcheho ſłodženja a najwojetſcheje trajnoſeje wobſtaram punt po 88 np. franko na
kózdu želeſnicznu ſtaziju Saksje. Kifka je
darmo.

M. Lutteroth
Cöln a. Rh.

Na prahu 9 puntowſte poſytki po poſeje
wobſtaram.

Zutſje njedželu 14. novembra popoſdnju
w 2 hodžinomaj budže ſo pola Hartsteinez
herbow w Kumschizach wſchelaka mužaza
draſta a domjaza nadoba na pſchepadžowanje
pſchedawacž.

Koſchle, chemisetty, khornarje, manschetty, cachenezy, ſchlipſy a khravath

porucza

w Budyschinje

Julius Langa na lawſkich hrjebjach.

Schleſyſke ſchtrumphy a ſofi

porucza najtunischo

P. Mickel w Ketlizach.

Wón ma tež protynki na pſchedaní.

Eswoj wulki wubjerk mužazeje draſty a žonjaſych jakow porucza

M. Rubaſch

na garbarskej haſy 432.

Drjewowa aufzia.

Echtwórtk 18. novembra dopold. w 9 hodz.

budze ſo na Impjanſkim reviru pſchi ſchwinečich jamach

10 Am. khójnoweho ſchępoveho drjewa,

120 " khójnowych pjenkow a

30 ſtotnijow khójnowych waležkow

pod wuměnjenemi, pſched aufziji woſjewomuhy, ſa hotowe pjenyſy na pſchedadžowanje
pſchedawac̄.

Hrabinska Linsiedeſſka inspekJija w Minakale.

Drjewowa aufzia.

Pjatk 19. novembra t. l.

budze ſo na hermanežanskim reviru pſchi pſowjansko-rakečzanjskim puežu jena parzella

ſtejazeho khójnoweho drjewa po ložach ſa hotowe pjenyſy na pſchedadžowanje pſchedawac̄.
Wſče bližſe wuměnjenja ſo pſched ſapocžatkom aufzije — rano w 9 hodzinach
woſjewia.

Schimmiſigk.

Wubjerne wina pod rukowanjom prawdžitosće!

Bele wino:

Dürtheimer 1874	ſa bleschu	— mt. 85 np.
(w čzwizach po 50—120 litr. ſa liter 80 np.)		
Rüdesheimer 1865	2 "	"
St. Pilt 1875	1 "	"
Bordeaux St. Julien 1870	2 "	25 "
Medoc 1874	2 "	"

Frankowane na prahu poſyłki w 3 bleschach abo 5 poſbleschach w kifzy 5 markow.

Pſchi wotwiaſzu 50 bleschow 10% rabatta.

Čzwizi ſo po tunjej placžiſne woblicza a franko naſad woſmu.

Agentojo ſo pytaſa.

Wilhelm Bayer w Laupheimje, Württemberg.

Koſpožlanje ſa ſewjernu Němku: Bayer w Draždananach, Margarethenstraße 6.

Bukicžanske ratars. towarzſto
pónđelju 15. novembra popołdnju w 4 ho-
dzinach.

Pſchednoschit knieſa prof. Dr. Heidena wo
ſymſtim pižudawanju. **Pſchedkyla.**

Koſaze kožki, naſymniki, ſajecže, tkho-
rjowe, mordarjowe (funjaze) a liſhce ſože
kapuje po najwyschich placžiſnach

Heinrich Langa

w Budyschinje pſchi ſerbſkej katholſkej zyrkvi.

Prawdziwy Lampertowý rano-
wy, hoſath, czechniſt a ſpoločny
pleſtr je inatym ſelenym wulaſowanju
je ſebi ſa 96 ſet najwjetſhu khrvalbu do-
był, je lekarſzy pruhovaný a poruczenny
pſche wič, drjenje, ſalſy, liſhawu, kurjaze
woſa, woſabjenje, pſche wſče wotwirjene,
pſchedżewaſe, roſdželaze, wopalene, ſuirerſte
boſoče, roſleženje, ſahorjenje, ſaczeſlihy
atd. a je ſo pſchi wiſhikich tutych tho-
roſežach pſches ſwoju ſpěchmu, njeſapra-
jazu hojazu móz najfražniſho dopofaſat.
Dofac̄ ſa 25 a 50 np, we wſchek
ſatſkih haptylekach.

Wot najwjetſcheje wažnoſeſe ſa
wocži Fózdeho. Prawdziwa
wodžicžka wot Traugotta Chrhardta
w Grobzbreitenbachu w Thüringskej je
wot ſeta 1822 ſwetoſławna. Skafanja
a ſlacón po 1 marku pōſceze mi budyska
hrodowſta a rakečzanſta haptyle.

Jena wulka krawſka ſchijaza maſchine
a dwě wulki krawſkej vrakſy ſu na pſched-
aní pſched garbarskimi wrotami ejo. 33.

Dziwocžanske ſerbſke ev. luth. miſioniske
towarſto ſměje — dali Bóh — jutſje
popołdnju w dwémaj ſhromadžiſnu.

Petr Mlont.

Štvortlétla předplata
we wudawařni 80 np.
a na němských pôstach
1 M., z príjšenom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštka kiž maja
so we wudawařni Serb.
Nowin na rózku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoler.

Čo. 47.

Sobotu, 20. novembra

1875.

Tatarska bitwa.

Poviedanečko s leta 1241.

(Povrácovanie.)

Dokelj Stanisław se ſwojimi Polakami tak mužnje wojovalche, dha dohho njetrajeſche a prénje wotdželenje Tatarow bu doſad na druhe ſahnate; tež tolle poežinaſche zofacé. Stanisław, ujeprózniwje ſ krawymu mječom wokoło ſo rubajo, pohanow psched ſobu czerjeſche a jeho woſanje: ſabiwajeſe! ſabiwajeſe! tež jeho ſahoreſche, po jeho pschitlavje cžinič. ſabiwajeſe, ſabiwajeſe! tež jeho wýſchzy woſachu, a kſhesčijenjo, na to poſtluhajo, ſo cžim ſylniſcho do Tatarow dachu, tak ſo ſo cži ſe ſtracha dale a mjenje wobbarachu.

Na jene dobo bě pak ſtyshecz, tak nechtón ſa horujoſchleſynskim wójskom něchtu druhé woſa, mjenujzy ſtovo: cžekajče, cžekajče! a ſo tajke woſanje ludži do ſtracha ſtaſia. Čerwjenſki rycer, kž bě w bliſkoſeji wójwody Hendricha, teho na to ſedžneho ſežini, ſo jedyn jenotliwy jéſdny ſe ſakrytym ſoblečjom na lohkim konju wokoło Hornijoſchleſyñſkih jéhaſche a hjes ſastacza to ſtrachne ſtovo woſachu.

To je pscherada! ſawola rycer. Želi poſwolice, knies wójwoda, ſo ja tam puſtežu a teho ſloſtnika poražu.

Ale hjes tym jedyn mlody kniež ſ delnjoſchleſyñſkeje dželby wujěcha ſawolojo: Počkajče na lepsche a wjetſche ſtutki, knies rycerjo, a ſawostajce mi khostanje tuteho pscheradnika, kotrehož ja, kaž ſo mi ſda, derje ſnaju.

Se ſpodžiwanjom čerwjenſki rycer na teho mloženza poſlada, kotrehož hlož a rycer ſo jemu ſnata ſdasche, ale prjedy hacž možesche ſo dopomnicž abo dohladacž, ſchtó by to móhli bycž, běſche temu wójwoda Hendrich ſwoje pschiſwolenje ſiwnył a tón tež hjudom ſ Hornijoſchleſakam cžerjeſche. Tam běſche ſo wójnje ſbože hžom khetru hinač wobročilo, Hornijoſchleſaz, wot napominaja cžekanju naſtróženi, běchu ſtejo wostali a teho dla tež Polazy psched nimi do pohanow mjenje hórlinje bič poežinachu. A pschezo wotſiſho a ſtrachocžiſho da ſo to njebožowne ſtovo ſtyshecz. Strach a měſchenza teho dla hjes kſhesčijanami pschiſbjeracze. Wojowarjo, w ſwojim dobywanju ſastajeni, poežachu myſliz, ſo je bitwa ſhubjena; woni poežachu khablač a ſlabe wobaranje Tatarow ſo do ſylnueho nadpada pschiwobroči. Tehdy wuhlada tamón njeſnaty pscheradnik, ſo ſ Hendrichoweho wotdželenja jedyn kniež ſ naměrjenej hlebiſu ſem cžeti, a w myſli, ſo ſnadž to jemu placži, cžeka wón do ſrjedžiſh Hornijoſchleſakow a woſa tam na Mječiſlawa: Cžekajče, wójwoda, Němž ſu naſ ſcheradžili a wſho je ſhubjene! A Mječiſlaw na to ſwojim ludžom pschitlaſa, ſo bych ſo ſasli, a wón ſam tak ſpěſhniſe cžekasche, hacž móžesche kón běſec, ſa nimi pak jeho ludžo ſlédowachu. Š boſa nich

běſche pak tón pscheradnik tež na cžekanju, pschetož tón kniež ſa ſwojim ſpěſhnym konju jenož tak ſa nim ſeczesche.

Jako běchu Hornijoſchleſaz ſo ſcžekali, dha ſo Polazy tež wiaz psched ſatrafneſnej pschemozu Tatarow džerječ ſiemozachu a Stanislawej nicžo wiaz ſyſte ſyſte ujewoſta, hacž ſo dyrbjeſche tež zoſacž a ſe ſwojim ſyſtym ludom ſ Hendrichej wróćic̄. Wulzy ſrudzenym psches to, ſo wón psched Hendrichom ſamotwjeſche, ale tón jemu wotmolwi: Wy ſo pschede miu ſamotwječ ſjetrjebacze, wójwoda Stanislawo, pschetož ja ſyń Wasche ſwierde wojovalne derje widžil. Hdy by Mječiſlaw tak cžinit, kaž Wy, dha bychmy ſnadž ſetko na dobytym bitwiſežu hžom „Cže, Božo, kſhwalmu“ ſpěwacž móhli. Potom wobroči ſo wón ſ Popowej a čerwjenſkemu rycerzej, prajíž: My tſjo ſetko ſhami ſtejmy a čzemý ſwernje ſjenocžen ſykej tatarskej mozy napſchecžiwo ſtacž. Za ſebi myſli, ſo budža hacž do najpoſdnich cžaſow tych mužow kſhwalicž, kotsiž na ſyſtym ſemi ſe ſwojimi krawymi cžekami, móhli rjez, murju psched němſkim khežorſtowm natwarichu a tak Němžow psched tatarskim wupuſčenjom ſwarnowachu.*). Duž ſmierz abo dobycže! ſnadž naš Bóh ſe ſmierz, ale tež ſ dobycžom wobhnadži. — A ſ ſwojemu wójsku ſo wobročiſhi wón ſe ſylnym hložom ſawola: Mječiſlaſel je ſylniſchi, dyžli my, ale my mamy ſelesne ſabath a dobrý wójwski poriad. Mjeſabudže na to, wo cžož wojuiemy a poječe kroble ſa minu. Bóh je ſ nami!

Bóh je ſ nami! wyskachu jeho wojaž, kotsiž běchu, wot wójnſkej horliwoſe ſaſecži, hacž dotal njeſcerpliwoje na pschitlavju ſ wojowauju cžakali. Woní ſwoje worzelowe rynki twjerdscho ſanktachu a hlebjje kručiſho ſapichimyču, ſo bych ſa pohanke wójſko rycerſhý witali, kotrež ſo kaž hobski ſmij ſ džiwim wučom a rejeñiom ſpěſhniſe ſ ſim blížesche.

Bjes tym, ſo ſo hjes kſhesčijanami a pohanami wojovalne ſ ſowa ſapozinaſche, běſche tón njeſnaty pscheradnik hacž do leža dorazy, hjes pocheſtacza wot teho kniežka honjeny. Kluſtachu a kluſtachu wón do huſčinow cžerjeſche, hacž na jene dobo ſrjedž leža na matym trawniku ſwojeho konja wobroči a ſawola na teho

*) Teho ſtewa ſu ſo wobtwerdžile; pschetož ſ ranja ſu Polazy Tatariow wot němſteho kraja wotdžeržili, ſo ſa Němžow pola Krafowa a Liegniza woptrujo, a ſ polodnja ſu Čechyjo vola Olomuča pohanke wójſka wotſali, ſo do Němžow dale kročicž ſiemozachu. Polſti a ſ džela cželi kraj bu pschi tym žaloſnje wupuſčenju a wjeſ Polakov a Čechow je w tamních húrovych bitwach pamyl a tak ſ lepſhemu němſteho kraja ſwoje ſiwenje pschiſadžilo. Pschetož ſ tym, ſo Němž wot ſtewjanow psched Tatariami wobarnowane woſtachu, móžesche němſki ratař w mře ſwoje vola dželacž a měſčenž w počtu ſwoje ſjemjeſto wobſtaracž, tak ſo bohatſtre a derjemecže w kraju rojeſeſche a lid ſyliuje pschiſbjeracze, hjes tym ſo bě w ſtewjanich krajach wſho ſpalenie a ſahubjene a wjeſeſabitich. Hacž ſu ſo Němž ſa tajte wopory, wot ſtewjanow ſa nich pschiſujeſene, hdy džakowni wopokaſali, to nam ſnate njeſe

Knježka: Ssem, haj ſem čjzych tebje měč, tórný mlodženzo, wotraſy ſe ſwojim mječom knježej hlebiju, pſchitkoži ſpěchňe k nje- mu a wali ſo na njeho, ſo by jeho ſ konja tothnył.

Njeheſka kralova, pomhaj! ſdychny tón cjeſte dyčajo, a w tym ſamym wokonikuſjenju ſo pſcheradničkó ſemi wali a wón ſwojego pſchecživnika, kotrehož běſche twerdze pſchimył, ſobu dele potorhny. Ale kón vě na teho pſcheradnika nohu panył a ju rošlamawſchi jeho trawniku pſchitkožil. To k temu pomhaſche, ſo móžeſche ſo tón knjež ſ jeho rukow wudrčz, jemu mječ wuraſyč a na tajke waſchnje pſchecživnika njeſchłodneho ſčinič. Potom jemu ſanktujen ſchihak ſ hlowy ſraſy a jako běſche na woblego pohladał, hněwne ſawola: Haj, to ſebi ja myſlach, Selimko!

Cžerta, to je jeje hlóš! ſareji tón pſchewinjen ſloſnik a ſo pod heſtmi boſcežemi ale podarmo napjeraſche, ſo by ſiemjenu nohu ſpod konja wucžahnył; ale ſe žaložnym ſkuſenjom ſaſo k ſemi padže a tón knjež, ſwój helm wotewriwſhi, k njeſmu džesche: Haj, haj, ty ſy moj hlóš prawje ſpoſnał.

Adelma! kſhipjeſche Selimko. Haj, ja widžu, ſo ſo mi moja ſda doſtanje!

Modli ſo, ſawola ta rjana žona, w mužazej drascje a ſ mje- cjom w ružy kaž jandžel wjeczenja pſched nim ſtejo.

Ja njeſmožu a nochzu ſo modlicž! ſnapſchecživo tón ujeſraſnif. Cžinče bórfy kónz ſo mnu, ſo hela dohlo na ſwój wopor cžakacž njetrjeba.

Modli ſo, wopjetowaſche wona ſ luboſnym napominanjom. Ja twoju diſchu ſahubicž njecham. ſsnadž krótka ppkorna a polutna modlitva dožaha, to tybzakrójne hubjeſtvo ſarunacž, kotrež je twoja ſloſež načinika. — Wón paſ ſakrujo krótki wótry náz ſ nožnjom wutorze a ſa jeje wutrobu cžižny. Tola nje- droſež a ſmjertry strach běſtej jeho woeži ſacžemnilej a možnu pjaſež ſeſtabilej. Šhyčo ſtraſhne želeso Adelme pod pažu pſche- lečza a w tym wokonikuſjenju ſo jeje mječ do njeho ſary a ſ ſewin, kotraž ſ teje ranę cjeſeſche, jeho ſiwiene ſe kónzej kchwatasche. Šrudna paſ Adelma, na mječ ſeprjena, pſched nim ſtejeſche a ſcheptaſche: Ty ſy ſam na ſwojej ſmjerceji winowatž, njeſbožomniko! Ja hinač njeſmožach. — Potom wona na ſchcerkot brónje, ſ daloka k njej klinčazeje, poſtluhaſche a ſ pobožnej horliwoſčju prajizy: Někto na dopjeljenje mojich najeſwjeſiſhich pſchitkuſhnoſežow — ſtočgi wona na ſwojego ſwérneho konja a jehaſche tam, hdžež džiwja bitwa ſchumjeſche.

(Poſtačowanje.)

Swětne podawki.

Němſke khějorſtwo. W Draždžanach je 15. novembra w Gehez destillaziji, jako tam ätherski woli destillirowachu, jedyn kotoſ roſlečkaſ a dweju dželacžerjow ſaraſył. Jedyn wjelb ſo pſchi tym ſawali a pſchi tym ſo tež jedyn ſaſtojnif, kž wo iſtwje wysche njeho pſchacše, ſaſypny, tola tak ſbožomnje, ſo žaneje ſchkody wſaſ njeje. Dwaſ druhaj dželacžerjej ſtaj tež tójsichto wobſchłodženaj, tak ſo ſu jeju do hojeſnje donjeſež dyrbjeli. Po ſawalenju ſo tam hnydom tež paſicž pocža, tola bu woheń bórfy poduſhenny.

Dofelž je kralowske ministerſtwo wojny ſhoniło, ſo ſu wojažy pſchi ſetřiſhich naſymſkich manövrah pola ſwojich hospodarjow pſchecželinje horjewſacž byli, a ſo ſu cži, kotrymž ſu ſo pſchi manövrirowanju plody na polach wobſchłodžile, ſa to jenož měrne ſarunanje žadali, dha je ministerſtwo knjeſej budýfekmu hamtskemu hetmanej porucžilo, ſa to gmejnau a knjeſtwaſ ſotrež to naſtupa, wobſebny džak wuprajič.

W Hainewalde 9. novembra na ſubi domſtich wěſteho Fiſchera woheń widyrl a je zhylo do pročha a popjeka pſchewobroczi. — W Seitendorfje je ſo tkalz Anton Hausmann, kотryž běſche wo- pſliſtu poddaty, ſ jenej, ſ wodu nabitej piftoliju ſafſelil.

S Barlina piſaja, ſo je němſki khějor ſ kralowſtimi prynzami na leglingskej hoſtwe pobyl a ſo wot tam ſanđeniu ſobotu do Barlina wróčil. Naſajtra běſche wón w kralowſkej zyrkvi pſchi Božej ſlužbyje pſchitomny a dokež běſche na tuthm dnju prynz Bředrich Leopold — ſyn prynza Bředricha Kortle — 10 lět starý, dha jeho khějor po poſtajenjach pruſkeho kralowſkeho domu ſa ſe- kondelieutanta w přenim pěchim garderegimencze pomjenowa a jemu ſ doboru rjad abo orden čorneho hodlerja ſpožeti. Prynz Bředrich ſo potom uniformu ſwojego regimenta woblecze a do- staty wypoſki rjad na ſebje ſkoži, po cžimž khějorej, jako ſwojemu najwyschſchemu wojerſkemu knjeſej, prjódkiſhanu wojerſku cžeſcž wo- poſlaſa. Ma to ſo prynz Bředrich Kortla ſe ſwojim ſynom k polnym marſhalom hrabi Wrangeli, hrabi Moltzy a baronej Manteuffel poda, ſo by jim teho noweho offiziéra prjódkaſtají.

Hdy wjehč Bismark do Barlina pſchijedže, to hiſcheze pſchegoz ſ wěſtſcu poſtajene njeje, tola može bycž, ſo ſo tam w bližſich dnjach wróči. Knjeſ minister Dr. Falk vě ſo teho dla ſanđenju týdženj ſe ſanđenju do Warzina podal.

Štož knihu naſtupa, kotruž je hrabja Arnim pſchecživo wjehčej Bismarkej wudał, dha je ta ſama, kaž ſamy týdženja hižom naſpomnili, w Němzach ſakſana, dokež ſo w njej wſchelake nje- ſpodočnoſcze w naſtupanju Bismarka powjedaja. Arnim ſam budže paſ teho dla ſ nowa wobſkorženy a naſkerje tež wothudženy, wobſeſje, dokež je wosjewjene, ſo ſo hiſcheze jena druha tajka kniha pſchecživo Bismarkej wuda. Hrabja Arnim hižom dleſchi čaſ w Schwajzarskej bydli, dokež je, kaž wudawa, dojež khorowaty a chze ſebi tam ſwoju khorowatoſcz ſahnacž. Naſkerje je ſo paſ Arnim teho dla do Schwajzarskeje podał, dokež može tam ſ měrom ſe- džecž; pſchetovž Schwajzarsky žaneho politiſkeho pſcheturpniſa nje- wudadža, hdy by tež to najmožniſchi wjehč žadat. A hdyž ſo tak Arnim ſ jaſtrowm khostacž njemože, dha ſnadž može bycž, ſo jemu jeho pruſke ſubla woſmu; tola ſda ſo, ſo te ſ wjetſcha jeho mandželskej ſluſcheja.

Dofelž je wrótſlawſki wjehčbiſkop w pruſkej dželbje ſwojego arzbipſkopſtwa wothadženy, dha je pruſka ſwětna wyschnoſež wrótſlawſkemu tachantſtu worucžila, ſo by jeneho duchowneho jako naſteſtnika abo ſatiupjerja wjehčbiſkopa wuſwolito, ale tachantſtu je ſo ſarjetko. Duž naležnoſcze ſpomijeneho arzbipſkopſtwa naj- ſkerje ſwětna wyschnoſež do ruki woſmije, kaž je ſo to hižom w druhich pruſkih biſkopſtwaſ ſtaſo. Ale katholske wyschſe a nižſe duchowneſtvo pſchi wſchém tym hiſcheze žaneje pſchitkiloſež nje- po- ſkuſuje, ſo tak mjenovanym zyrkwinſkim ſakonom podežižnyc, — a ſo jim drje tež ſedý hdy podežižnje, jeli ſrětna wyschnoſež tu wěz prjedy ſ bamžom njeſwujedna.

Pruſka generalna ſhoda 24. novembra w hromadu ſtuſi a ſměje ſwoje ſhromadžiſny w ſali prěnjeje komory pruſkeho ſejma.

Awſtria. Němſki ſapoſlanz Wildauer je na wiſſkim rajchſ- ratu tón namjet ſtajil, ſo ma pſchichodne jenož ministerſtwo wu- czerſke města w Galiziji wobſhadžecž, polſzy ſapoſlanzy tola teho dla rajchſratu wopuſtečili njeſku, kaž prjedy wudawachu. Mje- nujzy hacž dotal mějſte galiziska (polſta) ſchulſka rada to prawo, tamniſche wucžerſke města wobſhadžecž. To bě ſa Polakow jara ſpodočna wěz a jich ſapoſlanzy na wiſſkim rajchſtagu teho dla

z wступjenjom s rajchstaga hrožachu, jeli ho Wildauerowu namjet sa dobre spošnaje. Wón bu pschijaty, ale połszu sapoßlanzy nien-dzechu a to teho dla niz, dokelž ministerstwo pječza tole wob-sanknjenje rajchsratha do skutka njestaji, ale tu węz ležo wostaji, tak s Galizija swoje prawo wobkhowa.

We Wuheriskej s nowym ministerstwom spokojni ujejsku, pschetoż wone pjenieżnej niszy w krajnych kožach hinač wotpomhac̄ njemóže, hac̄ so chze krajne dawki powyschic̄ a pjeniesy požczovalac̄. Duž jedyn sapoßlanz we wuheriskim hejmie rjekny, so by to to stare ministerstwo tež mohlo, k temu njeby žane nowe trjeba bylo. Trebne pak by bylo, so by knježerstwo lutowac̄ pocžalo, dokelž budža herwak pschi wschem powyschowanju dawkom a požczovalanju pjenies pje-niesy pobrachowac̄. A herwak bych u krajni jaſtojnizy wjazy dželac̄ dyrbjeli a by jich potom polozja dožahała. Belgia ma jenož pječz ministerow, Wuheriska pak dželac̄, a herwak staj we Wuheriskej wschidze dwaj jaſtojnici, hdžez w Belgiji jedyn dožaha. A wul-zyczinjenje s wulkim wójskom, to Wuherisku tež wjele kloshtuje.

Franzowska. Porjad, kaf maja ho pschichodnie sapoßlanzy do franzowskeho hejma wuswoleć, je wot netežischeho franzowskeho hejma wujednam a to tajki, kajkiž ſebi jón ministerstwo žadasche. Duž budže drje dotalny franzowski hejm bóryh rospuszczeny a ho wosły do noweho hejma stanu. Nowy hejm budže s dweju komorow wobſtać.

Schpaniska. W požleñishim čažu je ho tójschto karlistow krajej Alfonsej podežižlo. S zyla ho ſda, so karlistiſka węz po-czina dale abole hubjenscha bnež.

Ružowska. Njeſpokojnoſcz, kotruž wſchelake němiske amſtriſke nowiny nad tym pokasowachu, so chze Ružowska turkowskeho ſultana k temu naſwabic̄, so by ſwojim kſheszijanskim poddanam, woſhebje tym w Božniji a Herzegowinje, tajku ſwobodu dał, so bych u po čežle, a po duſchi měrnje živi byc̄ mohli, my prajimy, tale njeſpokojnoſcz němſtoturkowskich nowinow we Winje je ho lehky, hdž je widzec̄, so chze awstriſte a němiske knježerstwo to ſamo, ſchtož ruſke žoda. Jenic̄ke, na ežim mohle ho naſpomnjenie nowiny a či, kif ſa nimi ſteja, je to, mjeſrac̄, so je ruſke knježerstwo to pjenje bylo, kotrež je ſultanej tajke žadanje wuprajilo.

Stroužberg je we Moſkwie hisheče jaty, tola jara ſohko, tak ſo ſmě jeho kóždy člowiek wopytowac̄. Wón ſmě ſebi tež jéđ, kajkuž chze, s hoſeženža pschinjeſcz dac̄ a ma herwak we wſhem ſwoju wolu, jenož s jaſtneho domu won nježmě.

Bohnia a Herzegovina. Sultan pschego wjazy wojaſow do Božnije a Herzegovinu ſezele, ale wo tym, so bych tam něſchto kmane wuſtukowali, je jara mało widzec̄ abo, taž ſo ſterje prajic̄ hodži, wo tym tam ničo widzec̄ njeje, wjele wjazy buchu w nowšim čažu wot tamniſhich kſheszijianow ſbic̄i. S Raguſu piſaja 16. novembra. Turkojo, 5000 muži ſylni, bliſko Goranska na kſheszijianow pſchic̄yanym, čiž pak jich tak ſbic̄u, ſo dyrbjachu zoſac̄, 800 morwych a 28 jatych w kſheszijanskich rukach ſawostajſchi. Při tym kſheszijianam tež wjele zyrobý do rukow paný.

Ze Serbow.

Budyschina. W ſali tudomneje měſtečanskeje ſchule bu 10. novembra pod pschedźydwstwom knjeſa primariuſa Kuhna le-tuſha ſhromadžina budysleje diöceſy wotdžeržana. Najprijodzy rycerſche k. farař Jakub s Nježwac̄idla wo poſtajenju evangelskeje zyrkweje k wſchelakim wažnym praſchenjam netežischeho čaža. Potom ſpomni k. farař Trautmann s Porschiz na to, ſo nowy ſchulſki ſakon tak mjenowanym katechiſmuſowym examinam hroſy

a ſkončenje dawasche k. farař Kaufffer ſ Hoſbina roſprawu wo dželawoſezi ſmuckomneho miſionſta w budyskim diöceſanskim wotrjeſzu.

S Bułez. Prenje dny ſańdženeho tydženja pschiūdze k nam powyjeſz, ſo je naſch prijedawſki knjeſ duchowny Möhn w Draždžanach, hdžez wón po ſwojim emeritirowaniu pschewywaſche, wumrjeſ a hnydom tež ſhoničmy, ſo budže jeho wotemrjete čežlo ſchtwórtk na naſche ſtaré poħrjebiuſchežo, hdžez hižom bě bjes ſaru a zyrfwu město k temu hotowe, khowane. Šchtwórtk pschipoldnju ſhromadžihu ſo w Bułezach džec̄i přenich klaſzow, zyrfwinſke prijódſtejerſtwo, ſpewanske towarſtvo a wjele ludži, kaž tež k. duchowny Vahoda a k. wucžerjo, džechu nětk w ežahu k Pomorezam k ſaſtanishežu želesniſy, hdžez bě eželo njebo k. faraja ſe želesniſuhy ežahom pschijelo. Wot jow ſo nětk eželuy ežah kotremuž běſche ſo hisheče khetra licžba pschewodžerjow pschisankla, pod ſwonjenjow ſwonow do Bułez nastaji, hdžez hisheče někotri k. duchowni ſ wo-koſnoſce pschitupidu. Taſko bě ežah hac̄ k rowej pschischoł, ſpewaſche ſo najprjodzey wot džec̄i němſki khetluſi „Es ist noch eine Kuh vorhanden“ a po kollekc̄e a požohnowanju wot ſpewanskeho towarſtwa ſmierzna arija: Kaf w ežichim měrje wſchitzu atd.

Bjes tym bě ſo rjenje wupyscheny kafčez do rova ſtají, ſo by eželo tudy w khlodnym klinje ſenje wotpočzowaſe hac̄ k dniu we-ſeleho horjeſtac̄a.

W zyrfwi ſo na to najprjodzey w němſkej ryci czežne wo-pomnjenje ſa njebočic̄e k. fararja džerjeſche. Taſko bě ſo khetluſi: „Jeſuſa je njepuſchežu“ wuſpewal, wuſtupi naſch k. duchowny Vahoda na woſtar a džerjeſche hnujaſu ryc̄, w kotrež hisheče juuu nam naſchego ſemrjeteho prijedawſcheho duchowow paſtýrja psched wocži ſtaji a jeho ujewuſtawatu ſwérnoſcz, wulke ſaſkužby, ſtaroſez a prózowanje wo naſchu woſhadu wuſbehowaſche. Taſko bě ſo potom wot ſpewanskeho towarſtwa hisheče jena ſmierzna arija ſpewala, ſpewaſche ſo na to w herbskej ryci khetluſi: „Jeſuſa ja njepuſch-ežu“ a nětk džerjeſche pschecžel ſemrjeteho, k. duchowny Wetzka ſ Budyschina herbsku eželnu ryc̄, w kotrež wón tež wjelekrózniſe na ſemrjeteho jako horliweho ſkukowarja ſa Božje kraletwo a jara ſwérneho ſlužomnika Božeho ſłowa, kif jako tajki wſchitkym rjany pschikkad poſkicžowaſche, ſpominashche. Potom ſpewachu džec̄i ſmierzna ariju: W rowje je měr — a k ſkončenju ſo hisheče po kollekc̄e a požohnowanju ſchtucžka prijedy ſpomnjenego khetluſcha wuſpewa.

Wóh njebijeffi wóh ſpožcz pak ſwojemu ſwérnemu ſlužomniku, kif wo nim pschego tak radu ſwedežesche a jeho ſłowo mózuje a jadriwje pschipomjedaſche, měryn a ežihi wotpočzink na tym ſmierznym poli, hdžez je wón ſam prijedy pschi tak wjele ſwojich woſhadnych ſtał. Wón je w tych 42 létach ſwojeho duchowneho ſaſtojuſtwa ſ wulkej ſwérnoſežu a roſhlađniwoſežu ſo wo duchownie ſbože ſwojich woſhadnych ſtaral a ujeſprózniwje ſa jich lepſche ſkukowarja. Ale wón tež w powſchitkomych krajnych, zyrfwinſkikh a iſhulſkikh naležnoſežach ſkukowasche a w pschipoſhuac̄u teho doſta wón rycerſki kſhiz albrechtskeho rjady; tež herbske Božje ſlužby w Draždžanach ſo tójschitoletnje wot njeho wotdžeržowachu a ſ zyla wón tež pschego na herbsku ryc̄ a narodnoſez džerjeſche. We wſchitkikh wo prawdze kſheszijanskich wutrobach bukečzanſkeje woſhadu wón njeſapomnith wostanje. Čeſcz jeho wopomnjenju!

Wjeleczina. Kaf ſo ſda, ujeje naſche farſke město, taž ſo psches emeritirowanie dotalnega knjeſa fararja bóryh wuſproſni, hisheče žamych lubowarjow namakało abo tola mało, psche-tož hac̄ dotal je ſo pječza jenož jedyn duchowny ſamolwjaſ a to

ſ Bruskeje. To je nam džiwno, piſhetož my měnimy, ſo je tu domne farſke město jene wot tyh ſevſchich.

S Věleho Rhołmza. Schtwórtk 11. novembra ſwjeczeſche naſch čeſečenný a ſaſlužbny wucžer, knjē Žan Hórliza, 25létu jubilej ſwojeje wucžerſkeje dželawoſcze a ſo jemu piſhi tutej ſkla- noſci wſchelake wopokaſma luboſeže a wyſkowazjenja doſtachu.

Hijom rano $\frac{1}{2}$ 7 hodžinow jemu pod naſjedowanjom kuježeho ſekretarja, knjē Žanu Bulki džecži prěnjeje klasz pětne ſaſta- ničko, ſi někotrych piſhihodnych ſpěwov wobſtejaze, wiſpěwachu a ſwoje ſbožopſchecza woſſewichu. Hervak běchu ſchulſte džecži ſchulſtu ſtu, durje atd. ſi pletwami a wězammi wiſpěchile a tež wſchelake dary ſobi piſhineſče. — Potom piſhiuđze kuježi rentniſcht ſunes Šchniebſ a w mjenje wyſkokeje ſchulſkeje patronki, ſwobodneje knjenje ſe Schönberg-Bibrat ſvožo piſhejeſche a kujeſej Hórlizy po jeje pornežnoſczi 20 toleř jako jubelſki dar piſhewoda. — Teho runja čežna ſchulſka gmejna jako wopokaſma piſhipoſnacza wizneho a žohnowaueho ſkłokowanja, kotrež bě jich wucžer piſecžadwazyci lět na ſchulſte džecži wažil, jako čežny dar jemu alabaſtronu piſ- nizu, rjani plodochkliczku a dwě piſchuej wulkej kfoſejowej ſchalzy piſhewoda. Knjē Žorliza ſa wſchitke tele ſwědeženja ſwoj naj- wutrobiſchi džaf wupraji a ſa to wſhém, kiž běchu ſo na nich wobdželiſi, bohate ſarmanje piſhejeſche.

Popoldnu běchu ſo kuježa wucžerjo tamniſcheje wucžerſkeje konferenz ſechli, ſo bych ſwojemu ſaſtojnſkemu bratrej ſi tajfemu wažnemu dnju ſwoje pocžeczowanie wopokaſali. Woni najprjódzy jedny ſpěw wiſpěwachu, po kotrymž kujes ſarař Kuring ſi Vaſa pětne rycž džerjeſche a kujeſej jubilarej w mjenje jeho čeſečennych kollegow ſvože piſhejeſche. Piſhi tym ſo kujeſej Hórlizy ſi jich ſtrony rjana piſniſa a pětne piwna ſchleñiza ſi dopomnježu na tuton ſwjetdzeni piſhewoda, ſo czož ſo kujes jubilar ſi wutrobiſmi ſkłokowanmi džakowaſche. — Wyſche teho běſhe knjē ſuperintendent Karrař we Wojerezach a teho runja tež ſi ſarař Ryčer w Delnim Wujesbže, kotrajž khorowatoſcze dla ſamaj piſhiućz ujemó- žechtaj, kóždy liſt poſkaloj, w kotrymž ſe ſkłowami, wutrobu hui- jozymi, kujeſej jubilarej ſi jeho jubileju wutrobne ſbožopſchecza ſezeleſchtaj.

Dale běchu tež ſbožopſchecza a ſwjetdzeniſke dary poſkali: knjē wyſchchi hajnič Wenzel w Vaſu a knjē kuježi rentniſcht Žalz tam, teho runja tež kujes hoſeženiar Žodan a knjē kuježi ſahrodnik Žanka w Vělky Rhołmzu.

Bóh luby knjē chzyk kujeſej jubilarej hiſcheze dolhe lěta piſhi dobrey ſtrwoſczi ſpožezicž a jemu po ſwojej miloſczi jaſne dnuy popſhencz, tak ſo by wón, kaž je nětko ſwoj ſlěborny jubilej ſwje- ejil, tež w ſwojim čaſhu tón ſamym w ſlotym blyſchežu wopjetowac- z mohl.

S Budyschinka. Knjē Suſhko, hacž dotal wucžer w ſchołmje, je tudy ſa noweho wucžerja a kantora wiſwoleny.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Někotry člowiek ma tola wjele ſvoža!

Mots Tunka. Čežho dla?

H. D. Nlo wondanjo čiſtach, ſo je w jenym měſeče jedny člowiek wiſki ſož dobył a wyſche teho tež liſtnizu namakaſ, w kotrež běſhe wjele tawſynt toleř.

M. T. Hm, tajke ſvože je ſo hijom husto ſtało, ale tajke kaž jedyn mudry muž w ſekuſchu ma, wo taſkim ja hiſcheze žeňe niežo čítał nieſzby.

H. D. Kajke ſvožo dha to je?

M. T. Hlaj, wón je piatnacze ſadzeňkow piſhěžady na polo wižadžai a tele ſu ſo tak piſhisporek, ſo wón nětko do ſrōdka a Kamjeńza ſi ſakom jěſdzi.

H. D. Až aj to je ſvože; jenož ſi piſhes to tola nechtón druhı na ſwojim ſaſniſchežu njeſvože měk ujeje.

H. D. Praj wičak, luby Mots, ſhoto tak pothmuranje hladach; ujeje dha ſo Cži na lamjeſhanſkej fermuſchi lubiš?

M. T. Ně, jara duſchne niz.

H. D. A čežho dla to?

M. T. Hlaj, jako tam do jeneho hoſeženiza piſhiuđzech, wi- hladach tam uěkotrych lamjeſhežanskich kłopozow, kiž ſo tam ſi hoſeženizarjom hadrowachu a ſylnje wo bliida pjerichu.

H. D. Ale, čežho dla to činjachu?

M. T. Hm, dokelž ſwinje byež nočzychu.

H. D. Schto dha čzychu bycž? — Mudre hloježki?

M. T. Majſteriſho čzychu tak ujenowani bycž, dokelž běchu ſkłod a khežu naſch . . . , čzychu prajicž, namocžili.

H. D. Aw jaw tola!

H. D. S maleho ſorniſchka wulki dub narоſcę.

M. T. A i malym ſwinjatkom možes hvele ludži wob- dželicž a ſebi ſam wulke wofſchewjenje piſhihotowacž.

H. D. S malym ſwinjatkom? to ſo mi tola tak prawje wericž nočze.

M. T. Hinak ujeje. Wondanjo blyſchach, ſo je w ſuežu jedyn hoſpodař ſwinjo ſareňa, kotrež je jenož 24 punitow čahyňko; a tola je wón zylu wjež ſi jeho miažom wobdželiſi a ſebi ſam wulku fermuſchi wuhotowal.

H. D. Ale, kaf běſhe ſi tuežnom?

M. T. Ach, to wiſhak toſhce ujeve, hacž byeža koža.

Nowe ludlicženje.

Kóždy ródmu hoſpodař ſo ſi čaſam piſhebzvědziecži pyta, kaf ſi jeho hoſpodařtowem ſteji, ſo by po tym, ſhotož je naſjedžit, ſwoje hoſpodařtво rjadował a to porjedžit, ſhotož je ſa njedo- ſpolne namakaſ. Stat (kratſiwo, khežorſtvo a teho runja) je wo- piſhieče wſchech hoſpodařtowem ſwojeho kraja a ruua ſo wulke ſwójsbie, kotrež lepſhemu je podrobne ſnacze jeje wobſtejenowu mifne. Ludlicženje je nalepſchi pomožny ſrěd ſi ſpoſnaczu tajſich wobſtejenow. Staroba a ród, wobſtak ſwójby a wěruviſnacze, powołaſje a wožebite njedostatki wobydlerow dadža ſo jenož piſhi ludlicženju ſpoſnacž. Liczba ludu podawa měru wojerſkeje možy kóždeho kraja, poſtaji ſaſtupjenje wobydlerſtwa w ſejmje a rajch- ſtagu, kaž wyſkoſcę ſhromadnych dawkov w němſkim khežorſtwe. Tón króž budže ſi ludlicženjom tež licženje rjemiſhlow ſjenocženue a wyſche teho ma tež kóždy po ſwědomiu napiſacž, kajkeje narod- noſcę wón je.

Duž my lubych ſerbow na to ſedžbnych čimimy a jich nalež- nje ſi temu napominam, ſo piſhi ſapíſowanju do „Haſhaltungs- liste“ žadny njeby ſapomniſ, w poſlenim (21.) wotdželenju tuteje liſty piſhi ſwojim a piſhi foždym mjenu ſwojeje ſamilije a ſekuſkeje čezeledže ſkłowęko wendischi napiſacž.

My ſo nadžiamy, ſo budže kóždy, kiž tole číta, tak činiež, a wyſche teho ſwojich ſerbſkich ſužodow a ſnathych napominacž, ſo bych ſi ſapomniſ, w mjenach ſobuſtarow ſwojeje ſwójby a hoſpodařtwa tež ſkłowęko wendischi piſhispali.

Ludlicženje ſměje ſo 1. decembra t. I.

Přílopk.

* W Namiburqu je jedyn 23letny muž, kteremuž bě jeho žona jene schyrlétné džecžo žobn pschivjedla, tole wbohe džecžo sadajík, je wojpell a potom w komorje do koža polžil a tuto sa-palí. Na to bě wón na hažu wuběžel, wolajo, so žo nutška pali, w myžlach, so žo bjes tym kožo a džecžo wo prawdze spali. Ale jako ludžo k pomož pshiběžachu, dha bě žo kožo jenož trochu wo-hmudžilo, hacž runje bě tam wón schwabl a walczki načkladl. To wuhladawšchi, so wón tak stróži, so žo ſwojeje ſkóſeje hnydom wusna.

* W požlenich tſjoch ujedželach, hdež ſylne wetry na ſejernym morju kniežach, je tam wjele ſódzow k njeſtežu pſchijichlo a je pſches 200 ludži živjenje ſhubilo.

Cyrkwinske powjesče.

Wěrowani:

Pětrowſta cyrk: Gustav Robert Wohla, tubler w Bajizach, i Mariu Ernestinu Schlemmerem. — Handrij Kaplet i Horwijkow, gratdželar w pôvver-niku, i Mariu ſwidowieni Bohotowej rodzejnej Parežez. — Korla Wohlem Bjenada, grafftorwai, i Mariu Měrachez.

Michalska cyrk: Hugo Julius Schön, ſeržant 10. kompanijie 4. infanterieregimenta № 103, i Amalii Augusta Wlez w Szczijezach. — Jan Scholta, knieži pohonž, i Mariu Ernestinu Kruwiazež ſe Šrečtina. — Jan August Gruhl živnoſež w Bojkwezach, i Mariu Mladenu Gruhlež i Bobolz.

Kſchězeni:

Pětrowſta cyrk: Louisa Selma, Korle Augusta Sodana, pohonž, dž. Michalska cyrk: Korla August, n. ſ. pod hrodom. — Hana Augusta, Korle Bohuwera Wackera, tublerja-najenka, dž. — Hana Amalia Augusta, Korle Hendricha Gräf, wohdlerja w Dobrujci, dž. — Korla May Richard, Korle Hendricha Liebawa, cigarndželarja pod hrodom, ſ. — Marja Bertha, Michala Kovarla, tublerja-najenka w Szelanach, ſ.

Semrjeta:

Džen 6. novembra: Marja rodžena Wagneres, Matija Šymanka, wu-mjenkarja w Ženkezach, mandžela 66 L 9 m. 26 d.

Čzahi po želeſnižy.

Se Šhorjelza do Dražđan.

Wotjed se Šhorjelza	140	30	525	755	1115	245	515	715	1028
Lubija	25	35	65	840	125	336	550	80	115
Budyschyna	236	45	645	915	1240	410	620	83	—
Biskopiz	spějchny cíah	430	720	950	115	445	645	910	—
Nadeberga	—	50	750	1025	150	520	715	945	—
Pschijed do Dražđou	345	525	820	1050	215	545	740	1010	—

Se Dražđan do Šhorjelza.

Wotjed s Dražđan	—	630	915	1210	340	50	80	1115	1227
Nadeberga	—	75	955	1245	415	535	830	1145	ip. cíah
Biskopiz	—	740	1030	120	445	615	95	1220	—
Budyschyna	—	815	1115	20	520	650	945	1235	121
Lubija	60	90	1145	240	60	730	1025	130	28
Pschijed do Šhorjelza	645	940	1225	315	640	810	115	210	84

Čzahi hornolužiskeje želeſnižy.

Se Ššokolza do Kohlfurta.					Se Ššokolza do Kohlfurta.				
Kohlfurt	5,30	10 15	4 3	5 30	Ššokolza	10 30	4 5	8 20	
Horka	6,30	10 45	4 29	4 40	Rukow	10 47	4 26	8 45	
Mitsa	6,42	10 55	4 37	6 15	Witow	10 59	4 43	9 5	
Witow	6,58	11 11	—	6 50	Mückenberg	11 20	5 5	9 35	
Wujed	7 25	11 28	—	7 35	Ruhland	6 0 11	35 5	25	26
Vas	7 41	11 40	—	8	W. Rukow	6 18 11	47 5	42	
W. Rukow	4 10	8	6 12	5 25	Wojerezy	6 45	12 10	6 5	
Wojerezy	5 15	8 31	12 23	5 41	Vas	7 6	—	6 20	
	6 5 8	59	12 37	5 53	Wujed	7 28	—	6 33	
	6 33	9	3 12	50	Witow	7 56	—	6 51	
	7 10	9 35	1 8	6 35	Mitsa	8 14	1 0	4	
	7 40	9 54	1 31	6 55	Horka	8 30	1	8 7 12	
					Kohlfurt	—	30	—	

Tucžne ſicby wojnamienja čaz wot 6 h. vječzor hacž 6 h. 59 m. vano.

Na kleťnjanstej ſostawie te čzahi ſostawu, tři 3 hodž. 15 min. a 4 h. 15 m. Kohlfurta 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. wotſedu.

Rukow je Elsterwerda, Rukow je Liebeauerda a Ššokolza je Falkenberg.

Telegraſki bureau w ſadnym twarjenju pósta na bo-hatej hažy je kóždy džení wotewreny wot rano 8 hacž wječzor 9 hodžinow.

Placjenna žitow a produktow w Budyschinje.

6. novembra 1875.

Žitowy dowos: 4393 měchow.				Na vikach	Na burſy		
wot	hacž	wot	hacž	inf. np.	inf. np.	inf. np.	inf. np.
Pscheniza	50 kilogramm	.	.	.	9 82	11 31	9 82 11 31
Rožka	=	=	.	.	8 86	9 2	8 70 9 2
Zecžmen	=	=	.	.	7 97	8 33	7 79 8 33
Worž	=	=	.	.	8 20	8 50	8 — 8 50
Hroč	=	=	.	.			
Woka	=	=	.	.			
Raps	=	=	.	.			
Jahly	=	=	.	.	12 66	—	
Hejdusjka	=	=	.	.	19 20	—	
Běrny	=	=	.	.	1 67	1 95	
Butra	1	=	.	.	2 90	3 20	
Šsyno	50	=	.	.	5 —	5 60	

Kóžr pſchenizi po 170 punt: 16 markow 69 np. (5 fl. 16 nřl. 9 np.) hacž 19 inf. 73 np. (6 fl. 17 nřl. 3 np.) — Kóžr roſi po 160 puntach: 14 inf. 17 np. (4 fl. 21 nřl. 7 np.) hacž 14 m. 68 np. (4 fl. 26 nřl. 8 np.) — Kóžr ſecžmenja po 140 puntach: 11 inf. 15 np. (3 fl. 21 nřl. 5 np.) hacž 11 inf. 66 np. (3 fl. 26 nřl. 6 np.) — Kóžr worža po 100 puntach: 2 tl. 22 nřl. hacž 2 tl. 26 nřl. — np.; hroč: — tl. — nřl. — np.; woka: — tl. — nřl. — np.; jahly: 4 tl. 6 nřl.; hejdusjne trup: 6 tl. 22 nřl. — np.; běrny: 16 nřl.; butra — tl. 29 nřl. hacž 1 tl. 2 nřl.; šsyno po 100 pun-tach: 1 tl. 20 nřl. — np. hacž 1 tl. 25 nřl. — np.

Na wěſtnik.

Drjewowa aufzia na ſderjanskim revieru.

Bližſhu póndželu 22. novembra budže ſo

150 ſylnych ſuſhizovych mięklich doſkých hromadow,
3,53 walow duboweho běleneho drjewa a
75 = brěſowych walczkow

na pſcheſadžowanje dſchedawacž.

Schtwórt džel kupynych pjenes ma ſo hnydom ſaplaſciež a wſchě druhe wuměnjenja ſo pſched ſapocžatkem aufzije woſjewja.

Sapocžatk rano w 9 hodžinach pſchi ſchuſeju poſa Čzelchowa.
Hajniſka khěza w Šdžerju, 17. novembra 1875.

G. Petrenz.

Sſloma

we wſchěch dželbach a po najwyszychſchej pła-czijne ſo kupuje. Wot kohe? to je ſhonič ſo wudawarni ſerb Nov.

Zena holza, kotraž chze ſhici ſe naukuſyč, može wſcho dalsche ſhonič ſola garbarja Siebenhünera bliſto hoſeženiza k 3 lipam.

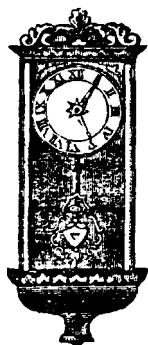
Zeneho wucžomnička, kž chze
knihicžiſhcerſtwo
naukuſyč, pyta Smolerjez knihicžiſhcerſtwo
w Budyschinje.

Tkaniny sa draſčinu (klejdu), lama, wolnijane a židžane rubiſchka porueža we wulim wubjerku a po najtunischič placziſnach Eduard Hartmann na ſmitſkej lawſkej haſy.

Ernst Richter

Knihiwjasar

poſki měſečjanſkej ſchuli na rózku ſumts. lawſkej haſy porueža we wulkim wubjerku liſtiuzy, cigarrove etiſje, portemonaije, kſegeſenſke liſty, ſbožopſchejaze kartki, ſchulſke potreby, protyki wſchēch družinow atd. po jara tunich placziſnach.

Baldwin Scholta, čaſnikar, w Budysinje na Haſic hasy (Gothwick) 700.

Bičes tunje nutſkupowanje je mi mózno, cylindrowe čaſniki [ſegerje] wot 5 toleř a antrowe čaſniki wot 8 toleř ezejo pod dwěletnym rukowanjom pſchedawac̄; dale poruežam bohaty ſklad hradiſtow, regulatorow, woblikowych čaſnikiow, tafličniſkich čaſnikiow, ſchwarzvaldiſkich ſejenowych čaſnikiow, čaſnikiowych ſlěbornych a tal-miſložanych rječaſkow po najtunischič placziſnach.

Porjedzenja ſo pod rukowanjom a pod pſchilubjenjom ſprawnego džela wobstaraja.
S poczeſćowanjom

Baldwin Scholta (Scholze) čaſnikar. Barbarija W. Kellinga w Budyschinje

porueža k naſymſtemu čaſu ſa knienjaze draſtowe tkaniny najnowſche barby a muſtry. Tež ſo noſthena mižaga draſta w zylým barbi.

Sklad čaſnikiow wot J. G. Schneidera

na ſmitſkomnej lawſkej haſy, pódla tórmu.

Wulki wubjerf wſchēch družiuow čaſnikiow (ſegerjow) po najtunischič placziſnach.

Denož derje wotczehnjene čaſniki ſo pod twjerdym rukowanjom pſchedawaja.

S dobom poruežam prawdziwe ſlěborne rječaſki, prawdziwe taſmiſtočane rječaſki a poſtočane rječaſki we wulkim wubjerku, teho runja prawdziwe ſkote rječaſki, medailony a kluczki.

Hewak pſchiſpominam, ſo ſzym ſerbſkeje ryeže mózny.

Sahojenje klepoſcze, po najwěſeſiſhim, bjesvoſoſnym a bjes-operirowanym. Wočoſekar Dr. K. Weller sen. w Draždjanach (Victoriastraße 4.)

Zitny valenž.

taž tež wſchē družinu ſlōdkich valenzow mój knieſam ratarjam a ſaſopſchedawarjam w dobrej tworje najtunischič poruežam.

Ginzel & Ritscher,
na ſwoneknej lawſkej haſy a na wulkej bratrowskej haſy.

Wulki wubjerf lama, fiž po po pěkných muſtrach k draſčinam (klejdam) hodži, barchenty, taž tež barchenty k podſchiwam (ſuterbarchenty, tak mjenowaný biber) ja w zylým a po jenotsliwym po najtunischič placziſnach poruežam.

Saſopſchedawarjo doſtanu je po ſabrikskich placziſnach.

Ernst Pech na žitnych vifach.

Rožowanym ſtwjelzowym len kupuje po kózdej dželbje mechanika dželopſchadownja w Goſinizach.

Šwój wulki ſklad mězow a pjeſzowych tworow porueža k dobročinemu wobledžbowanju

Heinrich Langa na bohatej haſy.

po pſches mój wumamkam, ſtrowoſeſi njeſchťodny ſredk, ſi wjedzenja khoreho doſpolnje ſahoji, ſhtož doſtate džakne pižma wopokaſaja. Tola ſedžbuj kózdy ſwérnu na moje mieno, dofeſz w nowſchim ludžo tež ſredki wukhwaluja, fiž niežo ujepomhaja. Wobročeže ſo ſi doverjenjom na „Chemiker Pelkmann“ in Guben N/L.“

Epilepsiju
(padazu khorosę) hoji liſtne ſpecialny lekar Dr. Killisch w Draždjanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (predy w Berlinje). Sahojenja po ſtach!

Jena wulka krawſka ſhiſaza maſchina a dwě wulkej krawſej prazny ſu na pſchedaný pſched garbarskimi wrotami czo. 33.

Nowoſcze

sa naſyński a ſyriiski čaſ ſu doſpoluje doſchle a poruczam, pſches ſpodobne uatskupowanje w možnoſći jara tunje placzisnū ſtajecz:

draſtne tſaninę, połwolniſane, wołniſane a židžane, hladke, ſmuhaté a farrirowane, ſteppowane=moirejowe ſuſnje a ſchorzuchi, mantle, paletoty, jaquety a jaki, drasty, mantle atd.

ſo po mērje po najnowiſchich faconach rucze ſeſchija.

Jan Jurij Pahn

na torhoſchezu vódla hłownejſtraže.

Sa fože potrjebnih!

Kožowe khlamy

R. Lindau w Budyſinje

w mjaſowych hětkach 351

porucza ſwoj ſnamjenith ſkład fože wſchēch družinow po tunich, ale twierdyh placzisnach.

Wubjerne wina pod rukowanjom prawdžitosće!

Běle wino:

Dürheimer 1874	sa bleschu
(w czwizach po 50—120 litr. ſa liter 80 np.)	mk. 85 np.

Nüdesheimer 1865	2 "
St. Pilt 1875	1 "

Bordeaux St. Julien 1870	2 "
Medoc 1874	25 "

Frankowane na pruhu po ſyliku w 3 bleschach abo 5 połbleschach w kifzy 5 markow.

Pſchi wotwſacju 50 bleschow 10% rabatta.

Czwizy ſo po tunej placzisnje woblicza a franko naſad woſim.

Agenjojo ſo pytaſa.

Wilhelm Bayer w Laupheimje, Württemberg.

Rozpoſlanje ſa ſewjernu Němſku: Bayer w Draždžanach, Margarethenstraße 6.

Gustav Joachim, atelier ſa khumſchtne ſubowe operazije, plombirowanje, cziszczenje, ſahacze ſubybolenja atd., w Budyſinje, na ſmutskej lawſkej haſy 120. A ryczam wot 8 do 6 hodžinow.

Rubiſchča.

Wulki wubjerf wołniſanych rubiſchčow na hlowu ja we wſchēch wulfiſczach po najtunischiſchich placzisnach.

Sa po pſched a warjo ſo na to fedžbnych czinja, ſo tajke rubiſchča pola mje po fabrifſich placzisnach doſtamu.

Ernst Pech
na žitnych wifach.

Lampertowyh ſlawny balsam pſche wicę ſo hizom nimale 100 lēt naložnje pſche rheumatismus — bolazn wicę — drjenje w ſtawach — bo w plezach — kribjetbolenje atd. — Se ſinal tym ſelenym wułkožowanjom doſtaſ ſa 1 a 2 marzy we wſchēch haptylek Sakskeje.

Koſaze kóžki

kaž tež wſchite druzinu njeharowanych kožow kipnje po najwyschich placzisnach

Gustav Raucha
na garbarſkej haſy čzo. 426.

**Zwoj wulki wubjerk mužazeje draſty a žonjaſych jakow porueža
M. Kubach.**

na garbarskej haſy 432.

Gjeſejenym ſſerbam Budyschyna a woſkolnoſeže poruežam ſwoj wulki ſklad
mužazeje a hóležazeje draſty po najtunischiſtich placziſnach.

Skasania po mérje ho derje a najtunischiho wobstaraja.

S poczeſežowanjom

Gustav Pinthus

**Schlesynske
wohensawěſczaze towarzſto we Brothkawje.**

Rukowazy kapital: 9 millionow markow.

Towarſtvo bjerje ſawěſczaze na jeho poſte wohnjowej ſtrach w mięſtach a na wſach
a ſawěſczaze hibite a njehibite pſchedmijet po twierdnych, wſhomodźno tunich p̄amijach.

Pſchi ſawěſczazach na wjazy lét ho ſawěſcerzej wohebny wužitk pſchiwoli.

Prospekty a ſawěſczazke formularzy ſu pola podpižaneju agentow kózdy čaſh darmo
dostacż a ho wot ujeju na napraſhowanje radlubje wukafanje da.

H. Kniſch w Budyschinje.

J. Wehla w Małeschezach.

Epilepsia,
padza khoroſez, bróſtowe a żoldkowe widliſteſza
ho — pod rukowanjom — trajnje ſacžera.

C. F. Kirchner, w Berlinje Jeruſalemmerſtraſe 9.

Wo C. F. Kirchnerowym ſahojeniu piſe w 5. létniku wukhadžazym žurnal
wot 28. oktobra 1874:

Pilsener Reform.

Hydz něſhco k dobremi ſiwijenju pomha, dha je to ežkoſež, ſtrwoſež. Bjes
ſtrwoſeże žane ſiwijenje, žana radoſež. Wo tym wiedziſche tež jedyn najwyschich
finanſowych ſtaſtoñikow powjedacż. Wón czerpjeſte hižom wjele lét na epileptiju, tule
ſatrachni khoroſez, kotaž běſeſe ſa njeho ežim njeļuboſniſcha, dokež ſa měſaz ſ naj-
mieniſcha jedyn kroč ſaſtuji a jeho huſto doſež ſrjedź džela, bjes jeho kollegami, nad-
panym a jeho, kotoř bě priedy taſtym a ſylnie, do ſuchoho člowięſta pſchedwbroczi. A
tola ho tónle muž — wón je mjeniſy wudowz — w ſapocžatku novembra ſ pěknej
knježnu woženi, pſchetož — wón je tu khoroſez, tak rjez ſ jenym wotmachom ſahnal.
To je ho pak ſ Barlinia ſtaſo, hdzej je jedyn w taſkich khoroſezech wožebje naſhoujeny
ſelar ſ imenom C. F. Kirchner, hižom wjele ſtom ſahojik, a tež naſpomnjeneho wu-
zokeho ſtaſtoñika wot epileptije wumó. Ja ſebi myſlu, ſo nětremužkuliſ ſpodobnoſež
woſopkaſam, hydz adrežni tuteho ſławneho muža pſchistaju. Wón je: Berlin, Jeruſa-
lemmer Straſe 9.

**Stajnetrajazh ſklad tworow, w placziſnje
jara ponizenhch.**

Jan Jurij Wahn

na torhoſtežu pódla hłownej ſtraſe.

Na jerjowej haſy.

269

95

Na jerjowej haſy.

269

95

wolmiane rubiſteža na hłowu, barhent k podſchitwej (ſutrej) ſmuhaty a plomjenjath.
Sary kóhež po 25. np.

Czijhež Smoler jez knihiſiſtežerje w maczižnym domje w Budyschinje.

Pſchedženak.

Brothka ſa ſſerbow

na lěto 1876
je hotowa a je we wudawarni Serbſtich No-
win ſa 25 np. doſtač.

Dena džowka, kig ma ſa ečledź wariež a
a ſwinje ſi pizu ſaſtaracż, ho hrydom abo
k nowemu lětu na knježi dwór w Krakezach
pyta.

Jedyn

thſcherſki

dostanje traſaze dželo poła thſcherja J. Patoki
w Nježwacžidle.

Jeneho konjaſcho a jeneho wolaſežo
pyta k nowemu lětu knježtwo we Wuſtol-
ežiſach.

Koſchle,
chemiſetth,
khornarje,
manschetth,
ſchlipſy a
thrawath

ſa džecži,
muſtich a žonſke.

ſchatowa fabrika

Julius Lange

w Budyschinje

na
lawſich hrjebzach.

Tunje
placziſny.

Tunje
placziſny.

Skasania ſchatow po mérje abo po muſtru
ho najlepje wobstaraja.

Drjewowa aukzia.

Schtwórk 2. novembra t. I. dopoldnia
wot 9 hodzinow, budże ho w Schejchowje,
pſchi tamniſche ſybelničzi a zyle bliſko pſchi
rakeczañskim ſchuſeju nehdže 200, podpiža-
nemu ſluſhazych ložow ſtejazeho k hójno-
weho drjewa, bjes kotořym ſu ſichtomy
hacž do $\frac{1}{2}$ kóheža tolstoſeže, pod wuměni-
jem priedy woſjewomuñmi, na pſcheſa-
džowanje pſchedžowacż.

Korla Čech, ſiwiſtežer.

Sa tudomnu a draždžansku ſtronu pytam
ja gratzdželarjow, hetmanow, wulſich a ma-
lych wotrocžlow, ſkrenkow, hródzne a domſke
džowki pſchi wyſokej ſode.

Pſchistajaza žona Hchnoldowa
w Budyschinje.

Štvortlētna předplata
we wudawarni 80 np.
ana němskich póstach
1 M., z přinjesenom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin'a róžkuzwonk-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, placi so
wot ryněka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 48.

Sobotu, 27. novembra

1875.

Wojewjenje.

Město kantora a wucžerja w Khočmje (Collm bei Niesky,) kotrež lětne 500 toleř wunješe, ma šo s nowa wobžadžic̄. Sa-
možwjenja hac̄ do 15. decembra horjebjere.

Tatarſta bitwa.

Powiedančto s leta 1241.

(Povrácenání.)

Se wsc̄ej khrobkoſc̄u běſche ſo bjes tym kſchecžijanske wójsko ſo pohanſkim měrilo a pohanſke cžrjody ſo na železných kabatach kſchecžijanow rožbiwachu, kaž cžrjopy na ſkale. Skiwlo woni na wsc̄e boki pſched nimi cžekachu a dołho nietrajeſche, dha bjes nimi hſchecze wjetſcha měſcheinza naſta, jako ſo rycerjo a jich ludžo, ſe želeſom panzerowanı, na ſwojich ſylnych konjach do Tatarow puſh-ecžichu a ſo ſe wsc̄ej mozu do jich ſrjedžiſných dréjachu. Woni ſebi ſe ſwojimi hlebjami a dołhimi mječzami bórzy krawny puc̄z wudobychu a ſo runje tam měrjachu, hdžez Batu ſe ſwojimi najlep-ſhimi wojakami ſtejach. Boh je ſ nam! ſawoła wójwoda Hendrich a cžerjeſche runy puc̄z na Batua; tón ſi mječzom ſamachnu, tola niž teho dla, ſo by ſo wobarał, ale ſo by tym ſnamjo dał, kotsiž ſady njeho ſi hróſbnymi wójnskimi maschinami ſtejach. A w tym ſamym wokonkuſenju ſo ſa nimi na dołhich žerdžach ſatrafchna hróſna a wulka hlowa poſběhny, ſi kotrejeſ wotewrjeneje klamy ſo plomjo a ſmjerdžazy kur waleſche. Saſtroženi wot tajkeje hróſno-ſeze kſchecžijanzy jědni poſtaſtawac̄ pocžachu a wójwodowý kón ſo tež ſpjecži. Na jene dobo ſo Batu ſe ſwojimi ludžimi na bok ſwinu a rynk džiwnych naporjadkow ſo pſched wocžomaj kſchecži- janow počafa. Běhnu to kaž wulke želeſne ſvije, kotrež na roſch- tach ležo, ſwoje klamy na kſchecžijanow roſdajachu. Hróſbna, dym wuſtorkowaza hlowa počza ſo ſi nowa bole kuric̄ a njezapzy ſady tych ſmijow plomjeschka ſabkſtynchu a ſi jich klamow woheń a kur na kſchecžijanow lětac̄ ſapoežiňaſche. Daloko do jich rjadow woh- njowe kule ſetachu a palachu tych, na kotrychž trječichu, kaž helske plomjenja. Strach a bojoſcz wſhukich ſaja a ſi wjetſcha wſchitzu ſo na cžekanje wobročiſchu. Žeja a wohnjowa kula Hendrichoweho konja trjechi a tón, wot njeſrieſtiveje boleſeje pſchewſath ſo ſplo- ſhenn wobroči a cžerjeſche ſaſtaſ bjes cžekazych kſchecžijanow. W myſli, Hendricha pſched njeſbožom wobarnowac̄, ſo Popow, cžer- wjenſki rycer a głogowski Klimant ſa nim puſhcežichu. Ale dołho nietrajeſche, dha ſo Hendrichowý kón, kotrenuž bě ta palaza kula ſchiju pſchęzka, ſi ſemi wali a pohanjo, to wuhladawſchi, ſo ſi cžertowſkim wylkanjom ſ Hendrichej cžiſtežachu. Cžerwjenſki rycer na njeho ſawoła, ſo by na jeho konja ſkožit a cžeknýl, ale ſi temu žana khwila wjazy njebě. Popow a Klimant běſchtaj hižom pa- myloj a runje jedyn Tatar ſa Hendrichom ruku wupſhēſtrje, ſo by

jeho ſajaſ; tola cžerwjenſki rycer jevož ſi mječzom machny a ruka, wot njeho ſczata, daloko kruch wotlečza. Tehdy pak jedyn druhí teho wójwodu do ſeje pjaſcze rubny, na cžož tón prawu ruku ſbže, ſo by jeho poraſhyl, ale bjes tym tſečzi pohan ſi hlebiju tam Hendricha pod pažu klo, hdžez wón ſe želeſom wobarnowanym njebě. Wón ſ ſemi padže a pohanjo jemu hnydom hlowu wotrubnychu.

Cžerwjenſki rycer, kotrež bě ſo Tatarow hac̄ dotal ſe ſwo- jim dobrym mječzom wobruł, chyzche ſo wróžic̄, ſo by ſ naj- mjeñſcha cželo wójwody Hendricha njepſhceželam wutorhnyl. Ale džewječ Tatarow jeho bórzy wobda, ſo bychut jeho jateho wſali; wón džrbjeſche teho dla wsc̄e ſwoje mozy napinačz, ſo by jich wotbył. Hižom tſioch pohanow bě wón poraſhyl, tola jeho móz wotbjerasche a wón budžiſche hubjeny kón ſamakaſ, hdžy budžiſche jemu tón mlody knježk, ſi tſiom cžekimi jěſvnymi ſi pomozy nje- pſchijechal. Pječ Tatarow bórzy wot jich rubanja ſ ſemi padže, a potom tón knježk dlehe nječkaſche, ale wſa konja, na kotrymž cžerwjenſki rycer ſedjeſche, ſa wusdu a cžerjeſche, ſi nimi ſi bitwiſch- eza, ſchtož jenož móžeſche, hac̄ do jeneho lěha pſchiiidže. Tam rycer ſ konja ſleſe a ſo ſlaboſeſche dla na ſemju lehny, hdžez tón knježk keraſ ſ njeho wſa a te ranę ſtaroſeživje ſawoſaſche, kotrež běſche tamón w bitwie doſtaſ.

Džakowanano Bohu! ſawoła knježk, žana tutych ranow straſh- na njeje.

Kajki je to hloſ? praſcheſche ſo rycer, na teho knježka ſ wjetſchej ſedžbnoſežu poſladujo.

Aj, ſnajech hiſčeje rycer ſwojeje žony?! wotmolwi Adelma, a ſwoj helmi, ſi kotrymž bě jeje woblicžo ſaſte ſylo, wotewrniſhi a jón ſ hlowy wſawſhi, ſo wona ſ ſwojemu mandželskemu klaſky a jeho wokosha.

Moja ſujeni! ſawoła wón ſi radoſču, ale bórzy ſe ſrudnym hloſom pſchijastaji: Ach, hdžy budžiſche mi Ty tola w bitwie wum- rječ dala. Moje ſiwijenje mi niežo hódne njeje, hdžy njeſhym wójwodu Hendricha pſched ſmjeru wobarnowac̄ móhſ.

Mój mandželsfi ſujede, džeshe wona, njeje Čži Twoje ſiwijenje hiſčeje lubo Twojeje žony a Twojeho džeſcza dla?

Ja ſebi na niežo wjazy njemyſlu, hac̄ na wójwodu Hendricha, wotmolwi wón a lehny ſo ſi nowa na ſemju, wožlabnjeny wot teho, ſo bě wjèle krwe ſhubil. Wón ſandželi woči a wuſhny, cžiſche dychajo, wona pak ſheptny, na njeho ſhlađujo: Ty ſazpimafch

moju luboſež, kruhy mužo, tola poſlení wopor, kotryž ja pſchimjeſu, drje Čzi k wutrobie pónvže.

(Pſtracžowanje.)

Na ſerbſki row ſkuſha kſhiž ſe ſerbſkim napižmom.

(Z „Lub. Now. 1875“).

Schtóž je čžlowjek w živjenju był, to tež w ſmjerceji woſtaſje. Schtóž ſprawni wumrje, ſprawni w rowje leži. Schtóž starz wumrje, w rowje młodženž njebywa. Hdžej Němza pohrjebaſch, tam Němz leži; a hdžej ſſerba khowaſch, tam ſſerb woſpočjuje. A ſchtó džył to preč, był był blaſn.

A tola stanje ſo to huſčiſho, hacž myſliſch. Abo njeſhy hifcze, po ſerbſkim pohrjebnichcžu khoodo, ſhudak, ſo wjetſchi džel tych rowow, kotrež kſhiž ſ němſkim napižmom debi, cželo khowa, ſ kotrehož ſerbſki jaſyk ryczeſche?

Němſki kſhiž na ſerbſkim rowje paſ je īza.

Na row, pod kotrymž koſeže hinu čžlowjeka, kiž je w živjenju wuſnawał ſwojego ſbóžnika a w nim wumrjeł, ſtajinu kſhiž, kiž kóždemu, kotryž nimo dže, pſchiwoła: „Tón, kiž jow woſpočjuje, běſche ſwérny wuſnawař kſhiža.“ So paſ bychu tute ſkowa temu, kiž je ſkyschi, ſroſomliwsche byſe, napižam na kſhiž husto hifcze ſkowa ſe ſwiateho pižma, tež ſchtucžku ſ pobožneho kherluſha. Cžeho dla dha ſo to stanje? Saſeſče teho dla, ſo bychu temu, kiž myſlo pſched kſhižom ſtejo woſtanje, praſife: „Taſle wón myſleſche, kiž tudy leži, taſle wón ſpěvaſche!“

Hdžej paſ uasch na ſerbſkim rowje kſhiž ſ němſkim napižmom, njeje to īza? Abo je tónle ſſerb němſzy ſwiate pižmo cžitał? je wón němſzy ſpěwał? němſzy ſe ſwojim Bohom ryczał? — Saſeſče niz. — A ſchtóž to praſi, jeho woſomnjeſche hani.

Duž woſtajny ſo němſkeho pižma na kſhižu ſerbſkeho rowa! Abo je traž hańba, ſjawne wuſnacž, ſo běſche ſemrjetu ſſerb?

— Ma jenož žiwy prawo, ſſerb bycz? — Hdžej ſo wón hańbowaſk njeje, cžaž živjenja ſo ſſerb woſenowacž, we wěčnoſeſci to njetreba: tam ſu ſhromadzeni ſe wſchěch ludow a narodow.

Husto doſcz wina, ſo ſo ſerbſke napižmo njeſeſini, na ſawofſtajenym njeleži, ale na tym, kiž na kſhiže piſche.

Sedyn praſi, ja ſebi to ſſerbsky ſeftajecž njemožu. — Dha dži k ſerbſkemu duchownemu abo k ſerbſkemu wucžerzej: tón cži wěſče ſeftaja. Pſchetož ſo njemože, drje by ſo tola hańbowaſk praſicž.

Druhi praſi: ja ſſerbsky na kſhiž piſacž njemožu. — To njeje wěrno. Hdžej ſſerbsky piſacž njemožes, dha němſzy tež njemožes. Pſchedpižane maſch jenož po pižmiku woſpiſacž. — Skerje paſ hifcze móžeja ſſerbsky piſacž, hacž němſzy; pſchetož w ſerbſkim roſymja, ſchtó piſhaja, w němſkim husto doſcz niz. — Pohladaj jenož, kajte wrótneſče druhdy na tajich kſhižach ſteja.

Na jenym cžitach: „Hier ruhen die modernen Gebeine atd.“ město „die modernen Gebeine atd.“ Na druhim ſtejeſche předku: „Er trank manchen Bittern“ a na ſadnej ſtrouje hakle „Leidensfelch.“ Na wſchelake druhe ſmylki tudy ſpomnič cžaž njeđowoli. — K temu paſ hifcze pſchiwde, ſo ſu němſke napižma najbóle wſchě po jenym kopočnje. Wi ſo to ſda, kaž někajki register, hdžej ſo jenož mјena a data pſchimienjenja. To ſo wě; ſſerbski jaſyk tyccherzej, abo ſchtóž hewaſ na kſhiže piſche, wſchelakoſež a woſmeſjenje w němſkim wuraſu njeđowoli.

Tudy je po mojim ſdacžu polo, na kotrymž mataj ſſerbski duchowny a ſſerbski wucžer, kaž kóždy druhji ſdžekaný ſſerb hifcze

wjele džela. A to ſo hedži bjeſ wulkeje próžy wuſjefcž. ſſerbskemu duchownemu, kiž ma na pohrjebnichcžu roſkaſowacž, by najwjetſcha ejeſcž byla, hdžej by tajke bjeſroſomne napižma wjazy njeđowoli, a ſo ſa to ſtaral, ſo naſchi morvi teho knjeſa khowala w ſwojim jaſtu.

J. B. Sch.

Swětne podawki.

Němſke khězorſtvo. Kral Albert je knježemu hetmanej Fröhligej w Beierſeldže w pſchiwoſnaču jeho dotholétnieje ſwérneje ſkuſby w jenym a tym ſamym hoſpodařtſtve ſlěbornu, k albrechtſkemu rjadej ſkuſhazu medaillu ſpočzil.

Rekrutam, kiž ſu wondano do wójſka ſaſtupili, ſu ſo i nowa jétra ſchęzepile, a njetrebaſa ſa tón cžaž, hdžej jétseschka ſteja, žanu ſkuſbu cžinicž.

Zaſko pŕyzeſzyna Mathilda wondano w taſ mjenowanej wulkej ſahrodže w Draždjanach jehaſche, dha ſo jeje ſou ſakli, ſo wona na ſemju dele ſlečza; wona paſ pſchi tym žaneje ſkody wſala njeje.

Dokelž ſo w Draždjanach pſchezo hifcze ſ wobydlenjem i ſ potrjebnosćem, k živjenju nuſnymi, jara droža, dha je wot tam w nowiſhim cžažu wjele amerikanskich, jendželskich, rufſich a polſich ſwójbow wucžahnijo. Wjele tychle wukrajanow je ſo do Pariza pſcheydliſto a powjedaja, ſo je tam živjenje wjele tuniſche. Kajke placzisny ſebi draždžansky měſtečenjo druhdy žadaja, može kóždy ſe ſkładowazych pſchikkadow ſpoſnač. Taſ je ſebi wondano jedyn tamniſchi rěſnik wot jeneje ſuſeje ſamiliye 1 toleť ſa punt howjaseho mjaža ſaplaſcicž daſ a w jenym hoſczenizu dyrbjeſche jedyn zuſoumnik tež toleť ſa mały hornycz mloka ſaplaſcicž. Je to tón ſamy hoſczen, hdžej ſebi pſched někotrym cžažom wot jeneho Jendželzana ſa jene njewarjene jejo 20 nſl. žadachu.

W Röhrſdorfje 20. novembra poſdže wjecžor w Heymannez blejcharni parny fotol roſlečza a tu khežku, w fotrež ſtejeſche, zyle roſwalı. Škodowanja ſo na 10,000 markow woblicža. Pſchi roſlečzenju bu jedyn dželacžer, kiž mějeſche tón fotoſ wothſladač, taſ ſtrachniſe wobſchloženjy, ſo na mějeſče morvy woſta.

S Barlina pižaja, ſo je němſki khězor ſaſo tež taſ ſtrowy, ſo ſo tež w tutych dnjach na wſchěch taſ mjenowanej kralowſich hońtwach wobdželi, hacž runje běſche wjedro jara hubjene. — Wjeh Vismark je ſo ſ Warzyna, ſ najmjeñſha po ſwótkym naſpohladže, wjele ſtrowiſhi do Barlina wróčzil. Wón nětko wjele toſchi wonhlaſda, hacž pſched pječzimi měſazami, hdžej ſo wón ſ Barlina do Warzyna ſoda. — Zaſko ſo w rajchſtagu wondano wo to jednaſche, hacž ma ſo na piwo a na pjenjeſne ſkukowanje w taſ mjenowanej bursach daſk poſložicž, dha bě Vismark tež do rajchſtagſkeje ſhromadžiſny pſchijſhoſ a ryczeſche ſapohſlanžam, ſo bychu tajki daſk pſchijwolili, dokelž je ſa němſke wójſko tójschto pjenjeſ wjazy trjeba, hacž bu předy poſtaſene. Někotſi ſapohſlanžy ſa pſchijwolenje a druhy ſa njeſchijwolenje ryczachu a bu ta wě ſkóčnje jenej deputaziji pſchepodata, ſo by ta nuſnoſež abo njeſnuſnoſež tajſeho daſka roſhudžila a tu naſežnoſež potom rajchſtagje k ſkóčnemu wujednanju prjódkoſložila. Bjes ryczniſkami, kotsiž pſchecživo tajſemu nowemu daſkej ryczachu, běſhtaj tež ſocialdemokrataj Liebknecht a Haſelmann. Brěniſki měnjeſche, ſo je ſda nižších wojakow pſchezo hifcze hubjena, hacž runje ſo ſa wójſko kóžde ſetō žaſožnje wulka ſumma pjenjeſ pſchetrjeba, a wón

napožledku praji, so nětko, hdžej wikowanje a pschekupstwo s kóz-
dym dnjom hubjenscho dže a so ſda dželaczerjow pomjeniſha, haj,
wſchelake fabriki s zyla wjazhy njedželaja, so nětko wějcež žadny
tmam czaſ k temu njeje, so by ſo ludej nowy dawk napožoſit.

Austria. Winsti arzbifkop, kardinál Raufcher, je 24. no-
vembra wumrjet. Wón bě ſtajnje hotowy, kózde awſtriske minister-
ſtwo podpjerac̄, jeno so wone Němowſtwo podpjerac̄. Duž
wón tež Čecham, kotsiſi we Winnje bydla, [a jich je tam na 100,000]
nochzysche czeſke Bože ſlužby dovolic̄, hac̄ runjež wjedžesche, so
by ſo i czeſkim pređowanjom wjele dobreho ſaložilo. Wón bě
najprjedy Němz a potom hakle ſlužobník Božeho ſłowa. Bes
awſtriskimi Šklowjanami jeho ſmijerc̄ nichtón wobžarowac̄
njebudže.

Na město ſemrjeteho galizijskeho nauněſtnika [Statthalter] hrabje
Goluchowſteho je khžor Franz Josef hrabju Potozkeho poſtaſit a
je tón tež tajſe město na ſo moſl.

W Prahy mějſeſhe ſo ſańdzeny tydžen ſtečzina ſastupjerow
města [Stadtverordneten] wuſhwolice a buchu wſho mužojo tak mje-
nowaneje staroczeſkeje ſtrony wuſhwoleni.

Jendželska. Jendželske ministerſtwo je ſa dobro ſpoſnało, so
by jendželski krónprynz kraje, kotrež Jendželska w Indiji wobſzedzi,
wopýtal. Duž je ſo krónprynz na tajki dolaki puc̄ podaſ a psched
někotrym czaſom do Indije pschijet. Tam jeho wobydlerjo wſchu-
dzom jara pschynje witaja a tamniſchi indijszy wjerchojo jemu bo-
hate dary dawaja. Wjerch w měſeſhe Barodze běſche jemu napsche-
cziwo pschijſhoſ a teho dla elefanty ſa prynza a jeho ludži ſobu
pschijwiedi. Elefant, ua kotrymž krónprynz a wjerch ſedžeschtaj,
běſche ſe ſločzanymi wězami krafzne wupſhenn a jimaſ ſボka běchu
ſlužobniſy, kotsiſi psched nimaj ſ wějeremi, ſ pawowých pjerow
dželantymi, machachu a tak horzy powětr khłodžachu.

Schpaniſka. Wſchelake nowinu wudawaja, so drje doſho
wjazhy trač njebudže, so ſo karliſtojo kralj Alfonſej podjeziſnu.
Tež poczina ſo měnjenje roſſchérjec̄, ſo ſam Karlos na to myſli.

Ruſowska. Khžor ſo w tychle dnjach ſ Kryma do Peters-
burga wróci. — Ruſke nowiny wobtwjerdžuju, ſo ſo wſho, ſhтоž
ma ſo i ſlepſhemu božniſkih a herzegowinſkih kſcheczijanow ſtačz,
w pschedenſceji ruſkeho, němſkeho a awſtriskeho kniežerſtwa ſtanje.
— Sa božniſkih a herzegowinſkih kſcheczijanow ſo w Ruſowſkej
hiſcieze pschedzo wjele pjenjes ſhromadžuje.

Boſnija a Herzegowina. Wojowanie tamniſkich kſcheczijanow
ſ turkowſkim wojskom hiſcieze dale traje, hac̄ runje wójnſke
ſtuſkowanje psches hubjene wjedro wjele ſadžewkow namaka. —
Turkojo wóndano w konſtantinopolſkih nowinach wudawachu, ſo ſu
kſcheczijanow ſibili, ale poſdžiſho ſo paſkaſa, ſo bě to hoſta ſka. —
Wjeli wjazhy ſu kſcheczijenjo w nowſkim czaſu ſaſo někotre tur-
kowſke wotdželenja ſibili a jedyn derje wobtwjerdženy fort ſ dyna-
mitom roſtſeliſi. Woni tam wjeli zhiroby a polvera namakachu
a tež někotrych turkowſkih wojskow jatych wſachu.

Nětežiſhi czaſ.

Te czaſy, bratsja! ſaſčle ſu,
Kiž ſprawnoſć ſubowachu:
Nětk leſne ſłowa jebaju, —
Tak ſtarí nječinachu.
Nětk huſto pschedel teho dla
Te ſtowarschil ſo ſ tobū,
So by eže ſežahnij do hrécha
A druher' hanby ſobu.

Spožc̄ ſaſo ſprawuu pschedeſelnosc̄
Bjes ſerbſkim ludom wſhodže,
Spožc̄ Božo, wěruu pobodoſež,
Dha leſcz ſo ſhubic̄ budže.
Ach, khyvalny Boža, ſo hiſcieze
Tu merne czaſy mamy,
So wójnu, ſběſl, krejpſchelc̄e
Nětk widžec̄ njeſtřebamy.

Kal naſči bratsja = Šklowjenjo
Nětk w krawnej bitwie ſteja
A na krejlacze Turkovſtwo
Tam ſe wſchej mozu džeja.
Spožc̄ tež jim, luby Božo, ty
Měr we jich ſerbſkim kraju
A daj, ſo tež — kaž tudy my —
Tam dobre knieſtvo maju.

Haj, pschede wſchém pak wopomámy:
Wſcho traje ſwoje czaſy
A ſo naſči czaſ ſež khyatajdy
Sſo bórſy minje ſaſy.
Duž, bratsja, ducha poſběhnic̄e,
Wſchak wſche ſachodnoſež
Sſo hotujuy na njebojeſke,
Kiž traje do wěčnoſće.

Petr Mlonk.

Ze Serbow.

S Budyschina. Tudy ſo powjeda, ſo ſu wóndano někotſi
hoſežo w jenej restauraciji pschi ſakſkoſchleſyňſkej želesniſy byli a tam
tež bjes druhim na to njeſboje ſpomnili, kotrež bě ſo psched ně-
kotrym czaſom na jenej czeſkej želesniſy psches to ſtaſo, ſo bě tam
něchtón ſchěny wotſhruboval. Někotſi měnjaču, ſo ſo tajſa ſloſc̄
w ſakſkej ſtačz njemóže, druhý pak měnjaču, ſo drje je to tež tudy
možno. Potom někotſi tuthch hoſeži po ſpomnijenej želesniſy domoj
džechu a po khyili ſo tež wěſty L. ſ Zokowa po njei na dompučz
poda a khywilku poſdžiſho hofpodařſki womožnik H. Rychtař ſ Ko-
barnje po tym ſamym pucžu domoj džesche. Taſo bě něhdž 750
metrow dale ſiczeſkeho ſaſtanijc̄a pschijſho, wón pytny, ſo je
tam jena ſchěna ſ jenym kónzom na jenu koliu położena, ſ druhim
pak tak ſložena, ſo by ſlokotiva na nju ſajec̄ dyrbjala a zly
czaſ i njeſbožu pschijnež moſl. Wón tu ſchěnu bórſy wotſtroni a
tu wěz wosſewi, hdžej ſo to ſluſcha. Pschedepytowanje ſo bórſy
ſapocža. A dokoſl eži, kiž běchu krótko předy zokowſkeho L. po
želesniſy ſchli, widželi njebojeſtu, ſo je ta ſchěna położena, a dokoſl
bě ju ſpomnijeny Rychtař bórſy po wotendženju L — a naſchoč, dha bórſy
na to ſukachu, ſo je ju tam L. położil a wón bu teho
dla do jaſtwa wotwiedženju.

Z Budyschina. Schtwórk, 11. novembra, wotpožiſchtaj
kandidatej měſčniſtwa, kniež Jakub ſkala z Khróſcžic̄ a kniež
Jozef ſeill ze Seitendorſa ſyndalne prihovowanjo psched tachant-
ſkim konſistorium. Tſecži kandidat, kiž je leſta ſwoje ſchudije we
Prahy dokonjał, knj. Rycnž bu i woſakam wuzběhneny a dyrb
leto muſlujeſ.

(R. B.)

S Hornjeho Bujeſda. Naſch nowy zyrkwinſki wucžer,
t. Vjar, dotal w Budyschinku, je ſo ſańdzenu pónđelu ſem psched-
bydlil a bu pschi tutej ſkladnoſći ſwjetženſy powitaný. Žemu
i czeſcji, kaž tež i czeſcji naſchego dotalneho wucžera t. ſchneid-
era bu potom pschyna hoſežina wuhotowana, pschi kotrež bu po-
ſleňſhemu wot ſastupjerow wofadu ſloty rječas jako ſnamjo
pschedpoſnacž jeho doſholetneje ſhverneje ſchulſkeje a zyrkwinſkeje

szluzbny pschepodatny. — Sapokasjanje k. Bjara je šo schtwórtk psches wokrjezneho schuliskeho inspektarja k. Wilda statko.

Z Marijneje Hwézdy. We naszym kłoszterje sežinichu 9. novembra, 6 kniežow prěnju króčzel kłoszterskomu živjenju, swětnu draſtu a pschu wotpožiwschi, pschijachu kłosztersku draſtu, a naſtupichu z tym čas pschihotowanja k wotpoženju kłoszterskich ſlubow; tóule čas pschihotowanja mijenuje ſo novicat. Wjez tuymi 6 kuježnami bě jena Serbonka, Hańża Rachelec z Vazka, kotařz kłoszterske mijeno Lidwina dôsta; jena bě ze Seitendorfa; tsi ze Českéje a jena z Bruskeje. Swjatožnoſć, kiz bě we kłoszterskej cyrkvi, bu wot knieza probsta dokonjana. Pschitomni běchu tež kłoszterski bohot z Poſern, krajinu starschi Hempel a wo-

krjesny hetman Schäffer z Kamjencia. Wyšče kłoszterskich duchovných wobdzeli ſo na swjatožnoſći tež knj. dwórski predař Potthof z Drežđan. (R. B.)

* Ludlicženje. My hiſheže junkróz ežeſezenych hōspodarjow na to kędzbnych činimy, ſo bychu pschi ſapiſowaniu do „Haſſliffe“ w požlenim (21.) wotdželenju pschi kózdym mijenu ſwojeſe familije abo ſerbſkeje czeledze ſłowęzko wendisch pschiphali a ſwojich ſnatych a ſuſo- dow tež k temu napominali.

Katarjam,

kotſiž chedža wo dostaču ležomnoſćow a ratarſkich wobſtejenjach w krajinje Kanſas (w południowej Amerizy) něchtio naſhonicz, tym na požadanie jenu knižku, tole wukladowazu, po poſeże franko poſczele „Julius Šimon, Hamburg, Admiralitätsſtrasse No. 15.“

Swoj ſtađ
polſtrowanych möblow
pleczenych ſtolzow
porucza naſtunischo
Franz Zureck
na ſwótknej lawſtej haſzy 747.

Welschzanska haptvka w Budyschinje. Max Schünemann.

Oldenburgski mlokoſkotny polver, pačzik schwajzarſki mlokoñy a wujitkoñy polver kolkowy polver ſa konje

Běly bróſtaſt, bleſchka 50 np. a 75 np.

fenchlomjedowy extract, bleſchka

trejcžiſzaze pille, ſchachtla

bajerski bróſtowý ſłodozofor, po

Koncentrirowany nerwyſylnjazy spiritus, bleſchka restituçõeski fluid, bleſchka

Universalny ranopleſtr, fruch po

mohrenthalſki hojazy a czechnjazy pleſtr, ſchachtla

tinktura psche woſabenje, bleſchka

loſchwizſki balsam, buſchkej

Aromatiſka wiežna wota, pačzik 80 np. a 50 np.

papjera psche wiež, roſka

1	Mark	50	Pf.
—	"	50	"
—	"	50	"
—	"	75	"
—	"	25	"
—	"	25	"
—	"	40	"
1	"	50	"
—	"	20	"
—	"	15	"
—	"	50	"
—	"	10	"
—	"	25	"

Hamburgsko-amerikanske parolódzne aktijske towarzystwo w ſjeroczeniu ſ hodlerskej liniju.

(Hamburg-Amerikanische Paketfahrt-Actien-Gesellschaft.)

Direktne poſte parolódzne jeſdženje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via Gavre, na ſławnych a pschynych němſkich poſtſkih parolódzach

Friaſia, 24. novembra. Pommerania, 8. decembra. Gellert, 22. decembra.
Wieland, 1. decembra. Suevia, 15. decembra. Hammonia, 29. decembra.

a dale porjadnje ſójdu ſrjedn.

Pschewjeſne placziny: I. kajuta M. 495, II. kajuta M. 300, ſrijedziny kryw M. 120. — Podrobne wukasjanje dla frachta a pschewjeſenja dawa generalny poſnomoznik

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
33/34 Admiralitätsſtrasse. HAMBURG.

Drjewowa aukzia.

Schtwórtk 2. decembra t. l. dopoldnia wot 9 hodzinow, budze ſo w Scheſhovje, pschi tamniſchej zyhelniczi a zyle bliſko pschi rafečzanskim ſchuſkeju něhdže 200, podpiſanemu ſluſhaznych ložow ſtejaze ho kózno w heho drjewa, bjes kotrymž ſu ſichtomy hacž do $\frac{1}{2}$ kóheža toſtoſeže, pod wuměnjeniemi předy wojewojownymi, na pschebaďowanje pschedawacž.

Korla Čech, živnoſczer.

Sſloma

we wſchech dželbach a po najwyſhſej placzini ſo kupuje. Bot koho? to je ſhonicz we wudawani Serb Nov.

Jedyn

thſcherſki

dostanje trajaze dželo pola thſcherja J. Patoki w Rjehwacžidle.

Rosaze kózki, naſymniſti, ſaſecje, tkhōrjowe, mordarjowe (tunjaze) a likheže kože kupuje po najwyſhſich placzynach

Heinrich Langa

w Budyschinje pschi ſerbſtej katoliskej zyrfvi.

Rozkowany ſtwjelzowy len kupuje po kózdej dželbie mechanista dželopſchedowinja w Hajnizach.

Wulskie hodomne wijschedawanje drastowych tkaninow, rubiszeżow, buckskinow, mantlow a jakow. W Budyschinje.

Heinrich Preu.

Aukzia.

Póndželu 6. decembra a blédowaze dny rano wot 9 hodžinow budu ja sbytki mo-
jebó składa, jako: hamoschite symskie paletoty, dospolne mužaze a hólczaje wobleczenja,
stoſcowe kholomy a lazy, wsheſkie dželawé kholomy atd. atd. sa hotowe pjeniesh na
pschedzowanje pschedawacž.

S poszczesżowanjom

Gandrij Rámsch
795 na swonknej lawskiej haſzy 795.

Drjewowa aukzia.

Póndželu, 29. novembra t. l., dopo-
dnia wot 9 hodžinow, budże ſo we Komsku
poła Mjezwaſidla, parzella khójnowego a
twjerdeho drjewa po ložach na pschedz-
owanje pschedawacž. Teho runje budże ſo
něhdže 100 ſchtuk hacž 1 loži tolstych ſte-
jazych khójnowych twarskich ſhtomow a
klozow pschedawacž. Wuměnjenja ſo psched
aukziu wosjewja.

Jan Žur, živnoſcér.

Drjewowa aukzia.

Póndželu, 29. novembra t. l. dopo-
dnia wot 9 hodžinow budże ſo
na kupjanſkim revieru
150 Rm. khójnowego ſchępoſowego drjewa,
143 = pjenkowego drjewa,
17 ſtotnjow walcław a
50 wulešowanskich hromadow
pod wuměnjenjem, na pschedzowanje psched-
awacž.
Shromadzina w drjewiſcie ſchi ſkale.
W Zatſjobju 21. novembra 1875.

G. Zettwitz, hajnit.

Pschedzenak.

Brotyka

ſa

S S e r b o w
na lěto 1875

je we wudawařni Serbskich
Nowinow ſa 25 np. dostacž.

Aukzia.

Póndželu 29. a wutoru 30. novembra,
kaž tež blédowaze dny, rano wot 9 hodžinow
budże ſo na kuble czo. 6 we Mjezeliu poła
Minačala wschitkón hospodarski inventar,
jako 3 konje, 9 kruwor, nowodejnych a tež
wyjkoſcélnych, 1 wol, 4 jaſozy, 2 tuczeń
ſwinieči, 1 plahowaza ranza, 3 woſy, 1 ſy-
tanowa maschina, 1 wějna maschina a wsche-
laki rolny grat, kaž tež zyłe źně, po kopach,
ſyno atd. sa hotowe pjeniesh na pschedz-
owanje pschedawacž.

G. Winkler.

Wloſkowe pletwa

džela a wuzječanc, kaž tež woltſihane
wloſh po najwyschich placzisnach kupuje
F. Böhma, brodutrahár
545 pschi taſernje a na hlowym torhofschezu 44.

Pschedeschcžnikowa fabrika (Schirmfabrik)

na jerjowej haſz̄y
268.

H. M. Schmidt

na jerjowej haſz̄y
268.

porucza jako tunje hodowne dary

pschedeschcžnik, najlepſche, ſ alpacca po 1 tl. 10 n̄l. a drožſho,
" " ſ zanella } abo polžidžane } po 1 tl. 25 n̄l. a drožſho,
" " ſ čiſteje ſidy po 2 tl. 25 n̄l. a drožſho,
" " bawmiane ſ köpra po 1 tl. — n̄l. a drožſho.

Tež ſo wſchitke noſchene pschedeschcžniki a ſlōnečniki nanajtunischo porjedža a ſ nowa pocžahnu.

H. M. Schmidt.

Prawdziwa Glöcknerſka czechnita a hoſaza jaſba*) (zadyn tajny ſredk) ma na ſchachtliczzy (**M. RINGELHARDT**) ſtoſtoñſtwow pruhowanaw a poruczena pſche: wirz, drjenje, ſalſy, lishawu, kurjaze woka, woſabjenje, pſche wſchē wotewrjene, roſdžajomue, roſdželomue, woſabite, woſalene czeryjenja, bołaze leženje, ſahorjenja, ſacžeklisnu atd. a je ſo pſchi wſchitkach tychle khorhoſczach pſches ſwoju ſpeſchnu, wěſtu hoſazu mož na najlepje dopokala.

*) Dostacz w ſchachtach po 25 np. w budyskomaj haptikomaj, kaž tež w haptikach w Biskopizach, Rakezach, Schérachowje, Hirſchfeloze, Bjernacžizach, Woſtrouzu, Herrnhucze, Neugersdorffje, Groſſchönawje, Nowoſalzu, Seifhennersdorfje a w fabriż w Gohlisu poſta Lipſta.

NB. Warnowanje. Czefczeni publiku woſebje na to ſedžbnu cziniu, ſwēru na horni ſchtempel ſedžboracž, dokelž Glöcknerſku jaſbu w nowſhim czaju faſchuja.

Roschle, chemisett, thornarje, manschett, schlipsh a thrawath } ſa džeczi, muſkich a žonſte.
porucza

ſchatowa fabrika
Julius Lange
w Budyschinje
na lawskich hrjebjach.

Tunje placžimy. Tunje placžimy.
Staſanja ſchatow po měrje abo po muſtru ſo najlepje wohstaraja.

P. Kneiſelowa wložowa tintura.

Tale wo prawdož spodživna tintura, kiž wſchudźom naſladnoſcz dobywa a ſa kotoru jeje wunamakar ſ weſtoſcu poſnie rukuje, je drje to jenicze, ſtočko ſo bjes wſchitkimi ſnatymi ſredkami w ſkutku dopokaze, kaž wſchak wſchē woliſe, baſamuy a poſadny pſchi wſchē reklamie ženje nowe roſczenje wložow wudobycz njemoža. Pſches hornje, wot woſebnych leſkarjow naležne poruczena tintura ſo na hlowje khorowatoſcz kože ſacžeri, czerjaza mož, pſchi wložočerjazych ludžoch husto doſez jenož drémaza, ſo k porjadnemu ſkutkowanju wubudzi a pſches ſwoje, wložome ſorjenje ſylnie žiwjaze wutki najwjetſhu poſnoſcz wložow plodži. Haj wjeleſetni pleħacze ſu, kaž ſo polizajſzy wobħwiedzji, ſwoje poſne wložy ſaſo doſtali. — Ma pſchedon ma ju jenož

Stein. Jul. Linta w Budyschinje
w bleſchach po 1, 2 a 3 markach.

Zena wulka krawſka ſchijaza maſhina a dwę wulkej krawſej prahy ſu na pſched garbarskimi wrotami čzo. 33.

— Epilepsia, —
padaja khoroscz, brōſtowe a žoldtowe widliſteſia
ſo — pod rukowanjom — trajne ſacžera.

C. F. Kirchner, w Berlinie Jeruſalemstraße 9.

Wó C. F. Kirchnerowym ſahojenju pſche w 5. lětniku wuſhadžazju ſurnal
wot 28. oktobra 1874:

— Pilsener Reform. —

Hdyž něchtio k dobremu žiwjenju pomha, dha je to czilofcz, ſtrowoſcz. Bjes ſtrowoſcz žane žiwjenje, žana radoſcz. Wo tym wjebzidze tež jedyn najwjetſhich finanztowych ſtoſtoñikow powjedacž. Wón czerpjeſte hižom wjele lět na epileptiju, tule ſatraschnu khoroscz, kotaž běſte ſa njeho czim njeļuboſniſcha, dokelž ſa měſaz i najmjenſcha jedyn froč ſaſtupi a jeho husto doſez ſrjebz džela, bjes jeho kollegami, nabpanu a jeho, kotrež bě předy tafſtu a ſylnje, do ſuheho człowjeka pſchewobrocž. A tola ſo tónle muž — wón je mjenujſy wudowž — w ſapocžatku novembra ſi pěknej knježnu woženi, pſchetož — wón je tu khoroscz, tak rjez ſi jenym wotmachom ſahnal. To je ſo pak ſi Berlinia ſtalo, hdyž je jedyn w tajſkich khorosczach woſebje naſhoniemy leſkar ſi mjenom C. F. Kirchner, hižom wjele ſtow ſahojit, a tež naſpomnjeneho wypoſkeho ſtoſtoñika wot epileptije wumó. Za ſebi myſlu, ſo nekotremužkuliž ſpodoſnoſcz woſokasam, hdyž adreſu tuteho ſlawneho muža pſchiftaju. Wón je: Berlin, Jeruſalem Straße 9.

Wozilékar Dr. K. Weller ſ Draždjan [Victoriastr. 4] je tež ſa na kly-
ſchenje bědných wutoru wot 8—12 hodžinow
w Budyschinje [w winowej kiczi] k ryčam.

Ekaninu sa draſčinu (klejdu), lama, wolumjane a židžane rubiſchka porucža we wulim wubjerku a po najtunischič placžinach Eduard Hartmann na ſmutskej lawſkej haſy.

Swój wulki wubjerk mužazeje draſty a žonjažych jakow porucža

M. Kubasch.

na garbarskej haſy 432.

Stajnjetrajazh ſklad tworow, w placžinje
jara ponížených. **Jan Jurij Bahu**
na torhoſchežu pódla hłowneje Straže.

Wubjerne wina pod rukowanjom prawdžitosće!

Biele wino:

Dürkheimer 1874	sa bleſchu
(w czwizach po 50—120 litr. ſa liter 80 np.)	— ml. 85 np.
Rüdesheimer 1865	2 " — "
St. Pilt 1875	1 " — "
Bordeaux St. Julien 1870	2 " 25 "
Medoc 1874	2 " — "

Frankowane na pruhu požylki w 3 bleſchach abo 5 pobleſchach w kifzy 5 markow.

Pschi wotwiaſci 50 bleſchow 10% rabatta.

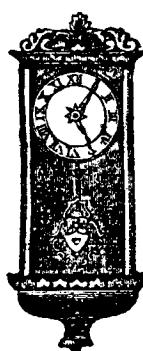
Czwižy ſo po tunjej placžinje woblicza a franko nadaf woſmu.

Agentojo ſo pytaſia.

Wilhelm Bayer w Laupheimje, Württemberg.

Nospoſlanje ſa ſewernu Němſku: **Bayer w Draždžanach**, Margarethenstraße 6.

Gustav Joachim, atelier ſa thumſchtne ſubowe opera-
hnacze ſubhboleńja atd., w Budyschinje, na ſmutskej lawſkej haſy 120.
K ryczam wot 8 do 6 hodžinow.

Baldwin Scholte,
czajnikar,
w Budysinje na Haſic hasy
(Goschwitz) 700.

Psches tunje nutſkupowanje je mi možno, **cylindrowe** czaj-
niki [ſegerje] wot 5 toler a **ankrowe** czajniki wot 8 toler ſapo-
czejo pod dwieletnym rukowanjom pschedawacj; dale porucžam ſwoj
bohaty ſklad **hrajadlow**, **regulatorow**, **woblikowych** czajnikow,
tolulinstkich czajnikow, schwartzvaldſkich ſejenowowych czajnikow, czajnikow hlebornych a tal-
miſloczanych rječzakow po najtunischič placžinach.

Porędzenja ſo pod rukowanjom a pod pschilubjenjom ſprawneho džela wobstaraja.

S poczeſzowanjom

Baldwin Scholte (Scholze) czajnikar.

Pravdživý Lampertový rano-
wn, hoſath, czechnič a ſpokojažy
pleſtr ſe ſnatym ſelenym wukafowanjom
je hebi ja 96 ſet najwjetschu khvalbu do-
byt, je lekarſzy pruhovaný a porucžený
psche wiež, drjenje, ſakly, liſhawu, kurjaže
woſka, woſakjenje, psche wſchē wotewrjene,
pschedžewaze, roſdželaze, wopalene, ſmierske
bohoſeže, roſleženie, ſahorjenje, ſaczeſlihy
atd. a je ſo pschi wſchickich tutych tho-
roſežach psches ſwoju ſpěchmu, njeſapra-
jazu hojazu móz najfražničho dovoſkaſ.

Doſtač ſa 25 a 50 np, we wſchē
ſakſtich haptvkaſ.

Wſchém na žoldf khvym

hdžez khoroſež ſ bohoſežemi w jatrach, ſ tlo-
čenjom, widliſežcami, horjeſtorkanjom, ki-
žaloſežu, wožolnjenjom, wróčenjom, ſymizu,
hroſnowonjažym dychanjom, kaſhelom, jaž-
wanjom a twerdym životom wuftupi, jěſež
w žoldku abo na nim ležo wotſtanje, wěſtu
pomož poſaže: **Belkann Chemiker in Guben**
N. L.

Najlepſhi wobjerny pólver ſa ſwinje, pakzejk
50 np.
ſakowy pólver a koſkowy pólver ſa konje,
reſtituzionſki pólver ſa konje atd.,
porucža hrodowska haptvka
w Budyschinje.

Rubiſchčza.

Wulki wubjerk wolumja-
nych rubiſchčow na hlo-
wu ja we wſchē wulko-
ſežach po najtunischič pla-
cžinach porucžam.

Ša ſo pſchedawaſjo ſo
na to fedžbnych činja, ſo tajke
rubiſchča pola mje po fabrik-
ſkich placžinach doſtanu.

Ernst Pech
na žitnych wifach.

Bulke hodowne wypśchedawanie.

Ke příjodekstejzmu hodom porucžam wulki wubjerk najnowszych a najmodernisich tkaninow, jako lama, kattuny, gardiny, kręza na soſa, blida a komody, rumbižeza, caſhenez atd. — So bych boryš wscitke tele artikle wurumowaſ, pschedawam je tunischo, hacž ſym tam kapat.

J. Sobersky
na mjaſhowym torhochjezu podla
Holských Nachfolger.

Dwajſchožova ſhěja čzo. 31 w Nowych Porſchizach, ſi dwemaj ſtromaj atd., je ſi ſwobodnieje ruti na pschedan. Kupne pjeñejn moža po ſpodobanju ſtejo wostacž a je wſcho dalsche pola wobſedjeru tam ſhonicž.

Jemu móblirowanu ſtu ſa 2 kniesow [męćaznje 12 markow] ma na pſchenajecze

G. Kubajch
na gabarſkej haſh 432.

Maćica Serbska.

Z nakładem M. S. njedawno wuńdze: 1] Časopis M. S., čo. 50; 2] Protoka za Serbow na lěto 1876; 3] Ernst a Albert, rubjenaj saksakaj pryncaj. — Tele spisy so česćownym sobustawam M. S. krótko do hód připósčelu. Chce-li je pak što hiſe předy měć, tón dostonje je kóždy čas pola maćičneho knihownika

K. A. Fiedlerja,
z bydлом na bohatę hasy čo. 88.

We wudawarni Serbskich Nowinaw je ſa 3 nžl. doſtač: **Ernst a Albert**, rubjenaj ſakonkaj pryzaj. Wéryny podawki ſi lěta 1455. Spižal ſ. Jórdan, wucžer a kantor w Popozach.

Sprawna ženitwa.

Wedyn wudowz, rjemiehnit, w ſapocžatku 30 lět, pyta, dokelž žonſke ſinajomſtwo nima, na tutym hižom doſez ſbožomnemu pucžu, towarzſku živjenja, pač holzu pač bjeſdzečatu wudowu teje ſameje staroby. Tajke, fotrež pödla dobrých pocžinkow, ſo po třjoch džeežoch luboſčiwje horjebracž chzedža a něhdje 4—500 tolej ſamoženja maja a wo tole sprawne napraſhovanje rodža, njech ſwoju wolu w ſacžinjenym liscze w redakzji wofſewja, a na njón ſwonka „C. C. Heirathsgesch“ napischa. Njeno nichtoń njeſhonii.

Czeſczenym ſerbam w Delnej Hórzg a wokolnoſezi ja ſi tutym najpodwolniſho ſi nawjedzenju dawam, ſo ja 1. decembra wjeđenje delnjohorčanského mylna na ſo woſmu. Duž ja proſchu, ſo bychu ſo cži, kž mlecz dadža, ſi dowerjenjom na minje wobročili, pſchetož ju budu ſo ſtajne prozowacž, wſchitkach najlepje ſpokojicž, kaž je ſo to w předawſkim čaſhu mojemu nanej w połnej mērje radžilo.

w Delnej Hórzg 27. novembra 1875.
Hendrij Schuba.

Teneho ſoujazeho a jeneho wolaſeho pyta ſi nowemu lětu knieſiwo we Wutolečiach.

Cjawne wuprajenje a džak.

Moje njepſchistojne ſadžerzenie na dniu 13. auguſta t. l. w dworje čeſele Pilopa u moje ſchtrafy hódne ſkutkowanje we wobylenu knieſa kantora a wucžera ſullmannu tudy, běſhe mje do teje njepſodobnoſcze pſchiwiedlo, ſo bu pſchecžiro mi 19. auguſta t. l. pſchi wypſokim kralowſkim ſtatnym rycznistroje ſchtrafny namjet dla

ſjawneho čeſciranjenja, ſhukſkeho ſujeſkojenja a hrubeho kaženja domjazeho mera

ſtajenj.

W pomjenowanej wěžy běſhe na 21. oktobra t. l. pſched kralowſkim wokrjeſnym ſudom w Hrōdku pſched wypſokim ſudniſkim kollegijom termija a budžichu mje po położenju wěžy wěſče ſi boſtoſnej ſchtrafje wotbudižli.

Na moju naležnu proſtwu je knieſa kantor a wucžer ſullmann ſtajený ſchtrafny namjet naſad wſaſ a bu na to ſchtrafnoprawne pſchelidewanje ſtaſtajene.

Sa tutón wypſokomyſlny ſkutk ſe ſtrony knieſa kantora a wucžera ſullmannia ja a moja ſwojba jemu ſi tutym ſjawniſe ſwoj hukobokſacžutý džak wuprajamy.

w Delnim Wujſdze, 24. novembra 1875.

Jurij Wjenka,
thěſkar.

Spominjenje na živjenje njebo knieſa rycžera

Michala Möhna,

w

ſwojim čaſhu duchomnemu w Bukezach.
(Na žadanje.)

Sso wjele ſylſow pſcheliwachu
We bukicžanské wojadze,
Hdyž ſwonow ſynki ſawoſachu:
Wasch duchow paſthř wumirjet je!
Po doſhei ſwérnej dželawoſczi,
Boh ſenjes tam ſeho ſawoſa;
Tam w ſwojoh ſenjeſa wjeſeſoſczi
Mér wěžny Wón netk wuziwa.

Wón bě tón paſthř, kotrež ſhwěru
Jow ſwoje ſtadko paſheſche;
Wón předowasche čiſtu wérū,
Rad ſi wožadu ſo modleſche!
Schtó rachnowacž te ſylſh móže,
Kž hukto Wón je pſcheliwaſ,
Hdyž je to čiſte ſlowo Bože
Na ſwiatym měſeče předowak.

Kaž wjele tawſynt je tych džecži,
Kž pſches ſieho jow kſchězene ſu;
Džel wulki wot nich w tamnym ſhwěczi
S nim ſjednoſcene netko ſu.

Kaž ſhwěrny nan Wón podewaſche
Jow wucžbu džecžom pacžeriku;
Tim roſjaňnicž ſo prozowac̄he
Tu ſchecžeku ſi wěčnom ſenjeſu.

A hdyž kaž paſthř pſchiwiedl běſhe
Te mlode duchy ſi woſtarjej,
Dha najprjódzy Wón ſi nimi dželiche
Š modlitwu ſi ſenjeſi Jeſuſej!
Do ſeho rukow porucžesche
Tón ważny ſlub, kž cžinachu,
Tim Božu hnadi wuproſheſche
Sa dalschi pucž we živjenju.

Kaž wjele je Wón požohnowaſ
Tych ſwiaſtow ſhwiatoh mandželſta;
Kaž možne je naš roſwuežowat,
Hdyž pola ſhwiatoh woſtarja
Sso naſich hřechow wuſnawachym,
S nimi proſchachym ſa wodacze,
Tani ſi ſeho rukow doſtawachym
My jědž a pieče njebjeſke.

A hdyž Wón w domach woprajeſche
Tych ſtarých, khornych, mřejažnych,
Kaž jich na dompuč ſoponjeſche,
Na rječnoſcž ſu, ſu, ſu bjeſbóžnych!
Kaž sprawnje Wón tu pſchepytasche,
Hacž pokutna ta duchy je;
Kaž živje ſi nimi ſdychowasche
Sa hnadne, ſbóžne ſkončenje.

Kaž wjele je Wón požohnowaſ
Do rowow čeſelov ſemrjetych,
Kaž bohaty troscht poſticežowat
Do wutrobow tych ſrudženych.
Jow wuřudzeny pſchewodžetche,
Tež ſi rowej ſhwěrnu mandželſtu,
Pſchi jeje botu wuſwolesche
Tež Wón měč ſparm komorku.

Wón po tajſim je wjele dželaſ,
We ſwojoh ſenjeſa winizy;
Sa tajku hnadi je Wón ſpewat
Tež wěſče džakne modlitwy.
Sa dolhe, ſwérne prözowanie
Tež krajny wótz Boh ſeſeſeſche,
To wobžwědeži to pſchipožlaniſe
Boh ſeſeſh ſjada ſaſlužby.

Hdyž wot ſpróznoſeſe muſowany
Šewój duchomný hant wobſankny;
Hdyž Wón, wot ſylſow wobddawaný,
Nami džerjeſeſe ſemich dželaſy;
Dha požleni ſkutk ſeho běſhe,
Pred' hacž Wón „hamjení“ wupraji,
So ſi Božom khronej ſi nami dželiche
We wěry połnej modlitwy.

Dha ſpicze derje w Waschim rowje,
Naſch ſhwěrny duchow paſthřjo;
Wy macže netk po Božim ſlowje
Tani ſi ſbóžnymi towarzſtwu!
Kaž rjenje ſu cži powitali
Waſ we njebjeſke kražnoſeſi,
Kž pſches Waſ ſbóžnoſeſi namakali
A předy Waſ ſu domoj ſchli.

h. p.

Město wucžomnika w Smolerjec
knihičiſherui je hižom wobžadzene.

Štwórlétna předpłata
we wudawařni 80 np.
ana němskich póstach
1 M., z přinjesenom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde čísto płaci 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški kiž maja
so we wudawařni Serb.
Nowin'na rózkuzwonk-
neje lawskeje hasy čílo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleń.

Čo. 49.

Sobotu, 4. decembra

1875.

Tatarſka bitwa.

Powiedanecko s léta 1241.

(Pokraczowanje.)

Nóz běsche ſwoje czémne kſchidla na bitwiſchejo wupschestrjeka. S pſchelateje krmě dym i měszacjek horiestupaſche, ſo wón kaž i krawnym ſhwětlem i ſemi dele hladasche. W dalokosći ſo město Liegniz paleſche a kolo woſolo wby w plomjenjach ſtejachu. Pſched Batuowym zeltom ležesche wulka hromada měchow, do kotrejž běchu wucha, kſheszijanam wotřeſane, ſkladli ſo bych u je jako ſnamjo, dobyča ſobu wſali. Nutſka w zelce ſedzesche Batu ſe ſwojimi nawiedowarjemi a wuradzowasche, hacž bych ſchlesynſku zyle wupuſčili abo tamniſkim ludzom živjenje wostaſili a jím ſa to czim wjazy dawkov napoložili. Prjedy pak, hacž to wuradzichu, do zelta poſoł ſtupi, kif wot wypſchego khana Oktaja s Afiskeje liſt pſchinjeſe. Batu jón ſ jeho židzaneje ſawalki wſa a po jeho pſche- ežitanju miersazý rjeſny: Mój wuj mojeje pomož doma trjeba a je mi pſchilaſnju poſblaſ, ſo bych ſo ſ mojim wójskom i njemu wročil. Ja běch ſebi wotmyſli, hiſcheze wjele w tychle krajach dokonjecz, ale ja dyrbiu jón wopuſcheſicž. Tola mi hiſcheze tři dny wypſche wostanu, te chzu i temu nałožicž, ſo by ſo moje wje- eženie na tutym kraju dopjelnilo, haj tak dopjelnilo, ſo budža kſheszijenjo hiſcheze třižaz lět na Batu-khana ſpominacž. Žutſje čzemny najprjódzy liegnizski hród ſpalicž a potom we woſolnoſci wſchēch ludzi ſabicz, kif nam do ruky panu. Džiceje a wſchitko na to pſchihotujicž!

Nawiedowarjo ſo wotsalichu. Batu ſam w zelce wosta a ſ poſměkowanjom na wojwody Hendricha hlowu ſhadowasche, kotaž bě na jemu hlebiju tylkujena. Potom Batu won ſtupi a džesche dale a pſcheko dale po bitwiſcheju bjes morwymi czělami, hacž tam pſchinđe, hdzej běchu ſo Hendrich a jeho rjeſkojo najpoſledy s Tatarjami bili. Tych tam wulka hromada ležesche a wón doſho mjeſczo na nich poſladowasche. Hiſcheze jene tajke do- byčeze a ja ſzym ſhubjem! ſaborbota wón pſchi ſebi; tola ſchto jeho wocži wuhladaschtej? S boka tych czělow, kolo woſolo leža- zych, ſo pomału jena žónska poſběže, kotaž ſ pohořenjom ruku na njeho wupschestrje. Wón hižom ſa teſakom hrabasche, jako měszacž ſ mročele wuſtupi a na jeje woblecžo poſhwěcži. Adelma! Batu ſakſhiciža a bě njewěſte, hacž běſche to kſchik radoſeze abo hněva. A wón čzysche ſo i njej pſchiblizicž, ale wona jemu kwny, ſo by ſtejo wostaſ, prajizh: Morwi Tebi njeſluſheja a hdyz ſy mje hdz lubowal, dha poſluchaj na moje ſłowa. Ty ſy tónle wbohi kraj wupuſčil a njeſhy tola žaneho prawa i temu měl, pſchetož nichtón mje njeje naryczaſ, Tebie wopuſcheſicž, ale ja ſzym Če ſama po ſwojej woli wopuſcheſika. A hdyz ſzym mandželska kſheszijanskeho rycerja byla, dha wón niežo wo tym wjedžil njeje, ſo běch prjedy

Twoja njewjesta, ale měnjeſche, ſo ſzym polſka ſemjanka. Duž wostaj tudy lud a kraj na poſoj a wrócz ſo, haj, wrócz ſo jutſje ſwojimi ſe ludzimi domoj, ſo by Čeze ſchraſa kſheszijanského Boha njedozahnyła, kotaž Če hižom w žolmach rěki Odry tak ſedý pſchepuſcheži. Poſluchaj na moje ſłowa a njech je to jenicke a poſlenje wopokaſmo luboſče, kotrež ſebi Adelma wot Tebie žada.

A jeje rycz wocžichmy a wona ſaſo i ſemi dele ſpadowaſche. Batu i njej pſchifcoži, ale wona poſlenje dychnjenje wudychny a ſmierz ſhwětlo jeje wocžow haſny. Wón pak ſo ſamvſleny do ſwojeho zelta wrózji a da ſwojimi nawiedowarjam poruczeſicž, ſo ma wójsko naſajtra pucž ſe Schlesynſkeje naſtupicž.

(Skončenje ſa tħdženii.)

Swětne podawki.

Němske khěžorſtw. Šylny mětr, kotrež ſařdženau wutoru wějachu, bě tu a tam pucže a dróhi tak ſawěl, ſo ſo po nich ani jecž ani hicž njeſhodžesche. Wón bě tež na kolije ſelesnizy tejko ſněha namjetala, ſo czahi jara njeporjadjne jěſdžachu, haj, někotre ſyka priedy pſchijecž abo wotjecž njemóžachu, hacž bě kolija wot ſněha wucžiſczena. Duž ſzym ſi někotrych stronow liſt a wěžy wo jedyn džen poſdžiſho dostali.

Němska khěžorka Augusta pónidželu popoſdnju ſ Koblenza nad Rheinom do Draždjan pſchijedže a ju kral Albert a kralowa Karola, prynz Jurij a jeho mandželska, kotaž tež kralowa Marja na lipſkim dworniſhczu w Draždjanach pſcheczelniraje witaču a ſo potom ſi njej do kralowskeho hrodu podachu. Tam ſo na hoſežinje wob- dželiču a khěžorka potom wjecžor $\frac{1}{2}$ /7 hodžinow do Barlina wotjedže.

Kraloviske ministrstwo ſmutskownych naležnoſćow je Janej Michalkej ſe Scherachowa a C. G. Hornej ſ Holbina, kotaž hižom 25 lět w Dittrichez blejſche a appreturje w Scherachowje dželataj, ſlěbornu medaillu „ſa ſhwěrnoſcž w džěle“ ſpožčiſlo.

Dokelž w Sakſkej 1. januara tak mjenowane civilne man- dželstwo do živjenja ſtupi, dha wjele ſlubjenych kchwata, ſo bych u je priedy ſwerovali. Duž je w tymle čaſu wjele wjaz wěrowa- nijow, hacž druhe lěta, hdzej w adventskim čaſu ſkoru žane njebečnu.

Kral Albert je klóſhtrſkemu bohotej, knjeſej ſ Poſern nad Počenžinami, kounthurski kſchiz druheje rjadowinje ſaſkužbneho rjazu ſpožčiſlo.

Na ležomnoſczech Ramjentych Wolbramez bu 24. novembra žona kralza Glatty njedaloſko wby w ſněhy ſmiersnjenia namaſana. Wona je ſo naſſkerje njedželu, hdzej bě w jenej druhej wby něſhco wobſtaracž měla, wjecžor na domojpuežu ſabkudžila a ſprózniwoſcze dla w ſněhu težaza wobſtała a tak ſwoju ſmierz namakała. Wona bě 40 lět ſtara.

W Draždjanach je 27. novembra zyhleſtrhjerſki miſchtr Fleiſch-

berger s tříčti jeneho pječšchořového tvarjenja na hřazu dele paný a ſo pſchi tym tak wobſchložit, ſo dýrbjedche bóřhy wumrjecz. — Jako čhýchše 26. novembra ſórmán Illinger w Lipſku ſe ſwojim czechkem woſom do jeneho dwora jecz, bu wón w torožu tak ſtraſhne pſchiprět, ſo na měſeče morwý woſta. — Podla kolije želeſnizy, kotař ſ Rožena do Rožweina wjedze, 25. novembra jedyn mlodý člowejc vječor domoj džesche a najſkerje doſez njeſedžbowasche, hacz žadyn čah pſchijedze. Duž ſo to njeſbože ſta, ſo jeho jena lokomotiva pſchi nimojedženju hrabný a na žalozne waſchnje na kruchi roſtorha.

W Treuenje mějachu na ranje 23. novembra khetro wulke ſemjerzenje. Semja ſo tak hnu, ſo wjele ſudži wot ſpanja wotučzi. Druhdze běſche ſtok hihčeze ſhlniſchi. W Blauenje (w Voigtländze) bě tójichto ſtrvniſtich čahnikow ſtejo woſtało, pſhy ſkwlachu a tórm tamniſcheze wulkeje zyrfkwe ſo tak khablaſche, ſo ſo tórmarjej ſdasche, jako by ſo ſawalicz čhýl.

Na lipſko-draždžanské želeſnizi je 24. novembra jedyn čah pola Neuſchöneſelda na wopacžnu koliju ſajel a tam tſi ſkblowé woſy roſrafyl. Bremsar Krejſchmar bu pſchi tym na měſeče ſaraženy.

Kubler Ludwig w Lobsdorfje běſche 19. novembra wot ſwojeho ſuhoda, kubleria Viſta, na hihčeziſna pſcheproſhenn. Hoſcžina běſche w hornjej ſtwě. Wón wječor ſi tuteje ſtwy džesche a trjechi pſchi tym nimo ſhoda na džeru, ſi kotrejž ſhno dele mjetaja. Tale džera paſ pſchilryta nječ, tak ſo wón 6 khezi wýfko dele padže a ſo ſhmertnje wobſchloži.

W Měiſhnu je w poſleniſtich čahzu 27 dželacžerjow jeneje kachloweje fabriki na trichiny ſhoriſto. Woni běchu ſebi jene po poſlunjo ſi ſhwacžinje koſbaſki pſchinjefz dali, w kotrejž je najſkerje trichinjate ſwinjaze mjažo bylo.

Na dwórníſcheze w Rieſy bu bremsar Gártner, kotrejž bě pſchi wotjedženju čaha ſi woſa dele paný, tak pſchejedženy, ſo jemu kofeža jenu ruku wotřeňchu. Tón ſamý džen a nimale w tym ſamym čahzu jeho bratr na ſakſo-ſchleſyñſkej želeſnizi ſi jeneho woſa paný, tola paſ tak ſbožominiſe, ſo wón jenož něſhco wloſow a kuf ſože pſchihadži.

S Barline pižaja, ſo je tam ruſki khěžorſki kanzler, wječh Gorčakov, wónano ſi wječhom Biſmarkom roſtryčowanje měl, ale wo tym, ſhio ſtaj ryczałoj, niež ſnate njeje. Gorčakov je ſo potom do Petersburga podal. Wón je tež ſi wječhom Reuſom, hacz dotal němſkim poſlanzom w Petersburgu, porychzał. Tutón ſnadž wjazd do Petersburga njeponíž, dokelž ſebi jenu weimarsku prynzeſhnu ſa mandželsku bjerje a powjeda ſo, ſo na jeho město najſkerje ſnies ſe Schweiñiž, nětko němſki poſlanz we Winje, pſchijidže.

Wječh Biſmark uětko w Barlinje pſchebýwa a je po ſvacžu zyle ſtrony.

Bruska generalna synoda, kotař je w tu ſhwili w Barlinje ſhromadžena, w ſwojich poſedženjach tak mjenowaný generalsynodalny porjad wuradžowasche. — W němſkim rajchstagu ſo w poſlenich dnjach wſchelake pjenježne naležnoſcze wuradžowachu. Tež bu wolba krajſkeho hetmana ſe Seydewiž, kif bu wot wuſwolerjow roſborſkeho a wojerowſkeho woſrježa wuſwoleny, ſa dobru pſchi poſnata, hacz runje běſche protest pſchecživo njež ſapołożený, dokelž běchu pječza žandarmojo ſa k. Seydewiža ſkutkowali.

Jendželska. Wobydlerjo tuteho kraja w tu ſhwili ſhwoje najwjetſche bohatſtwo ſi tak mjenowaný jendželskeje Indije bjeru, kotař w poſlovníſchej Afiji leži a je ſi jeneje ſtrony wot indiſkeho morja

wobmjeſowana. Duž je tónle kraji, kotrejž ma pſches 180 millionow wobydlerjow, jara wažne wobhedenſtwo, a jendželske knježerſtwo teho dla ſe wſchej mozu na to džerži, ſo by Jendželska Indiju w ſwojej ruzy wobhovała a ſo býchu jeje ſódze najblížiſche pucze do Indije bjes ſadžewka wužiwac̄ móhle. W nowſhím čahzu paſ je najfrótſchi móřski pucz ſi Jendželskeje do Indije pſches tak mjenowaný ſueſki kanal. Tutón kanal, kotrejž je Franzowſa Veſeps w Egipتوwſkej pſched někotrym čahzom natwaril, ſrjeđnoſemſke morjo ſi čerwjenym a dale indiſkim morjom ſjenocža a teho dla tež ſi wjetſcha jendželske ſódze po nim jěſdža. Sa Jendželčanow je po tajſkim jara wažne, ſo býchu woni tež pſches tutón kanal ſtajnje bjes ſadžewka jěſdžic̄ móhli. Krajina, pſches kotrejž je ſueſki kanal wuryty, ſluſhča egipتوwſkemu měſtokraley a tón pod turkowſkim ſultanom ſteji a ma jemu teho dla kóžde léto khetro wulku ſummu pjenjes placžic̄. Hacz dotal Jendželčenjo turkowſkeho ſultana ſtajnje ſi pjenjesami podpjerachu, ale nětko to wjazy nječinjia, dokelž ſu ſpoſnali, ſo Turkowſka najſkerje bóřhy roſpanje. Hdyž ſo to stanje, dha tež ſultanowe knježitwo nad Egipتوwſkej kónz woſmije. Egipتوwſki měſtokral budže paſ tehdyn ſlaby, ſam ſueſki kanal pſched zuſhym knježerjemi ſakitowac̄. Duž ſu ſebi Jendželčenjo wumyſlili, tutón kanal do ſhvoje ruky doſtačz, předy hacz ſnadž žadyn druhi wječh na tajſku myſlīcžku pſchijidže. Šueſki kanal je paſ na tak mjenowane afzije tvarjeny, to rěka, kóždy, kotrejž je k jeho tvarbje pjenjesy dał, je ſa tym hacz je wjazy abo mjenje pjenjes dał, wjazy abo mjenje afzijow doſtač, to je, tak rjez, mjenje abo wjazy hypothetických dokumentow, poſkowazých ſummu, kotrejž je k tvarbje dał a tak wjele ma lětuje danje a dividendy doſtačz. Wjetſchi džel tajſkich afzijow je w rukach Franzowſow, nimale poſoju mějſche paſ egipتوwſki měſtokral. Tele afzije je jemu paſ jendželske ministerſtwo ſa 26 millionow toleř wotkuſilo a na tajſe waſchnje wulku móz nad ſueſkim kanalom doſtačo. Najſkerje wone pſchi kanale tež kruch kraja egipتوwſkemu měſtokraley wotkuſi a tam twjerdžiſnu natwaril, ſi kotrejž može wſhón kanal wobknježic̄.

Tajki ſtuk ſendželskeho ministerſtwo nětko wjele rježow cžini a ſu woſebje Franzowſojo jara njemtri na to. Tež je turkowſki ſultan ſi tej wěžu jara njeſpoſojny. Tola wójna ſi teho njenastaſje; pſchetož Franzowſojo ſi Jendželčanami wójnu wjescz njemóža a ſultan ani 10,000 ſhvojich ſpječiwyh poddanow pokoric̄ možn nima, — kaf hakle dyrbjał ſi Jendželčanami ſwadu ſapocžec̄.

Ruſowska. Ruſojo hihčeze pſchetož wjele pjenjes ſa božniſtich a herzegowinſtich hihčezijanow ſhrowadžu. Ruſke nowinu a tamniſche ſlowjanske towarſtwa ſu jim hížom pſches 100,000 rublów poſkali, a je redakzija nowinow „Gólos (to je ſerbſki: hlož)“ ſama na 25,000 toleř ſa nich nahromadžila.

Božniſja a Herzegowina. Hacz runje je wjedro hubjene a w horach, hdyž wojowazý hihčezijenjo pſchebýwaj, wulki ſněh leži, dha woni tola bróni njeſloža, ale Turkami ſtajnje ſhködu cžinjia.

Ze Serbow.

S Buduſhina. Šymný čah ſo nočze pſchewobrocžic̄, ale wjele ſkerje pſchibjera. Šandženu ſhbotu najwjažy tých, kif tudomne wili wopytuja, na ſanjach do města pſchijedžechu. Mjes tym je wjazy ſněha napadačo a je ſančza cžet dobra, to rěka, hdyž ſo njeſawěje, kaf ſo to witoru w tajſej měre ſta, ſo je ſrjeđu nětrotřikuliz móz na ſhuſeju ſtejo woſtajic̄ dyrbjał, dokelž pſchi wſhčej ſtaroſeži, kotrejž wýſhnoſcze a gmejuy naſožowachu,

móžno njebe, pucze a drohi wchudze tak wusypac, so by ho kma-
nje po nich jecz hodzilo. — Lód na ręzy Sprjewi dżerzi.

Tudomny wokrjeznych lekar f. Wengler je w němstich nowinach wosjewit, so je w měsce poliklinika saložena, w kotrejz móža ho khudzi, kiz su na wuschi bědni, lekorac dac. Lekar sa swoju prózu niežo njeberje, tola ma ho lekarstwo — ale po poniznej placzini — saplacic a je w měschčanskej a hrodowskej haptaz w Budyschinje dostac. (Pschirunaj nawelsk hrodowskeje haptaki!) — Wuschilekar je stabslekar Dr. Lindner a won je hac na dalsche schitwórt a szobotu dopoldnia wot 11—12 hodzinow w swojim wobydlenju na bohaty haſy čzo. 91 po 1 schodze k ryczam.

— Dotalny farar w Colmniku, knies Lic. theolog. Clemens Bohuslaw Schmidt, bu 26. novembra jako zyrfwinski radžiczel pschi budyskim krajskim hetmanstwie psches f. krajskeho hetmana f. Beust zapokazany.

S bukicžanskeje woſadu. Tudy so powjeda, so je njebo ryceríkubler Wehla nad Něčinom swoje samóženje, 120,000 tosar woschijaze, kudym khorym wotkaſ, so bychu so f. wunoſch-
kom tuteho kapitala darmo lekorali. Kewaſ je won 4000 tl. na stipendije sa studentow a hisczeze někotre druhe legath wustajil. Wunoſchki jeho sawostajenista maja ho pycza najprjodzy f. lepschemu khudych khorych f. Wajiz a Něčina, potom f. bukicžanskeje woſady a skončnje f. Lužic načožic a je knies pschekupz Faſub w Budyschinje sa sarjadowarja zykleho wotkaſanja postajeny. — Blížschi pscheczeljo doſtanu tak dolho, hac kiz su živi, wěstu rentu.

— W hofe pod Czornobohem. Sanidženu szobotu w ſedmej hodzinje je tudy ſaſo woheń wuschoł a to w brózni kublerja Augusta Szwory a je so tutu ſe wſchěmi žnemi, kiz w njej běchu, wotpaliſa. Kaf je woheń wuschoł, njeje ſnate.

Z Ralbic. Schunowſka ſchula ma nětko zas swojoho wu-
czeria, mjenujcy knieza Hermanna Brauner a z Kulowa. Wot
jutrow 1874 khodzachu wjetſche džeczi do Ralbic, mjeſtsche pak
buchu doma wot kniezow wučerjow Hicci a Kleibera rozwuczowane.

(K. P.)

S Varta. Szobuſtawu naſcheho zyrfwineho prijodsſtejerſtwu
su nětko ſlédowazy knieža; J. A. König, lekar w Barcze; J. A.
Klemm, tycerſki miſchr w Barcze; kubler Petr Škoda w Bar-
cze, ſahrodnik Handrij Zimmermann w Bukojne, ſahrodnik Han-
drij Nowak w Bukojne, wobſedzér zyhelnicze a gmejnski prijodsſtejer
C. A. Seifert w Dubrawzy, kubler Jan Patoka w Subniczzy,
C. F. Rößel, wobſedzér zyhelnicze w Stróži a farar C. H. R. Rada
jako pschedkyda.

Ssudniſle naležnosće.

Wot budyskeho wokrjezneha ſuda bu 12. novembra 65-lětny
řeňnik Michał Pietschka f. Małych Deb̄ez w tajnym poſzedzenju f
10měſacznemu jaſtu wotſudzeny, dokelž bě pschedupjenje wobefchoł,
na kotrej je po § 176, 3 khostanské ſakona ſchraſa postajena.

Teho runja bu wot tuteho ſuda wotrocik Handrij Nowak se
Szczizek 9. novembra f. jenoletnemu jaſtu wotſudzeny, dokelž běſche
swojego hospodarja f. kublerja Handrija Wiczasa w Szczizezach wob-
ſtrahyl. Won bě mjenujzy tehdy, hdyz druzh wjeczerjachu, f wot-
nom do komory ſaleſt a wot tam do jeneje druheje komory ſchol,
hdzej běſche jena kſchinia, w kotrej jeho hospodař, kaž won wje-
džesche, swoje pjenjesy khowasche. Tule kſchinju bě won f gwaltom
wotcziñil a f njeje 260 markow pjenjes wſat, f nimi do Budyschinia
do Kernez restauraziji ſchol a tam f drugimi hospězemi někotre blesche
wina pschedepit, 246 markow pak Kernez dał, so by je jemu tón hac.

na dalsche ſchował. Tón bě wo tym Nowakowej ſotsje, w Budyschinje ſlužazej powjedał, kotrej bě ſebi bórſy myſlila, so ſu to pjenjesy, na neprawe waschnje doſtate. Wona bě tu wěz teho dla Nowakowemu hospodarjej wosjewita a temu bě ho tón pschedupnik potom tež wusnał.

N budyskich wiežnych dnjach běchu ho hižom někotry króž
tranjenja f. wosow ſtałe, kotrej wonka psched restaurozjami ſtejachu.
Tak bě pohoneč Handrij Blaža jenu ſzobotu pytnyl, so bě jemu
mantel f. wosu tranjeny, teho runja wuhlada tež pohoneč Ernst
Kapler f. Njeſdaſchez, so je jemu nechtón kaſchcik, na wosu ſtejaz, f
mozu wotewrili a f njeho 57 markow ſtrany. Bórſy potom žan-
darmojo wobydlerja Jana Wagnera f. Budestez doſkahnycu a na-
maſachu, so je do Blažownego mantla woblečeny a ſo ma tójscht
pjenjes pschi ſebi, kotrej běchu tajke, kajež běchu Kaplerzej kra-
njene. Won drje najprjedy přejeſche, potom pak ſwoje paduchſtvo
wusna. Ssud je jeho f. jenemu lětu a džewježim měſazam jaſtu
wotſudzil.

P ř i l o p k.

* Sa čaſz wopyta němſkeho khězora w Milanje bě ho tam
jara wjele ſuda ſe wſchěch ſtronow ſhromadžilo a jako jedyn džen
deſhcz ſylnje džesche, dha je tam jedyn pschekupz něhdže 1200 psche-
deſhczníkow na tuthym dnju pschedal.

* Jak wondano runje tſi holzy wot 16, 17 a 18 lět na pu-
cju psches ſeleſnizu njedaloko Steinbecka džechu, tourierski čaſz
pschilecza a jich pschejedze. Dwě na měſce morwej wostaschtej,
tseczej buchu pak porſty praweje rukli wotjedžene, kaž tež lěwa noha.
Wobledžbowat ſeleſnizu, kotrej tón pucz ſachlahowat njebeſche, je
do jaſtu wotwiedzeny.

* W Göttingenu jedyn student, jako čyžsche do koža hicž, pe-
trolejowu lampa powali, wubězazy petroleum ſo ſapali a f nim
tež podla ſtejaz ſanapej. Jakto ſo tón ſtudent prázowasche, woheń
ſahaſnyč, ſapopadny tón jeho koſchlu, czechoz dla ſo won na kožo
czižny a pschi tym ſo tež kožo ſapali. Žemu drje ſo radži, pa-
lenje paduſhcz, ale won bě ſo pschi tym tak wopalil, ſo dyrbjeſche
naſajtra wumrječ.

* We westhavellanskim wokrjezu je móř bjes kurymi, kač-
kami a huſzymi wudyril a je tam wjele dworow, hdzej je wſcha-
tale pjerina po krótkim čaſzu ſeſlaka. Kajka to khoroſcz je, to
njeje hisczeze wuſledžene.

* W Lipsku 14. novembra jena ſlužobna džowka ſatepjeſche a
dokelž ſo w khačlach tak prawje palicž nochžysche, dha wona ſ
jeneje blachowej blesche petroleum pschiliny. Ta pak, kaž može
ſebi koždy myſlitz, roſleža a hnydom tež draſta teje holzy w plo-
mienjach ſtejſche. Wona w ſwojej tycchnosczi někotre ſhody dele
do dwora pschiběža, hdzej ju jedyn muž hrabny a ſ wulkej prózu
paſazu draſtu ſahaſny. Alle ta džowka je ſo tak ſtrachnje wo-
palita, ſo budže najſkerje wumrječ dyrbječ. Wona ma žaſoſne
boſoſe.

* W Krimmitschawje wondano wěſty Werner pschi turnowa-
nju ſe žerdje panu a ſebi ſchiju ſlama, ſo běſche bórſy móřwy.

* W Lubijſkim ſchulſkim wokrjezu maja ſo ſlédowaze ſerbſke
wuczerſke města wobſadžic: ſchitwórt wuczerſke město w Bukezach,
ſda 1050 m. a wobydlenje darmo; tseczej w. m. w Ketzizach, ſda
930 m. a wobydlenje darmo; w. město we Woleschniz, ſjenoczene
f organiſtom pschi ſerbſke zyrfki w Lubiju, ſda 1026 m. a wo-
bydlenje darmo.

* Wulki, ſa hildesheimſku wulku zyrfki (dom) wot ſwonyſljerja

Grošy w Draždānach laty swón je šo derje radzí a tež derje swóni. — Tak mjenovaný khěžorski, sa kólnska dom druhdžé laty swón, nochze pak na žane waschnje swonicz, hacž runje ſu ſchpahu pſchemenili.

* Na morjach je šo pſchi požlenſkich wulſich wětrach, kiz tam ſakħadžachu, khětro wjèle ūdžow rošbič a podnurič.

* Na pruſſim kralowſkim knble Thunwalde ſu je wondano wſchitke pódlanjske twarjenja wotpaliſe. Pſchi tym je wjèle žita a þyna ſpali, teho runja tež pſches 2000 wozzow, wot kotrychž bě jenož 1300 ſawěſčenych.

* W jendželskich kamjento-wuſlowych podkopach je šo 10. novembra ſly powětr ſapalik a bu pſches to 10 hewjerjow morjnych, pſches sto pak mjenje a hole ranjenejch.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Syma, bratſko, syma!

Mots Tunka. Rukajzow je trjeba!

H. D. Haj, haj! A to drje ſebi wondano tež jena rjana holejka myſleſche, pſchetoz wona druhej rukajz wſa.

M. T. Ale tola ſ njeſedžnoſcę?

H. D. To drje; ale njech lepje ſedžbuje, hewak je ſo taf dže, kaž tej, kiz bě ſo tak ſaklefkała, ſo je ſebi potom ruku wuwinyla.

M. T. Ach na tu wbohu frónu tola!

[Pſchi požla n.e.]

Wone je pſchezo ſjawnego pſchipoſnacza hódne, hdyž jedyn čłowiekow jeſnaje, kotrychž wjeſele w dobročinjenju wobſteji. K tajtim ſluſhataj tež czeſčený knjeg ſubler Schäfer a jeho manželska w Semizach. Wonaj ſpuſchcziſtaj młodemu horničerſkemu miſtřej Fischerzej w Huſzy 24 markow na drjewowej placzisne, wysche wſcheje druheje jemu wopofaſaneje dobroty, a ſo tež ſa pſchichod ſa k. Fischerja jara dobročinje wuprajiſtaj.

Cyrkwinske powjesče.

Wērowani:

Petrówſka cyrk[e]: Ernst Hugo Leipziger, formac a ſijer w hornolužiſkej maſchinowej fabriky, ſ Hanu Kopaczeſ. — Gustav Hermann Burkhardt, těchtrijerſki miſchr, ſ Hanu ſwudowjenej Bartlowej rodženej Lorenzeſ. — Jan Wagner, wobydler we Wulſim Wielſowie, ſ Hanu Schüzeſ. — Reinhold Leberecht Ziegler, ſedlač w Kinsbortu, ſ Hanu Chrystianu Pjetrichzeſ.

Michałska cyrk[e]: Josef Benjamin Hendrich, cigarrohdželar na Židowje, ſ Mariu Madlenu Albertez ſ podbroda. — Koral Bohuwér Hetaſch, wobydler w Vaneczech, ſ Hanu Mariu Schibakez ſ Šrečhina. — Ernst Branno Kef, ſtohdželar w Bulezech, ſ Hermelu Emiliu Pjetrichzeſ ſ Židow. — Petr Bohuwér Hänfel, ſežer na Židowje, ſ Hanu Mariu Šilbenkez ſ Borku. — Handrij Milanja, knježi pohonez w Hownjowje, ſ Mariu Libuſchiz ſ Huňvež. — Michał Kožor, wobydler w Hownjowje, ſ Mariu Madlenu Paulez ſ Małkez.

Katholſka cyrk[e]: Jan Ernst Deutschmann ſ Khełna ſ Madlenu ſwudowjenej Zanachowej rodženej Niedlez ſ Kněvſez. — Koral Scharf, wobydler w Hajnizach ſ Mariu ſwudowjenej ūrbowej rodženej Horakez.

Kſchčenii:

Petrówſka cyrk[e]: Bertha Hilečbjeta, Handria Wanaka, wobydlerja, dž. — Hana Paulina, Jurja Karlusa, wobydlerja, dž. — Hana Karolina, Jana Rala, wobydlerja, dž.

Michałska cyrk[e]: Emma Theresia, Jana Bohuwéra Mörby, ſublerja w Čemjerizach, dž. — Hana Emma, Jana Koralie Kalauta, žiwonſcerja w Matym Wielſowie, dž. — Hana Louisa, Franza Theodora Blümela, knježeho ſabrodnika w Delnej Rínie, dž. — Martha Margaretha Selma, Ernsta Jana Wicžaſa, wobydlerja pod hrodom, dž. — Hana Paulina, Koralie Gustava Döringa, ſowarja pod hrodom, dž. — Koral Inrič Richard Woldemar, Koralie Barthela, tyſcherja pod hrodom, ſ. — Helena Louisa, n. dž. ſe Židow. — Maria Augusta, Erifia Samuela Engelmannia, hetmana w ſrubbylčiſzach, dž. — Ota Max, Jana Koralie Moriža Gersdorfa, tyſcherja na Židowje, ſ.

Smrječi:

Džen 10. novembra: August Henra, dželaczer ſ ſrubbylčiſz, 28 l. 6 m — 13., Michał Pjetrichta, ſubler-umieniſkar w Toronzech, 83 l. 8 m. 7 d. — 15., Handrij Krawz, wobydler w Huňvežach, 45 l. — 18., Jurij Kápar, hoſečeniar w Matym Wielſowie, 75 l. 10 m. 16 d. — 21., Handrij Janach, umieniſkar w Štečinje, 59 l. 3 m.

Czahi poželeſniſh.

Se Šhorjelzo do Draždān.

Wotjeſd ſe Šhorjelzo	1 ₄₀	3 ₀	5 ₂₅	7 ₅₅	11 ₁₅	2 ₄₅	5 ₁₅	7 ₁₅	10 ₂₈
Lubija	2 ₅	3 ₃₅	6 ₅	8 ₄₀	12 ₅	3 ₃₅	5 ₅₀	8 ₀	11 ₅
Budyschina	2 ₃₅	4 ₅	6 ₄₅	9 ₁₅	12 ₄₀	4 ₁₀	6 ₂₀	8 ₃	—
Bilepiz	ſpeſčny	čzah	1 ₃₀	7 ₂₀	9 ₅₀	1 ₁₅	4 ₄₅	6 ₄₅	9 ₁₀
Radeberga	3 ₄₅	5 ₀	10 ₂₅	1 ₅₀	5 ₂₀	7 ₁₅	9 ₄₅	—	—
Pichjed do Draždān	3 ₄₅	5 ₂₅	8 ₂₀	10 ₅₀	2 ₁₅	5 ₄₅	7 ₄₀	10 ₁₀	—

S Draždān do Šhorjelzo.

Wotjeſd ſ Draždān	—	6 ₃₀	9 ₁₅	12 ₁₀	3 ₄₀	5 ₀	8 ₀	11 ₁₅	12 ₂₇
Radeberga	—	7 ₅	9 ₅₅	12 ₄₅	4 ₁₅	5 ₃₅	8 ₃₀	11 ₄₅	fp. čzah
Bilepiz	—	7 ₄₀	10 ₃₀	1 ₂₀	4 ₄₅	6 ₁₅	9 ₅	12 ₂₀	—
Budyschina	—	8 ₁₅	11 ₅	2 ₀	5 ₂₀	6 ₅₀	9 ₄₅	12 ₃₅	12 ₁
Lubija	6 ₀	9 ₀	11 ₄₅	2 ₄₀	6 ₀	1 ₃₀	10 ₂₅	1 ₃₀	2 ₈
Pichjed do Šhorjelzo	6 ₄₅	9 ₄₀	12 ₂₅	3 ₁₅	6 ₄₀	8 ₁₀	11 ₅	2 ₁₀	8 ₄

Czahi hornolužiſteje ſelesniſh.

S Kohlfurta do Ššokolzy.

Kohlfurt	—	5 ₃₀	10 ₁₅	4 ₃	5 ₃₀	Ššokolza	—	10 ₃₀	4 ₅	8 ₂₀
Horta	—	6 ₃₀	10 ₄₅	4 ₂₉	4 ₄₀	Witow	—	10 ₄₇	4 ₂₆	8 ₄₅
Niſta	—	6 ₄₂	10 ₅₃	4 ₃₇	6 ₁₅	Witow	—	10 ₅₉	4 ₄₃	9 ₅
Milow	—	6 ₅₈	11 ₇	—	6 ₅₀	Mückenberg	—	11 ₂₀	5	9 ₃₅
Wijesd	—	7 ₂₅	11 ₂₈	—	7 ₃₅	Ruhland	6	11 ₃₅	5	25
Las	—	7 ₄₁	11 ₄₀	—	8	W. Witow	6	18 ₁₁	47	5
W. Witow	4 ₄₀	8	12	5	5 ₂₅	Wojerecz	6	45	12	10
Wojerecz	5 ₁₅	8	31	12	23	5 ₄₁	7	6	—	6 ₂₀
Ruhland	6	5 ₈	50	12	37	5 ₃₃	7 ₂₈	—	6	33
Mückenberg	6 ₃₅	9	3	12	50	6	56	—	6	51
Witow	7	10	9	35	1	8	8 ₁₄	1	0	7
Witow	7 ₄₀	9	54	1	31	6 ₅₅	8 ₃₀	1	8	7 ₁₂
Ššokolza	—	—	—	—	—	Kohlfurt	—	30	—	—

Tužne ſicžby woſnamjenja čzah wot 6 h. wjecžor hacž 6 h. 59 m. rano.

Na ſkłetnjanſtej ſastawie te czahi ſastawu, kiz 3 hodž. 15 min. a 4 h. 15 m.

Kohlfurt 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. wotjeſd.

Witow je Elsterwerda, Witow je Liebenwerda a Ššokolza je Falkenberg.

Telegraſki bureau w ſadnym twarjenju poſta na bohatej hacžy je kózdy džen wotewrjeny wot rano 8 hacž wjecžor 9 hodžinow.

Placziſna žitow a produktow w Budyschina.

27. novembra 1875.

Žitowy dowos: 4308 mčhów.	Na wiſach		Na burſy	
	wot	hacž	wot	hacž
mč. np.	mf. np.	mč. np.	mf. np.	mč. np.
Pſcheniza	50 filogrammi	—	10	12
Rožka	=	=	8	86
Ječmeni	=	=	8	11
Worſ	=	=	8	20
Hroč	=	=	—	—
Wofka	=	=	—	—
Naps	=	=	—	—
Jahy	=	=	12	66
Hejdusicha	=	=	19	70
Vérry	=	=	1	67
Butra	1	=	2	80
Šhyño	50	=	5	550

Kóz ſchéniza po 170 punt.: 17 markow 20 np. (6 fl. 12 mč. — np.) hacž 20 mč. 58 np. (6 fl. 25 mč. 8 np.) — Kóz rožka po 160 puntach: 14 mč. 17 np. (4 fl. 21 mč. 7 np.) hacž 14 m. 57 np. (4 fl. 25 mč. 7 np.) — Kóz ječmjenja po 140 puntach: 11 mč. 36 np. (3 fl. 23 mč. 6 np.) hacž 11 mč. 77 np. (3 fl. 27 mč. 7 np.) — Kóz worſa po 100 puntach: 2 fl. 22 mč. 27 fl. 27 np. — Kóz hroč: 2 fl. — np.; hroč: — fl. — np.; wofka: — fl. — np.; — np.; Jahy: 4 fl. 6 np.; hejdusicha krupy: 6 fl. 17 mč. — np.; Vérry: 16 mč.; butra — fl. 28 mč. hacž 1 fl. — np.; ſhyño po 100 puntach: 1 fl. 20 mč. — np. hacž 1 fl. 25 mč. — np.

N a w ě š t n i k.

Hodowne wupschedawanie

wschelakich klejowych tkaninow, rjanich rubiszkow na głowu, lazow, buckskinow, paletotow a jakow, zyle tunjo pola Juliusa Geyera w Budyschinje na swonkej lawskiej haſzy.

Wupschedawanie.

Jako lublo- a prawosastupjeć w konkursu, k samoznenju knjesa czaſnikarja Sölwandra tudy wotewrjenemu, ja s tutym na to, 4. decembra t. l. w do-talnych czaſnikarskich klamach na miaſkowym torhoschcu ſo ſapoczaze wupschedawanie czaſnikarskich pschedmjetow woſebje ſedzne czinju.

Tuto poſteža wužitnu ſkładnoſć k tunjemu nakupjenju hodownych darow, kaž tež ſa czaſnikarjom, woſebje ſa kupjenje ſlotnych a ſlebornych dybſaczych czaſnikow, regulatorow, koſulowych, ſejenowych, budžaznych, nóznych, nippblidkowych a drugich wschelakich czaſnikow, budžnych hraſadlow, czaſnikowych ſchlenzow a ſchkorpatow, kaž tež ſlotnych a ſlebornych bijouterijowych tworow a preziosow, woſebje czaſnikowych rječaskow, pjerſchezenjow, koſchlaſzych a manschettowych kneflow, naručnizow, narucznizow, broſchow, medaillonow atd. po ponizanych placisnach.

Wupschedawanie ſmjeje ſo kóžny wſchědnym dzeń dopoldnia wot 8—12 a popoldniu wot 2—7 hodzinow, niždželu jenož dopoldnia wot 11—12 a popoldniu wot 2—5 hodzinow.

W Budyschinje, 2. decembra 1875.

Rycznik Emil Martini.

K hodam

poruežam s tutym najpodwołniſho a po najtunischiſhih placisnach

najlepſchu pſcheniczu muſku

a to:	Kaifer-Auszug	00,	mérzu (haſtl)	po 13 nſl.
	Griesler-Auszug	0,	:	po 12 :
	zalitwu muſtu	I,	:	po 11 :
	Bäckermundmehl	II,	:	po 10 :

W Budyschinje.

A. Krüger

na horučeriskej haſzy a w butrowej haſzy.

ff. pſcheniczu muſtu N. 00 (Kaiferauszug), mérzn 13 nſl.,

ff. pſcheniczu muſtu N. 0 (tykanzowu muſtu) - 12 nſl.,

najlepſche kudje drožje, punt po 11 nſl.

porueža k prjódſtejazym hodam

pjekarnja a mutupſchedawarna
Richard Pſennigwerth
pôdla hoſezenza k ſtojej króje.

Mufzia.

Pónđzelu 6. decembra a ſledowaze dny rano wot 9 hodzinow budu ja ſbytki mo-jebo ſkla, jako: hamoſhite ſymske paſetoty, dospolne mužaze a hōſčaze wobſlečenja, koſlowe koſlowy a laſy, wſchelke dželawe koſlowy atd. atd., kaž tež dwie wulfet ſchijazej maſchinje a dwie praſky ſa hotowe pjenjeſy na pſchedawanie pſchedawacj.

S poſczeſzowanjom

Handrij Rāmsch

795 na swonkej lawskiej haſzy 795.

Wulfe wupschedawanie
wjescheho wubjerkia cjiſcewołmianych klej-
downych ripsow a battistow, ſo byhu ſo wu-
rumowale, po a niže fabritſkih placisn, —
a porueža te ſame jako pſichodne ho-
downe dary Ernst Pech
na žitnych wifach 603.

Žedyn rolny koh,

s najmniejsha $\frac{1}{4}$ wyšoki, dobry a bjes-
brachow ſo kipi. Woſ koh? je ſhonicz we
wudawani Serb. Nowinow.

Dybſacze rubischka (ſchnoptuchi)
židzane, ſchtuku 25 nſl. — 1 tl. 20 nſl.
cziptoplatowe, ſchtuku 45 np. — 15 nſl.,
bamjane, ſchtuku 13 np. — 70 np.
porueža we wulkim wubjerku
Ernst Pech na žitnych wifach 603.

Wloſkowe pletwa

džela a wuežkane, kaž tež wottihane
wloſh po najwyſiſhih placisnach kupuje
F. Böhma, brodutrahár
545 pſci kafernje a na głowym torhoschcu 44.

We wudawani Serbſkih Nowinow je ſa
3 nſl. doſtač: Ernst a Albert, rubjenaj
ſakſonkaj prynzaj. Werny podawok ſi ſlata 1455.
Spíšak ſi Jórdan, wuežer a kantor w
Popožzach.

Hollandſki mlókowy pólver.

Tutón, ſe starodawnych czaſhow dopokaſany, ſe najlepſich ſelow a korenjow pſchi-
hotowany pólver, po jenej abo po dwemaj
kžizomaj wſchědnje kruwom abo woſlam na
prémju pizu naſypany, pſčiſporja wobžernoſć,
płodzi wjele mlóka a ſadžewa jeho woſki-
njenje. Pakzit placži 40 np. a je k doſtačzu
w hrodowskej haptých w Budyschinje.

Pola knihlupza Eduarda Rühla w Budyschinje ſu wuſhle a tam ſa 50 np. doſtač:

Reductions-Tabellen
für Getreide, Sämereien und Hülfenfrüchte.
Woſ L. Behra.

S pomožu tuteje knižki možes hóždy czaſh
hnydom widžecj, kaž wjeli 170 pt. pſcheniczy,
160 pt. rožki, 140 pt. jecžmenja, 150 pt.
rapſa a 180 pt. drugich ſuſhezinatych plo-
dow placži, hdyž 100 pt. (50 kilogrammow)
tejko a tejko ſhoschtuje.

Dictowa konceſzionirovana
daloko wuwolana ſpodiwi-
nje hojaza žalba,
kotraž je ſo najbole hóždy ras jako dobra
wopokaſalo, porueža ſo w žerdach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowskej haptých.

Tkaniny sa draſčinu (flejdy), lama, volnijane a židžane rubiſchka porucža we wulkim wubjerku a po najtunischič placžiſnach Eduard Hartmann na ſmutskej haſy.

Swój wulki wubjerk mužazeje draſty a žonjaſych jakow porucža

M. Kubasch.

na garbarskej haſy 432.

Stajnjetrajazh ſkład tworow, w placžiſnje jara ponižených. **Jan Jurij Pahn** na torhoſchcu podla hłowneje Straže.

Wubjerne wina pod rukowanjom prawdžitosće!

Bele wino:

Dürkheimer 1874	sa bleſchu
(w cęwizach po 50—120 litr. sa liter 80 np.)	— ml. 85 np.
Rüdesheimer 1865	2 "
St. Pilt 1875	1 "
Bordeaux St. Julien 1870	2 " 25 "
Medoc 1874	2 "

Frankowane na pruhu poſyłki w 3 bleſchach abo 5 poſbleſchach w kiszy 5 markow.

Wſhi wotroſaciu 50 bleſchow 10% rabatta.

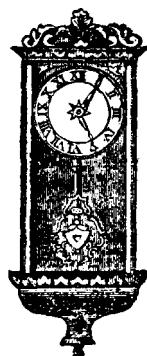
Cęwizy ſo po tunjej placžiſnje woblieža a franko naſad woſmu.

Agentojo ſo pytaſa.

Wilhelm Bayer w Laupheimje, Württemberg.

Roſpožlanje ſa ſewjernu Němſtu: **Bayer w Draždžanach**, Margarethenstraße 6.

Gustav Joachim, atelier ſa thumſchtne ſubowe opera- zije, plombirowanie, eziſčenje, ſahneče ſubbyolenja atd., w Budyschinje, na ſmutskej laſkej haſy 120. Źe ryczam wot 8 do 6 hodzinow.

Baldwin Scholte,
čaſznikar,
w Budysinje na Haſic hasy
(Gvſchwiſ) 700.

Wſhes tunje nutſkopowanie je mi móžno, cylindrowe čaſzniki ſegerje! wot 5 tolej a aukrowe čaſzniki wot 8 tolej ſapowędojo pod dwieletnym rukowanjom pschedawacj; dale porucžam ſwoj bohaty ſkład hradjadow, regulatorow, woblukownych čaſznikow, kulinifich čaſznikow, schwartzwaldifich ſejenowych čaſznikow, čaſznikowých hlebornych a tal-miſločzanych ryczaſtow po najtunischič placžiſnach.

Porjedzenja ſo pod rukowanjom a pod pschilubjenjom ſprawnego džela wobstaraja.

S poczeſćowanjom

Baldwin Scholte (Scholze) čaſznikar.

Koſaze kóžki

taž tež wſchitke družinnej njeharowanych kožow kupuje po najwyšszych placžiſnach **Gustav Rauda** na garbarskej haſy č. 426.

Žitny palenz,

taž tež wſchitke družinnych ſłodkich palenzow moj ſniejſam ratarjam a ſaſopſchedawarjam w dobrzej tworje najtunischič porucžamoj.

Ginzel & Ritscher,
na ſwoneknej laſkej haſy a na wulkej bratrowskej haſy.

Swój ſkład polſtrowanych möblow a pleczenych ſtolow porucža najtunischič **Franz Zureck** na ſwoneknej laſkej haſy 747.

Koſaze kóžki, naſymniki, ſajecze, tħo- rjowe, mordarjowe (funjaze) a lisheze kože kupuje po najwyšszych placžiſnach

Heinrich Langa w Budyschinje wſhi ſerbſkej katholiskej zyrki.

Wulke hodowne wipſchedawanie.

W prijódkeſtejazym hodom porucžam wulki wubjerk najnowiſhič a najmoderniſhič tka-ninow, jako lama, kattuny, gardin, krycia na ſofa, blida a komody, ru- biſhčza, caſhenez atd. — So bych bórſy wſchitke tele artikle wurumował, pschedawam je tunischič, hacž ſym ſam kupil.

J. Sobersky

na miſkowym torhoſchcu podla Holſch Nachſolger.

Ržana hłoma we wſchęd dželbach a po najwyšszej pla- cžiſnje ſo kupuje. Wot koho? to je ſhonicz we wudawarni Serb Nov.

Pschedescheznikowa fabrika (Schirmfabrik)

na jerjowej haſſy
268.

S. M. Schmidt

na jerjowej haſſy
268.

porucza jako tunje hodowne dary

pschedeschezniki, najlepsze, s' alpacca po 1 tl. 10 n̄sl. a drožſho,
" " " ſanella abo polžidzane po 1 tl. 25 n̄sl. a drožſho,
" " " čiſteje ſidy po 2 tl. 25 n̄sl. a drožſho,
" " " barwiane ſ' kópra po 1 tl. — n̄sl. a drožſho.

Też ſo wſchitke noſchene pschedeschezniki a ſkónečniki naſtunischo porjedža a ſ' nowa pocžahnu.

S. M. Schmidt.

Wulſke

hodowne wupſchedawanie
draſtowych tkaninow, rubiſchežow, bučſſinow,
mantlow a jakow.

W Budyschinje.

Heinrich Preu.

Powschitkomma aſſekuranza w Triesczi
(Assicurazioni Generali.)

ſawěſčjuje pschi rukowanſkim fōndsu wot

39 millionow 373 tyžaz 922 ſchēſnakow 6 kraſzarjow

a) twory, mobilije, žijenske plody a t. d., kaž tež hdyž to krajowe ſakomy do-
wolaja, twarjenja wſchēch družinow psche wohnjown ſchokon;

b) poſkiežjuje ſawěſčenja na ſiwenje ežlowjekow na najwſchelakshe waschnie

ſa naſtunishe twjerde prämije a wſtaja po němſkim riſhkim ežidle.

Towarſtvo wuplači w lēce 1873 ſa 14131 ſchłodowanjow ſummu wot

5 millionow 962 tyžaz 476 ſchēſnakow 21 kraſzarjow.

Na kózdemu wukafanju a k wobſtaranju ſawěſčenjow porucza ſo jako agentojo:

hamitski ſtotolekār Ernst Walther w Budyschinje.
Adolf Bamert w Kamjenczu.

Sahojenje ſleposcze, po najwſczishim, bjesbolojnym a bjes-
operiowanych. Wocžolēkār Dr. K. Weller sen. w Draždjanach (Victoriastraße 4).

Wot najwjetſcheje wažnoſeſe ſa
wocži kózdebo. Prawdžiwa
wodžic̄ka wot Traugotta Ehrhardta
w Grožbreitenbachu w Thüringskej je
wot lēta 1822 ſwetoſławna. Skafanja
a flacon po 1 marku poſczele mi **budyska**
hrodowſta a ralečjanska haptyla.

Ratarjam,

fotſiž chzedža wo doſtačju ležomnoſeſow a
ratarſich wobſtejenjach w krajinje Ransas
(w połnožnej Amerizy) něchtio naſhonicž, tym
na požadanie jenu knižku, tole wukladowazu,
po poſcze ſranko poſczele „Julius Simon,
Hamburg, Admiralitätsſtraße No. 15.“

Lampertowh ſlawny balsam pſche
wicž ſo hžom nimale
100 lēt naſožuje pſche rheumatismus —
bolazu wicž — drjenje w ſtarach — bo-
w plezach — khribjetboleńje atd. — Se ſmal
tym ſelenym wukladowanjom doſtač ſa 1
a 2 marzy we wſchēch haptylach Sakskeje.

Adolf Weiß, krawski miſchtr.
w Budyschinje na bohatej haſſy

Wulki wubjerk hotowych nadwoblekarjow ſ' ſloconeja, ratineja eſkima a double,
zyle woblečenja, ſchlaſtroki, ſomoczane a aſtrachanowe lažy, kaž tež hólčazu draſtu
porucza po wſchomōzno tunich placzisnach

Ahudym wischibědnym polycliniski knjesa stabštefara Dr. Lindnera wobstará lekarstwo po poníženej placzisnije C. Menzner, hrodowſki haptýkar.

Ssuche droždze

najlepſche dobroſeže k hodam wchědne czerwne poruczataj **Ginzel & Ritscher.**

K hodam

poruczam porzellan ſteingut, ſiderolith, dutu a taſlowu ſchlenu, ſloczane lejſt, ſchpihel, fotografiske wobliku, puppy a puppowe hloječki, kaž tež džeczaze hraſki we wulκim wubjerku a tunjo.

Ernst Ullrich
na ſchulerſkej haſy 1.

Ke prjódſtejazym ſchtrzlepječenju poruczam jara dobru derje wotležanu ſchtrzlowu muku wchelatich družinow hiſhcze wot stareje pſcheniz, kaž tež najlepſche ſuché droždze.

Tež mam ja jara rjane rjane wotru bý tunjo na pſchedan.

Pjekarnja J. Köglera
na žitných vikach.

Ssuchu brunizu

wchěch družinow poruczataj **Julius Lieblher a Miersch**
w Khwacžiach.

Pierje

Ke drjenju kupuje měſečjanſka thudžinska kheža w Budyschinje na ſtronkomej lawſkej haſy blisko wrotow.

Czerpjazym
na desnožiwoſtny ſlemk
ho ſlemkowa jaſba (Bruchsalbe) G. Sturzenegger w Herisan, Canton Appenzell, Schweiz, najlepje porucza. W njejſu zane iſkodne wutki a ſame zyle ſtaré ſlemki kaž tež ſunjenja maczerniz, **nažbole zyle jaſoſi.** Dostac̄ w hornzach po 5 markach ſi roſwuczenjom wo nałożowanju a ſi unohimi wopiszmami pola Sturzeneggera ſameho. Tež je wcho nusne ſhonicz pola „Herren Spalcholz & Blei, Annenstraße in Dresden; Max Dörfer in Görlitz.“

Wopilſtwo
ho pſches moj wunamkam, ſtrowoſezi njeſchködny hrédk, ſi wiedzenja khoreho doſpotniſe jaſoſi, ſchtož dojtate džakne pízma wopofaſaja. Tola fedžvui kózdy ſhwéru na moje imeno, dokelž w nowſhim ludžo tež ſredi wulκhaluſa, tif ničo njepomhaja. Wobročeže ho ſi doverjenjom na „Chemiker Weltmann“ in Guben N/L.“

Zedny elegantny čorný
židžanij knjenjazh flejd
ſa 1 toler!

Napraſhovanja wobſtara pod A 50
Annocen-Expedition von **Rudolf Mosse, Köln.**

Drjewowa aukzia.

Schtwórk, 9. decembra t. l. rano wot 10 hodžinow budže ho nehdže 1000 Rm. pjenkoweho a halosoweho drjewa w Rudej pod Minakalom ſa hotove pjenesy na pſchedzowanje pſchedawac̄. Shromadžiſna w korezmje w Rudej.

Domaſhka, hoſczeňat̄.

Knjeſej Traugottej Chrhardtej w Grobzbreitenbachu w Thüringskej. Woſebje ſi pſchedzowanje dobyte doverjenje k Waschel prawdživej **Dr. Whitowej** wodžicžy njeſu namabi Waſ ſo (Škafanje) prokycz Schwarzbach i. S., 4. novembra 1874. Gottlieb Demmler, hubler. Dale: Budžeje tak dobry a poſćelcze mi (Škafanje) Waschelje prawdžiteje Dr. Whitowej eje wodžicžki. Za več wot jeneho pſchedzela jedyn ſlacon dostał, kotryž wutriebach a bě ho bórsy polepſchiſlo. Lohndorf, 6. meje 1874. Bernh. Hoffmann.

Rochle, chemiſetty, thornarje, manschetty, ſchlipſy a thrawath porucza	ja džeczi, muſkih a žonske.
--	--------------------------------

Schatowa fabrika
Julius Lange

w Budyschinje
na lawſkih hrębjach.

Tunje
placzisny.
Škafanje ſchatow po mérje abo po muſtru
ho najlepje wobſtaraja.

S. decembra 1875
a
12. januara 1876
hermanik a ſkótne wiki
w Wulκich Šdžarach.
Hermanſki wubjerk.

Ejſihez Smoler jež tnihičiſtečeřenje w maczicznym domje w Budyschinje.

Hodowna wuſtajenža.

Čeſčenym ſſerbam Budyschina a wofnoſeže ja ſi tutym k nawiedzenju darav, ſo bym k prjódſtejazemu ſhwiedzenju moju wuſtajenžu wotewrit a poruczam ſrovje ſi poprjanzowe pſchipoſznenja na božedžiſzwe ſichtomki k dobročiweru wobledžowanju. — Škafanja na rólynkowe, mandlove a maſkowe ſchtrzle ho najlepje wobſtaraja.

Saſopſchedawarjo doſtanu 25 procentow rabatta. S poczeczowaniem E. M. E. Schöna, konditár w Budyschinje na ſerbſkej haſy 18.

Rubisheža

we wulκim wubjerku pala Ernst Pečha na žitných vikach 603, jako lama-rubisheža a to hladke ſmuhaté, broſchirowane a karrirowane.

Schtuka 20 nſl, a drožſho, w duzentach tuniſho.

Plaidy $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$ a $\frac{12}{4}$ rjany
nowe muſtry ſchtuka wot $7\frac{1}{2}$ nſl.
hac̄ 1 tl. 10 nſl.

Schawle we wſchēch možnych muſtrach, ſchtuko 28 np. a drožſho, duzentach tuniſho.
Echenez, čiſcežiždžane, $1\frac{1}{2}$ tl. — $3\frac{1}{2}$ tl. tuniſho.

= polžidžane 15—30 nſl.
= woſmiane, 15—85 nſl.

porucza čeſčenym ſſerbam jako pſchihodne dary **Ernst Pečh**
na žitných vikach 603.

Koſzowaný ſtwjelzowy len
kupuje po kózdej dželbje mechanika dželopſchadowanja w Haſnizach.

Sedžbu!

Na naſchich brunizowych podkopach ſi wchelake držimy zyle ſhajeje brunizy pſches naſchego wjſchſcheho ſteigera Herzoga doſtač.

Neue Hoffnungſ-Grube
w Khwacžiach.

Budyska ſuknowa fabrika a
thunſkih mlyn
predy E. O. E. Mörbiz.

Soc. Lus. Sor.

Podpisane towařſto dowola ſebi, swoje lube česne ſobustawy, ſwojich ſtarych knježich, kaž tež ſwojich podpjerarjow a přečelow na ſwoj 159. założeński ſw. jedzeň pſat, 10. decembra t. l. přeproryc.

Lužiske předarske towarſto w Lipsku.
E. Zimmermann, st. th.
w t. č. senior.

Štvortlētna předplata
we wudawařni 80 np.
ana němskich póstach
1 M., z přinjenem do
domu 1 M. 15 np.
Kóžde číslo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za navěštka kíž maja
so we wudawařni Serb.
Nowin na róžku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedać, placi so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 50.

Sobotu, 11. decembra

1875.

Tatarſta bitwa.

Povjedančko i leta 1241.

(Skončenje.)

Swony, kotrež s vjetčhbiskopskeje zyrkwe we Wrothławju syn-
čecz pocžachu, a dupot ludži na haſach čerwenskeho rycerja wu-
budžichu. Woſlabneny psches ſtwoje rany a wurudženy psches
wotſalenje ſtwoje mandželskeje, bě ſo wón na khore kožo lehnycz
dyrbjal. Njesprózniwe bě jeho Čaſław, kotrež běchu bjes tñm
ſa abta klóſchtra ſhwjateho Wójcežcha wuſwolili, woſladowal a
nětko do jſiwh f rycerzej ſtupi. Hížom je ſ daloko pſchewodženje
widžecz, rjekn wón pothumurjeny, kotrežnam porovtanči liegniz ſteho
wójwody a jeho ludži, kíž ſu ſa njeho a ſ nim panyli, ſeni pſchi-
wiedze. Wón a towarzchojo jeho ſlawy a jeho ſwjerče moja ſo
do zyrkwe ſhwjateho Jakuba khowac, kotrež je wón ſam ſaložit.
Zeli ſeje ſylny doſej, knies rycerjo, dha tam tež ſobu džemoj.

Swolniwe tón po abtowych ſłowach cžinjeſche. W předu
cžehnjeſche dželba wójska ſ pothilennym khorhojemi; po njej njeſechu
kaſchę wójwodny, ſa kotrež jeho macz, mandželska a džewiecž
džecži pſakajo džesche. Potom kléadowachu hiſcheje někotre kaſchę.
Poſleni kaſchę, rjekn Čaſław ſe ſrudnym hloſom f rycerzej,
poſleni kaſchę ſluſha někomu njeſnatemu. Wjeczor teho dnja,
hdžez Batu ſe ſwojimi cžrjodami liegnitſtu wokolnoſcz wopuſteči
a ſpěchnje do Morawych cžehnjeſche, bě mandželska wójwodny Hen-
dricha na bitwiſchejo wuſchla, ſo by cželo ſtwojeho mandželskeho
pytała. Wona jeho naděidže a njedaloko ujeho jemu knjenju, wo-
ſebnje ſwoblekanu. Pschi njej tule papjeru namačahu, kotrež Wam,
hacž rukje njerad, f pſchecžitanju dam. — Čerwenski rycer na-
ſtrózany na njeho ſhadowaſche a ſ tſchepotazej ruku ſa tej papjeru
pſchimade. Wy ſeje muž a khrósh rjet, to ſeje na bitwiſcheju
wopokaſali, rjekn Čaſław, ale nětko wopokaſeče, ſo ſeje hiſcheje
wjaz, — ſo ſeje kſhescežian, kotrež ſo pod ruku njebjeſkeho wótza
pokorja. Boh pak tých, kotrež lubuje, druhdy tež najbole ſchwika,
ſo by jich hížom tudy f tamnej wěčnej kraſnoſci doſpołnje pſchi-
hotowal.

Cžerwenski rycer poča cžitacz a jeho bléde woſliczo hiſcheje
bole wobleđny. „Božo, knije! moja mandželska! wón ſarola a
běſche, kąż by ſo jemu ſeznijo. Ale Čaſław jeho ſe ſylnymi
khrepkami bóſhy ſažo wožimi a džesche: Wascha knjeni je, kąż tudy
piſche, teho dla wumrjela, ſo by lud a kraj pſched dalskim ſu-
rowym ſakhadženjom Tatarjom wobarnowała. Mi wſchaf je jara
žel, ſo je ſebi po pohanſkim waschnju ſama ſmijercz daſa, ale dla
jeje wulkeje luboſče budže jej, kąż ſo ſylne nadžijam, tež wjele
wodate, tak ſo budže Waž něhdyn ſbóžna w tamniſkich ſbóžnych
měſtach witacž.

Tak tež ja moju nadžiju na Boha a jeho Gſyna ſtaju, wot- jeho módlitwu wuſkyſhał.

molwi rycer, jako bě ſo trochu ſměrował. Wjedžeje mje nětko k
jeje kaſchę, ſo bych hiſcheje junkrōz mojeje mandželskeje woble-
čzo koſchil.

Duž jeho tam Čaſław wjedžesche. Wſchě kaſchę hížom w
zyrkwi ſtejachu. Wotewčeče tónle kaſchę, rjekn Čaſław k no-
ſcherjam; cži to ſežinichu, a w běſej dracze, ſ hížom na ſwérnej
wutrobje a ſe ſtyknjenymaj rukomaj tam Adelma ſ blédym, ale
milym woblecžom pſched ſtwojim mandželskim ležesche, kotrež ſ wu-
trobnej ſrudobu na nju pohlaſny a ſo potom poſlakny, ſo by ju
zunjo woſkoſhil.

Haj, nanko! wubudž mamu; wona hížom tak doſho ſpi, — pro-
ſchesche jeho, jako chyſche wón ſažo ſtancz, maty Božidark, ko-
trehož jeho ſtara pěſtonča na ružy džerjeſche.

Daj jej ſpacz, rjekn tón rycer, wona derje ſpi! a teho hólza
na cžoło koſhiwſhi, won praſesche: Proſch wójwodku, ſo by ſo ſa tebje
ſyrotku ſtaracž chyſla. Potom ſiwny wón pěſtonči, ſo by ſ jeho
ſyntkom woteſchla, pſchikafa noſcherjam, ſo bych učelo dale njeſli
a wróeži ſo ſ abtom do klóſchtra. Tam praſi wón k njemu: Da
Waž wutrobiſje proſchu, wyſkodostojny wótſje, ſo byſcheje mje
jako bratra do Wascheho klóſchtra pſchijeli.

Se ſpodžiwanjom Čaſław na njeho hlaſashe a warnowajo
k njemu rjekn: Tajſi rycer, kąż Wy, w najlepſich muſkich létach
ſtejazy, njemože žane powołanie k klóſchtrſkemu ſiwienu měč, a
cžeſto bychu Waž potom, hdž zyle wotkhorjecze, naſche klóſchtrſke
ſluby cžiſheſzale. Hdž nětko do klóſchtra jako mnich ſaſtupicze a
ſo tam Wascha ſrudoba ſhubi a Waž ſwér ſažo won k ſebi wabi,
dha by Wam potom Wascheho klóſchtrſkeho ſluba žel bylo a Wy
byſcheze ſebi wſchědneje poróki cžinili, ſo ſeje wſchemu ſwonkoronemu
ſiwienu dobru nőz dali.

Moje ſiwienu ſu dženſha do rowa poſožili, wotmolwi cžer-
wenski rycer a moja móz je ſlemjena. Da móžu ſo jenož modličz
ſa moju ſubowanu mandželsku, hacž tež mje ſmijercz wotwiedje ſi
tuteho ſwěta.

Dha njech ſo Čaſi ſtanje, kąż ſam wěriſh! praſesche Čaſław
hluſoko hnuth a poſkoži žohnowaſo ſtwoj ruku na jeho hlowu.

Pſches dželo, poſkuſhnoſcz a nutrnoſcz bu tón khrósh rycer,
hewak pohanam strach, pod klóſchtrſkim injenom Bohumil, wſchitſich
ſtwojich ſubumnicich cžesčený pſchecžel, jeho Božidark pak, na
dworje wójwodki ſ luſoſču a ſtaroſču wotcžehnjeny, ſtrowy a
cžerſtwy horje roſeſesche. S kóždym měžazom pak mož jeho
nana dale a bole wotbjerachu a wón po čaſhu tak woſlabny, ſo
móžesche lědom khróšč. A jako Čaſław na lětnym dnju Adel-
mineho khowanja rano do zyrkwe ſtupi, dha wón Bohumila pſchi-
woſtarju, hdž ſo tutón kóždu nőz modliſche, klecžazeho a ſ hlo-
wu, na woſtar ſeprjenej, wuſlada. Wón bě morwy. Boh běſche

Czterwiencki hród je rospadał, ale swójska czterwiencka rycerja hiszceje dżenckischi dżen w Schlesynskej pod němskim imienom „Rothkirch” kęzje.

Swęte podawki.

Němskočkherzorstwo. Wulke śněhi su, kaž na dróhach a pućach, tak też wożebje na żeleznizach wożenie jara sadżewali, a symy, kotaż běsche wutoru hacż do 19 gradow stupila, běsche też jara wożebjeżna, brjedu, pak bě sażo wjele mjenischa. — W drugich krajach je na żeleznizach hiszceje wjele hórie bylo, wożebje w Awstriji, hdżez ho na wschelakich żeleznizach wjele dnjow sa żobu njeje jěs džicż možlo.

W Oberroßawje bu 1. decembra tkałz Fiz smiersnijem namařanym a w Reuthu je na tamnišchim dwórnischczu bremśat Gräzel, jako runje na jedyn wós leſesche, s teho dele panys a bu jemu pschi tym jena noha tak roszjedzena, so dyrbjachu ju wotréscie. Wón pak to pschetracj njemóžesche a je wumrjet. — Na mißlareuthskich leżomnoſczech je 3. decembra rěſnik Bock smiersnył.

W Sakſkej budże dla sapiżowania nowych mandželskich, nowonarodzenych a semirjetych 1104 stawnistwów (Standesbezirke) a budże w žitawskim hamtskim hetmanstwie 34 stawnikow (Standesbeamte), w lubijskim 44, w budyskim 36, w kamjentskim 24 atd.

Po požlenim ludliczenju maja Draždžany něko 194,000 a Lipsk 126,412 wobydlerjow; Chemniz ma jich 78,000 a Zwickau 31,000, Planen w Voigtlandze 28,000, Crimmitshau 17,705 a Glauchau 22,000.

S Barlina piżaja: Wjercha Bismarcka je wulka frudobu po trjedziu; pschetoż naużenja jeho jenickeje dżomki, ažekor a leutnant hrabja Wendt Eulenburg, je njejabzy wumrjet. Wón běsche někotry czaš na tyfus (hromjazu choroscj) czeżko chorý był, ale po czaſku tola tak wotkorjel, so jeho nimale hiżom sażo sa wustrowjeneho dżeržachu. Ale wondano w uožy jeho na jene dobo Boża ruciąka soja a wón bě sa krótki czaš morwy. — Němski khězor, sakſki a bayerski kral, kaž też wschelazy drusy wjetchojo a wożebni knježa su Bismarckej hnydom listy požkali, w kotrychž jemu śwoje żobuzelenje wuprajeja.

W Pruskej je ho, kaž symy hiżom piżali, poſtajilo, so dyribi kóždy evangeliſti duchowny s najmijescha 800 toleń lětneje sdy měcz a so ma tam, hdżez duchowne město teko pjenies njewunieſe, po brachowazu summu kraj wurunacj. Ma fary liegniszkeho knježerſtwa, do kotrehož też hornjołužiske ſerbiske wožady ſkulſcheja, je tajkeho wurunanja 115,258 markow wustajencho. Hewak dostanu duchowni, kiz su hiżom psches 20 lět w ſkulzbje, taki pschidaw, so jich lětna sda 1000 toleń wopſchija. — Czaš je, so w Pruskej tež něchtio sa duchownych czinia, jeno so pschi tym tež na wucžerjow njeſabudu; pschetoż hewak ho kóždy, kotremuž ho ſkładnoſc̄ poſkieži, do Sakſkeje ſežehnje.

Awstria. Na winskim rajchſratihu m'jachu wondanjo horze jednanje wo tym, so by ho sażo wěsta m'era poſtajila, kaf wyšoka śmē dań bycz, kotrež śmē tón, kiz pjenies wupożeczuje, bracž. Mjeniſzy w nowšich czaſu, hdżez żana tajka m'era wjazh nje woſteji, je wjele ludzi psches to do njeſboža pichischi, so su dyrbjeli psches m'era wulku dań damacj, haj tak wulku, so je kapital pscheczahała. To je w Galiziji wſchedna wěz, so ma ho sa 10 toleń, kotrež ſebi něchtón pola jeneho tamniſchego žida požci, 12 toleń danje dacj a pôdla te 10 toleń tež w prawym czaſu naſad ſapla-

cięſ. — Skónečne rajchſratisz ſapoſkhanz wobſankuhy, so by ministerſtwo tajfemu ſichomniſtu mjesy ſtajilo.

W Awstriji w tu khwili ſylnie ſa to rycza, so by ho wot wſchelakich wězow, kotrež ho ſi wukraja do Awstrije pschedarawaſa, wjetſche zło brało, hacž dotal. Wſchelazy ludžo mjeniſzy měnia, so budże potom nutſka w Awstriji wjazh džela a ſaſkužby, hdžz ho placzisna zifych tworow psches zło tak powyski, so je nichtón wjazh njeſkupi.

Winske nowiny powiedaja, so je ruske, awſtriske a němske knježerſtwo w nastupanju božniſkich a herzegowinſkich kſcheczijanow je neje myſle a so su wone awſtriskemu kanzlerzej, hrabi Andraschej poruczile, so by plan wudželał, po kotrejž by ho kſcheczijanam pomhalo a turkowſkemu ſultanej ho njeſchodziło. Sulten je pječza tež hiżom prajil, so chze tak cžinicj, kaž Andraſchi radži, ale spječiwi kſcheczijenjo praja, so su tajke ſultanowe ſkulbjenja hole ſklowa i so móža jim kſcheczijenjo jenož tehdj wericz, hdžz ruske, awſtriske a němske knježerſtwo ſa nje rukuje. Duž woni předy bróni njeſkoža, hacž runje maja wot symy a hubjeneho wjedra wjele wustacj. Wjedro tež i.ekto Turkam a kſcheczijanam jich wójnske ſtukowanje jara ſadžena a njeje ho teho dla w požlenich dnjach nježo wožneho ſtalu.

Ružowska. Na ſwiedzeni, katryž ſe na hruže ruſkeho khězora k ičeſci ſaloženja wojerſteho rjada (ordena) ſwiatohého Jurja w Petersburghu ſwieti, je po khězorowym pscheproſchenju tež pruski prynz Briedrich Koral a awſtriski arzvivójnoda Albrecht pschijet.

S Ružowskeje niz jenož pjeniesy a ſmach božniſkim a herzegowinſkim ſwójbam ſeželu, kiz su pschid Turkami roſcžekali, ale woni su tam tež lekarjow a lekarſtro ſa tych na Čjornu Horu požkali, kiz buchn w bitwach ſi Turkami ranjeni. S Genfa (w Schwajzarskej) chzedža jim tež tajku pomož požlač.

Zendželska. Wschejendželske nowiny (a po tajkim tež jendželski lud) su jara ſi tym ſi pokojom, so je ministerſtwo teko akzijow ſuezſkeho kanala wot egiptowſkeho městoſkrala kipiſa. Wobydlerjam drugich krajow je to tež pr.wje, jenož Franzowſojo na tajki ſtuk mōreža.

Schpaniska. Ministerſtwo krala Alfonsa ſebi wſchu prózu dawa, so by wójnu ſi karliſtami ſkónečilo a ſhromadžuje teho dla wulke wóſto. Ale lětža ſužde drje hižom poſdže, dokelž je w tych horathci krajinach, hdžez karliſtojo pschebiywaja, hižom wjele śněha napad.ło a by teho dla wójnske ſtukowanje pscheczivo nim jara wołcežne bylo.

Turkowska. Wumiějenja, pod kotrejž chze ruske, awſtriske a němske knježerſtwo w Božniſi a Herzegowinje měr ſhotowacj, ſu pječza ſledowaze: 1) Prěni minister abo wulki vezier ho hacž do lěta 1880 wotkadzic ſjeſmę; (pschetož w tu khwili ſultan ſtajne ministrów pschemenja q je teho dla w krajnych naležnoſczech luty ujeportjad); 2) kſcheczijenjo maja ſo jenož wot kſcheczijanow ſuždziež a eži, kiz dawki wot nich bjeru, dyrbja tež kſcheczijenjo bycz; 3) a jeli ſultan tu wěz ſam do porjadka ſtajicj njemóže, dha chzedža jemu horka ſpominjene knježerſtwo we tym pomožne bycz.

Zendželczenjo měnia, so by wotdželenje awſtriskeho wójſka Božniſju a Herzegowinu wotkadzilo abo ſo byſchtaj ſo tutaj krajej ſi džela k ſſerbiſi a ſi džela k Čjornej Horje pschidawaloj abo ſo byſchtaj ſwojeho ſamžneho wjercha doſtaſoſi. Požleniſche wſchaj by najlepje bylo; pschetož hdžz taj krajej uichtón druhi njedostanje, dha žana ſawisč njenastanje.

Achęsczijanska zyrkej.

(Na žabanie.)

Ach, śmili my Boże, hnadny miły,
Ach, hladaj dele s njejewszow,
Każ tyl lud wohasabyżiw
Něk dże na swojich przedorjow,
Każ hiszczęce prawu czistu wero,
Każ wuczi kujwata biblija,
Wschem bies stracha tu khroble kweru
Po twojim kłowieje przeduya.

Ach wubudż, wubudż, knieże Khryszcze,
Pschez wjazh kwerowych przedorjow
A pożyl jich, hdżż bo jimi styszczęce
Po swojich małych stadleszkow.
Daj doposnacj jimi pschezo i nowoh,
So tón twoj klub bo njehmije:
So twoje cziste Boże kłowo
Tu nihdy sanč wschak njebudż.

Haj, twoja zyrkej prawa werna,
Hdżż po sbaczu tež mala je,
Każ w tyjszczach je pschezo kwerena,
Ta tola jumu dobudż,
Hdżż wona tež tu na tym kwečzi
Sso husto czeżży bědżicż ma,
Hdżż sabludżene człowske dżeczi
Ji wschelko schłodżicż pytaja.

Haj, wone su drje byłe czaħħ,
Hdżż skoro sahubjena bē,
Bóh pak je pomhat pschezo jaħġ,
Hdżż bēshe ha uju jara flē.
Bóh praji ham, so wrota hele
Ju nihdy pschemoz njemoža.
Bóh, jeje kral, ji pomoz sczele,
So i nowa roſeże, pschibjera.

Tak, Khryszcze, twoje kujwate kłowo,
Każ naž tu hiszczęce wobħboża,
Njeh jaħnej kwečzi, hdżż je cżmowa,
Hdżż knieži bħid a njewera,
Haj, njeh tež wona jaħnej kwečzi
Hacż do najdalschob' pohanswa,
Tak so bo wschudżom w żylu kwečzi
Keschiz Khrysta bōrū poſbehā.

Petr Alonk.

Ze Serbow.

S Budyschin. Po požlenim ludliczenju ma nashe město 14,862 wobħdlerjow, mjenujz 7906 mužskich a 6956 žónskich. Psihi ludliczenju lěta 1871 mjeſeche Budyschin 13,165 wobħdlerjow a ma jich po tajkim nětka 1697 wjazh. — (Biskopizm maja nětka 4017 wobħdlerjow, 124 wjazh, džali 1871.)

— Psihi kherbstej Bożej klužbie, kotaż bo sanidženu njeđelu (5. decembra) w draždanskiej kchiżnej zyrkwi sa Sserbow w Draždjanach a wołknosczi wotdżerża, dżerzesche knies farař Dr. Kalich s Hornjego Wujesda przedowanje a knies farař Jamisch s Hodžija spowiedni rycz. Kiemischerjow tón króz tež njebe, kaž hewač, dofelż bēħu wilke kħneħi tójschto tħix wotdżerżeli, kaž we wołknosczi Draždjan, Mišchna atd. pschibywaja. Spowiednych bēše 163 a ja żylo lěto 1875 je jich 1144 bylo.

S Kħwacżiz. Njeđelu 5. decembra rano w 7 hodžinach namakħu na drósh bjes Kħwacżizami a Wulkej Dubrawu tħodmeño kħeżkarja Jana Kħeżni kħuiersnijenho. Wón sawoštajji 6

dżeczi. Lubżo powjedaja, so je wón wjegħor prjedy s Wulkeje Dubrawy, hdżż je w brunizowych podkopsach dżelał, trochu napitý domoj schot a ħnadż tēho dla na pucżu leżo wostal.

H. Se Semiz. Dokelż je wjed někotrym czaħsom tudj skoro jedyn muž se Żieżjenja k njeħbożu pschisħol, jafo khrysche ho na druhu cżer żeleznizy podacż; dha je direktorium żeleznizy pschisħol, so dyrbja wħiċċi, kotsiż s Biskopiz pschijedju, na połonskij stronje wustupiż; prjedy sta ho to pola kżgħdeha fastawazeho czaħha na pólnozjnym boku. Tola tež czi, kotsiż khedżda kħobu do města, dyrbja ho na połonsku stronu podacż. To pañ je njeħusħha wex nětka w hymje, dokelż tam żana khexxa abu stwa njeje, w kotrejż mohli pucżwarjo tałk dolħo wostacż, hacż czaħha njeħħi. — Wola naž a w někotrych wokolnych wħażi je tójskto lubżi khetro jara khori na kħoroċċ, kaž je na kħlowjazu kħoroċċ podobna. — Snięha mamy tu tež nadoseż a wħobe ptacżi pschiblizju ho k domam, wo drjebjeżżeżki prošo — kotrejż ho jidu we wħschelakħi dochak tež njeħapowiedža. — Psched někotrym czaħsom mjeħejħtaj prjedawħi saħrodnik Biesolt a jeho mandżelska we Birkerodże kħwój 50 lětni mandżelski jubelski kħvjedżen. Tola bēshe w tamim czaħħu B. runje khory a tałk njeħożi kħo tuton żadny džen ta kħwieċċiż, kaž budżiżże ho to stalo, hdih bi B. khory njeħi. Bóh daj, so bixxħta tutaj mandżelskaj hiszczęce wjelle lět w hromadże żiwa bixx mħolħaj; wón żoħnu jeju a spożeż, so bi pula njeju stroħoż a radożż knejżila hacż do kónza jeju lět. — Nascha schula ma kñiħowju ja dżeczi, schulu a wotrożżentħi, we kotrejż je na 500 kñiħow a kñiżkow. Też ma tumicżanske pçżolarske towarstwo kñiħowju, kotaż ma 124 cziżżi a nashe ratarske towarstwo też jenu, w kotrejż je 188 kñiħi.

S Varta. Prjenju njeđżelu adventa mjeħachni tudj żadny kħvjedżen. Nowe bixxglie, kotrejż je f. Ħula w Budyschinje natwaril, ho pożwiegħiż mjeħachu. So bi ho tón džen prawje kħvjedżenijż a pschistojnje wobeschol, bēħu wħschelake pschijhoti sejjinjene. Boži dom bē wot rukow czeħħiñiħi mħolħiż żonow a holzow s plettwani a wěnzami nanajrjeniżho debjeni. Nano w 9 hodżinach zyrkwinse prjódksxtejeriż lu se kħobustawami schulskuju prjódksxtejeriżw a għnejiħi radow wobħadu w pētñiż czaħħu do zyrkwiż ho poda a we żwneji kħvjedżiżnejne wjedżiżże: f. kollatora, bixxglie tvarjeżżeż kħiżtra Ħula a teħo knieža s Draždjan, kotrejż bē na radu f. hubżbnejha direktora Heringa w Budyschinje, kaž kħorowatōsżej a hrosmi wjedra dla njebe pħiċċiż mōħl, pruhovanie bixxglie wħiġi. Taqo bēħu ho wħiċċiż, kotsiż ho na tym czaħħu bēħu wobħażżej, wotkolo wotkaria na stolżi sejjħdali, ho najprjódżi kħerlużi 608: „Ach wostań psihi naži shħadu“ wot shromadżiżiħi bjes bixxglie wiċċepwa. Ma to f. duchomni Räda na wotkāt stupi a po kħvjedżenijek rycżi nowe bixxglie pożwiegħiż, po cżiżi te kħame s mōzżini ħiġi kħiżi kħol kħol pħażżeż „Budż kħwalbu Bóhu kħamemu“ pschewodżiż. Dokelż sa tón džen Sserbju a Němijż na jene shromadżeni bēħu, dha ho tałk mjenowvana liturgijska Boža klužba wotdżerża, psihi kotrejż wħschelake kħerlużi a sħtucżi po wěstym, wot f. duchomueħha wudžżelanzu porjadku, ho spewaqha. Psihi tym ho te nowe bixxglie w żwneji polnej mözh a rjanoseżi wupokasah. Wone su ho jara derje radżile a też wot teħo knieža, kaž je te kħame pruhovat, jara dobre spōnate a wukħwalene. — Popołdnju w 2 maj mjeħeġħe ho na pròxwru f. Ħula zyrkwiniski konzert. Ton hanu bu wot f. organista Klemmanna a kralowski komornego muusiku Ġeħolda s Draždjan a għimnasjalneħha chora inquilinarjow s Budyschin pod nawjedowaniem f. kantora Schaar schmidha jara rjenje wiwwiedżen. Tidu ho vola, kaž duchomma

musiła, hdnyż byrglie a čłowiske hłosy se ہwojim pschistojnym spěnym towarzstwie w hromadze woſta. Tón knies pak chyži dac̄, so wanjom ہo sjenoczeja, ہwiatu nutrnoſc̄z sbudzic̄z a pschisporic̄z ha- bychu naſche nowe byrglie k temu pomhałe, zykwinske žiwjenje w može. — Wot 5 hodzinow pak ہo hoſćina wotdżerža, pschi kotrejž naſchej woſadze ſdżerzec̄z a pschisporc̄z a pschezo nowu luboſc̄z k zykwinske priódſtejſtvo se ہwojimi hoſćemi s Dražđan a s Bu- Vožemu domu wubudzec̄z!

dyščina a s woſolnoſc̄zje na někotre hodziny w pěknym a pschistoj-

Wulku dželbu mužazhch cachenezow, kaž tež rubiſhka na hłowu a woſolo ſchiſe pschedawa, so by s nimi wurumował, niže poſtajenych pla- cziſnow.

na jerjowej haſy čo.

269

95

Emil Wehrle.

na jerjowej haſy čo.

269

95

Zena parzella ſtejazeho twarskeho drjewa a klozow budże ہo na drobjanskim reviru 16. decembra t. l. po loſach na pschedzadžowanje pschedawac̄z. Blízše wumienjenja ہo psched auſziju woſjewja. — Sapozatki auſ- zije dopoldnia w 10 hodzinach.

A. Schwiebs w Hermenezech.

Sa čaſh hodowneho hermanka ja na mja- ſhowym torhosceju wežy na božedžeszejowym ſichtom pschedawam, jako jenopjenjeſkowe kufsi, 2 kufaj sa 1 nowy pjenes, połęzniſke po- prjanzy atd.

Agnes Berger s Budyschiną, na firmje ſpoſnac̄z.

Drjewowa ſaukzija.

Pjatk, 17. decembra dopoldnia wet 10 ho- dzinow budże ہo na dréwejanſkim ležo- wym reviru bliſko hermančanskeho pucza 80 kop $\frac{7}{4}$ lohezowſkich kuchid thój- nowych walezkow na pschedzadžowanje pschedawac̄z. Wumienjenja ہo psched auſziju woſjewja. — Shromadžsna w drjewniſceju. Müller.

Dr. Winklerowy ſoldkpoſzylnaty alpo- ſelowy ſedzih ſionow, buſchkej po 50 np. porucząc **F.C. Haſke** na ſitnych wifach.

Šuſkijane ſtupnje a ſuſkijane toſle

porucza najtunischo **Richard Rincke**
na ſitnoſtej haſy 70.

100 ſuſkizowych, s džela ſylnych thójnowych dołkich hromadow budże ہo ſichtwórk, 16. decembra na drobjanskim reviru na pschedzadžowanje pschedawac̄z.

Shromadžsna dopoldnia $\frac{1}{2}$ 10 hodzinow pschi drobjanskzej hajuiskej thézi. **Grabinſka Ginfiedelska inspekcija** w Minakale.

Rozowanej ſtwjelzowy len
kupuje po kózdej dželbje mechaniska dželo- pschedownja w **Gajnizach**.

(Pſchipoſzlane.)

Mojim lubym hospoſam, kotrej ہo s pri- dawſich' lét dopomija, so ہym jim pschezo derje radžila, móžu tež lětka na to ſedzne czinič, so je mutu k ſchryzlam pola t. Krügera jara dobra, woſebje dokelž je hisceje wot stareje pscheuz.

Zena hospoſa.

Hodownie wupſchedawanje.

So bych ہwojí wulki ſkład ſymſkých nadwoblekarjow wurumował, ہym je na wupſchedawanje ſtajit a pschedawam czezke double-nadwoblekarje ſa 6 tl. a drožſho, zyle czezke double-nadwoblekarje ſa 8—10 tl., s pluſhonom pod- ſchite ſa $9\frac{1}{2}$ tl., pětne ſtokonejowe nadwoblekarje $12\frac{1}{2}$ tl. a drožſho a ja czeſčenych ſſerbow na tule ſpodobnu ſkładnoſc̄z ſedznych cziniu.

Wysche teho poruczam wulki wubjerk hólczažhch woblezzenjow a nad- woblekarjow, ſahlafrokow, joppy, atd. po jara tunich placzisnach.

Ke ſechiczu drasty po měre ja mój bohaty ſkład wſchelakich tkaninow naj- lepie poruczam a wſchě ſkaſanja k ſpoſojnoſci wobſtaram.

S poczeſzowanjom

Gustav Zinthus

na torhosceju s napſchezo hłownej ſtraže.

Redžbi!

Na naſchich brunizowych podkop- ſach ہu wſchelake držinu zyle ſuſceje brunizh psches naſcheho wyschſceho ſteigera Herzoga doſtačz.

Newe Hoffnungs-Grube
w Kchwaczizach.

Budyska ſuknowa fabrika a
thumſchtym mlynu
priedy E. O. E. Mörbič.

Ssudce droždže

najlepſche dobroſeje k hodam wichedniſe czer- ſtwe poruczataj **Ginzel & Ritscher.**

K priódſtejazym ſchryzlepjeczenu poruczam jara dobru derje wotležonu ſchryzlowu mutu wſchelakich dru- žinow hisceje wot stareje pscheuz, kaž tež najlepſche ſuſce droždže.

Tež mam ja jara rjane ržane w o- truby tunjo na pschedan.

Pjekarnja **J. Köglera**
na ſitnych wifach.

Pjerje

I drjenju kupuje měſchjanſka thudžin- ſka théža w Budyschinje na ſtronkonnej lawſkej haſy bliſko wrotow.

Wulke wupſchedawanje
wjethceho wubjerka czeſzczewljaných klej- downych ripsow a battifow, so bych ſo wu- rumowałem, po a niže fabriſkých placzisnach,
— a porucza te ſame jako pschihodne ho- downe dary **Ernst Peč**
na ſitnych wifach 603.

Dybſac̄ne rubiſhka (ſchnoptuchi)
židzane, ſchtuku 25 nſl. — 1 tl. 20 nſl.
czeſztoplatoſe, ſchtuku 45 np. — 15 nſl.,
bamjane, ſchtuku 13 np. — 70 np.
porucza we wulkim wubjerku
Ernst Peč na ſitnych wifach 603.

Nataržy ludžo,
jako: hetmanjo, ſtote hospoſy, konjazh wo- troczky, mlfkoſo ſ familiu, džowki, wolaſy, ſrenkoſo, ſrenzy, male džowki ſo hnydom pschi wýbokoj ſdže a ſarunaju puczowanskich pjenes pytaja. Schtóż wo to rodži, njech to woſjewi: jutſje ujedzeli 12. decembra do- poldnia wot 11 hac̄z popoldniu do 3 hodzinow w dopokaſazym bureau **Joh. ſwid. Kleinstück** na ſitnych wifach 631, po 1 ſkhodje pola t. pschetupza **Glien a.**

Jara rjaniu pscheicžnu mutu pře- nju ſortu (Kaiſerauszug), hachtl po 13 nſl., druhu ſortu hachtl po 12 nſl.
pschedawa

August Schlega
na rožku garbarskej haſy w Budyschinje.

Powschitkomna assefuranza w Triesczi

(Assicurazioni Generali.)

Saložena w lēce 1855.

Wobšankjenje slicžbowanja na lēto 1874 dopokazuje, so towarstwo s rukowaznym kapitalom wot

41 millionow 120 th̄az 706 schēznaſow 60 frajzarjow džela, kotrej w

schēznaſach 4,200,000. — tr. sakladnich kapitala,
= 24,799,198. 81 = wſchelakich reservow,
= 12,121,507. 79 = prämijowej a kapitalowej danje

wobsteji.

S napštečja brutto-dokhodow na prämijowej a kapitalowej dani wot 12, 121, 507 schēznaſow bu w lēce 1874 15660 schkodowanjow je ſnamenitej ſumma wot

6 millionow 210 th̄az 146 schēznaſow 27 frajzarjow ſaplaczenych. Pola kóždeho agenta towarſtwa móže ſo čiſhczany ſapiz wſchitkich ſchkođowanjow doſtač.

Wot wobſtacža towarſtwa bu ſi zyka ta wulzjerna ſumma wot

104 millionow 4 th̄az 435 schēznaſow

ſa ſaplaczenie ſchkodowanjow wudatych.

Powschitkomna aſekuranza ſawěſčenje

a) pſche wohnjowu ſchodu: twory, mobilije, žnierske ſarady a. t. d., kaž tež, jeli to krajne ſakony dowoleja, twarjenja wſchich držinow;

b) poſtičjuje ſawěſčenja na žwjenje czlowiekow na jara wſchelake wachnije ſa najtunischič twjerde prämije a poližy w němſkič pjenjeſach wustaja.

K kóždemu wukasjanu a k wobſtacžu ſawěſčenjow poručačaj ſo agentojo:

hamitski ſkotolekar Ernst Walther w Budyschinje.
Adolf Baumert w Šamjenzu.

Hamburgſko-amerikanske parolodžne akzijſke towarſtvo w ſjenoczenju ſ hodlerſkej liniju.

(Hamburg-Amerikanische Paketfahrt-Action-Gesellschaft.)

Direktne poſtſke parolodžne jēſdženje bjes

Hamburgom a New-Yorkom

via Havre, na ſławnych a pſchynych němſkič poſtſkič parolodžach

Gellert,	22. decembra.	Hammonia,	29. decembra.	Frisia,	12. januar.
Suevia,	15. decembra.	Klopſtock,	5. januar 1876.	Wieland,	19. januar.

a dale porjadnje kóždu ſrjeđu.

Pſchewjeſne placzijnh: I. ſajuta M. 495, II. ſajuta M. 300, ſrjeđiſny krym M. 120. — Podrobne wukasjanje dla ſracta a pſchewjeſenja dawa generalny poſtomóznik

August Bolten, Wm. Miller's Nachfolger.
33/34 Admiralitätsſtrasse. HAMBURG.

Pſchepoſloženje wobhdlenja a pſchedawarnje.

Czeſčenym ſſerbam ja ſi tutym najpodwołniſchič k naſviedzenju da-
wam, ſo ſzym ſwoje wobhdlenje a pſchedawarnju ſi garbarskeje haſzy
čzo. 390 na

ſwonkownu laſku haſzu čzo. 795

pſchepoſložil a poručam pſchi tym ſmój wulki wubjerk
mužazeje a hóležečeje draſty

po najtunischič placzijnah.

Wobhebie ja na mój wulki ſkład tunich noschenych mantlow ſedzne
činju.

J. Scholta.

Hodowna wuſtojeniza.

Czeſčenym ſſerbam Budyschinia a wo-
tolnoſeže ja ſi tutym k naſviedzenju da-
wam, ſo ſzym k prijódſtejazemu ſwiedzenju moju
wuſtojenizu wotewrlik a poručam ſwoje ſi,
poprjanzowe pſchipoſhnenja na božegħeſčow
ſichtomiki k dobroeſčiwemu wobkledžbowanju.

Skafanja na roſyñkowe, mandlowe a ma-

lome ſchtryle ſo najtimpne wobſtaraja.

Saſopſchedawarjo doſtanu 25 procentow

rabbata. S poczegħowaniem

E. M. G. Schöna, konditär w Budyschinje

na ſerbſkej haſzy 18.

Žitny palenz,

kaž tež wſchē družinu ſlōdkich palenzow mój
knjeſam ratarjam a ſaſopschedawarjam w
dobrzej tworje najtunischič poručamoj.

Ginzel & Ritscher,
na ſtronknej laſkej haſzy a
na wulkej bratrowskej haſzy.

Wulke hodowne wipſchedawanie.

K prijódſtejazym hodom poručam wulki
wubjerk najnowiſchič a najmoderniſchič tla-
minow, jako lama, kattun, gardin, ſtrycza na ſofa, blida a komody, ru-
biſhċja, eathenez atd. — So bych bóſy
wſchitke tele artikle wurumowač, pſchedawam
je tuniſcho, hacž ſzym ſam kipil.

J. Sobersky
na miachowym torhoſčezu podla
Holsch Nachfolger.

K hodam

poruča

zolor mléthy

punt po 46, 48, 50 np.,

roſyñki

punt po 50, 52, 54 np.,

mandle, ſlōdkie a hórké,

punt po 100—110 np.,

wſchelake körjenje,

ezerſtwe toležene,

citronový a körjenki volij atd.

Richard Müller
na bohatej haſzy.

Rheinske wloſke worjechi
połne a ſlōdkie w jadrje, doſta a poruča
we wulkej dželbje

J. G. F. Niecksch.

Wulki wubjerk
ſampow a blachowych tworow
najtunischič poruča

Gustav Lehmann, klempnář
pſchi nowej měſchčianſtej ſchuli.

Wot jeneho khudeho cželadnika bu ſańdženu
ſkobtu jena moſhniczka ſi pjenjeſami ſhubjena.
Sprawný namakač chyži ju ſa 1 tl. myta
we wudawarni ſers. Nowin wotedacž.

Pschedeschčnikowa fabrika (Schirmfabrik)

na jerjowej hašy
268.

S. M. Schmidt

porucza jako tunje hodowne dary

pschedeschčniki, najlepše, s alpacca po 1 tl. 10 nžl. a drožšho,
" " s zanella } abo polžidžane } po 1 tl. 25 nžl. a drožšho,
" " s čistce židu po 2 tl. 25 nžl. a drožšho,
bamujane s kópra po 1 tl. — nžl. a drožšho.

Tez ſo wſchitke noſhene pschedeschčniki a ſlonežniki naſtunischi porjedža a ſ nowa poczahnu.

na jerjowej hašy
268.

S. M. Schmidt.

Ekaninu ſa draſežinu (klejdu), lama, wolnijane a židžane rubiſhka porucza we wulkim wubjerku a po naſtunischi placžiſnach Eduard Hartmann na ſmitſknej lawſkej haſy.

Baldwin Scholta, čaſnikar,

w Budyšinje na Haſic hasy
(Goſchwitz) 700.

Psches tunje nutſkopowanje je mi možno, cylindrowe čaſniki [ſegerje] wot 5 toler a ankrowe čaſniki wot 8 toler ſapo- ejo pod dwieletnym rukowanjom pschedawacž; dale porucžam ſwoj bohaty ſkład hraſadlow, regulatorow, woblikowych čaſnikiow, ſtolulinskich čaſnikiow, ſchwarzvaldſkich ſczenowych čaſnikiow, čaſnikowych ſlebornych a taſmiſloczanych rječaſkow po naſtunischi placžiſnach.

Porjedzenja ſo pod rukowanjom a pod pschilubjenjom sprawneho džela wobstaraja.
S poczehzowanjom

Baldwin Scholta (Scholze) čaſnikar.

Stajnjetrajazh ſkład tworow, w placžiſnje jara ponizenhch.

Jan Jurij Pahn

na torhoshezu pódla hłowneje Straže.

ff. pschedeschčnu muku №. 00 (Kaiserauszug), měru 13 nžl.,

ff. pschedeschčnu muku №. 0 (tykanzowu muku) = 12 nžl.,

najlepſche ſuſhe droždje, punt po 11 nžl.

porucza k prijodkſtejazym hodam

piekarňa a mukupſchedawarna

Richard Psennigwerth

pódla hosczenza k ſloje krónje.

Gustav Joachim, atelier ſa khumſchtne ſubowe opera-
zije, plombirowanje, cziszezenje, ſa-
hnacze ſubbybolenja atd., w Budyschinje, na ſmitſknej lawſkej haſy 120.
K rježam wot 8 do 6 hodzinow.

Prawdziwy Lampertowu rano-
wym, hoſath, czehnith a ſpokojaſy
pleſte ſe ſnatym ſelenym wukafowanjom
je ſebi ſa 96 lét najwjetſhu khwalbu do-
był, je lekarſzy pruhowaný a poruežený
psche wič, drjenje, ſafsy, liſchawu, kurjaze
woka, wobſabenje, psche wične wotewrjene,
pschedzewaze, roſdželaze, wopalene, ſmierſle
boſoſe, roſleženie, ſahorjenje, ſaczelischi
atd. a je ſo pschi wſchitkach tutych tho-
roſežach psches ſtwoju ſpeſchnu, njeſapra-
jazu hoſazu móz najkraſniſho dopolaſał.
Dostacž ſa 25 a 50 np, we wſahēch
ſatſich haptkach.

Wſhem na žoldf khorym
hdzej khorosz ſ boſoſzem i jatrach, ſ tlo-
čenjom, widliſežami, horjeforkonjom, fi-
baſoſe, wožolnjenjom, wróčenjom, ſymizu,
hroſnowonjazym dychanjom, kaſchelom, ſa-
wanjom a twjerdym ſiwoſtom wuftupi, jecž
w žoldku abo na nim ležo wostanje, węſtu
ponoz poſkaže: Pelsman in Chemifer in Guben
N. L.

Ratarjam,

totsiž chzedža wo doſtaču ležomnoſcžow a
ratarſich wobſtejenjach w krajinie Kanſas
(w połnoznej Ameriži) něſhto naſhonicz, tym
na požadanie jemu knižku, tole wukladowazu,
po poſče franko poſćele „Julius Simon,
Hamburg, Admiralitatsſtraße №. 15.”

Koſaze koſki, naſymniki, ſajecže, tħo-
rjowe, mordarjowe (kunjaze) a liſchę ſože
kuſuje po najwyschſich placžiſnach

Heinrich Ranga

w Budyschinje pschi ſerbſtej katholſtej għirkwi.

Buske hodowne wupschedawanje draſtowych tkaninow, rubischežow, buckſfinow, mantlow a jakow. W Budyschinje.

Heinrich Preu.

Wupschedawanje.

Jako kublo- a prawosastupjeſt w konkursu, ſamóženju kniſea čaſníkarja Sölwandra tudy wotewrjenemu, ja ſ tuthm na to, 4. decembra t. l. w do-talnych čaſníkarſkich klamach na mijažowym torhoschežu ſo ſapocžaze wu-pschedawanje čaſníkarſkich pſchedmjetow wožebje ſedzne ežinju.

Tuto poſtieža wužitnu ſkładnoſež ſ tunjemu nakupjenju hodownych darow, kaž tež ſa čaſníkarjow, wožebje ſa kupjenje ſlotnych a ſlebornych dybſacžnych čaſníkarow, regulatorow, koſulowych, ſezenowych, bidžazych, nóżnych, nippblidkowych a drugich wſchelakich čaſníkarow, bidžnych hrajadłow, čaſníkarowych ſchlezenow a ſchtorparow, kaž tež ſlotnych a ſlebornych bijouterijowych tworow a prezijoſow, wožebje čaſníkarowych rječaſkow, pjerſchezenjow, koſchlažych a manschettowych kneslow, naruſhniſow, narucžniſow, broſchow, medaillonow atd. po pomijenych placžiſnach.

Wupschedawanje ſměje ſo kóždy wſchědny džen dopołdnja wot 8—12 a popołdnju wot 2—7 hodžinow, ujedželu jenož dopołdnja wot 11—12 a po-połdnju wot 2—5 hodžinow.

W Budyschinje, 2. decembra 1875.

Rycznik Emil Martini.

K hodam

poruežam ſ tuthm najpodwolniſho a po najtuniſhih placžiſnach

najlepſchu pſcheinicžnu muſku .

a to:	Kaifer-Auszug	00,	měru (hacht)	po 13	nſl.,
	Griesler-Auszug	0,	=	po 12	=
	zaltovu muſku	I,	=	po 11	=
	Bäckermundmehl	II,	=	po 10	=

W Budyschinje.

A. Krüger

na hornejerſkej haſhy a w butrowej haſhy.

Wulkı wubjerk hotowych nadwoblekarjow ſ floconeja, ratineja eſkima a double, zytle woblečenja, ſchlafroki, homocžane a aſtrachanowe lažy, kaž tež hólczazn drastu porueža po wſchomóžno tunich placžiſnach

Adolf Weiß, krawski miſchtr.
w Budyschinje na bohatzej haſhy

Roſchle, chemisetty, ſhornarje, manschetthy, ſchlipſy a ſhrawathy
porueža ja džecži, muſtich a žonſte.

Schatowa fabrika
Julius Lange
w Budyschinje
na lawſtich hrjebjach.
Tunje placžiſny. Tunje placžiſny.
Skaſanja ſchatow po měrje abo po muſtru ſo najlepje wobstaraja.

Rubisheža
we wulkim wubjerku pala Ernst Pečha na žitnych wikaſ 603, jako lama-rubisheža a to hladke ſmuhate, broſchirowane a karrirowane.
Schtuka 20 nſl, a dróžſho, w duzentach tunſho.
Plaidy $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{8}{4}$ a $\frac{12}{4}$ rjany nowe muſtry ſchtuſa wot $\frac{7}{1/2}$ nſl.
hacž 1 tl. 10 nſl. w
Schawle we wſchěch móžnych muſtrach, ſchtuka 28 np. a dróžſho. duzentach
Gachenez, čiſcežidžane, $1\frac{1}{2}$ tl. —
= polžidžane, $1\frac{1}{2}$ tl. tuniſh.
= wołniane, 15—85 nſl.
porueža ežeſezenym ſſerbam jako pſchihodne dary Ernst Pečh na žitnych wikaſ 603.

Koſaze kóžki
kaž tež wſchitke družiny njeharowanych kožow kupuje po najwyſhich placžiſnach
Gustav Raucha na garbarskej haſhy čzo. 426.

Wosjewjenje.

Město kantora a wucžerja w Schölinje (Collin bei Niesky,) kotrež lětne 500 toleř wunježe, ma ſo ſ nowa wobžadžic̄. Samotwjenja hac̄ do 15. decembra horebjerje patronatſtwo tam.

**Hodownu wuſlajeńzu
mojich knihiwjaſarskich a galanterijowych tworow**
ſzym wotewrif a wona wſchitkim, kotriž mije wopytaja, wulfi wubjerf najtunisich a najpeknisich hodowych darow poſkic̄za.

P. Michaelis

na jerjowej haſy 266 w předawſhim domje klobufarja Unger a.

Wuměnjenje naſtupeñnych tworow ſo tež po hodžoch naſswolniſho stanje.

S doboru porucžam ſo tež k dobremu a tunjemu knihiwjaſanju, teho runja tež porjedzenje starých ſwiaſtow wobſtaram.

Kedžbu!

S wjetſcha wſchudze ſu pſchekupzy wobſankli, ſo chzedža zuſe papjerjane pjeniſy jenož hac̄ do 24. decembra t. l. brac̄. Duž budze wěſeze naſlepje, hdyž kózdy hlada, ſo hac̄ do naſpomnjeneho čaſa pomjenowane papjerjane pjeniſy wotbudze.

Fabrika

pucžowanſkeje potrjeby a kožaných tworow

R. A. Benedict

na lawſtich hrjebjach 688 pôdla wudawarnje Serbſtich Nowinow porucža ſwoj bohaty ſklad pucžowanſkich koſtrow ſa muſtich a žónſte we wſchech wulkoſczech, pucžowanſte toſche, knjenjaze taſche, ſchulſte ranzki, ſchörzuchi ſa knjenje a džeczi, portefeuille atd. we wulkim wubjerku. Tunje ale twjerde placzisn̄h.

Sſuču brunizu

wſchech družinow porucžataj Julius Liebscher a Miersch w Schwac̄zach.

Kedžbu !

Szobotu, 18. a wutoru, 21. decembra mlode piwo.

Krügel, piwarſki miſchtir w Toronjach.

Džinocžanske herbske ev. luth. miſioniske towarzſto ſmjeje — dali Boh — juſke po poſlovnju w dwemaj ſhromadžisnu. Petr Mönk.

Wubjerne wina

pod rukowanjom prawdžitosće!

Bele wino:

Dürkheimer 1874	sa bleschu
(w čwizach po 50—120 litr. ſa liter 80 np.)	— ml. 85 np.
Rüdesheimer 1865	2 " — "
St. Pilt 1875	1 " — "
Bordeaux St. Julien 1870	2 " 25 "
Medoc 1874	2 " — "

Frankowane na pruhu poſkytki w 3 bleschach abo 5 poſbleschach w kifzy 5 markow.

Vſhi wotwſac̄u 50 bleshow 10% rabattia.

Čwizy ſo po tunjej placzisnje woblicža a franko naſad woſmu.

Agentojo ſo pytaja.

Wilhelm Bayer w Laupheimje, Württemberg.

Rozpožlanje ſa ſewjernu NěmSKU: **Bayer w Draždžanach**, Margarethenstraße 6.

Sahojenje ſlepocſče, po najwěſcziſkim, bjesboſlojnym a bjes-
operirowanych. Wocžoleſtar **Dr. K. Weller** ſen. w Draždžanach (Victoriastraße 4.)

Vufecžanske ratarſke towarzſto
wutoru, 14. decembra wjecžor w 6 hodžinach.

Dženſki porjad: Nowowolba direktorijsa. Pſchednoſchki knjeſa direktarija Bruggera ſ Budyschima. Pſchednyda.

Vufecžanske ratarſke towarzſto
pónđzelu, 13. decembra po poſlovnju w 3 ho-
džinach, ſapocžat ſunje w 4 hodžinach.

Dženſki porjad: Pſchednoſchki knjeſa direktarija Bruggera wo pſchihotowanju role. — Štaſanje ſymjenja. — Poſtajenje ſhromadžisnow ſa léto 1876. — Wolba no-
weho pſchednydwa a ſekretarja. — Bra-
ſchenſki kaſchek. — Hoſczo ſu witani.

Pſchednyda.

Cſiſcej ſmoler jez knihicžiſtečeje w macžicžnym domje w Budyschinje.

Štvortlētna předplata
we wudawařni 80 np.
ana němských póstach
1 M., z přinjenesenom do
domu 1 M. 15 np.
Kožde číslo pláti 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěštki kiž maja
so we wudawařni Serb.
Nowin' na róžku zwonko-
neje lawskéje hasy číslo
688 wotedać, pláci so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smolef.

Čo. 51.

Sobotu, 18. decembra

1875.

Wuhojenj bohacž.

Bohacži ludžo maja pschi wšichch ſwojich pjenjeſach tola tež ſwoje wobčežnoſe. Tak hydaſche jedyn tajki bohacž zylo dopołdnje na mjejhkim ſtolzu a kürjeſche tobak, hdyž běſche runje trochu mjenje ſeni, hacž hewak, abo wón kukaſche ſ wołnom won; ale pschi poſdnu wón, móhl riez, wjazy ſjé, hacž najpiłniſtji mázk abo drjeworubač. A potom po poſdnu ſmutaſche paſ něſchtu ſymne abo czopko a pschiliwaſche paſ ſ khefjom, paſ ſ winom abo ſ piwom hacž do wjecžora, tak ſo jedyn ženje wěſcje poſtaſicž njemóžſe, hdy pola njeho wobjed ſastanje a ſo wjecžet ſapocžnie. Po wjecžeri ſo bórſh do ſoža lehny a bě tak mucžny, jako by zyke džen na dróšk ſamjenje klepač. Pschi tajkim žiwjenju doſta tajki toſtý žiwot, ſo móžſe ſo ſédom hibacž. Žeđz a picze jemu wjazy ſkodječ ſochyſche a wón bě dleſhi cjaſ ani ſtrowi a khory; a hdyž móžſe ſékomu ſwoju nuſu ſkorječ, dha mejeſche ſa ſéto wěſcje 365 khoroſčow, mjenujy kóždy džen družu. Wſchitzu lekarjo, fiž w mjeſcje běchu, dyrbjachu jemu radu dawacž. Wón piſeſche lekarſke juſchki, kaž ſi wódnymi khanami, a polverki hjerjeſche ſi ſebi, kaž ſi ſopatami, tak ſo jeho ludžo napoſledku dwěnohatu haptkytu mjenowachu. Ale wſchě lekarſta wa ničo njepomhachu, pschetož wón ſa tym njecžinjeſche, ſchtož jemu lekarjo pschilaſowachu, a wón rjekny: Čepla tola, ſa czo ſym dha bohath, hdyž dyrbju žiwu bycz, kaž poſ a mje dochtr ſa moje drohe pjenjeſh njewuſtrowi.

Skónczne ſaſkyscha wo jenym lekarju, fiž poſ ſta mil daloko hydlesche, a ſo je tón tak mudry, ſo khorym khoroſč wucžeri, hdyž jeno na nich poſladne, a ſo jemu ſmjercz ſi pucža dže, hdyž ſo wón widzeč da. K temu lekarzej wón dowěrjenje dobu a napiſa jemu liſt, w kotrymž jemu ſwoju khoroſč wułoži. Tón lekar bórſh ſpóſna, ſchto je jemu ſwadžilo, mjenujy ſo jemu njemóž lekarſtovo pomhač, ale mjenje jědže a wjazy khodženja. Duž jemu tajki liſt napiſa: Lubu pschecželo, Wy macže ſlu khoroſč, tola je Wam hiſcheze pomož možna, jeli chzecze poſkuſhny bycz. Wy macže ſlu waku w brjuſche, mjenujy liſtworſ ſe ſedmimi klamami. S tym liſtworſom dyrbju paſ ſam porhejceč a Wy dyrbieze ſe mni pschińč. Ale k prěnſhemu, Wy nježmecze ſo wjazc a nježmecze jehacž, ale dyrbieze pětci ſe mni hicž, pschetož hewak Wy teho liſtwa tak roſtſhaſeče, ſo Wam črjewa wotkuſha a to hnydom 7 na jedyn ras. K druhemu nježmecze wjazy jěſcž, hacž ſa džen dwójny taler běrnov abo kruſow abo jaſłów a ſolbaſtu k temu a wjecžor jeſko ſi po maſku khléba, rano paſ taler abo dwaj w krop muki. Hdyž wjazy ſjěcze, dha liſtwar roſeče, tak ſo Wam jatra roſcžiſcheči, a krawz Wam potom wjazy měru bracž njebudž, ale tjscher. To je moja rada, a hdyž na mne njepoſkuſhacže, dha naletu žanu ſokulu wjazy ſukacž njeſaſkyschie. Čjincze, ſchtož chzecze!

Jako bě tón bohacž tole cžitak, dha ſebi hížom naſajtra ſchlór- nje žalbowacž da a ſo na pucž poda, kaž běſche jemu lekar pschilaſa.

Prěni džen wón tak pomału džesche, ſo běſche ſměſhne na njeho hladacž, a wón bě tak wobužny, ſo kóždu wacžku ſatepta, kotruž na pucžu naděnje. Ale hížom na drugi a třecži džen ſo jemu ſdavše, ſo ptacžki ženje tak pětne ſpěwali njejšu, ſo ſo roža ženje tak blyſhčiſla njejšu a ſo ſo koſtrjanžy ženje tak rjenje w žicze módrili njejšu, a wſchě ludžo, kotrychž wón ſetka, tak luboſnje na njeho poſladowachu a wón na nich. A ſ kóždym ranjom, hdyž ſ korežny wuſtupi, hdyž bě pſchenozowač, běſche rjeſiſho, a wón ložiſho a čerſtwiſho ſtupaſche, a jako na wožomnatym dnju do město pschińdže, hdyž tón lekar bydlesche a naſajtra ſtanu, dha bě jemu tak derje, ſo rjekny: Da móhl tola tež drugi cjaſ wothkoreč, hacž runje nětko, hdyž mam pſched lekarja ſtupicž. Hdyž by jenož ſ najmjeňſha we wuſhomaj buncžalo, dha by tola něſchtu wopak bylo.

Jako k lekarzej pschińdže, jeho tón ſa ruku wſa a praji: Nětko mi hiſcheze jedyn ras tak prawje hľuboko a ſcheročko wupowiedaſe, tak ſi Waschej khoroſču ſteji. Ma to wón rjekny: Lubu knjeze, jec, džakowanu Bohu, wjazy khory njejšym; a jeli ſeže Wy tak ſtrowy, kaž ja, dha móžecze wjeſtoh bycz. A tón lekar na njeho tu a tam pomaſa a džesche: To je Wam dobrý duch radžit, ſo ſeže mojej radže poſkuſhny byli. Tón liſtwar je wotestač. Ale Wy macže wot njeho hiſcheze jeſka w brjuſche, teho dla dyrbieze ſaſo pěſhi domoj hicž a doma pětne drjewo rěſacž, ſo to nichtón njewidži, a nježmecze wjazy jěſcž, hacž Wam hľod napomina, ſo bychu ſo ſ tých jeſkow nowe liſtwar ſi wjewuſahnyli. Tak móžecze wjžoku ſtarobu dozpicž, pschiftaji tón lekar a ſměkotaſche ſo k temu. Ale tón bohacž wotmoſwi: Knies lekarjo, Wy ſeže mudra hľočka a ja Waſ derje roſgmu. A wón je potom po lekarjowej radže činiš a je 87 let, 4 měſazy a 10 dnjow ſtrowy a čerſtwy był, kaž rybicžka w rězy, a je temu lekarzej kóžde nowe ſéto 20 ſtotych poſblač a k temu hiſcheze wutrobne poſtrowjenje.

Swětne podawki.

Němske khějorſtwo. Budyske hamſke hetmanſtwo je wosjewi- ſo, ſo ſo nietko nichtón wjazy ſe ſwojim woſom, hdyž drugi wós ſetka, na lěvu ſtronu wuwinyč nježmě, tež ma ſo kóždy, kotrehož drugi wós pſchesčezhne, teho runje na prawy boł ſwinycž.

Starwizy (Standesbeamte) ſu w Sakskej nětko hížom ſ wjet- ſcha do ſwojeho ſaſtojſtwa ſapokaſani a ſe wſchěmi muſhymi papjerami wuhotowani, tak ſo móža ſwoje dželo 1. januara 1876 bjes ſadžewka ſapocžecž.

Bremſar Kretſchmer na lipſkodražbanskej želeſnicy bu 5. de- cembra ſ jeneho cjaha, ſ kotrymž bě do Lipſka pſchijet, zylo wot ſym prosty ſ woſa dele pufhejzeny a je potom w tamniſher hojeſni wumrječ, dokelž běſche ſmjercz pſchemjersný.

Na jenym do Čech wjedžazym pucžu a to w ležu pola

Oberschlanda bu 9. decembra 40letny tkałz Lijner s Kaisersvalda smiersnijenj namakany.

Kowarski Hofmann w Polcznizy je teho dla, dokelž hžom wjele lět w jenej a tej ſamej fabrizy džela, klébornu medaillu s napišmom „fa fwérnoſcž w džele“ doſtał.

Kral Albert a prynz Jurij ſtaj ſo 9. decembra do Barlina podało, ſo byſchtaj ſo po pschepröſchenju němſkeho khžora na hubertſtockſkej hońtwje wobdželiſo. Khžor ſam paſ ſaſymienja dla na hońtwje džel bracž njemožeshe, tola běſchtaj jeho woſebnaj hōſcej potom pola njeho na hońzinje.

W tych dnjach, hžej bě taſ jara ſhma a wulki ſnjeſ, džechu w žitawſkej stronje tſjo tkały wot domu prječ, ſo bychu ſwó i natkany płaſ do Warmſdorſa donjeſli. Pschi ſylnym ſněhovym mječzemu paſ, kž tehdv běſche, woni puć ſhubichu a buchu, doſko w ſněhu brodžiwſki, taſ mučzni, ſo dale njemóžachu a ſo do ſněha lehnychu. Maſajtra jich njedaloko Warmſdorſa smiersnijenych namakachu a jedyn pschi druhim ležeſche.

S Barlina pižaja, ſo drje wſchelake nowe ſakony, kotrej bychu ſo woſebje po woli wjercha Biſmarka wurađicž měli, wot rajchſtaga ſa dobre ſpoſnate njebudža, dokelž ſu taſ njeaſnje ſeftajente, ſo móže kózdy, kž ſawnje ryeži abo něſhto cžiſhcečez da, jara lohko do cžežkeje ſchraſy ſapamyež. Hacž runje ma wjerch Biſmark w rajchſtagu hewaſ pschezo wulku mjeſtčinu ſa ſebje, dha w naſtupanju, runje naſpomnjenym, tola wjerch ſa ſapozlanzow pschezi wo njemu hloſowaſche.

Na twjerdziſſne w Glažu je ſańdženy týdženj jedyn wojak, kž na ſtraži (wasche) ſtejeſche, smiersnij.

Austria. We wienskim rajchſrathu, to rěka, w ſhromadnym ſejmije tych awſtriskich krajow, kž tu ſtronu rěki Litawu leža, je w tu khwilu wjele ſkórbow na to ſklyſhceč, ſo pscheſupſtwo a wiſtowanje njeńdže, ſo maja rjemieſnizy mało ſaſkužby a ſo ratarjo njewjedža, ſwotkal bychu pjeniſty ſa ſwoje potrjeby doſtačz móhli. A dokelž ničtón taſ prawje wopſchijecž njemože, ſhoto je wina na tajkim hubjenſtwje, dha nětko wſchu winu na ministerſtwo ſuwaja a to ſamo tajž ſapozlanz cžinja, kotsiž hewaſ wſcho ſa dobre ſpoſnawachu, ſhotož miniftrjo cžinjachu.

Awſtriski khžor je rniſkemu khžorej rjad Marie Theresije ſpožcił a je jemu jón awſtriski arzylwójwoda Albrecht w Petersburgu pschepodał.

Ruſijska. My ſmih hžom týdženja na to ſpomnili, ſo je ruſki khžor na ſwjedžen ſwjatojurjoweho rjada (ordena) dweju woſebneju rycerjow tuteho rjada do Petersburga pschepröſyl, mjenujzny pruſkeho prynza Karle Biedricha a awſtriskeho arzylwójwodu Albrechta. Pschi hoſcinię, kotaž běſche jimaj k cžecži wuhotowana, ruſki khžor ſlawu na němiſkeho a awſtriskeho khžora wunjeſe, prajzy, ſo kž mó, taſ tež wonaj wěſče twjerdze na to džerjitat, ſo by měr a poſo na ſwěcze wostal. Wobaj jeho hoſczej w ſwojich ſlawach, na ruſkeho khžora wunjeſených, tež tajku myſličku wuprajſhctaj.

Franzowska. W tu khwilu ſo wot franzowskeho ſejma ſapozlanz ſojeje komory wuſwoleja. To paſ jara po mału dže, dokelž dyrbí tón, kotaž mohl ſapozlanz byč, khětro wjele hloſow doſtačz. To paſ je cžejko, dokelž bjes ſobuſtawami ſejma wulka njepſchejenoſcž knježi.

Bosnijska a Herzegowina. Wójnskeho ſutkowanja nětko wjele njeje, dokelž wulke ſněhi a ſtajne hroſne wjedro to taſ derje Turka m̄až tež ſchecžianam ſadžewaja.

Ze Serbow.

S Budýſhina. Tudy je ſo ſańdženu ſobotu 11. decembra wječzor wokoło 9 hodžinow wot dweju wojaſow hroſny ſutk ſtaſ. Mjenujzny domjaza džowka jeneho tudomneho měſchczana a jedyn mlody člowjek běſchtaj na ſodže jefdžiloj a džechtaj domoj. Na puću džyschtaj wonaj jenu ſwójbu bliſko taſ mjenowaneho „ſcharfenſtega“ wophtacž, ale buſchtaj ſedý 100 kročel wot wobydlenja teje ſameje njejabžy wot dweju wojaſow nadpanjenaj. Ta knježna bu na ſemju cžiſhnenja, ſo nohomaj teptana a ſ težakom 8 kročž do hlowy ranjena; teho runja bu tón mlody člowjek wjazy kročž do hlowy rubnjeny. Na to džechtaj taj wojaſaj ſwoju ſtronu, teju ranjeneju ležo wotajſchi. Tón mlodženž po khwili ſažo k ſebi pschińdze a w bliſtich domach pomož pytaſche. Tu holežku ſu potom k jeje starschimaj donjeſli a ſo prascha, hacž pschi ſiřenjenju wofstanje. Čežo dla ſtaj taj wojaſaj tajki nadpad ſežniſloj a taſ rektaj, njeje ſnate.

F.

— Tudomny hodoñny hermanſ ſapocžina ſo dženſha ſobotu 18. decembra a ſkónči ſo 24. t. m.

S poſa. Vjes luđom je to měnjenje a ta bojoſcž roſſchěrjena, jako bychu po nowym lě cže žane zyrkwinie ſkyczenja abo wěrowanja wjazy byč ſje ſneſmèle. To paſ je zyle wopacžna myſl: zyrkwinie ſkyczenja wofstanu kaž hdy předy, a zyrkwinie wěrowanje budže tež dale džeržane, hdyž je předy ſeňtva pola ſtavnika wobſanknjenia. Po tajkim w naſtupanju ſkyczenizow ſo zyle nicžo njeſchéměni a w naſtupanju wěrowanjow jenož to, ſo ma ſo předy zyrkwinieho wěrowanja wobſanknjenje ſeňtvy pola ſtavnika (Standesbeamte) ſtač.

S Wjerleczina. Maſcha zyrkwinia rada je knjeſa Kubizu, dotalneho duchowneho we Kutach, ſa tudomneho noweho fararja wuſwoliſa.

S Rakęz. Tudy je 11. decembra rano w 6 hodžinach woheń w knježej roſtlinární (Gewächshaus) wudyril a tule, kaž tež pôdlansku mlokoru pinzu ſapaliſ. Dokelž paſ bě pomož bóry ſe ruzy, dha ſo wot wóhnja jenož tſečha wobſkodži a kruch wjercha.

S Džěžnikez. Tudomna gmejna je temu 15 markow myta wuſtajila, kž jej teho k naſvědženju da, kž je na budýſko-wjerleczinskej dróſy wondano někotre tam ſtejaze jablonje podklamał.

S Džiwočiž. Pschi ludicženju 1. decembra t. I. je ſo tudy naſlicžko: 23 hſopodařtow, 54 muſkich, 59 žónſkich, 92 Sſerbow a 21 Němzow. W Małej Vorſečzi: 24 hſopodařtow, 71 muſkich, 67 žónſkich, 96 Sſerbow a 42 Němzow. W Braskowje hornokužiſſeje ſtrony: 13 hſopodařtow, 25 muſkich, 24 žónſkich, 47 Sſerbow a 2 Němzaj. W Braskowje miſhonkeje ſtrony: 5 hſopodařtow, 9 muſkich, 11 žónſkich, 8 Sſerbow a 12 Němzow. Po tajkim je w tychle wſach do hromady 65 hſopodařtow, 159 muſkich, 161 žónſkich, 243 Sſerbow a 77 Němzow. Wſichy ſu evangeliſtoluthersky hacž do jeneho, kž je katholſki.

S* Še Sarježa. Ludicženje džen 1. decembra dawaſche tudy ſlědowazý wunoſk: muſkich 65, žónſkich 80, ženjených 55, nježenjených 78, ſwudowjených 11 a dželených 1. Po wěrywſnacžu 131 evangeliſtich a 14 katholſtich, 130 Sſerbow a 15 Němzow. W hromadze 145 woſobow.

•

Na
row njebo knjesa Wehle,
ryczerublerja nad Néczinom.

Hdyž našch knjess Sbóžnik hischče tudý
Po našchnej semi khodžesche,
Kaž eželine, tak duchowne bludy
Wón bóiszy hnydom hojčche,
Sso wnežený joh' woprascha:
Schto je najwjetšha pšchilaſnja?

Sslych, praji Knjess, wot horka deſe
Wschak jeno israelski Boh
Wschu dobrotu eži i hnady ſezele,
Duž lubuj jeho wysche wſchoh';
Tež njeſabudž na bližičeho,
Mej lubo joh', kaž ſebje ſo.

To temu piſmawuczenemu
Sso ſdachne prawje khvalobne,
Tež ſhoni wón we pſchirunanju,
Schto bližichemu je pſchistojne:
„Eži, ſo ty khudoh' ſranjenoh'
Njewobenidžej, ſmil nad nim ſo.“

Na ſmilnoſci ſo dopokaze,
Schto ſwojoh' bližichoh' lubo ma,
Na Samaritſkoh' hladacž kaže
Eži ſlomo naſchoh' Sbóžnika,
Kiž praji: dži ſwój pucž a eži
Tež teho runja potriebnym.

Slaj runje je ſo jedyn minył,
Kiž tole k wutrobje ſej wa,
So njeby ſ nim joh' pomjat ſhinył,
— Boh' njebe dał jom' džecžatka —
Ežaž žiwenja je hromadžik,
Wy khudoh' khoroh' polozil.

Slaj, runje je ſo Wehla minył,
Tón njebo knjess na Néczini,
Wón je we testamencze ſežinił,
So khudym ludžom w khoroszczi
Sso pomhacž ma, a mandželska
Je k temu hamjeń prajka.

Móhl rjez, wſho ſtwoje ſamóženje
We tolieriach ſto tawſyntow,
Mla ſ danje nałožicž ſo rjenje
Na khudych w ežazu khoroszcziow
Sa woſhadu we Bukezach
A tež we Hornych Lužicach.

Duž ſrjaduij tajkoh' Lužicžana
Sso pěnje ſyla Lužiza,
Ssyn rěko tajkoh' kſteſčijana
Vjes bohatym pvtynla;
Wy pak, wy khori w khudobje
Djak Bohu dajeje woſhebje.

Boh' pak tón ſpožečeře wſchego dara,
Kiž naſh kaž džecži lubuje,
A ſmilnoſci, kiž ſo radu ſtara,
Sa bližichoh' luboſci wopruije.
Placz Wehlijomaj w njebežach,
Schtož ežinachu na Lužicach.

Pſchispomnjenje. Sa naſchich studentow ja pſchispomnju, ſo ſtaj Wehli njebo knjess a knjeni (pſchetož wona je tež njeſto poſdžiſho wumrjela), tež 4000 toleř, kiž maja ſo wot budyskeho kr. pobyl?

hetmanſtwa ſarjadowacž, k temu woſkaſaloj, ſo byſchtaj ſ teje danje dwaj studentaj lětne kóždy 100 tl. tſi lěta poſpochi doſtaſo, a ſo maja tajki ſtipendium doſtaſo ſtudenci (ſ wopſhnom w počinkach I.) a) ſ krejneho pſcheczelſtwa Wehli, abo Izraelz ſwojby (to běſche ſtjenje ſwojne mjeno, b) ſ bukečanſteje woſhadu abo, hdyž ſ teje njeſton njeſtuduje, c) ſ zykleje Lužizy. Sſerbja abo Němcy, to je wſho jene.

Schtóž chze wuſtajenja njebo knjesa Wehle a jeho mandželskeje podrobnitskho narjedžicž, tón ſo napraſhuj pola knjesa pſchekupza ſakuba w Budyschinje, kiž ma poſnomoz a poručnoſć, ſpomnjenie ſamoženje ſarjadowacž a na nim roſkaſowacž. Wón je ſ zyła tež dobrý pſcheczel naſchich Sſerbow.

Dr. R. we W.

P r i l o p k.

* Barolódž „Deutschland“, kotaž je ſo wónano roſraſyla, bě w Jendželskej twarjenia a je nimale 300,000 toleř kſhoshtowaſa.

* Njedaloko Meža 6. decembra jena lokomobile, ſ kotrejž mloczachu, roſbuchny, pſchi ežimž bu wobſedžer ſubla, hdyž ta maſchina dželasche, na měſcze ſaraženy, ſchtyrjo dželacžerjo buchu mjenje abo bole ranjeni.

* W Liegnitz ſtaj ſo wónano dwaj zuſaj pſchekupzaj, kotaž běſchtaj tam wupſchedawanje wotewriſo, w ſwojim woſydenju ſaduſyloj. Dokelž běſchtaj rolu, ſ kotrejž kur ſ khaſlow ſtupa, předy ſaſunyloj, hacž bě ſo ſamjente wuhlo wupaliko, dha je dym potom do jſtivý wuſtupil a jeju moril.

* Město Kamejñ ma nětko 6785, Halschtrow 1293 a Počžniža 2859 wobydlerow. Žitava ma jich 20,248 a Lubij 6257.

* W někotrych ſtronach Galizije je tajka muſa wo pizu, ſo burja jeneho konja ſa ſchěſnak pſchedawaja a jeho tola njeſton kupicž nochze. S kruwami a wołami tež lepje njeje, pſchetož ſa tajke, kotrež pſched někotrym čaſom 30 a 40 ſchěſnakow kſhoshtowachu, nětko ani ſa 3 abo 4 ſchěſnakow wotvycé njemoža.

* Wobſchkođena lódz „Mofel“ hodži ſo ſaſho porjedžicž, tak ſo budže drje ſa někotre měžazy ſ nowa po morju jeſdžicž móz. Wona ſluſcha towarſtwu „Norddeutscher Lloyd.“ — Temu ſamemu towarſtwu ſluſcha tež wulka lódz „Deutschland“, kotaž je ſo wónano bliſko jendželskeho brjoha roſraſyla. Pſchi tym je 60 člowjefow wo žiwenje pſchiscklo, kotrež běchu na pucžu do Ameriki.

* W Lipſku je ſo 11. decembra ſtudent Richard S. ſe S. ſam ſatſelit; czechu dla? to ſnate njeje.

* W Petersburgu je ſo 7. decembra ſudniſke jednanje pſchecziwo ſupzej Owižjanikowej pſched pſchisckym ſudom ſapoczało. Wobſkorženemu, kiž ma něhdže 10 millionow toleř ſamoženja, wium dawaja, ſo je dweju ſwojich ſaſtojnifikow k temu narječaſ, ſo byſchtaj jedyn parny mlyn kiž, je ſa 800,000 rublow ſawěſčený, běſche Owižjanikow wot ſupza Kokorjewa wotnajaſ a wón tam wſho žito mlějeſche kotrež mějeſche po kontraktu ſa rukje wójsko wobſtaracž. Pſchi nětzjich ſitnych plaežiach pač wón wjele ſchkođowacše a ſo by ſo tajkeho dalscheho ſchkođowanja ſminył, dha wón tón mlyn wotpali. Wón je ſebi tjočh ryežnikow wubraſ, kiž maja jemu pſched ſudom pomhacž, a kóždy doſtanie ſa to 100,000 toleř. Sſwědkow je wſho do hromadu 118.

* Blisko Neapla (w Italijsi) mějachu 6. decembra ſemjerženje, kotrež je w mětomaj Roco a Rocano někotre twarjenja powaſilo, pſchi ežimž ſu někotři člowjekojo wo žiwenje pſchisckli.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Šsy dha lětža tež na delanskej fermujiſhi

Mots Tunka. To ho wę!

H. D. Schto dha bę tam noweho?

M. T. Herzyn tam bęchu.

H. D. To tola nicžo noweho njeje.

M. T. To drje niz, ale to bęsche neschto noweho, so jedyn herz domoj trjechicž njemózesche.

H. D. Kak dha to?

M. T. No, jako bę fermuscha skončena, jedyn herz borsy

domoj džesche, sa nim ho potom tež druzi herzy na dompuć po- dachu a hdyž do jeho wobydlenja pschińdzechu, dha tam wón njebe. Duž jeho žona džesche jeho phtacž. A hdje wón bę? Hm, wón se kužodowej džowęzicžku w kheži stejesche.

H. D. Hlaj, dha je ju knadž domoj pschewodžaš.

M. T. Ach, to njech wón pěknje młodym hólzam sawostaji; ženjemy herz ma runy pucj t kwojej žonje domoj hicž a mlode holzy na pokojo wostajicž.

Moja hodowna bud'a

steji bliško měschčanskeje haptysi.

P. Michaelis,

fruhwjasarňa a galanterijowa pschedawarnja
w Budyschinje
na jerjowej haſy 266.

NB. Moje hodowne wupschedawanje bjes tym w mojich
fhlamach bjes sadžewka dale dže.

Schtryzle

w 3 sortach a po wschelakich płaczisnach, bjes nimi ff. mandlowe a citronatorowe
schtryzle, kaž tež wskę družiny

poprjanzow

t wupršchenju božedějczowych schtomikow porucza
butro- a zokoropjekarnja

G. Gustav Gießner i napschecja kaseru.

Poliklinika sa khudych wusribednych pola stabslekarja Dr. Lindnera
na bohatej haſy 91 po 1 ſchode. K ryczam
ſchtrwörte} ſobotu } dopoldnia wot 11—12 hodzinow.

Wystajenje biblijskich scenow.

Cžescženym Sserbam Budyschina a wokolnoſcje t namjedzenja dawam, so moja wu-
stajenja biblijskich podawkow sa nětčiſhi hodowym časb se wschelakimi ponowjenymi ſzenami
na tudomnej kupnižy w 2. poſthodze wot prénjego ſwiateho dnia kóždy džen t dobrocživemu
wobhladowanju hotowa steji.

Wotenvrena njedzeli a ſwiate dny wot 4—9, wſchedny džen wot 6—8 hodzinow.
Gastup ſa parſchonu 25 np., džecži 10 np.

K prawje bohatemu wophytowanju pscheproſhaje

R. Jäger.

Moja hodowna wuſtajenja

kóžanhých a galanterijowych tworow, potriebow ſa pižanie a zejchowanje, wureſa-
nych drjewianyh tworow, marmorowych a alabastrowych węzow, džecžazých hraj-
kow, wobrasowych knížkow a tajkich liſtnow, modellirkartonow atd. ſo porucza
we wulkim wubjerku a po najtuniszych płaczisnach.

F. W. Pöhl priedyh J. Venettisch
na ſwontnej lawſkej haſy 838 bliško wudawarni Serb. Now.

30 markow

sapkaču temu, tiz teho werojatne dopokaže,
tiz mi w mojich, pola Rjeſdaschez ležazých
kerkach božedějczowe ſchomiki wureſuje.

Korla König w Koblize h.

Sańdženu ſobotu bu jedyn pschedějczeg-
nik (Regenschirm) hjes Čzelchowom a Bre-
synzy ſhubjene. Sprawny namakač chzik jón
ſa pschihodne myto we wudawarni Serb.
Now. wotedacz.

Šukniane ſtupnje a ſukniane toſle

porucza najtunischo
Richard Rincke
na bohatej haſy 70.

Kožowaný ſtwjelzowy len
kupuje po kóždej dželbje mechanika dželo-
pschedownja w ſajnizach.

K hodam

porucza **zotor mléčn**
punkt po 46, 48, 50 np.,
róžnki
punkt po 50, 52, 54 np.,
mandle, ſkódky a hórky,
punkt po 100—110 np.,
wſchelake torjenje,
čerstwie toležene,
citronowy a torjeniſti woltj atd.

Richard Müller
na bohatej haſy.

Aukzia.

Dutſje njedzeli jako 19. decembra
popołdnju wot 2 hodzinow budž ſo
w koreźmje w Letonju wſchelake węz
ſe ſawostajenſtwa, jako möble, loža, po-
bleſeža, ſchaty, draſta atd. ſa hotowe
pijenjesh na pschedadzowanje pschedawacž.

Wježne grždhy tam.

Pntaja ſo t nowemu lětu dwaj
konjazaj a wolaſaz w o-
tręžkaj na ryczeturku w Ratajezach;
ſa poſleňſchemu moža tež starschi ludžo ſastupicž.

Bóndzelu 20. decembra popołdnju wot 3
hodzinow budž hisčče **młode piwo late**
w piwari we Wuježku pod Čornebohom.

Ajnowsche brunopiwiowe droždje
porucza t prijodſtejazym hodam
F. W. Thiemann
na mjaſowym torh oshežu.

Skład czaśników wot J. G. Schneidera

na śnitskomnej lawskiej haſy, pôdla tórmu.

Wulki wubjerk w schéch družinow czaśników (segerjow) po najtunischiach placzisnach.

Zenož derje wotczechnjene czašniki ſo pod twjerdyh rukowanjom pſchedawaja.

S dobowm poruczam prawdziwe ſlēborne rječaſti, prawdziwe talmiſločane rječaſti a posločane rječaſti we wulkim wubjerku, teho runja prawdziwe ſkote rječaſti, medailloň a kluczki.

Gewak pſchiſpominam, ſo ſym herbskeje rycze mózny.

Fabrika pućowanskeje potrjeby a fožanych tworow R. A. Benedict

na lawſtich hřebjach 688 pôdla wudawarnje Serbskich Nowinow porucza ſwoj bohath ſkład pućowanskich koſtrow ſa muſtich a žónske we wschéch wulkoſczach, pućowanske toſche, knjenjaze taſche, ſchulſte ranzki, ſchorzuchi ſa knjenje a džeczi, porteſeuille atd. we wulkim wubjerku. Tunje ale twjerde placzisny.

Pſchepołożenje wobydlenja a pſchedawarnje.

Czeſczenym ſſerbam ja ſ tuthm najpodwołniſcho ſ navjedzenju da-ram, ſo ſym ſwoje wobydlenje a pſchedawarnju ſ garbarskeje haſy čzo. 390 na

ſwonkownu lawſku haſu čzo. 795

pſchepołożil a poruczam pſchi tym ſwoj wulki wubjerk
mužazeje a hóležezeje draſty
po najtunischiach placzisnach.

Woſebje ja na mój wulki ſkład tunich noschenych mantlow ſedzne činju.

J. Scholta.

Sahojenje ſlepocſe, po najwěſcihiem, bjesboſoñym a bjes- operirowanych. Wozjolek Dr. K. Weller sen. w Draždjanach (Victoriastraße 4.)

Czeſczenym wobydlerjam Budyschina a woſkolnoſeje dowolam ſebi najpodwołniſho woſjewicž, ſo budje mój ſkład platu a bliđoſhatoweje potrjeby ſamſneje fabriki na ſerbſkej haſy čzo. 10 ſ prjódſtejazym hodam jako wot 18. hacž ſobu 24. decembra kóždý džen wotewrjeny.

Wo dobrocy iwe wobledzbowanje proſy
A. Rätza, i Wjeleczina.

August Grünner
ma ſtajnje wubjerk tworow, w placzisnje ponižených, jako klejdowý ſtoſhy, mantle, jakety, bukſkiny, ru-
biſhczia atd. na pſchedan.

Glöcknerſka žalba) je imje po krótkim čaſzu a to po nałożenju 6 ſchachtliczkow teje ſameje wot hámorrhodialnych ſuegkow kaž wot wulkich ſulow na rukomaj, hdež bě wſha pomoz podarmo, ſahojka. Za ju teho dla wſchém tak czerpjazym jako woſebje ho-
jazu pornczam.

W Lipſku, ſchletterplaß 12, II.
Gustav Dresa.

*) Pravobživa Glöcknerſka czechita a hojaza žalba (žadyn tajny ſredk) ma na ſchachtliczby (**M. RINGELHARDT**) ſchtempel je wot najwyſchich medicinaliſkich ſaſtojn-ſtwow pruhowana a poruczena pſche: wič, drjenje, ſatly, liſhawn, kurjaze woka, wosabjenje, pſche wſchē wotewrjene, roſdžajdmue, roſdželomue, wosabite, wopalene czerpyenja, bolaze leženje, ſahorjenja, ſaczeklisuu atd. a je ſo pſchi wſchitich tyčle khorhoſczach pſches ſwoju ſpěchnu, wěstu hojazu móz na najlepje dopokala.

Dostacž w ſchachtlaſh po 25 np. w bu-
dyſkomaj haptykomaj, kaž tež w haptykach w Biskopizach, Raſezach, Schérachowje, Hirsch-ſeloze, Bjernac̄zizach, Woſtronzu, Herrnhucze, Neugersdorſje, Groſſchönawje, Nowoſalzu, Seifhennersdorſje a w fabrizy w Goſliſu pola Lipſka.

NB. Warnowanje. Czeſczenu publiku woſebje na to ſedzbu cimimy, ſtveru na horni ſchtempel ſedzbowacž, dokež Glöckner-ſku žalbu w nowſhim čaſzu falschuja.

Suſhu brunizu
wſchéch družinow poruczataj
Julius Liebſcher a Miersch
w Kchwac̄zach.

Kedžbu!
Ssobotu, 18. a wtutoru, 21. decembra
młode piwo.
Krügel, piwarſki miſchtr
w Trjebeńzach.

Wulki wubjerk
lampow a blachowych tworow
najtunischo porucza
Gustav Lehmann, klempnář
pſchi nowej měſtečanskej ſchuli.

Rheinske wloſke worjedi
polne a ſlodek w jadrje, doſta a porucza
we wulkej dželbje
J. G. F. Niecksch.

taž tež wſchē družin ſlodičich palenzow mój
knjeſam ratarjam a ſahopſchedawarjam w
dobrzej tworje najtunischo poruczamoj.
Ginzel & Ritscher,
na ſtronknej lawſkej haſy a
na wulkej bratrowſkej haſy.

Žitný palenž,

Hodownu wustajeńzu mojich knihiwjasarskich a galanterijowych tworow szym wotewril a wona wschitkim, kotlik nje wopytaja, wulki wubjerk najtunisich a najpěknich hodowych darow poskicja.

P. Michaelis

na jerjowej haſy 266 w przedawſhim domje klobukarja Unger a.

■ ■ ■ Wuměnjenje nakupjenych tworow ſo tež po hodzoch naſtwolniſcho stanje.
S dobom porucžam ſo tež k dobremu a tunjemu knihiwjasanju, teho runja tež poředzenje starých ſwiaſtow wobſtaram.

Maſchczanska haptvka w Budyschinje. Max Schünemann.

Oldenburgski mlokoſkotny polver, paketik	1 marku	25	np.
ſchwajzarſki mlokoſkotny a wuzitkowy polver	— " "	50	"
koloſkotny polver ſa konje	— " "	50	"
Bely bróſſhaft, bleſchka 50 np. a 75 np.			
ſenčlomjedowy extract, bleſchka	— " "	75	"
frejcziſczaze pille, ſchachtla	— " "	25	"
bajerſki bróſtowhy ſłodozokor, po	— " "	25	"
Koncentrirowany nervyſylniſazy spiritus, bleſchka	— " "	50	"
reſtituzionski fluid, bleſchka	1	50	"
Universalny ranopleſtr, kruch po	— " "	20	"
mohrenthalſki hojažy a czehnjazy pleſtr, ſchachtla	— " "	15	"
tinktura psche woſabenje, bleſchka	— " "	50	"
loſchwitzki balsam, buſchkej	— " "	18	"
Aromatiſka wičzua wota, paketik 80 np. a 50 np.			
papjera psche wičz, ročka	— " "	25	"

Rosaje kóžki, naſymniki, ſajecže, tkhōrjowe, mordarjowe (funjaze) a liſtce ſe kopeje po najwyſhich placzinhach

Heinrich Ranga
w Budyschinje pſchi herbskej katholſkej zyrkwi.

Epilepsiju

(padazu khoroſcz) hoji listne ſpecialny lekar Dr. Killisch w Draždjanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (poředny w Berlinie). Sahojenja po ſtad!

Lampertowhy blaſwny balsam psche
wiež ſo hižom nimale 100 lēt nałožuje psche rheumatismus —
bolazu wiež — drjenje w ſtarach — bol
w plezach — kribjetbolenje atd. — Se ſnatnym ſelenym wułozowanjom doſtač ſa 1
a 2 maržy we wiſchek haptvkach Šafkeje.

Wopilſtwo
Bo pſches moj wunamkany, ſtrowoſci ijeſchidony ſredk, ſ wiedzenja khoreho doſpolnje ſahoji, ſtož doſtate džakne piſhma wopokaſaja. Tola ſedžbuj kóždy ſweru na moje mjeno, dokelž w nowſhim ludžo tež ſredni wułhwalaſja, tiz ničzo njeponhaja. Wobročje ſo ſ doverjeniom na „Chemiker Beckmann in Guben N/L.“

Redžbu!
Na naſchich brunizowych podkopach ſu wiſchelake družinu zile buheje brunizhy pſches naſchego wiſchego ſteigera Herzoga doſtač.

Neue Hoffnungſ-Grube
w Ahwaczizech.
Budyska fuſkowa fabrika a
čhumichtny mlyn
poředny G. O. C. Mörbitz.

Saſche droždje
najlepszej dobroſeze k hodam wiſchednje čerſteve porucžataj
Ginzel & Ritscher.

Hodowne wupſchedawanje.

So bych ſwoj wulki ſkład ſymſkich nadwoblekarjow wurumowaſ, ſzym je na wupſchedawanje ſtajſt a piſchedawam ejezke double-nadwoblekarje ſa 6 tl. a drožcho, zyle ejezke double-nadwoblekarje ſa 8—10 tl., ſi pluſchom podſchite ſa 9½ tl., pětne ſtokonejowej nadwoblekarje 12½ tl. a drožcho a ja ejeſczenych ſerbow na tule ſpodobnu ſkładnoſę ſedžnych ežinu.

Wiſche teho porucžam wulki wubjerk hólčaznyh wobleczenjow a nadwoblekarjow, iſlaſrokow, joppn, atd. po jara tunich placzinhach.

Še ſechiczu drasty po mérje ja moj bohaty ſkład wiſchelakich tkaninow najlepiej porucžam a wiſche ſkajanja k ſpoſojnoſci wobſtaram.

S poczeczowanjom

Gustav Pinthus

na torhoſteju ſi napſhceja hlowneje ſtraže.

Wulki dželbu mužazhych eachenezow, kaž tež rubiſchka na hlowu a wokoło ſchije piſchedawa, ſo by ſi nimi wurumowaſ, niže poſtajenych placzinhow.

na jerjowej haſy čo.

269

95

Emil Wehrle.

na jerjowej haſy čo.

269

95

Ekanih sa draſčinu (klejdu), lama, wolmjanie a židzane rubiſchka porucža we wulkim wubjerku a po najtunischiſch placziſnach

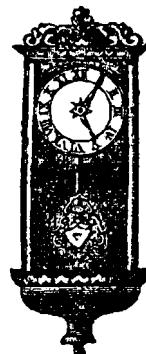
Eduard Hartmann na ſmutskej lawſkej haſy.

Lekarſke wopisno wo Paul Kneiſelowej wloſkoweje tintury.

Po doſtađnym wědomnoſtnym pruhowanju horneje tintury dyrbju ja pſchipoſnacze, fotrež je ſo jej wot lekarjow a konſumentow doſtało, zyle ſa prawo ipoſnacze, a wěru ja, ſo je ſ tutym wubjernym wloſkowym ſredkom problem roſwiaſany, hubjeny wloſkowy ſrost i nowa požylnicz, haſ pſehac̄ſtwo woſtronicz, jeli kchochki zyle wotemrjelo njejſu. Mi neje žadyn wloſkowy ſredk inat, w kotrymž ſu tak dobre a ſlukowaze wutki w tak bohatej mérje ſjenoczenie, kaž w teſle tintury, a móžu tu ſamu niž jeno jako wjele dokonazy, ſpomožny, pſchi tym zyle njeſchłodny ſredk pſche wſchitke czeryjenja wloſkow a hlo- wjazje kože, ale tež jako zyle wohebny a ſpodoſny ſredk k ſdzerzenju a porjenſchenju wloſkoweho ſroſta najlepje porucžicz, ſtož ſo tudy po pſchipuſchnoſci a prawdze ſtarwa. Dr. Joh. Müller, medizinalski radziec̄zel w Berlinje. — Denic̄zki ſkład teſle tintury ma w Budyschinje Heinr. Jus, Linck w bleſchach po 1, 2 a 3 markach.

Gustav Joachim, atelier ſa thumſchtne ſubowe opera-
zije, plombirowanie, cziszczenje, ſa-
hnacze ſubhboleńja atd., w Budyschinje, na ſmutskej lawſkej haſy 120.
K ryczam wot 8 do 6 hodzinow.

Stajnjetrajaſy ſkład tworow, w placziſnje
jara ponizenhch. **Jan Jurij Pahn**
na torhoschezu podla hlowneje ſtraže.

Balduin Scholta, czaſnikar, w Budyschinje na Haſic hasy (Goschwitz) 700.

Pſches tunje nutſkupowanje je mi možno, cylindrowe czaſ-
niki [ſegerje] wot 5 toler a antröwe czaſniki wot 8 toler czaſ-
cejo pod dwelétnym rukowanjom pſchedawac̄; dale porucžam ſapo-
bohaty ſkład hraſadłow, regulatorow, woblikowych czaſnikow,
lokuſiſtich czaſnikow, ſchwarzvaldſtich ſejenowych czaſnikow, czaſnikowych ſlebornych a tal-
miſloczanych rječaſtow po najtunischiſch placziſnach.

Porudzenja ſo pod rukowanjom a po pſhilubjeniom ſprawneho džela wobstaraja.

S poczeſczowanjom

Balduin Scholta (Scholze) czaſnikar.

K hodam

porucžam ſ tutym naſpodwoſniſho a po najtunischiſch placziſnach

najlepſhu pſcheinic̄znu muſku

a to:	Kaifer-Auszug	00,	mérzu (haſti)	po 13 nſl.,
	Griesler-Auszug	0,	:	po 12 :
	zaltowu muſku	I,	:	po 11 :
	Bädermundmehl	III,	:	po 10 :

w Budyschinje.

A. Krüger
na hornejerſkej haſy a w butrowej haſy.

Rosaze kóžki

kaž tež wſchitke družiny njeharowarých ſožow
kujuje po najwyſhiſch placziſnach

Gustav Nauka

na garbarſkej haſy čo. 426.

Rubiſcheža

we wulkim wubjertku pala Ernst Peſa na
žitnych wiſach 603, jako lama-rubiſcheža a
to hladke ſmuhat, broſchiowane a farriro-
wane.

Schuſka 20 nſl, a drožcho, w duzentach
tunſho.

Plaidy 6/4, 7/4, 8/4 a 12/4 rjany
nowe muſtry ſchuſka wot 7 1/2 nſl.
haſz 1 tl. 10 nſl.

Schawle we wſchich móžnych mu-
ſtrach, ſchuſko 28 np. a drožho. duzentach

Cachenez, cziszczežidzane, 1 1/2 tl. —
3 1/2 tl. tuniſch o.
= polžidzane 15—30 nſl.
= wolmjanie, 15—85 nſl.

porucža czeszczenym Szerbam jako pſchipoſnacze
dary Ernst Peſa na žitnych wiſach 603.

Koſchle,
chemiſetty,
fhornarje,
manschetth,
ſchlipſy a
fhrawath
porucža

ſa džec̄zi,
muſtich a žonſte.

ſchatowa fabrika

Julius Lange

w Budyschinje
na lawſkich hrjebjach.

Tunje
placziſny.

Skafanja ſchatow po mérje abo po muſtru
zo najlepje wobstaraja.

Ratarjam,

toſiſz džedža wo doſtađu ležomnoſcزو a
ratarſkiſh wobſtejenjach w krajinje Kanſas
(w połnoznej Ameriſz) njeſto naſhonicz, tym
na požadanie jenu kniſtu, tole wukladowazu,
po poſcze franko poſczele „Julius Simon,
Hamburg, Admiralitätsstraße No. 15.”

August Schönke, kuhiwjasarnja sklamami na butrowej (hauensteinskej) haſy

porucza swój bohaty skład ſerbſkich a němſkich ſpěwarſkich knihi ſe ſomoczanym a fozanym ſwiaſtom, biblije, modlerske, ſchulſke a pižne knihi, konta- a pschefupſte knihi, knjenjaze toſche, cigarowe etuije, fotografiſke a pižne albumy, wulki wubjerk wobraſowych kniſkow a hraſkow, wſchę družinę fotografiowych woblikow, ſbožopschejerſke khartki, kmotſjaze liſty, wobraſy, pižne papery, protyki atd. — Saſopſchedawarjo doſtanu dožahazy rabatt.

Friedrich Braun w Budyschinje

na bohatej haſy ſ napshecza poſta

porucza wſchę pječne twory w najlepſchej dobroſci po najtunischiach placziſnach.

Winowe khlamy Frdr. Braun

w Budyschinje

poruczeja swój najlepje a najdoſpolniſcho ſrijadowany ſkład wſchę družinow wina, rumu, cognaca, araca a punſchowych eſenzoſ. Najſprawniſche poſluženje, najtunische placziſny.

Wſchę družinę jednorých a dwójnych valenzow, prawdziwy ſtarý žitny valenz, najlepſche liqueury, jednore fiſalo, winowe a eſtragonowe fiſalo, porucza najtunischo
deſtillazia a kihalowa fabrika Fr. Braun.

Najlepſchu bayersku ſchmalzbutteru, czerſtwu ſchleſyñsku a bayersku butteru, najlepſchu parnu pscheńcznu muku, najlepſche czerſtwie ſuſhe drozdze, franzowſke a rheinske wloſke worjehi, turkowſke ſuſhene ſlowki
porucza ſara tunjo

Friedr. Braun.

Wulki wubjerk hotowych nadwoblekarjow ſ floconeja, ratineja, eſkima a double, zjle wobleženja, ſtlaſtroki, ſomoczane a oſtrachanowe lažy, taž tež hólčazu draſtu porucza po wſchomóžno tunich placziſnach

Adolf Weiß, trawſki miſchtur
w Budyschinje na bohatej haſy

Swojich zastojnskich bratrow přeproſuje k rozpoſmjeću přichodnych zastojnskich přeměnjenow a k docepiu nuzneje přezjenosće w jich nałożenju na přichodnu póndzelu, 20. decb. dopołdnja džesačich do hoſćenca złoteho ſlónca w Budyschinje

H. Imiš, předs. serbk. prěd. k.

Čeſkiček Smolerjež ſuhičiſtejeſterne w mačičiſtym domje w Budyschinje.

Dybſacžne rubiſchka (ſchnoptuchi)
židzane, ſchtuku 25 nſl. — 1 tl. 20 nſl.
eđiſtoplatowe, ſchtuku 45 np. — 15 nſl.
bamjane, ſchtuku 13 np. — 70 np.
porucza we wulkim wubjerku
Ernst Pech na žitnych wiſach 603.

Wulke wupſchedawanie

wjetſcheho wubjerku čiſcejewolmjaných klejdownych ripsow a battistow, ſo bychu ſo wutrumowale, po a niže fabriſkih placziſnow, a porucza te ſame jako pſchihódne hodowne dary
Ernst Pech
na žitnych wiſach 603.

Drjewowa aukzija.

Na nježwacžilſkim revieru pſchi doſhim hacze 22e budże ſo póndzelu 20. decembra dopołdnja wot 9 hodzinow 98 hójnowych twarskich ſchtomow, $20\frac{1}{2}$ ſtohow ſchczępów, 33 — pjenkow, 110 doſhič hromadow wuležowaneho drjewa
na pſchębadžowanje pſchedawacj. — Shromadžiſna dopołdnja $\frac{1}{2}9$ hodzinow w drjewniſčezu pola doſheho hata. Wuměnjenja ſo pſched pſchedawajom wojewiſja.
Wyschſki hajnik F. Schulz.

Božemje a džak

knjeſej Bjarej, někto zyrkiwiſkemu wuczerzej w Hornim Wujesdze.

S czejkę wutrobu widzachmy Waſ ſot naſ hiež, knjeſ kantoro! Se ſwēdomniwej ſwērnoſežu, ſ wulkej pilnoſežu a njewuſtawazej horliwoſežu ſeze Wy ſwoje ſaſtojſtwo jako zyrkiwiſki wuczer pola naſ wobſtarali. Mječeje ſa to naſch najwutrobniſchi džak. Stajnje budzemj rad na Waſ ſpominacj. Wobkhowajcze tež naſ w pſcheczelniwym doſumjenju.

W Budyschinku 10. decembra 1875.
Zyrkiwiſke a ſchulſke prijodkſtejeſtvo.

Štvortlētna předplata
we wudawarni 80 np.
ana němskich póstach
1 M., z přinjenem do
domu 1 M. 15 np.
Kožde čílo placi 8 np.

Serbske Nowiny.

Za nawěški kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin'na róžku zwon-
neje lawskeje hasy číslo
688 wotedac, placi so
wot rynčka jeno 10 np.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čo. 52.

Sobotu, 25. decembra

1875.

K n a w j e d z e n j u.

Czi ſami czecheni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow”, kotſiž chzedža ſa nje na přenje ſchtwórtléto 1876 do předka placzicž, ujeh nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow” wotedadža. Czi, kotſiž ſebi „Serbske Nowiny” psches poſt pschinjeſcž dawaja, ujeh tola njeſapomnja, ſebi je tam bórſy ſkaſacž. Na ſchtwórtléto ſaplaczji ſo ſa „Serbske Nowiny” na ſakſtich a pruſtich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho khezorſtwa 1 marka a ſi pschi- ujeſenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakzia.

Wobjed na dworje.

Husto ſo na to ſkorži, ſo je czeſko ſi tym abo ſi druhim žiwy bycž. To ſnadž je tež wěrno. Tola někotryžkuliž njeje tak ſly, kaž ſo ſda, ale jenož wobužny, a ſchtóž ſi nim wohthadžecž wě, mohl jeho lohko na prawy pucž pschinjeſcž. To je ſo junu jene- mu ſkužobnikej ſi jeho kniesom radžilo. Temu wóni husto nicžo prawje ſčinieſcž njemóžeſcž a doſta te ſhwary, kotrež po prawym druhim ſudžom ſkuſhachu. Tak tón knies jedyn ras ſaſo jara miersazy domoj pschinidže a ſo ſa blido ſhyny, ſo by wobjedowat. Tola polinka bě jemu ſhunna abo czopla abo, ſchtó wě, kaſka, ſi jenym ſlowom: tón knies bě miersazy. Duž wón na jene dobo ſchlu ſi tym, ſchtož w njej běſche, ſi rukomaj hrabny a ju ſi wotewrje- nym woknom do dwora dele cžiſny. Schto paſt tón ſkužobnik ſčini? Bjes dolheho roſmyſlenja wón njaſo, kotrež chžysche runje na blido ſtajicž, ſa ſopu dele do dwora ſiny, potom khléb, ſa nim wino a napoſledku tež rub ſe wſchém, ſchtož na nim běſche. „Nje- bolako, ſchto to rěka?“ prasheſc̄e jeho knies a ſkocži ſe ſtolza. Ale jeho ſkužobnik ſi cžicha a měrnje wotmolwi: „Wodajcze, jeli Waſche měnjenje prawje ſroſhniſ ſjeſkym. Ja hinač njemyſlach, hač ſo chzeče dženža w dworje wobjedowacž. Njebojo je tak móbre, wjedro tak ſtrowe, a poſladajeze jenož, tak ſuboſnie jabloni kežejе a tak radostnje pežoſki tam wobjeduſa!“ — Tón knies ſebi pomý- ſli: „Tón króć ſhym ſopu do dwora cžiſny, ale ja to nihdý wjazy ujeſčinju!“ Wón ſhwój njepocžink ſpoſna a ſo ſkradžu nad tym ſmějeſcž, tak je jemu jeho ſkužobnik wobužnoſcž ſahnal.

Š u b o w y l ě ſ a r .

Dwě ſidorje, kotrajž hižom doho po ſhwécze wokoło dundaſch- taj, dokež běſchtaj ſi dženžu ſenjeri, junu do wulfjeje nufy pschinidžeſchtaj, dokež žaných pjenjeſ wjazy njemějeſchtaj, a njewjedžeſchtaj, ſwotkal jich khetje rucze wſacž. Skónečnje paſt jimaj myſliczka do ſlowy pschinidže, kotraž dybjeſc̄e jimaj ſi pjenjeſam pomhačž. Wonaſ naproſyſchtaj ſebi khléb a ſwjerzeſchtaj ſi njeho male kuli a poſkypaſchtaj je ſi roſmjeczenym ſhnikym drjewom, ſo wone jako žolte lekarſke pille wonhlaſachu. Potom kupiſchtaj něſhto czerwie- neje papjery, roſtreſaſchtaj ju na ſchleberdi a do koždeje woſtom

abo džewjecž tajich pillow ſawaliſchtaj. Na to džesche jedyn do bliſkeho města, hduž bě runje hermant, a tam do hoſeženiza ſi czer- wjenemu lawej, dokež myſlesche, ſo budže tam wjèle ſudži. Tam ſo ſa blido ſhyny a žadacſe ſchlenzu piwa, kotrež paſt njepijefc̄e, ale ſhedžeſc̄e wſchón ſtruchy, tykaſche jene ſizo do ruky, ſkiwlesche trochu a ſo njeměrnje tam a ſem wobroczeſc̄e. Měſeženjo a burja, kiz w tym hoſeženizu běchu, widžachu drje, ſo ma wón wulke ſubbyolenje, ale ſchto bě cžinieſcž? Woni prajachu, ſo je jimi jeho žel, ſo paſt dyrbí jenož ſčerpliwy bycž a ſo wſchaf boſoſcž wěſcze ſaſo ſańdže — a potom ryczachu dale w ſikowanju, wo pscheda- wanju a ſupowanju.

Bjes tym bě tam tež tón druhí dundaſk pschihſchol, ale wonaſ cžinjeſchtaj, jako budžiſchtaj ſo ſtwoje ſiwe dny njewidžaloj. Žadyn na druhého ani njepohlada, hač tón druhí wuſhyscha, kak tón přenji žaſoſcži. „Luby pschecželo“ prasheſc̄e ſo wón, „Waſ drje ſuby bola“ a pocža ſi wulkimi kroczelemi tam a ſem klobžicž. „Ja ſhym doktor Rapunzius ſi Traſalgara!“ wón wotſje praji. „A jeli chzeče moje ſubove pille naſoſcž,“ wón dale ryczachu, „dha mó- ſeče ſo na to ſpusheſcž, ſo Waſ ſi jenej abo ſi dwěmaj Waſchu boſoſcž ſacžerju!“ „To chžył Bóh dacž!“ pschistaji tón prěnſhi. Na to wučahny doktor Rapunzius jedyn wot tych czerwjených paſežitow a porucži jemu, ſo by jenu pillu na boſazy ſub poſožil a ju khroble roſkuſhny. Nětko pocžachu druſy hoſežo ſchije načžahowacž a jedyn po druhim pschistupi, ſo by widžał, ſchto budže. Tón, kotrež wu- dawaſche, ſo jeho ſuby bola, jenu pillu wſa, ju na ſub poſoži a roſkuſhny. Pschi tym paſt wón ſatrafchne ſareji. To ſo temu doktorej lubjeſc̄e. Boſoſcž, rjeky wón, je nětko ſlamana, a da jemu rucze hiſheze jenu pillu — a wſchaf boſoſcž bě prječ. Tón khorý bórſy wſchón wjeſoły ſe ſtolza poſkoži a khwalesche knjeſa doktora. Wón hrabny do dybſaka a cžinjeſc̄e potom, jako by ſwojemu wumóžerzej wulſi pjenjeſ do ruky dal.

Schto ſo dale ſta, može ſebi hóždy myſlicz. Koždy chžysche tajke woſebne pille měcz. Věkár ſa paſežil 5 nowoſlěbornych žadacſe a ſa króći cžaſ věchu wſchě pille roſpſchedate. Poſdějſho ſo jedyn njebolaſ ſa druhim ſhubi, woshezereſchtaj ſo a jědžeſchtaj a pjenjeſchtaj ſa te naſikowane pjenjeſ, — pille paſt ženemu, kiz bě je kupiſ, pomhače njeſhu a hdy by jich džesacž na ſwój boſazy ſub poſožil.

Swětne podawki.

Němske khějorstwo. Kral Albert je sawostajenym tych, kij
sú psíhi rozbudzjenju w Bremerhavenje wo živjenje psíhičili, 300
markow darit. — Wón bě řanženu wutoru s přyzom Jurjom a
s druhimi wýžokimi a wožebnymi knježimi blisko Moritzburga na
hojtivje.

Na lipskim universitetu je nětko 2925 studentow. Wot nich
studuja 337 bohawuczenoſc̄, 1130 prawo, 369 lekarjenje 59 hapt
tykařtwo, 199 psichirodopht, 129 filozofiju, 94 pädagogiku, 370
filologiju, 100 mathematiku, 47 ratarstwo, 45 kameralia. A dokołž
ma hewak hiſchže 107 wožobow dowolnoſc̄, kollegija wopytowac̄,
dha je summa wszech studentow po prawym 3032. Wot tych sú
2575 Němž, 2 Franzowsaj, 15 Grichow, 12 Žendželjanow, 2
Italskaj, 7 Hollandskich, 86 Awstriskich, 5 Rumunow, 67 Ružow,
3 južnych Sserbow, 6 Schwedow, 62 Schwajzarjow, 7 Turkow,
65 Amerikanskich, 1 Japanski, 3 Brasilijsky a 3 Indijsky.

Draždanske nowiny powiedaja, so budžetaj wobaj saſkaj re
gimentaj jěſdných do huſarw a wobaj czeſkaj regimentaj jěſdných
do ſeraſitorow pschewobroczenaj. Prěni regiment jěſdných (w Gro
ßenhainje) dostanje teho dla módru huſarsku uniformu ſe žolthmi
ſchnórami, drnhi (w Grimmje) pak módru huſarsku uniformu ſe
bělymi ſchnórami. Tak njenowanh regiment gardyjéſných a 3.
w Bornje ſtejazý regiment jěſdných dostanje worgelowe helmy ſe
konjažními wopuſchemi a město dotalnych dolhich kholowow pschi
chodnje krótke kholoww ſe ſtalpovhmi ſchórnjemi.

S Barlina piňaja, so je němski khějor nětko ſaſho zile ſtrony
a so wón teho dla husto dōſc̄ wonka wokoło jěſdzi.

Na rajchstagu sú nowy ſalon, po kotrymž by ſo wot piwo
warjenja wjetſchi dawak̄ měk, wotpokaſali a to jenohložnje,
teho runja tež ſalon, so by ſo na tak njenowanych bursach (borsach)
wot kupowanja a pschedawanja akcijow a statnich papjerow dawak̄
dawac̄ dyrbjaſ. Duž ſu nimale wsche nowe ſakony, rajchstagej
ſe wujednanju prjódkoſložene, wot rajchtagſkich ſapoſklanow ſacži
njene.

Majwyschi ſarjadowat poſtskich a telegraſſkich naležnoſc̄ow,
Dr. Stephan (Stefan), je w rajchstagu namjet ſtají, so bych
psichododuje telegrammy, wěstu ſicžbu ſłowow wopſchijaze, uječ
ſo bliže abo dale poſčelu, jenak wjele kloſchtowali.

We Wrótklawje běſche hac̄ do nowſcheho čaſha wěſty Hoffe
richter, kij běſche w tym čaſhu, jako běchu tu a tam tak njenow
owane němſkokatholske ſjenoczeńſtwa, němſkokatholski duchowny w po
mjeuwanym měſcze. Poſdžischo wón zile ſe khěſecžijanskeje zyrkwe
wustupi, prajizy, so do žaneho Boha njewěri. W nowšim čaſhu
běſche wón w jenej naležnoſci psched ſudom ſwědečil a mějeſche
teho dla tež pschijahac̄ wotpožoči a pschijahac̄ „psched Bohom
wschehomózny a wschehowědominu.“ Temu ſo pak wón ſpjezi
a rjeky, so ſo žanemu Bohu pschijahac̄ njemöže a nochze, dokołž
do žaneho njewěri. Po ſakonu dyrbi pak kóždy ſwědk pschijahac̄,
jeli to ſudnik ſa muſne ſpoſnoje, a teho dla na Hofferichterowe ſpje
czenje njedžiwach, ale jemu prajach, so budze w jaſtwje ſedžec̄
dyrbječ, jeli pschijahac̄ nochze. Wón njepſchijahasche a teho dla
jeho na dwě njedželi do jaſtwa ſadžichu. Potom jeho puſchczidlu
a jemu prajach, hd̄ ma pschijahania dla na nowu termiju pschinic̄.
Ale wón njepſchijidže a teho dla po njeho poſlachu, tola jeho njem
namakachu a w pižnje, kotrež běſche ſawostají, bě napižane, ſo je

do Ameriki čeſtnył, dokołž ſo nochze ſe pschijahy niſowac̄ dac̄,
w kotrejž ma ſo na Boha powołac̄.

Pruska generalna zyrkwinia synoda bu 18. decembra ſkonečnena.
Wona je w ſwojich ſhromadžiſnach wſchitke te poſtajenja wuradžo
wała, kotrež poſkuſja, w czim ma jeje ſkukowanje wobſtać.

Awſtria. Awſtriski kanzler, hrabja Andraſchi, je pječza po po
rucznoſci uěmskeho a ruskeho knježeſtwa te wuměnjenja uapičał, kotrež
by turkowſki ſultan pschijec̄ měl, ſo by ſe ſwojimi khěſecžijanskimi
poddanami w měrež ſiži byc̄ móhl a ſu tele wuměnjenja ſultanej
tež hižom wosjewjene. Tón pak by ſo jich, kaž ſo ſ da, rad ſuniňſ
a je teho dla ſe ſwojeſte ſtrony tež wuměnjenja wosjewiſ, w kotrejž
je bjes druhim tež prajene, ſo dyrbja khěſecžijenjo pschichoduje ſe
Turkami rune prawa měcz. Tajkemu ſlubjenju pak ani Andraſchi
ani nichtón druhji njewěri; pschetož tajke poſtajenje je ſultan hižom
psched 20 lětami wudał, ale žadyn Turka po nim cžinit njeje, ale
je, kaž je prjedy cžinit, tak tež dale ſe khěſecžijanami ſakhadžal, jich
ſabiwał, cžwiſowal a wuruſial — a žana turkowſka wyschnoſc̄ jeho
ſa to khostala njeje.

Franzowska. Wolby do nowej prenjeje komory ſu ſkonečnene
a ſu do njeje jenož republikanjo a bonapartistojo wuſwoleni. Šor
leanistow nichtón wuſwolem njeje, pschetož republikanjo a bonapar
tistojo franzowſkeho ſejma běchu ſebi wučzinili, ſo žaneho orleani
ſta wjewuſwola. A dokołž mějeſtej prenjeje dwě ſtronje w wjetſchi
uu w ſejmje, dha je ſo to po ieju woli ſtaſo.

Ružowska, Pruski prynz Karla Bředrich a jeho knjeni man
dželska ſtaj ſo ſ Petersburga do Moſkwy podaſo.

Petersburgski pschijazhny ſud je kupza Dwějanitowa, na kotrejž
běchmy hižom tydženja ſpoſnili, ſa winowateho ſpoſnali, ſo je wón
wulki parny mlyn ſapalič ſaſ. Duž je jeho ſud ſe ſaſydenju do
dalších ſtronow Sibirije wotſudžil a jeho dweju pomoznifik ſe jaſtrvu
wot 9 a 8 lět.

Bosnijska a Herzegowina. Hac̄ runje je wjedro hubjene, dha
ſu khěſecžijenjo Turkam tola w poſleſiſtich dnjach doſc̄ ſchody
načzinili.

Ze Serbow.

E Budýſhina. Žako ſtarwizy (Standesbeamte) ſu pomje
nowani: ſ. wyschitschi hajnik F. J. Wiedemann (jako naměſtnik ſ. gmejnſki prjódſtejer ſ. Vogel) w Barcje ſa Bart, Bulejnu, Du
bravku, Nowu Wjeſku (hubnicžanskeje dželby), Subrnicžku ſ bartſkim ſorbarkom a Stróžu; ſ. gmejnſki prjódſtejer ſ. Lorenz (jako naměſtnik ſ. gmejnſki starſchi ſ. Nowak) w Běležezach ſa Běležezu, Bobolzy ſ Nowymi Bobolzami, Dobruſchu, Hrubočižu, Hrubječežu, Hornu ſkinu, Pschishežu, Rabožu, Šrežin, Džejnifežu, Šsokolzu a Faſeržu; ſ. gmejnſki prjódſtejer C. A. Wicžas (Lehmann) a (j. nam. ſ. starſki muž ſ. Schmidt) w Žilozach ſa Žilozu, Bředruſ, Bojkwežu, Košwodežu ſe ſombarkom, ſsupow; ſ. ſ. Pappe
mann (jako naměſtnik ſ. gmejnſki pr. Steudner) w Husz ſa Husku, Waročižu ſ Nowymi Waročižami, Brěhnu, Kožačnu, Demjanu, Družkež, Drječin, Kandracižu, Holzu, Hnashežu, Ko
čizu, Mału Husku, Nowu Wjeſ, Nowe Demjanu, Šskonkež, Běle Koſlizy a Zokow; ſ. gmejnſki prjódſtejer R. Klahra (jako na
měſtnik ſ. gmejnſki starſchi ſ. Mróš) w Hodžiju ſa Hodži, Brěſu, Blohſežu, Bolboržu, Kobližu, Darin, Dobraney, Debrkež, De
biſchlow, Žicžen, Janežu, Mału Borskež, Prahu, Žicžen ſe Bóžerſkim Mlynom, Leſchawu, Mlyſežu, Mjesdaſežu, Nowe Blohſežu, Hornu Borskež, Hornu Hunjow, Delny Hunjow, Běčižu, Braskow,

Pschihszežy, Bóšcherzy, Smořejzy, Šemichow, Džinocízy, Šsol-
szežy, Džehorezy a Čžihzežy; k. v. Gúnter (jako naměstník k.
gmejnski prjódstejer J. Groža) w Hrodžiščežu sa Hrodžiščežo,
Bělu Horu, Brézežy, Skanežy, Kortnizy, Droždžij, Nechorú, Rakoždy,
Wichow, Wuježk a Worzyn; k. gmejnski prjódstejer M. Schmíš
(jako naměstník k. wježny rychtař M. Wiežas = Lehmanu) w
Budestezech sa Budestežy, Sahot, Bóuježy, Kóšly, Dženikežy, Wulke
a Male Debžežy, Khojnizu a Khojnicežku, Hajnizy, Male Bobolzy,
Lejno, Lubjenz, Mnichonž, Horau Hórfu, Splóšk, Raschow a
Čzorne Nožlizy; k. wježny rychtař J. C. Mörba (jako naměstník
k. gmejnski pr. J. Hatnik) w Hucžinje sa Hucžinu s Fleiszgom,
Bréshnu, Hlinu, Lemischow s Nowej Wjeſtu (hucžinianskeje dželby);
k. gm. pr. G. Th. Büttner (jako naměstník k. gm. starschi W.
Bráuningera) w Małym Wjelkowje sa Mały Wjelkow, Kholno se
Schibjeńcznej Korčmu, Wulki Wjelkow a Sajdow; k. gm. pr. E.
Boštěl (jako naměstník k. gm. starschi H. Dóřan) w Klukšu
sa Klukš, Brémjo, Komorow, Kížlizu, Kobjelni, Wulku Dubrawu,
Połpizu, Tatšjob, Kupoj, Lichaň s malym Lichanjom a Voroscheža-
mi, Nowu Wjeſ nad Svrenju, Ruhethal, Salhow, Sdžár a Čzel-
chow; k. kublerški prjódstejer R. Kaiser (jako naměstník k. gm.
pr. J. Schjépan) w Rakezech sa Rakežy s Kaczej Korčmu,
Kamjena, Komorow, Zitk, Jeňszežy, Nowu Wjeſ, Nižu Wjeſ a
Trupin; k. gm. pr. M. Pjech (jako naměstník k. gm. starschi J.
Beer) w Libonju sa Libon, Poſdežy, Bacžou, Stróžiščežo, a Čzor-
nežy; k. wjehschi hajnik M. Sachša (jako naměstník k. gm. pr.
J. Nowak) w Malešcezech sa Malešchežy, Bréshnu, Dobroschežy,
Zeschizy, Dubrawku, Kschiwu Vorschęž, Delnju Hórfu s Lubosom,
Plužničezu a Khwacžizy; k. kublerški prjódstejer R. Thiermann
(jako naměstník k. gm. prjódšt. J. Mörba) w Minakale sa Mi-
nakal, Khróst, Drobý, Lipicž, Komš, Psowje s Njeradkom, Hatk a
Wjeſzel; k. kublerški prjódstejer J. Scholtka (jako naměstník k. gm.
prjódšt. J. Scholtka) w Nježwacžidle sa Nježwacžidlo, Khošlow,
Dobraschizy, Hašlow, Horu s Nowej Horn, Wulki a Mały Psches-
dré, Holeschow, Holešchowsku Dubrawu, Fažonizu s Nowej Fažonizu,
Kerónzu, Lusež, Zahow, Komš, Lischu Horu, Luh s Luhovskim Ha-
jom, Pósthörn, a Nowy Luh, Milkežy, Nowu Wjeſ, Nowy Lusež,
Bóšchizy s Nowymi Bóšchizami, Khažow, Sarjež, Wbohow, Wu-
tolčizy, Wětrow a Scheschow; k. gm. pr. J. Harnap (jako na-
městník k. gm. starschi J. Vanga) w Palowje sa Palow, Stachow
a Schumborn; k. gm. pr. R. Rabowški (jako naměstník k. gm.
starschi H. Redo) w Pomorezech sa Pomorežy, Delany, Mješčizy,
Rachlow, Schekežy, Ššovrježy, Zornoňky, Trjebenžy, Wadežy,
Vajizy, Wyšoku a Wuježk pod Čzornobohem.

(Skončenie pschihsodne.)

— Saúdzenu njedželu naděndžechu w hajku niže tudomneje
tslečenje czlowjeka, na schtomje wižazeho. Wón bě hížom morwy
a běžu wjehé ſredci podarmo, s kotrymiz chžichu jeho wožiwež.
Poſdžischo ſo wupokasa, ſo bě to jedyn rekrut, kotryž běſche ſtyska-
nja dla domoj czeſnýk (do ſtrony wokoło Wjehina) a běſche jeho
macž ſažo pschiwjedka. Tola tež to njebeň nicžo pomhalo, wón
džeske a ſo pojšnū, njeſpominajo, ſak ſ tmy psched Bohom ſhreſchi,
ſwojeju ſtarſeju a zylu ſwójbu ſrudži a ſwoje mjeno do nječe-
ſeje pschiwjedze.

— My ſmy hížom na to ſpomnili, ſo je w Budžiſchinje psched
někotrym czasom ratarſka ſchula ſaložena. Je to ſa ratarjow
jara wažna a wužitna wěz a dyrbjał kóždy, kíž može pjeniſh a
czas ua to wažicž, tule ſchulu wophtacž, woſebje, hdyž wopomnimy,
ſo ſo w njej woſebje w ſhmifim czasu wucži, hdyž maja ratarjo

ſterie khwile. Budýſka ratarſka ſchula ma w tu khwili 22 mložnych
ratarjow wot 16 — 25 lét ja ſchulerjow a 6 mužow wot 23 — 28
lét jako wophtowarjow abo hoſcžow. Dokelž dyrbjeſche ſo horje-
branje ſchulerjow hížom 15. novembra ſkončicž, dha dyrbjach ſo
ſchescžo ratarjo, kíž běžu ſo poſdžiſho ſamoſvili, wotpokaſacž a
maja do pschihsodneho lěta pocžafacž, hdyž budže wěſeje wjele
wjazy ſchulerjow. Hacž dotal je ratarſka ſchula do ſwojeje knihow-
ne wſchelaté knihy a čaſhopisů darjene doſtała a ſu bjes nimi tež
„Serbske Nowiny“ a „Lužičan“. Hodowne proſniiny trajeja wot
23. decembra wježor hacž do 29. decembra rano. — Direktar a
pódlia tež ſekretar hornjołužiskeho hłownego ratarſkeho towarzſtwa je
knies Dr. Brugger a je hížom ſnate, ſo ſu w nim woſebje dobru
móz ſa ratarſku ſchulu nauakali a ſo wón k wulku wužitkej
ſwojich ſchulerjow ſkutkuje.

— Wot budýſkeho pschihsažueho ſuda bu 18. novembra žiwnoſežer
Michał Löhner ſ Zokowa ſ ſchtrilétej khostarnje na ſudniſke khosty
wotſudženy, dokelž běſche 13. novembra ſeleſnu ſchěnu, poſchesta
metrow dolku a poſchtwórt centnarjow čežkni njedaloko ſicženſkeje
ſtazije psches kolje ſatſkoſchlesyňſkeje ſeleſnizy poſožil. Psches to
budžiſche ſo wulke njeſbože ſtač možlo, hvj bychu druſy ludžo tule
ſchěnu njenatſhli a ju předy ſ kolje wſali, hacž cžah pschiſeđe.

S Ratařez. Tudy mějeſhe 14. decembra poſdraléte ſzecžo
knežeho hetmana Scholtý ſo njeſbože, ſo bu jeho draſta pschi hrajkau
ſi tſiletnym bratſtviom njedaloko khaſli někak wot wohnja ſapovanjena
a to ſzecžo psches to taſ wobſchodziene, ſo dyrbjeſche ſa někotre hodžiny
wumrjecž.

Se Židowa. Saúdzenu njedželu běſche jedyn tudomny wo-
bydler w tudomnym wětrníku po khléb pobyl a mějeſche pschi do-
možiſzu to njeſbože, ſo ſo na hlaďkim pucžu wobſuny a taſ
ſtrachnje pany, ſo ſebi nohu ſlam. — Žaſožniſke běſche pak to
njeſbože, kotrež khežtař ſoka, na knježim dworje we Wulkim Wjel-
kowje w dzěſje ſtejazy, ſaúdzenu póndželu 20. decembra tudy mějeſ-
che. Wón bě mjenujž ſe ſanjemi po porucžnoſeži w Budžiſchinje
pobyl, na hornim Židowje běſhtaj ſo konje ſploščaloj a jako tam
pschi běžiſchtaj, hdyž moſt psches rěčku Jordank wjedže, dha tam
ſoka taſ k muri pschi rafyſchtaj, ſo ſo jemu tſi hrjebla ſlemiſu.
Hacž runje ſo lekarſka pomož pýtaſche, dha dyrbjeſche ſoka tola
prjedy wumrjecž hacž po njeho pschiſeđe, ſo bychu jeho domoj
dowjessi. — Wón běſche teho dla do dzěla na ſpominenym dworje
ſtipiſ, ſo by město ſwojeho ſyna, kotrehož ſu do wojaſow wſali,
wupjeliſi.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. Schto je wjazy, Mots, kral abo groſa?
Mots Tunka. Kak móžesch ſo jenož ſa tym prashecz! Njeveſch
ſo kral wjehé ſteji?

H. D. Haj wſchak, ja dže to wěm, ale wſchudže taſ njeje.

M. T. Ach, baj wſchak! Hdyž dha by hinač bylo?

H. D. We Wulčich Schp.; pschetož tam je kral grofje ſwinjo
reſal. S teho tola widžiſh, ſo je grofa wjazy džgli kral.

M. T. Hm, to ja tola hiſcheže zyle wěrič nemiožu, pschetož
hdyž by grofa taſ jara wýžoki był, dha by ſo tola wjeſt a njeby
ſi ſchcjíſnow pěſhi domoj ſchol a ſo pschi tym ſkoru tepiſ.

H. D. Nô nô, kral ſebi wſchak tež ſchtyri ſapſchahry njeje,
hdyž je ſo na dompužu ſabkudžit.

M. T. Šſnadž je preki ſtipiſ?

H. D. Hm.

P r i l o p k.

* S Bremerhavena chyzsche wóndano lódž „Simson“ s ludzimi a tworami do Ameriki wotjéz a bě hízom parolódž „Mose“ sa-pschehnjena, so by ju, lód pschelamawski, s pschiftawa (Hafen) won wuczáhnyla. Puczowarjo běchu so hízom na lódzi shromadzili, s wjetšcha pak hischeze na brjohu stejachu a so tam se snatymi a pscheczelemi roszczezwachu, kiz běchu jich hacž t lódzi pschewodzeli, so bychu jim boženje prajili. W tuthu czažu pschijedže wós, na kotrymž běchu někotre wězy, kiz mějachu so hischeze žobu wjacž, a bjes nimi jena kista. Jako tu na semiju stajichu, dha bě wrjeſt, hórschi, hacž by njewjedro dyriſo — a w tym žamym wokominkenju zyli człowjekojo abo jich nohi, ruki, hlowy abo druhe džele jich czeka na wszech hoki lětachu, wot ludzi pak, kiz předn na brjosy běchu, tam nichtón wjazy njestejše. Lódž bu wot pjeska, kruchow człowjeczeho czeka atd. poſypana. Jeje sczénny buchu roszczeſtejane a nutška wscho rošbite a roſlamane. Wschudžom we wszech dželach lódž běchu krej a kruchi człowjeczeho miaſha rosmjetane. — Na brjohu bě tam, hdžez bě ta kista ſtaka, džera, psches tsi kohče hluvoka, wscho koło wokoło běſche s człowiskimi stavami, s kruchau drasty atd. kiz poſypte We lužach krwě ležesche tu jena ruka, tam jena noha, cžrjewa, roſtorhane czeka. Lódž „Simson“ je tež wjèle ſchody czerpila, tola ujeje na njej nichto wo žiwjenje pschischlo. Jako so to njesbože ſta, dha bórſy wotdželenje woſakow t pomožy pschiběža, kiz tež bremerhavensky poliziſtojo. Woni ranjenych do jeneje kolnje noschachu, hdžez jím bremerhavensky lekarjo přenju pomoz wopokaſowachu, hacž ſa krótki čaž ſ Bremera žameho 22 lekarjow s někotrymi diakonizami pschijedže. Woni najbole jenož czekę, straschné dželo namakachu. Tójschto ranjenych bórſy numrje, druhý pak tehdy, hdžez jím roſraženu ruku abo nohu wotřeſowachu. Bjes morwymni ſu najbole wobydlerjo ſ Bremerhavena a je něhdze 74 ludzi morwych a 35 ranjenych. Žaloſuje je so Etmeret žwóbj bje ſechlo, kotaž jeneho, do Kalifornije puczowazeho ſyna pschewodzesh. Etmer a Etmerka ſtaj morwej, teho runja tež tón ſyn a Etmeret pschichodny ſyn knies Klaußen. Žonje poſlenscheho dyrbjachu jenu ruku wotřeſacž a jeje džesicu je jena ruka wotražena. Móz roſbuchjenja teje kisty, w kotrejž je najſkerje dynamit byl, běſche tak wulka, so we wszech wokolnoſci žane zyke wokno wjazy njeje, a wrjeſnenje bě tak žylne, so lódž, kiz běchu na lódzi, někto wschitzu malo ſkyscha. Ta kista je pječza jenemu muzej ſkuſchala, kiz chyzsche na lódzi Moſeli žobu jecž, a wón je so, jako to njesbože pytny, ſatſelicz ſpytał, ſchtož pak so jemu doſež radžlo njeje. — Fórmán, kiz je tón wós pschivjef, hischeze namakanu njeje, a jeho konjej ſu wszech ſchytri nohi ſlamane, wot woſa ſu pak tu a tam jenož drobne kufki nadefchli. — Po nowſchich powjesczach je wo prawdze tón człowjek, kiz je so žam ſatſelicz ſpytał, tu straschnu kisu pschivjef dalc. Je to wěſty Thomas ſ Newyorka (w amerikanskej uniji), kiz je tež někotry čaž w Draždjanach a wokolnoſci bydlil a so hízom tam jako ſwadnik a ſchlerednik wopokaſal. Wón něko czekoranjem w Bremerhavene leži a je so wſnał, so je ta kista tak pschihotowana byla, so by w Southampione (w Žendželskej) po jeho wuſtupjenju ſ teje žameje roſleczala a zyku lódž na kruchi roſraſyla. A czeho dla je so tajka ſkórež ſtacž nela? Ženož teho dla, dokelž běſche Thomas ſwoje wězy na lódzi ſkharne ja ra droho ſawěſcili, so by potom wjèle pjenies ſa ſwoje ſkodowanje doſtal. Bjes tym je ta wěz hízom w Bremerhavene na ſwětlo pschischla, ale Bohu žel! na tajke waſchnje, so je pschi tym teko ludzi wo žiwjenje pschischlo. — W tychle dnjach je tež

na ſwětlo pschischla, ſo je ſpomnjeny Thomas abo wjèle wjazy Tomſon pola jeneho czažnikarja w Bernburgu jenu maschineriju wudželacž dał, kotaž je, kiz czažnik, ſ najmjeñſha 10 dnjow ſchla a předy, hacž je ſtaſta, ſylnje ſ hamorkom dyriſa. Dynanit mienujzy roſbuchne (explodiruje), hdžez na njón praſnjeſch abo jón ſylnje na ſemiju czižnjeſch. W kaſchecžku, hdžez je tale maschinerija byla, je Tomſon tež wěſce dynamit tak pschihotowal, ſo by hamork na njón praſnyk, cžohož dla by tón roſbuchnyk a lódž w jenym wokominkenju na male kruchi roſraſyl, tak ſo bychu wschitzu lódž, kiz bychu na lódzi byli, ſ jenym dobom ſwoje žiwjenje ſhubili. Duz je pschi wschém wulſim njesbožu, kotrež je ſo w Bremerhavene ſtaſo, hischeze wěſte ſbože, ſo je ſam mienje ludzi wo žiwjenje pschischlo, hacž by ſo to ſtaſo, hdž by ta maschinerija na lódž pschischla.

* S Moſkwy piſaja, ſo ſo tam prozeſ pſchecživo Stroužbergej a direktoram moſkowskeho banka uajſkerje ყnadž januara ſapocžne. Dweju direktoram ſu po ſložene ſauzji poćilliona rublow ſ jaſtwa puſchežili, ale ſ Moſkwy njeknjedža ſo ſdalič.

* Njedaloko Ročliža je 30letny řeſniſki mischr ſ Raundorfa na dróſy ſmjerſnyk.

* W Zwikawje wóndano jene tſiletnie džecžo ſi ſkody wýſoko dele padže a potom bórſy wumrje.

* Lód rěki Žobja je ſo pschi tacžu, kotrež 13. a 14. decembra běſche, hibnyk a je jeho tójschto wotplowato.

* Wokreſny ſud w Neustadt w Thüringskej je jeneho ſaſtojnika, kiz mějeshce pola ſeňnikow ſwinjaze miaſho teho dla wobhlaſdowacž, ſo by naſhonil, hacž ſu w nim trichiny, t 6 měžažnemu jaſtwi wotbudiſil, dokelž njebě ſwoje dželo ſhwéru wobſtaral a bě tójschto ludzi na trichiny ſkhorjelo.

* W Pirnie je 19. decembra wohén w Venigez domje wudyrík a je ſo tſečha ſpalita.

* W Reužu je ſo 12. decembra jena wulka nowa kheža, w kotrejž hischeze nichtón njebydleſche, ſaſhyňyla. Jena murja paný na jenu pódla ſtejazu malu hubjenu khežku, kotaž roſraſy a ſ jeje roſpadankami jenu žonu, tam bydlazu, ſ jeje malym džecžatkom pschitky. To džecžo bu živo ſ roſpadankow won wuczehnjene, pschetož jedyn ſtolz bě ſo powrócili a je tak wubarnowaſl

* Kubler Burkhardt ſ Moſela chyzsche 14. decembra ſe ſwojim wosom njedaloko Glauchawa psches tamiſchmu želeſnizu jecž, ale předy hacž bě na drugu ſtronu pschit, dha jedyn czah pschilecža, jeneho konja a Burkhardta ſarafy a wós na kruchi roſlamana.

* Najlepicha ſpěvařka na ſwěcze je w tu kchwili Italianka Adelina Patti. Wona něko w operje w Moſkwe ſpěwa, pschi tým pak tež na kſchecžianskich ſcerbow w Božniji a Herzegowinje ſabyla njeje. Wona je katholſkeho wěruwſnača a je ſo teho dla wóndano pschi ſkoučenju Božje ſkuſby t durjami moſkowskeje katholſkeje zyrfwe ſtupila a ſa božniſkých a herzegowinských kſchecžianow ſmilne dary ſhromadzowała. So budže to czinicž, to bě ſo předy w měſce roſnjeſlo a duž žadyn džiw njebě, ſo psches 2000 rublow naſbéra; pschetož jej zyke horschcze ſlothy na taler ſtaſechu a někotryžkuliž tež 100 rublowſku papjeru na njón połoži.

Porucženje.

Dženž lubnym herbſkim kſchecžanam
Sſo ſ nowa ſaſo porucžam;
Wje ſeſnali jich wjèle ſu,
Hdž ſ ſola nich běch na kwaſu.

Ja předy běh we Čichonžach,
Hdyž wot Waž listy dostawach;
Hdyž pak mje nětko trjebacže,
Dha w Hodžiju mje namfacže.

Kaž rady žym ja na kwažach
Víchi našich lubych kchesečzach;
Kaž je to tola pchistojne,
Hdyž brashka předy wjedzér je.

Kaž nowy ſalon pokaze,
Dha zyrfwinh ſlub wyšschici je;
Schtož werny kchesečzam wostanje.
Tón wěſeže póndze do zyrfwe.

Haj, to je ta čeſečz požlenja,
Kíž starſchi džecžoni wudžela.
Hdyž rjany kwaž jim ſhotuja
A brashku ſebi wuſwola.

Eruſ Freiberg,
brashka w Hodžiju.

Čzáhi hornolužiskeje želeſnizh.

S Koý: jarta do Sſokolzg.	Se Sſokolzg do Kohlfurta.
Kohlfurt	— 5 30 10 15 4 3 5 30
Witka	— 6 30 10 45 4 29 4 40
Mitow	— 6 42 10 55 4 37 6 15
Wujesd	— 7 25 11 28 7 35
Łaz	— 7 41 11 40 8
W. Witow	4 40 8 6 12 5 25
Wojerezy	5 15 8 31 12 23 5 41
Muhland	6 5 8 59 12 37 5 53
Mückenberg	6 35 9 3 12 50 6 6
Witow	7 10 9 35 1 8 6 35
Witow	7 40 9 54 1 31 6 55
Sſokolza	—
Sſokolza	— 10 30 4 5 8 20
	— 10 47 4 26 8 45
	— 10 59 4 43 9 35
	— 11 20 5 5 9 35
	— 18 11 47 5 45
	— 6 45 12 10 6 5
	— 7 6 6 6 20
	— 7 28 6 33
	— 7 56 6 51
	— 8 14 1 0 7 4
	— 8 30 1 8 7 12
	— 30

Tucžne liežby wostanjenia čáz wot 6 h. wjedzor hacž 6 h. 59 m. rano
Na kletuňamke ſtaſtwe te čzáhi ſtaſtu, tíž 3 hodž 15 min. a 4 h. 15 m.
Kohlfurta 8 h. 30 m. a 11 h. 10 m. wotjedu.

Witow je Elſterwerda, Mitow je Liebenwerda a Sſokolza je Falkenberg.

Płacziſna žitow a produktow w Budyschinje.

18. decembra 1875.

Žitowý dowos: 4308 měchow.	Na wiſach			Na burſy
	wot m. np.	hacž m. np.	wot m. np.	hacž m. np.
Piſeniza	50 kilogramm	.	.	9 23 10 83
Rožka	=	=	.	8 35 8 73
Zecžmeni	=	=	.	7 61 7 97
Worž	=	=	.	8 — 8 30
Hroč	=	=	.	—
Woka	=	=	.	—
Maps	=	=	.	—
Jahly	=	=	.	12 66
Hejduschka	=	=	.	19 70
Berny	=	=	.	1 67 1 95
Butra	1	=	.	2 40 2 70
Ssywo	50	=	.	5 20 5 70

Kórz piſeniza po 170 punt.: 15 markow 69 np. (5 tl. 6 nžl. 9 np.)
hacž 18 m. 41 np. (6 tl. 4 nžl. 1 np.) — Kórz rožti po 160 puntach: 13 m.
36 np. (4 tl. 13 nžl. 6 np.) hacž 13 m. 96 np. (4 tl. 19 nžl. 6 np.) —
Kórz jecžmeni po 140 puntach: 10 m. 65 np. (3 tl. 16 nžl. 5 np.) hacž
11 m. 15 np. (3 tl. 21 nžl. 5 np.) — Kórz worža po 100 puntach: 2 tl.
20 nžl. hacž 2 tl. 23 nžl. — np.; hroč: — tl. — nžl. — np.; woka: — tl.
— nžl. — np.; jahly: 4 tl. 6 nžl.; hejdusche truph: 6 tl. 17 nžl. — np.;
berny: 16 nžl.; butra — tl. 24 nžl. hacž — tl. 27 nžl.; sywo po 100 pun-
tach: 1 tl. 22 nžl. — np. hacž 2 tl. 27 nžl. — np.

Nawěſtnik.

Schtryzle

w 3 ſortach a po wſchelakich płacziſnach, bjes nimi ſi. mandlowe ſa citronatowe
ſchtryzle, kaž tež wſchē družiny

povrjanzow

ſi wupyscheni božedžejowach ſchomikow porucža
butro- a zoforopjefarnia

C. Gustav Giebner ſi napſhečza kaſeruh.

Sučnu brunizu

wſchēch družinow porucžataj

Julius Liebſher a Miersch
w Schwaſzach.

Šanženu ſobotu bu jedyn pschedžesche-
nit (Regenſchirm) bjes Čelchowom a Bre-
ſyng ſhubjene. Sprawny namakač čhyžl jón
ſa pschihódne myto we wudawarni Serb.
Now. wotedač.

Epilepsiju

(padazu khorosz) hoji liſtne ſpe-
cialny lekar Dr. Killisch w Draž-
džanach, Wilhelmsplatz Nr. 4 (predy
w Barlinje). Šahojenja po ſtad!

Najlepſchi wobzerny pólver ſa ſwinje, paketif
50 np.
ſakhowy pólver a folkowy pólver ſa konje,
reſtituционski pólver ſa konje atd.,
porucža hrodowska haptka
w Budyschinje.

Rheinske wloſfe worjechi
polne a ſlodek w jadrje, doſta a porucža
we wulfek dželbje

J. G. F. Nieckſch.

Eduard Hartmann na smutsknej lawskiej haſzy.

Gustav Joachim, atelier ja chumichtne ſubowe opera-
zije, plombirowanie, cziszczenie, ſa-
hnacze ſubhlenja atd., w Budyschinje, na smutsknej lawskiej haſzy 120.
R ryczam wot 8 do 6 hodzinow.

Stajnetrajazy ſkład tworow, w placzisnje
jara ponizennych.

Jan Jurij Bahu
na torhoscežu pôdla hłowneje Straže.

Meschczanshka haptynka w Budyschinje.
Max Schünemann.

Oldenburgski mlokoſkotny polver, pafczik
ſchwajzarſki mlokoſw a wužitkowy polver
folkowy polver ja konje

Bely bróſtaſt, bleſchka 50 np. a 75 np.
ſenclomjedowy extract, bleſchka
krejcziſczaže pille, ſchachtla
bajerski bróſtowy ſłodozokor, po

Koncentrirowany nervyſylnijazj spiritus, bleſcha
reſtitujiſki fluid, bleſcha

Universalny ranopleſtr, kruch po
mohrenthalſki hojazy a czehnijazy pleſtr, ſchachtla
tinktura psche woſabenje, bleſchka
loſchwitzſki balsam, buſchtkwej

Aromatiſka wiežna wota, pafczik 80 np. a 50 np.
papjera psche wiež, roſka

1 marku	25	np.
— " 50 "		
— " 50 "		
— " 75 "		
— " 25 "		
— " 25 "		
— " 50 "		
1 " 50 "		
— " 20 "		
— " 15 "		
— " 50 "		
— " 18 "		
— " 25 "		

**Lékarske wopismo
wo Paul Kneifelowej wloſkoweje tinktury.**

Po doſkladnym wedomnoſtym priuhowaniu horneje tinktury dyrbju ja pschipoſnacze, kotrež je ſo jej wot lékarjow a konſumentow doſtało, zyle ſa prawo ſpōſnacž, a wérju ja, ſo je ſ tutym wubjernym wloſkowym hrédkom problem roſwjasany, hubery wloſkowy ſrost ſ nowa poſylnicž, haj pſehacjſtvo wotſtronicž, jeli thochoſki zyle wotemrjelo njeſku. Mi neje žadyn wloſkowy hrédk inaty, w kotrymž ſu tak dobre a ſtukowaze wutki w tak bohatej mérje ſjenoczenie, kaž w teſle tinkture, a mózu tu hamu niz jeno jako wjele dokonjazy, ſpomožny, pichy tym zyle njeſkodny hrédk psche wſchitke czerpjenja wloſkow a hlowjazeje kože, ale tež jako zyle woſebny a ſpodobny hrédk k ſdžerzenju a porjenſchenju wloſkowego ſroſta najlepje porueziež, iſtož po tudy po pschipoſnacze a prawdze ſtawa. Dr. Joh. Müller, medizinalſki radzieſel w Barlinje. — Jenieſki ſkład teſle tinkture ma w Budyschinje Heinr. Jus, Linika w bleſchach po 1, 2 a 3 markach.

August Grühner

ma ſtajniſe wubjerk tworow, w placzisnje ponizennych,
jako klejdowy ſtoſhy, mantle, jakety, bukſkiny, ru-
biſchcza atd. na pschedaní.

Rosaze kóžki
kaž tež wſchitke družinnejeharowanych kožow
kuſuje po najwyſchich placzisnach
Gustav Rauda
na garbarſtej haſzy čo. 426.

Roschle,
chemiſetty,
ſhornarje,
manschetty,
ſchlipſy a
ſhrawath
} ſa džeczi,
muſtich a žonſte.
porueža

ſchatowa fabrika
Julius Lange

w Budyschinje
na lawſtich hrębjach.
Tunje
placzisny.
Skaſania ſchatow po mérje abo po muſtru
po najlepje wobstaraja.

Ratarjam,

kotsiž chzedža wo doſtaču ležomnoſcزو a
ratarſkich wobſtejeniach w krajinie Kanada
(w połnoſnej Americy) něchtu naſhonič, tym
na požadanje jenu knižku, tole wulkadowazu,
po poſcze franko poſczele „Julius Simon,
Hamburg, Admiralitätsstraße No. 15.”

Ređbu!

Na naſchich brunizowych podtop-
lach ſu wſchelake drnzim zyle ſuheje
brunizh psches naſchego wyschjſcheho
ſteigera Herzoga doſtač.

Neue Hoffnungſ-Grube
w Ahwacjizach.

Budyska buknova fabrika a
chumichtny mlhy
predy C. O. C. Mörbitz.

**Rosaze kóžki, naſhoniči, ſaſecze, iſhó-
rjowe, mordarjowe (kunjaze) a liſtce ſože
kuſuje po najwyſchich placzisnach**
Heinrich Langa
w Budyschinje pschi herbſtej katoliſkej zyrki.

— Epilepsia, —

padaza khorosej, bróstowe a žoldkowe widlisheza
ho — pod rukowaniem — trajne sacžera.

C. F. Kirchner, w Berlinie Jerusalemerstraße 9.

Wo C. F. Kirchnerowym sahojenju piše w 5. lětniku wukhadžazý žurnal
wot 28. oktobra 1874:

— Pilsener Reform. —

Hdyž neschto ē dobremu živjenju pomha, dha je to čilosej, strowoſej. Vjes strowoſeje žane živjenje, žana radoſej. Wo tym wiedzisze tež jedyn najwyšszych finansowych fastojnikow powjedacj. Wón czerpjesche hižom wjele lēt na epilepsiju, tule satraschnu khorosej, kotaž běſeſe ſa njeho čim njeſluſniſcha, dokelž ſa měſaz ſ najmienſha jedyn króč ſaſtupi a jeho husto doſeſ ſrječ džela, vjeſ jeho kollegami, nadpany a jeho, kotaž bě předy talky a ſylnje, do ſuchoho člowljeka pſchervobroči. A tola ſo tónle muž — wón je mjenujzy wudow — w ſapocžatku novembra ſ pěknéj knježnu woženi, pſchetoz — wón je tu khorosej, tak rjez ſ jenym wotmachom ſahnal. To je ſo pak ſ Berlinia ſtato, hdež je jedyn w tajſich khorosejach woſebje naſhoniſeny leſká ſ mjerom C. F. Kirchner, hižom wjele ſtow ſahoiſ, a tež naſpomiſeneho wyſokeho fastojnika wot epilepsije wumó. Ža ſebi myſlu, ſo nekotremužkuſ ſpodoſnoſeſ wopokaſam, hdyž adreſu tuteho ſławneho muža pſchiftaju. Wón je: Berlin, Jeruſalem Straſe 9.

3itný valenž,

taž tež wſchē držimy blödkich valenzow moj knjeſam ratarjam a ſaſhopſchedewarjam w dobrej tworje najtunischo porucžamoj.

Ginzel & Ritscher,
na ſwonkej lawſkej haſy a
na wulkej bratrowskej haſy.

Šutujane ſtupnje a ſukujane toſle

porucža najtunischo

Richard Rincke
na bohatej haſy 70.

Vytaja ſo ē nowemu lētu dwaj konjazaj a woſazaj w otręckaj na ryceřkublo w Katarzejach; ſa poſleniſcheju moža tež ſtarſchi ludžo ſaſtupicj.

30 markow

ſaplačzu temu, kž teho werojatnje dopokaže, kž mi w mojich, pola Njeſdaſačeſ ležazych kerlach wožedzſeſzowé ſichtomiki wureňuje.

Worla König w Koblizech.

Glöcknerſka hojaza a čechnita žalba* je ſe ſwojej ſpěchnej pomozu moje wbohe džeczo wot hubotkeho czerpjenja woſzvobodilo a cžuji ſo ja nučený, ſo ſjawnoſczi pſchepodaſ. Moj 12 lēt starý ſyn mějeſche poſne lēto koſežožer; wſchē jenož možne pleſtry a žalby ſym ja bjes wuſpecha naždowat. W krótkim čažu pak bu moje džeczo pſches Glöcknerſku žalbu doſpołnje ſahoſene. Pſchi mni ſamym volaze nohi, pſches daſoke hicze naſtate, ſa dwaj dniej wuhoſi. Ža niemožu teho dla hinaſ, hacž ſo tutu žalbu kždemu jako jenicžny dobru naležnje poruežam.

Friedr. Wilh. Müller, rentier.
Neuſhöneſeld p. Lipſia, Eiſenbahnh. 7, parterre

*) Pravdžiwa **Glöcknerſka čechnita a hojaza žalba** (žadyn tajny ſredk) ma na ſchachtlíčky (**M. RINGELHARDT**) ſchtempel

je wot najwyšszych medicinalſkich fastojnſtrow pruhowan a poruczena pſche: wič, drjenje, ſalſy, liſchawu, kurjaze woka, woſabenje, pſche wſchē wotewrjene, roſdžajomue, roſdželomue, woſabite, woſalene czerpjenja, volaze leženje, ſahorjenja, ſacžekliſu atd. a je ſo pſchi wſchitlích tychle khorhoscjach pſches ſwoju ſpěchmu, wěſtu hojazu mož na najlepje dopokaſala.

Dostacj w ſchachtlaſh po 25 np. w budýſkom a haptifomaj, kaž tež w haptifach w Viſkopizach, Rakezach, Schérachowje, Hirschfelde, Bjernacjzach, Woſtronzu, Herrnhucze, Neugersdorſje, Grobſchönauje, Nowoſalzu, Seiſhennersdorſje a w fabrizy w Gohlisu pola Lipſia.

NB. Warnowanje. Čeſeženu publiku woſebje na to ſedžbnu čiminih, ſwero na horni ſchtempel ſedžbowacj, dokelž **Glöcknerſku žalbu** w nowſhim čažu falfchua.

Wſchepoſloženje wobylſlenja a pſchedawarnje.

Čeſeženym ſſerbam ja ſ tutym najpodwoſniſho ſ navjedzenju da-
wam, ſo ſzym ſtwoje wobylſlenje a pſchedawarnju ſ garbarskeje haſy
čzo. 390 na

ſwonkownu lawſku haſu čzo. 795

wſchepoſložil a porucžam pſchi tym ſwój wulki wubjerk

mužazeje a hóležezaje drasty

po najtunisich placisnach.

Woſebje ja na moj wulki ſtlađ tunich noſchených mantlow ſedžbne
čzinu.

J. Scholta.

Zſchedzenak.

Prothyka

ſa

S ſ e r b o w

na lēto 1876

je we wudawarni Serbſkikh
Nowinow ſa 25 np. dostacj

Ludowih časopis.

Katholicki Posłanie 1. januara swój 14. lètnik. Wyższe rozwojowe nastawki powiedza nowinki z Lwiziców a Saksieje a pschinoischuże też najważniejsze podawki z cyrkwińskego a statnego żywienia drugich kraju. Prosy z tym, zo bychu serbscy krajenjo prawje bohacze na nion pshedplatzili. Wukhadża měsacznje dwójc. Połetna placizna na póstach wuczini 85. np. Redakcija Katholickiego Posła.

Fabrika puczowaniskeje potrjebu a kožanych tworow S. A. Benedict

na lawskich hrjebjach 688 pôdla wudawarnje Serbskich Nowinow porucza swój bohaty skład puczowaniskich toffrow sa muškich a žónskie we wszech wulkoszach, puczowaniske tosche, knienjaze tasche, schuliske ranzki, schórzuchi ja knienje a džeczi, portesenville atd. we wulkim wubjerku. Tunje ale twierde placisny.

Sahojenje kleposcze, po najwesczisim, bjesbolojsnym a bjesstrachnym waschnju. Néhdze 300 swożomnie operirowanych. Wozjolekar Dr. K. Weller sen. w Draždjanach (Victoriastraße 4.)

Poliklinika sa khudych wusribednych pola stabslekarja Dr. Lindnera na bohatej haži 91 po 1 skhodze. K ryczam

schwórtki
žobotu } dopołdnia wot 11—12 hodzinow.

Haptyka w Rakecach

porucza swój sławnje snaty wugitkowy, wobżerny a mlokoowy polver, požlenidli wobkebie skutcowazy pschi mało abo hubjenie mloko dejazych kruwach; dale: butrowny polver, butrudżelanie polóżazy; najwobiernički salsový polver, żamo pschi najhórszych salach uaujslepje skutkujo; nervowy balsam psche wiecz a teho runja; głöcknerku, draždansku, žitawsku a mořenthalSKU žalbu.

Homöopathiske a allopathiske lekarstwa.

Najpodwolnisczo
R. Bredenam.

K hęza čzo. 26 pod hrodom w Budyschinje je na pshedan a je wcho dalsche pola wobbedzerja tam shonicz.

Šandženu žobotu bu w Budyschinje neschto pjenjes namakanych a móža so saž dołstacz we wudawarni Serb. Nowinow.

Pshedawanje twarskeho drjewa.

W moim drjewiščežu w lichański revieru steji snamenita dželba twarskeho drjewa wszech dolhoszow a tołstošezow, kaž tež żerđe wshelakeje tołstoše na pshedan. Poruczenja proshu na kniesa drózneho mischtra Maluschku w bliskoſci drjewišča wotedacž. Tež bym ja kóždy tydžen' wutoru dopołdnia žam w drjewiščežu pshitolny.

W Lemischowje w decembri 1875.

Petr Nowak.

Wóndżelu 27. decembra t. I. budža so w domje kublerja Augusta Böhmera w Hlinje sawostajene węzy niebo Henrietty Böhmercz jako požlesčza, draſta a schatū, kaž tež někotre móble a néhdze $1\frac{1}{2}$ kopy nietrjenho lenu psches wjeźne grychty na pshedzowanje pshedawacž. Sapoczątk pschipołdnju w 1 hodzinie s pshedawanjom lenu.

Kral.

Drjewowa aukcija.

Sseredu 29. decembra budža so na Luhowskim a khašowskim reviru psches 150 ložow stejazeho brézoveho drjewa na pshedzowanje pshedawacž. Kupowarjo chyli so na pomjenowanym dniu rano $1\frac{1}{2}$ hodzinow na mormej hórzę pola khašowa shromadzicž.

Wumienjejuja so pshed sapoczątkom aukcije woszterwa.

W khašowie 20. decembra 1875.

Behrens.

Rozkowany stwielzowy len kupyne po kóždej dželbje mechanista dželopshadowania w Hajnizach.

Wotwrijenje rjemiejska.

Czesczonym Sserbam Rakęz a wokolnoſcze dowolam hebi s tutym najpodwolnisczo wosziewicz, so bym so tudy jako klemprat szkydlit. Ja proshu teho dla wo dobroczone wobfedzbowanie a budže moje stajne prózowanje, tym, fiz so na mije wobrocza, spěchnie a sprawne požlužecž.

W Rakęzach 18. decembra 1875.

S poczesezowaniem
Alwin Richter.

Sbožoskažerstwo jara wjele ſamilijow,

Wopilſtwo

wotſtrui s wjedzenjom abo tež bjes wjedzenja wopilſta R. Fülle w Plagwizhu pola Lipska. Wscheidnje pshichadzaze džatne listy wrózjenje domižazeho ſvoža wobzvědeža.

Zedym kniwazy wós a jene kħache s 10 kohčzami rolow ma na pshedań

I. Rabowski,
kubler w Pomorezach.

Zena kħęza s dwemaj körzomaj pola je we Lupoj na pshedań a je wcho dalsche shonicz pola gmejuskeho prjódkszejera tam.

Jan Hadank.

Drjewowa taxa.

W moich lētischi drjewiščezach bym śledowaze placisny postajif:

1) w wujedzanski m drjewiščežu ja m oſtami:

schjepowe drjewo, stoh po 19 m.	75	np.
kuleczkowe	"	po 7 — 75 —
pjenkowe	"	po 7 — 75 —

Boruczenja a placzenja mają so na kniesa drózneho mischtra Maluschku wotedacž.

2) w nowjedzanski revieru nad Sprjewiu:

pjenkowe drjewo, Rm.	2 m.	20	np.
----------------------	------	----	-----

Boruczenja a placzenja mają so na kniesa drjewodhaladowaria Schrötera w Nowej Węži nad Sprjewju wotedacž.

W Lemischowje Petr Nowak.

Czjščez Smoler jez kuhiczhcežernje w maczegnym domje w Budyschinje.